JULIUS JOHANSEN
BOKBINDER

NORSK LOVTIDEND

2NEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt etter offentlig tiltak

1939

Utgiver:
Byråsjef C. Lampe

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDEND

ANDEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgit etter offentlig tillatelse

1939

Utgiver:
Bjarne J. C. Lampe

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

4296

REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDEND, 2NEN AVDELING

FOR

1939

REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDEND, 2DEN AVDELING

FOR

1939

OVERSIKT OVER REGISTRETS INNHOLD

A. Statsforfatningsrett.

		Side
1.	Forfatningsbestemmelser	R 6
2.	Landets grenser	R 6
3.	Statsborgerrett	R 6
4.	Symboler	R 6
5.	Kongen og Kongehuset	R 6
6.	Stortinget	R 6
7.	Ordener og hederstegn	R 6

B. Forvaltningsrett.

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.

1.	Sentraladministrasjonen	R 6
2.	Øvrigheten	R 8
3.	Lensmenn	R 8
4.	Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter	R 8
5.	Kommunal stemmerett og valgbarhet	R 9
6.	Kommunestyret. Fylkesstyret	R 9
7.	Kommunale forhold i alminnelighet	R 10
8.	Statstjenernes retsstilling i alminnelighet	R 10
9.	Embedsgårder	R 11
10.	Skyss- og kostgodtgjørelses beregning	R 11
11.	Pensjonsvesen	R 11

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1.	Utenriksvesen:	
	a. Diplomati og konsulatvesen	R 12
	b. Utenlandske anliggender	R 12
2.	Religionsvesen:	
	a. Religion. Gudstjeneste m. v.	R 17
	b. Kirker. Kirkegårder	R 17
	c. Geistlighet	R 17
	d. Dissentere	R 17
3.	Undervisningsvesen:	
	a. Folkeskolen	R 17
	b. Abnorme og forsømte barn	R 17
	c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøgskoler m. v.	R 18
	d. Høgre almenskoler	R 18
	e. Universitetet, høgskoler m. v.	R 18
4.	Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Kringkasting	R 18
5.	Arkivvesen	R 19
6.	Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk	R 19

Side

7. Retts- og politivesen:
a. Kunngjøringer ... R 19
b. Rettsvesenets administrasjon ... R 19
c. Politivesen i alminnelighet ... R 20
d. Politivedtekter ... R 20
e. Lotteri ... R 21
f. Sivilt luftvern ... R 21
8. Fattigvesen ... R 22
9. Sundhetsvesen:
a. Medisinalvesen i alminnelighet ... R 22
b. Helseforskrifter m. v. ... R 23
c. Leger. Tannleger ... R 24
d. Jordmødre ... R 24
e. Apotekvesen ... R 24
10. Veterinærvesen ... R 25
11. Bygnings- og brannvesen ... R 26
12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander ... R 31
13. Kart- og opmålingsvesen ... R 31
14. Næringsvesen:
a. Jordbruk ... R 31
b. Husdyr. Reinsdyrdrift ... R 33
c. Skogvesen. Almenninger ... R 34
d. Utskifting ... R 35
e. Jakt og fangst ... R 35
f. Fiskeri ... R 37
g. Bergverk. Fabrikker ... R 39
h. Håndverk ... R 40
i. Handel ... R 40
j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v. ... R 47
k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift ... R 48
15. Sjøfartsforhold:
a. Sjøfart ... R 50
b. Skipsregistrering, se under C. nr. 19 ... R 51
c. Skipsmåling ... R 51
d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v. ... R 52
e. Losvesen ... R 52
f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen ... R 52
16. Kommunikasjonsvesen:
a. Veivesen. Motorvognkjøring ... R 52
b. Skyssvesen ... R 54
c. Jernbaner ... R 54
d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen ... R 54
e. Postvesen ... R 55
f. Telegraf og telefon ... R 55
g. Luftfart ... R 55
17. Omsetnings- og kredittvesen:
a. Bank- og pengevesen ... R 56
b. Mål, vekt, vrakning ... R 56
18. Forsikringsvesen ... R 56
19. Konsesjon ... R 57
20. Sosiale anliggender. Jfr. nr. 18 Forsikringsvesen ... R 57
21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland ... R 58
22. Forsvarsvesen:
a. Militærvesen i alminnelighet ... R 58
b. Hæren ... R 58
c. Flåten ... R 58
23. Finansvesen:
a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden ... R 59
b. Stiftelser. Legater m. v. ... R 59

Side

c. Offentlige fond ... R 62
d. Sportelvesen ... R 62
e. Skattevesen ... R 62
f. Matrikuleringsvesen ... R 63
g. Stempelavgift ... R 63
h. Arveavgift ... R 63
i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift, se under nr. 14 j. ... R 63
j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v., se under nr. 14 j. ... R 63
k. Konsulatavgift, se under nr. 1 a ... R 63
l. Særlige avgifter ... R 64
m. Tollvesen ... R 65
n. Regnskaps- og oppebørselsvesen ... R 65
o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen ... R 65

C. Privatrett.

1. Eiendomsrett og bruksrett ... R 65
2. Hittegods og vrakgods ... R 65
3. Pant ... R 65
4. Grunnbyrder ... R 65
5. Kontraktsforhold ... R 65
6. Jordleie. Husleie ... R 66
7. Gjeldsforpliktelser ... R 66
8. Forløfte ... R 66
9. Tjenesteforhold ... R 66
10. Skadeserstatning ... R 69
11. Sjørett, se under B nr. 15 a. ... R 69
12. Personnavn ... R 69
13. Ektefeller ... R 69
14. Foreldre og barn ... R 69
15. Umyndige og verger ... R 69
16. Arv ... R 69
17. Odelsrett og åsetesrett ... R 70
18. Forsvunne og fraværende personer ... R 70
19. Tinglysing. Registrering ... R 70
20. Industriell rettsbeskyttelse ... R 70
21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse ... R 70

D. Strafferett og straffullbyrdelse.

1. Strafferett ... R 70
2. Fengselsvesen og straffullbyrdelse ... R 70

E. Prosess.

1. Forliksvesen ... R 70
2. Sivilprosess ... R 71
3. Straffeprosess ... R 71
4. Tvangsfullbyrdelse ... R 71
5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling. Administrasjon ... R 71
6. Sakførere og advokater ... R 71
7. Translatører ... R 71
8. Ting ... R 71

Kronologisk fortegnelse over lover ... R 71

Kronologisk fortegnelse over provisoriske anordninger ... R 71

Rettelser ... R 74

REGISTER

A. STATSFORFATNINGSRETT.

1. Forfatningsbestemmelser.

2. Landets grenser.

1939 Side

Janr. 14. Res. om at en part av Antarktis blir dregen inn under norsk statsvelde 7

» 14. Kunngj. om at en part av Antarktis blir dregen inn under norsk statsvelde 7

3. Statsborgerrett.

1939

Febr. 28. Norsk-fransk deklarasjon om sivilstandsdokumenter..... 838

4. Symboler.

5. Kongen og Kongehuset.

6. Stortinget.

1939

Mai 5. Lov nr. 1 om forandring i lov om stortingsvalg 238

Juni 9. Lov nr. 18 om endring i lov om godtgjørelse til stortingsmenn 364

Novbr. 24. Res. om oppnevnelse av bysekretæren i Brevik til å føre manntallet for statsborgerlige valg dersteds 715

7. Ordener og hederstegn.

B. FORVALTNINGSRETT.

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.

1. Sentraladministrasjonen.

1939

Janr. 19. Skr. om at Spind herred vil være nøytral i målspørsmålet.. 15

» 20. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å tillate visse arter av salg på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner 15

» 20. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å frita for bruk av stemplet papir (når avgiften ikke er over 100 kr.) 16

» 28. Skriv om 1) at Kvernes og Eide, Møre og Romsdal fylke, har krevd nynorsk nytta i brevskifte med offentlege styringsmakter 2) at Lånke herred vil være nøytralt i slikt brevskifte 20

Febr. 10. Res. om fullmakt for Finansdepartementet til å gjøre unntak i h. t. § 10 i loven om Arbeiderfondet 44

1939 Side

Febr. 10. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til etter tollovens § 37 å treffe bestemmelse om inn- og utførselsveier over grensen ... 45

» 17. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe forføyninger til gjennomføring av forbud mot å innføre produkter av hval ... 58

» 24. Res. om overførelse fra Kongen til Sosialdepartementet av forskjellige myndigheter etter loven om hoteller, andre herberger og bevertninger ... 108

» 24. Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å utøve myndigheter etter §§ 6 og 7 i loven om smittsomme sjukdommer på bier, m. v. ... 110

Mars 24. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige forskrifter om tilsyn m. v. etter lov om arbeidstiden på skip ... 151

Mai 5. St.vedtak om opprettelse av en ny avdeling, Trygdeavdelingen, i Sosialdepartementet ... 249

» 20. Res. om fullmakt for Forsvarsdepartementet til å treffe forføyninger i anl. av lov om midlertidig forhøyelse av losbetalingen ... 284

Juni 9. Lov nr. 1 om vilkår for utnevning til ekspedisjonssjef i regjeringsdepartementene ... 346

» 9. Res. om bemyndigelse for Sosialdepartementet til å utferdige forskrifter i h. t. forskjellige paragrafer i lov om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige. 367

» 23. Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å leggja avgift på omsetnaden av konsummjølk ... 433

Juli 14. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å gi tillatelse til å drive fangst av vågehval og mindre tannhval på norsk sjøterritorium ... 498

Aug. 11. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å forby omsetning av levende torsk som ikke er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L ... 534

Septbr. 7. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til for reiser som foretas i hensikt å søke avsatt klippfisk og tørrfisk å godkjenne en rimelig beregnet dietgodtgjørelse.. 595

» 22. Res. om opprettelse av et midlertidig Forsyningsdepartement 620

» 22. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe visse bestemmelser om jakt og fangst ... 621

» 29. Res. om opprettelse av et Statens ved- og torvkontor under Landbruksdepartementet ... 638

» 29. Res. om at Dovre heradstyre har krevd nynorsk nytta i brevskifte med offentlege styringsmakter ... 643

» 29. Skr. om at Stjørdal og Overhalla herreder har gjort vedtak om nøytralitet i målspørsmålet ... 643

Oktbr. 13. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å la bronsekabel inngå mot nedsatt toll ... 666

» 27. Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å tillate oppføring av gjerder (§ 37 i lov om reindriften) ... 686

Novbr. 2. Res. om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse om beslagleggelse og avståelse til staten av eiendomsrett til sukker og kaffe ... 692

» 10. Res. om reglement for ansettelser m. v. i Regjeringens kontorer ... 695

Desbr. 15. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe visse bestemmelser i h. t. lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer ... 738

1939 Side
Desbr. 22. Res. om bemyndigelse for Sosialdepartementet til å gi de ved innførelsen av den nye farmakopø fornødne forskrifter 745

2. Øvrigheten.

1939
Juni 24. Rundskr. om kontorregnskap ved fylkeskontorene 441

3. Lensmenn.

1939
Juli 27. Res. om at Vestre Moland lensmannsstilling og Eide lensmannsstilling slås sammen til en stilling med navn Vestre Moland og Eide lensmannsstilling 518
» 27. Res. om at Øyslebø og Laudal lensmannsstilling og Holum lensmannsstilling slås sammen til en stilling med navn Marnar lensmannsstilling 519

4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter.

1939
Janr. 5. Skr. om at Ytre Kvænangen og Reinfjord jordmordistrikter slås sammen til ett distrikt — Ytre Kvænangen jordmordistrikt 2
Febr. 24. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Krødsherad og Sigdal 106
Mars 3. Lov nr. 2 om å utvide grensene for ladestedet Mosjøen.. 113
» 25. Skr. om at Aglapsvik i Lenvik skal tilhøre Leirstrand jordmordistrikt 156
April 14. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Gol og Torpo 162
» 14. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Ankenes og Lavangen 164
» 14. Res. om grensen mellom Ankenes og Bardu 164
Mai 12. Res. om grensen mellom Foldereid og Vassås 271
» 26. Res. om skiping av distriktslækjarstilling for Solund, omskiping av Borre distriktslækjardistrikt, inndraging av Ramnes distriktslækjardistrikt og Holmestrand stadslækjardistrikt 309
Juni 9. Res. om grensen mellom Stathelle og Bamble 366
» 23. Res. om inndelingsgrensa mellom Øystre Slidre og Vestre Gausdal 430
» 23. Res. om inndelingsgrensa mellom distriktet Gransherad—Jondalen i Gransherad og Heddal 430
» 23. Res. om inndelingsgrensen mellom distriktet Sandsvær—Jondalen i Øvre Sandsvær og Heddal 430
Juli 14. Res. om overføring av Solum herred fra Telemark politidistrikt til Skien politidistrikt 496
» 14. Res. om inndelingsgrensa mellom Elverum og Trysil 496
» 24. Skr. om at Sørfjord jordmordistrikt i Ullsfjord og Ullsfjord jordmordistrikt i Karlsøy skal hete henholdsvis Ullsfjord og Lenangen jordmordistrikt 509
» 27. Res. om at Vestre Moland og Eide lensmannsstillinger slås sammen til én stilling, Vestre Moland og Eide lensmannsstilling 518
» 27. Res. om at Øyslebø og Laudal lensmannsstilling og Holum lensmannsstilling slås sammen til én stilling, Marnar lensmannsstilling 519
» 28. Skr. om inndragning av Ålesund offentlige jordmorstilling.. 519
Oktbr. 2. Skr. om grensa mellom Nordre Stange og Søndre Stange jordmordistrikt 644

Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter. R 9
1939 Side
Oktbr. 5. Skr. om at Flosta jordmordistrikt legges til Østre Holt og Tvedestrand jordmordistrikt 646
» 5. Skr. om at Førdesfjorden jordmordistrikt legges til Skåre og Torvastad jordmordistrikt 646
» 6. Res. om at gnr. 1, bnr. 5 Sørbotnesset i Kinn overføres til Bremanger 649
» 27. Res. om inndelingsgrensa mellom Flesberg sokn og distriktet Gransherad—Jondalen 685
» 27. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Skjervøy og Karlsøy 685
» 27. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Skjervøy og Loppa 685
» 27. Res. om den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Skjervøy og Kvenangen 686
Novbr. 2. Res. om inndelingsgrensa mellom Skjåk og Grytten 688
Desbr. 22. Res. om inndelingsgrensen mellom Hedenstad sogn og distriktet Sandsvær—Jondalen, Øvre Sandsvær 744

1939 **5. Kommunal stemmerett og valgbarhet.**
Mai 5. Lov nr. 2 om forandringer i lov om kommunevalg 239

1939 **6. Kommunestyret. Fylkesstyret.**
Janr. 21. Skr. om 1) dekningen av tilleggsbevilgninger og bevilgninger til formål utenfor budsjettet samt om 2) at en bemyndigelse for formannskapet til å disponere bevilgningen til tilfeldige utgifter også omfatter eventuell tilleggsbevilgning til denne bevilgning 837
» 25. Skr. om at bestemmelsene i de nye kommunelovers § 44 også antas å gjelde for særskilt revisor i kommunal bedrift 837
Mars 23. Skr. om at bestemmelsene i bykommunelovens § 5, første ledd, om bysekretær gjelder den som innehar slik stilling (uten hensyn til benevnelsen) 838
April 12. Skr. om hvorledes det bør forholdes når herredstyret overdrar anvisningsmyndighet til andre enn ordføreren.... 838
» 28. Skr. om en kommunerevisors ugildhet m. h. t. anvisninger og regnskaper fra personer som står i slikt forhold til ham som nevnt i landkommunelovens § 16, første ledd 838
» 28. Skr. om at bestemmelsene i bykommunelovens § 49, sjette ledd, antas å komme til anvendelse på avsetninger til bestemte formål, som er foretatt på særbudsjetter 839
» 29. Rundskr. om reglementer for herreds-, by- og sognestyrenes og formannskapenes virksomhet 198
Mai 4. Skr. om kommunerevisjon i alminnelighet 839
» 12. Skr. om at en herreds-ordfører som ansettes som alminnelig revisor for vedkommende fylke må fratre som ordfører 839
» 22. Skr. om at herredstyremedlem som er herredskasserer bør fratre i sak om ansettelse av kommunerevisor 841
Juni 9. Lov nr. 6 om forsyningsnemnder 350
Aug. 4. Skr. om bruk av særskilt budsjettprotokoll hvor framleggene tas inn og som det vises til i forhandlingsboka, jfr. landkommunelovens § 20 529
» 11. Skr. om tilkalling av varamann for medlem av herredstyre, jfr. landkommunelovens § 18 535
» 16. Skr. om byformannskaps og landformannskaps vedtak om å ta opp konverteringslån 541
Septbr. 26. Skr. ang. vedtak om lån etter landkommunelovens § 52 nr. 3 (jfr. § 96, første ledd) 635

1939 7. Kommunale forhold i alminnelighet.

Febr. 10. Res. om plikt for en rekke kommuner til i 1938 å yte bidrag til anløpsutgiftene for luftruter 45
» 18. Rundskr. om normalinstrukser for kommunekasserere og kommunerevisorer 59
» 20. St.vedtak om Skattefordelingsfondet 80
Aug. 11. Res. om våpen for Notodden 534
» 11. Res. om våpen for Stavanger 534
Septbr. 2. Forskrifter om kommunale kontrollnemnder 580
» 22. Res. om opprettelse av et særskilt rasjoneringsregister for hver forsyningsnevnds område 622
Novbr. 10. Res. om at havnefogdene blir å regne for kommunale tjenestemenn 699

1939 8. Statstjenernes rettsstilling i alminnelighet.

Janr. 27. Res. om forandring i bestemmelser for beskikkelse av fastlønte militære og sivilmilitære tjenestemenn samt ansettelse av håndverksformenn i hæren 19
Febr. 23. St.vedtak om lønnsregulering for en del tjenestemenn ved institusjoner under Kirkedepartementet, Medisinalvesenet og Postverket 103
Mars 3. Res. om forbud mot at postverkets tjenestemenn besørger abonnementstegning eller oppkreving av abonnementsavgift utenom postverket, m. v. 117
» 23. St.vedtak om pensjon m. v. for en del av personalet i Forsvarsdepartementets kontor for luftforsvaret ved Statens luftfartstyre 150
April 21. Res. om forhøyelse av timebetalingen og maksimumsbeløpet pr. dag for komitésekretærer 174
» 29. St.vedtak om innlemmelse av nye stillinger og endringer av tidligere innlemmelser i Statens pensjonskasse 191
Mai 20. Lov nr. 4 om endringer i lov om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn 278
» 26. Res. om nytt reglement om ansettelse m. v. av tjenestemenn i fengsels- og tvangsarbeidsvesenet og ved Kriminalasylet 307
Juni 1. Rundskr. om ferie for de offentlige leger 312
» 3. St.vedtak om lønnsregulering for visse offentlige tjenestemenn m. v. 327
» 9. Lov nr. 1 om vilkår for utnevning til ekspedisjonssjef i regjeringsdepartementene 346
» 9. Res. om at Tjenestemannslaget for Statens håndverks- og kunstindustriskole anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 367
» 9. Res. om at Oslo justerbetjenters forening anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 367
» 23. Res. om ikrafttreden av lov av 16 juli 1936 om klokkeres ansettelse og plikter og lov av 14 juli 1897 om geistlige embetsmenns og kirkesangeres lønning med tilleggslov, m. v. 429
» 23. Rundskr. om reglene for ansettelse av dommerfullmektiger.. 443
Aug. 8. Rundskr. om at juridiske kandidater inntil videre ikke må gis tillatelse til å arbeide uten lønn på embetskontorer under Justisdepartementet 529
» 25. Res. om at Foreningen for statens regnskapskontrollører for omsetningsavgiften anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 549

1939 Side
Oktbr. 6. Res. om ny instruks for regjeringsadvokaten 647
» 6. Res. om at Norske sykehusforvalteres landslag, Statstjenestemannsgruppen, anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 649
Novbr. 10. Res. om reglement for ansettelser m. v. i Regjeringens kontorer 695
» 17. Res. om at vedkommende tilsynsmann i tilsynet med elektriske anlegg skal regnes som nærmest foresatte tjenestemyndighet etter tjenestemannslovens § 2, pkt. 2.. 706
Desbr. 1. Res. om at Fiskeribankens funksjonærforening anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 719
» 12. Rundskr. om godtgjørelse av vikar for offentlig lege som er tjenestefri for å oppfylle sin verneplikt m. v. 733

9. Embedsgårder.

10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning.

1939
Mars 17. Res. om forhøyelse av reisegodtgjørelsen for de statslønte loser i Kristiansand og Narvik 148
» 17. Skr. om kostgodtgjørelse for generalsekretær og inspektrise ved Norsk misjon blant hjemløse 148
» 25. Rundskr. om godtgjørelser for distriktslegene ved sykebehandling av sikringsfolk som er anbrakt i privat forpleining 153
» 28. Skr. om at forstanderskapsmedlem ved offentlig landsgymnas henføres til kostregulativets 1ste klasse 157
» 28. Skr. om at hydrograf av 2nen klasse utgår av klasseinndelingen 157
April 28. Res. om forhøyelse med 10 pst. av kostgodtgjørelsen for tjenestemenn under tjenestereiser til og fra Narvik gjennom Sverige 190
Juni 10. Rundskr. om skyssgodtgjørelse til distriktslegene for reiser for å undersøke skolebarn 368
Juli 18. Skr. om kostgodtgjørelse under tjenestereiser for avdelingsformenn i sesongstilling ved Statens forsøks- og lærebruk for fiskeribedriften i Finnmark 506
Septbr. 7. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til for reiser som foretas i hensikt å søke avsatt klippfisk og tørrfisk å godkjenne en rimelig beregnet dietgodtgjørelse..... 595
Oktbr. 12. Skr. om kostgodtgjørelse for assistent hos kjemiker ved statsbanene, bestyrer av sagbruk og impregneringsverk, samt plogfyrbøter sammesteds 666
» 18. Skr. om kostgodtgjørelse for styrere samt inspektør og underordnet tjenestemann ved statens alkoholistanstalter 713
» 18. Skr. om kostgodtgjørelse for en rekke tjenestemenn i tollvesenet 714
Desbr. 28. Skr. om kostgodtgjørelse for fruktkontrollør 752

11. Pensjonsvesen.

1939
Janr. 13. Skr. om at en kommunes pensjonsfond ikke kan regnes som «offentlig fond» 836
Mars 23. St.vedtak om pensjon m. v. for en del av personalet i Forsvarsdepartementets kontor for luftforsvaret og Statens luftfartstyre 150
April 29. St.vedtak om innlemmelse av nye stillinger og endringer av tidligere innlemmelser i Statens pensjonskasse 191

II. Spesielle forvaltningsgrener.

I. Utenriksvesen.

a. Diplomati og konsulatvesen.

1939
Mars 24. Res. om henleggelse av de sudet-tyske områder under generalkonsulatet i Wien og konsulatene i München, Breslau og Dresden 150
» 31. Res. om godkjennelse av den spanske regjeringa under general Franco 159
April 28. Res. om endringer i den alminnelige instruks for utenrikstjenesten 186
Juli 14. Res. om endring av den alminnelige instruks for utenrikstjenesten 496
Aug. 11. Res. om at det ulønte vicekonsulat i Shimonoseki omdannes til ulønt konsulat 533
Sept. 7. Res. ang. nye bestemmelser om skattefrihet for fremmede makters diplomatiske og konsulære tjenestemenn 595
Oktbr. 27. Res. om forhøyelse av gebyrtariff for Norges utenrikske stasjoner 685

b. Utenlandske anliggender.

1924
Aug. 25. Internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer 835
1926
April 10. Internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om immunitet for statsskip 835
1933
Mai 29. Overenskomst om innføring av visse ensartede regler om arrest i luftfartøyer 835
1934
Mai 24. Protokoll inneholdende tillegg til ovennevnte internasjonale overenskomst av 10 april 1926 835
1935
Juni 1. Protokoll om endringer i vedlegg H til overenskomsten om regulering av luftfarten 835
1938
Juni 24. Protokoll om endringer i den internasjonale hvalfangstavtale 835
Septbr. 12. Protokoll om anvendelsen av artikkel IV, V, VI, VII, IX, XII og XIII i overenskomsten til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter 835
Oktbr. 28. Avtale mellom Norge og Nederland til ordning av visse spørsmål i forbindelse med turistflyvetrafikken 835
Novbr. 21. Handels- og sjøfartstraktat, med sluttprotokoll, mellom Norge og El Salvador 836
Desbr. 20. Handelstraktat med sluttprotokoll mellom Norge og Guatemala 836
» 21. Avtale mellom Norge og det Forente Kongerike Storbritannia og Nord-Irland om gjensidig fritagelse for skatt i visse tilfelle av inntekt eller fortjeneste av salgsvirksomhet gjennom representant og for skatt av formue i visse tilfelle 836
» 30. Noteveksling mellom Norge og Danmark ang. anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Danmark 836
» 30. Noteveksling mellom Norge og Sverige ang. anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Sverige 836

1939 Side
1939
Janr. 11. Skr. om Italias ratifikasjon av avtale om endringer i den internasjonale overenskomst om opprettelse av et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris 6
» 12. Skr. om Luxembourgs ratifikasjon av protokoll om forbud mot bruk i krig av gassarter samt av bakteriologiske midler 6
» 17. Skr. om fullmakt for Burmas Røde Kors Selskap til i krigstilfelle å yte hjelp til de britiske troppers regulære sanitetsvesen 13
» 18. Skr. om Sveits's tiltredelse av internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste 14
» 27. Skr. om at Frankrike gjør internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste gjeldende for samtlige franske kolonier m. v. 19
» 27. Skr. om at Aden nå er tilsluttet Genèvekonvensjonene om såredes og sykes behandling i krig m. v. som britisk koloni (mot før som en del av India) 19
» 30. Skr. om tiltredelse for Burmas og kolonien Adens vedkommende av overenskomst om visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring 21
» 31. Deklarasjon om opphør av luftfartsoverenskomsten mellom Norge og Sverige 21
Febr. 3. Skr. om at protektoratet Aden har tiltrådt overenskomst om ensartede regler om internasjonal luftbefordring.. 22
» 7. Skr. om bortfall av luftfartsoverenskomsten mellom Norge og Danmark 23
» 15. Rundskr. om avtale mellom Norge og Tyskland om innreise for emigranter m. v. 46
» 17. Skr. om at internasjonal overenskomst om lastelinjer er gjort gjeldende for Straits Settlements 59
» 24. Skr. om at Danmark og Island har underskrevet deklarasjon ang. historieundervisningen (revisjon av lærebøker) ... 110
» 27. Avtale mellom Norge og Island om de norske sildfiskeriers stilling ved Island og om innførsel av saltet islandsk sauekjøtt i Norge 837
» 28. Norsk-fransk deklarasjon om sivilstandsdokumenter 838
Mars 3. Midlertidig lov nr. 3 om endring i loven om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige 115
» 9. Skr. om at Frankrike, Storbritannia, India og New Zealand til sine tiltredelser av generalakt om fredelig bileggelse av mellomfolkelige tvister har føyd forbehold for tilfelle krig 120
» 9. Skr. om Frankrikes ratifikasjon av overenskomst om opphevelse av kapitulasjonene i Egypt 121
» 10. Skr. om at Nederlands ratifikasjon — med virkning også for Nederlandsk India, Surinam og Curaçao — av internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste 141
» 17. Lov nr. 1 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskib m. v. 143
» 17. Skr. om Litauens tiltredelse av Genève-konvensjonene om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger 148
» 21. Skr. om Romanias ratifikasjon av internasjonal overenskomst om undertrykkelse av falskmyntneri 149
» 24. Skr. om at Uruguay har tiltrådt internasjonal overenskomst om lastelinjer 152

Mars 25. Skr. om at Italia har anerkjent som bindende den av Barcelonaoverenskomsten omfattede deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har noen kyststrekning 155
» 25. Skr. om at overenskomst om regulering av hvalfangsten skal gjelde for Newfoundland 155
» 27. Skr. om Panamas ratifikasjon av den til overenskomsten om Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie knyttede fakultative bestemmelse hvorved domstolens domsmyndighet godkjennes som obligatorisk 156
» 30. Skr. om opphevelse av bestemmelsene vedr. den internasjonale kontroll av skipsfarten på Spania 159
» 31. Res. om godkjennelse av den spanske regjeringa under general Franco 159
» 31. Skr. om at Iran har tiltrådt regler vedr. undervannsbåtkrigen 160
April 1. Skr. om at Frankrike og Storbritannia ønsker å gjøre overenskomster om stempelavgift på vekselrettens og sjekkrettens område gjeldende for Ny-Hebriderne 160
» 13. Noteveksling om endring i avtalen om ei landsvegbru mellom Noreg og Sverige over Svinesund 162
» 14. Skr. om Liechtensteins tilslutning til overenskomst om Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie m. v. 164
» 19. Skr. om at internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn gjøres gjeldende for Burma 173
» 22. Skr. om at Spania har sagt opp generalakt om fredelig bileggelse av mellomfolkelige tvister 175
» 24. Skr. om Belgias ratifikasjon av overenskomst om visse spørsmål vedr. lovkonflikter med hensyn til statsborgerrett 175
» 24. Skr. om at internasjonal overenskomst om lastelinjer er gjort gjeldende for fransk Indo-China 175
» 24. Skr. om at internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs er gjort gjeldende for Fransk Indo-China 176
» 27. Skr. om Newfoundlands tiltredelse av overenskomst om innføring av visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring 182
» 28. Skr. om opphevelse av forbud for norske skip til å føre folk som esler seg i krig, våpen m. v. til Spania 191
Mai 8. Skr. om Latvias tiltredelse av internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste 252
» 8. Rundskr. om opphevelse av Spaniakontrollen 252
» 20. Skr. om at Tanger-sonen har tiltrådt Pariskonvensjonen om en union til vern om den industrielle eiendomsrett.. 286
Juni 1. Skr. om innskrenkninger i bestemmelsene om fraktbetaling og etterkrav for jernbanesendinger til en rekke land.. 322
» 3. Skr. om Frankrikes ratifikasjon av Pariskonvensjonen om en union til vern om den industrielle eiendomsrett 343
» 5. Skr. om at internasjonal overenskomst om forenkling av tollformaliteter er gjort gjeldende for Burma 344
» 9. Skr. om De forente staters ratifikasjon av protokoll om endringer i den internasjonale hvalfangstavtale 368
» 9. Skr. om at New Zealand har ratifisert og Mexico og Canada tiltrådt avtale om regulering av hvalfangsten 368
» 10. Skr. om Siams ratifikasjon av Genèvekonvensjonene om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger 369

1939 Side

Juni 19. Skr. om at Brasil har deponert sitt tiltredelsesdokument vedr. overenskomst til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter 415

» 30. Skr. om at internasjonal overenskomst om ferdsel med motorvogn er gjort gjeldende for Bahama-øyene 492

Juli 5. Skr. om at Romanias ratifikasjon av internasjonal overenskomst om undertrykkelse av falskmyntneri også omfatter dennes protokoll 493

» 7. Skr. om at Austral-Sambandet har underskrevet deklarasjon angående historieundervisningen (revisjon av lærebøker) 494

» 8. Avtale mellom Norge og Danmark om gjensidig bruk av varemerker 494

» 8. Skr. om at overenskomst mellom Norge og Storbritannia angående den sivile rettergang også blir gjeldende for kolonien (men ikke protektoratet) Aden 494

» 24. Skr. om Finnlands tiltredelse av internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer 509

» 26. Midlertidig avtale om ordning av varebyttet og betalingene vedr. dette mellom Norge og Spania 517

» 29. Skr. om at internasjonal overenskomst om lastelinjer er gjort gjeldende for Fransk Indo-China fra 15 januar 1939 (og ikke som før meddelt fra 15 november 1938) 519

» 31. Skr. om at internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs er gjort gjeldende for Fransk Indo-China fra 15 januar 1939 (og ikke som før meddelt fra 15 november 1938) 519

Aug. 2. Skr. om at Hellas har ratifisert internasjonal overenskomst om ensartede metoder for prøvetagning og analyse av ost 523

» 10. Skr. om at internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste skal gjelde for visse britiske kolonier, protektorater, beskyttede områder og mandatland 530

» 11. Skr. om Latvias tiltredelse av internasjonal overenskomst om undertrykkelse av falskmyntneri 535

» 12. Rundskr. ang. bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge m. v. og om utførsel av norske varer til Spania 536

» 16. Skr. om Chiles tiltredelse av internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs 541

» 17. Skr. om Storbritannias tiltredelse av avtale om ensartet tilberedning av og betegnelser for sterktvirkende legemidler 542

» 18. Skr. om at internasjonal overenskomst om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse 543

» 18. Skr. om at de internasjonale overenskomster om stempelavgift 1) på vekselrettens område og 2) på sjekkrettens område finner anvendelse på Jamaica og protektoratet Somaliland 543

» 23. Skr. om Frankrikes oppsigelse av overenskomst om behandlingen av fiendtlige handelsskip ved fiendtlighetenes åpning 544

» 29. Skr. om at overenskomstene om undertrykkelse av den hvite slavehandel er gjort gjeldende for Burma i egenskap av britisk oversjøisk besittelse 561

Septbr. 1. Kunngj. om fullkommen nøytralitet for Noreg i krig mellom Polen og Tyskland 574

1939 Side

Septbr. 3. Kunngj. om fullkomen nøytralitet for Noreg i krig mellom Stor-Britannia og Frankrike på den eine sida og Tyskland på den andre sida 585

» 7. Res. om ikrafttreden av lov nr. 1 av 17 mars 1939 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskip m. v. 594

» 7. Res. ang. nye bestemmelser om skattefrihet for fremmede makters diplomatiske og konsulære tjenestemenn..... 595

» 7. Skr. om at den tyske regjering har gitt det Tyske Røde Kors (Deutsche Rothe Kreuz) fullmakt til i krigstilfelle å yte hjelp til den tyske krigsmakts offisielle sanitetsvesen..... 600

» 19. Skr. om at den internasjonale opiumsoverenskomst er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse.. 614

» 19. Skr. om at internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkingen og regulere fordelingen av rusgifter er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse 614

Oktbr. 5. Skr. om Finnlands tiltredelse av Haag-overenskomstene nr. I—XI, XIII og XIV 646

» 13. Skr. om Tysklands ratifikasjon av internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer 666

» 28. Protokoll om endring av den midlertidige avtale om ordning av varebyttet og betalingene vedr. dette mellom Norge og Spania 687

Novbr. 1. Skr. om at overenskomsten mellom Norge og Østerrike om utlevering av forbrytere anses bortfalt og erstattet av utleveringstraktaten mellom Norge og Det tyske rike.. 687

» 1. Skr. om kjenningsbokstavene for automobiler, registrert i visse britiske protektorater, mandatområder og kolonier 688

» 6. Skr. om at de internasjonale overenskomster 1) om befordring av gods på jernbanene og 2) om befordring av reisende og reisegods på jernbanene også er gjort gjeldende for A/S Kristiansands Dampskibsselskap 693

» 7. Skr. om at Pariskonvensjonen om en union til vern om den industrielle eiendomsrett, revidert i London 2 juni 1934, er tiltrådt av Sveits og Belgia 694

» 9. Noteveksling om endringer i renbeitekonvensjonen mellom Norge og Finnland 694

» 17. Skr. om at overenskomsten til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter er gjort gjeldende for Burma 712

» 25. Rundskr. om endring av bestemmelsene om betalingsavtalen mellom Norge og Spania 716

Desbr. 15. Res. om at bestemmelsene i sjøfartslovens §§ 122 og 171, begges siste punktum, betingelsesvis utvides til å gjelde fart mellom Norge og Finnland 737

» 21. Skr. om Ungarns tiltredelse av avtale om oprettelse av et internasjonalt sunnhetsbyrå i Paris 741

» 27. Skr. om Paraguays tiltredelse av internasjonal overenskomst om regulering av luftfarten 752

» 28. Noteveksling mellom Norge og Finnland om anvendelsen av §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom de to land 752

2. Religionsvesen.

1939 *a. Religion. Gudstjeneste m. v.*

Mai 12. Lov nr. 6 om endring i lov om menighetsråd og menighetsmøter og i lov om bispedømmeråd for den norske kirke 264
Juni 21. Rundskr. om 4-årige valgperioder for menighetsrådenes og bispedømmerådenes medlemmer 416

1939 *b. Kirker. Kirkegårder.*

April 21. Res. om tillatelse til innvielse av et kapell, Kapp kapell, i Østre Toten prestegjeld 173
Juni 16. Res. om tillatelse til oppførelse av et kapell, Vestre Jakobselv kapell, i Vadsø prestegjeld 412
» 23. Res. om løyve til å oppføre gravkapell og krematorium på Horten kirkegård 429
» 23. Res. om godkjennelse av krematorium i Solheim gravkapell i Bergen 429
Juli 1. Stadf. på «Godseier og fru Løvenskiolds legat til avlønning av kor ved Gjerpen kirke» 493
Septbr. 22. Stadf. på «Fondet til fremme av kirkemusikken i Nordby», Aas herred 626
» 29. Res. om løyve til å ta ned Fedje soknekyrkje i Lindås.. 637

1939 *c. Geistlighet.*

Janr. 14. Res. om nytt reglement for Det praktisk-teologiske seminar 7
» 20. Res. om at gebyr for vigsel skal avgjøres ved stempelmerke 15
April 12. Skr. om at det nye reglement for Det praktisk-teologiske seminar settes i verk 162
Juni 23. Res. om ikrafttreden av lov nr. 6 av 16 juli 1936 om klokkeres ansettelse og plikter og lov nr. 7 av s. d. om forandringer i lov om geistlige embetsmenns og kirkesangeres lønning med tilleggslov, m. v. 429
» 30. Res. om at misjonær i Den norske misjonsallianse i Nord-China, Bernhard Norland, gis rett til å stifte ekteskap etter norsk lov, m. v. 463
Juli Kapiteltakster for året 1939 520
Aug. 3. Rundskr. nr. 2 om den nye klokkarlova 523

1939 *d. Dissentere.*

Janr. 11. Skr. om godkjennelse av vigselritual for menigheten Evangeliesalen, Oslo 6
» 20. Res. om at gebyr for vigsel skal avgjøres ved stempelmerke 15
Desbr. 9. Skr. om godkjennelse av vigselformular for Smyrnamenigheten i Narvik 728

3. Undervisningsvesen.

a. Folkeskolen.

1939 *b. Abnorme og forsømte barn.*

Febr. 3. Res. om stadfesting av plan for Halden barnehjem..... 22
» 3. Res. om stadfesting av plan for Horten barnehjem..... 22
» 3. Res. om stadfesting av plan for Frelsesarméens barneherberge i Ålesund 22
Mars 3. Res. om stadfesting av plan for Bamble barnehjem 115
April 14. Res. om stadfesting av plan for Hetland barnehjem 162
Mai 12. Res. om stadfesting av plan for Innherad barneheim..... 271

1939 Side
Juni 2. Res. om stadfesting av plan for Frelsesarméens vernehjem «Heimly», Stavanger ... 326
» 2. Res. om stadfesting av ny plan for Sørvik skule (Stavanger kommunale tvangsskule) ... 326
» 9. Res. om stadfesting av plan for Fredrikstad guttehjem ... 366
» 30. Res. om at den som tar imot pleiebarn i Sarpsborg må ha helserådets tillatelse ... 463

c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøgskoler m. v.

d. Høgre almenskoler.

1939
Mars 28. Skr. om at forstanderskapsmedlem ved offentlig landsgymnas henføres til kostregulativets 1ste klasse ... 157
April 14. Res. om forandringer i reglement for artium ... 162
Juni 9. Lov nr. 3 om endring i loven om høgre almenskoler ... 349
» 23. Res. om ikrafttreden av lov om høgre almenskoler av 10 mai 1935 ... 430

e. Universiteter, høgskoler m. v.

1939
Mai 12. Lov nr. 7 om endring i lov om Universitetets lærereksamener 264
» 12. Lov nr. 8 om aktuarembetseksamen ved Universitetet ... 265
Juni 2. Res. om reglement for tannlegeeksamens 1 avdeling ved Norges tannlegehøgskole ... 325
» 9. Lov nr. 12 om endring i universitetsloven ... 356
» 9. Res. om endring i reglementet for språklig-historisk embetseksamen ved Universitetet ... 364
» 16. Lov nr. 9 om Studentsamskipnaden i Oslo ... 410
Aug. 11. Res. om endringer i reglement for språklig-historisk embetseksamen ved Universitetet ... 533
» 25. Res. om ikrafttreden av lov om aktuarembetseksamen av 12 mai 1939 og om reglement for aktuarembetseksamen 544
» 25. Res. om ikrafttreden av lov av 16 juni 1939 om Studentsamskipnaden i Oslo og om reglement for samme ... 547
» 31. Stadf. på «Konsul Joh. F. Bratts gave» til fordel for trengende studenter ved Norges tekniske høgskole ... 562
Oktbr. 5. Stadf. på «Storebrands fond for Universitetets studenter» til studielån og stipendier ... 645
Novbr. 24. Res. om regler om tilsetting av lærere og tjenestemenn ved Norges tannlegehøgskole ... 715
» 27. Stadf. på «Kaptein Andrew Andersons legat» til studenter ved Universitetet ... 718
Desbr. 15. Res. om sosiologi som hovedfag ved magisterprøven ved Universitetet ... 736

4. Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Kringkasting.

1939
Febr. 17. Res. om freding av en gammel eik på eiendommen Skårberg, Spydeberg ... 57
» 20. Rundskr. om kinematograf- og filmforskrifter ... 81
Mars 24. Res. om importen av mottagerapparater for kringkasting m. v. 152
» 29. Skr. om ikraftsettelse av kgl. res. av 24 mars 1939 over importen av mottagerapparater ... 159
Mai 12. Lov nr. 9 om endringer i lov om kringkasting ... 265
Juni 9. Lov nr. 2 om avleveringsplikt av trykksaker til offentlige biblioteker ... 347
Novbr. 2. Res. om innførsel og salg av radiomateriell ... 688
» 10. Res. om statsmyndighetenes bruk av Norsk rikskringkasting til meldinger ... 694

1939 Side

5. Arkivvesen.

1939
Novbr. 17. Res. om føresegner om betaling for avskrifter og attester frå Riksarkivet og statsarkiva ... 705

6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk.

1939
Febr. 15. Rundskr. om avtale mellom Norge og Tyskland om innreise for emigranter m. v. ... 46
Mars 4. Skr. om plikt til å gi oppgaver til statistikken for laks- og sjøaure-fisket ... 118
Mai 5. Res. om avholdelse av en fullstendig jordbrukstelling 20 juni 1939 ... 251
Septbr. 2. Forskrifter om ytterligere meldeplikt for utlendinger som kommer til eller reiser fra riket eller oppholder seg her ... 578
» 2. Endring av forskrifter om utlendingers innreise i Norge ... 579
» 2. Rundskr. om inn- og utreisekontroll med utlendinger som ikke er danske, finske, islandske eller svenske statsborgere 584
» 6. Rundskr. nr. 15 om fremmedloven (viseringsplikt og skjerpet meldeplikt) ... 592
» 8. Rundskr. om nordisk reisekort ... 601
» 15. Bestemmelse om opptelling av beholdningene av brensel- og smøreoljer ... 610
Oktbr. 6. Provisorisk anordning om adgangen til visse områder ... 646
» 28. Skr. om folkeregister i Borgund, Møre og Romsdal fylke .. 687
Novbr. 10. Skr. om nye vedtekter for folkeregistret i Kyrkjebø ... 699
» 15. Rundskr. om nye forskrifter om forbud mot adgang til brygger og havneområder ... 702
Desbr. 15. Res. om tellinger av landets forråd av endel viktige råstoffer og halvfabrikata for industrien, bygningsartikler m. v. 737

7. Retts- og politivesen.

a. Kunngjøringer.

b. Rettsvesenets administrasjon.

1939
Mars 10. Lov nr. 4 om forandringer i lov om domstolene ... 127
» 10. Rundskr. om stempelregnskapets avleggelse ved herreds- og byrettene ... 141
» 25. Skr. om at varamenn (for lagrettemenn) som blir dimittert straks lagretten trer sammen, ikke har krav på betaling etter sportellovens § 90 ... 155
Juni 5. Rundskr. om kontorregnskapet ved herreds- og byrettene .. 343
» 9. Lov nr. 8 om endringer i lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett ... 352
» 9. Lov nr. 9 om endringer i lov om domstolene ... 353
» 24. Rundskr. om lovreglene for ansettelse av dommerfullmektiger 443
Aug. 8. Rundskr. om at juridiske kandidater inntil videre ikke må gis tillatelse til å arbeide uten lønn på embetskontorer under Justisdepartementet ... 529
Septbr. 29. Res. om særskilt husleierett for Oslo ... 637
Oktbr. 13. Res. om særskilt husleierett for Trondheim ... 666
Desbr. 15. Skr. om at Oslo husleierett trer i virksomhet fra og med 1 desember 1939 ... 723
» 15. Res. om godtgjørelsen for hovedstevnevitnene i kjøpstedene 736

1939 *c. Politivesen i alminnelighet.*

Febr. 17. Res. om forandring i uniformsreglementet for rikets politi.. 57
Mars 25. Rundskr. om utgifter til klær for sikringsdømte som er anbrakt i privat forpleining 153
April 28. Skr. om meddelelser til Polititidende om etterlysing av personer for visse forseelser i sjøfartsforhold 191
Mai 8. Rundskr. om opphevelse av Spaniakontrollen 252
» 12. Rundskr. om handelspassregnskapet 274
Juli 14. Res. om overføring av Solum herred fra Telemark politidistrikt til Skien politidistrikt 496
Septbr. 2. Forskrifter om ytterligere meldeplikt for utlendinger som kommer til eller reiser fra riket eller oppholder seg her 578
» 2. Endring av forskrifter om utlendingers innreise i Norge 579
» 2. Rundskr. om inn- og utreisekontroll med utlendinger som ikke er danske, finske, islandske eller svenske statsborgere 584
» 6. Rundskr. nr. 15 om fremmedloven (viseringsplikt og skjerpet meldeplikt) 592
» 8. Rundskr. om nordisk reisekort 601
Oktbr. 6. Provisorisk anordning om adgangen til visse områder 646
» 10. Rundskr. om forskrifter om adgangen til visse områder.... 666
Novbr. 15. Rundskr. om nye forskrifter om forbud mot adgang til brygger og havneområder 702

1939 *d. Politivedtekter* (herunder bl. a. vedtekter om salg av tobakk til barn m. v.).

Janr. 7. Skriv om politivedtekt for Hegebostad 5
» 13. Skr. om ny politivedtekt for Sørum 7
» 13. Skr. om ny politivedtekt for Herøy..... 7
» 14. Skr. om endring av politivedtekten for Hønefoss 12
» 16. Skr. om ny politivedtekt for Kvinesdal 13
» 16. Skr. om endring av politivedtekten for Stoksund 13
» 28. Skr. om opphevelse av kap. 8 — «Om torvhandel» — i politivedtekten for Horten 20
» 31. Skr. om nye politivedtekter for Eidskog 22
Febr. 4. Skriv om tobakksvedtekt for Øyslebø 23
» 16. Skr. om ny politivedtekt for Kvænangen 47
» 20. Rundskr. om kinematograf- og filmforskrifter 81
» 24. Skr. om ny vedtekt om offentlige forestillinger m. v. i Lillestrøm..... 110
» 25. Skr. om endring av politivedtekten for Trøgstad 111
» 28. Skr. om endringer av politivedtekten for Skien 111
Mars 7. Skriv om politivedtekt for Aure 119
» 7. Skriv om politivedtekt for Valsøyfjord 119
» 10. Skriv om ny politivedtekt for Hjartdal 142
» 10. Skr. om ny politivedtekt for Meløy 142
» 28. Skriv om ny politivedtekt for Nærøy..... 156
April 3. Skr. om ny politivedtekt for Sør-Rana 161
» 17. Skr. om forandring i politivedtekten for Tromsø 165
» 21. Skriv om politivedtekt for Eidfjord 174
Mai 24. Skriv om politivedtekt for Akra 287
Juni 12. Skr. om ny politivedtekt for Tjøme 370
» 12. Skr. om endringer i politivedtekten for Trondheim 370
» 13. Skr. om endringer i politivedtektene for Sør-Varanger 372
» 20. Skr. om endringer i politivedtekten for Hamar 415
Juli 8. Skr. om ny politivedtekt for Bærum 494

1939			Side
Juli	8.	Skr. om ny politivedtekt for Stokke	494
»	8.	Skriv om vedtekt om samkomer med dans m. v. i Fyresdal	494
»	8.	Skr. om ny politivedtekt for Sannidal	494
»	8.	Skriv om politivedtekt for Austevoll	494
»	12.	Skriv om politivedtekt for Helleland	495
»	12.	Skr. om ny politivedtekt for Malvik	495
»	12.	Skr. om ny politivedtekt for Hasvik	495
»	20.	Skriv om brigde i politivedtekta for Hornindal	507
»	24.	Skr. om ny politivedtekt for Bergen	509
»	24.	Skr. om vedtekt for offentlige forestillinger m. v. for Bergen	509
Septbr.	9.	Skr. om ny politivedtekt for Stjørdal	603
»	23.	Skriv om politivedtekt for Eiken	632
Oktbr.	2.	Skriv om politivedtekt for Valestrand	643
»	2.	Skriv om politivedtekt for Vikebygd	643
»	2.	Skriv om politivedtekt for Jostedal	643
»	4.	Skr. om endring i politivedtekten for Hopen	644
»	13.	Skriv om politivedtekt for Forsand	667
»	13.	Skriv om politivedtekt for Masfjorden	667
»	13.	Skriv om politivedtekt for Solund	667
»	17.	Skr. om endring i politivedtekten for Horten	668
»	23.	Skriv om politivedtekt for Manger	684
»	23.	Skriv om politivedtekt for Kvinnherad	684
»	27.	Skr. om politivedtekt for Asskard	687
Novbr.	17.	Skr. om endring i politivedtekten for Bø, Nordland fylke	713
»	22.	Skr. om endring i politivedtekten for Hamar	714
Desbr.	1.	Skriv om politivedtekt for Sveio	723
»	1.	Skriv om politivedtekt for Innvik	723
»	14.	Skr. om ny politivedtekt for Velfjord	736

e. Lotteri.

1939			
Janr.	20.	Res. om nye gevinstplaner m. v. for Pengelotteriet	16
Mai	12.	Lov nr. 3 om lotterier m. v.	258
Juni	26.	Rundskr. om lov om lotterier m. v.	446

f. Sivilt luftvern.

1939			
Mars	28.	Rundskr. om plikt for bygningseiere m. v. innen en luftvernkrets til å finne seg i montering på sin eiendom av tyfoner og sirener for det sivile luftvern	156
April	18.	Forskrifter for blending i medfør av lov om sivilt luftvern	166
Mai	2.	Skr. om loftsrydding i Oslo	237
»	19.	Skr. om loftsrydding i Alesund luftvernkrets	276
Juni	12.	Skr. om loftsrydding i Kristiansund	370
»	15.	Skr. om loftsrydding i Bergen	373
Juli	10.	Skr. om plikt for borgerne i Oslo—Aker luftvernkrets til å rette seg etter politiets forskrifter under luftvernøvelser 25—27 august 1939	495
»	21.	Skr. om loftsrydding i Arendal luftvernkrets	508
»	21.	Skr. om plikt for borgerne i Arendal luftvernkrets til å gi opplysninger som fastsettes ang. frivillig utflytting i tilfelle av krig	508
Oktbr.	23.	Skr. om luftvernøvelser i Stavanger luftvernkrets	684
»	25.	Skr. om luftvernøvelser i Bergen luftvernkrets	684
Novbr.	4.	Skr. om luftvernøvelser i Haugesund luftvernkrets	693
»	15.	Skr. om loftsrydding i Kristiansand luftvernkrets	703
»	17.	Res. om ikraftsettelse av lov av 8 april 1938 om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell	706
»	17.	Forskrifter for teknisk kontroll av gassvernmateriell	707

1939 Side

Novbr. 17. Skr. om plikt for borgerne i Aker til på anordnede skjemaer å meddele de opplysninger som fastsettes om innkvartering ved utflytting dit i tilfelle av krigsfare 712
» 22. Skr. om luftvernøvelser i Kristiansund luftvernkrets 714
Desbr. 14. Skr. om plikt for borgerne i Asker og Bærum til å meddele opplysninger som fastsettes ang. innkvartering i tilfelle av krigsfare 736
» 22. Provisorisk anordning om utskriving m. v. til det sivile luftvern 741

8. Fattigvesen.

1939

Janr. 13. Rundskr. om jordmødrenes skyssregninger etter betjening av fattige fødende 836
Mars 29. Skr. om godtgjørelse for legetilsyn med fattige, alderstrygdede og kommunens pensjonister 158
Mai 20. Lov nr. 7 om betaling for kreftsykes sykehusopphold 282
» 26. Lov nr. 2 om endring i fattigloven 288
Juni 9. Lov nr. 4 om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn 349
Oktbr. 14. Rundskr. om anvisning av utgifter til salvarsan og øvrige medikamenter ved behandling av syfilis 667

9. Sundhetsvesen.

a. Medisinalvesen i alminnelighet.

1939

Janr. 14. Res. om at visse yrkessykdommer skal regnes lik med ulykker i forhold til lovene om ulykkestrygd for sjømenn og fiskere 11
» 14. Skr. om en dyrleges plikt til ved undersøkelse å sikre seg mot at brennevin, han har forskrevet, blir misbrukt.. 12
» 14. Skr. om bortfall av vanførenevnder 13
» 14. Skr. om utredning av utgifter til klær til vanføre som skal reise til vanføreklinikk m. v. 13
» 20. Res. om helserådets godkjenning for å kunne utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i Hemnes 15
Febr. 10. Res. om at en rekke private institusjoner anerkjennes som frivillige hjelpeforeninger etter artikkel 10 i Genfkonvensjonen av 27 juli 1929 og bemyndiges til i krigstilfelle å yte hjelp til det norske land- og sjøforsvars sanitetsvesen 45
Mars 22. Skr. om betaling av utgiftene ved midlertidig opphold på sykehus for syk som forpleies i tuberkulosehjem etter tuberkuloselovens § 6 149
April 5. Skr. om godtgjørelse for helserådsordfører etter karantenereglementet 838
» 14. Res. om helserådets godkjenning for å kunne utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i Eidsvoll 164
Mai 20. Lov nr. 7 om betaling for kreftsykes sykehusopphold 282
» 26. Lov nr. 4 om forandring i lov om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige 289
» 26. Res. om ikrafttredelse av foranstående lov 297
Juni 30. Rundskr. om forskjellige forhold vedrørende forskriftene om oppvask av servise 842
Aug. 11. Skriv om formannskapet kan oppnemnes som helseråd og om medlemer av formannskapet kan krevja seg fritekne for val til medlem av helserådet 535
Septbr. 1. Forskrifter vedr. innleggelse på sykehus av kreftsyke 574

1939 Side

Septbr.22. Skr. om at sykevogn til vanfør ikke kan regnes som protese i vanførelovens forstand 626
Oktbr. 14. Rundskr. om anvisning av utgifter til salvarsan og øvrige medikamenter ved behandling av syfilis 667
» 18. Rundskr. om fritagelse for brennevinstilvirkningsavgift av bensoldenaturert sprit for sykkersyke- og astmapasienter og sengeliggende syke 668

b. Helseforskrifter m. v.

1939

Janr. 14. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Fredrikstad 11
» 14. Res. om forandring i helseforskriftene for Notodden 11
» 20. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Gamvik 15
Febr. 10. Res. om forskrifter for anlegg og drift av pelsdyrgårder i Grue 41
» 10. Res. om forskrifter for anlegg og drift av pelsdyrgårder i Gol 41
» 10. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Drøbak 41
» 10. Res. om helseforskrifter m. v. for Spind 41
» 17. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og for dame- og herrefrisørforretninger i Molde 58
» 24. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Eidsvoll 108
Mars 3. Res. om tillegg til § 11 i helseforskriftene for Hvaler 116
» 17. Res. om helseforskrifter for leirplasser i Borge, Østfold fylke 147
» 24. Res. om nye helseforskrifter for Trøgstad 151
Mai 5. Res. om tillegg til forskriftene om melk og fløte 249
» 5. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Steinkjer 250
» 12. Res. om tillegg til helseføresegnene for Sauda 273
» 13. Rundskr. om de ved kgl. res. av 5 mai 1939 til forskriftene om melk og fløte gitte tilleggsbestemmelser om iskrem m. v. 840
Juni 12. Rundskr. om forståelsen av de nye bestemmelser om iskrem m. v. 369
» 23. Res. om føresegner om husrom som leigast ut i Hol, Buskerud fylke 430
» 28. Skr. om forståelse av «omførselshandel» etter forskrifter om omførselshandel med kjøtt m. v. fra vogn 458
» 30. Res. om forandring i helseforskriftene for Fana 463
» 30. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og steder hvor der lages fiskemat, for Karasjok 463
» 30. Rundskr. om fartøyers plikt til i norsk hamn å heise karanteneflagg og underkaste seg karantenebehandling 489
Juli 27. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Fjotland 518
» 27. Res. om tillegg til og forandring i helseforskriftene for Strand 518
» 27. Res. om føresegner for anlegg og drift av pelsdyrgardar i Ogndal 518
Aug. 11. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Kråkstad 533
» 11. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Ås 534
» 25. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Elverum 549
» 25. Res. om nye helseforskrifter m. v. for Lødingen og Tjeldsund 549
Septbr.29. Res. om tillegg til helseforskriftene — vedk. slakterier m. v. — for Surnadal 637
» 29. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og steder hvor der lages fiskemat, for Mo 638
Oktbr. 6. Res. om stadfesting på vedtak av bystyrene i Sarpsborg, Sandefjord, Grimstad, Lillesand, Trondheim, Brønnøysund og Narvik om endring i vedk. helseforskrifters regel om melding av dødsfall 648
» 13. Res. om nye helseforskrifter for Bærum 666

1939 Side
Novbr.15. Rundskr. om at de for anstalter og bedrifter fastsatte i forskrifter om oppvask av servise også skal gjelde for utsalgssteder, kiosker, buer m. v. 704
Desbr. 15. Res. om nye helseforskrifter for Fauske 737

1939 *c. Leger. Tannleger.*
Mars 25. Rundskr. om godtgjørelser for distriktslegene ved sykebehandling av sikringsfolk som er anbrakt i privat forpleining 153
» 29. Skr. om godtgjørelse for legetilsyn med fattige, alderstrygdede og kommunens pensjonister 158
April 1. Rundskriv om lækjars plikt til åtvaring av vedkomande og melding til politiet ved undersøkjing av synet, høyrsla o. a. hjå motorvognførarar og -syklistar 160
Mai 10. Rundskr. om endring i § 7 i instruks for distriktsleger 253
» 26. Res. om skiping av distriktslækjarstilling for Solund, omskiping av Borre distriktslækjardistrikt, inndraging av Ramnes distriktslækjardistrikt og Holmestrand stadslækjardistrikt 309
Juni 1. Rundskr. om ferie for de offentlige leger 312
» 2. Res. om reglement for tannlegeeksamens 1 avdeling ved Norges tannlegehøgskole 325
» 10. Rundskr. om skyssgodtgjørelse til distriktslegene for reiser for å undersøke skolebarn 368
Desbr. 12. Rundskr. om godtgjørelse av vikar for offentlig lege som er tjenestefri for å oppfylle sin verneplikt m. v. 733
» 15. Res. om regler og tariffer for lege-, tannlege- og jordmorhjelp (syketrygdlovens § 15) 737

1939 *d. Jordmødre.*
Janr. 5. Skr. om at Ytre Kvænangen og Reinfjord jordmordistrikter slås sammen til ett distrikt — Ytre Kvænangen jordmordistrikt 2
» 13. Rundskr. om jordmødrenes skyssregninger etter betjening av fattige fødende 836
Mars 25. Skr. om at Aglapsvik i Lenvik skal tilhøre Leirstrand jordmordistrikt 156
Juli 24. Skr. om at Sørfjord jordmordistrikt i Ullsfjord og Ullsfjord jordmordistrikt i Karlsøy skal hete henholdsvis Ullsfjord og Lenangen jordmordistrikt 509
» 28. Skr. om inndragning av Ålesund offentlige jordmorstilling 519
Oktbr. 2. Skr. om grensa mellom Nordre Stange og Søndre Stange jordmordistrikt 644
» 5. Skr. om at Flosta jordmordistrikt legges til Østre Holt og Tvedestrand jordmordistrikt 646
» 5. Skr. om at Førdesfjorden jordmordistrikt legges til Skåre og Torvastad jordmordistrikt 646
Desbr. 15. Res. om regler og tariffer for lege-, tannlege- og jordmorhjelp (syketrygdlovens § 15) 737

1939 *e. Apotekvesen.*
Mai 5. K u n n g j. om avgift til statskassa frå apotekarar for 1939—40 241
» 5. Res. om endring i de alminnelige forskrifter om handel med legemidler m. v. fra medisinutsalg 249

1939 Side
Mai 10. Rundskr. om 1) endring i § 7 i instruks for distriktsleger og 2) liste over legemidler som kan selges fra håndkjøpsutsalg ... 253
» 13. Rundskr. om at analyseomkostninger for legemiddelprøver utover første gangs undersøkelse skal utredes av vedk. apotekere ... 371
Septbr. 4. Rundskr. om tilføyelse 1) til plakaten om handel med gifter m. v. og 2) til plakaten om oppbevaring og sending m. v. av helsefarlige stoffer ... 585
Desbr. 22. Res. om at Sosialdepartementet bemyndiges til å gi de ved innførelsen av den nye farmakopø fornødne forskrifter 745

10. Veterinærvesen.

1939
Janr. 14. Skr. om en dyrleges plikt til ved undersøkelse å sikre seg mot at brennevin, han har forskrevet, blir misbrukt.. 12
» 28. Rundskr. om forskrifter for meierier m. v. ... 20
» 28. Skr. om kampen mot munn- og klauvsjuken ... 20
Febr. 13. Skr. om lagringstid for frø som foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer ... 46
» 17. Res. om opphevelse av resolusjoner, hvorved Enebaknesset i Enebak, Nesodden, Nordstrand og Østre Aker sogn i Aker erklærtes smitta av bipest ... 58
» 24. Res. 1) om fullmakt for Landbruksdepartementet til å utøve myndigheten etter §§ 6 og 7 i loven om smittsomme sjukdommer på bier og 2) om opphevelse av resolusjoner om organisasjon av bipestnevnden ... 110
» 24. Res. om sjukdommer som skal gå inn under loven om smittsomme sjukdommer på bier ... 110
» 28. Skr. om innførselsforbud for friske grønnsaker fra alle land 111
Mars 10. Res. om kommunal kontrollveterinær i Brevik ... 139
» 10. Res. om forbud mot å innføre levende bier m. v. fra utlandet ... 139
» 10. Res. om regler for 1) rensning, smelting og pressing av bivoks, 2) vandrebirøkt ... 139
» 10. Skr. om opphevelse av forbud mot innførsel av friske grønnsaker ... 141
Mai 5. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om lagring av frø (som foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer) ... 251
Juni 2. Res. om at trikinose skal regnes som mildere smittsom husdyr-sjukdom ... 327
» 20. Kunngj. om alminnelige bestemmelser om trikinose ... 415
Oktbr. 23. Forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr ... 673
» 23. Instruks og veiledning om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr ... 678
Novbr. 18. Skr. om at offentlig ansatte distriktsdyrleger med hensyn til medisindispensering har tilsvarende plikt som distriktsleger ... 713
Desbr. 1. Regler for transport av dyr ... 720
» 9. Skr. om hvalpesjuke hos hund og hos pelsdyr i fangenskap 728
» 15. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe visse bestemmelser i h. t. lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer ... 738
» 30. Skr. om endring i plakaten om innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander (forsåvidt angår innførsel av vilt fra Finnland) ... 833

Side

II. Bygnings- og brannvesen.

1939
Janr. 3. Skr. om regulering av endel av gnr. 46, bnr. 3, Marienlyst, Aker 1
» 4. Skr. om en tilleggsbestemmelse som punkt 4 til § 50 i lov om brannvesenet, for Oslo 1
» 4. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 57 for Drøbak 1
» 9. Skr. om tilleggsbestemmelser til forskjellige paragrafer i lov om brannvesenet, for Fana 6
» 10. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 80, for Oslo 6
» 10. Skr. om omregulering av 3 kvartaler mellom Torget, Storgata, Mellomgata og Keysersgate, Fredrikstad 6
» 16. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93, for Stavanger 13
» 24. Skr. om ny grense for Lillestrøm bygnings- og brannkommune 18
» 30. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 26 for Sunndalsøra, Sunndal 21
Febr. 3. Skr. om regulering av 1) området mellom Kirkeveien, Ullevålsveien, Stensberggata, Hegdehaugsveien, Sven Bruns gate, Linstows gate, Wergelandsveien, Parkveien, Hegdehaugsveien, Bogstadveien, Valkyriegata, Harald Hårfagres gate, Trudvangveien, Kirkeveien og 2) området mellom Ullevålsveien, St. Olavs gate, Frederiks gate, Kristian 4's gate, Wergelandsveien, Linstows gate, Sven Bruns gate, Hegdehaugsveien, Stensberggata, Oslo 23
» 3. Skr. om regulering av området mellom St. Olavsgate—Akersgata, Thor Olsensgate, Wilses gate, Møllergata, Osterhausgata, Mariboes gate, Hausmanns gate, Ankerbrua, Akerselva, Brugata, Storgata, Skippergata, Drammensveien, Frederiks gate, Oslo 23
» 4. Skr. om utvidelse av grensene for Nanset bygningskommune, Hedrum 23
» 11. Skr. om tilleggsbestemmelse som punkt 4 til § 50 i lov om brannvesenet, for Kristiansand 45
» 15. Skr. om regler for brannvernets ordning m. v. i Filtvet, Hurum 47
» 17. Skr. om instruks for bygningssjefen i Bergen 59
» 20. Rundskr. om kinematograf- og filmforskrifter 81
» 23. Skr. om tilleggsbestemmelse til § 50 i lov om brannvesenet, for Skien 106
» 27. Skriv om utviding av Hetland bygningsstrok 111
» 28. Skr. om omregulering av Tastagata og strøket mellom denne og Kalhammarveien, Stavanger 112
Mars 4. Skr. om utvidelse av Gjøvik byggebelte i Vardal 119
» 4. Skriv om utviding av Ytre Arna bygningsstrok i Haus 119
» 7. Skr. om bygningsvedtekter for Rakkestad bygningskommune 119
» 8. Skr. om regulering av området mellom Hegdehaugsveien, Bogstadveien, Valkyriegata, Kirkeveien, Frognerveien, Drammensveien og Parkveien, Oslo 120
» 8. Skr. om regulering av gnr. 23, bnr. 77, Høen i Asker 120
» 8. Skr. om regulering av arealet mellom Tjodolfs gate, St. Svithuns gate og Mosvannet, Stavanger, samt regulering av Mosvannet med omgivelser og Vålandshaugen til åpen plass 120
» 9. Skr. om regulering av området mellom Roald Amundsensgate, søndre side av Løkkeveiens forlengelse, Munkedamsveiens søndre side, Cort Adelers gate, Victoria terrasse, østre og nordre grenselinje for Drammensveien 2, Drammensveien, Stortingsgata tilbake til Roald

1939 Side

Amundsens gate, enn videre Løkkeveien mellom Victoria terrasse og Drammensveien, Oslo ... 121
Mars 16. Skr. om vedtekter til bygningsloven, for Hisøy ... 143
» 16. Skr. om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Hisøy 143
» 18. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 71, pkt 1, for Oslo ... 148
» 20. Skriv om bygningsvedtekter for Eidsvåg bygningsstrok i Åsane ... 148
» 21. Skr. om regulering av St. Halvards gate og Bispegata øst for Kanslergata, Oslo ... 149
April 4. Skr. om vedtekter for innretning og drift av heiseanlegg, for Kristiansand ... 161
» 4. Skr. om regler for det borgerlige brannvern i Levanger ... 161
» 5. Skr. om at A/S Dalen Portland Cementfabrikks eiendom i Heistad bygningsdistrikt, Eidanger, skal være unntatt fra bestemmelsene i bygningslovens kap. X ... 161
» 14. Skr. om at bygningsloven og brannloven skal gjelde m. v. for Vågåmo i Vågå ... 165
» 14. Skr. om regulering av veikrysninger med Vestfoldbanen ved Scheitlies gate m. v., Drammen ... 165
Mai 3. Skr. om regulering av byggebeltet om Asgårdstrand i Sem 238
» 4. Skr. om at bygningsloven skal gjelde for et nærmere angitt strøk av Eidsberg ... 238
» 4. Skriv om vedtekt til bygningslovas § 66 for Norheimsund i Kvam, Hordaland fylke ... 238
» 5. Skr. om regulering av gnr. 106, bnr. 4, Torgenholtet i Rælingen, og veiforbindelser til Lørenskog ... 251
» 5. Skr. om regulering av Mosseskogen i Jeløy ... 251
» 10. Skr. om at en del av Fredrikstad byggebelte i Borge legges under Fredrikstad bygningsmyndigheter og bystyre ... 254
» 11. Skr. om at brannloven skal gjelde for et strøk omkring Alvdal jernbanestasjon ... 254
» 12. Lov nr. 1 om endring i lov om brannvesenet og lov om bygningskommuner ... 254
» 12. Lov nr. 2 om endring i lov om Norges Brannkasse ... 255
» 13. Skr. om 1) at visse deler av brannloven skal gjelde samt 2) feiebestemmelse og feieregulativ for Berg, Østfold fylke ... 275
» 13. Skr. om regulering av Engene fra Logeplassen til Bragerhagen og en del tilstøtende gater, Drammen ... 275
» 15. Skr. om feiebestemmelse og feieregulativ for Klokkehaugen brannkommune i Berg, Østfold fylke ... 276
» 19. Skriv um at bygningslova skal gjelda for eit strok om Espeland stasjon, Haus ... 276
» 20. Skr. om regulering av en del av eiendommen Hov, Aker ... 286
» 20. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 104 for Hamar ... 286
» 20. Skr. om regulering av og bygningsvedtekter for Austadjordet, Drammen ... 286
» 20. Skr. om at byggebeltet omkring Lillesand skal være underlagt Vestre Molands bygningsmyndigheter m. v. ... 286
» 22. Skr. om en tilføyelse til vedtekten til bygningslovens § 23 for Vinstra bygningsdistrikt, Nord-Fron ... 286
» 22. Skr. om regulering av Hans Larsens vei og Stadthauptmann Aas's vei, Drammen ... 286
» 22. Skr. om regulering av en del av Elvegata, Flekkefjord ... 286
» 23. Skr. om tilleggsbestemmelser til brannlovens §§ 8, 9, 20 og 29 for Bærum ... 287

1939				Side
Mai	13.	Skr.	om vedtekter til bygningsloven, for Nauste i Eresfjord og Vistdal	287
»	24.	Skr.	om regulering av Løkenløkken, Bygdøy, Aker	287
»	25.	Skr.	om nye grenser for den del av Kongsberg som skal være unntatt fra bygningslovens bestemmelser	287
Juni	1.	Skr.	om omregulering av strøket ved tinghuset i Stavanger	324
»	2.	Skr.	om utvidelse av grensene for byggebeltet omkring Egersund i Eigersund	327
»	10.	Skriv	om tillegg til vedtekt til § 63 i bygningslova, for Eidsvåg bygningsdistrikt i Åsane	369
»	15.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Strømmen	374
»	15.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Herøya og Bjørntvedt bygningsdistrikter, Eidanger	374
»	15.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Narvik	374
»	24.	Skr.	om regulering av eiendommen Roli, Aker	446
»	24.	Skr.	om regulering av A/S Hafslunds eiendom på østsiden av fylkesvei 14, Tune	446
»	24.	Skr.	om regulering av Skippergata mellom Innlandets Almenning og Sjursvikveien, Kristiansund	446
»	27.	Skr.	om omregulering av en del av Kongsgata og Stiftelsesgata, Stavanger	457
»	28.	Skr.	om vedtekter til bygningsloven, for Veldresiden bygningsdistrikt, Ringsaker	458
»	28.	Skr.	om at Vadsø byggebelte i Nord-Varanger vest for Prestelva legges under byens bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender	458
»	29.	Skr.	om regulering av og bygningsvedtekter for eiendommen Fagertun, Aker	459
»	30.	Res.	om endringer og nye bestemmelser i vedtekter for Norges Brannkasse	464
»	30.	Skr.	om feierlønn og om regler for brannvernets ordning m. v. i Henningsvær	492
Juli	7.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 28 pkt. 2 for Fredrikstad	494
»	7.	Skr.	om tilleggsbestemmelse til brannloven, for Sør-Varanger og om feieregulativ for Kirkenes	494
»	8.	Skr.	om vedtekter til bygningsloven, for Farsund	495
»	10.	Skriv	om vedtekter til bygningslova, for Nordfjordeid bygningsstrok i Eid	495
»	12.	Skr.	om utvidelse av Rolvsøy bygningsdistrikt	495
»	13.	Skr.	om utvidelse av Bodø byggebelte	496
»	14.	Skriv	om reglar for ordning av brannvernet og om feietakster for Osøyra	506
»	14.	Skr.	om regulering av Ansnesenga, Kristiansund	506
»	15.	Skr.	om regulering av matr.nr. 25 Øvre Allé, Trondheim	506
»	18.	Skr.	om at brannloven skal gjelde for Raufoss, Vestre Toten	507
»	20.	Skriv	om bygningsvedtekter for Brattvåg	508
»	26.	Skr.	om at Filtvet og Tofte—Sagene bygningsdistrikter, Hurum, slås sammen til et Filtvet bygningsdistrikt	518
»	28.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Sørum—Kjeller bygningsdistrikt i Skedsmo	519
»	29.	Skr.	om nytt betalingsregulativ for kart- og oppmålingsforretninger m. v. i Brevik	519
Aug.	1.	Skr.	om regulering av Nedre Båstad gnr. 47 bnr. 1, Asker	523
»	2.	Skr.	om at bygningsloven og brannloven skal være gjeldende for Nesbyen i Nes herred, Buskerud fylke	523
»	2.	Skr.	om omregulering av Øvre Rosenborg, Trondheim	523

1939				Side
Aug.	16.	Skr.	om at bygningsloven og brannloven skal være gjeldende for strandstedet Lødingen, og at dette skal danne egen bygnings- og brannkommune	542
»	18.	Skr.	om vedtekter til bygningslovens §§ 137 og 144 for Kragerø	543
»	29.	Skr.	om betalingsregulativ for kart- og oppmålingsforretninger i Nøsted-området, Skoger	562
»	31.	Skr.	om endringer i og tilføyelser til bygningsvedtektene for Bergen	562
Septbr.	4.	Skr.	om regler for brannvernets ordning i Askim brann- og bygningskommune	586
»	12.	Skr.	om feiing i Sortland brannkommune	609
»	13.	Skriv	om at bygningslova og brannlova skal gjelda i Aure, Sykkylven	609
»	14.	Skr.	om reguleringsplan for Sokndal bygningsdistrikt, Rogaland fylke	609
»	16.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 63 for Trondheim	611
»	16.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Trondheim	611
»	20.	Skr.	om betalingsregulativ for oppmåling i Nesodden	614
»	20.	Skr.	om utvidelse av Vestre Glemmen brann- og bygningskommune	614
»	25.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Laksevåg	634
»	27.	Skr.	om at bygningsloven og brannloven skal gjelde for visse strøk i Skjeberg	636
»	27.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Skien	636
»	27.	Skriv	om utviding av Brakanes bygningsstrok, Ulvik	636
»	27.	Skr.	om utvidelse av Verdalsøra bygningsdistrikt og brannkommune	637
»	27.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 113 for Narvik	637
»	28.	Skr.	om regulering av Rolfsengen, Bærum	637
Oktbr.	2.	Skr.	om regulering av området mellom Olav Trygvasons gate, Søndre gate, Cicignons plass og Krambugata, Trondheim	644
»	3.	Skr.	om nyregulering av gatelinjer for Merkegangen og en del av Havnegata, Drammen	644
»	5.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Halden	646
»	5.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Horten	646
»	9.	Skr.	om nyregulering av forskjellige eiendommer mellom Sørkedalsveien og Fridtjof Nansens vei, Aker	665
»	9.	Skr.	om nyregulering av Bødkergangen og opphevelse av Søbodgangen, Drammen	665
»	10.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Tinn	666
»	10.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Kristiansund	666
»	18.	Skr.	om at brannloven skal gjelde for Sundalsøra som egen brannkommune	669
»	19.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Lillestrøm	670
»	19.	Skr.	om feiing i det strøk av Vefsn som ble tillagt Mosjøen i 1939	670
»	20.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Arendal	672
»	21.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Alesund	673
»	24.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Aker	684
»	27.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 81 for Hønefoss	687

1939 Side
Novbr. 2. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Fredrikstad ... 692
» 2. Skr. om regulering av kvartalet mellom Torget, Evjegata m. v., Fredrikstad ... 692
» 2. Skr. om regulering av strøket Riddervoldsgate—Dampskipsbrygga—Storgata m. v., Fredrikstad ... 692
» 2. Skr. om utvidelse av Lierstranden bygningsdistrikt ... 692
» 2. Skr. om vedtekter til bygningsloven for Trøgstad (Skjønhaug) og Båstad (Heiås) bygningsdistrikter, Trøgstad . 692
» 2. Skr. om at byggebeltet om Kopervik i Stangaland skal være undergitt Kopervik bygningsmyndigheter m. v. ... 692
» 11. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Tønsberg ... 700
» 11. Skr. om regulering av strøket Egeland—Rosenli, Stavanger 700
» 11. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Kirkenes ... 700
» 17. Skr. om tillegg til § 22 i bygningsvedtektene for Nittedal 713
» 17. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Moss ... 713
» 17. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Larvik ... 713
» 17. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Kristiansand ... 713
» 22. Skr. om utvidelse av Sortland brannkommune og dens overgang til egen bygningskommune ... 714
» 23. Skr. om vedtekter til bygningslovens § 48, pkt. 3, 4 og 5, for Grimstad ... 715
» 23. Skr. om vedtekter til bygningslovens § 48, pkt. 3, 4 og 5, for Sokndal ... 715
» 25. Skr. om opphevelse av vedtekt til bygningslovens § 48 for Herøya, Heistad og Bjørntvedt bygningsdistrikter, Eidanger ... 718
» 28. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Oslo ... 718
» 28. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Porsgrunn ... 718
Desbr. 4. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vågåmo ... 724
» 4. Skr. om endring av § 14 a i bygningsvedtektene for Drammen ... 724
» 7. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Haugesund ... 725
» 8. Skr. om opphevelse av § 9 i byggeforskriftene for Bærum 727
» 14. Skriv om at brannlova skal gjelda for Stranda bygningsdistrikt, Stranda ... 736
» 18. Skr. om forståelsen av påbudet i bygningslovens § 108 om at der i hus med mer enn en leilighet skal være rom for klæsvask, oppbevaring av matvarer m. v. ... 738
» 18. Skr. om at brannloven skal gjelde for en del av Strand ... 739
» 22. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Verdalsøra bygningsdistrikt, Verdal ... 747
» 22. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Mosjøen ... 747
» 22. Skr. om opphevelse av vedtekt til bygningslovens § 81 for Svolvær ... 747
» 23. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Nittedal ... 749
» 30. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Krokstadelven bygningskommune ... 834
» 30. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Rjukan ... 834

1939 Side

12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander.

1939
Febr. 20. Rundskr. om kinematograf- og filmforskrifter 81
Septbr.21. Skr. om betinget tillatelse til å transportere og oppbevare bensin på annen måte enn nevnt i ildsfarlighetslovens § 16, 2 614
Oktbr. 6. Skr. om lagring av bensin i byområde 665

13. Kart- og opmålingsvesen.

1939
Juli 29. Skr. om nytt betalingsregulativ for kart- og oppmålingsforretninger m. v. i Brevik 519
Aug. 29. Skr. om betalingsregulativ for kart- og oppmålingsforretninger i Nøsted-området, Skoger 562
Septbr.20. Skr. om betalingsregulativ for oppmåling i Nesodden 614

14. Næringsvesen.

a. Jordbruk.

1939
Janr. 14. Res. om adgangen til å innføre kunstsmult 11
» 20. Res. om at forskjellige kapitler i lov om ordning av visse jordspørsmål skal ha anvendelse i Ålesund 16
» 27. Skr. om tillegg til forskriftene om utjamningsavgift på mjølk 19
Febr. 13. Skr. om lagringstid for frø som foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer 46
» 24. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av mjølk 109
» 24. Skriv om betaling og innkrevjing av avgifta på omsetnaden av mjølk 110
» 28. Skr. om innførselsforbud for friske grønnsaker fra alle land 111
Mars 10. Skr. om opphevelse av forbud mot innførsel av friske grønnsaker 141
» 10. Skr. om ikrafttreden av forbud mot innførsel av saltet sauekjøtt i tønner 142
» 28. Skr. om auking av utjamningsavgiften på mjølk innen Aust-Agder melkesentrals område 157
April 15. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Lunner 165
» 21. Res. om forbud mot å innføre levende planter fra Tyskland, Nederland og Sveits 174
Mai 5. Res. om avholdelse av en fullstendig jordbrukstelling 20 juni 1939 251
» 5. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om lagring av frø fra land i Europa (som foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer) 251
» 12. Lov nr. 4 om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere 263
» 12. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av svineslakt 273
» 12. Skriv om betaling og innkrevjing av avgifta på omsetnaden av svineslakt 275
» 16. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Kviteseid .. 276
» 20. Lov nr. 3 om forlenget gyldighet av midlertidig lov om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. med tilleggslover 278
» 26. Kunngj. om avgift til statskassen av jord som brukes til dyrking av tobakk i budsjetterminen 1939—40 297
Juni 1. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Korgen 322

1939			Side
Juni	2.	Lov nr. 2 om tillegg til lov om anlegg av taubaner og løypestrenger	325
»	6.	Skr. om anvendelse av reglene i den nye sportellov på skylddeling i anl. av deling av tidligere utmålt og matrikulert jord i Finnmark	345
»	9.	Lov nr. 13 om endring i lov om landets kornforsyning	357
»	12.	Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Lårdal	370
»	16.	Lov nr. 1 om innløsning av jordavgifter, løs landskyld, jordeboksrettigheter og beslektede avgifter m. v.	374
»	16.	Lov nr. 4 om forandringer i odelslovgivningen	379
»	16.	Lov nr. 10 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl	411
»	16.	Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av saukjøt	413
»	16.	Skriv om innkrevjing av avgifta på omsetnaden av saukjøt	414
»	23.	Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å leggja avgift på omsetnaden av konsummjølk	433
»	23.	Res. om føresegner om epler og pærer, plommer og kirsebær som er bestemt for salg her i landet	433
»	23.	Regler for sortering, pakking, emballering og merking av norske epler, pærer, plommer og kirsebær som blir solgt eller sendt sortert etter kvalitets- eller størrelsesgrader	435
»	23.	Skriv om fullmakt for ein rekke mjølkesentralar til å krevja opp utjamningsavgift på mjølk hjå deim som ikkje er medlemer av sentralane	441
»	29.	Skriv om fullmakt for Statens kornforretning til å fastsette vilkåra for utbetaling av trygd etter § 17 i lov av 22 juni 1928	463
Juli	24.	Skr. om endring i reglene om sortering, pakking m. v. av frukt	509
Aug.	1.	Skr. om ophevelse av forbud mot transport av bossgjødsel fra Bergen til steder utafor Fana, Laksevåg, Åsane og Askøy	522
»	23.	Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Selbu	544
»	24.	Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Onsøy	544
Septbr.	29.	Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene m. v. for Vestre Moland	638
»	29.	Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Tynset	643
Oktbr.	31.	Skriv om føresegn for bruk av piggtråd til gjerde i Samnanger	687
Novbr.	2.	Skr. om opphevelse av forbud mot bruk av piggtråd til gjerder i Eidskog	692
»	2.	Skr. om forbud mot bruk av piggtråd til gjerde i Målselv	692
»	2.	Res. om innførselsregulering for traktorer	693
»	6.	Skr. om ikraftsettelse av innførselsreguleringen for traktorer	693
»	7.	Skr. om bruk av piggtråd til gjerde i Vang	694
Desbr.	8.	Res. om innkreving av jordavgifter m. v. i medhold av § 16 i lov 16 juni 1939	725
»	15.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe visse bestemmelser i h. t. lov om foranstaltninger mot smitsomme husdyrsykdommer	738
»	20.	Skr. om endring i bestemmelsen om innførsel av utenlandsk kraftfôr eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfôr	740
»	28.	Skr. om maksimumssatsane for utjamningsavgift på mjølk	752
»	29.	Skr. om bruk av piggtråd til gjerde i Øvre Sandsvær	833

1939 Side

1939 *b. Husdyr. Reinsdyrdrift.*

Janr. 13. Rundskr. om kampen mot munn- og klauvsjuken 7
» 14. Res. om tillatelse til å holde hestemarked i Haugesund 12
» 28. Rundskr. om forskrifter for meierier m. v. 20
» 28. Skr. om kampen mot munn- og klauvsjuken 20
Febr. 1. Skriv om forbod mot hamning med geiter i skogmark i den luten av Davik som ligg på Bremangerøya 22
» 10. Lov nr. 1 om endring i lov av 3 juni 1938 om utførselsforbud for levende sølvrev og blårev 24
» 10. Res. om forbud mot utførsel av levende rev, skogmår m. v. 44
» 17. Res. om opphevelse av resolusjoner, hvorved Enebakknesset i Enebakk, Nesodden, Nordstrand og Østre Aker sogn i Aker erklærtes smitta av bipest 58
» 17. Skriv om forbod mot hamning med geit og sau i skogmark i Gaular 59
» 24. Res. 1) om fullmakt for Landbruksdepartementet til å utøve myndigheten etter §§ 6 og 7 i loven om smittsomme sjukdommer på bier og 2) om opphevelse av resolusjoner om organisasjon av bipestnevnden 110
» 24. Res. om de sjukdommer som skal gå inn under loven om smittsomme sjukdommer på bier 110
Mars 3. Midlertidig lov nr. 3 om endring i lov om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjonen mellem Norge og Sverige av 5 februar 1919.... 115
» 10. Res. om forbud mot å innføre levende bier m. v. fra utlandet 139
» 10. Res. om regler for 1) rensing, smelting og pressing av bivoks, 2) vandrebirøkt 139
Mai 8. Skriv om forbod mot hamning med geit i skogmark i ymse strok av Vikebygd 252
» 12. Res. om hestemarked i Ølen 273
Juni 2. Res. om at trikinose skal regnes som mildere smittsom husdyr-sjukdom 327
» 9. Lov nr. 4 om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn 349
» 9. Lov nr. 14 om kåring av alshingster 359
» 9. Lov nr. 15 om endring i lov om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite 360
» 20. Kunngj. om alminnelige bestemmelser om trikinose 415
Juli 27. Res. om anlegg og drift av pelsdyrgardar i Ogndal 518
» 27. Res. om at utførselsforbudet for levende rev, skogmår m. v. også skal gjelde for Jan Mayen 518
Septbr. 15. Res. om ikrafttreden av lov nr. 4 av 17 juli 1937 om oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr 610
Oktbr. 9. Skr. om forbod mot å hamne med geit i skogmark på Frøyaøya i Bremanger 665
» 9. Skr. om forbud mot hamning med geit i skogmark i Verran 665
» 14. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Støren..... 667
» 16. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Dovre 668
» 16. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Røros 668
» 16. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter på Sæter og Angen i Osen 668
» 16. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Andenes ... 668
» 23. Forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr 673
» 23. Instruks og veiledning om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr 678

1939			Side
Oktbr.	26.	Skr. om adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite i Roan, Stokksund og Osen	684
»	27.	Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å tillate oppføring av gjerder (§ 37 i lov om reindriften)	686
»	27.	Res. om plikt for dei interesserte i Haus, Bruvik og Hamre til å gjeva tilskot til sams sausanking i Skaftådalen..	686
Novbr.	7.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Brekken....	694
»	9.	Noteveksling om endringer i renbeitekonvensjonen mellom Norge og Finnland	694
»	13.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Åsen	702
»	16.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Malm.....	704
»	20.	Skr. om adgangen til å slippe gravær på beite i sambeitestrekning i Hasvik	714
»	21.	Skr. om adgangen til å slippe gravær og geitebukk på beite i sambeitestrekning i Kistrand	714
Desbr.	1.	Res. om plikt til å bidra til sams sausanking i felles beitestrekninger på Hadseløya i Hadsel	719
»	1.	Regler for transport av dyr	720
»	2.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Uvdal	723
»	2.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Verran	723
»	9.	Skr. om hvalpesjuke hos hund og hos pelsdyr i fangenskap	728
»	20.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Børsa	740
»	30.	Skr. om endring i plakaten om innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander (forsåvidt angår innførsel av vilt fra Finnland).....	833

c. Skogvesen. Almenninger.

1939			
Febr.	8.	Skr. om vernskog i Borge, Nordland fylke	24
»	14.	Bruksregler for Holter bygdealmenning, Nannestad	46
»	14.	Skr. om vernskog i Ål	46
»	16.	Bruksregler for Brøttum bygdealmenning, Ringsaker	48
»	16.	Bruksregler for Eidsvoll bygdealmenning	48
»	17.	Bruksregler for Furnes bygdealmenning	58
»	18.	Bruksregler for Eina bygdealmenning	59
»	20.	Skr. om vernskog i Tranøy	103
»	25.	Skr. om vernskog i Hol, Nordland fylke	111
Mars	2.	Skr. om vernskog i Gratangen	112
»	14.	Skr. om vernskog i Engerdal	143
»	14.	Skriv om vernskog i Eiken	143
»	16.	Bruksregler for Veldre bygdealmenning	143
»	16.	Bruksregler for Åsen bygdealmenninger	143
»	16.	Bruksregler for Løten bygdealmenning	143
»	17.	Res. om nedsetting av skogkonsesjonsgrensen for Malm	148
»	18.	Skriv om vernskog i Lesja	148
»	20.	Skr. om vernskog i Sør-Fron	148
»	22.	Skriv om vernskog i Heskestad	149
April	4.	Bruksregler for Bjerke bygdealmenning	161
»	15.	Skr. om vernskog i Åkra	165
»	18.	Bruksregler for Grønning statsalmenning	172
»	18.	Bruksregler for Skogn bygdealmenning	173
»	29.	Bruksregler for Stranda bygdealmenning	237
Mai	5.	Bruksregler for Strinda og Bøle bygdealmenning	251
»	8.	Skr. om vernskog i Bjarkøy	252
»	12.	Lov nr. 10 om endring i lov om tømmermåling	267
»	12.	Res. om midlertidig forhøyelse av takstene for tømmerslusing ved Fredrikshalds kanalselskap	273

1939			Side
Mai	26.	Skriv om vernskog i Vågå	310
»	30.	Bruksregler for Jevnaker bygdealmenning	310
Juni	2.	Skriv om vernskog i Dovre	327
»	2.	Skr. om vernskog i Astafjord	327
»	7.	Skriv om vernskog i Austrheim	345
»	7.	Skriv om vernskog i Etne	346
»	7.	Skriv om vernskog i Fjelberg	346
»	7.	Skriv om vernskog i Hamre	346
»	7.	Skriv om vernskog i Hjelme	346
»	7.	Skriv om vernskog i Hordabø	346
»	7.	Skriv om vernskog i Hosanger	346
»	7.	Skriv om vernskog i Modalen	346
»	7.	Skriv om vernskog i Skånevik	346
»	7.	Skriv om vernskog i Strandvik	346
»	7.	Skriv om vernskog i Sæbø	346
»	7.	Skriv om vernskog i Ølen	346
»	9.	Lov nr. 17 om husbruksskog	361
»	13.	Bruksregler for Tingelstad bygdealmenning	371
»	13.	Bruksregler for Vang bygdealmenning	371
»	14.	Skriv om vernskog for Sel	372
»	16.	Skr. om tilleggsbestemmelse om vernskog i Øvre Rendal	414
»	21.	Skriv om vernskog i Fjotland	417
»	22.	Skr. om nye vernskoggrenser for Alvdal	417
»	28.	Skr. om vernskog i Samnanger	458
Juli	4.	Skriv om vernskog i Fusa	493
»	19.	Bruksregler for Frol bygdealmenning	507
»	20.	Bruksregler for Gran bygdealmenning	507
»	21.	Bruksregler for Nes bygdealmenning	508
»	27.	Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Grue	518
»	27.	Res. om opphevelse av forbud mot fremmedes ervervelse av skoggrunn og om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Flå, Buskerud fylke	518
Aug.	12.	Skriv om vernskog i Strand	541
»	12.	Skriv om vernskog i Fjell	541
»	14.	Skriv om vernskog i Manger	541
Septbr.	5.	Skr. om vernskog i Bardu	590
»	29.	Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene m. v. for Vestre Moland	638
»	30.	Skriv om vernskog i Hjartdal	643
Novbr.	23.	Bruksregler for Ringsaker bygdealmenning	715
»	30.	Skr. om vernskog i Sør-Aukra	719
Desbr.	4.	Skr. om vernskog i Gildeskål	724

d. Utskifting.

e. Jakt og fangst.

1938			
Juni	24.	Protokoll om endringer i den internasjonale hvalfangstavtale av 8 juni 1937	835
1939			
Janr.	11.	Skriv om å nytta gift til fangst av rovdyr i Naustdal	6
»	18.	Skr. om tillatelse til å felle bever i Sør-Audnedal	15
»	30.	Skr. om bruk av gift til fangst av varg i Snåsa	21
Febr.	24.	Res. om fredning av isbjørn på Svalbard og Jan Mayen	109
Mars	3.	Res. om forlengelse av konsesjonsordningen for fangst av vågehval	116
»	3.	Res. om forbud mot fangst m. v. av sel og klappmyss	116

Side

Mars 17. Res. om 1) at lov om fangst av bardehval m. v. med tilleggslover og bestemmelser skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen, 2) forbud mot å drive landstasjon dersteds for hvalfangst 147
» 20. Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Aurland 148
» 22. Skr. om felling av bever i Vennesla 149
April 14. Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Leikanger 165
» 18. Skr. om freding av elg i Vest-Agder fylke 173
Mai 3. Skr. om jakt og fangst av alke og lundefugl til menneskeføde i Røst 238
» 5. Res. om avgift av olje av bardehval 250
» 5. Skr. om freding av ærfugl i Sør-Trøndelag fylke 251
» 10. Skr. om freding av elg i Aust-Agder fylke 254
» 11. Skr. om løyve til å felle rådyr i Setskog 254
» 11. Skr. om freding av elg i Finnmark fylke 254
» 16. Skr. om freding av hare på øya Frøya i Sør-Trøndelag fylke 276
Juni 6. Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Vik, Sogn og Fjordane fylke 345
» 9. Lov nr. 16 om midlertidig tillegg til lov om jakt og fangst 361
» 16. Lov nr. 7 om fangst av hval 404
» 27. Skr. om jakttiden for tiur, røy, orrfugl, jerpe, rype og hare i Akershus fylke 457
Juli 5. Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Strand og Ardal 493
» 7. Skriv om freding av ærfugl i Hordaland fylke 494
» 14. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å gi tillatelse til å drive fangst av vågehval og mindre tannhval på norsk sjøterritorium 498
» 18. Skriv om freding av ærfugl og om jakttida for ender, tiur, røy, orrhane, orrhøne og rjupe i Aust-Agder fylke 507
» 18. Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i en del herreder i Nord-Trøndelag fylke 507
» 21. Skriv om føresegner for jakt og fangst i Rogaland fylke.... 508
Aug. 1. Skriv om løyve til jakt på rådyr i ymse herad i Opland fylke 522
» 14. Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Skaun og Byneset samt av en del av Selbu 541
Septbr. 1. Res. om nytt reglement for fangst av bardehval, spermhval m. v. 565
» 1. Skriv om freding av hare på Averøya i Kvernes, Bremsnes og Kornstad 578
» 4. Skr. om jakttida for ekorn i Troms fylke 586
» 4. Skr. om freding av elg i Troms fylke 586
» 4. Skr. om freding av ærfugl i Troms fylke 586
» 5. Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Kautokeino, Karasjok, Polmak og visse deler av Sør-Varanger 590
» 6. Provisorisk anordning om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister i hvalfangsten 590
» 11. Skr. om felling av rådyr i Kråkerøy 609
» 13. Skr. om jakttiden for elg i Øyer 609
» 14. Skr. om bruk av gift til fangst av jerv og ulv i Ytre Rendal, Øvre Rendal og Engerdal 610
» 16. Skr. om felling av rådyr i Råde 611
» 18. Skr. om jakttiden for elg i Ringsaker, Nes, Furnes og Vang 614
» 22. Res. 1) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe visse bestemmelser om jakt og fangst samt 2) om godkjenning av nevnte departements bestemmelser om utvidet elg-jakttid 621
Oktbr. 4. Skriv om føresegner for jakt og fangst av fuglevilt, hare og ekorn i ymse herader i Opland fylke 464

1939			Side
Oktbr.	6.	Skr. om freding av ærfugl i Nordland fylke	665
»	6.	Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Grane	665
»	20.	Provisorisk anordning om salg og levering m. v. av hvalolje	670
»	28.	Skriv om at tiur og røy skal vera freda heile året i Hordaland fylke	687
Novbr.	11.	Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i forskjellige herreder i Hedmark fylke	699
»	24.	Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Hafslo	716
»	29.	Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Lærdal	719
Desbr.	16.	Skr. om fortsatt gyldighet av regler for jakt og fangst i Hedmark fylke	738
»	22.	Res. om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten	745
»	29.	Skr. om fortsatt gyldighet av bestemmelsene om jakt på hare i Østfold fylke	833
»	30.	Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i forskjellige herreder i Hedmark fylke	834
»	30.	Skriv om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Lavik	834

f. Fiskeri

1939			
Janr.	6.	Res. om vilkår for å tilvirke m. v. en del sorter fisk	2
»	6.	Res. om forandring i bestemmelsene om merking av faststående fiskeredskaper utafor norsk sjøområde	2
»	10.	Skr. om ikraftsettelse av Lofotoppsynet	6
»	14.	Res. om at loven om fiskerier i Nordland og Tromsø amter av 3 august 1897 gjøres gjeldende for torskefisket utafor norsk sjøterritorium på Jenegga utafor Bø herred	11
»	20.	Res. om vilkår for salg m. v. av råfisk	15
»	26.	Skr. om fiskefartøyers losplikt	18
»	27.	Res. om forbud mot å henge torsk i Nordland, Troms og Finnmark fylker	18
Febr.	3.	Midlertidig lov om omsetning av agn	22
»	10.	Res. om forskrifter for tilvirking m. v. av frossen fiskefilet som skal utføres til Sveits	42
»	23.	Skr. om merking av bundne redskaper til laks- og sjøaurefiske i Salten fiskeridistrikt	106
»	27.	Avtale mellom Norge og Island om de norske sildfiskeriers stilling ved Island m. v.	837
Mars	3.	Res. om betinget forbud mot utførsel av sildemel	116
»	4.	Skr. om plikt til å gi oppgaver til statistikken for laks- og sjøaurefisket	118
»	6.	Skr. om ikrafttreden av forskrifter av 10 februar 1939 for tilvirkning m. v. av frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits	119
»	10.	Res. om forbud mot å bruke drivgarn og kastenot i endel av Ranaelva	141
»	10.	Res. om bruk av fiskeredskap i sjøen innen Troms fiskeridistrikt	141
»	17.	Lov nr. 2 om fiske med bunnslepenot (trål)	144
»	17.	Res. om laks- og sjøaurefiske i ein lut av Naustdalselva	148
»	24.	Res. om reketråls beskaffenhet	151
»	24.	Res. om fiskefreding på en strekning utafor Salangselva i Salangen	152
»	25.	Skr. om fiskeregler for Engerdal	156
»	31.	Res. om den årlige fredingstid for fiske av laks og sjøaure med bundne redskaper i Fosen fiskeridistrikt	160
April	14.	Res. om vilkår for tilvirking og utførsel av nordsjøsild	164
»	17.	Skr. om opphevelse av Lofotoppsynet for 1939	166

1939			Side
April	21.	Res. om vilkår for tilvirking m. v. av makrell	173
»	21.	Res. om årsfredinga for laks- og sjøaurefisket i Fosen fiskeridistrikt	174
»	22.	Bestemmelse om vilkår for å tilvirke, omsette og/eller utføre drivgarns-, not- eller dorgemakrell, ilandbrakt på kyststrekningen svenskegrensen—Stad	174
Mai	2.	Skr. om fiskeregler for Skaun	237
»	3.	Skriv om fiskereglar for Frol	238
»	5.	Res. hvorved av bestemmelsene i midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk 1) § 1 gjøres gjeldende for alt fiske utenfor territorialgrensen og 2) §§ 2, 3 og 4 for alt fiske som drives ved den norske kyst	250
»	12.	Lov nr. 4 om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere	263
»	20.	Res. om forbud mot å bruke kastenot i den del av Orkla hvor laks går	283
»	26.	Res. om forbod mot å nytta kastenot m. v. til fiske i ymse elver i Bremsnes	309
»	26.	Skriv om fiskereglar for Bremsnes	310
Juni	2.	Res. om vilkår for utførsel av sei og hyse (råfisk)	326
»	9.	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 25 juni 1937 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til en ordning av utførselen av klippfisk, saltfisk og tørrfisk	350
»	13.	St.vedtak om statsgaranti for lån til torskefiskeriene i 1939 og 1940	371
»	16.	Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild	379
»	16.	Res. om en rekke tillatelser til fiske med bunnslepenot (trål) utenfor norsk sjøterritorium med fartøy over 50 bruttotonn	412
»	29.	Skr. om forandring i «Forskrifter for behandling, tilvirking og transport av fisk og fiskeprodukter som skal være gjenstand for omsetning (sild unntatt)»	459
»	30.	Skr. om ikrafttreden av bestemmelsene i kgl. res. av 1 juli 1939 om betinget forbud mot tilvirking m. v. av sei og hyse	492
Aug.	1.	Skr. om fiskeregler for Hedrum	522
»	1.	Skriv om fiskereglar for Botnavatnet i Førde	522
»	1.	Skr. om fiskeregler for Gildeskål	522
»	1.	Skr. om fiskeregler for Sør-Varanger	522
»	2.	Skr. om fiskeregler for Fauske	523
»	11.	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige vilkår for omsetning av levende fisk	534
»	12.	Skr. om vilkår for omsetning av levende torsk som er fisket i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal fylker	541
»	25.	Res. om betingelser for utførsel av tørrfisk	549
»	30.	Skr. om vilkår for omsetning av levende torsk, fisket i Nord-Trøndelag og Nordland fylker	562
Septbr.	7.	Res. om forbud mot omsetning av fiskeredskaper m. v.	595
»	15.	St.vedtak om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten	610
Novbr.	2.	Res. om endring i forskriftene om kasser som tillates anvendt ved utførsel og ved omsetning og transport innenlands av fersk, iset og frosset sild og brisling (også saltstrødd)	689
»	2.	Skr. om endring i fiskereglene for Gran	693
»	7.	Skr. om fiskeregler for Tunevatnet i Tune	694

1939			Side
Novbr.	7.	Skriv om fiskereglar for Nordheimtjønna i Lunde	694
»	8.	Skr. om fiskeregler for Flå	694
»	8.	Skriv om fiskereglar for Tysvær	694
»	11.	Skriv om fiskereglar for Drangedal	699
»	11.	Skriv om fiskereglar for Hjartdal	699
»	13.	Skr. om fiskeregler for Hol	702
»	24.	Res. om vilkår for tilvirking m. v. av torsk, sei og hyse	715
Desbr.	19.	Skr. om forbud mot å bruke snurpenot til visse tider i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylker	739
»	22.	Res. om bestemmelser ang. statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten	745
»	22.	Res. om forbud mot å henge torsk i Nordland, Troms og Finnmark fylker	746
»	22.	Res. om forskrifter for omsetning av agn under torskefiskeriene	746
»	22.	Res. om vilkår for utførsel av fersk og saltet vintersild (stor- og vårsild)	746

g. Bergverk. Fabrikker.

1939			
Janr.	6.	Res. om endring av en del paragrafer i forskriftene for inngivelse av krav på varemerker	3
Febr.	7.	Skr. om trykningsutstyr for pakkninger med kokesjokolade	24
»	10.	Res. om forskrifter for tilvirking m. v. av frossen fiskefilet som skal utføres til Sveits	42
»	10.	Res. om fullmakt for Finansdepartementet til å gjøre unntak i henhold til § 10 i loven om Arbeiderfondet	44
»	10.	Res. om at en bedrift i forhold til loven om Arbeiderfondet betingelsesvis skal regnes for å sysselsette arbeidere også når den lar bedriftsarbeidet utføre av personer i noen annens tjeneste	44
Mars	6.	Skr. om ikrafttreden av forskrifter av 10 februar 1939 for tilvirking m. v. av frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits	119
April	14.	Skr. om betinget forbud mot tilvirking og utførsel av nordsjøsild	164
»	21.	Res. om betinget forbud mot tilvirking m. v. av makrell	173
»	22.	Bestemmelse om betinget forbud mot å tilvirke, omsette, og/eller utføre drivgarns-, not- eller dorgemakrell, ilandbrakt på kyststrekningen svenskegrensen—Stad	174
»	28.	Res. om endring av bestemmelsene om merking av porselen og andre lervarer	190
Mai	5.	Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om Arbeiderfondet	240
»	12.	Res. om endring av § 1 a i bestemmelsene om merking av forskjellige tekstilvarer	273
»	31.	Skr. om kontroll med tilvirking, innførsel m. v. av skotøy og lær	310
Juni	2.	Lov nr. 2 om tillegg til lov om anlegg av taubaner og løypestrenger	325
»	16.	Lov nr. 10 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl	411
Septbr.	9.	Bestemmelser vedr. produksjon av margarin og salg av vegetabilske fettsorter	602
Oktbr.	5.	Rundskr. om tilberedning, omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser	645
»	23.	Forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr	673

1939 Side

Oktbr. 23. Instruks og veiledning om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr 678
Novbr. 17. Res. om ikraftsettelse av lov av 8 april 1938 om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell 706
» 17. Forskrifter for teknisk kontroll av gassvernmateriell 707
Desbr. 1. Res. om opphevelse av visse bestemmelser vedrørende innførsel, utførsel, fremstilling og salg av våpen og ammunisjon 719
» 15. Res. om at det til utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Hålogaland fylke kreves tillatelse av Handelsdepartementet 737
» 20. Skr. om forandring i bestemmelsene om innførsel av utenlandsk kraftfôr eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfôr 740

h. Håndverk.

1939
Febr. 20. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Stavanger 103
April 11. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Arendal 161
» 14. Res. om at håndverksloven skal gjelde i Øvre Eiker 164
Mai 12. Res. om endring av § 1 a i bestemmelsene om merking av forskjellige tekstilvarer 273
» 20. Lov nr. 6 om endring i lov om industrielt hjemmearbeid 280
» 31. Skr. om kontroll med tilvirking, innførsel m. v. av skotøy og lær 310
Juni 1. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Odda 314
» 9. Lov nr. 2 om avleveringsplikt av trykksaker til offentlige biblioteker 347
Juli 25. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord 509
Aug. 25. Res. om at håndverksloven skal gjelde i Laksevåg sogn 549
Septbr. 28. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Laksevåg 637
Oktbr. 14. Skr. om endring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Kristiansund 667
Novbr. 13. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Drøbak 702
» 13. Skriv om stengingsvedtekt for barber- og frisørforretningar i Florø 702
Desbr. 6. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Sandnes 725
» 18. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Bodø 738

i. Handel.

1938
Novbr. 21. Handels- og sjøfartstraktat mellom Norge og El Salvador .. 836
Desbr. 20. Handelstraktat mellom Norge og Guatemala 836
1939
Janr. 4. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Berg, Østfold fylke 1
» 6. Res. om vilkår for å tilvirke, omsette m. v. endel sorter fisk 2
» 6. Res. om adgangen til å innføre tjæret og utjæret tauverk . 5
» 6. Skr. om ikrafttredelse av reguleringen av tauverksimporten 5
» 7. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tolga 5

1939				Side
Janr.	9.	Skr.	om torgvedtekt for Horten	6
»	11.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Mosvik	6
»	11.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Måsøy	6
»	14.	Res.	om adgangen til å innføre kunstsmult	11
»	14.	Res.	om tillatelse til å holde hestemarked i Haugesund	12
»	14.	Res.	om skipsavgift til børsen i Kristiansund	12
»	17.	Skr.	om ikraftsettelse av res. av 23 desember 1938 om importregulering av visse sorter ferdigsydde klær	14
»	20.	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å tillate visse arter av salg på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner	15
»	20.	Res.	om vilkår for salg m. v. av råfisk	15
»	20.	Res.	om betinget forbud mot innførsel av saltet sauekjøtt i tønner	16
»	20.	Skr.	om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ullensaker	16
»	21.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Børsa	16
»	27.	Skr.	om tillegg til forskriftene om utjamningsavgifta på mjølk	19
Febr.	3.	Midlertidig lov	om omsetning av agn	22
»	6.	Skr.	om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker	23
»	7.	Skr.	om trykningsutstyr for pakninger med kokesjokolade	24
»	9.	Skr.	om ny § 2 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Tysfjord	24
»	10.	Lov	nr. 1 om endring i lov om utførselsforbud for levende sølvrev og blårev	24
»	10.	Res.	om forskrifter for tilvirking m. v. av frossen fiskefilet som skal utføres til Sveits	42
»	10.	Res.	om forbud mot utførsel av levende rev, skogmår m. v.	44
»	10.	Res.	om fullmakt for Finansdepartementet til å gjøre unntak i h. t. § 10 i loven om Arbeiderfondet	44
»	10.	Res.	om at en bedrift i forhold til loven om Arbeiderfondet betingelsesvis skal regnes for å sysselsette arbeidere også når den lar bedriftsarbeidet utføre av personer i noen annens tjeneste	44
»	10.	Res.	om bemyndigelse for Finansdepartementet til etter tollovens § 37 å treffe bestemmelse om inn- og utførselsveier over grensen	45
»	10.	Skriv	om ny stengingstid for utsalsstader i Akra	45
»	13.	Skr.	om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mo	45
»	14.	Skriv	om ny § 3 i stengingsvedtekta for utsalsstader i Volda	46
»	14.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tranøy	46
»	16.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Røros	47
»	17.	Res.	om forbud mot å innføre produkter av hval	58
»	17.	Res.	om opplegging av reservefond i leiegårdsselskaper	58
»	18.	Skr.	om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Aker	80
»	23.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Askim	106
»	24.	Lov	om forandring i lov om beskatning til staten av aksjeselskaper og aksjonærer	106
»	24.	Res.	om regulering av innførselen av visse sorter silkeklær	108
»	24.	Res.	om føresegner om avgift på omsetnaden av mjølk	109
»	24.	Skr.	om ikraftsettelse av res. om importreguleringen for visse sorter ferdigsydde klær	110
»	24.	Skriv	om betaling og innkrevjing av avgifta på omsetnaden av mjølk	110

1939 Side

Febr. 27. Avtale mellom Norge og Island bl. a. om innførsel av saltet islandsk sauekjøtt i Norge ... 837
» 28. Skr. om forbud mot innførsel av friske grønnsaker fra alle land ... 111
Mars 1. Skriv om brigde i § 1 i stengingsvedtekta for utsalsstader i Al 112
» 2. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Arendal ... 112
» 2. Skriv om stengingsvedtekt for utsalsstader i Sunnylven sokn 112
» 3. Res. om betinget forbud mot utførsel av sildemel ... 116
» 3. Res. om innførselsavgift av våpen og ammunisjon som bringes til landet av norske borgere til personlig bruk 118
» 6. Skr. om ny § 6 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ålesund 119
» 6. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Leiranger ... 119
» 6. Skr. om ikrafttreden av forskrifter av 10 februar 1939 for tilvirking m. v. av frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits ... 119
» 7. Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Veøy ... 119
» 10. Res. om forbud mot å innføre levende bier m. v. fra utlandet 139
» 10. Skr. om opphevelse av forbudet mot innførsel av friske grønnsaker fra alle land ... 141
» 10. Skr. om ikrafttreden av forbud mot innførsel av saltet sauekjøtt i tønner ... 142
» 10. Skr. om ikraftsettelse av forbud mot innførsel av produkter av hval ... 142
» 13. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Budal ... 142
» 13. Skr. om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Idd ... 142
» 13. Skr. om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Hammerfest ... 142
» 14. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Fana ... 143
» 16. Skr. om vedtekt for salg fra offentlige steder og portrom m. v. i Bærum ... 143
» 24. Res. om importen av mottagerapparater for kringkasting m. v. 152
» 25. Skriv om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Hetland ... 155
» 25. Skr. om opphevelse av § 3 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nærbø ... 156
» 28. Skr. om auking av maksimumssatsen for utjamningsavgiften på mjølk innen Aust-Agder melkesentrals område ... 157
» 29. Rundskr. om utlendingers borttinging og salg av mindreverdig kunst her i landet ... 157
» 29. Skr. om ikraftsettelse av kgl. res. av 24 mars 1939 om importen av mottagerapparater for kringkasting ... 159
» 31. Skriv om stengingsvedtekt for utsalsstader i Forsand ... 160
» 31. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ankenes ... 160
April 13. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strand ... 162
» 14. Skr. om vilkår for tilvirking og utførsel av nordsjøsild ... 164
» 14. Skriv om åpnings- og stengingstider for bevertningsstader i Åkra 165
» 14. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sør-Vågsøy ... 165
» 15. Skr. om lukningsvedtekter for utsalgssteder i Hasvik ... 165
» 18. Skriv om tillegg til stengingsvedtekta for utsalsstader i Sykkylven ... 173
» 21. Res. om vilkår for tilvirking m. v. av makrell ... 173
» 21. Res. om forbud mot innførsel av levende planter fra Tyskland, Nederland og Sveits ... 174
» 22. Bestemmelse om vilkår for å tilvirke, omsette og/eller utføre drivgarn-, not- eller dorgemakrell, ilandbrakt på kyststrekningen svenskegrensen—Stad ... 174

1939			Side
April	22.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kyrkjebø ..	175
»	22.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hammerfest....	175
»	24.	Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Vartdal ..	176
»	27.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hole	183
»	28.	Res. om endring av bestemmelsene om merking av porselen og andre lervarer	190
Mai	2.	Skr. om en tilføyelse til lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stathelle	237
»	5.	Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om Arbeiderfondet	240
»	5.	Res. om tillegg til forskriftene om melk og fløte	249
»	6.	Skr. om innførsel til og utførsel fra Sørli av varer over riksgrensen	252
»	8.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Horten.....	252
»	9.	Skriv om vedtekt for omførselshandel frå portrom m. v. i Åkra	253
»	10.	Skriv om retting i stengingsvedtekta for utsalsstader i Forsand	254
»	10.	Skr. om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Nittedal	254
»	12.	Res. om hestemarked i Ølen	273
»	12.	Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av svineslakt	273
»	12.	Skriv om betaling og innkrevjing av avgifta på svineslakt..	275
»	13.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skedsmo....	275
»	16.	Skriv om ny § 3 i stengingsvedtekta for utsalsstader i Norddal	276
»	19.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Norderhov..	276
»	23.	St.vedtak om statsgaranti ved kredittsalg til utlandet	287
»	24.	Skr. om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder m. v. i Sem.....	287
»	26.	Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer, av innanlands tilverka fruktvin og av kolsyre frå 1 juli 1939	298
»	26.	Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av visse varer frå 1 juli 1939	299
»	26.	Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av sjokolade og sukkervarer fra 1 juli 1939	302
»	26.	Kunngj. om midlertidig omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1939	304
»	26.	Skriv om tillegg til stengingsvedtekta for utsalsstader i Hareid	310
»	26.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kirkenes m. fl. steder i Sør-Varanger	310
»	31.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kvernes....	310
»	31.	Skr. om kontroll med tilvirking, innførsel m. v. av skotøy og lær	310
Juni	1.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Amot	314
»	1.	Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Lavik	314
»	2.	Res. om vilkår for utførsel av sei og hyse (råfisk).....	326
»	2.	Skr. om vedtekt om salgstid for omførselshandel i Strand .	327
»	5.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Gol	345
»	8.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Trondheim	346
»	9.	Lov nr. 4 om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn.....	349
»	9.	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 25 juni 1937 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til en ordning av utførselen av klippfisk, saltfisk og tørrfisk	350
»	9.	Lov nr. 13 om endring i lov om landets kornforsyning ...	357
»	12.	Rundskr. om forståelsen av den nye bestemmelse om iskrem m. v., gitt i resolusjon av 5 mai 1939	369

Side

Juni 15. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Enebakk ... 373
» 15. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sokndal, Rogaland fylke ... 374
» 16. Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild ... 379
» 16. Lov nr. 10 om regulering og tilvirking og omsetning av potetmjøl ... 411
» 16. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av saukjøt.. 413
» 16. Skriv om innkrevjing av avgifta på omsetnaden av saukjøt 414
» 19. Rundskr. (nr. 7) vedkommende omsetningsavgiften ... 841
» 21. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Langenes ... 417
» 21. Skr. om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Stokke ... 417
» 23. Res. om opphevelse av forbudet mot utførsel av sildemel .. 431
» 23. Res. om avgift på omsetnaden av konsummjølk ... 433
» 23. Res. om føresegner om epler og pærer, plommer og kirsebær som er bestemt for salg her i landet ... 433
» 23. Regler for sortering, pakking, emballering og merking av norske epler, pærer, plommer og kirsebær som blir solgt eller sendt sortert og merka etter kvalitets- eller størrelsesgrader ... 435
» 23. Skriv om fullmakt for ein rekke mjølkesentralar til å krevja opp utjamningsavgift på mjølk hjå deim som ikkje er medlemer av sentralane ... 441
» 28. Skr. om forståelse av «omførselshandel» etter forskriftene om omførselshandel med kjøtt m. v. fra vogn ... 458
» 29. Bekjentgjørelse om vareførsel på bestemte veier over landegrensen mot Sverige ... 459
» 29. Telegram om nye bestemmelser om oppkreving av toll ved landverts innførsel til Nordland fylke og om vareførsel over landegrensen til dette fylke ... 461
» 29. Telegram om nye bestemmelser om oppkreving av toll ved landverts innførsel til Troms fylke og om vareførsel over landegrensen til dette fylke ... 462
» 29. Skriv om fullmakt for Statens kornforretning til å fastsette vilkåra for utbetaling av trygd etter § 17 i lov av 22 juni 1928 ... 463
» 30. Skr. om ikrafttreden av bestemmelsene i res. av 1 juli 1939 om betinget forbud mot tilvirking m. v. av sei og hyse 492
Juli 5. Skr. om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Skedsmo ... 493
» 11. Skr. om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Fredrikstad ... 495
» 13. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bolsøy.... 496
» 14. Res. om beregning og oppkreving av omsetningsavgift..... 498
» 14. Skr. om nye §§ 2 og 3 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hamarøy ... 506
» 17. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oppegård ... 506
» 19. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Fredrikstad 507
» 21. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Odda 508
» 24. Skr. om endring i reglene av 23 juni 1939 om sortering, pakking m. v. av frukt ... 509
» 26. Midlert. avtale om ordning av varebyttet og betalingene vedr. dette mellom Norge og Spania ... 517
» 27. Res. om at utførselsforbudet for levende rev, skogmår m. v. også skal gjelde for Jan Mayen ... 518

1939 Side
Aug. 11. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige vilkår for omsetning av levende torsk 534
» 12. Rundskr. ang. bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge m. v. og om utførsel av norske varer til Spania 536
» 12. Skr. om vilkår for omsetning av levende torsk som er fisket i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal fylker..... 541
» 16. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vågå..... 542
» 16. Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Ulstein.... 542
» 21. Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Alversund.. 543
» 25. Res. om betingelser for utførsel av tørrfisk 549
» 26. Provisorisk anordning om et alminnelig utførselsforbud for varer 549
» 29. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kongsvinger 561
» 29. Skr. om vedtekt for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Røros bergstad 562
» 30. Skr. om vilkår for omsetning av levende torsk, fisket i Nord-Trøndelag og Nordland fylker 562
Septbr. 1. Provisorisk anordning om priser m. v..... 562
» 1. Res. om rasjonering av forbruket av sukker, kaffe, korn- og melvarer, kull, koks, sinders, bensin og smøreoljer 564
» 1. Res. om vilkår for å innføre oranger 564
» 1. Overgangsordning for rasjonering av salg av sukker og kaffe 575
» 1. Rasjoneringsforskrifter for salg av sukker og kaffe i tiden 8 september—7 november 1939 575
» 1. Overgangsordning for rasjonering av salg av bensin..... 577
» 1. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sandtorg 578
» 4. Rundskr. om tilføyelse 1) til plakaten om handel med gifter m. v. og 2) til plakaten om oppbevaring og sending m. v. av helsefarlige stoffer 585
» 5. Forbud mot salg og utlevering av brensel 589
» 7. Provisorisk anordning om forandring av § 1 i provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer 594
» 7. Res. om rasjonering av forbruket av brenseloljer, kraftfôr, vegetabilske fettsorter og spise-oljer 594
» 7. Res. om forbud mot omsetning av fiskeredskaper m. v..... 595
» 7. Bestemmelse om bensinrasjonering fra fredag 8 september 1939 600
» 8. Forbud mot omsetning av kraftfôr 601
» 8. Skriv om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Frosta 602
» 9. Bestemmelser vedr. produksjon av margarin og salg av vegetabilske fettsorter 602
» 11. Rundskr. vedk. omsetningsavgiften 603
» 12. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Meløy 609
» 14. Bestemmelse vedr. brenselsrasjonering 610
» 15. Res. om tiden for avholdelsen av markedene i Bosekop ... 610
» 15. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hurum 611
» 21. Skriv om stengingsvedtekt for utsalsstader i Fræna..... 615
» 22. Provisorisk anordning om prisregulering m. v... 615
» 22. Provisorisk anordning om voldgiftsavgjerd av arbeidstvist i oljetransporten 618
» 22. Midlertidige forskrifter om priser m. v. 623
» 23. Forskrifter om lokale detaljprisutvalg for kolonialvarer m. v. 629
» 27. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nordvik 636
» 29. Midlertidige alminnelige forskrifter om prisnotering m. v. ... 638

1939			Side
Septbr.	30.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skedsmo	643
Oktbr.	2.	Skr. om minstegrensen for renter av omsetningsavgiften	644
»	4.	Skr. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Elverum	644
»	5.	Rundskr. om tilberedning, omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser	645
»	6.	Skr. om ikraftsettelse av res. av 1 septbr. 1939 om vilkår for innførsel av oranger	646
»	6.	Føresegner om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi	649
»	6.	Instruks for forsyningsnemndane	651
»	16.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Rygge	668
»	19.	Skr. om opphevelse av forskjellige bestemmelser vedrørende bensinrasjoneringen	670
»	20.	Provisorisk anordning om salg og levering m. v. av hvalolje	670
»	20.	Res. om vilkår for innførsel av sirup	671
»	20.	Res. om vilkår for innførsel av koks og sinders	671
»	21.	Endring i de midlertidige alminnelige forskrifter om prisnoteringer m. v.	672
»	21.	Skr. om vedtekt om salg fra portrom m. v. i Askim	673
»	23.	Forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr	673
»	23.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vevelstad	684
»	24.	Skr. om regulering av innførselen av sirup	684
»	24.	Skr. om regulering av innførselen av koks og sinders	684
»	28.	Protokoll om endring av midlertidig varebytte- og betalingsavtale mellom Norge og Spania	687
»	31.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Høvåg	687
Novbr.	2.	Res. om innførsel og salg av radiomateriell	688
»	2.	Res. om endring i forskriftene om kasser som tillates anvendt ved utførsel og ved omsetning og transport innenlands av fersk, iset og frosset sild og brisling	689
»	2.	Res. om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse om beslagleggelse og avståelse til staten av eiendomsrett til sukker og kaffe	692
»	2.	Res. om vilkår for innførsel av traktorer	693
»	2.	Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Skånevik og Holmedal med unnatak av Skånevikstrand	693
»	6.	Skr. om ikraftsettelse av innførselsreguleringen for traktorer	693
»	17.	Res. om ikraftsettelse av lov 8 april 1938 om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell	706
»	17.	Res. om vilkår for innførsel av bensin	707
»	17.	Skr. om ikraftsettelse av innførselsreguleringen for bensin	707
»	17.	Forskrifter for teknisk kontroll av gassvernmateriell	707
»	24.	Res. om vilkår for tilvirking m. v. av torsk, sei og hyse	715
»	25.	Rundskr. om endring av bestemmelsene i betalingsavtalen mellom Norge og Spania	716
Desbr.	1.	Res. om opphevelse av visse bestemmelser vedrørende innførsel, utførsel, framstilling og salg av våpen og ammunisjon	719
»	1.	Res. om vilkår for innførsel av koksalt	719
»	1.	Skr. om stengingsvedtekt for utsalsstader i Vikna	723
»	2.	Skr. om ikrafttreden av res. av 1 desbr. 1939 om regulering av innførselen av salt	723
»	8.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hølonda	727
»	9.	Skr. om brigde i føresegnene om rasjonering — ombord i skip — av sukker og kaffi	732

1939 Side
Desbr. 11. Skr. om bestemmelser for Oslo og omkringliggende distrikter om utlevering av kol, koks og sinders 732
» 12. Skr. om endring i lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hasvik 733
» 15. Skr. om vedtekt for salg fra offentlig sted, portrom, automat m. v. i Aker 738
» 19. Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Gloppen .. 739
» 20. Skr. om endring i bestemmelsene om innførsel av utenlandsk kraftfôr eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfôr 740
» 22. Res. om nedsettelse av kontingent til børsen i Fredrikstad og om skipsavgift i 1940 til børsene i Bergen, Ålesund og Kristiansund 745
» 22. Res. om forskrifter for omsetning av agn under torskefiskeriene 746
» 22. Res. om vilkår for utførsel av fersk og saltet vintersild (stor- og vårsild) 746
» 22. Res. om vilkår for innførsel av petroleum og solar-, diesel- og fyringsolje 747
» 23. Skr. om ikrafttreden av kongelig resolusjon av 22 desember 1939 om vilkår for innførsel av petroleum og solar-, diesel- og fyringsolje 752

j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v.

1939
Janr. 17. Skriv om løyvetvang for herbyrge- og beverternæringa i Hol, Buskerud fylke 14
» 24. Skriv om opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Leirfjord 18
» 30. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Nesodden 21
Febr. 10. Skriv om løyvetvang for å driva servering av mat å drykk i Davik 45
» 14. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Bergen 46
» 18. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Ås 80
» 24. Res. om overførelse fra Kongen til Sosialdepartementet av forskjellige myndigheter etter loven om hoteller og bevertninger 108
» 27. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Sør-Rana 111
Mars 6. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Sør-Varanger 119
» 21. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Meløy 149
» 29. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Sortland 158
April 14. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Eidskog 165
» 14. Skriv om åpnings- og stengingstider for bevertningsstader i Åkra 165
Mai 12. Lov nr. 5 om forandring i lov om tilvirking, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. 263
» 12. Lov nr. 13 om endring i lov om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer 268
» 12. Kunngj. om avgift til statskassen av skjenkning på bevertningssteder av brennevin, vin, øl m. v. for budsjettterminen 1939—40 271

R 48 Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v.

1939 Side

Mai 16. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Sør-Rana ... 276
» 20. Res. om ikrafttreden av lov nr. 22 av 24 juni 1931 om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer ... 284
» 26. Lov nr. 3 om endring i lov om brennevin og vin til medisinsk bruk med tilleggslov ... 289
» 26. Kunngj. om avgift til statskassen av brennevintilvirkingen og av mais, durra eller rug som brukes til tilvirking av brennevin, av etylletertilvirkingen og av øltilvirkingen fra 1 juli 1939 ... 300
» 26. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen av brennevin fra 1 juli 1939 ... 301
» 30. Skr. om løyvetvang for herbyrge- og beverternæringa i Greipstad ... 310
» 31. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Son 310
Juni 5. Skr. om tillegg til vedtekten om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Tromsø ... 345
» 7. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Engerdal ... 345
» 13. Skr. om tillegg til avgiftssatsen og refusjonssatsene for brennevin fra 1 juli 1939 ... 372
» 24. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Brandbu ... 446
Juli 7. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fredrikstad ... 494
» 11. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Nærbø ... 495
» 13. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Torsken ... 496
Septbr. 28. Skriv om opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Ulstein ... 637
» 30. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fet 643
Oktbr. 16. Skr. om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Amot ... 668
» 18. Rundskr. om fritagelse for brennevinstilvirkingsavgift av bensoldenaturert sprit til sukkersyke- og astmapasienter og sengeliggende syke ... 668
» 31. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Høvåg ... 687
Desbr. 4. Skr. om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Råde ... 723
» 6. Skriv om serlege opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Vikna ... 725

1939

k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift.

Juni 9. Lov nr. 6 om forsyningsnemnder ... 350
» 9. Lov nr. 13 om endring i lov om landets kornforsyning. 357
» 13. St.vedtak om statsgaranti for lån til torskefiskeriene i 1939 og 1940 ... 371
» 29. Skriv om fullmakt for Statens kornforretning til å fastsette vilkåra for utbetaling av trygd etter § 17 i lov av 23 juni 1928 ... 463
Aug. 25. Res. om ikrafttreden av lov av 9 juni 1939 om forsyningsnevnder ... 549
» 26. Provisorisk anordning om et alminnelig utførselsforbud for varer ... 549

1939 Side
Aug. 26. Provisorisk anordning om forbud mot salg av skip til utlandet ... 550
» 29. Føresegner om fylkesforsyningsnemnder ... 551
» 29. Føresegner om kommunale forsyningsnemnder ... 556
Septbr. 1. Provisorisk anordning om priser m. v. ... 562
» 1. Res. om rasjonering av forbruket av sukker, kaffe, korn og melvarer, kull, koks, sinders, bensin og smøreoljer ... 564
» 1. Overgangsordning for rasjonering av salg av sukker og kaffe 575
» 1. Rasjoneringsforskrifter for salg av sukker og kaffe i tiden 8 september—7 november 1939 ... 575
» 1. Overgangsordning for rasjonering av salg av bensin ... 577
» 2. Forskrifter om kommunale kontrollnemnder ... 580
» 5. Provisorisk anordning om regulering av befraktningsforhold i krigstid ... 587
» 5. Forbud mot salg og utlevering av brensel ... 589
» 5. Skr. om forskjellige bestemmelser vedr. befraktningsforhold under krig ... 589
» 7. Provisorisk anordning om forandring av § 1 i provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer ... 594
» 7. Res. om rasjonering av forbruket av brenseloljer, kraftfôr, vegetabilske fettsorter og spise-oljer ... 594
» 7. Res. om forbud mot omsetning av fiskeredskaper m. v. ... 595
» 7. Bestemmelse om bensinrasjonering fra fredag 8 september 1939 600
» 8. Forbud mot omsetning av kraftfôr ... 601
» 9. Bestemmelser vedr. produksjon av margarin og salg av vegetabilske fettsorter ... 602
» 14. Bestemmelse vedr. brenselrasjonering ... 610
» 15. St.vedtak om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten ... 610
» 22. Provisorisk anordning om prisregulering m. v. ... 615
» 22. Midlertidige forskrifter om priser m. v. ... 623
» 22. Skr. om maksimalfrakter for transport av korn, mel, fôrstoffer og sukker ... 626
» 23. Forskrifter om lokale detaljprisutvalg for kolonialvarer m. v. 629
» 23. Skr. om maksimalfrakter for transport av kull, koks og sinders ... 632
» 26. Forskrifter for Trustkontrollkontorets og Trustkontrollrådets arbeid ... 634
» 29. Midlertidige alminnelige forskrifter om prisnotering m. v. ... 638
Oktbr. 6. Føresegner om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi ... 649
» 6. Instruks for forsyningsnemndane ... 651
» 18. Skr. om maksimalfrakter for soyabønner, korn, mel etc., kull og koks ... 669
» 19. Skr. om opphevelse av forskjellige bestemmelser vedrørende bensinrasjonering ... 670
» 20. Res. om vilkår for innførsel av sirup ... 671
» 20. Res. om vilkår for innførsel av koks og sinders ... 671
» 21. Endring i de midlertidige alminnelige forskrifter om prisnoteringer m. v. ... 672
» 24. Skr. om regulering av innførselen av sirup ... 684
» 24. Skr. om regulering av innførselen av koks og sinders ... 684
Novbr. 2. Res. om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelser om beslagleggelse og avståelse til staten av eiendomsrett til sukker og kaffe ... 692
» 2. Res. om vilkår for innførsel av traktorer ... 693
» 6. Skr. om ikraftsettelse av innførselsreguleringen for traktorer 693
» 17. Res. om vilkår for innførsel av bensin ... 707

1939 Side
Novbr. 17. Skr. om ikraftsettelse av innførselsreguleringen for bensin .. 707
Desbr. 5. Skr. om maksimalfrakter for kull, koks og sinders, korn, mel, fôrstoffer og sukker 724
» 8. Res. om oppsamling av brukt automobilsmøreolje 727
» 8. Skr. ang. forskrifter for oppsamling av brukt automobilsmøreolje 727
» 9. Skriv om brigde i føresegnene om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi 732
» 11. Skr. om utlevering av kol, koks og sinders i Oslo og omkringliggende distrikter 732
» 13. Skr. om endringer i føresegner om fylkesforsyningsnemnder. 734
» 13. Skr. om endringer i føresegner om kommunale forsyningsnemnder 734
» 15. Res. om tellinger av landets forråd av endel viktige råstoffer og halvfabrikata for industrien, bygningsartikler m. v. 737
» 22. Res. om vilkår for innførsel av petroleum og solar-, diesel- og fyringsolje 747
» 22. Skr. om maksimalfraktbestemmelser m. v. for korn, mel, fôrstoffer, sukker og soyabønner 748
» 23. Skr. om maksimalfrakter m. v. for kull, koks og sinders ... 749
» 23. Skr. om ikrafttreden av bestemmelsene i kongelig resolusjon av 22 desember 1939 om vilkår for innførsel av petroleum og solar-, diesel- og fyringsolje 752

15. Sjøfartsforhold.

a. Sjøfart.

1924
Aug. 25. Internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer 835
1926
April 10. Internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om immunitet for statsskip 835
1938
Novbr. 21. Handels- og sjøfartstraktat med sluttprotokoll mellom Norge og El Salvador 836
Desbr. 30. Noteveksling mellom Norge og Danmark om anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Danmark 836
» 30. Noteveksling mellom Norge og Sverige om anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Sverige 836
1939
Mars 10. Lov nr. 5 om arbeidstiden på skib 128
» 17. Lov nr. 1 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskib m. v. 143
» 24. Res. om 1) ikrafttreden av lov om arbeidstiden på skip, og 2) bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige forskrifter om tilsyn m. v. 151
April 28. Res. om opphevelse av forbudet for norske skip mot å føre folk som esler seg i krig, våpen m. v. til Spania..... 191
Juni 1. Skr. om innretting av de overtidsjournaler som er påbudt i § 17 i lov om arbeidstiden på skip 314
» 9. Lov nr. 10 om endring i sjødyktighetsloven 355
» 16. Lov nr. 5 om endring i sjømannsloven 380
» 23. Res. om regler for beregning av dampmaskiners og motorers indikerte hestekraft 431

1939 Side
Juni 30. Rundskr. om fartøyers plikt til i norsk hamn å heise karanteneflagg og underkaste seg karantenebehandling 489
Aug. 26. Provisorisk anordning om forbud mot salg av skip til utlandet 550
Septbr. 1. Res. ang. forskrifter om ekstraordinære redningsredskaper på skip i krigsfarvann 570
» 5. Provisorisk anordning om regulering av befraktningsforhold i krigstid 587
» 5. Skr. om forskjellige bestemmelser vedr. befraktningsforhold under krig 589
» 7. Provisorisk anordning om straff for overtredelse av forskriftene om sjøfarten i norsk territorialfarvann 594
» 7. Res. om ikrafttreden av lov nr. 1 av 17 mars 1939 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskip m. v. 594
» 7. Res. ang. bestemmelser om sjøfarten innen norsk territorialfarvann 596
» 22. Provisorisk anordning om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 618
» 22. Provisorisk anordning om voldgiftsavgjerd av arbeidstvist i oljetransporten 618
» 22. Skr. om maksimalfrakter for transport av korn, mel, fôrstoffer og sukker 626
» 22. Skr. ang. bestemmelser om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 628
» 23. Skr. om maksimalfrakter for transport av kull, koks og sinders 632
Oktbr. 13. Skr. om Tysklands ratifikasjon av internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer 666
» 18. Skr. om maksimalfrakter for soyabønner, korn, mel etc, kull og koks 669
Novbr. 6. Skr. om at de internasjonale overenskomster om 1) befordring av gods på jernbanene og 2) befordring av reisende og reisegods på jernbanene også skal gjelde for Kristiansands Dampskibsselskap 693
» 24. Res. om forlengelse av fristen for anskaffelse av ny tonnasje etter loven om betinget fritaking for skatteplikt av assuransegevinst 716
» 29. Skr. om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 718
Desbr. 5. Skr. om maksimalfrakter for kull, koks og sinders, korn, mel, fôrstoffer og sukker 724
» 15. Res. om at bestemmelsene i sjøfartslovens §§ 122 og 171, begges siste punktum, betingelsesvis utvides til å gjelde fart mellom Norge og Finnland 737
» 22. Res. om nedsettelse av den årlige kontingent til børsen i Fredrikstad og om skipsavgift i 1940 til børsene i Bergen, Ålesund og Kristiansund 745
» 22. Skr. om maksimalfraktbestemmelser m. v. for korn, mel, fôrstoffer, sukker og soyabønner 748
» 23. Skr. om maksimalfrakter m. v. for kull, koks og sinders.. 749
» 28. Noteveksling mellom Norge og Finnland om anvendelsen av §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom de to land 75:

b. Skipsregistrering.

Se under C nr. 19.

c. Skipsmåling.

1939 Side

1939 *d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v.*

Mars 10. Lov nr. 5 om arbeidstiden på skib 128
» 24. Res. om 1) ikrafttreden av lov om arbeidstiden på skip, og 2) bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige forskrifter om tilsyn m. v. 151
Juni 1. Skr. om innretting av de overtidsjournaler som er påbudt i § 17 i lov om arbeidstiden på skip 314
» 9. Lov nr. 10 om endring i sjødyktighetsloven 355
» 16. Lov nr. 5 om endring i sjømannsloven 380

1939 *e. Losvesen.*

Janr. 26. Skr. om fiskefartøyers losplikt 18
Mars 17. Res. om forhøyelse av reisegodtgjørelsen for de statslønte loser i Kristiansand og Narvik 148
Mai 20. Lov nr. 1 om midlertidig forhøyelse av losbetalingen 276
» 20. Res. om fullmakt for Forsvarsdepartementet til å treffe forføyninger i anl. av lov om midlertidig forhøyelse av losbetalingen 284
Juni 6. Skr. om at lospengene skal beregnes etter den nettodrektighet fartøyenes målebrev viser 345
» 9. Lov nr. 11 om endring i kystlosloven 356
Desbr. 12. Skr. ang. losplikt av et fartøy som — straks etter krigsutbruddet — på vei fra utlandet til utlandet ble liggende lengere tid i norsk havn 733
» 22. Res. om lospenger for losning innen Bergen havnedistrikt .. 747
» 22. Skr. om losplikt for fartøyer som kommer østfra, passerer riksgrensen ved Herføl, og under turen vestover på norsk territorium dels benytter innaskjærs — dels utaskjærs farvann 747

1939 *f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen.*

Febr. 24. Res. om at brygger (kaier) skal være undergitt tilsyn etter arbeidervernloven 109
Septbr. 1. Res. om regler for benyttelse av vestre led i innløpet til Svolvær 570
Novbr. 10. Res. om at havnefogdene blir å regne for kommunale tjenestemenn 699
» 15. Rundskr. om nye forskrifter om forbud mot adgang til brygger og havneområder 702

16. Kommunikasjonsvesen.

1939 *a. Veivesen. Motorvognkjøring.*

Janr. 12. Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Stokke 7
» 25. Skr. om fartsgrense for motorvognkjøring innen Helgeroa i Brunlanes 18
Febr. 1. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Trysil 22
» 17. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn for forskjellige veistrekninger i Opland fylke, bl. a. for veien Fossberget—Leira bru i Bøverdal 59
» 17. Skriv om fortenestkøyring av personar med motorvogn på vegane Grinde i Leikanger—Sogndal og Fortun—fylkesgrensa imot Opland fylke 59
Mars 3. Millombils lov nr. 1 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet 112

1939			Side
Mars	16.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig motorvognkjøring i Evenes	143
»	25.	Rundskr. om forandringer i bestemmelsene om varselskilter og signaler for regulering av ferdselen på gater og veier	155
April	1.	Rundskriv om lækjars plikt til åtvaring av vedkomande og melding til politiet ved undersøkjing av synet, høyrsla o. a. hjå motorvognførarar og -syklistar	160
»	5.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Tyristrand	161
»	13.	Noteveksling om endring i avtalen om å byggja og halda ved lag ei landsvegbru mellom Noreg og Sverige over Svinesund	162
»	22.	Skriv om brigde av føresegnene for godskøyring for fortenest med motorvogn i Sauda	175
»	25.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Askim	182
»	28.	K u n n g j. om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. for budsjett-terminen 1939—40	185
Mai	5.	K u n n g j. om vegavgifter m. v. i budsjetterminen 1939—40	242
»	12.	L o v nr. 14 om endring i lov om skatt på motorvogner m. v.	268
Juni	12.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Eidsberg	370
»	12.	Skr. om opphevelse av de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig motorvognkjøring av gods i en del herreder i Troms fylke	370
»	15.	St.vedtak om reglar for vegfondet	373
»	16.	Rundskr. om nye regler om de priser som skal legges til grunn ved beskatningen av motorvogner	414
»	19.	Skr. om forbud mot motorvognkjøring på Innlandet i Kristiansund	415
»	22.	Skr. om tillegg til de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn innen Eidskog	417
»	28.	Skr. om tillegg til de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Sør-Odal	458
»	28.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Øvre Eiker	458
»	28.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Sande, Vestfold fylke	458
»	28.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Kvæfjord	458
Aug.	17.	Skr. om plikt til å ha refleksglass i mørke på hestekjøretøyer på offentlige veier i Asker, Bærum, Aker, Lørenskog og Oppegård	543
»	21.	Rundskr. om garanti etter motorvognlovens § 11 for «dette motorkjøretøyer»	544
»	31.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Bø, Nordland fylke	562
Septbr.	2.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Røros bergstad	585
»	4.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Troms fylke	586
»	5.	Skr. om bestemmelse vedr. ervervsmessig godstransport med motorvogn i Buksnes	590
»	5.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Hol, Nordland fylke	590

1939			Side
Septbr.	6.	Skriv om brigde i føresegnene for motorvognkøyring mellom Tyin hotell og Øvre Ardal	594
»	9.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Drammen	603
»	9.	Skriv om avgrensingsføresegner for fortenestskyssing med motorvogn i Askøy	603
»	13.	Skriv om avgrensingsføresegner for fortenestskyssing av personar med motorvogn i Ullensvang	609
Oktbr.	5.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Stjørdal	646
»	5.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Borge, Nordland fylke	646
»	13.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nes, Buskerud fylke	667
»	16.	Skriv om avgrensingsføresegner for skyssing av personar for fortenest med motorvogn i Skåre	668
»	19.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Nore	670
Novbr.	1.	Skr. om kjenningsbokstaver for automobiler registrert i visse britiske protektorater, mandatområder og kolonier	688
»	27.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Yttre Sandsvær	718
Desbr.	1.	Skriv om at serføresegnene om motorkøyring på vegstrekninga Helgheim—Danielsens hotell i Sogndalsfjøra er tekne bort	723
»	1.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Nordli	723
»	5.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Idd	724
»	8.	Res. om oppsamling av brukt automobil-smøreolje	727
»	8.	Skr. om forskrifter for oppsamling av brukt automobil-smøreolje	727
»	9.	Skr. om nedsatt fartsgrense for motorvognkjøring forbi Valen sjukehus i Sunnhordland	732
»	23.	Skr. om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Hommelvik skolekrets, Malvik	749

b. Skyssvesen.

c. Jernbaner.

1939			
Juni	1.	Skr. om innskrenkninger i bestemmelsene om frakts betaling og om etterkrav for jernbanesendinger til en rekke land	322

d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen.

1939			
Janr.	6.	Res. om forandring av manøvreringsreglement for regulering av Samnangervassdraget, Hordaland fylke	5
Febr.	10.	Res. om manøvreringsreglement for regulering av Smievatn i Grødemsvassdraget, Eigersund	44
Mars	3.	Res. om manøvreringsreglement for Ogna, Varhaug og Nærbø kommuners ytterligere regulering og overføring av Hagavatn m. v. til Ognaelva i Rogaland fylke	117
Mai	12.	Res. om midlertidig forhøyelse av takstene for tømmerslusing ved Fredrikshalds kanalselskap	273
»	12.	Res. om ytterligere regulering av Mosvatn i Hareid, med manøvreringsreglement	274
Juni	30.	Res. om 1) tillatelse til regulering av og 2) manøvreringsreglement for Skjerkavassdraget	488

1939 Side
Aug. 11. Res. om tillatelse til å regulere Kongsfjordvassdraget og til å overføre Julelva til nevnte vassdrag 535
Oktbr. 6. Res. om utvidet regulering av Mandalsvassdraget og manøvreringsreglement 648
» 27. Res. om regulering av Sjulangen i Sjula (Gaula) og manøvreringsreglement 686
Novbr. 10. Res. om nedsettelse av kanalavgiftene for Bandak—Norsjø og Norsjø—Skienskanalene 695
» 17. Res. om at vedkommende tilsynsmann i tilsynet med elektriske anlegg skal regnes som nærmest foresatte tjenestemyndighet etter tjenestemannslovens § 2, pkt. 2 . 706
Desbr. 29. Forskrifter for elektriske anlegg 753

1939 *e. Postvesen.*
Febr. 20. St. vedtak om en særskilt bladporto for kommisjonærsendinger 80
Mars 3. Res. om forbud mot at postverkets tjenestemenn besørger abonnementstegning eller oppkreving av abonnementsavgift utenom postverket, m. v. 117
April 25. Sirkulære om ikrafttredelse av stortingsvedtaket om særskilt bladporto for kommisjonærsendinger 182
Novbr. 21. Sirkulære fra Poststyret om bruk av tjenestemerker til fylkesforsyningsnemnders og kommunale forsyningsnemnders post 714

1939 *f. Telegraf og telefon*
Mai 12. Lov nr. 9 om endringer i lov om kringkasting 265

1933 *g. Luftfart.*
Mai 29. Overenskomst om innføring av visse ensartede regler om arrest i luftfartøyer 835
1935
Juni 1. Protokoll om endringer i vedlegg H til overenskomsten om regulering av luftfarten av 13 oktober 1919 835
1938
Oktbr. 28. Avtale mellom Norge og Nederland til ordning av visse spørsmål i forbindelse med turistflyvetrafikken 835
1939
Janr. 18. Rundskr. om sakkyndige i luftfartssaker 14
» 31. Deklarasjon om opphør av luftfartsoverenskomsten mellom Norge og Sverige 21
Febr. 3. Skr. om at Aden har tiltrådt overenskomst om innføring av visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring . 22
» 7. Skr. om at luftfartsoverenskomsten mellom Norge og Danmark er å anse som bortfalt i sin helhet fra 24 sept. 1938 23
» 10. Res. om plikt for en rekke kommuner til i 1938 å yte bidrag til anløpsutgiftene for statsunderstøttede luftruter 45
Mars 23. St.vedtak om bestemmelser om pensjon m. v. for en del av personalet i Forsvarsdepartementets kontor for luftforsvaret og Statens luftfartstyre 150
Mai 20. Lov nr. 2 om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer 277
Juni 14. Skr. om forskjellige toll-landingsplasser for luftfartøyer 372
Septbr. 1. Res. om ikrafttreden av lov nr. 2 av 20 mai 1939 om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer 574
» 1. Res. om forandring av punkt E, 7 i bestemmelse om luftfart 574
» 7. Res. om forbud mot sivil luftfart over samt landing med sivilt luftfartøy på norsk land- og sjøområde 596

1939 Side
Septbr. 22. Provisorisk anordning om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 618
» 22. Skr. ang. bestemmelser om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 628
Novbr. 29. Skr. om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer 718

17. Omsetnings- og kredittvesen.

a. Bank- og pengevesen.

1939
Febr. 17. Lov nr. 1 om gjeldsbrev 48
» 17. Lov nr. 2 om deponering i gjeldshøve 56
Mai 12. Lov nr. 4 om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere 263
» 12. Lov nr. 11 om endring i lov om Norges Bank 267
» 20. Lov nr. 3 om forlenget gyldighet av midlertidig lov om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. 278
» 20. Res. om endring i reglene for utlån av Rikstrygdeverkets midler 283
» 23. St.vedtak om statsgaranti ved kreditsalg til utlandet av varer m. v. 287
Juni 2. Kunngj. om skatt på bankinnskudd for budsjetterminen 1939—40 325
» 13. St.vedtak om statsgaranti for lån til torskefiskeriene i 1939 og 1940 371
» 16. Lov nr. 8 om endring i lov om boligsparelag 409
Juli 26. Midlert. avtale om ordning av varebyttet og betalingene vedr. dette mellom Norge og Spania 517
Aug. 12. Rundskr. ang. bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge m. v. og om utførsel av norske varer til Spania 536
Desbr. 15. Rundskr. med skjema for regnskap for aksjebanker og formular for kunngjøring av aksjebanks årsregnskap 738
» 15. Rundskr. med skjema for regnskap for sparebanker og formular for kunngjøring av sparebanks årsregnskap 738

b. Mål, vekt, vraking.

1939
April 24. Skr. om forandringer i og tilføyelser til reglementet for justervesenet 176
Mai 12. Lov nr. 10 om endring i lov om tømmermåling 267

18. Forsikringsvesen.

1939
Mars 24. Res. om depositum for utenlandske selskaper som vil drive vannlednings-skadeforsikring i Norge 151
Mai 12. Lov nr. 2 om endring i lov om Norges Brannkasse 255
» 20. Lov nr. 5 om endringer i lov om syketrygd 279
» 20. Res. om endring i reglene for utlån av Rikstrygdeverkets midler 283
Juni 16. Lov nr. 2 om midlertidig endring i § 37 i lov om alderstrygd av 16 juli 1936 379
» 30. Res. om endringer og nye bestemmelser i vedtekter for Norges Brannkasse 464
Juli 14. Res. om en del unnatak fra plikt til trygd mot arbeidsløshet 498
Septbr. 15. St.vedtak om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten 610

1939 Side
Oktbr. 27. Res. om at lov om forsikringsselskaper inntil videre ikke kommer til anvendelse på forsikring av bombardementsrisiko og annen krigsrisiko på bygninger m. v. som dekkes i utlandet ... 686

19. Konsesjon.

1939
Mars 3. Res. om forlengelse av konsesjonsordningen for fangst av vågehval ... 116
» 17. Res. om nedsetting av skogkonsesjonsgrensen for Malm ... 148
Juli 27. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Grue ... 518
» 27. Res. om ophevelse av forbud mot fremmedes ervervelse av skoggrunn og om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Flå, Buskerud fylke ... 518
Septbr. 29. Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene m. v. for Vestre Moland ... 638

20. Sosiale anliggender.

1939 *Jfr. nr. 18. Forsikringsvesen.*
Janr. 6. Res. om voldgiftsavgjørelse av arbeidstvister mellom en rekke bedrifter i Nord-Norge og forskjellige arbeiderorganisasjoner ... 2
» 14. Res. om at visse yrkessykdommer skal regnes lik med ulykker i forhold til lovene om ulykkestrygd for sjømenn og fiskere ... 11
Febr. 10. Res. om fullmakt for Finansdepartementet til å gjøre unntak i h. t. § 10 i loven om Arbeiderfondet ... 44
» 10. Res. om at en bedrift i forhold til loven om Arbeiderfondet betingelsesvis skal regnes for å sysselsette arbeidere også når den lar bedriftsarbeidet utføre av personer i noen annens tjeneste ... 44
» 24. Res. om at brygger (kaier) skal være undergitt tilsyn etter arbeidervernloven ... 109
Mars 24. Res. om 1) ikrafttreden av lov om arbeidstiden på skip, og 2) bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige forskrifter om tilsyn m. v. ... 151
Mai 5. Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om Arbeiderfondet 240
» 20. Lov nr. 6 om endring i lov om industrielt hjemmearbeid 280
» 26. Lov nr. 4 om forandring i lov om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige ... 289
» 26. Res. om ikrafttreden av foranstående lov ... 297
Juni 1. Skr. om innretting av de overtidsjournaler som er påbudt i § 17 i lov om arbeidstiden på skip ... 314
» 9. Res. om bemyndigelse for Sosialdepartementet til å utferdige forskrifter i h. t. forskjellige paragrafer i lov om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige ... 367
» 16. Lov nr. 6 om husleie ... 384
Juli 14. Res. om en del unnatak fra plikt til trygd mot arbeidsløshet 498
Septbr. 6. Provisorisk anordning om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister i hvalfangsten ... 590
Novbr. 13. Provisorisk anordning om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister om nye tariffavtaler for losse- og lastearbeiderne på strekningen Halden—Namsos, for landtransportarbeiderne i Syd-Norge og for bryggeformenn i Oslo ... 700
Desbr. 8. Res. om reglementer for 1) Riksreservefondet og 2) de stedlige arbeidsløshetsfond ... 726

1939 Side
Desbr. 15. Res. om regler og tariffer for lege-, tannlege og jordmorhjelp (syketrygdlovens § 15) 737
» 22. Res. om særlige bestemmelser — med hjemmel i lov om arbeidervern — for bruk av sprengstoff 744

21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland.

1939
Janr. 14. Res. om at en part av Antarktis blir dregen inn under norsk statsvelde m. v. 7
» 14. Kunngj. om at en part av Antarktis blir dregen inn under norsk statsvelde 7
Febr. 24. Res. om en tilføyelse til forskriftene om fredning m. v. på Svalbard og Jan Mayen 109
Mars 17. Res. om 1) at lov om fangst av bardehval m. v. med tilleggslover og bestemmelser skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen, 2) forbud mot å drive landstasjon dersteds for hvalfangst 147
Mai 12. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard 270
Juli 27. Res. om at utførselsforbudet for levende rev, skogmår m. v. også skal gjelde for Jan Mayen 518

22. Forsvarsvesen.

a. Militærvesen i alminnelighet.

1939
Febr. 10. Res. om at en rekke private institusjoner anerkjennes som frivillige hjelpeforeninger etter artikkel 10 i Genfkonvensjonen av 27 juli 1929 og bemyndiges til i krigstilfelle å yte hjelp til det norske land- og sjøforsvars sanitetsvesen 45
Mars 3. Res. om innførselsavgift av våpen og ammunisjon som bringes til landet av norske borgere til personlig bruk 118
» 17. Lov nr. 1 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskib m. v. 143
» 23. St. vedtak om forandringer i Hærordningen av 1933..... 149
» 23. St. vedtak om pensjon m. v. for en del av personalet i Forsvarsdepartementets kontor for luftforsvaret og Statens luftfartstyre 150
Juli 26. Res. om regler for fritagelse og utsettelse med frammøte ved mobilisering 509
Septbr. 7. Res. om ikrafttreden av lov nr. 1 av 17 mars 1939 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskip m. v. 594
» 22. Res. 1) om ikrafttreden av lov av 10 juni 1938 om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering og 2) om reglement for utskriving av hester og kjøretøyer 622
» 22. Reglement for utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering 843

b. Hæren.

1939
Janr. 27. Res. om forandring i bestemmelser for beskikkelse av fastlønte militære og sivilmilitære tjenestemenn samt ansettelse av håndverksformenn i hæren 19
Mars 23. St. vedtak om forandringer i hærordningen av 1933 149

c. Flåten.

23. Finansvesen.

1939
a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden.

Juni 9. Lov nr. 7 om endring i lov om avhendelse av statens jord og grunn i Finnmark 351

1939
b. Stiftelser. Legater m. v.

Janr. 7. Stadf. på «Mr. Davis legat» til beste for Stavanger sjømannshjem eller sjømannsstanden i Stavanger 5
» 17. Stadf. på «Kjøpmann Ole Wollertsen og hustru Annas legat til trengende innen Gjerstad sogn» 13
» 17. Stadf. på «Drammens museums legat» 13
» 30. Stadf. på «Frøken Magnhild Grimstads legat» til bolig for trengende, slitte syersker fortrinsvis fra Oslo 21
Febr. 20. Stadf. på «Fiskarfondet for Haram og Vigra» 81
» 24. Stadf. på «Kyrkjeskyss-fondet i Vestre Vikebygd sokn» 110
» 25. Stadf. på «Halvard Drægnis legat til premiar for fruktdyrkarar i Sogn» 111
» 27. Stadf. på «Svend Sjursen Vaage og hustru Margrethe Torstensdatter Mjeldes legat» til Det norske misjonsselskap og Menighetsfakultetet i Oslo 111
» 27. Stadf. på «Narve og Borghild Ellingsens legat til fordel for trengende damer i Oslo» 111
Mars 8. Stadf. på «Ole Waagaard Tandbergs legat» til «skolereiser» for elever ved Oslos skoler og ved middelskoler i Hønefoss og Ringerike 119
» 8. Stadf. på «Bastian Torjuuls legat» til trengende i Torjulsvågen krets i Tingvoll 120
» 8. Stadf. på «Martha J. Pedersen og Peder C. Pedersens legat» til verdige trengende i Sandtorg 120
» 8. Stadf. på «Hallvard Bø's skilegat» for skolebarn i Drammen 120
» 8. Stadf. på «Bankkasserer A. L. Bache og families legat» til Svelvik indremisjon, Svelvik og Strømm kirke, Svelvik gamlehjem, Svelvik forening av Redningsselskapet og Svelvik fattigpleie 120
» 8. Stadf. på «Grosserer Fred T. Møller og hustru fru Jenny Møllers legat til hjelp for kreft- og tuberkulosepatienter» 141
» 8. Stadf. på «Fru Gunhild Jenssens gavefond til Mosvik sykepleieforening» 141
» 28. Stadf. på «Oluf Holms minnefond» til fordel for funksjonærer og arbeidere ved bedrifter i Ålesund som stod under avdøde Oluf Holms ledelse eller medledelse 157
April 12. Stadf. på «Isak Haldorsen Bodsberg og hustru Marit Johnsdatters legat for fattige trengende i Bynesset» 161
» 12. Stadf. på «Syver Olmhus og hustrus legat» til trengende i Bagn sogn, Sør-Aurdal, og til hedningemisjonen 161
» 12. Stadf. på «Nils Larsson Graues og Trina Nilsdtr. Graues legat» til skuleborn i Kløve og Palmafossen krinsar i Voss 161
» 19. Stadf. på «Direktør G. Lies og hustru Marie Lies legat for pauvres honteux i Bergen» 173
Mai 3. Stadf. på «Frk. Hanna Brochmann Svestads legat» til støtte for gamle og syke kvinner i Nesodden 238
» 8. Stadf. på «Diakonisse Matilde Madland og Marine Madland Nissens legat» til selvhjelp for begavet ungdom i Egersund 252
» 8. Stadf. på «Henrik von Zernikow-Loss' legat» til fremme av forskjellige kulturelle formål i Kristiansand 252

1939			Side
Mai	31.	Stadf. på «Hans Nilsen Rustand og hustru Hilda Bolette Rustands legat» til kur og pleie av epileptikere	310
»	31.	Stadf. på «Frøknene Karin og Marie Schøyens legat» til arbeidsslitte kvinner i Oslo	310
Juni	1.	Stadf. på «Hoffmarskalk Jakob Knagenhjelms legat til fremme av jordbruket i Sogn»	312
»	8.	Stadf. på «Simen Myhras legat til reparasjon og utsmykning av Hole kirke, kirkegård og gravkapell»	346
»	14.	Stadf. på «Dronning Mauds hjelpefond for Sandefjord» til understøttelse av trengende som ikke har fattigunderstøttelse	372
»	14.	Stadf. på «Dronning Mauds hjelpefond for Sandar» til trengende som ikke har fattigunderstøttelse	372
»	26.	Stadf. på «Sven Johannessen Bergs legat til fordel for trengende i Hovet i Hol herred»	446
»	26.	Stadf. på «Ludvig Fields legat for verdige trengende i Rakkestad og Os sogn»	446
»	27.	Stadf. på «Hans Christian Bergh og hustru Teodora Berghs legat	457
»	30.	Stadf. på «Overlærer Åsmund Strays og hustru Cecilie Strays legat» for elever ved Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo	489
»	30.	Stadf. på «Arkitekt Fin Horns legat» til Statens håndverks- og industriskole	489
»	30.	Stadf. på «Klokker O. F. Gundersen og hustru Emmas legat» for verdige trengende i Svene Sogn i Numedal	489
»	30.	Stadf. på «Nils og Beret Trangs legat til understøttelse av trengende i Byneset»	489
Juli	1.	Stadf. på «Godseier og fru Løvenskiolds legat til avlønning av kor ved Gjerpen kirke»	493
»	1.	Stadf. på «Gudrun og Axel Auberts legat» til hjelp for flinke sønner og døtre av industriarbeidere i Hurum	493
»	13.	Stadf. på «Fru Dagny Nilssen født Knudtzons legat» til videre utdannelse av sykepleiersker som er uteksaminert ved ved Røde Kors' klinikk i Oslo og tilhører Oslo krets	495
»	26.	Stadf. på «Pauline og O. Lias legat til fordel for verdige trengende av Ytre Sandsvær»	518
»		Kapiteltakster for året 1939	520
Aug.	16.	Stadf. på «Tollef Kildes forskningsfond», knyttet til Studentersamfundet i Ås	542
»	31.	Stadf. på «Konsul Joh. F. Bratts gave» til fordel for trengende studenter ved Norges tekniske høgskole	562
Septbr.	6.	Stadf. på «Mikkel Syversen og Birgit Olsdatter Sønderaals legat til trengjande i Hol»	594
»	9.	Stadf. på «Lars Gunderøds legat» til et hjem for barn fra tuberkuløse hjem i Oslo	603
»	15.	Stadf. på «Olava og Sivert Sandsgårds legat» til verdige trengende syke i Kopervik	611
»	15.	Stadf. på «Lars Melkevigs og hustrus legat» for verdige trengende i Kopervik	611
»	22.	Stadf. på «Fondet til fremme av kirkemusikken i Nordby, Aas herred»	626
»	27.	Stadf. på «Lars O. Tvetes legat» til fordel for beboere av Al gamleheim	636
»	27.	Stadf. på «Anne Helene Hallingstorps legat til Østlandske blindeforbund»	636
»	27.	Stadf. på «Per Smith-Kiellands legat» til fordel for norske malere som har gjennomgått Statens kunstakademi	636

1939			Side
Oktbr.	5.	Stadf. på «Storebrands fond for Universitetets studenter» til studielån og stipendier	645
»	5.	Stadf. på «Lærerinne Ingeborg Anna Østeraas's legat» til beste for skuleungdom fra Sparbu prestegjeld	645
»	5.	Stadf. på «Konsul A. G. Samuelson og hustru Betty født Sørensens legat» til verdige trengende i Drøbak eller nærmeste omegn	645
»	5.	Stadf. på «Grosserer, cand. jur. Halvdan Bjørums legat» til geologisk og mineralogisk vitenskapelig forskning	645
»	5.	Stadf. på «Andreas Moes legat til fordel for mindre jordbrukere i Nordskogbygda», Elverum	646
»	7.	Stadf. på «Legat til minne om Georg Emil Bergersen og hustru Anette Mathilde» til fordel for «evangelister som har gått ut blant hedninger på Herrens løfte og som ikke har noen fast lønn»	665
»	14.	Stadf. på «Amalie Alver Olsens legat for småbrukarar i Hamre herad»	667
»	18.	Stadf. på «Asbjørn A. Torvestads legat» til fordel for arbeidsudyktige trengende menn og kvinner i Haugesund	669
»	18.	Stadf. på «Astrid og Ingvald Johansen Mykleviks legat til utdannelse for unge menn og kvinner i Hol og Valberg kommuner»	669
»	18.	Stadf. på «Anna Marie Ursulla Müllers legat» til einsleg stilla kvinnor i Bergen og Kinsarvik	669
»	18.	Stadf. på «Astrid og Ingvald Johansen Mykleviks legat til fordel for innvånere av Hol og Valberg kommuner»	669
»	20.	Stadf. på «Johan Kristian Østeraas's legat» mellom anna til bygdefolk i Sparbu som grunna ulukkor, sjukdom eller på annan måte er kome i økonomiske vanskar	672
»	20.	Stadf. på «Lars og Mari Kylstads legat» for syke og trengende i Furnes	672
»	20.	Stadf. på «Ottelie og Severin Larsens legat til Koperviks forskjønnelse»	672
»	26.	Stadf. på «Kjøpmann E. Olsen Berg og hustru f. Fagerholts legat til utdeling av ved til jul», Lillehammer	684
»	30.	Stadf. på «Hjelpefondet for syke og gamle sanitetssøstre»	687
Novbr.	6.	Stadf. på «Christian Mæhlums legat til fattige og trengende mennesker som bor i Stange»	693
»	10.	Stadf. på «Direktør Gotfred Lie og hustrus gave av 1938 til vedlikehold av Gotfred Lies plass, Molde»	699
»	11.	Stadf. på «Josephine Agnethe Grindstads legat» til fordel for årskolonien for gutter i Olaviken	699
»	11.	Stadf. på «Elling Skamarken og hustrus legat» til fordel for Drammens sanitetsforening	699
»	13.	Stadf. på «Aasmund Nordgaards legat for arbeidere» med formål å skaffe ubemidlet ungdom i Telemark opphold ved folkehøgskole eller ungdomsskole	702
»	20.	Stadf. på «Fru Anna Astrups legat for trengende barselkvinner i Stange»	714
»	27.	Stadf. på «Kaptein Andrew Andersons legat» til studenter ved Universitetet	718
Desbr.	7.	Stadf. på «Dr. Borgny Selands legat» til hygge og hjelp for pasienter på Rikshospitalets barneavdeling	725
»	19.	Stadf. på «Christian Tandbergs legat» til videre utdannelse i merkantil eller teknisk retning av evnerik ungdom i Hønefoss	739
»	27.	Stadf. på «Utdannelsesfondet for unge døve og tunghørte»	752

1939 Side

1939 *c. Offentlige fond.*

Janr. 13. Skr. om at en kommunes pensjonsfond ikke kan regnes som «offentlig fond» ... 836
Mai 5. Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om Arbeiderfondet ... 240
Juni 15. St. vedtak om reglar for Vegfondet ... 373
Desbr. 15. Res. om reglementer for 1) Riksreservefondet og 2) de stedlige arbeidsløshetsfond ... 726

1939 *d. Sportelvesen.*

Janr. 6. Res. om gebyret for bevilling som statsautorisert revisor .. 3
» 20. Res. om at gebyr for vigsel skal avgjøres ved stempelmerke 15
Juni 6. Skr. om anvendelse av reglene i den nye sportellov på skyldeling i anl. av deling av tidligere utmålt og matrikulert jord i Finnmark ... 345
» 7. Skr. om beregning av gebyr for tinglysing av melding etter tinglysingslovens § 28, 2 ledd ... 345

1938 *e. Skattevesen.*

Desbr. 21. Avtale mellom Norge og Storbritannia og Nord-Irland om gjensidig skattefritakelse i visse tilfelle ... 836
1939
Febr. 10. Lov nr. 2 om forandring i skattelov for landet ... 24
» 10. Lov nr. 3 om forandringer i skattelov for byene ... 34
» 20. St. vedtak om Skattefordelingsfondet ... 80
» 24. Lov om forandring i lov om beskatning til staten av aksjeselskaper og aksjonærer ... 106
Mai 12. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard ... 270
Juni 2. Lov nr. 1 om adgang for kommunene til å ligne ut en tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1939—40 324
» 2. Kunngj. om skatt på bankinnskudd for budsjetterminen 1939—40 ... 325
» 16. Rundskr. om nye regler om de priser som skal legges til grunn ved beskatningen av motorvogner ... 414
» 23. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til statskassen for budsjetterminen 1939—40 ... 417
» 23. Kunngj. om ekstraordinær skatt til staten av formue for budsjetterminen 1939—40 ... 423
Juli 3. Skr. om forfallstid for og adgang til å avholde utpanting for skatt som er ilagt etter Riksrevisjonens antegnelse 493
» 10. Skr. om at firmaer som får utført lossearbeid ved en forening, må betraktes som arbeidsgivere i relasjon til bestemmelsene i byskattelovens § 106, jfr. res. av 29 mai 1936 495
Aug. 16. Skr. om punkt 9 i landskattelovens § 114, byskattelovens § 106, om fortrinsrett til trekk for det løpende budsjettårs skatt m. v. ... 542
Septbr. 2. Skr. om skattetrekk overfor akkordarbeidere som uten å ha fast ukelønn får utbetalt en viss opparbeidet feriegodtgjørelse ... 585
» 7. Res. ang. nye bestemmelser om skattefrihet for fremmede makters diplomatiske og konsulære tjenestemenn ... 595
Novbr. 16. Skr. om adgangen til i 1939 å ta utlegg i en lærers alders- og rikstillegg for kommuneskatter for årene 1931—32 og 1932—33 ... 704
» 16. Skr. om at skattekreditor, når urettmessig skattetrekk kreves tilbake, ikke har adgang til å møte kravet med utpanting i beløpet ... 705

1939 Side
Novbr.24. Res. om forlengelse av fristen for anskaffelse av ny tonnasje etter loven om betinget fritaking for skatteplikt av assuransegevinst ... 716

f. Matrikuleringsvesen.

1939
Juni 6. Skr. om anvendelse av reglene i den nye sportellov på skylddeling i anl. av deling av tidligere utmålt og matrikulert jord i Finnmark ... 345
Oktbr. 6. Res. om at grn. 1, bnr. 5 Sørbotnesset i Kinn overføres til Bremanger ... 649

g. Stempelavgift.

1939
Janr. 20. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å frita for bruk av stemplet papir (når avgiften ikke er over 100 kr.) ... 16
» 27. Skr. om at auksjonsskjøte til tidligere eiers svigerdatter antas betingelsesvis fritatt for stempelavgift ... 19
Mai 5. Kunngj. om stempelavgift til statskassen av dokumenter og spillekort i budgetterminen 1939—40 ... 244
» 26. Kunngj. om stempelavgift til statskassa av tobakkvarer frå 1 juli 1939 ... 302
Novbr. 16. Skr. om stempelavgiftens beregning, når — hvor dokumentet ikke lyder på bestemt pengesum — partene har unnlatt å etterkomme påbudet om verdiens anførsel i dokumentet etter beste skjønn ... 705

h. Arveavgift.

1939
April 28. Kunngj. om arveavgift til statskassen for budsjettåret 1939—40 ... 183
Mai 12. Lov nr. 12 om forandring i lov om avgift av arv ... 267

i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift.

1939 Se under 14 j.
Mai 5. Kunngj. om avgift til statskassa på brennevin (sprit) og reseptblankettar for budsjett-terminen 1939—40 ... 240
» 12. Lov nr. 5 om forandring i lov om tilvirking, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. ... 263
» 26. Kunngj. om avgift til statskassen av brennevinstilvirkingen og av mais, durra eller rug som brukes til tilvirking av brennevin, av etylletertilvirkingen og av øltilvirkingen fra 1 juli 1939 ... 300
» 26. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen av brennevin fra 1 juli 1939 ... 301

j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v.

1939 Se under 14 j.
Mai 12. Lov nr. 13 om endring i lov om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer ... 268
» 12. Kunngj. om avgift til statskassen av skjenking på bevertningssteder av brennevin, vin, øl m. v. for budsjetterminen 1939—40 ... 271

k. Konsulatavgift.

Se under nr. 1 a.

1939 *I. Særlige avgifter.*

Janr. 27. Skr. om tillegg til forskriftene om utjamningsavgift på mjølk 19
Febr. 24. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av mjølk.... 109
» 24. Skriv om betaling og innkrevjing av avgifta på omsetnaden av mjølk 110
Mars 3. Millombils lov nr. 1 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet 112
» 3. Res. om innførselsavgift av våpen og ammunisjon som bringes til landet av norske borgere til personlig bruk 118
» 28. Skr. om auking av utjamningsavgiften på mjølk innen Aust-Agder melkesentrals område 157
April 28. Kunngj. om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. for budsjett-terminen 1939—40 185
Mai 5. Kunngj. om avgift til statskassa frå apotekarar for 1939—40 241
» 5. Kunngj. om vegavgifter m. v. i budsjetterminen 1939—40 242
» 5. Res. om avgift av olje av bardehval 250
» 12. Lov nr. 14 om endring i lov om skatt på motorvogner m. v. 268
» 12. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard 270
» 12. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av svineslakt 273
» 12. Skriv om betaling og innkrevjing av avgifta på omsetnaden av svineslakt 275
» 26. Kunngj. om avgift til statskassen av jord som brukes til dyrking av tobakk i budsjetterminen 1939—40 297
» 26. Kunngj. om avgift til statskassen 1) av sirup som brukes til tilvirking av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som brukes til tilvirking av stivelsesukker eller stivelsesirup fra 1 juli 1939 297
» 26. Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer og av innanlands tilverka fruktvin og av kolsyre frå 1 juli 1939 298
» 26. Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av visse varer frå 1 juli 1939 299
» 26. Kunngj. om omsetnadsavgift til statskassa av sjokolade- og sukkervarer frå 1 juli 1939 302
» 26. Kunngj. om midlertidig omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1939 304
Juni 9. Lov nr. 4 om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn..... 349
» 16. Lov nr. 1 om innløsning av jordavgifter, løs landskyld, jordeboksrettigheter og beslektede avgifter m. v..... 374
» 16. Res. om føresegner om avgift på omsetnaden av saukjøtt.. 413
» 16. Skriv om innkrevjing av avgifta på omsetnaden av saukjøt 414
» 19. Rundskr. (nr. 7) vedkommende omsetningsavgiften..... 841
» 23. Res. om fullmakt for Landbruksdepartementet til å leggja avgift på omsetnaden av konsummjølk 433
» 23. Skriv om fullmakt for ein rekke mjølkesentralar til å krevja opp utjamningsavgift på mjølk hjå deim som ikkje er medlemer av sentralane 441
Juli 14. Res. om beregning og oppkreving av omsetningsavgift 498
Septbr. 11. Rundskr. vedk. omsetningsavgiften 603
Oktbr. 2. Skr. om minstegrensen for renter av omsetningsavgiften... 644
Desbr. 8. Res. om innkreving av jordavgifter m. v. etter § 16 i lov av 16 juni 1939 725

1939 Side

m. Tollvesen.

Febr. 10. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til etter tollovens § 37 å treffe bestemmelse om inn- og utførselsveier over grensen ... 45
Mai 6. Skr. om innførsel til og utførsel fra Sørli av varer over riksgrensen ... 252
» 20. Bekjentgjørelse om opphevelse av tollfriheten for landverts innførsel til Karasjok, Polmak og Nesseby ... 284
Juni 14. Skr. om forskjellige toll-landingsplasser for luftfartøyer ... 372
» 23. Kunngj. om tollavgifter fra 1 juli 1939 ... 424
» 29. Bekjentgjørelse om vareførsel på bestemte veier over landegrensen mot Sverige ... 459
» 29. Telegram om nye bestemmelser om oppkreving av toll ved landverts innførsel til Nordland fylke og om vareførsel over landegrensen til nevnte fylke ... 461
» 29. Telegram om nye bestemmelser om oppkreving av toll ved landverts innførsel til Troms fylke og om vareførsel over landegrensen til nevnte fylke ... 462
» 30. Res. om toll på brekkris ... 488
» 30. Res. om toll på wolframtråd ... 489
Aug. 11. Kunngj. om tollforandringer ... 532
Oktbr. 13. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å la bronsekabel inngå mot nedsatt toll ... 666
Novbr. 18. Skr. om kostgodtgjørelse for en rekke tjenestemenn i tollvesenet ... 714

n. Regnskaps- og oppebørselsvesen.

Mai 12. Rundskr. om regnskapsordningen — handelspassregnskapet .. 274
Juni 24. Rundskr. om kontorregnskap ved fylkeskontorene ... 441
Juli 14. Res. om beregning og oppkreving av omsetningsavgift ... 498

o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen.

C. PRIVATRETT

1. Eiendomsrett og bruksrett.

1939
Mars 28. Rundskr. om plikt for bygningseiere m. v. innen en luftvernkrets til å finne seg i montering på sin eiendom av tyfoner og sirener for det sivile luftvern ... 156

2. Hittegods og vrakgods.

3. Pant.

4. Grunnbyrder.

5. Kontraktsforhold.

1924
Aug. 25. Internasjonal overenskomst om innføring av visse ensartede regler om konnossementer ... 835
1939
Febr. 17. Lov nr. 1 om gjeldsbrev ... 48
» 17. Lov nr. 2 om deponering i gjeldshøve ... 56
» 17. Res. om opplegging av reservefond i leiegårdsselskaper ... 58
Juni 16. Lov nr. 8 om endring i lov om boligsparelag ... 409

1939 Side

Septbr. 5. Provisorisk anordning om regulering av befraktningsforhold i krigstid ... 587
» 5. Skr. om forskjellige bestemmelser vedr. befraktningsforhold under krig ... 589
» 22. Skr. om maksimalfrakter for transport av korn, mel, fôrstoffer og sukker ... 626
» 23. Skr. om maksimalfrakter for transport av kull, koks og sinders ... 632

6. Jordleie. Husleie.

1939

Juni 16. Lov nr. 6 om husleie ... 384
Juli 14. Res. om unnataksforskrifter vedk. husleieloven for Aker ... 498
» Kapiteltakster for året 1939 ... 520
Septbr. 22. Res. om gjennomføring av husleieloven i Oslo ... 620
» 29. Res. om særskilt husleierett for Oslo ... 637
Oktbr. 13. Res. om gjennomføring av husleieloven og opprettelse av særskilt husleierett for Trondheim ... 666
Novbr. 10. Res. om gjennomføring av husleieloven i Steinkjer ... 695
Desbr. 1. Res. om gjennomføring av husleieloven i Namsos ... 719
» 1. Skr. om at Oslo husleierett trer i virksomhet fra og med 1 desember 1939 ... 723

7. Gjeldsforpliktelser.

1939

Febr. 17. Lov nr. 1 om gjeldsbrev ... 48
» 17. Lov nr. 2 om deponering i gjeldshøve ... 56
Mai 12. Lov nr. 4 om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere ... 263
» 23. St. vedtak om statsgaranti ved kreditsalg til utlandet av varer m. v. ... 287
Juni 13. St. vedtak om statsgaranti for lån til torskefiskeriene i 1939 og 1940 ... 371
Juli 26. Midlert. avtale om ordning av varebyttet og betalingen vedr. dette mellom Norge og Spania ... 517
Aug. 12. Rundskr. ang. bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge m. v. og om utførsel av norske varer til Spania ... 536
Septbr. 1. Res. om ikrafttreden av lov nr. 2 av 20 mai 1939 om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer ... 574
Oktbr. 28. Protokoll om endring av den midlertidige avtale om ordning av varebyttet og betalingene vedr. dette mellom Norge og Spania ... 687

8. Forløfte.

9. Tjenesteforhold.

1939

Janr. 4. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Berg, Østfold fylke ... 1
» 7. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tolga ... 5
» 11. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Mosvik ... 6
» 11. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Måsøy ... 6
» 20. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ullensaker ... 16
» 21. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Børsa ... 16
» 24. Skriv om opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Leirfjord ... 18

1939				Side
Janr.	30.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Nesodden	21
Febr.	6.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker	23
»	9.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Tysfjord	24
»	10.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Akra	45
»	10.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mo	45
»	14.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Bergen	46
»	14.	Skriv	om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Volda	46
»	14.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tranøy	46
»	16.	Skr.	om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Røros	47
»	18.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i As	80
»	20.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Stavanger	103
»	23.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Askim	106
Mars	1.	Skriv	om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Al.	112
»	2.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Arendal	112
»	2.	Skriv	om stengingsvedtekt for utsalsstader i Sunnylven	112
»	6.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ålesund	119
»	6.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Leiranger	119
»	6.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i området utenom Kirkenes og Bjørnevatn i Sør-Varanger	119
»	7.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Veøy	119
»	10.	Lov	nr. 5 om arbeidstiden på skib	128
»	13.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Budal	142
»	14.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Fana	143
»	24.	Res.	om 1) ikrafttreden av lov av arbeidstiden på skip, og 2) bemyndigelse for Handelsdepartementet til å utferdige forskrifter om tilsynet m. v.	151
»	25.	Skriv	om brigde i § 1 i stengingsvedtekta for utsalsstader i Hetland	155
»	25.	Skr.	om opphevelse av § 3 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nærbø	156
»	31.	Skriv	om stengingsvedtekt for utsalsstader i Forsand	160
»	31.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ankenes	160
April	11.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Arendal	161
»	13.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strand	162
»	14.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Eidskog	165
»	14.	Skr.	om åpnings- og stengingstider for bevertningssteder i Akra	165
»	14.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sør-Vågsøy	165
»	15.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hasvik	165
»	18.	Skriv	om tillegg til stengingsvedtekta for utsalsstader i Sykkylven	173
»	22.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kyrkjebø	175
»	22.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hammerfest	175
»	24.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Vartdal	176
»	27.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hole	183

1939				Side
Mai	2.	Skr.	om en tilføyelse til lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stathelle	237
»	8.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Horten	252
»	10.	Skriv	om retting av stengingsvedtekta for utsalsstader i Forsand	254
»	13.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skedsmo	275
»	16.	Skriv	om ny § 3 i stengingsvedtekta for utsalsstader i Norddal	276
»	16.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Sør-Rana	276
»	19.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Norderhov	276
»	26.	Skriv	om tillegg til stengingsvedtekta for utsalsstader i Hareid	310
»	26.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kirkenes m. fl. steder i Sør-Varanger	310
»	31.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Son	310
»	31.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kvernes	310
Juni	1.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Amot	314
»	1.	Skr.	om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Odda	314
»	1.	Skr.	om innretning av journaler om overtidsarbeid på skip	314
»	1.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Lavik	314
»	5.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Gol	345
»	5.	Skr.	om tillegg til vedtekten om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Tromsø	345
»	8.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Trondheim	346
»	15.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Enebakk	373
»	15.	Skr.	om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sokndal, Rogaland fylke	374
»	21.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Langenes	417
»	24.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Brandbu	446
Juli	7.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fredrikstad	494
»	11.	Skr.	om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Nærbø	495
»	13.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bolsøy	496
»	14.	Skr.	om nye §§ 2 og 3 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hamarøy	506
»	17.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oppegård	506
»	19.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Fredrikstad	507
»	25.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord	509
Aug.	16.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vågå	542
»	16.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Ulstein	542
»	21.	Skriv	om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Alversund	543
»	29.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kongsvinger	561
Septbr.	1.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sandtorg	578
»	6.	Provisorisk anordning	om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister i hvalfangsten	590
»	8.	Skriv	om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Frosta	602
»	12.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Meløy	609
»	15.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hurum	611
»	21.	Skriv	om stengingsvedtekt for utsalsstader i Fræna	615
»	22.	Provisorisk anordning	om voldgiftsavgjerd av arbeidstvist i oljetransporten	618

1939 Side
Septbr. 27. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nordvik 636
» 28. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Laksevåg 637
» 28. Skriv om vedtekt for opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Ulstein 637
» 30. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skedsmo 643
» 30. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fett 643
Oktbr. 4. Skr. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Elverum 644
» 14. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Kristiansund 667
» 16. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Rygge.... 668
» 16. Skr. om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Åmot 668
» 23. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vevelstad 684
» 31. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Høvåg 687
» 31. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Høvåg 687
Novbr. 2. Skriv om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Skånevik og Holmedal med unnatak av Skånevikstrand..... 693
» 13. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Drøbak 702
» 13. Skriv om stengingsvedtekt for barber- og frisørforretningar i Florø 702
Desbr. 1. Skriv om stengingsvedtekt for utsalsstader i Vikna 723
» 6. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Sandnes 725
» 6. Skriv om serlege opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Vikna 725
» 8. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hølonda 727
» 12. Skr. om endring i lukningsvedtekt for Hasvik 733
» 18. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Bodø 738
» 19. Skriv om ny stengingsvedtekt for utsalsstader i Gloppen... 739

10. Skadeserstatning.

11. Sjørett.

Se under B 15 a.

12. Personnavn.

13. Ektefeller.

1939
Janr. 23. Rundskr. om bidrag til hustru og ektebarn 17
Juni 16. Lov nr. 6 om husleie (ved hvis § 47, pkt. 2, det er gjort forandring i § 7 i loven om ektefellers formuesforhold) 387
» 30. Res. om at misjonær i Den norske misjonsallianse for Nord-China, Bernhard Norland, gis rett til å stifte ekteskap etter norsk lov, m. v. 463

14. Foreldre og barn.

1939
Janr. 23. Rundskr. om bidrag til hustru og ektebarn 17

15. Umyndige og verger.

1939
Septbr. 29. Res. om forandring i reglene for utlån mot pant i fast eiendom av midler under overformynderienes forvaltning.. 637

16. Arv.

1939 **17. Odelsrett og åsetesrett.**
Juni 16. Lov nr. 4 om forandringer i odelslovgivningen 379

18. Forsvunne og fraværende personer.

1939 **19. Tinglysing. Registrering.**
Janr. 19. Skr. om gratis attest etter sletting av dokument i grunnboka av andre grunner enn avlysing 15
Febr. 21. Skr. om gebyr for tinglysing av utpantninger for underholdsbidrag 103
Juni 7. Skr. om beregning av gebyr for tinglysing av melding etter tinglysingslovens § 28, 2 ledd 345
Septbr. 22. Res. om opprettelse av et særskilt rasjoneringsregister for hver forsyningsnevnds område 622

1939 **20. Industriell rettsbeskyttelse.**
Janr. 6. Res. om endring av endel paragrafer i forskriftene for inngivelse av krav på varemerker 3
Juli 8. Avtale mellom Norge og Danmark om gjensidig bruk av varemerker 494
Novbr. 7. Skr. om at Pariskonvensjonen om en union til vern om den industrielle eiendomsrett, revidert i London 2 juni 1934, er tiltrådt av Sveits og Belgia 694

21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse.

D. STRAFFERETT OG STRAFFULLBYRDELSE

1939 **1. Strafferett.**
Mars 10. Lov nr. 1 om forandringer i den alminnelige borgerlige straffelov 121
» 10. Lov nr. 2 om forandring i lov om den alminnelige borgerlige straffelovs ikrafttreden 124
Novbr. 1. Skr. om at overenskomsten mellom Norge og Østerrike om utlevering av forbrytere anses bortfalt og erstattet av utleveringstraktaten mellom Norge og Det tyske rike 687

1939 **2. Fengselsvesen og straffullbyrdelse.**
Mars 25. Rundskr. om utgiftene til klær for sikringsdømte i privat forpleining 153
Mai 26. Lov nr. 1 om endringer i lov om oppdragende behandling av unge lovovertredere 287
» 26. Res. om nytt reglement om ansettelse m. v. av tjenestemenn i fengsels- og tvangsarbeidsvesenet og ved Kriminalasylet 307
Septbr. 18. Skr. om nytt reglement for forvaringsfanger 611

E. PROSESS

1939 **1. Forliksvesen.**
Janr. 5. Rundskr. om forliksrådets myndighet til å avsi dom..... 1
» 23. Skr. om at autorisert advokat- eller sakførerfullmektig må ha særskilt fullmakt for å kunne møte på prinsipalens vegne i forliksrådet 18

1939 Side

1933 **2. Sivilprosess.**

Mai 29. Overenskomst om innføring av visse ensartede regler om arrest i luftfartøyer ... 835

1939

Janr. 5. Rundskr. om forliksrådets myndighet til å avsi dom ... 1

» 6. Res. om voldgiftsavgjørelse av arbeidstvister mellom en rekke bedrifter i Nord-Norge og forskjellige arbeiderorganisasjoner ... 2

» 18. Rundskr. om sakkyndige i luftfartssaker ... 14

Mars 25. Skr. om at varamenn (for lagrettemenn) som blir dimittert straks lagretten trer sammen, ikke har krav på betaling etter sportellovens § 90 ... 155

Juni 9. Lov nr. 8 om endringer i lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett ... 352

» 9. Lov nr. 9 om endringer i lov om domstolene ... 353

Septbr. 29. Res. om særskilt husleierett for Oslo ... 637

Oktbr. 6. Res. om ny instruks for regjeringsadvokaten ... 647

» 13. Res. om særskilt husleierett for Trondheim ... 666

Desbr. 15. Skr. om at Oslo husleierett trer i virksomhet fra og med 1 desember 1939 ... 723

1939 **3. Straffeprosess.**

Janr. 18. Rundskr. om sakkyndige i luftfartssaker ... 14

Mars 10. Lov nr. 3 om forandring i lov om rettergangsmåten i straffesaker ... 124

» 10. Lov nr. 3 om forandringer i lov om domstolene ... 127

» 25. Skr. om at varamenn (for lagrettemenn) som blir dimittert straks lagretten trer sammen, ikke har krav på betaling etter sportellovens § 90 ... 155

Juni 9. Lov nr. 8 om endringer i lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett ... 352

» 9. Lov nr. 9 om endringer i lov om domstolene ... 353

1939 **4. Tvangsfullbyrdelse.**

Mai 20. Lov nr. 2 om arrestfrihet for luftfartøyer ... 277

5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling.

1939 **Administrasjon.**

Desbr. 9. Rundskr. om førelsen av skifteforhandlings- og skifteutlodningsprotokollen (på løse blad) ... 728

1939 **6. Sakførere og advokater.**

Janr. 23. Skr. om at autorisert advokat- eller sakførerfullmektig må ha særskilt fullmakt for å kunne møte på prinsipalens vegne i forliksrådet ... 18

7. Translatører.

8. Ting.

1939 **Kronologisk fortegnelse over lover.**

Febr. 3. Midlertidig lov om omsetning av agn ... 22

» 10. Lov nr. 1 om endring i lov av 3 juni 1938 om utførselsforbud for levende sølvrev og blårev ... 24

» 10. Lov nr. 2 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 ... 24

1939				Side
Febr.	10.	Lov	nr. 3 om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911	34
»	17.	Lov	nr. 1 om gjeldsbrev	48
»	17.	Lov	nr. 2 om deponering i gjeldshøve	56
»	24.	Lov	om forandring i lov av 13 juli 1921 om beskatning til staten av aksjeselskaper og aksjonærer	106
Mars	3.		Millombils lov nr. 1 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet	112
»	3.	Lov	nr. 2 om å utvide grensene for ladestedet Mosjøen	113
»	3.		Midlertidig lov nr. 3 om endring i lov nr. 7 av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjonen mellem Norge og Sverige av 5 februar 1919	115
»	10.	Lov	nr. 1 om forandringer i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902	121
»	10.	Lov	nr. 2 om forandring i lov om den almindelige borgerlige straffelovs ikrafttreden av 22 mai 1902	124
»	10.	Lov	nr. 3 om forandring i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887	124
»	10.	Lov	nr. 4 om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915	127
»	10.	Lov	nr. 5 om arbeidstiden på skib	128
»	17.	Lov	nr. 1 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskib m. v.	143
»	17.	Lov	nr. 2 om fiske med bunnslepenot (trål)	144
Mai	5.	Lov	nr. 1 om forandring i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920	238
»	5.	Lov	nr. 2 om forandringer i lov om kommunevalg av 10 juli 1925	239
»	5.	Lov	nr. 3 om forandring i midlertidig lov av 8 april 1938 om Arbeiderfondet	240
»	12.	Lov	nr. 1 om endring i lov om brandvesenet av 15 august 1908 og lov om bygningskommuner av 22 februar 1924	254
»	12.	Lov	nr. 2 om endring i lov om Norges Brannkasse	255
»	12.	Lov	nr. 3 om lotterier m. v.	258
»	12.	Lov	nr. 4 om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere av 29 juni 1934	263
»	12.	Lov	nr. 5 om forandring i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908	263
»	12.	Lov	nr. 6 om endring i lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 med senere tilleggslov og lov om bispedømmeråd for den norske kirke av 16 juni 1933	264
»	12.	Lov	nr. 7 om endring i lov av 16 juli 1920 om Universitetets lærereksamener	264
»	12.	Lov	nr. 8 om aktuarembetseksamen ved Universitetet	265
»	12.	Lov	nr. 9 om endringer i lov om kringkasting av 24 juni 1933	265
»	12.	Lov	nr. 10 om endring i lov om tømmermåling av 22 juni 1928	267
»	12.	Lov	nr. 11 om endring i lov om Norges Bank av 23 april 1892 med senere tilleggslover	267
»	12.	Lov	nr. 12 om forandring i lov om avgift av arv av 8 april 1905	267
»	12.	Lov	nr. 13 om endring i lov nr. 22 av 24 juni 1931 om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer	268

1939				Side
Mai	12.	Lov	nr. 14 om endring i lov om skatt på motorvogner m. v.	268
»	20.	Lov	nr. 1 om midlertidig forhøyelse av losbetalingen	276
»	20.	Lov	nr. 2 om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer	277
»	20.	Lov	nr. 3 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 28 mai 1937 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover	278
»	20.	Lov	nr. 4 om endringer i lov om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover av 14 august 1918, 31 mai 1919 og 29 juni 1923	278
»	20.	Lov	nr. 5 om endringer i lov om syketrygd av 6 juni 1930 med tilleggslover	279
»	20.	Lov	nr. 6 om endring i lov om industrielt hjemmearbeide av 15 februar 1918 med tilleggslover	280
»	20.	Lov	nr. 7 om betaling for kreftsykes sykehusopphold	282
»	26.	Lov	nr. 1 om endringer i lov av 1 juni 1928 om oppdragende behandling av unge lovovertredere	287
»	26.	Lov	nr. 2 om endring i fattigloven av 19 mai 1900	288
»	26.	Lov	nr. 3 om endring i lov om brennevin og vin til medisinsk bruk av 30 november 1923 med tilleggslov av 24 juni 1932	289
»	26.	Lov	nr. 4 om forandring i lov av 26 februar 1932 om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige	289
Juni	2.	Lov	nr. 1 om adgang for kommunene til å ligne ut en tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1939—1940	324
»	2.	Lov	nr. 2 om tillegg til lov om anlegg av taubaner og løypestrenger av 14 juni 1912	325
»	9.	Lov	nr. 1 om vilkår for utnevning til ekspedisjonssjef i regjeringsdepartementene	346
»	9.	Lov	nr. 2 om avleveringsplikt av trykksaker til offentlige biblioteker	347
»	9.	Lov	nr. 3 om endring i loven om høgre almenskoler	349
»	9.	Lov	nr. 4 om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn	349
»	9.	Lov	nr. 5 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 25 juni 1937 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til en ordning av utførselen av klippfisk, saltfisk og tørrfisk	350
»	9.	Lov	nr. 6 om forsyningsnemnder	350
»	9.	Lov	nr. 7 om endring i lov av 22 mai 1902 om avhendelse av statens jord og grunn i Finnmark	351
»	9.	Lov	nr. 8 om endringer i lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett av 25 juni 1926	352
»	9.	Lov	nr. 9 om endringer i lov om domstolene av 13 august 1915	353
»	9.	Lov	nr. 10 om endring i sjødyktighetsloven	355
»	9.	Lov	nr. 11 om endring i kystlosloven	356
»	9.	Lov	nr. 12 om endring i universitetsloven	356
»	9.	Lov	nr. 13 om endring i lov av 22 juni 1928 om landets kornforsyning	357
»	9.	Lov	nr. 14 om kåring av alshingster	359
»	9.	Lov	nr. 15 om endring av lov av 4 juli 1919 om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite	360
»	9.	Lov	nr. 16 om midlertidig tillegg til lov om jakt og fangst av 20 mai 1899	361
»	9.	Lov	nr. 17 om husbruksskog	361
»	9.	Lov	nr. 18 om endring i lov om godtgjørelse til stortingsmenn av 11 august 1924, jfr. endringslover av 22 april 1927, 19 mai 1933, 25 juni 1937 og 24 juni 1938	364

1939 Side
Juni 16. Lov nr. 1 om innløsning av jordavgifter, løs landskyld, jordeboksrettigheter og beslektede avgifter m. v. ... 374
» 16. Lov nr. 2 om midlertidig endring i § 37 i lov om alderstrygd av 16 juli 1936 ... 379
» 16. Lov nr. 3 om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild ... 379
» 16. Lov nr. 4 om forandringer i odelslovgivningen ... 379
» 16. Lov nr. 5 om endring i sjømannsloven ... 380
» 16. Lov nr. 6 om husleie ... 384
» 16. Lov nr. 7 om fangst av hval ... 404
» 16. Lov nr. 8 om endring i lov om boligsparelag av 10 juli 1936 409
» 16. Lov nr. 9 om Studentsamskipnaden i Oslo ... 410
» 16. Lov nr. 10 om regulering av tilvirkning og omsetning av potetmjøl ... 411

Kronologisk fortegnelse over provisoriske anordninger.

1939
Aug. 26. Provisor. anordn. om et alminnelig utførselsforbud for varer 549
» 26. Provisor. anordn. om forbud mot salg av skip til utlandet . 550
Septbr. 1. Provisor. anordn. om priser m. v. ... 562
» 5. Provisor. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid ... 587
» 6. Provisor. anordn. om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister i hvalfangsten ... 590
» 7. Provisor. anordn. om straff for overtredelse av forskriftene om sjøfarten i norsk territorialfarvann ... 594
» 7. Provisor. anordn. om forandring av § 1 i provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer ... 594
» 22. Provisor. anordn. om prisregulering m. v. ... 615
» 22. Provisor. anordn. om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer ... 618
» 22. Provisor. anordn. om voldgiftsavgjerd av arbeidstvist i oljetransporten ... 618
Oktbr. 6. Provisor. anordn. om adgangen til visse områder ... 646
» 20. Provisor. anordn. om salg og levering m. v. av hvalolje .. 670
Novbr. 13. Provisor. anordn. om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister om nye tariffavtaler for losse- og lastearbeiderne på strekningen Halden—Namsos, for landtransportarbeiderne i Syd-Norge og for bryggeformenn i Oslo ... 700
Desbr. 22. Provisor. anordn. om utskriving m. v. til det sivile luftvern 741

Rettelser.

Side 127. Lov av 10 mars nr. 3 om forandring i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887. Justisdepartementet meddeler: Den i lovens § 456 nr. 2, siste punktum, inneholdte henvisning til lovens § 445 gjelder rettelig § 454.

» 245. Kongelig kunngjøring av 5 mai 1939 om vedtak av stempelavgift til statskassen av dokumenter m. v. i budsjetterminen 1939—40. Finansdepartementet meddeler, at anførselen under Post 1, e, 1 av kr. 5 som avgiftssats, når vedkommende sluttseddels pålydende er over kr. 600 inntil kr. 800, beror på en inkurie. Denne avgiftssats skal rettelig være kr. 6.

» 523. På 5 linje ovenfra skal mellom ordene «av» og «Nedre Båstad» rettelig innskytes: o g v e d t e k t e r f o r.

» 637. På 13 linje ovenfra skal mellom ordene «av» og «Rolfsengen» rettelig innskytes: o g v e d t e k t e r f o r.

NORSK LOVTIDEND

2nen avdeling

1939

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for en del av gnr. 46, bnr. 3, Marienlyst, Aker herred, Akershus fylke. 3 janr.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Berg herred, Østfold fylke. 4 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om stadfestelse av en tilleggsbestemmelse som punkt 4 til § 50 i lov om brannvesenet av 15 august 1908, for Oslo. 4 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 57, for Drøbak. 4 janr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene om forliksrådets myndighet til å avsi dom. 5 janr.

Tvistemålslovens § 1 bestemmer:

«Forliksrådet kan, når en av partene forlanger det, avsi dom:

1. i tvistemål om faste eiendommers grenser, om servitutt over fast eiendom og om erstatning for skade på fast eiendom; tvistgjenstandens verdi må dog ikke være over 2 000 kroner;
2. i tvistemål om andre formueskrav, når tvistgjenstandens verdi ikke er over 500 kroner.

Når klageren forlanger det, kan forliksrådet avsi dom i gjeldssaker, så framt tvistgjenstandens verdi ikke er over 5 000 kroner, og innklagede enten uteblir eller møter og uttrykkelig erkjenner sin forpliktelse til å betale hovedstolen, men forlik dog ikke oppnås.

I andre saker kan forliksrådet avsi dom, når begge parter møter og forlanger dom, og forliksrådet samtykker.

De saker, som er nevnt i § 273, kan ikke i noe tilfelle pådømmes av forliksrådet.»

I § 294 i samme lov er det bl. a. bestemt:

«Saken pådømmes ikke, men skal på forlangende henvises til retten: —

4. når forliksrådet finner, at saken er så vanskelig eller så

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

5 janr. lite opplyst, at den ikke egner sig til å pådømmes i forliksrådet.»

Det har vært klaget over at enkelte forliksråd — særlig i gjeldssaker — i for stor utstrekning henviser saker til retten istedenfor å avsi dom, under henvisning til den siterte bestemmelse i tvistemålslovens § 294 nr. 4.

Departementet antar at lovens bestemmelser må forstås slik at når vilkårene ellers er til stede skal forliksrådet avsi dom dersom forliksrådet ikke finner, at saken er så vanskelig eller så lite opplyst, at den ikke egner seg til å pådømmes i forliksrådet.

5 janr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet.

I henhold til § 7 i jordmorloven av 19 desember 1898 bestemmes:

Ytre Kvænangen og Reinfjord jordmordistrikter i Kvænangen herred, Troms fylke, slås sammen til ett distrikt — Ytre Kvænangen jordmordistrikt.

Skorpa og Valan av Indre Kvænangen jordmordistrikt legges til Ytre Kvænangen jordmordistrikt.

Nyordningen trer i kraft fra 1 februar 1939.

6 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved det med hjemmel i § 7 nr. 2 i lov om voldgiftsavgjørelse av transportkonflikten i Nord-Norge m. v. av 16 februar 1938 fastsettes at arbeidstvistene mellom en rekke bedrifter i Nord-Norge på den ene sida og forskjellige arbeiderorganisasjoner på den andre sida blir avgjort ved voldgift.

6 janr. **Kongelig resolusjon** *) om forbud — med hjemmel av § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk — mot i tiden 1 februar til 31 desember 1939 å tilvirke, omsette og/eller utføre forskjellige nærmere angitte sorter fisk, når fisken (råfisken) ikke er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Norges Råfiskelag, hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet.

6 janr. **Kongelig resolusjon** *).

Punkt 5 i de ved kongelig resolusjon av 12 august 1937 (jfr. lov nr. 3 av 17 juni 1937) fastsatte bestemmelser om merkning av faststående fiskeredskaper som helt eller delvis er satt utafor norsk sjøområde, gis følgende ordlyd:

«Når det på grunn av bunnens beskaffenhet og/eller strømmens styrke ikke er mulig å nytte 2 endebøyer, må red-

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

skapenes lengde fra bøyen ikke overstige 1 nautisk mil. Når redskapet står i øst-retning av merkebøyen, skal denne om dagen være forsynt med 2 sorte flagg, minst 50 cm i firkant og om natten med 2 hvite lys. Står redskapet i vest-retning av merkebøyen, skal denne om dagen være forsynt med ett sort flagg, minst 50 cm i firkant og om natten med ett hvitt lys.» 6 janr.

Denne bestemmelse trer i kraft 1 februar 1939.

Kongelig resolusjon *), hvorved det, med hjemmel i § 77, 2 ledd i lov nr. 1 av 4 februar 1938, for bevilling som statsautorisert revisor fastsettes inntil videre et gebyr på kr. 100, som betales én gang for alle til statskassen. 6 janr.

Kongelig resolusjon *). 6 janr.

I. § 18, 2 og 3 ledd, § 20, 1 og § 22, 1 ledd i forskrifter for inngivelse av krav på varemerkevern m. v., fastsatt ved kongelig resolusjon av 31 desember 1910, avsnitt II, med senere tilleggsbestemmelser endres til å lyde så:

§ 18, 2 og 3 ledd: Overensstemmende med den av Norge tiltrådde konvensjon av 20 mars 1883 («Pariserkonvensjonen») angående en union til internasjonal beskyttelse for den industrielle eiendomsrett, således som denne konvensjon lyder etter tilleggsakter av 2 juni 1911, 6 november 1925 og 2 juni 1934, dens art. 4, jfr. dens art. 18, samt i henhold til varemerkelovens § 30, blir dette vern også dem til del, som utenfor riket driver sånn virksomhet, som i varemerkelovens § 1 nevnt, for så vidt de står i sånt forhold til en av de til unionen hørende stater, som i konvensjonens art. 3 bestemt.

Dessuten er varemerkebeskyttelse etter norsk lov, mot gjensidighet, utstrakt til næringsdrivende i de utenfor konvensjonen stående stater: Sovjet-samveldet (overenskomst av 24 februar 1928) og Island (kongelig anordning av 17 juni 1910).

§ 20, 1 ledd: I henhold til ovennevnte konvensjon (jfr. varemerkelovens § 30, 2 b) gjelder enn videre at når noen, som står i sånt forhold til en av de til unionen hørende stater, som i konvensjonens art. 3 bestemt, har anmeldt på foreskrevet måte i disse stater et merke til registrering og innen 6 måneder etter sitt først inngitte krav i noen av statene inngir krav her i riket (jfr. dog konvensjonens art. 18, tilleggsart. 2 juni 1934), skal ikke mellomkommende omstendigheter hindre virkningen av det inngitte krav om merkets regi-

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

6 janr. strering her i riket. Som følge herav har hans krav også prioritet foran andres krav om merkets registering, som måtte være blitt inngitt til styret, etter at merket var anmeldt i vedkommende fremmede stat og innen et tidsrum av 6 måneder å regne fra denne anmeldelse.

§ 22, 1 ledd: Den ovenfor i § 20 omhandlede frist, 6 måneder, regnes å begynne den dag, da krav om varemerkets registrering inngas i hjemlandet, og utløper ved den reglementsmessige kontortids ophør (kl. 14) på den dag, som ved sitt tall i måneden svarer til anmeldelsesdagens datum. Finnes ikke tilsvarende tall i vedkommende måned, regnes månedens siste dag som fristens utløpstermin. Faller siste fristdag på en dag, da kontoret reglementsmessig er lukket, forlenges den til førstkommende dag, da kontoret er åpent.

II. § 18, 1 og 2 ledd, og § 20, 1 ledd i forskrifter for inngivelse av krav på mønstervern m. v., fastsatt ved kongelig resolusjon av 31 desember 1910, avsnitt III, med senere tilleggsbestemmelser endres til å lyde så:

§ 18, 1 og 2 ledd: Overensstemmende med den av Norge tiltrådde konvensjon av 20 mars 1883 («Pariserkonvensjonen») angående en union til internasjonal beskyttelse for den industrielle eiendomsrett, således som denne konvensjon lyder etter tilleggsakter av 2 juni 1911, 6 november 1925 og 2 juni 1934, dens art. 4, jfr. dens art. 18, samt i henhold til mønsterlovens § 32, jfr. § 11, punkt 2, gjelder følgende bestemmelser:

Når noen, som står i sånt forhold til en av de til unionen hørende stater, som i konvensjonens artikkel 3 bestemt, har inngitt på foreskrevet måte i disse stater krav om mønstervern og innen 6 måneder etter sitt først inngitte krav i noen av statene inngir krav om mønstervern her i riket (jfr. dog konvensjonens art. 18, tilleggsart. 2 juni 1934), skal dette krav ikke kunne avvises i henhold til mønsterlovens § 2 på grunn av omstendigheter, som er inntrådd innen nevnte frist. Som følge herav har hans krav også prioritet foran andres krav om vern for det samme mønster, som måtte være blitt inngitt til styret, etter at hans mønster er anmeldt til beskyttelse i vedkommende fremmede stat og innen et tidsrum av 6 måneder å regne fra denne anmeldelse.

§ 20, 1 ledd: Den ovenfor i § 18 omhandlede frist, 6 måneder, regnes å begynne den dag, da mønstret anmeldtes i hjemlandet, og utløper ved den reglementsmessige kontortids ophør (kl. 14) på den dag, som ved sitt tall i måneden svarer til anmeldelsesdagens datum. Finnes ikke tilsvarende tall i vedkommende måned, regnes månedens siste dag som fristens

utløpstermin. Faller siste fristdag på en dag, da kontoret reglementsmessig er lukket, forlenges den inntil førstkommende dag, da kontoret er åpent. 6 janr.

III. Endringene trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 6 janr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre her til landet tjæret og utjæret tauverk (løpenr. 453 og 454 i tolltariffen for 1938—39) skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges for tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet om at dette samtykker i innførselen.
2. For utferdigelse av sånn erklæring som nevnt under punkt 1 skal erlegges et gebyr av kr. 0,50 pr. 100 kg (minstegebyr kr. 2) å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.
3. Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomførelse av den under punkt 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon. 6 janr.

Manøvreringsreglement for regulering av Samnangervassdraget i Hordaland fylke, fastsatt ved kongelig resolusjon av 7 desember 1928 og forandret ved kongelig resolusjon av 17 april 1931, forandres i samsvar med et i Arbeidsdepartementets foredrag inntatt forslag.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 6 janr.

Handelsdepartementet har besluttet at bestemmelsen i kongelig resolusjon av i dag om regulering av innførselen av tauverk skal tre i kraft fra og med mandag 9 januar 1939.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Mr. Davis' legat» til beste for Stavanger sjømannshjem eller sjømannsstanden i Stavanger. 7 janr.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Hegebostad herad, Vest-Agder fylke. 7 janr.

Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Tolga herred, Hedmark fylke. 7 janr.

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.
**) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 2.
***) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

9 janr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om torgvedtekt for Horten.

9 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om stadfestelse av tilleggsbestemmelser til §§ 5 b, 9, 15, 1 ledd, 20, 21, kapitel V og § 50, 3 ledd, i lov om brannvesenet av 15 august 1908, for Fana herred, Hordaland fylke.

10 janr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om at Lofotoppsynet i henhold til Handelsdepartementets bestemmelse settes i kraft mandag 30 januar 1939.

10 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 80, for Oslo.

10 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om omregulering av og bygningsvedtekter for 3 kvartaler mellom Torget, Storgata, Mellomgata og Keysers gate, Fredrikstad.

11 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Italia 9 desember 1938 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende avtale **) om endringer i den internasjonale overenskomst av 21 juni 1920 om opprettelse av et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris, undertegnet i Paris 31 mai 1937.

11 janr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har godkjent et vigselritual for menigheten Evangeliesalen, Oslo.

11 janr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Mosvik herred, Nord-Trøndelag fylke.

11 janr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Måsøy herred, Finnmark fylke.

11 janr. **Skriv*****)frå Landbruksdepartementet om å nytta gift til fangst av rovdyr i Naustdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

12 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Luxembourg 1 september 1936 deponert sitt ratifi-

*) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1938 s. 26.
***) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 2.

kasjonsdokument vedrørende protokoll *) om forbud mot bruk i krig av kvelende, giftige eller liknende gassarter, samt av bakteriologiske midler, Genève 17 juni 1925. 12 janr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Stokke herred, Vestfold fylke. 12 janr.

Rundskrivelse***) fra Landbruksdepartementet om kampen mot munn- og klauvsjuken forsåvidt angår Oslo og Akershus, Østfold, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker. 13 janr.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Sørum herred, Akershus fylke. 13 janr.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Herøy herred, Nordland fylke. 13 janr.

Kongeleg resolusjon †). 14 janr.

Kongen samtykker og skriv under eit framlagt utkast til kongeleg kunngjering om at den parten av fastlandsstranda i Antarktis om tøyer seg ifrå grensa for Falkland Islands Dependencies i vest (grensa for Coats Land) til grensa for Australian Antarctic Dependency i aust (45° austleg lengd) med det landet som ligg innafor denne stranda og det havet som ligg innåt, blir dregen inn under norsk statsvelde.

Justisdepartementet får fullmakt til å ta avgjerd om forskrifter for politimyndigheit innafor dette området.

Kongeleg kunngjering †). 14 janr.

Den parten av fastlandsstranda i Antarktis som tøyer seg ifrå grensa for Falkland Islands Dependencies i vest (grensa for Coats Land) til grensa for Australian Antarctic Dependency i aust (45° austleg lengd) med det landet som ligg innafor denne stranda og det havet som ligg innåt, blir dregen inn under norsk statsvelde.

Kongelig resolusjon. 14 janr.

I. Det ved kongelige resolusjoner av 23 januar 1905, 29 august 1919, 20 februar 1925 og 25 januar 1935 fastsatte reglement for Det praktisk-teologiske seminar oppheves fra den tid det (nedenfor under II omhandlede) nye reglement settes i verk.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1932 s. 947.
**) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
***) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
†) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 2.

14 janr. II. I henhold til lov nr. 1 av 14 mai 1902 § 2 meddeles approbasjon på et framlagt utkast til nytt reglement for Det praktisk-teologiske seminar.

III. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til å fastsette tidspunktet for iverksettelsen av det ovenfor under II omhandlede nye reglement og å treffe de bestemmelser som i det hele måtte finnes ønskelige eller nødvendige i forbindelse hermed.

Det nye reglement lyder så:

§ 1. Styret for Det praktisk-teologiske seminar er Oslo biskop, medlemmene av Universitetets teologiske fakultet og seminarets rektor.

§ 2. Det påligger styret:

å føre tilsyn med undervisningen ved seminaret, fastsette dets timeplan og påse at de gjeldende føresegner blir overholdt;

å gjøre innstilling om tilsetting av lærere ved seminaret.

I rett tid å framkomme med budsjettframlegg vedkommende seminaret.

Hvert år å sende melding om seminarets virksomhet til Kirke- og undervisningsdepartementet.

§ 3. Seminarets rektor tilsettes ved kongelig konstitusjon. De øvrige lærere ved seminaret tilsettes av Kirke- og undervisningsdepartementet med 3 måners gjensidig oppsiing.

§ 4. Seminarets lærere er:

a) En lærer i praktisk teologi, som samtidig er seminarets styrer og fører titel av rektor. Han har å foredra pastorallære (med læren om den indre misjon og kirkekunnskap), homiletikk med praktisk bruk av bibelen, og liturgikk (med hymnologi og læren om kirkekunst). Han skal også holde homiletiske og liturgiske øvinger med kandidatene og sørge for at de får noen adgang til pastoral øving ved offentlig forkynnelse, ved besøk på sykehus og liknende.

b) En lærer i kateketikk, som både skal forelese og lede øvinger i sitt fag. Herunder har han å ta særlig sikte på kristendomsundervisningen i den norske kirke og skole (også søndagsskolen), framfor alt på konfirmantundervisningen.

c) En lærer i evangelisk-kristelig pedagogikk, som foruten barne- og ungdomspsykologi skal foredra oppdragelseslære og gi veiledning i de forhold av pedagogisk art som presten får å gjøre med.

d) En lærer i misjonskunnskap, som har å foredra så vel misjonens teori som dens historie, i det vekten

legges på framstillingen av norsk misjonsvirksomhet og dens sammenheng med prestens gjerning. 14 janr.

e) En lærer i kirkerett Han har å foredra læren om kirkeforfatningen ut fra evangelisk-luthersk syn, å klargjøre vår kirkes forvaltning og i det heile framstille de lover og føresegner som til en hver tid gjelder i vår kirke. Dessuten har han å veilede i arbeidet på prestekontoret og i de forhold av rettslig og administrativ art som presten kommer i berøring med. Den sist nevnte del av faget kan også overlates til en annen dertil skikket lærer.

f) En lærer i kirkesang og messe, som skal gi teoretisk innføring i kirkemusikken og praktisk undervisning i messe og menighetssang.

g) En lærer i stemmebruk og muntlig foredrag.

§ 5. Ved sia av de nevnte fag og øvinger, eller innafor disse, gis det så vidt mulig kandidatene høve til å høre andre foredrag av interesse for deres framtidige gjerning, t. d. foredrag i psykiatri osv. Mindre forandringer i fagfordelinga kan etter omstendighetene foretas av styret innafor budsjettets ramme.

§ 6. Kandidatene er forpliktet til i et kurs som omfatter to semester å følge undervisningen i de fag som er nevnt under § 4 og å ta del i de øvinger som omhandles der, dog således at de av styret etter nærmere samråd med rektor kan fritas for å ta del i visse øvinger. Ved innmelding til eksamen har kandidatene å legge ved vitnesbyrd fra vedkommende lærere om at de har oppfylt disse forpliktelser eller legitimasjon for at de har vært fritatt derfor. Vitnesbyrd om deltaing i sang og messeøvinger og øvinger i stemmebruk og muntlig foredrag kan også erverves av teologiske studenter.

§ 7. Bare teologiske kandidater og de som i samsvar med lov nr. 1 av 21 juni 1886 har avlagt en prøve som er tillagt samme virkning som den teologiske embetseksamen har adgang til den praktisk-teologiske eksamen. Denne holdes en gang om året etter styrets nærmere bestemmelse og bør gjøres kjent i god tid.

§ 8. Den praktisk-teologiske eksamen består av en skriftlig og en muntlig prøve. Den skriftlige prøve omfatter pastorallære, homiletikk samt ett av de tre fag: liturgikk, kateketikk eller pedagogikk. Styret avgjør hvilket av disse tre siste fag det skal holdes skriftlig prøve i, og meddeler dette til kandidatene umiddelbart før eksamen på et tidspunkt som styret nærmere fastsetter. Oppgavene besvares ved klausurarbeid, og det innrømmes for hver oppgave en arbeidstid på 10 timer.

14 janr. Ved utarbeidinga er det tilatt å bruke de samme hjelpemidler som ved den teologiske embetseksamen.

Eksamen omfatter enn videre en fullt utarbeidet preken- og undervisningsprøve (katekese), som innleveres før den skriftlige eksamen begynner, til nærmere fastsatt tid, og som utføres muntlig før de endelig sensureres.

Den muntlige prøve omfatter de 4 fag som det ikke har vært skriftlig prøve i. Dog holdes det hver gang prøve bare i 2 av disse fag, etter styrets nærmere bestemmelse. Denne meddeles kandidatene etter avslutningen av den skriftlige prøve.

I tilfelle av sykdomsforfall under eksamen og kontinuasjon gjelder samme regler som ved den teologiske embetseksamen.

§ 9. Rektor deltar i sensuren av alle fag. For hans egne fag skal det være en sensor som foreslås av styret og oppnevnes av Kirke- og undervisningsdepartementet.

Etter styrets nærmere bestemmelse kan også andre teologer og prester innbys til å overvære eksamen og ta del i sensuren.

§ 10. Så vel den skriftlige som den muntlige prøve gis særskilt sensur for hvert fag. Etter tilendebrakt eksamen gis en hovedkarakter. Bare denne oppføres på eksamensvitnesbyrdet. Karakterene er: Laudabilis prae ceteris (1), Laudabilis (2), Haud illaudabilis (3), Non contemnendus (4). For å få Laudabilis prae ceteris må en ha Laudabilis prae ceteris i minst tre hovedfag, ingen karakter under Laudabilis, og en hovedkarakter ikke under 1,50. For å få Laudabilis må en ha minst fire Laudabilis, hvorav tre i hovedfaga, derav minst en i de praktiske prøver, og en hovedkarakter ikke under 2,50. Under denne forutsetning kan en Non tåles. For å få Haud illaudabilis må en minst ha fire karakterer ikke under Haud, hvorav tre i hovedfaga, derav minst en i de praktiske prøver, og en hovedkarakter ikke under 3,50. Under denne forutsetning kan to Non tåles. Som hovedfag blir å regne de fag som det har vært holdt skriftlig eksamen i. Med Immaturus ved noen skriftlig eller muntlig prøve kan en ikke få eksamen.

§ 11. Rektor har å overta en sekretærs og kasserers forretninger ved seminaret og i styrets møter å føre en forhandlingsprotokoll.

§ 12. Feriene ved seminaret er de samme som ved Universitetet.

§ 13. Nærværende bestemmelser gjøres kjent for de teologisk studerende ved oppslag og avtrykk.

Kongelig resolusjon *). 14 janr.

Med hjemmel i lov om ulykkestrygd for sjømenn 24 juni 1931 nr. 11 § 5, jfr. lov 10 juli 1936 nr. 2 og lov om ulukketrygding for fiskarar 10 desember 1920 nr. 1 § 2, jfr. lov 28 mai 1937 nr. 4, bestemmes at de yrkessykdommer som etter kongelige resolusjoner av 7 desember 1928, 20 september 1929 og 11 januar 1935 regnes lik med ulykker i forhold til lov om ulykkestrygd for industriarbeidere m. v. 24 juni 1931 nr. 6, fra 1 januar 1939 skal regnes lik med ulykker også i forhold til ovennevnte lover om ulykkestrygd for sjømenn og for fiskere.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helsefor- 14 janr.
skrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Fredrikstad.

Kongelig resolusjon *). 14 janr.

Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

I. 1) Adgang til å innføre her til landet kunstsmult — hørende under tolltariffens l. nr. 182 «Fett og talgarter, 2 talg, oleomargarin og andre ikke annet steds i tariffen nevnte fettarter» — skal være avhengig av at der ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Landbruksdepartementet om at departementet samtykker i innførselen.
2) Landbruksdepartementet kan fastsette betingelser for utferdigelse av innførselstillatelser.
3) Med hensyn til hvad der forstås med kunstsmult og bestemmelsene for øvrig herom henvises til lov av 24 juni 1931 med forandring i lov av 25 juni 1935 om margarin og margarinost m. v.

II. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *) om forandring av § 18 punkt 5 14 janr.
i de alminnelige helseforskrifter for Notodden.

Kongelig resolusjon *). 14 janr.

I medhold av lov nr. 1 av 4 juli 1912 angående forandringer i og tillegg til lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 bestemmes:

1. Lov av 3 august 1897 angående fiskerier i Nordlands og Tromsø amter gjøres gjeldende for torskefisket utafor norsk sjøterritorium på den såkalte Jenegga utafor Bø herred, Nordland fylke, begrenset i sydvest av en linje rettvisende 320 gra-

*) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

14 janr. der fra Litløy fyr og i nordaust av en linje rettvisende 330° fra Hovden og så langt til havs som fisket drives.

2. Et særskilt utvalg, som skal ha myndighet til i form av vedtekt å treffe bestemmelser for utøvelsen av fisket på dette fiskefeltet i samme utstrekning som i nevnte lovs § 10 fastsatt, blir å anordne således:

Innen 15 januar hvert år velges blant førerne på de båter som driver fiske fra Bø herred på Jenegga 4 mann (med varamenn) som sammen med en av fylkesmannen oppnevnt formann danner et utvalg, jfr. lovens § 8.

Valgmøte til valg av dette særskilte utvalget sammenkalles og ledes av lensmannen i Bø eller om der er beskikket særskilt oppsynsbetjent for fisket fra Bø herred, da av denne.

Stemmeberettiget er samtlige fiskere som på valgtiden driver fiske fra Bø herred på Jenegga.

3. Denne resolusjonen trer i kraft straks.

14 janr. **Kongelig resolusjon** *).

1. Hvert år fra og med året 1939 tillates holdt et hestemarked i Haugesund den nest siste tirsdag i oktober. Bekjentgjørelse om dette tas inn i Almanakken, første gang i Almanakken for 1940.

2. På markedet må bare omsettes hester og andre varer som kan selges ved omførsel uten særskilt tillatelse.

14 janr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i § 15 i lov om børser av 19 juni 1931 bestemmes at det i kalenderåret 1939 fra og med 17 januar skal erlegges skipsavgift til børsen i Kristiansund (N) i henhold til den nevnte paragrafs del II etter en sats av 7 øre pr. beregnet registertonns bestuvning.

14 janr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endring av § 27 i politivedtekten for Hønefoss.

14 janr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet til en politimester, hvori det med hensyn til forståelsen av § 12 i lov om brennevin til medisinsk bruk av 30 november 1923 (reseptloven) uttales at det i tilfelle hører under domstolene å avgjøre, om den undersøkelse som en dyrlæge i det enkelte tilfelle har anstillet for å sikre seg at av ham forskrevet brennevin ikke blir misbrukt, under de foreliggende omstendigheter kan anses forsvarlig.

---

*) Kunngj. 20 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
**) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

Skrivelse fra Sosialdepartementet til en fylkesmann, hvori uttales at vanføreloven ikke er til hinder for at de tidligere oppnevnte vanførenevnder faller bort etter at tilsynet med vanføreforsorgen i de enkelte kommuner nå er tillagt helserådene eller utvalg av disse. Det er ikke adgang til å overdra noen av de gjøremål som i loven og forskriftene er tillagt helserådene, til særskilte «vanførenevnder» med mindre disse er oppnevnt innen helserådene som utvalg til å vareta helserådenes oppgaver på dette felt. 14 janr.

Skrivelse fra Sosialdepartementet til Sentralstyret for vanføre, hvori uttales at utgifter til klær til vanføre som skal reise til vanføreklinikk, ikke kan utredes etter vanføreloven. 14 janr.

Utgifter til klær til vanføre under opphold i klinikk, antas bare å kunne utredes etter nevnte lov, når oppholdet blir så langt at de klær som vedkommende bringer med seg ved innleggelsen, ikke varer oppholdet ut.

Utgifter til klær som trengs til vanføres reiser hjem fra klinikken, kan heller ikke utredes etter vanføreloven.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Kvinesdal herred, Vest-Agder fylke. 16 janr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om endring av § 8 i politivedtekten for Stoksund herred, Sør-Trøndelag fylke. 16 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93, for Stavanger. 16 janr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Drammens museums legat», opprettet ved overrettssakfører Juels testament av 6 oktober 1934. 17 janr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kjøpmann Ole Wollertsen og hustru Annas legat til trengende innen Gjerstad sogn», opprettet ved O. Wollertsens tilleggstestament av 13 mars 1930. 17 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 17 janr.

Ifølge melding fra den britiske legasjon har den britiske regjering, i samsvar med artikkel 10 i Genèvekonvensjonen **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i

*) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.

17 janr. krig, gitt Burmas Røde Kors Selskap (Burma Red Cross Society) fullmakt til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yte hjelp til de britiske troppers regulære sanitetsvesen.

17 janr. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om at den som i Hol herad, Buskerud fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge, derunder gjestehus, pensjonatverksemd og onnor utleige av enkelt rom eller servering av mat og drykk skal ha løyve til det.

17 janr. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 23 desember 1938 om importregulering for visse sorter ferdigsydde klær settes i kraft fra og med onsdag 18 januar 1939.

18 janr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene om sakkyndige i luftfartssaker.

En viser til departementets rundskrivelse av 24 desember 1932 om at dette departement hadde gått med på at en liste, godkjent av Forsvarsdepartementet, over personer som ansås skikket som sakkyndige i luftfartssaker, ble sendt til påtalemyndigheten og domstolene.

Etter at det fra 1 oktober 1938 er opprettet et eget Statens luftfartstyre, har Forsvarsdepartementet foreslått en ny ordning slik at det i hvert enkelt tilfelle, når det skal oppnevnes sakkyndige i luftfartssaker, skjer henvendelse til Statens luftfartstyre. Dette vil da komme med forslag om de sakkyndige som antas best skikket i det foreliggende tilfelle. En skal be om at det fremtidig må bli gått fram på den måte som er foreslått av Forsvarsdepartementet. Hvor det haster med oppnevnelsen, kan henvendelsen til luftfartstyret skje pr. telefon. Oppnevnelsen foretas av retten som ikke er bunnet ved det framsatte forslag.

18 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Sveits 30 desember 1938 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst ***) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936.

18 janr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om tillatelse til å felle bever i Sør-Audnedal herred, Vest-Agder fylke.

*) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 3.
**) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori uttales at når et dokument blir slettet i grunnboka av andre grunner enn som følge av avlysing, f. eks. som bortfalt ved tvangsauksjon eller etter reglene i tinglysingslovens §§ 28—31, antas rekvirenten — etter analogi av det som gjelder ved avlysing — å kunne forlange én gratis attest om at sletting er foretatt. Forlanges flere attester, må det betales gebyr etter den nye sportellovs § 66, jfr. rundskrivelse av 5 oktober 1938 (nr. 3 om den nye sportellov), punkt 5 i. f. 19 janr.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 19 janr.
Spind herred, Vest-Agder fylke, har gjort vedtak om nøytralitet i målspørsmålet.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes at gebyr for vigsel etter sportellovens § 75, første ledd, annet punktum, skal avgjøres ved stempelmerke som kasseres av notarius publicus på fastsatt måte. 20 janr.

Kongelig resolusjon *) om at den som vil utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i Hemnes herred, Nordland fylke, og i Lørenskog herred, Akershus fylke, må ha godkjenning av helserådet. 20 janr.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Gamvik herred, Finnmark fylke. 20 janr.

Kongelig resolusjon *), hvorved den i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 94, annet ledd, omhandlede bemyndigelse til å tillate slikt salg som nevnt i paragrafens første ledd på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner legges til Handelsdepartementet. 20 janr.

Kongelig resolusjon *) om 1) forbud — med hjemmel av § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk — mot i tiden 1 februar til 31 desember 1939 å selge eller forsende nærmere angitte slags fisk som fersk, i iset tilstand, i frosset tilstand, lettsaltet i kasser, som filet eller til hermetikk, når fisken (råfisken) ikke er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Norges Råfisklag, hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet og 2) at kongelig resolusjon av 6 januar 1939 om beskyttelse av Norges Råfisklags virksomhet trer ut av kraft. 20 janr.

*) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

20 janr. **Kongelig resolusjon** *).
Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 bestemmes:

1. Det skal inntil videre være forbudt å føre inn fra utlandet saltet sauekjøtt i tønner, jfr. tolltariffens l.nr. 131, med mindre det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Landbruksdepartementet om at dette samtykker i innførselen.
2. Landbruksdepartementet kan fastsette vilkår for innførselsløyve.
3. Denne bestemmelse trer i kraft fra den dag Landbruksdepartementet fastsetter.

20 janr. **Kongelig resolusjon** **) om at kapitel I, II, X og XIII i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål inntil videre skal komme til anvendelse i Ålesund.

20 janr. **Kongelig resolusjon** **) hvorved den adgang som i § 23 i lov av 9 august 1839 er gitt Kongen til å tilstå fritagelse for bruk av stemplet papir, overlates til Finansdepartementet i de tilfelle hvor avgiften ikke utgjør mer enn 100 kroner.

20 janr. **Kongelig resolusjon.**
1. I henhold til § 1 i lov nr. 18 av 17 juli 1925 om opprettelse av et pengelotteri fra og med året 1928, jfr. tilleggslover av 24 juni 1932 og 17 mars 1938, meddeles approbasjon på:

a) Tillegg til plan for lotteriet fra og med året 1933, godkjent ved kongelige resolusjoner av 22 juli 1932 og 20 mai 1938.
b) De av Lotterikomitéen etter overenskomst med Den norske Creditbank fastsatte 3 nye gevinstplaner (I, II og III), samt en særskilt gevinstplan for trekningen 10 juni 1939.

2. De under post 1 a og b omhandlede forandringer trer i kraft fra og med trekningen 10 juni 1939.

20 janr. **Skrivelse** ***) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Ullensaker herred, Akershus fylke.

21 janr. **Skrivelse** ***) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Børsa herred, Sør-Trøndelag fylke.

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
**) Kunngj. 25 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
***) Kunngj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 23 janr.

Bidrag til hustru og ektebarn blir nå fastsatt dels ved dom og dels ved avgjørelser av fylkesmann eller departementet. For departementets vedkommende er de avgjørelser det treffer dels avgjørelser i første hånd og dels avgjørelser som blir truffet som ankeinstans for avgjørelser av fylkesmennene. På grunn av at avgjørelsene om bidrag blir truffet av forskjellige myndigheter viser det seg nå ofte vanskelig for bidragsfogdene når de får anmodning om å bistå med innfordring av bidrag, å få bragt på det rene hvilken avgjørelse det senest er truffet om bidraget. For å få gjennomført en mer ensartet behandling av bidragssakene og for lettere å kunne skaffe oversikt over dem, finner departementet å burde bestemme:

1. Ved hvert fylkeskontor føres fra 1 februar 1939 en fortegnelse med alfabetisk register over bidragssaker innen fylket. En bidragssak hører under fylkesmannen i det fylke hvor bidragsberettigede bor, men av praktiske grunner bør fortegnelsen og register føres etter bidragspliktiges navn. I fortegnelsen gis hver av de bidragspliktige egen «konto» hvor alle avgjørelser som treffes om bidraget føres inn. Når en bidragssak blir ført over fra et fylke til et annet, skal foruten dokumentene vedrørende bidragssaken også utskrift av bidragspliktiges konto legges ved.

2. Når det ved dom treffes avgjørelse om bidrag til hustru og ektebarn skal retten gi fylkesmannen på det sted hvor bidragsberettigede er bosatt underretning om dommen.

3. Avgjørelser av fylkesmannen om bidrag til hustru og ektebarn skal som tidligere treffes ved at bidragsforelegg utferdiges, og ved påtegning på bidragsforelegget når det gjøres endringer i dette. Dersom et forelegg blir ophevet eller endret ved senere dom, blir dommen foruten på konto også å anmerke på forelegget. Er det ikke tidligere utferdiget forelegg blir dommen alene å anmerke på kontoen.

4. Treffer departementet avgjørelse om endring av bidraget, blir denne avgjørelse å påføre forelegget ved fylkeskontoret. Treffer departementet avgjørelse om bidrag og bidragsforelegg ikke tidligere har vært utferdiget, utferdiger fylkesmannen på den bidragsberettigedes bosted nytt forelegg på grunnlag av og under påberop av departementets avgjørelse.

En nytter høvet til å gjøre merksam på at bidrag som er pålagt ved dom, ikke antas å kunne inndrives før dommen er blitt rettskraftig. Når det er tvil om hvorvidt dommen er

23 janr. rettskraftig, bør det innhentes erklæring om det fra den domstol som har avsagt dommen, før inndrivning av bidraget blir iverksatt.

Endelig skal en innskjerpe at en i separasjons-, skilsmisse- og bidragssaker skal nytte dokumentfortegnelse og ark for oversendelsesskriv. Dokumentfortegnelser og ark for oversendelsesskriv kan en rekvirere i Statens trykksaksekspedisjon.

23 janr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til et forliksråd.

Departementet antar at autorisasjon som fullmektig for en advokat eller sakfører etter domstolslovens § 225 ikke innebærer bemyndigelse for den autoriserte fullmektig til å møte i forliksrådet på vedkommende advokats eller sakførers vegne.

I de tilfelle da en autorisert fullmektig kan møte i forliksrådet på vegne av den advokat eller sakfører, som han er autorisert hos, må han ha særskilt fullmakt overensstemmende med bestemmelsene i tvistemålslovens § 279, 3 ledd, jfr. samme lovs § 278, 2 punktum.

24 janr. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om serlege opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Leirfjord herad, Nordland fylke.

24 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om ny grense for Lillestrøm bygnings- og brannkommune.

25 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om fartsgrense for motorvognkjøring innen Helgeroa i Brunlanes herred, Vestfold fylke.

26 janr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til Finans- og tolldepartementet angående forståelsen av loslovens § 6. På samme måte som uttalt i skrivelse av 28 januar 1907 (inntatt Lovtidend) antar departementet at fartøyer som — uten å være utklarert (loslovens § 5) og uten å ha vært i utlandet — bare har drevet fiske langs den norske kyst, ikke blir lospliktige. Har fartøyene drevet fiske på fremmede steder som ikke kan betegnes som langs den norske kyst, f. eks. under Island, eller er de utklarert eller har de vært i utlandet, vil de bare være fri losplikt hvis det har hjemmel i loslovens § 2 punkt 2 og 5 (jfr. dog loslovens § 5 siste ledd).

27 janr. **Kongelig resolusjon** **) hvorved det i medhold av § 1 i lov nr. 4 av 16 juni 1933 om behandling, tilvirking og transport av fisk og fiskeprodukter bestemmes:

---

*) Kunngj. 31 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 4.
**) Kunngj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

1. I Nordland, Troms og Finnmark fylker skal det være forbudt å henge torsk i tiden til og med 28 februar 1939. Forbudet omfatter ikke fisk under 58 centimeter, loddesprengt fisk, 3 netters og eldre garnfisk, skinnfisk og beskadiget fisk som ikke egner seg for saltning. 27 janr.
2. Handelsdepartementet kan dispensere fra forbudet.
3. Overtredelse av forbudet straffes med bøter.
4. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon om forandring av punkt 2 i de ved Regjeringens resolusjon av 4 juli 1929 fastsatte bestemmelser for beskikkelse av fastlønte militære og sivilmilitære tjenestemenn samt ansettelse av håndverksformenn i hæren. 27 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 27 janr.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Frankrike, ved en erklæring som ble mottatt i sambandets sekretariat 14 januar 1939, besluttet å gjøre internasjonal overenskomst *) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936, gjeldende for samtlige franske kolonier, protektorater og mandatland.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 27 janr.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon er Aden, som tidligere som en del av India var tilsluttet Genèvekonvensjonene **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og behandling av krigsfanger, nå blitt tilsluttet konvensjonene som britisk koloni, med virkning fra 1 april 1937.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet. 27 janr.

Punkt 7 i skrivelse av 11 januar 1935, jfr. skrivelse av 19 september 1938, fra Landbruksdepartementet om utjamningsavgifta på mjølk som blir levert direkte fra produsent til forbruker gis dette tillegget:

Foranstående gjelder ikke for produsenter som har leveranse til større forbrukere som nevnt foran under punkt 1, annet ledd.

Denne bestemmelse trer i kraft 1 februar 1939.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori er uttalt at et auksjonsskjøte til den tidligere eiers svigerdatter antas fritatt for stempelavgift i henhold 27 janr.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

27 janr. til kongelig resolusjon av 18 november 1932 og kongelig resolusjon av 21 februar 1936, så framt svigerdatteren lever i formuesfellesskap med sin mann (den tidligere eiers sønn). Blir eiendommen svigerdatterens særeie, antas auksjonsskjøtet ikke fritatt for stempelavgift i henhold til de nevnte resolusjoner.

28 janr. **Rundskrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

Forskrifter for meierier m. v.

I medhold av § 7 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer bestemmes at punkt 3, litra a—g i Landbruksdepartementets rundskrivelse av 17 desember 1938, for Oslo, Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland fylker om desinfeksjon av meieriene, spannvask samt oppbevaring på meieriene av kontrabøkene over mjølkemengden settes midlertidig ut av kraft fra 1 februar 1939. Derimot gjelder fremdeles de øvrige bestemmelser i den nevnte rundskrivelse om pasteurisering av mjølk til dyrefôr i hele riket med unntak av Nordland, Troms og Finnmark fylker.

28 janr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om opphevelse av kapitel 8 «Om torvhandel» i politivedtekten for Horten.

28 janr. **Skriv** frå Justisdepartementet.

Spangereid heradstyre, Vest-Agder fylke, samt Kvernes og Eide heradstyrer, Møre og Romsdal fylke, har gjort vedtak om at nynorsk for framtida skal nyttast i brevskifte med offentlege styringsmakter. Videre har Lånke heradstyre, Nord-Trøndelag fylke, gjort vedtak om at det vil være nøytralt i slikt brevskrifte.

28 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

Kampen mot munn- og klauvsjuken.

I medhold av § 7 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer med tilleggslover bestemmes:

1. Landbruksdepartementets kunngjøring av 13 januar 1939 for Østfold, Vestfold, Telemark og Aust-Agder fylker oppheves.
2. De bestemmelser som fylkesmennene i de nevnte fylker har utferdiget gjelder inntil de oppheves.
3. Denne kunngjøring trer i kraft 1 februar 1939.

*) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

Det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at Landbruks- 28 janr.
departementets forskrifter for meierier av 17 desember 1938 om pasteurisering av melk m. v. til dyrefôr i hele riket med unnntagelse av byer og herreder i Nordland, Troms og Finnmark fylker fremdeles består. Melk m. v. til dyrefôr skal således fremdeles pasteuriseres til minst 85° C eller kokes. Derimot er fra 1 februar 1939 punkt 3, litra a—g, i disse forskrifter om desinfeksjon av meierier, spannvask samt påbudet om at alle kontrabøker over melkemengden skal ligge på meieriene midlertidig satt ut av kraft.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 30 janr.
«Frøken Magnhild Grimstads legat» til bolig for trengende, slitte syersker fortrinsvis fra Oslo, opprettet ved testament av 4 desember 1932.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 30 janr.
Ifølge meddelelse fra den polske legasjon har den britiske regjering 24 februar 1938 på vegne av Burma og kolonien Aden tiltrådt overenskomst *) om innføring av visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring, med tilleggsprotokoll, Warszawa 12 oktober 1929. De nevnte områder var tidligere tilsluttet overenskomsten med tilleggsprotokoll som deler av India, men er fra 1 april 1937 skilt ut fra dette land henholdsvis som britisk oversjøisk besittelse og britisk koloni.

Den britiske regjering har henledet oppmerksomheten på at protektoratet Aden, som utgjør et adskilt område fra kolonien Aden, ikke har hørt til India og at det heller ikke har vært tilsluttet ovennevnte overenskomst med tilleggsprotokoll.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om særlige åp- 30 janr.
nings- og lukningstider for bevertningssteder i Nesodden herred, Akershus fylke.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om tillatelse 30 janr.
til anvendelse av gift til fangst av varg i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 30 janr.
bygningslovens § 26 for Sunndalsøra, Sunndal herred, Møre og Romsdal fylke.

Deklarasjon ***) om opphør av luftfartsoverenskomsten 31 janr.
mellom Norge og Sverige av 26 mai 1923, undertegnet i Stockholm 31 januar 1939.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1937 s. 195.
**) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 39.

31 janr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Eidskog herred, Hedmark fylke.

1 febr. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om forbod mot hamning med geiter i skogsmark i den luten av Davik herad, Sogn og Fjordane fylke, som ligg på Bremangerøya.

1 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Trysil herred, Hedmark fylke.

3 febr. **Midlertidig lov** *) [1]) om omsetning av agn.

§ 1. Kongen, eller den han overdrar det til, kan gi forskrifter for omsetningen av agn. Forskrifter kan gis for alle eller enkelte sorter agn, for hele landet eller enkelte distrikter, for alle eller enkelte fiskerier. Forskriftene kan også gå ut på at sådan omsetning skal være forbudt for andre enn de personer eller de firmaer som har fått offentlig tillatelse dertil.

§ 2. Overtredelse av de forskrifter som gis i medhold av denne lov, straffes med bøter.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks, og gjelder til 1 juli 1942.

3 febr. **Kongelig resolusjon** om stadfesting på et framlagt utkast til plan for Halden barnehjem i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med senere endringer.

3 febr. **Kongelig resolusjon** om stadfesting på et framlagt utkast til plan for Horten barnehjem i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med senere endringer.

3 febr. **Kongelig resolusjon** om stadfesting på et framlagt utkast til plan for Frelsesarmeens barneherberge i Ålesund i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med senere endringer.

3 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den polske legasjon har den britiske regjering 14 september 1938 på vegne av protektoratet Aden tiltrådt overenskomst ***) om innføring av visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring, med tilleggsprotokoll, Warszawa 12 oktober 1929.

*) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
**) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 5.
[1]) St.vedtak 26 januar. Se Ot. prp. nr. 29 for 1937. Innst. O. nr. 1. St.tid., forh. i Ot. s. 55—78; i Lt. s. 2—5.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1937 s. 195.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og byplanvedtekt for: 3 febr.

1. Området mellom Kirkeveien—Ullevålsveien—Stensberggata — Hegdehaugsveien — Sven Bruns gate — Linstows gate—Wergelandsveien—Parkveien—Hegdehaugsveien — Bogstadveien—Valkyriegata—Harald Hårfagres gate—Trudvangveien—Kirkeveien og
2. Området mellom Ullevålsveien—St. Olavs gate—Frederiks gate—Kristian 4's gate—Wergelandsveien—Linstows gate—Sven Bruns gate—Hegdehaugsveien—Stensberggata, Oslo.

Herfra er dog unntatt eiendommen Frederiks gate 3 innenfor de regulerte gatelinjer.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og byplanvedtekt for området mellom St. Olavs gate—Akersgata—Thor Olsens gate—Wilses gate—Møllergata—Osterhausgata—Mariboes gate—Hausmanns gate—Ankerbrua—Akerselva—Brugata—Storgata—Skippergata—Prinsens gate — Vollgate Nedre—Stortingsgata—Drammensveien—Frederiks gate — sistnevnte inklusive vestre gatelinje, Oslo. 3 febr.

Herfra er dog unntatt eiendommen Frederiks gate 3 innenfor den regulerte gatelinje. For så vidt angår området mellom Stortingsgata—Drammensveien—Karl Johans gate og Rosenkrantzgata gjelder regulering stadfestet 3 november 1938.

Skriv **) frå Justisdepartementet om tobakksvedtekt for Øyslebø herad, Vest-Agder fylke. 4 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av grensene for Nanset bygningskommune i Hedrum herred, Vestfold fylke. 4 febr.

Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke. 6 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 7 febr.

Det meddeles, at den norske og den danske regjering er blitt enige om at luftfartsoverenskomsten †) mellom Norge og Danmark av 27 juli 1921 er å anse som bortfalt i sin helhet fra 24 september 1938 uten formell oppsigelse idet begge land etter at overenskomsten ble inngått har sluttet seg til den internasjonale luftfartsoverenskomst av 13 oktober 1919.

*) Kunngj. 9 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
**) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 6.
***) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1922 s. 7.

7 febr. **Skrivelse** *) fra Finansdepartementet.

I medhold av § 25 i lov nr. 5 av 6 juli 1923 har departementet bestemt at pakninger med kokesjokolade skal være påtrykt betegnelsen «kokesjokolade» og tilvirkerens navn og hjemsted. Istedenfor navn kan dog departementet tillate brukt et godkjent merke slik at tilvirkerens anonymitet bevares overfor andre enn kontrollmyndighetene.

Denne bestemmelse skal være gjennomført senest fra 1 juli 1939.

8 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at all skog skal være vernskog i Borge herred, Nordland fylke.

9 febr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Tysfjord herred, Nordland fylke.

10 febr. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om endring i lov av 3 juni 1938 om utførselsforbud for levende sølvrev og blårev.

I.

Titelen på lova skal heretter være:

Lov om utførselsforbud for levende rev, skogmår m. v.

II.

Disse paragrafer i lova skal heretter lyde slik:

§ 1. Kongen kan bestemme at det skal være forbudt å utføre levende rev av alle arter og levende skogmår samt sed av sådanne dyr fra landet med mindre vedkommende departementet har samtykket i utførselen.

§ 2. Den som utfører eller søker å utføre rev, skogmår eller sed i strid med ett i henhold til § 1 utferdiget utførselsforbud, eller som medvirker hertil, straffes med bøter.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

10 febr. Nr. 2. **Lov** *) [2]) om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
[1]) St.vedtak 9 februar. Se Ot. prp. nr. 6. Innst. O. nr. 17. St.tid., forh. i Ot. s. 161; i Lt. s. 20.
[2]) St.vedtak 3 februar. Se Ot. prp. nr. 66 for 1938. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 78—147; i Lt. s. 6—19.

§ 8, første ledd. 10 febr.
Eiendomsskatt til fylket og herredene utlignes: Nr. 2.

a) På de martikulerte eiendommer efter deres skyld, forsåvidt denne overstiger 10 øre.
b) På verker og bruk så som fabrikker, sagbruk, møllebruk, skibsverfter, kraftanlegg, elektrisitetsverker (herunder fordelingsanlegg) og andre industrielle anlegg, så vel som gruber, stenbrudd, fiskevær, salterier, lenser, vannfall i den utstrekning hvori de er utbygget, damanlegg, losse- og lasteplasser og lignende arbeids- og driftsanlegg.

§ 18, tiende ledd.

Hvis en sparebank har sitt hovedkontor i en annen kommune enn den eller de som er interessert i banken, tilfaller der kontorkommunen under enhver omstendighet 20 pct. av bankens formue og inntekt til beskatning. Har en sparebank avdelingskontor (filialkontor) under eget styre utenfor den eller de interesserte kommuner, tilfaller der den kommune, hvor avdelingskontoret ligger, til beskatning 20 procent av den formue og inntekt som må ansees knyttet til kontoret. Skatt av formue i og inntekt av bankens faste eiendommer tilfaller derhos i sin helhet de kommuner, hvor eiendommene er beliggende. Resten av bankens formue og inntekt beskattes i den eller de kommuner som er interessert i banken.

§ 20, tredje ledd.

Ved beskatning til kommunene av rederiselskap fremgås på den måte at formuen og inntekten skattlegges hos selskapet i de distrikter hvor selskapets aksjonærer eller parthavere bor, således at bopelsdistriktene får så stor andel av selskapets formue og inntekt til beskatning som motsvarer de innen distriktet den 1 januar i det år, ligningen foretas bosatte aksjonærers eller parthaveres andel i selskapsformuen og selskapsinntekten. Var selskapet opløst tidligere, legges i stedet til grunn den dag da fordelingen av midlene til aksjonærene (parthaverne) i anledning av opløsningen påbegyntes. Den andel i selskapsformuen og selskapsinntekten som representeres av aksjer eller parter, tilhørende personer bosatt i utlandet, skattlegges i det distrikt hvor kontoret has eller bestyrelsen foregår. I alle tilfelle blir selskapets samlede formue og inntekt å ansette av ligningsnevnden (ligningsrådet) i dette distrikt (ligningsdistriktet). Jfr. for øvrig § 60, annet ledd, § 63, annet og tredje ledd, § 74, fjerde ledd, § 82, fjerde ledd, § 85, tredje ledd, § 108, første ledd, § 112, fjerde ledd, § 113, første ledd, § 117, annet ledd og § 124, siste ledd. Ved utskrivning av formues- og inntektsskatt til staten skattlegges den hele formue og inntekt i ligningsdistriktet.

10 febr. Nr. 2.

§ 24, annet ledd, bokstav b.

Familieforsørgere ansees bosatt i det distrikt hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i et annet distrikt og derfor i lengere tid må opholde sig i dette. Som familieforsørger ansees efter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).

§ 26, første ledd, bokstav e.

e. Hypotekbanken, Fiskeribanken, Kommunalbanken, Arbeiderbruk- og boligbanken, Den norske stats småbruk- og boligbank, Lånekassen for fiskere, Lånekassen for jordbrukere, Driftskredittkassen for mindre jordbrukere og de til denne knyttede driftskredittlag samt hypotekforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen.

§ 42, første ledd.

Til inntekt henregnes — med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrensninger — rente av formue, livrente, føderåd og pensjon, enhver fordel, som er vunnet ved eiendom, kapital, arbeide eller virksomhet, hvad enten det oppebårne er innvunnet gjennem et lengere tidsrum eller er erhvervet leilighetsvis eller ved en enkelt anledning, og hvad enten det måtte bestå i underhold, klær, husly, brenne, belysning og desslike, eller i annet, som er anvendt til egen eller familiens nytte eller behagelighet eller til utvidelse av næring eller drift til formuesforøkelse. Verdien av sjøfolks frie kost og losji ombord beregnes efter satser fastsatt av fylkesskattestyret med Riksskattestyrets godkjennelse. Riksskattstyret utferdiger almindelige regler for fastsettelsen av satsene.

§ 44, tredje ledd.

Skattepliktig, som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved inntektsansettelsen kreve fradratt de i inntektsåret betalte livsforsikringspremier for et beløp av inntil kr. 300, forutsatt at polisen er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge. Det samme gjelder premie til frivillig sykeforsikring. Ved livsforsikring mot engangspremie, som ikke i sin helhet betales kontant, men delvis tilveiebringes ved lån, blir renter av lånet å sidestille med forsikringspremie.

§ 46, femte ledd.

Når procentligning anvendes, skal ligningsnevnden innhente fullstendigst mulige næringsopgaver for enkelte særskilt valgte eiendommer. Valget skal foretas og eiere eller brukere underrettes og tilstilles skjema for næringsopgave med nødvendige instrukser om utfyllingen, før begynnelsen av

det kalenderår som opgaven skal omfatte. Årets utbytteprocent fastsettes på grunnlag av næringsopgavene for de særskilt valgte eiendommer samt under hensyntagen til de foreliggende jordbruksregnskaper, hvor disse foreligger fra et tilstrekkelig antall eiendommer, som kan danne et brukbart grunnlag for beregning av den gjennemsnittlige utbytteprocent i distriktet i vedkommende år. Leverer eier eller bruker av særskilt valgt eiendom jordbruksregnskap for annen termin enn kalenderåret, kan ligningsnevnden eller den jordbrukskyndige revisor (§ 97, niende ledd) kreve innsendt regnskapet (regnskapsmaterialet) også for den del av det sist forløpne kalenderår som ikke omfattes av det innleverte regnskap. Næringsopgave til bruk ved beregningen av årets utbytteprocent blir i disse tilfelle å utfylle av den jordbrukskyndige revisor. Ved beregningen av årets utbytteprocent holdes utgifter vedkommende nydyrkning (§ 44, annet ledd) utenfor. Ved ligningen av de enkelte eiendommer blir derimot utgifter av denne art å medta. 10 febr. Nr. 2.

§ 51, nytt femte ledd.

Eies beboelseshus av aksjeselskap eller annet selskap med delt eller på annen måte begrenset ansvar, som helt eller hovedsakelig har til formål å skaffe aksjonærene (andelshaverne) bolig i huset, og dette også brukes efter formålet, ansettes nettoinntektene av huset til en bestemt procent av dettes verdi, når minst 85 procent av selskapets leieinntekt kommer fra aksjonærer (andelshavere). Selv om vedkommende andel av leieinntekten er lavere enn foran nevnt, kan dog ligning av et boligselskap foretas efter denne bestemmelse, når vedkommende ligningsmyndighet av særlige grunner finner at dette vil gi et resultat som stemmer bedre med det virkelige forhold enn ligning efter regnskap. Procenten fastsettes av Riksskattestyret, som også gir nærmere regler om leieinntektens beregning i disse tilfelle.

§ 61. For skattepliktige selskaper og innretninger blir selvangivelsen og i tilfelle næringsopgaven å avgi av vedkommende bestyrelse eller dennes formann. For umyndige avgis de av vergen.

§ 75, siste ledd.

Hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede, bestemmes av herredstyret. Til forsørgede blir dog alltid å henregne den skattepliktiges arbeidsudyktige foreldre samt barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn) som er under 15 år eller ikke arbeidsdyktige, når de virkelig forsørges av den skattepliktige eller efter § 16 lignes sammen med denne. Ved ligning av mann og hustru under ett (§ 16) blir

10 febr. Nr. 2.

den ene av dem å opføre som forsørget. Når enslig forsørger på grunn av sitt erhverv må holde daglig hushjelp av hensyn til hjemmeværende barn, som det kan kreves klassefradrag for, blir vedkommende hushjelp å henregne til forsørgede. Klassefradrag tilståes dog ikke for mer enn 1 hushjelp. Antallet av forsørgede den 1 januar i det år ligningen foretas, legges til grunn for klasseansettelsen.

§ 78, første ledd.

Innlending erholder kun skattefritt fradrag i bostedsdistriktet. Dog har en sådan, når han derom fremsetter forlangende, rett til å erholde skattefritt fradrag i et distrikt utenfor bostedsdistriktet, men i så fall gis ham intet skattefritt fradrag i bostedsdistriktet. Den, der ønsker skattefritt fradrag utenfor bostedsdistriktet, må innen samme frist som for ham gjelder med hensyn til innlevering av selvangivelse i bostedsdistriktet innsende til ligningsnevnden i dette distrikt forlangende herom med opgave over hvilke personer han hadde å forsørge den 1 januar. Bostedsdistriktets ligningsnevnd har derefter snarest mulig å oversende forlangendet til ligningsnevnden i det distrikt hvor fradraget ønskes.

§ 80. Ligningsnevnden har å fastsette takseringsregler ved ansettelsen av formue i og inntekt av gårdsbruk samt i den utstrekning hvori det måtte finnes fornødent, også ved ansettelsen av annen formue og inntekt.

Herredstyret har adgang til å nedsette et eller flere særskilte utvalg til å taksere industrielle bruk, gruber, fossefall, skog og andre faste eiendommer i sådan utstrekning som ansees påkrevet. Til takstene, der skal tjene til veiledning for ligningsmyndighetene, blir vedkommende eiere å varsle i betimelig tid. I utvalg som nedsettes til å taksere jordbrukseiendommer, skal det herredsvalgte medlem av det i tredje ledd nevnte takstutvalg for fylket være formann.

I hvert fylke foretas ved et takstutvalg takst over jordbrukseiendommer i samtlige herreder. Utvalgets formann opnevnes av vedkommende regjeringsdepartement og et medlem opnevnes av fylkesskattestyret. Opnevnelsen gjelder for 3 år. Samtidig med opnevnelsen av disse medlemmer opnevnes en varamann for hver av dem. Disse medlemmer deltar i alle takster. For hvert herred tiltres utvalget av et medlem valgt av herredstyret. Også for dette medlem velges en varamann. Utvalgenes medlemmer tilkommer godtgjørelse som fastsettes av fylkesmannen. Fylkesskattestyret treffer bestemmelse om når taksering skal finne sted i det enkelte herred. Takstutvalget bestemmer selv hvilke jordbrukseiendommer som skal takseres. De avholdte takster skal tjene til veiledning for lig-

ningsmyndighetene, i tilfelle også for særskilte takstutvalg, — jfr. denne paragrafs annet ledd, — ved verdsettelsen av jordbrukseiendommene i vedkommende distrikt. Nærmere regler for takseringen fastsettes av Riksskattestyret. Utgiftene ved takseringen utredes av vedkommende fylke. 10 febr. Nr. 2.

§ 85, tredje ledd.

Rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestillet selskap skattlegges ikke i et bopelsdistrikt, forsåvidt dettes andel i selskapets skattepliktige formue og inntekt — efter den endelige fordeling — ikke er så stor at skattebeløpet som vil falle på den, utgjør tilsammen minst 6 kroner. Formues- og inntektsbeløp som av denne grunn ikke kan komme til beskatning i det enkelte bopelsdistrikt, blir å skattlegge under ett i ligningsdistriktet. For rederiselskap foretas ikke avrunding av ansatt formue eller inntekt.

§ 88, fjerde ledd.

Klage over ansettelse der er foretatt av ligningsrådet, behandles av dette, andre klager behandles av ligningsnevnden. Gjelder klagen ansettelse, som er foretatt av ligningsråd og ligningsnevnd i fellesskap (§ 84, første ledd), undergis klagen en foreløbig gjennemgåelse av ligningsrådet, som tiltrer ligningsnevnden under klagens videre behandling. Klage over ansettelse på grunnlag av selvangivelse eller næringsopgave, som har vært undergitt foreløbig behandling av utvalg opnevnt overensstemmende med § 69, nest siste ledd, undergis en foreløbig behandling av utvalget.

§ 98, nytt siste ledd.

Klage som omhandlet i denne paragraf kan også omfatte avgjørelser som er truffet av overligningsnevnden eller særskilt klagenevnd. Klagen ansees i forhold til slike avgjørelser betimelig inngitt, når den innkommer til fylkesskattestyret innen 6 uker efterat der blev utlagt liste over ansettelsene ifølge overligningsnevndens klagebehandling eller innen 6 uker efterat underretning er mottatt om særskilt klagenevnds avgjørelse.

§ 108, første ledd.

De i nærværende lov omhandlede skatter til herredet innbetales i løpet av skatteåret i en eller flere terminer, der fastsettes av herredstyret. Formues- og inntektsskatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestillet selskap innbetales i to terminer, 1 oktober og 1 februar i skatteåret, hver gang med en halvdel. Skattebeløp under 10 kr. forfaller dog til betaling i sin helhet 1 februar i skatteåret. Innbetaling av skatt ilignet sådant selskap skjer til den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Når innbetaling

10 febr. Nr. 2.

eller innfordring har funnet sted, utbetaler denne kommune skattebeløpene med de av selskapet innbetalte renter og med fradrag av omkostninger til de distrikter hvor selskapet er skattlagt. Herved blir ytterligere å tilsvare almindelige sparebankrenter for innskudd på stedet for tidsrum utover en måned, hvori ligningskommunen har innesittet med de oppebårne beløp.

§ 110, siste ledd.

Skatteopkreveren utferdiger kunngjøring om at skatten under utpantningstvang er å innbetale til de i første ledd angitte tider, og til hvem innbetalingen skal finne sted innen hvert skattedistrikt.

§ 111, første ledd.

Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han i alt har å utrede, utgjør kr. 100 eller derover, erlegge sådan rente som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 procent for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Rentebeløp under 50 øre opkreves ikke. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10 delelige beløp. Hvis en termin forfaller til betaling på grunn av manglende betaling av en tidligere termin (§ 110, femte punktum), svares dog ikke renter før fra den tid terminen ved riktig skattebetaling skulde være erlagt.

§ 114.

1) Skatter av formue og inntekt efter denne lov kan, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, kreves trukket i:

a) lønn i offentlige eller private tjenesteforhold,
b) annen godtgjørelse i penger for arbeide i annens tjeneste, herunder også provisjon, honorar, tantiéme eller lignende,
c) terminer av pensjoner, livrenter og lignende inntekter (dog ikke føderåd),
d) lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
e) provisjon for kjøp eller salg, inkasso, tegning av forsikring eller annonser og lignende arbeide som mellemmann for en annen til hvem han står i et sådant fastere forhold at den derav flytende provisjon skjønnes å utgjøre en regelmessig eller vesentlig del av hans samlede inntekter.

Skatt ilignet hjemmeværende barn, som arbeider i foreldrenes bedrift, kan opkreves hos foreldrene.

2) Skattetrekk settes i verk ved at det i anbefalt brev eller på annen betryggende måte gis vedkommende arbeidsgiver, høvedsmann eller annen leder, hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragrafs punkt 1, bokstav e, eller den som på arbeidsgiverens vegne utbetaler lønnen eller arbeidsfortjenesten m. v. pålegg om å avholde trekkbeløpet ved utbetalingen. Pålegg som her nevnt kan for kommuneskattens vedkommende gis direkte til arbeidsgiveren også i tilfelle av at denne hører hjemme i en annen kommune. Trekket stanses ved at skattebeløpet eller den gjenværende del av dette, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, betales til vedkommende skatteopkrever. 10 febr. Nr. 2.

3) Nærmere regler om trekkordningens gjennemførelse gis av Kongen. I disse regler inntas også anvisninger om trekkets størrelse i forhold til inntekten. For så vidt angår lott eller part gis tillike bestemmelser om beregningen av det nettobeløp hvori trekket kan foretas. Det må alltid påsees at det blir så meget igjen av lønnen etc. at det — i tilfelle sammen med skattyderens øvrige inntekt — er tilstrekkelig til nødtørftig livsophold for skyldneren med familie.

4) Ved utpantning for personlige skatter efter denne lov kan utlegg tas i uoptjent lønn eller arbeidsfortjeneste som i paragrafens første ledd nevnt. Reglene om skattetrekk blir i så fall å følge.

5) Når 5 år er forløpet fra utgangen av det budgettår som skatten er utlignet for, bortfaller adgangen til å trekke i lønn efter pålegg eller utpantning.

6) Når pålegg om skattetrekk er gitt vedkommende arbeidsgiver, høvedsmann, hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragrafs punkt 1, bokstav e, eller kasserer, er denne under personlig ansvar forpliktet til overensstemmende med de i pålegget gitte forskrifter å trekke skattebeløpet og innsende dette til vedkommende skatteopkrever. De trukne beløp kan kreves innsendt til denne måneds- eller kvartalsvis, ledsaget av fornøden spesifikasjon. Av beløp som ikke er innsendt innen fastsatt frist, svares renter som bestemt i medhold av § 111, 1ste ledd.

7) Beløp som er trukket skal, inntil de sendes, holdes avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank.

8) Pålegg om innfordring gjennem arbeidsgiver kan også gis for sådanne tjenesteforhold hvor den som utfører tjenesten selv innkasserer sin godtgjørelse (provisjon, drikkepenger og lignende) i forbindelse med innkassering av

10 febr. Nr. 2.

vedkommende salgsbeløp, premie o. s. v. Den som oppebærer sin godtgjørelse på denne måte er pliktig til overensstemmende med pålegget å medta trekkbeløpet, når han gir arbeidsgiveren opgjør for hvad han har innkassert for denne, og arbeidsgiveren har under personlig ansvar å påse at dette gjennemføres. For øvrig kommer foranstående regler om skattetrekk til anvendelse.

9) Ved innfordring efter denne paragraf er skatt til stat og kommune for samme skatteår like berettiget og kan kreves trukket samtidig innen rammen av de almindelige skattetrekksatser uten hensyn til tiden for pålegget. Fra og med budgettåret 1938—39 har krav på skatt for det løpende budgettår fortrinsrett til skattetrek fremfor krav på skatt for tidligere år. Fortrinsretten varer til trekkordre for det efterfølgende år er mottatt. Ellers dekkes det skattekrav først for hvilket det først er gitt pålegg om trekk.

10) Den som inntar i sin tjeneste noen som kan bli gjenstand for trekk eller innfordring av skatt overensstemmende med denne paragraf, plikter innen 8 dager efter inntagelsen å gi melding om denne til herredskassereren og lensmannen i det distrikt hvor tjenestemannen opgir å være skattepliktig for vedkommende år. På samme måte sendes melding når tjenesten fratres. Plikt til å gi melding påhviler også høvedsmann eller annen leder av lag for fiske eller fangst for så vidt angår inntagelse av medlemmer i laget samt hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragrafs punkt 1, bokstav e, for så vidt gjelder antagelse av mellemmann som der omhandlet. Nærmere regler om meldeplikten gis av Kongen.

11) Til kontroll med at pålegg om trekk gjennemføres overensstemmende med gjeldende forskrifter, kan skatteopkreveren forlange adgang til selv eller ved en hos ham ansatt tjenestemann å få gjøre sig bekjent med en arbeidsgivers lønningsregnskap med bilag og kreve sig meddelt de oplysninger som finnes nødvendig.

§ 125. Finner herredstyret eller vedkommende regjeringsdepartement grunn til å anta, at en av ligningsnevnden, ligningsrådet, overligningsnevnden eller en særskilt klagenevnd truffet avgjørelse hviler på et feilaktig faktisk grunnlag eller er begrunnet i en uriktig lovforståelse eller en uriktig opfatning av et rettsspørsmål, har det adgang til ved rettergang å få prøvet avgjørelsens riktighet. Det samme gjelder herredstyret i et distrikt, hvis ligningsnevnd har inngitt klage efter § 88, for så vidt angår avgjørelser som er truffet av lignings-

myndighetene i ligningsdistriktet. Med hensyn til avgjørelser som er truffet av et fylkesskattestyre eller Riksskattestyret vedrørende enkelt skattyders ligning (§ 99, § 100 eller § 106) har herredstyret og departementet den samme adgang, likeledes herredstyret i anledning av klage efter § 82, 4de ledd. 10 febr. Nr. 2.

Søksmål i medhold av bestemmelsene i foregående ledd blir å anlegge mot formannen i vedkommende ligningsinstans.

Søksmål fra en kommune til prøvelse av et fylkesskattestyres eller Riksskattestyrets avgjørelser av fordelingstvister efter §§ 82 og 99 blir dog å reise mot den eller de øvrige kommuner, som er part i tvisten, medmindre tvisten bare gjelder fylkes- eller Riksskattestyrets ansettelse av den samlede formue og inntekt. Om søksmålet blir den skattepliktige å varsle. Også den ligningsinstans — henholdsvis vedkommende fylkesskattestyre eller Riksskattestyret — som har truffet avgjørelsen, blir å varsle.

Forliksmegling er unødvendig i disse saker. Sak må anlegges innen en tid av 4 måneder efterat kommunen eller departementet har fått underretning om vedkommende avgjørelse og kan ikke reises senere enn 3 år efterat vedkommende avgjørelse er truffet.

Statskassen utreder prosessutgiftene for et fylkesskattestyre eller Riksskattestyret.

Hvis domstolen gir herredstyret eller departementet medhold, skal den i konklusjonen angi de prinsipper, som blir å befølge av vedkommende instans. Denne trer derpå på ny sammen og treffer avgjørelse på grunnlag av, hvad der i dommen er foreskrevet.

Fylkesskattestyret eller Riksskattestyret skal varsles i alle søksmål som angår ligning utført i henhold til avgjørelser av henholdsvis fylkes- eller Riksskattestyret.

Riksskattestyret har adgang til å intervenere i alle søksmål angående sådanne ligninger.

§ 130. Ved beregningen av frister medregnes ikke den dag, fra hvilken fristen begynner å løpe. Fristen ansees utløpet den siste dag kl. 8 aften eller, hvis den siste dag er en helligdag, den nærmest påfølgende hverdag kl. 8 aften. Disse bestemmelser får også anvendelse på frist som er fastsatt for betaling av skatt. Er det fastsatt en bestemt månedsdag som forfallsdag for skatt og denne dag faller på en helligdag, regnes den nærmest påfølgende hverdag som forfallsdag.

Som tidsnok levert regnes selvangivelser, næringsopgaver, begjæringer og klager m. v. som innen utløpet av i denne lov foreskrevet frist er avsendt gjennem innenlandsk postanstalt i rekommandert brev.

10 febr. Nr. 2.

II.

Denne lov trer i kraft straks og kommer første gang i bruk ved utskrivningen av skatter for 1939—40.

§ 24 annet ledd, bokstav b og § 46 femte ledds annet punktum trer dog først i kraft 1 januar 1940.

§§ 111 og 114 får også anvendelse på skatter utskrevet for tidligere skatteår.

10 febr. Nr. 3.

Lov*) [1]) om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 13, tiende ledd.

Hvis en sparebank har sitt hovedkontor i en annen kommune enn den eller de som er interessert i banken, tilfaller der kontorkommunen under enhver omstendighet 20 pct. av bankens formue og inntekt til beskatning. Har en sparebank avdelingskontor (filialkontor) under eget styre utenfor den eller de interesserte kommuner, tilfaller der den kommune, hvor avdelingskontoret ligger, til beskatning 20 procent av den formue og inntekt som må ansees knyttet til kontoret. Skatt av formue i og inntekt av bankens faste eiendommer tilfaller derhos i sin helhet de kommuner, hvor eiendommene er beliggende. Resten av bankens formue og inntekt beskattes i den eller de kommuner som er interessert i banken.

§ 15, tredje ledd.

Ved beskatning til kommunene av rederiselskap fremgåes på den måte at formuen og inntekten skattlegges hos selskapet i de distrikter hvor selskapets aksjonærer eller parthavere bor, således at bopelsdistriktene får så stor andel av selskapets formue og inntekt til beskatning som motsvarer de innen distriktet den 1 januar i det år, ligningen foretas bosatte aksjonærers eller parthaveres andel i selskapsformuen og selskapsinntekten. Var selskapet opløst tidligere, legges i stedet til grunn den dag da fordelingen av midlene til aksjonærene (parthaverne) i anledning av opløsningen påbegyntes. Den andel i selskapsformuen og selskapsinntekten, der representeres av aksjer eller parter, tilhørende personer, bosatt i utlandet, skattlegges i det distrikt, hvor kontoret has, eller bestyrelsen foregår. I alle tilfelle blir selskapets samlede formue og inntekt å ansette av ligningsnevnden (ligningsrådet) i dette di-

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

[1]) St.vedtak 3 februar. Se Ot. prp. nr. 66 for 1938. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 147—152; i Lt. s. 20.

strikt (ligningsdistriktet). Jfr. for øvrig § 52, 2net ledd, § 55, 2net og 3dje ledd, § 67, 4de ledd, § 75, 4de ledd, § 78, 3dje ledd, § 100, 1ste ledd, § 104, 4de ledd, § 105, 1ste ledd, § 109, 2net ledd, og § 116, siste ledd. Ved utskrivning av formues- og inntektsskatt til staten skattlegges den hele formue og inntekt i ligningsdistriktet. 10 febr. Nr. 3.

§ 19, annet ledd, bokstav b.

Familieforsørgere ansees bosatt i det distrikt, hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i et annet distrikt og derfor i lengere tid må opholde sig i dette. Som familieforsørger ansees efter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).

§ 21, første ledd, bokstav e.

e. Hypotekbanken, Fiskeribanken, Kommunalbanken, Arbeiderbruk- og Boligbanken, Den norske stats småbruk- og boligbank, Lånekassen for fiskere, Lånekassen for jordbrukere, Driftskredittkassen for mindre jordbrukere og de til denne knyttede driftskredittlag samt hypotekforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen.

§ 36, første ledd.

Til inntekt henregnes — med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrensninger — rente av formue, livrente, føderåd og pensjon, enhver fordel, som er vunnet ved eiendom, kapital, arbeide eller virksomhet, hvad enten det oppebårne er innvunnet gjennem et lengere tidsrum eller er erhvervet leilighetsvis eller ved en enkelt anledning, og hvad enten det måtte bestå i underhold, klær, husly, brenne, belysning og desslike, eller i annet, som er anvendt til egen eller familiens nytte eller behagelighet eller til utvidelse av næring eller drift eller til formuesforøkelse. Verdien av sjøfolks frie kost og losji ombord beregnes efter satser fastsatt av fylkesskattestyret med Riksskattestyrets godkjennelse. Riksskattestyret utferdiger almindelige regler for fastsettelsen av satsene.

§ 38, annet ledd. Skattepliktig som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved inntektsansettelsen kreve fradratt de i inntektsåret betalte livsforsikringspremier for et beløp av inntil kr. 300,00, forutsatt at polisen er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge. Det samme gjelder premie til frivillig sykeforsikring. Ved livsforsikring mot engangspremie, som ikke i sin helhet betales kontant, men delvis tilveiebringes ved lån, blir renter av lånet å sidestille med forsikringspremie.

10 febr. Nr. 3.

§ 41, nytt femte ledd.

Eies beboelseshus av aksjeselskap eller annet selskap med delt eller på annen måte begrenset ansvar, som helt eller hovedsakelig har til formål å skaffe aksjonærene (andelshaverne) bolig i huset, og dette også brukes efter formålet, ansettes nettoinntekten av huset til en bestemt procent av dettes verdi, når minst 85 procent av selskapets leieinntekt kommer fra aksjonærer (andelshavere). Selv om vedkommende andel av leieinntekten er lavere enn foran nevnt, kan dog ligning av et boligselskap foretas efter denne bestemmelse, når vedkommende ligningsmyndighet av særlige grunner finner at dette vil gi et resultat som stemmer bedre med det virkelige forhold enn ligning efter regnskap. Procenten fastsettes av Riksskattestyret, som også gir nærmere regler om leieinntektens beregning i disse tilfelle.

§ 53. For skattepliktige selskaper og innretninger blir selvangivelsen å avgi av vedkommende bestyrelse eller dennes formann. For umyndige avgis de av vergen.

§ 68, siste ledd.

Hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede, bestemmes av herredstyret. Til forsørgede blir dog alltid å henregne den skatteepliktiges arbeidsudyktige foreldre samt barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn) som er under 15 år eller ikke arbeidsdyktige, når de virkelig forsørges av den skattepliktige eller efter § 11 lignes sammen med denne. Ved ligning av mann og hustru under ett (§ 11) blir den ene av dem å opføre som forsørget. Når enslig forsørger på grunn av sitt erhverv må holde daglig hushjelp av hensyn til hjemmeværende barn, som det kan kreves klassefradrag for, blir vedkommende hushjelp å henregne til forsørgede. Klassefradrag tilståes dog ikke for mer enn 1 hushjelp. Antallet av forsørgede den 1 januar i det år, ligningen foretas, legges til grunn for klasseansettelsen.

§ 71, første ledd.

Innlending erholder kun skattefritt fradrag i bostedsdistriktet. Dog har en sådan, når han derom fremsetter forlangende, rett til å erholde skattefritt fradrag i et distrikt utenfor bostedsdistriktet, men i så fall gis ham intet skattefritt fradrag i bostedsdistriktet. Den, der ønsker skattefritt fradrag utenfor bostedsdistriktet, må innen samme frist som for ham gjelder med hensyn til innlevering av selvangivelse i bostedsdistriktet innsende til ligningsnevnden i dette distrikt forlangende herom med opgave over hvilke personer han hadde å forsørge den 1 januar. Bostedsdistriktets ligningsnevnd har derefter snarest mulig å oversende forlangendet til ligningsnevnden i det distrikt hvor fradraget ønskes.

§ 78, tredje ledd.

Rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestillet selskap skattlegges ikke i et bopelsdistrikt, forsåvidt dettes andel i selskapets skattepliktige formue og inntekt — efter den endelige fordeling — ikke er så stor at skattebeløpet som vil falle på den, utgjør tilsammen minst 6 kroner. Formues- og inntektsbeløp som av denne grunn ikke kan komme til beskatning i det enkelte bopelsdistrikt, blir å skattlegge under ett i ligningsdistriktet. For rederiselskap foretas ikke avrunding av ansatt formue eller inntekt.

§ 90, nytt siste ledd.

Klage som omhandlet i denne paragraf kan også omfatte avgjørelser som er truffet av overligningsnevnd eller særskilt klagenevnd. Klagen ansees i forhold til slike avgjørelser betimelig inngitt, når den innkommer til fylkesskattestyret innen 6 uker efter at der blev utlagt liste over ansettelsene ifølge overligningsnevndens klagebehandling eller innen 6 uker efter at underretning er mottatt om særskilt klagenevnds avgjørelse.

§ 100, første ledd.

De i nærværende lov omhandlede skatter til bykommunen innbetales i løpet av skatteåret i en eller flere terminer, der fastsettes av bystyret. Formues- og inntektsskatt, ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap, innbetales i to terminer, 1 oktober og 1 februar i skatteåret, hver gang med en halvdel. Skattebeløp under 10 kroner forfaller dog til betaling i sin helhet 1 februar i skatteåret. Innbetaling av skatt ilignet sådant selskap skjer til den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Når innbetaling eller innfordring har funnet sted, utbetaler denne kommune skattebeløpene med de av selskapet innbetalte renter og med fradrag av omkostninger til de distrikter hvor selskapet er skattlagt. Herved blir ytterligere å tilsvare almindelige sparebankrenter for innskudd på stedet for tidsrummet utover en måned, hvori ligningskommunen har innesittet med de oppebårne beløp.

§ 102, siste ledd.

Skatteopkreveren utferdiger kunngjøring om at skatten under utpantnings tvang er å innbetale til de i første ledd angitte tider, og til hvem innbetaling skal finne sted innen hvert skattedistrikt.

§ 103, første ledd.

Den skattepliktige som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han i alt har å utrede, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente

10 febr. Nr. 3.

som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Rentebeløp under 50 øre opkreves ikke. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp. Hvis en termin forfaller til betaling på grunn av manglende betaling av en tidligere termin (§ 102, femte punktum), svares dog ikke renter før den tid, terminen ved riktig skattebetaling skulde være erlagt.

§ 106.

1. Skatter av formue og inntekt efter denne lov kan, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, kreves trukket i:
   a. lønn i offentlige eller private tjenesteforhold,
   b. annen godtgjørelse i penger for arbeide i annens tjeneste, herunder også provisjon, honorar, tantiéme eller lignende,
   c. terminer av pensjoner, livrenter og lignende inntekter (dog ikke føderåd),
   d. lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
   e. provisjon for kjøp eller salg, inkasso, tegning av forsikring eller annonser og lignende arbeide som mellemmann for en annen til hvem han står i et sådant fastere forhold at den derav flytende provisjon skjønnes å utgjøre en regelmessig eller vesentlig del av hans samlede inntekter.

   Skatt ilignet hjemmeværende barn, som arbeider i foreldrenes bedrift, kan opkreves hos foreldrene.
2. Skattetrekk settes i verk ved at det i anbefalt brev eller på annen betryggende måte gis vedkommende arbeidsgiver, høvedsmann eller annen leder, hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragraf punkt 1, bokstav e, eller den som på arbeidsgiverens vegne utbetaler lønnen eller arbeidsfortjenesten m. v., pålegg om å avholde trekkbeløpet ved utbetalingen. Pålegg som her nevnt kan for kommuneskattens vedkommende gis direkte til arbeidsgiveren også i tilfelle av at denne hører hjemme i en annen kommune. Trekket stanses ved at skattebeløpet eller den gjenværende del av dette, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, betales til vedkommende skatteopkrever.
3. Nærmere regler om trekkordningens gjennemførelse gis av Kongen. I disse regler inntas også anvisninger om trekkets størrelse i forhold til inntekten. For så vidt angår lott eller part gis tillike bestemmelser om beregningen av det nettobeløp hvori trekk kan foretas. Det må alltid påses at det blir så meget igjen av lønnen etc. at

det — i tilfelle sammen med skattyderens øvrige inntekt — er tilstrekkelig til nødtørftig livsophold for skyldneren med familie. 10 febr. Nr. 3.

4. Ved utpantning for personlige skatter efter denne lov kan utlegg tas i uoptjent lønn eller arbeidsfortjeneste som i paragrafens 1ste ledd nevnt. Reglene om skattetrekk blir i så fall å følge.
5. Når 5 år er forløpet fra utgangen av det budgettår som skatten er utlignet for, bortfaller adgang til å trekke i lønn efter pålegg eller utpantning.
6. Når pålegg om skattetrekk er gitt vedkommende arbeidsgiver, høvedsmann, hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragrafs punkt 1, bokstav e, eller kasserer, er denne under personlig ansvar forpliktet til overensstemmende med de i pålegget gitte forskrifter å trekke skattebeløpet og innsende dette til vedkommende skatteopkrever. De trukne beløp kan kreves innsendt til denne måneds- eller kvartalsvis, ledsaget av fornøden spesifikasjon. Av beløp som ikke er innsendt innen denne tid, svares renter som bestemt i medhold av § 103, første ledd.
7. Beløp som er trukket skal, inntil de sendes, holdes avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank.
8. Pålegg om innfordring gjennem arbeidsgiver kan også gis for sådanne tjenesteforhold hvor den som utfører tjenesten, selv innkasserer sin godtgjørelse (provisjon, drikkepenger og lignende) i forbindelse med innkassering av vedkommende salgsbeløp, premie o. s. v. Den som oppebærer sin godtgjørelse på denne måte er pliktig til overensstemmende med pålegget å medta trekkbeløpet, når han gir arbeidsgiveren opgjør for hvad han har innkassert for denne, og arbeidsgiveren har under personlig ansvar å påse at dette gjennemføres. For øvrig kommer foranstående regler om skattetrekk til anvendelse.
9. Ved innfordring efter denne paragraf er skatt til stat og kommune for samme skatteår like berettiget og kan kreves trukket samtidig innen rammen av de almindelige skattetrekksatser uten hensyn til tiden for pålegget. Fra og med budgettåret 1938—1939 har krav på skatt for det løpende budgettår fortrinsrett til skattetrekk fremfor krav på skatt for tidligere år. Fortrinsretten varer til trekkordre for det efterfølgende år er mottatt. Ellers dekkes det skattekrav først for hvilket det først er gitt pålegg om trekk.
10. Den som inntar i sin tjeneste noen som kan bli gjenstand for trekk eller innfordring av skatt overensstemmende

10 febr. Nr. 3.

med denne paragraf, plikter innen 8 dager efter inntagelsen å gi melding om denne til kommunens kemner eller kasserer og statens skatteopkrever i det distrikt hvor tjenestemannen opgir å være skattepliktig for vedkommende år. På samme måte sendes melding når tjenesten fratredes. Plikt til å gi melding påhviler også høvedsmann eller annen leder av lag for fiske eller fangst forsåvidt angår inntagelse av medlemmer i laget samt hovedmann (kommittent) som omhandlet i denne paragrafs punkt 1, bokstav e, forsåvidt gjelder antagelse av mellemmann som der omhandlet. Nærmere regler om meldeplikten gis av Kongen.

11. Til kontroll med at pålegg om trekk gjennemføres overensstemmende med gjeldende forskrifter, kan skatteopkreveren forlange adgang til selv eller ved en hos ham ansatt tjenestemann å få gjøre sig bekjent med en arbeidsgivers lønningsregnskap med bilag og kreve sig meddelt de oplysninger som finnes nødvendig.

§ 117. Finner bystyret eller vedkommende regjeringsdepartement grunn til å anta at en av ligningsnevnden, ligningsrådet, overligningsnevnden eller en særskilt klagenevnd truffet avgjørelse hviler på et feilaktig faktisk grunnlag eller er begrunnet i en uriktig lovforståelse eller en uriktig opfatning av et rettsspørsmål, har det adgang til ved rettergang å få prøvet avgjørelsens riktighet. Det samme gjelder bystyret i et distrikt, hvis ligningsnevnd har inngitt klage efter § 80, for så vidt angår avgjørelser, som er truffet av ligningsmyndighetene i ligningsdistriktet. Med hensyn til avgjørelser, som er truffet av et fylkesskattestyre eller Riksskattestyret, vedrørende enkelt skattyders ligning (§ 91, § 92 eller § 98) har bystyret og departementet den samme adgang, likeledes bystyret i anledning av klage efter § 75, 4de ledd.

Søksmål i medhold av bestemmelsene i foregående ledd blir å anlegge mot formannen i vedkommende ligningsinstans.

Søksmål fra en kommune til prøvelse av et fylkesskattestyres eller Riksskattestyrets avgjørelser av fordelingstvister efter §§ 75 og 91 blir dog å reise mot den eller de øvrige kommuner, som er part i tvisten, med mindre tvisten bare gjelder fylkes- eller Riksskattestyrets ansettelse av den samlede formue og inntekt. Om søksmålet blir den skattepliktige å varsle. Også den ligningsinstans — henholdsvis vedkommende fylkesskattestyre eller Riksskattestyret — som har truffet avgjørelsen, blir å varsle.

Forliksmegling er unødvendig i disse saker. Sak må anlegges innen en tid av 4 måneder efter at kommunen eller departementet har fått underretning om vedkommende avgjø-

relse og kan ikke reises senere enn 3 år efter at vedkommende avgjørelse er truffet. 10 febr. Nr. 3.

Statskassen utreder prosesutgiftene for et fylkesskattestyre eller Riksskattestyret.

Hvis domstolen gir bystyret eller departementet medhold, skal den i konklusjonen angi de prinsipper, som blir å befølge av vedkommende instans. Denne trer derpå pány sammen og treffer avgjørelser på grunnlag av, hvad der i dommen er er foreskrevet.

Fylkesskattestyret eller Riksskattestyret skal varsles i alle søksmål som angår ligning utført i henhold til avgjørelser av henholdsvis fylkes- eller Riksskattestyret.

Riksskattestyret har adgang til å intervenere i alle søksmål angående sådanne ligninger.

§ 122. Ved beregning av frister medregnes ikke den dag, fra hvilken fristen begynner å løpe. Fristen anses utløpet den siste dag kl. 8 aften, eller, hvis den siste dag er en helligdag, den nærmest påfølgende hverdag kl. 8 aften. Disse bestemmelser får også anvendelse på frist som er fastsatt for betaling av skatt. Er det fastsatt en bestemt månedsdag som forfallsdag for skatt og denne dag faller på en helligdag, regnes den nærmest påfølgende hverdag som forfallsdag.

Som tidsnok levert regnes selvangivelser, næringsopgaver, begjæringer og klager m. v. som innen utløpet av i denne lov foreskrevet frist er avsendt gjennem innenlandsk postanstalt i rekommandert brev.

II.

Denne lov trer i kraft straks og kommer første gang i bruk ved utskrivningen av skatter for 1939—40.

§ 19, annet ledd, bokstav b trer dog først i kraft 1 januar 1940.

§§ 103 og 106 får også anvendelse på skatter utskrevet for tidligere skatteår.

Kongelig resolusjon *) om forskrifter for anlegg og drift av pelsdyrgårder i Grue herred, Hedmark fylke. 10 febr.

Kongelig resolusjon *) om forskrifter for anlegg og drift av pelsdyrgårder i Gol herred, Buskerud fylke. 10 febr.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Drøbak. 10 febr.

Kongelig resolusjon *) om alminnelige helseforskrifter m. v. for Spind herred, Vest-Agder fylke. 10 febr.

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

10 febr. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av § 1, jfr. §§ 2 og 4, i lov av 25 juni 1937 om kvalitetskontroll med fisk og fiskeprodukter m. v. fastsettes forskrifter for tilvirking, pakking og transport av frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits.

2. Handelsdepartementet bemyndiges til å dispensere fra bestemmelsene i forskriftene.

3. Forskriftene skal gjelde inntil videre og tre i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Til utførsel av frossen fiskefilet (fersk frossen, benfri filet med eller uten skinn — av saltvannsfisk) til Sveits må kun benyttes kvalitetsfisk behandlet og pakket overensstemmende med disse forskrifter.

§ 2. For at utførsel skal kunne finne sted må der, hvis Fiskeridirektøren ikke har truffet noen annen ordning, forevises tollvesenet utførselsanmeldelse på anordnet skjema, underskrevet og stemplet av offentlig kontrollør.

§ 3. Anlegg hvor der tilvirkes frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits, skal anmeldes til Fiskeridirektøren på anordnet skjema. Fiskeridirektøren fører en fortegnelse over anmeldte anlegg. Anmeldelsen skal inneholde oplysninger om virksomhetens art, bilagt plan og beskrivelse over anlegg og innredning. Sådanne anlegg skal være sanitært innredet med innlagt ferskvann (springvann) og i det hele tatt være fullt egnet til å fremstille kvalitetsvare.

Kvalitetsbestemmelser.

§ 4. Fiskefileten må være tilvirket i anlegg som er medtatt i den av Fiskeridirektøren førte fortegnelse over anmeldte anlegg. Fileten må være skåret av nyslaktet, sløyet og omhyggelig behandlet fisk før eller snarest etter at fisken er blitt dødsstiv. Fisk som har vært død over ca. 2 timer kan ikke benyttes til filet med mindre den har vært oppbevart i kasser ombord i fiskebåten. Fileten skal være pent, fagmessig skåret, vasket i minst 2 sett rent ferskvann og frosset umiddelbart etter at vannet er rendt av den.

Pakking.

§ 5. Fileten skal være pakket i vokset ekte pergamentpapir (eller annet papir av godkjent type) eller i voksede kartongesker, eller i cellofan før eller umiddelbart etter at den fryses.

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

Den innpakkete filet skal merkes således: 10 febr.

NORSK FISKEFILET
FROSSEN.

Dessuten skal der på innpakkingsmateriellet være anført filetenes art og produsentens eller forhandlerens navn eller varemerke. Filetene bør være pakket i standardpakkinger på 1, 2, 3, 4 eller 5 kg. I så store standardpakkinger som 3 kg og derover skal innholdet være pakket i flere enheter.

Standardpakkinger skal være påført nettovekt.

§ 6. Ved innpakking av fiskefilet må der innveies tilstrekkelig overvekt for svinn, således at pakkingen ved salget holder den opgitte vekt. Umiddelbart etter at fileten er frosset skal den eksportpakkes i ny isolerende og hensiktsmessig emballasje av kortong eller tre, med innhold passende for vedkommende marked. Emballasjen skal være merket på samme måte som innpakkingsmateriellet samt være påført samlet nettovekt og pakkingsdatum ifølge anerkjent kode.

Eksportpakket frossen fiskefilet skal etter at den er frossen, hurtigst mulig anbringes i kjølerom og i det hele lagres og transporteres under så lav temperatur at den ikke tar skade.

Utførsel.

§ 7. Frossen fiskefilet må kun utføres fra tilvirkingsstedet over eksportsteder, hvor det er kjøleanlegg til eventuell midlertidig oppbevaring av varen og hvorfra den kan sendes direkte til bestemmelsesstedet.

§ 8. Den i § 2 foreskrevne utførselsanmeldelse skal inneholde opplysning om bestemmelsessted, kollienes antall og merking, filetenes art, nettovekt, og når den er frosset. Anmeldelsen skal dessuten innholde en erklæring avgitt på tro og love om at forsendelsen kun inneholder frossen fiskefilet som så vel med hensyn til kvalitet, tilvirking og pakking er overensstemmende med disse forskrifter. Det skal dessuten gis opplysning om varen er solgt i fast regning eller i kommisjon. At forsendelsen er besiktiget av ferskfiskkontrollen fritar ikke eksportøren for ansvar.

Kontrollen.

§ 9. Fiskeridirektøren skal ved Statens ferskfiskkontroll og Statens fiskeriforsøksstasjon til enhver tid ha adgang til anmeldte filetanlegg for kontroll av så vel råstoffet som til-

10 febr. virking, pakking, lagring og forsendelse, og har rett til å åpne emballasje inneholdende frossen fiskefilet og utta kontrollprøve. Forsendelser som ikke er i full overensstemmelse med disse forskrifter kan av kontrolløren nektes utført til Sveits.

§ 10. Enhver innehaver av anmeldt anlegg skal føre regnskap over produksjon og omsetning samt over eventuelt kjøp og salg av fiskefilet fra andre anmeldte anlegg. Regnskapet skal til enhver tid være tilgjengelig for kontrollen. Ved utførsel av frossen fiskefilet til Sveits, plikter vedkommende avskiper på forlangende å innsende til Fiskeridirektøren kopier av avregninger eller fakturaer med nøyaktig oppgave over varens art, nettovekt og utbrakt verdi.

§ 11. Kontrollpersonalet har taushetsplikt for så vidt angår forhold av privat forretningsmessig natur, som det måtte bli kjent med under utøvelsen av sin kontroll.

§ 12. Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter.

§ 13. Handelsdepartementet kan i særegne tilfelle gi dispensasjon fra bestemmelsene i disse forskrifter.

10 febr. **Kongelig resolusjon** *).

Etter § 1 i lov av 3 juni 1938 med endringslov av 10 februar 1939 om utførselsforbud for levende rev, skogmår m. v. blir vedtatt:

1. Det skal inntil videre være forbudt å utføre levende rev av alle arter og levende skogmår samt sed av sådanne dyr fra landet uten at Landbruksdepartementet har samtykket i utførselen.
2. Dette vedtaket trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves det ved kongelig resolusjon av 3 juni 1938 fastsatte utførselsforbud for levende sølvrev og blårev.

10 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved fastsettes som gjeldende inntil videre manøvreringsreglement for regulering av Smievatn i Grødemsvassdraget, Eigersund herred, Rogaland fylke, i samsvar med det utkast som er tatt inn i Arbeidsdepartementets foredrag av 10 februar 1939.

10 febr. **Kongelig resolusjon** *).

Finans- og tolldepartementet gis fullmakt til å gjøre slike unntak som nevnt i § 10 i lov av 8 april 1938 om Arbeiderfondet.

10 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov av 8 april 1938 om Arbeiderfondet § 11 bestemmes: En bedrift skal regnes for å syssel-

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

sette arbeidere, jfr. lovens § 2, første og annet ledd, også hvor den har truffet en slik ordning at arbeid som naturlig hører med til driften og i tilsvarende bedrifter vanlig er den vesentligste sysselsetting for en eller flere personer i bedriftens tjeneste, blir utført av personer i noen annens tjeneste, og det er grunn til å anta at ordningen innebærer forsøk på å omgå loven. 10 febr.

Kongelig resolusjon *). 10 febr.
Finans- og tolldepartementet bemyndiges til inntil videre å utøve den beføyelse som i lov om tollvesenet av 22 juni 1928 § 37, 2net ledd, er tillagt Kongen til å treffe bestemmelse om veier på hvilke det alene skal være tillatt å innføre eller utføre varer over grensen.

Kongelig resolusjon *), hvorved det med hjemmel i lov av 20 mai 1938 pålegges en rekke kommuner å yte distriktsbidrag til hel eller delvis dekning av anløpsutgiftene for statsstøttete norske luftruter i 1938. 10 febr.

Kongelig resolusjon. 10 febr.
Lutherske menighetssøstres forening, Diakonissehuset i Oslo, Søsterhjemmet Betanien og Den norske nasjonalforening mot tuberkulosen anerkjennes som frivillige hjelpeforeninger etter artikkel 10 i Genfkonvensjonen av 27 juli 1929 og bemyndiges til i krigstilfelle å yte hjelp til det norske land- og sjøforsvars sanitetsvesen.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Åkra herad, Rogaland fylke. 10 febr.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om at den som i Davik herad, Sogn og Fjordane fylke, gjer seg ei næring av å driva servering av mat og drykk skal ha løyve til det. 10 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse som punkt 4 til § 50 i lov om brannvesenet, for Kristiansand. 11 febr.

Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Mo. 13 febr.

---

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 6.
***) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

13 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 17 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer og post X punkt 1 i plakat av 7 november 1930 om innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander bestemmes:

Frø av alle slags som kommer fra land i Europa må — iberegnet skipningstiden fra opprinnelseslandet — være lagret hos importøren eller eventuelt på tollbua i 14 — fjorten — dager før det sendes til forbrukerne.

Statens kornforetning bemyndiges til å dispensere fra denne bestemmelse samt til å fastsette de nærmere vilkår til gjennomføring av ordningen.

Disse bestemmelser som gjelder inntil videre, trer i kraft straks og gjelder også for de løyver til å føre inn frø som måtte være gitt. Samtidig oppheves Landbruksdepartementets kunngjøring av 10 desember 1938 om lagring av frø i 7 uker før det frigis. De partier før som er innført, men ennå ikke er frigitt i henhold til kunngjøringen av 10 desember 1938 kan straks frigis hvis partiene er lagret i 14 dager iberegnet skipningstiden fra opprinnelseslandet eller når det er gått 14 dager fra partiene sendtes fra sjøhavn.

Overtredelse av disse bestemmelser eller bestemmelser utferdiget i medhold herav er straffbar, jfr. § 27 i ovennevnte lov.

14 febr. **Bruksregler** *) for Holter bygdealmenning, Nannestad.

14 febr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Bergen.

14 febr. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om ny § 3 i vedtekta om stengingstid for utsalsstader i Volda herad, Møre og Romsdal fylke.

14 febr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Tranøy herred, Troms fylke.

14 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om bestemmelse om vernskog for Ål herred, Buskerud fylke.

15 febr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til politimestrene.

Avtale mellom Norge og Tyskland om innreise for emigranter m. v.

Ved avtale mellom Norge og Tyskland av 14 februar 1939, som trer i kraft den 17 s. m., er det bl. a. bestemt:

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.

1. Den norske regejring vil tillate innreise til Norge for per- 15 febr.
soner som har forlatt eller forlater sin hjemstat (Tyskland) for ikke å vende tilbake, når vedkommende norske representasjon har innført i passet et tilsagn om oppholdstillatelse i Norge eller om gjennomreise gjennom Norge.
2. Den tyske regjering vil gjøre innehavere av slike pass som etter de i Tyskland gjeldende bestemmelser har særlige kjennetegn, oppmerksom på at det er å anbefale at de før innreisen til Norge hos vedkommende norske representasjon forvisser seg om at det fra norsk side intet er til hinder for deres innreise eller gjennomreise gjennom Norge.

I en særinstruks av idag har alene viseringsberettiget norsk legasjon adgang til — etter Sentralpasskontorets forhåndssamtykke — å gi gyldige pass for tyske statsborgere som ønsker å emigrere, påtegning om tillatelse til å reise gjennom eller ta midlertidig opphold i Norge.

Påtegningen som er gebyrfri, avfattes slik:

Tillatelse nr. .....
Gyldig for innreise og midlertidig oppholdstillatelse i — gjennomreise gjennom — Norge fra ..... over et tillatt grenseovergangssted.
Innreisen må skje i tiden ..... til .....

Under henvisning til foranstående ber man den som utfører pass- og fremmedkontroll, påse at ingen tysk statsborger (herunder østerrikere og sudet-tyskere) som må betraktes som emigrant, gis adgang til innreise i Norge, med mindre hans pass er gitt påtegning som foran nevnt fra norsk legasjon.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regler for 15 febr.
brannvernets ordning og forskrifter for brannvernet, brannsjefen, dennes stedfortreder og brannmesteren samt regler for utrykning av brannvernet i Filtvet, Hurum herred, Buskerud fylke.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt 16 febr.
for Kvænangen herred, Troms fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av 16 febr.
§§ 1 og 2 i gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Røros herred, Sør-Trøndelag fylke.

---

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

16 febr. **Bruksregler** *) for Brøttum bygdealmenning, Ringsaker.

16 febr. **Bruksregler** *) for Eidsvoll bygdealmenning.

17 febr. Nr. 1. **Lov** **) [1]) om gjeldsbrev.

Fyrste kapitel.

Ålmenngjeldande reglar.

§ 1. Den som gjev eit gjeldsbrev, misser ikkje med det utan avtale nokor motsegn frå det rettshøvet som er grunnlag for gjeldsbrevet.

§ 2. Gjev fleire ut eit gjeldsbrev, svarar dei ein for alle og alle for ein, om inkje anna er sagt.

Betalar ein av dei, kann han søkja att hjå kvar av dei andre det som skal falle på han etter rettshøvet mellom dei.

Er det visst at ein av dei andre ikkje kann betala, eller er tilhaldsstaden hans ukjend, blir parten hans bytt mellom alle hine. Det same gjeld, om han ikkje betalar innan 14 dagar etter han er kravd eller krav er sendt til han på forsvarleg måte.

§ 3. Er betalingsstad ikkje avtala, skal eit gjeldsbrev betalast der kravshavaran bur, eller på forretningsstaden, om han driv forretning. Om kravshavaren flytter ut or landet eller kravet går over til ein mann i eit anna land, blir betalingsstaden verande den same som før når inkje anna er avtala.

Kravshavaren kann krevja betaling på ein annan stad i det land der pengane skal greidast, so framt det ikkje blir til nemnande ulempe eller utgift for skyldnaren.

Flytter kravshavaren eller kjem kravet på andre hender og skyldnaren so ikkje får veta kvar han skal betala, er han utan ansvar om han kjem for seint av den grunn. Utgifter og tap som skyldnaren har for di han ikkje kjenner til skiftet, lyt kravshavaren svara.

§ 4. Ihendehavargjeldsbrev skal betalast i forretningslokalet til skyldnaren, når inkje anna er sagt.

Det same gjeld gjeldsbrev som blir utgjevne mange i samanheng og med sams tekst (mengdegjeldsbrev), og gjeldsbrev som bankar eller samvirkelag gjev ut for innlån.

§ 5. Er det ikkje fastsett noko om betalingstid, har skyldnaren rett til å betala so snart han vil. Han er skyldig til å betala straks kravsmannen seier frå.

---

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.
[1]) St.vedtak 3 februar. Se Ot. prp. nr. 38 for 1938. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 153—158; i Lt. s. 20.

Forfell gjeldsbrevet på ein sundag eller annan helgedag 17 febr.
eller på den 17 mai, blir forfallsdagen utdrygd til yrkedagen Nr. 1.
etter. Dette gjeld òg når gjeldsbrevet lyder på betaling innan ein serskild nemnd frist som går ut på ein helgedag eller 17 mai.

Ventedagar gjeld ikkje.

§ 6. Betalar ikkje skyldnaren i tide, skal han svara 5 pct. årleg rente frå den dagen han skulde ha betala.

Kunde kravshavaren krevja høgre rente på anna grunnlag, har han framleis rett til det. Det same gjeld om skadebot, i fall kravshavaren har tap som renta ikkje gjev fullt vederlag for.

Er det på kravshavaren betalinga står, skal ikkje skyldnaren svara rente so lenge dette varer, endå om kravet før bar rente.

§ 7. Lyder gjeldsbrevet på eit pengeslag som ikkje gjeld der gjeldsbrevet blir betala, kann det betalast med slike pengar som gjeld på staden etter verdet på betalingsdagen, om inkje anna er avtala.

Blir gjeldsbrevet ikkje betala i tide, og lyder det på eit pengeslag som ikkje gjeld der gjeldsbrevet skal betalast, skal kravshavaren ha vederlag for tap han får av at kursen på gjeldsbrevpengane har falle. Gjev ikkje tilhøvet grunnlag for annan tapsrekning, kann han krevja betaling i slike pengar som gjeld der betaling skulde gjevast, etter kursen på forfallsdag.

Det skal likevel ikkje gjevast vederlag for kurstapet, i fall det er på kravshavaren sjølv betalinga står, eller seinkingsgrunnen er lovbod, stans i samferdsla eller andre slike hindringar som skyldnaren ikkje vinn med og som det ikkje var ventande at han tok omsyn til då han gav ut gjeldsbrevet.

§ 8. Ei føresegn i eit gjeldsbrev kann setjast til sides, heilt eller delvis om det var mislegt å nytta henne eller openbert kom til å strida mot god forretningsskikk.

§ 9. Når nokon avhender eit gjeldsbrev til eige eller pant, svarar han for at kravet er til. Men dette gjeld ikkje ved gåvor, og ikkje heller når mottakaren visste at kravet ikkje var til, eller hadde grunn til mistanke om det.

§ 10. Avhendaren svarar berre for at skyldnaren er vederheftig, når han tek det på seg. Blir ein vekselobligasjon avhendt ved endossement, blir dette rekna for å vera tilfelle.

17 febr. Nr. 1.

Andre kapitel.

Omsetningsgjeldsbrev.

§ 11. Reglane i dette kapitel gjeld berre omsetningsgjeldsbrev.

Eit gjeldsbrev er omsetningsgjeldsbrev når det anten

1. lyder på ihendehavaren eller ikkje seier kven gjelda skal betalast til (ihendehavargjeldsbrev), eller
2. lyder på namn med tillegget «eller order» eller eit anna slikt tillegg (ordergjeldsbrev), eller
3. gjev pant i fast eigedom eller registrera skip, so nær som når det er tilset «ikkje til order» eller eit anna slikt atterhald, eller
4. lyder på namngjeven mann (namnegjeldsbrev) og endefram seier at det skal vera omsetningsgjeldsbrev.

§ 12. Får eit ihendehavargjeldsbrev påskrift om at ein namngjeven mann er kravshavar, blir det likevel rekna for eit ihendehavargjeldsbrev, so framt ikkje skyldnaren har skrive under påskrifta eller ho har heimel i teksten i gjeldsbrevet. Men i desse høve òg blir brevet verande omsetningsgjeldsbrev.

§ 13. Den som har eit omsetningsgjeldsbrev i hende, er legitimera til å rå over det med verknad som nemnt i §§ 14, 15, 18 og 19, so framt det er eit ihendehavargjeldsbrev. Det same gjeld, når han er den som etter teksten i gjeldsbrevet eller ei samanhangande rekkje av skriftlege utsegner om avhendigar til namngjeven mann eller in blanco synest vera rette innehavaren til gjeldsbrevet, eller når han med grunn kann haldast for å vera den nemnde eller for å ha rett til å rå for han.

§ 14. Avhender legitimasjonshavaren (jfr. § 13) eit omsetningsgjeldsbrev til eige eller pant, og mottakaren får det i hende, hindrar det ikkje rettsvinning at han vantar rett til å rå over brevet, utan når mottakaren veit dette eller ikkje er so aktsam som han bør vera etter tilhøvet.

§ 15. Avhender legitimasjonshavaren eit omsetningsgjeldsbrev til eige eller pant, og mottakaren får det i hende, kann utgjevaren ikkje gjera gjeldande

at kravet er ugildt etter reglane i §§ 29—33 i avtalelova eller etter reglane i trustlova, eller at gjeldsbrevet er utgjeve utan hans vilje etter han skreiv under det,

at han ikkje har fått det vederlaget som var avtala, eller har andre motsegner frå det rettshøvet som var grunnlag for gjeldsbrevet,

at kravet er betala før gjeldsbrevet vart avhendt eller

at det er bortfalle eller brigda med avtale, motrekningsfråsegn eller opseiing eller i dom. 17 febr. Nr. 1.

Men ei motsegn går ikkje tapt, i fall mottakaren kjenner det omstendet som ho blir bygd på, eller bør ha mistanke om det. Det same gjeld, om gjeldsbrevet har fått ei påskrift om det, som ikkje lett kunde takast bort, endå om dette sidan er gjort.

§ 16. Har skyldnaren betala rente som forfall før gjeldsbrevet vart avhendt, kann han gjera dette gjeldande mot ein mottakar i god tru. Likeins har han alle andre motsegner mot krav på rente som etter gjeldsbrevet skulde vore betala før avhendingsdagen.

Same regelen gjeld faste tidvisse summar som blir betala etter gjeldsbrevet og inneheld både rente og avdrag.

§ 17. Utgjevaren kann likeins gjera gjeldande

at gjeldsbrevet er falskt eller forfalska, underskrive på hans vegner utan fullmakt eller ugildt på grunn av grov tvang (§ 28 i avtalelova), umyndigskap eller sinnssjukdom,

at gjeldsbrevet er sagt maktlaust, eller at kravet er bortfalle eller brigda etter reglane om deponering, forelding, preklusjon eller tvangsakkord.

§ 18. Avhender legitimasjonshavaren eit omsetningsgjeldsbrev til eige eller pant, og mottakaren får det i hende, kann skyldnaren ikkje krevja motrekning med krav på avhendaren, utan mottakaren visste at skyldnaren hadde eit krav som kunde nyttast til motrekning, og måtte skjøna at skyldnaren kom til å lida tap, om ei avhending skulde stengja for dette.

Motkrav som reiser seg frå same rettshøvet som gjeldsbrevkravet, fylgjer likevel dei reglane som gjeld om motsegner frå dette høvet.

§ 19. Betalar skyldnaren eit omsetningsgjeldsbrev til legitimasjonshavaren, blir han fri, endå om mottakaren ikkje har rett til å taka mot betaling, når skyldnaren ikkje veit det og er so aktsam som han etter tilhøvet bør vera for å hindra at pengane kjem i urette hender.

§ 20. Når eit omsetningsgjeldsbrev er avhendt til eige eller pant, kann skyldnaren likevel betala forfallen rente til avhendaren, når skyldnaren ikkje veit at avhendaren er utan rett til å taka mot pengane og ikkje bør ha mistanke om det heller. Det same gjeld faste summar som etter gjeldsbrevet blir betala med jamne mellomrom, og som inneheld både rente og avdrag.

Betalar ein annan enn skyldnaren etter gjeldsbrevet, lyt betalaren òg vera i god tru.

17 febr. Nr. 1.

§ 21. Skyldnaren etter eit omsetningsgjeldsbrev er berre skyldig å betala, so framt han får brevet tilbake. Er det ikkje eit ihendehavargjeldsbrev, kann han òg krevja kvittering på gjeldsbrevet.

Betalar han avdrag, kann han krevja at dei blir avskrivne på brevet, og dessutan laus kvittering. Men skal det etter gjeldsbrevet betalast med jamne mellemrom faste summar som inneheld både rente og avdrag, kann han ikkje krevja at desse avdrag blir avskrivne.

Blir gjeldsbrevet opsagt, kann skyldnaren krevja at det får påskrift om det.

§ 22. Rentekupongar til mengdegjeldsbrev fylgjer reglane om ihendehavargjeldsbrev, straks renteterminen har take til.

Den som vinn retten til ein kupong, er bunden av føresegnene i den teksten gjeldsbreva har sams. Han lyt òg finna seg i den motsegn at gjeldsbrevet som kupongen høyrde til, er ugildt, for di utskrivaren ikkje har gjeve det ut.

Når gjeldsbrevet er utdrage eller havt til å forfalle på annan måte med heimel i den sams teksten, gjev kupongar som sidan forfell, ingen rett.

Blir kupongar avhende saman med gjeldsbrevet, får mottakaren ikkje betre rett etter kupongane enn etter sjølve gjeldsbrevet.

§ 23. Utbytekupongar til aksjer eller anna brev på ein selskapspart fylgjer òg reglane om ihendehavargjeldsbrev.

Den som vinn retten til ein kupong, lyt finna seg i den motsegn at aksjen eller partbrevet ikkje gav partsrett i selskapet då kupongen forfall.

Blir ein kupong avhend serskilt før utbytet er fastsett, gjeld §§ 14 og 15 ikkje.

Blir kupongar avhende saman med aksjen eller partbrevet, får ikke mottakaren betre rett etter kupongane enn etter sjølve aksjen eller partbrevet.

Tredje kapitel.

Enkle gjeldsbrev.

§ 24. Reglane i dette kapitel gjeld berre enkle gjeldsbrev. Med dette er i denne lova meint namnegjeldsbrev som ikkje går inn under § 11 nr. 3 eller 4.

§ 25. Når nokon avhender eit enkelt gjeldsbrev, får ikkje mottakaren betre rett enn avhendaren, om inkje anna fylgjer av serlege rettsreglar.

§ 26. Krav på avhendaren kann skyldnaren nytta til motrekning, når han vart eigar av kravet før han fekk veta

om avhendinga eller fekk nokon tanke om henne. Var mot- 17 febr.
kravet ikkje forfalle på den tid, lyt det dessutan vera forfalle Nr. 1.
seinast samstundes med hovudkravet.

§ 27. Er eit enkelt gjeldsbrev avhendt, blir skyldnaren likevel fri når han betalar til den førre kravshavaren, so-framt han ikkje veit at hin er utan rett til å taka mot betaling, og han er so aktsam som han bør vera etter tilhøvet.

§ 28. Når skyldnaren betalar til den som har fått eit gjeldsbrev overført til seg skriftleg, blir han fri, endå om det syner seg at avhendinga ikkje er bindande. Veit skyldnaren dette eller bør han ha mistanke om det, gjeld denne føresegn ikkje; og ikkje heller om avhendinga er ugild av ein grunn som er nemnd i § 17.

§ 29. Blir eit enkelt gjeldsbrev avhendt, gjeld dette berre mot kravsmennene til avhendaren når skyldnaren har fått melding om avhendinga frå mottakaren eller avhendaren.

Er kravet avhendt til fleire som alle er i god tru, går den retten føre som skyldnaren fyrst får melding om.

Desse reglane gjeld likevel ikkje når utestående krav blir avhende saman med ein forretning som det gjeld bokførings-plikt for.

Fjerde kapitel.

Innskotsbøker.

§ 30. Innskotsbøker i bankar og samvirkelag fylgjer føresegnene om enkle gjeldsbrev, men med dei serreglane som er fastsette i § 31.

§ 31. Atterhald om at pengane kann betalast ut til kvar den som har boka i hende, kann skyldnaren berre gjera gjeldande, når det er innført i boka på ein klår måte.

Er det serleg grunn til det, skal det likevel krevjast prov for at ihendehavaren har rett til å taka ut pengane.

§ 32. Blir ei innskotsbok avhendt til eige eller pant, gjeld dette mot kravsmennene til avhendaren berre når skyldnaren har notert avhendinga i bøkene sine, og gjeve mottakaren melding om det og om kva det stod inne på kontoen. Dette må skyldnaren gjera straks om innehavaren av kontoen krev det og legg fram boka so framt ikkje serleg avtale eller reglar i vedtektene til skyldnaren gjev rett til å nekte notering.

Er boka avhend til fleire, går den føre som har fått notert sin rett av skyldnaren og i god tru fått melding om det.

Kan kvar ihendehavar ta ut på innskotsboka, krevst det dertil at mottakaren har fått boka i hende.

§ 33. Skyldnaren kan ikkje krevja motrekning med krav på avhendaren, når han har gjeve mottakaren slik melding

17 febr. Nr. 1.

som § 32 talar om. Heller ikkje har han den motsegna at han ikkje var skyldig pengane so framt ikkje mottakaren visste dette eller burde ha mistanke om det.

Når ikkje det motsette er sagt klårt, er atterhald om at utbetaling kan skje til ihendehavaren bindande ogso for mottakaren etter reglane i § 31.

Femte kapitel.

Overgangsreglar.

§ 34. Denne lova tek til å gjelda 1 januar 1940.

Ho blir nytta på eldre gjeldsbrev òg, når inkje anna er sagt i dei næste paragrafane.

§ 35. Når reglane i denne lova skal nyttast på eldre namnegjeldsbrev, blir breva rekna for å vera stila til namngjeven mann eller order, so nær som når det er tilsett «ikkje til order» eller eit anna slikt atterhald.

Er eit slikt gjeldsbrev kome på avveg før lova tek til å gjelda, misser ikkje kravshavaren retten sin etter den gamle lov, om han gjer retten gjeldande innan 1 januar 1942.

§ 36. Paragrafane 1—5 og 7 gjeld berre gjeldsbrev som er yngre enn denne lova.

Paragraf 6 blir nytta på eldre gjeldsbrev òg, når betalingstida fell etter lova tek til å gjelda.

§ 37. Utbetaling på eldre innskotsbøker står under den rett som har golde til dessa, når skyldnaren ikkje har havt rimelegt høve til å gjeva slik påskrift som er nemnd i § 31.

Sjette kapitel.

Brigde i andre lover o. a.

§ 38. Forordninga frå 9 februar 1798 held opp å gjelda.

§ 39. Norske Lov 1—21—13 og 14 held opp å gjelda. Samkausjonistar svarar ein for alle og alle for ein, når inkje anna er sagt. Reglane i § 2, andre og tredje leden, gjeld likeins for samkausjonistar.

§ 40. Det som er fastsett i § 6 skal gjelda på tilsvarande måte om avtalegjeld som ikkje knyter seg til gjeldsbrev, men som skyldnaren har fått serskilt varsel om å betala. Kjem varslet etter forfallsdag, tek renta til frå den dag varslet er framkome til skyldnaren.

§ 41. I lov nr. 7 frå 27 juli 1896 om forelding av krav blir desse brigde gjorde:

1) § 5, siste leden, skal lyda: «Er det utstedt gjeldsbrev for noen av disse fordringer, skal foreldelsesfristen være ti år. Er det utstedt rente- eller utbyttekuponger, gjelder reglene i § 19 a.»

2) Etter § 19 blir sett inn ein ny paragraf, § 19 a, med denne føresegn: «Fordring efter rente- og utbyttekuponger foreldes i 3 år efter kupongens forfallsdag. Kortere frist kan ikke avtales. 17 febr. Nr. 1.

Den som innen foreldelsesfristens utløp har meldt skyldneren at hans kupong er kommet bort og gjør sin eiendomsrett antagelig, kan kreve den betalt når fristen er slutt.»

§ 42. I lov nr. 7 frå 13 august 1915 om tvangsfullføring blir desse brigde gjorde:

1) § 89 skal lyda:

«Er utlegg tatt i en fordring eller rettighet som ikke knytter sig til et omsetningsgjeldsbrev eller et lignende verdipapir, skal namsmannen, hvis saksøkeren forlanger det, uten ophold gjennem anbefalt brev gi den forpliktede underretning om utlegget og forby ham å betale eller yde til saksøkte.»

2) § 92 skal lyda:

«Utlagte penger skal namsmannen ta i besiddelse, hvis ikke partene er enige om å overgi dem til en annen.

Er utlegg tatt i et omsetningsgjeldsbrev eller i et lignende verdipapir, skal namsmannen gi dokumentet påtegning om utlegget og forvare det, hvis ikke partene er enige om å overgi det i en annens varetekt.

Namsmannen kan også ellers ta i besiddelse dokumenter, som tjener til bevis for utlagte fordringer eller rettigheter, og gi dem påtegning om utlegget.

Er dokumentene i tredjemanns besiddelse, gjelder det, som her foreskrevet om besiddelsestagelse, først fra det tidspunkt, da saksøkte kunde ha krevet dem tilbakelevert.»

3) § 221 skal lyda:

«Om enhver anvisning underretter namsmannen saksøkte i anbefalt brev, hvis han har kjent opholdssted i riket.

Anvises en fordring, som knytter sig til et omsetningsgjeldsbrev eller et lignende verdipapir, skal det overleveres til saksøkeren med påtegning om anvisningen.»

§ 43. I lov frå 4 juli 1924 om sparebankar blir desse brigde gjorde:

1) § 39 skal lyda:

«Den som setter penger inn i en sparebank, får en bankbok forsynt med det nummer han har i bankens innlånsbok, og lydende på dens navn, stilling og bosted til fordel for hvem innskuddet gjøres.

Enhver sparebankbok skal inneholde oplysninger om sparebankens innskuddsvilkår. Første gang det gjøres inn-

17 febr. Nr. 1.

skudd, skal det leveres innskyteren et eksemplar av nærværende lov og sparebankens vedtekter.

Såfremt en sparebank forbeholder sig adgang til å utbetale bokens midler til ihendehaveren, skal dens første side ha en iøinefallende meddelelse om dette. Samme steds skal det i så fall også stå, at eieren har adgang til å få anført i boken at beløpet bare skal utbetales til ham selv eller den han bemyndiger.

Ved iøinefallende opslag i banklokalet skal det angis efter hvilke regler banken blir fri, når det heves på dens innskuddsbøker.»

2) § 40, fyrste leden held opp å gjelda.

§ 44. For rente- eller utbytekupongar som er forfalne før denne lov tek til å gjelda, blir dei tre år i § 41 nr. 2 rekna frå 1 januar 1940. Men skyldnaren kann skyta seg inn under eldre lov, om dette fører til at kravet fell bort før.

17 febr. Nr. 2.

Lov *) [1]) om deponering i gjeldshøve.

§ 1. Har nokon ei gjeld i pengar eller verdpapir, som han ikkje får oppfylla av ein grunn som ligg hjå kravshavaren, kan han fri seg med å deponera i Noregs bank i samhøve med reglane i denne lov.

Same retten har skyldnaren om kravshavaren ikkje gjer det skyldnaren kann setja til vilkår for å betala, eller det er grunn til å vera i tvil om kven som er kravshavar og skyldnaren ikkje kann klandrast for denne uvissa.

§ 2. Er det pengar skyldnaren skal svara, deponerar han på den måten at han set pengane inn på folio i banken.

Er ansvaret i verdpapir, deponerar han med å gjeva slike papir utan forsegling eller lås til banken til gøymings. Rente, avdrag og andre summar som forfell på slike papir, tek banken inn og fører på folio som deponera pengar etter denne lov. Gøymingsgebyret som banken fastset, tek han av dei pengane som soleis kjem inn, og elles skal det betalast av den som gjer krav på det som er deponera. Departementet kann gjeva reglar om kva banken elles skal gjera med verdpapira.

§ 3. Når skyldnaren deponerar, skal han gjeva opp deponeringsgrunnen, kva gjeld det er og om råd er namnet på kravshavaren.

Blir det som er deponera, utreidt til urette mann, fordi skyldnaren gav range eller ufullstendige opplysningar, blir han

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.

[1]) St.vedtak 3 februar. Se Ot. prp. nr. 38 for 1938. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 158—159; i Lt. s. 20.

ikkje fri ansvaret sitt. Men kravshavaren kann ikkje krevja meir enn det tapet forsøminga valda. 17 febr. Nr. 2.

Skyldnaren skal varsla kravshavaren om at han har deponera, so sant det er råd. Gjer han ikkje det, skal han svara tap dette fører med seg.

§ 4. Det som er deponera, skal reidast ut til kravshavaren, når han provar retten sin.

Gjer fleire krav på det som er deponera, skal det reidast ut når det er endeleg avgjort i dom eller på annan måte kven som har retten.

§ 5. Skyldnaren kann ikkje krevja att det som er deponera, utan i det tilfellet som er nemnt i § 6, andre leden.

Når den som deponerar, tek atterhald om større rett til å krevja attende, går tilfellet ikkje inn under denne lov.

§ 6. Retten kravshavaren har til dei verde som er deponera, fell bort tjuge år etter deponeringsdagen.

Innan eitt år etter kann den som deponera, krevja dei att.

Blir det ikkje reist noko slikt krav, går dei inn i statskassa.

§ 7. Serlege reglar i andre lover om høve for skyldnaren til å fri seg med deponering, held ved å gjelda.

Kongelig resolusjon *). 17 febr.

I. En gammel eik på eiendommen Skårberg, gnr. 118, bnr. 2, Spydeberg herred, Østfold fylke, skal være fredet mot skade og ødelegging av enhver slags i henhold til lov av 25 juli 1910 nr. 3, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1.

II. Fredingsvedtaket blir å kunngjøre ved oppslag på stedet.

Kongelig resolusjon. 17 febr.

I uniformsreglementet for rikets politi, fastsatt ved kongelig resolusjon av 13 mars 1935, skal punkt 13 lyde således:

13. Utrykningspolitiet.

Utrykningspolitiets uniform skal være som bestemt for det øvrige politi.

Utrykningssjefen skal ha uniform og distinksjoner som bestemt for politiinspektør.

De uniformsplagg som for det øvrige politi kan innføres etter politimesterens nærmere bestemmelse, kan for utrykningspolitiets vedkommende — i den utstrekning det er behov for det — anordnes av utrykningssjefen med Justisdepartementets godkjennelse.

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

17 febr. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild) og steder hvor der lages fiskemat, og om forskrifter for dame- og herrefrisørsalonger, for Molde.

17 febr. **Kongelig resolusjon** **).

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Innførsel her til landet av produkter av hval skal inntil videre være forbudt.
2. Handelsdepartementet kan dispensere fra dette forbud.
3. Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføyninger som det anser nødvendig til gjennomføring av det under 1 omhandlede innførselsforbud.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

17 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I henhold til lov nr. 3 av 8 april 1938 om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommanditaksjeselskaper av 19 juli 1910 § 23 og lov nr. 5 av samme dag om oppleggingav reservefond m. v. i selskaper § 1 bestemmes:

Selskap hvis virksomhet utelukkende går ut på å eie og drive en eller flere leiegårder, kan ved beregningen av det reservefond som selskapet etter loven plikter å legge opp, holde utenfor beregningen gjeld som er sikret ved pant i selskapets faste eiendom innenfor sytti prosent av vedkommende eiendoms skattetakst.

17 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I. Punkt I i kongelig resolusjon av 23 november 1928, hvorved Enebaknesset o: den del av Enebak herred, Akershus fylke, som ligger på østre side av Øyeren, erklærtes smitta av bipest, blir opphevd.

II. Kongelig resolusjon av 14 juni 1935, hvorved bl. a. Nesodden herred, Akershus fylke, erklærtes smitta av bipest, blir opphevd for Nesodden herred.

III. Kongelig resolusjon av 22 januar 1937, hvorved bl. a. Nordstrand og Østre Aker sogn i Aker herred, Akershus fylke, erklærtes smitta av bipest, blir opphevd for Østre Aker sogn.

IV. Denne resolusjon tar til å gjelde straks.

17 febr. **Bruksregler** *) for Furnes bygdealmenning.

---

*) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 17 febr.

Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har den britiske regjering gjort internasjonal overenskomst*) om lastelinjer, London 5 juli 1930, gjeldende for Straits Settlements med virkning fra 2 mars 1939.

Skriv**) frå Landbruksdepartementet om hamning med geit og sau i skogmark i Gaular herad, Sogn og Fjordane fylke. 17 febr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet. 17 febr.

I henhold til § 17, punkt 2 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 godkjennes den av Bergens formannskap i møte 18 januar 1939 vedtatte instruks for bygningssjefen i Bergen for så vidt angår de av bygningsrådets gjøremål som i henhold til instruksens § 3 er tillagt bygningssjefen.

Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet om ervervsmessig personbefordring med motorvogn på forskjellige veistrekninger i Opland, bl. a. veien Fossberget—Leira bru i Øverdal. 17 febr.

Skriv †) frå Arbeidsdepartementet om at dei avgrensande føresegner for fortenestkøyring av personar med motorvogn på vegstrekningi Sogndal—Fortun med sidevegar til Jostedal og Sogndalsdalen vert utvida til å gjelda også vegane Grinde i Leikanger—Sogndal og Fortun—fylkesgrensa imot Opland fylke. 17 febr.

Bruksregler ††) for Eina bygdealmenning. 18 febr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 18 febr.

Normalinstrukser for kommunekasserere og kommunerevisorer.

— — — Da de normalinstrukser som nå er utarbeidet, er mer utførlige og på enkelte punkter også forskjellige fra de instrukser som kommunene i den senere tid har fått godkjent — som regel på grunnlag av budsjett- og regnskapskomitéens forslag til normalinstrukser — og det dessuten er ønskelig at instruksene i de enkelte kommuner blir så ensartet som det etter forholdene er mulig, finner departementet å burde anmode om at hver enkelt kommune gjør vedtak om nye instrukser for kassereren og revisoren — mest mulig i samsvar med departementets normalutkast. Vedtakene bes sendt inn

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734 og nr. 8 for 1938 s. 518.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 8.
***) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
†) Kunngj. 23 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.
††) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

18 febr. hertil med hr. fylkesmannens uttalelse. Departementet vil deretter fastsette instruksene for hver enkelt kommune.

Normalinstruksene som foreligger så vel på bokmål som på nynorsk, hitsettes.

Normalinstruks for herredskassereren.

§ 1. Herredstyret ansetter herredskassereren etter reglene i landkommunelovens § 43, jfr. § 27 nr. 6. Som herredskasserer kan bare ansettes fullt regnskapskyndig person.

For oppsigelse av herredskassereren gjelder reglene i landkommunelovens § 43. Den gjensidige oppsigelsesfrist er 3 måneder. Herredskassereren fratrer sin stilling når han fyller 70 år eller — dersom det er en kvinne — 65 år.

§ 2. Herredskassererens nærmeste foresatte er ordføreren [1]) innenfor den ramme som instruks og andre bestemmelser trekker opp.

§ 3. Herredskassereren er ansvarlig for at de gjøremål som er lagt til ham, blir utført.

Han er likeledes ansvarlig for kommunens [2]) samlede beholdning av kontanter, bankbøker, pantobligasjoner og andre verdipapirer — så langt ansvaret for slike aktiva ikke er lagt til særskilt kasserer — og for at disse blir forvaltet i samsvar med gitte bestemmelser. Det samme gjelder — så langt annet ikke i særlige tilfelle måtte være bestemt — legater og andre midler som kommunen forvalter og som herredskassereren fører regnskap for.

Han stiller garanti til sikkerhet for sitt ansvar. Herredstyret fastsetter garantisummen. Formannskapet godkjenner den måte garantien stilles på. I alminnelighet bør bare garantiforsikring eller bankgaranti godtas.

§ 4 [3]). Herredskassereren fører de bøker for herredskassen og for særregnskapene — så langt slike ikke er lagt under særskilt kasserer — som er nødvendig for at regnskapsføringen skal være forsvarlig og i samsvar med de forskrifter som departementet gir om denne.

For ekspedisjoner som kommer inn eller går ut, skal det være en betryggende ordning.

§ 5. Herredskassereren plikter å holde seg à jour med de innbetalinger som skal finne sted.

---

[1]) I kommuner hvor rådmann er ansatt, settes her: rådmannen.

[2]) I kommuner med to eller flere sogn settes: kommunens og sognekommunenes.

[3]) I herreder med to eller flere sogn settes inn som annet ledd i denne paragraf: Han fører også bøkene vedkommende sogneregnskapene.

Han har ansvaret for innfordring av skatter, avgifter, 18 febr.
renter, refusjonsbeløp og andre tilgodehavender, så langt dette ikke er lagt til særskilt kasserer. Han sørger for innkreving i rett tid og i samsvar med lov og gjeldende regler. Uteblir betaling ved forfall eller etter påkrav, tar han de nødvendige skritt til tvangsinnfordring av kravet. I tilfelle av konkurs, akkord eller auksjon over eiendeler som kommunen har pant eller noen annen rett i, tar han de skritt som må til for å sikre kommunens interesser. Han kan dog ikke i noe tilfelle gå til saksanlegg uten først å ha innhentet samtykke fra formannskapet, eventuelt herredstyret.

Han sørger for at det i rett tid blir satt opp skatterestanseliste til bruk ved utpantinger som han krever holdt eller holder. Når utpanting skjer ved andre eller utlegg ellers blir gitt for fordringer som herredskassereren skal kreve inn, plikter han å gå gjennom utskrifter av utpantings- eller utleggsforretningen, bedømme utlegget og i tilfelle kreve ytterligere utlegg. Han sørger — når det antas hensiktsmessig — for tinglysing av utpantings- eller utleggsforretningen.

Han skal hvert år innen utgangen av mars måned sende formannskapet liste over de skattebeløp som han anser for uerholdelige, med opplysning om hvad det er gjort for å få disse inn og grunnen til at de ikke lar seg innkreve — og med forslag til strykning.

§ 6. Herredskassereren plikter å holde seg à jour med de utbetalinger som skal finne sted etter budsjett eller særskilt vedtak og med hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet.

Han utbetaler pengene, men bare etter anvisning fra rette vedkommende. For hvert beløp som utbetales, skal kvittering kreves. Blir det betalt penger til fylkes-, by-, herreds- eller sognekommune, skal samtidig vedkommende kommunes revisjon underrettes, jfr. landkommunelovens § 94.

§ 7. Herredskassereren sender minst én gang hvert kvartal oppgave til formannskapet over det som til da er gått inn av skatter, avgifter, refusjoner m. m. og betalt ut på de enkelte budsjettposter. Samtidig oppgir han kassebeholdningens størrelse og — i tilfelle — summarisk oppgave over anviste ubetalte regninger som beror hos ham.

§ 8. Herredskassereren teller opp kassen hver dag. Kassaboken avsluttes ved utgangen av hver måned.

Formannskapet bestemmer til enhver tid hvor meget herredskassereren kan ha liggende i kontanter og treffer de nødvendige bestemmelser om kommunens bankforbindelse.

Herredskassereren kontrollerer hvert halvår den behold-

18 febr. ning av pantobligasjoner, verdipapirer og lignende som han har ansvar for.

§ 9. Herredskassens regnskap [1]) og særregnskaper som hører under herredskassereren og følger budsjettåret, skal være avgitt snarest mulig etter utgangen av regnskapsåret (30 juni) — kassaboken må ikke holdes åpen ut over denne dag — og senest innen 30 september. Regnskaper som ikke følger budsjettåret, skal avlegges senest to måneder etter utgangen av regnskapsåret.

I forbindelse med avslutning av regnskapet tas opp fullstendige lister over utestående skatter, avgifter og andre krav.

§ 10. Herredskassereren gjør seg kjent med revisjonens merknader og gir de uttalelser og redegjørelser som disse måtte kreve.

§ 11. Regnskapsbøker med bilag og penger og verdipapirer oppbevares på betryggende måte.

§ 12. Herredskassererens kontor på ..... (sted) skal være åpent for publikum ..... (dager og klokkeslett).

Herredskassereren plikter å være til stede i hvert herredstyre- og formannskapsmøte og dessuten i andre kommunale møter som han innkalles til.

§ 13. Herredskassereren har rett til 14 dagers ferie i sommertiden etter nærmere bestemmelse av hans nærmeste foresatte (jfr. § 2).

Tjenestefrihet — utenfor feriefraværet — for inntil 3 uker kan ordføreren tilstå ham. Ut over dette tidsrum kreves samtykke av formannskapet. Formannskapet kan ansette vikar for inntil 3 måneder.

§ 14. Herredskassereren må finne seg i de endringer i eller tillegg til denne instruks som måtte bli fastsatt.

§ 15. Oppsigelsesfristen i § 1, annet ledd, gjelder ikke, når herredskassereren grovt tilsidesetter bestemmelsene i denne instruks, anses uskikket for stillingen eller når hans moralske vandel gjør det nødvendig at han fjernes.

Normalinstruks for heradskasseraren.

§ 1. Heradstyret tilset heradskasseraren i samsvar med føresegnene i landkommunelova (§ 43, jfr. § 27 nr. 6). Den som skal tilsetjast, må vera fullt rekneskapskunnig.

Om oppseiing av heradskasseraren gjeld føresegnene i § 43 i landkommunelova. Oppseiingsfristen er 3 månader for båe

[1]) I herreder med to eller flere sogn settes her: Herreds- og sognekassenes regnskaper.

partar. Heradskasseraren skal slutta i posten når han fyller 70 år, eller om det er ei kvinne, når ho fyller 65 år. 18 febr.

§ 2. Den næraste føresette for heradskasseraren er ordføraren[1]), innanfor dei grenser som fylgjer av instruksen og andre føresegner.

§ 3. Heradskasseraren er ansvarleg for at det arbeid som er lagt til han, vert gjort.

Likeins har han ansvaret for alle pengar, bankbøker, pantobligasjonar og andre verdpapir som kommunen[2]) har (så langt ansvaret for slik eige ikkje er lagt til nokon serskild kasserar) og har ansvaret for at alt dette vert styrt såleis som gjeldande føresegner fastset. Dette gjeld og legat og annan midel som kommunen styrer og heradskasseraren fører rekneskap for, når det ikkje er fastsett noko anna i serskilde tilfelle.

Heradskasseraren skal gjeva garanti for ansvaret sitt. Heradstyret fastset garantisummen, og formannskapet godkjenner den måten garantien vert gjeven på. Vanleg bør dei berre godtaka garantitrygding eller bankgaranti.

§ 4[3]). Heradskasseraren fører dei bøkene for heradskassa og for serrekneskapane (når ikkje serrekneskapane er lagde under serskild kasserar) som trengst til forsvarleg rekneskapsføring i samsvar med dei føresegnene som departementet gjev om dette.

Med sendingar som kjem inn eller går ut, skal det vera ein fullgod skipnad.

§ 5. Heradskasseraren skal halda greie på dei innbetalingane som skal koma.

Han har ansvaret for at skattane vert innkravde og likeins avgifter, rente, refusjonar og andre summar som skal innbetalast, så langt dette ikkje er lagt til nokon serskild kasserar. Han syter for innkrevjing i rett tid og i samsvar med lov og gjeldande reglar. Kjem ikkje betalinga på forfallstid eller etter påkrav, skal han gjera det som trengst til tvangsinnkrevjing. Når det vert haldi auksjon over noko som kommunen har pant eller nokon annan rett i, skal han gjera det som er turvande til å tryggja kommunen. Det same gjeld i konkurs og akkordtinging. Men heradskasseraren kan ikkje i noko høve reisa sak utan at han fyrst har fått samtykke frå formannskapet eller heradstyret.

---

[1]) I kommunar som har rådmann, skal her stå: rådmannen.

[2]) I kommunar med to eller fleire sokner skal stå: kommunen og soknekommunane.

[3]) I herad med to eller fleire sokner skal det setjast inn mellom fyrste og siste leden i denne paragrafen: Han fører og bøkene for soknerekneskapane.

18 febr. Heradskasseraren skal syta for at det vert sett opp i rett tid ei liste over utestående skatt (restanseliste), til bruk når det skal pantast. Dette gjeld både når det er andre som skal halda panting etter krav frå heradskasseraren og når han pantar sjølv. Når ein annen pantar og elles når det vert teki pant for krav som heradskasseraren skal krevja inn, skal han sjå gjennom utskriftene av pantinga eller utleggstenesta, gjera seg opp ei meining om pantet er godt nok og krevja ny panting eller utleggsteneste når det er grunn til det. I alle høve der det er tenlegt, skal han syta for at pantinga eller utleggstenesta vert tinglyst.

Kvart år føre utgangen av mars måned skal heradskasseraren senda formannskapet ei liste over skattar som han meiner det ikkje er råd å få inn, med opplysning om kva det er gjort med innkrevjinga og om grunnen til at det ikkje er råd å få dei — og med framlegg om stryking.

§ 6. Heradskasseraren skal halda greie på dei utbetalingane som skal gjerast etter budsjettet eller serskilde vedtak og halda greie på kven det er som har tilvisingsmakt til kvar tid.

Heradskasseraren betalar ut pengar, men berre etter tilvising frå rette vedkomande. Det skal krevjast kvitting for kvar sum som vert utbetala. Vert det betala pengar til ein fylkes-, by-, herads- eller soknekommune, skal det sendast melding med det same til ettersynet i mottakarkommunen (jfr. § 94 i landkommunelova).

§ 7. Minst ein gong i fjerdingåret skal heradskasseraren senda formannskapet ei oppgåve over det som har komi inn til då av skattar, avgifter, refusjonar o. a. og over det som er utbetala på dei einskilde budsjettpostane. Med det same skal han segja frå kor mykje pengar det er i kassa og senda ei stutt oppgåve over tilviste rekningar som ligg hjå han, men ikkje er betala.

§ 8. Heradskasseraren tel opp kassa kvar dag. Kassaboka skal sluttast av for kvar månad.

Formannskapet fastset til kvar tid kor mykje reide pengar heradskasseraren kan ha liggjande i kassa, og gjer turvande vedtak om det banksamband kommunen skal ha.

Heradskasseraren skal kvart halvår sjå over dei pantobligasjonar, verdpapir o. sl., som han har ansvar for.

§ 9. Rekneskapen for heradskassa [1]) og serrekneskapane som høyrer under heradskasseraren og fylgjer budsjettåret, skal gjevast så snart som råd er etter utgangen av rekne-

[1]) I herad med to eller fleire sokner skal her stå: Rekneskapane for heradskassa og soknekassene.

skapsåret (30 juni) — kasseboka må ikkje haldast open etter 18 febr. den dagen — og seinast innan 30 september. Rekneskapar som ikkje fylgjer budsjettåret, skal gjevast innan to månader etter utgangen av rekneskapsåret, seinast.

Når rekneskapen vert oppgjord, skal det lagast fullstendige lister over utestående skattar, avgifter og andre krav.

§ 10. Heradskasseraren skal sjå gjennom merknadene frå ettersynet og gjeva dei utgreiingar og fråsegner som trengst til svar på merknadene.

§ 11. Rekneskapsbøker med vedlegg og likeins pengar og verdpapir skal gøymast på fullgod vis.

§ 12. Heradskasserarkontoret på ..... (stad) skal vera opi for ålmenta ..... (dagar og klokkeslett).

Heradskasseraren har skyldnad til å vera til stades i alle heradstyre- og formannskapsmøte og dessutan i andre kommunale møte som han vert innkalla til.

§ 13. Heradskasseraren har rett til 14 dagar sumarfritid etter nærare fastsetjing av den som er hans næraste føresette (jfr. § 2).

Tenestefritt — utanom sumarfritida — kan ordføraren gjeva han for opp til 3 veker. For lengre tid trengst det samtykke frå formannskapet. Formannskapet kan setja til vikar for opp til 3 månader.

§ 14. Heradskasseraren lyt finna seg i dei brigde i denne instruksen og dei tillegg til han, som vert fastsette.

§ 15. Oppseiingsfristen i § 1, andre leden, gjeld ikkje i fall heradskasseraren set føresegnene i denne instruksen grovt til sides, eller i fall han lyt reknast for uskikka til yrket, eller i fall den moralske åtferda hans gjer det turvande at han vert avsett.

Normalinstruks for kommunerevisor (på landet).

§ 1. Herredstyret ansetter revisor etter reglene i landkommunelovens § 44, jfr. § 43 og § 27 nr. 6.

Bare fullt regnskapskyndig person kan ansettes som revisor. Person som har anvisningsrett for eller regnskapsplikt overfor kommunen, eller som har lønt arbeid i kommunens tjeneste, kan ikke ansettes. Revisor kan ikke være medlem av herredstyret, jfr. landkommunelovens § 5.

For oppsigelse av revisor gjelder reglene i landkommunelovens § 44, jfr. § 43. Den gjensidige oppsigelsesfrist er 6 måneder. Revisor fratrer sin stilling når han fyller 70 år eller — dersom det er en kvinne — 65 år.

18 febr. Ansettes revisorassistenter, gjelder også for dem det som er sagt i denne paragrafs annet ledds to første punktumer og det som er sagt foran om aldersgrense. Den gjensidige oppsigelsesfrist er for dem 3 måneder.

§ 2. Revisjonen omfatter alle kommunens[1]) regnskaper, derunder for fond, legater, kommunale bedrifter og institusjoner. Den foretas på vedkommende regnskapsførers kontor, når ikke særlige forhold tilsier at den foretas annet sted.

§ 3. Revisjonen bør såvidt mulig være à jour.

a. I kommuner med over 2 000 innbyggere: Den tillates ikke til noen tid å ligge mer enn høyst en måned tilbake med revisjonsarbeidet.

b. I kommuner med under 2 000 innbyggere: Den tillates ikke til noen tid å ligge mer enn høyst to måneder tilbake med revisjonen.

c. I kommuner som bruker løsbladet kassajournal: Den tillates ikke til noen tid å ligge mer enn høyst 14 dager tilbake med revisjonen.

§ 4. Revisjonen er såvel tallmessig som kritisk. Det kontrolleres også at regnskapene blir ført og avsluttet i samsvar med de forskrifter som til enhver tid er gitt.

Til bruk for sitt arbeid har revisjonen krav på uoppfordret å få tilsendt melding om alle vedtak av herredstyre, formannskap, utvalg, råd, styrer og komitéer, som er av interesse. Revisjonen har adgang til forhandlingsprotokoller, arkiver og lignende og kan av kommunens organer og tjenestemenn kreve alle de opplysninger som den anser nødvendig. Ordføreren sender revisjonen avskrift av alle inntektsbilag som han mottar.

Revisjonen har rett til under sitt kontrollarbeid å gjøre direkte henvendelser til kommunens forbindelser, skattytere m. m., så langt det har betydning for dens kontrollarbeid.

§ 5. Revisjonen påser særlig:

a. at alle posteringer har hjemmel i vedtatte budsjetter eller i særskilt vedtak av rette myndighet,

b. at bilagene — før en postering i kassajournalen (kassaboken) eller memorialen avmerkes — både reelt og formelt er i orden, at alle utgiftsbilag er behørig attestert, anvist og kvittert. Postkvittering godtas bare som foreløpig bilag. Det påses at kvittering fra rette mottager av beløpet kommer inn innen rimelig tid. Ikke noe tall må merkes av før det er ført inn med blekk. Hvert regn-

[1]) I herreder med to eller flere sogn settes her: kommunens og sognekommunenes.

skapsbilag merkes, stemples eller gjennomhulles, så snart det er revidert, slik at det ikke kan brukes på ny [1]), 18 febr.

c. at ingen utbetaling finner sted i strid med lov eller vedtekt,

d. at de enkelte bevilgninger ikke overskrides uten at det på forhånd er gitt tilleggsbevilgning, jfr. landkommunelovens § 51, annet ledd,

e. at de inntekter som skal gå inn, også kommer inn — dette påses foruten ved inntektsmeldinger, innhentede oppgaver og lignende også ved stikkprøver — eller at det nødvendige blir gjort for å få dem inn eller for at kommunens krav ikke skal gå tapt,

at skattelister og oppebørselsberegninger blir sendt herredskassereren eller innhentet av ham i rett tid, — den foretar kontrollberegning og ettersummering av disse lister og beregninger — og at skatte- og oppebørselsinnfordringen skjer i samsvar med lov og gjeldende regler [2]),

at skatter og avgifter m. m. til kommunen som ikke er betalt ved regnskapsårets slutt, blir overført til restanselister eller restansekort og at listene eller kortene stemmer med regnskapets konti,

f. at alle strykninger i skattelister og restanselister (bøker) av skatter og andre fordringer har hjemmel i vedtak av rette myndighet,

g. at regnskapsføringen er korrekt og ordentlig,

h. at den økonomiske sikkerhet som kommunens kasserer(e) og andre skal stille, til enhver tid er i orden.

For øvrig påser revisjonen at alt som gjelder regnskapsføringen eller inn- og utbetalinger er i orden.

§ 6. Kassaettersyn foretas uten varsel så ofte revisjonen anser det påkrevd, dog minst en gang hvert kvartal til ubestemte tider. Bankkonti kontrolleres ved direkte henvendelse til vedkommende banker, såvidt mulig samtidig med kassaettersynet. Fører kassereren flere regnskaper, gjøres samtlige kasser opp under ett; fører han også ikke-kommunalt regnskap, bør også kassen for dette søkes gjort opp samtidig. Kassaettersynet føres inn i revisjonsboken.

---

[1]) I større kommuner bør innfridde rentekuponger brennes, såsnart revisjon av disse har funnet sted. Innfridde obligasjoner med kupongark bør også brennes når de er revidert. Dette gjøres i overvær av herredskasserer, bokholder og revisor. Når obligasjoner brennes, skal det føres inn i en bok hvilket lån og hvilken obligasjonsserie det gjelder, obligasjonens nummer, forfallsdag, innfrielsesdag og brenningsdag.

[2]) I større kommuner skal også herredskassereren føre kontroll med innfordringen av skatter og avgifter slik at han kontrollerer sitt eget personale (indre kontroll).

18 febr. Bankbøker, verdipapirer og bankkonti kontrolleres hvert halvår, herunder også at slike aktiva og kontantbeholdningen oppbevares betryggende og ikke kan disponeres av uvedkommende. At så er gjort, føres inn i revisjonsboken.

Konstateres uregelmessigheter, sendes straks innberetning til formannskapet.

§ 7. Revisjonen påser at regnskapene sluttes til fastsatt tid (30 juni) og foreligger ferdig oppgjort snarest mulig og senest innen 30 september. For regnskaper som ikke følger budsjettåret, settes fristen for oppgjør av regnskapet til høyst to måneder etter utgangen av regnskapsåret.

Revisjonen påser at det (de) avlagte regnskap(er) er korrekt og at alle utgifter og inntekter for året er tatt med i det, at alle kommunens eiendeler og gjeldsforpliktelser er tatt med i balansekonto (generalbalansekonto) og at alle kommunens garantiforpliktelser er tatt med i fortegnelsen over disse.

De avlagte regnskaper (så vel driftskonto som balansekonto) underskrives både av revisor og regnskapsfører. Finner revisor at det er noe i regnskapet som ikke er helt korrekt, eller er det merknader vedkommende regnskapet som ikke er etterkommet, sendes beretning om det, jfr. § 9. Revisor skal da i sin påtegning på regnskapet henvise til denne beretning og angi beretningens dato.

Revisor plikter å være til stede i herredstyret når dette behandler de regnskaper som han reviderer.

§ 8.[1]) Revisor fører revisjonsbok. I denne føres inn de revisjonsmerknader (antegnelser) som blir gjort. Utskrift av boken sendes den som merknadene gjelder. Vedkommendes svar og de rettelser som blir gjort som følge av merknaden, føres inn i boken. Se også § 6 foran.

Merknader som ikke blir etterkommet eller frafalt, tas med i årsmerknadene (antegnelsene). Dessuten innberettes de straks til formannskapet (regnskaps- og desisjonsutvalget, dersom slikt er opprettet) når dette antas nødvendig. Finner revisor det påkrevd, innberetter han dem uten opphold også til fylkesmannen.

§ 9. Revisor utarbeider de årlige merknader så snart som mulig etter at regnskapet er avlagt. Han innhenter selv de svar som er nødvendige og gir forslag til desisjonsinnstilling

[1]) I kommuner som ikke har daglig revisjon, settes til som annet punktum: I denne føres inn de dager revisjon er foretatt og hvor langt revisjonen er skredet fram. Og tredje punktum begynner i så fall slik: Videre føres inn (osv. som sagt i paragrafens annet punktum).

(vedtegning). Merknader, svar og forslag til innstilling, ordnet postvis, sendes formannskapet (regnskaps- og desisjonsutvalget dersom slikt er opprettet), som gir innstilling til herredstyret. Angår merknaden formannskapet, sender revisor uten opphold innberetning til fylkesmannen; det samme gjør han når han finner det påkrevd av andre grunner. 18 febr.

Revisor påser at herredstyrets desisjonsvedtak blir etterkommet og gir i forbindelse med hvert regnskap beretning om de vedtak som i regnskapsåret er etterkommet og om de som ennu ikke er etterkommet.

§ 10. For ekspedisjoner som kommer inn eller går ut, skal det være en betryggende ordning.

§ 11. Departement, fylkesmann, formannskapets og regnskaps- og desisjonsutvalgets medlemmer (og rådmannen om sådan finnes) har adgang til revisjonens bøker og papirer og kan kreve opplysninger av revisor. Gjelder det forhold som er behandlet for lukte dører eller som det av andre grunner skal eller bør bevares taushet om, skal revisor samtidig gi opplysning om det.

Likeledes kan herredstyrets medlemmer kreve opplysninger av revisor, når det ikke gjelder saker eller forhold som vedkommende forsamling har behandlet for lukte dører eller det gjelder private forretningsforhold eller andre private forhold. Også når det foreligger andre særlige forhold som tilsier at opplysninger ikke blir gitt, skal revisor nekte å gi opplysningene. I tilfelle av tvist avgjør formannskapet (regnskaps- og desisjonsutvalget dersom slikt er opprettet) spørsmålet.

For øvrig har revisor og hans underordnede taushetsplikt som gjelder alt det de får kjennskap til under sitt arbeid, unntatt når de har plikt etter gjeldende lov til å gi opplysninger.

Normalinstruks for kommunal ettersynsmann (på landet).

§ 1. Heradstyret tilset ettersynsmannen i samsvar med føresegnene i landkommunelova (§ 44, jfr. § 43 og § 27 nr. 6).

Den som skal setjast til ettersynsmann, må vera fullt rekneskapskunnig. Ingen kan setjast til ettersynsmann når han har tilvisingsrett for kommunen eller rekneskapsplikt andsynes kommunen eller har lønt arbeid hjå kommunen. Ettersynsmannen kan ikkje vera med i heradstyret (jfr. § 5 i landkommunelova).

Om oppseiing av ettersynsmannen gjeld føresegnene i § 44 i landkommunelova, jfr. § 43. Oppseiingsfristen er 6 månader

18 febr. for båe partar. Ettersynsmannen skal slutta i posten når han fyller 70 år, eller om det er ei kvinne, når ho fyller 65 år.

Vert det tilsett hjelpesmenn for ettersynsmannen, skal det som er sagt i andre og tridje punktum i denne paragrafen gjelda for dei og; likeins det som nett er sagt om aldersgrense. Oppseiingsfristen for dei er 3 månader for båe partar.

§ 2. Ettersynet gjeld alle rekneskapane til kommunen [1]), mellom dei rekneskapane for fond, legat, kommunale verksemder og tiltak. Ettersynet skal gjerast på kontoret til den som fører rekneskapen, når ikkje serlege tilhøve gjev grunn til å gjera det ein annan stad.

§ 3. Ettersynet må ikkje liggja etter med arbeidet sitt.

a. I kommunar med over 2 000 menneskje: Det har aldri lov til å liggja etter med arbeidet meir enn ein månad i det meste.
b. I kommunar med under 2 000 menneskje: Det har aldri lov til å liggja etter med arbeidet meir enn to månader i det meste.
c. I kommunar som har kassejournal med lause blad: Det har aldri lov til å liggja etter med arbeidet meir enn 14 dagar i det meste.

§ 4. Ettersynet er både tal-ettersyn og kritisk ettersyn. Det skal og sjåast etter at rekneskapane vert førde og slutta i samsvar med dei føresegnene som gjeld til kvar tid.

Til bruk for arbeidet sitt har ettersynet krav på å få sendt til seg ubede melding om alle vedtak i heradstyre, formannskap, utval, råd, styre og nemnder, når vedtaket kjem ettersynet ved. Ettersynet har rett til å sjå i alle møtebøker, arkiv o. sl., og kan krevja av kommuneorgan og kommunale tenestemenn alle dei opplysningane som ettersynet sjølv held for turvande. Ordføraren sender ettersynet avskrift av alle dei inntektsvedlegg som kjem til han.

I kontrollarbeidet sitt har ettersynet rett til å venda seg beinveges til slike som kommunen har samband med, skattytarar o. a., når det gjeld slikt som har vekt for kontrollarbeidet.

§ 5. Ettersynet skal serleg sjå etter:

a. at alle posteringar har heimel i vedtekne budsjett eller i serskilt vedtak av dei som har avgjerdsretten,
b. at vedlegga — før ei postering i kassejournalen (kasseboka) eller memorialen vert avmerkt — er i orden både etter innhald og etter form, at alle utgift-vedlegg er rett

[1]) I herad med to eller fleire sokner skal her stå: kommunen eller soknekommunane.

attesterte, tilviste og kvitterte. Postkvitting vert berre godteke til vedlegg førebels. Det skal sjåast etter at kvitting frå rette mottakaren av pengane kjem innan rimeleg tid. Ikkje noko tal må merkjast av før det er ført inn med blekk. Kvart rekneskapsvedlegg vert merkt, stempla eller gjennomhola så snart ettersynet har sett på det, så vedlegget ikkje kan nyttast ein gong til[1]), 18 febr.

c. at det ikkje vert utbetala noko i strid med lov eller vedtekt,

d. at det ikkje vert bruka meir pengar av nokon einskild løyvingspost enn det han lyder på, utan det fyrst er gjevi tilleggsløyving,

e. at dei inntektene som skal inn, kjem inn og (dette vert granska etter inntektmeldingar, oppgåvor som vert kravde o. sl., men og med stikkprøver), eller at det som trengst, vert gjort til å få dei inn eller til å halda retten åt kommunen i kraft,

at skattelister og kravs-utrekningar vert sende til heradskasseraren eller at han får tak i dei i rett tid, — det skal kontrollrekna og telja etter desse listene og utrekningane — og sjå etter at mottaking og innkrevjing av skattar og anna vert gjord i samsvar med lov og gjeldande reglar[2]),

at skattar og avgifter o. a. til kommunen vert førde over på restanselister eller restansekort når dei ikkje er betalte ved utgangen av rekneskapsåret, og at listene eller korta er i samsvar med summane i rekneskapen,

f. at det ligg føre vedtak frå rette vedkomande når skattar og andre krav er strokne i listene,

g. at rekneskapsføringa er rett og ordentleg,

h. at den garantien som kasseraren (kasserarane) til kommunen, eller andre, skal gjeva, er i orden til kvar tid.

Elles skal ettersynet sjå etter at alt som gjeld rekneskapsføringa eller inn- og utbetalingar, er i orden.

§ 6. Kasse-ettersyn utan varsel skal haldast så ofte som ettersynet tykkjest turvande, men minst ein gong kvart fjer-

---

[1]) I større kommunar bør innfridde rentekupongar brennast så snart ettersynet er ferdig med dei. Innfridde obligasjonar med kupongark bør og brennast når dei er ettersedde. Heradskasserar, bokhaldar og ettersynsmann skal sjå på brenninga. Når obligasjonar vert brende, skal det førast inn i ei bok kva lån og obligasjonsrekkje dei gjeld, med nummer på kvar obligasjon som vert brend, forfallsdag, innfriingsdag og brenningsdag.

[2]) I større kommunar skal heradskasseraren og føra kontroll med innfordring av skatt og avgifter, såleis at han kontrollerar sine eigne tenestemenn (indre kontroll).

18 febr. dingår, til uvisse tider. Bankkonti skal kontrollerast på den måten at ettersynet får oppgåve beinveges frå banken, på same tid som kassa vert ettertald om det er råd. Fører kasseraren meir enn ein rekneskap, skal alle kassene gjerast opp under eitt; fører han rekneskap som ikkje er kommunal, bør ettersynet freista å få det til at kassa for den rekneskapen vert oppgjord på same tid. Kasse-ettersynet skal førast inn i ettersynsboka.

Bankbøker, verdpapir og bankkonti skal kontrollerast kvart halvår; og då skal det sjåast etter at slik eige og likeins dei reide pengane vert gøymde på ein fullgod måte og at ingen uvedkomande kan råda over dei. At dette er gjort, skal førast inn i ettersynsboka.

Finn ettersynet noko misleg, skal det senda melding til formannskapet med det same.

§ 7. Ettersynet skal sjå etter at rekneskapane vert slutta på den tid som er fastsett (30 juni) og at dei ligg ferdige så snart som råd er og seinast innan 30 september. Rekneskapar som ikkje fylgjer budsjettåret, skal vera ferdig oppgjorde innan to månader etter utgangen av rekneskapsåret, seinast.

Ettersynet skal sjå etter at den rekneskapen (dei rekneskapane) som vert gjeven (gjevne), er rett(e) og at alle utgifter og inntekter for året er tekne med, at all eige og skuld som kommunen har, er med på balansekonto (generalbalansekonto) og at alle kommunegarantiar er med på lista over garantiansvar.

Rekneskapane (både driftskonto og balansekonto) skal underskrivast både av ettersynsmannen og rekneskapsføraren. Meiner ettersynsmannen at noko i rekneskapen ikkje er heilt rett, eller er det merknader til rekneskapen som ikkje er fylgde, skal ettersynsmannen senda melding om det, jfr. § 9. I påskrifta si på rekneskapen skal han då visa til meldinga og nemna kva tid ho er dagsett.

Ettersynsmannen har skyldnad til å vera til stades i heradstyret når det har føre seg dei rekneskapane som han har ettersynet med.

§ 8 [1]). Ettersynsmannen skal føra ettersynsbok. I den fører han inn dei ettersynsmerknadene han gjer. Utskrift av boka sender han til den som merknadene gjeld. Svaret frå hin

[1]) I kommunar som ikkje har daglegt ettersyn, skal setjast til etter fyrste punktum: I denne boka skal ettersynsmannen føra inn kva dagar det er halde ettersyn og kor langt arbeidet kom kvar dag. Og tridje punktum tek då til så: Dessutan fører han inn (o. s. b. såleis som andre punktum i paragrafen).

skal førast inn i boka, og likeins dei rettingane som vert gjorde etter merknaden. Sjå og § 6 lengre framme. 18 febr.

Merknader som ikkje vert anten fylgde eller tekne attende, skal takast med i årsmerknadene. Dessutan skal det straks sendast melding om dei til formannskapet (rekneskaps- og desisjonsutvalet der dei har eit slikt) når ettersynsmannen meiner at det er turvande med serskild melding. Finn ettersynsmannen det turvande, sender han og melding til fylkesmannen utan drygjing.

§ 9. Ettersynsmannen skal gjera ferdig årsmerknadene så snart som råd er etter at rekneskapen er oppgjord. Han skal sjølv få rette vedkomande til å gjeva dei svar som trengst og skal så gjera framlegg til desisjonstilråding (vedteikning). Merknader, svar og framlegg til slik tilråding skal vera skipa post for post og skal sendast til formannskapet (rekneskaps- og desisjonsutvalet der dei har eit slikt), og det gjev tilråding til heradstyret. Gjeld merknaden formannskapet, sender ettersynsmannen melding til fylkesmannen utan drygjing, og likeins når ettersynsmannen meiner det er turvande av andre grunnar.

Ettersynsmannen ser etter at desisjonsvedtaka til heradstyret vert fylgde; saman med kvar rekneskap skal han gjeva melding om dei vedtaka som er fylgde i rekneskapsåret og om dei som ikkje er greidde enno.

§ 10. Med sendingar som kjem inn eller går ut, skal det vera ein fullgod skipnad.

§ 11. Departementet, fylkesmannen og dei som sit i formannskapet eller rekneskaps- og desisjonsutvalet (og rådmannen der dei har det) skal ha tilgjenge til bøkene og papira til ettersynsmannen og kan krevja opplysningar av han. Gjeld det slikt som har vore føre for stengde dører eller som det skal eller bør tegjast med av andre grunnar, skal ettersynsmannen segja frå om dette med det same.

Likeins kan dei som sit i heradstyret krevja opplysningar av ettersynsmannen, når det ikkje gjeld saker eller tilhøve som har vore føre i møte for stengde dører eller gjeld private forretningshøve eller andre private tilhøve. Når det ligg føre serhøve som gjer at det ikkje bør gjevast opplysningar, skal ettersynsmannen likeins nekta å gjeva opplysningane. Vert det usemje, skal formannskapet avgjera spørsmålet (rekneskaps- og desisjonsnemnda der dei har det).

Elles har ettersynsmannen og hans undergjevne tegjingsskyldnad som gjeld alt dei får kjennskap til i arbeidet sitt, likevel med unnatak for dei tilfelle då dei har plikt etter gjeldande lov til å gjeva opplysningar.

18 febr. *Normalinstruks for bykassereren (kemneren).*

§ 1. Bystyret ansetter bykassereren etter reglene i bykommunelovens § 43, jfr. § 21 nr. 6. Som bykasserer kan bare ansettes fullt regnskapskyndig person.

For oppsigelse av bykassereren gjelder reglene i bykommunelovens § 43. Den gjensidige oppsigelsesfrist er 3 måneder. Bykassereren fratrer sin stilling når han fyller 70 år eller — dersom det er en kvinne — 65 år.

§ 2. Bykassererens nærmeste foresatte er ordføreren [1]) innenfor den ramme som instruks og andre bestemmelser trekker opp.

§ 3. Bykassereren er ansvarlig for at de gjøremål som er lagt til ham, blir utført.

Han er likeledes ansvarlig for kommunens samlede beholdning av kontanter, bankbøker, pantobligasjoner og andre verdipapirer — så langt ansvaret for slike aktiva ikke er lagt til særskilt kasserer — og for at disse blir forvaltet i samsvar med gitte bestemmelser. Det samme gjelder — så langt annet ikke i særlige tilfelle måtte være bestemt — legater og andre midler som kommunen forvalter og som bykassereren fører regnskap for.

Han stiller garanti til sikkerhet for sitt ansvar. Bystyret fastsetter garantisummen. Formannskapet godkjenner den måte garantien stilles på. I alminnelighet bør bare garantiforsikring eller bankgaranti godtas.

§ 4. Bykassereren fører de bøker for bykassen og for særregnskapene — så langt slike ikke er lagt under særskilt kasserer — som er nødvendig for at regnskapsføringen skal være forsvarlig og i samsvar med de forskrifter som departementet gir om denne.

For ekspedisjoner som kommer inn eller går ut, skal det være en betryggende ordning.

§ 5. Bykassereren plikter å holde seg à jour med de innbetalinger som skal finne sted.

Han har ansvaret for innfordring av skatter, avgifter, renter, refusjonsbeløp og andre tilgodehavender, så langt dette ikke er lagt til særskilt kasserer. Han sørger for innkrevning i rett tid og i samsvar med lov og gjeldende regler. Uteblir betaling ved forfall eller etter påkrav, tar han de nødvendige skritt til tvangsinnfordring av kravet. I tilfelle av konkurs, akkord eller auksjon over eiendeler som kommunen har pant eller noen annen rett i, tar han de skritt som må til for å sikre

[1]) I kommuner hvor rådmann er ansatt, settes her: rådmannen.

kommunens interesser. Han kan dog ikke i noe tilfelle gå til saksanlegg uten først å ha innhentet samtykke fra formannskapet. 18 febr.

Han sørger for at det i rett tid blir satt opp skatterestanseliste til bruk ved utpantninger som han krever holdt eller holder. Når utpantning skjer ved andre eller utlegg ellers blir gitt for fordringer som bykassereren skal kreve inn, plikter han å gå gjennom utskrifter av utpantnings- eller utleggsforretningen, bedømme utlegget og i tilfelle kreve ytterligere utlegg. Han sørger — når det antas hensiktsmessig — for tinglysing av utpantnings- eller utleggsforretningen.

Han skal hvert år innen utgangen av mars måned sende formannskapet liste over de skattebeløp som han anser for uerholdelige, med opplysning om hva det er gjort for å få disse inn og grunnen til at de ikke lar seg innkreve — og med forslag til strykning.

§ 6. Bykassereren plikter å holde seg à jour med de utbetalinger som skal finne sted etter budsjett eller særskilt vedtak og med hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet.

Han utbetaler pengene, men bare etter anvisning fra rette vedkommende. For hvert beløp som utbetales, skal kvittering kreves. Blir det betalt penger til fylkes-, by-, herreds- eller sognekommune skal samtidig vedkommende kommunes revisjon underrettes, jfr. bykommunelovens § 73.

§ 7. Bykassereren sender minst en gang hvert kvartal oppgave til formannskapet over det som til da er gått inn av skatter, avgifter, refusjoner m. m. og betalt ut på de enkelte budsjettposter. Samtidig oppgir han kassebeholdningens størrelse og — i tilfelle — summarisk oppgave over anvist ubetalte regninger som beror hos ham.

§ 8. Bykassereren teller opp kassen hver dag. Kassaboken avsluttes ved utgangen av hver måned.

Formannskapet bestemmer til enhver tid hvor meget bykassereren kan ha liggende i kontanter og treffer de nødvendige bestemmelser om kommunens bankforbindelse.

Bykassereren kontrollerer hvert halvår den beholdning av pantobligasjoner, verdipapirer og liknende som han har ansvar for.

§ 9. Bykassens regnskap og særregnskaper som hører under bykassereren og som følger budsjettåret, skal være avgitt snarest mulig etter utgangen av regnskapsåret (30 juni) — kasseboken må ikke holdes åpen ut over denne dag — og senest innen 30 september. Regnskaper som ikke følger budsjettåret, skal avlegges senest to måneder etter utgangen av regnskapsåret.

18 febr. I forbindelse med avslutning av regnskapet tas opp fullstendige lister over utestående skatter, avgifter og andre krav.

§ 10. Bykassereren gjør seg kjent med revisjonens merknader og gir de uttalelser og redegjørelser som disse måtte kreve.

§ 11. Regnskapsbøker med bilag og penger og verdipapirer oppbevares på betryggende måte.

§ 12. Bykassererens kontor på ..... (sted) skal vær åpent for publikum ..... (dager og klokkeslett).

Bykassereren plikter å være tilstede i bystyre-, formannskaps- og andre kommunale møter som han innkalles til.

§ 13. Bykassereren har rett til 14 dagers ferie i sommertiden — etter nærmere bestemmelse av hans nærmeste foresatte (jfr. § 2).

Tjenestefrihet — utenfor feriefraværet — for inntil 3 uker kan ordføreren tilstå ham. Ut over dette tidsrum kreves samtykke av formannskapet. Formannskapet kan ansette vikar for inntil 3 måneder.

§ 14. Bykassereren må finne seg i de endringer i eller tillegg til denne instruks som måtte bli fastsatt.

§ 15. Oppsigelsefristen i § 1 annet ledd gjelder ikke når bykassereren grovt tilsidesetter bestemmelsene i denne instruks, anses uskikket for stillingen eller når hans moralske vandel gjør det nødvendig at han fjernes.

Normalinstruks for byrevisor.

§ 1. Bystyret ansetter revisor etter reglene i bykommunelovens § 44, jfr. § 43 og § 21 nr. 6.

Bare fullt regnskapskyndig person kan ansettes som revisor. Person som har anvisningsrett for eller regnskapsplikt overfor kommunen, eller som har lønt arbeid i kommunens tjeneste, kan ikke ansettes. Revisor kan ikke være medlem av bystyret, jfr. bykommunelovens § 5.

For oppsigelse av revisor gjelder reglene i bykommunelovens § 44, jfr. § 43. Den gjensidige oppsigelsesfrist er 6 måneder. Revisor fratrer sin stilling når han fyller 70 år eller — dersom det er en kvinne — 65 år.

Ansettes revisorassistenter, gjelder også for dem det som er sagt i denne paragrafs annet ledds to første punktum og det som er sagt foran om aldersgrense. Den gjensidige oppsigelsesfrist er for dem 3 måneder.

§ 2. Revisjonen omfatter alle kommunens regnskaper, derunder for fond, legater, kommunale bedrifter og institu-

sjoner. Den foretas på vedkommende regnskapsførers kontor 18 febr.
når ikke særlige forhold tilsier at den foretas annet sted.

§ 3. Revisjonen bør så vidt mulig være à jour. Den tillates ikke til noen tid å ligge mer enn høyst en måned tilbake med revisjonsarbeidet.[1])

§ 4. Revisjonen er så vel tallmessig som kritisk. Det kontrolleres også at regnskapene blir ført og avsluttet i samsvar med de forskrifter som til enhver tid er gitt.

Til bruk for sitt arbeid har revisjonen krav på uoppfordret å få tilsendt melding om alle vedtak av bystyre, formannskap, utvalg, råd, styrer og komitéer som er av interesse. Revisjonen har adgang til forhandingsprotokoller, arkiver og liknende og kan av kommunens organer og tjenestemenn kreve alle de opplysninger som den anser nødvendig. Ordføreren sender revisjonen avskrift av alle inntektsbilag som han mottar.

Revisjonen har rett til under sitt kontrollarbeid å gjøre direkte henvendelser til kommunens forbindelser, skattytere m. m. så langt det har betydning for dens kontrollarbeid.

§ 5. Revisjonen påser særlig:

a. at alle posteringer har hjemmel i vedtatte budsjetter eller i særskilt vedtak av rette myndighet,
b. at bilagene — før en postering i kassajournalen (kassaboken) eller memorialen avmerkes — både reelt og formelt er i orden, at alle utgiftsbilag er behørig attestert, anvist og kvittert. Postkvittering godtas bare som foreløpig bilag. Det påses at kvittering fra rette mottager av beløpet kommer inn innen rimelig tid. Ikke noe tall må merkes av før det er ført inn med blekk. Hvert regnskapsbilag merkes, stemples eller gjennomhulles, så snart det er revidert, slik at det ikke kan brukes på nytt. [2])
c. at ingen utbetaling finner sted i strid med lov eller vedtekt,
d. at de enkelte bevilgninger ikke overskrides uten at det på forhånd er gitt tilleggsbevilgning, jfr. bykommunelovens § 49 annet ledd,

---

[1]) I kommuner som bruker løsbladet kassajournal: Den tillates ikke til noen tid å ligge mer enn høyst 14 dager tilbake med revisjonen.

[2]) I større kommuner bør innfridde rentekuponger brennes, så snart revisjon av disse har funnet sted. Innfridde obligasjoner med kupongark bør også brennes når de er revidert. Dette gjøres i overvær av bykasserer, bokholder og revisor. Når obligasjoner brennes, skal det føres inn i en bok hvilket lån og hvilken obligasjonsserie det gjelder, obligasjonens nummer, forfallsdag, innfrielsesdag og brenningsdag.

18 febr. e. at de inntekter som skal gå inn, også kommer inn — dette påses foruten ved inntektsmeldinger, innhentede oppgaver og liknende også ved stikkprøver — eller at det nødvendige blir gjort for å få dem inn eller for at kommunens krav ikke skal gå tapt,

at skattelister og oppebørselsberegninger blir sendt bykassereren (kemneren) eller av ham innhentet i rett tid, foreta kontrollberegning og ettersummering av disse lister og beregninger og at skatte- og oppebørselsinnfordringen skjer i samsvar med lov og gjeldende regler [1]),

at skatter og avgifter m. m. til kommunen som ikke er betalt ved regnskapsårets slutt, blir overført ti lrestanselister eller restansekort og at listene eller kortene stemmer med regnskapets konti,

f. at alle strykninger i skattelister og skatterestanselister (bøker) av skatter og andre fordringer har hjemmel i vedtak av rette myndighet,

g. at regnskapsføringen er korrekt og ordentlig,

h. at den økonomiske sikkerhet som kommunens kasserer(e) og andre skal stille, til enhver tid er i orden.

For øvrig påser revisjonen at alt som gjelder regnskapsføringen eller inn- og utbetalinger er i orden.

§ 6. Kasseettersyn foretas uten varsel så ofte revisjonen anser det påkrevd, dog minst en gang hvert kvartal til ubestemte tider. Bankkonti kontrolleres ved direkte henvendelse til vedkommende banker, så vidt mulig samtidig med kasseettersynet. Fører kassereren flere regnskaper, gjøres samtlige kasser opp under ett; fører han også ikke-kommunalt regnskap, bør også kassen for dette søkes gjort opp samtidig. Kasseettersynet føres inn i revisjonsboken.

Bankbøker, verdipapirer og bankkonti kontrolleres hvert halvår, herunder også at slike aktiva og kontantbeholdningen oppbevares betryggende og ikke kan disponeres av uvedkommende. At så er gjort, føres inn i revisjonsboken.

Konstateres uregelmessigheter, sendes straks innberetning til formannskapet.

§ 7. Revisjonen påser at regnskapene sluttes til fastsatt tid (30 juni) og foreligger ferdig oppgjort snarest mulig og senest innen 30 september. For regnskaper som ikke følger budsjettåret, settes fristen for oppgjør av regnskapet til høyst to måneder etter utgangen av regnskapsåret.

Revisjonen påser at det (de) avlagte regnskap(er) er

[1]) I større kommuner skal også bykassereren (kemneren) føre kontroll med innfordringen av skatter og avgifter slik at han kontrollerer sitt eget personale (indre kontroll).

korrekt og at alle utgifter og inntekter for året er tatt med i det, at alle kommunens eiendeler og gjeldsforpliktelser er tatt med i balansekonto (generalbalansekonto) og at alle kommunens garantiforpliktelser er tatt med i fortegnelsen over disse. 18 febr.

De avlagte regnskaper (så vel driftskonto som balansekonto) underskrives både av revisor og regnskapsfører. Finner revisor at det er noe i regnskapet som ikke er helt korrekt, eller er det merknader vedkommende regnskapet som ikke er etterkommet, sendes beretning om det, jfr. § 9. Revisor skal da i sin påtegning på regnskapet henvise til denne beretning og angi beretningens dato.

Revisor plikter å være til stede i bystyret når dette behandler de regnskaper som han reviderer.

§ 8.[1]) Revisor fører revisjonsbok. I denne føres inn de revisjonsmerknader (antegnelser) som blir gjort. Utskrift av boken sendes den som merknadene gjelder. Vedkommendes svar og de rettelser som blir gjort som følge av merknaden, føres inn i boken. Se også § 6 foran.

Merknader som ikke blir etterkommet eller frafalt, tas med i årsmerknadene (antegnelsene). Dessuten innberettes de straks til formannskapet (regnskaps- og desisjonsutvalget, dersom slikt er opprettet) når dette antas nødvendig. Finner revisor det påkrevd, innberetter han dem uten opphold også til fylkesmannen.

§ 9. Revisor utarbeider de årlige merknader så snart som mulig etter at regnskapet er avlagt. Han innhenter selv de svar som er nødvendige, og gir forslag til desisjonsinnstilling (vedtegning). Merknader, svar og forslag til innstilling, ordnet postvis, sendes formannskapet (regnskaps- og disisjonsutvalget dersom slikt er opprettet), som gir innstilling til bystyret. Angår merknaden formannskapet, sender revisor uten opphold innberetning til fylkesmannen; det samme gjør han når han finner det påkrevd av andre grunner.

Revisor påser at bystyrets desisjonsvedtak blir etterkommet og gir i forbindelse med hvert regnskap beretning om de vedtak som i regnskapsåret er etterkommet og om de som ennå ikke er etterkommet.

§ 10. For ekspedisjoner som kommer inn eller går ut skal det være en betryggende ordning.

---

[1]) I kommuner som ikke har daglig revisjon, settes til som annet punktum: I denne føres inn de dager revisjon er foretatt og hvor langt revisjonen er skredet frem. Og tredje punktum begynner i så fall slik: Videre føres inn (osv. som sagt i paragrafens annet punktum).

18 febr. § 11. Departement, fylkesmann, formannskapets og regnskaps- og desisjonsutvalgets medlemmer (og rådmannen om sådan finnes) har adgang til revisjonens bøker og papirer og kan kreve opplysninger av revisor. Gjelder det forhold som er behandlet for lukte dører eller som det av andre grunner skal eller bør bevares taushet om, skal revisor samtidig gi opplysning om det.

Likeledes kan bystyrets medlemmer avkreve opplysninger av revisor, når det ikke gjelder saker eller forhold som vedkommende forsamling har behandlet for lukte dører eller det gjelder private forretningsforhold eller andre private forhold. Også når det foreligger andre særlige fohold som tilsier at opplysninger ikke blir gitt, skal revisor nekte å gi opplysningene. I tilfelle av tvist avgjør formannskapet (regnskaps- og desisjonsutvalget dersom slikt er opprettet) spørsmålet.

For øvrig har revisor og hans underordnede taushetsplikt som gjelder alt det de får kjennskap til under sitt arbeid, unntatt når de har plikt etter gjeldende lov til å gi opplysninger.

18 febr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Ås herred, Akershus fylke.

18 febr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Aker herred, Akershus fylke.

20 febr. **Stortingsvedtak** **) om en særskilt bladporto for kommisjonærsendinger.

1. Portoen for blad adressert til dets kommisjonærer (kommisjonærblad) fastsettes til 15 øre pr. kg eller del derav for dagblad og 20 øre pr. kg eller del derav for andre blad. Avgiften beregnes for minst 2 kg for hver innlevering. De nærmere bestemmelser for denne bladtjeneste fastsettes av Poststyret.
2. Den bemyndigelse Poststyret fikk i henhold til St. prp. nr. 68 for 1933 til å tilstå redusert bladporto i visse tilfelle, oppheves.
3. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

20 febr. **Stortingsvedtak** ***) om Skattefordelingsfondet.

A. Stortinget samtykker i at der av Skattefordelingsfondet anvendes som tilskudd til vanskeligstilte kommuners bud-

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
**) Se St.prp. nr. 9. Innst. S. nr. 19. St.tid. s. 226.
***) Se St.prp. nr. 12. Innst. S. nr. 17. St.tid. s. 227—9.

sjetter og ekstraordinært til fortsettelse av gjennomfø- 20 febr.
ring av skatteutjevning inntil halvparten av renteskatten for 1939.

B. Den under A. nevnte bevilgning og tilleggsbevilgningen hertil, 1,5 mill. kroner, på statsbudsjettet for 1939—40 fordeles slik:

Kr. 1 300 000 i forhold til antatt inntekt pr. innbygger.
Kr. 600 000 i forhold til antall forsorgsunderstøttede hovedpersoner i prosent av folketallet.
Kr. 600 000 i forhold til folketallet.
Resten etter Justisdepartementets skjønn.

Tilskudd skal være betinget av at skatteprosenten for foregående år var over 18 eller ville vært over 18 ved bruk av en reduksjonstabell hvor normaltabellens tall er redusert med 40 prosent. Denne betingelse skal dog ved fordelingen av det beløp som fordeles etter Justisdepartementets skjønn rent unntakelsesvis kunne frafalles hvor det anses påkrevd. Kommuner med over 20 000 innbyggere kommer ikke i betraktning ved fordelingen av de 2,5 mill. kroner som skal fordeles etter faste faktorer.

Det er en betingelse for utbetalingen av tilskudd at kommunens budsjett er slik at Justisdepartementet finner å kunne godkjenne det og at fylkesskattestyret godkjenner ligningen.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 20 febr.
«Fiskarfondet for Haram og Vigra» skipa av den midelen som vart att då «Øernes Agnkompani» vart nedlagt i 1916.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene 20 febr.
om kinematograf- og filmforskrifter.

Ved lov av 24 mai 1935 nr. 5 ble §§ 5 og 11 i lov nr. 4 av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder forandret til å lyde således:

§ 5. Offentlig forevisning av kinematografbilleder må bare finne sted i lokaler som på forhånd er godkjent av politiet. På de steder hvor lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 nr. 2 og lov om brannvesenet av 15 august 1908 nr. 4 gjelder, skal politiet tillike påse at den nødvendige godkjennelse av bygningsråd og brannstyre foreligger.

Departementet gir forskrifter for innredning og bruk av lokaler til offentlig forevisning av kinematografbilleder samt for opplag av brennbar film. I den utstrekning de anses påkrevd, kan forskriftene også gjøres gjeldende for forevisning av kinematografbilleder i skoler, foreninger, private sammenkomster m. v.

I den utstrekning departementet finner det påkrevd, kan det bestemme at offentlig forevisning av brennbar kinemato-

20 febr. graffilm bare må skje ved godkjent kinematografmaskinist. Departementet kan fastsette regler for godkjennelse av kinematografmaskinister.

Fra det tidspunkt departementet bestemmer, er det forbudt i riket å selge og holde til salgs projeksjonsapparater som ikke er godkjent av departementet.

§ 11. Overtredelse av bestemmelsene i §§ 5, 6 og 9 og de med hjemmel i § 5 fastsatte forskrifter straffes med bøter.

Med hjemmel i § 5 i loven har departementet idag fastsatt forskrifter for:

I. Innredning og bruk av kinematograflokaler m. v.
II. Godkjennelse av kinematografapparater.
III. Godkjennelse av kinematografmaskinister.
IV. Lagring og behandling av lett antennelig film.

Som tillegg til forskriftene følger:

I. Instruks for framsyning av kinematografbilleder med lett antennelig film.
II. Instruks for behandling av lett antennelig film.
III. Bestemmelser om apparater til framsyning av kinematografbilleder.

Disse forskrifter med tillegg er tatt inn som bilag til denne rundskrivelse.

De bestemmelser om offentlig framsyning av kinematografbilleder som hittil har gjeldt, er følgende:

Etter § 5 i kinematografloven må offentlig framsyning av kinematografbilleder bare finne sted i lokaler som er godkjent av politiet på forhånd. Det har vært overlatt til politiet helt ut å bestemme hvilke krav det skal stilles til innredningen m. v. av lokalet.

I endel kommuner er det ved kommunal vedtekt i henhold til § 3 i kinematografloven truffet bestemmelser om visse ordens- og sikkerhetsregler ved kinematografforestillinger. Kravene til innredningen av kinematograflokalene har vært noe større i byene og de strøk av landet, hvor lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924, nr. 2, og lov om brannvesenet av 15 august 1908 nr. 4 gjelder, idet godkjennelse av bygningsråd og brannstyre her har måttet foreligge.

Ved Arbeidsdepartementets forskrifter av 6 oktober 1928 til supplering av bygningsloven (se forskriftenes kapitel XVI, spesielt § 90) ble det for de steder hvor bygningsloven gjelder, gitt endel nærmere bestemmelser om forsamlingslokaler, herunder kinematograflokaler.

Utenom dette har det hittil ikke foreligget noen for- 20 febr.
skrifter til forebyggelse av brannfare og sikring av menneskeliv i forbindelse med kinematografforestillinger eller behandling av film.

Da denne ordning ikke er forsvarlig, og da det gjentatte ganger har vist seg at de lokaler som, særlig på landet, benyttes til kinematografer, i så måte har vært helt utilfredsstillende innredet, har Norsk Brandvern Forening tatt opp spørsmålet om nødvendige bestemmelser for å rette på dette forhold. De nå fastsatte forskrifter bygger i det vesentlige på forslag utarbeidet av den nevnte forening og på uttalelser innhentet fra Kirkedepartementet, Sosialdepartementet, Handelsdepartementet, Kommunale Kinematografers Landsforbund m. fl.

Forskriftene gjelder bare den lett antennelige film. I den senere tid brukes mer og mer «sikkerhetsfilm». Sikkerhetsfilmen inneholder — i motsetning til «den lett antennelige film» — ikke nitrocellulose. Den er derfor ikke lett antennelig, og er ikke noe spesielt faremoment i brannteknisk henseende. Det trenges ingen spesielle forskrifter for å bruke sikkerhetsfilm. Den må imidlertid være godkjent som sådan av Statens filmtekniske nemnd. I de tilfelle derimot, hvor det brukes «lett antennelig film», må det stilles strenge krav til sikkerhet.

Sikkerhetsfilmen er altså unntatt fra disse forskrifter. Videre er unntatt den alminnelige fotografiske film i originalpakning (rullefilm og planfilm), idet pakningsmåten gjør at slik film praktisk talt ikke er farligere under en brann enn papir i samme mengde. Større lagre av alminnelig fotografisk film finnes dessuten bare i de større byer, og her har brannstyret høve til etter § 3 i brannloven å gi de påbud som det finner nødvendig. Jfr. § 28 i forskriftene.

På grunn av den vesentlige forskjell med hensyn til brannfare mellom sikkerhetsfilm og lett antennelig film, sondrer forskriftene mellom kinematografapparater med lett antennelig film (klasse A) og apparater med sikkerhetsfilm (klasse C). Mellom disse to grupper står de apparater som riktignok bruker lett antennelig film, men hvor faren for antennelse er redusert ved spesielle innretninger på apparatet (klasse B). De fordringer som stilles til apparatene er nevnt i §§ 14 og 15 i forskriftene, jfr. Tillegg III.

Alle apparater som brukes til framsyning av kinematografbilleder, skal innen 1 juli 1940 være godkjent av Statens filmtekniske nemnd og være forsynt med godkjennelsesmerke.

20 febr. Apparater av klasse A skal en alltid stille opp i eget, ildsikkert apparatrom, og bare maskinister som har fått autorisasjon av Statens filmtekniske nemnd skal betjene dem.

Apparater av klasse B behøver en ikke å stille opp i et eget apparatrom. På nærmere fastsatte vilkår (se § 10 i forskriftene) kan en stille apparatet opp i selve framsyningslokalet. Også apparater av klasse B må imidlertid bare betjenes av autoriserte maskinister.

For bruken av apparater av klasse C gjelder ingen særskilte forskrifter, bortsett fra at også disse må godkjennes av Statens filmtekniske nemnd. Maskinister uten autorisasjon kan betjene disse apparater.

Framsyning av kinematografbilleder med apparater av klasse A kan bare finne sted i lokaler som er godkjent av politiet. Hvis bygnings- og brannloven gjelder på vedkommende sted, skal politiet påse at også bygningsrådet og brannstyret har godkjent lokalet. Lokaler kan en ikke godkjenne for framsyning med apparater av klasse A, med mindre de er innredet overensstemmende med bygningsloven for byene, med bygningsforskrifter, slik som den til enhver tid gjelder, uansett om bygningsloven er gjort gjeldende for det strøk av landet der lokalet ligger. De bestemmelser som for tiden gjelder, finner en i Arbeidsdepartementets forskrifter av 6 oktober 1928 kapitel XVI (Lovtidend, 2 avdeling). Dessuten viser en til de særskilte bestemmelser i §§ 5 og 7 i forskriftene som følger denne rundskrivelsen. Framsyningen og betjeningen av apparatet skal gå for seg i samsvar med den instruks som er tatt inn som tillegg I til forskriftene.

Leilighetsvis framsyning av kinematografbilleder med apparater av klasse B kan skje på de vilkår som er fastsatt i § 10 i forskriftene, dersom politiet i det enkelte tilfelle gir tillatelse til det.

Apparater av klasse C kan en bruke i et hvilket som helst lokale. I disse tilfelle behøver en således ingen godkjennelse av lokalet i henhold til § 5, første ledd, i kinematografloven.

Departementet finner i denne forbindelse å burde minne om, at uavhengig av de regler som er nevnt foran om godkjennelse av apparater, maskinister og lokaler, kreves det i alle tilfelle, hvor det er tale om offentlig framsyning av kinematografbilleder, tillatelse fra formannskap, kommunestyre eller politi, se §§ 1, 2 og 10 i loven.

De forskrifter departementet nå har fastsatt, gjelder først og fremst offentlig framsyning av kinematografbille-

der, og omfatter all offentlig framsyning, enten den går 20 febr.
for seg i de egentlige kinematograflokaler eller i andre lokaler. Loven gir imidlertid høve til, i den utstrekning en anser det påkrevd, å gjøre forskriftene gjeldende også for framsyning av kinematografbilleder i skoler, foreninger, private sammenkomster m. v.

Da avgrensingen mellom disse og de offentlige framsyninger tildels vil volde tvil og usikkerhet, har departementet funnet å burde ta med alle framsyninger etter § 5. I denne forbindelse skal en nevne at det i smalfilmapparatene (8—16 mm) bare brukes sikkerhetsfilm.

Forskriftene gjelder også framsyning av film i demonstrasjonsøyemed. Det følger av dette at det under framsyningen på slike steder er forbudt å bruke apparater av klasse A, med mindre det er innredet særskilt apparatrom og lokalet er innredet i samsvar med bygningsforskriftene for kinematografer, begge godkjent av politiet.

Apparater av klasse B kan en bare bruke på de vilkår som er nevnt i § 10 i forskriftene. Videre følger av dette at apparatene, hvis de er av kl. A eller B, må betjenes av godkjent maskinist.

I det enkelte høve kan departementet etter søknad dispensere fra bestemmelsene i § 10 i forskriftene.

Kinematografloven fastsetter at det fra det tidspunkt departementet bestemmer, er forbudt å selge og holde til salgs projeksjonsapparater som ikke er godkjent. I samhøve med dette har departementet i § 16 i forskriftene truffet bestemmelse om at det etter 1 juli 1940 er forbudt å selge eller holde til salgs i riket projeksjonsapparater som ikke er godkjent av Statens filmtekniske nemnd, samt at alle projeksjonsapparater som nå er i bruk, må være godkjent av Statens filmtekniske nemnd innen 1 juli 1940 for fortsatt å kunne brukes.

Om godkjennelse av kinematografmaskinister viser en til §§ 18 ff. i forskriftene.

Statens filmtekniske nemnd fungerer som prøvenemnd. Senere vil det om nødvendig bli oppnevnt prøvenemnder i en del byer.

Maskinist som er i fast tjeneste når forskriftene trer i kraft, er omhandlet i § 25.

§ 13 i forskriftene bestemmer at forskriftene skal nyttes overfor framsyningslokaler og lagringsrom som allerede er til, i den utstrekning og innen det tidspunkt bygningsråd, brannstyre eller politi finner det påkrevd. Forandringer skal

20 febr. fordres gjennomført senest 1 år etterat påbud er gitt om det. Et slikt påbud av politiet kan bringes inn for Justisdepartementet, som helt eller delvis kan oppheve eller endre påbudet. Avgjørelser av bygningsråd og brannstyre kan bringes inn for Arbeidsdepartementet.

Når forskriftene trer i kraft, faller bygningsforskriftene av 6 oktober 1928 § 90, punktene 5 og 7, og Arbeidsdepartementets rundskrivelser av 12 september 1930 og 2 mars 1934 bort.

En legger ved endel avtrykk av denne rundskrivelse med bilag, og skal anmode hr. fylkesmannen om å sende politimestrene og lensmennene i fylket et eksemplar hver.

Enn videre ber en oversendt et eksemplar til hver kinematograf og eier av framsyningslokale som kan tenkes å komme inn under forskriftene, og et eksemplar til samtlige bygningsråd og brannsjefer.

Videre legger en ved endel særavtrykk av de tre instrukser (bestemmelser) som er tatt inn som tillegg I, II og III til forskriftene.

En skal be om at politiet blir tilholdt å påse at et eksemplar av instruks nr. I blir hengt opp i glass og ramme i alle apparatrom og framsyningslokaler, og at instruks nr. II på samme måte blir hengt opp i alle rom hvor film behandles.

Instruks (bestemmelse) nr. III sendes til alle som selger kinematograf- og filmapparater.

Politiet plikter å påse at bestemmelsene i forskrifter og instrukser gjennomføres og overholdes.

Kinematograf- og filmforskrifter

(fastsatt 20 februar 1939 av Justis- og Politidepartementet i samhøve med § 5 i lov nr. 4 av 25 juli 1913, jfr. lov nr. 5 av 24 mai 1935).

§ 1. Disse forskrifter med tillegg for lett antennelig film (også røntgenfilm) gjelder overalt i riket og gjelder enhver framsyning av kinematografbilleder så vel offentlig som i skoler, foreninger, private sammenkomster m. v.

Unntatt fra forskriftene er

a) fotografisk rullefilm og planfilm av lett antennelig type som ligger i originalpakning.
b) all film som ikke er lett antennelig (sikkerhetsfilm), se § 2.

§ 2. Med lett antennelig film forstår en i disse forskrifter film som inneholder nitrocellulose.

Med ikke lett antennelig film forstår en film som ikke 20 febr.
inneholder nitrocellulose og som er godkjent av Statens filmtekniske nemnd som sådan (sikkerhetsfilm).

I. Innredning og bruk av kinematograflokaler m. v.

§ 3. Framsyning av kinematografbilleder med lett antennelig film (§ 2) må med det unntak som er nevnt i §§ 10 og 13 bare finne sted i lokale som har eget apparatrom, når så vel lokalet som apparatrommet på forhånd er godkjent av politiet. Der lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 nr. 2 og lov om brannvesenet av 15 august 1908 nr. 4 gjelder, skal politiet påse at også bygningsråd og brannstyre har gitt godkjennelse.

Med søknaden om godkjennelse skal det følge de nødvendige tegninger som viser innredningen, utgangene, plassfordelingen osv., samt en utgreiing der det nøye gjøres rede for de sikkerhetsforanstaltninger som er truffet.

§ 4. Lokaler som er nevnt i § 3 skal overalt i riket innredes i samsvar med bygningsloven for byene med bygningsforskrifter, slik som loven og forskriftene til enhver tid gjelder, jfr. nå Arbeidsdepartementets forskrifter av 6 oktober 1928 §§ 85—90 (se Norsk lovtidend). Politiet trer i stedet for bygningsrådet eller brannstyret der sådant ikke finnes, og kan stille krav i samsvar med § 123 i bygningsloven, resp. § 5 i brannloven.

§ 5. Det elektriske lysanlegg må være utført i samsvar med de forskrifter for elektriske anlegg som til enhver tid gjelder. For framsyningslokalet med forganger og korridorer skal det foruten hovedbelysning også finnes en reservebelysning med tilføring av strøm fra særskilt ledning og uavhengig av hovedbelysningen.

Dessuten skal det, uavhengig av all annen belysning, settes nødlamper over alle utgangsdørene fra framsyningslokalet og galleriet, i samsvar med bestemmelsene om dette i bygningsforskriftene.

§ 6. Til framsyningen må en bare nytte apparater som er godkjent av Statens filmtekniske nemnd og forsynt med slikt merke som departementet bestemmer.

§ 7. Brannstyret skal gi påbud om hvilke slokkingsapparater som skal settes i apparatrommet og i forrommet til framsyningslokalet. Hvor det ikke finnes brannstyre, gis påbud om dette av politiet. I ethvert tilfelle skal det i apparatrommet finnes en fylt assuransesprøyte på minst 15 liter eller

20 febr. et kjemisk håndslokkingsapparat som er godkjent av Statens filmtekniske nemnd. Dessuten skal det finnes to ulltepper eller to tepper av asbest minst 1 × 1,5 m store, til vern om film som ikke er antent.

§ 8. Enhver framsyning av kinematografbilleder med apparater av klasse A, (se § 14), skal gå for seg etter den instruks departementet gir (Tillegg I). Et eksemplar av denne skal henges på veggen i glass og ramme i apparatrommet og i framsyningslokalet. Instruksen skal være utfylt og underskrevet av brannstyret eller av politiet dersom det ikke er noe brannstyre.

§ 9. Der det ikke finnes brannstyre, skal politiet minst 1 gang for året kontrollere at de forskrifter og påbud som gjelder blir overholdt.

Ethvert påbud som brannstyret eller politiet gir til sikring av publikum eller til opprettholdelse av orden, skal en straks etterkomme.

§ 10. I lokaler som mangler eget — brukbart — apparatrom, men der utgangsforholdene er forsvarlige og det ikke tas inn over 100 tilskuere — barn under 16 år bare i følge med voksne eller skolebarn under tilsyn av lærer — kan politiet for enkelt høve tillate framsyning av kinematografbilleder med lett antennelig film. Der brannloven er gjort gjeldende, skal en først ha anbefaling fra brannsjefen.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Apparatet må være av godkjent type, klasse B (se § 14).
2. Apparatet må stilles opp i størst mulig avstand fra utganger, dører og tilskuerplasser og slik at det blir et fritt rom på minst 2 m til alle sider rundt apparatet. Adkomsten til utgangen må ikke føre forbi apparatet slik at den kan bli sperret ved brann i apparatet.
3. Bryteren til lyset i lokalet må være så nær apparatet at lyset straks kan tennes, om det blir nødvendig. Hvis det ikke er tilfelle, må det settes særskilt vakt ved bryteren.
4. I lokalet må det ikke finnes annen film enn den som er i filmmagasinet i apparatet, og magasinet må ikke inneholde filmrull på over 600 meter.
5. Hvis det til framsyningen skal brukes mer enn 1 rull film, skal en oppbevare de andre ruller i esker eller kasetter i et annet rom og bare etter behov bringe dem inn i lokalet. Omrulling av film må en ikke foreta i lokalet, men helst i rom som ligger i noen avstand fra lokalet og utgangene.
6. Et eksemplar av instruksen for framsyning av kinematografbilleder skal være slått opp i lokalet (se § 8), idet

bestemmelsene i instruksen om framsyningslokalet skal gjelde. 20 febr.

7. Dersom politiet anser det påkrevd, kan det stille ytterligere vilkår.

Departementet kan dispensere fra disse bestemmelser.

§ 11. Hvilket som helst lokale kan nyttes til kinematografapparater av klasse C (se § 14), med film som ikke er lett antennelig.

§ 12. Når det i apparater av klasse A og B (§ 14) brukes film som ikke er lett antennelig, kan politiet tillate disse apparater stillet opp og nyttet på samme måte som apparater av klasse C. Søknad herom — for en enkelt framsyning eller en rekke slike i samme lokale — må en sende inn til politiet i betimelig tid med opplysning om navnet og sertifikatnummeret til maskinisten og navnet på filmen og eieren av den.

§ 13. De krav til innredning av kinematograflokaler og rom for lagring og behandling av lett antennelig film som er stillet opp i disse forskrifter, skal i den utstrekning bygningsråd, brannstyre eller politi finner det påkrevd, nyttes overfor eldre lokaler og rom. Politiet skal påse at de pålegg politiet gir, etterkommes innen den frist som måtte være fastsatt og senest innen 1 år etter at påbudet er gitt. Et slikt påbud av politiet kan bringes inn for Justisdepartementet som helt eller delvis kan oppheve eller endre påbudet. Avgjørelse av bygningsråd og brannstyre kan bringes inn for Arbeidsdepartementet.

II. Godkjennelse av kinematografapparater.

§ 14. Apparater til framsyning av kinematografbilleder deler en i 3 klasser:

Klasse A: Hertil regner en apparater der det nyttes lett antennelig film (§ 2). Disse må bare stilles opp i egne apparatrom som er godkjent og bare betjenes av eller under oppsyn av en tilstedeværende autorisert maskinist.

Klasse B: Hertil regner en apparater der det nyttes lett antennelig film, men som er slik innrettet at filmen vanskelig kan antennes. Politiet kan på bestemte vilkår tillate at slike apparater nyttes ved framsyning i enkelt høve (§ 10). De må bare betjenes av eller under oppsyn av en tilstedeværende godkjent maskinist.

20 febr. Klasse C: Hertil regner en apparater der det bare kan nyttes film som ikke er lett antennelig (sikkerhetsfilm, § 2). Apparatene kan stilles opp hvor som helst og det kreves ingen autorisasjon for å betjene dem.

§ 15. Så vel apparater av klasse A og B som av klasse C (§ 14) skal være godkjent av Statens filmtekniske nemnd, etter de bestemmelser departementet fastsetter, jfr. Tillegg III. Ethvert godkjent apparat skal være forsynt med et eget merke som departementet bestemmer.

§ 16. Etter 1 juli 1940 er det forbudt å selge eller holde til salgs projeksjonsapparater som ikke er godkjent av Statens filmtekniske nemnd.

§ 17. Eiere av apparater av klasse A og B som er i bruk når disse forskrifter trer i kraft, må sørge for at apparatene innen 1 juli 1940 er brakt i samsvar med de fordringer som er stillet opp og er godkjent av Statens filmtekniske nemnd.

III. Godkjennelse av kinematografmaskinister.

§ 18. Kinematografmaskinister godkjennes av Statens filmtekniske nemnd. Slik godkjennelse kreves for å betjene apparater av klasse A og B.

§ 19. For å kunne bli godkjent forlanges det:

a) alder over 20 år.
b) erklæring fra politiet om orden og edruelighet.
c) erklæring fra godkjent maskinist, bekreftet av den ansvarlige leder av kinematografen, om at vedkommende har hatt sammenhengende tjeneste i minst 6 måneder (dog minst 200 forestillinger) ved kinematografapparat av klasse A, eller erklæring fra andre foresatte om at vedkommende har øvelse som svarer hertil.
d) bestått prøve for en prøvenemnd godkjent av departementet.

§ 20. Anmeldelse til den prøven som er nevnt under § 19 d sender en til Statens filmtekniske nemnd, som deretter angir hvor og for hvem en kan avlegge prøven.

Samtidig med anmeldelsen sender en inn fødselsattest og helbredserklæring fra læge, og de erklæringer som er nevnt i § 19 b og c.

§ 21. Prøven går for seg etter det program departementet fastsetter og omfatter elektroteknikk, filmteknikk, forskrifter og instrukser.

§ 22. Enhver som godkjennes, får et sertifikat av Statens filmtekniske nemnd, gjeldende for hele landet og for 5 år om gangen.

§ 23. Dersom en ønsker sertifikatet fornyet etter ut- 20 febr.
løpet av 5 år, sender en det til Statens filmtekniske nemnd, og samtidig sender en oppgave fra foresatte over den tjenestetid en har hatt som maskinist i de forløpne 5 år, samt uttalelse fra politiet om ens forhold i denne tid. Finner nemnden det påkrevd, kan den forlange ny prøve før den fornyer sertifikatet.

Maskinistens foresatte er pliktig til straks å melde til nemnden ethvert forhold som kan være av betydning når det skal avgjøres om sertifikatet skal fornyes.

§ 24. Sertifikatet kan når som helst foreløpig inndras av politiet, hvis en maskinist finnes uskikket for tjenesten fordi han overtrer forskrifter eller instrukser, eller av annen grunn. Politiet skal snarest og senest innen 14 dager sende melding om dette med de nødvendige opplysninger til Statens filmtekniske nemnd som avgjør om sertifikatet skal inndras, eventuelt etterat vedkommende er gitt høve til å forklare seg.

§ 25. Maskinister som har minst 2 års praksis og som er i fast tjeneste når disse forskrifter trer i kraft, kan på søknad til Statens filmtekniske nemnd bli meddelt godkjennelse, hel (for A-apparater) eller delvis (for B-apparater) uten å avlegge prøve.

§ 26. Statens filmtekniske nemnd kan for spesielle bygninger der det finnes godkjent apparatrom og der film bare vises fram i enkelte høve i forbindelse med foredrag eller lignende, godkjenne en maskinist som ikke har den foreskrevne tjenestetid ved kinematograf (§ 19), når det foreligger anbefaling fra politimesteren og eventuelt brannsjefen og nemnden ellers finner at han er kvalifisert.

Sertifikatet til en slik maskinist behandles og fornyes som de øvrige.

§ 27. I unntakstilfelle (f. eks. ved sykdom) kan brannsjefen for et tidsrom av inntil 4 uker autorisere en maskinist som ikke har sertifikat. Finnes det ikke brannsjef på stedet, treffer politiet avgjørelsen.

IV. Lagring og behandling av lett antennelig kinematograf- og røntgenfilm (§ 2).

a. *Fellesbestemmelser.*

§ 28. Filmopplag deler en etter størrelsen i

A) Opplag fra 10 til 100 kg.
B) Opplag fra 100 til 500 kg.
C) Opplag over 500 kg.

Beholdninger på mindre enn 10 kg kinematograf- eller røntgenfilm er ikke anmeldelsespliktig. Heller ikke fotografisk rullefilm og planfilm i originalpakning (§ 1 a).

20 febr. Er sådan film ikke i originalpakning og beholdningen overstiger 10 kg, får bestemmelsene om kinematografffilm tilsvarende anvendelse.

Ved utregning av vekten kan det, når veining er uhensiktsmessig, fastsettes følgende anslagsberegninger:

Kinematograffilm.

Film som er 35 mm bred veier ca. 1 kg pr. 150 meter.

Røntgenfilm.

100	stk.	film	13 × 18	cm	veier	netto	ca.	0,75 kg.
100	»	»	18 × 24	»	»	»	»	1,45 »
100	»	»	24 × 30	»	»	»	»	2,40 »
100	»	»	30 × 40	»	»	»	»	3,80 »

§ 29. Opplag på over 10 kg kinematograf- eller røntgenfilm skal anmeldes til brannstyret, eller der sådant ikke finnes, til politiet. Hvor bygningsloven er gjort gjeldende, skjer dessuten anmeldelse om innredning av rom for opplag eller for behandling av film til bygningsrådet, i samsvar med bygningslovens kap. X.

§ 30. Rom som en akter å bruke til oppbevaring eller behandling av film, må en ikke ta i bruk før myndighetene har gitt tillatelse til det. Før det gis slik tillatelse, skal de kontrollerende myndigheter forvisse seg om at rommene er innredet på forskriftsmessig måte.

§ 31. Til oppvarming av rom for opplag eller behandling av film tillates det bare brukt varmt vann, lavtrykksdamp eller elektrisk oppvarming. Til kunstig belysning tillates bare elektrisk lys. Til den elektriske oppvarming og belysning må det i disse rommene bare finnes det absolutt nødvendige utstyr.

Den elektriske installasjon skal være utført i samsvar med de forskrifter for elektriske anlegg som til enhver tid gjelder. Brukes elektriske varmeapparater, må overflatetemperaturen på disse ikke stige over 100° C.

En må sørge for at film ikke kan komme nær eller i berøring med opphetede gjenstander. Radiatorer, varmeapparater, elektriske motstander eller lignende må derfor omgis med en kapsel av finmasket metalltrådduk eller perforert metallplate i minst 15 cm avstand fra heteflate og slik laget at en ikke kan legge fra seg gjenstander på kapselen.

§ 32. Rom for opplag eller behandling av film skal ventileres ved gulvet og taket gjennom ventilasjonsåpninger eller ventilasjonskanaler, som i opplagsrom for over 100 kg film skal ha et åpent tverrsnitt på minst 20 × 20 cm. Ventilasjonsåpningene i sådanne opplagsrom skal være dekket med et

solid gitter med åpninger på ikke over 2 cm bredde, tilstrek- 20 febr.
kelig til å hindre at film trenger ut i tilfelle av brann.

Ventilasjonskanaler som gjennombryter gulv i bygningen eller føres gjennom andre rom, skal være utført av mur eller betong og ikke ha forbindelse med andre rom. Ventilasjonspiper som utvendig fører langs ildfast yttervegg, kan utføres av klinkete og falsete jernplater, når pipen overalt føres i minst 30 cm avstand fra treverk eller åpninger i veggen og til minst 80 cm høyde over taket eller i sådan høyde at den horisontale avstand fra pipens munning til ikke ildfast bygningsdel blir minst 3 meter.

§ 33. Slokkingsapparater skal etter brannstyrets, eller hvor sådant ikke finnes, etter politiets nærmere bestemmelse finnes i eller ved ethvert rom for opplag eller behandling av film. Som slokkingsapparat kan en nytte brannkran med påskrudd slange og rikelig vanntilførsel, assuransesprøyte på minst 15 liter eller kjemisk håndslokkingsapparat. Sprøyter og apparater skal være av typer som Statens filmtekniske nemnd har foreskrevet. I rom der en behandler film, skal det dessuten finnes to ulltepper eller to tepper av asbest minst 1 × 1,5 m store, beregnet til vern for film som ikke er antent.

§ 34. Dører som fører til rom for opplag eller behandling av film skal på begge sider ha oppslag med tydelig og varig påskrift:

«Tobakksrøyking og all bruk av ild, bart lys, fyrstikker, glødende hetelegemer som ikke er isolert, og gnistdannende apparater eller verktøy er forbudt.»

Likeså skal det på begge sider av dørene finnes oppslag om det største kvantum film som det tillates å ta inn i rommene. Oppslagene kan en male på dørene.

§ 35. I filmopplag skal kinematograffilm ligge i originalpakning eller i esker av papp eller jernblikk. Røntgenfilm skal ligge i originalpakning eller i sterke konvolutter. Filmen skal ligge i solide skap som ikke rommer over 100 kg og som er laget av hård tresort (eik eller bøk) minst 25 mm tykk, sinket sammen og forsynt med tettsluttende, solide dører, eller i andre skap som er godkjent av Statens filmtekniske nemnd.

Er opplagsrommet trygget av automatisk sprinkleranlegg, skal filmen ikke legges i skap, men i åpne reoler av jern eller annet ubrennbart materiale. Reolene må være laget slik at alle deler av opplaget kan overrisles av sprinkleranlegget.

§ 36. Filmavfall skal enten samles opp under vann i en beholder av rustfritt materiale eller legges i en særskilt av-

20 febr. fallsbeholder av hård tresort med selvlukkende og tettsluttende lokk. Avfallet skal hver kveld enten bringes ut av bygningen til et sted som brannsjefen (politiet) har godkjent eller bringes inn i godkjent filmlagerrom. En kan ødelegge film ved å brenne den, når dette går for seg på et sikkert sted og forsiktig i små porsjoner etter rettleiing fra myndighetene.

§ 37. Rom for opplag eller behandling av film må en ikke bruke i annet øyemed.

Slike rom må heller ikke tjene som eneste adkomstvei til andre rom.

Av brennbare saker må det i disse rom ikke finnes mer enn det som er absolutt nødvendig for driften.

En må i rom for opplag eller behandling av film alltid sørge for nøyaktig orden og renhold.

§ 38. Behandling av lett antennelig film skal ellers gå for seg etter den instruks departementet har gitt (Tillegg II). Et eksemplar av denne skal i glass og ramme være hengt opp i hvert rom der en behandler film.

b. *Særlige bestemmelser om kinematograffilm.*

§ 39. Opplag fra 10 til 100 kg kinematograffilm kan brannsjefen, eller hvor sådan ikke finnes, politiet tillate oppbevart i godkjente filmskap (se § 35), når disse settes i rom som ikke har åpning direkte mot trapp eller korridor. Eventuelle lysåpninger mot andre rom i bygningen skal være dekket med ildsikkert glass i faste jernrammer. Dører mot rommet skal være selvlukkende, og lysåpninger i dørene skal være dekket med ildsikkert glass.

Inntil 60 kg kan dog tillates oppbevart i rom uten de foran nevnte sikkerhetsforanstaltninger m. v., når en nytter jernskap eller lignende som er godkjent av Statens filmtekniske nemnd.

§ 40. Opplag fra 100 til 500 kg kinematograffilm kan legges i lagerrom på loftet eller i øverste etasje i bygning der det ikke er beboelsesrom (vaktmesterleilighet i lavere liggende etasje dog unntatt).

Unntaksvis kan brannsjefen, eller der det ikke finnes sådan, politiet tillate at opplag på ikke over 200 kg film legges i en lavere liggende etasje i en slik bygning, når det fra hvert arbeidsrom i den samme etasje og i de etasjer som ligger over, er uhindret adgang til det fri over to lovlige trapper. Sådant opplag tillates dog ikke dersom en antar at en brann i dette kan føre med seg fare for at røyk eller ild kan sperre utgangen til det fri fra andre rom i bygningen.

Lagerrommet skal ha ildfaste vegger, gulv og tak, og 20 febr.
ikke ha åpning mot trapperom eller korridor eller annet rom som har direkte forbindelse med trapp. Til rommet skal det bare være adgang gjennom dobbelte dører som åpner i motsatt lei og som skal være ildsikre, selvlukkende og røyktette. Rommet skal ha røykavtrekkskanal som nevnt i § 41 eller vindu mot det fri av alminnelig glass, så overtrykket ved filmbrann kan unnvike gjennom dette. Vinduet må i tilfelle ligge slik til eller være slik beskyttet ved ildfaste flammeskjermer med minst 1 meters framspring, at en brann i filmlageret ikke kan spre seg til overliggende rom. Kan det ikke lages slik beskyttelse, må vinduet dekkes med ildsikkert glass i faste jernrammer og særskilt røykavtrekk må lages.

§ 41. Opplag over 500 kg kinematograffilm må ikke legges i beboelseshus, men skal fortrinsvis legges i egen ildfast filmlagerbygning som skal ligge isolert. Forsåvidt opplaget ikke overskrider 1 500 kg, kan dog brannsjefen eller der det ikke finnes sånn, politiet tillate at det i mur- eller betongbygning med ildfaste gulv og brannsikker innredning oppbevares et slikt opplag i ildfast lagerrom på loftet, når en antar at en brann i lageret ikke kan føre med seg fare for omgivelsene, og når det ikke finnes rom på loftet til varig opphold for mennesker.

Opplagets størrelse kan økes til 6 000 kg, fordelt på rom som hvert ikke inneholder over 1 500 kg film, når rommene beskyttes av automatisk sprinkleranlegg.

Opplag over 6 000 kg skal oppbevares i særskilt filmlagerbygning slik som brannstyret nærmere bestemmer.

Lagerrom for over 500 kg kinematograffilm skal ha gulv, vegger og tak av minst 10 cm jernbetong og ellers være beregnet på å kunne motstå et indre overtrykk på minst 1 000 kg pr. m^2 med firedobbelt sikkerhet.

Adkomsten til rommet skal være gjennom et forrom (brannsluse), utført ildfast som bestemt for lagerrom, med ildsikre, selvlukkende, røyktette dører, som slår ut fra slusen. Forrommet må være ventilert til det fri, uavhengig av ventilasjonen i lagerrommet.

Veggene for øvrig må være uten åpninger.

Lagerrommet skal ha røykavtrekkskanal, laget som bestemt for veggene i rommet med åpent tverrsnitt på minst 0,3 m^2, dekket med en løst festet, skråttliggende plate av ildsikkert glass. For å hindre at film kastes ut ved brann i filmlageret, skal røykavtrekkskanalen ha to sett rister, bestående av flattjernstenger minst 5 mm tykke og 50 mm brede, satt på høykant i 40 mm innbyrdes avstand. Den øver-

20 febr. ste rist anbringes slik at stengene i de to rister krysser hverandre rettvinklet. Avstanden mellom ristene bør være ca. 2 meter. Åpning for luftavtrekket fra lagerrommet kan hensiktsmessig anbringes i røykavtrekkskanalen under øverste rist.

Der sprinkleranlegg er installert, må det lages avløp for slokkingsvannet.

§ 42. Rom for behandling av kinematograffilm bør så vidt mulig legges på loftet eller i øverste etasje. Veggene og taket i rommene skal være ildfaste eller bekledd med godkjent ildsikkert materiale. Nytter en ildsikre plater, skal disse være festet til solid underlag ved skruer med forsenkede hoder. Skruehoder og fuger skal være overpusset med sementmørtel.

Rommet skal ellers være innredet og ligge slik som nevnt foran i § 39. Det bør også ha to utganger, som ligger slik at adkomsten til begge ikke samtidig kan bli sperret. Det må være rommelige passasjer (minst 1,2 m) mellom arbeidsplassene, så lokalet hurtig kan rømmes. Hvert arbeidsrom må ikke ha arbeidsplass for mer enn 4 personer.

I rom for gjennomsyn, klipping, skjøtning, omrulling, framkalling, tørking og kopiering av film må ikke samtidig tas inn mer enn 20 kg film. I paknings- og ekspedisjonsrom kan tas inn og pakkes inntil 60 kg film i gangen, når en ikke foretar annet arbeid med film i rommet.

c. *Særlige bestemmelser om røntgenfilm.*

§ 43. Fellesbestemmelsene i §§ 28—38 gjelder for all oppbevaring av mer enn 10 kg lett antennelig røntgenfilm.

Oppbevaring og behandling av røntgenfilm må ikke finne sted i rom med ildsted eller åpen ild (gassbrenner og lignende) og heller ikke i laboratorier, operasjonsrom, steriliseringsrom eller rom der en oppbevarer eter, alkohol, bensin eller lignende brannfarlige væsker.

I rom for syke må ikke tas inn mer røntgenfilm enn påkrevd for det øyeblikkelige behov, maksimum 2 kg. Filmen skal oppbevares i lukkede beholdere av hård tresort eller jevngodt ubrennbart og varmeisolerende materiale.

§ 44. Opplag på 10 til 100 kg røntgenfilm skal anbringes i samsvar med bestemmelsene i § 39.

Opplag fra 100 til 500 kg røntgenfilm må ikke anbringes i bygning som inneholder rom for syke eller beboelsesrom.

Unntaksvis kan dog brannsjefen eller der det ikke finnes sånn, politiet tillate mindre opplag på ikke over 200 kg oppbevart på loftet i slike bygninger, når forholdene ligger slik til rette at en brann i filmlageret ikke antas å kunne føre med seg noen fare for pasienter eller for bygningen for øvrig.

Opplagsrommet skal ellers lages ildfast i samsvar med § 40 i forskriftene. 20 febr.

Opplag over 500 kg røntgenfilm skal alltid legges i en egen ildfast lagerbygning som ligger isolert, i samsvar med bestemmelsene i § 41.

§ 45. Rom for behandling av røntgenfilm skal innredes i samsvar med bestemmelsene i § 42 i forskriftene.

I sådanne rom på sykehus må det ikke tas inn over 5 kg film.

§ 46. Overtredelse av disse forskrifter med tillegg straffes med bøter forsåvidt ingen strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

§ 47. Forskriftene trer i kraft 1 juli 1939. Fra samme tidspunkt faller bygningsforskriftene av 6 oktober 1928 § 90, punktene 5 og 7, og Arbeidsdepartementets rundskrivelser av 12 september 1930 og 2 mars 1934 bort.

Forskriftene med tillegg gjelder inntil videre ikke på Svalbard.

Tillegg I.

Instruks for framsyning av kinematografbilleder med lett antennelig film.

Gitt av Justis- og politidepartementet i samhøve med § 8 i kinematograf- og filmforskriftene av 20 februar 1939. (Instruksen skal henge på veggen i glass og ramme i ethvert apparatrom og framsyningslokale.)

A. Apparatrommet.

§ 1. Når kinematografen er i drift, må det alltid være til stede i apparatrommet en godkjent kinematografmaskinist som er ansvarlig for at gjeldende forskrifter og instruks etterkommes. Han skal ha en pålitelig assistent som også må kunne betjene de påbudte slokkingsapparater. Kinematografapparatet må bare betjenes av maskinisten eller under hans tilsyn av assistenten. Den som betjener kinematografapparatet, må ikke samtidig være beskjeftiget med omrulling av film eller annet arbeid.

Den som har tillatelse til eller forestår framsyningen, skal sørge for at så vel maskinistens som assistentens navn og adresse til enhver tid kan oppgis til politiet. Maskinisten skal i tjenesten alltid ha sertifikatet på seg.

20 febr. § 2. Før kinematografapparatet brukes, skal maskinisten ved undersøkelse forvisse seg om

a) at så vel dette som filmen er i forsvarlig stand,
b) at alle sikkerhetsanordninger på apparatet og i apparatrommet er i orden og
c) at de påbudte slokkingsapparater og tepper, nemlig:

.....
.....
.....
..... *)

er til stede og i fullt brukbar stand.

De bevegelige deler av sikkerhetsanordningene på kinematografapparatet må daglig etterses, renses og om nødvendig oljes. Apparatet bør minst 1 gang månedlig underkastes grundig ettersyn og rengjøring.

§ 3. Ved brann i apparatrommet stanses apparatet, lemmene for åpningene mot salen slåes ned og lyset i salen tennes, hvoretter brannen søkes slokket med de slokkingsmidler som er forhånden. Teppene nyttes til vern for ikke antent film.

Oppslag om hvordan en skal melde brann, skal være slått opp i apparatrommet.

§ 4. I apparatrommet må bare finnes den film som er nødvendig for dagens forestillinger. Film som ikke er satt i apparatet eller ikke er under omrulling, må oppbevares i en kasse av hård tresort med selvlukkende lokk, hver rull anbrakt i særskilt rom. Ytterveggene på kassen skal være minst 25 mm tykke, mellomveggene 20 mm.

§ 5. Bord til omrulling av film må ha plate av hård tresort eller være bekledd med ildsikkert materiale.

Brukes motor til omrullingen, må denne og tilhørende apparater være anbrakt eller beskyttet på en slik måte at filmen ikke kan komme nær dem.

§ 6. I apparatrommet må det herske den største orden og renslighet. Papir, klær og andre brennbare saker må ikke oppbevares i rommet.

Filmavfall skal enten samles opp under vann i en beholder av rustfritt materiale eller legges i særskilt avfallsbeholder av hård tresort, forsynt med selvlukkende og tettsluttende lokk. Avfallet skal hver kveld enten bringes ut av bygningen til et sted som brannsjefen (politiet) har godkjent eller bringes inn i godkjent filmlagerrom. En kan ødelegge film ved å brenne den, når dette går for seg på et sikkert

*) Fylles ut og underskrives av brannstyret resp. politiet.

sted og forsiktig i små porsjoner etter rettleiing fra myndig- 20 febr.
hetene.

Utbrente kullspisser skal legges i jernkasse som er delvis fylt med sand.

§ 7. I apparatrommet skal det settes opp dette oppslag:

«Tobakksrøyking og all bruk av ild, bart lys, fyrstikker, glødende hetelegemer som ikke er isolert, og gnistdannende apparater eller verktøy er forbudt.»

På inngangsdøren skal det være oppslag om at adgang er forbudt for uvedkommende.

§ 8. I apparatrommet skal alltid finnes tilgjengelig et eksemplar av gjeldende «Kinematograf- og filmforskrifter» med tillegg.

B. Framsyningslokalet.

§ 9. Den som har tillatelse til framsyningen, er ansvarlig for at gjeldende forskrifter og instruks blir etterkommet. Er det ansatt egen kontrollør, kan ansvaret overdras til denne. Om dette skal det sendes melding til politiet. Den som til enhver tid er ansvarlig, er nedenfor kalt kontrollør.

§ 10. Kontrolløren skal før hver framsyning undersøke

a) at utgangsdørene ikke er låst og at passasjen til det fri ikke på noen måte er hindret,

b) at reservebelysningen er i orden og at nødbelysningen er tent,

c) at de påbudte slokkingsapparater, nemlig:

.....

.....

.....

..... *)

er på plass og i fullt brukbar stand. Kjemiske apparater bør minst en gang årlig prøves og eventuelt omlades.

§ 11. Så lenge lokalet er i bruk, skal vestibyle, korridorer og trapper holdes opplyst. Nødbelysningen skal holdes tent sålenge salen er tilgjengelig for publikum.

§ 12. Det største tillatte tilskuerantall er .....*). Kontrolløren skal påse at dette tall ikke overskrides.

§ 13. Oppstår det brann eller panikk, skal kontrolløren tenne lyset i salen, eventuelt berolige publikum og om nødvendig anmode dette om å forlate lokalet i ro.

§ 14. Oppslag om hvordan en skal melde brann skal være slått opp i forrommet til framsyningslokalet.

*) ..... den..... 19...

.....

*) Fylles ut og underskrives av brannstyret resp. politiet.

Instruks for behandling av lett antennelig kinematograf- og røntgenfilm.

Gitt av Justis- og politidepartementet i samhøve med § 38 i kinematograf- og filmforskriftene av 20 februar 1939. (Instruksen skal henge på veggen i glass og ramme i ethvert rom hvor det behandles film.)

§ 1. Film av samlet nettovekt over 10 kg må bare oppbevares i egne rom som er godkjent av myndighetene. Rommene skal holdes låst. Uvedkommende skal forbys adgang.

§ 2. I rom for gjennomsyn, klipping, skjøtning, omrulling, framkalling, tørking og kopiering av film må ikke samtidig tas inn mer enn 20 kg film. I paknings- og ekspedisjonsrom kan tas inn og pakkes inntil 60 kg film om gangen, når en ikke foretar annet arbeid med film i rommet. I arbeidsrom på sykehus må det ikke tas inn over 5 kg røntgenfilm.

Oppslag om det største kvantum film som kan tas inn i de forskjellige rom og det største antall personer som tillates beskjeftiget på én gang i rommene, skal slås opp eller males på inngangsdøren.

§ 3. Film må ikke tas inn i rom hvor det finnes åpen ild eller ildsteder, eller hvor det oppbevares ildsfarlige væsker. Under arbeid med film må en påse at den ikke utsettes for antennelse ved å komme for nær eller i berøring med opphetede gjenstander (varmeapparater, lyspærer, motstander etc.). Lampe for gjennomlysing av film i kontrollbord må ikke være over 10 watt og må være innkapslet og dekket med glassplate.

§ 4. Film som ikke er under arbeid, skal uoppholdelig legges i esker, kasetter eller konvolutter og bringes inn på sin plass i filmlageret. I filmlageret må ikke oppbevares løs film eller andre brennbare saker. Skap, bokser eller kasetter for oppbevaring av film må aldri samtidig brukes i annet øyemed.

§ 5. Av ildsfarlige rense- og klebemidler (aceton, amylacetat, spiritus) må i rom for behandling av film ikke finnes mer enn det kvantum som er absolutt nødvendig for dagens behov. Beholdningen må for øvrig oppbevares utenfor filmlagerrom og arbeidsrom.

§ 6. Filmklipp, filmavfall eller kassert film må ikke kastes i papirkurv, søppelkasse eller lignende, men skal samles opp under vann i en beholder av rustfritt materiale eller

legges i særskilt avfallsbeholder av hård tresort og med selv- 20 febr.
lukkende og tettsluttende lokk. Avfallet skal hver kveld enten bringes ut av bygningen til et sted som brannsjefen (politiet) har godkjent eller bringes inn i godkjent filmlagerrom. En kan ødelegge film ved å brenne den, når dette går for seg på et sikkert sted og forsiktig i små porsjoner etter rettleiing fra myndighetene.

§ 7. Lett antennelig kinematograffilm må ikke utleveres til barn under 16 år.

§ 8. Det må i rom for opplag og behandling av film alltid herske nøyaktig orden og renhold. Rommene må ikke nyttes til oppbevaring av andre lett brennbare saker (emballasje, reklameartikler).

§ 9. Tobakksrøyking og all bruk av ild, bart lys, fyrstikker og gnistdannende apparater eller verktøy er forbudt i rom for opplag eller behandling av film. Tydelig oppslag om dette skal finnes oppslått på begge sider av dørene i slike rom. Oppslaget kan en også male på dørene.

§ 10. Av slokkingsapparater og tepper (§ 33 i forskriftene) skal det finnes .....
.....
.....
.....
..... *)

Apparatene skal alltid stå ferdige til bruk på anvist plass og minst en gang årlig prøves og eventuelt omlades.

§ 11. Blir det brann i filmen, søker en ilden straks slokket med de slokkingsmidler som er forhånden. Lykkes ikke dette straks, fjerner en all film i nærheten eller dekker den med teppene, dørene lukkes og brannvesenet tilkalles.

§ 12. Det påligger filmopplagets eier eller ansvarshavende ved eksaminasjoner og prøver å kontrollere at alle som har med lett antennelig film å gjøre til enhver tid er vel kjent med de farer som er knyttet til denne, videre til de sikkerhetsforanstaltninger som er foreskrevet, behandlingen av slokkingsapparatene og til opptreden ved filmbrann.

*) ..... den..... 19...
.....

*) Fylles ut og underskrives av brannstyret resp. politiet.

Bestemmelser om apparater til framsyning av kinematografbilleder.

Gitt av Justis- og politidepartementet i samhøve med § 15, jfr. § 14 i kinematograf- og filmforskriftene av 20 februar 1939.

§ 1. Apparater til framsyning av kinematografbilleder skal tilfredsstille neden nevnte fordringer for å kunne bli godkjent av Statens filmtekniske nemnd.

§ 2. *Apparater av klasse A og B. Fellesbestemmelser.*

a. Den elektriske installasjon i apparatet må være utført i samsvar med de forskrifter for elektriske anlegg som til enhver tid gjelder.
b. Apparatet og tilhørende motstand skal være ildsikkert innkapslet slik at filmen ikke kan utsettes for antennelse ved å komme i berøring med opphetede deler.
c. Filmmagasinet på apparatet må ikke romme mer enn 1 300 meter film, jfr. dog § 10, punkt 4 i forskriftene.

§ 3. *Apparater av klasse A. Særbestemmelser.*

a. Apparatet skal ha sikkerhetsklaff som automatisk dekker for lyset når farten ved enkelte apparater synker under et bestemt lavmål, eller ved andre apparater helt opphører.. Apparatet skal dessuten være slik innrettet at dekking kan skje for hånden.
b. Den filmen som er i apparatet, må være sluttet inne i ildsikkert magasin. Apparatet må ikke kunne settes i drift uten at den øvre magasindør er lukket. Magasinet må på begge sider ha åpninger, dekket med finmasket metalltrådduk. Åpningene i magasinet til innsetting og uttaking av filmen må ha munnstykker med dobbelte tettsluttende slokkingsvalser eller annen like god anordning.

§ 4. *Apparater av klasse B. Særbestemmelser.*

a. Filmen skal kunne bli stående stille i filmporten minst 15 minutter under lysets påvirkning uten å antennes.
b. Det må ikke umiddelbart være mulig å sette inn større lamper eller på annen måte gjøre forandringer så det vilkår som er nevnt under a ikke blir oppfylt.
c. Apparatet må ikke kunne settes i gang, med mindre døren på filmmagasinet (apparatet) er lukket.

§ 5. *Apparater av klasse* C må også være godkjent av Statens filmtekniske nemnd, jfr. § 15 i forskriftene.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Stavanger. 20 febr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at all skog i Tranøy herred, Troms fylke, skal henregnes til vernskog. 20 febr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til bidragsfogden i Oslo om gebyr for tinglysing av utpantninger for underholdsbidrag. 21 febr.

Etter den nye sportellov § 138 skal gebyrer betales forskuddsvis. For tinglysingsgebyrers vedkommende gjelder det ingen annen unntakelse fra denne regel enn den som følger av sportellovens § 143.

Etter denne bestemmelse kan departementet ettergi eller nedsette tinglysingsgebyret når bidragsberettigede er uformuende eller når andre særlige forhold er til stede. I slike tilfelle bør det — når en utpantning sendes til tinglysing — sies at det vil bli søkt om ettergivelse hvis det viser seg at gebyret ikke kan bli drevet inn hos debitor. Tinglysingsdommeren vil da gi henstand med betalingen etter § 143, 2 ledd.

Departementet er enig i at det i alminnelighet ikke vil være praktisk å søke om ettergivelse særskilt for hvert enkelt gebyr. Søknad bør sendes inn samlet for flere gebyrer. De må spesifiseres i søknaden. Da tinglysingsdommeren gir regnskap for mottatte sportler ved utløpet av hvert halvår antar en at søknad om ettergivelse bør sendes til departementet minst en gang etter hvert halvår.

Av hensyn til kontrollen forutsetter Riksrevisjonen, som har vært forelagt saken, at den som hittil får avskrift av de fortegnelser over innbetalte gebyrer som blir sendt til tinglysingsdommerne.

Stortingsvedtak **) om lønnsregulering for en del tjenestemenn ved institusjoner under Kirkedepartementet, Medisinalvesenet og Postverket. 23 febr.

Kirkedepartementet.

Døve-, blinde- og åndssvakeskolene, skoler for talelidende, skolehjem.

Agronom ved fru Hjorths pleiehjem utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under ny sats: kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
**) Se St.prp. nr. 11. Innst. S. nr. 32. St.tid. s. 231—2.

23 febr. Nattpleier ved fru Hjorths pleiehjem føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Inspektrise ved pleiehjem utgår under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600 og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Gift pleier ved pleiehjem med minst 2 års tjeneste får et tillegg av kr. 450.

Gårdskar ved Dalen offentlige skole for blinde føres opp under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Lønnsklassen kr. 2 100 med 3 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 2 625, oppheves. De stillinger som er henført til denne lønnsklasse føres opp under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Sosialdepartementet.

Medisinalvesenet.

Gartner ved tuberkuloseanstalt utgår under satsen kr. 2 100 med 3 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 2 625 og føres opp under satsen kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Arbeidsformann, desinfektør og bademester, samtlige ved Rikshospitalet utgår under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 og føres opp under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Salmaker ved Gaustad asyl føres opp som håndverker under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Avdelingspleier og fast nattpleier føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Undervaktmester og nattvakt, begge ved Rikshospitalet utgår under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600 og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Reparatør (fyrbøter) ved Gaustad asyl utgår under satsen: Kr. 2 500—3 600 og føres opp under satsen: Kr. 2 700—3 800.

Gartnerassistent ved Gaustad asyl føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Fjøsmester ved Reitgjerdet asyl føres opp under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600.

Fast nattpleierske ved sinnssykeasyl føres opp under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450.

Fyrbøterassistent ved Reitgjerdet asyl kalles fyrbøter og føres opp under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450.

Proviantkjører ved Reitgjerdet asyl under satsen: Kr. 2 350 —3 450 kalles sjåfør. 23 febr.

Gårdsgutt I (snekker) ved Reknes sanatorium kalles altmuligmann og føres opp under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450.

Altmuligmann ved Statens pleiehjem for epileptikere føres opp under satsen: Kr. 2 350—3 450.

Tøyassistent ved Reitgjerdet asyl føres opp under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Proviantkjører ved Rønvik asyl føres opp under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Lønnsklassen kr. 2 100 med 3 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 2 625 oppheves. De stillinger som er henført til denne lønnsklasse føres opp under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Handelsdepartementet.

Postverket.

Under satsen kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 føres opp postbetjent I. Til denne gruppe henføres halvparten av de nåværende pengebrevbud, vaktmestre, postsjåfører, budformenn og postledsagere i by.

Resten av pengebrevbud, vaktmestre, postsjåfører, budformenn og postledsagere i by henføres til gruppen under satsen kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 og føres opp med felles titel postbetjent II.

II.

Ved forandring av regulativlønnen for en stilling eller ved opprykning til høyere lønnsklasse får regulativets § 15 tilsvarende anvendelse.

III.

Dagarbeider ved fru Hjorths pleiehjem som tjenestgjør som arbeidsleder (Sunde) ansettes fast som pleier.

Regulativlønt pleierpersonale ved Statens pleiehjem for epileptikere, fru Hjorths pleiehjem og Klæbu pleiehjem får 4 ukers ferie. Øvrige tjenestemenn får 3 ukers ferie.

Uniformer og vareklær utleveres som hittil.

Den nåværende fyrbøter III ved Rønvik asyl ansettes fast som fyrbøter.

Den nye sats for avdelingspleiere skal omfatte 2 diakonutdannede pleiere ved Rikshospitalets hudavdeling for menn og 2 diakonutdannede pleiere ved Statens pleiehjem for epileptikere.

IV.

Nyordningen i Postverket for lønnsgruppene postbetjent I og II gjennomføres i samsvar med det som er uttalt i Finansdepartementets brev til Norsk postforbund av 9 september 1938 og den protokoll som er satt opp fra møtet i Poststyret 19 september s. å.

23 febr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Askim herred, Østfold fylke.

23 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 § 40, jfr. kongelig resolusjon av 21 mars 1906 og lakselovens § 48, har Landbruksdepartementet 23 februar 1939 gjort dette vedtaket:

I.

Alle bundne redskaper til laks- og sjøaurefiske som brukes i Salten fiskeridistrikt, Nordland fylke, skal under bruk være merka med eierens navn eller merke således som fiskeristyret fastsetter dette.

II.

Brudd på forskrifter i samsvar med dette vedtaket blir straffa.

III.

Dette vedtaket trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

23 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til § 50 i lov om brannvesenet, for Skien.

24 febr. **Lov** **) [1]) om forandring i lov av 13 juli 1921 om beskatning til staten av aksjeselskaper og aksjonærer.

§ 8, annet ledd.

Sparebanker, gjensidige forsikringsselskaper samt forbruks- og innkjøpsforeninger (skattelov for landet § 52, skattelov for byene § 42), beskattes efter nærmere bestemmelser i den for vedkommende år gitte skattebeslutning. Det samme gjelder selskap av den art som omhandles i skattelov for landet § 51, skattelov for byene § 41, begges femte ledd, for så vidt minst 85 pct. av selskapets leieinntekter kommer fra aksjonærer (andelshavere) som har boligleiligheter i vedkommende eiendom.

24 febr. **Kongelig resolusjon.**

Den sivile og geistlige inndelingsgrense melom Krødsherad herred og Sigdal herred (Sigdal og Eggedal sogn), i Buskerud fylke, skal gå slik:

---

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
[1]) St.vedtak 17 februar. Se Ot. prp. nr. 66 for 1938. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 152 og 161; i Lt. s. 20 og 21.

Grensen mellom herredene Sigdal og Krødsherad dannes av grensene mellom de i herredene motstøtende matrikulerte eiendommer. 24 febr.

Grensen beskrives i det etterfølgende fra syd mot nord.

Den begynner like syd for Metjernets søndre ende, 20 à 30 m fra strandbredden, går nordnordvestover gjennom tjernet til et punkt som ligger ca. 95 m nord for utløpet av bekken fra Finnerudtjernet, hvorfra grensen med omlag samme retning går ca. 250 m oppover åssiden, bøyer i nordvest og går etter merket linje gjennom Kavlebrumyr *) til toppen av Vardehaugen, 431 m o. h., videre over grensepel ved bygdeveien, over grensemerker på begge sider av Føranvatnet, derpå til grenserøys på en liten odde ved Gless-sjøens østbredd og så tvers over dette vatn til en liten odde like syd for Røvsåa's utløp. Grensen går videre mot nordvest noe nær rettlinjet til et sted som ligger 60 m sønnenfor det punkt, hvor Røvsåa går ut over fjellveggen øst for Røvsåtjernet (Røvsåflaget **)), hvor grensen bøyer vestover og treffer tjernet ca. 30 m sønnafor bekkeoset, fortsetter tvers over tjernet til grensemerket Vikvollsteinen **), ca. 200 m vest for tjernet. Her tar grensen atter nordvestlig retning, går rettlinjet til nordøstre vik i Øy-vatnet, følger dette rundt Brenntangen *) (slik at denne blir liggende i Krødsherad) og inn i østligste ende av vatnets nordre, smale del. Herfra går grensen mot nordvest noe nær i rett linje til grensestein ved stien nord for Hjelletjerna, og videre i samme retning og omlag i rett linje over en liten skogkolle mellom Bjørevatnet og tjernet nordøst for dette, videre oppover lien til Hølløkbekken, som den treffer 500 m fra dens utløp i Bjørevatnet og så etter denne bekk opp til det søndre Åstjern. Deretter vestover gjennom tjernet til grenserøys på haugen øst for Dalen seter, hvor grensen bøyer mot nordvest og går rettlinjet til grensemerke på Kolbuåsen **) (nord for Hagaseter), hvorfra den tar noe norligere retning og går opp til grenserøys i Gutterudåsens *) sydskråning, nordøst for Grunntjernet. Derfra bøyer grensen mot nordnordøst, går i rett linje til toppen Vardefjell *) i Rimefjellet, bøyer her mot nord (ganske lite i vest) og går etter merket rett linje til den lille bekk ved Leppejuv *) som renner ut i Fosslielva ca. 900 m nordøst for Kopseng seter. Herfra går grensen et kort stykke med nordnordøstlig retning opp i selve Leppejuvet og går herfra med nordnordvestlig retning opp til grensemerket Steinmannen

*) Navnet står på originalkartet.
**) Navnet står ikke på gradteigskartet.

24 febr. etter en linje som ble fastsatt ved kartforretning av 26 juli 1824. Fra Steinmannen følger grensen Norefjellets høyeste rygg (vass-skillet) nordvestover til ryggen vest for Høgevardetjernet, hvor grensen mot Flå herred påtreffes.

De i denne beskrivelse nevnte navn og tall er å finne på gradteigskartene Sigdal og Tyristrand, utgaver 1919.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I. Det bestemmes at følgende oppdrag som etter § 15 og § 18 i lov av 25 juni 1935 om hoteller, andre herberger og bevertninger er henlagt til Kongen, overføres til Departementet for sosiale saker:

1. myndigheten etter § 15 til å bestemme om bevillingstvang skal innføres i en kommune,
2. myndigheten etter § 18 til å stadfeste vedtekter om særskilte åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i en kommune.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Eidsvoll herred, Akershus fylke.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. De ved kongelig resolusjon av 23 desember 1938 utferdigede bestemmelser om regulering av innførselen her til landet av visse sorter klær av silke skal kun gjelde følgende varer: Kåper, kjoler, drakter, bluser, skjørter, korsetter, korseletter, hofteholdere, bysteholdere og annet sydd undertøy av silke, for så vidt det fortolles etter tolltariffens posisjoner «Klær, etc. II D. c.» og «Klær, etc. II C. c.».
2. Handelsdepartementet bemyndiges til å frita fra reguleringsbestemmelsene enkelte av de under punkt 1 nevnte varer, og til å la henføre under reguleringsbestemmelsene også andre varer som fortolles under de nevnte posisjoner under tolltariffen.
3. Det ved kongelig resolusjon av 23 desember 1938 fastsatte minstegebyr for utferdigelse av lisenser nedsettes fra kr. 2 til kr. 0,50.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

---

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

Kongelig resolusjon *). 24 febr.

Med hjemmel i lov om arbeidervern av 19 juni 1936 § 1 punkt 2 bestemmes:

1. Alle brygger (kaier) undergis tilsyn etter arbeidervernloven av Arbeidstilsynet.
2. Denne bestemmelse gjør ingen endring i havnemyndighetenes befatning med de samme byggverk i henhold til havneloven.
3. Havnemyndighetene skal sende Sjefinspektoratet for arbeidstilsynet avskrift av alle approbasjoner på nye brygger som skal oppføres.
4. Havnemyndighetene skal gi Sjefinspektoratet melding om de pålegg om vedlikehold av brygger som blir utferdiget i henhold til lov om havnevesenet § 19, femte ledd.
5. Statens arbeidstilsyn eller den stedlige arbeidsnevnd kan når det gjelder spørsmål om reparasjon av større brygger, vende seg til havnemyndighetene om bistand når teknisk spesialkyndighet er nødvendig.

Denne resolusjon trer i kraft fra 1 juli 1939.

Kongelig resolusjon *) hvorved § 1 i de alminnelige forskrifter om fredning m. v. på Svalbard og Jan Mayen, fastsatt ved kongelig resolusjon av 27 mai 1938, gis følgende tilføyelse som 2net ledd: 24 febr.

«Isbjørn skal på Kong Karls Land være fredet på samme måte hele året.»

Kongeleg resolusjon **). 24 febr.

I samhøve med § 4 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer vert gjevi føresegner om avgift på omsetnaden av mjølk i samsvar med eit framlagt utkast.

Føresegnene lyder so:

1. Alle som leverar mjølk beinveges til forbrukar, til meieri, ysteri, mjølkekondenseringsfabrikk, mjølkesalslag og andre forretningar som sel mjølk som dei får beinveges frå pordusenten, skal betala ei avgift til å fremja omsetnaden av mjølk, ost og smør i samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936.

Avgifta vert sett til 0,3 øre pr. liter kumjølk og geitemjølk som vert levert til forbrukar eller ovannemnde verksemder i tida frå og med 1 mars 1939 til og med 29 februar 1940.

2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

---

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 8.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I. Landbruksdepartementet får fullmakt til å utøve den myndighet som etter §§ 6 og 7 i lova av 3 juni 1938 om smittsomme sykdommer på bier er lagt til Kongen.

II. De kongelige resolusjoner av 14 juli 1922 og 4 januar 1929 om organisasjon av bipestnevnden oppheves.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I. I samhøve med § 1 i lov av 3 juni 1938 om smittsomme sjukdommer på bier blir fastsatt at sjukdommene:

1. Lukket bipest (Bacillus Larvae),
2. Åpen bipest (Bacillus Alvei, Bacillus Pluton, Streptokokkus Apis),
3. Nosemasjuke (Nosema Apis) og
4. Steinyngel (Aspergillus Flabus)

skal gå inn under lova.

II. Kongelig resolusjon av 21 juli 1916 om at visse sjukdommer skal regnes som bipest blir opphevd.

III. Denne resolusjon tar til å gjelde straks.

24 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kyrkjeskyss-fondet i Vestre Vikebygd sokn».

24 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Danmark og Island 4 februar 1939 underskrevet deklarasjon **) angående historieundervisningen (Revisjon om lærebøker), Genève 2 oktober 1937.

24 febr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ny vedtekt om offentlige forestillinger m. v. i Lillestrøm herred, Akershus fylke.

24 febr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

Handelsdepartementet har besluttet at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 24 ds. om importreguleringen for visse sorter ferdigsydde klær blir å sette i kraft fra og med onsdag 1 mars 1939.

24 febr. **Skriv** ***) fra Landbruksdepartementet.

I samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer og kongeleg resolusjon frå 24 februar 1939 blir fastsett:

---

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1938 s. 64.
***) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 8.

Avgifta på omsetnaden av mjølk i tida frå og med 1 mars 1939 til og med 29 februar 1940 vert å betala og krevja inn etter dei føresegnene Landbruksdepartementet har gjevi 23 desember 1936. 24 febr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Halvard Drægnis legat til premiar for fruktdyrkarar i Sogn», skipa ved gåvebrev frå 9 mars 1932. 25 febr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om endring av § 16 i politivedtekten for Trøgstad herred, Østfold fylke. 25 febr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at i Hol herred, Nordland fylke, skal all skog henregnes til vernskog. 25 febr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Svend Sjursen Vaage og hustru Margrethe Torstensdatter Mjeldes legat» til Det norske misjonsselskap og Menighetsfakultetet i Oslo, opprettet ved Svend Sjursen Vaages testament av 21 mai 1929. 27 febr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Narve og Borghild Ellingsens legat til fordel for trengende damer i Oslo», opprettet ved gjensidig testament av 24 mars 1928. 27 febr.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for den som gjør seg en næring av å drive herberge derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat eller drikke i Sør-Rana herred, Nordland fylke. 27 febr.

Skriv ***) frå Arbeidsdepartementet om utviding av Hetland bygningsstrok i Hetland herad, Rogaland fylke. 27 febr.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om endring av § 38, § 40, første ledd og § 55, første ledd i politivedtekten for Skien. 28 febr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet. 28 febr.

I medhold av § 17 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer med tilleggslover bestemmes at post 1 i Landbruksdepartementets kunngjøring av 10 desember 1938 heretter skal lyde slik:

1. Det skal inntil videre være forbudt å innføre alle slags friske grønnsaker fra alle land (tolltariffens

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
**) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
***) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 9.

28 febr. grønnsaker 1 a — f lnr. 262—268). Dog skal det være tillatt fra Finnland og Sverige å innføre gulerøtter og pepperrot på det vilkår at det medfølger hver sending et sertifikat (bekreftet av en i disse land av offentlig myndighet hertil bemyndiget person) som godtgjør at varen er av henholdsvis finsk eller svensk opprinnelse og at den — for Sveriges vedkommende — tillike er avlet og senere lagret i et län utenfor Jönköpings, Kronobergs, Kalmars Blekinges, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs og Bohus, Älvsborgs og Skaraborgs län. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

28 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om omregulering av og bygningsvedtekter for Tastagata og strøket mellom denne og Kalhammarveien, Stavanger.

1 mars. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om brigde i § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Ål herad, Buskerud fylke.

2 mars. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om forandring av §§ 1 og 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Arendal.

2 mars. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Sunnylven sokn, Møre og Romsdal fylke.

2 mars. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om at all skog skal være vernskog i Gratangen herred, Troms fylke.

3 mars. Nr. 1. **Millombils lov** **) [1]) um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet.

§ 1. Stortinget kan vedtaka at det for budgett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 ved sida av dei avgifter som vert pålagde i samsvar med motorvognlova skal svarast avgift av bensin og av gummiringar for motorvogner og motorsyklar — lufslangar, slangevernarar og felgband til slike hjulringar medrekna. Desse avgifter vert å bruke til delvis å greida statens utgifter til vegstellet.

§ 2. Reglane i motorvognlova og i dei fyresegner som er eller vert fastsette i samsvar med motorvognlova om betaling

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 9.
***) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
[1]) St.vedtak 17 februar. Se Ot. prp. nr. 4. Innst. O. nr. 4. St.tid., forh. i Ot. s. 159; i Lt. s. 21.

m. v. av vegavgifter etter nemnde lov og straffefyresegna i motorvognlova § 29, fyrste leden, skal også gjelda for avgiftene etter denne lov. Avgiftene kan drivast inn ved panting. 3 mars. Nr. 1.

§ 3. Denne lova tek til å gjelda straks.

Lov*) [1]) om å utvide grensene for ladestedet Mosjøen. 3 mars. Nr. 2.

§ 1. Fra 1 juli 1939 overgår til Mosjøen ladested fra Vefsn herred i Nordland fylke g.nr. 104, b.nr. 1—5, 8—10, g.nr. 105, b.nr. 1, 4, 17 og 27 i den utstrekning de ligger mellem ladestedets nuværende grenser og følgende nye grenselinje:

Den nye bygrense begynner i Skjerva i skjæringspunktet mellem den gamle bygrense og forlengelsen av gate 3 sydover, regnet efter gatens østre kant. Herfra går grensen i nordlig retning langs østre kant av gate 3 inntil denne skjærer gate 8. Her bøier grensen i østlig retning, idet den følger gate 8's søndre kant og fortsetter videre i samme retning opover vestskråningen av Meåsen forbi stor sten på toppen av denne, og videre i samme retning til toppen av Dolstadåsen på det sted hvor Kirkelien slutter og Kjerringlien begynner. Herfra fortsetter grensen i samme retning inntil merket mellem Hals (g.nr. 105 b.nr. 1) og Marka. Her bøier grensen i nordlig retning og følger gjerdet mellem gårdene Hals og Marka til Steinvassbekken. Herfra går grensen i vestlig retning, idet den først følger Steinvassbekken og senere Bjørndalsbekken og Halsbekken til dennes utløp i Vefsnfjorden. Herfra fortsetter grensen i vestlig retning til midtlinjen av Vefsnfjorden, hvorfra den bøier sydover og følger fjordens midtlinje og senere Vefsnelvens djupål til sammenstøtspunktet med den gamle bygrense ved Skjervas utløp.

§ 2. Den nye grenselinje efter § 1 skal på statskassens bekostning merkes med grensestener ved en åstedsforretning som holdes av personer Justisdepartementet opnevner. Åstedsforretningen stadfestes av Kongen.

§ 3. De deler av Vefsn herred som ifølge § 1 henlegges til ladestedet Mosjøen, skal fra 1 juli 1939 utgå av landets matrikkel og i enhver henseende høre under ladestedet, dog skal dette ikke ha noen virkning på den odel som den 30 juni 1939 måtte hvile på jord som ifølge denne lov overføres fra landet til ladestedet.

§ 4. De personer som den 1 juli 1939 er bosatt på de strekninger som efter § 1 henlegges til ladestedet Mosjøen, skal med hensyn til erhvervelse og bruk av stemmerett i medhold

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. VII. St.tid.. forh. i Ot. s. 231—243; i Lt. s. 21—28.

3 mars. Nr. 2.

av bykommuneloven ansees som om de hadde vært bosatt i ladestedet i den tid de har bodd i disse strekninger.

§ 5. De personer som den 1 januar 1939 hadde bopel innen de strekninger som ifølge § 1 overføres til ladestedet Mosjøen, ansees fra den 1 juli 1939 med hensyn til skatteplikt som hørende under ladestedet, og blir å iligne kommuneskatter i likhet med dens andre innbyggere.

Utligningen av kommuneskatt til den utvidede bykommune og av statsskatt for budgettåret 1 juli 1939 til 30 juni 1940 skal foregå ved ligningsmyndighetene i Mosjøen og efter de regler som gjelder for Mosjøen i medhold av skattelovgivningen for byene.

Vedkommende departement fastsetter for denne ligning de endringer som måtte finnes nødvendige i skattelovgivningens tidfrister for utførelsen av ligningen.

§ 6. De i Vefsn herred hjemstavnsberettigede personer som den 1 juli 1939 bor eller — om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strekninger av dette som henlegges til ladestedet, skal ha sin fattighjemstavn i ladestedet hvis de er flyttet til disse strekninger før den 1 juli 1938.

§ 7. De personer som på den tid da de i denne lov omhandlede strekninger går over til ladestedet Mosjøen, driver kjøpmannshandel på disse strekninger i medhold av gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den næring de har drevet, med de samme rettigheter og forpliktelser som byens øvrige kjøpmenn.

De personer som i medhold av gjeldende lovgivning fra 1 juli 1938 har drevet håndverk på ovennevnte strekninger, skal ha rett til på disse områder å fortsette den næring de har drevet.

De næringsdrivende som omhandles i denne paragraf må melde sig for politimesteren i Helgeland innen 1 september 1939 for å kunne nyte de rettigheter som herved tillegges dem.

Vedkommende departement gir de nærmere forskrifter som finnes påkrevd efter denne paragraf.

§ 8. Bygninger på de strekninger, som ved denne lov innlemmes i Mosjøen nyter ikke godt av det nedslag i brandkontingent som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen de eldre byområder. Om og i hvilken utstrekning noe slikt nedslag i tilfelle skal tilståes noen del av bebyggelsen på de innlemmede strekninger, bestemmes efter reglene i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 9. I de strekninger av Vefsn herred, som omhandles i § 1, skal det, inntil Kongen bestemmer anderledes, være tillatt å opføre trebygninger efter de regler, som gjelder for trebebyggelse i visse strøk av byen. 3 mars. Nr. 2.

§ 10. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger i Vefsn prestegjeld, som nærværende lov måtte nødvendiggjøre.

§ 11. Avgjørelse om det økonomiske opgjør i anledning av byutvidelsen, treffes ved endelig skjønn, avgitt av tre personer, som bor utenfor de to interesserte kommuner, og hvorav fylkesmannen i Nordland opnevner to og Justisdepartementet en. Den, som Justisdepartementet opnevner, blir skjønnets formann.

Skjønnets avgjørelse treffes ved begrunnet kjennelse, hvori også bestemmes terminene for betalingen av det eventuelle skjønnsbeløp.

Justisdepartementet gir de nærmere regler for avholdelse av skjønnet.

Omkostningene som fastsettes av Justisdepartementet, fordeles av dette på de interesserte kommuner.

§ 12. Justis- og politidepartementet bemyndiges til uten hinder av bestemmelsene i § 52 i lov av 10 juni 1938 om kommunestyre i byene å godkjenne pantsettelser som Mosjøen kommune måtte foreta til sikkerhet for beløp som kommunen måtte bli tilpliktet å utrede til Vefsn kommune efter § 11 i nærværende lov eller for lån som optas til dekning herav.

Midlertidig lov *) [1]) om endring i lov nr. 7 av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjonen mellem Norge og Sverige av 5 februar 1919. 3 mars. Nr. 3.

§ 1. Landbruksdepartementet får fullmakt til for året 1939 å gi dispensasjon fra de bestemmelser som er fastsatt i §§ 13, 15, 16 og 27 i lov nr. 7 av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjonen mellem Norge og Sverige av 5 februar 1919 på vilkår som fastsettes av Landbruksdepartementet.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon om stadfesting på et framlagt utkast til plan for Bamble barnehjem i henhold til § 1 i lov av 6 juni 1896 med senere endringer. 3 mars.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. nr. 19. St.tid., forh. i Ot. s. 243—4; i Lt. s. 21.

3 mars. **Kongelig resolusjon** *) om tillegg til § 11, annet punktum, i de alminnelige helseforskrifter for Hvaler herred, Østfold fylke.

3 mars. **Kongelig resolusjon** *).

I. I medhold av lov om utførsel og innførsel av fisk og fiskeprodukter samt krepsdyr av 6 juli 1933 nr. 16 § 3, jfr. §§ 1 og 2 er det inntil videre forbudt å utføre sildemel med mindre tillatelse til utførselen er gitt av Fiskeridirektøren eller den han dertil bemyndiger.

II. Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette de nærmere bestemmelser om gjennomførelsen av forbudet og kontrollen hermed.

III. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

3 mars. **Kongelig resolusjon** *).

Den ved kongelig resolusjon av 12 november 1937 innførte konsesjonsordning for fangst av vågehval, som ved kongelig resolusjon av 17 mars 1938 ble forlenget til å gjelde inntil 1 april 1939 forlenges inntil videre, dog ikke utover 1 august 1939.

Konsesjonsavgiften fastsettes til kr. 100 pr. år.

Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette betingelsene for å oppnå konsesjon og til å utferdige forskrifter for fangstutstyret.

3 mars. **Kongelig resolusjon** *).

1. I henhold til § 1 i lov av 6 mars 1935 om fredning av sel skal det være forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe sel og klappmyss, eller medvirke dertil i tiden til og med 22 mars 1939 klokken 6 innen det område som ligger mellom 67° og 77° nordlig bredde og mellom 5° østlig lengde og 17° vestlig lengde Greenwich meridian.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen. Likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltagere i ekspedisjonen — så framt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller verdien av dette inndras helt eller delvis når rederen eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse.

3. Denne resolusjon trer i kraft straks.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

Kongelig resolusjon *). 3 mars.

I henhold til § 25 i lov om postvesenet av 8 juni 1928 får Handelsdepartementet fullmakt til å bestemme at det skal være forbudt alle postverkets tjenestemenn i og utenfor tjenesten

1. å besørge abonnementstegning eller oppkreving av abonnementsavgift utenom postverket,
2. uten Poststyrets samtykke å besørge ombæring eller utdeling til abonnentene av blad og tidsskrifter utenom postverket,
3. uten Poststyrets samtykke å selge fra poststed blad og tidsskrift som ikke er sendt fram gjennom postverket.

Kongelig resolusjon. Der fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående manøvreringsreglement for Ogna, Varhaug og Nærbø kommuners ytterligere regulering og overføring av Hagavatn m. v. til Ognaelva i Rogaland fylke: 3 mars.

1. Reguleringsgrensene er:

Hagavatn og Volskarvatn:

Øvre	kote	197,0 m
Nedre	»	191,0 »
Reguleringshøyde		6,0 m

Krokevatn:

Øvre	kote	197,0 m
Nedre	»	195,0 »
Reguleringshøyde		2,0 m

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2. Det skal ved manøvreringen has for øye at flomvassføringen i Fuglestadvassdraget så vidt mulig ikke forøkes.

3. Så lenge tilførselen fra Helgåen anses å være tilstrekkelig for driften av Jærens elektrisitetsverk, holdes luka i overføringskanalen for Hagavatn stengt, hvorved tilsiget til Hagavatn går over overløpet ved vatnes naturlige utløp.

4. Når tilsiget fra Helgåen ikke gir tilstrekkelig driftsvassføring, begynner tapningen fra Hagavatn i så stor utstrekning som blir nødvendig for behovet og for hver gang etter ordre fra reguleringsanleggets eiere.

5. For damvokteren blir å utferdige instruks som blir å godkjenne av departementet.

---

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 avd. nr. 9.

3 mars. **Kongelig resolusjon** *).

For våpen og ammunisjon (inntil 3 våpen og 500 patroner), som bringes med til landet av norske borgere til personlig bruk, erlegges en innførselsavgift av kr. 5 (pro persona).

4 mars. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 47 i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 slik som denne bestemmelse nå lyder etter lov av 31 mars 1933, jfr. kongelig resolusjon av 4 mai 1934, har Landbruksdepartementet 4 mars 1939 fastsatt regler om plikt til å gi oppgaver til bruk for statistikken for laks- og sjøaurefisket sålydende:

I. Fiskeristyret eller hvor fiskeristyre ikke er opprettet, vedkommende lensmann (i by politimester) kan for sitt distrikt eller del av dette gi pålegg om at enhver som i årets løp har fisket laks eller sjøaure skal innen utgangen av oktober måned sende skriftlig oppgave over utbyttet av fangsten til den myndighet som har utferdiget pålegget.

Det kan kreves at oppgaven skal inneholde:

a) fiskerens fulle navn og bopel,
b) oppgave — særskilt for laks og sjøaure — over fangstens vekt og bruttoverdi og antall laks,
c) opplysning om fangsten er foregått i sjøen eller i elv og i førstnevnte tilfelle herredets, i sistnevnte også elvas navn,
d) antall og art av de fangstredskapene som er brukt og opplysning om fangstens fordeling på de forskjellige redskapene,
e) oppgave over leiesummens størrelse hvis fisket er leid.

II. Enhver som i sin bedrift omsetter eller bruker laks og sjøaure er pliktig til på spørsmål fra et fiskeristyre eller, hvor fiskeristyre ikke er opprettet, fra lensmannen (i by politimesteren) å oppgi vekt og verdi av laks og sjøaure (særskilt for hver art) som er mottatt fra person som er navngitt av vedkommende myndighet.

Disse opplysninger skal gis innen 1 måned etter at begjæringen er mottatt.

III. Det er straffbart ikke å gi påbudte oppgaver eller å gi uriktige oppgaver.

IV. Denne vedtekt trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves vedtekt om oppgaveplikt fastsatt ved Landbruksdepartementets skrivelse av 28 mai 1934.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av Gjøvik byggebelte i Vardal herred, Opland fylke. 4 mars.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om utviding av Ytre Arna bygningsstrok i Haus herad, Hordaland fylke. 4 mars.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny § 6 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Ålesund. 6 mars.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Leiranger herred, Nordland fylke. 6 mars.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder beliggende i området utenom Kirkenes og Bjørnevatn i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke. 6 mars.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 6 mars.

Handelsdepartementet har bestemt at de ved kongelig resolusjon av 10 februar 1939 fastsatte forskrifter for tilvirkning, pakking og transport av frossen fiskefilet bestemt for utførsel til Sveits skal tre i kraft fra og med 15 mars førstkommende; jfr. resolusjonens punkt 3.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Aure herad, Møre og Romsdal fylke. 7 mars.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Valsøyfjord herad, Møre og Romsdal fylke. 7 mars.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Veøy herad, Møre og Romsdal fylke. 7 mars.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Rakkestad bygningskommune, Østfold fylke. 7 mars.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ole Waagaard Tandbergs legat» til «skolereiser» for elever ved Oslos skoler og ved middelskoler i Hønefoss og Ringerike, opprettet ved testament av 11 november 1933. 8 mars.

---

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 10.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Bastian Torjuuls legat» til trengende i Torjulvågen krets i Tingvoll, opprettet ved testament av 18 september 1924.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Martha J. Pedersen og Peder C. Pedersens legat» til verdige trengende i Sandtorg kommune.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hallvard Bø's skilegat» for skolebarn i Drammen.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Bankkasserer A. L. Bache og families legat» til Svelvik indremisjon, Svelvik og Strømm kirke, Svelvik gamlehjem, Svelvik forening av Redningsselskapet og Svelvik menighetspleie, opprettet ved frk. Augusta Baches testament av 19 februar 1934.

8 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for området mellom Hegdehaugsveien—Bogstadveien—Valkyriegata—Kirkeveien — Frognerveien—Drammensveien (inklusive dennes sydside) og Parkveien (inklusive dennes østside), Oslo.

8 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for gnr. 23, bnr. 77, Høen i Asker herred, Akershus fylke.

8 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for arealet mellom Tjodolfs gate, St. Svithuns gate og Mosvannet, Stavanger, samt regulering av Mosvannet med omgivelser og Vålandshaugen til åpen plass.

9 mars. **Skrivelse** **) fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Frankrike, Storbritannia, India og New Zealand til sine tiltredelser av generalakt***) om fredelig bileggelse av mellomfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, føyd forbehold for så vidt angår tvister i forbindelse med begivenheter som måtte inntreffe under en krig hvori vedkommende land er innviklet.

---

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1939 s. 65.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1929 s. 81, jfr. nr. 5 for 1930 s. 115.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 9 mars.

Ifølge meddelelse fra den egyptiske legasjon har Frankrike 8 februar 1939 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst *) om opphevelse av kapitulasjonene i Egypt, underskrevet i Montreux 8 mai 1937.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for området mellom Roald Amundsens gate—søndre side av Løkkeveiens forlengelse—Munkedamsveiens søndre side—Cort Adelers gate—Victoria terasse—østre og nordre grenselinje for Drammensveien 2—Drammensveien—Stortingsgata tilbake til Roald Amundsens gate; enn videre Løkkeveien mellom Victoria terasse og Drammensveien, Oslo. 9 mars.

Lov **) [1]) om forandringer i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902. 10 mars. Nr. 1.

I den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 gjøres følgende forandringer:

§ 16 nr. 3 opheves.

Følgende bestemmelser skal lyde:

§ 68. At foreldelse er inntrådt, er ikke til hinder for at sak kan reises til inndragning overensstemmende med §§ 35 og 36 eller til fradømmelse av offentlig tjeneste eller for å få en beskyldning erklært død og maktesløs overensstemmende med § 251 første ledd og § 253.

§ 130 tredje ledd: § 254 tredje ledd finner tilsvarende anvendelse.

§ 246. Den som rettsstridig ved ord eller handling krenker en annens æresfølelse eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder.

§ 247. Den som i ord eller handling optrer på en måte som er egnet til å skade en annens gode navn og rykte eller til å utsette ham for hat, ringeakt eller tap av den for hans stilling eller næring fornødne tillit, eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år. Under særdeles skjerpende omstendigheter kan fengsel inntil 2 år anvendes.

§ 249.

1. Straff efter §§ 246 og 247 kommer ikke til anvendelse dersom det føres bevis for beskyldningens sannhet.
2. Selv om det føres sannhetsbevis som nevnt under 1, er beskyldningen straffbar dersom den er fremsatt uten at

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1938 s. 121.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
[1]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 37 for 1938. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 244—249; i Lt. s. 28.

10 mars. Nr. 1.

der var noen aktverdig grunn til det eller dersom den ellers er utilbørlig på grunn av formen eller måten den er fremsatt på eller av andre grunner.

3. Straff efter §§ 246 og 247 kommer ikke til anvendelse på den som har vært pliktig eller nødsaget til å uttale sig eller som har uttalt sig til berettiget varetagelse av eget eller andres tarv, dersom det godtgjøres at han i enhver henseende har vist tilbørlig aktsomhet.
4. Bevis for sannheten av en beskyldning tillates ikke ført
   a) for straffbar handling som den beskyldte er frikjent for ved endelig innenlandsk eller utenlandsk dom,
   b) dersom retten enstemmig finner det utvilsomt at beskyldningen er utilbørlig uansett dens sannhet og at nektelse av bevisførsel er ønskelig av hensyn til den fornærmede. Sådan bevisførsel må aldri nektes dersom påtalemyndigheten eller saksøkeren på forhånd har tilkjennegitt at der vil bli påstått straff efter § 248 eller at der bare vil bli gjort borgerlige rettskrav gjeldende.
5. Når bevisførsel om sannheten av en beskyldning er nektet, er der heller ikke adgang til bevisførsel om hvorvidt tiltalte (saksøkte) har trodd eller hatt grunn til å tro på beskyldningens sannhet.

§ 250. Er ærekrenkelsen fremkalt av den fornærmede selv ved utilbørlig adferd eller gjengjeldt med en legemskrenkelse eller ærekrenkelse, kan straff bortfalle.

§ 251. Forbrytelser som omhandles i dette kapitel, påtales alene av det offentlige når det begjæres av fornærmede og finnes påkrevd av almene hensyn. Påtalen kan begrenses til bare å gjelde påstand om at ærekrenkelsen skal erklæres for død og maktesløs (jfr. § 253).

Det offentlige kan dog uten begjæring av noen fornærmet påtale en ærekrenkelse, som er rettet mot en ubestemt krets eller et større antall personer, når det finnes påkrevd av almene hensyn.

Det samme gjelder når ærekrenkelsen er forøvet mot noen under utførelsen av offentlig tjeneste eller i anledning av tjenestehandling, eller når noen som enten er eller på den tid det handles om, var offentlig tjenestemann, beskyldes for en handling eller et forhold som kunde pådra ham straff eller tjenestens tap.

§ 252. De handlinger som er betegnet som straffbare i §§ 247 og 248, blir også å straffe, når de er rettet mot en avdøds minne. Dog blir her straffen i det i § 247 omhandlede tilfelle å nedsette til bøter og i det i § 248 omhandlede til bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Berettiget til å begjære og reise påtale er den avdødes ektefelle, foreldre, barn, søsken og arvinger. 10 mars. Nr. 1.

§ 254. Går dommen ut på straff eller mortifikasjon og er den tiltalte (saksøkte) erstatningspliktig efter de ellers gjeldende erstatningsregler, skal han tilpliktes å yde den fornærmede, foruten erstatning for den lidte skade, tillike sådan erstatning for tap i fremtidig erhverv som retten under hensyn til den utviste skyld og omstendighetene for øvrig finner billig.

Han kan også pålegges å betale den fornærmede et efter billighet fastsatt beløp som opreisning for den ved handlingen voldte tort og smerte eller for annen skade av ikke økonomisk art.

Endelig kan retten tilplikte den tiltalte (saksøkte) å betale til den fornærmede et beløp som bestemmes i dommen til bestridelse av omkostningene ved kunngjørelse i en eller flere offentlige tidender enten av domsslutningen alene eller av denne i forbindelse med domsgrunnene.

Ved ærekrenkelser i trykt skrift hefter skriftets eier og utgiver solidarisk med den dømte for ansvar efter foranstående bestemmelser. Det samme gjelder ansvar for saksomkostninger.

Bestemmelsene i denne paragraf kommer bare til anvendelse når den fornærmede krever det.

§ 390. Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som krenker privatlivets fred ved å gi offentlig meddelelse om personlige eller huslige forhold.

§ 250 får tilsvarende anvendelse. Likeså § 254 med undtak av tredje ledd.

Er forseelsen forøvet i trykt skrift, kan inndragning i overensstemmelse med § 323 besluttes.

Offentlig påtale finner bare sted når det begjæres av fornærmede og finnes påkrevd av almene hensyn.

Efter § 430 tilføies som § 430 a:

Med bøter straffes utgiveren når han, uaktet hans blad eller tidsskrift har inntatt eller gjengitt en ærekrenkelse og denne har foranlediget straff, mortifikasjon, eller forlik, ikke på forlangende av den fornærmede inntar domsslutningen, domsgrunnene eller forliket uten vederlag og i spissen av bladet eller tidsskriftet. Det skal gjøres innen en uke efterat avskrift er mottatt eller om det ikke er mulig, i det første nummer eller hefte som derefter kommer ut. Forlangende om inntagelse må være fremsatt innen et år efter dommen eller forliket. Hvor det gjelder offentliggjørelse som har funnet sted senere enn dommen eller forliket, må forlangendet være fremsatt innen et år efter offentliggjørelsen.

10 mars. Nr. 1. Bestemmelsene i § 430 annet punktum får tilsvarende anvendelse.

Foranstående bestemmelser får tilsvarende anvendelse ved forbrytelse mot § 130.

Offentlig påtale finner bare sted efter fornærmedes begjæring.

10 mars. Nr. 2. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om den almindelige borgerlige straffelovs ikrafttreden av 22 mai 1902.

§ 19 tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i første og annet ledd får også anvendelse på den, som har forøvet noen forbrytelse som er omhandlet i straffelovens §§ 168, 169, 191—196, 201, 210 og 217—221.

10 mars. Nr. 3. **Lov** *) [2]) om forandring i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887.

I lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 gjøres følgende forandringer.

§ 3 første ledd skal lyde:

De av en straffbar handling følgende borgerlige rettskrav mot siktede kan forfølges i forbindelse med straffesaken overensstemmende med de i kapitel 32 inneholdte regler. Det samme gjelder krav mot eieren og utgiveren av trykt skrift efter straffelovens § 254 fjerde ledd og § 390 annet ledd. Krav som omhandlet i straffelovens § 254 kan tas med i sak som nevnt i § 2 nr. 2.

I § 93 tilføies som tredje ledd:

Er begjæring om offentlig påtale i slike saker fremsatt innen den frist som nevnes i straffelovens § 80 og påtalemyndigheten beslutter ikke å reise tiltale, er det tidsnok å utta forliksklage til reisning av privat straffesak innen de frister som nevnes i straffeprosessloven § 433.

I § 228 første ledd tilføies:

5. Når der vil bli spørsmål om bruk av sikringsmidler efter straffelovens § 39 eller når det i en dom er besluttet anvendt sådanne.

§ 240 første ledd skal lyde:

Varetektsfengsel kan kun besluttes anvendt, når der fremdeles er skjellig grunn til mistanke mot den pågrepne, og noen

---

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

[1]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 37 for 1938. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 250; i Lt. s. 28.

[2]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 37 for 1938. Innst. O. III med tillegg. St.tid., forh. i Ot. s. 250—252; i Lt. s. 28.

i § 228 nr. 2, 3, 4 eller 5, eller i § 229 nr. 2 eller 3, jfr. § 230, nevnt betingelse for pågripelse er tilstede. 10 mars. Nr. 3.

I § 295 tilføies som tredje og fjerde ledd:

I ærekrenkelsessak skal lagmannsretten under saksforberedelsen av eget tiltak avgjøre om bevisførsel om sannheten av en beskyldning skal tillates eller ikke, jfr. straffelovens § 249 nr. 4. Tillates bevisførsel om sannheten, skal retten søke bragt på det rene hvad der ønskes godtgjort ved hvert enkelt av de vidner og andre beviser som aktes ført. Skjønnes det herunder at visse deler av den påtenkte bevisførsel er av den art som omhandlet i § 331, sjette ledds annet punktum, bør vedtak om avskjærelse av disse deler av bevisførselen såvidt mulig treffes allerede under saksforberedelsen.

Avgjørelser som nevnt i foregående ledd treffes ved beslutning av den samlede rett efter at begge parter har hatt adgang til å uttale sig muntlig eller skriftlig efter lagmannens bestemmelse. Beslutningen kan ikke omgjøres efter at hovedforhandling er åpnet. Den kan påkjæres innen en frist av 7 dager.

I § 331 tilføies som sjette ledd:

I ærekrenkelsessak kan ikke føres bevis om noen omstendighet som ikke under saksforberedelsen er opgitt som gjenstand for bevisførsel. Retten skal også nekte bevisførsel om ting som den finner uten betydning, eller hvis betydning står i påtagelig misforhold til den skade der kan voldes fornærmede eller andre. Likeså kan retten nekte at der føres et vidne eller et bevis for øvrig som uten rimelig grunn er fortiet under saksforberedelsen.

I § 367 tilføies som tredje ledd:

I ærekrenkelsessak skal domsmenn delta i avgjørelsen av om bevis for sannheten av en beskyldning kan føres og av hvilke bevis skal tillates.

§ 374 tredje ledd skal lyde:

Dommeren kan bestemme at skyldspørsmålet eller enkelte deler av dette skal forhandles særskilt. Når en delvis forhandling er avsluttet, kan avgjørelse i saken treffes såfremt den går ut på frifinnelse. Forhandling om borgerlige rettskrav og krav på sikring kan utsettes til straffekrav er avgjort.

I § 380 tilføies som fjerde ledd:

I ærekrenkelsessak kan anken heller ikke grunnes på at avgjørelser under saksforberedelsen om bevisførselen er uriktig.

§ 423 annet ledd skal lyde:

Begjærer en part vidner innstevnt til hovedforhandlingen, kan dommeren pålegge ham på forskudd å betale eller deponere et skjønnsmessig fastsatt beløp til dekning av de utgifter som

10 mars. Nr. 3.

efter lovgivningen er forbundet med innstevningen. Finner retten innstevningen begrunnet, erstattes utgiftene av det offentlige. Tilsvarende regler gjelder om en part begjærer sakkyndige opnevnt. Erstatning kan også tilståes for utgifter til vidner som møter frivillig, og til sakkyndige som ikke er opnevnt. Dommeren kan frafalle kravet om betaling eller deponering, såfremt parten er uformuende eller dommeren finner innstevningen av vidner eller opnevningen av sakkyndige begrunnet. Rettens avgjørelse av erstatningsspørsmålet kan ikke påankes eller påkjæres.

§ 430 skal lyde:

I saker som er ubetinget privat påtale undergitt, foretas megling i forliksrådet efter reglene for tvistemål. Lov om rettergangsmåten for tvistemål § 66 får anvendelse. Før saken er henvist til retten kan bevisoptagelse eller andre rettergangsskritt efter § 425 ikke tilstedes, medmindre det er fare for at beviset vil spilles.

Når en sak er henvist til retten, må stevning være kommet inn til retten innen 3 måneder fra henvisningsdagen. Lov om rettergangsmåten for tvistemål § 301 får anvendelse. Dommeren lar stevningen forkynne for saksøkte og sørger for en forberedende behandling enten gjennem personlig møte av partene for retten, eller gjennem skriftveksling. Dommeren kan sette frist for tilsvar og kan pålegge partene personlig møte under samme betingelser og ansvar som for vidner bestemt. Han skal påse at saken fremmes uten unødig ophold.

Finner dommeren mangler med hensyn til sakens oplysning skal han henlede opmerksomheten på dette, og kan om han finner grunn til det, pålegge partene å foreta det nødvendige. Under sakens gang bør han gi partene den veiledning som kreves for å forebygge eller rette feil og forsømmelser i rettergangen.

Bestemmelsene i § 377 får anvendelse.

Dommeren innkaller parter og vidner. Når han finner grunn til det kan han dog pålegge partene å sørge for innkallelse av vidnene.

Under hovedforhandlingen får lov om rettergangsmåten for tvistemål § 327 anvendelse. Møter begge parter, skal rettens formann først opfordre saksøkeren og derefter saksøkte til å gi en kort fremstilling av sin sak for retten. På partenes forklaring og bevisførselen for øvrig får tvistemålslovens §§ 332—334 tilsvarende anvendelse. Bevisførselen finner sted i den orden som retten bestemmer.

I ubetinget private saker som anlegges av eller mot offentlige tjenestemenn har påtalemyndigheten rett til å optre, føre bevis og nedlegge påstand. I disse saker får bestemmelsen i § 435 første og annet punktum tilsvarende anvendelse.

§ 441 første ledd skal lyde: 10 mars.

Retten kan til enhver tid nekte kravets forfølgning i forbindelse med straffesaken, når den finner, at sådan forføining ikke kan skje uten vesentlig ulempe. Dette gjelder dog ikke i straffesak angående ærekrenkelse og i sak som nevnt i § 2 nr. 2. Nr. 3.

I § 442 tilføies som annet ledd:

Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke i straffesak angående ærekrenkelse og i sak som nevnt i § 2 nr. 2.

§ 443 annet ledd skal lyde:

Forlanges i lagmannsrettssak en beskyldning i henhold til straffelovens §§ 251 og 253 erklært for død og maktesløs, blir, såfremt lagretten ikke har erklært den tiltalte skyldig, spørsmål å forelegge lagretten, om tiltalte har fremsatt beskyldningen og om det er ført bevis for dens sannhet. Til en bekreftende besvarelse av disse spørsmål utkreves mer enn halvdelen av stemmene.

§ 449 skal lyde:

I de i § 2 nevnte saker og i saker angående krav på kunngjøring av dommen kan fornyet behandling, anke og gjenoptagelse finne sted efter reglene i denne lov.

Mot avgjørelse av andre borgerlige rettskrav under straffesaken (§ 3) kan særskilt anke finne sted efter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål. Det samme gjelder gjenoptagelse. Det som i nevnte lovs kapitel 27 er bestemt om dommere, får tilsvarende anvendelse på lagrettemenn.

§ 456 nr. 2 skal lyde:

Blir i en sak, anlagt efter § 2 nr. 2, den påtalte beskyldning erklært for død og maktesløs skal retten hvor den finner det rimelig, pålegge tiltalte eller saksøkte å erstatte omkostningene ved saken. Ved fastsettelsen av erstatningen til det offentlige anvendes forsåvidt reglene i §§ 452 og 453. Blir beskyldningen ikke erklært for død og maktesløs, får i offentlige saker reglene i § 445, i private saker § 455 nr. 3 tilsvarende anvendelse.

Lov *) [1]) **om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915.** 10 mars. Nr. 4.

I lov om domstolene av 13 august 1915 gjøres følgende forandringer:

I § 126 tilføies som tredje ledd:

Sak om ærekrenkende uttalelser som ikke er fremsatt offentlig og som forfølges efter straffelovens §§ 247 og 248,

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

[1]) St.vedtak 24 februar. Se Ot. prp. nr. 37 for 1938. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 252; i Lt. s. 28.

10 mars. Nr. 4. behandles for lukkede dører, med mindre retten av særlige grunner bestemmer noe annet.

I § 131 tilføies som fjerde og femte ledd:

Bestemmelsene i tredje ledd får tilsvarende anvendelse på de i § 126 tredje ledd omhandlede saker, når de behandles for lukkede dører. Dog kan offentliggjørelse av dommen også skje hvis den krenkede tillater det og retten ikke har bestemt noe annet i medhold av neste ledd.

I saker om ærekrenkelser eller overtredelse av straffelovens § 390 kan retten beslutte, at offentlig gjengivelse også av hovedforhandlingen og dommen helt eller delvis skal være forbudt i den utstrekning saken gjelder noens privatliv. Forbudet gjelder til retten beslutter det ophevet.

10 mars. Nr. 5.

Lov *) [1]) om arbeidstiden på skib.

§ 1. *Området for loven.*

I. Denne lov kommer med de nedenfor nevnte undtagelser til anvendelse på arbeid som av dem som er ansatt på et norsk skib, utføres ombord eller annetsteds i skibets tjeneste eller i henhold til pålegg av en overordnet.

Drives et skib av flere i fellesskap for egen regning og noen av dem utfører arbeid ombord, betraktes disse som ansatt på skibet.

II. Loven kommer ikke til anvendelse på arbeid som utføres av:

1. en fører av skib på hvilket 3 eller flere mann gjør tjeneste utenom føreren;
2. en førstestyrmann på skib som har mer enn 1 styrmann;
3. en førstemaskinist på skib som har mer enn 1 maskinist;
4. andre som befaler over en avdeling ombord og hvis tjeneste ikke er delt i vakter;
5. loser, kystloser og kjentmenn;
6. radiotelegrafister som er ansatt utelukkende i denne egenskap;
7. læger;
8. personer som er ansatt utelukkende som sykepleiere;
9. personer som utelukkende har plikter i forbindelse med den ombordværende last og som i virkeligheten ikke er i rederens tjeneste;
10. personer som utelukkende arbeider for egen regning eller er underordnet slike, dog ikke medregnet personer som

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

[1]) St.vedtak 3 mars. Se Ot. prp. nr. 63 for 1938. Dok. nr. 1. Innst. O. I med tilleggg. St.tid., forh. i Ot. s. 3—55 og s. 252—71; i Lt. s. 47—51.

er underordnet en som har overtatt for egen regning for- 10 mars.
pleiningen av besetningen eller passasjerene, og heller ikke Nr 5.
medregnet de personer som er nevnt i I, annet punktum;

11. personer som er ansatt på:
   a) skib i statens eller annen offentlig tjeneste når de ikke brukes til erhvervsmessig føring av gods eller passasjerer,
   b) skib hvis bruttotonnasje ikke er over 25 registertonn og som bare brukes i innenriks fart med mindre deres bruttotonnasje er over 10 registertonn og de er passasjerskib eller fører gods i rute,
   c) fiske- eller fangstfartøier, når de brukes som slike eller til føring av egen fangst, alene eller i forbindelse med andres,
   d) skib som er bestemt til tilvirkning av fiske- eller fangstprodukter, når de brukes til dette eller til føring av egne fangstprodukter, alene eller i forbindelse med andres,
   e) lystfartøier,
   f) skoleskib som ikke brukes til erhvervsmessig føring av gods eller passasjerer,
   g) seilskib uten hjelpemaskin,
   h) bergnings- og dykkerfartøier, isbrytere, losfartøier og redningsskøiter når de brukes som slike.

III. Når det foreligger særlige grunner, kan Kongen eller den han bemyndiger til det, innrømme undtagelser fra bestemmelsene i denne lov.

IV. Kongen eller den han bemyndiger til det, kan utferdige forskrifter om arbeidstiden, godtgjørelse for overtidsarbeid og føring av overtidsjournal og overtidsbøker for dem som er ansatt på de skib som er nevnt under II, 11, og på lektere.

§ 2. *Meningen med ord som er brukt i loven m. v.*

I. I denne lov betyr:

1. besetning: alle skibet tilhørende personer som utfører slikt arbeid som loven kommer til anvendelse på;
2. styrmann: en som hører til befalet på dekk, føreren undtatt;
3. telegrafist: en som er ansatt for å gjøre radiotelegraftjeneste. Det som er bestemt om telegrafister, får tilsvarende anvendelse på dem som er ansatt for å gjøre radiotelefontjeneste;
4. dekksmannskap: et medlem av dekksbesetningen som ikke er en styrmann;

5. maskinist: en som hører til befalet i maskinen;
6. mannskinmannskap: et medlem av maskinbesetningen som ikke er en maskinist;
7. matstell- og tjenerpersonale: de av besetningen som er ansatt for å utføre arbeid i forbindelse med besetningens eller passasjerenes forpleining og betjening;
8. kontorpersonale: de av besetningen som er ansatt for å gjøre kontorarbeid eller lignende;
9. dagmann: et medlem av besetningen hvis tjeneste ikke er delt i vakter og som ikke hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet;
10. passasjerskib: skib som har eller efter gjeldende regler skal ha passasjercertifikat og som brukes i passasjertrafikk;
11. døgn: tiden fra kl. 0 til kl. 24;
12. uke: tiden fra søndag kl. 0 til lørdag kl. 24;
13. helgedager: søndager og de helgedager som er fastsatt her i riket. Lik med helgedager regnes tiden fra kl. 15 til kl. 24 jul-, påske- og pinseaften;
14. innenriks fart: innsjø- og elvefart i Norge og fart på den norske kyst undtatt fart på Svalbard og Jan Mayen;
15. utenriks fart: all fart utenfor innenriks fart;
16. fjerntrafikk: slik innenriks fart hvor det på grunn av reisenes lengde gåes sjøvakter både på dekk og i maskinen i minst 2 døgn i uken;
17. nærtrafikk: slik innenriks fart som ikke er fjerntrafikk.

Hvis et skib på en del av en reise er i fart utenfor innenriks fart, anses det for å være i utenriks fart på hele reisen.

II. Den bemanning et skib skal ha, vil si den minste bemanning som er fastsatt for skibet i eller i henhold til gjeldende lover eller forskrifter.

III. Ved beregning av arbeidstiden i henhold til denne lov undtas spisepauser.

§ 3. *Området for lovens §§ 4—9.*

De bestemmelser som er gitt i §§ 4—9, kommer til anvendelse på skib i utenriks fart.

§ 4. *Den almindelige arbeidstid i sjøen for dem av dekks- eller maskinbesetningen m. v. hvis tjeneste er delt i vakter.*

I. Den almindelige arbeidstid i sjøen skal for dem hvis tjeneste er delt i vakter og som hører til dekks- eller maskinbesetningen, ikke være over 24 timer tilsammen i løpet av 2 på hverandre følgende døgn og ikke over 13 timer i noe enkelt

døgn. Den almindelige arbeidstid i sjøen i løpet av 1 døgn må dog ikke overstige 8 timer for 10 mars. Nr. 5.

a) styrmenn på skib som skal ha minst 3 styrmenn,
b) dekksmannskaper på skib som er over 2 500 registertonn brutto,
c) maskinister på skib som skal ha minst 3 maskinister,
d) donkeymann på skib som skal ha minst 3 maskinister,
e) andre maskinmannskaper enn donkeymenn på skib som har minst 3 fyrbøtere eller tilsammen minst 3 motormenn og smørere.

II. Når føreren finner det påkrevd under vanskelige forhold at 2 av dekksbefalet holder vakt samtidig, kan styrmennene på skib som skal ha minst 3 styrmenn, pålegges som almindelig arbeid inntil 4 timers tjeneste i døgnet i tillegg til de 8 timer som er angitt i I, annet punktum.

På skib som skal ha minst 3 styrmenn, kan styrmennene utover de 8 timer som er angitt i I, annet punktum, pålegges som almindelig arbeid å utføre navigasjons- og kontorarbeid i høist 1 time i hvert døgn.

En styrmann som mot særskilt betaling er ansatt også som telegrafist kan også brukes til telegraftjeneste i denne time, samt i tillegg til dette pålegges å utføre telegraftjeneste i ytterligere 1 time i hvert døgn.

Et medlem av besetningen som mot særskilt betaling er ansatt også som telegrafist kan utover de 8 timer som er angitt i I, annet punktum, pålegges å utføre telegraftjeneste som almindelig arbeid i 2 timer i hvert døgn.

III. På helgedager må det ikke som almindelig arbeid pålegges annen tjeneste enn 1) slik som er nødvendig for skibets sikkerhet, fremdrift, manøvrering eller navigering, og dermed sammenhengende arbeid som ikke kan utsettes, samt 2) lettere rengjøring og nating i tilsammen høist 2 timer på passasjerskib og høist 1 time på andre skib samt 3) arbeid som er nødvendig for besetningens forpleining. 4) Telegrafister kan pålegges foreskrevet radiovakthold samt nødvendig telegrafering.

IV. Utover det som er fastsatt ovenfor, kan opheisning og tømning av aske som er hopet op under skibets gang pålegges maskinmannskaper som almindelig arbeid.

§ 5. *Den almindelige arbeidstid i sjøen for dagmenn.*

I. Den almindelige arbeidstid i sjøen skal for dagmenn ikke være over 48 timer i uken og 8 timer i døgnet.

Er skibet i sjøen i flere døgn i sammenheng og et av disse

10 mars. Nr. 5.

døgn er en lørdag, kan arbeidstiden i de andre døgn som ikke er helgedager, forlenges med inntil 1 time i hvert døgn hvis arbeidstiden på lørdagen kortes tilsvarende av.

II. På helgedager må det ikke som almindelig arbeid pålegges en dagmann mer enn 1 times tjeneste med mindre det dreier sig om slik tjeneste som regelmessig påhviler ham og som ikke kan utsettes.

III. Den almindelige arbeidstid i sjøen for dagmenn skal legges mellem kl. 6 og kl. 18. Opvask av skaffetøi kan dog pålegges også utenfor denne tid.

§ 6. *Den almindelige arbeidstid i sjøen for dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet.*

I. Den almindelige arbeidstid i sjøen skal for dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet på skib som ikke er passasjerskib, ikke være over 10 timer i døgnet og skal legges mellem kl. 5 og kl. 20.

For telegrafister hvis stilling er kombinert med stilling som hører under kontorpersonalet kan arbeidstiden legges til hvilken som helst tid av døgnet.

II. Den almindelige arbeidstid i sjøen skal for dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet på passasjerskib, ikke være over 12 timer i løpet av et hvilket som helst tidsrum på 24 timer, og tjenesten skal ordnes på en slik måte at alle får en sammenhengende fritid på minst 8 timer i løpet av det samme tidsrum på 24 timer.

III. På helgedager må det hverken på passasjerskib eller på andre skib som almindelig arbeid pålegges annen tjeneste enn lettere rengjøring og den som er nødvendig for besetningens og passasjerenes forpleining og betjening. Telegrafister kan pålegges foreskrevet radiovakthold samt nødvendig telegrafering.

§ 7. *Den almindelige arbeidstid på ankomst- og avgangsdager.*

I. Den almindelige arbeidstid i et døgn hvori skibet ankommer til eller avgår fra havn, skal for dem som blir pålagt arbeid både i sjøen og ved land eller bare ved land, ikke være over 10 timer når det gjelder styrmenn, 9 timer når det gjelder dekksmannskaper og 8 timer når det gjelder noen av maskinbesetningen.

For dem som hører til dekks- eller maskinbesetningen og som bare settes til arbeid i sjøen, får bestemmelsene i §§ 4 og 5 tilsvarende anvendelse.

II. På helgedager må det ikke som almindelig arbeid pålegges noen av dekks- eller maskinbesetningen annen tje-

neste enn 1) slik som er nødvendig for skibets sikkerhet, frem- 10 mars
drift, manøvrering eller navigering, og dermed sammenhen- Nr. 5.
gende arbeid som ikke kan utsettes, 2) lettere rengjøring og nating i tilsammen høist 2 timer på passasjerskib og høist 1 time på andre skib, 3) arbeid som er nødvendig for besetningens forpleining, 4) arbeid med skibets klargjøring i anledning av ankomst eller avgang, dog ikke arbeid med last, samt 5) innenriks på passasjerskib som gjør regelmessige reiser mellem bestemte steder på den norske kyst efter forut offentliggjort plan, også annet arbeid som regelmessig er nødvendig for å opretthold den trafikk som drives med skibet. 6) Telegrafister kan pålegges foreskrevet radiovakthold samt nødvendig telegrafering.

III. Utover det som er fastsatt ovenfor, kan opheisning og tømning av aske som er hopet op under skibets gang pålegges maskinmannskaper som almindelig arbeid.

IV. Forsåvidt angår den almindelige arbeidstid i et døgn hvori skibet ankommer til eller avgår fra havn får bestemmelsene i § 6 tilsvarende anvendelse på dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet.

§ 8. *Den almindelige arbeidstid under ophold i havn.*

I. Den almindelige arbeidstid under skibets ophold i havn når det ikke gåes vakter som i sjøen, skal

1) for dem som hører til dekks- eller maskinbesetningen eller kontorpersonalet, ikke være over 48 timer i uken og 8 timer i døgnet og
2) for dem som hører til matstell- og tjenerpersonalet, ikke være over 9 timer i døgnet.

II. På helgedager må det ikke som almindelig arbeid pålegges

1) noen av dekks- eller maskinbesetningen annen tjeneste enn lettere rengjøring og nating samt almindelig forekommende gjøremål som må utføres hver dag i tilsammen høist 1 time, og
2) noen av matstell- og tjener- eller kontorpersonalet annen tjeneste enn lettere rengjøring og den som er nødvendig for besetningens og passasjerenes forpleining og betjening.

III. For dem som hører til dekks- eller maskinbesetningen, skal arbeidstiden legges mellem kl. 6 og kl. 18 på hverdager og kl. 7 og kl. 9 på helgedager. Opvask av skaffetøi kan dog pålegges efter måltidene også utenfor de nevnte tider.

For dem som hører til matstell- og tjener- eller kontor-

10 mars. Nr. 5.

personalet på andre skib enn passasjerskib, skal arbeidstiden legges mellem kl. 5 og kl. 19.

For dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet på passasjerskib, kan arbeidstiden legges til hvilken som helst tid av døgnet, men tjenesten må ordnes på en slik måte at enhver får en sammenhengende fritid på minst 6 timer mellem kl. 19 og kl. 8.

§ 9. *Den almindelige arbeidstid under ophold i havn når det gåes vakter som i sjøen.*

I. Når skibsføreren antar at skibets ophold i havn, regnet fra den tid da endelig ankring eller fortøining er skjedd til ankeret igjen er hevet eller fortøiningene kastet loss, vil bli av mindre varighet enn 18 timer, eller når han finner det nødvendig for skibets sikkerhet, kan han bestemme at det skal gåes vakter som i sjøen. Reglene i §§ 4, 5 og 6 kommer i så fall til anvendelse, dog således at det på helgedager i tillegg til det arbeid som er nevnt i § 4, III, kan pålegges dem som hører til dekks- eller maskinbesetningen og hvis tjeneste er delt i vakter, 1) båttjeneste, 2) arbeid med skibets klargjøring i anledning av ankomst eller avgang, dog ikke arbeid med last, samt 3) innenriks på passasjerskib som gjør regelmessige reiser mellem bestemte steder på den norske kyst efter forut offentliggjort plan, også annet arbeid som regelmessig er nødvendig for å opretholde den trafikk som drives med skibet.

II. Når det har vært gått vakter som i sjøen under skibets ophold ved land uten at det har hatt sin grunn i at det er funnet nødvendig for skibets sikkerhet, og opholdet har strukket sig over et lengere tidsrum enn 18 timer, skal alt det arbeid på ankomst- og avgangsdagene og under opholdet ved land, som ikke kunde ha vært pålagt i henhold til §§ 7 og 8, likestilles med overtidsarbeid pålagt i henhold til § 12 med hensyn til godtgjørelse.

§ 10. *Den almindelige arbeidstid på skib i innenriks fart.*

I. Den almindelige arbeidstid sammenlagt i sjøen og i havn skal i innenriks fart på skib i nærtrafikk for dem som hører til dekks- eller maskinbesetningen, ikke være over 54 timer i uken og 11 timer i døgnet.

II. Den almindelige arbeidstid sammenlagt i sjøen og i havn skal i innenriks fart på skib i fjerntrafikk for dem som hører til dekksbesetningen ikke være over 63 timer i uken og 12 timer i døgnet.

Det samme gjelder for dem av maskinbesetningen som ikke kommer inn under bestemmelsene i V.

III. På helgedager må det ikke pålegges noen av dem som kommer inn under bestemmelsene i I og II, som almindelig arbeid annen tjeneste enn slik som er nevnt i § 7, II og III. 10 mars. Nr. 5.

IV. For dem som kommer inn under bestemmelsene i I og II, kan arbeidstiden legges til hvilken som helst tid av døgnet. Vedlikeholdsarbeid må dog ikke pålegges som almindelig arbeid i tiden mellem kl. 20 og kl. 6.

V. Det som er bestemt om den almindelige arbeidstid i sjøen, på ankomst- og avgangsdager og i havn i §§ 4, 7, 8 og 9 får tilsvarende anvendelse i innenriks fart på skib i fjerntrafikk for maskinister og donkeymann på skib som skal ha minst 3 maskinister og for andre maskinmannskaper enn donkeymenn på skib som har minst 3 fyrbøtere eller tilsammen minst 3 motormenn og smørere.

VI. Det som er bestemt om den almindelige arbeidstid i sjøen, på ankomst- og avgangsdager og under ophold i havn i §§ 6, 7 og 8, får tilsvarende anvendelse på dem som hører til matstell- og tjener- eller kontorpersonalet på skib i innenriks fart.

§ 11. *Ekstraarbeid på grunn av sikkerhetstjeneste m. v.*

Utover den tjeneste som kan pålegges i henhold til §§ 4—10, kan enhver av besetningen pålegges:

1) arbeid som skibsføreren finner er uopsettelig nødvendig for å avverge fare for liv,
2) arbeid som skibsføreren krever utført for å yde hjelp til andre skib eller mennesker,
3) å delta i slike mønstringer og øvelser med rednings- og ildslukningsredskaper og andre sikkerhetsanordninger som foretas i overensstemmelse med påbud i lover eller forskrifter,
4) å medvirke ved toll-, karantene- og andre sundhetsformaliteter.

Det her nevnte arbeid må utføres uten særskilt godtgjørelse.

§ 12. *Overtidsarbeid.*

Utover den tjeneste som kan pålegges i henhold til §§ 4—11, kan det mot godtgjørelse pålegges enhver av besetningen også annen tjeneste (overtidsarbeid).

§ 13. *Begrensning av overtidsarbeid.*

Ingen må pålegges overtidsarbeid i mer enn 24 timer i uken, eller i så stor utstrekning at hans samlede arbeidstid i ett og samme døgn blir mer enn 16 timer.

På skib i utenriks fart må overtidsarbeid ikke brukes som et stadig tillegg til den almindelige arbeidstid i sjøen.

10 mars. Nr. 5.

Hvis en styrmann eller et annet medlem av besetningen er pålagt telegraftjeneste som almindelig arbeid i henhold til § 4, II, tredje eller fjerde punktum, skal fra den her tillatte tid for overtidsarbeid av 24 timer i uken trekkes den tid hvormed vedkommendes arbeidstid på grunn av telegraftjenesten overstiger 9 timer i døgnet.

Fra begrensningene er undtatt overtidsarbeid som kreves for å få utført:

1) arbeid som skibsføreren finner er uopsettelig nødvendig for å avverge fare for tap av eller skade på skib eller last,
2) vakttjeneste i havn og båttjeneste i forbindelse med vakttjenesten, men bare når tjenesten blir godtgjort med fritid,
3) arbeid som er foranlediget ved at noen av besetningen er blitt syke eller skadet eller ved at besetningen er blitt forminsket under den pågående reise,
4) arbeid i forbindelse med foranstaltninger som påbys av myndighetene i en havn,
5) annet arbeid som ikke kan utsettes og som nødvendigvis må utføres på en tid da den som blir pålagt arbeidet, ikke ellers i henhold til denne lov er pliktig til å gjøre tjeneste. Ingen må dog på grunn av denne undtagelse pålegges overtidsarbeid i så stor utstrekning at hans samlede arbeidstid i en og samme uke blir mer enn 108 timer.

§ 14. *Godtgjørelse for overtidsarbeid.*

Godtgjørelse for overtidsarbeid skal ydes i penger. Når det er tale om vakttjeneste i havn og båttjeneste i forbindelse med vakttjenesten eller om arbeid som utføres av en som ikke får kontant lønn, kan godtgjørelse dog også gis i form av fritid.

Når godtgjørelse for overtidsarbeid ydes i penger, skal betalingen være minst kr. 1,50 for hver time for styrmenn, maskinister og dem som hører til kontorpersonalet og minst kr. 1 for andre.

Når godtgjørelse for overtidsarbeid ydes med fritid, skal fritiden gis i det samme døgn som det hvori overtidsarbeidet er utført, eller i det nærmest foregående eller efterfølgende døgn som ikke er en helgedag. Forsåvidt overtidsarbeidet ikke godtgjøres med fritid i disse døgn, må det betales med penger.

Overtidsgodtgjørelse skal beregnes særskilt for hver enkelt gang det er utført overtidsarbeid. En påbegynt halvtime skal godtgjøres som en hel halvtime.

§ 15. *Forbud mot nattarbeid for ungdom.*

Ungdom under 16 år må ikke brukes til arbeid i tiden mellem kl. 20 og kl. 8 i større utstrekning enn at han får en sammenhengende fritid på minst 9 timer i løpet av denne tid, med mindre det dreier sig om slikt arbeid som er nevnt i § 11 eller i § 13, fjerde avsnitt, nr. 1 og 3.

§ 16. *Lovens ufravikelighet.*

Ingen som ansettes på et norsk skib og som denne lov kommer til anvendelse på, kan rettsgyldig vedta dårligere vilkår enn dem som er fastsatt i loven, med mindre vilkårene er tatt inn i en tariffavtale som er bindende for ham og vilkårene er godkjent av Kongen eller den han bemyndiger til å gi slik godkjennelse.

§ 17. *Overtidsjournal og overtidsbøker.*

Om alt overtidsarbeid som er pålagt i henhold til § 12, og slikt arbeid som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse i henhold til § 9, II, skal det gjøres innførsel i en overtidsjournal. Innførselen skal gjøres senest dagen efter at det viser sig at vedkommende arbeid blir å godtgjøre som overtidsarbeid. Det kan føres en særskilt overtidsjournal for hver avdeling ombord.

Enhver av besetningen kan kreve utlevert en overtidsbok hvori alt overtidsarbeid snarest skal innføres.

Nærmere regler om hvorledes overtidsjournalen og overtidsboken skal være innrettet og føres, gis av det departement som Kongen bemyndiger til det.

Enhver som kan påvise at det har rettslig interesse for ham, skal ha adgang til å gjøre sig kjent med overtidsjournalens og overtidsbøkenes innhold og til å ta avskrift av de deler av dem som har betydning for ham.

Overtidsjournaler skal opbevares i minst 3 år efterat de er avsluttet, og, hvis det er reist sak for retten angående krav på betaling for overtidsarbeid som er eller påståes å skulle ha vært innført i dem, inntil saken er rettskraftig avgjort.

§ 18. *Loven skal finnes ombord.*

Skibsføreren skal dra omsorg for at et eksemplar av denne lov finnes ombord og er tilgjengelig for dem som er ansatt på skibet.

§ 19. *Tilsynet.*

Tilsynet med at bestemmelsene i denne lov overholdes, skal føres av det departement som Kogen bestemmer. Kongen eller den han bemyndiger til det, kan utferdige nærmere forskrifter om hvorledes tilsynet skal gjennemføres.

10 mars. Nr. 5.

§ 20. *Straffebud.*

Såfremt ikke strengere straffebud efter den almindelige borgerlige straffelov blir å bruke, straffes

1) en overordnet som pålegger noen arbeid i videre utstrekning enn tillatt i denne lov eller ikke efterkommer bestemmelsene i § 17 og de regler som er gitt med hjemmel i denne paragraf, eller bestemmelsen i § 18, med bøter,
2) den som forser sig ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjøre uleselig noe som er ført inn i en overtidsjournal eller overtidsbok, eller ved å ødelegge eller forstikke en overtidsjournal, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder,
3) på tilsvarende måte en reder som ikke har søkt å hindre en slik forseelse som omhandles i punkt 1 eller punkt 2, skjønt han visste eller måtte forstå at en slik forseelse vilde bli begått.

§ 21. *Dispensasjon for eksisterende skib.*

I. Finner Kongen eller den han har bemyndiget til å treffe avgjørelse i slike saker, at forholdene ombord i et skib som allerede ved lovens ikrafttreden er norsk eiendom eller som da er under bygning for norsk regning, er slike at det ikke med rimelighet er mulig å innrette ytterligere lugarplass eller annet fast utstyr som er nødvendig for den økning av besetningen som vilde kreves for å efterkomme bestemmelsen i § 4, I, annet punktum, kan det tillates at den almindelige arbeidstid i sjøen for dem av besetningen hvis arbeidstid er delt i vakter, gjøres så lang som angitt i § 4, I, første punktum.

Før slik tillatelse gis, skal den som skal treffe avgjørelse i saken, rådføre sig med de interesserte organisasjoner hvis det gjelder et skib i utenriks fart.

Om tillatelsen skal det utferdiges et certifikat. Certifikatet kan gjøres gjeldende for inntil 4 år om gangen. Det skal opbevares ombord.

II. Når søknad om dispensasjon er kommet inn, kan den som skal treffe avgjørelse i saken, midlertidig gi slik tillatelse som kan innrømmes i henhold til bestemmelsene i første avsnitt i I.

§ 22. *Lovens ikrafttreden.*

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid opheves lov om arbeidstiden på norske skiber av 11 juli 1919, nr. 7 med tilleggslov av 10 juni 1932, nr. 6.

Kongelig resolusjon *) om kommunal kontrollveterinær i Brevik. 10 mars.

Kongelig resolusjon *). 10 mars.

I. I samhøve med § 8 i lov av 3 juni 1938 om smittsomme sykdommer på bier blir fastsatt:

1. Det skal være forbudt å innføre fra utlandet levende bier, bidronninger og voksbygninger med eller uten bier, så framt Landbruksdepartementet ikke har gitt løyve til innførselen.
2. Brott på dette forbudet fører med seg straffansvar.

II. Kongelig resolusjon av 30 mai 1924 om forbud mot innførsel av levende bier m. v. blir opphevd.

III. Denne resolusjon tar til å gjelde straks.

Kongelig resolusjon *). 10 mars.

I. I samhøve med § 8 i lov av 3 juni 1938 om smittsomme sykdommer på bier blir det gitt:

1. Regler for rensing, smelting og pressing av bivoks,
2. Regler for vandrebirøkt,

begge i samsvar med 2 framlagte utkast.

II. Denne resolusjon tar til å gjelde straks.

Reglene lyder således:

Regler for rensing, smelting og pressing av bivoks.

§ 1. Smelting av blokkvoks og pressing av voks til bruk i bikuber kan bare gå for seg etter løyve fra Bipestnemnda, og i samsvar med disse regler.

Blir reglene ikke fulgt kan Bipestnemnda når som helst ta løyvet tilbake.

§ 2. Alt voks som skriver seg fra områder som er erklært smitta i samhøve med § 6 i lov av 3 juni 1938 om smittsomme sjukdommer på bier, må før det presses til bruk i bikuber oppvarmes 2 ganger i hermetisk dampkoker til en temperatur av minst 115 grader Celsius, hver gang i 2 timer. Mellom oppvarmningene må vokset være avkjølt til 20 grader Celsius.

Alt annet voks må, før det presses til bruk i bikuber oppvarmes i hermetisk dampkoker 1 gang til minst 115 grader Celsius i 2 timer.

§ 3. Når ferdigpressa voks leveres ut fra presseriet skal dettes navn og adresse være ført på den emballasje som er nærmest vokset.

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

10 mars. § 4. Voks som biskjøtter leverer til omsmelting og pressing kan presseriet bare ta mot når vokset leveres i rensa stand som blokkvoks.

§ 5. Hvert vokspresseri skal føre bok over alt voks som det tar mot til pressing eller ombytting, med oppgave over leverandør og kilotall.

§ 6. Medlem av Bipestnemnda, tilsynsmannen for distriktet, eller den som Bipestnemnda har gitt spesiell fullmakt, har rett til å inspisere ethvert vokspresseri og til å ta ut prøver av voks og emballasje. Han kan samtidig kreve å få se boka over mottatt voks og å få andre opplysninger som han meiner er nødvendig av omsyn til kontrollen med at reglene blir fulgt.

§ 7. Innførsel av pressa vokstavler til bruk i bikuber er tillatt bare når sendinga er fulgt av offentlig attest fra fabrikasjonslandet om at vokset har vært oppvarma som i § 2, andre leden, nevnt og emballasjen er merka som i § 3 nevnt.

§ 8. Landbruksdepartementet kan dispensere fra disse regler.

§ 9. Brott på disse regler fører med seg straffansvar.

§ 10. Disse regler tar til å gjelde straks.

Regler for vandrebirøkt.

§ 1. Med vandrebirøkt forstås flytting av bifolk fra et beiteområde til et annet i beitetida.

§ 2. Vandrebirøkt kan bare gå for seg etter særskilt løyve fra Bipestnemnda og i samsvar med de vilkår som denne har satt for løyvet.

Slikt løyve skal til vanlig ikke gjelde for lengre tid enn 1 år om gangen og Bipestnemnda kan ta det tilbake når som helst så framt vilkåra for løyvet ikke blir fulgt eller nemnda finner det nødvendig for å hindre smittespreiing.

§ 3. Den som får løyve til å drive vandrebirøkt plikter å følgje de regler og påbud som Bipestnemnda eller tilsynsmannen, for å hindre smittespreiing, måtte gi med omsyn til tida og måten for transporten, plasering av kubene i beiteområdet, slynging av honning m. v.

§ 4. Søknad om løyve til vandrebirøkt må sendes til Bipestnemnda i god tid før vandrebirøkten skal ta til. Søknaden skal skrives på godkjent skjema som må være nøyaktig utfyllt. Skjema skal være å få hos tilsynsmannen for distriktet.

§ 5. Brott på disse regler fører med seg straffansvar.

§ 6. Disse regler tar til å gjelde straks.

Kongelig resolusjon *) om forbud inntil utgangen av året 1943 mot å bruke drivgarn og kastenot i den del av Ranaelva (Moelva) i Nordre Helgeland fiskeridistrikt, Nordland fylke, hvor laks går. 10 mars.

Kongelig resolusjon *) om bruk av fiskeredskap i sjøen innen Troms fiskeridistrikt, Troms fylke. 10 mars.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Grosserer Fred. T. Møller og hustru fru Jenny Møllers legat til hjelp for kreft- og tuberkulosepatienter», opprettet ved Fred. T. Møllers gavebrev av 2 desember 1938. 10 mars.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Gunhild Jenssens gavefond til Mosvik sykepleieforening». 10 mars.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 10 mars.

I rundskrivelse fra departementet av 31 mai 1938 om regnskapsordningen ved herreds- og byrettene er det sagt at stempelregnskap skal avlegges til stempelpapirforvalteren halvårsvis og innen 1 måned etter utløpet av hvert halvår.

Etter henstilling fra stempelpapirforvalteren og Finansdepartementet bestemmer dette departement at regnskapet for stempelsalget som tidligere skal leveres for hvert kvartal og innen 14 dager etter utløpet av kvartalet.

Bestemmelsen trer i kraft straks således at det skal leveres særskilt regnskap for 3 kvartal av denne budsjettermin.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 10 mars.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Nederland 15 februar 1939 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst **) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936.

Ratifikasjonen omfatter også Nederlandsk India, Surinam og Curaçao.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av forbud mot å føre inn friske grønnsaker fra alle land m. v. 10 mars.

---

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.

10 mars. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om ny politivedtekt for Hjartdal herad, Telemark fylke.

10 mars. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Meløy herred, Nordland fylke.

10 mars. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet.

I samsvar med punkt 3 i kongelig resolusjon av 20 januar d. å. om forbud mot å føre inn fra utlandet saltet sauekjøtt i tønner har Landbruksdepartementet bestemt at dette innførselsforbud skal tre i kraft fra og med 9 mars d. å.

Samtidig har departementet bestemt at varepartier som måtte være avskipet eller innlastet før 9 mars 1939, dog fritt kan innføres til landet, når innførselen skjer uten ugrunnet opphold. Tollvesenet påser at den her gitte betingelse for innførselen overholdes.

Videre skal innførselsforbudet ikke være til hinder for at partier av saltet sauekjøtt i tønner innlegges på frilager eller i transittopplag.

10 mars. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet.

Under henvisning til det ved kongelig resolusjon av 17 februar d. å. vedtatte forbud mot innførsel av produkter av hval, meddeles at vedtaket blir satt i kraft fra og med 20 mars 1939.

Handelsdepartementet har i skrivelse til Finansdepartementet av idag dispensert fra forbudet for så vidt angår produkter av hval som er fanget av ekspedisjoner under norsk flagg og for norsk regning, og som kommer her til landet direkte fra fangstfeltet. Likeså har en dispensert fra forbudet for partier som er skipet fra avsenderlandet senest 20 mars 1939.

13 mars. **Skrivelse** ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Budal herred, Sør-Trøndelag fylke.

13 mars. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Idd herred, Østfold fylke.

13 mars. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Hammerfest.

---

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 10.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
***) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Fana herred, Hordaland fylke. 14 mars.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bestemmelse om vernskog for Engerdal herred, Hedmark fylke. 14 mars.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om føresegner om vernskog i Eiken herad, Vest-Agder fylke. 14 mars.

Bruksregler ***) for Veldre bygdealmenning. 16 mars.

Bruksregler ***) for Åsen bygdealmenninger (Indre Ringfoss, Yttre Ringfoss og Nordre Åsen bygdealmenninger). 16 mars.

Bruksregler ***) for Løten bygdealmenning. 16 mars.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt for salg fra offentlige steder og portrom m. v., for Bærum herred, Akershus fylke. 16 mars.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningsloven for Hisøy bygningskommune, Aust-Agder fylke. 16 mars.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Hisøy bygningskommune, Aust-Agder fylke. 16 mars.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig motorvognkjøring i Evenes herred, Nordland fylke. 16 mars.

Lov*)[1]) om enkelte bestemmelser om fremmede statsskib m. v. 17 mars. Nr. 1.

§ 1. At et skib eies eller brukes av en fremmed stat eller at en skibslast tilhører fremmed stat skal ikke utenfor de i §§ 2 og 3 nevnte tilfelle være til hinder for at det her i riket reises søksmål om krav som er en følge av bruken av skibet eller befordringen av lasten — eller for at det i anledning av sådant krav her i riket foretas tvangsfullbyrdelse og midlertidige forføininger overfor skibet eller lasten.

§ 2. Søksmål om krav som nevnt i § 1 kan ikke reises her i riket forsåvidt angår:

1) krigsskib og andre skib som en fremmed stat eier eller nytter når de på den tid da kravet opstod utelukkende blev brukt til statsformål av offentligrettslig art;

*) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
**) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 11.
***) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
[1]) St.vedtak 17 februar. Se Ot. prp. nr. 2. Innst. O. nr. 3. St.tid., forh. i Ot. s. 159—60; i Lt. s. 21.

17 mars. Nr. 1.

2) last som tilhører fremmed stat og føres på skib som nevnt under nr. 1;
3) last som tilhører fremmed stat og føres på handelsskib for statsformål av offentligrettslig art, med mindre kravet grunner sig på berging, felleshavari eller avtaler vedkommende lasten.

§ 3. Tvangsfullbyrdelse og midlertidige forføininger for krav som nevnt i § 1 kan ikke fremmes her i riket forsåvidt angår:

1) krigsskib og andre skib som en fremmed stat eier, nytter eller har befraktet i sin helhet på tid eller for reise, når skibet brukes utelukkende til statsformål av offentligrettslig art;
2) last som tilhører fremmed stat og føres på skib som nevnt under nr. 1 eller på handelsskib for statsformål av offentligrettslig art.

I henhold til overenskomst med fremmed stat kan Kongen bestemme at det samme skal gjelde andre skib som en fremmed stat eier eller nytter samt annen last som tilhører den når den fremmede stat i krigstid fremsetter forlangende herom.

§ 4. Ved overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes at en bevidnelse fra vedkommende fremmede stats diplomatiske representant skal gjelde som bevis for at skib og last går inn under bestemmelsene i § 3 første ledd nr. 1 og 2 når det fremsettes krav om ophevelse av tvangsforretninger eller midlertidige forføininger.

§ 5. Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer.

17 mars. Nr. 2.

Lov *) [1]) **om fiske med bunnslepenot (trål).**

§ 1. Det er forbudt å drive fiske med bunnslepenot (trål) på norsk sjøterritorium.

Til å drive slikt fiske utenfor sjøgrensen utkreves tillatelse av Kongen. Slik tillatelse kan bare gis for et antall av inntil 11 fartøier, heri innbefattet de fartøier som i henhold til midlertidig lov nr. 13 om fiske med bunnslepenot av 16 juli 1936 § 1 har fått tillatelse til å drive med bunnslepenot og har drevet dette fiske i 1938. Til nye fartøier kan tillatelse bare gis når disse er norskbygget, godkjent av vedkommende departement og i det vesentlige eies og drives av aktive

*) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
[1]) St.vedtak 28 februar. Se Ot. prp. nr. 51 for 1938. Innst. O. II. St.tid., forh. i Ot. s. 161—230; i Lt. s. 28—47.

fiskere. Ved overdragelse av fartøier bortfaller tillatelsen til å drive fiske med bunnslepenot. 17 mars. Nr. 2.

Kongen kan fastsette nærmere vilkår for tillatelsen, derunder bestemmelser om plikt til å gi opgave over fangst og verdiutbytte, om ilandbringelse, omsetning, kontroll med priser, tilvirkning og eksport av fangsten. Fangsten skal bare kunne tilvirkes som saltfisk eller klippfisk hvis ikke vedkommende departement, når markedsbehovet tilsier det, bestemmer at fangsten skal kunne anvendes på annen måte. Det må dog ikke gis tillatelse til eksport av fersk trålfisk på sådan måte at fangsten går inn under norsk kvote i fremmed land hvor importen av fisk er undergitt kontingentering, med mindre kvoten ikke på annen måte kan dekkes.

Såfremt dekning av tilståtte salgskvoter eller forsyningen av fisk til frie markeder tilsier det, kan Kongen for et eller flere havområder og for et kortere eller lengere tidsrum gi tillatelse til fiske med bunnslepenot og anvendelse av fangsten utover det som er fastsatt i denne paragrafs annet og tredje ledd.

Regler for kontrollen med at vilkårene overholdes, gis av vedkommende regjeringsdepartement. Til å dekke utgiftene med denne kontroll skal det pålegges trålerne en avgift.

Bestemmelsene i denne paragrafs annet, tredje, fjerde og femte ledd, gjelder ikke trålere under 50 tonn bruttodrektighet. Disse må dog ha departementets tillatelse og er for øvrig pliktige til å underkaste sig de driftsforskrifter og gi de oplysninger om fangst m. v. som departementet bestemmer.

§ 2. Det er forbudt å bringe i land i Norge fisk fanget av utenlandske trålere, eller å foreta omlastning i norsk havn av sådan fisk innbragt fra fangstfeltet. Likeledes er det forbudt for utenlandske trålere å søke ly under den norske kyst for der å foreta omlastning av fisk.

Dispensasjon fra forannevnte bestemmelse kan alene gis av vedkommende regjeringsdepartement og kun i ekstraordinære tilfelle (havari og lignende).

§ 3. Så lenge et fiskefartøi med bunnslepenot er på sjøterritoriet utenfor havneområde, skal samtlige fiskeredskaper være stuet bort innenbords.

Således skal skovlene være satt innenfor rekken på dekk, og nettene — tømt for fisk — skal være bundet op innenbords.

§ 4. Fartøier som ankommer til fiskeplasser hvor andre fartøier allerede driver fiske, skal ikke sette sine fiskeredskaper og bøier slik i forhold til disse andre fartøier og deres

17 mars. redskaper at de på en utilbørlig måte griper forstyrrende
Nr. 2. inn i eller hindrer deres fiske.

§ 5. Trålfiskere skal treffe alle nødvendige forholdsregler for å hindre at der voldes skade på utestående garn- eller lineredskaper.

Trålfiskere skal, når de er i sikte av fartøier som fisker med garn eller line, søke oplysninger hos disse fartøier om beliggenheten av deres redskaper, og skal, når de har fått meddelelse derom, treffe alle nødvendige forholdsregler for å undgå dem.

§ 6. Når fartøier fisker med garn eller liner, skal trålfiskere ikke drive fiske nærmere enn en nautisk mil fra fartøiene eller disses redskaper.

§ 7. Når trålfiskere om dagen er i sikte av merker eller om natten av lys som er satt ut av fiskere som har efterlatt sine redskaper i sjøen, skal de ikke drive fiske nærmere enn en nautisk mil fra slike merker eller lys, og skal i intet tilfelle fiske mellem to slike merker eller lys.

§ 8. Opsynsskib skal, når forholdene tilsier det, gjøre trålfiskere opmerksom på garn eller liner som er satt i sjøen og disses beliggenhet. Trålfiskerne skal ta hensyn til de anvisninger som således er gitt, og skal treffe alle nødvendige forholdsregler for å undgå redskapene.

§ 9. Dersom der er voldt skade på garn eller liner, har trålfiskere som samtidig hermed har trålet på feltet, i tilfelle av rettssak bevisbyrden for at skaden ikke skyldes feil fra deres side, — med mindre omstendighetene avgjort taler imot at sådant bevis fordres.

§ 10. Forinnen trålfiskere begynner sitt fiske, skal de tilkjennegi sin posisjon ved utsetning av en retningsbøie. Tråleren må ikke fiske i større avstand enn en nautisk mil fra denne bøie, når der er garn- eller linefiskere på feltet.

§ 11. Kongen kan bestemme at bruk av trål skal være forbudt hele året — eller til visse tider av året — på visse deler av fiskehavet.

§ 12. Den som overtrer denne lov, eller forskrift som er gitt med hjemmel i loven — eller som medvirker hertil — straffes med bøter inntil kr. 20 000.

Ved overtredelse av lovens § 1 blir dessuten å inndra hele den ombordværende fangst med samtlige fangstredskaper, uansett om de tilhører den skyldige eller ikke. Også fangstens verdi kan inndras, men kun hos den skyldige. Hvor særdeles formildende omstendigheter foreligger, kan inndragning undlates for fangstredskapenes vedkommende. Videre kan

også fartøiet med tilbehør — eller verdien derav hos den skyldige — helt eller delvis inndras. 17 mars. Nr. 2.

Ved inndragning bortfaller panterett eller annen heftelse som måtte hvile på fartøi eller redskap.

Er den skyldige tidligere dømt til straff efter denne lov, eller foreligger skjerpende omstendigheter, kan fengselsstraff i inntil 6 måneder idømmes enten alene eller i forbindelse med bøtestraff.

Overtredelsen blir å anse som forseelse.

§ 13. Kongen kan tildele chefen på fartøi som fører opsyn med overholdelse av denne lov, myndighet til å forelegge bøter for overtredelser av lovens §§ 3—8 og § 10 og de i straffelovens § 418, første ledd, omhandlede forskrifter til undgåelse av sammenstøt mellem skiber eller angående nødsignaler eller losning.

§ 14. Hvis overtredelsen er begått av noen av besetningen på et fartøi, og straffansvar i den anledning kan gjøres gjeldende mot fartøiets fører, blir den underordnede ikke å straffe.

§ 15. Forskriftene i denne lov skal ikke gjelde for de fiskeriundersøkelser som iverksettes av staten.

§ 16. Bestemmelser i denne lov gjelder ikke for bruk av reketrål.

Dog skal påbudet i § 3 om bortstuing gis tilsvarende anvendelse også på reketrål, dersom reketrålen er av den art at den efter gjeldende forskrift ikke lovlig kan tas i bruk på sjøterritoriet.

§ 7. Denne lov trer i kraft 1 april 1939.

Kongelig resolusjon *) om helseforskrifter for leirplasser i Borge herred, Østfold fylke. 17 mars.

Kongelig resolusjon *). 17 mars.

Med hjemmel i lov av 14 juni 1935 om fangst av bardehval m. v. med tilleggslover senest av 25 juni 1937 § 12, annet ledd, lov om Svalbard av 17 juli 1925 § 4 og lov om Jan Mayen av 27 februar 1930 § 2 bestemmes:

§ 1. Lov av 14 juni 1935 om fangst av bardehval m. v. med tilleggslover og bestemmelser, utferdiget med hjemmel i disse lover, skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

§ 2. Det er forbudt uansett om vedkommeende er norsk eller utenlandsk statsborger eller selskap å drive landstasjon for fangst eller opparbeidelse av hval på Svalbard eller Jan Mayen.

*) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

17 mars. Handelsdepartementet kan dispensere i vitenskapelig øyemed og kan fastsette vilkår herfor.

§ 3. Overtredelse av forbudet i § 2 straffes med bøter. Det ulovlig vunne utbytte kan inndras.

17 mars. **Kongeleg resolusjon** *) om nedsetting av skogkonsesjonsgrensa for Malm herad, Nord-Trøndelag fylke.

17 mars. **Kongeleg resolusjon** *) om bruk av fiskereidskap i Naustdalselva i Sunn- og Nordfjord fiskeridistrikt, Sogn og Fjordane fylke.

17 mars. **Kongelig resolusjon** hvorved den reisegodtgjørelse som ved kongelig resolusjon av 22 november 1935 er tilstått de statslønte loser i Kristiansand og Narvik av Losfondet, forhøyes fra 1 januar 1939 henholdsvis fra kr. 350 til kr. 500 og fra kr. 150 til kr. 250 pr. år.

17 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon har Litauen tiltrådt Genève-konvensjonene **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger, med virkning fra 27 august 1939.

17 mars. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, hvori det med hjemmel av kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at generalsekretær og inspektrise ved Norsk misjon blant hjemløse henføres til regulativets 1 klasse og at barnehjemsstyrerinne samme steds til regulativets 2 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

18 mars. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Lesja herad, Opland fylke.

18 mars. **Skrivelse** †) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 71 punkt 1 for Oslo.

20 mars. **Skrivelse** ††) fra Landbruksdepartementet om vernskog i Sør-Fron herred, Opland fylke.

20 mars. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Aurland herad, Sogn og Fjordane fylke.

20 mars. **Skriv** ***) frå Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Eidsvåg bygningsstrok i Åsane herad, Hordaland fylke.

*) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 11.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 12.
†) Kunngj. 21 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
††) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 21 mars.
Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Romania 7 mars 1939 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om undertrykkelse av falskmyntneri, Genève 20 april 1929.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for den som gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom, eller bevertning med mat og drikke i Meløy herred, Nordland fylke. 21 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for St. Halvards gate og Bispegata øst for Kanslergata, Oslo. 21 mars.

Skrivelse fra Sosialdepartementet til fylkesmennene, hvori det under henvisning til departementets rundskrivelse av 16 mars 1934 (angående utgiftene ved midlertidig ophold på sykehus for syk som forpleies i tuberkulosehjem etter tuberkuloselovens § 6) utales at det ikke har vært meningen å gjøre noen forandring i den regel at staten ikke yter 4/10 refusjon når forpleiningen skjer på Rikshospitalet eller på en av statens tuberkuloseanstalter og der betales etter den kursats som gjelder for nevnte anstalters alminnelige belegg. Staten yter jo nemlig betydelig driftstilskudd til disse anstalter og dekker på den vis mer enn 4/10 av driftsutgiftene. 22 mars.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om felling av bever i Vennesla herred, Vest-Agder fylke. 22 mars.

Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Heskestad herad, Rogaland fylke. 22 mars.

Stortingsvedtak †) om følgende forandringer i Hærordningen av 1933: 23 mars.

1. — — —
2. Det opprettes 1 ny stilling som regimentselektriker ved Luftvernregimentet.
3. I Hærens flygevåpen opprettes 1 stilling som garnisonerende kaptein, flyger, og 1 stilling som garnisonerende kaptein, intendant ved Flygebataljonen.
4. I Hærens sanitet opprettes 10 nye vernepliktige kapteinstillinger og 10 nye vernepliktige løytnantstillinger.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 61.
**) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
***) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 12.
†) Se St.prp. nr. 1 (Hærens budgett). Dok. nr. 7. Budgett-innst. S. nr. 142. St.tid. s. 578—619.

23 mars. 5. Ved Veterinærinspektørens stab:
a. Stillingen som adjutant gjøres om til stilling som stabsjef og nestkommanderende ved Veterinærkorpset med kapteins grad.
b. Av de nåværende 3 divisjonsveterinærstillinger skal 2 være kapteinstillinger og 1 løytnantstilling.
c. Det opprettes en stilling som assistent II.
6. Ved Forsyningskorpset skal den garnisonerende korpsmekaniker ha løytnants grad og lønn.
7. Ved Arsenalet i Nord-Norge opprettes en arsenalforvalterstilling.
8. Ved hver av 1—6 Divisjons-skoler og ved Befals-skolen for Kavaleriet opprettes en stilling som garnisonerende bøssemaker.
9. Sjefen for Trøndelag flygeavdeling blir major.
10. Følgende sivilmilitære stillinger føres over til militære stillinger:
Hovedarsenalforvalteren.
Sanitetsforvalteren.
Hovedforvalteren ved Hæren munderingsmagasin.
Tøyhusskriveren.
Arsenalforvalterne.

23 mars. **Stortingsvedtak** *) om at det personell i Forsvarsdepartementets kontor for luftforsvaret og Statens luftfartstyre som i stillings medfør deltar i flygninger, skal komme inn under de «Bestemmelser om pensjon m. v. til Hærens og Marinens flygende personell» som er fastsatt av Stortinget 11 mai 1920.

24 mars. **Kongelig resolusjon.**
De sudet-tyske områder henlegges under de nedennevnte konsulater, således at disses distrikter heretter skal innbefatte også følgende områder:

1. Konsulatet i München: Det sudet-tyske område mellom den tidligere riksgrense, demarkasjonslinjen, grensen til det nedre Verwaltungsbezirk Taus (innbefattet) og Bischofteinitz og grensen til det nedre Verwaltungsbezirk Prachatitz (innbefattet) samt Bøhmisch-Krummau.
2. Generalkonsulatet i Wien: De sudet-tyske områder mellom den tidligere riksgrense, demarkasjonslinjen, grensen til nedre Verwaltungsbezirk Bøhmisch-Krummau (innbefattet) og Prachatitz og grensen til Gerichtsbezirke Kaplitz (innbefattet) og Graatzen, de sudet-tyske områder mellom den tidligere riksgrense, demarkasjonslinjen, grensen til Gerichtsbezirke Graatzen (innbefattet) og Kaplitz og der March. Til dette Bezirk hører også kommunen Engerau ved riksgrensen like overfor Pressburg.

*) Se St.prp. nr. 1, kap. 933. Budg.-innst. S. nr. 144. St.tid. s. 620—631.

3. Konsulatet i Breslau: Hultschiner Ländchen og av Regierungsbezirk Troppau alle deler sør for Nachod. 24 mars.
4. Konsulatet i Dresden: Regierungsbezirk Aussig fra Braunau til Bilin og Dux (innbefattet) og Regierungsbezirk Karlsbad fra Bilin og Dux (begge ikke innbefattet) til Further Senke.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk skifter bopel, for Trøgstad herred, Østfold fylke. 24 mars.

Kongelig resolusjon. 24 mars.

I medhold av § 100 punkt 7 i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 fastsettes et depositum av kr. 35 000 for utenlandske selskaper som vil drive vannledningsskadeforsikring i Norge.

Kongelig resolusjon *). 24 mars.

I. I henhold til § 22 i lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939 bestemmes at loven trer i kraft 1 juli 1939.

II. Tilsynet med at bestemmelsene i loven blir overholdt skal føres av Handelsdepartementet som blir bemyndiget til å utferdige nærmere forskrifter om hvorledes dette tilsyn skal gjennomføres.

III. Handelsdepartementet blir bemyndiget til

1. å gi slik godkjennelse som det handles om i lovens § 16 om lovens ufravikelighet,
2. å innrømme unntak fra bestemmelsene i lovens § 17 om overtidsjournal og overtidsbøker og til å gi nærmere regler om hvorledes overtidsjournalen og overtidsboken skal være innrettet og føres,
3. å gi slike tillatelser som det handles om i lovens § 21 om dispensasjon for eksisterende skip.

Kongelig resolusjon *). 24 mars.

I. Med hjemmel i midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk § 6 bestemmes som gjeldende inntil videre:

a. Reketrålens stentelne fra øre til øre må ikke overstige 26 meter. Hvis skyggetau (tau mellom trålvingen og skovlen) benyttes, skal dette ikke være lenger enn 10 meter mellom trålvingen og skovlen.
b. Trålposens lengde fra enden til stentelnen må ikke overstige 10 meter målt maskerett og utstrakt. Posens lengde

*) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

24 mars. fra enden til overtelne kan forlenges ytterligere med inntil 50 masker.

c. Trålposens omkrets regnet rundt ved stentelnens midtpunkt må ikke overstige 500 masker.

d. Stengegarn i posen må ikke benyttes.

e. Maskene i trålen må ikke være større enn 36 omfar pr. alen nytt nett.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 april 1939, og trer istedenfor kongelig resolusjon av 5 januar 1934, som bortfaller fra samme dag.

24 mars. **Kongelig resolusjon** *) om bestemmelser om fiskefreding på en strekning utafor Salangselva i Salangen herred, Troms fylke.

24 mars. **Kongelig resolusjon** **).

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre her til landet mottagerapparater for kringkasting samt dertil hørende deler under tolltariffens posisjon «Elektriske apparater m. v., k., 2» (løpenr. 162 i tariffen for terminen 1938—39) skal være avhengig av at der ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet om at departementet samtykker i innførselen.
2. Fra bestemmelsene i punkt 1 unntas høyttalerapparater (ikke innebygde) og hodetelefoner samt deler dertil.
3. Handelsdepartementet bemyndiges til ytterligere å frita visse grupper av de varesorter som faller inn under bestemmelsene i punkt 1.
4. For utferdigelse av de under punkt 1 nevnte skriftlige erklæringer skal erlegges et gebyr av 1 0/00 av de importerte varers verdi, minimum 2 kr., å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.
5. Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomførelse av den under punkt 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

24 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den britiske legasjon har Uruguay tiltrådt internasjonal overenskomst ***) om lastelinjer, London 5 juli 1930, med virkning fra 8 mai 1939.

*) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
**) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734 og nr. 8 for 1938 s. 518.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 25 mars.

For sykebehandling av sikringsfolk som er anbrakt i privat forpleining for delinkventfondets regning, har distriktslegene i alminnelighet fått sin kostgodtgjørelse betalt av delinkventfondet, mens legens skyssgodtgjørelse på vanlig måte har vært dekket av medisinalvesenet. For konsultasjon på legens kontor har det som regel ikke vært ydet noe honorar, da en har ansett distriktslegene pliktig til å yte disse personer legehjelp uten særlig honorar etter samme regler som gjelder for fattige syke, se lov av 26 juli 1912.

Under hensyn til at antallet av sikringsfolk i privat forpleining etter hvert er øket, har departementet funnet det rimelig at distriktslegene ytes et passende honorar for denne sykebehandling, og fastsetter følgende regler og satser etter samråd med medisinaldirektøren. Satsene er de samme som nå betales for forsorgsunderstøttede som er utsatt av Oslo kommune.

1. For sykebesøk uansett veilengde ..... kr. 4
   som trer i stedet for kostgodtgjørelse.
   Behandles flere sikringsdømte på samme sted under samme besøk, betales kr. 4 for den første og kr. 2 for hver av de andre.
2. For konsultasjon ..... » 2

For praksis på søndager og helligdager og for nattpraksis, d. v. s. fra kl. 20 til kl. 8 morgen, betales et tillegg av 50 %.

Distriktslegens regninger blir for hvert kvartal å sende fylkesmannen til anvisning av delinkventfondet. De skal inneholde opplysning om hvilken person sykebehandlingen gjelder, at vedkommende er anbrakt etter straffelovens § 39 for delinkventfondets regning og forpleierens navn og bosted.

Eventuelle utgifter til medisin og forbindingssaker i forbindelse med sådan behandling kan på samme måte anvises av fylkesmannen til betaling av delinkventfondet etter regning med tilhørende resept fra vedkommende lege eller apotek. Regningene bør forelegges Medisinaldirektoratets apotekkontor til revisjon før anvisning skjer.

Distriktslegene og politiets tjenestemenn i hr. fylkesmannens distrikt bes underrettet.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 25 mars.

Som det vil være kjent har utgifter til klær for sikringsdømte i privat forpleining i atskillig utstrekning vært betalt av delinkventfondet når anbringelsen er skjedd for det offentliges regning. Regningene er som regel

25 mars. sendt Fengselsstyret som har gitt samtykke til anvisningen i hvert enkelt tilfelle.

For i noen grad å forenkle ekspedisjonsarbeidet fastsetter departementet herved følgende regler som gjeldende inntil videre:

1. Når det offentlige skal betale utgifter til klær for en sikringsdømt som er anbrakt i privat forpleining for delinkventfondets regning, skal innkjøp av klær som er nødvendig for selve anbringelsen, besørges av den politimyndighet som setter sikringen i verk, jfr. Justisdepartementets forskrifter av 23 september 1929 post 1 (i Lovtidend).

   Senere anskaffelser av klær som måtte trenges i løpet av forpleiningstiden, skjer i samråd med stedets lensmann eller den tilsynsførende, hvis sånn er oppnevnt. Det påses at innkjøpet skjer på billigste måte, og at det bare kjøpes klær som er strengt nødvendige.

   Hvis den forpleide er arbeidsfør og deltar i forefallende arbeid, bør han ha nødvendige arbeidsklær og -skotøy. Ved siden herav kan det som regel anskaffes et sett klær til bruk om søndager og liknende. Forutsetningen må dog være at klær som den forpleide har selv, blir benyttet helt ut, enten til arbeids- eller til søndagsbruk.
2. Regninger for de forannevnte anskaffelser attesteres av lensmannen (vedkommende polititjenestemann) eller den tilsynsførende og sendes snarest mulig gjennom vedkommende politimester til fylkesmannen til anvisning av delinkventfondet.
3. Hvis det i noe tilfelle blir spørsmål om å kjøpe klær og skotøy for mer enn kr. 140 pr. år regnet fra den dag forpleiningen settes i verk, blir saken med nødvendige opplysninger på forhånd å forelegge for Fengselsstyret til avgjørelse.

   At den forpleide blir flyttet til nytt forpleiningssted, medfører ingen forhøyelse av beløpet.
4. Forpleieren skal ved mottagelse av en forpleid sette opp en nøyaktig fortegnelse over samtlige klæsplagg som han har med seg. Den oppbevares hos forpleieren og has for hånden ved spørsmål om senere anskaffelser. Nye ting føres opp på fortegnelsen etter hvert som de kjøpes.
5. Vedkommende forpleier skal påse at det tas god vare på klærne, og at de blir brukt på forsvarlig måte. Han sørger likeens for ettersyn og reparasjon av klær og skotøy. Nødvendige utlegg til skoreparasjoner kan refun-

deres forpleieren av delinkventfondet etter spesifisert regning. 25 mars.

6. Ved bytte av forpleiningssted eller overføring til annet sikringsmiddel skal innkjøpte klær og skotøy følge med. Når forpleiningen opphører etter endt sikringstid, leveres klær som er i behold til den forpleide til fri rådighet.

Rundskrivelse *) fra Arbeidsdepartementet til fylkesmennene. 25 mars.

I de av departementet i rundskrivelse til fylkesmennene av 8 juni 1938 fastsatte bestemmelser om varselskilter og signaler for regulering av ferdselen på gater og veier gjøres følgende forandringer:

Teksten under siste skilt i Pl. 1, Kl. I som nå lyder «Tegn for forkjørselsrett», skal heretter lyde «Trafikken på kryssende vei (gate) har forkjørselsrett».

Videre bytter «Riksvei» og «Fylkesvei» plass under veinummerskiltene i Pl. 2, Kl. III, nederste rekke, idet riksveier som nevnt i rundskrivelsen side 3, 8 ledd, skal ha røde og fylkesveier (hovedveier) sorte tall på veinummerskilter.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 25 mars.

Italia har anerkjent som bindende, uten ratifikasjon, den av Barcelonaoverenskomsten **) av 20 april 1921 omfattede deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har noen kyststrekning.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 25 mars.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Storbritannia 17 februar 1937, i medhold av artikkel 20, 2 ledd, i overenskomst ***) om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931, meddelt at overenskomsten skal gjelde for Newfoundland.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori uttales at varamenn (for lagrettemenn) som blir dimittert straks lagretten er satt sammen, ikke har krav på betaling etter sportellovens § 90. 25 mars.

Skriv †) frå Sosialdepartementet om brigde i § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Hetland herad, Rogaland fylke. 25 mars.

---

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1923 s. 212.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 471.
†) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.

25 mars. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om opphevelse av § 3 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Nærbø herred, Rogaland fylke.

25 mars. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet.

I henhold til § 7 i lov av 19 desember 1898 om jordmødre bestemmer departementet:

Aglapsvik av Lenvik herred, Troms fylke, skal tilhøre Leirstrand jordmordistrikt, Tromsøysund.

Ordningen trer i kraft fra 1 mai d. å.

25 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Engerdal herred, Hedmark fylke.

27 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Panama 14 juni 1929 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende den til overenskomsten **) om Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie (Genève 16 desember 1920) knyttede fakultative bestemmelse, hvorved domstolens domsmyndighet godkjennes som obligatorisk, jfr. domstolens vedtekter artikkel 36. Panamas godkjenning av den fakultative bestemmelse er skjedd på betingelse av gjensidighet.

28 mars. **Rundskrivelse** ***) fra Justisdepartementet.

Departementet har som den øverste leder av det sivile luftvern anmodet luftvernsjefene om å søke innhentet samtykke fra eierne av vedkommende bygninger eller eiendommer til plasering av tyfoner eller membransirener. For tilfelle av at slikt samtykke ikke skulle bli gitt av eierne har departementet i medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern, jfr. kongelig resolusjon av 12 august 1937, bestemt at enhver eier av bygning eller eiendom innen luftvernkrets har plikt til uten vederlag å finne seg i montering av tyfoner eller sirener for det sivile luftvern på taket av sin bygning eller på et annet egnet sted på eiendommen. Vedkommende eier(e) vil kunne gjøres kjent med at det etter nevnte lovs paragraf 3 vil være straffbart å sette seg imot slik montering av varslingsapparater for det sivile luftvern.

28 mars. **Skriv** †) frå Justisdepartementet om ny politivedtekt for Nærøy herad, Nord-Trøndelag fylke.

---

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73 og nr. 2 for 1936 s. 63.

***) Kunngj. 29 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

†) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, hvori det med hjemmel av kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at forstanderskapsmedlem ved offentlig landsgymnas henføres til regulativets 1ste klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket. 28 mars.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, hvori det med hjemmel av kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at hydrograf av 2 klasse utgår av klasseinndelingen under 2 kostgodtgjørelsesklasse og dermed går inn under betegnelsen «hydrograf» som er oppført i 1 kostgodtgjørelsesklasse. 28 mars.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet om at maksimumssatsen for utjamningsavgift på mjølk som innen Aust-Agder mjølkesentrals område blir levert direkte fra produsent til forbruker, fra 1 april 1939 inntil videre blir auka til 3 øre pr. liter. 28 mars.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Oluf Holms minnefond» til fordel for funksjonærer og arbeidere ved bedrifter i Ålesund som stod under avdøde Oluf Holms ledelse eller medledelse. 28 mars.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet til fylkesmennene. 29 mars.

Bildende kunstneres styre har klaget til Kirke- og undervisningsdepartementet over utlendingers bortting-ing og salg av mindreverdig kunst her i landet.

Kirke- og undervisningsdepartementet har deretter bedt dette departement om å innskjerpe de bestemmelser i handelsloven som det her gjelder overfor vedkommende myndigheter.

Etter handelsloven vil det avgjørende for om en utlending har rett til å tinge bort eller selge malerier eller andre kunstgjenstander her i landet, først og fremst være om han er innvåner av riket, d. v. s. om han har oppholdt seg her uavbrudt i de siste 2 år, jfr. handelslovens § 1. Angående borttinging av kunstgjenstander som senere skal leveres fra utlandet gjelder bestemmelsene i §§ 47 og 48 i handelsloven, hvoretter vedkommende «ikke-innvåner» må løse handelspass, hvis han ikke kommer inn under unntaksbestemmelsen i § 48. Handelspasset gir ham bare rett til å tinge bort gjenstandene til kunsthandlere, han kan ikke tinge dem bort til private, jfr. handelslovens § 44, c. Er gjenstandene innført her til landet uten å være solgt på forhånd, vil de ikke lovlig

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

29 mars. kunne avhendes her av «ikke-innvåneren» selv, hva enten de er innkjøpt av ham i salgsøyemed eller selges for regning av vedkommende utenlandske kunstnere. Hvis det gjelder nye kunstgjenstander, kreves det nemlig handelsbrev, og gjelder det brukte kunstgjenstander, kreves det politititillatelse. Begge deler kan bare meddeles innvånere av riket, jfr. handelslovens § 16 og § 102. Man ser da bort fra slikt bagatellsalg som politiet kan tillate i medhold av handelslovens § 93. Denne paragraf vil hensett til de gjenstander som den omhandler neppe kunne få anvendelse på salg av utenlandsk kunst. Heller ikke malerier eller andre kunstgjenstander som han selv har tilvirket her i riket har en «ikke-innvåner» selv rett til å selge, jfr. handelslovens § 39 (se også §§ 81 og 85).

Ingen har rett til ved auksjon å foreta salg som han ikke har rett til uten auksjon, jfr. handelslovens § 50 og lov nr. 3 av 14 august 1918 § 2. Den dispensasjonsadgang som er gitt fylkesmennene i handelslovens § 51 antas ikke å gjelde for salg av kunstgjenstander.

Etter foranstående vil en utlending som ikke er innvåner av riket og som ønsker å avhende malerier eller andre kunstgjenstander her i landet alltid være henvist til å gi varene i kommisjon til en kjøpmann, jfr. handelslovens § 10, siste ledd.

29 mars. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for den som gjør seg næring av å drive herberge derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat eller drikke i Sortland herred, Nordland fylke.

29 mars. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet til en kommune, hvori det angående godtgjørelse for legetilsyn med fattige, alderstrygdede og kommunens pensjonister bl. a. ble uttalt:

Etter § 5 i lov om utførelsen av de offentlige legeforretninger av 26 juli 1912 har distriktslegen krav på godtgjørelse for tilsyn med fattige syke, når tilsynet fører med seg uforholdsmessig meget arbeid, som han ikke får vederlag for i form av kostgodtgjørelse. I mangel av minnelig ordning avgjør medisinaldirektøren både om distriktslegen skal ha godtgjørelse og dennes størrelse. Medisinaldirektørens avgjørelse kan ankes inn for departementet.

Det er en betingelse for at staten yter skyssgodtgjørelse, at kommunen for hver reise utbetaler lovbestemt kostgodtgjørelse eller et minst like stort honorar.

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

De som har alderstrygd eller kommunal pensjon har ikke krav på fri legehjelp, med mindre kommunen bevilger det. Blir de syke, må de selv betale for legehjelpen, med mindre de henvender seg til fattigvesenet, og fattigvesenet anser dem som trengende hjelp etter fattigloven. Dette må avgjøres for hver enkelt. 29 mars.

Distriktslegen har ikke plikt til å tilse alderstrygdede og pensjonister uten godtgjørelse, unntatt dem som måtte anses å trenge hjelp etter fattigloven.

Den foran nevnte bestemmelse i § 5 i lov av 26 juli 1912 om at medisinaldirektøren (med adgang til anke til departementet) avgjør om en distriktslege for tilsynet av fattige skal ha godtgjørelse og i tilfelle dennes størrelse, gjelder ikke for legetilsyn til alderstrygdede og pensjonister. Men etter § 6 i samme lov kan departementet etter søknad fra herredstyret fastsette et alminnelig regulativ for distriktslegen.

Da kommunen som nevnt ikke er pliktig til å skaffe alderstrygdede og formentlig heller ikke kommunens pensjonister gratis legehjelp, har den — i mangel av minnelig overenskomst med distriktslegen eller annen lege — den utvei å fastsette det regulativ kommunen selv finner å kunne gå med på. Ønsker ikke distriktslegen (eller annen lege) å praktisere etter dette regulativ, vil han måtte holde seg til pasientene selv for den hele godtgjørelse eller — om han ønsker det — for den del som kommunen ikke betaler.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet hvori det meddeler å ha besluttet at bestemmelsene i kongelig reslusjon av 24 ds. om regulering av innførselen av radiomottagere blir å sette i kraft fra og med lørdag 1 april 1939. 29 mars.

Skrivelse **) fra Utenriksdepartementet. 30 mars.

I henhold til kongelig resolusjon av 16 april 1937 bestemmer Utenriksdepartementet følgende:

De av departementet 19 april 1937 utferdigede bestemmelser vedrørende den internasjonale kontroll av skipsfarten på Spania, revidert ved departementets bestemmelser av 27 oktober 1937, oppheves.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Regjeringens resolusjon om godkjennelse av den spanske regjeringa under general Franco. 31 mars.

---

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

31 mars. **Regjeringens resolusjon** *) om at den årlige fredingstid for fiske av laks og sjøaure med bundne redskaper i Fosen fiskeridistrikt, Sør-Trøndelag fylke, skal være fra og med 11 august til og med 14 april.

31 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den britiske legasjon har Iran tiltrådt regler **) vedrørende undervannsbåtkrigen, inntatt i London-protokollen av 6 november 1936.

31 mars. **Skriv** ***) frå Sosialdepartementet om vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Forsand herad, Rogaland fylke.

31 mars. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartemetet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Ankenes herred, Nordland fylke.

1 april. **Rundskriv** frå Sosialdepartementet til fylkesmennene.

Ved lov nr. 15 frå 18 juni 1938 har § 18 i lov om motorvogner frå 20 februar 1926 med seinare brigde (lover frå 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933, 22 juni 1934, 21 juni 1935, 16 juli 1936 og 18 juni 1938) fått dette tillegget (ny annan led):

«Dersom synet, høyrsla, kroppsførleiken eller helsa elles hjå ein motorvognførar ikkje lenger fyller dei krav, som er fastsette for den som skal føre motorvogn, pliktar han å gjeva melding om det til politiet. Likeins har den lækjar som han har søkt, plikt til skriftleg å åtvara han, dersom lækjaren finn det uforsvarleg at vedkomande får halde fram med å køyre motorvogn, og til å sende avskrift av åtvaringa til politiet.»

Plikt til åtvaring og melding i nemde tilfelle gjeld der lækjaren kjenner til eller må kjenne til at nokon som søkjer han, køyrer motorvogn.

Dette som også gjeld motorsyklistar, ber ein gjort kjent for alle lækjarene i fylket.

1 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den franske regjering 16 mars 1939 underrettet ham om at Frankrike og Storbritannia ønsker å gjøre overenskomst †) om stempelavgift på vekselrettens område, Geneve 7 juni 1930, og overenskomst †) om stempelavgift på sjekkrettens område, Geneve 19 mars 1931, gjeldende for Ny Hebridene. Det er samtidig gitt melding om at bestemmelsene

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1937 s. 184.
***) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1934 s. 81.

i overenskomsten om stempelavgift på vekselrettens område bare skal komme til anvendelse på veksler som forevises til aksept, er akseptert eller er betalbare annetsteds enn på Ny Hebridene. 1 april.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Sør-Rana herred, Nordland fylke. 3 april.

Bruksregler *) for Bjerke bygdealmenning. 4 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at vedtektene for innretning og drift av heiseanlegg i Oslo skal gjelde også for Kristiansand. 4 april.

Vedtektene for Oslo er godkjent av Arbeidsdepartementet 6 mars 1936 og tatt inn i Norsk lovtidend, 1ste avdeling nr. 11 for 1936.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regler for det borgerlige brannvern i Levanger. 4 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Tyristrand herred, Buskerud fylke. 5 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om en for Heistad bygningsdistrikt i Eidanger herred, Telemark fylke, stadfestet vedtekt, hvoretter A/S Dalen Portland Cementfabriks eiendom innen nærmere angitte grenser skal være unntatt fra bygningslovens kapitel X. 5 april.

Skrivelse*) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Arendal. 11 april.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Isak Haldorsen Bodsberg og hustru Marit Johnsdatters legat for fattige trengende i Bynesset», opprettet ved testament av 4 juni 1922. 12 april.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Syver Olmhus og hustrus legat» til trengende i Bagn sogn, Sør-Aurdal, og til hedningemisjonen, opprettet ved gavebrev av 21 februar 1891. 12 april.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Nils Larsson Graues og Trina Nilsdtr. Graues legat» til skuleborn i Kløve og Palmafossen krinsar i Voss, oppretta ved testament av 8 juni 1934. 12 april.

*) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

12 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Det praktisk teologiske seminar.

I samsvar med post III i kongelig resolusjon av 14 januar 1939 om nytt reglement for seminariet har departementet fastsatt at dette reglement settes i verk fra 1 mai 1939.

13 april. **Noteveksling** *) om endring i avtalen om å byggja og halda ved lag ei landsvegbru mellom Noreg og Sverige over Svinesund.

13 april. **Skrivelse****) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstider for utsalgssteder i Strand herred, Rogaland fylke.

14 april. **Kongelig resolusjon.**

I Reglement for artium av 16 mai 1911 foretas følgende forandringer:

I. I § 4 tilføyes som nytt siste ledd:

«Kandidater må ikke uten tillatelse av rektor (styrer) eller, for privatisters vedkommende, av eksamensformannen, stå som utgiver eller ansvarshavende for skrifter som er beregnet på å selges eller spredes offentlig».

II. Siste del av § 36 skal heretter lyde slik:

«Viser noen eksaminand i tiden etter anmeldelsen til artium slett oppførsel, eller gjør han seg skyldig i brudd på det reglement som gjelder for artium, kan han vises bort fra prøven. Beslutning om dette treffes av vedkommende skoles rektor (styrer), og for privatister av eksamensformannen. Hvert slikt tilfelle skal straks meldes til Undervisningsrådet, som for øvrig også selv kan gjøre vedtak om bortvisning».

14 april. **Kongeleg resolusjon** om stadfesting av plan for Hetland barnehjem i samhøve med § 1 i lov av 6 juni 1896 om behandling av forsømte barn.

14 april. **Kongelig resolusjon.**

Etter § 1 i landkommuneloven blir avgjort:

1. Eiendommene gnr. 18, bnr. 1 «Evjen gård med åskog», bnr. 2 «Otterplassen», bnr. 3 «Evjen heimskog», bnr. 4 «Solheim vokterbolig» og bnr. 5 «Evjen vann og strannrett» føres over fra Gol herred til Torpo sogn i Ål herred, Buskerud fylke.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1939 s. 80.

**) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

2. Den sivile og geistlige inndelingsgrensen mellom Gol herred og Torpo sogn i Ål herred i Buskerud fylke, skal gå slik: 14 april.

Den begynner på Bellebølhøvda *) og går stort sett mot sør-sørøst til grensen mot Nes ca. 700 m nordøst for toppen av Storhøvd, idet den herunder går etter grensene mellom de eiendommer som er matrikulert i Gol og de som er matrikulert i Ål. I detalj kan grensen beskrives slik:

Den begynner i Hemsedals grense i en grensestein på søndre Bellebølshøvda *), ca. 600 m vest for Norges geografiske oppmålings merke i det trigonometriske punkt Hamnaskjel, går i ben linje mot sør-sørvest til en grensestein, som ligger ca. 50 m øst-sørøst for sørøstre hjørne av stølsvollen på Finnesgardstølen **). Her bøyer grensen mot sørøst, går i ben linje til grensestein i nordvesthallet av Raunehøvda**), ca. 600 m nord for Norges geografiske oppmålings merke i det trigenomestriske punkt Syningen og går videre med omtrent samme retning til en grensestein på en liten rygg ca. 15 m sør for Drambottjernet. Her bryter grensen av omtrent mot sør (litt i sørøst) og går noe nær i ben linje til en stor, jordfast stein ca. 70 m nordvest for garden Haugo, idet grensen under dette går over grensestein ca. 170 m nord for østre stølshus på Liastølann**), videre omtrent over dette huset, over Gjuvstølfossen **), og over delestein ca. 35 m sør for fossen.

I steinen nordvest for Haugo bøyer grensa noe mer mot øst og går etter merket eiendomsgrense mellom eiendommene Grandokki, Storli og Trilhus i Ål og Haugo, Rotneim skog og Roen i Gol ned til og ut i Hallingdalselva, som derpå danner grense nordøstover ca. 225 m. Grensen bøyer så mot sør og går etter østgrensen for Bjørnemoen, bruksnr. 2 Otterplassen, til sammenstøtspunktet mellom Otterplassen, Evjen heimskog og Evjen. Herfra går grensen i noe nær ben, merket linje (gate i skogen) mot sørøst opp til grensestein i nordøsthellingen av Ivju-Dugurdsnatten (gradteigskartets Ivjunt.) og videre med omtrent samme retning til et steinopplegg på toppen av natten, tar her retning noe mer mot sør og går omtrent i ben, merket linje til et punkt i grensen mot Nes ca. 700 m nordøst for toppen av Storhøvda.

De her beskrevne grenselinjer er tegnet inn på et blåkopi av Oppmålingens originalkart som ligger ved sakens dokumenter.

---

*) Navnet står på Oppmålingens originalkart.
**) Navnet står ikke på gradteigskartet.

14 april. **Kongelig resolusjon.**

Den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Ankenes sogn og herred i Nordland fylke og Lavangen sogn og herred i Troms fylke skal gå slik:

Den begynner — regnet fra øst — på toppen av Snetind 1387 m. o. h., og går herfra i ben linje mot vest-sørvest til toppen av Rivtind 1458 m. o. h., og derfra i samme retning mot Norges geografiske oppmålings varde i det trigenometriske punkt på Læigastind til vasskillet på ryggen vest for Græsvannet, hvor grensen mot Gratangen treffes.

14 april. **Kongelig resolusjon.**

Grensen mellom Ankenes sogn og herred i Nordland fylke og Barbu sogn og herred i Troms fylke skal gå i rett linje fra riksrøys nr. 268 mot nord-nordvest til toppen av Snetind 1387 m. o. h., hvor grensen mot Lavangen treffes.

14 april. **Kongelig resolusjon** *) om at den som vil utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i Eidsvoll herred, Akershus fylke, må ha godkjenning av helserådet.

14 april. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk skal det være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre nordsjøsild som ilandbringes på strekningen fra og med Vest-Agder fylke til og med Møre og Romsdal fylke med mindre silden er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Nordsjøsildfiskernes Salgslag.

Nordsjøsildfiskernes Salgslag kan dispensere fra forbudet.

II. Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder til og med 30 september 1939.

14 april. **Kongelig resolusjon** *) hvoretter håndverksloven skal gjelde i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke, fra 1 juli 1939.

14 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra justissekretæren for Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie har Liechtenstein — i medhold av vedtak av Folkesambandets Råd av 17 mai 1922 — ved en erklæring som ble sendt justissekretæren 22 mars 1939 sluttet seg til overenskomsten om domstolen av 16 desember 1920**), og samtidig — i samsvar med vedtektenes artikkel 36, annet ledd (jfr. punkt 2, fjerde ledd i ovennevnte vedtak av 17 mai 1922) — godkjent dens domsmyndighet for et tidsrum av 5 år, uten særlig avtale, for alle tvister

*) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73 og nr. 2 for 1936 s. 63.

som måtte være oppstått eller som måtte komme til å opp- 14 april.
stå i fremtiden, untatt i de tilfelle hvor partene måtte være eller bli enige om å nytte et annet middel til fredelig løsning av tvisten.

Erklæringen ble deponert og innregistrert i domstolens sekretariat 29 mars 1939, i samsvar med punkt 3 i vedtaket av 17 mai 1922.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- 14 april.
og lukningstider for bevertningssteder i Eidskog herred, Hedmark fylke.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om særlige åpnings- 14 april.
og stengingstider for bevertningsstader i Åkra herad, Rogaland fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av 14 april.
§ 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sør-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om løyve til 14 april.
å nytta gift til fangst av rovdyr i Leikanger herad, Sogn og Fjordane fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at bygnings- 14 april.
loven og brannloven skal gjelde innen nærmere angitte grenser for Vågåmo i Vågå herred, Opland fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering 14 april.
av og bygningsvedtekter for veikrysninger med Vestfoldbanen ved Scheitlies gate, Mallings gate, Collets gate og Frydenhaug, oppkjørselen til Austad og Fjellsbyen med tilførselsvei fra Verven, Drammen.

Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt an- 15 april.
gående lukningstid for utsalgssteder i Hasvik herred, Finnmark fylke.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om vedtekter 15 april.
for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Lunner herred, Opland fylke.

Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet om at all skog 15 april.
skal være vernskog i Åkra herred, Rogaland fylke.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om forandring i 17 april.
politivedtekten for Tromsø.

---

*) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
**) Kunngj. 20 april i Lovtid. 1ste deild nr. 14.
***) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

17 april. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om at Lofotoppsynet heves lørdag 29 april 1939.

18 april. **Forskrifter** **) for blending, utferdiget av Justisdepartementet i medfør av lov om sivilt luftvern av 10 juli 1936, jfr. kongelig resolusjon av 12 august 1937.

Alminnelige bestemmelser.

§ 1. Ved blending forstås i disse forskrifter skjerming eller demping av kunstige lyskilder og slokking av ikke nødvendig lys, uten at den elektriske krafttilførsel brytes, slik at det fra flyvemaskiner hverken kan ses lys eller gjenskinn av lys.

§ 2. Blending settes i verk for alle luftvernkretser og i øvrig for de områder som Justisdepartementet bestemmer. Politiet påser at den blir forberedt og gjennomført overensstemmende med disse forskrifter.

§ 3. De foranstaltninger som er nødvendige for å gjennomføre en effektiv blending må treffes på en slik måte og til slik tid at blendingen kan settes i verk straks Kongen erklærer luftverntilstand. Blendingsforanstaltningene skal derfor i fredstid forberedes slik at utendørsbelysningen straks kan skjaltes ut og eventuell nødbelysning kobles inn og slik at blending av innendørsbelysningen straks kan foretas overensstemmende med disse forskrifter.

For hver luftvernkrets og for de områder utenfor luftvernkretsene som departementet bestemmer skal det utarbeides plan for blending.

§ 4. Disse forskrifter gjelder ikke for militære områder og fyrvesenet samt jernbanenes trafikksignaler, plattformbelysning og rullende materiell.

Vedtak om total mørklegging — det vil si distriktsvis stenging av krafttilførslen — treffes av militærvesenet.

Bestemmelser når luftverntilstand er erklært.

Utendørs belysning.

§ 5. Den normale belysning av offentlige gater, plasser, veier, parker og brygger samt lys i veivisere og trafikksignalapparater holdes slokket. Viktige gatekryss, gravninger og andre hindringer, beskyttelsesrom, politistasjoner, hospitaler, sanitetshjelpestasjoner, telefonbokser, brannsignalapparater

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

og brannstasjoner skal kjennetegnes på særlig måte med av- 18 april.
blendete lamper, som godkjennes av politiet og som må være så svake og slik avskjermet oppad og til siden at en fra flyvemaskiner hverken kan se lys eller gjenskinn av lys. Som sånne lamper kan brukes blå elektriske lamper på mindre enn 40 watt og avskjermete blå gasslamper eller lanterner av tilsvarende lysstyrke. En kan også anvende ufargete lamper som ved flere skjermer eller med maling og soting er slik avskjermet at bare et spredt reflektert lys kan trenge ut i retninger under vannrett plan og ikke direkte mot jorden.

Til veiledning av befolkningen under mørket må hushjørner, fortauskanter m. v. hvittes eller kalkes.

Omskjalting fra normal utendørs offentlig fredsbelysning til blendet belysning skal, hvis mulig, kunne skje sentralt. Lar dette seg ikke gjøre, må det treffes andre foranstaltninger som sikrer rask overgang.

§ 6. På større tett bebygde steder vil kunne brukes innskrenket utendørs belysning fra mørkets inntreden inntil kl. 22. Forutsetningen er at gatebelysningen kan slokkes ved sentralmanøvrering i løpet av 1 minutt, når varsel om luftangrep gis og at vedkommende sted ligger sånn til at varsel om luftangrep kan gis i så god tid at slokkingen kan settes i verk, før fiendtlige fly som nærmer seg kan rekke å få utført sine observasjoner.

Under innskrenket belysning vil kunne beholdes den gatebelysning og annen utendørs belysning som er uomgjengelig nødvendig av hensyn til orden og sikkerhet og de lamper som tjener til rettledning for oppsøkning av tilfluktsrom og hjelpeplasser samt for sikring av luftverntjenesten for øvrig.

Antallet av lamper for gatebelysningen ved innskrenket belysning på tett bebygde steder bør ikke overstige 2 à 3 % av den normale belysning, med mindre sistnevnte er forholdsvis glissen. I så fall må prosentsatsen økes tilsvarende. Som lamper for gatebelysningen kan brukes alminnelige hvite glødelamper på høyst 100 watt, avskjermet oppad og til sidene, sånn at utstrålingsvinkelen ved fast montasje ikke overstiger 160° og ved bevegelig opphengt armatur 130°.

§ 7. All utendørs belysning på offentlige og private bygninger såsom administrasjonsbygninger, forretningsgårder, boliger, bondegårder, garasjer og staller er forbudt, bortsett fra den i §§ 5 og 6 omhandlede hjelpebelysning. Forbudet omfatter også flombelysning, lysreklamer, husnummerbelysning, urskivebelysning, lys i park- og haveanlegg, gårdsplasser, lagerplasser, friluftsanlegg, havneanlegg m. v. Angående lys til utendørs arbeid se § 8.

18 april. Det er forbudt å bruke tendte lykter ute, med mindre de godkjennes av politiet. Likeså er forbudt å gjøre opp ild ute.

§ 8. Lys på arbeidsplasser i friluft må bare anvendes når det foreligger skriftlig tillatelse til det fra politiet. I alminnelighet må det i tilfelle bare anvendes svake, avskjermete lanterner og lykter som godkjennes av politiet. Når sterkt lys må anvendes, må det sørges for total avskjerming, f. eks. ved at arbeidet utføres inne i lystette telt eller liknende.

Politiets tillatelse må innhentes for hvert enkelt tilfelle. Den kan bl. a. gjøres avhengig av at det blir anordnet sentralstyring av lysanlegget og særlig alarmering slik at belysningen skal kunne slokkes på korteste varsel. Når luftangrep varsles skal alt lys slokkes og holdes slokket til angrepet er over.

Innendørs belysning.

§ 9. Innendørs belysning i bygninger og rom av enhver art er bare tillatt når det er sørget for at ingen lysstråler trenger ut i det fri. Lys i utstillingsvinduer er forbudt.

Avskjermingen utad må foretas slik at det inne i bygningen kan brukes mest mulig av den normale belysning. Om blendingsmidler henvises til §§ 20—24.

All innendørs belysning bør imidlertid reduseres slik at den anvendte lysmengde og de enkelte lampers lysstyrke blir den minst mulige.

Intet lys må tennes inne, forinnen det er foretatt blending.

Når luftangrep varsles, bør i leiegårder krafttilførselen til de enkelte leiligheter stenges før en forlater disse for å søke ned i de eventuelle tilfluktsrom.

§ 10. Hvis den normale innendørs belysning i et rom unntaksvis ikke lar seg fullstendig avskjerme utad, og det er nødvendig at rommet er opplyst etter mørkets frembrudd, må alle i rommet benyttete lamper forsynes med mest mulig nedhengende avskjerming av stoff, papp, blikk eller annet brukbart lystett materiale, slik at lampene bare sender en lysstripe av lite tverrssnitt loddrett ned over arbeidsstedet og slik at intet lys trenger ut av bygningen. Bruk av slike avskjermete lamper er dog bare tillatt når det kan skje uten at lys reflekteres utad. Er det mulighet for slik refleks, må lampenes lysstyrke minskes eller lamper med blått glass anvendes. Angående brannfare se § 19 siste ledd.

Politiet kan for øvrig i slike tilfelle gi nærmere pålegg.

§ 11. Rom som ikke nyttes etter mørkets frembrudd er det unødvendig å avskjerme utad, når det ved fjerning av

de lektriske pærer og andre lyskilder eller på annen måte 18 april.
er sørget for at rommene ikke kan bli opplyst.

§ 12. Låver, staller og uthus m. v. hvor folk bare leilighetsvis ferdes etter mørkets frembrudd trenger ingen særlig avskjerming når den normale innendørs belysning erstattes av avskjermet hjelpebelysning såsom lanterner, lommelykter m. v.

§ 13. Trappeoppganger skal til forhindring av ulykker være belyst. Den normale belysning må enten avskjermes utad eller erstattes med avskjermet hjelpebelysning.

§ 14. Bruk av åpen flamme til oppvarming, koking m. v. må bare finne sted i avskjermet rom.

Ventiler og røkavtrekk må anordnes slik at intet lysskinn kan trenge ut.

§ 15 Lysvirkningen fra ovner m. v. i gassverk, jernverk eller andre kjemisk-tekniske anlegg må avskjermes slik at en mest mulig unngår lysstråler utad.

Virksomheter skal etter mørkets frembrudd så vidt mulig innstille arbeider som medfører lysvirkning over skorstener m. v.

I virksomheter hvor slagger anbringes utendørs må en sikre seg mot lysskjær fra disse.

I elektrisitetsverk, gassverk m. v. hvor arbeidet kan foregå uten alminnelig rombelysning, må det personale som betjener maskinene bruke avskjermete håndlamper.

Det må hindres at signallamper med farget lys i ikke avskjermete rom kan ses utenfra. Signallampene må eventuelt erstattes med signaler av annen art.

Politiet kan forlange virksomheten innstillet såfremt effektiv avblending ikke kan skje.

Kjøretøyer og skip.

§ 16. Forstadsbaner, trikker, svevebaner, motorvogner, sykler, hestekjøretøyer m. v. må bare bruke svak avskjermet belysning, hvis det ikke kan avstås helt fra bruk av lys. Avskjermingen må foretas slik at lyskilden ikke kan ses direkte over horisontalen, og det må påses at det ikke oppstår reflekser av lys på bakken, husvegger eller andre steder. Forlykter, baklykter, stopplykter og særskilte parkeringslykter skal være forsynt med en av politiet godkjent avskjerming.

Bruk av søkelys, retningsvisere eller lyskastere og enhver annen bruk av lykter eller belysning på kjøretøyer enn nevnt i denne paragraf er forbudt. Det samme gjelder innenbelysning, dog således at betjeningen i tilfelle det er nødvendig kan bruke håndlamper med blått eller avskjermet lys.

18 april. Når luftangrep varsles, slokkes alt lys på kjøretøyer. Unntatt herfra er kjøretøyer i luftvernets tjeneste som fortsatt må holdes i fart for sine oppgaver i luftvernet.

§ 17. Fartøyer må gå mest mulig med blendete eller slokte lanterner og bare vise dem når det er absolutt påkrevd for å unngå kollisjoner. Benyttes oljelamper, blendes sidelanterner helt med et forheng eller liknende inntil de må vises. Topplanterner med olje fires ned og dekkes inntil de om nødvendig må vises.

For bruk av annet lys i skip og båter gjelder det samme som i § 16, 2 ledd er bestemt for kjøretøyer, dog således at innenbelysning er tillatt hvis denne kan avskjermes på samme måte som er bestemt for bygninger.

§ 18. De avskjerminger som overensstemmende med disse forskrifter er montert på kjøretøyer, skip og båter forblir påmontert om dagen.

Krav til blendingsinnretninger.

§ 19. Det må ved å blokere strøm- eller gasstilførselen eller på annen måte treffes foranstaltninger til sikring mot at normal belysning som er satt ut av kraft tilfeldig kan bli skjaltet inn.

Alle blendingsforanstaltninger må feilfritt fylle sin oppgave også ved bruk i lengre tid og uten påvirking av vær og vind eller liknende.

Blendingsforanstaltninger som må fjernes om dagen må være slik at de hurtig kan settes i virksomhet ved mørkets frembrudd.

Det må påses at det ved skjerming av lamper m. v. ikke oppstår fare for brann.

Blendingsmidler.

§ 20. Til avskjerming av vinduer og andre lysåpninger brukes lystette rullegardiner, trekkgardiner, lemmer eller skjermer av papp, tre eller metall og mørkt, lystett og sterkt stoff eller papir. Avskjermingen kan også foretas ved å klistre over vindu med lystett papir eller ved å gjøre vinduet lystett ved maling.

Blendingsmateriellet godkjennes av politiet.

Lyssluse.

§ 21. Overalt hvor en utgang fra opplyst rom fører direkte ut i det fri skal det anordnes lyssluse, slik at intet lys trenger ut når utgangen nyttes.

Lysslusen består av et forrom som ved dører er lystett lukket både innad og utad. Forat lys fra det opplyste rom

ikke skal kunne trenge ut, må aldri begge slusens dører være 18 april.
åpnet samtidig. Istedenfor den ene dør i slusen kan anvendes et forheng som ikke slipper noe lys igjennom. I så fall må det påses at det ved åpning av slusens dør ikke oppstår trekk slik at forhenget ikke slutter til.

Lyssluse kan anordnes på forskjellig måte etter forholdene i hvert enkelt tilfelle. En kan bruke en entre eller en del av denne. Hvor det ikke finnes entre, f. eks. i restauranter, må det utenfor eller innenfor utgangen bygges lyssluse av tre eller ved forheng.

Rommet i slusen skal enten ikke være opplyst eller være forsynt med avskjermet hjelpebelysning.

§ 22. Lysslusens størrelse må avpasses etter forholdene. For restauranter og liknende bør den kunne gi plass for 3 personer samtidig. For hospitaler, førstehjelps- og avgassningsstasjoner skal den være så stor at minst en båre med to bærere og 1 hjelper får plass samtidig. I fabrikkanlegg m. v. må den være stor nok til å kunne gi plass for de største kolli som det kan bli spørsmål om å ta inn gjennom utgangen.

§ 23. På sterkt trafikerte steder som ved offentlige kontorer, større jernbanestasjoner, butikker, hoteller, restauranter, kinematografer, fabrikker m. v. skal det være en slusevakt som skal sørge for at aldri begge dører i slusen er åpnet samtidig. Slusevakt er dog unødvendig hvis det er sørget for at begge slusens dører ikke lar seg åpne samtidig.

§ 24. Så lenge lyssluse ikke er anordnet på tilfredsstillende måte, kan politiet forby bruk av vedkommende lokale etter mørkets frembrudd.

Særlige blendingsforanstaltninger.

§ 25. Flater på bygninger og anlegg m. v. som reflekterer lys oppad må behandles slik at refleks unngås. Ved store glassflater kan gjenskinnet dempes ved å mattere glassflatene eller ved å gi dem utvendig et blått strøk.

§ 26. Tak, dekker og vegger som på grunn av lys farge eller en metallfarge reflekterer lys utad, kan maskeres ved et mørkt eller uregelmessig anstrøk. Dekker med aluminiumsfarge kan gjøres mindre iøynefallende ved å sprøytes f. eks. med skitten olje. Store, flate tak kan maskeres ved et tynt lag jord eller sand. På samme måte kan hindres refleksvirkning fra plasser m. v. som har asfalt- eller betongdekke.

Forberedelse.

§ 27. Ansvarlig for blending av utendørs belysning overensstemmende med reglene i §§ 5 og 6 er vedkommende kom-

18 april. mune, som er forpliktet til å forberede og avblende den offentlige belysning i samsvar med forskriftene og å dekke utgiftene hermed. Hvis forholdene tilsier at gjennomføringen av de nødvendige foranstaltninger helt eller delvis overlates f. eks. til et elektrisitetsverk, kan det med politiets samtykke treffes bestemmelse herom.

Plikten til å forberede og utføre blending hviler for øvrig på dem der som eier, leier eller bruker har rådighet over lyskildene. I leiegårder er gårdeieren ansvarlig for blending i den del av bygningen som er til felles bruk, såsom ganger, trappeoppganger, takluker, kjellere m. v. Gårdeieren skal dessuten føre eller la føre tilsyn med at de enkelte leiligheters vinduer m. v. er tilstrekkelig blendet. Den for eiendommen oppnevnte ansvarshavende har plikt til å påse at blendingen utføres tilfredsstillende for eiendommens vedkommende.

§ 28. Enhver som har grunn til å tro at blending ikke er foretatt overensstemmende med disse forskrifter har plikt til å melde av til politiet.

§ 29. I alle bygninger, industrielle anlegg m. v. skal det være i beredskap tilstrekkelig blendingsmateriell og materiell til hjelpebelysning, såsom elektriske lommelykter, petroleumslamper, lanterner, stearinlys m. v. Dette materiell må oppbevares på et sted hvor man lett kan nå det og hvor det ikke skades.

Dispensasjon.

§ 30. Dispensasjon fra nærværende forskrifter må bare gis i viktige og nødvendige tilfelle, og bare såfremt det ved dispensasjonen ikke oppstår fare for at fiendtlige fly skal kunne orientere seg.

Dispensasjonen gis skriftlig av politiet. Når luftangrep varsles, oppheves alle dispensasjoner.

Øvelser.

§ 31. I fredstid kan politiet forbigående påby blending for bestemte områder overensstemmende med disse forskrifter. Så vel kommunene som private personer er forpliktet til å foreta blending under øvelser samt å bære omkostningene hermed overensstemmende med forskriftene i § 27.

Straffebestemmelse.

§ 32. Overtredelse av disse forskrifter straffes i medfør av lov nr. 3 av 10 juli 1936 § 3 med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

18 april. **Bruksregler** *) for Grønning statsalmenning.

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

Bruksregler *) for Skogn bygdealmenning. 18 april.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om eit tillegg til den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Sykkylven herad, Møre og Romsdal fylke. 18 april.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at elg skal være fredet det hele år i Vest-Agder fylke. 18 april.

Bestemmelsen gjelder inntil videre men ikke lenger enn til utgangen av året 1940.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Direktør G. Lies og hustru Marie Lies legat for pauvres honteux i Bergen», opprettet ved testament av 17 mars 1931. 19 april.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 19 april.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering bestemt at internasjonal overenskomst***) om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn, Genève 30 september 1921, gjøres gjeldende for Burma i egenskap av britisk oversjøisk besittelse og ikke som tidligere som en del av India.

Samtidig er det tatt følgende forbehold, som svarer til det som ble tatt av India da det underskrev overenskomsten:

«Burma forbeholder seg full adgang til å erstatte den aldersgrense som er foreskrevet i avsnitt B av sluttprotokollen til overenskomsten av 4 mai 1910 og i artikkel 5 i overenskomsten av 1921, med seksten år eller en hvilken som helst høyere alder som måtte bli fastsatt senere.»

Den britiske regjerings melding om ovenstående ble mottatt i Folkesambandets sekretariat 3 april 1939.

Kongelig resolusjon. 21 april.

I. Det kapell som er oppført på tomt utskilt fra gården Evenrud på Kapp i Østre Toten prestegjeld i Toten prosti i Hamar bispedømme tillates etter planer utarbeidet av arkitekt Henry Bucher innviet til kirkelig bruk.

II. Kapellet — som blir å benevne Kapp kapell — tillegges inntil videre 12 gudstjenester årlig etter nærmere fastsetting av Hamar biskop.

Kongelig resolusjon *). 21 april.

I. Handelsdepartementet gis bemyndigelse til i henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av rå-

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste deild nr. 15.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1922 s. 179.

21 april. fisk å utferdige forbud mot tilvirking, omsetning og/eller utførsel av makrell med mindre makrellen er kjøpt gjennom Norges Makrellag S/L.

II. Handelsdepartementet treffer bestemmelse om forbudets omfang og ikrafttreden.

21 april. **Kongelig resolusjon** *).

1) I samhøve med § 2 a i lov av 21 juli 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer forbys inntil videre å innføre til landet levende planter med rot, samt røtter, rotstokker, knoller, lauk, tomater og eggplantefrukter (auberginer) fra Tyskland, Nederland og Sveits.

2) Landbruksdepartementet får fullmakt til å dispensere fra forbudet på vilkår som blir fastsatt av departementet.

3) Forbudet tar til å gjelde straks.

21 april. **Kongelig resolusjon** *).

I. Punkt 1 i de bestemmelsene om årsfredinga for laks- og sjøaurefisket som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 31 mars mars 1939 skal heretter lyde så:

«I medhold av § 39 a, jfr. § 17, i lakseloven av 27 februar 1930 bestemmes at den årlige fredingstia for fiske av sjøaure med bundne redskaper i Fosen fiskeridistrikt, Sør-Trøndelag fylke, skal være fra og med 11 august til og med 14 april.»

II. Denne resolusjonen trer i kraft straks.

21 april. **Kongelig resolusjon** hvorved timebetalingen og maksimumsbeløpet pr. dag for komitesekretærer forhøyes fra 1 januar 1939 inntil videre til henholdsvis kr. 3,70 og kr. 18,50.

21 april. **Skriv** **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Eidfjord herad, Hordaland fylke.

22 april. **Bestemmelse** ***) av Handelsdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse som Handelsdepartementet fikk ved kongelig resolusjon av 21 april d. å. bestemmer departementet at det skal være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre drivgarns-, not- eller dorgemakrell som ilandbringes på kyststrekningen svenskegrensen—

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1ste deild nr. 15.
***) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

Stad med mindre makrellen er kjøpt gjennom Norges Makrel- 22 april.
lag S/L, Kristiansand.

Norges Makrellag S/L kan dispensere fra forbudet.

Forbudet trer i kraft straks og gjelder til og med 30 juni 1939.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 22 april.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Spania sagt opp generalakt *) om fredelig bileggelse av mellomfolkelige tvister, Genève 26 september 1928. Meldingen herom ble mottatt i Folkesambandets sekretariat 5 april 1939.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt an- 22 april.
gående lukningstid for utsalgssteder i Kyrkjebø herred, Sogn og Fjordane fylke.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angå- 22 april.
ende lukningstid for utsalgssteder i Hammerfest.

Skriv** frå Arbeidsdepartementet om brigde av føre- 22 april.
segnene for godskøyring med motorvogn for fortenest i Sauda herad, Rogaland fylke.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 24 april.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretariat har Belgia ratifisert overenskomst †) angående visse spørsmål vedrørende lovkonflikter med hensyn til statsborgerrett, Haag 12 april 1930. Ratifikasjonsdokumentet ble deponert i Folkesambandets sekretariat 4 april 1939.

Det forbehold, som ble tatt ved underskrivningen om senere tiltredelse for kolonien Congo og områdene under mandat («Overenskomster» nr. 3 for 1937 s. 180), står fremdeles ved makt. Dessuten har Belgia, i samsvar med artikkel 20, ved ratifikasjonen unntatt fra sin godkjennelse bestemmelsene i artikkel 16.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 24 april.

Ifølge melding fra den britiske legasjon er internasjonal overenskomst ††) om lastelinjer, London 5 juli 1930, gjort gjeldende for Fransk Indo-China med virkning fra 15 november 1938.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1929 s. 81 og nr. 5 og 8 for 1930 s. 115 og 665.
**) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
***) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 16.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1937 s. 151.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734 og nr. 8 for 1938 s. 518.

24 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den britiske legasjon er internasjonal overenskomst *) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, gjort gjeldende for Fransk Indo-China med virkning fra 15 november 1938.

24 april. **Skriv****) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengjingstid for utsalsstader i Vartdal herad, Møre og Romsdal fylke.

24 april. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet.

Med hjemmel i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med senere forandringer og kongelig resolusjon av 30 november 1923 har Handelsdepartementet bestemt at det fra og med 25 april 1939 inntil videre skal gjøres gjeldende følgende forandringer i og tilføyelser til reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 med senere forandringer:

§ 8 gis følgende ordlyd:

Om riksprototypenes oppbevaring og oppsynet med samme gjelder de bestemmelser som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 20 desember 1934.

§ 9 gis følgende ordlyd:

Som hovednormaler for justervesenet (kopier av riksprototypene) antas:

a) en av professor dr. O. J. Broch til justervesenet skjenket meter av messing i H form (H_7) med innlagt sølvstripe, med inndeling i millimeter og de første millimeter i tiendedeler,
b) et kilogram av massiv forniklet messing, benevnt: 1 kg. Sauter hovednormal uten merke.

Disse kopier oppbevares av Justerdirektøren.

§ 14 gis følgende ordlyd:

Ethvert justerkammer skal for justervesenets regning være forsynt med de i nedenstående fortegnelser anførte kontrollnormaler og arbeidsnormaler.

Disse skal være justert av Justerdirektøren ved sammenligning med de i § 12 nevnte hovednormaler således at avvikelsene over eller under den rette størrelse ikke må overskride den i fortegnelsen tilføyde toleranse.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.
**) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 16.
***) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

Fortegnelse over kontrollnormaler. 24 april.

Vektnormaler.

Et sett vektlodder av messing eller annen kobberlegering på 10 og 5 kilogram.

Et sett vektlodder av messing eller annen kobberlegering fra 2 kilogram nedover til og med 1 gram.

Toleransen for disse skal være:

For	10	kilogram-normalen	.....	75	milligram
»	5	»	.....	50	»
»	2	»	.....	25	»
»	1	»	.....	15	»
»	500	gram	.....	10	»
»	250	»	.....	6	»
»	200	»	.....	5	»
»	125	»	.....	4	»
»	100	»	.....	3	»
»	50	»	.....	2	»
»	20	»	.....	1	»
»	10	»	.....	0,7	»
»	5	»	.....	0,5	»
»	2	»	.....	0,3	»
»	1	»	.....	0,2	»

Dessuten skal de justerkamre som Justerdirektøren til enhver tid bestemmer, være forsynt med et sett vektlodder fra 500 milligram nedover til og med 1 milligram. Materialet i disse lodder bestemmes av Justerdirektøren. For disse lodder skal toleransen være 0,1 milligram, dog således at:

sammenlagte					
500, 200, 200 og 100	milligram	ikke	avviker	over	0,2 milligram
50, 20, 20 og 10	»	»	»	»	0,1 »
5, 2, 2 og 1	»	»	»	»	0,1 »

fra den rette verdi.

Fortegnelse over arbeidsnormaler.

Lengdenormaler.

En meter av messing eller annen kobberlegering utført som strekmål, inndelt i centimeter og minst 1 desimeter i millimeter. Toleransen for den hele meter 0,08 millimeter og for inndelingenes avstand fra meterens nærmeste ende 0,04 millimeter.

En meter av messing eller stål, utført som endemål med anslag, inndelt i centimeter. Toleransen for den hele lengde

24 april. 0,2 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,1 millimeter.

En målestang av 2 meters lengde av tre utført som endemål, beslått med metall i endene, inndelt i desimeter. Toleransen for den hele lengde 1 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,5 millimeter.

Et båndmål av stål på 5 meters lengde, inndelt i centimeter. Toleransen for den hele lengde 1 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,5 millimeter.

Hulmålnormaler.

Et sett hulmål av metall fra 20 liter nedover til og med 1 desiliter med tilhørende planskiver av glass.

Et sett justerkolber av glass fra 5 liter til og med 1 centiliter.

Toleranse for 20 literen til og med 1 liter $\frac{1}{2000}$ av innholdet

—»— 5, 2 og 1 desiliteren $\frac{1}{1000}$ —»—

—»— 5, 2 » 1 centiliteren $\frac{1}{500}$ —»—

Et sett bensinnormaler bestående av 20, 15, 10, 5, 2 og 1 liters mål.

På disse normaler skal så vel juster- som brukstoleransen avmerkes.

Toleransen for bensinnormalene er følgende:

	Justertoleransen	Brukstoleransen
20 liter	100 ml.	200 ml.
15 »	75 »	150 »
10 »	50 »	100 »
5 »	25 »	50 »
2 »	10 »	20 »
1 »	5 »	10 »

Vektnormaler.

Et sett vektlodder av jern fra 50 kg nedover til og med 5 kilogram. Av disse lodder skal det være to av hver størrelse. Det ene 50 kilogramslodd skal justeres som kontrollnormal.

Et sett vektlodder av uforgylt messing eller annen kobberlegering fra 2 kilogram nedover til og med 1 gram.

Et sett vektlodder fra 500 milligram nedover til og med 1 milligram. Materialet i disse lodder bestemmes av Justerdirektøren.

24 april.

Toleransen for disse skal være:

For 50 kilograms normaler ..... 1000 milligram
» 25 » » ..... 600 »
» 20 » » ..... 500 »

og for øvrig 4 ganger større enn som ovenfor bestemt for de tilsvarende kontrollnormaler.

En arbeidsnormals avvikelse osv. ..... (resten av paragrafen uforandret som nå).

§ 43, b, gis følgende ordlyd:

Gjennomstrømningsmåleapparater for brenselolje.

Den væske som skal utmåles, skal alltid stå under trykk som skal være lik eller større enn det til enhver tid herskende lufttrykk. Hver enkelt type må på forhånd være godkjent av Justerdirektøren. Disse apparater skal revideres én gang hvert år.

§ 46 gis følgende ordlyd:

Glassmål skal være forarbeidet av gjennomsiktig glass uten feil som bobler eller liknende. De skal være utstyrt med en fot som sikrer at målet står støtt. Stillet på et horisontalt underlag skal målesylinderen innta en loddrett stilling. Målet skal være således beskaffent at væskenivået lett kan avleses utenfra. Det er tillatt å utføre glassmålene med en avløpstut ved den øvre rand.

§ 47 gis følgende ordlyd:

Glassmål tillates utført for måling av 1 liter, 5, 2 og 1 desiliter, 5, 2 og 1 centiliter. De tillates ikke justert som strykmål og heller ikke som presisjonsmål.

§ 48 gis følgende ordlyd:

Målets rominnhold skal være avmerket med delestreker som er påført glasset ved etsning eller på annen tilsvarende måte. Graderingen skal danne en rett vinkel med sylinderens akse. Glasset skal være inndelt fra bunnen og opp til en høyde som er minst 5 ganger så stor som glassets innvendige diameter. Avstanden mellom øverste delestrek og målets øvre rand skal minst være lik glassets innvendige diameter. Graderingen skal være likeformet i hele sin utstrekning og uten synbar ujevnhet. Delestrekene må ikke ha større tykkelse enn 0,4 mm. De skal alle være av samme tykkelse. Målets totale rominnhold i metriske enheter skal i lovlig forkortelse (jfr. meterlovens §§ 4 og 5) være angitt i små bokstaver uten etterfølgende punktum ved etsning eller liknende i glasset over graderingen eller ved den øverste delestrek, og i de samme slags enheter skal også tallangivelsene ved hoveddele-

24 april. strekene være angitt. Tallangivelsene skal være utført således at man lett kan avlese et hvilket som helst volum. Justerdirektøren kan utferdige nærmere bestemmelser om graderingen og delestrekene.

§ 58 gis betegnelsen § 58, a, og følgende ordlyd:

Handelslodder.

Disse skal fra 50 kg nedover til og med 5 hg kunne være av støpejern eller messing, for lodder under 5 hg kun av messing eller annen kobberlegering.

Jernloddenes form og konstruksjon fastsettes av Justerdirektøren.

Formen for messingloddene skal være en sylinder med knapp, sylinderens høyde skal være omtrent lik dens diameter.

Knappens diameter skal for loddene av messing eller annen kobberlegering være omtrent lik halvdelen av loddets diameter. Knappens høyde over sylinderen skal for denslags lodder på 50 gram og derover være omtrent lik halvdelen av loddets diameter, for de mindre lodder omtrent ⅔ av denne.

Justerdirektøren kan etter søknad tillate andre materialer i loddene enn foran angitt.

Etter § 58, a, innskytes en ny paragraf, § 58, b, med følgende ordlyd:

Lodder som kun brukes i forbindelse med multiplikasjonsvekter, kan etter Justerdirektørens bestemmelse være av særegen form.

§ 62 gis følgende tillegg:

Vekter tillates utstyrt med hjul (transportable vekter); dog skal sådanne vekter for større maksimumsbelastning enn 500 kg være utstyrt med mekanisme (f. eks. skruer) for vektens riktige innstilling (innstilling i lodd eller vater). Disse vekter skal revideres hvert år.

§ 88, b, gis følgende ordlyd:

Essmanns bismer-kranvekt med automatisk uttarering.

Selvregistrerende bismervekt «Avery».

Taustrekkvekter tillates justert etter Justerdirektørens særskilte godkjennelse av hver enkelt type.

§ 96, a, gis følgende ordlyd:

Presisjonshulmål	0,005	av innholdet
Alminnelige hulmål:		
2 hektoliteren, hektoliteren og 50 literen	0,004	» »
20, 10, 5, 2 og 1 literen	0,005	» »
5, 2 og 1 desiliteren	0,010	» »
5 centiliteren	0,020	» »

24 april.

Melkemål med skaft:

2 og 1 literen	0,005	av innholdet
5, 2 og 1 desiliteren	0,010	» »

Melkemål med skala:

For mål hvormed det kan måles:

inntil 10 liter	5	centiliter
» 20 »	1	desiliter
» 30 og 40 liter	1,25	»
» 50 liter	1,5	»
over 50 »	2	»

Faststående målekar for flyktige oljer, enkelte og dobbeltvirkende: Det dobbelte av toleransen for alminnelig hulmål for flytende varer.

Oljespann:

Toleransen skal utgjøre ..... osv.

(resten av paragrafen uforandret).

Det innskytes etter § 96, b en ny paragraf, § 96, c, sålydende:

Glassmål av enhver art for rominnhold fra og med 1 liter og oppad 0,005 av innholdet.

For 500 milliliter	5	milliliter
» 200 »	2	»
» 100 »	1	»
» 50 »	1	»
» 20 »	0,4	»
» 10 »	0,2	»

§ 97, c, gis følgende ordlyd:

Graderte kontrollmål for sild og brisling: For kapasiteter 5 — 3,75 — 3 og 2,75 liter eller for kapasitet 5 liter med inndeling for hver halvliter ..... 10 centiliter for hvert sådant målekvantum.

§ 116 gis følgende ordlyd:

Justerdirektøren og dennes stedfortreder skal, når justering utføres av dem, benytte et stempel med bokstavene i det alminnelige justerstempel og forbokstavene i sitt navn, det hele innesluttet i en sirkulær ramme.

§ 155 gis følgende ordlyd:

Graderte glassmål ..... kr. 0,40

§ 156, a, gis følgende ordlyd:

Mekaniske måleapparater for salg av brenselolje:

inntil 10 liter	kr. 4
over 10 liter inntil 20 liter	» 8

24 april. For måleapparater på over 20 liter bestemmes gebyret av Justerdirektøren.

Med to målebeholdere dobbelt gebyr.

Stempelmåleapparater for inntil 20 liter .... kr. 14

Kjøgx-apparater:

inntil 500 kg, enkelt apparat, grunngebyr kr. 15, for hver skala et tillegg av kr. 5, inntil 500 kg, dobbelt apparat, grunngebyr kr. 20, for hver skala et tillegg av kr. 5.

Revisjonsgebyret skal være av samme størrelse som justergebyret, og tilbakevisningsgebyret skal utgjøre halvparten av justergebyret.

I tillegg III til reglementet tilføies følgende nye punkter:

e) Automatiske måle- og vektredskaper som brukes i industrien for framstilling av pakninger av den der produserte vare — på betingelse av at pakningene blir kontrollert ved hjelp av justert måle- eller vektredskap, som skal være anbrakt nær det automatiske redskap. Denne bestemmelse gjelder ikke for veining av korn og mel.

f) Måle- og vektredskaper som brukes for lønnsoppgjør i bergverksindustrien og ved anlegg — på betingelse av at disse blir kontrollert ved hjelp av justert måle- eller vektredskap, som skal forefinnes på stedet.

g) Transportbåndvekter i industri- og bergverksvirksomhet, når Justerdirektøren etter søknad har samtykket deri for den enkelte bedrift og har fastsatt de nødvendige forskrifter for kontroll.

25 april. **Sirkulære** fra Poststyret.

Handelsdepartementet har med hjemmel av punkt 3 i stortingsvedtak av 20 februar d. å. om en særskilt bladporto for kommisjonærsendinger bestemt at vedtaket trer i kraft fra 1 juli 1939.

25 april. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Askim herred, Østfold fylke.

27 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den polske legasjon har den britiske regjering 6 april 1939 på vegne av Newfoundland tiltrådt overenskomst**) om innføring av visse ensartede regler om internasjonal luftbefordring, med tilleggsprotokoll, Warszava 12 oktober 1929.

*) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1937 s. 195.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hole herred, Buskerud fylke. 27 april.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om arveavgift til statskassen for budsjettåret 1 juli 1939—30 juni 1940. 28 april.

§ 1. I budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 skal det til statskassen svares avgift av:

1. arv som faller i dette tidsrom, enten den tilfaller arvingen etter loven, ved testament eller etter overenskomst, herunder arveforskudd, som det ikke alt er svart avgift av, og dødsgaver (jfr. lov av 16 mars 1934 §§ 2 og 3).
2. arveforskudd som ytes i dette tidsrom, i tilfelle med tillegg av arveforskudd som vedkommende arving tidligere har mottatt, og som det ikke alt er svart avgift av.

§ 2. Avgiften svares etter disse reglene:

a. Av arv, som tilfaller arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje, adoptivbarn, som er adoptert før de har fylt 18 år, pleiebarn og stebarn, som en finner å kunne likestille med slike adoptivbarn, og slektningene til disse barna i rett nedstigende linje, svares:

av de første	kr.	3 000	av hver enkelt arvelodd	intet
» arveloddens neste	kr.	3 000		1 pst.
» —	—	» 4 000		2 »
» —	—	» 5 000		3 »
» —	—	» 10 000		4 »
» —	—	» 15 000		5 »
» —	—	» 20 000		6 »
» —	—	» 30 000		8 »
» —	—	» 30 000		10 »
» —	—	» 40 000		12 »
» —	—	» 40 000		15 »
» —	—	» 50 000		20 »
» —	—	» 50 000		25 »
» dens overskytende beløp				30 »

b. Av arv, som tilfaller arvelaterens foreldre, svares:

av de første	kr.	2 000		intet
» » neste	»	5 000		3 pst.
» » —	»	10 000		4 »
» » —	»	15 000		5 »

*) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

[1]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1 kap. 2005. Budsjettinnst. S. nr. 183. St.tid. s. 848—50.

28 april.

av de neste	kr.	20 000	.....	6 pst.
» » —	»	30 000	.....	8 »
» » —	»	30 000	.....	10 »
» » —	»	40 000	.....	12 »
» » —	»	40 000	.....	15 »
» » —	»	50 000	.....	20 »
» » —	»	50 000	.....	25 »
» » —	»	100 000	.....	30 »
» » —	»	100 000	.....	35 »
» det overskytende beløp			.....	40 »

c. Av arv, som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett oppstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av slektningene til arvelateren i samme linjer og ledd, svares:

av de første	kr.	1 000	av hver enkelt arvelodd	intet
» arveloddens neste	kr.	9 000	.....	6 pst.
» — —	»	10 000	.....	7 »
» — —	»	20 000	.....	8 »
» — —	»	20 000	.....	10 »
» — —	»	30 000	.....	12 »
» — —	»	30 000	.....	15 »
» — —	»	40 000	.....	20 »
» — —	»	40 000	.....	25 »
» — —	»	50 000	.....	30 »
» — —	»	50 000	.....	35 »
» — —	»	100 000	.....	40 »
» dens overskytende beløp			.....	50 »

d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og foreninger, forsåvidt de bare har almennyttige formål, og styret har sitt sete her i landet, svares en avgift av 10 pst., med mindre det helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til å komme i betraktning ved legatutdelingen, i hvilket tilfelle det blir å svare avgift med 15 pst. Dog blir 10 pst. å svare, hvis fortrinsretten er begrenset til å gjelde arvelaterens eller hans ektefelles foreldre, barn, adoptivbarn eller søsken.

e. Av all annen arv svares:

1. forsåvidt arven tilfaller vedkommende etter testament:

av de første	kr.	1 000	av hver enkelt arvelodd	intet
» arveloddens neste	kr.	9 000	.....	10 pst.
» — —	»	10 000	.....	12 »
» — —	»	20 000	.....	15 »
» — —	»	20 000	.....	20 »
» — —	»	40 000	.....	25 »

av arveloddens neste kr. 50 000..... 30 pst. 28 april.
» — — » 50 000..... 35 »
» — — » 100 000..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

Arveavgift beregnet etter de satsene som står foran, skal også svares av arv til legater, stiftelser, selskaper og foreninger, som ikke går inn under bestemmelsene i bokstav d, dog slik at avgiften ikke i noe tilfelle skal utgjøre mindre enn 15 pst. av arvens fulle beløp.

2. forsåvidt arven tilfaller vedkommende etter loven (ab intestato):

av de første kr. 1 000 av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens neste kr. 9 000..... 20 pst.
» — — » 10 000..... 25 »
» — — » 20 000..... 30 »
» — — » 20 000..... 35 »
» — — » 40 000..... 40 »
» — — » 50 000..... 45 »
» — — » 50 000..... 50 »
» — — » 100 000..... 55 »
» dens overskytende beløp ..... 60 »

f. Det framkomne avgiftsbeløp blir å runde av slik at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøyes til nærmeste antall hele kroner.

§ 3. Fra avgiftsplikten unntas:

1. Arvemidler (arveforskudd, gaver) som tilfaller arvelaterens ektefelle.
2. Boer, hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 2 000.
3. Arvemidler, som tilfaller noen som er arvelaterens tjenestefolk ved dennes død, forsåvidt angår den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 2 000.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. for budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940. 28 april.

For budsjett-terminen fra 1 juli 1939 til 30 juni 1940 svares skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. etter disse regler:

*) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
[1]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1 kap. 2003. Budsjett-innst. S. nr. 182. St.tid. s. 848.

28 april. A. For motorvogner svares:

2 av hundre av de første kr. 4 000 eller deler derav — av vognens verdi.

4 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.

6 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.

10 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller deler derav.

15 av hundre av overskytende beløp.

Det framkomne skattebeløp blir å runde av slik at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøyes til det nærmeste antall hele kroner.

B. Av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. svares:

I. For kinematografframvisninger: 10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

II. For konserter, hvorved utenlandsk kunstner medvirker: 8 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

III. For andre forestillinger og framvisninger m. v.: 12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

C. For kinematografframvisninger kan Finansdepartementet, når filmen er norsk, opptatt av norsk selskap, nedsette skatten i forhold til den øking av filmleien som Kommunale kinematografers landsforbund innrømmer, dog ikke under 5 pst.

28 april. **Kongelig resolusjon.**

I «Alminnelig instruks for utenrikstjenesten av 10 august 1923» endres §§ 37, 38,1, 39 og 50,2 således at de i sin helhet kommer til å lyde slik:

§ 37.

I. De faste årlige godtgjørelser, som kan tilkomme de i utlandet ansatte forskjellige tjenestemenn av den utenrikske fagetat, omfatter: grunnlønn, bostedstillegg, boliggodtgjørelse, brensels- og belysningsbidrag og forsørgelsestillegg.

II. Med hensyn til den årlige grunnlønn er de i punkt I nevnte tjenestemenn inndelt i følgende 4 lønnsklasser:

1. Sendemann av første lønnsklasse, som oppebærer ..... kr. 18 000
2. Sendemann av annen lønnsklasse, chargé d'affaires, fast representant ved Folke-sambandet og generalkonsul, som oppebærer ... » 11 700

28 april.

3. Legasjonsråd, handelspolitisk konsulent og konsul, som oppebærer ..... kr. 9 000
4. Legasjonsekretær og visekonsul, som oppebærer ..... » 7 650

Omdannes en sendemannspost av første lønnsklasse til sendemannspost av annen lønnsklasse beregnes bostedstillegget slik: Fra den samlede lønn for sendemann av første lønnsklasse (grunnlønn og bostedstillegg) trekkes grunnlønnen for sendemann av annen lønnsklasse, hvoretter bostedstillegget blir ⅔ av resten.

Omdannes en sendemannspost av annen lønnsklasse til sendemannspost av første lønnsklasse beregnes bostedstillegget slik: Fra summen av grunnlønnen for sendemann av annen lønnsklasse og 150 pst. av bostedstillegget, trekkes grunnlønnen for sendemann av første lønnsklasse, hvoretter bostedstillegget blir resten.

III. Bostedstillegg utbetales med de årlig for de forskjellige stillinger bevilgede beløp. Foruten bostedstillegg får sendemennene utbetalt boliggodtgjørelse samt brensels- og belysningsbidrag etter regning.

Boliggodtgjørelsen begrenses oppad til de av Stortinget for hver post bevilgede maksimumsbeløp, dog kan Utenriksdepartementet i særlige tilfelle utbetale bidrag utover dette beløp. Husleiekontrakter skal på forhånd forelegges for Utenriksdepartementet til godkjennelse.

Brensels- og belysningsbidrag utgår med ¾ av sendemannens hatte utgifter.

For chargé d'affaires a. i. som ikke allerede er ansatt ved stasjonen, men tilbeordres denne annenstedsfra, fastsettes det midlertidige bostedstilleggs størrelse av den myndighet som foretar beordringen.

Legasjonsråds og handelspolitisk konsulents bostedstillegg beregnes 25 pst. høyere enn bostedstillegg for legasjonsekretærstilling på vedkommende sted.

IV. Forsørgelsesbidrag utbetales tjenestemenn med familie, utenfor sendemennenes klasse med 50 pst. av bostedstillegget for hustru og 10 pst. av bostedstillegget for hvert uforsørget barn. Det samlede forsørgelsestillegg kan dog ikke overstige bostedstillegget.

Til enkemann utbetales forsørgelsestillegg med 30 pst. av bostedstillegget for det første uforsørgede barn og 10 pst. for hvert etterfølgende. Det samlede forsørgelsestillegg for enkemann kan ikke utgjøre mere enn 70 pst. av bostedstillegget.

28 april. Forsørgelsestillegg for barn utbetales ikke utover 21 års alder med mindre det gjelder barn som på grunn av invaliditet eller liknende årsaker ikke er istand til å forsørge seg selv.

Forsørgelsesbidragets størrelse ved skilsmisse så vel som ved opphevelse av det ekteskapelige samliv (separasjon) fastsettes i hvert enkelt tilfelle av Utenriksdepartementet.

§ 38.

1. Grunnlønn og forsørgelsestillegg beregnes, såfremt det ikke ved utnevnelsen eller ansettelsen er annerledes bestemt, fra og med utnevnelses-, ansettelses- eller forflytningsdagen og opphører

a) ved avskjed i nåde 2 uker etter den dag, fra hvilken avskjeden regnes.
b) ved død 1 måned etter dagen for dødsfallet.
c) ved midlertidig tjeneste og ved hjembeordring fra og med dagen etter den tidligere tjenestes opphør.

2. Bostedstillegg beregnes fra og med dagen for tjenestemannens ankomst til stasjonen.

De øvrige i § 37 nevnte tillegg, nemlig boliggodtgjørelse samt brennsels- og belysningsbidrag, beregnes fra og med dagen for embetets overtagelse.

Samtlige heromhandlede tillegg og bidrag opphører fra og med dagen etter tjenestens opphør.

Er stillingens nye innehaver ikke ankommet, kan samtlige de her nevnte tillegg tillates fortsatt utbetalt den eldre innehaver, dog ikke lenger enn til og med dagen for hans avreise.

Når det for en tjenestemann etter fratredelse fra stilling i utlandet er uomgjengelig nødvendig å forbli på stedet for å ordne med sitt bohave o. l., eller når avreisen av andre berettigede grunner har måttet oppsettes, kan departementet bestemme at bosteds- og forsørgelsestillegg unntaksvis fortsettes utbetalt tjenestemannen for et kortere tidsrum.

Ved dødsfall opphører samtlige tillegg 1 måned etter dødsdagen.

3. Under sedvanlige ferier, derunder de i § 34, II, 4 omhandlede, oppebæres de i punkt 1 og 2 omhandlede lønninger og godtgjørelser uavkortet.

4. Ved midlertidig bestyrelse av poster i den utenrikske fagetat, se § 43.

5. Utenriksdepartementet kan i særlige tilfelle gjøre avvikelser fra disse regler om tilleggenes beregning, når dette unntaksvis finnes påkrevd.

§ 39. Ved tiltredelse av stilling utbetales bosetningstil- 28 april.
skudd til diplomatiske og konsulære stasjonsjefer etter følgende regler:

I.

1. Sendemann av første lønnsklasse erholder ved førstegangs tiltredelse inntil kr. 20 000; ved tiltredelse av ny sånn sendemannstilling, ikke forenet med den første, inntil kr. 15 000.

Har sendemann av første lønnsklasse tidligere i annen egenskap erholdt ett eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd som sendemann av første lønnsklasse til et beløp av inntil kr. 15 000, hans annet og de senere til et beløp av inntil kr. 10 000.

2. Sendemann av annen lønnsklasse, chargé daffaires en pied, fast representant ved Folke-sambandet og generalkonsul erholder ved første gangs tiltredelse inntil kr. 15 000; ved tiltredelse av ny stilling som sendemann av annen lønnsklasse eller chargé d'affaires en pied, ikke forenet med den første, eller ny generalkonsulstilling, inntil kr. 10 000. Har sendemann av annen lønnsklasse, chargé d'affaires eller generalkonsul i annen egenskap tidligere erholdt et eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd i hans nye egenskap til et beløp av inntil kr. 10 000, hans annet og de senere til et beløp av inntil kr. 5 000.

3. Konsul erholder ved første gangs tiltredelse inntil kr. 10 000; ved tiltredelse av ny konsulstilling inntil kr. 5 000.

II.

Bosetningstilskudd betales dessuten til følgende tjenestemenn når de blir utnevnt i sjefstilling.

1. Legasjonsråd og konsul erholder ved første gangs tiltredelse inntil kr. 10 000 og ved tiltredelse av ny legasjonsråd- eller konsulstilling inntil kr. 5 000. Har legasjonsråd eller konsul i annen egenskap tidligere erholdt ett eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd i hans nye egenskap til et beløp av inntil kr. 5 000 og de senere til et beløp av inntil kr. 3 000.

2. Legasjonsekretær og visekonsul erholder ved første gangs tiltredelse inntil kr. 5 000; ved tiltredelse av ny stilling som legasjonsekretær eller visekonsul inntil kr. 3 000.

III.

Forsåvidt staten eier helt eller delvis møblert sendemanns- eller konsulsbolig på vedkommende sted, skal de ovennevnte bosetningstilskudd av Utenriksdepartementet passende begrenses.

28 april. § 50. De i § 37 omhandlede godtgjørelser, bosetningstilskudd, vaktmestergodtgjørelse, kontorholdsgodtgjørelse, kontorbidrag og dietgodtgjørelse samt også i tilfelle dyrtidstillegg utbetales etter følgende regler:

1. Grunnlønn utbetales i norske kroner, dog således at der hvor vedkommende myntsort i forhold til den norske krone noteres høyere enn normalkurs, ved omregning avregnes etter sånn kurs.

2. Bostedstillegget og de øvrige sedvanlige tillegg samt diet tillikemed de samlede utgifter ved de lønte kontorer og eventuelt dyrtidstillegg utbetales i norske kroner eller etter Utenriksdepartementets valg i vedkommende fremmede valuta omregnet etter dagens kurs. Står myntsorten i vedkommende fremmende land hvor tjenestemann bor eller reiser i forhold til den norske krone høyere enn normalkurs, skjer dog utbetalingen i vedkommende valuta, beregnet på grunnlag av sånn kurs.

For bostedstilleggets og forsørgelsestilleggets vedkommende kan Utenriksdepartementet i særegne tilfelle bestemme at avregningen skal skje etter en lavere kurs på den fremmede valuta enn dagens, skjønt den norske krone i forhold til den fremmede mynt står i normalkurs eller høyere enn normalkurs. For bostedstilleggets vedkommende kan Utenriksdepartementet omvendt bestemme at avregningen skal skje etter en høyere kurs på den fremmede valuta enn dagens, når den norske krone står vesentlig høyere enn det normale i forhold til vedkommende valuta.

De avregningskurser som er nevnt i foregående ledd, blir å fastsette etter uttalelse fra Finansdepartementet under hensyn til så vel valutaforholdet som prisnivået i vedkommende land.

3. Bosetningstilskudd og kontorbidrag utbetales i norske kroner i tilfelle omsatt etter dagens kurs.

28 april. **Kongelig resolusjon** om kostgodtgjørelse for tjenestemenn som etter beordning foretar tjenestereiser til og fra Narvik gjennom Sverige. Den under punkt I i kongelig resolusjon av 18 september 1936 nevnte sats for kostgodtgjørelsen forhøyes midlertidig fra 1 juli 1938 med 10 pst.

28 april. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om opprinnelsesmerker m. v. av 21 juni 1929 bestemmes at § 1 i de ved kongelig resolusjon av 6 mai

*) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

1938 fastsatte bestemmelser om merkning av porselen og andre lervarer endres således: 28 april.

§ 1. De i denne paragraf nevnte porselens- og andre lervarer — omfattende porselens-, stentøys- og egentlige lervarer (glaserte og uglaserte) og alle overgangsformer mellom disse 3 hovedformer — må her i landet ikke falbys eller selges fra fabrikk eller grossist til detaljist, eller falbys eller selges til forbruker med mindre de i overensstemmelse med de i § 2 fastsatte regler er forsynt med angivelse av om det er norsk eller utenlandsk vare:

1. Gjenstander som vanligvis brukes til oppbevaring av eller ved tillagning eller servering av matvarer.
2. Vaskeserviser og andre toalettgjenstander.
3. Sanitærvarer, heri ikke innbefattet rør.
4. Pyntegjenstander, souvenirs, turistartikler, askebegre, leketøy, urner, vaser samt blomsterholdere unntatt uglaserte blomsterpotter.

Skrivelse *) fra Utenriksdepartementet. 28 april.

I henhold til kongelig resolusjon av 16 april 1937 bestemmer Utenriksdepartementet følgende:

Den av departementet 16 april 1937 utferdigede bestemmelse om midlertidig forbud for norske skip mot å føre folk som esler seg i krig, våpen, ammunisjon, fly eller deler derav til Spania eller land som hører under Spania, oppheves.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori bestemmes at politiet skal sende meddelelse til Polititidende om: 28 april.

1. etterlysing av personer som er ettersøkt som siktet for overtredelse av strl. §§ 409, 412 og 426, når det gjelder forseelser i sjøfartsforhold,
2. personer som er domfelt eller har vedtatt forelegg for forseelser som nevnt under 1.

Stortingsvedtak **) om innlemmelse av nye stillinger og endringer av tidligere innlemmelser i Statens pensjonskasse. 29 april.

A.

Innlemmelse av nye stillinger i Statens pensjonskasse.

Stortinget samtykker i:

I.

At samtlige nedenanførte stillinger — regnet fra det for deres innlemmelse angitte tidspunkt — inngår under bestem-

*) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Se St.prp. nr. 76. Innst. S. nr. 91. St.tid. s. 994—998.

29 april. melsene i lov av 28 juli 1921, jfr. midlertidig lov av 23 april 1937 om Statens pensjonskasse på betingelse av:

at stillingens inntekt (innskudds- og pensjonsgrunnlaget), regulativmessige alderstillegg medregnet, utgjør minst kr. 1 000 årlig, og

at stillingen, dersom den ikke er embete eller bestilling, besettes med minst 3 måneders oppsigelsesfrist:

Tjenestestillinger under

a. Kirkedepartementet.

Fra 1 januar 1932:

1. Stillingen som kasserer ved Stavanger museum.

Fra 1 november 1937:

2. Stillingen som kasserer ved Bergens museum.

Fra 1 april 1938:

3. Stillingen som underbestyrer ved Kunstindustrimuseet.

Fra 1 juli 1938:

4. Stillingen som reparatør og maler ved Fru Hjorths pleiehjem.

5. Stillingen som kontorassistent ved Universitetet i hovedstilling.

6. Stillingen som teknisk assistent ved Universitetet (i sin alminnelighet).

7. Stillingen som notearkivar ved Kringkastingen i Oslo.

Innlemmelsen skjer på samme vilkår som fastsatt i innlemmelsesbeslutningen av 1934 for funksjonærer ved Norsk rikskringkasting.

8. Stillingene som bokbinder, bokbindermedhjelper og titeltrykker ved Universitetsbiblioteket.

9. Stillingene som styrer, overlærer, lærer, timelærer og vaktmester ved Statens sløyd- og tegnelærerskole.

10. Stillingen som elektriker ved Norges tekniske høgskole.

Fra 1 januar 1939:

11. Stillingene som kontorsjef, konsulent og assistent ved Yrkesopplæringsrådet for håndverk og industri.

Tjenestetid i assistentstillingen før innlemmelsesdatoen medregnes ikke i pensjonsansienniteten.

Fra 1 juli 1939:

12. Stillingen ved Bergens guttehjem på Garnes som:

a. styrer, og

b. lærer med utdannelse som for lærer ved folkeskolen eller den høyere skole.

Tjenestetid i stillingene forut for innlemmelsesdatoen skal ikke være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen.

Innehavere av disse stillinger som pr. 1 juli 1939 har 15 år eller mindre igjen til aldersgrensen omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

b. Justisdepartementet.

Fra 1 juli 1938:

1. Stillingen som vaktmann ved Oslo tinghus.

Fra 1 oktober 1938:

2. Stillingen som bud ved Akershus landsfengsel.

Fra 1 juli 1939:

3. Stillingene som hovedstevnevitne i Bergen og Trondheim.

Personer som nå er ansatt i stillingene og som er medlemmer av kommunale pensjonskasser omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

c. Sosialdepartementet. 29 april.

Fra 1 juli 1938:

1. Stillingen som laboratorieingeniør ved Chr. Michelsens institutt for vitenskap og åndsfrihet.

2. Stillingen som reiseinspektør ved Driftskredittkassen for mindre jordbrukere.

3. Stillingene som inspektører ved Den norske stats småbruk- (arbeiderbruk-) og boligbanks lånekontorer.

4. Stillingene ved Sophies minnes arbeidsskole og klinikk for vanføre som:

Ved barnehjemmet:

a. bestyrer og lærerinne,
b. husmor og lærerinne,
c. assistent.

Ved klinikken for øvrig:

d. altmuligmann,
e. diakon.

Tjenestetid i stillingene forut for innlemmelsesdatoen skal ikke være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen.

Fra 1 januar 1939:

5. Stillingene som oldfrue, kasserer og lærerinne ved Grefsen folkesanatorium.

Innehavere av disse stillinger som pr. 1 januar 1939 hadde mindre enn 15 år igjen til aldersgrensen omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

Tjenestetid i lærerinnestillingen forut for innlemmelsesdatoen skal bare være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen på den betingelse at innehaversken etterbetaler innskudd med renter for 10 år. Er hun ikke villig hertil blir tjenestetid forut for innlemmelsesdatoen ikke å medregne.

6. Stillingen som tilsynskvinne (oldfrue) ved Oslo trygdekasse.

Fra 1 april 1939:

7. Stillingen som direktør for arbeidsledighetstrygden og arbeidsformidlingen.

Fra 1 juli 1939:

8. Stillingen som assistent ved Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt.

9. Stillingen som kasserer og kontorbetjent ved Statens pleiehjem for epileptikere.

10. Stillingene som laboratoriebestyrer, kontrollfysiker og kontorassistent ved det fysiske kontroll-laboratorium ved Rikshospitalet.

11. Stillingen som altmuligmann ved Statens pleiehjem for epileptikere.

Innehaver av denne stilling som pr. 1 juli 1939 har 15 år eller mindre igjen til aldersgrensen skal ikke omfattes av innlemmelsesbeslutningen. Tjenestetid i stillingen forut for innlemmelsesdatoen skal ikke være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen.

12. Stillingen ved Sophies minnes arbeidsskole og klinikk for vanføre som assistent hos husmor ved internatet for piker.

Tjenestetid i stillingen forut for innlemmelsesdatoen skal ikke være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen.

13. Angående fastsettelse av særlige opptagelsesvilkår for innlemmelse av funksjonærene ved de tidligere vin- og brennevinssamlag.

29 april. At det for funksjonærer ved de fra 1 juli 1938 nedlagte vin- og brennevinssamlag som er blitt (blir) ansatt ved A/S Vinmonopolet i stillinger som er innlemmet i Statens pensjonskasse, skal gjelde følgende særbestemmelser for deres innlemmelse, og for disse funksjonærer trer særbestemmelsene i stedet for de spesielle opptagelsesvilkår som inneholdes i innlemmelsesbeslutningen av 1934 for Vinmonopolets øvrige funksjonærer:

a) Til dekning av Pensjonskassens utgifter ved innlemmelsen innbetaler A/S Vinmonopolet til kassen:
   1. den manglende premiereserve etter beregning av Pensjonskassen med en rentefot av 4 pst. Premiereserven betales avdragsvis i løpet av høyst 5 år etter nærmere bestemmelse av Sosialdepartementet,
   2. tilleggsinnskudd ved siden av funksjonærenes egne innskudd etter beregning av Pensjonskassen. Denne innbetaling iverksettes bare hvis det blir pålagt A/S Vinmonopolet å betale sånne innskudd for sine øvrige funksjonærer.

b) Hvis A/S Vinmonopolets konsesjon opphører uten at monopolet fortsetter som statsinstitusjon, skal dets funksjonærers rett til medlemskap i Statens pensjonskasse samtidig opphøre, idet innlemmelsesbeslutningen for A/S Vinmonopolet i så fall automatisk annulleres. Vartpenger av Statens pensjonskasse til funksjonærer hvis medlemskap opphører som følge av konsesjonens bortfall, skal ikke bevilges.

c) Tidligere tjenestetid ved Vinmonopolet før 1 januar 1935 i stillinger som er innlemmet i Pensjonskassen, både ved utsalgssteder og virksomhetsgrener som nå består og ved sådanne som nå er inndratt, skal i sin helhet være pensjonsgivende.

   Tjenestetid i full post ved samlag eller private forretninger eller bedrifter som er opphørt som følge av Vinmonopolets opprettelse eller som er overtatt av monopolet, skal medregnes fullt ut forsåvidt og i den utstrekning den faller etter 1 januar 1923, da Vinmonopolet ble opprettet. Tjenestetid av denne art før 1 januar 1923 skal medregnes med en halvdel.

d) Hvis noen funksjonær som ifølge foranstående punkter får regnet tjenestetid ved samlag eller privat forretning som helt eller delvis pensjonsgivende i Statens pensjonskasse, har krav på pensjon for seg og sine etterlatte av samlag eller den private forretning (også sånn som er sikret av pensjonsfond eller ved polise i livsforsikringselskap), skal hans (og hans etterlattes) pensjon av Statens pensjonskasse reduseres etter nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfelle av det departement som Pensjonskassen hører under.

   Bestemmelse om reduksjon kan også fattes av departementet overfor funksjonærer som av samlaget eller den private forretning har fått utbetalt (helt eller delvis) verdien av pensjonsrettigheter, har fått tilbakebetalt innskudd til pensjonsfond eller har fått utbetalt andeler av likviderte pensjonsfond eller andre overskuddsmidler ved sin fratredelse fra vedkommende samlag eller private bedrift. Men pensjonen av Statens pensjonskasse skal ikke reduseres i tilfelle hvor verdien av pensjonsrettigheter eller innskudd i pensjonsfond blir utbetalt til Vinmonopolet til delvis dekning av dettes utgifter til pensjonsordningen.

e) Bestemmelsen i § 24,3 i pensjonsloven av 1921 om tillegg av 5 år til den effektive tjenestetid ved pensjonsberegning for tjenestemenn med pensjonsansiennitet før 1 juli 1917, skal ikke få anvendelse overfor disse funksjonærer.

d. Handelsdepartementet. 29 april.

Fra 1 januar 1938:

1. Stillingene ved Saltsildkontrollen som
   a. inspektør og
   b. vrakere
2. og stillingene ved Trankontrollen som
   a. bestyrer
   b. assistenter
   c. laborant (prøvetager).

Fra 1 juli 1938:

3. Stillingene ved Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser som
   a. topograf
   b. hydrograf
   c. geolog
   d. sekretær
   e. kontorassistent og
   f. rengjøringskvinne m. v.

Innehavere av disse stillinger som pr. 1 juli 1938 hadde mindre enn 15 år igjen til aldersgrensen omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

Aldersgrensen for stillingene som topograf og hydrograf settes til 65 år.

4. Stillingen som kasserer og bokholder ved Vårsildoppsynet.
5. Stillingen som oppsynsjef ved vintersildfisket og vårtorskefisket i Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder fylker.

Fra 1 januar 1939:

6. Stillingene som arbeidsbestyrere i telegrafverket med delvis årslønn.

Aldersgrensen for stillingene settes til 65 år. Innehavere av disse stillinger som er født før 1 januar 1888 skal ikke omfattes av innlemmelsesbeslutningen.

Mulig tjenestetid forut for innlemmelsesdatoen skal ikke medregnes i pensjonsansienniteten. Innskudds- og pensjonsgrunnlaget blir å fastsette av det departement som Pensjonskassen sorterer under.

Oppsigelsesfristen skal minst være 14 dager.

Fra 1 juli 1939:

7. Stillingen som verksmester ved Oslo postkontors bilverksted.

e. Landbruksdepartementet.

Fra 1 juli 1938:

1. Stillingen som husmor ved Statens husindustriskole i Haus.

Fra 1 januar 1939:

2. Stillingene som vandrelærere i jord- og husdyrbruk i fylkene.

f. Arbeidsdepartementet.

Fra 1 januar 1939:

1. Stillingen som bokholder og kasserer ved veiadministrasjonen i ditstriktene (statens og fylkenes kombinerte veiadministrasjon).

Fra 1 juli 1939:

2. Stillingene som bilsakkyndige i henhold til motorvognloven og kontorfunksjonærer hos de bilsakkyndige.

Innehavere av disse stillinger som pr. 1 juli 1939 har 15 år eller mindre igjen til aldersgrensen skal ikke omfattes av innlem-

29 april. melsesbeslutningen. Tjenestetid i stillingene forut for innlemmelsesdatoen skal ikke være pensjonsgivende overfor Pensjonskassen.

Aldersgrensen for de bilsakkyndige settes til 65 år.

g. Finansdepartementet.

Fra 1 juli 1938:

1. Stillingene som kjemiker og assistent hos kjemiker ved Statens toll-laboratorium.

2. Stillingen som guardein ved Den kongelige mynt.

Fra 1 juli 1939:

2. Stillingene ved omsetningsavgiften ved skatteinspektørenes kontorer som:

a. sekretær og

b. assistent (kontorbetjent).

h. Forsvarsdepartementet.

Fra 1 juli 1938:

1. Stillingene som intendanturforvalter ved Marinens intendantur.

Aldersgrensen for disse stillinger settes til 65 år.

2. Stillingen som kontorassistent ved De militære verksteder i Oslo (Generalintendantens verksteder).

3. Stillingen som arbeidsformann ved Hærens furasje- og kornmagasin i Oslo.

Fra 1 august 1938:

4. Stillingen som regnskapsfører og økonom ved Marinens sykehus.

Fra 1 januar 1939:

5. Stillingene som kjøkkenbestyrer, kjøkkenbestyrerinne (kokk, kokkekone) ved garnisonerende avdelinger i Hæren og ved Oslo militære sykehus samt ved garnisonerende avdeling i Kystartilleriet.

Aldersgrensen settes til 65 år.

Innehavere av disse stillinger som pr. 1 januar 1939 hadde mindre igjen til aldersgrensen enn 15 år omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

6. Stillingen som sykepleierske ved Raufoss ammunisjonsfabrikker.

Aldersgrensen for denne stilling settes til 55 år.

Innehavere av stillingen som pr. 1 januar 1939 hadde 15 år eller mindre igjen til aldersgrensen omfattes ikke av innlemmelsesbeslutningen.

Fra 1 februar 1939:

7. Stillingen som flyteknisk ingeniør i Forsvarsdepartementet.

II.

At følgende tjenestemenn som innehavere av ovennevnte stillinger innlemmes i Statens pensjonskasse:

1. Tjenestemenn som ansettes etter det for vedkommende stillings innlemmelse ovenfor under I bestemte tidspunkt;
2. Tjenestemenn som er ansatt før nevnte tidspunkt og som enten
   a) er tilpliktet å innlemmes i Statens pensjonskasse eller å gjøre innskudd i en ved lov opprettendes pensjonsinnretning, eller

b) ikke har forpliktelse som i litra a nevnt, men innen en av vedkommende departement fastsatt frist erklærer seg villig til innlemmelse i Statens pensjonskasse. 29 april.

For tjenestemenn som ved innlemmelsesbeslutningens tidspunkt er medlemmer av kommunale pensjonskasser, kan bestemmelsene ikke iverksettes, førenn vedkommende kommune har godkjent de særlige vilkår for disse tjenestemenns overgang til Statens pensjonskasse som fastsettes av det departement, hvorunder denne kasse hører.

III.

Ved alle utbetalinger av lønn etter innlemmelsesdagen til tjenestemenn, der som følge av denne beslutning er innlemmet i Statens pensjonskasse, blir det av vedkommende kassebetjent i lønnen å avholde et midlertidig pensjonsinnskudd til Statens pensjonskasse på minst 10 pst. av det kontante lønnsbeløp under kr. 10 000.

Utredes lønnen dels av statskassen og dels av andre kasser, skjer inneholdelsen av den samlede lønn.

Det overlates til kassebetjenten etter konferanse med vedkommende tjenestemenn å inneholde noe mer enn det ovenfor fastsatte beløp, såfremt det er grunn til å anta, at innskuddsgrunnlaget blir fastsatt til et høyere beløp enn den kontante lønn.

Ved utbetalingen tas det forbehold overfor tjenestemannen om nøyaktig beriktigelse av de skyldige innbetalinger, når innskuddsgrunnlaget er fastsatt og beregningene av innskuddene foreligger.

De etter denne regel tilbakeholdte innskudd beholdes hos kassebetjenten uten å innsettes i bank på tjenestemannens navn, inntil nærmere meddelelse om innskuddets størrelse for hver enkelt tjenestemann mottas fra Pensjonskassen. De beløp som Pensjonskassen har krav på, blir deretter å tilstille denne, mens det for meget innbetalte i tilfelle tilbakebetales til vedkommende tjenestemann. Er det foreløpig inneholdte beløp ikke tilstrekkelig, inneholdes det manglende ved senere lønnsutbetalinger.

IV.

Innlemmelsen i Statens pensjonskasse av private institusjoners funksjonærer samt av kommunale tjenestemenn er betinget av, at besettelsen av stillingene heretter undergis approbasjon av vedkommende regjeringsdepartement eller av den offentlige myndighet som av departementet dertil bemyndiges.

V.

Innlemmelsen i Statens pensjonskasse av private institusjoners funksjonærer samt av kommunale tjenestemenn er avhengig av at ordningen med innbetalingen av pensjonsinnskuddee blir vedkommende institusjoners, sammenslutningers eller kommuners egen sak og statskassen og det offentlige uvedkommende.

VI.

Alle innlemmelser skjer under forbehold etter lov av 23 april 1937.

B.

Endringer i tidligere beslutninger om innlemmelse av stillinger i Statens pensjonskasse.

Stortinget samtykker i:

a. Kirkedepartementet.

1. At innlemmelsesbeslutningene av 1917 og 1918 for stillingene ved Universitetet som assistent ved henholdsvis kvesturet,

29 april. sekretariatet, Oldsakssamlingen og Det mineralogisk-geologiske museum oppheves fra 1 juli 1938.

2. At innlemmelsesbeslutningen av 1930 for stillingen som kvinnelig teknisk assistent ved Universitetets hygieniske institutt oppheves fra 1 juli 1938.

b. Sosialdepartementet.

At innlemmelsesbeslutningen av 1917 for stillingen som inspektør ved den offentlige arbeidsformidling oppheves fra 1 april 1939.

c. Handelsdepartementet.

1. Innlemmelsesbeslutningen av 1918 vedkommende «mannskaper på fyr- og merkevesenets dampskiper» endres til «mannskaper — herfra dog unntatt maskingutter — på fyr- og merkevesenets dampskiper». Endringen gjøres gjeldende fra 1 juli 1939.

2. Poståpnere og landpostbud som er innlemmet i Statens pensjonskasse skal fra 1 juli 1939 fortsette som innskuddsbetalende medlemmer av denne, selv om stillingens lønn går ned under det beløp som ved deres innlemmelse gjaldt som minsteinntekt for adgang til medlemskap.

d. Landbruksdepartementet.

1. At innlemmelsesbeslutningene av 1917 for stillingene som vandrelærere i jordbruk i Tromsø amt og for stillingen som statens vandrelærere i småbruk oppheves fra 1 juli 1939.

2. At innlemmelsesbeslutningen av 1921 for stillingen som bestyrer av Møre landbrukselskaps hagekursus oppheves fra 1 juli 1939.

e. Finansdepartementet.

Innlemmelsesbeslutningen av 1937 vedkommende «skatteinspektører utenfor Oslo og Bergen» endres til «skatteinspektører» fra 1 juli 1939.

29 april. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene. Reglementer for herreds-, by- og sognestyrenes og formannskapenes virksomhet.

Etter den nye landkommunelovs § 20 tredje ledd og bykommunelovs § 18 tredje ledd skal nærmere regler for herreds-, by- og sognestyrets og formannskapets virksomhet fastsettes i reglement. Dette må gis en form og et innhold som fylkesmannen finner å kunne godkjenne.

I lovenes forarbeider (Kommunallovkomitéens innstilling II av 20 april 1937 s. 6) er sagt: «at man bør legge an på å få reglementene så ensartet i formen som de lokale hensyn tillater og at der av departementet til veiledning for fylkesmenn og kommunestyrer bør utarbeides skjema for standardreglement».

Departementet har arbeidd ut utkast til reglementer for

1. Herredstyrenes virksomhet.
2. Formannskapenes (land-) virksomhet.

3. Sognestyrenes virksomhet. 29 april.
4. Bystyrenes virksomhet.
5. Formannskapenes (by-) virksomhet.

Hvor mange og hvilke bestemmelser skal tas inn i den enkelte kommunes reglementer, og hvor detaljerte disse bør være, avhenger i en viss utstrekning av forholdene innen kommunen, dens størrelse osv. Departementet har derfor ikke arbeidd ut utkast som høver for alle kommuner, men laget utkast som en antar tilfredsstiller behovet hos de store kommuner. Disse utkast antas å inneholde alle de bestemmelser det kan bli tale om å ta inn i en kommunes reglementer. Den enkelte kommune får vedta de av disse bestemmelser, som passer for den.

De bestemmelser som tas inn i den enkelte kommunes reglementer, må selvsagt være i samsvar med lovgivningens bestemmelser, f. eks. med dem som kommunelovenes kapitel 2 gir. I reglementene bør en også ta inn bestemmelser om en del forhold som lovgivningen ikke gir utførlige bestemmelser om, f. eks. om fristen for innkalling til møter og om avgrensning av ordskiftet, og også om forhold som lovgivningen ikke gir noen bestemmelse om, f. eks. om hvordan møtene skal ta til og om den rekkefølgen hvori sakene i møtet skal behandles. I disse tilfelle er det i atskillig utstrekning overlatt til vedkommende forsamling og til hr. fylkesmannen å avgjøre — ut fra det som er formålstjenlig — hvilket innhold bestemmelsene skal ha.

Formen for den enkelte kommunes reglementer bør etter departementets mening så vidt mulig svare til den form utkastene viser. Dette hindrer dog ikke at enkelte paragrafer, f. eks. § 18 i utkastet til herredstyrereglementet eller §§ 5 og 19 i utkastet til bystyrereglementet, går helt ut, eller at bestemmelsene i to eller flere paragrafer, f. eks. i §§ 10 og 11 i utkastet til herredstyrereglementet (§§ 11 og 12 i utkastet til bystyrereglementet), arbeides sammen til en paragraf.

Utkastene til reglementene følger. Disse er trykt i 3 hefter:

1. et for herredstyrer, (land-)formannskaper og sognestyrer — på bokmål. Heftet og dette skriv bes sendt hver herredskommune og hver sognekommune — for så vidt denne hører til herred med to eller flere sogn — som nytter bokmål og ligger innen hr. fylkesmannens distrikt;
2. et for herredstyrer, (land-)formannskaper og sognestyrer — på nynorsk. Heftet og dette skriv bes sendt

29 april. hver herredskommune og hver sognekommune — for så vidt denne hører til herred med to eller flere sogn — som nytter nynorsk og ligger innen hr. fylkesmannens distrikt;

3. et for bystyrer og (by-)formannskaper. Heftet og dette skriv bes sendt hver bykommune innen hr. fylkesmannens distrikt.

Reglementer blir å vedta i den form og med det innhold som hr. fylkesmannen finner å kunne godkjenne. De kommuner, som før har vedtatt reglementer, må sende dem inn til hr. fylkesmannen til godkjenning, i tilfelle etter ny behandling av vedkommende forsamling.

Utkast
til
reglement for herredstyrenes virksomhet.
(Utarbeidd av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... herredstyre.
(Vedtatt av herredstyret i møte , godkjent av fylkesmannen i skr. av).

§ 1. Forberedelse av saker for herredstyret.

Ordføreren drar omsorg for at de saker som legges fram for herredstyret, er forberedt på forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov, reglementer og andre bindende bestemmelser gir.

Formannskapet gir tilråding i saker om bevilgninger, jfr. kommunelovens §§ 22 og 51 nest siste ledd, om driftsberetninger og regnskapsredegjørelser, jfr. kommunelovens § 23 siste ledd, når lov ellers påbyr det, i alle større og viktigere saker — så langt dette ikke er lagt til fast utvalg, styre eller råd — og i saker som herredstyret for øvrig krever greid ut av formannskapet. I tilrådingen skal en kort og oversiktlig gjøre rede for sakens gjenstand. Der skal gis forslag til vedtak; dette kreves dog ikke når saken gjelder valg eller ansettelse.

§ 2. Innkalling til møte. Dokumentutlegging.

Herredstyret gjør sine vedtak i møte som holdes regelmessig hver ..... og ellers når ordføreren finner det påkrevd, når formannskapet vedtar det, eller når fylkesmannen krever det.

Ordføreren kaller herredstyret sammen til møtet.

Innkallingen skal inneholde opplysning om tid og sted for møtet, spesifisert oppgave over de saker som skal behandles og opplysning om hvor saksdokumentene er lagt ut. 29 april.

Innkallingen sendes hvert medlem av herredstyret.

Innkallingen kunngjøres (ved oppslag og/eller) i de aviser som formannskapet bestemmer, som regel med en frist på ..... dager — innkallingsdagen medregnet, derimot ikke møtedagen —, når lov ikke påbyr annen kunngjøringsfrist slik som f. eks. kommunelovens § 22 når det gjelder behandling av budsjettet.

Samtidig som innkallingen kunngjøres, legges alle sakers dokumenter — i original eller avskrift — ut til ettersyn på ..... og blir liggende der så lenge som mulig før møtet begynner. Dette gjelder dog ikke de dokumenter, hvor saken eller dokumentene er av den art at ordføreren mener at de ikke bør bli kjent eller gjennomgått av andre enn herredstyrets medlemmer. Slike dokumenter kan herredstyrets medlemmer gjennomgå hos ..... (f. eks. ordføreren, på formannskapskontoret eller på herredskassererkontoret).

§ 3. Forfall. Varamenn.

Kan et medlem eller en innkalt varamann ikke møte i herredstyret på grunn av lovlig forfall, skal han uten opphold melde dette til ordføreren og si fra om forfallsgrunnen. Denne kaller straks inn varamann etter reglene i kommunelovens § 18. Det samme gjør han når han er kjent med at noen må fratre som ugild i sak som skal behandles på møtet.

Må noen på grunn av lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, melder han straks fra til møtelederen. Varamann som er til stede eller som om mulig blir kalt inn, trer etter reglene i kommunelovens § 18 inn i stedet for ham.

Har en varamann lovlig tatt sete i forsamlingen og den hvis plass han har inntatt eller en varamann som i nummerorden står foran ham, deretter innfinner seg, tar han del i møtet inntil den sak er behandlet ferdig, som var påbegynt da vedkommende innfant seg.

§ 4. Hvilke andre enn herredstyrets medlemmer tar del i møtet. Kommunale tjenestemenn.

Rådmannen (om sådan finnes) tar del i møtet med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. Andre kan ta del når særskilt lovbestemmelse gir dem rett til det og da med de rettigheter og plikter vedkommende lov gir dem.

Herredskassereren (og formannskapsekretæren) tar del. Likeså andre kommunale tjenestemenn og særlige sakkyn-

29 april. dige, når ordføreren eller herredstyret kaller dem inn. Disse kan gi opplysninger og utgreiinger, men har for øvrig ikke høve til å ta del i forhandlingene.

§ 5. Møteleder. Åpne eller stengte dører. Taushetsplikt.

Ordføreren eller varaordføreren eller, om begge disse har forfall, en ordstyrer som velges etter reglene i kommunelovens § 11, leder møtet.

Møtet holdes for åpne dører. Dog kan herredstyret gjøre vedtak om at en enkelt sak behandles for stengte dører. Forhandlinger om dette foregår for stengte dører hvis møtelederen krever det eller herredstyret vedtar det.

Blir det vedtatt å behandle en sak for stengte dører, plikter herredstyrets medlemmer og de kommunale tjenestemenn som måtte være til stede, så langt annet ikke blir vedtatt, å bevare taushet om forhandlingene og om de vedtak som gjøres. Taushetsplikten varer inntil annet måtte bli bestemt eller inntil de hensyn til kommunen eller andre som har bevirket vedtaket om forhandling for stengte dører, er falt bort. Er også andre til stede under forhandlingene om slik sak, krever møtelederen taushetsløfte av dem.

§ 6. Møtets åpning.

Til den tid møtet er berammet, roper møtelederen opp medlemmene og de varamenn som skal møte for fraværende medlemmer. Er det lovmessig minste antall til stede, erklærer han møtet satt, og tilhørerne (publikum) får adgang til tilhørerplassene, dersom forhandlingene ikke etter reglene i kommunelovens § 14 føres for stengte dører.

Fra dette tidspunkt og til møtets slutt kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for kortere eller lengere tid uten på forhånd å melde fra til møtelederen.

Medlemmer og varamenn som møter etter oppropet, melder seg til møtelederen før de tar sete.

§ 7. Rekkefølgen for behandling av sakene. Sak som er tatt opp til behandling. Sak som ikke er nevnt i innkallingen.

Er det under oppropet reist tvil om gyldigheten av noe forfall, behandles først dette, under det i tilfelle spørsmål om å ilegge bot etter kommunelovens § 47. Deretter behandles de saker som er nevnt i innkallingen, og i den orden de er nevnt der. Forespørsler behandles dog etter de øvrige saker uten hensyn til mulig nummerorden på innkallingen. Herredstyret kan vedta annen rekkefølge.

Er en sak tatt opp til behandling, kan møtet ikke heves før saken er avgjort ved avstemning, eller herredstyret vedtar å utsette forhandlingene om den. 29 april.

Sak som ikke er nevnt i innkallingen til herredstyremøtet, kan ikke tas opp til realitetsavgjørelse, dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot at den avgjøres. I så fall sendes den til formannskapet eller til den kommunale instans den hører under, eller den føres opp til behandling i senere herredstyremøte. (Om forespørsel og forslag i forbindelse med forespørsel vises til § 17 nedenfor).

§ 8. Ugildhet.

Den som etter kommunelovens § 16 er ugild i en sak, eller som etter § 16 siste ledd i samme lov blir fritatt, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

§ 9. Møtelederens (ordstyrerens) redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge.

Møtelederen leser opp den betegnelse saken har fått på innkallingen. Han gjengir det forslag eller den uttalelse som rådmannen måtte ha satt fram. Er det gitt tilråding i saken, leser han også opp forslaget til vedtak etter denne, gjør oppmerksom på mulig dissens innen den forsamling som har gitt tilrådingen og sier fra om de dokumenter som er kommet inn etter at tilrådingen var lagt fram. Han greier ut saken så langt han finner det påkrevd.

Møtelederen spør om noen vil ha ordet i saken. Talerne får ordet i den rekkefølge de ber om det. Ber flere om ordet samtidig, avgjør møtelederen rekkefølgen mellom dem.

§ 10. Når medlemmene tar del i ordskiftet.

Taleren skal rette sine ord til møtelederen, ikke til forsamlingen. Han skal holde seg nøye til den sak eller til den del av saken som ordskiftet gjelder; møtelederen skal se til at det blir gjort.

Det må ikke sies noe som krenker forsamlingen, noen av medlemmene eller andre. Heller ikke er det lov til å lage ståk eller uro som uttrykk for misnøye eller bifall.

Overtrer noen reglementets ordensbestemmelser, skal møtelederen advare ham, om nødvendig to ganger. Retter han seg enda ikke etter reglementet, kan møtelederen ta fra ham ordet eller ved avstemning la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra resten av møtet.

29 april.

§ 11. Møtelederens stilling under ordskiftet.

Møtelederen må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å opprettholde de bestemmelser som er gitt i reglementet, eller for å rette misforståelser fra talerens side.

Vil møtelederen utenfor den utgreiing som er nevnt i § 9 første ledd ta del i ordskiftet med mer enn ganske korte innlegg, skal han overlate ledelsen av forhandlingene til en annen, jfr. § 5 første ledd.

§ 12. Avgrensning og avslutning av ordskiftet.

Før ordskiftet i en sak er begynt og under ordskiftet, kan herredstyret med ⅔ flertall vedta at taletiden skal avgrenses til et bestemt antall minutter for hvert innlegg. Fra dette kan dog med alminnelig flertall gjøres unntak for rådmann, ordfører for hvert politisk parti innen forsamlingen og for dem som for anledningen er valt som ordfører for grupper innen forsamlingen, når møtelederen har fått melding om slikt valg før ordskiftet begynner.

Finner herredstyret at en sak er drøftet ferdig, kan det med ⅔ flertall vedta å slutte ordskiftet om saken.

Ved behandling av forslag om å korte av taletiden eller om å slutte ordskiftet må bare en taler få høve til å ta ordet for og en imot forslaget, hver bare en gang og med høyst to minutters taletid.

§ 13. Forslag.

Forslag kan ikke settes fram av andre enn herredstyrets medlemmer og av rådmannen, med mindre særlig lovbestemmelse gir også andre rett til å sette fram forslag.

Forslaget skal leveres inn skriftlig til møtelederen. Går forslaget ut på hvem som skal velges eller ansettes, eller på at den sak som behandles skal utsettes, sendes til formannskapet eller annet kommunalt organ, eller på at et forslag ikke skal vedtas, kan det gis muntlig. Skriftlig forslag skal undertegnes av forslagstilleren. Møtelederen refererer forslaget.

§ 14. Saken tas opp til avstemning.

Når ordskiftet er ferdig, sier møtelederen fra at saken tas opp til avstemning. Fra da og til den er avgjort ved avstemning, må det ikke være mer ordskifte om den eller settes fram noe nytt forslag i den. Heller ikke er det i dette tidsrom høve til å ta noen annen sak opp til behandling.

Bare de medlemmer som er til stede i salen i det øyeblikk saken tas opp til avstemning, har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig og plikter å stemme. Ved valg kan blank stemmeseddel brukes, jfr. kommunelovens § 48. 29 april.

Er saken delt opp eller det skal stemmes over flere forslag, setter møtelederen fram forslag om rekkefølgen av stemmegivningene. Blir det ordskifte om dette, skal møtelederen nøye se til at talerne holder seg bare til avstemningsspørsmålet.

§ 15. Prøveavstemning.

Før endelig avstemning i en sak kan forsamlingen vedta prøveavstemninger som ikke er bindende.

Er den tilråding eller det forslag som det skal stemmes over, delt i flere poster eller paragrafer, bør det i alminnelighet stemmes foreløpig over hver enkelt post eller paragraf, og deretter tilslutt — i tilfelle også her etter en prøveavstemning — over den hele tilråding eller det hele forslag.

§ 16. Stemmemåten.

Avstemning iverksettes på en av disse måter:

a. Ved stilltiende godkjenning, når ikke noen uttaler seg mot et forslag som møtelederen setter fram med spørsmål om noen har noe å uttale mot det.

b. Ved at møtelederen oppfordrer de medlemmer som er mot et forslag, til å reise seg. Når møtelederen bestemmer det eller ett medlem krever det, holdes kontraprøve ved at deretter de som stemmer for forslaget, reiser seg.

c. Ved navneopprop, ja eller nei som svar, når møtelederen roper opp navnene på dem som møter. Det bestemmes ved loddtrekning hvilket navn oppropet skal begynne med, og det fortsetter så i alfabetisk orden. Et medlem som møtelederen oppnevner til det, kontrollerer stemmegivningen ved merking på medlemsfortegnelsen.

Navneopprop brukes når møtelederen bestemmer det, eller ett medlem krever det og dette krav får tilslutning av minst ⅕ av forsamlingen, og når møtelederen eller ⅕ av forsamlingen mener at utfallet av en stemmegivning etter punkt b foran (med etterfølgende kontraprøve) ikke med sikkerhet kan fastslås. Stemmegivning over om navneopprop skal brukes, skjer — uten forutgående ordskifte — på den måte som er nevnt foran under b.

d. Ved sedler uten underskrift. To medlemmer som møtelederen oppnevner til det, teller opp stemmene.

29 april. Stemmesedler kan bare brukes ved valg og ved ansettelse av tjenestemenn. De skal brukes ved slike avstemninger når noe medlem krever det.

Står ved avstemningen stemmene like, gjør møtelederens stemme utslaget; dog gjelder ved valg og ved ansettelser de bestemmelser som kommunelovens § 17 tredje og fjerde avsnitt gir.

(Om nødvendigheten av ny (annen gangs) behandling og om adgangen til mindretallsanke vises til kommunelovens § 17 siste ledd, jfr. § 61 annet og tredje ledd).

§ 17.[1]) Forespørsler (interpellasjoner).

Utenfor de saker som er ført opp i innkallingen til møtet, kan hvert medlem av herredstyret gjøre forespørsler som rettes til ordføreren. Slik forespørsel bør være meldt skriftlig til ordføreren i god tid før møtet (i regelen minst 2 dager forut).

Forslag som settes fram i forbindelse med slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot det.

§ 18. Sendenemnder (deputasjoner).

Utsendinger fra korporasjoner eller grupper som vil møte for herredstyret og uttale seg om en sak, skal melde fra om dette til ordføreren senest dagen før møtet.

---

[1]) Vil herredstyret i reglementet vedta strengere regler til avgrensning av ordskiftet ved forespørsler, bør det også sterkere begrense adgangen til å avgjøre forslag (vedkommende realiteten) som settes fram i forbindelse med slik forespørsel. I stedet for annet ledd i § 17 settes i så fall som annet og tredje ledd, f. eks.:

Blir det ordskifte, skal som regel ikke noen taler ha ordet mer enn en gang, når unntas ordføreren, rådmannen — om sånn finnes —, interpellanten, formannen i det utvalg saken angår og fører for gruppe eller parti innen herredstyret.

I forbindelse med slik forespørsel kan herredstyret vedta forslag om å sende saken til formannskapet eller annet kommunalt organ som saken hører under og som forbereder saker direkte for herredstyret, eller om å anmode formannskapet eller vedkommende kommunale organ om å greie ut og legge saken fram for herredstyret med tilråding. Formannskapet og vedkommende annet kommunale organ plikter å etterkomme slik anmodning dersom saken etter lovgivningen hører under herredstyrets avgjørelse. Er det satt fram et realitetsforslag som ikke blir sendt til formannskapet eller et annet kommunalt organ på denne måten, bør det som regel ikke avgjøres i møtet, og det kan ikke avgjøres, dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot det. I stedet skal saken føres opp til behandling i et senere herredstyremøte.

Forsamlingen avgjør om utsendingene skal tas imot. Blir 29 april.
de mottatt, møter de utenfor møtesalen for et utvalg av herredstyrets medlemmer. I utvalget bør så vidt mulig de forskjellige partigrupper være representert. Er ordføreren eller varaordføreren medlem av utvalget, gjør han tjeneste som formann i dette; ellers velger utvalget selv formann. Etter å ha hørt utsendingene og i tilfelle tatt imot skriftlig utgreiing fra dem, gir formannen i utvalget herredstyret melding om det som utsendingene har anført. Angår det noen sak på innkallingen, gir han meldingen når denne sak blir behandlet. Ellers gir han den etter at de saker som er nevnt i innkallingen, er behandlet. I siste tilfelle gjelder i tilfelle for den videre behandling det som er bestemt i § 17 om forslag i forbindelse med forespørsler.

§ 19. Orden i salen og bygningen.

Møteledèren skal sørge for å opprettholde god orden i møtesalen og i bygningen ellers. Han skal således se til at talerne ikke avbrytes eller forstyrres fra noen kant. Hvis tilhørerne (publikum) ved meningsytring eller på annen måte forstyrrer forhandlingene eller for øvrig opptrer på en måte som strider mot god orden, kan møtelederen la tilhørerplassene rømme eller vise vedkommende tilhørere ut.

Tegninger, tabeller eller lignende må ikke være anbrakt eller anbringes i salen under møtene, med mindre møtelederen eller i tilfelle herredstyret samtykker.

§ 20. Bokføring av forhandlingene. Møtets slutt.

Herredstyret fører bok for møtene sine. Boken autoriseres av fylkesmannen.

I møteboken føres inn for hvert møte møtested og -tid, innkallingen (dato og måte) og fraværende medlemmer og møtende varamenn. Trer noen fra eller trer noen til under forhandlingene, bokføres dette slik at en av boken sammenholdt med medlemsfortegnelsen, ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

For øvrig bokføres det som må til for å vise gangen i forhandlingene og at vedtakene gjøres etter rett fremgangsmåte. Sakene bokføres i rekkefølge for kalenderåret, og slik at en kan se hva saken gjelder. Under hver sak bokføres de forslag som blir satt fram, bortsett fra de forslag vedkommende sakens realitet som ikke blir gjort til gjenstand for stemmegivning (jfr. § 7 siste ledd og § 17 foran). Møtelederen

29 april. — eller herredstyret i tilfelle protest blir reist mot hans bestemmelse — avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates.

Ved møtets slutt leses opp det som er bokført, dersom annet ikke blir bestemt. Møteboken underskrives av møtelederen og minst to andre medlemmer.

§ 21. Anmodning om ny behandling av avgjort sak.

Formannskapet — eller fast utvalg, styre eller råd, når det gjelder saker som disse forbereder direkte til herredstyret — kan avslå anmodning om å ta opp til ny behandling sak som lovlig er avgjort av samme herredstyre, når anmodningen kommer inn før det er gått tre måneder fra den dag da herredstyrets vedtak ble godkjent av fylkesmannen eller annen som har godkjenningsmyndighet i saken. Dette gjelder dog ikke anmodning fra departement eller fylkesmann.

Utkast
til
reglement for (land) formannskapenes virksomhet.

(Utarbeidd av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... formannskap.

(Vedtatt av formannskapet i møte , godkjent av fylkesmannen i skr. av).

§ 1. Hvilke saker legges fram for formannskapet. Forberedelse av sakene.

Formannskapet utfører de gjøremål lovgivningen legger til det, avgjør de saker herredstyret har gitt det fullmakt til av avgjøre — etter de regler som måtte være gitt i fullmakten —, greier ut og gir tilråding i saker til herredstyret, når lovgivningen påbyr det eller herredstyret krever det, og skaffer til veie de opplysninger og gir de uttalelser som departement eller fylkesmann krever av det.

Enhver sak som sendes til formannskapet, skal legges fram for dette, dersom den ikke er feilsendt; i så fall sender ordføreren den straks til rette vedkommende.

Ordføreren drar omsorg for at de saker som legges fram for formannskapet, er forberedt på forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

§ 2. Tiden for møtene. Innkalling til møtet. Saksdokumentene. 29 april.

Formannskapet gjør sine vedtak i møte som holdes regelmessig hver ....., og ellers når det selv bestemmer det, når ordføreren finner det påkrevd, eller når fylkesmannen krever det.

Ordføreren kaller sammen til møtet. Dette gjøres ved å sende innkalling (tid og sted angis) til hvert enkelt medlem, de varaformenn som skal møte for formenn som har forfall eller antas å måtte fratre som ugilde under en saks behandling, til rådmannen — om sådan finnes — og til herredskassereren. I innkallingen føres opp (eller følger som vedlegg til denne) en spesifisert oppgave over de saker som skal behandles i møtet. Samtidig sendes kommunerevisjonen gjenpart av innkallingen (med saksoppgave). Innkallingen skjer som regel med en frist på ..... dager, innkallingsdagen — men ikke møtedagen — medregnet.

Formennene og varaformennene har høve til å gå gjennom saksdokumentene på .....

§ 3. Forfall. Varamenn.

Bestemmelsene i § 3 i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse.

§ 4. Hvilke andre enn formenn og varaformenn tar del i møtet. Kommunale tjenestemenn.

Bestemmelsene i § 4 i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse.

§ 5. Møteleder. Møtets åpning.

Bestemmelsene i herredstyrereglementets § 5 første ledd og § 6 — bortsett fra at tilhørere ikke har adgang — får tilsvarende anvendelse.

§ 6. Rekkefølgen for sakenes behandling. Sak som ikke er nevnt i innkallingen.

Bestemmelsene i § 7 første ledd i reglementet for herredsstyret får tilsvarende anvendelse. Saker som ikke er nevnt i innkallingen, behandles ikke i vedkommende møte, med mindre formannskapet bestemmer det for hver enkelt sak.

§ 7. Ugildhet. Møtelederens (ordstyrerens) redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge.

Bestemmelsene i §§ 8 og 9 i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse.

29 april.

§ 8. Ordskiftet og stemmegivningene.

Om forhandlingene gjelder de bestemmelser som er gitt i herredstyrereglementets § 10, § 11 første ledd, § 12 annet ledd, § 13 første ledd og § 14.

Om avstemninger gjelder det som er bestemt i §§ 14—16 i reglementet for herredstyret, dog slik at avstemning ved navneopprop ikke brukes. Formannskapssekretæren kan telle opp stemmene.

§ 9. Sendenemnder (deputasjoner).

Bestemmelsene i § 18 i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse. Formannskapet kan også ta imot utsendingene i møtesalen. Når disse har uttalt seg, svarer ordføreren som han har høve til. Hvert medlem av formannskapet kan be ordføreren gi utsendingene spørsmål om faktiske sider ved saken; men det må ikke være noe ordskifte om denne mens utsendingene er til stede.

§ 10. Bokføring. Møtets slutt.

Bestemmelsene i § 20 i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse.

§ 11. Stengte dører. Taushetsplikt. Offentliggjøring av dokumenter og vedtak.

Møtene holdes for stengte dører. Ikke noen annen enn formenn, varaformenn og de som tar del i møtet etter reglene i § 4, har adgang til møtet. Det må ikke opplyses noe om det ordskifte som finner sted i møtet.

Formannskapet — og ordføreren (eller møtelederen) på egen hånd, når formannskapet ikke har gjort noe vedtak om taushetsplikt i saken eller om offentliggjøring av vedtak i saken m. m. — kan pålegge medlemmene og de kommunale tjenestemenn som måtte være til stede i møtet, taushetsplikt med hensyn til en bestemt sak i sin helhet eller til saksdokumentene og til mulig vedtak i saken.

Har formannskapet ikke gjort noe vedtak om offentliggjøring av vedtak og av de dokumenter som ligger til grunn for det, avgjør ordføreren om og i tilfelle i hvilken utstrekning og på hvilken måte vedtak og dokumenter som ligger til grunn for det, kan offentliggjøres. Annen offentliggjøring kan ikke finne sted.

§ 12. Formannskapskontoret.

Ordføreren er den nærmeste overordnede ved formannskapskontoret.

29 april.

Ved dette føres disse bøker:

a. Dagbok (journal) over saker, som går ut og som kommer inn. Den skal ha sakregister og autoriseres av fylkesmannen.

b. Forhandlings(møte)bok for formannskapet.

Ved formannskapskontoret oppbevares også forhandlings(møte)bok for herredstyret (og møtebøkene for sognestyrene, når herredet består av to eller flere sogn.)

Forhandlingsbøkene — som skal (bør) ha sakregister — autoriseres av fylkesmannen.

c. Anvisningsbok, innrettet i samsvar med budsjettpostene og med plass for hver budsjettpost (derunder det bevilgede beløp). Utøves anvisningsmyndighet av andre enn ordføreren (rådmannen), fører hver enkelt av disse tilsvarende anvisningsbok, omfattende de budsjettposter hver anviser på.

d. Særskilt bok eller kartotek, hvor alle de valg føres inn som blir gjort av herredstyret og formannskapet.

e. Bøker som for øvrig måtte trenges.

Ved formannskapskontoret oppbevares også møtebøker m. m. vedkommende faste utvalg, styrer, råd og komitéer, når disse ikke har eget kontor; videre herredstyrets og formannskapets (og sognestyrenes, når herredet består av to eller flere sogn) arkiver.

Av skrivelser som går ut, tas gjenparter, når det ikke er tilstrekkelig å gi en kort gjengivelse av dem i dagboken. Viktigere skrivelser som kommer inn, oppbevares.

Bøker og arkiv oppbevares betryggende og innrettes og ordnes slik at en ved hjelp av registre, dagbok, forhandlingsbøker og arkiv raskt kan kontrollere at sakene blir fremmet til riktig adressat og avgjort i tide, og videre slik at en hurtig og sikkert kan finne fram til en saks dokumenter, behandling og avgjørelse, når det oppstår spørsmål om den.

Kontoret (med ordførerens underskrift) sender utskrift av herredstyrets, (sognestyrenes) og formannskapets vedtak — med nødvendige opplysninger — til rette vedkommende. I utskriften tas ikke med det stemmetall vedtak av formannskapet er gjort med, med mindre vedtaket er tilråding eller uttalelse til annen myndighet (herredstyret, statsmyndigheter) eller utskriften skal brukes til innhenting av nødvendig godkjenning eller samtykke av annen myndighet. Videre sender kontoret (med ordførerens underskrift) uten unødig opphold meldinger fra offentlige myndigheter til rette vedkommende.

29 april. Kontoret sender herredstyret melding om formannskapsvedtak når loven påbyr det, når herredstyret krever det, eller vedtaket antas å være av større interesse for herredstyret.

Utkast
til
reglement for sognestyrenes virksomhet.

(Utarbeidd av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... sognestyre.

(Vedtatt av sognestyret i møte , godkjent av fylkesmannen i skr. av).

§ 1. Forberedelse av saker for sognestyret.

Ordføreren drar omsorg for at de saker som legges fram for sognestyret, er forberedt på forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

Når sognets formenn utøver de gjøremål som er nevnt i landkommunelovens § 25 siste ledd, skjer det i de former og etter de regler som landkommunelovens annet kapitel fastsetter for formannskapets virksomhet, likevel slik at landkommunelovens § 19 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 2. Innkalling til møtet, forhandlingene m. m.

Disse bestemmelser i reglementet for herredstyret får tilsvarende anvendelse:

§ 2 — dog slik at sognestyret selv bestemmer i hvilke aviser innkallingen skal kunngjøres —, § 3, § 4 — dog slik at det gjelder samme bestemmelse for herredskassereren (og formannskapsekretæren) som for andre kommunale tjenestemenn og særlig sakkyndige —, §§ 5—6, § 7 — dog slik at «til formannskapet eller» i paragrafens siste ledd ikke gjelder —, §§ 8—15, § 16 — dog slik at det i paragrafens nest siste ledd etter «møtelederens» settes «(oppmannens, jfr. landkommunelovens § 19 annet ledd)» og §§ 17[1]—20.

---

[1]) Tar sognestyret inn i reglementet bestemmelser som svarer til note 1 annet ledd til § 17 i utkastet til herredstyrereglementet, bør det etter disse bare settes: «Forslag som settes fram i forbindelse med slik forespørsel, avgjøres som regel ikke i møtet, — og kan ikke avgjøres, dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot det — men saken føres opp til behandling i et senere sognestyremøte.»

29 april.

Utkast
til
reglement for arbeidet i heradstyra.
(Oppsett av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... heradstyre.
(Vedteki i heradstyremøte med godkjenning frå fylkesmannen dagsett).

§ 1. Sakførebuing for heradstyret.

Ordføraren skal syta for at dei sakene som skal opp i heradstyret, er førebudde på forsvarleg måte og såleis som det er kravt i lov, reglement og andre bindande føresegner.

Formannskapet gjev tilråding i alle pengeløyvingsaker (jfr. § 22 i kommunelova og § 51, nestsiste leden), om driftsmeldingar og rekneskaps-utgreiingar (jfr. § 23 i lova, nestsiste leden), i andre saker når ei lov har påbod om det, i alle saker som er heller store og viktige — så langt det ikkje er lagt til eit fast utval, styre eller råd å gjeva tilrådinga — og elles i saker som heradstyret krev at formannskapet skal greia ut. I tilrådinga skal det stutt og godt gjerast greie for kva saka gjeld og setjast opp framlegg til vedtak. Når saka gjeld val eller tilsetjing, trengst ikkje framlegg.

§ 2. Innkalling til møte. Dokument-utlegging.

Heradstyret tek avgjerdene sine i møte, som det held i regelen kvar ..... og elles når ordføraren synest det trengst, når formannskapet gjer vedtak om det, eller når fylkesmannen krev det.

Ordføraren kallar heradstyret saman til møtet.

I innkallinga skal stå opplysning om kva tid og kvarhelst møtet skal vera, oppgåve over dei sakene som skal vera føre og melding om kvarhelst sakdokumenta er utlagde.

Innkallinga vert send kvart medlem av heradstyret.

Innkallinga skal kunngjerast (med oppslag og/eller) i dei blad som formannskapet fastset, og i regelen med ein frist på ..... dagar — innkallingsdagen medrekna, men ikkje møtedagen —; denne fristen gjeld ikkje når det er fastsett ein annan kunngjeringsfrist i lov, såleis som t. d. i § 22 i kommunelova for budsjett-førehavinga.

Samstundes med at innkallinga vert kunngjord, skal dokumenta i alle sakene leggjast ut — i original eller avskrift — til ettersyn på ....., og der skal dei liggja så lenge som råd føre møtet. Dette gjeld likevel ikkje dei dokumenta der saka eller dokumenta er av eit såvore

29 april. slag at andre enn dei som er i heradstyret, ikkje bør få lesa dokumenta; ordføraren tek avgjerd om dette. Slike dokument kan dei som er med i heradstyret, få sjå hjå ..... (t. d. ordføraren, på formannskapskontoret eller på heradskasserarkontoret).

§ 3. Forfall. Varamenn.

Kan ein som er innvald i heradstyret eller ein innkalla varamann ikkje møta for skuld lovleg forfall, skal han senda melding om det til ordføraren utan dryging og nemna forfallsgrunnen. Ordføraren skal straks kalla inn varamann etter reglane i § 18 i kommunelova. Det same skal ordføraren gjera når han veit at einkvan lyt gå frå fordi han er ugild i ei sak som skal opp på møtet.

Lyt nokon for skuld lovleg forfall gå frå møtet før det er slutt, skal han straks seia frå til møtestyraren. Er varamann til stades eller kan dei kalla inn varamann, skal, i samhøve med § 18 i lova, varamannen koma i staden for den som lyt gå frå.

No kan det henda at ein varamann lovleg har teki sæte i møtet og seinare kjem den som han møter for eller ein varamann som står lenger framme i nummerrekkja; då skal den fyrstnemnde vera med i møtet til dei er ferdig med den saka som var påbyrja då den andre kom.

§ 4. Kan andre enn dei som er valde inn i heradstyret vera med i møtet. Kommunale tenestemenn.

Rådmannen (om dei har rådmann) er med i møtet og har rett til å få ordet og koma med framlegg, men ingen røysterett. Andre kan vera med i møtet når ei serskild lovføresegn gjev dei rett til det; dei har då den rett og den skyldnad som den lova gjev dei.

Heradskasseraren (og formannskapsekretæren) skal vera med i møtet. Det same gjeld andre kommunale tenestemenn og serlege sakkunnige, når ordføraren eller heradstyret kallar deim inn. Desse kan gjeva opplysningar og utgreiingar, men har ikkje nokon annan rett til å vera med i drøftingane.

§ 5. Møtestyrar. Ustengde eller stengde dører. Teiingskyldnad.

Ordføraren eller varaordføraren styrer møtet. Har dei båe forfall, vert det valt møtestyrar etter reglane i § 11 i kommunelova.

Møtet skal haldast for ustengde dører. Men heradstyret kan gjera vedtak om at ei einskild sak skal vera føre for stengde dører. Spørsmålet om dette vert drøft for stengde

dører, så framt møtestyraren krev det eller heradstyret gjer vedtak om det. 29 april.

Når det er vedteki at ei sak skal vera føre for stengde dører, har dei som sit i heradstyret og dei kommunale tenestemenn som er til stades, skyldnad til å teia om drøftingane og om dei vedtak som vert gjorde, så langt ikkje noko anna vert vedteki. Denne skyldnaden varar til dess noko anna vert fastsett eller til dess grunnane for vedtaket om stengde dører har falle bort. Er det andre til stades når ei slik sak er føre, skal møtestyraren krevja teiingslovnad av dei.

§ 6. Møtet tek til.

På den tid som er fastsett, ropar møtestyraren opp dei som er med i heradstyret og dei varamennene som skal vera i staden for slike som ikkje møter. Er det lovlege minstetalet til stades, seier han møtet sett, og tilhøyrarane (publikum) får koma til tilhøyrarplassane, så framt drøftingane ikkje skal vera for stengde dører etter reglane i § 14 i kommunelova.

Frå no og til møtet sluttar kan ingen av dei som høyrer til heradstyret, gå ut or salen i stutt eller lang tid, utan å melda frå til møtestyraren fyrst.

Dei som kjem etter oppropet, skal melda seg til møtestyraren før dei tek sæte.

§ 7. Rekkjefylgja i sakførehavinga. Sak som er teken opp til førehaving. Sak som ikkje er nemnd i innkallinga.

Vert det under oppropet reist tvil om noko forfall, skal forfallet drøftast fyrst og likeins spørsmål om å fastsetja bot etter § 47 i kommunelova. Deretter skal heradstyret ha føre dei sakene som er nemnde i innkallinga, og i den rekkjefylgja dei har der. Førespurnader skal likevel alltid koma etter dei andre sakene, utan umsyn til nummerrekkja i innkallinga. Heradstyret kan gjera vedtak om ei onnor rekkjefylgje.

Er ei sak teken opp til førehaving, kan møtet ikkje sluttast før saka er avgjord med avrøysting eller heradstyret har gjort vedtak om å setja ut drøftingane om saka.

Ei sak som ikkje er nemnd i innkallinga til heradstyremøtet, kan dei ikkje taka opp til realitets-avgjerd så framt anten møtestyraren eller ¼ av møtelyden set seg imot at saka vert avgjord. Når saka av den grunn ikkje vert avgjord, skal ho sendast til formannskapet eller til den kommunale instans som ho høyrer under, eller ho skal førast opp på saklista for eit seinare møte. (Om førespurnad og framlegg i samband med førespurnad, sjå § 17 lenger nede).

29 april.

§ 8. Ugildskap.

Den som er ugild i ei sak etter § 16 i kommunelova eller som vert friteken etter § 16, siste leden, skal ikkje vera med på å drøfta eller avgjera saka.

§ 9. Den utgreiing møtestyraren (ordføraren) skal gjeva om saka. Rekkjefylgja mellom talarane.

Møtestyraren skal lesa opp det som saka er kalla i innkallinga. Han skal nemna kva framlegg eller utsegn rådmannen har gjeve. Ligg det føre tilråding om saka, les han så opp det framlegg til vedtak som står i tilrådinga, gjev opplysning om meiningsskilnad hjå dei som har gjeve tilrådinga, og seier frå om dei dokument som har kome etter tilrådinga var gjeven. Møtestyraren greier ut om saka så langt han synest det trengst.

Møtestyraren spør så om nokon vil ha ordet i saka. Talarane får ordet i den rekkjefylgja dei bed om det. Bed to eller fleire om ordet på same tid, fastset møtestyraren rekkjefylgja mellom dei.

§ 10. Om innlegg i ordskiftet.

Talaren skal retta sine ord til møtestyraren, ikkje til møtelyden. Han skal halda seg nøye til saka eller til den luten av saka som ordskiftet gjeld; møtestyraren skal akta på at det vert gjort.

Det må ikkje seiast noko som er ei krenking mot møtelyden, mot nokon som er med i heradstyret, eller mot andre. Heller ikkje må nokon laga ståk eller uro til teikn på liking eller misliking.

Bryt nokon ordensføresegnene i reglementet, skal møtestyraren åtvara han, to gonger om det trengst. Rettar han seg ikkje etter reglementet då heller, kan møtestyraren taka ordet frå han eller lata møtelyden røysta over spørsmål om han skal stengjast ute frå resten av møtet.

§ 11. Stoda til møtestyraren i ordskiftet.

Møtestyraren må ikkje stogga nokon som har ordet, utan når han lyt halda oppe dei føresegnene som er gjevne i reglementet og når han vil retta mistydingar hjå talaren.

Vil møtestyraren vera med i ordskiftet med meir enn den utgreiinga som er nemnd i § 9 fyrste leden, og det ikkje gjeld reint stutte innlegg, skal han gjeva frå seg møtestyringa til ein annan, jfr. § 5 fyrste leden.

§ 12. Taletid og ordskifteslutt. 29 april.

Før eller etter at ordskiftet har teke til i ei sak, kan heradstyret vedtaka med ⅔ fleirtal kor mange minuttar kvart innlegg kan vara. Med vanlegt fleirtal kan det gjerast unnatak frå dette for rådmann, for ordførar for kvart politisk parti i heradstyret, og for dei som er valde til ordførar i saka for ei gruppe i møtelyden, når det er sagt frå om valet til møtestyraren før ordskiftet tek til.

Når heradstyret synest at dei har tala nok om saka, kan det gjera vedtak med ⅔ fleirtal om at ordskiftet skal vera slutt.

Når det er gjort framlegg om viss taletid eller om ordskifteslutt, må berre ein talar få ordet til å tala for framlegget og berre ein mot framlegget, kvar av dei får berre tala ein gong og ikkje meir enn to minuttar.

§ 13. Framlegg.

Berre dei som er med i heradstyret og så rådmannen kan gjera framlegg, når ikkje nokor serleg lovføresegn gjev andre og rett til å koma med framlegg.

Framlegget skal gjevast skriftleg til møtestyraren. Eit framlegg kan gjevast munnleg når det går ut på kven som skal veljast eller tilsetjast eller på at den saka som er føre, skal utsetjast eller sendast til formannskapet eller eit anna kommunalt organ, eller går ut på at eit framlegg skal vrakast. Eit skriftlegt framlegg skal underskrivast av den som sett det fram. Møtestyraren skal taka opp att framlegget.

§ 14. Når ei sak vert teken opp til røysting.

Når ordskiftet er slutt, seier møtestyraren frå at saka er teken opp til røysting. Frå då og til røystinga er gjord, må det ikkje vera meir ordskifte om saka eller gjerast nye framlegg. Heller ikkje er det høve til å taka opp nokor onnor sak i denne tida.

Rett til å røysta har berre dei som er med i heradstyret og som er i salen på den tid saka vert oppteken til røysting. Dei kan ikkje gå ut or salen før røystinga er slutt og har skyldnad til å røysta. I val kan det nyttast blank røystesetel, jfr. § 48 i kommunelova.

Er saka oppdelt eller skal det røystast over meir enn eitt framlegg, gjer møtestyraren framlegg om rekkjefylgja i røystingane. Vert det ordskifte om dette, skal møtestyraren akta nøye på at talarane held seg berre til røystingspørsmålet.

29 april.

§ 15. Prøverøysting.

Før dei røystar endeleg i ei sak, kan møtelyden halda prøverøystingar, som ikkje er bindande.

Er den tilråding eller det framlegg dei skal røysta over, delt opp i postar eller paragrafar, bør dei vanleg fyrst røysta førebels over kvar post eller paragraf, og så — med eller utan prøverøysting her og — røysta over heile tilrådinga eller heile framlegget.

§ 16. Røystingsmåten.

Røysting skal gjerast på ein av desse måtane:

a. Stillteiande godkjenning, når ingen seier seg mot eit framlegg som møtestyraren sett fram med spurnad om nokon har noko å seia imot det.

b. At møtestyraren bed dei som er mot eit framlegg, reisa seg. Når møtestyraren vil eller ein annan i møtelyden krev det, skal det haldast motprøve, såleis at dei som er for framlegget, reiser seg.

c. Namneopprop, med ja eller nei til svar, når møtestyraren ropar opp namna på dei som møter. Det skal dragast lut om kva namn oppropet skal taka til med, og så går det etter bokstavrekkja. Ein av dei, som møtestyraren nemner opp, kontrollerer røystinga med å merkja av på lista.

Namneopprop skal nyttast når møtestyraren vil det, eller når ein i møtelyden krev det og får studnad frå minst ⅕ av møtelyden. Likeins skal det vera namneopprop når møtestyraren eller ⅕ av møtelyden meiner at utfallet av ei røysting etter bokstav b (med motprøve) ikkje kan finnast ut med full visse. Over spørsmål om det skal vera namneopprop, vert det røysta utan ordskifte og på den måten som er nemnd under b.

d. Med setlar utan underskrift. Møtestyraren nemner opp to av dei som er med i heradstyret, til å telja røystene. Røystesetlar kan berre nyttast når det gjeld val eller tenestemanns-tilsetjing. Dei skal nyttast i slike høve i fall nokon av dei som skal røysta, krev det.

Står røystene likt i ei avrøysting, skil røysta til møtestyraren; i val og tenestemanns-tilsetjing gjeld likevel dei reglane som er gjevne i § 17 i kommunelova, tredje og fjerde leden.

(Om ny førehaving (andre gongen) og om høvet til mindretalsanke, sjå § 17 i kommunelova, siste leden, jfr. § 61, andre og tredje leden).

§ 17.[1]) Førespurnader (interpellasjonar). 29 april.

Utanfor dei sakene som står i innkallinga til møtet, kan kvar som er med i heradstyret, koma med førespurnader, som han rettar til ordføraren. Ein slik førespurnad bør han ha sagt frå om skriftleg til ordføraren i god tid føre møtet (i regelen minst 2 dagar føre).

Framlegg som nokon kjem med i samband med ein slik førespurnad, kan ikkje avgjerast i møtet, så framt møtestyraren eller ¼ av møtelyden er imot å taka avgjerd då.

§ 18. Sendenemnder (deputasjonar).

Når utsendingar frå samskipnader og grupper vil møta for heradstyret og gjeva fråsegn om ei sak, skal dei senda melding til ordføraren seinast dagen føre møtet.

Møtelyden avgjer om utsendingane skal verta mottekne. Vert dei mottekne, skal dei møta utanfor møtesalen for eit utval frå heradstyret. I utvalet bør det vera nokon med frå kvar partigruppe i heradstyret, når det er råd. Er ordføraren eller varaordføraren med i utvalet, skal han vera formann for det; elles vel utvalet sjølv formann. Når dei har høyrt det utsendingane har å seia og teke mot skriftleg utgreiing frå dei, om dei kjem med det, skal formannen i utvalet gjeva heradstyret melding om det som utsendingane har halde fram. Gjeld det ei sak som er nemnd i innkallinga, skal han

[1]) Vil heradstyret setja strengare reglar om ordskifte etter førespurnader, bør det og ha strengare reglar om høvet til å avgjera framlegg (om realiteten) som vert gjorde i samband med førespurnaden. I staden for andre leden i § 17 kan då stå ein andre og tredje led som lyder t. d. så:

Vert det ordskifte, skal i regelen ikkje nokon talar ha ordet meir enn ein gong, så nær som ordføraren, rådmannen — der dei har det —, han som kom med førespurnaden, formannen i det utvalet som saka gjeld, og førar for gruppe eller parti i heradstyret.

I samband med ein slik førespurnad kan heradstyret vedtaka framlegg om å senda saka til formannskapet eller eit anna kommunalt organ som saka høyrer under og som førebur saker beinveges for heradstyret, eller heradstyret kan vedtaka oppmoding til formannskapet eller vedkomande kommunale organ om å greia ut saka og leggja henne fram for heradstyret med tilråding. Formannskapet eller vedkomande andre kommunale organ har skyldnad til å fylgja ei slik oppmoding, når saka høyrer under heradstyret etter lova. Er det sett fram eit realitetsframlegg som ikkje vert sendt til formannskapet eller eit anna kommunalt organ på denne måten, bør framlegget i regelen ikkje avgjerast i møtet, og det kan ikkje avgjerast så framt møtestyraren eller ¼ av møtelyden er imot avgjering då. I staden skal saka setjast på saklista til eit heradstyremøte seinare.

29 april. gjeva slik melding når den saka er føre. Elles gjev han meldinga når heradstyret har gjort seg ferdigt med dei sakene som er nemnde i innkallinga, og då gjeld dei reglane som er fastsette i § 17 om framlegg i samband med førespurnader.

§ 19. Orden i salen og bygningen.

Møtestyraren skal syta for å halda oppe god orden i møtesalen og elles i bygningen. Han skal syta for at talarane ikkje vert stogga eller uroa frå nokon kant. I fall dei som høyrer på (publikum) skiplar førehavingane, anten med å syna liking eller misliking eller på annan måte, kan møtestyraren visa ut anten alle eller sume tilhøyrarar. Det same gjeld når dei elles syner framferd som er i strid med god orden.

Teikningar, tabellar og anna slikt må ikkje vera oppsette eller setjast opp i salen når det er møte, utan møtestyraren eller heradstyret gjev samtykke.

§ 20. Møtebok. Når møtet sluttar.

Heradstyret fører bok over møta sine. Boka skal vera godkjend av fylkesmannen.

I møteboka skal førast inn for kvart møte møtestad og møtetid, innkallinga (innkallingsdag og -måte), namna til dei som ikkje møter og namna til dei varamennene som er i staden. Kjem nokon til eller går nokon frå medan møtet varer, skal det førast inn, såleis at boka saman med lista over dei som er valde, syner kven som har vore med i kvar sak.

Elles skal førast inn det som trengst til å syna gangen i førehavinga og at vedtaka er gjorde etter rett framgangsmåte. Sakene skal bokførast i rekkjefylgje for kalenderåret, og såleis at ein kan sjå kva saka gjeld. I kvar sak skal bokførast dei framlegg som vert gjorde, så nær som dei realitetsframlegg som det etter § 7, siste leden, og § 17 ikkje vert røysta over. Møtestyraren avgjer om nokon skal få utsegner innført i møteboka; kjem det motmæle mot hans avgjerd, skal møtet avgjera spørsmålet.

Når møtet sluttar skal det som er ført inn i boka, lesast opp, om ikkje noko anna vert fastsett. Møtestyraren og minst to andre som er med i heradstyret, skriv under møteboka.

§ 21. Krav om å taka opp att ei sak som er avgjord.

Formannskapet kan avvisa krav om å få opp til ny førehaving saker som lovleg er avgjorde av det same heradstyret, når kravet kjem før det har gått tre månader frå den

dagen då heradstyrevedtaket vart godkjent av fylkesman- 29 april.
nen eller den som elles har godkjenningsmakta i saka. Eit fast utval, styre eller råd kan avvisa kravet i slike høve, når det gjeld ei sak som utvalet, styret eller rådet førebur beinveges for heradstyret. Desse føresegnene gjeld ikkje krav om ny førehaving som kjem frå eit departement eller frå fylkesmannen.

Utkast
til
reglement for arbeidet i (land)formannskapa.

(Oppsett av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... formannskap.

(Vedteki i formannskapsmøte med godkjenning frå fylkesmannen dagsett).

§ 1. Kva saker skal leggjast fram for formannskapet. Sakførebuing.

Formannskapet greier dei gjeremåla som lovene legg på det, tek avgjerd i dei sakene som heradstyret har gjeve det fullmakt til å avgjera — og då etter dei reglane som er sette i fullmakta —, gjev utgreiing og tilråding i saker til heradstyret når ei lov har påbod om det eller heradstyret krev det, og får til vegar dei opplysningar og gjev dei utsegner som eit departement eller fylkesmannen krev av det.

Alle saker som vert sende til formannskapet, skal leggjast fram for det, om dei då ikkje er feilsende; er dei det, skal ordføraren straks senda dei til rette vedkomande.

Ordføraren skal syta for at dei sakene som skal opp i formannskapet, er førebudde på forsvarleg måte og såleis som det er kravt i lov og andre bindande føresegner.

§ 2. Møtetid. Innkalling til møte. Sakdokumenta.

Formannskapet tek avgjerdene sine i møte, som det held i regelen kvar ..... og elles når det sjølv fastsett møte, når ordføraren synest det trengst, eller når fylkesmannen krev det.

Ordføraren kallar saman til møtet. Han gjer det på den måten at han sender innkalling (med møtetid og -stad) til kvar einskild som er med i formannskapet, til dei varaformennene som skal møta for slike formenn som har forfall eller venteleg lyt gå frå i ei eller onnor sak fordi dei er

29 april. ugilde, til rådmannen — der dei har rådmann — og til heradskasseraren. I innkallinga skal stå oppgåve over dei sakene som skal vera føre på møtet (eller ei slik oppgåve skal leggjast ved innkallinga). Avskrift av innkallinga (med saklista) skal sendast samstundes til kommune-ettersynet. Innkallinga skal i regelen sendast ut med ein frist på ..... dagar, innkallingsdagen medrekna, men ikkje møtedagen.

Formennene og varaformennene har høve til å sjå gjenom sakdokumenta på .....

§ 3. Forfall. Varamenn.

Føresegnene i § 3 i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte.

§ 4. Kven andre enn formenn og varaformenn er med i møtet? Kommunale tenestemenn.

Føresegnene i § 4 i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte.

§ 5. Møtestyrar. Møtet tek til.

Føresegnene i § 5, fyrste leden, i heradstyre-reglementet gjeld på tilsvarande måte og likeins § 6, men med den skilnad at tilhørarar ikkje får vera til stades på møtet.

§ 6. Rekkjefylgja i sakførehavinga. Sak som ikkje er nemnd i innkallinga.

Føresegnene i § 7, fyrste leden, i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte. Saker som ikkje er nemnde i innkallinga, skal ikkje takast opp til førehaving på møtet utan at formannskapet gjer vedtak om det serskilt for kvar sak.

§ 7. Ugildskap. Den utgreiing møtestyraren (ordstyraren) skal gjeva om saka. Rekkjefylgja mellom talarane.

Føresegnene i §§ 8 og 9 i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte.

§ 8. Ordskiftet og røystingane.

Om førehavingane gjeld dei føresegnene som er gjevne i § 10, § 11 fyrste leden, § 12 andre leden, § 13 fyrste leden, og § 14, i heradstyre-reglementet.

Om røysting gjeld det som er fastsett i §§ 14—16 i reglementet for heradstyret, likevel så at namneopprop ikkje vert nytta. Formannskapsekretæren kan telja opp røystene.

§ 9. Sendenemnder (deputasjonar). 29 april.

Føresegnene i § 18 i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte. Formannskapet kan og taka mot utsendingane i møtesalen. Når utsendingane har gjeve si fråsegn, svarar ordføraren såleis som han har høve til. Kvar av dei som er i formannskapet, kan be ordføraren gjeva utsendingane spørsmål om faktiske sider i saka; men det må ikkje vera noko ordskifte om saka medan utsendingane er til stades.

§ 10. Bokføring. Møteslutt.

Føresegnene i § 20 i reglementet for heradstyret gjeld på tilsvarande måte.

§ 11. Stengde dører. Teiingskyldnad. Offentleg-gjering av dokument og vedtak.

Møta vert haldne for stengde dører. Inkje nokon annan enn formenn, varaformenn og dei som er med i møtet etter § 4, får vera til stades. Det må ikkje gjevast opplysning om det ordskiftet som er på møtet.

Formannskapet kan leggja på alle formenn, varaformenn og kommunale tenestemenn som er med i møtet, teiingskyldnad med omsyn til heile ei sak eller til sakdokumenta eller til vedtak i saka. Det same kan ordføraren (eller møtestyraren) gjera på eige hand når formannskapet ikkje har gjort noko vedtak om teiingskyldnad i saka eller om offentleggjering av vedtak o. a. i saka.

Har formannskapet ikkje gjort noko vedtak om offentleggjering av eit vedtak og av dei dokument som ligg til grunn for det, avgjer ordføraren om og kor langt og korleis vedtaket og dokument som ligg til grunn for det, kan offentleggjerast. Onnor offentleggjering er forboden.

§ 12. Formannskapskontoret.

Ordføraren er den næraste føresette på formannskapskontoret.

På kontoret skal førast desse bøkene:

a. Dagbok (journal) over saker som kjem inn eller går ut. Boka skal ha sakregister og skal vera godkjend av fylkesmannen.

b. Møtebok for formannskapet.

På formannskapskontoret skal og møteboka for heradstyret liggja (og møtebøkene for soknestyra, når det er to eller fleire sokner i heradet).

29 april. Møtebøkene bør ha sakregister og skal vera godkjende av fylkesmannen.

c. Tilvisingsbok, tilskipa i samsvar med budsjettpostane og med plass for kvar budsjettpost, under det den løyvde sumen. Er det andre enn ordføraren (rådmannen) som har tilvisingsmakt, skal kvar av dei føra ei tilsvarande tilvisingsbok for dei budsjettpostane som kvar tilviser på.

d. Serskild bok eller serskilt kartotek der dei fører inn alle val som heradstyret og formannskapet gjer.

e. Andre bøker som trengst.

På formannskapskontoret skal og liggja alle møtebøker o. a. for faste utval, styre, råd og nemnder, når dei ikkje har serskilt kontor; dessutan arkiva til heradstyret og formannskapet (og til soknestyra, når det er to eller fleire sokner i heradet).

Av brev som vert sende, skal det takast avskrift når det ikkje er nok å setja ei stutt opplysning i dagboka om innhaldet. Viktige brev som kjem, bør gøymast.

Bøker og arkiv skal gøymast på forsvarleg måte og førast og skipast såleis at ein lett kan finna ut av register, dagbok, møtebøker og arkiv, om sakene er framsende til rett mottakar og avgjorde i rett tid, og såleis at ein lett og snart kan finna dokumenta til ei sak, førehavinga og avgjerda, når det vert spørsmål om saka.

Kontoret sender utskrift av vedtaka i heradstyret (soknestyra) og formannskapet — med turvande opplysningar — til rette vedkomande; det er ordføraren som skriv under utskriftene. I utskrifta skal ikkje takast med det røystetalet som vedtak i formannskapet er gjort med, når vedtaket ikkje er ei tilråding eller utsegn til ei onnor styremakt (heradstyret, statstyremakt) eller utskrifta skal vera grunnlag for turvande godkjenning eller samtykke frå ei onnor styremakt. Kontoret skal og senda fram til rette vedkomande slike meldingar som kjem frå offentlege styremakter; meldingane skal sendast utan grunnlaus dryging, og ordføraren skal skriva under.

Kontoret sender heradstyret melding om formannskapsvedtak når lova har påbod om det, når heradstyret krev det eller vedtaket tykkjest vera heller viktigt for heradstyret.

29 april.

Utkast
til
reglement for arbeidet i soknestyra.

(Oppsett av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... soknestyre.

(Vedteki i soknestyremøte med godkjenning frå fylkesmannen dagsett).

§ 1. Sakførebuing for soknestyret.

Ordføraren skal syta for at dei sakene som skal opp i soknestyret, er førebudde på forsvarleg måte og såleis som det er kravt i lov og andre bindande føresegner.

Når formennene frå sokna gjer det arbeidet som er nemnt i § 25 i kommunestyrelova, siste leden, går dei fram etter dei reglane som står i andre kapitlet i landkommunelova om gjeremåla til formannskapet, likevel så at dei og skal fylgja regelen i § 19, andre leden, i lova.

§ 2. Innkalling til møte, førehavingane o. a.

Desse føresegnene i reglementet for heradstyret skal gjelda på tilsvarande måte:

§ 2 — likevel så at soknestyret sjølv fastsett kva blad innkallinga skal setjast i —, § 3, § 4 — likevel så at same regel gjeld for heradskasseraren (og formannskapsekretæren) som for andre kommunale tenestemenn og for serlege sakkunnige —, §§ 5—6, § 7 — likevel så at «til formannskapet eller» i siste leden i paragrafen ikkje gjeld —, §§ 8—15, § 16 — likevel såleis at etter «møtestyraren» i nestsiste leden i paragrafen skal setjast «(oddemannen, sjå § 19 i landkommunelova, andre leden)», og §§ 17 [1])—20.

---

[1]) Tek soknestyret inn i reglementet føresegner som svarar til note 1, andre leden, til § 17 i utkastet til heradstyrereglement, bør det etter desse føresegnene berre setjast: «Framlegg som vert gjort i samband med ein slik førespurnad, skal i regelen ikkje avgjerast i møtet, og det kan ikkje avgjerast så framt møtestyraren eller ¼ av møtelyden er imot avgjering då, men saka skal setjast på saklista til eit soknestyremøte seinare.»

29 april.

Utkast
til
reglement for bystyrenes virksomhet.

(Utarbeidd av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... bystyre.

(Vedtatt av bystyret i møte , godkjent av fylkesmannen i skr. av).

§ 1. Forberedelse av saker for bystyret.

Ordføreren drar omsorg for at de saker som legges fram for bystyret, er forberedt på forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov, reglementer og andre bindende bestemmelser gir.

I hver sak som legges fram for bystyret, skal det være gitt innstilling fra den myndighet (formannskap, fast utvalg, styre, råd) som bringer saken inn for det. Innstillingen skal kort og oversiktlig gjøre rede for sakens gjenstand. Den skal gi forslag til vedtak; dette kreves dog ikke når saken gjelder valg eller ansettelse.

Ordføreren sørger for at innstillingen trykkes eller mangfoldiggjøres. De trykte eller mangfoldiggjorte innstillinger sendes bystyrets medlemmer og varamenn, rådmannen (om sådan finnes) og kommunerevisjonen samtidig med innkallingen til bystyremøtet (jfr. § 2 nedenfor). Fra samme tid kan pressen og andre interesserte få utlevert innstillingene, dog ikke noen av dem som ordføreren har betegnet som konfidensielle. Har ordføreren betegnet en innstilling som konfidensiell, plikter de som har fått den tilsendt, å bevare taushet om den.

§ 2. Innkalling til møte. Dokumentutlegging.

Bystyret gjør sine vedtak i møte som holdes regelmessig hver ..... og ellers når ordføreren finner det påkrevd, når formannskapet vedtar det, eller når fylkesmannen krever det.

Ordføreren kaller sammen bystyret til møte.

Innkallingen skal inneholde opplysning om tid og sted for møtet, spesifisert oppgave over de sakene som skal behandles og opplysning om hvor saksdokumentene er lagt ut.

Innkallingen kunngjøres (ved oppslag og/eller) i de aviser som formannskapet bestemmer, som regel med en frist på ..... dager — innkallingsdagen medregnet, derimot ikke møtedagen —, når lov ikke påbyr annen kunngjøringsfrist slik

som f. eks. kommunelovens § 20 når det gjelder behandling av budsjettet. 29 april.

Samtidig som innkallingen kunngjøres, legges alle sakers dokumenter — i original eller avskrift — ut til ettersyn på ..... og blir liggende der så lenge som mulig før møtet begynner. Dette gjelder dog ikke de dokumenter hvor saken eller dokumentene er av den art at ordføreren mener de ikke bør bli kjent eller gjennomgått av andre enn bystyrets medlemmer. Slike dokumenter kan bystyrets medlemmer gjennomgå hos ..... (f. eks. ordføreren eller på formannskapskontoret).

§ 3. Forfall. Varamenn.

Kan et medlem eller en innkalt varamann ikke møte i bystyret på grunn av lovlig forfall, skal han uten opphold melde dette til ordføreren og si fra om forfallsgrunnen. Denne kaller straks inn varamann etter reglene i kommunelovens § 17. Det samme gjør han når han er kjent med at noen må fratre som ugild i sak som skal behandles på møtet.

Må noen på grunn av lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, melder han straks fra til møtelederen. Varamann som er til stede elller som om mulig blir kalt inn, trer etter reglene i kommunelovens § 17 inn i stedet for ham.

Har en varamann lovlig tatt sete i forsamlingen og den hvis plass han har inntatt eller en varamann som i nummerorden står foran ham, deretter innfinner seg, tar han del i møtet inntil den sak er behandlet ferdig som var påbegynt da vedkommende innfant seg.

§ 4. Hvilke andre enn bystyrets medlemmer tar del i møtet? Kommunale tjenestemenn.

Rådmannen (om sådan finnes) tar del i møtet med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. Andre kan ta del, når særskilt lovbestemmelse gir dem rett til det og da med de rettigheter og plikter vedkommende lov gir dem.

Bykassereren (og formannskapsekretæren) tar del. Likeså andre kommunale tjenestemenn og særlige sakkyndige, når ordføreren eller bystyret kaller dem inn. Disse kan gi opplysninger og utgreiinger, men har for øvrig ikke høve til å ta del i forhandlingene.

§ 5. Plasering i møtesalen.

Medlemmene tar plass i bystyresalen i den nummerorden de er valt. Medlemmer av formannskapet og rådmannen (om sådan finnes) har dog plass nærmest ordføreren.

Varamann som møter for fraværende medlem, tar dettes plass.

29 april. § 6. Møteleder. Åpne eller stengte dører. Taushetsplikt.

Ordføreren eller varaordføreren eller, om begge disse har forfall, en ordstyrer som velges etter reglene i kommunelovens § 10, leder møtet.

Møtet holdes for åpne dører. Dog kan bystyret gjøre vedtak om at en enkelt sak behandles for stengte dører. Forhandlinger om dette foregår for stengte dører hvis møtelederen krever det eller bystyret vedtar det.

Blir det vedtatt å behandle en sak for stengte dører, plikter bystyrets medlemmer og de kommunale tjenestemenn som måtte være til stede, så langt annet ikke blir vedtatt, å bevare taushet om forhandlingene og om de vedtak som gjøres. Taushetsplikten varer inntil annet måtte bli bestemt eller inntil de hensyn til kommunen eller andre som har bevirket vedtaket om forhandling for stengte dører, er falt bort. Er også andre til stede under forhandlingene om slik sak, krever møtestyreren taushetsløfte av dem.

§ 7. Møtets åpning.

Til den tid møtet er berammet, roper møtelederen opp medlemmene og de varamenn som skal møte for fraværende medlemmer. Er det lovmessig minste antall til stede, erklærer han møtet satt, og tilhørerne (publikum) får adgang til tilhørerplassene, dersom forhandlingene ikke etter reglene i kommunelovens § 13 føres for stengte dører.

Fra dette tidspunkt og til møtets slutt kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for kortere eller lengre tid uten på forhånd å melde fra til møtelederen.

Medlemmer og varamenn som møter etter oppropet, melder seg til møtelederen før de tar sete.

§ 8. Rekkefølgen for behandling av sakene. Sak som er tatt opp til behandling. Sak som ikke er nevnt i innkallingen.

Er det under oppropet reist tvil om gyldigheten av noe forfall, behandles først dette, under det i tilfelle spørsmål om å ilegge bot etter kommunelovens § 46. Deretter behandles de saker som er nevnt i innkallingen, og i den orden de er nevnt der. Forespørsler behandles dog etter de øvrige saker uten hensyn til mulig nummerorden på innkallingen. Bystyret kan vedta annen rekkefølge.

Er en sak tatt opp til behandling, kan møtet ikke heves før saken er avgjort ved avstemning, eller bystyret vedtar å utsette forhandlingene om den.

Sak som ikke er nevnt i innkallingen til bystyremøtet, kan ikke tas opp til realitetsavgjørelse dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot at den avgjøres. I så fall sendes den til formannskapet eller til den kommunale instans den hører under, eller den føres opp til behandling i senere bystyremøte dersom det er gitt innstilling i saken. (Om forespørsel og forslag i forbindelse med forespørsel vises til § 18 nedenfor.) 29 april.

§ 9. Ugildhet.

Den som etter kommunelovens § 15 er ugild i en sak, eller som etter § 15 siste ledd i samme lov blir fritatt, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

§ 10. Møtelederens (ordstyrerens) redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge.

Møtelederen leser opp den betegnelse saken har fått på innkallingen og det forslag til vedtak som innstillingen gir. Har det vært dissens om saken i den forsamling som har gitt innstillingen til bystyret, gjør han oppmerksom på dette. Har rådmannen gitt forslag eller uttalelse, sier han fra om det. Han greier ut saken så langt han finner det påkrevd og sier fra om de dokumenter som er kommet inn etter at innstillingen var lagt fram.

Møtelederen spør om noen vil ha ordet i saken. Talerne får ordet i den rekkefølge de ber om det. Ber flere om ordet samtidig, avgjør møtelederen rekkefølgen mellom dem.

§ 11. Når medlemmene tar del i ordskiftet.

Taleren skal rette sine ord til møtelederen, ikke til forsamlingen. Han skal holde seg nøye til den sak eller til den del av saken som ordskiftet gjelder; møtelederen skal se til at det blir gjort.

Det må ikke sies noe som krenker forsamlingen, noen av medlemmene eller andre. Heller ikke er det lov til å lage ståk eller uro som uttrykk for misnøye eller bifall.

Overtrer noen reglementets ordensbestemmelser, skal møtelederen advare ham, om nødvendig to ganger. Retter han seg enda ikke etter reglementet, kan møtelederen ta fra ham ordet eller ved avstemning la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra resten av møtet.

§ 12. Møtelederens stilling under ordskiftet.

Møtelederen må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å opprettholde de bestemmelser som er gitt i reglementet, eller for å rette misforståelser fra talerens side.

29 april. Vil møtelederen utenfor den utgreiing som er nevnt i § 10 første ledd ta del i ordskiftet med mer enn ganske korte innlegg, skal han overlate ledelsen av forhandlingene til en annen, jfr. § 6 første ledd.

§ 13. Avgrensning og avslutning av ordskiftet.

Før ordskiftet i en sak er begynt og under ordskiftet, kan bystyret med ⅔ flertall vedta at taletiden skal avgrenses til et bestemt antall minutter for hvert innlegg. Fra dette kan dog med alminnelig flertall gjøres unntak for rådmann, ordfører for hvert politisk parti innen forsamlingen og for den som for anledningen er valt som ordfører for gruppe innen forsamlingen, når møtelederen har fått melding om slikt valg før ordskiftet begynner.

Finner bystyret at en sak er drøftet ferdig, kan det med ⅔ flertall vedta å slutte ordskiftet om saken.

Ved behandling av forslag om å korte av taletiden eller om å slutte ordskiftet må bare en taler få høve til å ta ordet for og en imot forslaget, hver bare en gang og med høyst to minutters taletid.

§ 14. Forslag.

Forslag kan ikke settes fram av andre enn bystyrets medlemmer og av rådmannen, med mindre særlig lovbestemmelse gir også andre rett til å sette fram forslag.

Forslaget skal leveres skriftlig til møtelederen. Går forslaget ut på hvem som skal velges eller ansettes, eller på at den sak som behandles, skal utsettes, sendes til formannskapet eller annet kommunalt organ, eller på at et forslag ikke skal vedtas, kan det gis muntlig. Skriftlig forslag skal undertegnes av forslagsstilleren. Møtelederen refererer forslaget.

§ 15. Saken tas opp til avstemning.

Når ordskiftet er ferdig, sier møtelederen fra at saken tas opp til avstemning. Fra da og til den er avgjort ved avstemning, må det ikke være mer ordskifte om den eller settes fram noe nytt forslag i den. Heller ikke er det i dette tidsrom høve til å ta noen annen sak opp til behandling.

Bare de medlemmer som er til stede i salen i det øyeblikk saken tas opp til avstemning har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig og plikter å stemme. Ved valg kan blank stemmeseddel brukes, jfr. kommunelovens § 47.

Er saken delt opp eller det skal stemmes over flere forslag, setter møtelederen fram forslag om rekkefølgen av

stemmegivningene. Blir det ordskifte om dette, skal møte- 29 april.
lederen nøye se til at talerne holder seg bare til avstemningspørsmålet.

§ 16. Prøveavstemning.

Før endelig avstemning i en sak kan forsamlingen vedta prøveavstemninger, som ikke er bindende.

Er den innstilling eller det forslag som det skal stemmes over, delt i flere poster eller paragrafer, bør det i alminnelighet stemmes foreløpig over hver enkelt post eller paragraf, og deretter til slutt — i tilfelle også her etter en prøveavstemning — over den hele innstilling eller det hele forslag.

§ 17. Stemmemåten.

Avstemning iverksettes på en av disse måter:

a. Ved stilltiende godkjenning, når ikke noen uttaler seg mot et forslag som møtelederen setter fram med spørsmål om noen har noe å uttale mot det.

b. Ved at møtelederen oppfordrer de medlemmer som er mot et forslag, til å reise seg. Når møtelederen bestemmer det eller ett medlem krever det, holdes kontraprøve ved at deretter de som stemmer for forslaget, reiser seg.

c. Ved navneopprop, ja eller nei som svar, når møtelederen roper opp navnene på dem som møter. Det bestemmes ved loddtrekning hvilket navn oppropet skal begynne med, og det fortsetter så i alfabetisk orden. Et medlem som møtelederen oppnevner til det, kontrollerer stemmegivningen ved merking på medlemsfortegnelsen.

Navneopprop brukes når møtelederen bestemmer det, eller ett medlem krever det og dette krav får tilslutning av minst ⅕ av forsamlingen, og når møtelederen eller ⅕ av forsamlingen mener at utfallet av en stemmegivning etter punkt b foran (med etterfølgende kontraprøve) ikke med sikkerhet kan fastslås. Stemmegivning over om navneopprop skal brukes, skjer — uten forutgående ordskifte — på den måte som er nevnt foran under b.

d. Ved sedler uten underskrift. To medlemmer som møtelederen oppnevner til det, teller opp stemmene.

Stemmesedler kan bare brukes ved valg og ved ansettelse av tjenestemenn. De skal brukes ved slike avstemninger når noe medlem krever det.

Står ved avstemningen stemmene like, gjør møtelederens stemme utslaget; dog gjelder ved valg og ved ansettelser de bestemmelser som kommunelovens § 16 tredje og fjerde avsnitt gir.

29 april. (Om nødvendigheten av ny (annen gangs) behandling og om adgangen til mindretallsanke vises til kommunelovens § 16 siste ledd.)

§ 18.[1]) Forespørsler (Interpellasjoner).

Utenfor de saker som med innstilling er lagt fram for bystyret, kan hvert medlem av bystyret gjøre forespørsler som han retter til ordføreren. Slik forespørsel bør være meldt skriftlig til ordføreren i god tid før møtet (i regelen minst 2 dager forut).

Forslag som settes fram i forbindelse med slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot det.

§ 19. Sendenemnder (deputasjoner).

Utsendinger fra korporasjoner eller grupper som vil møte for bystyret og uttale seg om en sak, skal melde fra om dette til ordføreren senest dagen før møtet.

Forsamlingen avgjør om utsendingene skal tas imot. Blir de mottatt, møter de utenfor møtesalen for et utvalg av bystyrets medlemmer. I utvalget bør så vidt mulig de forskjellige partigrupper være representert. Er ordføreren eller varaordføreren medlem av utvalget, gjør han tjeneste som formann i dette; ellers velger utvalget selv formann. Etter å ha hørt utsendingene og i tilfelle tatt imot skriftlig utgreiing fra dem, gir formannen i utvalget bystyret melding om det som utsendingene har anført. Angår det noen sak på innkallingen,

---

[1]) Vil bystyret i reglementet vedta strengere regler til avgrensning av ordskiftet ved forespørsler, bør det også sterkere begrense adgangen til i møtet å avgjøre forslag (vedkommende realiteten) som settes fram i forbindelse med slik forespørsel. I stedet for annet ledd i § 18 settes i så fall som annet og tredje ledd f. eks.:

Blir det ordskifte, skal som regel ikke noen taler ha ordet mer enn en gang, når unntas ordføreren, rådmannen — om sånn finnes — interpellanten, formannen i det utvalg saken angår og fører for gruppe eller parti innen bystyret.

I forbindelse med slik forespørsel kan bystyret vedta forslag om å sende saken til formannskapet eller annet kommunalt organ som saken hører under og som forbereder saker direkte for bystyret, eller om å anmode formannskapet eller vedkommende kommunale organ om å greie ut og legge saken fram for bystyret med innstilling. Formannskapet og vedkommende annet kommunale organ plikter å etterkomme slik anmodning dersom saken etter lovgivningen hører under bystyrets avgjørelse. Forslag vedkommende realiteten bør som regel ikke avgjøres i møtet, og kan ikke avgjøres dersom møtelederen eller ¼ av forsamlingen setter seg mot det.

gir han meldingen når denne sak blir behandlet. Ellers gir han den etter at de saker som er nevnt i innkallingen, er behandlet. I siste tilfelle gjelder for den videre behandling i tilfelle det som er bestemt for sak som ikke er lagt fram for bystyret med innstilling, jfr. § 18 foran. 29 april.

§ 20. Orden i salen og bygningen.

Møtelederen skal sørge for å opprettholde god orden i møtesalen og i bygningen ellers. Han skal således se til at talerne ikke avbrytes eller forstyrres fra noen kant. Hvis tilhørerne (publikum) ved meningsytring eller på annen måte forstyrrer forhandlingene eller for øvrig opptrer på en måte som strider mot god orden, kan møtelederen la tilhørerplassene rømme eller vise vedkommende tilhørere ut.

Tegninger, tabeller eller lignende må ikke være anbrakt eller anbringes i salen under møtene, med mindre møtelederen eller i tilfelle bystyret samtykker.

§ 21. Bokføring av forhandlingene. Møtets slutt.

Bystyret fører bok for møtene sine. Boken autoriseres av fylkesmannen.

I møteboken føres inn for hvert møte møtested og -tid, innkallingen (dato og måte) og fraværende medlemmer og møtende varamenn. Trer noen fra eller trer noen til under forhandlingene, bokføres dette slik at en av boken, sammenholdt med medlemsfortegnelsen, ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

For øvrig bokføres det som må til for å vise gangen i forhandlingene og at vedtakene gjøres etter rett fremgangsmåte. Sakene bokføres i rekkefølge for kalenderåret, og slik at en kan se hva saken gjelder. Under hver sak bokføres de forslag som blir satt fram, bortsett fra de forslag vedkommende sakens realitet som ikke blir gjort til gjenstand for stemmegivning, jfr. § 8 siste ledd og § 18 foran. Møtelederen — eller bystyret i tilfelle protest blir reist mot hans bestemmelse — avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates.

Ved møtets slutt leses opp det som er bokført, dersom annet ikke blir bestemt. Møteboken underskrives av møtelederen og minst to andre medlemmer.

§ 22. Anmodning om ny behandling av avgjort sak.

Formannskapet — eller fast utvalg, styre, eller råd, når det gjelder saker som disse forbereder direkte til bystyret — kan avslå anmodning om å ta opp til ny behandling sak som

29 april. lovlig er avgjort av samme bystyre, når anmodningen kommer inn før det er gått tre måneder fra den dag da bystyret gjorde endelig vedtak i saken. Dette gjelder dog ikke anmodning fra departement eller fylkesmann.

Utkast
til
reglement for (by)formannskapenes virksomhet.
(Utarbeidd av Justisdepartementet i april 1939).

Reglement for ..... formannskap.

(Vedtatt av formannskapet i møte , godkjent av fylkesmannen i skr. av).

§ 1. Hvilke saker legges fram for formannskapet. Forberedelse av sakene.

Formannskapet utfører de gjøremål lovgivningen legger til det, avgjør de saker bystyret har gitt det fullmakt til å avgjøre — etter de regler som måtte være gitt i fullmakten — greier ut og gir innstilling til bystyret, når lovgivningen påbyr det eller bystyret krever det (i saker som etter lovgivningen hører under bystyret) og skaffer til veie de opplysninger og gir de uttalelser som departement eller fylkesmannen krever av det.

Enhver sak som sendes formannskapet, skal legges fram for dette, dersom den ikke er feilsendt; i så fall sender ordføreren den straks til rette vedkommende.

Ordføreren drar omsorg for at de saker som legges fram for formannskapet, er forberedt på forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

§ 2. Tiden for møtene. Innkalling til møtet. Saksdokumentene.

Formannskapet gjør sine vedtak i møter som holdes regelmessig hver ....., og ellers når det selv bestemmer det, når ordføreren finner det påkrevd eller når fylkesmannen krever det.

Ordføreren kaller sammen til møtet. Dette gjøres ved å sende innkalling (tid og sted angis) til hvert enkelt medlem, de varaformenn som skal møte for formenn som har forfall eller antas å måtte fratre som ugilde under en saks behandling, til rådmannen — om sådan finnes — og til bykassereren. I innkallingen føres opp (eller følger som vedlegg til denne)

en spesifisert oppgave over de saker som skal behandles i møtet. Samtidig sendes kommunerevisjonen gjenpart av innkallingen (med saksoppgave). Innkallingen skjer som regel med en frist på ..... dager, — innkallingsdagen medregnet, derimot ikke møtedagen. 29 april.

Formennene og varaformennene har høve til å gå gjennom saksdokumentene på .....

§ 3. Forfall. Varamenn.

Bestemmelsene i § 3 i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse.

§ 4. Hvilke andre enn formenn og varaformenn tar del i møtet? Kommunale tjenestemenn.

Bestemmelsene i § 4 i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse.

§ 5. Møteleder. Møtets åpning.

Bestemmelsene i bystyrereglementets § 6 første ledd og § 7 — bortsett fra at tilhørere ikke har adgang — får tilsvarende anvendelse.

§ 6. Rekkefølgen for sakenes behandling. Sak som ikke er nevnt i innkallingen.

Bestemmelsene i § 8 første ledd i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse. Saker som ikke er nevnt i innkallingen, behandles ikke i vedkommende møte, med mindre formannskapet bestemmer det for hver enkelt sak.

§ 7. Ugildhet. Møtelederens (ordstyrerens) redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge.

Bestemmelsene i §§ 9 og 10 i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Ordskiftet og stemmegivningene.

Om forhandlingene gjelder de bestemmelser som er gitt i bystyrereglementets § 11, § 12 første ledd, § 13 annet ledd, § 14 første ledd og § 15.

Om avstemningene gjelder det som er bestemt i §§ 16 og 17 i reglementet for bystyret, dog slik at avstemning ved navneopprop ikke brukes. Formannskapsekretæren kan telle opp stemmene.

§ 9. Sendenemnder (deputasjoner).

Bestemmelsene i § 19 i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse. Formannskapet kan også ta imot ut-

29 april. sendingene i møtesalen. Når disse har uttalt seg, svarer ordføreren som han har høve til. Hvert medlem av formannskapet kan be ordføreren gi utsendingene spørsmål om faktiske sider ved saken; men det må ikke være noe ordskifte om denne mens utsendingene er til stede.

§ 10. Bokføring. Møtets slutt.

Bestemmelsene i § 21 i reglementet for bystyret får tilsvarende anvendelse.

§ 11. Stengte dører. Taushetsplikt. Offentliggjøring av dokumenter og vedtak.

Møtene holdes for stengte dører. Ikke noen annen enn formenn, varaformenn og de som tar del i møtet etter reglene i § 4, har adgang til møtet. Det må ikke opplyses noe om det ordskifte som finner sted i møtet.

Formannskapet — og ordføreren (eller møtelederen) på egen hånd, når formannskapet ikke har gjort noe vedtak om taushetsplikt i saken eller om offentliggjøring av vedtak i saken m. m. — kan pålegge medlemmene og de kommunale tjenestemenn som måtte være til stede i møtet, taushetsplikt med hensyn til en bestemt sak i sin helhet eller til saksdokumentene og til mulige vedtak i saken.

Har formannskapet ikke gjort noe vedtak om offentliggjøring av vedtak og av de dokumenter som ligger til grunn for det, avgjør ordføreren om og i tilfelle i hvilken utstrekning og på hvilken måte vedtak og dokumenter som ligger til grunn for det, kan offentliggjøres. Annen offentliggjøring kan ikke finne sted.

§ 12. Formannskapskontoret.

Ordføreren er den nærmeste overordnede ved formannskapskontoret.

Ved dette føres disse bøker:

a. Dagbok (journal) over saker som går ut og som kommer inn. Den skal ha saksregister og autoriseres av fylkesmannen.
b. Forhandlings(møte)bok for formannskapet. Ved formannskapskontoret oppbevares også forhandlings(møte)-bok for bystyret.

Forhandlingsbøkene — som skal (bør) ha saksregister — autoriseres av fylkesmannen.

c. Anvisningsbok, innrettet i samsvar med budsjettpostene og med plass for hver budsjettpost (derunder det bevilgede beløp). Utøves anvisningsmyndighet av andre enn ordføreren (rådmannen), fører hver enkelt av disse til-

svarende anvisningsbok, omfattende de budsjettposter hver anviser på. 29 april.

d. Særskilt bok eller kartotek, hvor alle de valg føres inn som blir gjort av bystyret og formannskapet.

e. Bøker som for øvrig måtte trenges.

Ved formannskapskontoret oppbevares også møtebøker m. m. vedkommende faste utvalg, styrer, råd og komitéer, når disse ikke har eget kontor; videre bystyrets og formannskapets arkiver.

Av skrivelser som går ut, tas gjenparter, når det ikke er tilstrekkelig å gi en kort gjengivelse av dem i dagboken. Viktigere skrivelser som kommer inn, oppbevares.

Bøker og arkiv oppbevares betryggende og innrettes og ordnes slik at en ved hjelp av registre, dagbøker, forhandlingsbøker og arkiv raskt kan kontrollere at sakene blir fremmet til riktig adressat og avgjort i tide, og videre slik at en hurtig og sikkert kan finne fram til en saks dokumenter, behandling og avgjørelse, når det oppstår spørsmål om den.

Kontoret (med ordførerens underskrift) sender utskrift av bystyrets og formannskapets vedtak — med nødvendige opplysninger — til rette vedkommende. I utskriften tas ikke med det stemmetall vedtak av formannskapet er gjort med, med mindre vedtaket er innstilling eller uttalelse til annen myndighet (bystyret, statsmyndigheter) eller utskriften skal brukes til innhenting av nødvendig godkjenning eller samtykke av annen myndighet. Videre sender kontoret (med ordførerens underskrift) uten unødig opphold meldinger fra offentlige myndigheter til rette vedkommende.

Kontoret sender bystyret melding om formannskapsvedtak når loven påbyr det, når bystyret krever det, eller vedtaket antas å være av større interesse for bystyret.

Bruksregler *) for Stranda bygdealmenning. 29 april.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet hvori det i medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern, treffes bestemmelse om loftsrydning i Oslo. 2 mai.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tilføyelse av et nytt (siste) ledd til § 1 i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Stathelle. 2 mai.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Skaun herred, Sør-Trøndelag fylke. 2 mai.

---

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Kunngj. 3 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

3 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Frk. Hanna Brochmann Svestads legat» til støtte for gamle og syke kvinner som er i trang og hører hjemme i Nesodden, opprettet ved testament av 10 desember 1902.

3 mai. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Frol herad, Nord-Trøndelag fylke.

3 mai. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om tillatelse til jakt og fangst av alke og lundefugl til menneskeføde i Røst herred, Nordland fylke.

3 mai. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for byggebeltet om Åsgårdstrand i Sem herred, Vestfold fylke.

4 mai. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om at lov om bygningsvesenet skal gjelde i et nærmere angitt strøk av Eidsberg herred, Østfold fylke.

4 mai. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovas § 66 for bygningstroket Norheimsund i Kvam herad, Hordaland fylke.

5 mai. Nr. 1. **Lov** **) [1]) om forandring i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920.

I.

I lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 og senere tilleggslover skal følgende bestemmelser lyde:

§ 2, første ledd.

Manntallet istandbringes i de år, stortingsvalg holdes. Til grunn legges manntallet fra forrige valg. I manntallet innføres alle de, som 1 august er bosatt i valgsognet og har stemmerett efter Grunnlovens § 50, med mindre de har tapt stemmeretten efter Grunnlovens § 53. Likeledes innføres de, som senest på den fastsatte valgdag kommer til å fylle det 23de år og da vil ha vært bosatt i landet i 5 år, såfremt de

---

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 17.
**) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 67 for 1938. Innst. O. nr. 34. St.tid., forh. i Ot. s. 278—281; i Lt. s. 52.

ellers opfyller stemmerettsvilkårene. De, hvis stemmerett er suspendert, innføres med anmerkning om suspensjon og om grunnen til denne. Familieforsørgere anses bosatt i det valgsogn hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i et annet valgsogn og derfor i lengere tid må opholde sig i dette. Som familieforsørger anses efter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn). 5 mai. Nr. 1.

§ 12, nr. 1.

1. Valgting til utkåring av stortingsmenn skal holdes på en og samme dag i alle rikets valgsogn i oktober måned i hver stortingsperiodes siste år. Dagen fastsettes i betimelig tid av Kongen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om forandringer i lov om kommunevalg av 10 juli 1925. 5 mai. Nr. 2.

I.

I lov om kommunevalg av 10 juli 1925 med senere tilleggslover skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1, første ledd.

Stemmeberettiget ved kommunevalg er enhver som har statsborgerlig stemmerett efter Grunnlovens § 50, jfr. § 53, og som i tiden fra og med 31 desember året før det år valg skal holdes, har bodd og fremdeles bor i kommunen. Familieforsørgere anses bosatt i den kommune hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i en annen kommune og derfor i lengere tid må opholde sig i denne. Som familieforsørger anses efter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).

§ 10, annet ledd.

Utelukket fra valg er fylkesmannen, rådmenn og almindelig revisor i kommunen.

§ 10, tredje ledd, litra b.

b. den som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herredstyret eller bystyret de 4 siste år.

---

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 67 for 1938. Innst. O. nr. 34. St.tid., forh. i Ot. s. 278—281; i Lt. s. 52.

5 mai. Nr. 2. § 12, første punktum.

Valgting til valg av herredstyre og bystyre holdes hvert fjerde år, som almindelig regel på en og samme dag i oktober i hele riket.

II.

Overgangsbestemmelse.

Forskriftene om valgting hvert fjerde år i kommunevalglovens § 12 første punktum, jfr. § 10 tredje ledd litra b skal tre i kraft fra 1946 slik at kommunevalg efter de nye regler første gang blir holdt i 1950 og fortsatt hvert fjerde år.

For øvrig trer loven i kraft straks.

5 mai. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om forandring i midlertidig lov av 8 april 1938 om Arbeiderfondet.

I.

I lov av 8 april 1938 om Arbeiderfondet skal følgende bestemmelser lyde:

§ 5. De nærmere regler om avgiftsplikten, om beregningen av avgiften og om betaling og opkreving av avgiften m. v. fastsettes av Kongen.

For inndrivelsen av avgiften får de regler som gjelder for formues- og inntektsskatt til staten tilsvarende anvendelse.

II.

Loven trer i kraft straks og nyttes på avgift som skal svares for regnskapsåret 1938 eller regnskapsår som løp ut i 1938 og for senere regnskapsår.

5 mai. **Kongeleg kunngjering** **) [2]) om avgift til statskassa på brennevin (sprit) og reseptblankettar for budsjetterminen 1939—40.

For budsjetterminen 1 juli 1939—30 juni 1940 skal det av brennevin på meir enn 60 volumprosent alkoholstyrke (sprit) som A/S Vinmonopolet sel til apotek og medisindispenserande lækjarar og dyrlækjarar, og av autoriserde reseptblankettar som vert utleverde til lækjarar og dyrlækjarar, svarast desse avgifter til statskassa:

på brennevin ..... kr. 0,05
for kvar liter,
på reseptblankettar ..... » 5,00
for kvar blokk på 100 blankettar.

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 17.
[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 14. Innst. O. nr. 37. St.tid., forh. i Ot. s. 278; i Lt. s. 52.
[2]) St.vedtak 18 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2452. Budsjettinnst. S. nr. 199. St.tid. s. 863—864.

Kongeleg kunngjering *) [1]) om avgift til statskassa frå apotekarar for 1939—40. 5 mai.

Den som har fått bevilling til å driva eit apotek som ikkje kan seljast, anten etter lov frå 4 august 1909 med seinare tilleggslover eller med plikt til å gjeva seg inn under fyresegni i ei ny apoteklov, eller som friviljug har gjeve seg inn under fyresegni om avgift, skal for budsjettåret 1 juli 1939—30 juni 1940 svara avgift til statskassa av omsetnaden sin etter desse reglane:

§ 1.

1. Dei fyrste kr. 50 000 av omsetnaden er fri for avgift.
2. Frå restsumen vert frådregi 25 pst. for vanlege handelsvarer m. m.
3. Av den omsetnaden som vert attende svarast desse avgifter:

Av 1ste	kr. 5 000	(eller deler av deim)	1	pst.
» 2net	» 5 000	—»—	2	»
» 3dje	» 5 000	—»—	3	»
» 4de	» 5 000	—»—	4	»
» 5te	» 5 000	—»—	5	»
» 6te	» 5 000	—»—	6	»
» 7de	» 5 000	—»—	7	»
» omsetnad over dette			8	»

Dei avgifter som vert rekna ut på denne måten, skal aukast:

for apotek med omsetnad

over kr.	75 000	til og med kr. 100 000	med	5 pst.
» »	100 000	—kr. 150 000	»	10 »
» »	150 000	—» 200 000	»	15 »
» »	200 000		»	20 »

4. Den som etter avtale med staten om løysing av apotek som kunde seljast, etter løysinga driv apoteket som personleg privilegium, svarar avgift i samhøve med det som er fastsett om dette i avtala og etter dei avgiftsfyresegni som gjaldt på løysingstida.

§ 2. Ein reknar som omsetnad i eit apotek alle sumar som er komne inn ved å handla med varer, anten dei er av det slaget at dei berre kan seljast frå apotek eller ikkje. Likevel vert ikkje rekna med dei sumene som er komne inn for varer som seljast til andre apotek. Omsetnad ved filialapotek og vanleg medisinutsal skal reknast ut serskild frå hovud-

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 17.

[1]) St.vedtak 18 april. Sjå St.prp. nr. 1. kap. 2051. Budsjettinnst. S. nr. 195. St.tid. s. 863.

5 mai. apoteket. Omsetnad ved handkjøpsutsal skal reknast med i hovudapoteket sin omsetnad.

§ 3. Sosialdepartementet kan heilt eller delvis gjeva etter avgifta, der det vil verta sers tungt for vedkomande å betala den, og avgift av omsetnad av sukkersjukerådet insulin som frå apotekene vert selt utan fortenest.

§ 4. Avgiftsumar som er mindre enn kr. 10, vert ikkje oppkravde.

5 mai. **Kongeleg kunngjering** *) [1]) om vegavgifter m. v. i budsjetterminen 1939—40.

I samhøve med lov om motorvogner frå 20 februar 1926 § 22, jfr. lover frå 6 juni 1930 og 2 juni 1933, og mellombels lov frå 3 mars 1939 om avgift av bensin og gummiringar for motorvogner gjeld for budsjetterminen 1939—40 desse vegavgifter og ekstraordinære avgifter:

1. For kvart påbyrja 100 kg av det vogna veg i driftsferdig stand med vanleg utstyr og tyngste tilhøyrande overstell og eventuelt med den tyngste tilhengjar som vert bruka til vogna:
   a. Av elektriske motorvogner med drift frå akkumulatorbatteri:
      med luftgummiringar: 1,50 kr. året,
      med andre gummiringar: 2 kr. året.
      Minste avgift 10 kr. året.
   b. Av motorvogner med drift frå gassgeneratoranlegg og dampdrivne vogner (vegne med fullt brenselrom):
      med luftgummiringar: 6 kr. året,
      med andre gummiringar: 8 kr. året.
   c. Av tråd-bussar (trolleybussar):
      med luftgummiringar: 9 kr. året,
      med andre gummiringar: 15 kr. året.
   d. Av motorvogner som til framdrift heilt eller i hovudsaka nyttar anna brennto som ikkje er avgiftspliktig (vegne med fullt brenselrom):
      med luftgummiringar: 30 kr. året for personbilar (bussar) med over 25 sitjeplassar og elles 20 kr. året,
      med andre gummiringar: 40 kr. året for personbilar (bussar) med over 25 sitjeplassar og elles 30 kr. året.
      Departementet kan setja ned avgifta etter denne bokstav i serlege høve.

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 17.
[1]) St.vedtak 22 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2061. Budsjett innst. S. nr. 196. St.tid. s. 912—916.

2. Av prøvenummer som vert gjeve for heile året, 30 kr. 5 mai.
året, og av prøvenummer til bruk berre for motorsyklar 10 kr. året.

Av prøvenummer gjeve for stutt tid 2 kr. dagen.

3. Av hjulringar for motorvogner (ytterdekk, luftkjerneringar og kompaktringar) som vert innførde til riket eller tilverka her og som det er nytta gummi til, og av luftslangar, slangevernarar og felgband — 3 kr. av kvart kg.

Hjulringar (dekk og slangar m. m.) for vanlege syklar med påhengsmotor er fritekne for gummiavgift.

Arbeidsdepartementet kan på søknad heilt eller for ein del gjeva tilbake avgift av gummiringar m. v. som vert nytta til motorvogn åt framand makts diplomatiske tenestmenn som er tilsette her og offisielt melde, og åt utsend generalkonsul, konsul og visekonsul, soframt same slag norske tenestmenn nyt tilsvarande føremuner i vedkomande framande land.

4. Av bensin som vert innførd til riket eller tilverka her, 12 øre av kvar liter.

Denne avgifta skal også svarast av petroleum og andre flytande brennto som vert blanda i bensin, soframt blandinga kan nyttast til drift av motorvogner. Departementet kan likevel setja ned avgifta av bensol som gassverk har tilverka til å blanda i bensin, og avgifta av sprit til drift av motorvogner når den er laga innanlands, med opptil 6 øre for kvar liter.

Friteken for avgift er bensin som vert nytta til skeinegangsvogner åt stats- og privatjarnvegar, statens motorbåtar, luftfarty, også private, og bensin til industriell verksemd i større mengder enn 2 000 liter om året til anna enn drift av motorvogner.

Vidare er bensin som vert nytta til motorbåtar som trygdepliktige fiskarar brukar til fiske, friteken for avgift.

Arbeidsdepartementet kan fastsetja at dette berre skal gjelda for fiskarar som har fjerdeparten av inntekta si av fisket.

Etter søknad til Arbeidsdepartementet kan bensin som vert bruka til kommunale og private ferjor i større mengder enn 2 000 liter om året, fritakast for avgift.

Likeeins er inntil 200 liter bensin som motorvogn eller motorbåt har med frå utlandet til eige bruk, friteken for avgift.

Den fyresegna som er teki inn ovanfor under 3, siste leden, om høve for Arbeidsdepartementet til å gjeva tilbake avgift av gummi til motorvogn åt framand makts

5 mai. diplomatiske og konsulære tenestmenn, gjeld også med omsyn til refusjon til desse tenestmenn av bensinavgifta.

I tilfelle misbruk kan Arbeidsdepartementet nekta avgiftsfritaking (eller refusjon) for ei kortare eller lengere tid.

Etter søknad kan Arbeidsdepartementet fastsetja at avgift av bensin som vert ført ut att or riket i mengder på minst 400 liter, kan gjevast tilbake.

Til vederlag for den avgifta som vert betalt av motorfarty som ikkje er fritekne for avgift, får Handelsdepartementet til rådvelde 2 pst. av bensinavgifta.

5 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om stempelavgift til statskassen av dokumenter og spillekort i budgett-terminen 1939—40.

Post 1.

I budgett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 svares stempelavgift til statskassen av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lov av 24 juni 1915 nr. 3, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1 omhandlede dokumenter samt av dokumenter, omhandlet i andre lover, som plikter den for visse nummer i tariffen for stempelpapir opførte avgift, efter følgende satser:

a. av veksler:

Kr. 0,10	når pålydendet er				inntil kr.		200
» 0,20	—»—	over kr.	200	—	»		400
» 0,30	—»—	— »	400	—	»		600
» 0,40	—»—	— »	600	—	»		800
» 0,50	—»—	— »	800	—	»	1	000
» 0,60	—»—	— »	1 000	—	»	1	200
» 0,70	—»—	— »	1 200	—	»	1	400
» 0,80	—»—	— »	1 400	—	»	1	600
» 0,90	—»—	— »	1 600	—	»	1	800
» 1,00	—»—	— »	1 800	—	»	2	000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav;

b. av vekselobligasjoner, hvis pålydende beløp er over kr. 5 000:

kr. 3,00	når pålydendet er			inntil kr.	6	000
» 3,50	—»—	over kr.	6 000	— »	7	000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav;

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1, kap. 2031 og 2032. Budsjett-innst. S. nr. 194. St.tid. s. 854—57.

c. av firmaanmeldelser fra innenlandsk aksjeselskap eller kommandittaksjeselskap: kr. 1 for hvert 100 kroner eller del derav, som aksjekapitalen utgjør; 5 mai.

d. av forsikringskontrakter (poliser):

1. av kontrakter om transport- og sjøforsikring for varer og gjenstander, derunder skib:

Kr. 0,10 av hvert 1 000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på, når den gjelder en bestemt transport eller reise eller en tid av inntil 6 måneder og ellers kr. 0,20 for hvert 1 000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på;

2. av kontrakter om andre arter forsikringer med undtagelse av livsforsikring, ulykkesforsikring, brandforsikring og husdyrforsikring:

kr. 0,10 av hver kontrakt;

e. av sluttsedler ved omsetning:

1. av aksjer:

kr.	0,75	når sluttsedlens pålydende er			inntil	kr.	100
»	1,50	—»—	over	kr. 100	—	»	200
»	2,25	—»—	—	» 200	—	»	300
»	3,00	—»—	—	» 300	—	»	400
»	4,50	—»—	—	» 400	—	»	600
»	5,00	—»—	—	» 600	—	»	800
»	7,50	—»—	—	» 800	—	»	1 000
»	9,00	—»—	—	» 1 000	—	»	1 200

og når pålydendet er større, kr. 1,50 ytterligere for hvert 200 kroner eller del derav;

2. av obligasjoner:

kr.	0,10	når sluttsedlens pålydende er			inntil	kr.	100
»	0,15	—»—	over	kr. 100	—	»	200
»	0,25	—»—	—	» 200	—	»	300
»	0,30	—»—	—	» 300	—	»	400
»	0,40	—»—	—	» 400	—	»	500
»	0,75	—»—	—	» 500	—	»	1 000
»	1,10	—»—	—	» 1 000	—	»	1 500
»	1,50	—»—	—	» 1 500	—	»	2 000
»	1,90	—»—	—	» 2 000	—	»	2 500
»	2,25	—»—	—	» 2 500	—	»	3 000

og når pålydendet er større, kr. 0,75 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav;

f. av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom eller bruksrett over fast eiendom eller stående ydelse av fast eiendom samt av dokumenter, som plikter den for visse nummer i stempelpapirtariffen opførte avgift, efter følgende

5 mai.

tariff for stempelpapir:

Nr.	1	til kr.	0,50	for dokument med pålydende av		inntil kr.	50		
»	2	» »	1,00	over	»	50	inntil	kr.	100
»	3	» »	1,50	—	»	100	—	»	150
»	4	» »	2,50	—	»	150	—	»	250
»	5	» »	5	—	»	250	—	»	500
»	6	» »	10	—	»	500	—	»	1 000
»	7	» »	15	—	»	1 000	—	»	1 500
»	8	» »	20	—	»	1 500	—	»	2 000
»	9	» »	25	—	»	2 000	—	»	2 500
»	10	» »	30	—	»	2 500	—	»	3 000
»	11	» »	35	—	»	3 000	—	»	3 500
»	12	» »	40	—	»	3 500	—	»	4 000
»	13	» »	45	—	»	4 000	—	»	4 500
»	14	» »	50	—	»	4 500	—	»	5 000
»	15	» »	55	—	»	5 000	—	»	5 500
»	16	» »	60	—	»	5 500	—	»	6 000
»	17	» »	65	—	»	6 000	—	»	6 500
»	18	» »	70	—	»	6 500	—	»	7 000
»	19	» »	75	—	»	7 000	—	»	7 500
»	20	» »	80	—	»	7 500	—	»	8 000
»	21	» »	85	—	»	8 000	—	»	8 500
»	22	» »	90	—	»	8 500	—	»	9 000
»	23	» »	95	—	»	9 000	—	»	9 500
»	24	» »	100	—	»	9 500	—	»	10 000
»	25	» »	110	—	»	10 000	—	»	11 000
»	26	» »	120	—	»	11 000	—	»	12 000
»	27	» «	130	—	»	12 000	—	»	13 000
»	28	» »	140	—	»	13 000	—	»	14 000
»	29	» »	150	—	»	14 000	—	»	15 000
»	30	» »	160	—	»	15 000	—	»	16 000
»	31	» »	170	—	»	16 000	—	»	17 000
»	32	» »	180	—	»	17 000	—	»	18 000
»	33	» »	190	—	»	18 000	—	»	19 000
»	34	» »	200	—	»	19 000	—	»	20 000
»	35	» »	215	—	»	20 000	—	»	21 500
»	36	» »	230	—	»	21 500	—	»	23 000
»	37	» »	245	—	»	23 000	—	»	24 500
»	38	» »	260	—	»	24 500	—	»	26 000
»	39	» »	275	—	»	26 000	—	»	27 500
»	40	» »	290	—	»	27 500	—	»	29 000
»	41	» »	305	—	»	29 000	—	»	30 500
»	42	» »	320	—	»	30 500	—	»	32 000

5 mai.

Nr. 43	til kr.	340	for dokument med pålydende av over	kr.	32 000	inntil kr.	34 000
» 44	» »	360	—	»	34 000	—	»	36 000
» 45	» »	380	—	»	36 000	—	»	38 000
» 46	» »	400	—	»	38 000	—	»	40 000
» 47	» »	420	—	»	40 000	—	»	42 000
» 48	» »	440	—	»	42 000	—	»	44 000
» 49	» »	465	—	»	44 000	—	»	46 500
» 50	» »	490	—	»	46 500	—	»	49 000
» 51	» »	515	—	»	49 000	—	»	51 500
» 52	» »	540	—	»	51 500	—	»	54 000
» 53	» »	570	—	»	54 000	—	»	57 000
» 54	» »	600	—	»	57 000	—	»	60 000
» 55	» »	630	—	»	60 000	—	»	63 000
» 56	» »	660	—	»	63 000	—	»	66 000
» 57	» »	695	—	»	66 000	—	»	69 500
» 58	» »	730	—	»	69 500	—	»	73 000
» 59	» »	765	—	»	73 000	—	»	76 500
» 60	» »	800	—	»	76 500	—	»	80 000
» 61	» »	840	—	»	80 000	—	»	84 000
» 62	» »	880	—	»	84 000	—	»	88 000
» 63	» »	920	—	»	88 000	—	»	92 000
» 64	» »	960	—	»	92 000	—	»	96 000
» 65	» »	1 000	—	»	96 000	—	»	100 000
» 66	» »	1 060	—	»	100 000	—	»	106 000
» 67	» »	1 120	—	»	106 000	—	»	112 000
» 68	» »	1 180	—	»	112 000	—	»	118 000
» 69	» »	1 240	—	»	118 000	—	»	124 000
» 70	» »	1 300	—	»	124 000	—	»	130 000
» 71	» »	1 360	—	»	130 000	—	»	136 000
» 72	» »	1 420	—	»	136 000	—	»	142 000
» 73	» »	1 480	—	»	142 000	—	»	148 000
» 74	» »	1 540	—	»	148 000	—	»	154 000
» 75	» »	1 600	—	»	154 000	—	»	160 000
» 76	» »	1 680	—	»	160 000	—	»	168 000
» 77	» »	1 760	—	»	168 000	—	»	176 000
» 78	» »	1 840	—	»	176 000	—	»	184 000
» 79	» »	1 920	—	»	184 000	—	»	192 000
» 80	» »	2 000	—	»	192 000	—	»	200 000
» 81	» »	2 100	—	»	200 000	—	»	210 000
» 82	» »	2 200	—	»	210 000	—	»	220 000
» 83	» »	2 300	—	»	220 000	—	»	230 000
» 84	» »	2 400	—	»	230 000	—	»	240 000
» 85	» »	2 500	—	»	240 000	—	»	250 000
» 86	» »	2 600	—	»	250 000	—	»	260 000

5 mai.

Nr.	87	til kr.	2 700	for dokument med pålydende av over	kr.	260 000	inntil kr.	270 000
»	88	» »	2 800	—	»	270 000	— »	280 000
»	89	» »	2 900	—	»	280 000	— »	290 000
»	90	» »	3 000	—	»	290 000	— »	300 000
»	91	» »	3 100	—	»	300 000	— »	310 000
»	92	» »	3 250	—	»	310 000	— »	325 000
»	93	» »	3 400	—	»	325 000	— »	340 000
»	94	» »	3 550	—	»	340 000	— »	355 000
»	95	» »	3 700	—	»	355 000	— »	370 000
»	96	» »	3 850	—	»	370 000	— »	385 000
»	97	» »	4 000	—	»	385 000	— »	400 000
»	98	» »	4 200	—	»	400 000	— »	420 000
»	99	» »	4 400	—	»	420 000	— »	440 000
»	100	» »	4 650	—	»	440 000	— »	465 000
»	101	» »	4 900	—	»	465 000	— »	490 000
»	102	» »	5 150	—	»	490 000	— »	515 000
»	103	» »	5 400	—	»	515 000	— »	540 000
»	104	» »	5 700	—	»	540 000	— »	570 000
»	105	» »	6 000	—	»	570 000	— »	600 000
»	106	» »	6 300	—	»	600 000	— »	630 000
»	107	» »	6 600	—	»	630 000	— »	660 000
»	108	» »	6 950	—	»	660 000	— »	695 000
»	109	» »	7 300	—	»	695 000	— »	730 000
»	110	» »	7 650	—	»	730 000	— »	765 000
»	111	» »	8 000	—	»	765 000	— »	800 000
»	112	» »	8 400	—	»	800 000	— »	840 000
»	113	» »	8 800	—	»	840 000	— »	880 000
»	114	» »	9 200	—	»	880 000	— »	920 000
»	115	» »	9 600	—	»	920 000	— »	960 000
»	116	» »	10 000	—	»	960 000	— »	1 000 000
»	117	» »	10 500	—	»	1 000 000	— »	1 050 000
»	118	» »	11 000	—	»	1 050 000	— »	1 100 000

og så fremdeles ytterligere kr. 500 for hvert 50 000 kroner eller del derav som summen er høiere enn kr. 1 100 000.

Post 2.

I samme budsjett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 1,25 for hvert spill.

Spillekort, som utføres til utlandet eller leveres til bruk på Svalbard eller Jan Mayen under befølgelse av den kontroll, som bestemmes av Finans- og tolldepartementet, er fritatt for stempelavgift.

Stortingsvedtak *) om samtykke til at det fra 1 juli 1939 opprettes en ny avdeling, Trygdeavdelingen, i Sosialdepartementet. 5 mai.

Kongelig resolusjon *). 5 mai.

1) Alminnelige forskrifter om handel med legemidler m. v. fra medisinutsalg som ble utferdiget ved kongelig resolusjon av 1 april 1932, forandres til å lyde som nedenfor anført.

2) Forandringene trer i kraft straks.

Etter forandringene lyder nedenstående paragrafer i forskriftene så:

§ 4, første ledd: Håndkjøpsutsalg skal på apotekerens vegne og for hans regning styres av en farmasøyt eller en annen pålitelig person som apotekeren antar, men som vedkommende distriktslege må godkjenne.

§ 4, fjerde ledd: Distriktslegen holder fylkeslegen, medisinaldirektøren og departementet underrettet om hvem som blir antatt som styrer av håndkjøpsutsalg innen hans distrikt.

§ 5, annet ledd: Departementet kan fra salg fra håndkjøpsutsalg unnta nærmere bestemte legemidler og stoffer, og fastsette hvilke legemidler og forbindingsaker håndkjøpsutsalg til enhver tid i passende mengder skal være forsynt med. Videre kan departementet på de vilkår det setter, fra håndkjøpsutsalg tillate solgt nærmere bestemte, av de mere alminnelig brukte legemidler som ikke er tilberedt eller dispensert på norsk apotek.

§ 12, nytt tredje ledd: Apotekeren skal minst én gang hvert halvår foreta ettersyn av ethvert håndkjøpsutsalg han har, og skal derom gjennom distriktslegen og fylkeslegen sende melding til medisinaldirektøren.

§ 13: Håndkjøpsutsalg er underkastet kontroll og ettersyn av vedkommende offentlige leger og den farmasøytiske apotekvisitator. Ettersyn foretas minst én gang om året.

Kongelig resolusjon **). 5 mai.

De forskrifter om melk og fløte som med hjemmel i lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 er fastsatt ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935, gis følgende tillegg:

Om iskrem m. v.

§ 12. Vare som kalles iskrem, kremis, fløteis, fløteiskrem, fløtekremis eller liknende, skal være framstillet ved frysing av

*) Se St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 16. Tillegg til budsjett-innst. S. nr. 3. St.tid. s. 1028.

**) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

5 mai. søt fløte, melk (også tørrmelk, melkepulver, skummet melk, kondensert eller konsentrert melk), alminnelig sukker (sakkarose), med eller uten tilsetting av egg. Melken og fløten skal være varmebehandlet etter helserådets nærmere bestemmelse (jfr. § 4 foran).

100 gram av sådan vare må inneholde minst 12 gram melkefett. Den må ikke være tilsatt mel eller andre bindemidler, syntetiske smaks- og søtingstoffer eller syntetisk farge, Vare som kalles vaniljeis, må tilfredsstille de krav som er fastsatt ovenfor.

Omfrysing av returvare er forbudt.

Varer som er omhandlet i denne paragraf, og erstatninger for dem, må i løst mål eller vekt bare selges eller serveres fra faste utsalgsteder der salg i løst mål eller vekt eller servering av melk og fløte er tillatt. Ellers kan de til publikum bare selges i den pakning som de kommer i fra tilvirkeren og fra utsalgsted som er godkjent av helserådet.

5 mai. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter og forskrift om plikt til å sende melding når tuberkuløs syk flytter, for Steinkjer.

5 mai. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk av 6 mai 1938 § 7 bestemmes:

1. Bestemmelsene i midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk av 6 mai 1938 § 1 gjøres gjeldende for alt fiske utenfor territorialgrensen.
2. Bestemmelsene i samme lovs §§ 2, 3 og 4 gjøres gjeldende for alt fiske som drives ved den norske kyst uansett om dette foregår innenfor eller utenfor territorialgrensen.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

5 mai. **Kongelig resolusjon** *).

I henhold til lov om fangst av bardehval av 14 juni 1935 med tilleggslov av 16 juli 1936 § 7 bestemmes som gjeldende fra og med fangstsesongen 1938—39 og inntil videre:

Av all olje som produseres skal det betales en avgift av 50 øre pr. fat (à 170 kg). Avgiften skal innbetales til Handelsdepartementet ved fangstsesongens avslutning, senest innen 1 august. Av avgiften skal 30 øre pr. fat avsettes til det i loven omhandlede sikringsfond.

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

Kongelig resolusjon *). 5 mai.

1. I samsvar med lov av 25 april 1907 om tilveiebringelse av oppgaver til den offisielle statistikk skal det holdes en fullstendig jordbrukstelling 20 juni 1939.

2. Tellingen i landdistriktene skal bli styrt av herredstyrets ordfører og jordstyrets medlemmer med den første som formann i tellingstyret. Tellingen blir å utføre av de personer som tellingstyret finner skikket til dette.

3. Tellingen i kjøpstedene og ladestedene skal bli styrt av den kommunale tjenestemann som ordføreren finner best skikket til dette og bli utført av de personer som denne tar til hjelp.

4. Det statistiske sentralbyrå blir bemyndiget til å treffe de foranstaltninger som kreves for å få tellingen utført.

Bruksregler *) for Strinda og Bøle bygdealmen- 5 mai.
ning.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 5 mai.

I medhold av § 17 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer med tilleggslover og post X, punkt 1 i plakat av 7 november 1930 om innføring av levende dyr og smitteførende gjenstander bestemmes:

Landbruksdepartementets kunngjøring av 13 februar 1939 om at frø av alle slag, som kommer fra land i Europa skal lagres i 14 dager før det sendes til forbrukerne, oppheves. De partier frø som er ført inn, men ennå ikke er frigitt i henhold til den nevnte kunngjøring, kan frigis.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 5 mai.

Med hjemmel av § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst, jfr. kongelig resolusjon av 25 september 1931, fredes ærfugl, herunder Spitsbergenærfugl (ekonge) det hele år i Sør-Trøndelag fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1943.

Overtredelse av denne bestemmelse er straffbar.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av 5 mai.
og bygningsvedtekter for gnr. 106, bnr. 4, Torgenholtet i Rælingen herred, Akershus fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av 5 mai.
og bygningsvedtekter for Mosseskogen i Jeløy herred, Østfold fylke.

---

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

6 mai. **Skrivelse** *) fra Finans- og tolldepartementet.

I henhold til toll-lovens § 37, jfr. kongelig resolusjon av 10 februar 1939, har departementet i dag truffet bestemmelse om at innførsel til og utførsel fra Sørli herred av varer over riksgrensen fra 1 juli 1939 og inntil videre bare skal være tillatt etter mellomriksveien over Sørli tollstasjon, jfr. den i Norsk lovtidend inntatte skrivelse av 9 august 1902.

8 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Diakonisse Mathilde Madland og Marine Madland Nissens legat» til selvhjelp for begavet ungdom i Egersund by og herred, opprettet ved gavebrev fra enkefru Marine Nissen av 20 november 1938.

8 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Henrik von Zernikow-Loss' legat» til fremme av forskjellige kulturelle formål i Kristiansand, opprettet ved testament av 8 januar 1934.

8 mai. **Rundskrivelse** **) fra Justisdepartementet til politimestrene om Spaniakontrollen.

Med hjemmel i lov av 19 mars 1937 og kongelig resolusjon av s. d. har Justisdepartementet bestemt:

De forskrifter som departementet har fastsatt for å hindre deltagelse i borgerkrigen i Spania, jfr. rundskrivelser av 19 mars 1937 og 14 november 1938, oppheves.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

8 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Latvia 25 april 1939 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst ***) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936.

8 mai. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Horten.

8 mai. **Skriv** †) frå Landbruksdepartementet om forbod mot hamning med geit i skogmark i ymse strok av Vikebygd herad, Hordaland fylke.

8 mai. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at all skog skal være vernskog i Bjarkøy herred, Troms fylke.

---

*) Kunngj. 12 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Kunngj. 19 mai i i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.
†) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 18.

Skriv *) frå Handelsdepartementet om vedtekt for om- 9 mai.
førselshandel frå portrom m. v. i Åkra herad, Rogaland fylke.

Rundskrivelse **) fra Sosialdepartementet til fylkesmen- 10 mai.
nene.

I henhold til den bemyndigelse som er gitt ved kongelig resolusjon av 18 juli 1913, har departementet endret § 7 i instruks for distriktsleger av s. d. til å lyde slik:

«Han fører det nærmeste tilsyn med apotek, filialapotek og medisinutsalg i distriktet og deltar i fylkeslegens ettersyn av disse. Minst én gang om året foretar han ettersyn av de håndkjøpsutsalg for legemidler m. v. som drives i hans distrikt, og sender gjennom fylkeslegen melding herom til medisinaldirektøren. Han godkjenner den av apotekeren antatte bestyrer av håndkjøpsutsalg, og holder fylkeslegen, medisinaldirektøren og departementet underrettet herom.»

Ved kongelig resolusjon av 5 mai 1939 ble det bl. a. — som et tillegg til § 5, annet ledd, i de alminnelige forskrifter om handel med legemidler fra medisinutsalg av 1 april 1932 — gitt adgang til fra håndkjøpsutsalg å selge bestemte legemidler m. v. som ikke er tilberedt eller dispensert på norsk apotek. En liste over de preparater som det inntil videre skal være tillatt å selge på denne måte, følger som bilag til denne rundskrivelse.

Bilag.

Legemidler

som inntil videre kan selges fra håndkjøpsutsalg, uaktet de ikke er tilberedt eller dispensert på norsk apotek.

A. Til innvendig bruk.

1. Acetylith.
2. Asetylsalisylsyretabletter, i originalrør.
3. Albyl.
4. Aspirintabletter.
5. Atyltabletter «Nyco».
6. Brandreths piller.
7. Dittens piller.
8. Globoid.
9. Licyl.
10. Magnesia, biserirte.
11. Sagradapiller.
12. Togal.

B. Til utvendig bruk.

1. Antirheuma balsam.
2. Anusol stikkpiller.
3. Allcocks plaster.
4. Inotyol.
5. Mentholatum.
6. Rectoid stikkpiller.
7. Sloans liniment.
8. Termogenvatt.

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 18.
**) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

10 mai. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om retting av § 1 A, første punktum i heradstyret sitt vedtak frå 25 mars 1939 om stengingstid for utsalsstader i Forsand herad, Rogaland fylke (jfr. departementets skriv frå 31 mars 1939, inntekt i Lovtidend 1ste deild nr. 13).

10 mai. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Nittedal herred, Akershus fylke.

10 mai. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at elg skal være fredet det hele år til utgangen av året 1940 i Aust-Agder fylke.

10 mai. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om at Fredrikstad byggebelte i Borge herred, Østfold fylke, på strekningen Kjølberg—Gansrødbukta legges under Fredrikstad bygningsmyndigheter og bystyre.

11 mai. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om løyve til å felle rådyr i Setskog herred, Akershus fylke.

11 mai. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om at elg skal være fredet det hele år til utgangen av året 1940 i Finnmark fylke.

11 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brannvesenet skal være gjeldende for et strøk omkring Alvdal jernbanestasjon i Alvdal herred, Hedmark fylke.

12 mai. Nr. 1. **Lov** **) [1]) om endring i lov om brandvesenet av 15 august 1908 og lov om bygningskommuner av 22 februar 1924.

I § 66 i lov om brandvesenet av 15 august 1908 tilføies et nytt 3 ledd sålydende:

«§ 96 første ledd og annet ledds første, tredje, fjerde og femte punktum i lov om kommunestyre på landet av 10 juni 1938 får tilsvarende anvendelse for brandkommuner.»

I § 2 i lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 tilføies et nytt punkt 5 sålydende:

«5. § 96 første ledd og annet ledds første, tredje, fjerde og femte punktum i lov om kommunestyre på landet av 10 juni 1938 får tilsvarende anvendelse for bygningskommuner.»

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 18.
**) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
***) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. nr. 31. St.tid., forh. i Ot. s. 275; i Lt. s. 51—52.

Lov *) [1]) om endring i lov om Norges Brandkasse. 12 mai. Nr. 2.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om Norges Brandkasse av 12 juni 1931 med tilleggslov av 10 mars 1938 skal for fremtiden lyde således:

§ 1. Norges Brandkasse er en offentlig gjensidig forsikringsinnretning. Brandkassens stilling, formål og virksomhet er angitt i denne lov og i vedtekter som Kongen utferdiger efter forslag av representantskapet.

§ 10. Som regel holder representantskapet sine møter i Oslo og samles ordinært hvert år i siste halvdel av september, med mindre særlige omstendigheter gjør valg av et annet tidspunkt ønskelig. Ekstraordinær samling holdes når det forlanges av

1) vedkommende departement,
2) representantskapets ordfører,
3) styret,
4) eller av minst 12 representanter.

Representantene gis minst 4 ukers varsel. I innkallelsen, der utferdiges av representantskapets ordfører, gis så vidt mulig underretning om de saker som foreligger til behandling.

Representantene tilkommer for reiser til og fra representantskapets møter skyssgodtgjørelse som for offentlige tjenestemenn bestemt. Under reisene og opholdet ved møtene erholder de kostgodtgjørelse efter de av representantskapet vedtatte bestemmelser.

§ 11. Representantskapet velger selv sin ordfører og varaordfører. Valget gjelder inntil nytt valg er foretatt i neste ordinære samling.

Representantskapet fører forhandlingsprotokoll og treffer selv bestemmelse om sin forretningsorden. Det er beslutningsdyktig når ⅔ av dets medlemmer er til stede.

Sakene avgjøres ved almindelig stemmeflerhet. I tilfelle stemmelikhet gjør ordførerens stemme utslaget undtagen ved valg.

§ 14. Representantskapet skal:

a) avgi forslag til vedtekter for Brandkassen;
b) gjennemgå de tildelte vannverksnedsettelser og dermed likestillede nedsettelser samt de besluttede forhøielser av kontingenten for byer eller bymessige bebyggelser; for-

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 10. Innst. O. nr. 33. St.tid., forh. i Ot. s. 276—277; i Lt. s. 52.

12 mai. Nr. 2.

såvidt representantskapet ikke er enig i styrets fastsettelse, forelegges saken for Kongen til endelig avgjørelse;

c) gjennemgå beretninger og regnskaper vedkommende Brandkassens virksomhet samt styrets forhandlingsprotokoll;

d) utferdige instruks for revisorer og decisorer og avsi den endelige decisjon;

e) gjennemgå de av styret forelagte overslag over Brandkassens sannsynlige inntekter og utgifter i det kommende år, bestemme lønnen for styrets valgte medlemmer og revisorene og fastsette lønns- og pensjonsregulativ for Brandkassens personale;

f) behandle klager over bestemmelser truffet av styret eller departementet; sådanne klager kan direkte innbringes for representantskapet;

g) behandle alle forslag til forandringer i de for Brandkassen gjeldende lover;

h) for øvrig behandle alle saker, som forelegges det av departementet, av styret eller av noen representant, samt endelig alle saker som ved lov eller vedtekt måtte underlegges representantskapet.

§ 15. Styret har sitt sete i Oslo og skal bestå av:

1 adm. direktør, besikket av Kongen efter innstilling av representantskapet,

1 medlem valgt av Stortinget og

3 medlemmer valgt av representantskapet.

Hver av de valgte medlemmer må være eier eller medeier av bygning som er forsikret i Brandkassen. Av de av representantskapet valgte medlemmer må en ha forsikring i by, en almindelig landrisiko og en fabrikkrisiko. For sistnevnte risiko kan også velges adm. direktør (disponent) for aksjeselskap eller annen organisasjon som eier sådant anlegg. For hver av de valgte medlemmer skal der velges en varamann, som fyller tilsvarende vilkår.

De samme utelukkelsesgrunner, som i § 7 tredje ledd er fastsatt for representanter, gjelder også for de valgte medlemmer av styret.

De valgte styremedlemmer med varamenn fungerer i 6 år, dog således at ved utgangen av hvert tredje år uttrer de 2 medlemmer med varamenn som har fungert lengst. Hvem der første gang skal uttre, avgjøres ved loddtrekning. Funksjonstiden regnes fra 1 januar efter valget. De fratredende kan gjenvelges.

Styret velger blandt sine valgte medlemmer selv sin formann og nestformann.

Velges en representant til medlem av styret, uttrer han midlertidig av representantskapet, og varamannen inntrer i hans sted. 12 mai. Nr. 2.

Styrets medlemmer har adgang til å delta i representantskapets forhandlinger, dog uten stemme.

§ 19. Brandkassen forsikrer mot skade ved brand.

Brandkassen kan overta forsikring mot skade ved skred, oversvømmelse, flom, storm og stormflod.

Forsikring mot skade som voldes på annen måte enn angitt i første og annet ledd, kan overtas så langt det fastsettes i vedtekt. En utvidelse kan dog ikke foretas med mindre representantskapet har uttalt sig for den.

§ 35. Departementet kan efter forslag av styret og med representantskapets samtykke beskikke kontrollingeniører, som tildeles bestemte distrikter. De skal være teknisk utdannede. De skal ved sin tiltredelse innsende til departementet skriftlig erklæring om at de vil utføre sitt hverv samvittighetsfullt og efter beste overbevisning. De skal være forpliktet til å rette sig efter den instruks, som av departementet efter Brandkassens forslag utferdiges. Deres avlønning bestemmes av representantskapet.

§ 36. Når det er nødvendig for å få et tilstrekkelig antall uhildede takstmenn, eller fordi der trenges særlig kyndighet, kan takstmenn tas av det utvalg, som omhandles i lov om domstolene av 13 august 1915 § 79 eller om fornødent opnevnes utenfor utvalget eller utenfor kommunen i henhold til lov om skjønn av 1 juni 1917 § 14.

Opnevnelsen foretas efter brandtakstbestyrerens begjæring av herreds- eller byretten overensstemmende med lov om skjønn §§ 12 eller 14.

Med forsikringstagerens samtykke kan kontrollingeniøren gjøre tjeneste som takstmann.

§ 44. Kontingenten for bygninger hefter på eiendommen med samme panterett som offentlige eiendomsskatter og inndrives på samme måte som disse, såfremt forsikringen er tegnet av eieren.

Kontingenten for andre forsikringer inndrives ved utpanting.

§ 46. Inntreffer brandskade eller annen skade, som omhandles i § 19 skal brandtakstbestyreren straks han har fått kunnskap om skaden, anstille eller — forsåvidt han ikke er stedets politimyndighet — ved anmeldelse til denne foranledige anstillet efterforskning angående skadens opkomst og årsak.

12 mai. Nr. 2. Sakens dokumenter skal, forsåvidt de innhentede oplysninger ikke finnes å gi anledning til ytterligere foranstaltning, forinnen endelig beslutning herom fattes, av påtalemyndigheten innsendes til Brandkassen. Besluttes rettslig forundersøkelse eller tiltale reist, gis der Brandkassen underretning herom. Denne gis adgang til å gjøre sig bekjent med sakens akter, forsåvidt ikke derved voldes betenkelig opphold. Om sakens endelige utfall skal Brandkassen alltid meddeles underretning.

Brandforhør overensstemmende med straffeprosesslovens regler om rettsmøter under efterforskning kan av Brandkassen forlanges optatt, når dette finnes å være i dens interesse, selv om ikke påtalemyndigheten for sitt øiemed finner rettslig avhørelse fornøden.

Inntil skadetakst er avholdt og politiets tillatelse er meddelt, må i regelen intet borttas, og alt bør forbli i den tilstand, hvori det var, da skaden var skjedd, forsåvidt en sikrere opbevaring ikke er fornøden.

§ 47. Hvad der av Brandkassens ordinære inntekter ikke medgår til erstatning av inntrufne skader og til bestyrelsesutgifter avsettes til fond.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

12 mai. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om lotterier m. v.

§ 1. Ved lotteri forstås i denne lov tiltak hvor deltagerne mot innskudd erhverver gevinst på grunnlag av loddtrekning eller annen forføining hvor utfallet beror på tilfellet.

I tvilstilfelle avgjør vedkommende departement med bindende virkning om der foreligger lotteri.

§ 2. Med de unntak som følger av § 5 er det forbudt å oprette eller drive lotteri uten tillatelse av politiet.

Tillatelsen må ikke overdras. Vedkommende departement kan ved varemesser og utstillinger i særlige tilfelle tillate at driften av de i § 6 omhandlede lotterier overlates til andre efter særskilt av departementet godkjent kontrakt.

Med hjemmel i tillatelsen kan loddsalg bare foregå innen politidistriktet. Til loddsalg utenfor politidistriktet må samtykke innhentes fra vedkommende departement.

§ 3. Tillatelsen gis av politimesteren eller en ham underordnet politiembedsmann i det distrikt hvor lotteriet aktes igangsatt.

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 27 april. Se Ot. prp. nr. 35 for 1938. Innst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 294—305; i Lt. s. 60.

En avgjørelse hvorved en søknad er avslått, kan innbringes til prøvelse av vedkommende departement. 12 mai. Nr. 3.

Har en søker tidligere i løpet av de siste 3 år hatt lotteritillatelse til inntekt for samme formål, må tillatelsen godkjennes av departementet.

Bestemmelsene i 2net og 3dje ledd gjelder dog ikke avgjørelser efter § 4, siste ledd.

§ 4. Lotteritillatelse kan bare gis til inntekt for et almennyttig eller veldedig formål. I tillatelsen skal angis en fullmyndig innvåner av riket som er ansvarlig for lotteriet.

Tillatelsen gis på de vilkår som politiet fastsetter.

Såfremt politiet ikke av særlige grunner treffer annen bestemmelse, skal som vilkår fastsettes:

1. at verdiene av gevinstene utgjør minst 50 pct. av det tillatte loddsalg,
2. at gevinstene er av norsk tilvirkning,
3. at gevinstene holdes forsikret og ikke forringes ved bruk,
4. at loddsedlene inneholder oplysning om lotteriets navn, adresse og formål, gevinstenes antall og verdi, antall lodder som er tillatt solgt, tid og sted for trekningen og kunngjøringen av trekningsresultatet, innen hvilken frist og på hvilket sted gevinstene kan hentes, samt hvordan det forholdes med uavhentede gevinster,
5. at loddsalg ikke settes i gang før det er godtgjort at gevinstene er erhvervet eller det foreligger en av politimesteren godkjent sikkerhet for at de nødvendige midler hertil er til stede,
6. at loddsedler ikke utnyttes i utilbørlig grad til privat reklame,
7. at loddsalg ikke skjer til underpris og at salgsprovisjon ikke utgjør mer enn høist 15 pct. av loddsedlenes pålydende verdi,
8. at loddsalg ikke må foretas av barn under 15 år,
9. at utsettelse med trekning ikke gis,
10. at alle usolgte loddsedler bilagt med foreløbig regnskap over påløpne inntekter og utgifter innsendes til politiet forinnen trekning finner sted,
11. at trekning foretas av politiet i det distrikt hvor tillatelsen er gitt efter at loddsalget er avsluttet og at usolgte loddsedler ikke deltar i trekningen,
12. at der i Norsk lysingsblad innrykkes meddelelse om hvor trekningsresultatet er kunngjort samt — såfremt departementet i medhold av § 2 har gitt samtykke til loddsalg i andre distrikter — at der trykkes særskilt trekningsliste til gratis utdeling fra lotteriets kontor og forhandlere,

12 mai. Nr. 3.

13. at der innen en fastsatt frist innsendes til politiet nøiaktig regnskap og legitimasjoner for at gevinstene er utlevert vinnerne og at overskuddet er anvendt til lotteriets formål.

Vedkommende departement kan uten hinder av bestemmelsene i punkt 12 efter søknad gi loddforhandlere rett til salg av trekningslister på vilkår som departementet fastsetter.

Bestemmelsen i første ledd skal ikke være til hinder for at politiet gir tillatelse til utlodning av gjenstander av ubetydelig verdi til inntekt for den som har laget dem. Politiet bestemmer i så fall i hvilken utstrekning de i tredje ledd nevnte vilkår skal gjøres gjeldende.

§ 5. Foreninger, sammenslutninger eller institusjoner kan uten tillatelse holde utlodning til inntekt for et almennyttig eller veldedig formål, når verdien av gevinstene ikke overstiger kr. 1 500, loddsalget bare foregår innenfor et bestemt avgrenset område, hvor gevinstene er til stede og trekningen foregår i overvær av loddkjøpere i umiddelbar forbindelse med avslutningen av utlodningen.

Politiet har til enhver tid adgang til det område hvor loddsalget foregår og kan kreve godtgjort at betingelsene for å holde utlodning uten tillatelse er til stede.

Har almenheten adgang til området, skal der på forhånd sendes melding til politiet med angivelse av tid og sted for utlodningen og en fullmyndig person som er ansvarlig for det; til avholdelse av mer enn en sådan utlodning årlig kreves tillatelse av politiet.

Politiet plikter efter anmodning å foreta trekningen.

Er gevinster ikke avhentet eller utlevert vinnerne innen 1 måned efter trekningen, skal trekningsresultatet for disse gevinster kunngjøres i en i distriktet utbredt avis med oplysning om hvor og innen hvilken frist gevinstene kan avhentes. Blir gevinstene fremdeles ikke hentet, kan de med politimesterens samtykke selges til inntekt for utlodningens formål. Gevinster som ikke tåler å opbevares, kan selges uten ophold.

Uten hinder av bestemmelsene i denne lov kan foreninger, sammenslutninger og institusjoner uten tillatelse holde utlodning i møter eller fester hvor almenheten ikke har adgang når verdien av gevinstene ikke overstiger kr. 300. § 7, første og annet ledd kommer dog til anvendelse.

§ 6. Foregår lotteri ved hjelp av lykkehjul, tombola eller andre innretninger som er beregnet på en rekke fortløpende trekninger i løpet av kort tid, skal gevinstene være av norsk tilvirkning og verdien av den enkelte gevinst og innskuddene

ikke overstige beløp som fastsettes av vedkommende departement. 12 mai. Nr. 3

Til sådant lotteri kreves alltid politiets tillatelse. I tvilstilfelle avgjør departementet om lotteriet er av denne art.

Politiet har til enhver tid adgang til å kontrollere innretningene og kan forlange dem undersøkt på eierens eller brukerens bekostning. Finner politiet at innretningene ikke virker tilfredsstillende, kan bruken straks forbys.

§ 7. Ved lotteri er det forbudt å opsette som gevinster penger eller fordringer på penger samt merker, kuponger eller lignende, som kan tjene som betalingsmiddel.

Heller ikke kan loddsedler i annet lotteri opsettes som gevinst.

Er det som gevinst opstillet fordring på en ydelse, som ikke består i penger, skal den som er ansvarlig for lotteriet på forhånd stille en av politimesteren godkjent sikkerhet for eller deponere et til ydelsen svarende pengebeløp.

§ 8. Salg av lodder til lotterier som er oprettet i utlandet er forbudt. Dog kan Kongen i særlige tilfelle gi tillatelse til salg av lodder i sådanne lotterier, såfremt øiemedet er almennyttig eller veldedig.

Det er likeledes forbudt å innta i aviser og tidsskrifter, utlegge for offentligheten eller på annen måte spre bekjentgjørelser om utenlandske lotterier eller bortlodninger, deres planer og trekninger, om salg av loddsedler eller om innløsning av uttrukne gevinstlodder.

Postforsendelser i korsbånd, som antas å inneholde cirkulærer eller meddelelser fra utenlandske lotterier eller deres agenter, skal undersøkes og, hvis antagelsen bekreftes, sendes tilbake.

§ 9. Det er forbudt uten politiets tillatelse å opsette eller drive skytebane, ringkastingspill, spilleautomater og lignende apparater eller innretninger, som nyttes av publikum mot betaling og som ikke efter § 1 ansees som lotteri.

Politiet kan opstille de vilkår for tillatelsen som finnes påkrevd.

Såfremt der ved sådanne apparater eller innretninger opstilles gevinster, må disses verdi ikke overstige beløp som fastsettes av vedkommende departement. Varegevinster må være av norsk tilvirkning.

§ 10. Såfremt utdelingen av premier ved premieopgaver og gjettekonkurranser, som ikke efter § 1 ansees som lotteri, skal skje på grunnlag av loddtrekning, skal denne foretas av politiet.

Premieopgaver, gjettekonkurranser og lignende må ikke inngå som vesentlig ledd i et forretningsforetagende.

12 mai. Nr. 3.

Ved premieopgaver og gjettekonkurranser som igangsettes av aviser, tidsskrifter, ukeblad og lignende er det forbudt å opstille premier til høiere verdi enn fastsatt av vedkommende departement. Gjenstander som opsettes som premie skal være av norsk tilvirkning.

§ 11. Det er forbudt å formidle veddemål ved idrettskamper, veddeløp eller andre konkurranser. Det er likeledes forbudt å selge eller falby kuponger og lignende i sådanne tiltak.

Bestemmelsene i § 8, annet og tredje ledd, finner tilsvarende anvendelse.

§ 12. Det er forbudt å oprette eller delta i lykkekjeder, kjedeforretninger eller lignende tiltak hvor penger eller verdier omsettes efterhvert innen en ubestemt krets av personer.

§ 13. Overtredelse av denne lov eller medvirkning hertil straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes den som overtrer de med hjemmel i loven satte vilkår for en tillatelse eller som medvirker hertil.

Overtredelsene er straffbare også om de er begått av uaktsomhet.

Forsøk på forseelse mot bestemmelsene i §§ 8, 11 og 12 straffes på samme måte som fullbyrdet overtredelse.

§ 14. Gjenstander som er opstillet som gevinst eller premie i strid med bestemmelsene i denne lov eller de av politiet med hjemmel i loven satte vilkår for en tillatelse, loddsedler, trekningslister, cirkulærer og andre meddelelser vedkommende sådanne tiltak, samt aviser, tidsskrifter, ukeblad og lignende som inneholder noen meddelelse i strid med loven, kan ved dom inndras i hvis eie de enn er, og uten at straffesak behøver å være reist mot noen.

Gjenstander som har vært benyttet eller er bestemt til å benyttes ved overtredelse av bestemmelsene i denne lov, kan ved dom inndras når de tilhører den skyldige.

§ 15. Er vilkårene for en gitt tillatelse efter denne lov overtrådt eller forekommer det for øvrig mangler ved tiltakets drift, kan tillatelsen straks tilbakekalles. Politiet kan i så fall sørge for tiltakets avvikling eller fortsettelse ved dertil godkjente personer, og kan beslaglegge det nødvendige materiale hertil hos tiltakets vedkommende. Det samme gjelder når ellers noe tiltak er satt i gang i strid med bestemmelsene i denne lov, eller drives på en utilbørlig måte.

Hvor politiet finner det påkrevd, kan det på tiltakets kostnad la avholde takst over gevinstenes verdi på den måte som finnes hensiktsmessig.

§ 16. For tillatelse til å oprette eller drive lotteri og for trekning som foretas av politiet, svares forskuddsvis sådan

avgift til statskassen som vedkommende departement fastsetter. Dette gjelder dog ikke tillatelse i henhold til bestemmelsene i § 4, siste ledd og § 5, tredje ledd. 12 mai. Nr. 3.

§ 17. Vedkommende departement kan gi nærmere forskrifter til gjennemføring av loven.

§ 18. Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

Fra samme tid opheves lov av 14 juni 1851 angående Lotterier og andre Lykkespill med senere tillegg og forandringer.

Ved denne lov gjøres ingen endringer i de bestemmelser som efter særlover gjelder om lotterier, veddemål m. v.

Lov *) [1]) om forlenget gyldighet av de midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere av 29 juni 1934. 12 mai. Nr. 4.

I.

§ 37, 1 punktum i midlertidig lov om gjeldsordning for jordbrukere m. v. av 29 juni 1934, nr. 12 skal heretter lyde:

«Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og opphører å gjelde 31 desember 1940.»

II.

§ 34, 1 punktum i midlertidig lov om gjeldsordning for fiskere av 29 juni 1934, nr. 5, skal heretter lyde:

«Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og opphører å gjelde 31 desember 1940.»

Lov *) [2]) om forandring i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908. 12 mai. Nr. 5.

Lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908 § 20 skal lyde slik:

§ 20. Brennevinets mengde bestemmes på den måte som Finansdepartementet fastsetter og beregnes til liter av 100 pct. styrke (liter alkohol) slik at brøkdeler av liter ikke regnes med.

De for mengdebestemmelsen nødvendige vekter og kar anskaffes, vedlikeholdes og omjusteres for brennerienes og destillasjonenes regning efter Finansdepartementets anordning.

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 4 mai. Se Ot. prp. nr. 37. Innst. O. nr. 46. St.tid., forh. i Ot. s. 312—316; i Lt. s. 61—63.

[2]) St.vedtak 4 mai. Se Ot. prp. nr. 21. Innst. O. nr. 49. St.tid., forh. i Ot. s. 312; i Lt. s. 61.

12 mai. Nr. 6. **Lov** *) [1]) om endring i lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 med senere tilleggslov og lov om bispedømmeråd for den norske kirke av 16 juni 1933.

I lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 med senere tilleggslov skal § 3, 5te ledd lyde:

Medlemmer av menighetsrådet velges av og blant de kirkelige stemmeberettigede for en tid av 4 år.

I lov om bispedømmeråd for den norske kirke av 16 juni 1933 skal § 1 lyde:

I hvert bispedømme skal der være et bispedømmeråd som består av biskopen og fire valte medlemmer. Av disse velges en geistlig med varamann av bispedømmets prester i selvstendig embete og tre legmenn med to varamenn av bispedømmets menighetsråd, samtlige for en tid av 4 år.

12 mai. Nr. 7. **Lov** *) [2]) om endring i lov av 16 juli 1920 om Universitetets lærereksamener.

I.

I lov av 16 juli 1920 om Universitetets lærereksamener skal følgende bestemmelser lyde:

§ 4, siste ledd.

Ved seminaret underkaster kandidaten seg eksamen i pedagogikk, metodikk og psykologi, eller hvis kandidaten tar pedagogikk som hovedfag eller bifag bare prøve i spesiell metodikk.

§ 5. De nærmere bestemmelser om fagene og hva der skal kreves i hvert av disse ved ovennevnte eksamener samt om ordning av prøvene, fastsettes ved reglement gitt av Kongen.

Eksamener fra læreanstalter utenfor Universitetet kan godkjennes som prøve i ett fag ved adjunkteksamen eller som prøve i ett bifag ved lektoreksamen.

De nærmere regler fastsettes av Kongen.

II.

Denne lov trer straks i kraft.

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 63. St.tid., forh. i Ot. s. 323; i Lt. s. 65.

[2]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 16. Innst. O. nr. 58. St.tid., forh. i Ot. s. 322—323; i Lt. s. 64—65.

Lov *) [1]) **om aktuarembetseksamen ved Universitetet.** 12 mai. Nr. 8.

§ 1. Ved Universitetet skal det holdes en aktuarembetseksamen.

§ 2. Aktuarembetseksamen består av en matematisk avdeling og en sosialvitskapelig avdeling.

Den matematiske avdelings prøver holdes av Det matemamatisk-naturvitskapelige fakultet og omfatter prøve i alminnelig matematikk og i aktuarmatematikk. Fordringene ved prøven i alminnelig matematikk svarer i det vesentlige til det som kreves ved den matematisk-naturvitskapelige embetseksamens alminnelige avdeling. Pøven i aktuarmatematikk omfatter sannsynlighetsregning, utjamningslære, interpolasjonsregning, matematisk statistikk og forsikringsmatematikk.

Den sosialvitskapelige avdelings prøve holdes av Det juridiske fakultet og omfatter de prøver som gjelder for å kunne gå opp til økonomisk embetseksamen og de deler av denne eksamen som bestemmes ved reglement.

Det holdes både skriftlig og muntlig prøve ved eksamen.

§ 3. Adgang til å gå opp til denne eksamen har den som er immatrikulert ved Universitetet og som har bestått den forberedende prøve i filosofi i samsvar med lov om forberedende prøver ved Universitetet og, i samband med den sosialvitskapelige avdeling, slik prøve i bokholderi som bestemmes ved reglement.

§ 4. De nærmere bestemmelser om aktuarembetseksamen og om øvingskurs gis i reglement, fastsatt av Kongen, som også avgjør når eksamen første gang skal holdes.

§ 5. Lov av 14 april 1916 om aktuareksamen ved Universitetet oppheves, likevel så at Kongen fastsetter når aktuareksamen siste gang skal holdes etter at denne lov er trådt i kraft.

§ 6. Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer.

Lov *) [2]) **om endringer i lov om kringkasting av 24 juni 1933.** 12 mai. Nr. 9.

Følgende bestemmelser i lov om kringkasting av 24 juni 1933 skal heretter lyde så:

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 13. Innst. O. nr. 57. St.tid., forh. i Ot. s. 322; i Lt. s. 64.

[2]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. nr. 74. St.tid., forh. i Ot. s. 323—325; i Lt. s. 65.

12 mai. Nr. 9.

§ 2, 1 ledd.

Kringkastingen ledes av et styre på 5 medlemmer. Minst ett av styremedlemmene skal være teknisk kyndig. Kongen oppnevner styrets medlemmer, deriblant formann og nestformann, med varamenn i nødvendig antall.

§ 3, 3 ledd.

Riksprogramrådet har møte minst 1 gang hvert halvår. Etter innstilling fra riksprogramrådet skal Kongen blant dettes medlemmer oppnevne et utvalg som har møter oftere, og fastsette dets oppgaver og arbeidsordning. Ved avgang blant programutvalgets medlemmer kan vedkommende departement bemyndige medlemmer av riksprogramrådet til å tjenstgjøre i utvalget inntil ny oppnevning kan finne sted.

§ 4, 1 punktum.

Den institusjon som leder telegrafverket skal også ha ledelsen av den tekniske side av kringkastingen, så vel anlegg som drift, innkreve lytteravgift og andre avgifter og øve kontroll med at avgift blir betalt samt gi styret for kringkastingen uttalelser og råd om spørsmål av betydning for saker som styret behandler; den kan av Kongen også overdras andre oppgaver.

§ 5. Kongen tilsetter en administrerende direktør og en riksprogramsjef. Styret skal på forhånd ha gitt uttalelse om tilsettingene. Forsåvidt riksprogramsjefstillingen angår skal også riksprogramrådet ha uttalt seg.

Kringkastingens øvrige funksjonærer ansettes av styret eller den som dette bemyndiger dertil, ved programavdelingen etter innstilling fra riksprogramsjefen. Kongen fastsetter med Stortingets samtykke et alminnelig regulativ for ansettelse og avlønning av kringkastingens funksjonærer.

Den administrerende direktør har den daglige ledelse av kringkastingen i samsvar med instruks som Kongen gir. Han står under tilsyn og kontroll av styret. Oppsigelsesfristen for ham er 6 måneder.

Den administerende direktør og riksprogramsjefen samt en av vedkommende departement oppnevnt representant for den institusjon som leder telegrafverket deltar i styrets møter uten stemme.

Lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 skal ikke gjelde for funksjonærer i kringkastingen.

§ 7, 2 ledd.

Det årlige budsjett for kringkastingen bevilges av Stortinget.

Lov *) [1]) **om endring i lov om tømmermåling av 22 juni 1928.** 12 mai. Nr. 10.

I.

Lovens titel skal være: Lov om tømmermåling m. v.

II.

Det tas inn i loven etter § 5 følgende bestemmelse som § 5a:

§ 5a. Kongen kan treffe bestemmelser om den måleenhet som skal brukes ved måling av skurlast og høvellast som omsettes innenlands til innenlands forbruk.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [2]) **om endring i lov om Norges Bank av 23 april 1892 med senere tilleggslover.** 12 mai. Nr. 11.

§ 9, 1 ledd i lov om Norges Bank av 23 april 1892 med senere tilleggslover skal heretter lyde således:

«Banken kan utgi sedler for et beløp som svarer til dens gullbeholdning, med tillegg av et beløp av inntil 425 millioner kroner.»

Lov *) [3]) **om forandring i lov om avgift av arv av 8 april 1905.** 12 mai. Nr. 12.

I.

§ 1 i lov om avgift av arv av 8 april 1905 skal heretter lyde slik:

Av arvemidler bestående i fast gods med tilbehør samt rettigheter over sådant gods blir arveavgift å erlegge:

1) når godset er beliggende innen rikets grenser,
2) når arvelateren ved sin død hadde bopel innen riket og der i det fremmede land, hvori godset er beliggende, ikke svares arveavgift av samme.

Av andre arvemidler blir uten hensyn til hvor midlene befinner seg, arveavgift å erlegge, forsåvidt arvelateren ved sin død hadde bopel innen riket. Er arvelateren norsk statsborger, når han avgår ved døden, eller behandles hans etterlatte midler som foreskrevet i lovgivningen om forsvunne og

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 47. Innst. O. nr. 72. St.tid., forh. i Ot. s. 321; i Lt. s. 64.

[2]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 18. Innst. O. nr. 73. St.tid., forh. i Ot. s. 326—330; i Lt. s. 65.

[3]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 20. Innst. O. nr. 64, St.tid., forh. i Ot. s. 326; i Lt. s. 65.

12 mai. Nr. 12.

fraværende personer, gjelder om avgiftsplikten de samme regler, som når han ved sin død hadde bopel innen riket.

Under forbehold av gjensidighet kan Kongen med Stortingets samtykke ved overenskomst med fremmed stats regjering innrømme slik lempning i beskatning av arv og arveforskudd at dobbeltbeskatning unngås.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frafalle krav på arveavgift av midler, hvorav slik avgift svares i utlandet.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

12 mai. Nr. 13.

Lov *) [1]) om endring i lov nr. 22 av 24 juni 1931 om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer.

§ 5 i lov nr. 22 av 24 juni 1931 om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer skal heretter lyde slik:

§ 5. Avgiften beregnes prosentvis av den samlede omsetnings beløp.

De avgiftspliktige bevertningssteder er ikke berettiget til å kreve av gjestene noe særskilt tillegg til skjenkingsprisen til hel eller delvis dekning av avgiften.

De nærmere regler angående avgiftens beriktigelse gis av vedkommende regjeringsdepartement.

12 mai. Nr. 14.

Lov *) [2]) om endring i lov om skatt på motorvogner m. v.

I.

Følgende bestemmelser i midlertidig lov av 18 juli 1917 med tilleggslover om skatt på motorvogner samt visse forestillinger og fremvisninger m. v. skal fra 1 juli 1939 lyde slik:

§ 2. Som skattepliktige motorvogner regnes private automobiler og motorsykler med eller uten tilhenger- eller sidevogn, når disse kjøretøyer er bestemt for personbefordring.

Unntatt fra skatteplikt er:

1. Motorvogn som brukes til rutekjøring og til dermed likestillet kjøring etter motorvognlovens § 21, I, i henhold til slik tillatelse som der nevnt.

---

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 52. Innst. O. nr. 60. St.tid., forh. i Ot. s. 326; i Lt. s. 65.

[2]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. nr. 59. St.tid., forh. i Ot. s. 325—326; i Lt. s. 65.

2. Motorvogn som har tillatelse i henhold til motorvognlovens § 21, II, 1 og 3 ledd, når tillatelsen gjelder kjøring fra anvist offentlig holdeplass (drosjekjøring) eller vognen etter politiets skjønn brukes til skyssing for fortjeneste som hovederverv. 12 mai. Nr. 14.
3. Motorvogn (buss) med faste sitteplasser for minst 10 passasjerer.

§ 3. Skatt på motorvogn beregnes av dens verdi etter følgende regler:

a. som verdi oppføres den pris på vedkommende vogntype som for hvert år fastsettes ved vedkommende regjeringsdepartements foranstaltning.
b. Verdien settes ned med 10 av 100 for hvert fullt år regnet fra 1 juli i det år som vognmodellen har sitt navn etter.

Når verdien ved nedskriving er redusert til 2/10 av den opprinnelige, gis ikke noe ytterligere avdrag. Den skatteverdi som framkommer på denne måte runder en av nedad til nærmeste antall kroner delelig med 100.

c. Når motorvogner ved inntrådt begivenhet (ulykke) har undergått vesentlig verdiforringelse, kan departementet på begjæring av eieren nedsette verdien etter foretatt takst i henhold til § 10, 3 ledd, dog således at omkostningene utres av eieren. De nærmere regler for videre årlig nedsettelse av verdien blir å fastsette av vedkommende departement.

§ 4, 5 ledd.

Av vogner som er registrert som kombinerte laste- og personvogner så vel som av lastevogner som er godkjent til personbefordring beregnes bare halv skatt.

§ 5. Skatten erlegges for budsjettåret innen september måneds utgang. Skatt beregnet av motorkjøretøyer som er registrert i budsjettårets løp (jfr. § 6) kan dog ikke kreves betalt, forinnen det er hengått 4 uker fra den dag skatteseddelen ble tilsendt skattyteren.

Selges vognen i budsjettåret plikter selgeren uoppholdelig å anmelde salget til vedkommende oppebørselsbetjent. For skyldig skatt på overdragelsestiden hefter selger og kjøper som solidarisk forpliktede.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939. Den endrede bestemmelse i § 3, litr. b, første ledd, får ikke anvendelse på vogner som er registrert før dette tidspunkt.

12 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om formues- og inntektsskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard.

I.

Om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940.

§ 1. For budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 svares skatt til Svalbard etter følgende regler:

I. Av personer og selskaper som skal svare skatt til Svalbard etter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. I):
   a) Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000.
   b) Inntektsskatt med 10 pst.

II. Av enhver som skal svare skatt til Svalbard av en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 2): Inntektsskatt med 4 pst. av den skattbare del av arbeidsinntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyter skal skattskrives i Norge eller Svalbard avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 3. Formuer under kr. 5 000 er skattefri. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1 000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000, forsåvidt angår de i § 1, avsnitt I omhandlede skattytere er skattefri. For disse skattytere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i nærværende beslutnings § 1, I og II omhandlede skattepliktige personer befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, med tilleggslover, idet vedkommende regjeringsdepartement fastsetter bestemmelser om hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt:

i 1 klasse	.....	kr. 2 000
» 2 »	.....	» 2 500
» 3 »	.....	» 3 000
» 4 »	.....	» 3 400
» 5 »	.....	» 3 800
» 6 »	.....	» 4 200
» 7 »	.....	» 4 600
» 8 »	.....	» 5 000

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 28 april. Se St.prp. nr. 1, Svalbard-budsjettet. Budsjett-innst. S. nr. 206. St.tid. s. 984—986.

For personer som ilegges skatt etter § 1, II beregnes det skattefrie beløp i forhold til den tid av året, hvori arbeidsforholdet varer. 12 mai.

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag etter § 5 er betinget av at vedkommende skattyter legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne etter lov av 15 juli 1925.

II.

Om avgift av kull, som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940.

For budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 skal der erlegges avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard, etter en sats av 1 pst. av verdien for de første 100 000 tonn og deretter etter satser fallende med 0,1 pst. av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om avgift til statskassen av skjenkning på bevertningssteder av brennevin, vin, øl m. v. for budsjett-terminen 1 juli 1939 til 30 juni 1940. 12 mai.

I budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 svares til statskassen avgift av skjenking m. v. på bevertningssteder av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl med over 2½ volumprosent alkohol i samsvar med lov nr. 22 av 24 juni 1931.

Avgiften svares med 12½ pst. (⅛) av den samlede omsetnings beløp, avgiften iberegnet.

Kongelig resolusjon om stadfesting på plan for Innherad barneheim i samhøve med § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med endringer. 12 mai.

Kongelig resolusjon om at grensen mellom Foldereid herred i Nord-Trøndelag fylke på den ene side og Vassås sogn i Bindal herred i Nordland fylke skal gå slik: 12 mai.

Grensen mellom herredene Bindal og Foldereid begynner på toppen av fjellet Kjølen, 582 m o. h., og går med sydøstlig retning ned over fjellsiden mot Sjølstadvatnet, bøyer oppe i fjellsiden ca. 300 m vest for vatnets vestbredd og ca. 500 m syd-sydvest for seteren Årsanddalen mot øst-nordøst og går rettlinjet over vatnet til nordkanten av Grønlandsfjellets nordvestre topp. Herfra går grensen i rett linje mot sydøst til Norges geografiske oppmålings varde i det trigonometriske punkt på toppen av Grønlandsfjellet, 641 m o. h., hvor

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.vedtak 20 april. Se St.prp. nr. 1, kap. 2023. Budsjettinnst. S. nr. 191. St.tid. s. 880.

12 mai. grensen bøyer mot nord-nordvest og går rettlinjet til grenserøys og korsmerker på Markusklumpen *), bøyer her mot sydøst og går rettlinjet til grenserøys og korsmerke 5 m vest for Langedalsbekken *), følger så denne bekk ned over (nordøst over) til grenserøys og korsmerke ved et bekkesig som faller ut i Storpølen *), går herfra rett mot øst ca. 100 m til en steinrøys og videre i samme retning til høyeste kam på fjellet Stortuen. Herfra går grensen syd over etter fjellryggen til søkket sydøst for Stein Sr, tar her sydøstlig retning og går rettlinjet ned over fjellsiden, over bygdeveien, som den skjærer ca. 350 m nord-nordøst for gården Lien, og går ut i pollen Kolbotn til et sted nordvest for Kolløen, og går så sydover gjennom pollen til bekkeutløpet i Kolbotnens bunn. Herfra går grensen i sydøstlig retning i Folldereidsåsens nordøstskråning, går videre med østlig retning over øverste del av dalen øst for nevnte ås til et punkt på fjellryggen på dalens østside (sydøstligst på Kolbænken), bøyer herfra litt mer mot syd og går rettlinjet til vannskillet i skaret mellom Holandsfjellet og høgda 447 m o. h. øst for åsen Hevlan. I dette skar bøyer grensen mot n.ø., går rettlinjet til sydøstskråningen av Storfjellet, bøyer mot sydøst og går rettlinjet 1 700 m til varden i det trigonometriske punkt på toppen av Holandsfjellet, 684 m o. h. Her bøyer grensen atter mot nordøst og går rettlinjet ca. 6,8 km til et punkt ca. 7 000 m nordøst for Grønlifjellets topp, bøyer her mot øst, noe syd, og går rettlinjet midt over Mefjellet til den ca. 2,5 km nord for østre del av Erikmyrene bøyer mot sydøst, senere østlig og går til Mefjellets vestligste topp 576 m o. h., derfra mot øst til samme fjells høyeste topp 655 m o. h., går herfra rettlinjet mot nordøst til Fuglstadfjellets sydvestre topp, hvorfra grensen går rettlinjet ca. 1 000 m mot øst-sydøst til varden i det trigonometriske punkt på Fuglstadfjellet, 879 m o. h. Herfra går grensen omtrent rett mot syd (litt i sydøst) og går rettlinjet til det lille skar like øst for toppen 828 m o. h., bøyer her mot sydøst og går rettlinjet til et punkt på Drottendalsfjellet som ligger ca. 1 600 m vest-sydvest for varden i det trigonometriske punkt Nonsfjellet, 933 m o. h. Her bøyer grensen mot øst-nordøst og går over nevnte varde på Nonsfjellet til toppen 875 m o. h. vestligst i Storfjellet, hvor grensen mot Namsskogan treffes.

De i denne skildring nevnte navn og tall finnes på rektangelkartene Leka, utgave 1933 og Frøningsfjell, utgave 1935.

*) Navnet står ikke på rektangelkartet.

Kongeleg resolusjon *) om eit tillegg til § 2 i dei allmenne helseføresegnene for Sauda herad, Rogaland fylke. 12 mai.

Kongelig resolusjon **). 12 mai.

I de ved kongelig resolusjon av 6 februar 1931 fastsatte bestemmelser om merking av forskjellige tekstilvarer endres § 1, punkt a, til å lyde sånn:

§ 1.

a) av ull alene, av alle slags ullmaterialer eller av ull eller ullmaterialer blandet med andre spinnestoffer:

dresstøyer,
damedraktstoffer,
kåpestoffer,
frakkestoffer,
kjolestoffer.

Kongelig resolusjon **) om tillatelse til å holde hestemarked i Ølen herred, Hordaland fylke. 12 mai.

Kongeleg resolusjon *). 12 mai.

I samhøve med § 4 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer vert ferda ut føresegner om avgift på omsetnaden av svineslakt.

Føresegnene lyder så:

1. Av alt svineslakt som går gjennom kommunal eller annen offentleg kjøtkontroll skal det betalast avgift til fremjing av omsetnaden av flesk i samhøve med mellombels lov nr. 6 frå 10 juli 1936. Avgift skal ikkje betalast for slakt som vert heilt ut vraka.

Avgifta vert sett til kr. 1,50 pr. heilt svineslakt over 15 kg og kr. 0,75 for mindre slakt, halve slakt og mindre luter av sovore slakt som går gjennom dei ovannemnde kontrollstadene.

2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

3. Vedtaket trer i kraft straks og gjeld til og med 30 april 1940.

Kongelig resolusjon hvorved et forslag fra Fredrikshalds kanalselskaps direksjon om midlertidig forhøyelse av takstene for tømmerslusing 12 mai.

*) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 18.
**) Kunngj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

12 mai. godkjennes under forutsetning av at forslaget blir vedtatt på førstkommende ordinære generalforsamling i selskapet.*)
Takstforhøyelsen gjøres gjeldende fra generalforsamlingens datum.

12 mai. **Kongelig resolusjon** om ytterligere regulering av Mosvatn i Hareid herred, Møre og Romsdal fylke, samt om manøvreringsreglement for reguleringen.

12 mai. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til politimestrene.
Regnskapsordningen — handelspassregnskapet.

I samband med den nye regnskapsordning for politikamrene ble det bestemt at regnskapet over handelspass på samme måte som tidligere skal avlegges som særskilt regnskap og sendes inn til stempelpapirforvalteren, som avlegger et hovedregnskap til Riksrevisjonen vedrørende handelspass. Det ble som følge herav videre bestemt at det kvartalsvis skal sendes særskilt kasserapport til Justisdepartementet for handelspassregnskapet og at det også skal sendes slik kasserapport til stempelpapirforvalteren. Ved den nye regnskapsordning ble det dog gjort den forandring i avleggingen av handelspassregnskapet, at overføring til mellomregnskapet med Finansdepartementet trådte istedenfor remissene til stempelpapirforvalterens separatkonto i Norges bank. En viser til rundskrivelse av 21 juni 1937, s. 3, 6 og 7.

Stempelpapirforvalteren har nå gjort gjeldende at regnskapsholdet for hans vedkommende har forandret karakter ved dette, idet han tidligere ved hjelp av kvartalsregnskapene kunne kontrollere at remitteringen foregikk rett og at politikamrene ikke hadde for store kontantbeholdninger, mens han nå ikke kan øve noen slik kontroll, da remissene ikke lenger passerer Norges bank, men går direkte inn på mellomregnskapet med Finansdepartementet. Han har derfor foreslått at stempelpapirforvalteren fritas for det gjenværende regnskapshold og at handelspassregnskapet avlegges direkte til Riksrevisjonen. På grunnlag av dette har Justisdepartementet bestemt at avleggingen av handelspassregnskapet fra 1 juli 1939 skal skje slik:

Det skal ikke avlegges særskilt handelspassregnskap til stempelpapirforvalteren. Handelspassregnskapet går inn i politiregnskapet som et ledd av dette.

*) Ifølge meddelelse fra Arbeidsdepartementet ble forslaget vedtatt på generalforsamling 2 juni 1939.

Inntektene av solgte handelspass tas opp som egen hoved- 12 mai.
post i politiregnskapet på samme måte som f. eks. sportler. Utgiftene — d. v. s. politimestrenes provisjoner — kan føres over «diverse hovedbokkonti».

Ubenyttede handelspassblanketter må vedlegges politiregnskapet som bilag når dette ved regnskapsterminens slutt sendes inn til Riksrevisjonen.

Handelspassblankettene blir trykt ved Handelsdepartementets foranstaltning og et passende antall blir fordelt til politikamrene før regnskapsårets begynnelse uten at politikamrene behøver å sende rekvisisjon. Det ytterligere antall blanketter som måtte trenges, må imidlertid rekvireres direkte hos Handelsdepartementet.

Da inntekt og utgift ved utstedelse av handelspass heretter tas opp i politiregnskapet, blir det ikke nødvendig å sende særskilt kasserapport om dette til Justisdepartementet og stempelpapirforvalteren, men det tas inn som særskilte poster i kasserapportene vedrørende politiregnskapet.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet. 12 mai.

I samhøve med §§ 4, 5 og 9 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer og kongeleg resolusjon frå 12 mai 1939 vert fastsett at avgifta på omsetnaden av svineslakt i tida til og med 30 april 1940 vert å betala og krevja inn etter dei reglar som er gjevi i departementet sitt skriv frå 16 mars 1931.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt an- 13 mai.
gående lukningstid for utsalgssteder i Skedsmo herred, Akershus fylke.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om 1) at brann- 13 mai.
loven — med unntak av dens kapitler IV og V — skal gjelde for Berg herred, Østfold fylke, samt 2) feibestemmelse og feiregulativ for herredet.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering 13 mai.
av og bygningsvedtekter for Engene fra Logeplassen til Bragerhagen og en del tilstøtende gater i Drammen.

---

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 19.
**) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

15 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om feiebestemmelse og feieregulativ for Kokkehaugen brannkommune i Berg herred, Østfold fylke.

16 mai. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om ny § 3 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Norddal herad, Møre og Romsdal fylke.

16 mai. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Sør-Rana herred, Nordland fylke.

16 mai. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Kviteseid herred, Telemark fylke.

16 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at hare skal være fredet det hele år på øya Frøya i Sør-Trøndelag fylke.

19 mai. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet, hvori det i medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern, jfr. kongelig resolusjon av 12 august 1937, bestemmes at borgerne i Ålesund luftvernkrets har å foreta loftsrydding overensstemmende med de forskrifter som fastsettes av politiet.

19 mai. **Skrivelse** ***) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Norderhov herred, Buskerud fylke.

19 mai. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om at bygningslova skal vera gjeldande for eit strok om Espeland stasjon i Haus herad, Hordaland fylke.

20 mai. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om midlertidig forhøyelse av losbetalingen.

Fra 1 juli 1939 til 1 juli 1940 skal lospengene som beregnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøyer

*) Kungj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 19.
***) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St.vedtak 24 april. Se Ot. prp. nr. 17. Innst. O. nr. 36. St.tid., forh. i Ot. s. 277—278; i Lt. s. 52.

etter taksttabellene i lov om losvesenet av 14 februar 1930 betales med et tillegg av 35 pst. 20 mai. Nr. 2.

Herav tilfaller for de lospliktige fartøyers vedkommende de 30 pst. vedkommende sportellønte los, mens de resterende 5 pst. legges til et fond, hvorav det etter Kongens nærmere bestemmelse betales grunnbidrag til loser samt bidrag til skøytehold og til utgifter ved losgutters lønn.

For kretser hvor losintradene er så betydelige at de enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de foruten taksten også får grunnbidrag og tillegg etter foranstående, kan Kongen eller den han gir fullmakt bestemme at losenes part av tillegget skal nedsettes eller endog at den helt skal falle bort, liksom også at det ikke skal tilstås dem grunnbidrag eller annet bidrag av fondet.

Lov *) [1]) **om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer.** 20 mai. Nr. 2.

§ 1. Luftfartøyer er fritatt for arrest når de:

a. enten eies eller brukes av den norske stat, eller bare nyttes for statsformål (herunder postbefordring) av en fremmed stat og ikke til handelsvirksomhet, eller
b. er satt inn i en regelmessig rute som er åpen for almenheten, med nødvendige reservefartøyer, eller
c. på annen måte nyttes til befordring av personer eller gods mot betaling, i tilfelle fartøyet er klart til avgang og arresten ikke kreves for gjeld som er stiftet til gjennomføring av reisen, eller som er oppstått under reisen.

§ 2. Sikkerhet til avvergelse eller opphevelse av arrest skal regnes for tilstrekkelig når den dekker fordringen med omkostninger eller luftfartøyets verdi hvis den er lavere.

§ 3. Reglene i §§ 1 og 2 får tilsvarende anvendelse på tilbakeholdelse ved andre midlertidige forføyninger. Også iverksetting av slik forføyning kan avverges ved at det stilles tilstrekkelig sikkerhet. På samme måte kan iverksettingen kreves opphevd.

Eieren av et luftfartøy kan dog kreve at det blir holdt tilbake, hvis det er tatt fra ham ved en rettsstridig handling.

§ 4. På fremmede luftfartøyer kommer denne lov bare til anvendelse dersom det er sluttet overenskomst om det med den stat det gjelder.

§ 5. Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen fastsetter.

---

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.vedtak 4 mai. Se Ot. prp. nr. 25. Innst. O. nr. 52. St.tid., forh. i Ot. s. 311; i Lt. s. 60.

20 mai. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 28 mai 1937 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover.

I.

Midlertidig lov av 28 mai 1937 nr. 1 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover skal gjelde til 1 juli 1940.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

20 mai. Nr. 4. **Lov** *) [2]) om endringer i lov om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover av 14 august 1918, 31 mai 1919 og 29 juni 1923.

I.

§ 2, litra d og e i lov av 14 mai 1917 om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn med tilleggslover av 14 august 1918, 31 mai 1919 og 29 juni 1923 skal heretter lyde slik:

§ 2, litra d.

60 år for inspektriser, verksmesterinner, oppsynskvinner og kvinnelige nattevakter ved fengsler og tvangsarbeidshus, det underordnede mannlige personale (med unntak av portnere o. l.) ved statens medisinale anstalter, herunder også pleiere ved Kriminalasylet, og følgende stillinger ved telefonekspedisjonen: Vaktsjef ved Rikstelefonen i Oslo, telefonvaktsjefer I og II, telefonbestyrere I og II, telefonbestyrerinner II, telefonekspeditører og telefonassistenter I, II og III;

garnisonerende musikkorporaler og faste musikkelever ved divisjonsmusikkorpsene, Norges geografiske oppmålings kvinnelige gravører og trykkerifunksjonærer, marinens musikkunderoffiserer av 2nen grad, underoffiserer av 3dje grad av marinens håndverkskorps og sjømilitære korps, marinens politi- og brannkonstabler.

---

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.vedtak 4 mai. Se Ot. prp. nr. 39. Innst. O. nr. 47. St.tid., forh. i Ot. s. 316—317; i Lt. s. 63.

[2]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 55. Innst. O. nr. 62. St.tid., forh. i Ot. s. 334; i Lt. s. 64.

§ 2, litra e. 20 mai.
55 år for det underordnede kvinnelige personale (med unntak av oldfrue o. l.) ved statens medisinale anstalter, telefonistinner ved befestningene. Nr. 4.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om endringer i lov om syketrygd av 6 juni 1930 med tilleggslover. 20 mai. Nr. 5.

Følgende bestemmelser i lov om syketrygd av 6 juni 1930 med tilleggslover skal lyde slik:

§ 8, punkt 7.

7. Norske statsborgere som er bosatt her i landet kan stå frivillig trygdet, når de deltar i utenlandske fangstekspedisjoner, eller arbeider ved faste utenlandske hvalfangststasjoner utenfor riket, eller er forhyret med utenlandsk fartøi som har representant her i riket, såfremt vedkommende er optatt til trygding efter lov om ulykkestrygd for norske statsborgere blandt bemanningen på utenlandske skib m. v.

Punkt 6 får tilsvarende anvendelse på disse trygdede. Denne paragrafs punkt 1 c gjelder ikke dersom sådant medlem blir betryggende undersøkt av læge ved påmønstringen. I stedet gjelder i så fall § 19, punkt 3, på tilsvarende måte.

For øvrig skjer trygden på følgende vilkår:

a) at avtale om frivillig syketrygd efter denne lov er truffet i hyrekontrakten,
b) at innmeldelsen skjer til trygdekassen på det sted hvor rederen eller selskapet eller deres representant her i landet har sitt forretningskontor,
c) at arbeidsgiveren eller dennes representant her i landet overtar ansvaret for og betaling av de trygdedes premie som blir å erlegge forskuddsvis for minst ett kvartal om gangen, og at han for øvrig påtar sig de forpliktelser som ellers påhviler arbeidsgiveren efter syketrygdloven,
d) at vedkommende trygdekasse godkjenner innmeldelsen.

Nektes godkjennelse kan saken forelegges Rikstrygdeverket, hvis avgjørelse er bindende for kassen.

---

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 41. Innst. O. nr. 56. St.tid., forh. i Ot. s. 331—332; i Lt. s. 64.

20 mai. Nr. 5.

§ 15, punkt 1.

1. Lægehjelp i henhold til §§ 13 og 14 ydes enten som fri lægehjelp ved læger som kassene har kontrakt med, eller i form av godtgjørelse for lægehjelp efter tariffer og regler som fastsettes av Kongen (refusjonssystemet). Forandring i eller tillegg til disse tariffer og regler for enkelte kasser kan gjøres av Kongen.

§ 36, punkt 4.

4. Hvis reguleringsfondet utgjør minst 10 kroner pr. medlem, beregnet efter siste offentlige statistikk, kan Kongen med Stortingets samtykke bestemme at der av statens premieandel skal holdes tilbake inntil 50 procent som tilbakeføres til statskassen. Blir noen del av statens premieandel tilbakeført til statskassen, må avsetning til reguleringsfondet efter punkt 3, foruten å ligge innenfor den der nevnte grense, heller ikke overstige 25 pct. av den gjenværende del av statens premieandel.

§ 53, punkt 2 og 3.

2. Av fondets midler kan der tilstås:
   a. rentefritt lån til trygdekasser,
   b. rentebærende lån til trygdekasser,
   c. bidrag til dekning av en kasses underskudd når årsaken til underskuddet er usedvanlig meget sykdom eller tap.

   De nærmere regler for hvor meget der maksimalt kan tilstås en kasse til dekning eller lån inntas i det under punkt 1 nevnte reglement.
3. Når reguleringsfondets midler utgjør minst kr. 10 pr. medlem beregnet efter siste offentlige statistikk, kan det overskytende anvendes til øiemed som står i forbindelse med sykepleien, således til støtte for sykehus, fødehjem, rekonvalesent- og tuberkulosehjem og lignende samt sykdomsforebyggende arbeid. Nærmere regler herom gis i det under punkt 1 nevnte reglement.

20 mai. Nr. 6.

Lov *) [1]) om endring i lov om industrielt hjemmearbeide av 15 februar 1918 med tilleggslover.

I.

Følgende bestemmelser i lov om industrielt hjemmearbeide av 15 februar 1918 med tilleggslover skal lyde så:

---

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. nr. 70. St.tid., forh. i Ot. s. 335—336; i Lt. s. 64.

§ 2. Enhver arbeidsgiver skal føre særskilt liste over sine hjemmearbeidere. Brukes der mellemmann, skal han føres op i listen med tilføielse om at han er mellemmann. 20 mai. Nr. 6.

Mellemmannen skal føre liste over dem han setter i arbeide, hvad enten de arbeider hjemme eller på hans verksted.

Listene skal foruten arbeidernes navn og adresse også inneholde oplysning om hvad slags arbeide som er utført og de minstepriser som er betalt.

Arbeidsgiveren (mellemmannen) skal hvert år innen utgangen av februar sende to utskrifter av listen for det sist forløpne år til arbeidsnevnden på stedet.

Arbeidsgiveren (mellemmannen) skal når han setter noen i arbeide, innen 14 dager sende skriftlig melding til arbeidsnevnden med oplysning om arbeiderens navn og adresse.

§ 3. Arbeidsgiver som sysselsetter hjemmearbeidere, skal på et for hjemmearbeiderne lett tilgjengelig sted slå op eller legge ut lister over sine minstelønnssatser for de forskjellige slags hjemmearbeide.

§ 5. Arbeidstilsynet skal se til at sundhetsforholdene i rum i hjemmene hvor arbeide utføres, er så tilfredsstillende som det med rimelighet kan kreves, og at arbeiderne og de som ellers opholder sig på arbeidsstedet, er vernet mot arbeidsulykker.

Tilsynet skal søke å rette på mangler, og det kan utferdige veiledende forskrifter til bedring av sundhetsforhold m. m.

Tilsynet kan forby at hjemmearbeide som er særlig farlig for helsen, blir utført i rum, som også tjener til beboelse, eller helt forby sådant arbeide. Antas hjemmearbeide å medføre fare for sykdomssmitte, skal tilsynet underrette helserådet.

§ 6. Tilsynet med at denne lov blir overholdt, skal føres av det tilsyn som er oprettet efter arbeidervernloven.

§ 7. Hjemmearbeidsrådet har sitt sete i Oslo. Rådet har tre — eller om Kongen så bestemmer fem — medlemmer, kvinner eller menn, som opnevnes av Kongen. Formannen med varamann må ikke være kjøbmann, industridrivende eller hjemmearbeider eller ha økonomisk interesse i de avgjørelser rådet skal treffe. Blandt de øvrige medlemmer med varamenn skal der være et like antall arbeidere og arbeidsgivere, såvidt mulig fra yrker, hvori der drives hjemmeindustri.

Rådet skal foruten å utføre de hverv som er pålagt det i denne lov, være rådgiver for departementet i saker som angår hjemmeindustrien.

De nærmere bestemmelser om rådets virksomhet gis av departementet.

20 mai. Nr. 6.

§ 9, første ledd.

Hjemmearbeidsrådet kan enten selv eller ved arbeidstilsynet foreta særskilt undersøkelse av lønnsforholdene i de yrker, som der efter § 8 kan settes minstelønn for. Sådan undersøkelse skal foretas, når det kreves av seks eller flere arbeidere eller arbeidsgivere innen et yrke.

§ 15, siste ledd.

Hjemmearbeidsrådet kan (jfr. § 9, 2net ledd) fastsette minstelønn uten at saken først blir behandlet av en lønnsnevnd. Det skal i så fall på forhånd i fornøden utstrekning rådføre sig med vedkommende arbeidsgivere, arbeidere og med arbeidstilsynet. § 9, 2net og 3dje ledd, § 11, § 12, § 13, 1ste og 2net ledd og denne paragrafs 2net ledd får tilsvarende anvendelse. Rådet skal fastsette tiden for minstelønnens ikrafttreden og sørge for at alle vedkommende blir underrettet.

§ 22. Hjemmearbeidsrådet, arbeidstilsynet, lønnsnevndene og tjenestemenn hos disse myndigheter har i arbeidstiden adgang til de verksteder og rum, hvor hjemmearbeide utføres og likeså til forretningslokalene hos arbeidsgiverne.

De har rett til å se lønnsprotokoller og arbeidernes lønnsbøker og til å ta utskrift av listen over hjemmearbeidere og av lønnslistene.

På forlangende skal legitimasjon forevises. For hjemmearbeidsrådet og dets utsendinger utferdiger departementet legitimasjon.

§ 29. Efter forslag av hjemmearbeidsrådet fastsetter departementet innretningen av listene over hjemmearbeidere (jfr. § 2) og lønnsbøkene (jfr. § 4) og gir nærmere forskrifter om lønnsnevndenes forretningsorden og forhandlinger.

Departementet kan gi nærmere regler for samvirket mellem hjemmearbeidsrådet, helserådene og arbeidstilsynet og mellem de forskjellige myndigheter i arbeidstilsynet.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

20 mai. Nr. 7.

Lov *) [1]) **om betaling for kreftsykes sykehusopphold.**

§ 1. Utgiftene ved undersøkelse eller behandling på sykehus av pasient som antas å lide av kreft og som er innlagt av lege som tiltrengende hurtig behandling, kan sykehuset kreve utredet av fattigvesenet i den kommune der den syke oppholdt

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 29. Innst. O. nr. 54. St.tid., forh. i Ot. s. 330—331; i Lt. s. 64.

seg ved innleggelsen, såfremt pasienten eller den som forsør- 20 mai.
ger ham eller i tilfelle trygdekassen ikke betaler innen to må- Nr. 7.
neder etter påkrav.

Krav etter første ledd like overfor et fattigvesen må sykehuset sette fram innen seks måneder etter at pasienten er skrevet ut.

Fattiglovens regler gjelder når en skal avgjøre hvilken kommune skal regnes som den sykes oppholdskommune.

§ 2. Fattigvesenet kan etter fattiglovens regler kreve utgiftene igjen av den syke eller hans forsørgelsespliktige. Er den syke medlem av trygdekassen, kan fattigvesenet kreve utgiftene igjen av kassen i den utstrekning den skal betale.

Om refusjon av hjemstavnskommunen eller i tilfelle staten gjelder fattiglovens regler.

§ 3. I tilfelle av tvist avgjør det departement som fattigvesenet hører under, om et fattigvesen er pliktig til å betale et sykehus etter denne lov. Tvister om hvilken kommune skal regnes som oppholdskommune og om refusjonsspørsmålet etter denne lovs § 2, annet ledd, avgjøres etter reglene i fattiglovens § 45.

§ 4. Departementet kan gi nærmere forskrifter til å gjennomføre denne lov.

Kongelig resolusjon. 20 mai.

I Regler for utlån av Rikstrygdeverkets midler, fastsatt ved kongelig resolusjon av 15 desember 1917 og senere endringsresolusjoner, skal § 10 lyde så:

«§ 10. For så vidt det ikke allerede foreligger sånn takst av sakkyndige menn at Rikstrygdeverket kan anse den som tilfredsstillende, må det kreve takst avholdt for lånsøkerens regning.

Et skjønnsmessig beløp blir å deponere ved takstens begjæring.

Eventuelt for meget erlagt takstdepositum blir å tilbakebetale liksom for lite innbetalt fratrekkes i lånebeløpet.

Hvis lånet ikke tilstås, eller lånsøkeren ikke ønsker lånet utbetalt, og Rikstrygdeverket har holdt takst, betales det for denne det som taksten koster.»

Kongelig resolusjon *) om at det i den delen av Orkla 20 mai.
elv i Sør-Trøndelag fylke hvori laks går skal være forbudt å bruke kastenot.

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

20 mai. Overtredelse av denne bestemmelsen er belagt med straff.

Denne resolusjonen trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn ut året 1948.

20 mai. **Kongelig resolusjon** *).

Lov nr. 22 av 24 juni 1931 om avgift av skjenking på bevertningssteder av alkoholholdige drikkevarer settes i kraft fra 1 juli 1939.

20 mai. **Kongelig resolusjon** *) hvorved, i forbindelse med sanksjon av Stortingets vedtak av 24 april 1939 til lov om midlertidig forhøyelse av losbetalingen (lov nr. 1 av d. d.), Forsvarsdepartementet gis «fullmakt til å treffe de forføyninger som er nødvendige i sakens anledning.»

20 mai. **Bekjentgjørelse** **) fra Finansdepartemnetet om opphevelse av den alminnelige tollfrihet ved landverts innførsel til Karasjok, Polmak og Nesseby herreder.

I. I medhold av bemyndigelsen i tolltariffens innledende bestemmelser § 3, 6, siste ledd, traff departementet i skrivelser av 24 september 1938 til distriktstollinspektørene i Tromsø og Vadsø bestemmelse om at den gjeldende alminnelige tollfrihet ved landverts innførsel til Karasjok og Polmak herreder med nedennevnte unntak skulle oppheves fra og med 20 oktober 1938.

II. I samsvar med artikkel 1 i tilleggsavtalen av 21 juli 1937 til den norsk-finske handelstraktat av 11 november 1930 (jfr. departementets bekjentgjørelse av 27 september 1937) er den bestående adgang til tollfri innførsel til Karasjok og Polmak foreløpig opprettholdt for de «egentlige grenseboere».

Med «egentlige grenseboere» skal inntil videre forstås: i Karasjok: oppsitterne i selve Tana-dalen fra grensen mot Polmak til Elvemunn og i Anarjokkas dalføre fra Elvemunn til grensen mot Kautokeino, og i Polmak: oppsitterne i Tana-dalføret fra grenserøys nr. 343 til herredsgrensen mot Karasjok. Som «egentlige grenseboere» blir i begge grenseherreder også å betrakte de flyttlapper som midlertidig oppholder seg i de nevnte strøk.

III. Den under II nevnte tollfrihet er betinget av at innførselen skjer til personlig bruk for de «egentlige grenseboere» selv eller deres husstand. Hvis de fra Finnland impor-

*) Kunngj. 24 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

terte varer føres videre fra de omhandlede strøk og lenger inn i landet, må de først angis til fortolling (beriktigelse) på vedkommende tollstasjon. 20 mai.

IV. Unntatt fra den i punkt II og III nevnte tollfrihet som tilkommer de «egentlige grenseboere», er spillekort, brennevin og spiritus, vin og andre alkoholholdige drikker.

V. De berettigede grenseboere fritas i medhold av tollovens § 38 inntil videre for å melde seg ved tollstasjonen ved innpassering fra Finnland til de forannevnte strøk under forutsetning av at de ikke medbringer varer hvis innførsel er forbudt eller underkastet restriksjoner.

VI. De «egentlige grenseboere» må som legitimasjon for sin rett til tollfri innførsel løse grenseboerkort, som utstedes henholdsvis av lensmannen i Karasjok og lensmannen i Polmak. Det blir på forlangende å utstede særskilt kort til hver av de berettigede grenseboere som har fylt 15 år, idet personer under denne alder anføres på husfarens (familieoverhodets kort) og må medbringe dette ved hver innførsel. For grenseboerkortet er det fastsatt spesielle forskrifter med hensyn til gyldighetstid m. v. Disse er inntatt i kortet.

VII. Den gjeldende tollfrihet ved landverts innførsel til Nesseby herred oppheves herved. I dette herred er det ingen som skal anses som «egentlige grenseboere».

VIII. Bestemmelsene i forannevnte tilleggsavtale av 21 juli 1937, artikkel 5, gjelder også innførselen til Karasjok, Polmak og Nesseby.

Artikkel 5 er sålydende:

a) Eier eller forpakter av landeiendommer beliggende på begge sider av grensen, sammenhengende eller i en avstand av ikke over 20 kilometer mellom deres nærmeste grenser, kan innføre tollfritt fra det ene land til det annet utsæd, husdyr og redskaper nødvendige til nevnte eiendommers drift.

b) Beboerne av områder beliggende i nærheten av grensen på den ene eller den annen side kan for sitt husholdningsbehov føre varer, som er bestemt til å gjeninnføres, fra det ene land til det annet for der å la dem underkaste blekning, farvning, garvning, maling, spinning, vevning eller annen liknende bearbeidelse, eller for å reparere dem, uten å være forpliktet til i den anledning å erlegge toll i noe av de to land.

c) Trekkdyr og kjøretøyer som åpenbart kun anvendes til transport av gods eller personer fra det ene av de to land til det annet, skal være fritatt for enhver tollavgift.

20 mai. IX. Overtredelse av foranstående bestemmelser kan medføre straff etter toll-lovgivningen og tap av retten til tollfri innførsel for de «egentlige grenseboere».

X. Nærmere opplysninger om den nye ordning vil kunne fås ved henvendelse til tollkamret i Hammerfest for Karasjoks vedkommende og til tollkamret i Vadsø for Polmaks og Nessebys vedkommende.

20 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon har Tangersonen 20 april 1939 tiltrådt Pariskonvensjonen*) av 20 mars 1883 angående en union til vern av den industrielle eiendomsrett, revidert i London 2 juni 1934.

20 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for en del av gnr. 31, bnr. 1, Hov i Aker, Akershus fylke.

20 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 104, for Hamar.

20 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og byginingsvedtekter for Austadjordet øst for Austadgata i Drammen.

20 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om at byggebeltet omkring Lillesand i Vestre Moland herred, Aust-Agder fylke, skal være underlagt byens bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender, slik at nevnte byggebelte heretter skal være underlagt herredets bygningsmyndigheter og herredstyret.

Samtidig bestemmer departementet i henhold til nevnte lovs § 13 at lensmannen i Vestre Moland skal være medlem av bygningsrådet for byggebeltet i stedet for vedkommende politimester.

22 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om en tilføyelse til vedtekt til bygningslovens § 23 for Vinstra bygningsdistrikt i Nord-Fron herred, Opland fylke.

22 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Hans Larsens vei, Stadshauptmann Aass' vei og forbindelsesvei mellom disse, i Drammen.

22 mai. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Elvegata mellom Kirkeveien og Tollbubrygga i Flekkefjord.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1938 s. 466.

**) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

Stortingsvedtak *) om samtykke til at det ydes norske selgere statsgaranti ved kredittsalg til utlandet av varer og andre leveringer som med omsyn til verdi er av overveiende norsk opprinnelse og hvis framstilling antas å ville avhjelpe arbeidsledighet eller forebygge arbeidsinnskrenking. 23 mai.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til brannlovens §§ 8, 9, 20 og 29, for Bærum herred, Akershus fylke. 23 mai.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningsloven for Nauste i Eresfjord og Vistdal herred, Møre og Romsdal fylke. 23 mai.

Skriv ***) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Åkra herad, Rogaland fylke. 24 mai.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Sem herred, Vestfold fylke. 24 mai.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Løkenløkken, gnr. 2, bnr. 91, Bygdøy i Aker herred, Akershus fylke. 24 mai.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om nye grenser for den del av Kongsberg som skal være unntatt fra bygningslovens bestemmelser. 25 mai.

Lov **)[1]) om endringer i lov av 1 juni 1928 om oppdragende behandling av unge lovovertredere. 26 mai. Nr. 1.

I.

I lovens overskrift skal ordet «lovovertredere» endres til «lovbrytere».

II.

§ 5, 4de ledd skal lyde:

Ved enhver arbeidsskole skal der være et tilsynsråd på fire medlemmer. Ett av medlemmene skal fylle de krav som stilles til dommere i domstolslovens § 53 og § 54, annet ledd. Av rådets medlemmer skal iallfall ett være kvinne. Vedkom-

*) Se St.prp. nr. 39. Innst. S. nr. 127. St.tid. s. 1144—1145.
**) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
***) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 20.
[1]) St.vedtak 13 mai. Se Ot. prp. nr. 26. Innst. O. nr. 75. St.tid., forh. i Ot. s. 337; i Lt. s. 66.

26 mai. Nr. 1.

mende regjeringsdepartement oppnevner medlemmer av rådet og i fornødent fall stedfortredere for disse samt innen deres midte en formann og en nestformann. Oppnevnelsen skjer for et år om gangen. Rådets medlemmer kan tilstås en passende godtgjørelse.

I § 7 føyes inn som nytt 1ste ledd:

Elever som oppfører seg så dårlig at de finnes uskikket til behandling i arbeidsskolen, kan av Kongen eller den han bestemmer, overføres til landsfengsel, hvor de kan holdes så lenge som de kunne være holdt i arbeidsskolen. Den myndighet som har bestemt flytningen til landsfengslet, kan beslutte flytning tilbake til arbeidsskolen, om dertil finnes grunn. Spørsmålet om slik tilbakeføring tas opp etter høyst 6 måneder og senere med høyst 6 måneders mellomrom.

§ 9, 1ste ledd skal lyde:

Den som utskrives på prøve fra arbeidsskole, skal i prøvetiden være undergitt alminnelige forskrifter, som blir å fastsette ved reglement, og for øvrig de særlige vilkår som direktøren måtte oppstille. I prøvetiden skal han dessuten stilles under sånt tilsyn som direktøren anordner. Denne kan begrense tilsynet inntil ett år og kan etter et års forløp oppheve et tilsyn av lengere varighet.

26 mai. Nr. 2.

Lov *) [1]) om endring i fattigloven av 19 mai 1900.

I.

§ 13, 1 ledd skal herefter lyde slik:

De som i medfør av livsstilling eller av andre grunner er midlertidig fraværende, har sin hjemstavnshevd løpende i den fattigkommune, hvor de sist hadde fast ophold, eller i den, hvorhen deres hjem senere er flyttet. Familieforsørgere som for sitt arbeides skyld opholder sig i annen kommune enn der han med hustru eller barn har sitt hjem, anses midlertidig fraværende fra sistnevnte kommune. Midlertidig fraværende er også de, som uten å yde tilstrekkelig vederlag ved arbeide eller på annen måte, opholder sig utenfor sitt hjem for sin utdannelse.

II.

Loven trer i kraft 1 juli 1940.

---

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.vedtak 13 mai. Se Ot. prp. nr. 28. Innst. O. nr. 76. St.tid., forh. i Ot. s. 337—338; i Lt. s. 66.

Lov *) [1]) **om endring i lov om brennevin og vin til medisinsk bruk av 30 november 1923 med tilleggslov av 24 juni 1932.** 26 mai. Nr. 3.

I lov om brennevin og vin til medisinsk bruk av 30 november 1923 med tilleggslov av 24 juni 1932 gjøres følgende endring:

§ 1, annet ledd skal lyde:

Når Kongen eller den han bemyndiger, ikke har bestemt noe annet, regnes væsker som ved denaturering eller av andre grunner er uhensiktsmessig som berusningsmiddel, ikke som brennevin. Det samme gjelder væsker som bare er tilsatt den mengde alkohol som er nødvendig for tilberedning, oppløsning eller holdbarhet.

Lov *) [2]) **om forandring i lov av 26 februar 1932 om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige.** 26 mai. Nr. 4.

Lov av 26 februar 1932 om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige skal herefter lyde således:

§ 1. I enhver kommune skal det være en edruelighetsnevnd.

Med samtykke av vedkommende departement kan dog dette undlates i kommuner hvor særlige forhold taler for det. Det påhviler da fattigstyret i kommunen å vareta de opgaver som hører under edruelighetsnevnden.

§ 2. Nevnden skal bestå av så mange av kommunestyret for 3 år valgte kvinner og menn som dette selv bestemmer, dog således at der skal være minst 3 medlemmer. Det skal opnevnes et tilsvarende antall varamenn for medlemmene. Ved valget skal tas hensyn til om vedkommende må antas å ha særlige betingelser for det arbeide nevnden har. De som velges, må ha fylt 25 år og være vederheftige. Om valgbarhet og plikt til å ta imot valg gjelder for øvrig samme regler som for valg til kommunestyret.

Valg på medlemmer av nevnden foregår efter reglene om flertallsvalg i lovgivningen om kommunestyrer, medmindre et medlem fremsetter forlangende om at valget fremmes som forholdstallsvalg. Hvor det er anledning til det skal ett medlem av nevnden være læge.

Nevnden velger selv sin formann og nestformann. Når

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.vedtak 13 mai. Se Ot. prp. nr. 38. Innst. O. nr. 77. St.tid., forh. i Ot. s. 339; i Lt. s. 66.

[2]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. IX. St.tid., forh. i Ot. s. 339—360 og 365—366; i Lt. s. 66—76 og 80.

26 mai. Nr. 4.

avgjørelser skal treffes i henhold til §§ 6 og 7, jfr. § 8, skal nevndens forhandlinger ledes av vedkommende herreds- eller bydommer som formann.

Nevnden er som regel beslutningsdyktig når det er til stede minst ⅔ av medlemmene, hvoriblandt formannen eller nestformannen, dog ikke i noe tilfelle under 3. I saker efter §§ 6 og 7, jfr. § 8, må foruten dommeren samtlige medlemmer ta del i behandlingen. Får noe medlem forfall efter at nevnden har begynt å behandle en slik sak, kan dog behandlingen fortsettes av de medlemmer som er igjen, uten tilkalling av varamann, så lenge det er tilbake minst ⅔ av medlemmene, hvoriblandt dommeren, og ikke under 3. I tilfelle av stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

Kommunestyret kan bestemme at medlemmene tilståes godtgjørelse for sitt arbeide og bevilger efter forslag fra nevnden det som er nødvendig til kontorhold.

§ 3. Nevnden har til opgave å virke for bedre edruelighetsforhold i kommunen ved:

1. å ta sig av drikkfeldige, i tilfelle treffe bestemmelse om deres anbringelse på kursted (§§ 7 og 8), og yde råd og hjelp til deres pårørende (§§ 6 og 12),
2. å støtte og fremme undervisning og oplysningsvirksomhet om alkoholspørsmålet i skoler og på annen måte,
3. å gjøre henstillinger og avgi uttalelser overfor de kommunale myndigheter til fremme av nevndens opgaver.

§ 4.

1. Mottar nevnden anmodning fra noen som har adgang dertil, om å gripe inn overfor en person som bor eller opholder sig i kommunen fordi han bruker berusende drikk til åpenbar skade for sig selv eller sine omgivelser, skal nevnden snarest mulig undersøke forholdet.

   Nevnden kan også ellers av eget tiltak gripe inn overfor personer som nevnt og undersøke forholdet.
2. Adgang til å fremsette anmodning som omhandlet for nevnden har:
   a. vedkommende selv og hans ektefelle, slektninger i opeller nedstigende linje, søsken eller likeså når besvogrede, samt — i tilfelle — verge eller overformynderne. Forholdet mellem adoptivforeldre og adoptivbarn samt disses slektninger i nedstigende linje regnes likt med slektskap,
   b. prest eller læge, såfremt det skjer med samtykke av vedkommende selv eller av noen pårørende som nevnt under litra a,
   c. vergerådet, fattigstyret, forsorgs- og verneforeninger eller politiet.

3. Politiet skal efter nærmere bestemmelser av departementet gi melding til nevnden i vedkommendes opholdskommune om alle personer som er blitt ilagt straff for beruselse. 26 mai. Nr. 4.

4. Når det foreligger anmodning eller melding som foran nevnt eller når nevnden av eget tiltak finner å burde gripe inn som foran nevnt, kan den ved ett eller flere av sine medlemmer eller ved tjenestemann som er ansatt ved nevnden undersøke forholdene i hjemmet og opta forklaring av vedkommende selv, hans familie eller andre personer som er kjent med forholdene. Nevnden kan dog ikke pålegge noen å avgi forklaring, jfr. dog § 8, syvende ledd. Derimot kan nevnden forlange avgitt erklæring av offentlig myndighet som antas å kjenne forholdet.

Den som saken gjelder er pliktig til å møte for edruelighetsnevnden. Unddrar han sig fra å møte, kan nevnden begjære politiets hjelp til å hente ham.

Når nevnden finner det påkrevd for å få de nødvendige oplysninger til å avgjøre hvilke forføininger den bør treffe, kan den begjære politiets hjelp eller bevisoptagelse ved herreds- eller byretten.

§ 5. Finner nevnden at undersøkelsen gir grunn til det, skal den søke å bevege vedkommende til bedre livsførsel. Herunder kan nevnden søke å påvirke ham til å avholde sig fra bruk av berusningsmidler, hjelpe ham til å få arbeide eller få ham over i andre omgivelser hvor han blir mindre utsatt for fristelser til drikk, få ham til å ingå på en ordning hvorefter hans lønn eller tilgodehavende skal heves eller forvaltes av hans ektefelle eller annen person, formå ham til å søke læge og følge dennes forskrifter, eller få ham til å ta ophold i passende pleiehjem eller kursted.

Nevnden skal påse at den trufne ordning blir overholdt, og kan beslutte for inntil ett år å stille vedkommende under særlig tilsyn av ett eller flere av sine medlemmer, eller av særskilt antatte personer eller institusjoner.

§ 6. Forsømmer vedkommende på grunn av misbruk av berusende drikk sin forsørgelsesplikt, kan nevnden efter de nærmere regler som er gitt i § 8 treffe bestemmelse om at hans lønn, forsorgsbidrag eller tilgodehavende helt eller delvis skal heves eller forvaltes av hans ektefelle eller annen person såfremt han ikke frivillig vil inngå på en slik ordning. Slik bestemmelse treffes for bestemt tid, som ikke må overstige to år, men kan gjentas hvis vilkårene efter første punktum fremdeles er til stede når den fastsatte tid utløper.

Arbeidsgiveren, forsorgsvesenet og vedkommende skyldner plikter å efterkomme nevndens avgjørelse efter første ledd

26 mai. Nr. 4.

når de har fått skriftlig melding om denne. Kongen kan utferdige bestemmelser om kontroll med gjennemførelsen av nevndens avgjørelse efter første ledd.

Nevnden kan opheve en ordning efter første ledd før tiden er ute, når den finner at ordningen ikke lenger er påkrevd. For nevndens vedtak om dette gjelder ikke reglene i § 8.

§ 7. Vil vedkommende ikke rette sig efter nevndens påbud eller anser nevnden det i øvrig påkrevd, kan den efter nærmere regler som er gitt i § 8, treffe bestemmelse om å anbringe ham uavhengig av hans eget samtykke til behandling i et av Kongen godkjent kursted i inntil to år, hvis han på grunn av misbruk av berusende drikk:

1. mishandler sin ektefelle eller sine barn eller utsetter barna for sedelig forderv eller vanrøkt,
2. forsømmer sin forsørgelsesplikt efter gjeldende lover,
3. volder fare for sig selv eller andre, eller gjentatte ganger forulemper sine omgivelser,
4. faller fattigvesenet eller sin familie til byrde,
5. forøder eller forspiller sitt gods, så det må fryktes for at det kan opstå trang for ham selv eller hans familie.

Kongen eller den Kongen bemyndiger kan gi nærmere regler om forholdet mellem nevndens og påtalemyndighetens behandling av saker om tvangsinternering av drikkfeldige.

§ 8. Når nevnden finner at en sak bør gå over til behandling efter §§ 6 eller 7, fatter den vedtak om dette. Vedtaket skal ha grunner. Nevnden sender avskrift av vedtaket sammen med de andre dokumenter i saken til vedkommende dommer, jfr. § 2, tredje ledd, og ber ham lede nevndens behandling av saken. Den sender samtidig melding om vedtaket til forkynnelse for den saken gjelder. Meldingen skal inneholde oplysning om at han kan få avskrift av vedtaket på dommerens kontor. Er vedkommende umyndig, forkynnes slik melding også for vergen.

Reglene om ugildhet for dommere i domstolslovens kap. 6 gjelder tilsvarende for nevndens medlemmer.

Formannen skal av eget tiltak dra omsorg for at saken blir fullstendig oplyst og fremmes med tilbørlig hurtighet. Han avsier kjennelser og beslutninger som gjelder saksbehandlingen.

Den som saken gjelder skal innkalles til avhøring. Uteblir han uten gyldig forfall, kan nevnden la politiet hente ham til dette eller et senere møte. Er han umyndig, innkalles også vergen.

Den som saken gjelder har rett til å la sig bistå av sakfører eller av en annen fullmektig som nevndens formann godtar. Påtalemyndigheten kan optre i saken for å vareta de

offentlige interesser, enten ved sine egne tjenestemenn eller ved sakfører som er antatt til å utføre aktorater i straffesaker for herreds- eller byrett. Nevndens formann skal gi påtalemyndigheten melding om saken. Når påtalemyndigheten møter, skal nevndens formann efter begjæring opnevne en sakfører for den som saken gjelder, hvis han er uformuende. Hvis ikke særlige grunner taler mot det, opnevnes den sakfører vedkommende ønsker. 26 mai. Nr. 4.

Den som saken gjelder, såvel som hans sakfører eller fullmektig har rett til å bli bekjent med de oplysninger som ligger til grunn for nevndens vedtak efter første ledd, såvel som de oplysninger som senere fremkommer. De har rett til å være til stede i de møter nevnden holder i saken, dens rådslagning og stemmegivning undtatt. Det samme gjelder påtalemyndigheten, jfr. foregående ledd.

Nevnden kan selv opta bevis. Tvistemålslovens regler om bevisoptagelse gjelder tilsvarende så langt de høver. Om protokollering av forklaringer som blir gitt for nevnden gjelder tvistemålslovens § 127 tilsvarende. Den som saken gjelder, hans sakfører eller fullmektig og påtalemyndigheten kan fremsette begjæring til nevnden om å opta bevis. Formannen avgjør om begjæringen skal tas til følge. Avslåes begjæringen, skjer det ved kjennelse.

Ved avgjørelse av tvangsinnlegning på kursted må det foreligge erklæring fra læge. Efterlater lægens erklæring tvil om hvorvidt den som saken gjelder er sinnssyk, kan nevnden beslutte at han skal underkastes psykiatrisk undersøkelse.

Formannen kan beslutte at forhandlingene skal holdes for lukkede dører. Dette bør i almindelighet skje når den som saken gjelder ønsker det.

Forhandlingene må ikke gjengis offentlig. Heller ikke må avgjørelsene offentliggjøres uten nevndens tillatelse. Sådan tillatelse bør bare gis når særlige grunner taler for det.

Når nevnden finner saken tilstrekkelig oplyst, avsier den kjennelse om hvorvidt inngrep i rådighet over lønn m. v. efter § 6 eller tvangsinnlegning efter § 7 skal skje. Kjennelsen meddeles den som saken gjelder, og i tilfelle hans verge og påtalemyndigheten. Er disse ikke til stede når kjennelsen blir avsagt, skal den forkynnes for dem.

Reglene i domstolslovens §§ 123, 1 ledd, 129—130, 132—139 og kapitlene 8—10, tvistemålslovens kapitel 11 og §§ 164—165 og lov om vidners og sakkyndiges godtgjørelse gjelder tilsvarende så langt de høver og annet ikke følger av denne lov.

Formannen fastsetter godtgjørelsen til opnevnt sakfører.

§ 9. Kjennelser som går ut på inngrep i henhold til §§ 6 og 7 kan påankes til Høiesterett av den som kjennelsen gjel-

26 mai. Nr. 4.

der. Efter samtykke av Høiesteretts kjæremålsutvalg kan saken innbringes for Høiesterett. Samtykke bør ikke gis med mindre det finnes sannsynlig at den trufne avgjørelse vil bli forandret.

Ankefristen er 2 uker.

Er det grunn til å frykte for at den som er besluttet innlagt på kursted vil volde alvorlig skade på sig selv eller andre, kan nevnden beslutte fengslig forvaring uten hensyn til anken. Nevnden kan rette henvendelse til påtalemyndigheten om å sette i verk fengslingen.

Kjennelser og beslutninger som nevnden eller dens formann ellers avsier, kan av den som saken gjelder påkjæres til Høiesteretts kjæremålsutvalg.

Om anke og kjæremål gjelder tilsvarende regler som for tvistemål, med de undtagelser som følger av denne lov. Kjæremål over en beslutning om fengsling i henhold til ovenstående bestemmelse, tredje ledd, behandles dog efter straffeprosesslovens regler.

Anke over avgjørelser i henhold til § 6 har ikke opsettende virkning. Ellers har anken opsettende virkning med mindre nevnden bestemmer noe annet. Beslutning herom kan omgjøres av Høiesterett eller kjæremålsutvalget i forbindelse med behandlingen av anken.

Kjæremål over en beslutning om psykiatrisk undersøkelse i henhold til § 8, niende ledd, har opsettende virkning.

§ 10. Blir anken henvist til ankeforhandling, opnevner Høiesteretts formann en høiesterettsadvokat til å utføre anken, og en til å imøtegå den, medmindre vedkommende part selv har antatt en høiesterettsadvokat. I almindelighet foretas opnevnelsen blandt de advokater som er antatt til å utføre straffesaker for Høiesterett. En annen høiesterettsadvokat som vedkommende part har bedt om, kan dog opnevnes når det ikke medfører økede utgifter for det offentlige.

Retten fastsetter godtgjørelsen til opnevnte advokater.

§ 11. For behandling av saker efter denne lov betales ikke rettsgebyrer. Heller ikke betales for utskrifter og attester.

Det offentlige utreder betaling for forkynnelser og tilsigelser, reisegodtgjørelse til dommeren, godtgjørelse til vidner og sakkyndige og til opnevnte sakførere og advokater, samt andre utgifter som saken fører med sig. Herfra undtas godtgjørelse til den av vedkommende part selv antatte advokat, sakfører eller annen fullmektig, og omkostningene ved bevisoptagelser som disse begjærer i anledning av anke.

Når anke over kjennelse om tvangsforføininger efter lovens §§ 6 eller 7 forkastes, skal den som saken gjelder i

regelen tilpliktes å erstatte det offentlige saksomkostninger med et beløp som retten avpasser efter billighet, så det ikke kommer til å stå i fremtredende misforhold til hans formuesvilkår. 26 mai. Nr. 4.

§ 12. Forsørger den som enten selv lar sig innlegge på et av Kongen godkjent kursted, når nevnden har erklært sig enig i, at innleggelse er ønskelig, eller som blir tvangsinnlagt efter denne lov, ektefelle og barn eller er han pålagt bidrag til underhold av fraskilt hustru, og blir disse på grunn av innlegningen uten midler til underhold, skal nevnden fatte beslutning om at der ydes den nødvendige hjelp til underhold mens vedkommende er innlagt. Slik hjelp regnes ikke som fattighjelp.

Nevnden fastsetter understøttelsens størrelse i det enkelte tilfelle, mens kommunestyret bevilger det samlede årlige beløp som antas å ville medgå til understøttelser.

Opholder den drikkfeldige og de personer som det i henhold til bestemmelsene i denne paragraf kan bli tale om å understøtte, sig i forskjellige kommuner, skal utgiftene bæres av den kommune hvor de understøttede personer er bosatt, eller hvis de ikke har fast bopel, av den kommune hvor de opholder sig. Beslutningen om at understøttelse skal ydes fattes av nevnden i samme kommune. I slike tilfelle skal den nevnd som har tatt sig av den drikkfeldige straks gi meddelelse til nevnden i den kommune hvor de understøttelsesberettigede bor eller opholder sig. I tilfelle av tvist om hvilken kommune skal bære utgiftene, skal disse foreløbig utredes av den kommune hvor de understøttelsesberettigede opholder sig, inntil saken kan bli avgjort overensstemmende med denne paragrafs siste ledd.

Tvist om bostedsforhold efter denne paragraf avgjøres av vedkommende departement.

§ 13. En person som er besluttet innlagt på kursted efter denne lov kan før utløpet av den for anbringelsen fastsatte tid utskrives på prøve hvis det foreligger grunn til å anta at han vil føre et edruelig og ordentlig liv. Kongen kan gi nærmere regler for vilkårene for utskrivningen.

§ 14. Kongen kan utferdige forskrifter om den disiplinærmyndighet som kan anvendes overfor personer som er innlagt på kursted efter denne lov eller som frivillig har lagt sig inn på slike kursteder, om arbeidsplikt for dem, om kurbehandling for øvrig, samt om overflytning av en innlagt fra et kursted til et annet.

§ 15.

1. Kongen fastsetter med Stortingets samtykke kurpengene på de kursteder som staten driver. På andre, godkjente

26 mai. Nr. 4.

kursteder skal kurpengene godkjennes av vedkommende departement.

2. Utgifter ved innleggelsen og under opholdet som ikke blir betalt av den innlagte selv, påhviler kommunen på det sted hvor nevnden har fattet beslutning om hans anbringelse, eller erklært sig enig i at innleggelse efter § 16 er ønskelig. Kommunen kan kreve utgiftene godtgjort av den innlagte for så vidt han har midler til å bestride dem. Betaler han ikke, kan inndrivelse finne sted ved utpantning.

Får kommunen ikke sine utgifter dekket på denne måte, kan den kreve full refusjon av staten.

3. Utgiftene ved den innlagtes reiser til og fra kurstedet, ved flytning fra ett kursted til et annet kursted og utgifter ved tilbakebringelse i tilfelle av rømning, som ikke blir betalt av den innlagte selv, dekkes av staten i de tilfelle da nevnden har fattet beslutning om innleggelsen eller erklært sig enig i at innleggelse efter § 16 er ønskelig. Kongen eller den Kongen bemyndiger fastsetter nærmere regler herom.
4. Utgiftene ved nevndenes virksomhet utredes av vedkommende kommune. Kommunen kan få disse utgifter helt eller delvis godtgjort av statskassen såfremt Stortinget bevilger de dertil nødvendige midler. Søknad herom sendes vedkommende departement.
5. Nevnden skal hvert år innen en av formannskapet fastsatt tid innsende til formannskapet overslag over de beløp som for det følgende budgettår antas nødvendig til bestridelse av utgifter efter denne lov.

§ 16. Drikkfeldige personer som selv måtte innlegge sig på et av Kongen godkjent kursted skal, såfremt dets plan inneholder bemyndigelse til det og kurstedets vedkommende anser det påkrevd for helbredelsen, kunne holdes tilbake i kurstedet for et tidsrum som de selv ved sin innleggelse har bestemt, dog ikke over 2 år.

Undviker den frivillig innlagte fra kurstedet, kan han bringes tilbake ved bistand av politiet.

Kongen utferdiger forskrifter om permisjon, utskrivning på prøve eller endelig utskrivning før utløpet av den tid vedkommende kan holdes tilbake.

Utgiftene ved innleggelsen og under opholdet og utgiftene ved tilbakebringelse i tilfelle av rømning i andre enn de i § 15 nr. 2 og 3 nevnte tilfelle, påhviler alene den innlagte selv. Det samme gjelder utgiftene til den innlagtes reise til og fra kurstedet og ved flytning fra et kursted til et annet kursted.

§ 17. Den som uten rimelig grunn fremsetter anmodning til nevnden efter § 4 straffes med bøter. 26 mai. Nr. 4.

§ 18. Kongen eller den Kongen bemyndiger kan gi nærmere forskrifter om edruelighetsnevndenes arbeidsordning, om gjennemførelsen av nevndenes opgaver, innberetningsplikt og om samvirkeforholdet mellem nevndene innbyrdes og mellem dem og andre offentlige og kommunale myndigheter og institusjoner.

§ 19. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kongelig resolusjon *). 26 mai.

Lov av 26 februar 1932 om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige med endringslov av 26 mai 1939 trer i kraft 1 juli 1939.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om avgift til statskassen av jord som brukes til dyrking av tobakk i budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940. 26 mai.

Av jord som i budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940 brukes til dyrking av tobakk, erlegges en avgift til statskassen av 10 øre pr. kvadratmeter, dog således at der av det av én dyrker på en eiendom beplantede areal svares en avgift av minst kr. 20. Avgiften påhviler den som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsettes av Finans- og tolldepartementet.

Kongelig kunngjøring *) [2]) om avgift til statskassen 1) av sirup som brukes til tilvirking av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som brukes til tilvirking av stivelsesukker eller stivelsesirup fra 1 juli 1939. 26 mai.

I.

Fra 1 juli 1939 erlegges til statskassen avgift av sirup som brukes til tilvirking av drops, med 16 øre pr. kg.

---

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1, kap. 2907. Budsjett-innst. S. nr. 201 b. St.tid. s. 858.

[2]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1, kap. 2907. Budsjett-innst. S. nr. 201 a. St.tid. s. 858.

26 mai. II.

Fra 1 juli 1939 erlegges til statskassen avgift av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som brukes til tilvirking av stivelsesukker eller stivelsesriup, med følgende beløp:

1. av mais 5 øre pr. kg,
2. av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

26 mai. **Kongeleg kunngjering** *) [1]) om omsetnadsavgift til statskassa av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer og av innanlands tilverka fruktvin og av kolsyre frå 1 juli 1939.

I.

Vedtak om omsetnadsavgift til statskassa av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer frå 1 juli 1939.

Frå 1 juli 1939 skal i samhøve med dei lovfyresegnene som gjeld om omsetnadsavgifta av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer betalast avgift til statskassa av omsetnaden av dei nemnde varene med 15 — femten — øre pr. liter.

II.

Vedtak om omsetnadsavgift til statskassa av innanlands tilverka fruktvin frå 1 juli 1939.

Den som handlar med fruktvin som er tilverka her i landet, og som har kjøpt vinen hos tilverkaren, skal frå 1 juli 1939 betala ei avgift til statskassa av

45 — fem og førti — øre for kvar liter ikkje musserande fruktvin og

1 — ei — krone for kvar liter musserande fruktvin

som han sel til bruk her i landet.

Avgifta vert å rekna ut og betala for kvart halvår, soleis at avgifta for halvåret vert å betala innan utgangen av den 15 dag i den nest fylgjande månad.

Finans- og tolldepartementet fastset nøgnare fyresegner om korleis avgifta skal reknast ut og betalast dersom slike fyresegner trengs.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å brigda avgiftssatsane for ikkje musserande fruktvin og musserande fruktvin med dei summar som den effektive toll i same fylgd for vin på fat og for ikkje musserande vin på flasker måtte verta pålagd eller minska ved brigding av det gjeldande ekstraordinære tolltillegg på 20 pst.

---

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 20.

[1]) St.vedtak 17 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2022. Budsjett-innst. S. nr. 190. St.tid. s. 853.

III. 26 mai.

Vedtak om omsetnadsavgift til statskassa av kolsyre frå 1 juli 1939.

Frå 1 juli 1939 skal det av kolsyre som vert seld eller innført til tilverking av kolsyrehaldige alkoholfrie drikkevarer som ikkje er etla til sal, betalast omsetnadsavgift til statskassa med kr. 6,30 pr. kg kolsyre.

Finans- og tolldepartementet gjev nøgnare fyresegner om korleis avgifta skal betalast og om kontrollen med avgifta.

Kongeleg kunngjering *) [1]) om omsetnadsavgift til statskassa av visse varer frå 1 juli 1939. 26 mai.

§ 1. Frå 1 juli 1939 skal det betalast omsetnadsavgift til statskassa av etternemnde varer, rekna av verdet etter den prosentsats som her er sett til:

1. Gull- og platinavarer ..... 6 pst.
2. Sylvvarer ..... 4 »
3. Hanskar og vantar av skinn (so vel sydde som berre tilskorne) eller silke (herunder kunstsilke) 5 »
4. Skoty av silkety eller ty som det fins silke i, av ty innverka med metalltråd, av lakkert, chagrinert, bronsert, alunert, kvitgarva (glacé) og semska skinn, av chevreau-, reptil-, fisk- eller ødleskinn og etterlikningar av desse ..... 4 »
5. Silkevarer, herunder kunstsilkevarer — men unnateke spinnestoff og garn ..... 6 »
6. Parfymer, luktande vatn og andre vatn til toalettbruk, kosmetiske middel, til dømes sminke, pudder og liknande varer til toalettbruk, men likevel unnateke munnvatn, tannpulver, tannpasta og tannkrem ..... 6 »
7. Glasvarer, andre, slipte, etsa etc. (glasvarer 11. a i tolltariffen) ..... 5 »

§ 2. Til grunn for utrekninga av avgifta vert å leggja en-gros-prisen på vedkomande vare ved sal til småhandlar, for innførde varer innførsleverdet på vedkomande vare med tillegg av toll og eit nærmare fastsett prosenttillegg, alt etter nøgnare reglar som Finans- og tolldepartementet gjev.

§ 3. For varer av det slaget som er nemnt i § 1 under 5 og som er tilverka av vove stoff eller trikotstoff (metervare), vert avgifta å rekna berre av det verdet stoffet har.

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 20.

[1]) St.vedtak 17 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2024. Budsjett-innst. S. nr. 192. St.tid. s. 854.

26 mai. **Kongelig kunngjøring** *)[1] om avgift til statskassen av brennevintilvirkingen og av mais, durra eller rug som brukes til tilvirking av brennevin, av etylletertilvirkingen og av øltilvirkingen fra 1 juli 1939.

Fra 1 juli 1939 skal til statskassen betales:

A. Avgift av brennevintilvirkingen ved de alminnelige brennerier etter følgende regler:

1) Avgiften betales med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for hver liter, beregnet til 100 pst. alkoholstyrke.
2) Når norsk brennevin hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 — en — hektoliter og derover og med iakttagelse av de nærmere forskrifter med omsyn til kontrollen som Finans- og tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å betale tilbake for råsprit med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for renset sprit med kr. 2,64 — to kroner og fire og seksti øre — samt for til drikk tillagede destillater hvortil har vært brukt fullstendig renset sprit, med kr. 2,67 — to kroner og syv og seksti øre — pr. liter av 100 pst. alkoholstyrke, når søknad derom framkommer innen 2 år etter utførselen. For at brennevin skal anses som renset, må det på en slik måte som av Finans- og tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres at det etter skattleggingen har undergått en fullstendig rensingsprosess ved omdestillasjon.
3) Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller det på annen fyllestgjørende måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at det fritas for tilvirkingsavgiften på samme måte som ferdige destillater som utføres til utlandet.

De foran under 1, 2 og 3 nevnte avgifts- og refusjonssatser blir inntil videre å gi et tillegg svarende i prosent til de til enhver tid gjeldende tillegg til brennevintollen.

Finans- og tolldepartementet fastsetter de nærmere regler for beregningen av dette tillegg.

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som brukes til brennevintilvirking ved alminnelige brennerier, etter følgende regler:

1) Av mais betales en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.

Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet etter et utbytte av 0,375 liter brennevin av

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St.vedtak 17 april. Se St.prp. nr. 1, kap. 2017—19. Budsjettinnst. S. nr. 187. St.tid. s. 850—851.

100 pst. alkoholstyrke av 1 kg mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkingstermin etter den i hvilken maisen er brukt, blir etter Finans- og tolldepartementets nærmere bestemmelse den betalte avgift å godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter. 26 mai.

2) Av durra og rug betales på samme måte, beregnet etter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pst. alkoholstyrke av 1 kg, en avgift av 4 — fire — øre pr. kg, og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

3) Når brennevin ved hvis tilvirking det er brukt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller på annen fyllestgjørende måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet etter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pst. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg mais og 1 kg durra eller rug, slik at godtgjørelsen skjer med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etyllетertilvirkingen med kr. 3,50 — tre kroner og femti — øre pr. kg etylleter som tilvirkes. Når etylleter av innenlandsk tilvirking denatureres, eller den på annen fyllestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli brukt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at den fritas for tilvirkingsavgift; etylleterens eier har å erstatte omkostningene med denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øltilvirkingen med følgende beløp for hver liter øl:

1) av øl inneholdende inntil 2,50 volumprøsent alkohol 20 — tjue — øre;
2) av øl inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprosent alkohol 30 — tredve — øre;
3) av øl inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprosent alkohol 45 — fem og førti — øre.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om omsetningsavgift til statskassen av brennevin fra 1 juli 1939. 26 mai.

Fra 1 juli 1939 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av det brennevin som selges til innenlandsk forbruk

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St.vedtak 17 april. St.prp. nr. 1, kap. 2015. Budsjett-innst. S. nr. 186. St.tid. s. 850.

26 mai. av A/S Vinmonopolet, svarende til 25 pst. av bruttosalgsbeløpet, avgiften iberegnet.

Unntatt fra denne avgift er spiritus som etter spesiell bevilling er tillatt utlevert til teknisk, vitenskapelig, kirurgisk og liknende annet bruk uten erleggelse av alminnelig tilvirkingsavgift eller toll.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å frita for omsetningsavgift spiritus av minst 94 pst. alkoholstyrke, som brukes til tilvirking til salg av såper, parfymer, toalettvann, hårvann, munnvann, essenser og liknende, når spiritusen inngår som en vesentlig faktor ved tilvirkingen og forholdet for øvrig gjør en avgiftsfritakelse påkrevd eller beføyd.

Også i andre rent spesielle tilfelle kan departementet på de vilkår det måtte fastsette, frita for omsetningsavgift.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse for øvrig utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

26 mai. **Kongeleg kunngjering** *) [1]) om omsetnadsavgift til statskassa av sjokolade- og sukkervarer frå 1 juli 1939.

Frå 1 juli 1939 skal det betalast omsetnadsavgift til statskassa av sjokolade- og sukkervarer etter fylgjande satsar:

For kokesjokolade 10 — ti — av hundre av den avgiftspliktige verdi vara har. Med kokesjokolade er her meint sjokolade med i det meste 26 pst. feittinnhald og i pakningar på minst 125 gram.

For dei andre varene som etter lova kann påleggjast avgift, vert denne å betala med $33^1/_3$ — trettitre og ein tridjepart — av hundre av den avgiftspliktige verdi varene har.

26 mai. **Kongeleg kunngjering** *) [1]) om stempelavgift til statskassa av tobakkvarer frå 1 juli 1939.

I.

Frå 1 juli 1939 skal det til statskassa betalast stempelavgift av sigarar, sigarettar, sigaretthylser, snus, røykjetobakk og skråtobakk etter desse satsar:

A. Av sigarar:

Kr. 0,50	pr. 100 stykke	av verdi		opptil kr.	3,00
» 1,00	»	—»—	over kr. 3,00	» »	5,00
» 1,50	»	—»—	— » 5,00	» »	7,00

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 20.

[1]) St.vedtak 17 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2020. Budsjett-innst. S. nr. 188. St.tid. s. 851—852.

[2]) St.vedtak 17 april. Sjå St.prp. nr. 1, kap. 2021. Budsjett-innst. S. nr. 189. St.tid. s. 852—853.

26 mai.

Kr.	2,00	pr. 100 stykke av verdi	over kr.	7,00	opptil kr.	9,00
»	2,50	» —»—	— »	9,00	» »	11,00
»	3,00	» —»—	— »	11,00	» »	13,00
»	3,50	» —»—	— »	13,00	» »	15,00
»	4,00	» —»—	— »	15,00	» »	17,00
»	4,50	» —»—	— »	17,00	» »	19,00
»	5,00	» —»—	— »	19,00	» »	21,00
»	6,00	» —»—	— »	21,00	» »	24,00
»	7,00	» —»—	— »	24,00	» »	28,00
»	8,00	» —»—	— »	28,00	» »	32,00
»	9,00	» —»—	— »	32,00	» »	36,00
»	10,00	» —»—	— »	36,00	» »	40,00
»	11,00	» —»—	— »	40,00	» »	44,00
»	12,00	» —»—	— »	44,00	» »	48,00
»	13,00	» —»—	— »	48,00	» »	52,00
»	14,00	» —»—	— »	52,00	» »	56,00
»	15,00	» —»—	— »	56,00	» »	60,00
»	17,00	» —»—	— »	60,00	» »	68,00

med eit tillegg av kr. 2,00 pr. 100 stykke for kvar kr. 8,00 eller del av denne sum som ligg over verdien kr. 68,00 pr. 100 stykke.

B. Av sigarettar:

Kr.	1,00	pr. 100 stykke av verdi			opptil kr.	2,50
»	1,80	» —»—	over kr.	2,50	» »	4,50
»	2,40	» —»—	— »	4,50	» »	6,00
»	3,00	» —»—	— »	6,00	» »	7,50
»	4,00	» —»—	— »	7,50	» »	10,00
»	5,00	» —»—	— »	10,00	» »	12,50
»	6,50	» —»—	— »	12,50	» »	16,00
»	8,00	» —»—	— »	16,00	» »	20,00
»	10,00	» —»—	— »	20,00	» »	24,00
»	13,00	» —»—	— »	24,00	» »	30,00

med eit tillegg av kr. 3,00 pr. 100 stykke for kvar kr. 6,00 eller del av denne sum som ligg over verdien kr. 30,00 pr. 100 stykke.

C. Av sigaretthylser:

Kr. 0,25 pr. 50 stykke av pakningens innhald eller del av denne.

D. Av snus:

Kr. 0,25 pr. 50 gram av pakningens innhald eller del av denne.

26 mai. E. Av røykjetobakk, herunder karva skråtobakk:

Kr. 0,12 pr. netto 100 gram, når detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgifta irekna er opptil kr. 1,00

» 0,20	—»—	over kr. 1,00	—	»	1,60
» 0,24	—»—	» » 1,60	—	»	2,00
» 0,36	—»—	» » 2,00	—	»	2,50
» 0,48	—»—	» » 2,50	—	»	3,00
» 0,60	—»—	» » 3,00	—	»	3,50
» 0,72	—»—	» » 3,50	—	»	4,00

med eit tillegg av kr. 0,12 pr. netto 100 gram for kvar kr. 0,50 eller del av denne sum som detaljprisen er over kr. 4,00.

F. Av skråtobakk:

Kr. 0,04 pr. 50 gram av pakningens innhald.

II.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å gjera slike brigde i dei for stempelavgifta av sigarar, sigarettar og røykkjetobakk fastsette verdiklassar og avgiftssatsar som det måtte finna formålstenleg.

26 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om midlertidig omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1939.

§ 1. Fra 1 juli 1939 erlegges til statskassen omsetningsavgift med 1 pst. av beløpene ved de salg som etter nedenstående bestemmelser er avgiftspliktige.

§ 2. Gjenstand for avgiftsplikt er, forsåvidt ikke annet framgår av det etterfølgende, ethvert salg av en vare, med mindre det skjer fra produsent enten til ervervsdrivende som omsetter vare av vedkommende slags i sin ervervsvirksomhet eller til produsent som bruker vare av vedkommende slags som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon. Kongen eller den han bemyndiger kan bestemme at ved salg fra produsent til produsent også varer som på annen måte forbrukes under vareproduksjon, skal unntas fra avgiftserleggelse.

Bestemmelsen i første ledd gjelder uansett om salget skjer for egen eller andres regning. Skjer salget for andres regning, anses det for oppdragsgiverens salg.

Under uttrykket salg inngår også salg ved auksjon, salg til samvirkelag fra medlemmer og samvirkelags salg til med-

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.vedtak 5 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2026. Budsjett-innst. S. nr. 193. ¡ St.tid. s. 1028—1036.

lemmer samt levering av varer som er produsert på bestilling, 26 mai.
såfremt det for produksjonen nødvendige materiale helt eller hovedsakelig er ytet av produsenten.

Det samme gjelder levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsytelse, selv om varens anvendelse inngår som et ledd i arbeidsytelsens utførelse.

Likestilt med salg er bytte og levering av varer som godtgjørelse for mottatte tjenester eller ytelser samt uttak av varer til eget bruk ved den som foretar eller lar foreta avgiftspliktig salg.

§ 3. Skjer salget fra butikk, anses det i ethvert tilfelle som avgiftspliktig.

Vedkommende regjeringsdepartement kan dog på søknad i enkelte tilfelle samtykke i at de i § 2 første ledd fastsatte unntak fra avgiftsplikten får anvendelse også ved salg fra butikk.

§ 4. Uansett bestemmelsene i §§ 2 og 3 er fra avgiftsplikten unntatt:

a. Statens salg (dog ikke Vinmonopolets).
b. Offentlig myndighets salg av inndratte varer eller hittegods.
c. Salg som inngår som ledd i en tvangsfullbyrdelse i henhold til derom gjeldende lovgivning, herunder konkursboers auksjonssalg.
d. Ethvert salg, dog ikke fra butikk, av frembringelser av gårdsbruk med binæringer, husdyrhold og hagebruk som drives av selgeren.
e. Ethvert salg, dog ikke fra butikk, av fersk, saltet, røket, tørret eller lutet fisk, tran, rogn, silde- og fiskemel samt skalldyr (hummer, kreps, krabbe, reker, blåskjell m. v.).
f. Legers og dyrlegers salg i henhold til den derom gjeldende lovgivning av legemidler og andre ting som brukes i sykepleien.
g. Utgivers eller trykkers salg i enhver form av aviser og tidsskrifter samt ethvert salg av aviser og tidsskrifter ved omførsel.
h. Bevertningssteders salg til fortæring eller bruk på stedet.
i. Leilighetsvis salg med politiets tillatelse i velgjørende eller almennyttige øyemed av varer som er kjøpt eller gitt dertil.
j. Salg til utlandet, til Svalbard eller til bruk på Svalbard samt til bruk for skip i utenriks fart, derunder skip som driver fiske eller fangst i Nordishavet, ved Grønland, Island, Svalbard eller Jan Mayen.

26 mai. k. Levering av varer i forbindelse med bygging, reparasjon eller vedlikehold av skip.

l. Salg, dog ikke ved auksjon, av innbo og ånnet løsøre enn automobiler, som den for hvis regning salget finner sted, har eid til privat bruk.

m. Salg ved omførsel av ville bær og av ville blomster og urter.

n. Salg av vann, gass og elektrisitet.

Vedkommende regjeringsdepartement kan unnta andre salg eller visse ledd i omsetningen fra avgiftsplikten, således under hensyn til salgenes ubetydelighet eller foreliggende særegne forhold.

§ 5. I denne avgiftsbeslutning forstås ved:

råstoff: En ikke bearbeidet vare som ved foredling eller bearbeidelse brukes til å danne en ny vare eller til i mekanisk eller kjemisk omdannelse å inngå som element i en sånn;

halvfabrikat: En ved foredling eller bearbeidelse fremstilt vare som i produksjonsvirksomhet brukes til ved videre bearbeidelse å danne en ny vare eller til å inngå som ledd i en sånn.

Under uttrykket «produsent» inngår bl. a. den som driver fiske, gårdsbruk med binæringer, husdyrhold, hagebruk, skogbruk, gruvedrift, steinbrudd og liknende samt jakt og fangst.

Likestilt med produsent er meieri som eies av leverandører, forsåvidt angår salg av frambringelse av leverandørenes gårdsbruk.

Den som driver brenning og maling av kaffe, maling og pakking av krydderier, grøping/maling av mais, blanding av kraftfôr eller modning av frukt anses ikke som produsent.

Om forståelsen av uttrykket «salg ved omførsel» gjelder hva derom er fastsatt i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

Om forståelsen av begrepet «butikk» kan departementet gi nærmere bestemmelser.

§ 6. Av varer som innføres her til riket erlegges ved innførselen avgift etter denne avgiftsbeslutning i tilfelle, hvor de innføres for regning av andre enn ervervsdrivende her i riket som omsetter vare av vedkommende slags i sin ervervsvirksomhet eller produsent som bruker den som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon. Kongen eller den han bemyndiger kan bestemme at ved innførsel for regning av produsent også varer som på annen måte forbrukes under vareproduksjon skal unntas fra avgiftserleggelse.

For de tilfelle hvor varer ved innførselen ennå ikke er

solgt av vedkommende leverandør i utlandet, gis nærmere bestemmelser av departementet. 26 mai.

Det som her er bestemt gjelder også varer som overføres fra Svalbard eller Jan Mayen.

Kongelig resolusjon, hvorved fastsettes et nytt reglement om ansettelse m. v. av tjenestemenn i fengsels- og tvangsarbeidsvesenet og ved Kriminalasylet. 26 mai.

Justisdepartementet bemyndiges til å foreta de endringer i reglementet som senere måtte vise seg ønskelige.

Reglementet som trer i kraft 1 juli 1939, lyder så:

§ 1. Inspektør, vaktmester, verksmester, verksassistent, maskinmester, lege, lærer, forvalter, kasserer, gårdsbestyrer, gårdsassistent, fjøsmester, overkokk, overdiakon, kontorfullmektig, kontorassistent, utsalgsbestyrer og overpleier og de tilsvarende kvinnelige funksjonærer ved fengsels- og tvangsarbeidsvesenet og ved Kriminalasylet ansettes av Justisdepartementet.

Før ansettelsen skjer, dog ikke for leger og utsalgsbestyrer, gis innstilling om 3 av søkerne av det i § 2 nevnte ansettelsesråd.

§ 2. Andre tjenestemenn ansettes av et ansettelsesråd, som ved siden av en representant for tjenestemennene skal bestå av:

a) ved landsfengslene og tvangsarbeidshusene av vedkommende anstalts direktør og inspektør (ved Sem tvangsarbeidshus og pleieanstalt vaktmesteren),
b) ved Oslo kretsfengsel av direktøren og inspektøren, ved fengslets kvinneavdeling av direktøren og overoppsynskvinnen, ved sykehuset av direktøren og overlegen,
c) ved krets- og hjelpefengslene utenfor Oslo av fengslets bestyrer og vaktmester (eller hvis fengslet har flere avdelinger, vaktmesteren ved vedkommende avdeling),
d) ved Fengslenes utsalg av formannen i utsalgets styre og utsalgets bestyrer,
e) ved Kriminalasylet av asylets direktør og overpleier.

Direktøren (bestyreren) er rådets formann, ved Fengslenes utsalg formannen i utsalgets styre.

§ 3. Tjenestemennenes representant skal være fast ansatt ved en av fengselsvesenets anstalter og oppnevnes av en tjenestemannsorganisasjon i vedkommende tjenestegruppe som er anerkjent i henhold til lov om forhandlingsrett m. v. av 6 juli 1933.

Er det i vedkommende tjenestegruppe flere anerkjente

26 mai. organisasjoner, skal tjenestemennenes representant oppnevnes av organisasjonene i fellesskap. Samtidig med representanten oppnevnes også en eller to varamenn.

§ 4. Er et av de faste medlemmer av et ansettelsesråd inhabilt, bestemmer Fengselsstyret hvem som skal tre i hans sted.

§ 5. Blir det i ansettelsesrådet ikke enighet om en ansettelse, kan ethvert medlem av rådet kreve saken forelagt for Justisdepartementet, som treffer avgjørelsen.

§ 6. Når ansettelsesrådet forretter som innstillingsmyndighet, anses tjenestemennenes representant som inhabil hvis han er ansatt ved den anstalt hvor vedkommende stilling er ledig.

Skal innstilling gis om besettelse av en stilling hvis innehaver er medlem av ansettelsesrådet, og den tidligere innehaver allerede er fratrådt stillingen, bestemmer Fengselsstyret hvem som skal tre i dette medlems sted.

§ 7. Ansettelser skjer etter alminnelig konkurranse, dog således at en tjenestemann som alt står i fengselsvesenets tjeneste, når omstendighetene gjør det ønskelig, med Fengselsstyrets samtykke kan ansettes uten at stillingen har vært kunngjort.

Før ansettelsesrådets formann forelegger spørsmålet herom for Fengselsstyret, bør han så vidt mulig ha drøftet saken med rådets øvrige medlemmer.

§ 8. Ansettelsesrådet fører forhandlingsbok, hvor ansettelser og innstillinger blir å innføre.

Er forhandlingene helt eller delvis foregått skriftlig, innføres den skriftlige stemmegivning, i tilfelle med motivering som måtte være gitt.

Ansettelsesrådet skal straks sende melding til Fengselsstyret om en ansettelse.

§ 9. Ethvert ansettelsesbrev skal inneholde den dag ansettelsen gjelder fra, hvis dette ikke er brevets datum, og at vedkommende ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933 og lov av 10 juni 1938) og med de forpliktelser som framgår av lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover. Dessuten i tilfelle særlige forbehold som det er grunn til å ta i det enkelte tilfelle. Videre skal det i brevet stå at vedkommende plikter å overholde det for anstalten til enhver tid gjeldende reglement og instrukser som utferdiges for stillingen. Ved ansettelse av fengsels- og opp-

synsbetjenter skal det enn videre tas forbehold om at de plikter å finne seg i å bli flyttet over til en annen anstalt etter bestemmelse av Fengselsstyret. Likeså at de plikter å gjennomgå et kursus ved fengselsskolen, hvis dette blir bestemt. 26 mai.

§ 10. Ved beregning av tjenestetid etter tjenestemannslovens § 19 tas hensyn til all sammenhengende tjeneste i fengsels- og tvangsarbeidsvesenet eller ved Kriminalasylet.

Oppstår det spørsmål om hvorvidt annen tjeneste bør medregnes, avgjøres saken i hvert enkelt tilfelle av Fengselsstyret.

Ved beregning av tjenestetid etter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 11. Oppsigelse kan innankes for Kongen, hvis oppsigelsen er gitt av Justisdepartementet. Ellers kan anke skje til dette departement.

Er oppsigelsen gitt av Justisdepartementet, framsettes anken skriftlig for departementet eller for anstaltens direktør (bestyrer), som i så fall snarest mulig sender saken til departementet med sin uttalelse.

Er oppsigelsen gitt av et ansettelsesråd, framsettes anken skriftlig for et av rådets medlemmer, som uten opphold forelegger den for de øvrige medlemmer. Anken sendes deretter snarest mulig til departementet med de fornødne opplysninger og med uttalelse fra rådet.

Ankefristen er 14 dager fra den dag vedkommende har fått beskjed om oppsigelsen.

§ 12. Ved anke over ordensstraff, avskjed eller pålegg om å bli stående i tjenesten også etter oppsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankefrist og framsettelse av anken det samme som er bestemt om anke over oppsigelse.

Kongeleg resolusjon om å skipa distriktslækjarstilling for Solund herad i Sogn og Fjordane fylke, å omskipa Borre distriktslækjardistrikt i Vestfold fylke, og å inndraga Ramnes distriktslækjardistrikt og Holmestrand stadslækjardistrikt i same fylke. 26 mai.

Kongeleg resolusjon *) om forbod mot å nytta kastenot m. v. til fiske ved utlaupet av Holselva, Bodalselva og Kvernhuselva i Bremsnes herad, Møre og Romsdal fylke. 26 mai.

*) Kunngj. 2 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 20.

26 mai. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om eit tillegg til den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Hareid herad, Møre og Romsdal fylke.

26 mai. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Kirkenes, Bjørnevatn, Sandnes, Jakobsnes og Elvenes i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

26 mai. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Bremsnes herad, Møre og Romsdal fylke.

26 mai. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Vågå herad, Opland fylke.

30 mai. **Bruksregler** **) for Jevnaker bygdealmenning.

30 mai. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om at den som i Greipstad herad, Vest-Agder fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk frå 1 juli d. å. skal ha løyve til det.

31 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hans Nilsen Rustand og hustru Hilda Bolette Rustands legat» til kur og pleie av epileptikere, opprettet ved testament av 21 juni 1935.

31 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Frøknene Karin og Marie Schøyens legat» til arbeidsslitte kvinner hjemmehørende i Oslo, opprettet ved testamenter av 7 mai 1932.

31 mai. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Son.

31 mai. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Kvernes herred, Møre og Romsdal fylke.

31 mai. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet.

I bestemmelser om kontroll med tilvirkning, innførsel, omsetning og merkning av skotøy samt med tilberedning, innførsel, omsetning og merkning av lær, fastsatt av Handelsdepartementet 28 mai 1926 i henhold til post 3 i kongelig

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 21.
**) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

resolusjon av s. d., bestemmes herved § 1, første ledd, endret 31 mai.
og § 2 tilføyd et nytt siste ledd.

Etter endringene lyder kontrollbestemmelsene slik:

§ 1. Tilvirkere av skotøy som til noen tid i årets løp samtidig har beskjeftiget minst 10 arbeidere og tilvirkere av lær skal melde seg til Handelsdepartementet for innregistrering. De tildeles deretter 1 eksemplar av de ved kongelige resolusjoner av 28 mai og 25 juni 1926, 11 juli 1930 og 8 april 1938 utferdigede bestemmelser om tilvirkning, innførsel, omsetning og merkning av skotøy samt de ved kongelige resolusjoner av 28 mai og 25 juni 1926 samt 11 juli 1930 utferdigede bestemmelser om tilberedning, innførsel, omsetning og merkning av lær, tillikemed de i medhold av bestemmelsene fastsatte forskrifter.

For bedømmelse av skotøy og lær oppnevner Handelsdepartementet kontrollutvalg. De kjemiske undersøkelser foretas av bestyreren av Statens toll-laboratorium. Handelsdepartementet antar det fornødne antall kyndige kontrollører til å kontrollere at bestemmelsene om skotøy og lær overholdes, og utferdiger autorisasjon for disse. Kontrollørene har adgang til ethvert sted hvor skotøy eller lær tilvirkes, lagres eller falholdes. De har rett til å utta prøver til undersøkelse og kan kreve de opplysninger som er nødvendige for bestemmelsenes gjennomførelse.

Ved innførsel av skotøy og lær påser tollvesenet at varen ikke utleveres forinnen den er godtgjort å tilfredsstille betingelsene i de foran nevnte bestemmelser om skotøy og lær. For skotøy som er merket på behørig måte bør som regel godtas en av vedkommende importør på varens faktura avgitt erklæring om at partiet ikke inneholder skotøy som det i henhold til bestemmelsene for skotøy og lær er forbudt å innføre. Hvor der rår tvil om hvorvidt skotøyet oppfyller de nevnte bestemmelser, skal der av de forskjellige sorter uttas typiske prøver som blir å innsende til Kontrollutvalget for skotøy og lær, Oslo.

Nærmere instrukser for prøvetaking er inntatt nedenfor.

§ 2. De med kontrollen forbundne utgifter betaler de i henhold til § 1 registreringspliktige tilvirkere samt importørene utenom verdien av de på grunn av prøveundersøkelsene ødelagte varer etter følgende skala:

For skotøy: ½ øre pr. par, minsteavgift 10 øre.
For lær: ½ øre pr. kg —»— » »

Avgiften oppkreves av tollvesenet som herfor tilkommer 2 % oppkrevningsgodtgjørelse for beløp inntil kr. 5 000 og 1 % for overskytende beløp forsåvidt angår de innførte varer.

31 mai. Forsåvidt angår det innenlands framstilte skotøy og lær innbetales avgiften av vedkommende tilvirker til bank etter nærmere bestemmelse av Handelsdepartementet.

Enhver tilvirker av skotøy eller lær plikter på anmodning å gi Handelsdepartementet de opplysninger som departementet finner påkrevd til avgjørelse av om vedkommende tilvirker plikter å betale den i denne paragraf nevnte avgift, eller til beregning eller kontroll av avgiftens størrelse.

§ 3. Handelsdepartementet kan i særlige tilfelle frita fra foranstående bestemmelser.

§ 4. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter.

§ 5. Bestemmelsene trer i kraft straks.

1 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hoffmarskalk Jakob Knagenhjelms legat til fremme av jordbruket i Sogn», opprettet ved testament av 5 mars 1931.

1 juni. **Rundskrivelse** fra Sosialdepartementet til fylkesmennene.

Ferie for offentlige leger.

Distriktslegene i fylkene fra Østfold til Aust-Agder har hittil hatt bare 14 dagers ferie med fri vikar. I samhøve med uttalelser i budsjett-framlegget i år bestemmer departementet herved, at de — i likhet med distriktslegene i fylkene Vest-Agder til Nord-Trøndelag — fra og med i år skal ha rett til ferie med fri vikar i 3 uker. Distriktslegene i Nordland, Troms og Finnmark har 4 ukers ferie.

Også stadslegene skal fra og med i år ha 3 ukers ferie med fri vikar. Dette gjelder alle stadsleger, således at ferien også for stadlegene i Nordland og Troms fylker er 3 uker.

Distrikts- og stadsleger får ingen godtgjørelse for å styre nabodistrikt (distrikts- eller stadlegestilling) under nabolegens tjenestefrihet i henhold til tjenestemannsloven (ferie eller sykdom som medfører uførhet til tjeneste) for de første 3 uker. Må en distriktslege overta bestyrelsen av flere distrikter samtidig, og i andre særlige tilfelle, kan departementet treffe en annen ordning, jfr. departementets rundskrivelse av 28 juni 1933.

For den overskytende tid får distriktsleger godtgjørelse etter halvparten av nabodistriktets grunnlønn når det gjelder bestyrelse av distriktslegedistrikt, og etter stadslegestillingens grunnlønn når det gjelder bestyrelse av stadslegedistrikt (⅔ av byen og ⅓ av staten), for stadslegestillingens vedkommende med fratrekk etter de alminnelige regler som i så hen-

seende er eller måtte bli gitt for midlertidige konstitusjoner. 1 juni.
I særlige tilfelle kan departementet sette godtgjørelsen for bestyrelsen av distriktslegedistrikt lavere eller høyere. Når bestyrelsen av distrikt deles mellom to (eller flere) naboleger fastsettes godgjørelsen av departementet etter forholdene i det enkelte tilfelle, jfr. departementets rundskrivelse av 26 juni 1928.

Kan det skaffes egen lege med bopel i distriktet, vil han som regel bli tilstått stillingens grunnlønn, med et fradrag som nevnt i foregående avsnitt.

For stadsleger er godgjørelsen for den tid de styrer nabodistrikt som nevnt, utover de første 3uker, nabodistriktets grunnlønn — med et fratrekk som omtalt foran. Stadsleger bør ikke uten nødvendighet konstitueres i nabostrikt.

Når det gjelder ledighet eller tjenestefrihet i henhold til tjenestemannsloven og saken haster kan, som nevnt i rundskrivelse av 19 august 1932, skyssgodtgjørelse på vanlige vilkår og som en midlertidig ordning anvises av statskassen for slike faste reiser i distriktet som hr. fylkesmannen måtte finne påkrevd, inntil departementets bestemmelse kan fås. Saken blir snarest å sende departementet.

Får en distriktslege eller stadslege tjenestefrihet som ikke går inn under tjenestemannsloven, plikter en nabostriktslege etter punkt 23 litra b) i distriktslegeinstruksen på forlangende av fylkesmannen eller departementet å styre distriktet mot godtgjørelse og på vilkår for øvrig som departementet fastsetter. Angående beregning av skyss- og kostgodtgjørelse i dette tilfelle henvises til Sosialdepartementets rundskrivelse av 5 april 1938.

Angående godtgjørelse til distriktslege for å styre nabodistrikt under ledighet henvises til departementets rundskrivelse av 20 april 1923. Distriktslege får for hele den tid han styrer distriktet halvparten av grunnlønnen hvis det gjelder distriktslegedistrikt, og hele grunnlønnen når det gjelder stadslegedistrikt (⅔ av byen og ⅓ av staten), i dette tilfelle uten noe fratrekk av grunnlønnen for bestyrelse av stadslegestillingen.

Fylkesleger og stadsfysici går som embetsmenn ikke inn under tjenestemannsloven, men har fått dekket halvdelen av utgifter til vikar under ferie for 14 dager med inntil embetets grunnlønn — med fratrekk som nevnt foran. Betingelsen er som for distrikts- og stadsleger, at de har vært over ett år i statens tjeneste, og at fylket eller byen også utreder en halvpart. I samhøve med det som er uttalt i budsjett-framlegget utvides fra og med i år denne ordning til å gjelde ferie

1 juni. i 3 uker — for fylkeslegene i Nordland, Troms og Finnmark til 4 uker.

Gis fylkesleger eller stadsfysici tjenestefrihet på grunn av sykdom som medfører uførhet til tjeneste, vil de kunne tilstås vikarbidrag av departementet med inntil en halvdel av embetets grunnlønn, med fratrekk som nevnt, hvis fylket eller byen også utreder en halvdel.

Når hr. fylkesmannen sender departementet innberetning om tjenestefrihet, må alltid opplyses, om tjenestefriheten er meddelt i henhold til tjenestemannsloven (ferie eller sykdom som medfører uførhet til tjeneste) eller ikke. Det samme gjelder, når regning på vikargodtgjørelse sendes inn.

En gjør til slutt oppmerksom på, at konstituerte leger ikke har krav på ferie eller sykepermisjon med lønn etter tjenestemannsloven.

1 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Å m o t herred, Hedmark fylke.

1 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i O d d a herred, Hordaland fylke.

1 juni. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i L a v i k herad, Sogn og Fjordane fylke.

1 juni. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet.

I. I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 24 mars 1939 har Handelsdepartementet bestemt at de o v e r t i d s j o u r n a l e r s o m e r p å b u d t i § 17 i l o v o m a r b e i d s t i d e n p å s k i p av 10 mars 1939, skal være innrettet som de vedlagte skjemaer 1 eller 2 viser.

Formatets høyde skal være 297 mm og bredden 210 mm.

Sidene skal være gjennomgående paginert. Hvis journalen innrettes for skrivning av en kopi av hver side på innsatte blad som kan rives ut, kan disse blad gis samme sidenummer som det foranstående faste blad i journalen. Hvis bare høyresidene trykkes som rubrikksider, pagineres journalen til høyre.

Rubrikksidene skal linjeres med minst 7,5 mm linjeavstand.

I skjema 1 skal rubrikkenes bredde være: 1—10 mm,

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 21.
***) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

2—30 mm, 3—5 mm, 4—65 mm, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 1 juni.
—10 mm. I skjema 2 skal rubrikkenes bredde være: 1—15 mm, 2—15 mm, 3—35 mm, 4—70 mm, 5, 6 og 7—15 mm.

Journalen skal være bundet inn i stivt bind.

Journalen kan også innrettes slik at rubrikkoverskriftene settes langs den side av formatet som skal være 297 mm. I så fall kan de enkelte rubrikker utvides og nye rubrikker settes inn, men ikke mellom dem som er angitt i skjemaet. Innbindingen skjer da langs den side av formatet som skal være 210 mm.

De regler om føring av overtidsjournalen som er satt opp nedenfor under A og B, skal være tatt inn i journalen enten på innsiden av permen eller på en egen side foran første rubrikkside.

A.

I overtidsjournaler inrettet som skjema 1 viser:

Regler om føring av overtidsjournalen.

Skjemaet for denne overtidsjournal er fastsatt av Handelsdepartementet 1 juni 1939 i henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 24 mars 1939 i medfør av § 17 i lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939.

Ifølge den nevnte § 17 er det adgang til å føre en særskilt overtidsjournal for hver avdeling ombord. Det må derfor på titelsiden i journalen angis om overtidsjournalen gjelder for (hele) besetningen eller, hvis så ikke er tilfelle, for hvilken gruppe eller hvilke grupper den gjelder (dekksbesetningen, maskinbesetningen, matstell- og tjenerpersonalet). (Eksempel på utfylling av titelsiden: «Overtidsjournal for maskinbesetningen på motorskip «Evilla» av Bergen fra og med 1 juli 1939 til og med 31 januar 1940».)

Hver mann som har overtidsarbeid får sin rubrikkside i journalen.

Rubrikk 2 fylles ut med navnet på det sted hvor overtidsarbeidet er utført.

Dessuten føyes til en A hvis dagen er en ankomst- eller avgangsdag, da § 7 i loven om arbeidstiden på skip kommer til anvendelse.

På skip i innenriks fart behøver en ikke å fylle ut rubrikk 2 for andre enn dem som kommer inn under § 10, V og VI, i loven om arbeidstiden på skip.

I rubrikk 3 settes Hg når den dag da overtidsarbeidet blir utført er en søndag eller annen helgedag, mens rubrikken ellers ikke fylles ut.

I rubrikk 4 skrives hva overtidsarbeidet har bestått i.

Når overtidsarbeid (vakttjeneste i havn) godtgjøres med

1 juni. fritid, anmerkes i rubrikk 4 hvor mange timer og når det har vært gitt fri. (Se § 14, tredje ledd, i loven om arbeidstiden på skip.) Se også anvisningene til rubrikk 12.

I rubrikk 5 skrives det klokkeslett da sjømannen første gang begynte å arbeide i det døgn (kl. 0—kl. 24) da overtidsarbeid ble utført.

I rubrikk 6 skrives det klokkeslett da sjømannen sluttet arbeidet siste gang i det døgn da overtidsarbeidet ble utført.

I rubrikk 7 skrives antallet av timer mellom de to klokkeslett som er ført i rubrikkene 5 og 6.

I rubrikk 8 skrives antall timer alminnelig arbeidstid i det døgn da overtidsarbeidet ble utført. Hvor lang den alminnelige arbeidstid i vedkommende døgn er, framgår av arbeidstidsloven. Hvis den alminnelige arbeidstid ved avtale er begrenset i forhold til den som loven gir anledning til å pålegge, må den således avtalte tid føres opp.

I rubrikk 9 føres den samlede lengde av de spisepauser som faller mellom de to klokkeslett som er ført i rubrikkene 5 og 6.

I rubrikk 10 føres opphold i arbeidet mellom klokkeslettene i rubrikkene 5 og 6, som ikke er spisepauser. Ved utfyllingen av rubrikk 10 må en være oppmerksom på at ved beregningen av godtgjørelsen for overtidsarbeid skal en påbegynt halvtime regnes som en hel halvtime (se siste punktum i § 14 i loven om arbeidstiden på skip). Eventuelle opphold i arbeidet etter overtidsarbeid kan derfor først regnes fra slutten av en således beregnet halvtime.

I rubrikk 10 føres også sikkerhetstjeneste m. v. pålagt i henhold til § 11 i loven om arbeidstiden på skip.

I rubrikk 11 skrives summen av det antall timer som er ført i rubrikkene 8, 9 og 10.

I rubrikk 12 skrives differansen mellom de tall som er ført i rubrikkene 7 og 11, idet denne differanse viser antallet av overtidstimer. Hvis overtidsarbeidet (vakttjeneste i havn) skal godtgjøres med fritid, skrives dog bare en F i rubrikk 12, mens det antall overtidstimer som skal godtgjøres med fritid, føres i rubrikk 4.

Når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, summeres rubrikk 12.

Journalføreren kontrollerer etter hvert som journalen føres at sjømannens overtidsbok stemmer med journalen, og når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, skriver han under på at overtidsboken stemmer med journalen.

Overtidsjournalen kan brukes som kvitteringsbok for utbetalt overtidsgodtgjørelse.

Journalen skal føres med blekk eller kopiblyant.

Det som engang er ført inn i overtidsjournalen, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Hvis det blir nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning. 1 juni

Om ansvaret for føringen av overtidsjournalen er det i § 20 i loven om arbeidstiden på skib bestemt:

«Såfremt ikke strengere straffebud etter den alminnelige borgerlige straffelov blir å bruke, straffes

1) en overordnet som pålegger noen arbeid i videre utstrekning enn tillatt i denne lov eller ikke etterkommer bestemmelsene i § 17 og de regler som er gitt med hjemmel i denne paragraf, eller bestemmelsen i § 18, med bøter,
2) den som forser seg ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjøre uleselig noe som er ført inn i en overtidsjournal eller overtidsbok, eller ved å ødelegge eller forstikke en overtidsjournal, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder,
3) på tilsvarende måte en reder som ikke har søkt å hindre en slik forseelse som omhandles i punkt 1 eller punkt 2, skjønt han visste eller måtte forstå at en slik forseelse ville bli begått.»

B.

I overtidsjournaler innrettet som skjema 2 viser:

Regler om føring av overtidsjournalen.

Skjemaet for denne overtidsjournal er fastsatt av Handelsdepartementet 1 juni 1939 i henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 24 mars 1939 i medfør av § 17 i lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939.

Ifølge den nevnte § 17 er det adgang til å føre en særskilt overtidsjournal for hver avdeling ombord. Det må derfor på titelsiden i journalen angis om overtidsjournalen gjelder for (hele) besetningen eller, hvis så ikke er tilfelle, for hvilken gruppe eller hvilke grupper den gjelder (dekksbesetningen, maskinbesetningen, matstell- og tjenerpersonalet). (Eksempel på utfylling av titelsiden: «Overtidsjournal for maskinbesetningen på motorskip «Evilla» av Bergen fra og med 1 juli 1939 til og med 31 januar 1940».)

Hver mann som har overtidsarbeid får sin rubrikkside i journalen.

Rubrikk 3 fylles ut med navnet på det sted hvor overtidsarbeidet er utført.

Dessuten føyes til en A hvis dagen er en ankomst- eller avgangsdag, da § 7 i loven om arbeidstiden på skip kommer til anvendelse.

På skip i innenriks fart behøver en ikke å fylle ut rubrikk 3 for andre enn dem som kommer inn under § 10, V og VI, i loven om arbeidstiden på skip.

I rubrikk 4 skrives hva overtidsarbeidet har bestått i.

Når overtidsarbeid (vakttjeneste i havn) godtgjøres med

1 juni. fritid, anmerkes i rubrikk 4 hvor mange timer og når det har vært gitt fri. (Se § 14, tredje ledd, i loven om arbeidstiden på skip.)

I rubrikkene 5 og 6 føres de klokkeslett mellom hvilke overtidsarbeidet er utført. Overtidsarbeidet føres opp i en egen linje for hver gang det er utført slikt arbeid, også når overtidsarbeid er utført flere ganger i samme døgn. Om et arbeid skal godtgjøres som overtidsarbeid framgår av loven om arbeidstiden på skip. Rubrikkene 5 og 6 fylles dog ut også for arbeid som i henhold til avtale skal godtgjøres som overtidsarbeid selv om arbeidet ikke er overtidsarbeid ifølge loven.

I rubrikk 7 føres antall overtidstimer. Ved utfyllingen av denne rubrikk må en være oppmerksom på at en påbegynt halvtime skal godtgjøres som en hel halvtime når det gjelder overtidsarbeid (se siste punktum i § 14 i loven om arbeidstiden på skip). En påbegynt halvtime føres derfor i rubrikk 7 som en hel halvtime.

Når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, summeres rubrikk 7.

Journalføreren kontrollerer etter hvert som journalen føres at sjømannens overtidsbok stemmer med journalen og når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, skriver han under på at overtidsboken stemmer med journalen.

Overtidsjournalen kan brukes som kvitteringsbok for utbetalt overtidsgodtgjørelse.

Journalen skal føres med blekk eller kopiblyant.

Det som engang er ført inn i overtidsjournalen, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Hvis det blir nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning.

Om ansvaret for føringen av overtidsjournalen er det i § 20 i loven om arbeidstiden på skip bestemt:

«Såfremt ikke strengere straffebud etter den alminnelige borgerlige straffelov blir å bruke, straffes

1) en overordnet som pålegger noen arbeid i videre utstrekning enn tillatt i denne lov eller ikke etterkommer bestemmelsene i § 17 og de regler som er gitt med hjemmel i denne paragraf, eller bestemmelsen i § 18, med bøter,
2) den som forser seg ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjøre uleselig noe som er ført inn i en overtidsjournal eller overtidsbok, eller ved å ødelegge eller forstikke en overtidsjournal, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder,
3) på tilsvarende måte en reder som ikke har søkt å hindre en slik forseelse som omhandles i punkt 1 eller punkt 2, skjønt han visste eller måtte forstå at en slik forseelse ville bli begått.»

II. De overtidsbøker som de enkelte medlemmer av besetningen kan kreve utlevert i henhold til § 17, annet ledd, i lov

om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939, skal være inn- 1 juni.
rettet som vedlagte skjemaer 3 eller 4 viser.

Formatets høyde skal være 210 mm og bredden 148 mm. Rubrikkoverskriftene settes langs den side av formatet som er 210 mm og bare på venstresider.

Sidene skal være gjennomgående foliert.

Rubrikksidene skal linjeres med minst 7,5 mm linjeavstand.

Rubrikkenes bredde skal i skjema 3 være som bestemt for skjema 1 og i skjema 4 som bestemt for skjema 2 (for overtidsjournaler).

Boken skal være forsynt med omslag eller stivt bind.

De regler om føring av overtidsboken som er satt opp nedenfor under A og B, skal være tatt inn i boken enten på innsiden av omslaget (permen) eller på en egen side foran første rubrikkside.

A.

I overtidsbøker innrettet som skjema 3 viser:

Regler om føring av overtidsboken.

Skjemaet for denne overtidsbok er fastsatt av Handelsdepartementet 1 juni 1939 i henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 24 mars 1939 i medfør av § 17 i lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939.

Overtidsboken føres av sjømannen selv snarest etter at overtidsarbeid er utført.

Fortsettes som «Regler om føring av overtidsjournalen» under A fra og med «Rubrikk 2» til og med «Når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, summeres rubrikk 12».

Det som engang er ført inn i en overtidsbok, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Hvis det blir nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning.

I lov om arbeidstiden på skip lyder § 17, første, annet og fjerde ledd:

«Om alt overtidsarbeid som er pålagt i henhold til § 12, og slikt arbeid som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse i henhold til § 9, II, skal det gjøres innførsel i en overtidsjournal. Innførselen skal gjøres senest dagen etter at det viser seg at vedkommende arbeid blir å godtgjøre som overtidsarbeid. Det kan føres en særskilt overtidsjournal for hver avdeling ombord.

Enhver av besetningen kan kreve utlevert en overtidsbok hvori alt overtidsarbeid snarest skal innføres.

.....

Enhver som kan påvise at det har rettslig interesse for ham, skal ha adgang til å gjøre seg kjent med overtidsjournalens og overtidsbøkenes innhold og til å ta avskrift av de deler av dem som har betydning for ham.

.....»

1 juni. Og i § 20 er det om ansvaret bestemt:

«Såfremt ikke strengere straffebud etter den alminnelige borgerlige straffelov blir å bruke, straffes

1) .....

2) den som forser seg ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjøre uleselig noe som er ført inn i en overtidsjournal eller overtidsbok, eller ved å ødelegge eller forstikke en overtidsjournal, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder,

3) .....».

B.

I overtidsbøker innrettet som skjema 4 viser:

Regler om føring av overtidsboken.

Skjemaet for denne overtidsbok er fastsatt av Handelsdepartementet 1 juni 1939 i henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 24 mars 1939 i medfør av § 17 i lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939.

Overtidsboken føres av sjømannen selv snarest etter at overtidsarbeid er utført.

Fortsettes som «Regler om føring av overtidsjournalen» under B fra og med «Rubrikk 3» til og med «Når oppgjør skal finne sted eller siden er utskrevet, summeres rubrikk 7».

De tre siste avsnitt som tre siste avsnitt under A (fra «Det som engang er ført inn i en overtidsbok» og ut).

(Skjema 1.)

Overtidsjournal

for ..... på .....skip ..... av .....

fra og med ..... 19.....til og med ..... 19 .....

Navn:..... Stilling:.....

År 19 Dato	Sted Ankomst- eller avgangsdag (A).	Helgedag (Hg).	Overtidsarbeidets art m. v.	Arbeidet i døgnet		Antall timer m. kl.sletfene	Fradrag				Overtidstimer
				begynt kl.	sluttet kl.		Alm. arbeidstid	Spisepauser	Andre opphold	I fradrag i alt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Antall overtidstimer mot godtgjørelse i penger i alt: .....

Overtidsboken stemmer med journalen. å kr..... pr. time kr.....

(Journalførerens underskrift.)

Fortsatt side.....

(Skjema 2.) 1 juni.

Overtidsjournal

for ..... på ..... skip ..... av .....

fra og med ..... 19 ..... til og med ..... 19 .....

Navn: ..... Stilling: .....

År 19 Dato	Ukedag	Sted Ankomst- eller avgangsdag (A).	Overtidsarbeidets art m. v.	Overtidsarbeidet er utført		Antall overtids-timer
				fra kl.	til kl.	
1	2	3	4	5	6	7

Antall overtidstimer mot godtgjørelse i penger i alt: .....

Overtidsboken stemmer med journalen. à kr. ..... pr. time kr. .....

.....
(Journalførerens underskrift.)

Fortsatt side .....

(Skjema 3.)

Overtidsbok

for ..... Stilling: .....

på ..... skip ..... av .....

År 19 Dato	Sted Ankomst- eller avgangsdag (A).	Helgedag (Hg.)	Overtidsarbeidets art m. v.	Arbeidet i døgnet		Antall timer m. kl.slettene	Fradrag				Overtidstimer
				begynt kl.	slutt-tet kl.		Alm. arbeidstid	Spisepauser	Andre opphold	Fradrag i alt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Antall overtidstimer mot godtgjørelse i penger i alt: .....

à kr. ..... pr. time kr. .....

1 juni. **(Skjema 4.)**

Overtidsbok

for ..... Stilling: .....

på .....skip..... av .....

År 19 Dato	Ukedag	Sted Ankomst- eller avgangsdag (A).	Overtidsarbeidets art m. v.	Overtidsarbeidet er utført		Antall overtids-timer
				fra kl.	til kl.	
1	2	3	4	5	6	7

Antall overtidstimer mot godtgjørelse i penger i alt: .....

à kr.....pr. time kr.=====

1 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Korgen herred, Nordland fylke.

1 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles at det i henhold til art. 65 i internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene (inntatt i «Overenskomster med fremmede stater» nr. 7 for 1938) er gjort følgende innskrenkninger i bestemmelsene om fraktens betaling og om etterkrav:

For sendinger til Polen og Fristaden Danzig må frakten for den polske strekning betales ved bestemmelsesstasjonen. Den øvrige frakt kan betales av sender eller mottaker. Senderen kan ikke påta seg å betale toll og tollbehandlingsgebyrer.

(Sendinger gjennom Polen til andre land berøres ikke av disse bestemmelser.)

Til Ungarn kan gods ikke sendes med frakt eller andre kostnader å betale. Dette gjelder ikke transittsendinger gjennom Ungarn.

Til Romania kan sendingene ikke være belastet med noen slags kostnader ved ankomsten til den rumenske grensestasjon. Frakten for den rumenske strekning betales ved bestemmelsesstasjonen.

(I gjennomgangstrafikk fra de nordiske land til Sveits og bortenfor liggende land er det ikke høve til å få betale utenlandske frakter og toll i Tyskland ved å innlevere sendingen med nytt fraktbrev ved en tysk stasjon. Ved innlevering med nytt fraktbrev i Tyskland kan bare frakten til den tyske utgangsgrense-

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

stasjon frankeres. Frankering for øvrig av frakt og toll er ikke tillatt. 1 juni.

Unntatt fra denne bestemmelse er sendinger som frakt og toll blir betalt for i utenlandsk valuta på en tysk statsbanestasjon som ligger i et område med utenlandsk overhøyhet.)

Inntil videre kan sendinger til følgende land ikke belastes med etterkrav eller kontante forskudd:

Bulgaria, Hellas, Jugoslavia, Latvia, Polen og Fristaden Danzig, Romania, Spania og Ungarn.

Sendinger til Tyskland (herunder Østerrike og de sudettyske områder) kan ikke belastes med etterkrav eller kontante forskudd.

Kontante forskudd av mindre omfang som bare tjener til dekning av utlegg som regelmessig oppstår for senderen og som svarer til handelssedvane tillates inntil videre.

Sendinger fra Tyskland (herunder Østerrike og de sudet-tyske områder) til Norge kan ikke belastes med etterkrav.

Inntil videre kan likevel sendingene belastes med kontant forskudd (Barvorschuss) til et beløp av høyst 10 riksmark pr. sending.

Sendinger til og fra Italia kan inntil videre ikke belastes med etterkrav. Følgende unntak gjelder:

I trafikk til Italia:

Kontante forskudd inntil 50 lire er tillatt, likeså forfrakter og speditørgebyrer som framkommer ved nyinnlevering på den italienske grense og Trelleborg-gränsen.

Kostnader som oppstår ved omising av lett bedervelig gods i kjølevogner (f. eks. fersk fisk, sild osv.) tillates inntil et beløp av høyst 300 lire, eller et tilsvarende beløp i annen valuta, når det framgår av fraktbrevet at omising er foretatt.

I trafikk fra Italia:

Kontante forskudd inntil 50 lire er tillatt, likeså forfrakter og speditørgebyrer som framkommer ved nyinnlevering på den italienske grense.

Kostnader som oppstår ved omising av lett bedervelig gods i kjølevogner tillates inntil et beløp av høyst 300 lire når det framgår av fraktbrevet at omising er foretatt.

I de forbindelser som er nevnt ovenfor kan sendingene heller ikke belegges med etterkrav ved en etterfølgende forandring av fraktoverenskomsten.

Med hjemmel i overenskomstens art. 11 har de ungarske statsbaner inntil videre fastsatt en tilleggsfrist på 5 dager for sendinger til, fra og i gjennomgang over disse baner.

1 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om omregulering av og byggevedtekter for strøket ved Stavanger tinghus, begrenset av Kongsgata, Klubbgata, Hospitalsgata, Bergjelandsgata og Hetlandsgata i Stavanger.

2 juni. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om adgang for kommunene til å ligne ut en tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1939—1940.

§ 1. For det kommunale budsjettår 1939—1940 skal kommunene, når den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pst., være berettiget til å ligne ut en tilleggsskatt på inntekter av sånn størrelse som i § 2 anført. Består et herred av flere sogn, er det tilstrekkelig at skatten i et av sognene utskrives med minst 10 pst. Sånn tilleggsskatt pålegges ikke rederiselskaper. For selskaper som driver fangstvirksomhet på havet eller bergningsvirksomhet beregnes tilleggsskatten av den del av selskapets inntekt, der er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt etter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et prosentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer etter nedenstående tabell.

Når den skattbare inntekt er							
over kr.	12 000,	men ikke over kr.	20 000	tillegg	1	pst.
» »	20 000	—»—	» 30 000	»	1½	»
» »	30 000	—»—	» 40 000	»	2	»
» »	40 000	—»—	» 60 000	»	2½	»
» »	60 000	—»—	» 80 000	»	3	»
» »	80 000	—»—	» 100 000	»	3½	»
» »	100 000	—»—	» 125 000	»	4	»
» »	125 000	—»—	» 150 000	»	4½	»
» »	150 000	tillegg 5 pst.				

Den økede skatt, som er en følge av, at den skattbare inntekt (uten tillegg) kommer over noen av de anførte minimumsgrenser, må dog ikke i noe tilfelle utgjøre mer enn halvparten av det skattbare inntektsbeløp, som ligger over grensen.

Tillegget kan — for alle inntekter under ett — forhøyes til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.vedtak 4 mai. Se Ot. prp. nr. 19. Innst O. nr. 45. St.tid., forh. i Ot. s. 311—12; i Lt. s. 60—61.

Lov *) [1]) **om tillegg til lov om anlegg av taubaner og løypestrenger av 14 juni 1912.** 2 juni. Nr. 2.

Lov om anlegg av taubaner og løypestrenger av 14 juni 1912 gis følgende tillegg:

§ 20. Overtredelse av de bestemmelser som er gitt i denne lov, eller med hjemmel av den, straffes med bøter, for så vidt ikke forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse.

Vedkommende regjeringsdepartement kan gi pålegg om å fjerne, forandre eller la være å bruke taubane eller løypestreng som er anlagt i strid med bestemmelser gitt i denne lov, eller med hjemmel i den. Blir pålegget ikke etterkommet uoppholdelig, eller i tilfelle innen den frist som er satt, kan departementet la foreta det som er nødvendig for å sette pålegget i verk. Utgiftene skal erstattes av eieren og kan inndrives ved panting.

Kongelig kunngjøring *) [2]) **om skatt på bankinnskudd for budsjetterminen 1 juli 1939 til 30 juni 1940.** 2 juni.

Stortinget har 9 mai 1939 gjort dette vedtaket:

For budsjetterminen 1 juli 1939—30 juni 1940 på grunnlag av inntektsåret 1939 erlegges skatt av bankinnskudd på grunnlag av bankenes regnskapsår 1939 med 25 procent av renteavkastningen på den enkelte innskyters konto. Skatten skal dog minst utgjøre 3 pro mille av det ved inntektsårets utløp innestående beløp. Skatten forfaller til betaling 2 januar 1940.

Av skatt som ikke er betalt innen 15 februar 1940 svares renter med 5 procent pr. å.

Kongelig resolusjon. 2 juni.

Inntil videre gjelder følgende **reglement for tannlegeeksamens 1 avdeling ved Norges tannlegehøgskole:**

A. Studerende som skal avlegge tannlegeeksamen etter 3 års studium:

Etter 1 års studium avlegges prøve i:

a. Generell anatomi.
b. Tannanatomi.
c. Fysiologi.

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.vedtak 8 mai. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 71. St.tid., forh. i Ot. s. 319—21; i Lt. s. 64.

[2]) St.vedtak 9 mai. Se St.prp. nr. 64. Innst. S. nr. 109. St.tid. s. 1051.

2 juni. d. Kjemi.
e. Anvendt fysikk med apparatlære.
f. Fantomprotese med materiallære.

Den teoretiske eksamen kan avlegges skriftlig eller muntlig, etter professorrådets bestemmelse.

B. Studerende som skal avlegge tannlegeeksamen etter 4 års studium:

Etter 1 års studium avlegges prøve i:
a. Tannanatomi.
b. Kjemi.
c. Anvendt fysikk med apparatlære.
d. Fantomprotese med materiallære.

Den teoretiske eksamen kan avlegges skriftlig eller muntlig, etter professorrådets bestemmelse.

C. Studerende med norsk medisinsk embetseksamen avlegger etter ett års studium prøve i:
a. Tannanatomi.
b. Anvendt fysikk med apparatlære.
c. Fantomprotese med materiallære.

Den teoretiske eksamen kan avlegges skriftlig eller muntlig, etter professorrådets bestemmelse.

For hver av prøvene a, b, c, d, e, f, gis særskilte karakterer. På vitnesbyrdet slås karakterene for d og e under A og karakterene for b og c under B sammen til en karakter.

Med hensyn til de øvrige bestemmelser vedrørende eksamen og eksamensordningen gjelder reglement for tannlegeeksamen vedtatt ved kongelige resolusjoner av 15 april 1932 og 24 mars 1934.

2 juni. **Kongelig resolusjon** om stadfesting av plan for Frelsesarmeens vernehjem «Heimly», Stavanger, i samhøve med § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med senere endringer.

2 juni. **Kongeleg resolusjon** om stadfesting av ny plan for Sørvik skule (Stavanger kommunale tvangsskule) i samhøve med § 38 i lov av 6 juni 1896 med seinare brigde.

2 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk skal det være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre sei og hyse som er fisket på kyststrekningen fra og med Finnmark fylke til og med Sogn

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

og Fjordane fylke når fisken (råfisken) ikke er kjøpt gjen- 2 juni.
nom fiskerorganisasjonen Norges Råfisklag.

II. Lever, rogn og hoder av sei og hyse fisket på den under I nevnte kyststrekning skal for å kunne omsettes eller tilvirkes være kjøpt gjenom Norges Råfisklag.

III. Norges Råfisklag kan dispensere fra disse bestemmelser.

IV. Bestemmelsene i kongelig resolusjon av 20 januar 1939 om omsetning av hyse oppheves.

V. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer og blir gjeldende inntil 31 desember 1939.

Kongelig resolusjon *). 2 juni.

I medhold av § 16 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer med tilleggslover bestemmes at trikinose heretter skal henføres under bestemmelsene i den nevnte lovs kap. 3 om mildere smittsomme sjukdommer.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt om 2 juni.
salgstid for omførselshandel i Strand herred, Rogaland fylke.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om vernskog i 2 juni.
Dovre herad, Opland fylke.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om at all 2 juni
skog skal være vernskog i Astafjord herred, Troms fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av 2 juni.
grensene for byggebeltet omkring Egersund i Eigersund herred, Rogaland fylke.

Stortingsvedtak †) om lønnsregulering for 3 juni.
visse offentlige tjenestemenn m. v.

I.

Fra 1 juli 1939 gjøres følgende endringer i lønnsregulativet m. v.:

Alminnelige bestemmelser.
§ 10, 7 ledd.

Såfremt en funksjonær etter overgang til en stilling med høyere lønn vil få en mindre overtidsgodtgjørelse enn han ville

*) Kunngj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
***) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
†) Se St. prp. nr. 1, tillegg nr. 10. Budsjett-innst. S. nr. 153 b. St.tid. s. 1250—1279.

3 juni. hatt i sin tidligere stilling, skal vedkommende få overtidsgodtgjørelsen beregnet som om han fremdeles hadde den tidligere stilling.

§ 12, 1—3 ledd og 4 ledd, 1 punktum.

Utbetaling av ordinær lønn skjer fra den 15 i juni og desember og fra den 20 i de øvrige måneder, med mindre det for de enkelte etater eller grupper av tjenestemenn blir bestemt at lønnen skal utbetales ukevis eller kvartalsvis.

De tjenestemenn som måtte ønske det, kan få utbetalt sin månedslønn med en avrundet halvpart fra den 10 og resten fra den 15 i juni og desember og fra den 24 i de øvrige måneder.

Tjenestemannen kan ved feriens begynnelse få utbetalt den lønn han ville få på den eller de gasjedager som faller i hans ferie.

Regjeringen og departementene m. v.

Under ny sats: Kr. 6 750 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Prestegårdsinspektør.

Under samme sats føres opp: Forsikringsteknisk konsulent i Sosialdepartementet.

Stillingen som reiseinspektør i Handelsdepartementet føres opp under ny sats: Kr. 6 300 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 650.

Fullmektig hos trykningskommissæren under satsen: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300 føres opp med ny tittel: Fullmektig I hos trykningskommissæren.

Under ny sats: Kr. 3 600 med 4 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Fullmektig II hos trykningskommissæren.

60 assistentstillinger I i sentraladministrasjonen omgjøres i fullmektigstillinger med lønn kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500.

Bud i departementene under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 føres opp med ny tittel: Betjent.

«⅔ regelen» for sekretærer blir gjort gjeldende i hele sentraladministrasjonen. Finansdepartementet avgjør hvilke institusjoner som her skal regnes til sentraladministrasjonen.

Kirkedepartementet.

Spesialbestemmelser.

Nytt punkt 4.

Lærer-, adjunkt- og lektorlønt lærer som samtidig har timer ved flere høyere almenskoler med eksamensrett eller statstilskudd i samme eller flere kommuner med tilsammenlagt fullt timetall, anses lønnsmessig som innehaver av full post og tjener opp lønnsansiennitet i disse stillinger etter de regler som gjelder for lærere i den høyere skole.

Det nuværende punkt 4 i regulativet blir punkt 5.

Universitetet m. v.

Under satsen: Kr. 5 400 med 5 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 7 650 føres opp: Professor i røntgen og radiologi.

Maskinist på fartøyet «Armauer Hansen» utgår under satsen: 3 juni.
Kr. 3 600 med 1 alderstillegg av kr. 450 etter 3 år, topplønn kr. 4 050
og føres oppunder ny sats: Kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950.

Under samme sats føres opp: Fører på fartøyet «Armauer Hansen».

Under ny sats: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500 føres opp: Maskinmester ved Universitetets fysikk- og kjemibygning.

Vakt- og maskinmester ved Universitetets vestre bygning utgår under satsen: Kr. 3 150 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 500
og føres opp under satsen: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500 med tittel «maskinmester».

Under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250 føres opp: Maskinist ved Universitetets midtre bygning.

Under samme sats føres opp: Maskinist ved Universitetets farmasøytiske institutt.

Kontor- og kassererassistent ved Norges tannlegehøgskole utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450
og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Arkivverket.

1 midlertidig stilling som vaktmester ved Riksarkivet opprettes fast med lønn: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

De meteorologiske institusjoner.

Under satsen: Kr. 6 750 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Avdelingssjef ved Det meteorologiske institutt i Oslo.

Stillingen som skøytefører ved Værvarslinga i Nord-Norge føres opp under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 føres opp: Assistent I i værvarslingstjenesten ved meteorologisk institusjon.

Betegnelsen «assistent I ved meteorologisk institusjon» under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 endres til «assistent I ved meteorologisk institusjon (unntatt i værvarslingstjenesten)».

De faste tillegg til tjenestemenn ved meteorologiske institusjoner får heretter fellesbetegnelsen «værvarslingstillegg». Tilleggene får følgende størrelse:

For bestyrer og avdelingssjef	kr.	1 500
» meteorolog	»	1 800
» radiopersonale	»	1 250
» assistent	»	1 000

Norsk rikskringkasting.

Under ny sats kr. 16 000 føres opp: Administrerende direktør.

Den administrerende direktør kan ikke ha bistilling eller annet verv eller tillitsverv som det ytes godtgjørelse for.

3 juni. Under ny sats: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300 føres opp: Bibliotekar, som samtidig utgår under satsen kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950.

Norges tekniske høgskole.

Under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250 føres opp: Maskinist.

Offentlige lærerskoler, høyere almenskoler m. v.

Under ny sats: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 føres opp: Bestyrerinne ved skoleinternat i Finnmark.

Tekniske skoler, håndverksskoler.

Under satsen: Kr. 7 200 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Styrer ved Bærums yrkesskole, styrer ved Drammens forskoler og styrer ved Sørlandets tekniske skole.

Under satsen: Kr. 4 500 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Sekretær ved Bergen forskoler.

Døve-, blinde- og åndssvakeskoler, pleiehjem, skolehjem.

Under satsen: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250 føres opp: Maskinist ved Bastøy skolehjem.

1 midlertidig agronomstilling ved Eikelund offentlige skole for åndssvake opprettes fast med lønn: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

1 midlertidig gartnerstilling ved Klæbu offentlige pleiehjem opprettes fast med lønn: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Under ny sats: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000 føres opp: Assistent (pleierske) ved Dalen offentlige skole for blinde.

1 midlertidig stilling som assistent (pleierske) ved Røstad offentlige skole for åndssvake opprettes fast med lønn: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Justisdepartementet.

Rettsvesenet m. v.

Under satsen: Kr. 6 300 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 7 200 føres opp: Kontorsjef ved Oslo politikammer.

Under ny sats: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Styreren av Statens vernepliktige sivilarbeid.

Under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600 føres opp: Oppsynskvinne ved Bergen politikammers observasjonsavdeling.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 føres opp: Sykepleierske ved Bergen politikammers observasjonsavdeling. 3 juni.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 føres opp: Bud ved Oslo skifterett.

Under samme sats utgår: Rettsbud ved Oslo tinghus.

Underordnede tjenestemenn ved politiet.

Regulativbestemmelsen om uniformsgodtgjørelse endres til: Uniformsgodtgjørelse i alle klasser kr. 300 pr. år eller «fri uniform» etter Justisdepartementets nærmere bestemmelse.

Fengselsvesenet.

Under ny sats: Kr. 9 000 med 2 alderstillegg av kr. 900 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 10 800 føres opp: Overlege ved fengselssykehuset og mannsfengslene i Oslo.

Under ny sats: Kr. 6 700 med 6 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 9 400 føres opp: Prest ved Oslo kretsfengsel, Rikshospitalet og Kvinneklinikken i Oslo.

Under ny sats: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Reservelege ved fengselssykehuset og mannsfengslene i Oslo.

2 midlertidige stillinger som sjåfør og som lagermann ved Fengslenes utsalg opprettes fast med lønn: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Sosialdepartementet.

Rikstrygdeverket, Arbeidstilsynet m. v.

Under satsen: Kr. 11 700 føres opp: Direktør for arbeidsformidlingen og arbeidsløshetstrygden.

Under satsen: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000 føres opp: Kontorsjef i Direktoratet for arbeidsformidlingen og arbeidsløshetstrygden.

Inspektør for Den offentlige arbeidsformidling utgår under satsen: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000.

Hovedkasserer ved Rikstrygdeverket utgår under satsen: Kr. 6 300 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 650.

Stillingen omgjøres til en byråsjefstilling med lønn: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000.

Sprengstoffinspeksjonen.

Ildsfarlighetsinspektør under satsen: Kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Sprengstoffinspektør.

Ingeniørassistent ved Tilsynet med ildsfarlige stoffer under satsen: Kr. 5 400 med 4 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 7 200 føres opp med ny tittel: Første-ingeniør ved Sprengstoffinspeksjonen.

Under satsen: Kr. 4 050 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Annen-ingeniør ved Sprengstoffinspeksjonen.

3 juni. Under ny sats: Kr. 3 200 med 5 alderstillegg av kr. 350 etter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 4 950 føres opp: Teknisk assistent ved Sprengstoffinspeksjonen.

Boligbanken, Driftskredittkassen for mindre jordbrukere.

Inspektør ved Boligbankens hovedsete under satsen: Kr. 6 300 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 7 200 føres opp med ny tittel: Inspektør I ved Boligbankens hovedsete.

Under ny sats: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Inspektør II ved Boligbankens hovedsete, inspektør ved Boligbankens lånekontorer, reiseinspektør i Driftskredittkassen for mindre jordbrukere.

Medisinalvesenet.

Under satsen: Kr. 9 000 føres opp: Bestyrer av Fysisk laboratorium for kontroll av røntgenanlegg m. v.

Under satsen: Kr. 7 200 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år føres opp: Inspektør ved tuberkulosevesenet.

Assistentlege I ved Det patologisk-anatomiske institutt utgår under satsen: Kr. 3 600

og føres opp under satsen: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750.

Under ny sats: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Kontrollfysiker ved Fysisk laboratorium for kontroll av røntgenanlegg m. v.

Forvalter ved Gaustad asyl utgår under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850

og føres opp under satsen: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300.

Assistentlege ved medisinalanstalt utgår under satsen: Kr. 3 600

og føres under ny sats: Kr. 4 050.

Assistentlege II ved Det patologisk-anatomiske institutt utgår under satsen: Kr. 2 950

og føres opp under ny sats: Kr. 4 050.

Proviantskriver ved Rikshospitalet utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 med ny tittel: Kostøkonom.

Under samme sats føres opp: Forstanderinne ved Rikshospitalet.

Kontorhjelp ved Statens pleiehjem for epileptikere ansettes fast med tittel: Kasserer og kontorhjelp ved Statens pleiehjem for epileptikere og med lønn: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Kandidat ved Rikshospitalet og ved Kvinneklinikken i Bergen utgår under satsen: Kr. 2 700

og føres opp under satsen: Kr. 2 950.

Under samme sats føres opp: Kandidat ved Statens pleiehjem for epileptikere.

Forvalterassistent ved Gaustad asyl føres opp under satsen:

Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, 3 juni. topplønn kr. 3 600.

Gårdskar ved Rotvoll asyl ansettes fast med lønn: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600.

1 midlertidig diakon ved Sentralanstalten for vanføre («Sophies Minde») ansettes fast med lønn: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 føres opp: Kontor- og laboratoriesøster ved sinnssykeasyl, assistent ved Rikshospitalets tannlegekontor, teknisk assistent ved Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250 føres opp: Kontorassistent ved Fysisk laboratorium for kontroll av røntgenanlegg m. v.

Under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000 føres opp: Assistent ved Sentralanstalten for vanføre («Sophies Minde»), stallhjelp og bud ved Statens institutt for folkehelsa.

Maskin- og fyrbetjening.

Maskinmester ved Rikshospitalet utgår under satsen: Kr. 4 050 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 400

og føres opp under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850.

Under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 føres opp: Maskinmester ved Gaustad asyl.

Under satsen: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500 føres opp: Maskinist ved Rikshospitalet.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Rotvoll asyl, ved Glittre sanatorium, ved Eg asyl og ved Reknes sanatorium.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Vensmoen sanatorium.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Ringvål sanatorium.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Reitgjerdet asyl.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Rønvik asyl. Stillingen utgår samtidig under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Under samme sats føres opp: Maskinmester ved Kvinneklinikken i Bergen. Stillingen utgår samtidig under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Under samme sats og med ny tittel «Maskinmester» føres opp: Vaktmester og reparatør ved Kysthospitalet ved Stavern. Stillingen utgår samtidig under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275, topplønn kr. 4 050.

Maskinist ved medisinalanstalt utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

3 juni. Maskinassistent ved Gaustad asyl utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn av kr. 4 250 med ny tittel: Maskinist.

Under samme sats føres opp: Maskinist ved Den psykiatriske klinikk.

Under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 endres tittelen «fyrbøter ved Rikshospitalet» til «fyrbøter ved Kvinneklinikken i Oslo».

Maskinassistent I ved Eg asyl utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450

og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 med ny tittel: Reparatør.

En fyrbøter ved Den psykiatriske klinikk under satsen kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450

føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 med ny tittel: Reparatør.

Fyrbøter ved Kysthospitalet i Tromsø utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450

og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 med ny tittel: Varmemester.

Gutt og fyrbøter ved Talvik tuberkulosehjem utgår under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000

og føres opp under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 med tittel: Varmemester.

Fyrbøter ved Rotvoll, ved Reitgjerdet, ved Eg og ved Rønvik asyler samt ved Kvinneklinikken i Bergen utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450

og føres opp under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600.

Under samme sats (kr. 2 500/3 600) føres opp: Fyrbøter ved Vensmoen, ved Glittre og ved Reknes sanatorier. Samtidig utgår «fyrbøter ved tuberkulosesanatorium» under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450.

Under samme sats (kr. 2 500/3 600) med ny tittel «fyrbøter» føres opp: Maskinassistent ved Vensmoen, ved Glittre og ved Ringvål sanatorier, fyrbøterassistent ved Reitgjerdet asyl samt fyrbøteravløser ved Reknes sanatorium.

Samtidig utgår «maskinassistent ved tuberkuloseanstalt» under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Maskinassistent II ved Eg asyl utgår under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000

og føres opp som «fyrbøter» under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600. 3 juni.

Gutt og fyrbøter ved Vadsø kysthospital utgår under satsen: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000

og føres opp under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 med tittel: Fyrbøter.

Under samme sats føres opp: Fyrbøter ved Landeskogen sanatorium.

Under samme sats utgår: Fyrbøter ved tuberkulosesanatorium.

Handelsdepartementet.

Saltvannsfiskeriene m. v.

Kasserer og bokholder ved Fiskeridirektoratet utgår under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850

og føres opp under ny sats: Kr. 6 300 med 3 alderstilegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 650 med ny tittel: Regnskapssjef ved Fiskeridirektoratet.

Under ny sats: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500 føres opp: Hjelpekasserer ved Fiskeridirektoratet.

Assistent I ved Statens fiskeriforsøksstasjon i Bergen under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850 føres opp med ny tittel: Vitenskapelig assistent ved Statens fiskeriforsøksstasjon i Bergen.

Assistent II ved Statens fiskeriforsøksstasjon i Bergen under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 føres opp med ny tittel: Assistent ved Statens fiskeriforsøksstasjon i Bergen.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250 føres opp: Kasserer og bokholder ved vårsildoppsynet med 8 måneders årlig tjeneste.

Fyrvesenet.

Fyrvokter I under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 425 føres opp med ny tittel: Fyrmester I.

Fyrvokter II under satsen: Kr. 3 250 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 075 føres opp med ny tittel: Fyrmester II.

Fyrvokter III under satsen: Kr. 2 900 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 725 føres opp med ny tittel: Fyrmester III.

Patentstyret, Kongsberg sølvverk og Norges geologiske undersøkelse.

Medlem i hovedstilling i Patentstyrets første avdeling under satsen: Kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Overingeniør B i Patentstyret. Rettskyndig medlem av Patentstyrets første avdeling.

Bibliotekar i Patentstyret utgår under satsen: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300

3 juni. og føres opp under satsen: Kr. 5 850 med 5 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 8 100.

Rengjørings- og vaktkvinne ved Norges geologiske undersøkelse utgår under satsen: Kr. 1 550 med 4 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 2 250

og føres opp under ny sats: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Norges handelshøgskole.

Bibliotekar og kasserer utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250

og føres opp under ny sats: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Postverket.

Postmester i Oslo under satsen: Kr. 11 700 føres opp med ny tittel: Postmester i særklasse I.

Postmester i Bergen under satsen: Kr. 9 900 føres opp med ny tittel: Postmester i særklasse II.

Postmester i Trondheim og Stavanger under satsen: Kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Postmester i særklasse III.

Postmester i Drammen, Kristiansand, Ålesund og Tromsø under satsen: Kr. 8 100 føres opp med ny tittel: Postmester i særklasse IV.

Postmester i Fredrikstad, Tønsberg, Skien, Hamar, Haugesund, Kristiansund, Bodø og Svolvær under satsen: Kr. 7 650 føres opp med ny tittel: Postmester i særklasse V.

Under ny sats: Kr. 4 050 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Verksmester ved Oslo postkontors garasje.

Første-maskinist ved Oslo postgård under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 føres opp med ny tittel: Maskinmester.

Annen-maskinist ved Oslo postgård utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250 med tittel: Maskinist.

Under ny sats: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450 føres opp: Reparatør ved Intendanturkontoret.

Landbruksdepartementet.

Landbruksfunksjonærer.

Under ny sats: Kr. 11 700 føres opp: Landbruksutsending i Europa.

Under ny sats: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 føres opp: Vandrelærer i jord- og husdyrbruk.

Under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250 føres opp: Vandrelærerinne i smør- og ostelaging.

Forskjellige skoler. 3 juni

Bestyrer ved Statens småbrukslærerskole under satsen: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Direktør.

Varmemester ved Statens lærerinneskole i husstell utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250 med ny tittel: Maskinist.

Under ny sats: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 føres opp: Vaktmester ved Statens husindustriskole i Haus.

Det sivile veterinærvesen.

Lønnen for avdelingssjef ved Statens forsøksgård for pelsdyr fastsettes til kr. 5 400 med 5 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 7 650.

Under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 føres opp: Første-rokter ved Statens forsøksgård for pelsdyr.

Skogvesenet, utskiftningsvesenet m. v.

Under satsen: Kr. 3 600 med 4 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Assistent ved Finnmark jordsalgskommisjon.

Stats-fylkesfunksjonærer i landbrukets og veterinærvesenets tjeneste.

Vandrelærer i jord- og husdyrbruk i Finnmark utgår under satsen: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800

og føres opp under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950.

Politidyrlege i Oslo utgår under satsen: Kr. 2 100 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 år, topplønn kr. 2 925

og føres opp under satsen: Kr. 4 300 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 125.

Arbeidsdepartementet.

Statsbanene og Statsbanenes regnskapsrevisjon.

Under satsen: Kr. 13 500 utgår: Jernbanedirektør.

Under satsen: Kr. 12 600 føres opp: Avdelingssjef i Hovedstyret. Under samme sats utgår: Innkjøpssjef.

Under satsen: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 2, 4 og 6 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Bruksbestyrer ved større sagbruk og impregneringsverk.

Under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 2, 4 og 6 år, topplønn kr. 4 950 utgår: Assistent hos telegrafinspektøren.

3 juni. *Veivesenet, Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.*

Under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850 føres opp: Bokholder og kasserer ved Nord-Trøndelag fylkes veikontor.

3 damvakter ansettes fast med lønn: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500.

Fiansdepartementet.

Skattevesenet.

Under satsen: Kr. 6 750 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Skatteinspektør i landfylke. Stillingen utgår under satsen kr. 6 300 med 3 alderstillegg av kr. 450, topplønn kr. 7 650.

Under satsen: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000 føres opp: Skatteinspektør i Oslo.

Under satsen: Kr. 6 750 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Skatteinspektør i Bergen.

Lønnen for regnskapskontrollør II ved omsetningsskatten forhøyes fra kr. 4 800 til kr. 5 400.

Under satsen: Kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950 føres opp: Sekretær II.

Samtidig utgår under samme sats sekretær II i Riksskattestyret og sekretær II (unntatt i Riksskattestyret) under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950.

Under satsen: Kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950 føres opp: Kasserer ved Oslo skattefogedkontor. Samtidig utgår første-kasserer ved Oslo skattefogedkontor under denne sats og annen-kasserer ved Oslo skattefogedkontor under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950.

4 pantefunksjonærer ved Oslo skattefogedkontor ansettes fast med lønn: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 og tittel: Pantefullmektig.

Den kongelige mynt. Forskjellige statseiendommer.

Formannen ved Den kongelige mynt utgår under satsen: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500

og føres opp under ny sats: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950.

Maskinist ved Regjeringsbygningen utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

og føres opp under ny sats: Kr. 3 150 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250.

Fyrbøter ved Regjeringsbygningen utgår under satsen: Kr. 2 500 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 600

og føres opp under ny sats: Kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800.

Det statistiske sentralbyrå.

Korrektursjef utgår under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950

og føres opp under satsen: Kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950. 3 juni.

Arkivar føres opp under satsen: Kr. 4 050 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 950. Stillingen utgår under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450, topplønn kr. 4 950.

Hypotekbanken.

Takstinspektør (takstsjef) under satsen: Kr. 7 650 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Takstsjef.

Under ny sats: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Inspektør ved Hypotekbankens lånekontorer.

Tollvesenet.

Tollinspektør i Oslo tolldistrikt under satsen: Kr. 11 700 føres opp med ny tittel: Distriktssjef i Oslo tolldistrikt.

Tollinspektør i Det sønnafjelske grensetolldistrikt under satsen: Kr. 10 800 føres opp med ny tittel: Distriktssjef i Det sønnafjelske grensetolldistrikt.

Tollinspektør I under satsen: Kr. 9 000 føres opp med ny tittel: Distriktssjef I.

Tollinspektør II under satsen: Kr. 7 650 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 8 550 føres opp med ny tittel: Distriktssjef II.

Under ny sats: Kr. 7 200 føres opp: Tollinspektør.

Under satsen: Kr. 6 300 føres opp: Fullmektig ved Trondheim tollkassererkontor.

Under ny sats: Kr. 5 850 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 200 føres opp: Tollforvalter I.

Under satsen: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp: Tollforvalter II.

Under ny sats: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300 føres opp: Tollforvalter III.

Forsvarsdepartementet.

I stedet for tredje og fjerde avsnitt av lønnsregulativets spesialbestemmelser under Forsvarsdepartementet tas inn:

Ved opptjening av alderstillegg regnes fastlønt (land)krigsskoleutdannet løytnant og kaptein i militære stillinger med lavere grunnlønn enn major som én gruppe, således at tjenestetid i løytnants stilling regnes med til alderstilleggenes opptjening ved overgang til kapteins stilling.

For fastlønt sjøkrigsskoleutdannet løytnant og kaptein i militære stillinger med lavere grunnlønn enn kommandørkaptein regnes opptjening av alderstillegg fra ansettelsen som offiser.

For befalsskoleutdannet befal regnes opptjening av alderstillegg fra ansettelsen som fastlønt befalingsmann.

For fastlønt sanitets- og veterinærløytnant og -kaptein i distriktstjeneste og for alle sanitets- og veterinæroffiserer i garnisonerende tjenestestilling (med lønn som garnisonerende) samt for fastlønte marineleger I og II regnes opptjening av alderstillegg fra beskikkelsen til vernepliktig (ulønt, utskrevet) sanitets- eller veterinæroffiser eller vernepliktig marinelege.

3 juni. Ved opptjening av alderstillegg regnes fastlønt marineintendant I og II som én gruppe og intendanturassistent I og II som én gruppe, således at tjenestetid i den lavere lønte stilling regnes med ved opptjening av alderstillegg i den høyere lønte stilling innen gruppen.

Følgende regel tas inn i regulativet:

I tilfelle hvor befalingsmenn ved forfremmelse springer over en (eventuelt to) grader, betraktes dette som om de på dagen for ansettelse i ny stilling først er utnevnt til den mellomliggende grad, således at lønn for den endelige stilling ligger over lønn for nest foregående grad.

Landforsvaret.

Hærens offiserer m. v.

Under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850 føres opp: Kvartermester ved Hålogaland flygeavdeling.

Garnisonerende hornblåser ved Krigsskolen utgår under satsen: Kr. 2 550 med 4 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250

og føres opp under ny sats: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250.

Under samme sats føres opp: Garnisonerende hornblåser (trompeter) ved befalsskole og garnisonerende hornblåser ved Garnisonskompaniet i Sør-Varanger.

Sivilmilitære og sivile tjenestemenn.

Sanitetsforvalter og hovedforvalter ved Hærens munderingsmagasin utgår under satsen: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750

og går over til garnisonerende kaptein med lønn som sånn.

2 vaskeriarbeidere ved Gardermoens vaskeri ansettes fast med lønn: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250.

Under ny sats: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000 føres opp: Portner ved befalsskole.

Hærens våpentekniske korps, Kjeller flyfabrikk.

Direktør for Kjeller flyfabrikk utgår under satsen: Kr. 8 100 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 9 000

og føres opp under ny sats: Kr. 10 800.

Under satsen: Kr. 6 750 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 100 føres opp: Avdelingsingeniør A.

Kjemiker ved Hærens våpentekniske korps føres over til Avdelingsingeniør A.

Under satsen: Kr. 6 300 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 650 føres opp: Salgssjef ved Kongsberg våpenfabrikk.

Driftsassistent I under satsen: Kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750 føres opp med ny tittel: Avdelingsingeniør B.

Under samme sats utgår: Oververksmester ved Raufoss ammunisjonsfabrikker.

Under samme sats utgår hovedarsenalforvalter og tøyhus- 3 juni.
skriver. Disse to stillingene går over til garnisonerende kaptein med lønn som sånn.

Under satsen: Kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300 føres opp: Maskinmester ved Kongsberg våpenfabrikk.

Under ny sats: Kr. 4 500 med 6 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år og 1 alderstillegg av kr. 900 etter 21 år føres opp: Lektor ved Raufoss høyere almenskole.

Under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850 føres opp: Kalkulatør.

Under samme sats føres opp: Bygningsassistent ved Raufoss amunisjonsfabrikker.

Under samme sats utgår underrustmester. Videre utgår forvalter ved Raufoss ammunisjonsfabrikker.

Arsenalforvalter utgår under satsen: Kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850

og føres opp med samme lønn under avsnitt I: Hærens offiserer m. v.

Under ny sats: Kr. 3 950 med 6 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 6 650 føres opp: Adjunkt ved Raufoss høyere almenskole.

Under ny sats: Kr. 3 600 med 5 alderstillegg av kr. 350 etter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 5 350 føres opp: Lærerinne ved Raufoss høyere almenskole.

Kontorfullmektig under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950 føres opp med ny tittel: Kontorfullmektig I.

Under samme sats utgår: Gårdsfullmektig, støperimester, valsemester og radiotelegrafist ved flygeskolen.

Under samme sats utgår: Driftsassistent II. Stillingen går over til teknisk assistent.

1 assistent I ved Hærens våpentekniske stab rykker opp til kontorfullmektig II med lønn: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500.

Vaktmann og fyrbøter ved Hærens fabrikker utgår under satsen: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 450

og føres opp under ny sats: Kr. 2 700 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 525.

Sjøforsvaret.

Marinen.

Direktør for Marinens flyfabrikk utgår under satsen: Kr. 8 100 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 9 000

og føres opp under satsen: Kr. 10 800.

Under satsen: Kr. 4 500 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Intendanturforvalter.

Under samme sats utgår: Stabsforvalter.

I særbestemmelsen under samme sats erstattes ordet «sanitetsforvalter» med «intendanturforvalter».

Overpolitibetjent utgår under satsen: Kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950

3 juni. og føres opp under satsen: Kr. 4 050 med 3 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 400.

Politibetjent utgår under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 og føres opp under satsen: Kr. 3 400 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500.

Politi- og brannkonstabel utgår under satsen: Kr. 2 700 med 3 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 525 og føres opp under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050.

Oppsynsmann på Østøya utgår under satsen: Kr. 1 550 med 4 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 2 250 og føres opp under ny sats: Kr. 2 100 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 000.

Oppsynsmann på Mellomøya og oppsynsmann på Vealaus utgår under satsen: Kr. 1 550 med 4 alderstillegg av kr. 175 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 2 250 og føres over til bistillingsregulativet med uforandret lønn.

Kystartilleriet.

Dampbåtfører under satsen: Kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 føres opp med ny tittel: Båtfører.

1 midlertidig kontorassistent ved Kystartilleriets våpenstab ansettes fast som kontorassistent med lønn: Kr. 2 350 med 4 alderstillegg av kr. 225 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250.

Norges sjøkartverk.

Under satsen: Kr. 2 700 med 6 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 5 400 føres opp: Hydrograf IV.

Under ny sats: Kr. 1 200 med 1 alderstillegg av kr. 300 etter 2 år, topplønn kr. 1 500 føres opp: Karttegnerelev.

II.

I Stortingets vedtak av 5 juli 1927 om lønnsbestemmelser for folkeskolelærere gjøres følgende endringer:

Under A. Landsfolkeskolen, punkt 1 utgår 2 ledd og erstattes med:

«Den årlige minstelønn (rikstillegget medregnet) for en lærer i fullstendig post i landsfolkeskolen som har fullstendig lærerutdannelse, fastsettes til kr. 2 400 i storskolen og et forholdsvis mindre beløp i småskolen. For lærere uten full lærerutdannelse fastsettes den årlige minstelønn (rikstillegget medregnet) for fullstendig post til kr. 2 328 i storskolen og til kr. 1 940 i småskolen.»

Som nytt punkt 2 oppføres:

«For poster som innehas av lærere med fullstendig utdannelse fastsettes rikstillegget til kr. 600 og hvert alderstillegg til kr. 350 for poster i storskolen og dermed likestilte poster og et forholdsvis mindre beløp for poster i småskolen. For lærere uten full lærerutdannelse fastsettes rikstillegget til kr. 528 og hvert alderstillegg til kr. 294 for lærere i storskolen og til henholdsvis kr. 440 og 245 for lærere i småskolen.»

Det nåværende punkt 2 utgår.

Under B. Byfolkeskolen utgår punkt 2, 1 ledd og erstattes med:

«For byfolkeskolens vedkommende fastsettes størrelsen av hvert alderstillegg til kr. 350 for poster med et timetall av 36 om uken og et forholdsvis mindre beløp for poster med et mindre antall ukentlige timer.» 3 juni.

III.

Ved endring av regulativlønnen for en stilling eller ved opprykning til høyere lønnsklasse får regulativets § 15 anvendelse.

IV.

Det reguleringstillegg for de offentlige tjenestemenn som Stortinget bevilget 15 juni 1938 for terminen 1938—39, bevilges uforandret for terminen 1939—40.

V.

De offentlige ansatte jordmødre utbetales for terminen 1939—40 et midlertidig tillegg på 5 pst. av den faste lønn (grunnlønn + alderstillegg). Utgiftene hermed fordeles på samme måte som bestemt for den faste lønn.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 3 juni.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon har Frankrike ratifisert Pariskonvensjonen *) av 20 mars 1883 om en union til vern av den industrielle eiendomsrett, revidert i London 2 juni 1934, med virkning fra 25 juni 1939.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 5 juni.

Kontorregnskapet ved herreds- og byrettene.

Departementet viser til avsnittet om kontorregnskapet på side 9 i rundskrivelse av 31 mai 1938 om rengskapsordningen ved herreds- og byrettene.

Kontorutgiftene er ved sorenskriverembetene, byfogedembetene og ved enkelte av de andre sivile embeter bevilget som en fast årlig kontorholdsgodtgjørelse for 5 år om gangen. Kontorholdsgodtgjørelsenes samlede beløp for hvert år er i statsbudsjettet ført opp for sorenskriverembetene under kap. 316,2, for byfogedembetene under kap. 317,2 og for andre sivile embeter under kap. 318,2.

Overskridelser av de bevilgede kontorholdsgodtgjørelser (underskuddet i kontorregnskapet) har ikke vært ført på de ovenfor nevnte budsjettposter, men til utgift under en særskilt bevilgning, kap. 319, Fellesutgifter ved rettspleien m. v., post 6, porto, telegrammer m. v. (anslagsbevilgning).

Etter Finansdepartementets bestemmelse er denne budsjettpost delt for neste termin på to poster, henholdsvis kap. 319,6, Porto, telegrammer og telefon (anslagsbevilgning), og kap. 319,7, Underskudd på kontorholdsgodtgjørelser m. v.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1938 s. 466.

5 juni. Alle utgifter til telegrammer, telefonavgift og telefonsamtaler skal således i neste termin dekkes av bevilgningen under kap. 319,6. Disse utgifter skal som tidligere posteres i embetets kontorregnskap som hvert halvår sendes til Riksrevisjonen. Embetenes utgifter til tjenestemerker vil som før bli dekket ved direkte anvisninger herfra til Poststyret.

Embetenes utgifter til telefonavgift samt til de telegrammer og telefonsamtaler som skal betales av staten, må således fra 1 juli 1939 skilles ut fra de øvrige kontorutgifter. Dette kan gjøres allerede i kassejournalen hvis det er anledning til å gi disse utgifter sin særskilte rubrikk i denne. Ellers må disse utgifter skilles ut (f. eks. ved at de føres i rubrikken «Diverse hovedbokskonti») og føres opp som en særskilt post i embetets kasserapport som vedkommende kap. 319,6 i statsregnskapet. De øvrige kontorutgifter blir som tidligere å føre opp i kasserapporten som vedkommende henholdsvis kap. 316,2, 317,2 eller 318,2, alt ettersom det gjelder et sorenskriverembete, et byfogedembete eller et av de andre sivile embeter med fast kontorholdsgodtgjørelse. Mulig underskudd på de godtgjørelser som er bevilget for hvert enkelt embete til dekning av vanlige kontorutgifter vil som nevnt bli dekket (ved overføring i Finansdepartementet fra bevilgningene til kontorutgifter) av kap. 319,7. Denne bevilgning er ikke som den tidligere bevilgning til disse overskridelser (underskudd) en såkalt «anslagsbevilgning». Bevilgningen kan følgelig ikke overskrides uten samtykke fra Finansdepartementet. Under disse omstendigheter må det pånytt innskjerpes at det er strengt nødvendig å innhente dette departementets samtykke før det treffes disposisjoner som medfører overskridelse av bevilgningen til kontorutgiftene ved embetet.

Hittil har departementet latt trykke skjemaer som embetsmennene kunne bruke når de skulle sende inn kontorregnskap til revisjon. Opplaget av slike skjemaer er nå brukt opp. Etter konferanse med Riksrevisjonen er det bestemt at det ikke skal trykkes nye skjemaer. For fremtiden må regnskapssammendraget settes opp uten trykt skjema.

5 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering 22 mai 1939 underrettet ham om at internasjonal overenskomst *) om forenkling av tollformaliteter, med protokoll, Genève 3 november 1923, er gjort gjeldende for B u r m a om britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som del av India.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1926 s. 318.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Gol herred, Buskerud fylke. 5 juni.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til vedtekt om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Tromsø. 5 juni.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori departementet angående anvendelsen av reglene i den nye sportellov på skylddeling i anledning av deling av tidligere utmålt og matrikulert jord i Finnmark uttaler: 6 juni.

Når en slik skylddelingsforretning holdes av lensmannen og to skjønnsmenn, jfr. Finansdepartementets skrivelse av 7 juni 1915 (i Lovtidend), antas betalingen til lensmannen og skjønnsmennene liksom tidligere å skulle regnes etter de vanlige regler for lensmannsskjønn; se nå den nye sportellovs §§ 90—91 og 103. (Om reisegodtgjørelse til mennene viser en til § 91 annet ledd. Om hvorvidt lensmannen tilkommer både reisegodtgjørelse og salær, se § 103 første og tredje ledd.) Men dessuten må det nå betales gebyr til staten etter den nye sportellovs § 70, jfr. rundskrivelse av 9 desember 1938 (nr. 5 om den nye sportellov), avsnitt III.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Vik herad, Sogn og Fjordane fylke. 6 juni.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til Riksrevisjonen, hvori uttales at lospengene skal beregnes etter den nettodrektighet fartøyenes målebrev viser. 6 juni.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori uttales at det for tinglysing av melding etter tinglysingslovens § 28 annet ledd skal regnes gebyr etter den nye sportellovs § 58, jfr. §§ 56 og 57, av hver enkelt pantobligasjons pålydende. 7 juni.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for den som gjør seg en næring av å drive herberge derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke i Engerdal herred, Hedmark fylke. 7 juni.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Austrheim herad, Hordaland fylke. 7 juni.

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Etne herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Fjelberg herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Hamre herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Hjelme herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Hordabø herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Hosanger herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Modalen herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Skånevik herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Strandvik herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Sæbø herad, Hordaland fylke.

7 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Ølen herad, Hordaland fylke.

8 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Simen Myhras legat til reparasjon og utsmykning av Hole kirke, kirkegård og gravkapell», opprettet av fru Marie Løbbel, Vaker i Norderhov.

8 juni. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Trondheim.

9 juni. Nr. 1. **Lov** **) [1]) om vilkår for utnevning til ekspedisjonssjef i regjeringsdepartementene.

Vilkår for utnevning til ekspedisjonssjef i et departement skal være embetseksamen ved Universitetet eller eksamen fra en annen av landets vitskapelige høgskoler, eller at

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
**) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
[1]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 58. Innst. O. nr. 109. St.tid., forh. i Ot. s. 375—77; i Lt. s. 80.

søkeren har gjennomgått sånn utdanning som etter regler gitt av Kongen for det enkelte departement kvalifiserer for ekspedisjonssjefsembete. 9 juni. Nr. 1.

Kongen kan i det enkelte høve vedta å fravike de her nevnte vilkår ved utnevning til ekspedisjonssjef når det foreligger særskilte grunner for det.

Lov *)[1] om avleveringsplikt av trykksaker til offentlige biblioteker. 9 juni. Nr. 2.

§ 1. Av alt hva det her i riket trykkes eller på annen måte mangfoldiggjøres av bok-, avis-, billed-, kart- eller notetrykkerier eller andre grafiske reproduksjonsanstalter skal det innsendes 1 feilfritt og fullstendig eksemplar med tilhørende plansjer, kart, bilder og andre vedlegg til Universitetsbiblioteket i Oslo, samt — fra den tid Kongen bestemmer — 1 til Bergens museums bibliotek og 1 til Det kgl. norske videnskabers selskabs bibliotek i Trondheim.

Det samme gjelder alt hva en her i landet bosatt forlegger eller medforlegger lar utføre i utlandet såfremt det ville gått inn under avleveringsplikten hvis det hadde vært utført innen riket.

Avleveringen til Universitetsbiblioteket skjer uoppfordret, til de to andre biblioteker bare etter krav fra disse for hvert enkelt verk.

Som forlegger betraktes i denne lov den for hvis regning trykningen har funnet sted.

§ 2. Såfremt trykningen er foregått her i riket, hviler ansvaret for avleveringen av eksemplaret til Universitetsbiblioteket på trykkeren, hvis navn forleggeren på oppfordring er pliktig til å oppgi til biblioteket. Er arbeidet utført i flere offisiner, påhviler innsendingen det trykkeri hvor de enkelte deler heftes eller samles, eller hvor sådant ikke skjer, forleggeren. Er trykningen foregått i utlandet, hviler ansvaret for avleveringen på den norske forlegger.

Forleggeren har ansvaret for innsending til de to andre biblioteker.

§ 3. Trykksaker av fortrolig art som bare er beregnet på en sluttet, mindre krets kan den avleveringspliktige eller bestilleren forlange oppbevart forseglet i inntil 50 år, såfremt det ikke før blir offentlig tilgjengelig på annen måte. På anmodning er bibliotekene pliktig til å gi skriftlig tilsagn om dette.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. nr. 100. St.tid., forh. i Ot. s. 372—74; i Lt. s. 79—80.

9 juni. Nr. 2.

Av skrifter som er erklært beslaglagt eller inndratt, skal politiet innlevere 1 eksemplar til Universitetsbiblioteket, som skal oppbevare det i forseglet stand i den tid politiet forlanger det.

I særlige tilfelle kan vedkommende departement frita for avlevering av de i denne paragraf omhandlede trykksaker. Departementet kan gi særskilte forskrifter om avlevering av trykksaker som av offentlig myndighet er besluttet hemmeligholdt.

§ 4. Avleveringsplikt gjelder ikke senere uforandrede avtrykk av samme sats.

Er det i 50 eller flere eksemplarer av opplaget brukt bedre utstyr, skal ett av disse eksemplarer avleveres til Universitetsbiblioteket.

§ 5. Forleggeren kan kreve godtgjort den del av bokladeprisen for et verk som overstiger 25 kroner. Kommer verket ut i flere deler legger en ved beregningen til grunn den samlede bokladepris for de deler som er kommet ut i samme kalenderår. Verket må være innsendt i rette tid og regning må medfølge sendingen. For aviser godtgjøres intet. Universitetsbiblioteket har ingen plikt til å innløse kunsttrykk som koster over 25 kroner.

Trykkeren har rett til å holde tilbake eksemplarer til Universitetsbiblioteket av det bestilte opplag.

§ 6. I tilfelle av den avleveringspliktiges død eller konkurs har bibliotekene rett til å få manglende avleveringspliktige trykksaker utlevert av boet. Blir avleveringsplikten ikke oppfylt av trykkerens bo, kan den gjøres gjeldende overfor forleggeren.

§ 7. Over de trykksaker (unntatt småtrykk) som Universitetsbiblioteket mottar i samsvar med denne lov, skal det utgi en regelmessig fortegnelse.

§ 8. Kongen eller den han bemyndiger treffer de nærmere bestemmelser som er nødvendige for å gjennomføre denne lov, således om:

a. Plikt til å innberette om opprettelse av nye trykkerier og til for øvrigheten å yte bistand til å håndheve denne lov.
b. Tiden og formene for avleveringen.
c. Godtgjøring av fraktutgifter for utenbysboende.
d. Nærmere bestemmelser om avleveringsplikten og oppbevaringsplikten.
e. Eventuell overføring av rekvisisjonsretten for ett eksemplar av lokalaviser m. m. til et distriktsbibliotek eller statsarkiv.
f. Utgivelsen av Universitetsbibliotekets norske bokliste.

§ 9. Unnlatelse av å etterkomme avleveringsplikten etter denne lov med tilhørende bestemmelser etter § 8 straffes med bøter. Vedkommende departement kan overfor de avleveringspliktige anvende en månedlig tvangsmulkt. 9 juni. Nr. 2.

§ 10. Loven trer i kraft 1 januar 1940. Fra samme tid bortfaller lov av 20 juni 1882 om forlagsregister og om avgivelse av trykksaker til Universitetsbiblioteket.

Lov *) [1]) om endring i loven om høgre almenskoler. 9 juni. Nr. 3.

I.

§ 38. Til sakkyndig hjelp for overstyret skal det være et Undervisningsråd som består av en formann, en nestformann og seks andre medlemmer, som alle har praktisk innsikt i det høgre skolestell. Hvert av de skriftlige fag ved examen artium skal ha minst en representant. Alle medlemmer oppnevnes av Kongen for en tid av 5 år. Formannen må ikke ha lønt arbeid utenfor Undervisningsrådet uten overstyrets samtykke. Ved behandling av hygieniske spørsmål skal rådet tiltres av en sakkyndig som oppnevnes av Kongen for 5 år.

Alle lønninger fastsettes i regulativ.

Undervisningsrådet fører tilsyn med skolene, ordner avgangsprøvene, gir uttalelser om skolesaker når overstyret krever det eller det selv finner det påkrevd, og deltar ellers i ledelsen av de høgre almenskoler. De nærmere bestemmelser om rådets gjøremål — herunder hvilke saker det har avgjørende myndighet i — fastsettes i reglement. Hvor rådets uttalelse foreligger i en sak som fremmes til Regjeringen eller Stortinget, skal denne uttalelse følge med.

Undervisningsrådet sender årlig beretning til overstyret om sin virksomhet og om utfallet av prøvene.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1940.

Lov *) [2]) om opphevelse av avgift til fattigvesenet ved auksjonssalg av pelsskinn. 9 juni. Nr. 4.

§ 1. Kongelig resolusjon av 1 mars 1805 angående fattigvesenet i kjøpstedene i det daværende Agershus stift (meddelt ved kanselliprómemoria av 19 mars 1805, jfr. regjeringskommisjonens skrivelse av 22 mars 1808), plan 31 oktober 1806 for fattigvesenet på Kongsberg, plan 14 september

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 64. Innst. O. nr. 111. St.tid., forh. i Ot. s. 377; i Lt. s. 80.

[2]) St.vedtak 25 mai. Se Innst. O. nr. 102, jfr. Innst. O. nr. 35. St.tid., forh. i Ot. s. 281—84 og 377—78; i Lt. s. 80.

9 juni. Nr. 4. 1802 for fattigvesenet i Kristiansand, reskripter av 25 oktober 1793 og 14 oktober 1803 om Arbeidshuset i Stavanger og Kristiansands stifts skrivelser av 11 oktober 1808 til fattigkommisjonene i Risør, Arendal og Stavanger i henhold til bemyndigelse i kanselliprotokollen av 6 september 1808 oppheves for så vidt angår avgifter ved auksjonssalg av pelsskinn.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

9 juni. Nr. 5. **Lov** *) [1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 25 juni 1937 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til en ordning av utførselen av klippfisk, saltfisk og tørrfisk.

I.

Midlertidig lov av 25 juni 1937 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til en ordning av utførselen av klippfisk, saltfisk og tørrfisk, med forandringer av 24 juni 1938, gis forlenget gyldighet til og med 1 september 1940.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

9 juni. Nr. 6. **Lov** *) [2]) om forsyningsnemnder.

§ 1. I hver kommune skal det være en forsyningsnemnd med minst 3 medlemmer med personlige varamenn, valt av kommunestyret etter reglene i § 17 tredje leden i landskommunelova og § 16 tredje leden i bykommunelova. Minst ett av medlemmene med varamann skal så vidt mulig ha forretningsmessig kyndighet.

Medlemmene blir valt for 2 år om gangen, men vedkommende departement kan forlenge eller forkorte den første funksjonsperioden. Den som er valgbar ved kommunale valg plikter å ta mot valg til forsyningsnemnd med mindre han er over 60 år gammel eller har vært medlem av kommunal eller fylkeskommunal forsyningsnemnd i de siste 2 år. Forretningsfører eller annen lønt funksjonær for nemnda kan ikke være valt medlem.

Er forsyningsnemnd ikke valt til den tida som departementet har fastsatt, eller finner departementet at en forsyningsnemnd ikke er forsvarlig sammensatt eller ikke utfører sitt arbeid tilfredsstillende, kan departementet nevne opp for-

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 43. Innst. O. nr. 55. St.tid., forh. i Ot. s. 321—22; i Lt. s. 76—78.

[2]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 98. St.tid., forh. i Ot. s. 361—63; i Lt. s. 78.

syningsnemnd eller ett eller flere medlemmer istedenfor eller ved sia av de som før er valt. 9 juni. Nr. 6.

§ 2. I hvert fylke, unntatt Oslo og Bergen, skal det være en fylkesforsyningsnemnd som med personlige varamenn blir valt av fylkesutvalget etter reglene i § 17 tredje leden i landskommunelova. Fylkesmannen fastsetter medlemstallet. Han skal selv være medlem med mindre departementet fritar ham. Bykommunene i fylket skal være representert med minst 1 medlem, valt etter reglene i § 97 tredje leden i landsskattelova.

De fem siste punktummer i § 1 gjelder også ved valg av fylkesforsyningsnemndene.

§ 3. Kommunen utreder utgiftene ved den kommunale forsyningsnemnda og fylket utgiftene ved fylkesforsyningsnemnda.

Er vervet som medlem særs byrdefullt kan det bli gitt en rimelig godtgjersle som for kommunenemnda blir fastsatt av kommunestyret og for fylkesnemnda av fylkesutvalget. Vedtak om slik godtgjersle kan ankes inn for departementet etter regler fastsatt av departementet.

Godtgjersla til de medlemmer som er nevnt opp av departementet blir fastsatt av dette.

§ 4. Departementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av denne lova, mellom annet om organisasjon og sammensetning av nemndene, og om deres virksomhet, regnskapsførsel, kontroll osv.

Departementet kan fastsette at forsyningsnemnda i enkelte større kommuner skal høre direkte under departementet.

§ 5. Brott på denne lova eller forskrifter som er gitt i samhøve med den blir straffa med bøter, såfremt åtferda ikke fører med seg strengere straff etter den alminnelige straffelova.

§ 6. Kongen avgjør når denne lova skal tre i kraft.

Lov *) [1]) om endring i lov av 22 mai 1902 om avhendelse av statens jord og grunn i Finnmark. 9 juni. Nr. 7.

I.

Følgende bestemmelser i lov nr. 7 av 22 mai 1902 om avhendelse av statens jord og grunn i Finnmarkens amts landdistrikt skal heretter lyde således:

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 25 mai. Se Ot. prp. nr. 48. Innst. O. nr. 99. St.tid., forh. i Ot. s. 363—64; i Lt. s. 78.

9 juni. Nr. 7.

§ 2, 1ste avsnitt.

Avhendelse forberedes etter Kongens nærmere bestemmelse av 1 eller flere kommisjoner, hver med sitt bestemte distrikt. Hver kommisjon skal bestå av en av Kongen beskikket formann, herredets lensmann og et tredje medlem oppnevnt i og for vedkommende herred av fylkesmannen for en ombudstid av 3 år; for dette medlem oppnevnes på samme måte en varamann.

§ 3. For en forretning, hvorunder etter § 2 jord eller grunn utmåles, verdsettes og skyldlegges, betales til lensmannen og det for herredet oppnevnte medlem, skyss- og kostgodtgjørelse. Avholdes flere forretninger på samme reise, er skyss- og kostgodtgjørelsen gjenstand for fordeling mellom disse.

For utskrift betales gebyr til Skogfondet med kr. 2 for hvert ark eller til lensmannen etter sportellovens regler.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

9 juni. Nr. 8.

Lov *) [1]) **om endringer i lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett av 25 juni 1926.**

I.

I lov om forandring i lovgivningen om Høyesterett av 25 juni 1926 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1. Når det under Høyesteretts behandling av en sak viser seg at to eller flere av rettens medlemmer vil avgjøre saken på en måte som avviker fra en av Høyesterett i en tidligere avgjørelse uttalt rettsoppfatning, skal rettsspørsmålet, om noen av rettens medlemmer krever det, forelegges for den samlede Høyesterett, som avgjør det ved kjennelse.

§ 2 første ledd.

Når det under Høyesteretts behandling av en sak viser seg at to eller flere av rettens medlemmer vil bygge avgjørelsen på at en bestemmelse i en lov, stortingsbeslutning eller provisorisk anordning er i strid med Grunnloven, skal spørsmålet om bestemmelsen er i strid med Grunnloven forelegges for den samlede Høyesterett, som avgjør det ved kjennelse.

§ 7. Den samlede Høyesterett består av alle rettens medlemmer, som ikke ved ugildhet eller av andre grunner er forhindret.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 31 mai. Se Ot. prp. nr. 36. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 400—05; i Lt. s. 81.

Er antallet av medlemmer som har sete i den samlede Høyesterett under behandlingen av en sak, delelig med to, fratrer den etter ansettelse yngste dommer som ikke har deltatt i vedkommende avdelings behandling av saken. 9 juni. Nr. 8.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

Lov *) [1]) om endringer i lov om domstolene av 13 august 1915. 9 juni. Nr. 9.

I.

I lov om domstolene av 13 august 1915 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 3. Høyesterett har sitt sete i rikets hovedstad når ikke særlige forhold er til hinder. Retten skal ha en formann og så mange andre dommere som til enhver tid er bestemt.

§ 4. Når sakmengden gjør det påkrevd, kan Høyesterett etter bestemmelse av Kongen deles i flere avdelinger. Har Høyesteretts formann sete i en avdeling, er han også formann for avdelingen; men ellers er den eldste dommer i avdelingen formann.

§ 5. I den enkelte sak settes Høyesterett med fem dommere. I vidløftige saker kan dog rettens formann bestemme at en eller to av de øvrige dommere skal overvære forhandlingene for å tiltre retten om noen får forfall.

Er rettens formann ikke med i behandlingen av saken, skal den eldste dommer som er med, gjøre tjeneste som formann.

§ 6. Når Høyesterett skal treffe avgjørelser som ikke gjelder de enkelte rettssaker, skal fem medlemmer være med i avgjørelsen, hvis ikke annet er bestemt ved lov.

I de avgjørelser som er nevnt i § 7 annet punktum og § 8 annet ledd, skal alle dommere være med; men avgjørelse kan treffes selv om noen av dommerne har forfall.

§ 7 annet ledd.

Har formannen forfall, skal den eldste dommer gjøre tjeneste i hans sted så lenge ingen annen er oppnevnt.

§ 8. Høyesteretts kjæremålsutvalg består av tre høyesterettsdommere som Høyesteretts formann oppnevner skiftevis etter regler fastsatt i Høyesteretts forretningsorden.

Når Høyesterett finner det påkrevd, kan den nedsette

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 31 mai. Se Ot. prp. nr. 36. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 400—05; i Lt. s. 81.

9 juni. Nr. 9.

flere kjæremålsutvalg. Retten gir i så fall alminnelige forskrifter om fordelingen av sakene mellom utvalgene.

I de tilfelle som er nevnt i konkursloven av 6 juni 1863 § 133 siste ledd og akkordforhandlingsloven av 6 mai 1899 § 41, skal to forretningskyndige medlemmer som Kongen oppnevner, tiltre kjæremålsutvalget.

Høyesteretts formann er formann i kjæremålsutvalget, når han er medlem av utvalget; men ellers er den eldste høyesterettsdommer i utvalget formann.

§ 55 siste ledd.

Dommerfullmektiger ansettes av vedkommende regjeringsdepartement eller hvis det gjelder en tid av inntil 3 måneder, av fylkesmannen etter at dommeren har hatt høve til å innstille 3 av ansøkerne. Finner departementet eller fylkesmannen at noen som ikke er innstilt bør ansettes, skal dommeren få uttale seg om denne.

§ 86 tredje og fjerde ledd.

Til rettsmøter i tvistemål ved lagmannsrettene trekkes to varamenn blant domsmennene i den kommune hvor rettsmøtet holdes, eller i de nærmeste kommuner etter bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement. Til rettsmøter ved herreds- og byrettene trekkes én varamann blant de domsmenn som bor nærmest rettsstedet.

Hvor de stedlige forhold gjør det hensiktsmessig, kan Kongen bestemme at et lagsogn eller et domssogn skal deles i loddtrekningskretser. Deling av domssogn kan besluttes for tvistemål eller for straffesaker eller for begge slags saker. Når sådan bestemmelse er truffet, trekkes domsmenn bare fra den krets som omfatter tinglaget hvor saken har sitt verneting; er dette tinglag delt på flere loddtrekningskretser, kan mennene trekkes fra en eller flere av kretsene. Skal mennene gjøre tjeneste i flere saker som etter reglene i foregående punktum hører til i forskjellige loddtrekningskretser, trekkes de fra en eller flere av disse kretser. Finner retten det hensiktsmessig, kan trekningen foretas bare fra den krets hvor rettsmøtet skal holdes. Rettens avgjørelser etter dette ledd kan ikke angripes ved kjæremål eller anke.

§ 220 fjerde ledd.

Avgjørelsen av om prøven er bestått treffes av alle de høyesterettsdommere som har vært med i pådømmelsen av de saker ansøkeren har utført. Bevitnelse om at prøven er bestått, utferdiger Høyesteretts formann.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

Lov*)[1]) om endring i sjødyktighetsloven. 9 juni. Nr. 10.

I.

I lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903, jfr. tilleggslov av 21 juni 1935, skal følgende bestemmelser lyde:

§ 85. Enhver som antas til tjeneste på skip i havner i Europa, Amerikas forente stater eller Canada for en lengre tid enn fjorten dager skal godtgjøre ved attest fra eksaminert lege at han ikke lider av noen ondartet smittsom sykdom, derunder innbefattet tuberkulose i en form som medfører sykdommens overføring til andre. Denne legeattest må være utferdiget i løpet av de siste tre måneder før tjenesten tiltres.

Er den som antas til tjeneste under 18 år gammel, skal han dessuten godtgjøre, likeledes ved attest fra eksaminert lege, at han er skikket for det arbeid han er antatt til. Denne legeattest må være utferdiget i løpet av de siste tre måneder før han første gang ansettes til tjeneste ombord og må fornyes med ikke over tolv måneders mellomrom inntil han har fylt 18 år.

Dersom en unntakelsesvis må tiltre tjenesten uten å ha legeattest, skal skipsføreren besørge ham legeundersøkt første gang det kan bli gjort.

De i denne paragraf nevnte legeattester skal oppbevares av skipsføreren så lenge tjenesteforholdet består.

Enhver som antas til tjeneste på skip i havner utenfor Europa, Amerikas forente stater eller Canada skal avgi en erklæring om at han, såvidt det er ham bekjent, ikke lider av noen ondartet smittsom sykdom, derunder innbefattet tuberkulose i en form som medfører fare for sykdommens overføring til andre.

Foranstående bestemmelser gjelder ikke dem som antas til tjeneste på fiskefartøyer når de brukes som slike. Bestemmelsen kan dog av Kongen gjøres gjeldende også for alle eller enkelte av disse.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1940.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 31 mai. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. nr. 108. St.tid., forh. i Ot. s. 405—6; i Lt. s. 81.

9 juni. Nr. 11.

Lov *) [1]) **om endring i kystlosloven.**

I.

Lov om kystloser og kjentmenn av 14 februar 1930 § 14 skal heretter lyde:

Nærmere regler og takster for benyttelse av kystlos, bestemmelser om regulering av kystlosenes arbeidsforhold, om fordeling av losingen, eventuelt ved avløsningsstasjoner, herunder adgang til å begrense en kystlos' rett til å lose fartøyer over en viss størrelse og til turistskipslosing, om avløsningsstasjoner og i forbindelse hermed innføring av farvannssoner og for nye kystloser etter nærværende lov innskrenkning av det farvann sertifikatene omfatter, om begrensning i tilgangen av nye kystloser, om uniform for kystloser, samt om isloser på Svalbard kan fastsettes av Kongen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

9 juni. Nr. 12.

Lov *) [2]) **om endring i universitetsloven.**

I.

Det kongelige Frederiks Universitet skal heretter hete Universitetet i Oslo.

II.

Følgende paragrafer i lov av 9 oktober 1905 nr. 2 skal heretter lyde slik:

§ 2, 1 ledd:

Rektor velges hvert tredje år av et møte som består av Universitetets professorer, dosenter og overbibliotekaren, som alle er forpliktet til å møte, hvis de ikke har gyldig forfall.

§ 15, 3 ledd:

Til de forhandlinger som er nevnt i denne paragraf tilkalles også fakultetets dosenter. I eksamensdeputasjonen deltar med stemmerett som professorer de dosenter som foredrar eksamensfag.

§ 19, 2 ledd:

Den spesielle ordning av de under et fakultet hørende eksamener i samhøve med gjeldende reglementer ligger under fakultetene. Såfremt et fakultet har flere professorer og dosenter enn dem som holder forelesninger og øvinger over

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr 22.

[1]) St.vedtak 31 mai. Se Ot. prp. nr. 63. Innst. O. nr. 110. St.tid., forh. i Ot. s. 406—07; i Lt. s. 81.

[2]) St.vedtak 2 juni. Se Ot. prp. nr. 54. Innst. O. nr. 93. St.tid., forh. i Ot. s. 366—72 og 444; i Lt. s. 78—79 og 81.

fag som hører under noen eksamens fagkrets, er det de pro- 9 juni.
fessorer og dosenter som foredrar eksamensfag som danner Nr. 12.
fakultetets eksamensdeputasjon og ordner de eksamener som hører under fakultetet.

III.

Bestemmelsen i kongelig åpent brev av 10 april 1812 om at Universitetets navn skal være Universitas Regia Fredericiana oppheves.

IV.

Overskrift i lov nr. 2 av 9 oktober 1905 skal heretter være: Lov om Universitetet i Oslo.

Lov *) [1]) **om endring i lov av 22 juni 1928 om landets kornforsyning.** 9 juni. Nr. 13.

I.

Disse paragrafene skal lyde slik:

§ 9. Statens kornforretning ledes av en administrerende direktør og et råd.

Direktøren ansettes av Kongen med 6 måneders gjensidig opsigelse. Hans lønn fastsettes av Stortinget. Blir han opsagt kan det bestemmes at han straks skal fratre.

Rådet består av 7 medlemmer med personlige varamenn. Det velges av Stortinget for 4 år om gangen. Rådet velger selv formann og næstformann. Medlemmene får skyss- og kostgodtgjørelse som for stortingsmenn bestemt. Deres lønn fastsettes av Stortinget.

§ 13. Statens kornforretning kjøper og betaler trygd for norsk korn i henhold til § 17 og innfører det korn og produkter herav som er nødvendig for dekning av landets behov, jevnfør dog § 14.

Varene holdes som regel til salgs til samme priser for alle kjøpere.

Varene leveres som regel til ens pris ved enhver jernbanestasjon og ethvert stoppested for rutegående dampskib eller motorskib. Kongen kan fastsette nærmere undtagelse fra denne regel. For transport av varene fra nevnte steder til avsidesliggende distrikter ydes godtgjørelse efter nærmere regler fastsatt av Kongen.

Kornforretningen kan opstille både almindelige og spesielle vilkår for salget og for opnåelse av ens pris.

Utsalgsprisene fastsettes for et tidsrum som i almindelighet ikke bør være mindre enn en måned.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 45. Innst. O. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 407—34; i Lt. s. 87—98.

9 juni. Nr. 13

Utsalgsprisene blir å fastsette efter det prinsipp at forretningen skal bære sine egne omkostninger og gi en rimelig fortjeneste som kun kan anvendes til oplegning av prisreguleringsfond, driftsfond eller andre fond, til nødvendige anlegg og utvidelser eller på annen måte til fremme av kornforretningens virksomhet. Den nærmere anvendelse av overskuddet innenfor denne grense fastsettes av Stortinget.

§ 17. Kornforretningen skal kjøpe alt til mat brukbart norskavlet korn av rug, bygg og hvete som blir tilbudt den, og av havre så meget som kornforretningen finner naturlig avsetning for, dog minst 15 000 tonn årlig dersom den får tilbudt så meget av god vare til de priser som blir fastsatt.

Vanlig førsteklasses vare av rug, bygg og hvete betales med den pris som svarer til kornforretningens utsalgspriser på mølleprodukter (mølleproduktpris fratrukket malingsutgift og svinn under malingen). For dårligere vare skjer der prisfradrag og for vare av særlig god kvalitet gis pristillegg. Ved beregningen av opkjøpsprisen tas dog ikke med større utgifter til norskavlet korn og fondsoplegg enn 4 øre pr. kg.

Stortinget kan for et eller flere kornslag fastsette tillegg til disse beregnede opkjøpspriser, eller fastsette priser som betinger slike tillegg, og bestemme at disse tillegg helt eller delvis skal betales av kornforretningen og medtas ved beregningen av kornforretningens utsalgspriser efter § 13. Større tillegg enn de som svarer til de beregnede overpriser efter foregående ledd kan dog ikke belastes kornforretningen.

Beregningen av opkjøpsprisen på havre skjer på grunnlag av prisen på utenlandsk havre levert i norsk havn. I tillegg til denne pris betales en overpris som står i rimelig forhold til de beregnede overpriser på de andre kornslag efter denne paragrafs annet ledd. Kornforretningen kan regulere denne overpris i den utstrekning det er nødvendig for å avpasse kjøpet til den opkjøpsmengde det er bruk for. For øvrig gjøres fradrag eller gis tillegg efter kvalitet som for de andre kornslag.

Varene mottas til samme priser ved alle kornforretningens mølleanlegg og lagerplasser, ved enhver jernbanestasjon og ethvert stoppested for rutegående dampskib eller motorskib. For transport til disse steder fra avsidesliggende distrikter ydes godtgjørelse efter nærmere regler fastsatt av Kongen.

Kornforretningen fastsetter kvalitetstyper og gir nærmere regler for kjøpene og prisansettelsene, herunder også for hvor lang tid en fastsatt opkjøpspris skal gjelde.

For korn av de nevnte slag som korndyrkerne av sin egen avl maler på eller selger til en godkjent mølle eller kvern, betales trygd efter satser som vedtas av Stortinget. Departe-

mentet eller den dette bemyndiger fastsetter de nærmere vil- 9 juni.
kår. Trygden kan ikke utlignes i kornforretningens utsalgs- Nr. 13.
priser efter § 13 med høiere satser enn som svarer til satsene for de beregnede overpriser ved kjøp av norsk korn efter denne paragrafs annet ledd.

§ 20. Kongen eller den han bemyndiger, fastsetter alle nærmere regler til gjennemføring av denne lov.

II.

Tjenestetiden for kornrådets medlemmer og varamenn, valgt 22 juni 1937, forlenges til 30 juni 1941.

III.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

Lov *) [1]) **om kåring av alshingster.** 9 juni.

§ 1. Det er forbudt å nytte andre hingster til al enn Nr. 14.
de som er kåra i samsvar med denne lova. Likevel kan en ikke kåra hingst som eies av en enkelt mann nyttes til eierens egne hopper.

For fremmede hesteraser og traverhest av norsk rase kan det etter avgjerd av departementet treffes særlige bestemmelser.

§ 2. Hingst er kåra:

a. Når den har fått avkomspremie.
b. Når den har fått premie eller anbefaling ved stats- eller statsfylkesutstilling.

Dersom en hingst viser seg å være bærer av skadelige arvefaktorer kan kåringsnemnda (jfr. § 3) oppheve kåringa.

c. Når den 3 år gammal har fått sløyfe på et unghestskue som er styrt av statskonsulenten for vedkommende rase, eller av en annen som landbruksdirektøren har nevnt opp til det. Kåringa etter dette punktet gjelder bare i det kalenderåret hingsten har fått sløyfe.

§ 3. Landbruksdirektøren nevner opp kåringsnemnder som kan kåre til al i de høve som er nevnt her:

a. Ikke premiert eller anbefalt hingst som er 4 år og eldre kan, dersom den anses skikket, kåres for et tidsrom på inntil 5 år.
b. Når det i et distrikt ikke er mange nok alshingster som er kåra, kan kåringsnemnda av de hingster som møter fram, ta ut så mange hingster som trengs og tillate at

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 31. Innst. O. nr. 132, St.tid., forh. i Ot. s. 449; i Lt. s. 98.

9 juni. Nr. 14.

disse nyttes til al. Kåringa etter dette punktet gjelder bare for ett år om gangen.

§ 4. Hingst som er kåra må ikke uten statskonsulentens samtykke nyttes til al utafor det distrikt den er kåra for. Utenom de tilfelle da det gjelder det organiserte halvblodsal må hingst ikke nyttes til hopper av andre raser.

§ 5. Eier av hoppe som ønsker å nytte annen manns hingst, plikter å skaffe seg sikkerhet for at hingsten er kåra.

§ 6. Departementet fastsetter de nærmere regler som er nødvendig for å gjennomføre lova.

§ 7. Brott på denne lova eller de regler som blir gitt i samsvar med lova, straffes med bøter.

§ 8. Kongen avgjør når denne lova skal tre i kraft.

9 juni. Nr. 15.

Lov *) [1]) om endring i lov av 4 juli 1919 om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite.

I.

§§ 2 og 5 i lov av 4 juli 1919 om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite skal lyde slik:

§ 2. Det er forbudt å la hingst som er 2 år og eldre gå på beite der det går hopper som den ikke kan brukes som alshingst til etter reglene i lov om kåring av alshingster.

Herredstyret kan i den utstrekning, som av det anses fornødent, avgi beslutning om, at ingen graokse, der ikke er godkjent som alsdyr på den måte, som beslutningen nærmere bestemmer, må slippes til beite i sambeitestrekning, derunder også innbefattet sambeite i innmark. Er en beitestrekning felles for flere herreder eller deler av sånne, utkreves stadfestelse av Kongen, forsåvidt ikke beslutningen vedtas av samtlige herredstyrer. Henhører beitestrekningen under forskjellige fylker, utkreves likeledes stadfestelse av Kongen.

§ 5. Brott på denne lov og de forbud og regler som er gitt i samhøve med den straffes med bøter fra kr. 25 til kr. 5 000.

Kommer gravær eller geitebukk, som det etter § 1 er forbudt å slippe på beite, i forbudstiden som en følge av uaktsomhet inn på annen manns eiendom eller på sambeitestrekning sammen med annen manns sauer eller geiter, straffes den skyldige med bøter.

II.

Kongen avgjør når denne lova skal tre i kraft.

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 60. Innst. O. nr. 131. St.tid., forh. Ot. s. 449—50; i Lt. s. 98.

Lov *) [1]) **om midlertidig tillegg til lov om jakt og fangst av 20 mai 1899.** 9 juni. Nr. 16.

I strøk hvor elg årligårs gjør betydelig skade kan Kongen tillate jakt på elg i 1939 i nærmere fastsatt tid utenfor den i lovens § 13 fastsatte jakttid.

Lov *) [2]) **om husbruksskog.** 9 juni. Nr. 17.

§ 1. Ved husbruksskog forstås i denne lov skog som eies av en sammenslutning av eiere av jordbruk og som er innkjøpt for å sikre brukene det nødvendige trevirke til husbruk.

Sammenslutningens medlemmer kalles i loven loddeiere.

§ 2. Kongen eller den han gir fullmakt til det kan meddele samtykke til at slik skog skal gå inn under bestemmelsene i denne lov. Ved avgjørelsen herav skal tas hensyn til om forholdene ligger slik til rette at skogen framover kan antas å kunne sikre loddeierne det de trenger av trevirke til sine bruk.

Vedkommende departement fastsetter de nærmere bestemmelser om framgangsmåten ved søknad om å få en skog inn under lovens bestemmelser.

Meddelt tillatelse til å gjøre lovens bestemmelser gjeldende skal tinglyses.

§ 3. Husbruksskog eller del av den kan ikke utskiftes med mindre Kongens samtykke på forhånd er meddelt.

For avhendelse fra skogen av jord til oppdyrking av nye eller utvidelse av eldre jordbruk skal gjelde samme bestemmelser som fastsatt for bygdealmenninger.

§ 4. Lodd i husbruksskog skal fortrinsvis tilligge eier av mindre jordbruk som mangler nødvendig eiendomsskog og som heller ikke har bruksrett som kan dekke behovet.

Departementet bestemmer antallet av lodder og fordelingen av dem. Ved fordelingen tas hensyn til brukenes behov.

Vedkommende departement avgjør om et bruk fyller vilkårene for at dets eier kan stå som loddeier.

§ 5. Lodd i husbruksskog kan ikke, hverken ved frivillig eller tvungen rettshandel, skilles fra det bruk hvortil den er knyttet uten at tillatelse er gitt av vedkommende departement.

§ 6. Loddeier har intet ansvar for sammenslutningens forpliktelser ut over det beløp som lodden lyder på.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 62. Innst. O. nr. 129. St.tid., forh. i Ot. s. 448—49; i Lt. s. 98.

[2]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 46. Innst. O. nr. 119. St.tid., forh. i Ot. s. 444—46; i Lt. s. 98.

9 juni. Nr. 17.

§ 7. For husbruksskog skal det være et styre på 3 medlemmer med like mange varamenn. De velges av og blant loddeierne for 3 år om gangen således at et medlem og en varamann trer ut hvert år, de to første år etter loddtrekking. De nærmere regler om når og hvordan valget skal foregå fastsettes av vedkommende departement. Styret velger selv sin formann.

Vedkommende departement fastsetter de nærmere regler om vedtekter for sammenslutningen, herunder om regnskapshold, revisjon, årsberetning og årsmøte av loddeierne m. v.

§ 8. Husbruksskog forvaltes av styret etter reglene i denne lov og bestemmelser gitt i medhold av den. Forvaltningen er undergitt kontroll av vedkommende departement.

§ 9. For husbruksskog som ikke etter særskilt bestemmelse av vedkommende departement er fritatt for det skal det fastsettes en driftsplan. Det påligger styret å foranledige utkast til driftsplan utarbeidet og å sende dette inn til departementet med skogbestyrerens og styrets uttalelse. Driftsplanen fastsettes av departementet som kan gi nærmere regler for de prinsipper som skal følges ved utarbeidelse av utkast til den og fastsette bestemmelse om den tid innen hvilken utkastet må være innkommet. Innsendes ikke utkastet innen den av departementet fastsatte tid, kan departementet fastsette drifts-plan uten forutgående uttalelse fra styret.

§ 10. Den fastsatte driftsplan og mulige andre forskrifter for skogens behandling har styret å påse iverksatt og overholdt.

For husbruksskog som ikke ved særskilt bestemmelse av departementet er fritatt for det skal styret ansette en skogbestyrer. Skogbestyreren må ha teoretisk og praktisk utdannelse i skogbruk. I særlige tilfelle kan dog departementet samtykke i at det ansettes skogbestyrer som alene har praktisk utdannelse.

Unnlater styret å ansette skogbestyrer, kan departementet ansette sånn. Finner departementet at den ansatte skogbestyrer ikke utfører sitt arbeid tilfredsstillende, kan det pålegge styret å ansette en ny skogbestyrer. Etterkommes ikke pålegget innen en av departementet fastsatt frist, kan departementet ansette ny bestyrer.

Skogbestyrer som er godkjent eller ansatt av departementet kan ikke oppsies uten departementets samtykke.

For skogbestyrer gjelder en gjensidig oppsigelsesfrist av 3 måneder. Lønnen fastsettes av departementet etter at styret har hatt høve til å uttale seg.

For skog som er av så ringe utstrekning eller av så liten verdi at den etter departementets skjønn ikke med rimelighet

kan bære utgiftene til skogbestyrer kan ansettelse av sånn unnlates såfremt en annen for skogens skjøtsel betryggende og av departementet godkjent ordning treffes. 9 juni. Nr. 17.

Skogens forstlige behandling er undergitt skogbestyrerens myndighet. Dog har skogbestyreren å rette seg etter de bestemmelser som departementet i samråd med styret måtte treffe. Tvist mellom skogbestyreren og styret kan innbringes for departementet til avgjørelse.

§ 11. Styret fastsetter for hvert år det samlede hogstkvantum innen rammen av den fastsatte driftsplan. Hogst for salg utover loddeiernes behov på bruket kan finne sted etter forut innhentet samtykke fra vedkommende departement.

Fordelingen mellom loddeierne av det kvantum som åvirkes til bruk for disse foretas av styret.

Loddeiernes betaling for trevirke og betalingsmåten fastsettes likeledes av styret. Disse bestemmelser kan dog innankes for vedkommende departement liksom også departementet av eget tiltak kan ta bestemmelsene opp til prøvelse.

§ 12. All tømmerhogst skal foregå etter utblinking og all vedhogst etter utblinking eller utvising. Med hensyn til hogst og drift er loddeierne undergitt styrets og skogbestyrerens myndighet og de regler som fastsettes.

Loddeierne må finne seg i at tørt og avfall som er tjenlig til ved og annet bruk og som uten uforholdsmessig besvær kan tas, fortrinsvis blir nyttet og skal ikke kunne kreve utvist til brensel virke som er skikket til mer verdifull anvendelse.

§ 13. Vedkommende departement kan etter at styret har hatt høve til å uttale seg bestemme hvorvidt og i hvilken utstrekning trevirke som skal åvirkes til loddeierne skal hogges, drives fram og eventuelt videre foredles for felles regning (fellesdrift).

§ 14. Til skogkulturarbeider skal anvendes et beløp som svarer til minst 2 pst. av bruttoverdien av det trevirke som utdrives av skogen. Nærmere regler om framgangsmåten ved fastsettelsen av bruttoverdien gis av departementet. Det påligger styret å påse at kulturarbeider blir utført.

Bestemmelse om hvorvidt og i hvilken utstrekning beiting i skogen kan utøves fastsettes av styret. Styrets bestemmelse kan innankes for departementet.

§ 15. Utdeling av innvunnet overskudd som kontantutbytte til loddeierne kan ikke finne sted uten departementets samtykke. Utdelingen skjer pr. lodd.

§ 16. Hvis trevirke eller annen avkasting av eiendommen leveres til loddeierne til redusert pris, skal utjevning lodd-

9 juni. Nr. 17. eierne imellom kunne finne sted etter nærmere regler utferdiget av departementet.

§ 17. Skog som går inn under denne lov kan ikke uten departementets samtykke pantsettes eller på annen måte stilles som sikkerhet for gjeld.

Skog som er ført inn under bestemmelsene i denne lov kan ikke unndras fra loven uten bestemmelse truffet av Kongen eller den han gir fullmakt. For slik avgjørelse får bestemmelsene i § 2 annet og tredje ledd tilsvarende anvendelse.

§ 18. Vedkommende departement utferdiger de nødvendige regler til gjennomføring av denne lov.

9 juni. Nr. 18. **Lov** *) [1]) om endring i lov om godtgjørelse til stortingsmenn av 11 august 1924, jfr. endringslover av 22 april 1927, 19 mai 1933, 25 juni 1937 og 24 juni 1938.

I.

§ 1, 5te ledd, i lov om godtgjørelse til stortingsmenn av 11 august 1924, jfr. endringslover av 22 april 1927, 19 mai 1933, 25 juni 1937 og 24 juni 1938, skal lyde slik:

Medlemmer av stortingskomitéer som foretar reiser mellom sesjonene, får en godtgjørelse av tjue kroner pr. dag under komitésamværet, og skyss, kost og opphold for komitéens regning. For den samlede reisetid utenom komitésamværet får medlemmene fem og tjue kroner for hvert døgn eller deler derav på 6 timer og derover som med nødvendighet medgår og godtgjort utlegg til skyss.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

9 juni. **Kongelig resolusjon.**

I det ved kongelig resolusjon av 2 februar 1934 fastsatte reglement for språklig-historisk embetseksamen ved Universitetet endres følgende paragrafer slik:

I § 3, første ledd tilføyes som punkt 9: Pedagogikk.

§ 3, andre ledd får følgende ordlyd:

De tre fagene ved adjunkteksamen velges blant dem som har plass i realskolens fagkrets. Men kandidaten har adgang til å bytte ett av disse fagene med fransk, latin, gresk eller pedagogikk.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. nr. 112. St.tid., forh. i Ot. s. 434—36; i Lt. s. 82.

§ 5 får følgende tillegg: 9 juni.

IX. Pedagogikk.

A. *Ved adjunkteksamen og som bifag.*

1. Kjennskap til alminnelig psykologi, med særlig studium av barnepsykologi, ungdomspsykologi og pedagogisk psykologi. Deltaking i et laboratoriekurs som gir øving i å utføre tests og enkle depagogisk-psykologiske eksperiment. Kjennskap til sosiologi, særlig til pedagogisk sosiologi og sosialpsykologi. Kjennskap til etikk.
2. Oversikt over de pedagogiske ideers og oppdragelsens historie. Kjennskap til pedagogiske retninger i nåtida. Studium av enkelte verker av ledende pedagoger fra fortid og nåtid. Kjennskap til norsk skolehistorie og skolelovgivning.
3. Kjennskap til oppdragelses- og undervisningslære. Kjennskap til skolehygiene. Innsikt og øving i praktisk skolearbeid.

B. *Som hovedfag.*

1. Utvidet kjennskap til alminnelig psykologi, med særlig inngående studium av barnepsykologi, ungdomspsykologi og pedagogisk psykologi. Deltaking i et laboratoriekurs som gir øving i å utføre tests og enkle pedagogisk-psykologiske eksperiment.

   Utvidet kjennskap til sosiologi, særlig pedagogisk sosiologi og sosialpsykologi.

   Utvidet kjennskap til etikk.
2. Oversikt over de pedagogiske ideers og oppdragelsens historie, med grundigere kjennskap til pedagogikkens historie fra Rousseau til nåtida.

   Utvidet kjennskap til pedagogiske retninger i nåtida. Studium av enkelte verker av ledende pedagoger fra fortid og nåtid. Utvidet kjennskap til norsk skolehistorie og norsk skoleorganisasjon. Kjennskap til skoleordninga i Sverige og Danmark og i et par av de større kulturland.
3. Utvidet kjennskap til oppdragelses- og undervisningslære. Kjennskap til skolehygiene. Innsikt og øving i praktisk skolearbeid.

§ 6, andre ledd får følgende ordlyd:

Ved adjunkteksamen skal kandidaten besvare i morsmål, tysk, engelsk, fransk, latin, historie og pedagogikk tre skriftlige oppgaver, i geografi og gresk to skriftlige oppgaver.

9 juni. § 6, fjerde ledd siste punktum får følgende ordlyd:

Ved anmeldelse til eksamen i geografi skal kandidaten levere erklæring for å ha deltatt i det praktiske kurset for geografistuderende og ved anmeldelsen i pedagogikk for å ha deltatt i et pedagogisk-psykologisk laboratoriekurs.

9 juni. **Kongelig resolusjon** om stadfesting av plan for Fredrikstad guttehjem i samhøve med § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 med senere endringer.

9 juni. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av § 1 i bykommuneloven, jfr. § 1 i landkommuneloven, fastsettes grensen mellom Stathelle ladested og Bamble herred i Telemark fylke fra 1 juli 1939 å skulle gå overensstemmende med en grenseskildring som er vedtatt av Stathelle bystyre 12 desember 1938 og av Bamble herredstyre 17 samme måned.

Grensereguleringen skjer på de vilkår som er vedtatt av Stathelle bystyre 15 juni 1936, 11 juni 1937 og 17 desember 1938 og av Bamble herredstyre 3 juni 1936, 30 april 1937 og 12 desember 1938.

Grenseskildringen lyder så:

Grensen på fastlandet mellom Bamble herred og Stathelle ladested kommer fra nord inn fra sjøen over Mølletangen, hvor den skjærer strandlinjen 8 m øst for utmunningen av stikkrennen nord for Bamble Sparebanks hus. Her er nedsatt fast merke (sementblokk) i hovedveiens ytterkant (nordkant). Fra dette merke går grensen i rett linje 230 m mot syd-sydøst midt mellom nevnte sparebanks hus og Margit Dahls uthus til en stor stein, hvor fast merke er nedsatt, og som ligger 107 m øst-nordøst for søndre ende av Bergedammen. På kartet er delestøtten merket med «D». Fra dette punkt går grensen rettlinjet 348 m syd til veidelet ved Krabberødleet, kartets punkt «X», hvor fast merke er nedsatt. Dette delemerket står 132 m sydøst for sydøstre ende av damkronen i Nedre dam.

I dette delemerket bøyer grensen mot øst-sydøst og går rettlinjet 471 m til et punkt i vestre grense for den nye Langesundsvei. Punktet er på kartet merket med «R» og ligger 107 m nordvest for det sted hvor Kverndalsbekken skjærer veien. Her er nedsatt delestøtte. Herfra går grensen tvers over veien til østre veigrense, hvor den så følger veigrunnens grense på østsiden av Langesundsveien, dog således at den del av veigrunnen som ligger mer enn 5 m fra veiens kant, ligger i Stathelle. Denne grenselinje følges til punkt «T»

på kartet, hvor delestøtte er nedsatt og ligger 100 m syd-sydøst for sydvestre hjørne av Olaf Bjønnes' hus. Fra dette delemerke går grensen i rett linje sydøst over et punkt, merket «L» på kartet, beliggende midt i sundet mellom Kuskjær og Kråkeskjær og videre ut i sjøen. 9 juni.

Kongelig resolusjon *). 9 juni.

I. Det bestemmes at til Sosialdepartementet overføres den i §§ 6, 7, 13, 14, 15, 16 og 17 i lov om edruelighetsnevnder og behandling av drikkfeldige av 26 februar 1932, med endringslov av 26 mai 1939, omhandlede myndighet til å utferdige forskrifter om:

1. kontroll med gjennomførelsen av edruelighetsnevndenes avgjørelser om inngrep i en drikkfeldigs lønn m. v.,
2. forholdet mellom nevndenes og påtalemyndighetens behandling av saker om tvangsinternering av drikkfeldige,
3. vilkår for utskrivning på prøve av personer som er besluttet innlagt på kursted,
4. den disiplinærmyndighet som kan anvendes overfor personer som er innlagt på kursted etter nevnte lov eller som frivillig har lagt seg inn på slike kursteder, om arbeidsplikt for dem, om kurbehandling for øvrig samt om overflytning fra et kursted til et annet,
5. statens dekning av utgifter til kurophold og til innlagtes reiser til og fra kursted m. v.,
6. permisjon, utskrivning på prøve og endelig utskrivning av personer som frivillig har lagt seg inn på et av Kongen godkjent kursted,
7. edruelighetsnevndenes arbeidsordning, gjennomførelsen av nevndenes oppgaver, innberetningsplikt og om samvirkeforholdet mellom nevndene innbyrdes og mellom dem og andre offentlige institusjoner og kommunale myndigheter og institusjoner.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 juli 1939.

Kongelig resolusjon. 9 juni.

Tjenestemannslaget for Statens håndverks- og kunstindustriskole anerkjennes som forhandlingsberettiget etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Kongelig resolusjon. 9 juni.

I justervesenet anerkjennes Oslo justerbetjenters forening etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

---

*) Kunngj. 14 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

9 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

I følge meddelelse fra den britiske legasjon har De forente staters regjering 30 mars 1939 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende protokoll om endringer *) i den internasjonale hvalfangstavtale av 8 juni 1937, undertegnet i London 24 juni 1938.

9 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

I følge meddelelse fra den britiske legasjon har New Zealand ratifisert avtale **) om regulering av hvalfangsten, London 8 juni 1937, og Mexico og Canada tiltrådt avtalen.

10 juni. **Rundskrivelse** fra Sosialdepartementet til fylkesmennene.

I budsjettframlegget for 1939—40 er omtalt et forslag fra medisinaldirektøren, om at staten overtar skyssgodtgjørelse til distriktslegene for reiser for å undersøke skolebarn. På grunn av de store utgifter dette ville medføre, kunne departementet i sitt framlegg ikke tilrå, at staten overtar hele skyssgodtgjørelsen, men antok at halvdelen bør utres av staten når legene samtidig med legeundersøkelsen tilser reinholdet på skolene (kongelig resolusjon av 20 november 1931, jfr. 16 september 1932) — en ordning som hittil til dels har vært praktisert.

Stortingets helsekomité og Stortinget sluttet seg til departementet.

I henhold hertil kan av staten anvises halvdelen av skyssgodtgjørelsen for slike reiser for inntil 2 ganger i året — vår og høst — når det i regningene opplyses, at det samtidig er utført kontroll med reinholdet.

I tilfelle der foretas tuberkulinundersøkelse, og legene til hjelp ved undersøkelsen har en helsesøster, som er utlært til å bistå med tuberkulinundersøkelse, er det ikke nødvendig for legen å reise mer enn én gang til skolen under hver undersøkelse (altså én gang om våren og én gang om høsten). Har han ikke sånn hjelp, kan inntil videre i disse tilfelle av staten anvises halvdelen av skyssgodtgjørelsen for inntil 2 reiser til skolen om våren og 2 om høsten. I regningene må da gis opplysning om, at legen ikke har hatt utlært helsesøster til hjelp.

En forutsetning er, at undersøkelsene planlegges så skyssutgiftene ikke blir større enn nødvendig, f. eks. ved mest mulig å benytte faste kontordager og ved å undersøke barna på flere skoler på samme reise.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1939 s. 43.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 202.

Ordningen gjelder folkeskolen på landet og bare distriktslegene — ikke andre leger som måtte være antatt som skolelege. 10 juni.

Da det i enkelte fylker ennå er landsskoler der barna ikke blir legeundersøkt, henstiller en til hr. fylkesmannen å søke gjennomført en ordning også ved disse skoler, i tilfelle med bidrag av Vinmonopolpenger. Etter punkt 11 i distriktslegeinstruksen anses distriktslegene på forlangende pliktige til ved folkeskolene innen distriktet å utføre slike undersøkelser mot den godtgjørelse som departementet måtte fastsette, foruten alminnelig skyss- og kostgodtgjørelse.

Medisinaldirektøren vil på henvendelse gi nærmere opplysninger om utførelsen av slike undersøkelser.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 10 juni.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon har Siam ratifisert Genève-konvensjonene *) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger, med virkning fra 3 desember 1939.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om tillegg til vedtekt til § 63 i bygningslova for Eidsvåg bygningsdistrikt i Åsane herad, Hordaland fylke. 10 juni.

Rundskrivelse fra Sosialdepartementet til fylkesmennene. 12 juni.

Det har vist seg å rå noen uvisshet hos enkelte helseråd, politimyndigheter og næringsdrivende om forståelsen av den nye bestemmelse om iskrem m. v. som ble gitt ved kongelig resolusjon av 5 mai 1939; jfr. § 12 i forskrifter om melk og fløte av 3 mai 1935 og Sosialdepartementets rundskrivelse av 13 mai 1939***).

Departementet finner derfor å burde framheve følgende:

De krav som er stillet i § 12, første og annet ledd gjelder bare vare som kalles iskrem, kremis, fløteis, fløteiskrem, fløtekremis eller liknende. Kravene gjelder ikke vare som kalles is, med eller uten tilleggsbetegnelse eller ordsammensetning som ikke inneholder ordene fløte, krem eller annet ord eller uttrykk som kan tyde på at varen inneholder fløte.

Kravene i annet ledd gjelder også vare som kalles vaniljeis.

Vare som ikke fyller de krav som er nevnt ovenfor, kan ikke kalles ved de navn som er nevnt. På den annen side kan det brukes andre navn selv om varene fyller de nevnte krav.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327 og s. 354.
**) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 23.
***) Se «Tillegget».

12 juni. Kravene i § 12, siste ledd gjelder enhver spise-is, også is som ikke fyller kravene i første og annet ledd, f. eks. frukt-is. Bestemmelsen medfører at is og iskrem som ikke er innpakket (originalpakning), bare kan selges eller serveres fra fast utsalgssted som i sanitær henseende er slik utstyrt og beskaffent, at det tilfredsstiller de samme krav som må stilles for at melk og fløte kan selges i løst mål eller vekt eller serveres der. Men det er ikke nødvendig at melk og fløte virkelig blir solgt eller servert på stedet.

Om de krav der i så henseende stilles, henvises til de alminnelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. og forskriftene om melk og fløte, begge av 3 mai 1935, samt i tilfelle til de på vedkommende sted gjeldende alminnelige helseforskrifter.

Av denne norm er helserådet bunnet. Men avgjørelsen av hvilke steder holder normen, vil til en viss grad være undergitt helserådets skjønn.

Bestemmelsen har ikke tilsiktet å innskrenke den adgang konditorier og liknende hittil har hatt til å selge eller servere is. En har forutsatt at de fleste konditorier og liknende allerede fra før fyller de krav som må stilles til steder for servering eller løssalg (salg som ikke må skje på kontrollukkede flasker) av melk og fløte.

12 juni. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Tjøme herred, Vestfold fylke.

12 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet, hvori det i medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern, treffes bestemmelse om loftsrydning i Kristiansund.

12 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endringer av § 72, punkt 6 i politivedtekten for Trondheim.

12 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Lårdal herred, Telemark fylke.

12 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Eidsberg herred, Østfold fylke.

12 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig motorvognkjøring i en del hereder i Troms fylke (av senest 8 november 1938) oppheves for så vidt angår godsbefordring.

---

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

Stortingsvedtak *) om statsgaranti for lån til torskefiskeriene i 1939 og 1940. 13 juni.

I.

Stortinget samtykker i at statskassen overtar ytterligere garanti overfor Norges bank for et beløp av inntil kr. 500 000 i tillegg til det tidligere vedtatte beløp av inntil kr. 2 500 000 for utlån til fiskere eller lag av fiskere til tilvirkning av egen fangst og til fiskekjøpere til tilvirkning av fisk under torskefiskeriene i 1939.

For lånene skal gjelde de samme utlånsregler som i henhold til den allerede vedtatte garanti for 1939.

II.

Stortinget samtykker i at statskassen overtar garanti overfor Norges bank for utlån under torskefiskeriene i 1940 for et beløp av inntil 1 mill. kr. til fiskere eller lag av fiskere til tilvirkning av egen fangst og inntil kr. 1 500 000 til fiskekjøpere til tilvirkning av fisk.

Garantien for lån til fiskekjøpere kan etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse forhøyes med inntil kr. 200 000 mot tilsvarende reduksjon av garantien for lån til fiskere eller lag av fiskere.

Vilkårene for lånene fastsettes av Finansdepartementet etter samråd med Handelsdepartementet og Norges bank i det vesentlige i samsvar med de reglene som har gjeldt for 1939.

Bruksregler**) for Tingelstad bygdealmenning. 13 juni.

Bruksregler**) for Vang bygdealmenning. 13 juni.

Rundskrivelse *) fra Sosialdepartementet til apotekerne m. fl. 13 juni.

I henhold til lov om drift av apotek av 4 august 1909 § 17 bestemmer departementet at alle nødvendige analyseomkostninger for legemiddelprøver utover første gangs undersøkelse for framtiden blir å utrede av vedkommende apotekere.

I medhold av § 7 i kongelig resolusjon av 16 juli 1904 om betingelse for innførsel av og handel med apotekvarer ved handelsberettigede gjøres samme regel gjeldende overfor

*) Se St.prp. nr. 113. Innst. S. nr. 171. St.tid. s. 1435—1436.
**) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
***) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

13 juni. personer som har fått rett til å selge gifter og apotekvarer samt personer eller selskaper som har fått rett til å tilvirke slike varer.

Prøver som apotekvisitatorene utfører etter begjæring, og prøver som krever en mer inngående undersøkelse enn vanlig, må alltid vedkommende apotek eller forretninger betale.

Betalingen for undersøkelser som her omhandlet vil bli beregnet etter takster som til enhver tid er godkjent av departementet.

13 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endringer i politivedtektene for Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

13 juni. **Skrivelse** *) fra Finansdepartementet.

Departementet har bestemt at avgiftssatsen og refusjonssatsene for brennevin fra 1 juli 1939 blir som nå å gi følgende tillegg:

Avgiftssatsen kr. 2,62 pr. liter (100 %) tillegges kr. 2,10.

Refusjonssatsene, kr. 2,62, kr. 2,64 og kr. 2,67 henholdsvis for råsprit, renset sprit samt destillater og brennevin, som er denaturert eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, tillegges respektive kr. 2,10, kr. 2,11 og kr. 2,13 pr. liter (100 %).

Den samlede avgiftssats vil således inntil videre utgjøre kr. 4,72 pr. liter (100 %) og de samlede refusjonssatser henholdsvis kr. 4,72, 4,75 og kr. 4,80 pr. liter (100 %).

14 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Dronning Mauds hjelpefond for Sandefjord» til understøttelse av trengende som ikke har fattigunderstøttelse.

14 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Dronning Mauds hjelpefond for Sandar» til trengende som ikke har fattigunderstøttelse.

14 juni. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om føresegner om vernskog for Sel herad, Opland fylke.

14 juni. **Skrivelse** *) fra Forsvarsdepartementet.

Med hjemmel i luftfartslovens kapitel 7 — om luftfart til og fra utlandet (jfr. kongelig resolusjon 22 april 1932, F. punkt 2) — har Forsvarsdepartementet fastsatt Oslo lufthavn, Fornebu (landflygeplass og sjøflygehavn)

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
**) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 23.

og Kristiansand lufthavn, Kjevik (landflyge- 14 juni.
plass og sjøflygehavn) som toll-landingsplasser fra 1 juni 1939*).

Fra samme tid opphører Kjeller flygeplass og Oslo sjøflygehavn på Gressholmen å gjelde som toll-landingsplasser.

Stortingsvedtak **) om reglar for vegfondet. 15 juni.

1. Skal eit distrikt få godt av statstilskotet til vegfondet, må det sjølv yta 6/10, såleis at statstilskotet til vegfondsanlegga ikkje vert over 4/10.
   I Finnmark fylke skal distriktstilskotet vera like stort som den summen staten yter.
2. Fondspengane — både stats- og distriktstilskotet — skal, når det let seg gjera, nyttast i det budsjettåret då løyvingane vart gjevne.
3. Pengane skal fyrst og fremst gå til ålmenne vegar (bygdevegar) som ikkje kan få godt av andre løyvingar på stats- og fylkesbudsjetta.
4. Løving til eit anlegg gjev fylkestinget etter framlegg frå overingeniøren.
5. Planane for anlegget skal vera utarbeidde på vegkontoret; overingeniøren skal ha godkjent dei, og vegstellet skal stå føre arbeidsdrifta.
6. Fylkesmannen får seg rekneskapen tilsend kvart år; vegdirektøren får eit oversyn over rekneskapen når budsjettåret er omme.
7. Fond som fylka alt har lagt opp, skal dei, så snart råd er, nytta slik at vegbygginga kan få godt av desse pengane òg.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet, hvori det i med- 15 juni.
hold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern treffes bestemmelse om loftsrydning i den del av Bergen luftvernkrets som omfatter Bergen by, Laksevåg tettbebygde strøk inntil Kringsjå samt tettbebyggelsen innen Fana bygningsdistrikt.

Skrivelse***) fra Sosialdepartementet om forandring 15 juni.
av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Enebakk herred, Akershus fylke.

---

*) M. h. t. tidligere fastsettelser av toll-landingsplasser for luftfartøyer, se Lovtid. 1ste avd. 1938 s. 266.

**) Sjå St.prp. nr. 1 (vegbudsjett-prop.). Tillegg 3 til budsjettinnst. S. nr. 124. St.tid. s. 1486—1495.

***) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

15 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 og ny § 4 i den gjeldende vedtekt angående luknings-tid for utsalgssteder i Sokndal herred, Rogaland fylke.

15 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Strømmen bygningskommune, Akershus fylke.

15 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Herøya og Bjørntvedt bygningsdistrikter i Eidanger herred, Telemark fylke.

15 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Narvik.

16 juni. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om innløsning av jordavgifter, løs landskyld, jordeboksrettigheter og beslektede avgifter m. v.

Kapitel I. Innløsning av avgifter.

§ 1. Etter denne lovs bestemmelser skal følgende avgifter innløses med 16 ganger avgiftenes årsbeløp:

1. Jordeboksrettigheter.
2. Løs landskyld.
3. Jordavgift.
4. Prestetienden og annen geistlig utredsel.
5. Avgift av kirkekjør.
6. Andre stedsevarende grunnbyrder til
   a) geistlige embeter og
   b) stat og statsfond, kirkelige fond, kirker, offentlige stiftelser og legater når avgiftene enten er stiftet før 1 januar 1877 eller er yngre, men ikke overstiger kr. 20 årlig.
7. Jorddrottlige rettigheter av sivile og militære embetsgårder.
8. Kirkekontribusjoner.
9. Kornbidrag til Universitetet.
10. Andre med de under postene 1—9 beslektede avgifter etter Kongens nærmere bestemmelse.

§ 2. Innløsningssummer etter § 1 betales i penger og regnes ut på følgende måte:

a. Er avgiften bestemt i penger, legges pengeytelsen for 1938 til grunn.
b. Er avgiften bestemt i varer, men betalbar i penger etter kapiteltakst eller betalbar i varer som det er satt kapitel-

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 436—44; i Lt. s. 82—86.

takst for, legges den tiårlige kapiteltakst for 1938 til grunn. 16 juni. Nr. 1.

Nevnte kapiteltakster for bygg og havre skal for samtlige bispedømmer være henholdsvis kr. 11 og kr. 8 pr. hektoliter.

Når det ikke er fastsatt tiårlige kapiteltakster, legges de ettårlige takster for 1938 til grunn.

c. Er avgiften bestemt i varer som det ikke er satt kapiteltakst for, blir avgiftens stedlige pengeverdi for 1938 å legge til grunn. Oppnås ikke enighet mellom avgiftsberettiget og avgiftspliktig om avgiftens verdi, fastsettes denne av vedkommende stiftsdireksjon. Fastsettelsen kan prøves ved skjønn etter § 7.

§ 3. De avgiftsberettigede kan kreve innløsningssummene betalt 6 måneder etter denne lovs ikrafttreden.

Innløsningssummer som for den enkelte avgiftspliktige samlet overstiger kr. 20 kan betales i 10 like store årlige avdrag. 1ste termin kan innkreves 6 måneder etter lovens ikrafttreden.

Av innløsningssummer eller gjenstående deler av disse, betales 4% årlig rente regnet fra 1 januar 1940. For innløsningssummer som samlet ikke overstiger kr. 50 svares ikke renter dersom de erlegges innen 1 juli 1940. Oversittes denne frist, erlegges 4 % årlig rente også av disse innløsningsbeløp fra 1 januar 1940.

Betales ikke avdrag eller renter i rett tid, forfaller hele den gjenstående del av innløsningssummen straks til betaling.

Etter anmodning av vedkommende avgiftsberettigede foretas innkrevning av innløsningssummer etter denne lov av lensmannen mot 2 % godtgjørelse av det innkrevde beløp.

§ 4. Innløsningssummer for avgifter til geistlige embeter og bestillinger innbetales til Jordavgiftsfondet. Til dette fond innbetales også de ved lovens ikrafttreden eksisterende lokale grunnbyrdefond.

Jordavgiftsfondet forvaltes på samme måte som Opplysningsvesenets fond. Fondets nettoavkastning utbetales de geistlige embetsmenn som erstatning for innløste avgifter.

Innløsningssummer for avgifter til kirker innbetales til vedkommende kirkes fond. For øvrig innbetales innløsningssummene til vedkommende rettighetshaver.

§ 5. Hvor det er foretatt deling av avgiftspliktig bruk, skal innløsningssum fordeles på de enkelte parseller i samme forhold som avgiftenes årsbeløp for 1939 har vært erlagt. Regresskrav mellom parselleierne innbyrdes berøres ikke av denne bestemmelse.

16 juni. Nr. 1.

§ 6. I tillegg til innløsningssummen etter § 1 utbetales erstatning av statskassen beregnet etter 4 ganger avgiftens årsbeløp til følgende avgiftsberettigede:

1. Private.
2. Stamhus.
3. Stiftelser og legater.
4. Universitetet og katedralskoler.
5. Kirker.
6. Kommuner.
7. Jordavgiftsfondet.

Blir en avgiftsberettiget ved skjønn etter § 7 tilkjent erstatning utover innløsningssummen fra den avgiftspliktige, utres tillegget av statskassen.

Erstatning som skal betales av statskassen, dekkes i løpet av ti år ved årlige bevilgninger fra budsjettåret 1940—1941. De under 1—6 nevnte erstatningsberettigede tilstås 4 pst. årlig rente av tilkommende erstatningsbeløp fra lovens ikrafttreden til utbetaling finner sted.

§ 7. Avgiftspliktige og avgiftsberettigede som ikke finner seg tjent med innløsning av avgifter etter bestemmelsene i denne lov, kan kreve innløsningssummen fastsatt ved skjønn. Staten skal stevnes som motpart under skjønnet, unntatt når saken bare gjelder slik prøving som omhandlet i § 2, siste punktum.

Begjæring om skjønn må være fremsatt innen 2 år fra lovens ikrafttreden. Gjelder skjønnet innløsning etter § 1 post 10, regnes fristen fra Kongens bestemmelse om innløsning. Retten kan gi oppreisning mot oversittelse av fristen.

Omkostninger ved skjønn etter denne paragraf påhviler saksøkeren, med mindre hans påstand helt eller i det vesentlige tas til følge av skjønnsretten. I siste tilfelle utres omkostningene av statskassen. Forlanger saksøkte overskjønn, men utfallet går ham imot, skal han bære utgiftene ved overskjønnet.

§ 8. Enhver avgiftsberettiget plikter å utstede erklæring til slettelse i grunnboken av avgiften som heftelse på vedkommende eiendom.

Sådan erklæring kan dog ikke forlanges før den avgiftspliktige har betalt all skyldig avgift som ikke er foreldet.

Er lovlig innløsningstilbud fremsatt og innløsningssummen deponert hos vedkommende lensmann (i byene politimesteren), kan den avgiftspliktige kreve fastslått ved kjennelse av herreds- eller byretten at avgiften er falt bort. Når kjennelsen tinglyses, kan avgiften slettes som heftelse på vedkommende eiendom.

Retten avgjør hvem som skal bære omkostningene ved saken. 16 juni. Nr. 1.

§ 9. Krav på innløsningssum etter § 1 og erstatning etter § 6 og krav på renter av slike beløp foreldes 12 år etter lovens ikrafttreden. For krav på innløsningssum etter § 1 post 10 og erstatnings- og rentekrav i forbindelse med dette regnes fristen fra Kongens bestemmelse om innløsning.

Blir det krevd skjønn, stanser foreldelsens løp til saken er endelig avsluttet.

§ 10. Innløsningssummer med renter etter denne lov stilles like med skatter med hensyn til fortrinsrett, pantesikkerhet og inndrivelsesmåte.

Panteretten faller bort samtidig med fordringens foreldelse.

Kapitel II. Kornrenter.

§ 11. Innløsning av kornrente skjer ved innbetaling av den kapital som kornrenten er beregnet av, med mindre fordelaktigere innløsningsbetingelser for debitor er fastsatt ved kornrentens påheftelse.

§ 12. Kornrenter skal fra 1 januar 1940 omgjøres til pengerenter av skyldig kornrentekapital svarende til den rente som til enhver tid beregnes for utlån av offentlige fonds midler til private.

Rentens størrelse kan debitor kreve fastsatt ved rettslig skjønn etter bestemmelsene i § 7.

§ 13. For kornrentegjeld med renter har det offentlige samme fortrins-, pante- og inndrivelsesrett som bestemt i § 10.

Kapitel III. Forskjellige bestemmelser.

§ 14. Den nedgang i inntekt som følger av innløsningsbestemmelser i denne lov, skal erstattes de før lovens ikrafttreden utnevnte eller ansatte geistlige embets- og tjenestemenn av statskassen dersom det er nødvendig for å sikre dem den lønn de tilkommer.

§ 15. Ved avdragsbetaling skal — når det på samme eiendom hviler flere avgifter — de avgiftsberettigedes krav på innløsningssummer dekkes i følgende rekkefølge: Private, stamhus, stiftelser og legater, Universitetet, katedralskoler, kirker, kommuner, Jordavgiftsfondet og statskassen.

§ 16. Kongen fastsetter nærmere bestemmelser om lovens gjennomføring.

§ 17. Følgende lovbestemmelser opheves:

Forordning av 5 februar 1685 om ulovlige Paalægs Afskaffelse i Norge, i visse Puncter tydeligere forklaret.

16 juni. Nr. 1.

Forordning av 3 oktober 1685 om Landskyldtaxten i Norge.

Christian den 5tes Norske Lovs annen bok enogtyvende kapitel artikkel 17.

Christian den 5tes Norske Lovs tredje bok fjortende kapitel artikkel 12, 13, 15, 23 og 24.

Plakat av 28 januar 1735 angående Udredelse af Cathedraticum.

Reskript av 22 mars 1780 angående de Geistligheden og Beneficiarii tillagte Rettigheders Inddrivelse ved Utpantning.

§ 16, § 19 nr. 1—6, §§ 24, 31, 32 og 40 i lov angående det beneficerede Gods av 20 august 1821.

§ 7 i lov av 4 august 1827 angående forandringer i loven av 20 august 1821 om det beneficerede Gods.

Lov av 17 desember 1836 angående hvorledes der fremtidig skal forholdes med ledingen og endeel andre gamle Afgifter, som under Benævnelse af Jordebogsrettigheder nu udredes af forskjellige Eiendomme i Riget, forsaavidt disse Afgifter tilflyde Statscassen.

§§ 10 og 11 i lov av 25 august 1848 angående civile og militaire Embedsgaarde.

§§ 2, 22 og 23 i lov av 14 mai 1872 om en forandret Lønningsmaade for visse civile Embeder m. v.

§§ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11 samt § 26, 2net ledd i lov av 14 juli 1897 om geistlige embedsmenns og klokkeres lønning.

Lov nr. 3 av 14 juli 1897 om Indløsning og Fordeling af Jordafgift, løs Landskyld, Kornrente m. v.

Lov nr. 4 av 14 juli 1897 om Jordafgift af beneficeret eller andet offentligt Gods i Stavanger Amt.

Lov nr. 5 av 14 juli 1897 om Ophævelse af Konge- og Kirketiende samt om Dannelse af Kirkefond.

§§ 13 og 20 i lov nr. 1 av 3 august 1897 om Kirker og Kirkegaarde.

§ 51 nr. 3 og 4 i lov nr. 2 av 9 oktober 1905 om det kongelige Frederiks Universitet.

Lov nr. 7 av 3 juli 1914 om innløsning av jordeboksrettigheter i privat eie.

§ 18. Følgende endringer gjøres i andre lover:

1. I lov angående Anvendelsen af de ved Armee-Reductionen overtalligblevne Chefsgaarde av 14 august 1818 skal § 3 litera a lyde:

   Forpaktningsavgiften bestemmes i penger og betales til Forsvarsdepartementet.

2. I lov angående det beneficerede Gods av 20 august 1821 skal § 36, tredje punktum lyde:

Den indkommende Forpagtningsafgift, der skal være ansat til Penge, tilfalder Oplysningsvæsenets Fond, forsaavidt det geistlige Embeder beneficerede Gods angaaer. 16 juni. Nr. 1.

§ 19. Gjenstående årlige ytelser av avgifter som skal innløses etter bestemmelsene i denne lov stilles like med skatter med hensyn til fortrins-, pante- og inndrivelsesrett.

§ 20. Denne lov trer i kraft 1 juli 1939.

Lov *) [1]) om midlertidig endring i § 37 i lov om alderstrygd av 16 juli 1936. 16 juni. Nr. 2.

I.

For budsjett-terminen 1939—40 endres regelen i lov om alderstrygd av 16 juli 1936 § 37 om fordelingen av utgiftene på statskassen og aldersfondet slik at 3/8 av de i paragrafen nevnte utgifter skal utredes av statskassen og halvdelen av aldersfondet.

II.

Bestemmelsen trer i kraft 1 juli 1939.

Lov *) [2]) om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild. 16 juni. Nr. 3.

§ 7 i midlertidig lov av 1 februar 1936 om utførsel av vintersild skal heretter lyde slik:

§ 7. Denne lov gjelder til utgangen av 1940.

Lov *) [3]) om forandringer i odelslovgivningen. 16 juni. Nr. 4.

Den løsningsfrist som er omhandlet i § 9 i loven om odels- og åsetesretten av 26 juni 1821, jfr. § 3 i loven av 28 september 1857, forlenges til 5 år, dog forlenges ikke fristen ut over 31 desember 1942, med mindre loven blir fornyet.

Denne lov kommer også til anvendelse i alle tilfelle hvor fristen løper ved lovens ikrafttreden.

Lov av 30 juni 1932 om forandringer i odelslovgivningen oppheves.

---

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 27. Innst. O. nr. 125. St.tid., forh. i Ot. s. 446; i Lt. s. 86—87.

[2]) St.vedtak 5 juni. Se Ot. prp. nr. 30. Innst O. nr. 127. St.tid., forh. i Ot. s. 446—47; i Lt. s. 87.

[3]) St.vedtak 10 juni. Se Ot. prp. nr. 35. Innst O. nr. 103 og nr. 146. St.tid., forh. i Ot. s. 390—400 og 520; i Lt. s. 114.

16 juni. Nr. 5.

Lov *) [1]) **om endring i sjømannsloven.**

I.

I sjømannsloven av 16 februar 1923 annet kapitel skal avsnittsoverskriften 3. Hyren rettes til 3. Hyre og bidrag til hjemreise, og følgende bestemmelser skal lyde således:

§ 9 første ledd.

Skipsføreren har i sin stilling fullmakt til å ansette så vel styrmenn, maskinister og stuerter som det øvrige mannskap.

§ 12 annet ledd (nytt).

Blir oppsigelsesfrist avtalt, skal den være minst sju dager. Den må ikke være kortere for rederen enn for sjømannen.

§ 13. Hvis ikke annet er avtalt om tjenesteforholdets varighet, kan avtalen fra hver av sidene sies opp med en frist av en måned for styrmenn, maskinister og stuerter og sju dager for det øvrige mannskap til fretredelse i enhver havn som skipet anløper for å losse eller laste. Er sjømannen norsk og forhyrt her i riket, kan dog avtalen fra hver av sidene bare oppsies til fratredelse i norsk losse- eller lastehavn.

§ 14. Når en sjømann som er forhyrt for bestemt tid eller reise, blir stående i tjenesten etter at tiden er utløpet eller reisen endt, uten at ny avtale treffes, kan tjenesteforholdet fra hver av sidene oppsies med samme varsel som i § 13 bestemt til fratredelse i enhver havn som skipet anløper for å losse eller laste.

§ 15. Uten hensyn til hva der er avtalt om tjenesteforholdets varighet eller bestemt i § 13 om norsk fratredelseshavn, kan en sjømann som etter siste påmønstring har vært i tjenesten ombord i et og et halvt år, forlange avskjed i enhver havn skipet anløper for å losse eller laste etter oppsigelse med sånt varsel som i § 13 bestemt.

§ 18 annet og tredje ledd.

Hyren løper til og med den dag tjenesten opphører, eller, når avmønstring skal foretas, til og med avmønstringsdagen. Er en sjømann arbeidsudyktig på grunn av sykdom eller skade, løper hyren videre så lenge arbeidsudyktigheten varer, dog ikke i lengre tid enn to måneder for styrmenn, maskinister og stuerter og en måned for det øvrige mannskap.

Hyre betales ikke for den tid en sjømann er arbeidsudyktig på grunn av sykdom eller skade som er pådratt ved

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 10 juni. Se Ot. prp. nr. 59. Innst. O. XV. St.tid., forh. i Ot. s. 521—36; i Lt. s. 115.

egen skyld eller fortiet ved forhyringen, eller for den tid han ulovlig unndrar seg fra tjenesten. 16 juni. Nr. 5.

§ 25. Viser det seg ved avregningen at en sjømann har fått utbetalt mer i forskudd enn han har krav på, kan allikevel ingen tilbakebetaling kreves hvis sjømannens tjeneste er opphørt av noen av de grunner som er nevnt i §§ 24, 32, 34 eller 38—41.

§ 25 a (ny).

Vil en norsk sjømann som fratrer i utlandet, reise til sitt hjemsted her i riket, skal staten og rederen bidra hver med en tredjedel til utgiftene ved reisen med underhold, såfremt sjømannen har vært i rederens tjeneste uten avbrytelse i to år og ikke har hatt adgang til å fratre i norsk havn i løpet av det siste år. Fratrer han utenfor Europa i en havn som ikke ligger ved Middelhavet eller Svartehavet eller på østkysten av Amerikas forente stater eller Canada, må han dog ha vært i tjenesten i tre år. Sjømannen er pliktig til å fortsette i tjenesten i inntil tre måneder, hvis det kan påregnes at skipet innen den tid kommer til en havn hvorfra det er vesentlig billigere eller lettere å sende ham hjem. Vil en sjømann som selv sier opp eller krever avskjed, ha bidrag til hjemreise, må han framsette begjæringen samtidig. Styrmenn, maskinister og stuerter kan ikke kreve reisebidrag.

Det påligger konsulen, eller skipsføreren hvis det ikke er konsul på stedet, å sørge for hjemsendelsen. Sjømannen skal på forhånd innbetale den del av utgiftene som antas å falle på ham. Sørger konsulen for hjemsendelsen, skal skipsføreren på forlangende stille sikkerhet for rederens andel. Kan det skaffes sjømannen hyre på et skip som er bestemt til Norge, eller til en havn hvorfra det faller bekvemt å sende ham hjem, er han pliktig til å overta stillingen hvis den ikke er av lavere grad eller dårligere lønt enn den han hadde. Nærmere forskrifter kan utferdiges av Kongen.

§ 28. Utgiftene ved sykepleien bæres av rederen, så lenge tjenesteforholdet består.

Er en sjømann ved fratredelsen syk eller skadet, har han også etter tjenesteforholdets opphør rett til sykepleie for rederens regning, dog ikke ut over 6 uker — eller hvis han er norsk og forpleies utenfor riket, ikke ut over 12 uker — fra avmønstringen. Blir han ikke avmønstret, regnes fristen fra den dag skipet avgår. Blir en norsk sjømann etterlatt i utlandet, har han dessuten krav på fri reise med underhold til sitt hjemsted her i riket. Kan der skaffes ham hyre på et skip som er bestemt til Norge eller til en havn hvorfra det faller bekvemt å sende ham hjem, og hans helbredstilstand

16 juni. Nr. 5.

ikke er til hinder, er han pliktig til å overta stillingen, hvis den ikke er av lavere grad eller dårligere lønt enn den han hadde.

Er sykdommen eller skaden pådratt ved egen skyld eller fortiet ved forhyringen, må sjømannen selv betale utgiftene ved sykepleien, både før og etter fratredelsen, og han har da heller ikke krav på fri hjemreise. Rederens utlegg kan avkortes i hyren.

Avmønstres en sjømann, som lider av tuberkulose i smittsom form, overtar statskassen de utgifter til sykepleie og hjemsendelse, som etter annet ledd skulle påhvile rederen.

Lider en norsk sjømann av kjønssykdom i smittsomt stadium, og han avmønstres i utlandet, skal utgiftene ved sykepleien etter fratredelsen utres av statskassen inntil utløpet av den i annet ledd nevnte frist. Har han hjemsted i Norge, kan han av hensyn til behandlingen sendes til norsk havn for statskassens regning.

§ 31. Når en skipsfører i utlandet etterlater en syk eller skadet sjømann til konsulens forsorg, plikter han på forlangende å stille sikkerhet for de utgifter som etter §§ 28 og 30 påhviler rederen. Hyrebeløp som tilkommer sjømannen, overgis til konsulen, og sjømannen kan ikke rå over dem uten konsulens samtykke så lenge han er under dennes forsorg.

Har en skipsfører, fordi bistand av norsk konsul ikke har kunnet erholdes, vært nødt til etter tjenesteforholdets opphør å gjøre utlegg for en norsk sjømann til sykepleie eller begravelse som ikke etter norsk lov påhviler rederen, Rikstrygdeverket eller en trygdekasse, kan rederen kreve erstatning av statskassen.

Nærmere forskrifter om sykepleie, hjemsendelse og begravelse for statskassens regning kan utferdiges av Kongen.

§ 32. Er en sjømann som følge av sykdom eller skade i lengre tid forhindret fra å utføre sitt arbeid, eller lider han av en sykdom som medfører fare for de ombordværende, kan skipsføreren avskjedige ham med rett til hyre etter reglene i § 18, annet ledd, jfr. tredje ledd.

§ 33 siste ledd.

Sjømannen har ikke krav på hyre for lengre tid enn han har gjort tjeneste. Er han avskjediget etter punkt 2, og viser det seg at han er uten skyld, kan han dog i sykdomstilfelle kreve hyre etter reglene i § 18 annet ledd, jfr. tredje ledd. Er han avskjediget etter punkt 3, 4 eller 5, kan han ikke kreve bidrag til hjemreise etter § 25 a.

§ 34. Blir en sjømann avskjediget før tjenestetidens utløp uten hjemmel i § 32 eller § 33, har han krav på hyre

for to måneder etter fratredelsen hvis han er styrmann, maskinist eller stuert, eller for én måned hvis han tilhører det øvrige mannskap, og dessuten fri reise med underhold til avtalt fratredelseshavn eller til norsk havn, hvis bestemmelsen i § 13 om norsk fratredelseshavn kommer til anvendelse. 16 juni. Nr. 5.

§ 35. Godtgjør en sjømann at han kan få skip å føre, eller at han kan få plass som styrmann eller maskinist eller annen stilling av høyere grad enn den han har, eller at det etter forhyringen er inntruffet andre omstendigheter som gjør det til en velferdssak for ham å kunne fratre, kan han kreve avskjed med hyre til fratredelsen, når han uten øket utgift for rederen stiller en dugelig og ordentlig mann i sitt sted.

§ 37 annet ledd.

En sjømann som fratrer på grunn av forandring av reisen, har krav på hyre for én måned etter fratredelsen hvis han er styrmann, maskinist eller stuert, eller for en halv måned hvis han tilhører det øvrige mannskap, og dessuten fri reise med underhold til forhyringsstedet, hvis han fratrer før reisen er påbegynt, men ellers til det vedtatte avmønstringssted.

§ 41 tredje ledd.

Opphører en norsk sjømanns tjeneste som følge av forliset, har han krav på fri reise med underhold til sitt hjemsted her i riket for statens regning etter nærmere forskrifter som utferdiges av Kongen. Sjømannen er dog pliktig til å ta tjeneste på et annet skip etter reglene i § 28 annet ledd.

§ 41 a. Er en norsk sjømanns ombordværende eiendeler gått tapt ved skipets forlis eller som følge av sjørøveri eller brann eller annet havari som rammer skipet, plikter rederen å betale erstatning etter alminnelige regler som Kongen gir.

§ 42. Kongen kan under forutsetning av gjensidighet helt eller delvis utvide de bestemmelser til fordel for norske sjømenn som inneholdes i §§ 28, 41 og 41 a til også å gjelde sjømenn som har statsborgerrett i en annen stat.

§ 48 a (ny).

Stuerten påligger det særlig å føre tilsyn med provianten og å sørge for tilberedningen og serveringen av kosten og for renholdet av de rom som skipsføreren bestemmer.

§ 64 første ledd.

Før straff pålegges, skal skipsføreren holde forhør i overvær av to bisittere, som han utvelger blant de mest erfarne av mannskapet. Så vidt mulig skal en av dem være styrmann, maskinist eller stuert og den annen tilhøre det underordnede mannskap eller, om den som skal forhøres selv er styrmann, maskinist eller stuert, begge høre til befalet.

16 juni. Nr. 5.

§ 72 første ledd.

På sjømenn som tas med i henhold til sjøfartslovens § 34, får de i § 71 første ledd nevnte bestemmelser tilsvarende anvendelse.

II.

I lov om sjøfarten av 20 juli 1893 skal § 34 lyde således:

Norske sjøfolk hvis hjemsendelse det påligger konsulen å sørge for, eller som har krav på bidrag til hjemreise etter sjømannslovens § 25 a, er skipsføreren pliktig til å ta med til bestemmelsesstedet eller en havn som skipet anløper under reisen, dog kun i sånt antall og mot sånn betaling som Kongen fastsetter. Uten godtgjørelse plikter han å ta med norske sjøfolks askeurner og etterlatte personlige eiendeler når det ikke volder ulempe.

Under forutsetning av gjensidighet kan Kongen utvide disse bestemmelser til også å gjelde utenlandske sjøfolk, deres askeurner og eiendeler.

III.

Denne lov trer i kraft 1 oktober 1939.

16 juni. Nr. 6.

Lov *) [1]) om husleie.

Kap. 1. Almindelige bestemmelser.

§ 1. *Lovens stedlige område.*

Denne lov gjelder for hele riket. Reglene i kapitel 7 får dog bare anvendelse i Oslo kommune og i Aker kommune og for øvrig i de kommuner der de blir innført i medhold av § 41, 1.

§ 2. *Lovens saklige område.*

Loven får anvendelse på ethvert leieforhold, herunder fremleie, som angår:

1. bolig med eller uten tilleggsydelse som møbler og annet inventar, opvarming, elektrisk strøm og lignende, men ikke leieavtaler som innbefatter kost med minst 2 måltider daglig,
2. forretningslokaler (butikker, kontorer, lager, verksteder, garasjer, restauranter, kaféer o. lign.) med eller uten tilliggende beboelsesrum,
3. hoteller og andre herberger, men ikke utleie av enkelte rum i disse.

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 10 juni. Se St.prp. nr. 1. Innst. O. XIII. St.tid., forh. i Ot. s. 456—508; i Lt. s. 99—114.

§ 3. *Arbeid som vederlag for leien.*

Loven får også anvendelse i leieforhold der leieren helt eller delvis skal svare leien ved arbeid for utleieren.

§ 4. *Fravikelighet.*

Lovens regler kan fravikes ved avtale, med mindre det uttrykkelig er sagt i loven eller i vedtekt utferdiget i medhold av lovens § 41, at regelen er ufravikelig.

§ 5. *Skriftlige leieavtaler.*

Leieavtale skal oprettes skriftlig hvis en av partene krever det. Blir det til leieavtalen brukt blankett som er trykt eller fremstilt på annen mekanisk måte, skal det klart fremgå av denne om leieren får færre rettigheter eller flere plikter enn det følger av loven eller av kommunal vedtekt efter § 41. Det må i så fall uttrykkelig nevnes hvilke bestemmelser i avtalen i så måte avviker fra reglene i loven eller i vedtekten. Er dette ikke gjort, blir bestemmelsen ikke bindende for leieren, som for så vidt kan holde sig til loven eller vedtekten.

Skal den ene av partene efter loven eller leieavtalen innhente den annen parts samtykke, kan han kreve å få svaret skriftlig stadfestet.

Departementet kan utferdige trykte blanketter til normalkontrakter og kan i tilfelle fastsette at andre blanketter ikke må brukes. Blir annen blankett brukt i strid med departementets bestemmelse, er leieavtalen ikke bindende for leieren i den utstrekning den fører med sig større plikter eller færre rettigheter enn efter departementets normalkontrakt, som leieren i så fall kan holde sig til.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale.

§ 6. *Fullmektig for utleieren.*

Har utleieren hverken bolig eller kontor i den kommune som vedkommende leilighet eller rum ligger i, skal han opgi en fullmektig med bolig eller kontor i kommunen, som leieren kan vende sig til om leieforholdet. En utleier kan alltid opgi en fullmektig med bolig eller kontor i kommunen som leieren i så fall har å henvende sig til om leieforholdet.

§ 7. *Opsigelse av leieforhold.*

Er leieavtale ikke inngått for en viss tid, kan hver av partene si op leieforholdet med avtalt eller lovlig varsel, jfr. § 8.

Opsigelse av leier skal være skriftlig.

16 juni. Nr. 6.

§ 8. *Opsigelsesfrister.*

Leieforholdet kan bringes til ophør på de flyttedager som er nevnt i § 9 efter opsigelse:

1. for beboelsesleiligheter på inntil to rum med eller uten kjøkken med minst én måneds varsel. Samme opsigelsesfrist gjelder for garasjer og boder,
2. for enkelt beboelsesrum med minst fjorten dagers varsel,
3. for leieforhold der leien er avtalt pr. dag med minst én dags varsel,
4. for alle andre leieforhold med minst fire måneders varsel.
5. Når nedrivning eller ombygning av eiendom fører med sig at utleiet leilighet eller rum må fravikes, skal opsigelse i et hvert tilfelle skje med minst fire måneders varsel.

§ 9. *Almindelige flyttedager.*

De almindelige flyttedager er:

1. i leieforhold om beboelsesleiligheter på inntil to rum med eller uten kjøkken, samt i de øvrige i § 8, 1 omhandlede leieforhold, den første dag i hver kalendermåned,
2. i leieforhold om enkelt beboelsesrum den 1 og 15 i hver kalendermåned,
3. i alle andre leieforhold den 1 mars, 1 juni, 1 september og 1 desember.

Hvis flyttedagen faller på en søn- eller helgedag, eller dagen før en søn- eller helgedag eller på den 1 eller 17 mai, er den almindlige flyttedag den næst påfølgende virkedag.

På flyttedag skal leieren ha fraveket de leide rum senest kl. 13.

Reglene i første og tredje ledd i denne paragraf gjelder ikke ved utleie av møblert enkeltrum til enslige personer og heller ikke i leieforhold der leien er avtalt pr. dag.

§ 10. *Leieavtale for en viss tid.*

Er leieavtale inngått for en viss tid og er denne utløpet uten at utleieren senest én måned derefter skriftlig har opfordret leieren til å flytte, kan utleieren bare si op forholdet efter de regler som er fastsatt i § 8 og § 9. Disse regler skal også gjelde hvis opsigelse ikke kan gis før en viss frist er omme og varslets lengde ikke er avtalt.

Undlater leieren å flytte innen én måned efter utløpet av de leieavtaler som er nevnt i første punktum av første ledd, kan utleieren kreve at forholdet skal fortsette inntil leieren bringer dette til ophør efter de regler som er fastsatt i § 8 og § 9.

16 juni. Nr. 6.

§ 11. *Tid og sted for betaling av leien.*

Når ikke annet er avtalt, kan utleieren kreve at leien blir betalt forskuddsvis for én måned. Forskudd kan ikke avtales for lengere tid enn tre måneder, men for inntil ett år, når det gjelder særskilt betaling for opvarming og varmt vann. Blir det i forbindelse med leieavtalen foretatt større innrednings- eller moderniseringsarbeider eller hovedoppussingsarbeider for utleierens regning, kan forskudd avtales for en tid av inntil to år mot at utleieren forrenter forskuddet med minst 4 % pr. år. For leiligheter på inntil tre værelser med eller uten kjøkken kan dog forskudd bare avtales for inntil ett år.

Er leien avtalt for kortere tid enn én måned, kan utleieren kreve den betalt før begynnelsen av den tid som leien er avtalt for.

Forfaller leien på en søn- eller helgedag eller på den 1 eller 17 mai, blir forfallsdagen utsatt til den påfølgende virkedag.

Har utleieren anvist et sted for betaling av leien, skal den betales der; ellers på utleierens bopel. Leieren har rett til å sende leien gjennem postverket. Leien anses betalt den dag leien innleveres til postverket.

Utleieren kan heve leieavtalen uten forutgående varsel først hvis leien ikke er betalt innen 14 dager efterat skriftlig påkrav har funnet sted på eller efter forfallsdag. Denne frist gjelder ikke for forretningslokaler som blir leid bort pr. dag, enkelt beboelsesrum, helt møblert leilighet eller del av slik leilighet.

Reglene i annet, tredje og fjerde punktum i første ledd, i annet og tredje punktum i fjerde ledd og i første punktum i femte ledd kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 12. *Levering av varme og varmt vann.*

Er det avtalt at leieren skal bidra særskilt til omkostningene ved opvarming og varmt vann, kan leieren kreve at utleieren hvert år legger frem regnskap over den del av leien som er gått med til dette og hvorledes utgiftene blir fordelt på eiendommens leiligheter og rum.

Denne regel kan ikke fravikes ved avtale.

Kap. 2. Utleierens plikter.

§ 13. *Overlevering av utleid leilighet eller rum.*

Utleieren skal til avtalt tid stille utleid leilighet eller rum til leierens rådighet i ordentlig stand, rengjort, med hele ruter og brukelige låser med nøkler til alle utvendige dører.

16 juni. Nr. 6.

Likeså skal kloakk-, vann-, gass-, varme- og elektriske ledninger til lampepunkter og stikk-kontakter samt komfyrer, ovner og kaminer være i ordentlig stand ved overleveringen.

Reglene i første og annet ledd gjelder ikke for så vidt eierens adgang til å utbedre, påbygge og modernisere eiendommen er begrenset ved reguleringsvedtak eller annet offentlig pålegg. De gjelder heller ikke ved utleie av forretningslokaler, hoteller og andre herberger eller ved midlertidig utleie av eiendommer som en offentlig institusjon, en kommune, bank eller sparebank har overtatt på grunn av at eieren har misligholdt sine forpliktelser.

For beboelsesleiligheter eller -rum hvor leieavtalen for et tidsrum av minst 10 år sikrer leieren en uopsigelig leierett så lenge han opfyller sine plikter efter leieavtalen, gjelder reglene i første og annet ledd bare ved første gangs utleie.

Er leiligheten, rummet eller gården befengt med veggelus, skal utleieren varsle leieren for så vidt kan har kunnskap om dette. Undlater han å varsle, enda han har eller burde ha slik kunnskap, plikter han å erstatte leier som ikke kjente til forholdet, den skade som er voldt ved dette.

Leieavtalen faller bort dersom utleid leilighet eller rum blir ødelagt ved brand eller annen hendelig begivenhet før tiltredelse efter avtalen skulde skje.

Reglene i femte ledd kan ikke fravikes ved avtale.

§ 14. *Mangler ved utleid leilighet eller rum.*

Er utleid leilighet eller rum ved leieforholdets begynnelse ikke i den stand som leieren kan kreve efter avtale eller efter reglene i § 13, må han melde dette til utleieren og kreve mangelen rettet, om han vil gjøre den gjeldende.

Enhver klage over at leilighet eller rum ved overtagelsen ikke var i lovlig og kontraktmessig stand, må være fremsatt overfor utleieren innen 14 dager efter overtagelsen og det som kreves rettet må opgis. Ellers regnes forholdet for godtatt. Dette gjelder ikke hvis utleieren har handlet svikaktig, eller det på grunn av mangelen er helsefarlig å opholde sig i leiligheten eller rummet. I disse tilfelle må klage fremsettes innen 14 dager efterat leieren er blitt vitende om forholdet.

Tilsvarende regler gjelder for mangler som ikke ved overtagelsen kunde eller burde vært opdaget ved almindelig eftersyn. Klage over slike mangler må fremsettes innen 14 dager efterat mangelen er eller burde vært opdaget av leieren.

Når utleieren krever det, plikter leieren å påvise manglene. Utleieren skal utbedre manglene uten ugrunnet ophold. Efterkommer utleieren ikke leierens krav eller kan mangelen ikke avhjelpes innen rimelig tid, kan leieren heve leieavtalen,

med mindre mangelen må regnes for uvesentlig. Men leieren kan alltid heve avtalen hvis utleieren har handlet svikaktig. 16 juni. Nr. 6.

Savner utleid leilighet eller rum ved overtagelsen egenskaper som må anses tilsikret ved avtalens inngåelse, eller er mangelen senere forårsaket av utleieren ved forsømmelse, eller har utleieren handlet svikaktig, kan leieren kreve skadeserstatning. Men erstatning kan ikke kreves hvis utleieren godtgjør at det på grunn av omstendigheter som ikke kan tilregnes ham, har vært umulig å overlevere leiligheten eller rummet med de tilsikrede egenskaper.

Når det gjelder nye og nyinnredede leiligheter og rum, inntrer utleierens plikt til å utbedre uvesentlige mangler først når det av håndsverksmessige hensyn ikke er nødvendig å utsette utbedringen lenger.

For den tid utleid leilighet eller rum lider av en mangel som ikke må anses uvesentlig, kan leieren kreve forholdsmessig avslag i leien.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 15. *Tidligere innehavers undlatelse av å fraflytte utleid leilighet eller rum.*

Er utleid leilighet eller rum ikke i rette tid fraflyttet av den tidligere innehaver, har leieren rett til forholdsmessig avkorting i leien for den tid leiligheten eller rummet helt eller delvis er unddratt hans rådighet. Blir hindringen ikke fjernet uten unødig ophold og senest innen 14 dager efterat utleieren er underrettet, kan leieren heve leieavtalen. Han kan dessuten kreve skadeserstatning, med mindre utleieren godtgjør at han er uten skyld i forsinkelsen.

Reglene i første ledd kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 16. *Frister for heving av leieavtale.*

Leierens rett til å heve leieavtalen i de tilfelle som er nevnt i § 14 og § 15 faller bort, dersom han ikke har gjort bruk av retten innen rimelig tid. Leieren kan ikke heve leieavtalen efterat mangelen er avhjulpet eller hindringen fjernet.

§ 17. *Rettslige hindringer for at leieren kan utøve sin bruksrett.*

Hvis bruken av utleid leilighet eller rum strider mot lov eller lovlig utferdiget forskrift eller mot servitutter eller andre rettigheter over eiendommen som er til hinder for at bruken blir utøvd, kan leieren heve leieavtalen eller kreve forholdsmessig avslag i leien samt skadeserstatning.

16 juni. Nr. 6.

Blir bruken hindret ved lov eller lovlig utferdiget forskrift, kan skadeserstatning bare kreves dersom utleieren da avtalen blev inngått, kjente eller burde ha kjent til forholdet eller han selv er skyld i at en slik hindring senere er inntrådt.

Er bruken bare uvesentlig innskrenket ved hindringen, kan leieren ikke heve leieavtalen med mindre utleieren har utvist svik.

Den rett leieren har til å gjøre hindringen gjeldende, faller bort såfremt leieren da leieavtalen blev inngått, kjente til at bruken vilde være rettsstridig, eller såfremt det kan tilregnes ham som uaktsomhet at han ikke kjente til dette. Det samme gjelder såfremt hindringen ikke har medført innskrenkning i leierens bruksrett og utleieren efter opfordring bringer forholdet i orden uten unødig ophold.

Har leieren ikke påberopt hindringen innen 14 dager efterat han har fått kunnskap om den, kan han ikke senere gjøre mangelen gjeldende, med mindre utleieren har handlet svikaktig.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 18. *Utleierens vedlikeholdsplikt m. v.*

Det påhviler utleieren å sørge for at helt eller delvis utleid bygning til enhver tid er i ordentlig stand. Utleieren skal forsvarlig vedlikeholde utleid leilighet eller rum med dertil hørende ledninger og innretninger for avløp og forsyning med vann, gass, varme og elektrisk strøm til lampepunkter og stikk-kontakter (jfr. dog § 19). Fornyelse av tapet, maling og annen istandsettelse eller oppussing som følge av forringelse ved slit og elde skal utleieren foreta så ofte det sedvanemessig er påkrevd under hensyn til eiendommens, leilighetens eller rummets beskaffenhet.

Reglene i første ledd gjelder ikke ved midlertidig utleie av eiendommer som en offentlig institusjon, en kommune, bank eller sparebank har overtatt på grunn av at eieren har misligholdt sine forpliktelser. Reglene i annet og tredje punktum i første ledd gjelder ikke ved utleie av forretningslokaler, hoteller og andre herberger og heller ikke ved utleie av beboelsesleiligheter eller -rum, når leieavtalen for et tidsrum av minst 10 år sikrer leieren en uopsigelig leierett så lenge han opfyller sine plikter efter leieavtalen.

Hvis utleieren ikke efter krav og påvising fra leieren uten ugrunnet ophold utbedrer de mangler som er opstått i leietiden, således som han plikter efter leieavtalen eller efter reglene i første ledd, skal forskriftene i § 14, fjerde og syvende ledd og i tilfelle i § 40 gjelde på tilsvarende måte. Undlater

utleieren å opfylle sin vedlikeholdsplikt efter leieavtalen eller efter reglene i første ledd, kan leieren kreve skadeserstatning, med mindre utleieren godtgjør at det ikke har vært mulig å opfylle denne plikt på grunn av omstendigheter som ikke kan tilregnes ham. 16 juni. Nr. 6.

Ethvert reparasjons- eller installasjonsarbeid som utleieren har satt i verk (jfr. §§ 26 og 27), skal utføres så raskt som råd er og med minst mulig ulempe for leieren.

Blir leiligheten eller rummet ødelagt ved brand eller annen hendelig begivenhet i leietiden, faller leieavtalen bort.

Utleieren plikter å sørge for tilstrekkelig belysning av portrum, kjellere, trapper, ganger og loft. Han plikter også å sørge for forsvarlig renhold av port- og gårdsrum samt av felles lofts- og kjellerrum.

Likeså påhviler det utleieren å påse at ro og orden blir overholdt i eiendommen.

Reglene i tredje og fjerde ledd kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

Kap. 3. Leierens plikter.

§ 19. *Leierens vedlikeholdsplikt.*

Leieren skal på egen bekostning innenfor leiligheten eller rummet vedlikeholde låser, nøkler, ruter, gasskraner, vannkraner, servanter, vannklosettskåler, gass- og elektriske badeovner, elektriske kontakter og sikringer samt foreta opstaking av avløpsrør til eget vannlås. Likeså påligger det leieren å vedlikeholde ledninger og innretninger som han har anbragt og utrede utgiftene med ovnsfeiing.

Opstår det i leietiden mangler som det påligger utleieren å avhjelpe og kan utbedringen av disse ikke utstå uten å utsette eiendommen eller leierens gods for åpenbar skade, plikter leieren å søke skaden avverget, om nødvendig uten forutgående varsel til utleieren. Leieren kan kreve sitt utlegg tilbakebetalt, i tilfelle efter reglene i § 40.

§ 20. *Leierens behandling av leid leilighet eller rum.*

Leieren skal behandle leid leilighet eller rum så vel som eiendommen for øvrig med tilbørlig aktsomhet. Han plikter å erstatte all skade som skyldes ham selv, hans husstand, fremleietagere eller andre personer som han har gitt adgang til leiligheten eller uten skjellig grunn til eiendommen for øvrig. Den erstatningsplikt leieren har, omfatter også enhver utgift som følger med utrydding av veggelus, når leieren er skyld i at utøiet er ført inn i huset.

Ved innflytting skal leieren på forlangende fremvise betryggende erklæring for at hans møbler og annet medbragt

16 juni. Nr. 6.

gods ikke er befengt med veggelus, i fall det på stedet er høve til å skaffe slik erklæring. Denne forskrift gjelder på tilsvarende måte om leieren senere fører inn eller tillater ført inn i leiligheten ting som efter sin art kan være befengt med slikt utøi.

§ 21. *Leierens meldeplikt.*

Leieren plikter straks å melde til utleieren enhver skade på leiligheten eller rummet, som må utbedres uten ophold. Annen skade eller mangel, så vel som opdagelse av veggelus og annet utøi, skal han melde uten unødig forsinkelse. Forsømmer leieren pliktig melding taper han sitt mulige erstatningskrav og er ansvarlig for all skade som kommer av forsømmelsen.

I fremleieforhold plikter fremleietager å melde skade eller mangel både til fremleieren og til huseieren.

§ 22. *Leierens ansvar for overholdelse av ordensregler.*

Leieren plikter å følge vanlige ordensregler som utleieren fastsetter til sikring av god husorden og forsvarlig behandling av eiendommen. Han er også ansvarlig for at slike ordensregler blir overholdt av hans husstand og andre i § 20 nevnte personer.

§ 23. *Forandringer i leid leilighet eller rum m. v.*

Leieren må ikke uten utleierens samtykke sette op radioantenne på eiendommen eller foreta forandringer i leid leilighet eller rum så som anbringelse av fast gulvbelegg, fjernelse, flytting eller ombytting av ovner, komfyrer, dører eller lignende.

Hvis utleieren uten rimelig grunn nekter samtykke til opsetning av antenne eller tilkobling til fellesantenne eller til en påkrevd forandring av den art som nevnt i første ledd, kan bygningsrådet efter klage fra leieren tillate forandringen satt i verk. Forsåvidt bygningsråd ikke er oprettet, går klagen til forliksrådet.

Reglene i annet ledd kan ikke fravikes ved avtale.

§ 24. *Leierens bruk av leid leilighet eller rum. Fremleie.*

Uten utleierens samtykke må leieren ikke bruke leid leilighet eller rum på annen måte enn fastsatt eller forutsatt i avtalen.

Heller ikke må fremleie finne sted uten utleierens samtykke. Som fremleie regnes det ikke at leieren tar op i sin husstand sine egne eller ektefellens slektninger i rett opstigende linje, barn, svigerbarn, barnebarn eller søsken. Slik optagelse av familiemedlemmer kan nektes av huseieren eller av utleieren

såfremt helserådet finner at leiligheten er eller blir overbefolket. Bortsett fra slektninger i rett opstigende linje må nye familier — ektefeller med eller uten barn — ikke tas inn uten som midlertidig ophold. 16 juni. Nr. 6.

Regelen i annet punktum av annet ledd kan ikke fravikes ved avtale.

§ 25. *Utleierens adgang til leilighet eller rum.*

Når forholdene krever at utleieren eller noen på hans vegne får eller skaffer sig adgang til leid leilighet eller rum, må leieren finne sig i dette.

Skal leiligheten eller rummet fraflyttes efter opsigelse eller av annen grunn, er leieren pliktig til å gi leiesøkende adgang til besiktelse. Er det ikke sagt i leieavtalen eller senere avtalt når forevisning skal finne sted, kan leieren fastsette tiden, men slik at denne ikke må være ubekvem for leiesøkende og den må være minst én time hver virkedag.

Er ikke leieren til stede og heller ikke noen som hører til hans husstand eller er ansatt hos ham, kan forevisning for leiesøkende uten samtykke av leieren ikke finne sted, med mindre utleieren selv er med eller en som han har gitt fullmakt til det.

§ 26. *Utleierens rett til å foreta reparasjoner m. v.*

Leieren må finne sig i at utleieren:

1. lar foreta vanlige reparasjons- og oppussingsarbeider, med mindre det med skjellig grunn kan kreves at arbeidene utstår til leieforholdet er slutt,
2. med minst to ukers varsel lar ledninger for elektrisk strøm, gass, vann, varme og avløp (herunder ikke avfallssjakter) føre gjennem leiligheten eller rummet,
3. rår over de kjeller- og loftsrum som trenges til å legge inn varmeanlegg. Men leieren kan i dette tilfelle kreve anvist andre rum som er anvendelige til den forutsatte bruk, for så vidt det også efterat varmeanlegg er innlagt er behov for det.

§ 27. *Utleierens rett til å foreta forandringer og nyinnredninger.*

Vil utleieren i eiendommen eller i utleid leilighet eller rum foreta forandringer eller nyinnredninger som ikke går inn under reglene i § 26 og ikke kan utføres uten at de volder leieren vesentlige ulemper, forringer bruksverdien eller medfører leieforhøielse, kan arbeidet ikke settes i verk før leieren er varslet med slik frist, at han kan si op leieforholdet med det varsel som gjelder for dette og flytte fra leiligheten eller rummet innen arbeidet blir påbegynt.

16 juni. Nr. 6.

Hvis leieren av leilighet eller rum som er leid for lengere tid enn ett år, setter sig imot at det blir utført forandringer eller nyinnredninger av den art som er nevnt i første ledd, kan utleieren ved klage til bygningsrådet søke samtykke av rådet til å sette arbeidet i verk før leieforholdet er slutt. Er bygningsråd ikke oprettet, går klagen til forliksrådet. Finner rådet at leieren ikke har grunn nok til å sette sig imot arbeidet, kan rådet gi sitt samtykke, i tilfelle på nærmere vilkår som rådet setter, og uten at den avtalte leie kan forhøies.

Reglene i første ledd kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

Kap. 4. Særlige forskrifter om forretningslokaler, hoteller og andre herberger.

§ 28. *Skilter m. v.*

En leier har i forhold til utleieren rett til å sette op skilter og markiser på murer, dører og vinduer, og lignende, slik som sedvanlig efter virksomhetens og eiendommens art og karakter. Utseendet og plaseringen av disse ting skal godkjennes av huseieren. Nekter huseieren å godkjenne opsettingen, kan leieren klage til bygningsrådet eller, forsåvidt bygningsråd ikke er oprettet, til forliksrådet. Finner rådet at nektelsen savner rimelig grunn, kan det vedta å godkjenne opsettingen med bindende virkning for eieren.

Lysreklame, uthengsskap, automat og lignende må ikke settes op uten huseierens samtykke.

Tredje punktum i første ledd kan ikke fravikes ved avtale.

§ 29. *Utbedring av leide lokaler m. v.*

Utbedring som av hensyn til leierens virksomhet blir påbudt av helseråd, brandstyre, arbeidstilsyn eller annen offentlig myndighet, skal leieren selv koste.

§ 30. *Kontinuerlig forretningsdrift. Leierens enerett.*

Leier av butikk eller bevertningssted plikter å holde forretningen åpen og i forsvarlig daglig drift, undtagen når midlertidig stenging er nødvendig.

Er et lokale utleid til butikk i en bestemt forretningsgren, må eieren ikke leie ut andre rum i samme eiendom til tilsvarende butikklokale eller selv bruke dem til slik virksomhet, dersom dette må antas å ville føre med sig urimelig konkurranse for tidligere leiere.

Kap. 5. Leierens død, separasjon eller skilsmisse. 16 juni. Nr. 6.

§ 31. *Leierens død eller flytting.*

Dør leieren før leieforholdet er slutt, har både utleieren og dødsboet rett til å si op leieavtalen med lovlig varsel til første almindelige flyttedag, selv om avtalen er inngått for lengere tid eller med lengere opsigelsesfrist. Men gjenlevende ektefelle og barn, som ved leierens død hørte til hans husstand og vil overta leieavtale om bolig med rettigheter og plikter, kan i alle tilfelle kreve å tre inn i leieforholdet i avdødes sted. Gjenlevende ektefelle og barn som vil fortsette avdødes virksomhet, har likeens rett til på samme måte å overta leieavtale om forretningslokale med eller uten tilliggende beboelsesrum samt avtale om hotell eller annet herberge med minst fire beboelsesrum til utleie. Underretning om at de rettigheter som er nevnt i annet og tredje punktum i dette ledd kreves gjort gjeldende må meddeles utleieren senest en måned efter dødsfallet.

Var leieavtalen inngått med den ene ektefelle og denne forlater den leide leilighet eller rum, har den annen ektefelle — når denne bor i leiligheten — rett til å fortsette leieforholdet i leierens sted.

Reglene i annet og tredje punktum i første ledd og reglene i annet ledd kan ikke fravikes ved avtale til skade for leierens ektefelle og barn.

§ 32. *Leierens separasjon eller skilsmisse m. v.*

Blir leieren separert eller ekteskapet opløst ved skilsmisse, skal det, hvis ikke partene er enige om å holde spørsmålet utenfor, i bevillingen eller dommen treffes bestemmelse om hvilken av ektefellene skal ha rett til å fortsette leieforholdet. Den ektefelle hvis virksomhet er knyttet til det leide lokale, har krav på å beholde dette og beboelsesleilighet som hører til, med mindre annet blir bestemt i henhold til lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918.

Bestemmelse om ordning av leieforholdet som blir truffet i henhold til foregående ledd eller lov om ektefellers formuesforhold § 4, annet ledd, eller som følger av avtale mellem ektefellene i forbindelse med separasjon, skilsmisse eller ophevelse av samlivet, er bindende for utleieren. Men ektefellene er solidarisk ansvarlige for leien til leietiden er slutt eller til den tid leieforholdet lovlig kan opsies til.

Er spørsmålet om retten til å fortsette leieforholdet av-

16 juni. Nr. 6. gjort i forbindelse med bevilling til separasjon efter ekteskapslovens § 41, kan avgjørelsen innen én måned bringes inn for departementet.

Kap. 6. Leieforholdets ophør.

§ 33. *Leierens overlevering av leilighet eller rum.*

Når leieforholdet er slutt skal leieren overlevere leid leilighet eller rum med tilbehør til utleieren i samme stand som ved overtagelsen, bortsett fra den forringelse som følger av elde, almindelig slit og mangler som det påhviler utleieren å utbedre (jfr. § 18).

Annen forringelse erstattes av leieren. Mangler som leieren er ansvarlig for og som ved anvendelse av vanlig aktsomhet burde vært opdaget av utleieren, kan ikke påberopes av denne, hvis han ikke innen 14 dager efterat leieforholdet er slutt, meddeler leieren at han vil gjøre manglene gjeldende. Dette gjelder dog ikke hvis leieren har handlet svikaktig.

§ 34. *Fast inventar og låser anbragt av leieren.*

Fast inventar, ledninger og lignende som leieren har anbragt eller latt anbringe i leilighet eller rum, må ikke fjernes med mindre leieren bringer leiligheten eller rummet i samme stand som ved overtagelsen. Leierens rettigheter til slikt inventar tilfaller utleieren uten godtgjørelse.

Har leieren anbragt eller latt anbringe og efterlatt låser i dører, er han pliktig til å overlevere utleieren alle nøkler som hører til låsene.

Kap. 7. Tilsidesettelse av kontraktsvilkår m. v.

§ 35. *Nedsettelse av husleie.*

Retten kan efter krav fra en leier sette leien ned til et beløp som efter rettens skjønn er rimelig, i fall den finner at utleieren krever eller mottar en leie som står i misforhold til verdien av den leilighet eller det rum som det gjelder. Likeså kan retten sette ned vederlag for ydelser som henger sammen med leieforholdet. Søksmål kan også reises av den som helt eller delvis betaler husleien for leieren. Ved fastsettelsen av leien tar retten hensyn til eiendommens, leilighetens eller rummets beliggenhet, vedlikehold og utstyr samt til den bruk som skal gjøres av leiligheten eller rummet. Retten kan også ta hensyn til svingninger i det almindelige prisnivå. Under hensyntagen til så vel utleierens som leierens interesser søker retten veiledning i hvad den antar er rimelig markedsleie for lignende leieforhold i tilsvarende strøk.

Blir leien nedsatt, avgjør retten samtidig om leieren kan kreve tilbakebetalt det som han har betalt for meget og i tilfelle fra hvilken tid dette skal skje. Av den leie som er utredet før saksanlegget, kan utleieren dog ikke pålegges å betale tilbake mer enn det som leieren har betalt for meget i det siste år før søksmål blev reist. 16 juni. Nr. 6.

Når det gjelder leilighet eller rum i nye bygninger som er påbegynt efter 1 juli 1939 kan søksmål til nedsetting av leien efter reglene i denne paragraf ikke reises i de første ti år efterat bygget blev påbegynt. Blir leien pålagt i løpet av tiårsperioden, kan imidlertid leiepålegget bringes inn for retten til prøving efter reglene i denne paragraf. Det som her er sagt gjelder også for helt nye leiligheter eller rum som ved påbygging eller gjennemgripende ombygging blir innrettet i eldre bygninger. Leie som er betalt for tiden inntil tiårsfristen er utløpet, undtagen leiepålegg, kan ikke for noen del kreves tilbakebetalt.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 36. *Endring av leievilkår.*

Inneholder en leieavtale for øvrig vilkår som skjønnes å være åpenbart ubillige mot en av partene, kan de av retten kjennes ugyldige. Retten skal herunder ta hensyn både til den ulempe som vedkommende vilkår pålegger den ene part og til den interesse den annen part har i å kreve dem opretholdt.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale.

§ 37. *Opsigelse av leieforhold.*

Opsigelse av leier skal være skriftlig. Er grunnen ikke opgitt, skal det stå i opsigelsen at leieren, når han skriftlig krever det, kan få grunnen til opsigelsen skriftlig oplyst. Efterkommer ikke utleieren kravet innen fem dager efter at det må antas at han har fått kunnskap om det, er opsigelsen ikke rettsgyldig. Reglene i annet og tredje punktum gjelder ikke for forretningslokaler som er leid bort pr. dag, enkelt beboelsesrum, helt møblert leilighet eller del av helt møblert leilighet.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale.

§ 38. *Tilsidesettelse av opsigelse av leiere.*

Retten kan efter krav fra en leier kjenne en opsigelse ugyldig, i fall retten finner at opsigelsen savner fyldestgjørende saklig grunn eller at den vilde virke urimelig. Søksmål må være reist innen 14 dager efterat opsigelsen er mottatt av leieren.

16 juni. Nr. 6.

Er leilighet eller rum leid bort for en viss tid, men ikke for mer enn tre år, og leieren på begjæring ikke får høve til å fortsette leieforholdet, skal reglene i første ledd gjelde på tilsvarende måte, såfremt retten finner at leieforholdet efter de nærmere omstendigheter kan likestilles med leieforhold som utløper på opsigelse. Søksmål må i dette tilfelle være reist innen seks måneder før leietiden er slutt. Gir retten tillatelse til at leieforholdet fortsetter, skal dette for fremtiden være undergitt de vanlige regler om opsigelsesfrister og om adgang til å få opsigelser rettslig prøvet. Som vilkår for at leieforholdet skal fortsette, kan retten efter påstand fra utleieren fastsette at leien fra den tid leieforholdet skulde være slutt efter avtalen, blir forhøid til et beløp som efter rettens skjønn i samsvar med reglene i § 35 utgjør en rimelig leie.

Reglene i denne paragraf gjelder ikke forretningslokaler som blir leid bort pr. dag, enkelt beboelsesrum, helt møblert leilighet eller del av en slik leilighet.

Opsigelse kan ikke av retten kjennes ugyldig:

1. når nedriving eller ombygging av eiendommen fører med sig at utleid leilighet eller rum må fravikes,
2. når leieren skal fratre stilling som hushjelp, vaktmester eller portner i eiendommen,
3. når leieren har leid leiligheten eller rummet i egenskap av arbeidstager ved utleierens bedrift, men skal tre ut av arbeidsforholdet, likevel så at retten skal påse at opsigelsen ikke blir brukt som kampmiddel i arbeidstvist,
4. når staten eller en kommune er utleier og leieren uttrer av statstjenesten eller den kommunale tjeneste eller når en slik leier blir forflyttet eller selv ikke lenger bor i leiligheten eller rummet,
5. når det foreligger vesentlig misligholdelse av leieavtalen fra leierens side.

Opsigelse av leierens ektefelle eller barn som vil fortsette leieforholdet i samsvar med reglene i § 31, kan ikke kjennes ugyldig når det gjelder en leieavtale av den art som er nevnt under nr. 2, 3, og 4.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 39. *Tvungen fravikelse av leilighet eller rum.*

Utkasting på grunn av manglende betaling av leien kan bare kreves hvis leien ikke er betalt innen 14 dager efterat skriftlig påkrav har funnet sted på eller efter forfallsdag. Denne bestemmelse gjelder dog ikke forretningslokaler som blir leid bort pr. dag.

Har leieren reist sak for å få tilsidesatt opsigelse (§ 38),

kan utkasting i henhold til opsigelsen ikke foretas før saken er rettskraftig avgjort. Søksmål til nedsetting av leien (§ 35) er på samme måte til hinder for utkasting på grunn av manglende betaling av leie som er forfalt efterat sak er reist. Retten skal i dette tilfelle når utleieren krever det, sette som vilkår at uomtvistet leie blir betalt og — dersom retten finner det rimelig — at den øvrige leie blir deponert hos namsretten. Beslutning om deponering er endelig. Leieren har også selv rett til å deponere omtvistet leie. Deponering av leie efter rettens beslutning og efter leierens eget tiltak er, når det gjelder spørsmålet om leieavtalen blir misligholdt, å anse som betaling av leien. 16 juni. Nr. 6.

Når det er avsagt dom i sak som omhandlet i foregående ledd, kan retten efter begjæring av utleieren mot eller uten sikkerhetsstillelse gi samtykke til at utkasting skjer. Er dommen påanket, kan slikt samtykke gis av ankedomstolen.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

§ 40. *Leierens rett til å utbedre leilighet eller rum for utleierens regning.*

Er utleid leilighet eller rum ved leieforholdets begynnelse ikke i den stand som leieren kan kreve efter avtale eller efter reglene i § 13, har leieren rett til å utbedre mangelen for utleierens regning. Bortsett fra det tilfelle at det er påtrengende nødvendig at utbedring blir foretatt straks, er slik utbedring betinget av at leieren innen de frister som er fastsatt i § 14, annet og tredje ledd, har krevd mangelen rettet og at utleieren derefter ikke innen rimelig tid selv har sørget for utbedring. Leieren plikter å la enhver utbedring utføre håndverksmessig og på en måte som er økonomisk fullt forsvarlig.

Når arbeidet er utført, kan leieren søke namsretten om samtykke til at den leie som derefter forfaller, skal deponeres. Leieren skal da gi oplysninger om leieforholdet og legge frem opgave over det utførte arbeid og over prisen på dette. Likeså bør leieren legge frem en beskrivelse av og uttalelse om leilighetens eller rummets tilstand før arbeidet blev utført, avgitt av minst én skjønnsmann som for anledningen er opnevnt av herreds- eller byretten i samsvar med reglene i § 12 og § 14 i lov nr. 1 av 1 juni 1917. Finner namsretten at leieren har sannsynliggjort at utleieren plikter å dekke utgiftene ved utbedringen, enten helt ut eller for en del, skal retten samtykke i at leien skal deponeres hos namsretten inntil de deponerte midler utgjør det beløp som namsretten har funnet det sannsynliggjort at utleieren plikter å dekke. Samtidig avgjør retten om leieterminene skal deponeres i sin helhet eller om en

16 juni. Nr. 6.

del skal utbetales til utleieren. Namsrettens avgjørelse av deponeringsspørsmålet er endelig. En slik deponering er, når det gjelder spørsmålet om leieavtalen blir misligholdt, å anse som betaling av leien. Hvis namsretten samtykker i deponering, skal den straks underrette både leier og utleier om dette.

Når en måned er gått efter namsrettens avgjørelse, har leieren rett til å få de deponerte beløp tilbakebetalt, dersom utleieren ikke innen denne frist overfor namsretten har legitimert at han har reist sak om betalingsplikten. Ellers må deponerte leiebeløp ikke tilbakebetales leieren med mindre utleieren samtykker i det eller det foreligger endelig dom for at leieren har rett til beløpet.

Undlater utleieren å reise sak innen nevnte frist, anses han for å ha godtatt kravet med nødvendige omkostninger i den utstrekning som namsretten har funnet kravet sannsynliggjort. Leieren har da høve til å foreta avkorting i leien på samme måte som namsretten har fastsatt for deponeringen.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale til skade for leieren.

Kap. 8. Kommunale vedtekter.

§ 41. *Undtagelsesbestemmelser.*

I vedtekt som må stadfestes av Kongen kan kommunestyret vedta:

1. at reglene i kapitel 7 helt eller delvis skal gjelde i kommunen. Et herredstyre kan fastsette at disse bare skal gjelde for en del av herredet.
2. at reglene i kapitel 7 ikke skal gjelde for leiligheter i hus med 2 leiligheter når eieren bor i huset,
3. at reglene i § 38 ikke skal gjelde for leiligheter i hus med inntil 3 leiligheter når eieren bor i huset,
4. at undtagelsen i § 38, tredje ledd ikke skal gjelde for familier med barn under 16 år, som bor på ett rum,
5. at loven ikke skal gjelde leieavtaler om enkelt beboelsesrum med eller uten tilleggsydelser,
6. at den lovlige opsigelsesfrist skal være en annen enn fastsatt i § 8,
7. at de almindelige flyttedager og fristen for leierens flytting skal være anderledes enn fastsatt i § 9,
8. at bestemmelsene i § 13, første og annet ledd og i § 18, første ledd, helt eller delvis skal være ufravikelige,
9. at leieren delvis skal være fritatt for den vedlikeholdsplikt som er pålagt ham i § 19, første ledd,
10. at regelen i § 8, 5 skal være ufravikelig,

11. at leilighet eller rum som blir brukt til beboelse ikke uten samtykke av formannskapet må omdannes til eller tas i bruk til forretningslokaler. Denne regel gjelder ikke i tilfelle av at det husrum det spørres om, skal være til kontor, butikk, lager eller lignende til bruk for stat eller kommune når slik bruk er uomgjengelig nødvendig. Dette blir i tilfelle av tvist avgjort av vedkommende departement. 16 juni. Nr. 6.

Kap. 9. Prosessuelle bestemmelser.

§ 42. *Innledende forskrifter.*

Tvistemål mellem utleier og leier om leieforhold efter denne lov hører under de almindelige domstoler med mindre saken i henhold til §§ 23, 27 og 28 eller §§ 43—45 skal behandles av bygningsrådet (forliksrådet) eller husleieretten (overskjønnsretten).

Bygningsrådets (forliksrådets) avgjørelser er endelige. For behandlingen i forliksrådet gjelder reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål kap. 21 så langt de høver, men ikke §§ 279, annet punktum, og 288, siste ledd.

Når det er oprettet huseleierett, kan tvister som hører under husleieretten ikke henskytes til voldgift, med mindre avtalen om voldgift er inngått efter at tvist er opstått.

§ 43. *Husleieretten.*

Efter søknad fra et kommunestyre kan Kongen vedta at de tvistemål som er nevnt i § 42, første ledd, og som gjelder leieforhold innen kommunen, skal behandles av en særskilt husleierett. Den skal ha tre medlemmer som med varamenn blir opnevnt av Kongen for tre år.

Rettens formann med varamann blir opnevnt blandt fast utnevnte embedsdommere. De andre medlemmer med varamenn blir opnevnt efter innstilling fra kommunestyret. Av disse skal én være eier av hus som blir leid bort helt eller delvis, den annen leier av bolig. For å tiltre retten i stedet for den sist nevnte når tvisten gjelder forretningslokale, blir det opnevnt en forretningsdrivende som innehar virksomhet i leid lokale og ikke er huseier. Innstillingen fra kommunestyret skal for hver av disse tre grupper omfatte fire personer som er bosatt i kommunen og som fyller vilkårene for å være dommer efter domstollovens § 53. Før innstilling blir avgitt skal huseiernes, leiernes og de forretningsdrivendes foreninger ha fått høve til å komme med forslag. De som blir foreslått må ha erklært sig villige til å motta hvervet. Nærmere regler om fremgangsmåten ved avgivelse av innstillingen, herunder om

16 juni. Nr. 6.

hvilke foreninger som skal ha forslagsrett, blir gitt av vedkommende departement.

Hvor sakmengden gjør det påkrevd, kan husleieretten, når kommunestyret søker om det, efter vedtak av Kongen deles i flere avdelinger hver med en formann og to andre medlemmer, som blir opnevnt efter reglene i foregående ledd.

Når det i medhold av første ledd er eller blir oprettet særskilt husleierett i en kommune, kan Kongen vedta at dens stedlige virkeområde også skal omfatte en eller flere av de tilstøtende kommuner, eller deler av disse, i tilfelle med flere avdelinger av retten. Det skal i så fall gis særskilt innstilling fra hver kommune efter reglene i annet ledd før medlemmer av retten blir opnevnt. Alle kommuner bør så vidt mulig være forholdsmessig representert i domstolen.

Nærmere regler om fordelingen av arbeidet mellem flere avdelinger, om dommernes tjenestgjøring, forfall og tjenestefrihet blir gitt av departementet.

§ 44. *Overskjønnsretten.*

Husleierettens skjønnsmessige avgjørelser efter § 14, næst siste ledd, § 18, jfr. § 14 næst siste ledd, §§ 35, 36 og 38 og § 40, tredje punktum, kan bringes inn for en overskjønnsrett innen 14 dager efterat avgjørelsen er forkynt. For andre avgjørelser av husleieretten gjelder reglene om anke og kjæremål til lagmannsrett i lov om rettergangsmåten for tvistemål.

Overskjønnsretten skal ha en formann samt to medlemmer som representerer huseierinteresser og to som representerer leierinteresser. Om opnevning, innstilling m. v. gjelder reglene i § 43, første og annet ledd, men slik at innstillingen skal omfatte åtte personer for hver gruppe. Er det oprettet felles husleierett for flere kommuner, får forskriftene i fjerde ledd av samme paragrafs siste og næstsiste punktum anvendelse. Departementet kan gi nærmere regler om dommernes tjenestgjøring, forfall og tjenestefrihet.

Overskjønnsrettens avgjørelser kan innen 14 dager efterat avgjørelsen er forkynt, påankes til Høiesterett til ophevelse på grunn av feil i saksbehandlingen eller i rettsanvendelsen. Kjennelser og beslutninger under saksbehandlingen kan påkjæres til Høiesteretts kjæremålsutvalg. Reglene i kapitel 25 og 26 i lov om rettergangsmåten for tvistemål gjelder på tilsvarende måte.

§ 45. *Behandlingsmåten ved husleieretten og overskjønnsretten.*

Lov om domstolene og lov om rettergangsmåten for tvistemål første, annen og tredje del samt kap. 27, gjelder for

husleieretten og overskjønnsretten så langt det høver og ikke annet følger av denne lov. Saksbehandlingen skal påskyndes mest mulig. 16 juni. Nr. 6.

Megling i forliksrådet finner ikke sted. Saksforberedelsen skal være muntlig og foregår for husleierettens formann. Denne skal prøve megling mellem partene i første møte under saksforberedelsen.

Som prosessfullmektig ved behandlingen av de skjønnsmessige spørsmål som er nevnt i § 44, første ledd, har partene adgang til å bruke personer opnevnt av en huseier- eller leierforening som er godkjent av husleieretten.

Er det reist sak om ett eller flere leieforhold i en gård, kan retten på ethvert trin av saken samtykke i at krav mot utleieren fra andre leiere tas op til samtidig behandling.

Når gransking finnes påkrevd, kan retten kreve å få besiktige samtlige leiligheter og rum i en gård, selv om saken bare gjelder et enkelt leieforhold. Det skal på forhånd gis minst 3 dagers varsel til utleieren og til leierne av de leiligheter og rum som ønskes besiktiget.

Når en part helt eller delvis taper saken, kan han ilegges saksomkostninger til motparten i den utstrekning som retten finner rimelig.

Begjæring om overskjønn skal fremsettes for husleierettens formann som snarest mulig sender den til overskjønnsretten med de nødvendige dokumenter og oplysninger. Megling for overskjønnsretten er ikke nødvendig. Inndragning av nye krav i andre tilfelle enn nevnt i fjerde ledd kan bare foregå i den utstrekning som er fastsatt i lov om skjønn m. v. av 1 juni 1917 § 35. Om saksbehandlingen for overskjønnsretten gjelder ellers samme regler som for husleieretten.

Utgiftene til husleierettens og overskjønnsrettens arbeid blir utredet av kommunen. Er retten felles for flere kommuner, fastsetter Kongen hvorledes utgiftene skal fordeles på kommunene. Godtgjørelsen til medlemmene blir fastsatt av vedkommende departement.

For behandlingen av saker efter denne lov erlegges ikke betaling til staten uten hensyn til om saken blir behandlet av husleieretten (overskjønnsretten) eller de almindelige domstoler.

Kap. 10. Lovens ikrafttreden.

§ 46. *Når loven trer i kraft.*

Denne lov trer i kraft 1 juli 1939. § 40 trer dog først i kraft 1 juli 1940.

Den leie som gjelder når § 35 trer i kraft i kommunen, kan retten først sette ned fra den tid leieforholdet kan sies

16 juni. Nr. 6.

op til. Forsåvidt angår leieavtaler som er inngått for en viss tid, kan leien først settes ned når den løpende leietid er ute.

Reglene i § 38 får bare anvendelse på opsigelse som blir gitt efterat § 38 er trådt i kraft i kommunen og på leieavtaler for en viss tid som blir inngått efter dette tidspunkt.

§ 47. *Ophevelse og forandring av eldre lovbestemmelser.*

1. Kanselliplakat av 20 april 1813 holder op å gjelde fra den tid denne lov trer i kraft. Midlertidig lov av 25 juni 1936 om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo (jfr. lov nr. 11 av 24 juni 1938) gis forlenget gyldighet for så vidt angår begjæring om utkasting av leiere som er grunnet på at opsigelse er gitt eller leietiden utløpet før 1 juli 1939.
2. Lov om ektefellers formuesforhold av 20 mai 1927 § 7, første ledd skal lyde:

Under samlivet har hver av ektefellene i forhold til tredjemann rett til på begges ansvar å foreta slike rettshandler for det daglige hushold eller opfostringen av barna som sedvanlig blir foretatt i disse øiemed, herunder avtale om leie av husrum som er bestemt til felles bolig. Samme rett har hustruen med hensyn til rettshandler, som går ut på å skaffe det som er nødvendig til å tilfredsstille hennes særlige tarv overensstemmende med ektefellenes kår og stilling.

16 juni. Nr. 7.

Lov *) [1]) **om fangst av hval.**

Lovens virkeområde.

§ 1. Denne lov gjelder for fangst og ilandbringelse av hval på norsk sjøterritorium og for hvalfangst som drives av norsk statsborger eller innvåner av riket eller av norsk selskap, lag eller stiftelse utenfor norsk sjøterritorium.

Alminnelige bestemmelser.

§ 2. Ingen må drive fangst av bardehval eller fangst av spermhval uten på forhånd å ha meldt det til vedkommende regjeringsdepartement. Meldingen skal inneholde de opplysninger som departementet bestemmer.

Ingen må drive fangst av hval fra landstasjon på Norges kyst uten tillatelse av Kongen. Før tillatelse blir gitt, skal herredstyret der landstasjonen skal ligge, få adgang til å

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 10 juni. Se Ot. prp. nr. 15 og nr. 44. Innst. O. XVI. St.tid., forh. i Ot. s. 510—520; i Lt. s. 114.

uttale seg. Tillatelsen medfører ikke rett til å drive fangst på norsk sjøterritorium. 16 juni. Nr. 7.

Ingen må drive fangst av hval på norsk sjøterritorium uten tillatelse av Kongen eller den han overdrar det til. Tillatelse kan bare gis til fangst av vågehval og mindre tannhval (bottlenos iberegnet).

Fangst av vågehval og mindre tannhval ved avstenging kan dog foregå uten tillatelse. Likeledes kan fangst av følgende arter av mindre tannhval foregå uten tillatelse: Spissnutet delfin (Delphinus delphis), hvitsnutet springer (Delphinus albirostris), hvitskjeving (Delphinus acutus), nise (Phoecaena communis), narhval (Monodon monoceros) og hvitfisk (Delphinapterus leucas).

§ 3. Kongen eller den han overdrar det til, kan fastsette nærmere forskrifter for all fangst som går inn under denne lov. Det samme gjelder fangstutstyret og tilvirkingen av fangsten. I forskriftene kan påbys at hvalen skal nyttes helt ut.

Enhver som er ansvarlig for driften, plikter å søke gjennomført at hvalen blir nyttet så fullstendig som mulig.

Vedkommende regjeringsdepartement kan kreve de opplysninger det finner nødvendig for å dømme om hvorvidt loven og forskriftene er fulgt.

§ 4. Det er forbudt å fange eller drepe:

a) Retthvaler (glatthvaler eller sletthvaler (balaenidae)), herunder gråhvaler.
b) Hvalunger eller hvaler som patter eller hunhvaler som følges av unger eller av hvaler som patter.
   Mindre tannhval er unntatt fra denne bestemmelse.
c) Hval under en størrelse som vedkommende regjeringsdepartement fastsetter.

§ 5. Kongen kan:

a) Forby fangst av hval innenfor bestemte farvann.
b) Begrense fangsten og tilvirkingen av hval til bestemte tider av året, som kan være forskjellige for de forskjellige fangstfelter, ekspedisjoner eller landstasjoner.
c) Begrense fangsten samlet eller for hvert enkelt rederi eller for hver enkelt ekspedisjon eller landstasjon.
d) Begrense fangst- og tilvirkingsmateriellet.
e) Forby norske borgere eller innvånere av riket eller norske selskaper å medvirke til eller delta i fangst av hval som ikke er underkastet like så strenge fredningsbestemmelser og regulerende bestemmelser som de som til enhver tid er gjeldende i henhold til denne lov.

16 juni. Nr. 7.

§ 6. Hval må ikke jages eller skytes i fjord eller våg hvor silde- eller brislingfiske pågår, og ikke nærmere fartøy som driver slikt fiske enn 1 nautisk mil.

§ 7. Hvalbåt som driver fangst for landstasjon på Norges kyst, kan avslutte jakten innenfor sjøterritoriet når en hval som er anskutt utenfor, sleper fast line. Bestemmelsen i foregående paragraf får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Tilvirking av hval må ikke foregå på privat grunn på Norges kyst med mindre eieren eller brukeren på forhånd har samtykket.

Tilvirkingen må heller ikke foregå nærmere tettbebyggelse, offentlige havneområder eller badestrender enn 1000 meter eller under sådanne omstendigheter at den virker sjenerende for andre.

Rester av tilvirket hval må omhyggelig fjernes, men må ikke kastes i havner, sund eller trange fjorder på Norges kyst, og ikke nærmere land enn 1 nautisk mil.

§ 9. På norsk sjøterritorium og innenfor en avstand av 30 nautiske mil fra sjøterritoriets yttergrense er det forbudt å drive fangst av hval på søn- og helligdager fra kl. 0 til kl. 24.

Kongen kan utvide denne bestemmelse til også å gjelde andre områder.

§ 10. Fartøy som har utstyr for fangst av vågehval, må bare nyttes til silde- og brislingfiske såfremt kanoner og harpuner er brakt i land eller stuet bort under dekk.

§ 11. Kongen eller den han overdrar det til kan utferdige nærmere regler for kontrollen med at denne lov og de forskrifter som gis, blir overholdt og kan pålegge fangstekspedisjoner og hvalbåter å ta med offentlig kontrollør.

§ 12. Eier av kokeriskip eller hvalbåt som leies ut — innenlands eller utenlands — er ansvarlig for at denne lov og de forskrifter som gis, blir overholdt. Utleieren er også ansvarlig for betaling av avgifter som er pålagt i medhold av denne lov.

§ 13. Vedkommende regjeringsdepartement kan gi særskilt tillatelse til å fange, drepe eller tilvirke hval i vitenskapelig øyemed på de vilkår som departementet fastsetter.

§ 14. For tillatelse til å drive fangst av hval fra landstasjon og fangst av vågehval og mindre tannhval i henhold til § 2, 2net og 3dje ledd, skal det betales en avgift som Kongen fastsetter.

Avgiften skal avsettes til et fond som skal brukes til å dekke utgiftene til kontrollen med fangsten og til undersøkelser av interesse for hvalfangsten ved Norges kyst. Avgiften fra landstasjonene skal for øvrig etter nærmere bestem-

melse av Kongen eller den han overdrar det til, brukes til å sikre vedkommende anleggskommunes økonomiske interesser. 16 juni. Nr 7.

§ 15. Kongen kan med samtykke av Stortinget bestemme at det skal betales en avgift av inntil 3 kroner pr. fat (à 170 kg) tilvirket olje av all fangst som går inn under denne lov, unntatt fangst av vågehval og mindre tannhval i henhold til § 2, 3dje og 4de ledd.

Av avgiften skal inntil 2 kroner og 80 øre pr. fat avsettes til et sikringsfond for fangstekspedisjonenes besetninger og hvalfangstselskapenes funksjonærer. Kongen gir nærmere forskrifter om anvendelsen av fondet med godkjennelse av Stortinget. Kongen kan bestemme at landstasjoner skal være fritatt for avgiften til sikringsfondet.

Resten av avgiften inntil 20 øre pr. fat skal etter nærmere bestemmelse av Kongen avsettes til et fond som skal brukes til dekning av utgiftene til kontrollen med fangsten og til vitenskapelig forskning eller praktiske undersøkelser av interesse for norsk hvalfangst.

Avgiften betales til vedkommende regjeringsdepartement, som gir forskrifter om innbetalingen.

Kongen kan i særlige tilfelle ettergi avgiften.

Ansettelsesvilkår for skyttere og mannskap.

§ 16. Skyttere og mannskap på flytende kokerier, landstasjoner og hvalbåter skal ansettes på slike vilkår at deres avlønning utenom fast lønn i vesentlig grad avhenger av arten, størrelsen og utbyttet av den fangede hval, ikke bare av antallet av fangede dyr. Kongen kan bestemme at det skal stilles sikkerhet for mannskapenes tilgodehavende.

Part eller vederlag, beregnet etter arbeidsresultatet, må ikke betales skyttere eller mannskap på hvalbåter for hval som det er forbudt å fange, selv om det foreligger unnskyldende omstendigheter.

Forbud mot å bringe i land hval eller deler av hval.

§ 17. Det er forbudt å bringe i land i Norge hval eller deler av hval som ikke er fanget av en ekspedisjon som har meldt sin virksomhet i henhold til § 2, 1ste ledd, eller av en konsesjonshaver i henhold til § 2, 2net og 3dje ledd, eller som er unntatt fra bestemmelsen om konsesjon i henhold til § 2, 4de ledd, eller er fanget etter særskilt tillatelse av vedkommende regjeringsdepartement i henhold til § 13.

Vedkommende regjeringsdepartement kan dispensere fra denne bestemmelse.

16 juni. Nr. 7.

§ 18. Bestemmelsene i denne lov skal ikke være til hinder for at en bemektiger seg og nyttiggjør hval som har løpt seg selv på grunn eller er drevet i land eller finnes drivende i sjøen.

Hval som finnes drivende i sjøen eller som er drevet i land på strand som ikke er undergitt privat eiendomsrett, tilhører finneren, såfremt denne setter seg i besittelse av hvalen.

Hval som er drevet i land på privat strand, tilhører brukeren av grunnen. Har en annen beviselig funnet hvalen, kan han utnytte den mot å godtgjøre brukeren halvparten av det utbytte han har hatt av hvalen.

Forbud mot salg, utleie m. v. til utlandet.

§ 19. Hvalbåt eller skip som er innredet til kokeri for hvalfangst, og som er innført i det norske skipsregister, må ikke uten samtykke av vedkommende regjeringsdepartement ved frivillig salg, tvangssalg, utleie eller på annen måte overdras til eller stilles til rådighet for andre enn norske statsborgere. Dette gjelder selv om kokeriapparaturen er fjernet. På samme måte er det forbudt å overdra part i sånne skip eller aksje i selskap som eier sånne skip til andre enn norske statsborgere, såfremt mindre enn seks tiendedeler av grunnkapitalen eies, eller etter overdragelsen ville eies, av norske statsborgere. Ved anvendelsen av denne paragraf regnes like med norske statsborgere staten, innretninger og fond som styres av staten, norske kommuner og norske sparebanker, korporasjoner og stiftelser som har helt norsk styre med sete i Norge og hvis formål er almennyttig, samt aksjeselskaper når selskapets hovedkontor og styrets sete er i Norge og styret består av her i riket bosatte norske statsborgere som er aksjeeiere, samt når dessuten aksjer for minst seks tiendedeler av aksjekapitalen eies av norske statsborgere. Like med aksjeselskaper regnes kommandittaksjeselskaper, således at det som er bestemt om aksjeselskapers styre og aksjekapitalen, for kommandittaksjeselskaper gjelder de ansvarlige medlemmer og kommandittkapitalen.

§ 20. Overdragelse i strid med § 19 må ikke registreres. Skip som tilhører et selskap må ikke slettes av skipsregistret på grunn av en overdragelse av aksje i selskapet i strid med forbudet i § 19.

Straffe- og inndragningsbestemmelser.

§ 21. Overtredelse av denne lov eller av forskrifter som er utferdiget i medhold av loven, straffes med bøter eller med fengsel i inntil 3 måneder. Det samme gjelder medvirkning.

Ulovlig gjort fangst eller dens verdi kan inndras etter reglene i straffelovens § 36. Det samme gjelder fangstredskaper som er brukt i strid med loven eller gitte forskrifter. 16 juni. Nr. 7.

§ 22. Denne lov trer i kraft straks.

Fra samme tid oppheves lov angående rett til hval av 22 mai 1869, lov om hvalfangst av 1 februar 1924 og lov om fangst av bardehval m. v. av 14 juni 1935 nr. 4 med tilleggslover av 16 juli 1936 nr. 12, 23 april 1937 nr. 4 og 25 juni 1937 nr. 25.

Lov*) [1]) om endring i lov om boligsparelag av 10 juli 1936. 16 juni. Nr. 8.

I.

I lov om boligsparelag av 10 juli 1936 skal følgende bestemmelser lyde slik:

§ 52. Når Kongen eller vedkommende departement i henhold til §§ 50 og 57, annet ledd, har fattet beslutning om å stanse et lags virksomhet, skal skifteretten etter forlangende av vedkommende departement sette laget under avvikling og oppnevne en eller flere menn til å foreta avvikling på lagets bekostning under skifterettens kontroll. Under vilkår som nevnt i konkursloven § 14 annet ledd kan retten samtidig oppnevne en eller flere revisorer. Dersom den finner det ønskelig, kan retten også oppnevne en kontrollkomité som omhandlet i lov om offentlig administrasjon av banker av 17 juli 1925 § 2, jfr. § 28.

Bestemmelsene om oppnevning i konkursloven § 14 og §§ 21—22 gjelder tilsvarende; likeså bestemmelsene i konkursloven 1 kapitel om registrering, kunngjøring, tinglysing og underretning til fordringshaverne, dog således at registrering kun finner sted hvis skifteretten anser det nødvendig.

Lagets styre og andre myndigheter trer ut av funksjon under avviklingen. Men de plikter å bistå lederen av avviklingen og gi ham, revisor, kontrollkomitéen og skifteretten alle opplysninger de trenger. Lederen av avviklingen kan innkalle medlemsmøte i laget.

Som nye paragrafer etter § 52 innskytes:

§ 52 a. Under avviklingen gjelder bestemmelsene i bankadministrasjonsloven §§ 33—37 og 41 tilsvarende, med de endringer som følger av denne lov. Det samme er tilfelle med bestemmelsene i konkursloven 2 og 4 kapitel og §§ 56, 96,

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 10 juni. Se Ot. prp. nr. 66. Innst. O. nr. 134. St.tid., forh. i Ot. s. 509—510; i Lt. s. 114.

16 juni. Nr. 8. 98—104, 107, 116, 120—122, 127 og 129—134. Rettens kjennelse om å sette laget under avvikling trer da i stedet for konkursåpningen. Den eller de oppnevnte ledere av avviklingen trer i stedet for administrasjonsstyret i en bank i likvidasjon under offentlig administrasjon og i stedet for bestyreren i et konkursbo; kontrollkomitéen trer i stedet for kreditorutvalget i et konkursbo; og skifteretten trer i stedet for den dømmende kommissær i en bank i likvidasjon under offentlig administrasjon.

Fristene i konkursloven §§ 42—46 regnes fra den dag da det offentlige har besluttet å stanse lagets virksomhet, for så vidt de ikke er utløpet når denne paragraf trer i kraft.

§ 52 b. Når det offentlige har truffet slik beslutning som nevnt i § 52, kan det ikke åpnes konkurs i lagets bo, selv om begjæring er framsatt tidligere. Fra samme tid er adgangen til tvangsfullbyrdelse overfor laget stengt i samme utstrekning som ved konkurs.

Vedkommende departement kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføring av reglene om avvikling etter denne lov.

§ 55. Tillits- eller tjenestemenn som overtrer bestemmelsene i denne lov eller forskrifter som er utferdiget med hjemmel i loven eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder for så vidt ikke handlingen går inn under noen strengere straffebestemmelse. Viser han grov uforstand i utførelsen av sitt verv, straffes han med bøter.

Med bøter straffes også den som ved uriktige eller villledende angivelser søker å verve medlemmer til laget.

Når et lag er satt under avvikling etter § 52, gjelder bestemmelsene i straffeloven § 289 tilsvarende.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Kongen kan bestemme at boligsparelag som er tatt under konkursbehandling før lovens ikrafttreden, skal gå over til avvikling etter reglene i denne lov.

16 juni. Nr. 9. **Lov** *) [1]) **om Studentsamskipnaden i Oslo.**

§ 1. Alle studerende ved Universitetet i Oslo, som er innskrevet ved et fakultet eller studerer for å melde seg til en eksamen ved Universitetet, er pliktig til å være medlem av en organisasjon «Studentsamskipnaden i Oslo».

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 12 juni. Se Ot. prp. nr. 24. Innst. O. XVIII. St.tid., forh. i Ot. s. 547—556; i Lt. s. 115.

Samskipnaden har til oppgave å hjelpe fram studentenes økonomiske kår og deres kulturelle og kroppslige utvikling under studiet. 16 juni. Nr. 9.

Studentene betaler til samskipnaden en semesteravgift i samsvar med de forskrifter Kongen gir etter § 3 i denne lov. Dessuten får Studentsamskipnaden for hvert år til disposisjon det beløp av immatrikuleringsavgifta som overstiger kr. 35 000.

Kongen bestemmer om studerende ved andre vitskapelige høgskoler i Oslo skal være tilsluttet Studentsamskipnaden.

§ 2. Studentsamskipnadens styre er:

a. Fellesutvalget som representerer Studentsamskipnaden overfor andre studentsammenslutninger av liknende art.

b. Et økonomistyre, valt dels av Fellesutvalget, dels av Det akademiske kollegium, dels av vedkommende regjeringsdepartement, etter regler som fastsettes av Kongen.

Kongen fastsetter de endringer i reglene for styrets sammensetning som finnes påkrevd ved at Studentsamskipnaden kommer til å omfatte studenter utenfor Universitetet, i tilfelle Kongen etter § 1 i denne lov treffer slik beslutning.

§ 3. Semesteravgifta skal betales i begynnelsen av hvert semester. Blir den ikke betalt får vedkommende ikke adgang til Universitetets kurser og øvinger og til å melde seg til noen eksamen ved Universitetet.

Kongen fastsetter størrelsen av semesteravgifta og gir nærmere forskrifter om innkrevingsmåten og om fritaking for og ettergiing av avgift. Avgifta må ikke endres uten at fellesutvalg og kollegium med vanlig flertalls avgjerd har uttalt seg for det.

§ 4. Kongen fastsetter nærmere føresegner om hvordan samskipnaden skal styres, og de føresegner som ellers finnes påkrevd til å gjennomføre denne lov.

§ 5. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Lov *) [1]) om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl. 16 juni. Nr. 10.

§ 1. Det er forbudt å tilvirke potetmjøl uten løyve av Kongen eller den han gir fullmakt. Unntatt herfra er tilvirkning av potetmjøl til bruk i egen husholdning.

§ 2. Den som etter § 1 får løyve til å tilvirke potetmjøl, må rette seg etter de forskrifter og påbud som blir gitt i

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.vedtak 12 juni. Se Ot. prp. nr. 11. Innst. O. XVII. St.tid., forh. i Ot. s. 556—563; i Lt. s. 115—120.

16 juni. Nr. 10. samhøve med denne lova og underkaste seg den kontroll som blir fastsatt.

§ 3. Kongen eller den han gir fullmakt kan gi regulerende forskrifter om tilvirkernes innkjøp av poteter og om produksjon og omsetning av potetmjøl.

Herunder kan mellom anna treffes avgjerd om

1. Priser og andre forretningsvilkår og om adgang til levering av poteter.
2. De krav som skal stilles til produktenes kvalitet.
3. Avgrensning av tilvirkernes årlige produksjon og salg av potetmjøl.

Videre kan tilvirkerne pålegges å omsette sin produksjon av potetmjøl gjennom en salgsorganisasjon med lover godkjent av departementet.

§ 4. Utgiftene ved kontroll og ved den i § 3 nevnte salgsorganisasjon skal tilvirkerne svare etter regler som vedkommende departement fastsetter.

§ 5. Vedkommende departement gir de nærmere forskrifter til gjennomføring av denne lova, herunder om kontrollen med tilvirkning og omsetning m. v.

§ 6. Brott på denne lova eller på forskrifter og påbud som blir gitt i samhøve med lova straffes med bøter inntil 100 000 kroner eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge deler. På samme måte straffes forsøk.

§ 7. Denne lova trer i kraft fra den dag Kongen fastsetter.

16 juni. **Kongelig resolusjon.**

1. Det tillates at det i Vestre Jakobselv i Vadsø prestegjeld i Hålogaland bispedømme på den utsette tomt oppføres et kapell etter planer som er utarbeidet av riksarkitekten. Hålogaland stiftsdireksjon gis fullmakt til å samtykke i mindre endringer i planene som under arbeidets gang måtte vise seg ønskelige eller nødvendige.

2. Det tillegges kapellet — som blir å benevne Vestre Jakobselv kapell — inntil videre 6 gudstjenester for året etter Hålogaland biskops nærmere avgjerd.

16 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I. I medhold av § 1 i lov om fiske med bunnslepenot (tråI) av 17 mars 1939 gis følgende tillatelser til fiske med bunnslepenot (tråI) utenfor norsk sjøterritorium med fartøy over 50 bruttotonn:

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

1. A/S Bergens Fiskeriselskap, Bergen, med S/T «Kelt» (367 br. tonn). 16 juni.
2. A/S Nordhavet, Kristiansund N., med S/T «Nordhav I» (643,69 br. tonn).
3. A/S Nordhavet, Kristiansund N., med S/T «Nordhav II» (425 br. tonn).
4. A/S Angle, Kristiansund N., med S/T «Angle» (395 br. tonn).
5. A/S Heinsa, Kristiansund N., med S/T «Borgenes» (289,05 br. tonn).
6. Nordland Fiskeeksport A/S, Bodin, med S/T «Børtind» (328 br. tonn).
7. A/S Nordland Havfiske, Bodin, med S/T «Svalbard II» (270 br. tonn).
8. A/S D/S Vestfart, Bodin, med S/T «Trawl I» (163 br. tonn).
9. A/S Harstad Trålerselskap, Harstad, med S/T «Ertnan» (244 br. tonn).

Tillatelsene gjelder inntil videre og gis på følgende vilkår:

1. Fangsten kan bare tilvirkes som saltfisk eller klippfisk, og fisken må saltes ombord utenfor sjøterritoriet.
2. For hver tur innsendes det til Fiskeridirektøren på fastsatt skjema oppgave over fangsttid, fangststed, fangstens størrelse (mengde av hver ilandbrakt fiskesort og mengde av fisk kastet overbord) samt øvrige fiskeprodukter. Enn videre oppgave over salgspris (verdiutbytte).
3. Handelsdepartementet kan fastsette nærere bestemmelser og i den utstrekning forholdene tilsir forandre de fastsatte vilkår og fastsette nye vilkår for fortsatt tillatelse.
4. Til dekning av utgiftene ved kontrollen med trålerne betales en avgift som fastsettes av Handelsdepartementet.
5. Tillatelsen kan ikke overdras. Ved overdragelse av fartøyet bortfaller tillatelsen.

II. Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette den i nevnte lovs § 1, 5 ledd omhandlede avgift.

III. Overtredelse av disse bestemmelser straffes overensstemmende med nevnte lovs § 12.

Kongeleg resolusjon *). 16 juni.

I samhøve med §§ 4 og 5 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer vert gjevi føresegner om avgift på omsetnaden av saukjøt.

Føresegnene lyder så:

1. Av alt sauslakt som går gjennom konmmunal eller annen offentleg kjøtkontroll til gransking, skal det betalast

*) Kunngj. 22 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 23.

16 juni. avgift til fremjing av omsetnaden av saukjøt i samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer.

Avgift skal ikkje betalast av slakt som vert heilt ut vraka eller som vert innført frå utlandet.

Avgifta vert sett til kr. 0,50 for kvart slakt eller lut av eit slakt som går gjennom dei ovannemnde kontrollstadene i tida frå og med 1 juli 1939 til og med 30 juni 1940.

Same avgifta skal i den nemnde tidbolken også betalast av alle som leverar saukjøt til nedsalting eller som driv nedsalting av saukjøt. Unnateki er saukjøt som vert salta til eige bruk.

2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

16 juni. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet, hvori departementet i henhold til lov av 18 juli 1917, § 3, bokstav a, fastsetter følgende nye regler om de priser som skal legges til grunn ved beskatningen av motorvogner som registreres første gang her i riket 1 juli d. å. eller senere:

1. For vogner som er representert ved forhandler her i riket setter en prisen i samsvar med den faste listepris ved salg her i iriket pr. 1 juli i det år som vognmodellen har sitt listepris som gjaldt i produksjonslandet pr. 1 juli i modell- legges dog den listepris til grunn som gjaldt ved registreringen.
2. For andre vogner setter en prisen i samsvar med den listepris som gjaldt i produksjonslandet pr. 1 juli i modellåret, med tillegg av vanlig toll og frakt.
3. Lar prisen på en vogn seg ikke fastsette etter disse regler setter en den skjønnsmessig i samsvar med prisen på vogner av tilsvarende kvalitet og klasse, om nødvendig etter uttalelse fra distriktets bilsakkyndige.

16 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at avgifta på omsetnaden av saukjøt i tida frå og med 1 juli 1939 til og med 30 juni 1940 vert å krevja inn etter dei reglar som er fastsette i skriv frå Landbruksdepartementet dagsett 13 juli 1934.

16 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om tilleggsbestemmelse om vernskog i Øvre Rendal herred, Hedmark fylke.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 19 juni.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Brasil 8 juni 1939 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende overenskomst *) til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter, Genève 11 oktober 1933.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om forbud mot motorvognkjøring på Innlandet i Kristiansund. 19 juni.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om endringer i politivedtekten for Hamar: 20 juni.

Kunngjøring ***) fra Landbruksdepartementet. 20 juni.

I medhold av § 15 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer, jfr. samme lovs § 16 og kongelig resolusjon av 2 juni 1939 fastsettes følgende

Alminnelige bestemmelser om trikinose.

§ 1. Når det måtte vise seg at et husdyr har fått trikinose plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med dyret straks å melde fra om det til en veterinær, politimesteren eller lensmannen (se lovens § 14).

§ 2. Når trikinose er konstatert i en husdyrbesetning (herunder også hund og katt samt pelsdyr i fangenskap) blir stedets eller gårdens besetning av dyr, som kan angripes av denne sjukdom, i sin helhet å anse som smittet av trikinose.

§ 3. Det er forbudt å føre levende svin som antas angrepne av trikinose eller som er fra smittet besetning (§ 2) bort fra stedet, med mindre de selges til slakt og føres direkte til et kommunalt slaktehus eller eksportslakteri hvor det er kjøttkontroll og slaktet kontrolleres etter de direktiver for trikinundersøkelse som Veterinærdirektøren fastsetter, jfr. §§ 1 og 2 i lov av 27 juni 1892 med tilleggslover om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. samt § 11 i plakaten av 4 august 1911 med forandringer om innførsel og kontroll av ferskt kjøtt. Slakt av svin som antas angrepne av trikinose eller som er fra smittet besetning (§ 2) kan heller ikke omsettes med mindre det enten sendes til en kjøttkontrollstasjon som nevnt, og det til den gis opplysning om forholdet eller det utenfor et kjøttkontrollområde følger med slaktet attest fra en veterinær om at det etter å være undersøkt i henhold

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 542.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
***) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

20 juni. til Veterinærdirektørens direktiver for trikinkontroll er erklært fri for trikinose. Hund og katt samt pelsdyr i fangenskap som antas angrepne av trikinose eller som er fra smittet besetning (§ 2), tillates ikke ført bort fra vedkommende sted uten tillatelse fra Veterinærdirektøren.

§ 4. Dyr som er døde eller avlivet på grunn av trikinose skal straks brennes eller på annen tilsvarende måte destrueres (lovens §§ 9 og 22). På samme måte skal det forholdes med skrottene av alle pelsede dyr i en smittet pelsdyrbesetning (§ 2).

Rensning og desinfeksjon skal foretas på den måte og i den utstrekning som vedkommende veterinær bestemmer (lovens § 22).

§ 5. Veterinærdirektøren kan utferdige nærmere regler til gjennomføring av disse betemmelser og kan for kommune(r) eller del av kommune(r) som er smittet av trikinose bl. a. påby at levende svin som aktes omsatt til slakt eller slakt av svin som aktes omsatt, skal sendes til de slaktehus og (eller) kjøttkontrollstasjoner og til den trikinundersøkelse som i § 3 bestemt.

§ 6. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

§ 7. Overtredelse av disse bestemmelser eller bestemmelser og påbud som er gitt i medhold av dem er straffbar, jfr. § 27 i den nevnte lov av 14 juli 1894 med tilleggslover.

21 juni. **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet.

4-årige valgperioder for menighetsrådenes og bispedømmerådenes medlemmer.

Ved lov nr. 6 av 12 mai 1939 er det fastsatt:

«I lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 med senere tilleggslov skal § 3, 5 ledd lyde:

Medlemmer av menighetsrådet velges av og blant de kirkelige stemmeberettigede for en tid av 4 år.

I lov om bispedømmeråd for den norske kirke av 16 juni 1933 skal § 1 lyde:

I hvert bispedømme skal der være et bispedømmeråd som består av biskopen og fire valte medlemmer. Av disse velges en geistlig med varamann av bispedømmets prester i selvstendig embete og tre legmenn med to varamenn av bispedømmets menighetsråd, samtlige for en tid av 4 år.»

Lovvedtaket er i samsvar med den odelstingsproposisjonen som ligger til grunn. En legger ved et avtrykk av denne (Ot. prp. nr. 22 for 1939).

Det går fram av denne at de nåværende medlemmer av menighetsråd og bispedømmeråd er pliktige til å fortsette i disse ombud inntil 1 januar 1941. Kirke- og skolenemnda i

Stortinget har sagt seg enig i dette. Om funksjonstida for de nåværende fellesrådene har departementet sagt dette i proposisjonen: 21 juni.

«Samstundes vil departementet gjøre merksam på at også de nåværende fellesrådene — hvor slike finnes i samsvar med menighetsrådslovens § 10, 3 ledd — skal fungere til 1 januar 1941.»

Også dette har Kirke- og skolenemnda sagt seg enig i.

I samsvar med dette skal valg på menighetsråd og bispedømmeråd holdes neste gang høsten 1940.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Langenes herred, Nordland fylke. 21 juni.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Stokke herred, Vestfold fylke. 21 juni.

Skriv) frå Landbruksdepartementet om føresegn om vernskog i Fjotland herad, Vest-Agder fylke. 21 juni.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om nye vernskoggrenser for Alvdal herred, Hedmark fylke. 22 juni.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn innen Eidskog herred, Hedmark fylke. 22 juni.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om formues- og inntektsskatt til statskassen for budsjettterminen 1 juli 1939 til 30 juni 1940. 23 juni.

A.

§ 1. For budsjett-terminen fra 1 juli 1939 til 30 juni 1940 erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.
b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7, 1ste ledd.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
***) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
[1]) St.vedtak 16 juni. Se St.prp. nr. 1 kap. 2001. Budsjettinnst. S. nr. 180. St.tid. s. 1543—1554.

23 juni. c. Fondsskatt med 6,5 pct. av den del av selskapets inntekt som ikke tildeles aktionærene (parthaverne) som utbytte, i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7, 2net ledd.

II. A. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforeninger (landsskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første kr.	10 000 kr.	0,30	av hvert tusen kr.
— næste »	40 000 »	0,50	—»—
— — »	50 000 »	1,00	—»—
— — »	50 000 »	1,50	—»—
— — »	50 000 »	2,00	—»—
— — »	100 000 »	2,50	—»—
— — »	200 000 »	3,00	—»—
— — »	500 000 »	3,50	—»—
— — »	1 000 000 »	4,00	—»—
— — »	2 000 000 »	5,00	—»—
— overskytende beløp	»	6,00	—»—

b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntektens antatte beløp:

av de første kr.	4 000	2	pct.
av de næste »	4 000	4	»
—»— »	4 000	6	»
—»— »	6 000	8	»
—»— »	7 000	10	»
—»— »	10 000	12	»
—»— »	15 000	14	»
—»— »	20 000	16	»
—»— »	20 000	18	»
—»— »	20 000	20	»
—»— »	30 000	22	»
—»— »	30 000	24	»
—»— »	30 000	26	»
—»— »	50 000	28	»
av det overskytende beløp		30	»

II. B. Av boligselskaper som går inn under § 8, annet ledds annet punktum i lov av 13 juli 1921 (tilleggslov av 24 februar 1939):

a. Formuesskatt med 2 av hvert tusen.

b. Inntektsskatt med 10 pct. av inntektens antatte beløp.

III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.

b. Inntektsskatt med 14 pct. av inntektens antatte beløp, dog således, at der bare svares 6 pct. skatt av den del av inn-

tekten, som avsettes til sikkerhetsfond, inntil fondet har nådd grenseverdien, jfr. lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 nr. 1 § 79. 23 juni.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper undtatt forsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.

b. Inntektsskatt med 25 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av utenrikske tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, lignes særskilt):

Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

a. Formuesskatt: som efter II a.

b. Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 7 erlegges:

av de første	kr.	3 000	1,6 pct.
av de næste	»	3 000	3,2 »
—»—	»	3 000	4,8 »
—»—	»	5 000	6,4 »
—»—	»	6 000	8,0 »
—»—	»	8 000	9,6 »
—»—	»	10 000	11,2 »
—»—	»	12 000	12,8 »
—»—	»	15 000	14,4 »
—»—	»	20 000	16,0 »
—»—	»	30 000	17,6 »
—»—	»	30 000	19,2 »
—»—	»	30 000	20,8 »
—»—	»	50 000	22,4 »
—»—	»	50 000	24,0 »
—»—	»	50 000	25,6 »
—»—	»	50 000	27,2 »
—»—	»	50 000	28,8 »
—»—	»	50 000	30,4 »
—»—	»	50 000	32,0 »
—»—	»	50 000	33,6 »
—»—	»	100 000	35,2 »
—»—	»	100 000	36,8 »
—»—	»	100 000	38,4 »
av det overskytende beløp			40,0 »

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler,

23 juni. pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten; herredskommuner imidlertid med den undtagelse, som følger av lov av 22 februar 1921 § 27, jfr. §§ 36, 45 og 48. Når familiestiftelser og andre formuesmasser efter landskattelovens § 27, byskattelovens § 22, ilignes formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyter lønn av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av utenrikske tjenestemenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl ilignes skatt til staten av formue og inntekt.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved statsskattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd). De i landskattelovens § 23, byskattelovens § 18, begges annet ledd, omhandlede skattepliktige skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende selskaps kontor er, eller hvor bestyrelsen foregår. Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl skattlegges i det distrikt, hvor kontoret (hovedkontoret) er, eller hvor bestyrelsen foregår.
b. Har noen, som av den norske stat oppebærer lønn, hvorav han er skattepliktig, tatt ophold i utlandet, skattskrives han i Oslo skattedistrikt. Ved ligningen i dette distrikt medtas for utenrikske tjenestemenn, som er norske statsborgere, også formue i og inntekt av aktier, hvorfor vedkommende lignes særskilt.
c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skattskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.
d. Når noen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den

godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsan- 23 juni.
settelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5 000 er skattefri. Formuer på kr. 5 000 og derover, men under kr. 20 000, tilhørende skattepliktige som efter § 7 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, blir blott å skattlegge forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 7 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 20 000 og derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2000 er skattefri. Skattepliktig, som efter § 7 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1000.

I utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (§ 1 V) ilignes skatt, når inntekten — ansatt underett for samtlige aktionærer eller i tilfelle ved særskilt ligning — utgjør minst kr. 100.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Det fremkomne skattebeløp blir å avrunde således at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøies til det nærmeste antall hele kroner.

§ 7. Ved ansettelsen til skatt av de i § 1 VI omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, dog således, at hustru alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 900, i 2nen klasse kr. 1 400, i 3dje klasse kr. 1 800, i 4de klasse kr. 2 200, i 5te klasse kr. 2 600, i 6te klasse kr. 3 000, i 7de klasse kr. 3 400 og i 8de klasse kr. 3 800.

Har noen større forsørgelsesbyrde enn det utkreves for å bringe ham op i 8de klasse, forhøies det til hans inntekt svarende beløp i 8de klasse med kr. 400 for hver overskytende forsørget person.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav b og c og lov av 13 juli 1921 § 5) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn, men som ikke har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 8. I øvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skattelover, derunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt på inntekt og formue med senere tilleggslover.

23 juni.

B.

For budsjett-terminen 1 juli 1939 til 30 juni 1940 skal ved siden av den almindelige formues- og inntektsskatt erlegges en særskilt kriseskatt til staten. Skatten blir å utligne som tillegg til den almindelige inntektsskatt til staten og i overensstemmelse med de for denne gjeldende regler. Den erlegges av nedennevnte skattepliktige således:

1. Innenlandske selskaper (A § 1 I):
   Inntektsskatt med 5,4 pct.
2. Sparebanker, forbruks- og innkjøpsforeninger (A § 1 II):
   a. Den efter reglene under A beregnede inntektsskatt forhøies med 27 pct.
   b. Inntektsskatt med 2,7 pct. av den antatte inntekt.
3. Gjensidige livsforsikringsselskaper (A § 1 III):
   Inntektsskatt med 5,4 pct.
4. Utenlandske selskaper (A § 1 IV):
   Inntektsskatt med 2 pct.
5. I utlandet bosatte aktionærer (A § 1 V):
   Inntektsskatt med 2 pct.
6. Andre skattepliktige (A § 1 VI):
   Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp erlegges:

av de første	kr.	3 000	1,0 pct.
av de næste	»	2 000	2,0 »
—»—	»	1 000	2,7 »
—»—	»	3 000	4,0 »
—»—	»	5 000	5,4 »
—»—	»	6 000	6,7 »
—»—	»	8 000	7,3 »
—»—	»	10 000	7,8 »
—»—	»	12 000	8,4 »
—»—	»	15 000	8,9 »
—»—	»	20 000	9,4 »
—»—	»	30 000	10,0 »
—»—	»	30 000	10,5 »
—»—	»	30 000	11,1 »
—»—	»	50 000	11,6 »
—»—	»	50 000	12,1 »
—»—	»	50 000	12,7 »
—»—	»	50 000	13,2 »
—»—	»	50 000	13,8 »
—»—	»	50 000	14,3 »
—»—	»	50 000	14,8 »
—»—	»	50 000	15,4 »
—»—	»	100 000	15,9 »
—»—	»	100 000	16,5 »
—»—	»	100 000	17,0 »
av det overskytende beløp			17,5 »

C. 23 juni.

Den skatt på inntekt som fremkommer efter forskriftene under bokstav A og B foran, forhøies med 10 pct.

Tillegget blir å avrunde i samsvar med avsnitt A § 6.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om ekstraordinær skatt til staten av formue for budsjettterminen 1 juli 1939 til 30 juni 1940. 23 juni.

§ 1. For budsjett-terminen 1939—40 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue etter følgende regler:

a. Personer (boer) som er skattepliktige etter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav a og c, samt personer som er skattepliktige etter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de	første	kr.	125 000	intet
—	neste	»	75 000	0,4 pst.
—	—	»	100 000	0,5 »
—	—	»	100 000	0,6 »
—	—	»	200 000	0,7 »
—	—	»	200 000	0,8 »
—	—	»	200 000	0,9 »
—	—	»	250 000	1,0 »
—	—	»	250 000	1,1 »
—	—	»	500 000	1,2 »
—	—	»	1 000 000	1,3 »
—	—	»	2 000 000	1,4 »
—	—	»	2 000 000	1,5 »
—	—	»	3 000 000	1,75 »
—	—	»	5 000 000	2,0 »
—	—	»	5 000 000	2,25 »
—	—	»	5 000 000	2,5 »
—	—	»	5 000 000	2,75 »
av det overskytende beløp				3,0 »

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige etter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, erlegger 0,5 pst. av formuens samlede beløp.

c. Den skatt på formue som framkommer etter foranstående satser, nedsettes derpå med ti av hundre.

Skatt ilignes kun forsåvidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4. Omberegning av skatt

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.vedtak 13 juni. Se St.prp. nr. 1. kap. 2002. Budsjettinnst. S. nr. 181 og tillegg til samme. St.tid. s. 1437—1438.

23 juni. etter avgjørelse av Ankenevnden (lov av 28 juli 1921 § 19) finner alene sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslover.

§ 3. Forsåvidt for noen skattepliktig det samlede ham ilagte skattebeløp til stat og kommune etter ligningen (i tilfelle klagebehandlingen) for 1939—40 ved utskrivningen av ekstraordinær formuesskatt etter foranstående bestemmelser bringes til å overstige 75 pst. av den antatte inntekt ved statsskattligningen, blir på andragende den ekstraordinære formuesskatt å nedsette, i tilfelle å frafalle, i den utstrekning hvori den overstiger nevnte grense. Andragende som her nevnt inngis til og avgjøres av Ankenevnden.

§ 4. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

23 juni. **Kongelig kunngjøring** *) om tollavgifter fra 1 juli 1939.

De bestemmelser om tollavgifter og midlertidige tolltillegg som gjelder 30 juni 1939 skal fremdeles være gjeldende fra 1 juli 1939 med følgende forandringer:

A. Innledende bestemmelser.

§ 2.

— —

Fritatt for den anordnede innførselstoll er, foruten varer, til hvis tollfrie innførsel noen har erholdt eller herefter erholder spesiell bevilling eller tillatelse, enn videre:

— —

c. Skibsproviant og andre skibsfornødenheter, som fartøier medbringer ved ankomst fra utlandet, og som forblir ombord, dog ikke mer enn tollopsynet skjønner å være passende i forhold til fartøiets størrelse, dets besetning og passasjerer samt den tid, hvori det opholder sig på ankomststedet. Dersom de medbragte varer eller passasjerer er bestemt til forskjellige innenlandske steder, kan denne tollfrie avbenyttelse vedbli, inntil fartøiet kommer til det sted, hvor resten av de fra utlandet medbragte varer og passasjerer avgis, likesom også under opholdet sammesteds. Utklarerer fartøiet derefter til utlandet, eller går det til annet innenlandsk sted uten å ha inntatt varer, kan det tiloversblitte av proviant og andre skibsfornøden-

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

heter vedbli til bruk ombord uten tolls erleggelse, forså- 23 juni.
vidt det ikke overskrider hvad tollopsynet efter den forehavende reises lengde og andre omstendigheter måtte finne passende. Går fartøiet derimot til et annet innenlandsk sted, efter å ha inntatt varer til innlandet, uten tillike å ha utklarert til utlandet, må det tiloversblitte beriktiges, forsåvidt det ikke kan ansees for ubetydeligheter, hvilket også må skje, når mannskapet avmønstres, såfremt det tiloversblitte ikke legges under tollvesenets lås eller segl.

De her gitte regler får, i den utstrekning Tolldepartementet måtte bestemme, tilsvarende anvendelse på fornødenheter som medbringes av luftfartøier og norske orlogsfartøier som kommer fra utlandet.

Med hensyn til skibsproviant i fartøier, der går i kombinert innen- og utenriksk fart, blir bestemmelsene i første ledd å anvende med de nærmere begrensninger, som Tolldepartementet til forebyggelse av mulige misbruk måtte finne nødvendige.

Når mannskapet under et fartøis istandsettelse opholder sig i land, kan av den fra utlandet medbragte proviant tollfritt utleveres, hvad der efter tollvesenets skjønn ansees fornødent til mannskapets bruk.

§ 14. På de nærmere vilkår som Tolldepartementet fastsetter, blir innførselstollen å tilbakebetale for prøver, som i uforandret stand igjen utføres til utlandet, når forbehold herom er tatt ved innførselen.

Tolldepartementet eller den det bemyndiger kan også tilstå tilbakebetaling av innførselstollen for fortollede råmaterialer og andre stoffer, som i forarbeidet stand utføres til utlandet, for fortollede hjelpestoffer, anvendt til tilvirkninger, som utføres til utlandet, samt efter omstendighetene for andre fortollede varer, som i uforandret stand igjen utføres til utlandet.

Innenlandske verksteder tilståes efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse følgende godtgjørelse ved bygging av nye skib og reparasjoner, oppussing eller ombygging av eldre skib eller reparasjon eller ombytting av enkelte deler i disse:

a. ved bygging av nye skib, 6 pct. av fartøienes salgssum for damp- og motorskib over 75 registertonn brutto og 3 pct. av salgssummen for damp- og motorskib av mindre drektighet og seilskib, forsåvidt de er minst 50 registertonn brutto, dog således at godtgjørelsen blir å forminske med en tredjedel for dampskib, hvis hovedmaskiner og

23 juni. hovedkjeler, samt for motorskib, hvis hovedmaskiner innsettes i utlandet;

b. ved reparasjoner m. v. av eldre skib av den i post a. nevnte art, 4 pct. av reparasjonsomkostningene for skib over 75 registertonn brutto, dog kun av det beløp som overstiger kr. 1 000.

Tolldepartementet kan forlange oplysninger om anvendelse av materialer og gjenstander, som i tilfredsstillende form og kvalitet tilvirkes innenlands, men er innført fra utlandet, og ved beregning av godtgjørelsen gjøre fradrag i salgssummen eller i reparasjonsomkostningene for sådanne materialers eller gjenstanders verdi.

Innenlandsk blikkvalseverk tilståes efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse følgende godtgjørelse ved fremstilling av blikk for innenlandsk forbruk:

for de første	5 000	tonn pr. år	kr.	20	pr. tonn
» » neste	5 000	—»—	»	15	» »
» » »	5 000	—»—	»	10	» »

B. Tariff for innførselstollen og for tara.

Apotekvarer, d. e. alle varer, der er gjenstand for apotekernes enehandel i detalj, forsåvidt de ikke annetsteds er ansatt til toll:

a. som nu.

b. medisinske plastre med nærmeste innpakning, 1 kg kr. 1.

c. som nuværende b.

Anm. Som nu.

Brødvarer:

1. av hvete eller av hvete blandet med andre kornsorter samt havrekjeks og pulverisert eller kornet bakverk eller lignende produkter, herunder ris og kornsorter tilberedt ved oppustning, stekning eller lignende, alt med nærmeste innpakning:

a. Kremmerhus, vafler og lignende for iskrem, 1 kg kr. 0,50.

b. ellers, 1 kg kr. 0,20.

Bånd og belter derav, alle slags, også med ivevd gummielastikum, guttaperka og lignende:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Anm. 4. Tolldepartementet kan samtykke i, at kardusbånd av natursilke til bruk ved fremstilling av ammunisjon går inn mot 15 pct. av verdien.

Dyr og matvarer av dyr:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

II. Matvarer: 23 juni.

B. andre matvarer:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

5. kjøtt og flesk, alle slags:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

b. .....

— ellers:

1. som nuværende 2.
2. annet kjøtt, hvorunder blod, 1 kg kr. 0,30.

Anm. Tolldepartementet bemyndiges til å sette ned tollen for saltet sauekjøtt i tønner til kr. 0,10 pr. kg i tiden 20 oktober til 30 juni eller i deler av dette tidsrum.

3. som nuværende 4.

Metaller:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

II. i arbeide:

A. av forskjellige metaller:

1. a. som nu.
   b. fluekroker med nærmeste innpakning, 1 kg kr. 50.
   c. kroker med annet kunstig agn, derunder sluk og desslike, samt kroker med fortom, alt med nærmeste innpakning, 1 kg kr. 6.

C. av jern:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

3. fjærer:
   a. som nu.
   b. som nu.

Anm. Særskilt innførte fjærer, der utgjør deler til annensteds nevnte varer, fortolles, med undtagelse av fjærer til sykler, som fjærer.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

23. som nu.

Anm. Tolldepartementet kan tillate, at støpte, uferdige deler til kaffekverner går inn mot en lavere toll enn den her bestemte.

Papir og papp m. v.:

1. skrivepapir (også overstrøket med lim), mangfoldiggjørelsespapir, tegnepapir, trekkpapir, filtrerpapir og krøppet silkepapir, samt lyskopipapir:
   a. som nu.
   b. som nu.

Anm. Som nu.

23 juni. Silke m. v.:

5. vevde varer ellers, trikot- og nettstoff, trikot- og nettvarer, også med søm eller utstyr:
   a. av natursilke:
      1. varer av silke alene eller av silke sammen med metalltråd eller med garn overspunnet med metalltråd eller silke, eller av de nevnte varer i forbindelse med inntil 20 pct. annet spinnestoff, samt fløiel og plysj hvis rettside helt består av silke:
         a. strømper, 1 kg kr. 14.
         b. annet, 1 kg kr. 10.
      2. andre varer:
         a. strømper, 1 kg kr. 8,40.
         b. annet, 1 kg kr. 7.
   b. som nu.

Anm. 1. som nu.

Anm. 2. som nu.

Anm. 3. Tolldepartementet kan samtykke i at kardustøi til bruk ved fremstilling av ammunisjon går inn mot 15 pct. av verdien.

Skinn og huder:

B. Uten hårbedekning:

III. i arbeide:

4. klær, 1 kg kr. 3.
5. som det nuværende 4.
6. som det nuværende 5.

Tre og trevarer:

11. alle andre trevarer, som ikke annensteds er opført:
    h. finér og møbelplater:
       1. finér med tøibelegg (tretapeter, «Flexwood»), 1 kg kr. 3.
       2. kryssfinér og møbelplater, 1 kg kr. 0,06.

Vekter og deler derav, ikke annensteds nevnt, a. v. 10 pct.

Vogner m. v.:

1. a—e: som nu.

Anm. 1: som nu A.

Anm. 2: som nu.

Anm. 3: som den nuværende anm. 4.

Anm. 4: Fortollingsverdien av automobiler, understell til disse, og motorsykler som innføres i brukt stand, fastsettes lik

fortollingsverdien på fortollingstidspunktet av tilsvarende nye kjøretøier (av ny modell). De nærmere regler herom gis av Tolldepartementet, som kan bestemme at der skal gjøres fradrag i fortollingsverdien for verdiforringelse. Tolldepartementet fastsetter enn videre de nærmere vilkår for at et motorkjøretøi skal anses som brukt. 23 juni.

Anm. 5: som den nuværende anm. 6.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å foreta de nødvendige endringer i tariffens løpenummer.

Kongelig resolusjon *). 23 juni.

1) Lov av 16 juli 1936 nr. 6 om klokkeres ansettelse og plikter og lov av 16 juli 1936 nr. 7 om forandringer i lov av 14 juli 1897 med tilleggslov av 25 februar 1921 om geistlige embedsmenns og kirkesangeres lønning skal tre i kraft fra 1 januar 1940.

2) I samsvar med lov av 16 juli 1936 nr. 6 § 7 godkjennes det framlegg til forskrifter om kunngjøring av ledige klokkerstillinger m. v. som er lagt fram.

3) Kirke- og undervisningsdepartementet gis fullmakt til i samsvar med lov av 16 juli 1936 nr. 6 § 1 å samtykke i at klokkerstilling nedlegges og til å treffe avgjerd om hvordan klokkertjenesten i tilfelle skal utføres.

4) Biskopen gis fullmakt til å avgjøre at den tilsatte klokker også skal tjenestgjøre som organist.

Kongelig resolusjon. 23 juni.

I. I amhøve med lov av 3 mai 1913 § 6 gis løyve til at det på Horten kirkegård oppføres gravkapell og krematorium etter planer utarbeidet av arkitekt Carl Berner, Oslo, med de endringer i planen som Norsk kremasjonsforening har gjort framlegg om.

II. Regler for krematoriets drift må godkjennes av Kirke- og undervisningsdepartementet.

Kongelig resolusjon. 23 juni.

I. I samhøve med lov 3 mai 1913 § 6 godkjennes det krematorium som er innredet i Solheim gravkapell i Bergen.

II. Reglement for likbrenning ved Bergens kommunale krematorium, godkjent av Kirkedepartementet 30 september 1931, godkjennes som reglement også for det nye krematorium i Solheim gravkapell.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

23 juni. **Kongelig resolusjon** *).

Lov om høgre almenskoler av 10 mai 1935 trer i kraft 1 juli 1939, med unntak av de paragrafer som det er truffet særskilte vedtak om tidligere.

23 juni. **Kongeleg resolusjon.**

Etter § 1 i landkommunelova vert det avgjort at inndelingsgrensa mellom Øystre Slidre herad og Vestre Gausdal herad i Opland fylke tek til i Gudbrandsdalskommisjonsvarden sudlegst på Marsteinhøgdi og går derifrå i sudaustleg leid i bein line til der Sandbekken renn ut i Fjelldokka (Sandbekkoset). Her ender lina i grensa mot Nord-Aurdal herad.

Dei her nemnde namn er å finna i gradteigskart F 31. Vest. Nordre Etnedal.

23 juni. **Kongeleg resolusjon.**

Etter § 1 i landkommunelova vert det fastsett at inndelingsgrensa mellom distriktet Gransherad—Jondalen i Gransherad herad og Heddal herad, Telemark fylke, skal gå slik:

Grensa tek til i Solfoknatten 693 m o. h. og går i bein line mot aust noko sud til Norges geografiske oppmåling sin varde i det trigonometriske punktet Solslinut, 808 m o. h., og derpå noko meir i sudaust til Baklifpellet omlag 500 m vest-nordvest for Kalvetjern i Øvre Sandsvær herad.

Namn og høgdtall kann ein finna på gradteigskart Flesberg trykt i januar 1937.

23 juni. **Kongelig resolusjon.**

Etter § 1 i landkommunelova blir det avgjort at inndelingsgrensen mellom distriktet Sandsvær—Jondalen i Øvre Sandsvær herred, Buskerud fylke, og Heddal herred, Telemark fylke, skal gå slik:

Grensen begynner i Blaklifjellet ca. 500 m vest-nordvest for Kalvtjern og går i rett linje mot syd til bekken fra Tysjøen, som den skjærer ca. 500 m nordøst for sjøen. Fra bekken går grensen rettlinjet mot sydøst til høyde 715 m o. h. ca. 2 400 m øst Tysjøberget, og herpå i rett linje og omtrent samme retning til fjellet Vipeto 775 m o. h. Navn og tall refererer seg til gradteigskart Flesberg trykt januar 1937 og rektangelkart Kongsberg trykt august 1935.

23 juni. **Kongeleg resolusjon** **) om føresegner for Hol herad, Buskerud fylke, om at husrom som ein har leigt eller vil leige ut må godkjennast av helserådet.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.

Kongelig resolusjon *) om at det forbud mot utførsel av sildemel som er gjennomført ved kongelig resolusjon av 3 mars 1939 oppheves fra 1 juli 1939. 23 juni.

Kongelig resolusjon *). 23 juni.

I. I henhold til § 1 i lov om maskinister på dampfartøyer av handelsmarinen av 14 desember 1917 fastsettes nedenstående regler for beregning av dampmaskiners indikerte hestekraft.

II. I henhold til § 1 i lov om maskinister på motorfartøyer av handelsmarinen av 9 februar 1923 fastsettes nedenstående regler for beregning av motorers indikerte hestekraft.

III. Kongelig resolusjon av 26 november 1926, hvorved fastsattes regler for beregning av dampmaskiners og motorers indikerte hestekraft, oppheves.

Reglene lyder så:

Regler for beregning av dampmaskiners indikerte hestekraft.

Den indikerte hestekraft for dampmaskiner skal beregnes etter følgende formler:

a) For stempeldampmaskiner:

$$N = \frac{\sqrt[3]{P} \cdot (D^2 \cdot \sqrt[3]{S} + 284 \cdot H)}{1962} K$$

hvor

N = den beregnede indikerte hestekraft,
D = lavtrykks-sylinderens diameter i centimeter (hvor det er flere lavtrykks-sylindre tas summen av D^2),
S = stempelslagets lengde i centimeter,
H = kjelenes heteflate i kvadratmeter,
P = sikkerhetsventil-trykket i kg pr. kvadratcentimeter,
K = 5 for 2 trins- og 5,5 for 3 trinsekspansjonsmaskiner.

Når forsert (kunstig øket) trekk anvendes, settes 355 H istedenfor 284 H.

Kjelenes heteflate, H, beregnes for alminnelige skipskjeler ved å ta:

1. Den hele ytre flate av rørene fra rørplate til rørplate, d. e. den utvendige omkrets × lengden mellom rørplatene.
2. Ildkassenes utvendige flate, d. e. den flate som berøres av vannet ned til 76 mm under fyrgangens centerlinje.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

23 juni.

3. Bakre rørplates areal ned til 76 mm under fyrgangenes centerlinje med fradrag av rørenes utvendige tverrsnittsareal.
4. Fyrgangenes utvendige flate ned til 76 mm under deres centerlinje, hvilket for glatte fyrgangers vedkommende beregnes ved å ta omkretsen svarende til den ytre diameter ned til nevnte punkt multiplisert med lengden mellom rørplatene. For korrigerte fyrganger av de alminnelige typer blir diameteren for beregning av heteflaten summen av den største diameter utvendig og den minste diameter innvendig dividert med 2, men den derved utkomne heteflate for fyrgangen tillegges 10 prosent.

b) For stempelmaskiner forbundet med ekshaustturbin:
N = N for stempeldampmaskiner + 20 %.

c) For stempeldampmaskiner forbundet med turbokompressor:
N = N for stempeldampmaskiner + 10 %.

d) For dampturbiner:

$$N = K_t \cdot H \cdot \sqrt[3]{P}$$

hvor
N = den beregnede indikerte hestekraft,
P = sikkerhetsventil-trykket i kg pr. kvadratcentimeter,
H = heteflaten i kvadratmeter, bestemt som i a) anført,
K_t = 1,6 for naturlig trekk og 1,85 for forsert (kunstig øket) trekk.

e) De foran nevnte formler gjelder for fartøyer med alminnelige sylindriske dampkjeler. For fartøyer med kjeler av andre typer og for fartøyer med andre typer av dampdrevne maskiner fastsettes hestekraften for hvert enkelt tilfelle av Handelsdepartementet.

Regler for beregning av motorers indikerte hestekraft.

Den indikerte hestekraft for motorer skal beregnes etter følgende formler:

a) For enkeltvirkende dieselmotorer og glødehodemotorer:

$$N = \frac{A \cdot D^2 \cdot \sqrt[3]{S}}{C}$$

hvor
N = den beregnede indikerte hestekraft,
A = antall sylindre,
D = sylinderdiameter i mm,
S = stempelslagets lengde i mm,

C = 15 100 for 4-takt og 8 400 for 2-takt dieselmotorer og 23 juni.
liknende høytrykksmotorer,
C = 18 900 for 4-takt og 12 600 for 2-takt glødehodemotorer.

b) For dobbeltvirkende dieselmotorer:

$$N = \frac{A \cdot \sqrt[3]{S}}{C} \cdot (2 \cdot D^2 \div d^2)$$

hvor
N = den beregnede indikerte hestekraft,
A = antall sylindre,
S = stempelslagets lengde i mm,
D = sylinderdiameter i mm,
d = stempelstangas diameter i mm,
C = 15 100 for 4-takt og 8 400 for 2-takt dieselmotorer.

c) De foran nevnte formler gjelder for alminnelige dieselmotorer og glødehodemotorer. For spesielle typer av dieselmotorer og glødehodemotorer fastsettes hestekraften for hvert enkelt tilfelle av Handelsdepartementet.

Kongeleg resolusjon *) om fullmakt for Landbruks- 23 juni.
departementet til i tida frå og med 1 juli 1939 til og med 30 juni 1940 å leggja avgift på omsetnaden av konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk.

Kongelig resolusjon **). 23 juni.

Etter lov av 17 juni 1932 med endringslov av 25 juni 1936 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. blir utferdiget føresegner om epler og pærer, plommer og kirsebær som er bestemt for salg her i landet, sålydende:

§ 1. Disse føresegnene gjelder friske epler og pærer, plommer og kirsebær (herunder moreller) som er bestemt for salg eller selges her i landet til menneskeføde.

§ 2. Rom der en har epler, pærer, plommer eller kirsebær, skal være slik innretta at de kan ventileres godt og holdes ordentlig reine og de skal være godt reingjorte. Slike rom må ikke stå i forbindelse med privet, pissoar, stall eller anna fehus, gjødselplass eller anna opplagssted for illeluktende ting, sterkt-luktende grønnsaker eller andre varer med tydelig og egenarta lukt på en slik måte at det settes vond eller fremmed lukt eller smak på frukta. Frukta skal være fri for jord,

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

23 juni. smuss og liknende urenske. Ved transport skal frukta ikke innfylles direkte i skipsrom, jernbanevogn, lastebil e. l., men skal ligge i kasser, kurver, dunker eller andre laglige beholdere.

Pakking og beholder som en har frukta i eller transporterer den i må være rein og også ellers være slik at den ikke strir mot reglene i næringsmiddellova av 19 mai 1933 eller de føresegner som er gitt etter denne, jfr. de alminnelige føresegner om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935 §§ 12 og 13.

§ 3. Det er forbudt ved detaljsalg på torg, i butikk og liknende salgsted å selge til forbruker epler og pærer som har en vekt under 30 gram. Prydepler og liknende småfrukta slag med en vekt som vanlig ligger under eller omkring dette vektminimum, kan likevel selges med vekt under 30 gram, dersom de er noenlunde feilfri.

Ved slikt detaljsalg gjelder det både for epler og pærer, plommer og kirsebær at ingen enkelt frukt skal ha skade (støt, insektbit, råte m. v.) som tilsammen gjør at mer enn 10 % av fruktkjøttet ikke er friskt og nyttbart.

§ 4. Norske epler, pærer, plommer og kirsebær som forhandles eller sendes sortert og merka etter kvalitets- eller størrelsesgrader, tillates bare sortert, pakka, emballert og merka etter regler som fastsettes av Landbruksdepartementet.

Herunder kan departementet fastsette at en viss emballasje bare skal kunne nyttes for bestemte fruktslag og sorteringsgrader.

§ 5. Norsk kjernefrukt og steinfrukt som ikke er sortert etter de regler som blir fastsatt etter § 4 i disse føresegnene, eller som forhandles usortert, kan ikke forsynes med annen merking for varens egenskaper m. v. enn med navnet på fruktarten og/eller sorten (t. d. «Epler», «Åkerø», «Åkerøepler» eller «Epler — Åkerø») og da alltid med tilføyelse av ordet «Usortert» med tydelige bokstaver som skal være minst like store som de i navnet på frukta. For pakka frukt gjelder dette så vel merking utenpå emballasjen som merkelapper o. l. som er lagt inn i pakkinga. Det er tillatt å forhandle norsk frukt helt uten merking for varens egenskaper (art, sort eller sortering).

§ 6. All merking for varens opprinnelse og kvalitet m. v. som er påbudt eller tillatt etter disse føresegnene, skal være i samsvar med de virkelige forhold.

Dersom frukt som er kvalitetsmerka har tatt slik skade under lagring, på salgssted eller under transport at merkinga ikke lenger stemmer, skal denne — før videre salg i samme

pakking kan foregå — endres slik at den blir i samsvar med disse føresegnene. 23 juni.

I alle sorteringsgrader unntatt den lågeste kan likevel 10 % av fruktene i ei pakning ha tatt skade som setter ned kvaliteten, uten at ommerking er nødvendig; men det må ikke være fler enn 5 % av fruktene i pakkinga som har tatt skade av råte.

§ 7. Landbruksdepartementet gir nærmere regler om gjennomføringa og kontrollen med overholdelsen av disse føresegnene, liksom det kan dispensere fra disse.

§ 8. Brott på disse føresegnene eller de regler som blir gitt etter dem, straffes med bøter dersom strengere straff ikke kommer til anvendelse etter den alminnelige straffelov.

§ 9. Disse føresegnene trer i kraft straks for epler og pærer og fra 1 august 1940 for plommer. For kirsebær gjøres de gjeldende seinere etter vedtak av Landbruksdepartementet.

De føresegner som er gitt ved kongelig resolusjon av 6 mai 1938 oppheves.

Regler *) for sortering, pakking, emballering og merking av norske epler, pærer, plommer og kirsebær som blir solgt eller sendt sortert og merka etter kvalitets- eller størrelsesgrader. 23 juni.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet 23 juni 1939 i samhøve med kongelig resolusjon av same dag.)

I. Epler og pærer.

For disse gjelder de regler som er fastsatt i Norsk Standard 500 B (NS 500 B, vedtatt 13 april 1939), nemlig:

1. Kvalitetsgrader og pakkingsregler.

Sortering «Standard Ekstra»: I denne sortering inngår bare bordfruktsorter. Fruktene skal være feilfri, velutvikla, meget godt farga og høsta som tremodne.

Frukta skal systempakkes i «Fruktkasse nr. 1» (NS 276) eller i «Fruktkasse nr. 5» (NS 283). I samme kassa skal alle fruktene være ens modne, ha ens farge og ikke variere mer enn 0,5 cm i diameter.

Sortering «Standard Fin»: I denne sortering inngår såvel bordfrukt- som husholdningsfruktsorter. Fruktene skal være velutvikla, godt farga og høsta som tremodne. På de enkelte fruktene må det ikke være mer enn tilsammen 1 cm^2 av skurv, rust og liknende soppflekker, av korkdannelse etter stikk eller

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

23 juni. bitt av insekter (herunder steindannelse) og av flekker etter haglskade og sprøyteskade. Ellers skal fruktene være feilfri.

Frukt i størrelsesgradene «Meget store», «Store», og «Middels store» skal systempakkes i «Fruktkasse nr. 1» (NS 276) eller i «Fruktkasse nr. 5» (NS 283). I samme kassa må fruktene ikke variere mer enn 0,5 cm i diameter. Frukt i størrelsesgrad «Små» skal speilpakkes i «Fruktkasse nr. 1» (NS 276), i «Fruktkasse nr. 2» (NS 277), i «Fruktkasse nr. 7» (NS...) *) eller i «Fruktkasse nr. 5» (NS 283).

I samme kassa skal all frukt være ens moden og ha ens farge.

Sortering «C»: I denne inngår såvel bordfrukt- som husholdningsfruktsorter. Fruktene skal være markfri og ikke ha åpne sår eller råteflekker. På frukter som er 100 g eller derunder må det ikke være mer enn tilsammen 1 cm^2 av skurv, rust og liknende soppflekker, av korkdannelse etter stikk eller bitt av insekter (herunder steindannelse) og av flekker etter haglskade og sprøyteskade. Frukter på over 100 g kan ha inntil 2 cm^2 av disse feilene. Dersom feilen vesentlig skyldes sprøyteskade, er det likevel tillatt med henholdsvis 1,5 og 3 cm^2 av denne feilen.

Frukt i størrelsesgradene «Meget store» og «Store» bør systempakkes uten svøpning. I de andre størrelsesgradene kan speilpakking være tilstrekkelig. En skal nytte «Fruktkasse nr. 1» (NS 276), «Fruktkasse nr. 2» (NS 277) eller «Fruktkasse nr. 7» (NS...).

Sortering «Frasortert»: I denne inngår frukt av bordfrukt- og husholdningsfruktsorter som ikke går inn under de før nevnte sorteringer, men som kassepakkes for salg. Likevel må ikke noen frukt ha skade (støt, insektbitt, råte m. m.) som tilsammen gjør at mer enn 10 % av fruktkjøttet ikke er friskt og nyttbart.

Frukten speilpakkes, men ikke i «Fruktkasse nr. 1» (NS 276) eller i «Fruktkasse nr. 5» (NS 283).

Til fabrikkbruk leveres frukt i sortering «Frasortert» uten størrelsesmerking og helst i «Pressfruktkassen» (NS 522) uten speilpakking.

2. Størrelsesgrader.

For de ymse kvalitetsgradene gjelder disse størrelsesgrader og vektgrenser i g pr. frukt:

*) «Fruktkasse nr. 7» har disse innvendige måla: Lengde 510 mm, bredde 340 mm, høgd 230 mm.

Størrelsesgrader	For «Standard Ekstra»	For «Standard Fin»	For Sortering «C»*)	For «Frasortert»*)
«Meget store»	Over 150 g (inntil 113 stk. i «Fruktkasse nr. 1»)			
«Store»	150—120 g (125—150 —»— —»—)			Over 100 g
«Middels store»		120—100 g (163—188 —»—)		
«Små»		100—70 g		100—30 g
«Meget små»			70—50 g	

*) Kan også leveres uten størrelsessortering. I så fall brukes betegnelsen «Blandede størrelser».

Unntak fra disse vektgrensene:

For «Store» er vektgrensa nedetter 110 g for lettere sorter som Säfstaholm, Kvit Astrakan og Transparente blanche, og 100 g for små men tunge sorter som Vanlig Torstein, Fosseple, Cox Orange, Prinsar, Granat, Gråpære, Keiserinne og Bonne Louise.

For «Middelstore» er vektgrensa nedetter 90 g både for lette og små sorter.

For «Små» er vektgrensa nedetter 60 g både for lette og små sorter.

For «Meget små» er vektgrensa nedetter 40 g både for lette og små sorter.

3. Merking.

Emballasjen for all frukt som kommer i handelen sortert og pakka etter disse reglene, skal være forsynt med merkelapp som skal være påført:

a. Navn eller merke og adresse på den ansvarlige selgeren (fruktdyrkeren, fruktsalgslaget eller handelsfirmaet).
b. Navnet på fruktsorten (t. d. «Gravenstein»).
c. Kvalitetsgrad (t. d. «Standard Ekstra»).
d. Størrelsesgrad (t. d. «Meget store»), samt for systempakka frukt tallet på fruktene i kassa.
e. Nettoinnhold (i heile kg avrundet nedetter).
f. Fruktpakkerens nummer, når pakkinga er skjedd ved autorisert pakker, ellers fruktpakkerens navn.

Merkelappen bør ha standardformat A6 (10,5 × 14,8 cm) og må ikke ha mindre format enn dette. Den festes på kassas endevegg opp under lokket, slik at teksta står rett for lesning når kassa er åpen.

23 juni. Merkelappen bør ha slike farger:

rød	for sortering	«Standard Ekstra»
sterk gul	—»—	«Standard Fin»
blå	—»—	«C»
lys grønn	—»—	«Frasortert».

For usortert nytter en kvite merkelapper.

På sideveggen(e) av kassa kan en med 3 cm høge bokstaver sette orda: «Denne sida opp».

4. Forklaring på de uttrykk som er brukt ovafor.

Bordfruktsorter: Sorter med slik aroma og kvalitet at de er skikka til å nytes i rå tilstand, t. d. av epler: Transparente blanche, Säfstaholm, Gravenstein, Filippa, Åkerø, Fuhr, Vanlig Torstein, Ribston m. fl., og av pærer: Amanlis, Dobbelt Phillip, Grev Moltke, Gråpære, Keiserinne m. fl.

Husholdningsfruktsorter: Sorter, oftest noe syrlige, best skikka til å brukes i tillaga stand, (kokt m. v.), t. d. av epler: Aleksander, Bramley Seedling, Cellini, Cox Pomona m. fl.

Feilfri: Frukt som er uten hull eller sår etter insektbitt, stikk eller uttrukken stilk, samt uten skurv eller andre soppflekker, støtflekker, prikksyke, haglskade og sprøyteskade m. m.

Velutvikla: Frukt som har den normale forma for sorten uten større misdannelser.

Meget godt farga: Frukt som helt ut har eller etter lagring vil få den farge som er normal for sorten ved full utvikling og etter å ha vokset under gode lysforhold.

Godt farga: Frukter av sorter som har en mer eller mindre rød eller gul farge ved fullmodning må ikke ha mindre av disse farger enn 30 % av det som er normalt for sorten. Frukter av sorter som ikke blir rødfarga, må ha ens fargetone, — for tidlig modnede sorter henimot modningsfargen.

Tremoden (høstemoden): Når frukta har nådd så langt i modning at den etter høstinga oppnår sin fulle smak og aroma.

Systempakking: Kassa blir pakka fra botnen, idet fruktene legges i forbandt, lagvis og uten mellomfyll. Kassa fores som regel med foringspapir og med bølgepapp mot botn og lokk (med ribbene ut fra frukta). Fruktene svøpes med høvelig svøppapir. Dette kan en sløyfe for sommer- og høstepler og for husholdningsfrukt og pærer. Frukt av sortering «C» svøpes ikke. Øvste (siste) laget skal ha litt bue over kantene

på kassa skrånende mot gavlene slik at det blir litt trykk på frukta når lokket blir pressa til, idet de bøyelige botn- og lokkborda gir etter og blir stående i svak bue. 23 juni.

Speilpakking: Kassa pakkes fra lokket, idet fruktene først i ett à to lag legges i system (forbandt) mot lokket. Deretter fylles kassa med frukt som kan ligge uregelmessig, men ganske fast uten store mellomrom. Kassa fores som regel med foringspapir. Bølgepapp mot botn og lokk er ønskelig. Frukten svøpes ikke.

NB. Såvel ved systempakking som ved speilpakking skal øvste laget i kassa svare til gjennomsnittsutseendet og -størrelsen av frukta i kassa.

II. Plommer og kirsebær.

For disse gjelder de regler som er fastsatt i Norsk Standard 501 B (NS 501 B, vedtatt 13 april 1939), nemlig:

1. Kvalitetsgrader og pakkingsregler.

Sortering «Standard Ekstra»: I denne sortering inngår bare bordfruktsorter.

Fruktene skal etter sorten være meget store og av ensarta størrelse, velutvikla, feilfri, meget godt farga og høsta ved begynnende modning.

Frukta pakkes i «Fruktkasse nr. 3» (NS 278) eller i «Fruktkasse nr. 4» (NS 279) eller annen laglig pakking. Plommer bør helst speilpakkes. Det bør være foringspapir mot botn og lokk.

Sortering «Standard Fin»: I denne sortering inngår såvel bordfrukt- som husholdningsfruktsorter.

Fruktene skal ikke være mindre enn gjennomsnittsstørrelsen for sorten, og ellers være velutvikla, ens farga og høsta ved begynnende modning. På de enkelte fruktene må ikke mer enn ¼ av overflata være dekket av korkskurv og liknende.

Frukta pakkes i «Fruktkasse nr. 3» (NS 278) eller i «Fruktkasse nr. 4» (NS 279). En bør som regel legge foringspapir i botnen av kassa.

Sortering «Frasortert»: I denne sortering inngår friske frukter, både av bordfrukt- og husholdningsfruktsorter, som ikke fyller krava til noen av de før omhandla sorteringene. Ikke noen frukt må likevel ha skade som gjør at mer enn 10 % av fruktkjøttet ikke er friskt og nyttbart.

Frukta skal helst pakkes i «Fruktkasse nr. 3» (NS 278) eller i «Fruktkasse nr. 4» (NS 279).

23 juni.

2. Merking.

Emballasjen for all frukt som kommer i handelen sortert og pakka etter disse reglene, skal være forsynt med merkelapp, som skal være påført:

a. Navn eller merke og adresse på den ansvarlige selgeren (fruktdyrkeren, fruktsalgslaget eller handelsfirmaet).
b. Navnet på fruktsorten (t. d. «Grøn Reine Claude»).
c. Kvalitetsgrad (t. d. «Standard Ekstra»).
d. Nettoinnhold (i heile kg. avrunda nedetter).
e. Fruktpakkerens nummer, når pakkinga er skjedd ved autorisert pakker, ellers fruktpakkerens navn.

Merkelappen bør ha standardformat A6 (10,5 × 14,8 cm). For «Fruktkasse nr. 3» kan den være litt smalere. Merkelappen festes på kassens endevegg. Den bør ha slike farger:

Rød for sortering «Standard Ekstra».
Sterk gul —»— «Standard Fin».
Lys grøn —»— «Frasortert».

For usortert brukes kvite merkelapper.

3. Forklaring på de uttrykk som er brukt ovafor.

Bordfruktsorter: Aromatiske, gjerne søte sorter, skikka til å nytes i rå tilstand, t. d. Grøn Reine Claude, Althanns Reine-Claude, Jefferson og Gul Herreplomme.

Husholdningsfruktsorter: Sorter som er lite skikka til å nytes i rå tilstand, men som er vel skikka til bruk i tillaga stand (kokt, sylta m. v.), t. d. de fleste sorter av Sviskeplommer, Blåplommer m. fl.

Kirsebær: Både søtkirsebær (moreller) og surkirsebær.

Meget store: Frukt som er en god del større enn den vanlige gjennomsnittsstørrelsen for sorten.

Velutvikla: Frukt av normal form uten misdannelser.

Meget godt farga: Frukt som helt ut har den farga som er normal for sorten.

Feilfri: Frukt som er uten merke etter tegestikk, insektbitt, sprekker eller andre flekker.

Begynnende modning: Når farga på frukta tar til å tre tydelig fram eller når frukta tar til å bli mjukere omkring stilken.

III. Andre bestemmelser.

Det er forbudt å nytte «Fruktkasse nr. 1» (NS 276) til annen frukt enn norske epler og pærer av kvalitetsgradene «Standard Ekstra», «Standard Fin» og sortering «C», som også er merka i samsvar med disse reglene.

Dersom en sortering må settes ned i kvalitet under

sortering «C» til «Frasortert» (jfr. § 6 i Føresegner om epler og pærer, plommer og kirsebær som er bestemt for salg her i landet), kan en likevel beholde «Fruktkasse nr. 1» som emballasje, når merkinga endres til den som gjelder for «Frasortert» og kassa dessuten på hver langsie forsynes med et 5 cm breitt, grønt band av samme lengde som kassa, påtrykt orda «Nedsatt til Frasortert» med tydelige bokstaver som er minst 3 cm høge. 23 juni.

IV. Ikrafttreden.

Disse reglene trer i kraft straks for epler og pærer, og fra 1 august 1940 for plommer. For kirsebær vil de bli gjort gjeldende senere etter fastsetting av Landbruksdepartementet.

De hittil gjeldende regler av 17 september 1938 opheves.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om fullmakt for Østlandets Melkesentral, Telemark Melkesentral, Aust-Agder Melkesentral, Vest-Agder Melkesentral, Vestlandske Mjølkesentral, Møre Mjølkesentral, Trøndelag Melkesentral og Nord-Norges Melkesentral til å krevja opp utjamningsavgift på mjølk hjå deim som ikkje er medlemer av sentralene i tida frå og med 1 juli 1939 til og med 30 juni 1940. 23 juni.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 24 juni.

Kontorregnskap ved fylkeskontoret.

Kontorutgiftene er ved fylkesmannsembetene bevilget som en fast årlig kontorholdsgodtgjørelse for 5 år om gangen. Kontorholdsgodtgjørelsenes samlede beløp for hvert år er i statsbudsjettet ført opp for fylkesmannsembetene under kap. 311,2.

Overskridelse av de bevilgede kontorholdsgodtgjørelser (underskudd i kontorregnskapet) har ikke vært ført på den ovenfor nevnte budsjettpost, men til utgift under en særskilt bevilgning kap. 319, Fellesutgifter ved rettspleien m. v., post 6, Porto, telegrammer m. v. (anslagsbevilgning).

Etter Finansdepartementets bestemmelse er denne budsjettpost for neste termin delt på to poster, henholdsvis kap. 319,6, Porto, telegrammer, telefon (anslagsbevilgning) og kap. 319, 7, Underskudd på kontorholdsgodtgjørelser m. v.

Alle utgifter til telegrammer, telefonavgift og telefonsamtaler skal således i neste termin dekkes av bevilgningen

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.

24 juni. under kap. 319,6. Disse utgifter skal som tidligere posteres i embetets kontorregnskap som sendes til Riksrevisjonen. Embetenes utgifter til tjenestemerker vil som før bli dekket ved direkte anvisninger herfra til Poststyret.

Embetenes utgifter til telefonavgift samt til de telegrammer og telefonsamtaler som skal betales av staten, må således fra 1 juli 1939 skilles ut fra de øvrige kontorutgifter for at de kan posteres på bevilgningen under kap. 319,6 i statsregnskapet. Denne postering må foretas i Finansdepartementet etter anmodning av dette departement. For å kunne rette en slik anmodning til Finansdepartementet må Justisdepartementet få oppgave fra fylkesmennene over disse utgifter. Fra og med terminen 1939—40 gjennomføres derfor følgende ordning: Ved terminens slutt sender fylkesmennene oppgave til Justisdepartementet over de utgifter som er påløpet i terminen til porto, telefon, telefonsamtaler og telegrammer. Det er tilstrekkelig at de samlede utgifter oppgis under ett. Oppgavene må sendes så tidlig etter terminens utgang at de kan være kommet inn til departementet innen 15 juli. Oppgave blir første gang å sende for terminen 1939—40 og så tidlig at den kan være i departementet innen 15 juli 1940.

Mulig underskudd på den kontorholdsgodtgjørelse som er bevilget for hvert enkelt embete til dekning av vanlige kontorutgifter, vil som nevnt bli dekket av bevilgningen under kap. 319,7. Bevilgningen under kap. 319,7 er ikke som den tidligere bevilgning til disse overskridelser (underskudd) en såkalt «anslagsbevilgning». Bevilgningen kan følgelig ikke overskrides uten samtykke fra Finansdepartementet. Under disse omstendigheter må det på ny innskjerpes at det er strengt nødvendig å innhente dette departements samtykke før det treffes disposisjoner som medfører overskridelse av bevilgningen til kontorutgifter ved embetet.

Hittil har departementet latt trykke skjemaer som embetsmennene kunne bruke når de skulle sende inn kontorregnskapet til revisjon. Opplaget av slike skjemaer er nå brukt opp. Etter konferanse med Riksrevisjonen er det bestemt at det ikke skal trykkes nye skjemaer. For fremtiden må regnskapssammendraget settes opp uten trykt skjema.

Av hensyn til den nye posteringsmåte for utgiftene til porto, telefon m. v. bestemmer departementet at det skal leveres særskilt kontorregnskap for 1 halvår 1939 (2 halvår av terminen 1938—39). Regnskapet sendes med bilagene direkte til Riksrevisjonen innen 1 august 1939.

For fremtiden skal kontorregnskap avlegges for hvert

halvår og sendes inn til Riksrevisjonen innen 1 måned etter utløpet av regnskapsperioden, altså innen 1 februar og 1 august. Hvert halvårsregnskap skal være bilagt med fortegnelse over tilgang og avgang av inventar og bøker. Fullstendig inventarfortegnelse skal sendes inn til Riksrevisjonen hvert annen år. 24 juni.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 24 juni.

Ved lov nr. 9 av 9 juni d. å. er det gjort en del forandringer i domstolsloven. Bl. a. er reglene for ansettelse av dommmerfullmektiger i lovens § 55, siste ledd, forandret.

Etter loven slik som den lød tidligere, ble dommerfullmektiger ansatt av dommeren, men ansettelsen måtte godkjennes av departementet eller, hvis ansettelsen bare gjaldt en kortere tid, av fylkesmannen.

Dommerfullmektiger skal, slik som loven lyder etter forandringen, ansettes av vedkommende regjeringsdepartement eller hvis det gjelder en tid av inntil 3 måneder, av fylkesmannen. Dommeren som tidligere foretok ansettelsen, er etter den nye lovbestemmelse bare gitt innstillingsrett. Han har høve til å innstille 3 av ansøkerne. Finner ansettelsesmyndigheten (departementet eller fylkesmannen) at noen som ikke er innstilt bør ansettes, skal dommeren få uttale seg om denne. De nye regler trer i kraft fra 1 juli 1939.

Når det skal ansettes dommerfullmektiger etter de nye regler, blir fremgangsmåten følgende:

1) Når en dommerfullmektigstilling blir ledig, skal dommeren kunngjøre den på samme måte som hittil. Søknadene skal sendes inn til ham. Når søknadsfristen er utløpet, sørger han for at det blir satt opp en fortegnelse over ansøkerne ordnet etter ansiennitet. Ved beregningen av eksamensansienniteten skal dommerne følge den alminnelige regel at utgangspunktet for en haudkandidats ansiennitet settes til 3 år etter embetseksamen (en kandidat med haud fra våren 1936 føres opp med ansiennitet fra våren 1939). På den annen side skal vernepliktige befalingsmenn godskrives ett år, jfr. kongelig resolusjon av 23 februar 1934 og 27 september 1935. Ved kongelig resolusjon av 23 februar 1934 er det bestemt: «Vernepliktige og fhv. vernepliktige befalingsmenn som har underkastet sig minst 10 måneders sammenhengende befalsutdannelse og som efter denne militære utdannelse underkaster sig eksamen ved civil utdannelsesanstalt, skal ved konkurranse om ansettelse i

24 juni. sådanne civile statslønte stillinger hvor eksamensancienitet spiller inn ved besettelsen, gis ett års tillegg til sin eksamensanciennitet fra vedkommende civile utdannelsesanstalt.» Resolusjonen av 27 september 1935 er inntatt i Norsk lovtidend, 2nen avdeling. Dommeren innstiller så 3 av ansøkerne i den rekkefølge han mener de bør komme i betraktning. Hvis dommeren når han avgir sin innstilling ikke følger ansienniteten bør han begrunne sitt standpunkt nærmere. Dette vil lette den videre behandling av saken. Dommerens innstilling med opplysning om hvorledes stillingen har vært kunngjort (det bør helst legges ved et eksemplar av kunngjøringen) og alle søknader med bilag ordnet etter ansienniteten, sendes så inn til departementet gjennom fylkesmannen.

2) Hvis ansettelsen gjelder for en tid av inntil 3 måneder, f. eks. under ledighet i en dommerfullmektigstilling inntil den kan bli besatt etter alminnelig konkurranse eller under en dommerfullmektigs tjenestefrihet, skal dommeren innstille en eller flere overfor fylkesmannen som så foretar ansettelsen. I slike tilfelle er det ikke nødvendig å kunngjøre stillingen og det er heller ikke nødvendig å innstille 3 kandidater. Har det underhånden meldt seg flere som ønsker å komme i betraktning, skal dommeren på samme måte som etter alminnelig kunngjøring sette opp en ansiennitetsliste over alle som har meldt seg og sende denne liste med til fylkesmannen. Hvis det er flere å velge mellom og dommeren ved innstillingen ikke følger ansienniteten, bør han også i slike tilfelle begrunne sin innstilling. Når fylkesmannen har foretatt ansettelse, skal innberetning sendes til departementet.

Når departementet skal foreta ansettelse av dommerfullmektig må avgjørelsen — som vanlig ved ansettelser — til dels treffes etter skjønnsmessig vurdering f. eks. av ansøkernes tidligere praksis og de attester som måtte foreligge. Ved siden herav må det selvsagt legges tilbørlig vekt på eksamensresultat og ansienniteten. Departementet finner ikke nå på forhånd å kunne gi noen bestemte regler for hvilke ansøkere som overhodet vil komme i betraktning ved ansettelser og hvilke ansøkere som på grunn av alder eller eksamensresultat ikke vil komme i betraktning. Etter at de nye regler har virket i noen tid, vil departementet overveie om det bør trekkes opp nærmere retningslinjer i så henseende. Når dommeren avgir sin innstilling, må han ta det nødvendige hensyn til ansøkernes ansiennitet, eksamensresul-

tat og øvrige kvalifikasjoner slik at innstillingen foretas på helt saklig grunnlag. I denne forbindelse vil departementet spesielt gjøre oppmerksom på at kandidater som har utført ulønt arbeid på dommerkontor, enten som ekstraordinær dommerfullmektig eller volontør, ikke av den grunn vil bli gitt fortrin framfor kandidater som ikke har utført slikt arbeid. 24 juni.

I noen tid har departementet ved godkjennelse av dommerfullmektigansettelser fulgt den praksis at den som var ansatt — bortsett fra ansøkere med spesiell god eksamenskarakter — måtte ha en eksamensansiennitet av minst 1½ år, med vanlig tillegg av 3 år for kandidater med haud, for å kunne godkjennes. Med det store antall ansøkere til dommerfullmektigstillinger for tiden og den store tilgang av juridiske kandidater som en må regne med i årene framover, anser departementet det utelukket at det kan bli tale om å lempe på denne regel nå. På den annen side er departementet oppmerksom på at tilgangen av kandidater nå er og i flere år har vært så stor at det med det begrensede antall dommerfullmektigstillinger, ikke er mulig å skaffe endog alle laud-kandidater ansettelse som dommerfullmektig selv om den nåværende praksis med en ansettelsestid av 2 år for dommerfullmektiger II og III opprettholdes. Departementet finner av hensyn til embetenes tarv ikke å kunne gå til ytterligere forkortelse av ansettelsestiden. Under disse omstendigheter sier det seg selv at departementet ikke strengt kan følge ansienniteten og i alle tilfelle ansette den ansøker som har best ansiennitet. En slik praksis ville lede til at de juridiske kandidater i mange år framover stadig måtte vente lengre og lengre tid for å oppnå ansettelse som dommerfullmektig og antallet av dem som ventet ville stadig øke. En del kandidater må derfor etter hvert finne seg i å bli satt ut av betraktning enten fordi de har nådd en viss alder eller fordi det er gått en viss tid siden de tok embetseksamen.

Departementet skal be dommerne være oppmerksom på disse forhold når de avgir sin innstilling. En skal også be fylkesmennene så vidt mulig legge de samme synspunkter til grunn når de ansetter dommerfullmektiger.

De nye bestemmelser trer — som nevnt — i kraft 1 juli d. å. Dommerne kan således senest den 30 juni d. å. foreta ansettelse etter de regler som gjelder nå. Fra og med 1 juli må dommerne derimot bare foreta innstilling overfor fylkesmannen eller departementet.

24 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Brandbu herred, Opland fylke.

24 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for eiendommen Roli, gnr. 2, bnr. 32 og 205 i Aker herred, Akershus fylke.

24 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for A/S Hafslunds eiendom på østsiden av fylkesvei 14 i Tune herred, Østfold fylke.

24 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Skippergata mellom Innlandets Almenning og Sjursvikveien i Kristiansund.

26 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Sven Johannessen Bergs legat til fordel for trengende i Hovet i Hol herred», opprettet ved gavebrev av 9 februar 1899.

26 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ludvig Fields legat for verdige trengende i Rakkestad og Os sogn», opprettet ved gavebrev av 9 november 1936.

26 juni. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Departementet henleder herved oppmerksomheten på lov nr. 3 av 12 mai 1939 om lotterier m. v. som avløser den tidligere lotterilov av 14 juni 1851. Den nye lotterilov trer i kraft 1 juli d. å.

I. *Lovens alminnelige bestemmelser.*

Formålet med den nye lotterilov har bl. a. vært å gjennomføre en strengere og mere omfattende kontroll med alminnelige lotterier og lignende tiltak, å få fullstendigere og mere bestemte regler for regulering av dem samt i noen grad å bremse på det stadig stigende antall lotterier. Med hensyn til hva det skal forstås ved «lotteri» viser en til definisjonen i § 1, første ledd. Definisjonen faller ikke sammen med den som er gitt i straffelovens § 299 av begrepet lykkespill, hvor hovedvekten er lagt på om det vinnesyke øyemed er det framherskende ved spillet. I lotteriloven er den avgjørende vekt lagt på om deltagerne mot innskudd erverver gevinst på grunnlag av loddtrekning eller annen forføyning hvor utfallet beror på tilfellet, og vil således også ramme fordeling av gevinster

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

av ringe verdi når betingelsene for øvrig er til stede. Bestem- 26 juni.
melser om lotterier er inntatt i §§ 1—8.

Utenfor definisjonen av lotteri således som denne er gitt i § 1 faller bl. a. veddemål ved idrettskamper (tipping), premiekonkurranser uten innskudd fra deltagerne, lykkekjeder m. v. Under definisjonen går heller ikke de såkalte «ferdighetsspill», hvor utfallet i noen grad er avhengig av spillernes ferdighet. Særlige bestemmelser om de her nevnte arter av spill er inntatt i §§ 9—12.

I §§ 13—18 er inntatt straffebestemmelser, bestemmelser om avgifter og om lovens gjennomføring.

Etter § 2, 1 ledd er lovens hovedregel at det er forbudt å drive lotteri uten tillatelse av politiet. En annen hovedregel i loven, inntatt i § 4, 1 ledd er at lotteritillatelser bare kan gis til inntekt for et almennyttig eller veldedig formål.

Med hensyn til hva det skal forstås ved almennyttig eller veldedig formål bemerkes:

Veldedig er et tiltak når det har til formål å yte bistand til mennesker i økonomisk nød, uten at vedkommende har juridisk krav på slik hjelp. En understøttelseskasse som yter hjelp til medlemmer av en forening e. l. etter trang og verdighet, etter styrets eller ledelsens skjønn, må således sies å ha et veldedig formål i lotterilovens forstand. Gjelder det derimot begravelseskasser, pensjonskasser e. l. hvor medlemmene har krav på en nærmere bestemt ytelse når visse vilkår oppfylles, kan det ikke sies at disse har et veldedig formål.

For at et lotteri skulle ha et almennyttig formål krevet en tidligere at inntekten av lotteriet direkte skulle komme almenheten til gode. I en kjennelse av Høyesterett av 10 november 1934 (Rettst. s. 1039) blev det lagt til grunn en annen oppfatning av begrepet «almennyttig», idet det blev fastslått at en utlodning til inntekt for en lokal idrettsforening måtte anses for å ha et almennyttig formål etter den dagjeldende lotterilov. Etter forarbeidene er det forutsetningen at begrepet «almennyttig» i den nye lotterilov skal fortolkes således som fastslått i den nevnte avgjørelse av Høyesterett. Som eksempel på lotteri med almennyttig formål er således nevnt et lotteri til inntekt for et feriehjem for en større forening eller en lignende krets av mennesker. Som typiske eksempler på foretagender med anerkjent almennyttige formål nevnes ellers tuberkuloseforeninger, sanitetsforeninger, redningsselskaper og andre selskaper eller institusjoner med humanitære, religiøse, kulturelle, vitenskapelige, kunstneriske eller andre ideelle formål.

26 juni. Etter gammel fast praksis antokes det ikke å være adgang til å gi lotteritillatelse til inntekt for en politisk forening eller andre rent politiske formål. Dette er opprettholdt i den nye lotterilov som således på dette punkt blir å praktisere på samme måte som den tidligere lov. En understreker imidlertid at loven ikke er til hinder for at en politisk forening får lotteritillatelse når inntekten av lotteriet skal gå til et veldedig eller almennyttig formål.

Fra lovens hovedregler om at det til alle lotterier trengs tillatelse av politiet og at tillatelse bare kan gis til inntekt for et veldedig eller almennyttig formål, gjør loven følgende unntak:

1. Etter § 4, siste ledd kan politiet gi lotteritillatelse til inntekt for en enkelt person, når de gjenstander som utloddes er av ubetydelig verdi og forarbeidet av den som skal ha inntekten av lotteriet. Politiet bestemmer i hvilken utstrekning de vilkår som er nevnt i § 4, tredje ledd skal komme til anvendelse på disse lotterier. En avgjørelse hvorved en sånn søknad blir avslått kan ikke bringes inn for departementet til prøvelse.

2. Etter § 5, 1 ledd kan foreninger, sammenslutninger eller institusjoner uten tillatelse holde utlodninger til inntekt for et almennyttig eller veldedig formål, når verdien av gevinstene ikke overstiger kr. 1 500, loddsalget bare foregår innenfor et avgrenset område, hvor gevinstene er til stede og trekningen foregår i overvær av loddkjøperne i umiddelbar forbindelse med avslutningen av utlodningen.

Det er de såkalte «basarer» loven her har hatt for øye. Hvis det, som ofte er tilfelle, ønskes solgt lodder utenfor det område hvor denne holdes, må det som ellers innhentes tillatelse av politiet og de vanlige regler for lotterier kommer til anvendelse.

Har almenheten adgang til området skal det på forhånd sendes melding til politiet med angivelse av tid og sted for utlodningen og en fullmyndig person som er ansvarlig for den. Skal det holdes mere enn en sånn utlodning årlig, kreves tillatelse av politiet.

3. Etter § 5, siste ledd kan foreninger, sammenslutninger og institusjoner uten tillatelse holde utlodninger i møter eller fester hvor almenheten ikke har adgang, når verdien av gevinstene ikke overstiger kr. 300. For disse utlodninger gjelder ikke lovens alminnelige bestemmelser. Det er således ikke nødvendig at inntekten av utlodningen går til et veldedig eller almennyttig formål; den kan gå til inntekt for foreningen eller et hvilket som helst annet formål. Også for disse utlodninger

gjelder imidlertid forbudet i § 7, første og annet ledd, mot å anvende som gevinster penger eller fordringer på penger, merker, kuponger eller lignende som kan tjene som betalingsmiddel, eller loddsedler i et annet lotteri. 26 juni.

II. *Lotteritillatelser og vilkårene for disse m. v.*

Som etter den gjeldende lov er det tillagt politiet å meddele lotteritillatelser. Tillatelsen meddeles av politimesteren eller en ham underordnet politiembetsmann. Det er ikke adgang til å bemyndige lensmennene til å gi lotteritillatelser. Den tidligere bestemmelse om at tillatelsene i visse tilfelle skulle stadfestes av overøvrigheten (fylkesmannen) er ikke opprettholdt. En avgjørelse hvorved en søknad er avslått kan derimot etter § 3, annet ledd innbringes til prøvelse for Justisdepartementet. Dette gjelder som tidligere nevnt ikke avslag på søknad om lotteritillatelse til inntekt for enkeltperson etter § 4 siste ledd.

En meddelt lotteritillatelse medfører bare rett til salg av lodder i det politidistrikt tillatelsen er gitt. Skal salg av lodder foregå i flere politidistrikter må tillatelse hertil meddeles av Justisdepartementet. Søknad om det skal sendes inn gjennom politimesteren i det distrikt hvor lotteriet har sitt sete.

Over de gitte tillatelser føres en fortløpende fortegnelse i egen bok, hvorav det skal fremgå: 1. Når og til hvem tillatelsen er gitt. 2. Den person som etter § 4, 1 ledd står ansvarlig for lotteriet. 3. Formålet med lotteriet. 4. Antall og verdien av gevinstene. (Dette gjelder ikke lotterier ved hjelp av lykkehjul, tombola m. v. som nevnt i § 6). 5. Innen hvilken frist trekning skal holdes. 6. Når trekningen er holdt. 7. Avgift for lotteritillatelsen. 8. Avgift for trekning. 9. Særlige vilkår som er gjort gjeldende for lotteriet.

Lotteritillatelser skal gis skriftlig og inneholde de vilkår som gjelder for lotteriet. De vilkår som er fastsatt i § 4, 3 ledd gjelder for alle lotterier etter denne lov, med mindre politiet av særlige grunner treffer annen bestemmelse. For lotterier etter § 4, siste ledd gjelder de dog bare i den utstrekning politiet bestemmer. For lotterier etter §§ 5 og 6 kommer de ikke til anvendelse, idet disse paragrafer selv angir vilkårene for lotteriene.

En henleder i denne forbinnelse oppmerksomheten på at det i den lovtekst som er tatt inn i Norsk lovtidend, første avdeling nr. 18, i § 4, tredje ledd, punkt 1 er en trykkfeil, idet det står at «verdien av gevinstene utgjør minst 30 pct.», mens det skal være «50 pct.».

Selv om lotteritillatelse er gitt, må loddsalg ikke settes

26 juni. igang før det er godtgjort at gevinstene er ervervet eller det foreligger sikkerhet som er godkjent av politimesteren for at de nødvendige midler hertil er til stede.

På grunn av flere inntrufne tilfelle finner en å burde henlede oppmerksomheten på at det bør søkes ført kontroll med at gevinstene ikke er kjøpt på avbetaling med forbehold fra selgeren om eiendomsretten til gjenstanden til kjøpesummen er betalt. Det bør i alminnelighet kreves skriftlig erklæring fra lotteriet om at så ikke er tilfelle. Hvor det gjelder større gevinster som vanligvis er gjenstand for kjøp på avbetaling kan det også være grunn til å kreve erklæring fra selgeren om at eiendomsretten til gjenstanden er gått over til lotteriet.

Lovutkastet inneholdt opprinnelig som alminnelig vilkår for lotteritillatelse at loddsalg ved omførsel eller på offentlig gate, torg, plass eller lignende samt fra portrom og innganger var forbudt. Denne bestemmelse ble strøket under lovens behandling i Stortinget, idet det i innstillingen ble uttalt at den var for omfattende og at det burde overlates til politiet å treffe bestemmelse om dette spørsmål ved meddelelse av den enkelte lotteritillatelse.

Som gevinster må etter § 4, tredje ledd, punkt 2 bare brukes gjenstander av norsk tilvirkning. Tilsvarende bestemmelse gjelder for lotterier (lykkespill) etter § 6, men ikke for lotterier etter § 5. Etter § 7 må under ingen omstendighet som gevinster benyttes penger eller fordringer på penger samt merker, kuponger eller lignende som kan tjene som betalingsmiddel. Heller ikke må benyttes loddsedler i annet lotteri. Istedenfor bestemte gjenstander kan det benyttes varekort som gevinst. Er det som gevinst oppstillet fordring på en ytelse som ikke består i penger, f. eks. reiser, hotellopphold eller lignende bestemmes det i loven at det på forhånd skal være stillet sikkerhet som er godkjent av politimesteren, eller deponeres et pengebeløp som svarer til ytelsen som sikkerhet for oppfyllelsen av denne forpliktelse. Disse bestemmelser gjelder alle lotterier, også etter §§ 5 og 6, men således at for lotterier etter § 5, siste ledd gjelder bare § 7, første og annet ledd.

Loven inneholder intet uttrykkelig forbud mot å bruke fast eiendom som gevinst. Det har imidlertid vært forutsetningen at fast eiendom ikke skulle kunne brukes som gevinst i større utstrekning enn tidligere. Det bør derfor bare rent unntaksvis være tale om å gi tillatelse til å utlodde fast eiendom. Før tillatelse blir gitt, bør søknaden forelegges for departementet.

Trekning skal etter § 4, tredje ledd, punkt 11 foretas

av politiet i det distrikt hvor lotteritillatelsen er gitt. For lotterier som er nevnt i § 4, siste ledd til inntekt for en enkelt person, gjelder ikke denne bestemmelse, men en forutsetter at det i alminnelighet blir satt som betingelse for disse lotterier at trekning skal foretas av politiet. For utlodninger etter § 5, 1 ledd er det heller ikke noe vilkår at politiet skal foreta trekningen, men politiet plikter på anmodning å foreta denne. Da trekningen i de lotterier som er avhengig av politiets tillatelse i alminnelighet skal foretas av politiet, bør det ikke gis tillatelse til såkalte «lynlotterier» hvor trekningen foretas ved publikums medvirkning uten noen kontroll av politiet. 26 juni.

Om kunngjørelse av trekningsresultatet bestemmes det i § 4 punkt 12 at det i Norsk lysingsblad skal innrykkes meddelelse om hvor trekningsresultatet er kunngjort. For øvrig er det overlatt til politiet å treffe nærmere bestemmelse om hvordan trekningsresultatet skal kunngjøres etter de stedlige forhold og beskaffenheten av det lotteri det gjelder. I alminnelighet bør det formentlig fastsettes som den mest hensiktsmessige kunngjørelsesmåte at trekningsresultatet skal innrykkes i en eller flere aviser i de distrikter hvor lodder er solgt og eventuelt i særskilte lotteritidender hvis det finnes hensiktsmessig. Såfremt det av departementet er gitt tillatelse til loddsalg i flere politidistrikter skal det trykkes særskilte trekningslister til gratis utdeling fra lotteriets kontor og forhandlere. Departementet kan uten hinder av denne bestemmelse gi rett til salg av trekningslister på vilkår som departementet bestemmer.

For lotterier etter § 4, siste ledd treffer politiet bestemmelse om hvordan trekningsresultatet skal kunngjøres.

For lotterier etter § 5, siste ledd inneholder loven intet påbud om straks å kunngjøre trekningsresultatet. Er gevinstene ikke hentet eller utlevert vinnerne innen 1 måned etter trekningen, skal trekningsresultatet for disse gevinster kunngjøres i en i distriktet utbredt avis med opplysning om hvor og innen hvilken frist gevinstene kan avhentes.

For lotterier etter § 5, siste ledd inneholder loven ingen bestemmelser om kunngjøring av trekningsresultatet.

Uavhentede gevinster er å anse som hittegods, og underkastet de lovbestemmelser som gjelder herfor, jfr. Norske Lovs 5 — 9, plakat av 5 desember 1812 og lov nr. 5 av 28 juni 1912, jfr. Regler om kunngjøring om hittegods, dets oppbevaring, utlevering og salg fastsatt av Finansdepartementet i rundskrivelse av 19 juni 1913. Et lotteri antas imidlertid kontraktsmessig å kunne avtale med loddkjøperne at uavhentede gevinster skal tilfalle lotteriet, selges til inntekt for lotteriets formål eller lignende. For at et slikt forbehold skal

26 juni. være lovlig antas det at loddkjøperne på forhånd uttrykkelig må være gjort kjent med det. I alminnelighet skjer dette ved at forbeholdet er inntatt i loddsedlens tekst. For lotterier som er omhandlet i § 5, 1 ledd er det i femte ledd i samme paragraf bestemt at politimesteren kan samtykke i at uavhentede gevinster selges til inntekt for utlodningens formål.

III. *Lykkehjul, tombola m. v. (lykkespill) og ferdighetsspill.*

For lotterier ved lykkehjul, tombola eller andre innretninger som er beregnet på en rekke fortløpende trekninger i løpet av kort tid, inneholder lotterilovens § 6 særlige bestemmelser. De i denne paragraf omhandlede lotterier er de såkalte «lykkespill», mens «ferdighetsspillene» er omhandlet i lotterilovens § 9. Hvor grensen skal trekkes mellom disse spill kan ofte være tvilsomt, særlig gjelder dette de såkalte pengeautomater og andre automatspill. De pengeautomater som nå vanligvis er i bruk er i alminnelighet blitt betraktet som ferdighetsspill. Det tilligger i første omgang politiet å avgjøre om et spill er å anse som lykkespill (lotteri) eller ferdighetsspill. I tvilstilfelle tilligger det departementet, eventuelt med sakkyndig hjelp, å treffe avgjørelse om det, jfr. § 6, 2 ledd.

For lykkespill (lotterier) som går inn under lotterilovens § 6 gjelder som ufravikelig regel at disse alltid må tillates av politiet, således også om de kommer til anvendelse på utlodninger som er omhandlet i § 5. Sånne tillatelser kan bare gis til inntekt for et veldedig eller almennyttig formål. Denne bestemmelse avskjærer således adgangen til å gi tivolieiere eller andre som driver sånne spill som næring, tillatelse til å anvende lykkespill i sine tivolier eller fornøyelsesavdelinger. Den vanlige fremgangsmåte ved meddelelse av sånne tillatelser har for øvrig vært at disse har vært gitt til foreninger med et veldedig eller almennyttig formål og at disse har overdratt dem til entreprenører til ervervsmessig utnyttelse. Etter lotterilovens § 2, 2 ledd er det imidlertid nå forbudt å overdra en meddelt lotteritillatelse. En forening eller institusjon som heretter får tillatelse til drift av lykkespill må således selv drive disse foretagender for egen regning og risiko. Det har derimot ikke vært meningen å ville forby en forening som har fått en slik tillatelse, å søke assistanse hos andre ved leie av apparater eller fagfolk til betjening av disse apparater, mot fast godtgjørelse. Disse forhold bør politiet være særlig oppmerksom på når det gir slike tillatelser og det bør forlange seg forelagt de kontrakter eller avtaler som er inngått. Likeledes bør det kreves avlagt regnskap for driften av disse lykkespill.

Fra forbudet i § 2, 2 ledd mot å overdra lotteritillatelser

er det gjort et unntak for varemesser og utstillinger. Justis- 26 juni.
departementet kan i slike tilfelle tillate at driften av lykkespill som nevnt i § 6 overlates til andre etter kontrakt som er godkjent av departementet. Det har imidlertid vært forutsetningen for denne bestemmelse at sånne tillatelser bare skal gis ved varemesser og utstillinger av større almen interesse, og slike tillatelser vil derfor bare bli gitt rent unntaksvis.

Gevinstene ved lykkespill etter § 6 må være av norsk tilvirkning. Videre er det i loven bestemt at verdien av den enkelte gevinst og innskuddene ikke må overstige beløp som fastsettes av departementet. I medhold av denne bestemmelse fastsetter departementet herved at innskuddene ved disse spill ikke må overstige kr. 0,25 og at verdien av den enkelte gevinst ikke må overstige kr. 4, beregnet etter vanlig utsalgspris. Penger, merker, kuponger m. v. som kan tjene som betalingsmiddel må som for lotterier for øvrig etter § 7 ikke benyttes som gevinst ved disse spill. Med de tallrike trekninger som forestås av arrangørene selv i disse lotterier er det nødvendig at politiet har sin oppmerksomhet henvendt på de innretninger som anvendes til uttrekning av gevinster og fører nøye kontroll med at disse fungerer tilfredsstillende. I siste ledd i paragrafen er det inntatt bestemmelse om dette samt om at politiet kan la innretningene underkaste sakkyndig undersøkelse på eierens eller brukerens bekostning.

Lotterilovens § 9 inneholder regulerende bestemmelser om drift av skytebane, ringkasting, spilleautomater og lignende apparater og innretninger som er å anse som ferdighetsspill og derfor ikke rammes av bestemmelsen i lotterilovens § 6. Uten tillatelse av politiet er det forbudt å oppsette eller drive slike innretninger, når de nyttes av publikum mot betaling, uten hensyn til om det blir oppstillet gevinster eller ikke. Også etter den gjeldende lovgivning er drift av slike ferdighetsspill avhengig av politiets tillatelse når det drives som næring (jfr. § 2 b i lov av 26 mai 1866 «inneholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Christiania» som ved senere tilleggslover er utvidet til å gjelde hele riket.) Lotterilovens § 9 er å anse som et tillegg til og en utvidelse av denne bestemmelse således at polititillatelse nå er nødvendig selv om disse ferdighetsspill drives rent leilighetsvis av foreninger eller andre som et ledd i en basar eller marked eller lignende. Avgift til kommunekassen kan i medhold av politivedtektslovgivningen fremdeles bare pålegges når ferdighetsspillene drives som næring. Avgift til statskassen skal ikke betales for tillatelse til drift av slike apparater eller innretninger.

26 juni. De nærmere vilkår for tillatelser etter lotterilovens § 9 fastsettes av politiet. Tilstellinger med slike apparater med tilhørende musikk m. v. kan — særlig når de oppstilles i friluft — virke sjenerende for sine omgivelser ved støy og larm samt ved tilstrømning av mennesker. Vilkårene bør derfor fastsettes således at omgivelsene blir påført minst mulige forstyrrelser. Særlig bør det påses at tilstellingene ikke varer for langt ut over aftenen.

Såfremt det ved sånne apparater eller innretninger oppstilles gevinster, må varegevinstene være av norsk tilvirkning. Gevinstenes verdi må etter § 9, siste ledd ikke overstige det beløp som fastsettes av departementet. I medhold av denne bestemmelse fastsetter departementet herved at pengegevinstene ved disse spill ikke må overstige kr. 1 og at verdien av den enkelte varegevinst ikke må overstige kr. 5, beregnet etter vanlig utsalgspris.

Ved siden av bestemmelsene i § 9 om ferdighetsspill inneholder lotteriloven i §§ 10—12 bestemmelser om andre lotterilignende tiltak som ikke omfattes av definisjonen av lotteri i § 1.

Om premieoppgaver og gjettekonkurranser bestemmes det således i § 10 at hvis utdeling av premier skal skje ved loddtrekning, skal denne foretas av politiet. Sånne oppgaver og konkurranser må ikke inngå som et vesentlig ledd i et forretningsforetagende.

Ved premieoppgaver og gjettekonkuranser og lignende som igangsettes av aviser, tidsskrifter, ukeblad og lignende er det forbudt å oppstille premier til en høyere verdi enn fastsatt av departementet. Gjenstander som oppstilles som premie må være av norsk tilvirkning. I medhold av denne bestemmelse fastsetter departementet herved følgende:

1. Ved premieoppgaver og gjettekonkurranser m. v. som igangsettes av aviser, tidsskrifter, ukeblad og lignende er det forbudt for en enkelt oppgave å oppstille pengepremier til en høyere samlet sum enn kr. 100 eller varepremier til en høyere samlet verdi enn kr. 250, beregnet etter vanlig utsalgspris.

2. For en enkelt konkurranse kan departementet tillate at det benyttes premier til en høyere verdi enn foran bestemt.

Lotterilovens § 11 inneholder et kategorisk forbud mot å formidle veddemål ved idrettskamper, veddeløp eller andre konkurranser (tipping) som ikke er hjemlet i særlig lov, jfr. § 18, 3 ledd. For disse tiltak gjelder bestemmelsene

i § 8, annet og tredje ledd om forbud mot å innta kunngjøringer i aviser eller tidsskrifter eller på annen måte å spre kunngjøringer om dem. Postverket er berettiget til å foreta undersøkelser av korsbånd som antas å inneholde sirkulærer eller meddelelser fra utenlandske tiltak og i tilfelle tilbakesende disse. 26 juni.

Endelig inneholder § 12 et forbud mot å opprette eller delta i lykkekjeder, kjedeforretninger eller lignende tiltak hvor penger eller verdier omsettes etterhvert innen en ubestemt krets av personer. Formen for disse lykkekjeder og kjedeforretninger kan være noe forskjellig. Den definisjon som loven har gitt er imidlertid så omfattende at det skulle ramme et hvert slikt tiltak.

IV. *Avgifter til statskassen for lotteritillatelser og for trekninger av politiet etter lotteriloven.*

For tillatelse til å opprette eller drive lotteri og for trekning som foretas av politiet med hjemmel i lotteriloven skal det etter § 16 forskuddsvis svares sånn avgift til statskassen som departementet bestemmer. Avgiften skal betales til politiet og føres i politikammerets regnskap til inntekt for kap. 2132, Sportler. De må derfor i kassajournalen konteres i rubrikken for sportler liksom de skal føres i politikammerets sporteljournal. Over de avholdte trekninger føres en fortløpende fortegnelse med angivelse av når og for hvem trekning er holdt, gevinstenes antall og avgiftens størrelse. Også trekninger som det ikke skal betales avgift for, skal føres inn i denne fortegnelse.

For tillatelse til lotteri til inntekt for enkeltperson med hjemmel i § 4, siste ledd og for sånn tillatelse som er nevnt i § 5, 3 ledd skal det ikke svares avgift til statskassen.

Med hjemmel i foran nevnte lovbestemmelse fastsetter departementet herved at det skal svares følgende avgifter:

A. Avgifter til statskassen for lotteritillatelser.

I.

a.	Når verdien av gevinstene er inntil	kr.	1 000	kr.	5
b.	—»—	—»—	»	2 500	»	10
c.	—»—	—»—	»	5 000	»	25
d.	—»—	—»—	»	10 000	»	50
e.	Når verdien av gevinstene er over		»	10 000	»	100

II.

For tillatelse etter lotterilovens § 6 til lotteri ved hjelp av lykkehjul, tombola eller andre innretninger som er beregnet

26 juni. på en rekke fortløpende trekninger i løpet av kort tid, svares en avgift til statskassen av kr. 1 pr. apparat pr. dag.

B. Avgifter til statskassen for loddtrekninger som foretas av politiet med hjemmel av lotteriloven.

I.

a.	For uttrekning av inntil	10	gevinster	.....	kr.	5
b.	—»— —»—	100	—	.....	»	10
c.	—»— —»—	250	—	.....	»	25
d.	—»— —»—	500	—	.....	»	40
e.	For uttrekning av over	500	—	.....	»	50

II.

For loddtrekning som foretas av politiet for lotterier som er meddelt tillatelse etter lotterilovens § 4, siste ledd oppkreves ingen avgift.

III.

Blir trekning etter begjæring utført utenfor kontoret og utenfor vanlig kontortid, må påløpne utgifter til skyss- og kostgodtgjørelse eller til overtidsgodtgjørelse betales utenom avgiften til statskassen.

V. *Straffebestemmelser m. v.*

Straffetruselen er tatt inn i § 13. Foruten for overtredelse av lovens bestemmelser er det også satt straff for å overtre eller medvirke til overtredelse av de vilkår som med hjemmel i loven er satt for en tillatelse. Overtredelsene er straffbare også om de begås av uaktsomhet. Forsøk på forseelse mot § 8 (salg av lodder i og spreing av kunngjøringer om utenlandske lotterier), § 11 (formidling av tipping m. v.) og § 12 (å opprette eller delta i lykkekjeder og kjedeforretninger) straffes som fullbyrdet overtredelse.

Lovens inndragningsbestemmelser er inntatt i § 14. Disse går en del lenger enn straffelovens inndragningsbestemmelser. Etter første ledd er de der angitte gjenstander således gjenstand for inndragning i hvis eie de enn er og uten at straffesak behøver å være reist mot noen. For øvrig gjelder som alminnelig regel etter annet ledd, at gjenstander som har vært benyttet eller er bestemt til å benyttes ved overtredelse av bestemmelsene i lotteriloven, kan inndras ved dom når de tilhører den skyldige.

I flere tilfelle er det hendt at politiets medvirkning har vært nødvendig for å få avviklet lotterier som har vært drevet på en sånn måte at politiet har måttet skride inn eller fordi

lotteriet av andre grunner har strandet. § 15 inneholder nå regulerende bestemmelser for politiets medvirkning i sånne tilfelle. En tillatelse kan straks tas tilbake når vilkårene for en gitt tillatelse er overtrådt eller det for øvrig forekommer mangler ved tiltakets drift. Politiet kan i slike tilfelle sørge for tiltakets avvikling eller fortsettelse ved personer som er godkjent av politiet. Utgiftene som derved påløper må dekkes av lotteriet. For å sikre at det skal kunne skaffes det nødvendige materiale til å avvikle eller fortsette tiltaket, er politiet gitt anledning til å beslaglegge dette hos lotteriets vedkommende. 26 juni.

Endelig henledes oppmerksomheten på forbudet i § 8 mot salg av lodder i lotterier som er opprettet i utlandet, med mindre Kongen i særlige tilfelle gir tillatelse til sånt salg.

Forbudet i annet ledd i § 8 mot å innta kunngjøringer i aviser eller tidsskrifter eller på annen måte å spre kunngjøringer om utenlandske lotterier svarer til bestemmelsen i den nåværende lotterilovs § 1. Ved utformingen er det imidlertid tatt hensyn til Høyesteretts kjennelse av 12 april 1930, således at også utlevering av trekningslister skal rammes av forbudet.

Bestemmelsen i siste ledd om postverkets kontroll med postforsendelser i korsbånd som inneholder sirkulærer og meddelelser fra utenlandske lotterier svarer til den någjeldende lotterilovs § 3, men således at bestemmelsen etter § 11, siste ledd også kommer til anvendelse overfor sirkulærer og meddelelser fra utenlandske tippeselskaper.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hans Christian Bergh og hustru Teodora Berghs legat» til verdige enker etter bergenske skipsførere, opprettet ved testament av 24 august 1926. 27 juni.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at jakttiden for tiur, røy, orrfugl, jerpe, rype og hare skal være fra og med 15 september til og med 31 desember i Akershus fylke. 27 juni.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1940.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om omregulering av og bygningsvedtekter for Kongsgata i Stavanger, fra Lagårdsbrua til Kirkegata og av Stiftelsesgata ved sammenløp med Kongsgata samt regulering av eiendommene 41, 43, 45 og 49 Kongsgata til åpen plass. 27 juni.

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

28 juni. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet til en stadsfysikus.

Som omførselshandel etter forskrifter om omførselshandel med kjøtt m. v. fra vogn av 23 desember 1937 må anses føring og levering av varer som ikke på forhånd er bestilt, herunder også salg til kjøpmenn. Men omførselshandel som ikke foregår fra vogn, faller utenfor forskriftene. Likeså salg av varme pølser og liknende fra såkalte «pølsevogner» på gater og i portrom, når handelen er helt stasjonær. Imidlertid er denne handel så vel som torg- og hussalg undergitt bestemmelsene i de etter næringsmiddelloven utferdigede alminnelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935, se særlig §§ 4, 5 og 13, og helserådet kan føre hygienisk tilsyn med salget og gripe inn i det enkelte tilfelle, når salget skjer i strid med disse bestemmelser eller på annen måte er utilfredsstillende i helsemessig henseende; se også sunnhetsloven av 16 mai 1860 § 3.

28 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at all skog skal vera vernskog i Samnanger herad, Hordaland fylke.

28 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningsloven for Veldresiden bygningsdistrikt i Ringsaker herred, Hedmark fylke.

28 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Sør-Odal herred, Hedmark fylke.

28 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke.

28 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Sande hered, Vestfold fylke.

28 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Kvæfjord herred, Troms fylke.

28 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om at Vadsø byggebelte i Nord-Varanger vest for Prestelva legges under byens bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender.

---

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 25.
**) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
***) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 29 juni.

I medhold av kongelig resolusjon av 20 desember 1933, post III bestemmer herved departementet at § 16 i de ved resolusjonen fastsatte «Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fisk og fiskeprodukter som skal være gjenstand for omsetning (sild unntatt)» heretter skal lyde således:

Fiskekasser må alltid behandles med den største aktsomhet. Hvor det er fare for at fisken kan påføres skade mens kassene står på kai eller under deres transport skal kassene såvidt mulig alltid oppbevares i forsvarlig avkjølet rom. Er forholdene slik at kassene ikke kan anbringes i avkjølet rom, skal de alltid være godt dekket med presenninger.

Fiskekasser må aldri settes på ende og ikke bikkes eller styrtes ned fra vogn eller tralle, men håndteres slik at kassene og fisken ikke kan ta skade.

Fiskekasser må alltid holdes i flat stilling under lasting og lossing. I skipsrom, på kai, på lager og under transport, så vel sjøverts som landverts må kassene alltid plaseres på flask med lokket opp.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for gnr. 125, bnr. 4 + 5 Fagertun (parsell A og parsellene 6—9 på reguleringskartet) i Aker herred, Akershus fylke. 29 juni.

Bekjentgjørelse *) fra Finans- og tolldepartementet. 29 juni.

Vareførsel på bestemte veier over landegrensen mot Sverige.

I medhold av lov om tollvesenet av 22 juni 1928 § 37, 2net ledd og bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 10 februar 1939 har departementet bestemt at det fra og med 15 juli 1939 og inntil videre sønnafor Nordland fylke bare skal være tillatt å inn- eller utføre varer over landegrensen mot Sverige på følgende veier regnet sørfra:

1. Tyslingmoveien (fra Sverige over Berby til Prestebakke kirke og jernbanestasjonen) over Tyslingmoveien tollstasjon.
2. Veien fra Uddevalla forbi Vasbotten inn i Søndre Enningdal over Holtet tollstasjon.

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

29 juni.

3. Veien fra Vänersborg over Högen og Kornsjö over Kornsjö tollstasjon.
4. Allingmoveien over Allingmoveien tollstasjon.
5. Veien over Aremark forbi Lakserød over Tolsbystranda tollstasjon.
6. Veien fra Rostnes i Fogelvik over Moen og Torgrimsbu samt om sommeren sjøveien gjennom Otteidbukta over Otteid tollstasjon.
7. Veien over Øymark tollstasjon.
8. Veien over Ørje bru i Øymark over Ørje tollsted.
9. Veien over Trosterud gjennom Rømskog over Rømskog tollstasjon.
10. Veien over Almenningen i Eidskog Vestmark over Vestmarka tollstasjon.
11. Veien over Vilsberg tollstasjon i Eidskog herred.
12. Veien over Magnor tollstasjon.
13. Veien over Utgardsjøen tollstasjon i Vinger Austmark.
14. Veien fra Mitandersfors til Austmarka kirke over Austmarka tollstasjon.
15. Veien gjennom Brandval Finnskog over Brandval tollstasjon.
16. Veien gjennom Grue Finnskog forbi Revholt kapell over Grue tollstasjon.
17. Veien over Fall tollstasjon i Hoff herred.
18. Veien gjennom Åsnes Finnskog til Flisa jernbanestasjon over Åsnes tollstasjon.
19. Veien over Posåsen tollstasjon i Åsnes Finnskog.
20. Veien fra Värmland gjennom Søndre Trysil over Søndre Trysil tollstasjon.
21. Veien over Borvegen tollstasjon i Trysil herred.
22. Veien fra Lima i Sverige over Flermoen tollstasjon i Trysil herred.
23. Veien mellom Dalarna og Trysil—Elverum over Trysil tollstasjon.
24. Veien over Ljørdalen tollstasjon i Trysil herred.
25. Veien fra riksgrensen over Lillebo tollstasjon i Engerdal herred.
26. Veien fra Storsæteren i Sverige til Elgå ved Femund over Valdalen i Engerdal herred, hvor der opprettes fortollingsstasjon fra 15 juli 1939.
27. Veien fra riksgrensen over Vauldalen tollstasjon i Brekken herred.
28. Veien fra riksgrensen over Ådalsvollen tollstasjon i Verdal herred.

29. Veien fra riksgrensen over Sørli tollstasjon i Sørli herred. 29 juni.
30. Veien fra riksgrensen over Murumoen tollstasjon i Nordli herred.
31. Veien fra riksgrensen over Østnes tollstasjon i Nordli herred.

Overtredelse av foranstående bestemmelser er straffbar.

De bestemmelser som tidligere er gitt om innførsel på visse veier over landegrensen sønnafor Nordland fylke av tollbare varer som ikke er ledsaget av passerseddel, tilbakekalles fra 15 juli 1939.

Telegram *) fra Finans- og tolldepartementet til distriktstollinspektøren i Bodø. 29 juni.

Nye bestemmelser om oppkrevning av toll ved landverts innførsel til Nordland fylke og om vareførsel over landegrensen til nevnte fylke.

I medhold av bemyndigelsen i tolltariffens § 3, 6te passus, siste punktum bestemmes herved at det fra og med 1 juli 1939 og inntil videre med nedennevnte unntak skal oppkreves vanlig toll ved landverts innførsel overalt i Nordland fylke. Ved innførsel over tollvaktstasjonene Harvasstuen, Bratli, Linerud, Rauli og Graddis kan varer inntil videre inngå tollfritt i samsvar med tolltariffens § 3, 1ste passus, slik disse bestemmelser lød i tariffen for 1937—38. Over tollvaktstasjonene Krutvatnet og Umbukta kan matvarer inntil videre innføres tollfritt i den utstrekning og på de vilkår som er angitt i den gjeldende tolltariffs § 3, 1ste passus, idet omhandlede toll-lettelser inntil videre kommer alle innvånere av vedkommende grenseherreder tilgode. Oppsitterne på de øverste gårder ved grensen skal dog etter nærmere bestemmelse av distriktstollinspektøren inntil videre ha adgang til tollfritt å medføre varer over Krutvatnet og Umbukta etter bestemmelsene i tariffen 1937—38 § 3, 1ste passus. Tolltariffens § 3, 3dje, 4de og 5te passus gjelder ved all landverts innførsel til fylket. Med hjemmel i toll-lovens § 37, 2net ledd og kongelig resolusjon av 10 februar 1939 fastsettes at det over landegrensen til Nordland fylke inntil videre bare skal være tillatt å inn- og utføre varer på de veier som fører over tollvaktstasjonene ved Harvassdal fjellstue, Bratli i Skarmodal, Krutvatnet fjellstue, Linerud i Favnvassdalen, Rauli ved Røsvatnet, Umbukta fjellstue og Graddis fjellstue. Over landegrensen til Ankenes herred skal det alene være tillatt å inn- og utføre

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

29 juni. varer med Ofotbanen. De foranstående bestemmelser kommer inntil videre ikke til anvendelse overfor flyttsamene som til eget bruk tollfritt skal kunne medføre varer hvis innførsel ikke er forbudt, liksom de er fritatt for å følge de påbudte veier ved inn- og utpassering.

De tidligere utferdigede bestemmelser om tollfrihet ved landverts innførsel og om vareførsel på bestemte veier over landegrensen til Nordland fylke oppheves fra og med 1 juli 1939, således også adgangen til tollfri innførsel i den «lille» grensehandel til Ankenes herred.

29 juni. **Telegram** *) fra Finans- og tolldepartementet til distriktstollinspektøren i Tromsø.

Nye bestemmelser om oppkrevning av toll ved landverts innførsel til Troms fylke og om vareførsel over landegrensen til nevnte fylke.

I medhold av bemyndigelse i tolltariffens § 3, 6te passus, siste punktum, bestemmes herved at det fra og med 1 juli 1939 og inntil videre med nedennevnte unntak skal oppkreves vanlig toll ved landverts innførsel overalt i Troms fylke. Oppsitterne på Bonesgårdene i Salangsdalen, Sørmo og Sørgård i Sørdalen, Innsetgårdene i Østerdalen, Frihetsli i Dividalen, Rostagårdene i Øverbygd, Maristad og Eidsvoll i Øverbygd skal inntil videre kunne innføre matvarer tollfritt i samsvar med den gjeldende tolltariffs § 3, 1ste passus. Det samme gjelder etter disriktstollinspektørens nærmere bestemmelse jegere, fiskere, bærplukkere og liknende personer som midlertidig oppholder seg i grensetraktene i Bardu og Øverbygd. Flyttsamene vil inntil videre til eget bruk tollfritt kunne medføre varer fra Sverige og Finnland uten kvantumbegrensning under forutsetning av at det ikke dreier seg om innførselsforbudte varer. Tolltariffens § 3, 3dje, 4de og 5te passus gjelder ved landverts innførsel til fylket så vel fra Sverige som fra Finnland. Distriktstollinspektøren bemyndiges til i nødvendig utstrekning å utferdige nærmere kontrollforskrifter til forebyggelse av misbruk av forannevnte innrømmelser. Med hjemmel i toll-lovens § 37, 2net ledd, og kongelig resolusjon av 10 februar 1939 fastsettes at det over landegrensen til Troms fylke inntil videre bare skal være tillatt å inn- og utføre varer på veien fra grensen over Helligskogen tollstasjon til Skibotn, dog således at de forannevnte flyttsamer og grense-

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

boere m. v. som helt eller delvis har beholdt rett til tollfri innførsel over landegrensen, foreløpig vil kunne inn- og utpassere med varer også på andre veier. 29 juni.

De tidligere utferdigede bestemmelser om tollfrihet ved landverts innførsel og om vareførselen over landegrensen til Troms fylke oppheves fra og med 1 juli 1939.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet. 29 juni.

I samhøve med § 17 i lov frå 22 juni 1928 om landets kornforsyning, jfr. lov av 9 juni 1939, gis Statens kornforretning fullmakt til å fastsette de nærmere vilkåra for utbetaling av trygd etter siste leden i paragrafen.

Kongelig resolusjon. 30 juni.

1) Misjonær i Den norske misjonsallianse for Nord-China, Bernhard Norland, gis rett til å stifte ekteskap etter norsk lov mellom norske borgere i provinsen Chakar i Nord-China.

2) Som vigselformular benyttes den norske statskirkes ritual.

3) Istedenfor lysing minst 14 dager før vigselen, sendes inn meddelelse til det norske generalkonsulat i Shanghai om at ekteskapet aktes inngått.

4) Melding om ekteskapets inngåelse skjer ved innsendelse av vigselattest til nevnte generalkonsulat, ledsaget av innberettning overensstemmende med anordnet skjema.

Kongelig resolusjon **) om godkjenning av Sarpsborg bystyres vedtak av 3 mai 1939 om at ingen innen Sarpsborg kommune må motta pleiebarn uten på forhånd å ha fått helserådets tillatelse til det. 30 juni.

Kongelig resolusjon **) om forandring av § 2, e (om anlegg av W. C.) i de alminnelige helseforskrifter for Fana herred, Hordaland fylke. 30 juni.

Kongelig resolusjon **) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild) og steder hvor det lages fiskemat, i Karasjok herred, Finnmark fylke. 30 juni.

---

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 25.
**) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

30 juni. **Kongelig reolusjon**, hvorved det i henhold til lov av 12 mai 1939 § 1 fastsettes endringer og nye bestemmelser i vedtekter for Norges Brannkasse av 10 juli 1931 og 14 desember 1934.

De pågjeldende paragrafer sånn som de lyder etter endringene samt de nye paragrafer hitsettes:

A. Bygningsforsikringen.

I. Brannforsikring.

§ 8. Alminnelig branntakst begjæres hos branntakstbestyrereren. Forretningen avholdes under ledelse av branntakstbestyreren, og takstene avgis av tre takstmenn; ved bygninger uten maskiner eller ildsfarlig bedrift innskrenkes takstmennenes antall til to, når den samlede verdi av de bygninger på eiendommen, som er gjenstand for takst, ikke antas å overstige kr. 20 000.

Når forretningen avholdes med to takstmenn, skal bestyreren delta i verdsettelsen, for så vidt takstmennene er uenige om beløpet.

Branntaksten innføres på stedet i takstprotokollen, som ved forretningens slutning underskrives av bestyrer og menn.

§ 9. Når det skal avholdes branntakst over industrielt eller ildsfarlig anlegg eller over bygninger av usedvanlig byggemåte eller beskaffenhet, og branntakstbestyreren finner at branntakstmennene ikke er i besittelse av tilstrekkelig kyndighet til å utføre verdsettelsen, skal han tilkalle kontrollingeniøren eller foranledige oppnevnt en annen kyndig mann til taksten overensstemmende med lovens § 36.

På samme måte skjer oppnevnelsen, når det ikke kan fås et tilstrekkelig antall uhildede branntakstmenn.

§ 10. Branntakster over bygninger på landet uten maskiner eller ildsfarlig bedrift avholdes uten bestyrer og utføres av to branntakstmenn, når den samlede verdi av de bygninger på eiendommen som er gjenstand for takst ikke overstiger kr. 10 000. Forretningen begjæres hos branntakstbestyreren.

Blir den samlede takstsum høyere enn foran nevnt, kan forretningen allikevel fremmes og innsendes, idet forsikringen i så fall gjelder for det tillatte maksimumsbeløp, forholdsvis fordelt på de enkelte bygninger, med mindre Brannkassen beslutter å overta forsikringen til et høyere beløp.

Hvis eieren ønsker forsikring etter branntaksten, må han innen en måned etter avholdelsen innsende den til branntakstbestyreren, som gir den påtegning om mottakelsestiden, innfører den ordlydende i takstprotokollen og påser at beskri-

velsen er utført og takstene avgitt overensstemmende med de fastsatte regler, samt i tilfelle bevirker forretningen beriktiget og fullstendiggjort, hvorom protokollen senere gis fornøden tilførsel. 30 juni.

Forsikringen gjelder, for så vidt takstmennene er uenige om verdsettelsen, for det høyeste beløp, inntil Brannkassen endelig har avgjort spørsmålet.

§ 24. Blir en avbrent bygning gjenoppført, går forsikringen over på den nye bygning under oppførelsen, med mindre eieren oppsier forsikringen med rettighetshavernes samtykke overensstemmende med § 62. Brannkassen er ansvarlig for den verdi, som byggearbeidet og de materialer som befinner seg på stedet til enhver tid har, inntil et beløp som svarer til forsikringssummen for den avbrente bygning. Denne forsikring vedvarer inntil bygningen etter avholdt branntakst overgår til alminnelig forsikring.

Kontingenten beregnes som om forsikringen var tegnet forskuddsvis og kvartalsvis etter en jevn verdistigning. De forutsatte kvartalsvise forsikringssummer utfinnes ved å dividere det endelige takstbeløp eller den avbrente bygnings forsikringssum hvis denne er mindre, med så mange kvartaler som der er forløpet fra forsikringstilfellet inntraff inntil ferdigtakst avholdes; deler av kvartalet regnes som helt kvartal. Hvis eieren ikke påbegynner byggearbeidet umiddelbart etter forsikringstilfellet, kan han få utgangspunktet for kontingentens beregning utsatt, inntil han anmelder arbeidets begynnelse. Ødelegges byggverket før branntakst er avholdt, trer den under skadetaksten fastsatte forsikringsverdi for bygning og materialer istedenfor det foran nevnte endelige takstbeløp ved kontingentens beregning.

Ønsker eieren forsikring for et høyere beløp enn den avbrente bygnings forsikringssum, må han selv sette fram begjæring derom.

§ 25. Littera D. I den ved tariffen bestemte kontingent kan gis 1ste avdelings bygninger hørende til littera B under risiko II, III eller IV en avstandsnedsettelse av 20 pst. for enhver bygning, som på alle kanter ved et ubebygget og ubelastet rom av minst 30 meter er adskilt fra enhver med ildsted forsynt bygning. I risiko IV kan gis en avstandsnedsettelse av 10 pst., hvis avstanden er minst 15 meter.

Avstandsnedsettelse gis dog ikke, dersom brannfaren anses øket ved nærliggende ildsfarlig anlegg.

§ 25. Littera H nr. 1. Når noen bygning eller samling av bygninger på grunn av byggemåte, innredning eller benyttelse finnes mer ildsfarlig enn liknende bygninger i alminnelighet,

30 juni kan den pålegges høyere kontingent enn ellers bestemt. Det samme gjelder bygninger som erfaringsmessig viser seg mer ildsfarlige enn andre som de etter tariffen normalt står i klasse med.

§ 32. Ved verdsettelse av skade som ikke utgjør mer enn kr. 1 000 skal det istedenfor skadetakstforretning avgis taksterklæring av to takstmenn. Når skaden er ubetydelig, kan erklæringen avgis av en takstmann.

Denne takstmåte anvendes bare ved alminnelige bygninger uten maskiner eller ildsfarlig bedrift.

§ 34. Hvis bygning som omfattes av brannforsikringen, blir ødelagt eller skadet ved nedrivning eller på annen måte under forsøk på å forebygge eller begrense brann, anses det som brannskade, selv om brannen ikke truet noen gjenstand som faller inn under forsikringen, hvis foranstaltningen under de foreliggende forhold må anses forsvarlig.

For skade voldt ved ild som ikke er brann, svarer Brannkassen ikke. Det anses således ikke som brannskade om panel er svidd ved hete eller gnister fra ovnen.

Skade ved lynnedslag går inn under brannforsikringen, selv om brann ikke oppstår.

Skade ved eksplosjon går inn under brannforsikringen, såfremt eksplosjonen er en følge av brann. Brannkassen svarer også for skade ved eksplosjon av gass fra offentlig gassverk eller fra acetylengassverk som er innrettet overensstemmende med de til enhver tid gjeldende offentlige forskrifter. Annen eksplosjonsskade erstattes ikke med mindre Brannkassen har overtatt særskilt ansvar for sånn skade.

Under brannforsikringen erstattes, selv om brann ikke oppstår, skade ved at luftfartøy styrter ned eller ved at gjenstander faller ned fra luftfartøy, såfremt dette ikke tilhører den sikrede.

§ 35. Skade på elektrisk maskin, apparat eller ledning ved elektrisk fenomen, derunder også lyn, erstattes ikke, selv om det skadegjørende fenomen er ledsaget av ild. Hvis sånn ledsagende ild når og skader andre elektriske maskiner, apparater eller ledninger enn den, hvori ilden er oppstått, blir denne skade å anse som brannskade og omfattes derfor av Brannkassens erstatningsplikt.

Dog erstattes direkte lynskade på elektriske lysinstallasjoner (lyspærer unntatt) samt på elektrisk motor som anvendes ved gårdsbruk og småbedrifter.

Med «andre elektriske maskiner, apparater eller ledninger» menes her selvstendige gjenstander, som ikke begreps-

messig hører sammen med eller danner tilbehør til den opp- 30 juni.
rinnelig beskadigede gjenstand.

Brannkassen kan ved særskilt avtale overta ansvar for sånn skade som etter første ledd ikke inngår under brannforsikringen.

§ 37. Forsikringsverdien av bygningen med alt tilbehør som er innbefattet i forsikringen, ansettes av takstmennene til det beløp som det vilde koste å oppføre en tilsvarende bygning på samme sted, beregnet etter prisene umiddelbart før forsikringstilfellet inntrådte, og med fradrag for den verdiforringelse bygningen har lidt på grunn av elde og bruk.

Er forsikringssummen fastsatt ved branntakst som ikke er eldre enn 5 år, forhøyes forsikringsverdien, hvis den er mindre enn forsikringssummen, til et beløp som svarer til denne, dog ikke utover 10 pst. Den på grunnlag herav beregnede forhøyede erstatning kommer bare til utbetaling i den utstrekning den blir anvendt til å gjenoppføre bygningen eller utbedre skaden.

Er det tegnet tilleggsforsikring overensstemmende med § 15 nr. 2, fastsetter takstmennene den merutgift som den forandrede oppførelsesmåte eller utbedringsmåte vil medføre. Summen av dette beløp og bygningens verdi etter første ledd er da den samlede forsikringsverdi.

For bygning som er er solgt til nedrivning og bortflytning og for bygning som etter sin bestemmelse tilkjennegir seg som midlertidig, ansettes forsikringsverdien til materialverdien. For midlertidig bygning kan dog forsikringsverdien — i tilfelle etter dispensasjon fra bygningsmyndighetene — ansettes etter første ledd, hvis bygningen blir gjenoppført eller satt i stand.

§ 40. Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, erstattes kun så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Skade som ikke overstiger 10 pst. av forsikringssummen, erstattes dog også i dette tilfelle fullt ut, for så vidt ikke den overskytende del av verdien er dekket ved forsikring i annet selskap. Det samme gjelder skader inntil 20 pst. av forsikringssummen, når forsikringsverdien ikke overstiger forsikringssummen med mer enn 10 pst.

Når Brannkassen i medhold av § 6 har gjort sitt ansvar betinget av at en del av verdien holdes uforsikret, erstattes så stor del av skaden, som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og verdien ved forsikringens stiftelse, forutsatt at denne er større enn forsikringsverdien.

30 juni. § 41. Hvis ikke den sikrede innen 5 år etter forsikringstilfellet har utbedret skade på bygning eller har oppført ny bygning på samme eiendom og med samme bestemmelse som den brente, nedsettes den fastsatte erstatning med en tredjedel, som tilfaller det i forsikringsavtalelovens § 85 omhandlede offentlige fond til vern mot brannfare, for så vidt det ikke er meddelt dispensasjon etter nevnte lovs § 85, femte ledd. Har den sikrede innen fristens utløp oppført sånn bygning som foran nevnt, men av mindre verdi enn den brente, gjelder det samme, dog således at nedsettelsen i erstatningen ikke skal utgjøre mer enn det beløp hvormed den fastsatte erstatning, tillagt verdien av gjenstående deler av bygningen, måtte overstige den nye bygnings verdi.

Nærværende paragraf kommer ikke til anvendelse hvor utbedring eller gjenoppførelse forhindres ved lov eller noen med hjemmel av lov gitt bestemmelse. Sånn hindring anses ikke å foreligge, når det er høve til å bygge på annen like så god og høvelig tomt som overensstemmende med bygningslovgivningen ved reguleringen tildeles eieren. Heller ikke kommer bestemmelsene til anvendelse på bygning som er sogt til nedrivning og bortflytning, eller på bygning som etter sin bestemmelse tilkjennegir seg som midlertidig.

Heller ikke kommer paragrafen til anvendelse overfor panthavere eller innehavere av andre tinglige rettigheter i fast eiendom, som omfattes av forsikringen, i tilfelle hvor eieren helt eller delvis har tapt sin rett overfor Brannkassen.

§ 44. Hvis eieren forplikter seg til sånn utbedring eller gjenoppførelse som omhandles i § 41, er han berettiget til, så snart Brannkassens ansvar er brakt på det rene, og det er hengått en måned etterat endelig skadetakst er avholdt, å få utbetalt forskudd på erstatningen, mot at han stiller sikkerhet for erstatningens anvendelse. Videre avdrag utbetales etter hvert som utbedringen eller gjenoppførelsen skrider fram. Hvis det ikke stilles sikkerhet utbetales avdrag på erstatningen etter hvert, når byggearbeidet er påbegynt.

Utbetalingene bestemmes av Brannkassen på grunnlag av den stillede sikkerhet og etter byggeattester over verdien av det utførte arbeid og de fremskaffede materialer.

Den endelige rest av erstatningen utbetales ikke før det er godtgjort ved takst at eierens forpliktelse til utbedring eller gjenoppførelse er oppfylt.

Brannkassen kan innvilge forlengelse av fristen for utbedring eller gjenoppførelse under forutsetning av at departementet gir tilsvarende forlengelse etter forsikringsavtalelovens § 85, femte ledd.

Uansett foranstående bestemmelser kan eieren kreve ut- 30 juni.
betalt erstatningen med sånt fradrag som omhandles i § 41, hvis eiendommen og erstatningskravet er ubeheftet, eller hvis vedkommende rettighetshavere samtykker i utbetalingen.

§ 46. Byggeattester under utbedring og gjenoppførelse utstedes av to branntakstmenn; hvis skaden er ubetydelig, kan de utstedes av en takstmann.

Takst over bygning som er oppført istedenfor avbrent avholdes som fullstendig branntakst under ledelse av branntakstbestyreren og med tre takstmenn uansett takstsummens størrelse. For takster over utbedring av skade gjelder det samme som er bestemt for skadetakster og skadetaksterklæringer.

Fristen for begjæring av overtakst er en måned.

Hvis takst ikke blir avholdt etter eierens eller Brannkassens begjæring, kan begjæringen settes fram av enhver, der som panthaver eller innehaver av annen tinglig rett eller fordi han har stillet sikkerhet for erstatningens anvendelse, har interesse i å få bestemt verdien av det utførte byggearbeid. Taksten kan avholdes selv om bygningen er helt eller delvis tilintetgjort. Den etter begjæring av en av de interesserte avholdte takst er bindende for de øvrige; men disse kan forlange den prøvd ved overtakst.

§ 49. Er bygningen avbrent, opphører forsikringen, men hvis bygningen blir gjenoppført, går forsikringen over på den nye bygning under oppførelsen overensstemmende med § 24.

§ 58. Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntre, eller er det allerede inntrådt, og har foranstaltninger som er foretatt for å avverge eller begrense skade for interesser som er forsikret i Brannkassen medført utgift eller annen oppofrelse, skal Brannkassen erstatte skaden for så vidt ikke foranstaltningen ut fra de forhold som forelå da den ble foretatt, må betegnes som ufornuftig. Er foranstaltningen også foretatt i øyemed å beskytte interesser som ikke er forsikret i Brannkassen, erstatter denne så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom Brannkassens truede risiko og den samlede truede risiko.

Under den omhandlede erstatningsplikt inngår ikke skade på materiell som tilhører kommunens brannvesen eller utgifter i anledning av slukningsarbeid, redningsforanstaltninger og vakthold som påhviler stat eller kommune.

§ 70. For branntakster som avholdes under branntakstbestyrerens ledelse betales følgende salærer:

	Til bestyreren. Kr.	Til hver a mennene Kr.
Når taksten ikke overstiger ..... kr. 10 000	5,00	4,00
Når taksten er over kr. 10 000, men ikke over » 25 000	6,00	4.50
—»— » 25 000, —»— » 50 000	7,00	5,00
—»— » 50 000, —»— » 75 000	8,00	5,00
—»— » 75 000, —»— » 100 000	9,00	5,50
—»— » 100 000, —»— » 250 000	10,00	6,00
—»— » 250 000	12,00	8,00

For så vidt noe takstbeløp kun overføres fra en eldre branntakst uten at bygningens verdi har vært gjenstand for ny bedømmelse, blir det ikke å ta hensyn hertil ved salærenes beregning.

Hvis en branntakst tar mer enn en dag, beregnes særskilt salær av det for hver dag satte takstbeløp, eller salæret beregnes for hver dag av det beløp som kommer fram når den samlede takstsum divideres med antallet av de anvendte dager.

For særskilte reisedager tilkommer takstmennene kr. 4 for hver dag som nødvendig går med utenfor takstdagen.

For utskrifter betales kr. 1,60 for hvert ark eller del derav.

Avholdes taksten 3 km eller lenger fra branntakstbestyrerens bopel, tilkommer han skyssgodtgjørelse etter lovgivningen.

For tilsigelse av takstmenn tilkommer branntakstbestyreren for hver person som tilsies, i kjøpstad eller ladested kr. 0,40 og på landet kr. 1. For tilsigelse til flere takster til samme dag betales kun for en tilsigelse.

Hvis Brannkassen på en gang begjærer flere enn ti omtakster i et distrikt, fastsettes betalingen av Brannkassen.

§ 75. Omkostningene ved skadetakster og utbedringstakster beregnes etter de i §§ 70, 71 og 72 fastsatte bestemmelser. Salærene beregnes av de sammenlagte takstbeløp for forsikringsverdi, skade og levninger.

For taksterklæringer ved små skader tilkommer hver av takstmennene kr. 4.

For byggeattester beregnes takstmennenes betaling etter § 70.

§ 77. For taksterklæringer og besiktigelser, som ikke går inn under de foran i dette kapitel nevnte, tilkommer branntakstmenn og bestyrer hver kr. 4, den siste tillike skyssgodtgjørelse.

For ekspedisjon av begjæringer om tilleggsforsikring og om nedsettelse av forsikringssum tilkommer branntakstbestyreren kr. 3 for hver begjæring. 30 juni.

For ekspedisjon av første gangs begjæring om forsikring under oppførelse tilkommer branntakstbestyreren kr. 3.

II. Andre forsikringsarter.

Kapitel 8.

Vannledningsskadeforsikring.

Hva forsikringen omfatter.

§ 92. Brannkassen kan overta forsikring mot vannledningsskade på bygning som er brannforsikret i Brannkassen.

Forsikringen omfatter bygningen med det tilbehør som er innbefattet i brannforsikringen.

§ 93. Brannkassen svarer for skade ved utstrømning av vann som følge av brudd eller lekasje på eller oversvømmelse fra vann-, varme- og kloakkledninger, bad, vannklosetter, vasker, radiatorer, vannbeholdere, vanntanker og andre innretninger som står i forbindelse med vannledningsnettet i den bygning forsikringen gjelder, eller i tilgrensende bygning.

Ved særskilt avtale kan ansvaret utvides til å omfatte vanntap, som er en følge av forsikringstilfellet.

§ 94. Forsikringen omfatter ikke:

a) Skade på selve de innretninger som er bestemt til å lede eller oppbevare vannet.
b) Skade som oppstår under reparasjon av slike innretninger, herunder også arbeid med opptining av frossen rørledning.
c) Soppskade.
d) Skade som skyldes brann, lynnedslag eller jordrystelse, eller eksplosjon der opstår annet steds enn i bygningens ledningssystem for varme eller varmtvann.
e) Skade som kommer av at vann slås ut, eller som skyldes golvvask, inntrengning av grunn- eller regnvann, tilbakeslag fra kloakkledning, eller oversvømmelse som skyldes snøsmelting eller andre naturbegivenheter.
f) Skade som inntreffer i enebolig som står ubebodd uten at tilførselen til vann- eller sentralvarmeanlegg er avstengt.

§ 95. Brannkassen svarer ikke for skade som oppstår ved utstrømning av vann som følge av mekanisk brudd på ledningsrør som tilhører stedets vannverk, eller som følge av brudd på sprinkleranlegg i bygningen, med mindre sånt ansvar er uttrykkelig overtatt i forsikringsbrevet.

30 juni.

Forsikringens stiftelse.

§ 96. Forsikringen begjæres hos branntakstbestyreren. Forsikringssummen må utgjøre minst 1/5 av bygningens verdi, som angis i forsikringsbrevet. Som verdi gjelder bygningens branntakst, for så vidt ikke en høyere verdi oppgis av forsikringstakeren.

§ 97. Brannkassen kan avslå en begjært forsikring og kan beslutte å overta forsikringen for et mindre beløp enn begjært.

Hvis forsikringen overtas, inntrer Brannkassens ansvar fra det tidspunkt da meddelelse herom er avsendt til forsikringstakeren eller branntakstbestyreren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 98. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler, som fastsettes av styret.

§ 99. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og inndrives på samme måte som denne såfremt forsikringen er tegnet av bygningens eier.

Er forsikringen tegnet av noen annen, har Brannkassen bare utpantingsrett hos forsikringstakeren.

§ 100. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannforsikringen, med mindre de selv i det tidsrom det gjelder, har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd som skal dekkes.

Skade og erstatning.

§ 101. Når skade er inntruffet, skal den sikrede, hvis han vil gjøre krav gjeldende mot Brannkassen, uten ugrunnet opphold sende anmeldelse til branntakstbestyreren med forklaring om skadens årsak og de ledsagende omstendigheter og begjære takst til verdsettelse av skaden.

§ 102. Brannkassen svarer fullt ut inntil forsikringssummen, hvis den i forsikringsbrevet angitte verdi ikke er mindre enn bygningens forsikringsverdi (§ 37, første ledd).

Er den i forsikringsbrevet angitte verdi mindre enn forsikringsverdien, erstattes bare så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom den i forsikringsbrevet angitte verdi og forsikringsverdien. Skade som ikke overstiger 10 pst. av forsikringssummen, erstattes dog også i dette tilfelle fullt ut. Det samme gjelder skader inntil 20 pst. av forsikrings-

summen, når forsikringsverdien ikke overstiger den i forsik- 30 juni.
ringsbrevet angitte verdi med mer enn 10 pst.

§ 103. Hvis erstatning utbetales uten at utbedring eller gjenoppførelse finner sted, nedsettes erstatningen overensstemmende med § 41; men bestemmelsene i denne paragraf om innbetaling av den tilbakeholdte del av erstatningen til et offentlig fond og om departementets dispensasjon kommer ikke til anvendelse. Dispensasjonen kan meddeles av Brannkassen.

Forsikringens opphør.

§ 104. Forsikringen opphører sammen med brannforsikringen.

Brannkassen og forsikringstakeren kan oppsi forsikringen med en måneds varsel til utgangen av hvert av årets fire kvartaler.

Panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen kan ikke motsette seg at forsikringen slettes.

§ 105. Når skade er inntruffet er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å oppsi forsikringen med en ukes varsel.

Slutningsbestemmelse.

§ 106. For øvrig får bestemmelsene om brannforsikring tilsvarende anvendelse i den utstrekning hvori de passer.

Kapitel 9.

Glassforsikring.

Hva forsikringen omfatter.

§ 107. Brannkassen kan overta glassforsikring når bygningen eller det glass forsikringen gjelder er brannforsikret i Brannkassen.

§ 108. Brannkassen svarer for bruddskade på det forsikrede glass etter at det er innsatt på plass.

Forsikringen overtas under den uttrykkelige forutsetning at glasset er ubeskadiget, og at rammene om det er og stadig holdes i god stand. Er rammen om noe glass eller dets omgivelser i sånn forfatning at det er fare for skade på glasset, plikter den sikrede hurtigst mulig og for egen regning og risiko å foreta de nødvendige utbedringer.

§ 109. Forsikringen omfatter ikke:

a) Skade som skyldes hel eller delvis sammenstyrtning av bygningen eller feil i dens konstruksjon.
b) Skade som skyldes brann, lynnedslag eller jordrystelser, eller eksplosjon innen de lokaler hvor glasset er montert.

30 juni. c) Skade som skyldes anvendelse av bevegelige eller faste istinere eller varmeovner, anbrakt i mindre avstand fra glasset enn 16 cm.

§ 110. Hvis ikke uttrykkelig ansvar er overtatt i forsikringsbrevet, svarer Brannkassen ikke for:

a) Skade på inskripsjon eller prydelser på glasset.
b) Skade som skyldes innrednings-, reparasjons- eller byggearbeider i den bygning hvor glasset befinner seg.
c) Skade som skyldes flytning og transport av glasset, reparasjon eller forandring av rammer og innfatning.
d) Skade som skyldes anbringelse, reparasjon eller fjernelse av prydelser, maling, inskripsjon eller ventiler på glasset.

Forsikringens stiftelse.

§ 111. Forsikringen begjæres hos branntakstbestyreren. Brannkassen kan avslå en begjært forsikring og kan beslutte å overta forsikringen for et mindre beløp enn begjært. Hvis forsikringen overtas, inntrer Brannkassens ansvar fra det tidspunkt da meddelelse herom er sendt til forsikringstakeren eller branntakstbestyreren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 112. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler, som fastsettes av styret.

§ 113. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og inndrives på samme måte som denne.

§ 114. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannforsikringen, med mindre de selv i det tidsrom det gjelder har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd som skal dekkes.

Skade og erstatning.

§ 115. Når skade er inntruffet skal den sikrede, hvis han vil gjøre krav gjeldende mot Brannkassen, uten ugrunnet opphold sende anmeldelse til branntakstbestyreren med forklaring om skadens årsak og de ledsagende omstendigheter. Samtidig må han gi opplysning om hva skaden består i og hvilket beløp han krever i erstatning.

§ 116. Forsikringsverdien er verdien av alt det glass som er innbefattet i forsikringen, og ansettes til det beløp som det vilde koste å anskaffe nytt glass av samme slag, beregnet etter prisene umiddelbart før forsikringstilfellet inntrådte, og

med fradrag for verdiforringelse ved elde og bruk. I forsik- 30 juni.
ringsverdien inngår også omkostningene ved innsettelse av nytt glass.

§ 117. Midlertidige foranstaltninger som må foretas før det skadede glass kan utbedres eller erstattes med nytt, er Brannkassen uvedkommende. Det samme gjelder omkostninger ved å fjerne utstillinger, markiser og annet som står i veien for innsettelse av nytt glass.

§ 118. Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, erstattes kun så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Skade som ikke overstiger 10 pst. av forsikringssummen, erstattes dog også i dette tilfelle fullt ut for så vidt ikke den overskytende del av verdien er dekket ved forsikring i annet selskap. Det samme gjelder skader inntil 20 pst. av forsikringssummen, når forsikringsverdien ikke overstiger forsikringssummen med mer enn 10 pst.

§ 119. Hvis Brannkassen og den sikrede ikke blir enig om skadens størrelse, fastsettes denne ved takst.

§ 120. Brannkassen er berettiget til, istedenfor å utbetale erstatningsbeløpet, å istandsette skadet glass eller erstatte det med nytt av samme slag. I dette tilfelle blir restglasset Brannkassens eiendom.

§ 121. Hvis erstatning utbetales uten at utbedring eller gjenanskaffelse finner sted, nedsettes erstatningen overensstemmende med § 41; men bestemmelsene i denne paragraf om innbetaling av den tilbakeholdte del av erstatningen til et offentlig fond og om departementets dispensasjon kommer ikke til anvendelse. Dispensasjonen kan meddeles av Brannkassen.

Forsikringens opphør.

§ 122. Forsikringen opphører sammen med brannforsikringen.

Brannkassen og forsikringstakeren kan oppsi forsikringen med en måneds varsel til utgangen av hvert av årets fire kvartaler.

Panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen kan ikke motsette seg at forsikringen slettes.

§ 123. Når skade er inntruffet er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å oppsi forsikringen med en ukes varsel.

Slutningsbestemmelse.

§ 124. For øvrig får bestemmelsene om brannforsikring tilsvarende anvendelse i den utstrekning, hvori de passer.

30 juni.

Kapitel 10.

Avbruddsforsikring.

Hva forsikringen omfatter.

§ 125. Brannkassen kan overta husleieavbruddsforsikring på bygning som er brannforsikret i Brannkassen.

§ 126. Brannkassen svarer for tap av husleie som eieren innen ansvarstiden måtte påføres derved at de leiligheter eller lokaler som forsikringen omfatter, blir så sterkt skadet ved brann at de helt eller delvis ikke kan benyttes, at leieforholdet kan forlanges hevet eller at eieren plikter å gi nedslag i leien.

Er det på bygningen tegnet vannledningsskadeforsikring i Brannkassen, kan også husleietap forårsaket ved vannledningsskade medtas i avbruddsforsikringen.

§ 127. Ansvarstiden er 12 måneder, regnet fra forsikringstilfellet.

Dog kan der avtales en lengre ansvarstid, men ikke utover 2 år.

Forsikringens stiftelse.

§ 128. Forsikringen begjæres hos branntakstbestyreren.

Brannkassen kan avslå en begjært forsikring, og den kan beslutte å overta forsikringen for et mindre beløp enn begjært.

Hvis forsikringen overtas, trer den i kraft fra det tidspunkt da meddelelse herom er sendt til forsikringstakeren eller branntakstbestyreren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 129. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler, som fastsettes av styret.

§ 130. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og kan inndrives ved utpanting.

§ 131. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannforsikringen med mindre de selv, i det tidsrom det gjelder, har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd som skal dekkes.

Skade og erstatning.

§ 132. Når skade er inntruffet, skal forsikringstakeren, om han vil gjøre krav gjeldende mot Brannkassen, uten ugrunnet opphold underrette branntakstbestyreren og gi de opplysninger som han sitter inne med og som kan ha betydning ved skadeoppgjøret.

Han må på fyldestgjørende måte godtgjøre leieinntekten 30 juni.
og gå Brannkassen til hånde med de kontrakter og andre dokumenter, som kan ha betydning for oppgjøret.

§ 133. Forsikringsverdien ansettes til husleien for ansvarstiden med tilleggsytelser etter de leiekontrakter og avtaler som gjalt, da forsikringstilfellet inntraff.

For rom som eieren selv benytter, ansettes leien etter gjeldende markedspris. Det samme gjelder for rom, som på skadetiden ikke var utleidd; men i dette tilfelle regnes leien først fra det tidspunkt, da de kan påregnes utleidd.

§ 134. Tapet beregnes kun for den tid som er nødvendig for å sette leilighetene eller lokalene i samme stand som før skaden inntraff. Den tid som måtte gå med til utvidelser, forbedringer eller andre forandringer regnes ikke med.

Ved beregningen av tapet fratrekkes innsparte utgifter og innvunne renter.

§ 135. Leietap som oppstår derved at det ikke lykkes å få vedkommende leilighet utleidd igjen til den kontraktsmessige husleie på skadetiden erstattes, for så vidt tapet faller innenfor ansvarstiden. Sånn erstatning regnes fra den tid, leiligheten var ferdig til innflytning og er begrenset til leietap for 3 måneder.

§ 136. Hvis det ikke oppnås enighet om tapets størrelse, fastsettes beløpet ved takst etter begjæring av en av partene.

§ 137. Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, erstattes kun så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien.

Forsikringens opphør.

§ 138. Forsikringen hører opp sammen med brannforsikringen.

Brannkassen og forsikringstakeren kan si opp forsikringen med en måneds varsel til utgangen av hvert av årets fire kvartaler.

§ 139. Når skade er inntruffet, er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å oppsi forsikringen med en ukes varsel.

§ 140. Hvis forsikringstakeren dør, fortsetter forsikringen uforandret for gjenlevende ektefelle eller for arvinger.

Går bygningen i andre tilfelle over til ny eier, opphører forsikringen, med mindre den nye eier innen en måned begjærer forsikringen overført på seg. Inntreffer skade i denne tid, er Brannkassen dog kun ansvarlig, for så vidt den nye eier ikke har krav på erstatning for skaden gjennom forsikring han selv har tegnet.

30 juni.

Slutningsbestemmelse.

§ 141. For øvrig får bestemmelsene om brannforsikring tilsvarende anvendelse i den utstrekning, hvori de passer.

Kapitel 11.

Ansvarforsikring for huseiere.

Hva forsikringen omfatter.

§ 142. Brannkassen kan overta ansvarsforsikring for eier av bygning, som er brannforsikret i Brannkassen.

§ 143. Brannkassen svarer for erstatningsansvar som etter norsk rett kan bli pålagt forsikringstakeren i egenskap av eier av bygning på den eiendom, som er nevnt i forsikringsbrevet, når ansvaret er oppstått som følge av skade på en annens person eller ting (herunder fast eiendom og dyr) og ikke på grunn av avtale eller tjenesteforhold går videre enn det alminnelige — ikke kontraktsmessige — erstatningsansvar.

§ 144. Forsikringen omfatter ikke:

a) Ansvar for straffebøter eller for oppreisning i henhold til lov om straffelovens ikrafttreden av 22 mai 1902.
b) Ansvar overfor medlemmer av den sikredes husstand eller — hvis forsikringen er tegnet av et firma — overfor dettes innehavere eller deres husstand, i begge tilfelle dog tjenestefolk unntatt.
c) Ansvar for skade på ting ved røyk, sot, damp, støv, hussopp, spillvann, langsom inntrengen av fuktighet og ved forurensning av sjø eller elv.
d) Ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på hans vegne har leidd, mottatt til bruk, reparasjon, installasjon, transport, forvaring eller har påtatt seg å passe.
e) Ansvar for skade på ting som den sikrede har solgt, men ennu ikke endelig avlevert.

§ 145. Hvis ikke ansvar uttrykkelig er overtatt i forsikringsbrevet, svarer Brannkassen heller ikke for:

a) Ansvar for skade på ting som følge av sprengnings-, gravnings- eller pelningsarbeid, ras, jordforskyvning eller demningsbrudd.
b) Ansvar oppstått som følge av byggearbeider på eiendommen.

Forsikringens stiftelse.

§ 146. Forsikringen begjæres hos branntakstbestyreren. Brannkassen kan avslå en begjært forsikring eller beslutte å overta den for et mindre beløp enn begjært.

Hvis forsikringen overtas, trer den i kraft fra det tids- 30 juni.
punkt, da meddelelse herom er avsendt til forsikringstakeren eller branntakstbestyreren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 147. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler som fastsettes av styret.

§ 148. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og inndrives ved utpanting.

§ 149. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannforsikringen, med mindre de selv, i det tidsrom det gjelder, har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd som skal dekkes.

Skade og erstatning.

§ 150. Blir det gjort ansvar som går inn under forsikringen gjeldende mot den sikrede, eller kan han vente at sånt ansvar vil bli gjort gjeldende, skal han uten ugrunnet opphold underrette branntakstbestyreren og gi opplysning om, hvorledes ansvaret er oppkommet, og hvori det består.

§ 151. Har den sikrede satt fram krav mot Brannkassen, plikter han å gå den til hånde med de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham og som kan ha betydning for oppgjøret eller for dekningskrav som Brannkassen måtte ha mot andre.

Han plikter å gjøre det han kan for å avverge kravet eller begrense det mest mulig.

Den sikrede må ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om noe erstatningskrav uten på forhånd å ha innhentet Brannkassens samtykke til det.

På Brannkassens anmodning plikter han å søke oppnådd minnelig overenskomst med skadelidte.

Erklærer Brannkassen seg villig til å gjøre opp et erstatningskrav ved minnelig overenskomst, men den sikrede hindrer dette, er Brannkassens ansvar begrenset til det beløp som overenskomsten vilde ha fastsatt.

§ 152. Reises det søksmål mot den sikrede i anledning av skade som går inn under forsikringen, forbeholder Brannkassen seg å gi anvisning på den nødvendige rettshjelp.

Brannkassen betaler de omkostninger ved søksmålet som ellers måtte bæres av den sikrede, selv om forsikringssummen derved overskrides.

30 juni. § 153. Er den skadevoldende begivenhet som medfører ansvar for den sikrede, inntruffet i forsikringstiden, svarer Brannkassen også for følger av den som inntrer etterat forsikringen er opphørt.

Er skade voldt ved unnlatelse, anses i tvilstilfelle rettsbruddet å være begått på den dag, da den unnlatte handling senest måtte være foretatt for å hindre skadens inntreden.

§ 154. Av ethvert ansvar bærer den sikrede selv de første kr. 50.

Hvis det krav som reises ikke overstiger dette beløp, betaler Brannkassen ikke omkostningene ved et eventuelt søksmål.

§ 155. Brannkassen er berettiget til å betale erstatningen direkte til den skadelidte.

Er ansvar blitt gjort gjeldende mot den sikrede, er Brannkassen berettiget til når som helst å frigjøre seg for enhver videre forpliktelse ved å betale den forsikringssum som gjelder for vedkommende tilfelle med tillegg av de inntil da påløpne omkostninger.

§ 156. Den sikrede taper sin rett til erstatning, hvis han ikke anmelder sitt krav til branntakstbestyreren eller Brannkassen innen seks måneder etter at han har fått kunnskap om de omstendigheter som begrunner det.

Forsikringens opphør.

§ 157. Forsikringen opphører sammen med brannforsikringen.

Brannkassen og forsikringstakeren kan oppsi forsikringen med en måneds varsel til utløpet av hvert av årets fire kvartaler.

§ 158. Når et forsikringstilfelle er inntruffet, er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å oppsi forsikringen med en ukes varsel.

§ 159. Overgår de bygninger hvortil forsikringen er knyttet til ny eier, opphører forsikringen.

B. Løsøreforsikringen.

I. Brannforsikring.

§ 4. Begjæring om forsikring framsettes til kommisjonæren.

Ved begjæring må forsikringstakeren oppgi på hvilken eiendom gjenstandene befinner seg samt verdien av de ting, som skal innbefattes i forsikringen, særskilt for hver art, så som innbo, avling, besetning, redskaper, materialer osv., og

så vidt mulig oppgi hvorledes gjenstandene er fordelt på eien- 30 juni.
dommens enkelte bygninger. Hvis noe av løsøret beror i bygning med ildsfarlig bedrift, må verdien av dette alltid angis særskilt.

Forsikringstakeren skal gi opplysning om omstendigheter som kan kjenner til og bør forstå kan være av betydning for Brannkassen.

Det påligger forsikringstakeren å oppgi om der på samme ting er tegnet forsikring i andre selskaper.

§ 5. For så vidt gjenstandene i forsikringsbrevet kun er benevnt etter arten, er alle til de forskjellige arter hørende ting som til enhver tid befinner seg i de i forsikringsbrevet angitte bygninger, innbefattet i forsikringen.

Ved forsikring på innbo gjelder følgende regler:

a. Hvis ikke annet uttrykkelig er anført i forsikringsbrevet, gjelder ikke mer enn høyst 25 pst. av forsikringssummen forarbeidet gull og sølv, smykker og andre kostbarheter, kunstgjenstander og samlinger av vitenskapelig eller annen art.
b. Hvis ikke annet framgår av omstendighetene, anses forsikringen for også å omfatte innbo som tilhører forsikringstakerens ektefelle, hjemmeværende barn eller andre personer som er medlem av hans faste husstand.

§ 8. Forsikringen tegnes enten som løpende inntil den oppsies, eller på bestemt tid. Forsikringstiden skal være sammenhengende og ikke kortere enn en måned.

§ 10. Ved forsikring på bestemt tid beregnes samme kontingent som for løpende forsikring, når forsikringstiden er minst seks måneder.

Ved forsikring for et kortere tidsrom enn seks måneder beregnes følgende tillegg til den for løpende forsikring gjeldende kontingent:

for	1	måned	50 pst.
»	2	»	40 »
»	3	»	30 »
»	4	»	20 »
»	5	»	10 »

For avling og besetning anvendes ikke korttidstillegg, men kontingenten kan ikke beregnes for kortere tid enn tre måneder.

Ved kontingentens beregning regnes en del av en måned som hel måned.

§ 12. Kontingenten for de løpende forsikringer beregnes forskuddsvis for det hele år etter forsikringsforholdet ved årets begynnelse. For løpende forsikring som tegnes i årets

30 juni. løp, beregnes kontingent fra begynnelsen av den måned, hvori forsikringen trer i kraft. Unnergår forsikringen i årets løp endringer som betinger en høyere eller lavere kontingent enn den opprinnelige, beregnes den nye kontingent fra neste måneds begynnelse.

Kontingent for forsikring tegnet på bestemt tid beregnes forut for den hele forsikringstid.

Ved oppsigelse svares kontingent til forsikringens opphør.

Etter inntruffet skade svares kontingenten uforandret for hele forsikringsåret eller forsikringstiden; men hvis Brannkassen oppsier forsikringen til et tidligere tidspunkt, svares det for den del av forsikringssummen som overstiger erstatningen bare kontingent til forsikringens opphør.

§ 15. Når det utskrives ekstraordinær kontingent, utlignes denne i overensstemmelse med lovens § 43 på alle løpende forsikringer, og på forsikringer på bestemt tid når tidsrommet er seks måneder og derover.

§ 17. Kommer under brann ting, som er brannforsikret, bort ved tyveri eller på annen måte, eller kommer de til skade under forsøk på å redde dem fra brann, anses det som brannskade. Er eiendeler blitt ofret under forsøk på å forebygge eller begrense brann, gjelder det samme, selv om brannen ikke truet noen gjenstand som faller inn under forsikringen, hvis foranstaltningen under de foreliggende forhold må anses forsvarlig.

Er ting som omfattes av brannforsikringen forsettlig utsatt for påvirking av varme eller elektrisk strøm, svarer Brannkassen ikke for den skade tingen lider, om den derved kommer i brann. Brannkassen svares således ikke om klær som henges til tørk ved en ovn, om tøy som strykes eller om fødevarer som henges til røking, derved kommer i brann.

For skade voldt ved ild som ikke er brann, svarer Brannkassen ikke. Det anses således ikke som brannskade, om gnister fra tobakkspipe eller ildsted har svidd huller i klær.

Skade ved lynnedslag går inn under brannforsikringen, selv om brann ikke oppstår; men ved elektriske maskiner eller apparater dekkes bare skaden på selve den gjenstand som er truffet av lynet.

Skade ved eksplosjon går inn under brannforsikringen, såfremt eksplosjonen er en følge av brann. Brannkassen svarer også for skade ved eksplosjon av gass fra offentlig gassverk eller fra acetylengassverk som er innrettet overensstemmende med de til enhver tid gjeldende offentlige forskrifter. Annen eksplosjonsskade erstattes ikke, med mindre Brannkassen har overtatt særskilt ansvar for sånn skade.

Under brannforsikringen erstattes, selv om brann ikke oppstår, skade ved at luftfartøy styrter ned eller ved at gjenstander faller ned fra luftfartøy, såfremt dette ikke tilhører den sikrede. 30 juni.

II. Andre forsikringsarter.

Kapitel 7.

Vannledningsskadeforsikring.

Hva forsikringen omfatter.

§ 40. Brannkassen kan overta forsikring mot vannledningsskade på ting som er brannforsikret i Brannkassen.

§ 41. Brannkassen svarer for skade ved utstrømning av vann som følge av brudd eller lekasje på eller oversvømmelse fra vann-, varme- og kloakkledninger, bad, vannklosetter, vasker, radiatorer, vannbeholdere, vanntanker og andre innretninger som står i forbindelse med vannledningsnettet i den bygning hvori de forsikrede ting befinner seg, eller i tilgrensende bygning.

§ 42. Brannkassen svarer bare for skade som rammer de forsikrede ting på det sted som er angitt i forsikringsbrevet.

§ 43. Forsikringen omfatter ikke:

a) Skade på selve de innretninger som er bestemt til å lede eller oppbevare vannet.
b) Skade som oppstår under reparasjon av slike innretninger, herunder også arbeid med optining av frossen rørledning.
c) Skade som skyldes brann, lynnedslag eller jordrystelse, eller eksplosjon som oppstår annet sted enn i bygningens ledningssystem for varme eller varmtvann.
d) Skade som kommer av at vann slås ut, eller som skyldes golvvask, inntrengning av grunn- eller regnvann, tilbakeslag fra kloakkledning, eller oversvømmelse som skyldes snøsmelting eller andre naturbegivenheter.
e) Skade som inntreffer i enebolig som står ubebodd uten at tilførselen til vann- eller sentralvarmeanlegg er avstengt.

§ 44. Hvis ikke uttrykkelig ansvar er overtatt i forsikringsbrevet, svarer Brannkassen ikke for:

a) Skade som oppstår ved utstrømning av vann som følge av mekanisk brudd på ledningsrør som tilhører stedets vannverk, eller som følge av brudd på sprinkleranlegg i bygningen.
b) Skade på varer i kjeller.

30 juni.

Forsikringens stiftelse.

§ 45. Forsikringen begjæres hos kommisjonæren.

Forsikringssummen må utgjøre minst ⅕ av verdien, som angis i forsikringsbrevet. Som verdi gjelder brannforsikringssummen, for så vidt ikke en høyere verdi oppgis av forsikringstakeren.

Forsikringen tegnes enten som løpende inntil den oppsies, eller på bestemt tid. Forsikringstiden skal være sammenhengende og ikke kortere enn en måned.

§ 46. Brannkassen kan avslå en begjært forsikring og kan beslutte å overta forsikringen for et mindre beløp enn begjært.

Hvis forsikringen overtas, inntrer Brannkassens ansvar fra det tidspunkt da meddelelse herom er avsendt til forsikringstakeren eller kommisjonæren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 47. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler, som fastsettes av styret.

§ 48. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og inndrives på samme måte som denne.

§ 49. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannforsikringen, med mindre de selv i det tidsrom det gjelder, har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd, som skal dekkes.

Skade og erstatning.

§ 50. Når skade er inntruffet skal den sikrede, hvis han vil gjøre krav gjeldende mot Brannkassen, uten ugrunnet opphold sende anmeldelse til kommisjonæren med forklaring om skadens årsak og de ledsagende omstendigheter.

§ 51. Brannkassen svarer fullt ut inntil forsikringssummen, hvis den i forsikringsbrevet angitte verdi ikke er mindre enn forsikringsverdien (§§ 19 og 20).

Er den i forsikringsbrevet angitte verdi mindre enn forsikringsverdien, erstattes bare så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom den i forsikringsbrevet angitte verdi og forsikringsverdien.

Forsikringens opphør. 30 juni.

§ 52. Forsikringen opphører sammen med brannforsikringen.

§ 53. Løpende forsikring kan oppsies av Brannkassen med en måneds varsel. Av forsikringstakeren kan den oppsies med en måneds varsel til utgangen av hvert av årets fire kvartaler.

§ 54. Forsikring som er tegnet på bestemt tid opphører ved forsikringstidens utløp, med mindre den fornyes etter begjæring av forsikringstakeren. Fornyelse kan ikke skje for et kortere tidsrom enn en måned.

§ 55. Etter inntruffet skade forminskes forsikringssummen med erstatningsbeløpet.

Når skade er inntruffet er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å oppsi forsikringen med en ukes varsel.

Slutningsbestemmelse.

§ 56. For øvrig får bestemmelsene om brannforsikring tilsvarende anvendelse i den utstrekning hvori de passer.

Kapitel 8.

Innbruddstyveriforsikring.

Hva forsikringen omfatter.

§ 57. Brannkassen kan overta forsikring mot innbruddstyveri på ting som er brannforsikret i Brannkassen.

I forsikringen kan også medtas gjenstander som etter vedtekten er utelukket fra brannforsikring.

§ 58. Brannkassen svarer for skade som voldes ved grovt tyveri, begått ved straffbart innbrudd (straffelovens § 147, første ledd) og som består i at ting som går inn under forsikringen blir stjålet eller skadet.

§ 59. Forsikring overtas ikke på gull og sølv — forarbeidet eller uforarbeidet — eller på smykker for så vidt sånne ting er oppbevart på loft, i kjeller eller uthus.

§ 60. Hvis ansvar ikke uttrykkelig er overtatt i forsikringsbrevet, svarer Brannkassen ikke for penger, verdipapirer og gjeldsbeviser, gjenstander som har liebhaberverdi eller samlinger av forskjellig art (mynt- og frimerkesamlinger etc.) eller for kassakontrollapparater som utenfor forretningstiden er låst.

§ 61. Ved forsikring på innbo svarer Brannkassen for skade på ting som er oppbevart på loft, i kjeller eller uthus for inntil sammenlagt 25 pst. av forsikringssummen.

30 juni. Gjelder forsikringen innbo, er også skade på dører og vinduer som hører til forsikringstakerens leilighet innbefattet i forsikringen for et beløp av inntil kr. 300. Denne bestemmelse gjelder dog ikke innbo i landsteder eller sportshytter eller innbo som er forsikret i forbindelse med varer.

Er det tegnet forsikring på noens innbo, anses forsikringen, hvis ikke annet fremgår av omstendighetene, også å omfatte innbo som tilhører ektefelle, hjemmeværende barn eller andre personer som er medlem av hans faste husstand.

§ 62. Skade som oppstår under eller i forbindelse med brann eller eksplosjon erstattes ikke, med mindre den sikrede godtgjør at skaden ikke har sin årsak i sånt forhold.

§ 63. Brannkassens erstatningsplikt er betinget av at dører og andre innganger til vedkommende rom var forsvarlig stengt eller låst, og vinduer og luker omhyggelig lukket da skaden fant sted.

Er skaden voldt av et medlem av den sikredes husstand eller forretningspersonale eller av noen som bor i forretningen, er Brannkassen ikke ansvarlig for skaden.

Forsikringens stiftelse.

§ 64. Forsikringen begjæres hos kommisjonæren.

Den kan tegnes enten som løpende inntil den oppsies eller på bestemt tid. Forsikringstiden skal være sammenhengende og ikke kortere enn en måned.

§ 65. Er intet annet anført i forsikringsbrevet, anses forsikringen tegnet som helverdiforsikring, således at de ting forsikringen omfatter er forsikret for sin fulle verdi.

Forsikringen kan også tegnes for en bestemt del av totalverdien — brøkdelsforsikring.

Enn videre kan forsikringen tegnes på første risiko, således at Brannkassen svarer for hele skaden inntil forsikringssummen uansett forsikringsverdien.

§ 66. Brannkassen kan avslå en begjært forsikring og kan beslutte å overta forsikringen for et lavere beløp enn begjært.

Hvis forsikringen overtas inntrer Brannkassens ansvar fra det tidspunkt da meddelelse herom er sendt til forsikringstakeren eller kommisjonæren, med mindre et senere tidspunkt er angitt i forsikringsbrevet.

Kontingenten.

§ 67. Kontingenten beregnes av forsikringssummen etter nærmere regler, som fastsettes av styret.

§ 68. Kontingenten innfordres sammen med brannkontingenten og inndrives på samme måte som denne.

§ 69. Når Brannkassen må utligne ekstraordinær kontingent, skal de i dette kapitel omhandlede forsikringer delta i utligningen på samme måte som brannkontingenten, med mindre de selv i det tidsrom det gjelder har dekket sine skader og omkostninger og således ikke har bidratt til det underskudd som skal dekkes. 30 juni.

Skade og erstatning.

§ 70. Når skade er inntruffet, skal den sikrede om han vil gjøre krav gjeldende mot Brannkassen uten opphold melde tyveriet til kommisjonæren og til politiet. Samtidig må han oppgi alle de omstendigheter som han kjenner til og som kan være av betydning for å få pågrepet tyven og bringe til rette de ting han har tatt. Den sikrede plikter også selv å foreta det han kan for å oppnå dette resultat. Uunngåelige utgifter hermed får han erstattet av Brannkassen.

Så snart det er ham mulig skal han innlevere til kommisjonæren en av ham selv underskrevet spesifisert fortegnelse med verdiangivelse over alle de ting som er stjålet eller skadet, og som han gjør krav på erstatning for. En gjenpart av denne fortegnelse må han samtidig sende politiet.

Innen 14 dager etterat han er blitt oppfordret til det, plikter han å innlevere til kommisjonæren en av ham selv underskrevet spesifisert fortegnelse over alle de ting forsikringen omfatter, med tilføyelse av verdien av hver enkelt ting før og etter innbruddet, samt det beløp han krever i erstatning.

Ved fortegnelsens utferdigelse skal kommisjonæren på forlangende yte fornøden bistand.

§ 71. Er forsikringen tegnet som helverdiforsikring, og er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, erstattes kun så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien.

Det samme gjelder ved brøkdelsforsikring, når den verdi som er angitt i forsikringsbrevet er mindre enn forsikringsverdien.

Er forsikringen tegnet på første risiko, erstattes skaden helt ut innenfor forsikringssummen selv om forsikringsverdien er mindre.

Ved fastsettelsen av forsikringsverdien regnes ikke verdien av dører og vinduer med.

§ 72. Såfremt en stjålet ting etter erstatningens utbetaling kommer til rette, plikter den sikrede straks å underrette kommisjonæren om det. Er tingen erstattet med full verdi, har Brannkassen alene eiendomsretten til den. Er bare

30 juni endel av verdien blitt erstattet, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale den erstatning som er betalt for den. Vil han ikke det, skal tingen selges ved offentlig auksjon, og nettoutbringendet fordeles forholdsmessig mellom Brannkassen og den sikrede.

Forsikringens opphør.

§ 73. Forsikringen opphører sammen med brannforsikringen.

§ 74. Løpende forsikring kan oppsies av Brannkassen med en måneds varsel. Av forsikringstakeren kan den oppsies med en måneds varsel til utgangen av hvert av årets fire kvartaler.

§ 75. Forsikring som er tegnet på bestemt tid opphører ved forsikringstidens utløp, med mindre den fornyes etter begjæring av forsikringstakeren. Fornyelse kan ikke skje for et kortere tidsrom enn en måned.

§ 76. Etter inntruffet skade forminskes forsikringssummen med erstatningsbeløpet.

Når skade er inntruffet, er så vel Brannkassen som forsikringstakeren berettiget til å si opp forsikringen med en ukes varsel.

§ 77. Brannkassen svarer bare for den skade som rammer de forsikrede ting på det sted som er angitt i forsikringsbrevet.

Ved forsikring på innbo svarer Brannkassen dog om innboet flyttes til et annet sted innenfor riket. Brannkassen kan imidlertid si opp forsikringen med 14 dagers varsel. Den sikrede plikter å gi meddelelse om flytningen senest innen en måned etter at den er foregått; gir han ikke slik meddelelse, opphører Brannkassens ansvar, når en måned er gått etter flytningen.

Slutningsbestemmelse.

§ 78. For øvrig får bestemmelsene om brannforsikring tilsvarende anvendelse i den utstrekning hvori de passer.

30 juni. **Kongelig resolusjon** om 1) tillatelse for Vest-Agder fylkeskommune til å foreta en videre regulering av Skjerkavassdraget samt 2) manøvreringsreglement for reguleringen.

30 juni. **Kongelig resolusjon** *).

Brekkris bestemt til innenlandsk framstilling av strykeristivelse tillates inntil videre og på sånne nærmere

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

vilkår som av Finans- og tolldepartementet fastsettes, å inngå mot en toll av kr. 0,02 pr. kg + det til enhver tid gjeldende ekstraordinære tolltillegg. 30 juni.

Kongelig resolusjon *). 30 juni.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til på slike vilkår som dette fastsetter, å samtykke i at wolframtråd som norske glødelampefabrikker fører inn etter 1 juli 1939 til bruk ved framstilling av glødelamper, inntil videre går inn mot en nedsatt toll av 5 pst. av verdien + de til enhver tid gjeldende tillegg.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Overlærer Åsmund Strays og hustru Cecilie Strays legat» for elever ved Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo, opprettet ved fru Marie Cecilie Strays testament av 12 september 1935. 30 juni.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Arkitekt Fin Horns legat» til Statens håndverks- og kunstindustriskole. 30 juni.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Klokker O. F. Gundersen og hustru Emmas legat» for verdige trengende i Svene sogn i Numedal, opprettet ved fru Emma Rudolfine Gundersens testament av 7 februar 1931. 30 juni.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Nils og Beret Trangs legat til understøttelse av trengende i Byneset», opprettet ved testament av 25 oktober 1933. 30 juni.

Rundskrivelse fra Sosialdepartementet til fylkesmennene. 30 juni.

Enkelte tilfelle som har vært forelagt departementet, viser at det rår noen uklarhet med hensyn til fartøyers plikt til i norsk hamn å heise karanteneflagg og underkaste seg karantenebehandling (jfr. lov av 17 juni 1909 og reglement av 27 januar 1922 om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer). I den anledning skal departementet herved gjøre rede for de viktigste bestemmelser som for tiden gjelder om spørsmålet.

Plikt til å heise karanteneflagg påligger ethvert fartøy som vil anløpe norsk hamn, eller som bruker innenskjærs led, når fartøyet:

*) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

30 juni.

1. enten ved ankomsten har tilfelle ombord av sykdom som er eller mistenkes for å være flekkfeber, kolera, kopper, eller pest,
2. eller kommer fra eller har anløpt landområde som ifølge kunngjøring er smittet med flekkfeber, kolera, kopper eller pest,
3. eller har hatt samkvem med annet fartøy som har hatt sykdomstilfelle ombord av flekkfeber, kolera, kopper eller pest,
4. eller har hatt tilfelle ombord av sykdom som er eller mistenkes for å ha vært flekkfeber, kolera, kopper eller pest.

Se karantenereglementet § 7.

I det under punkt 1 nevnte tilfelle er plikten til å heise karanteneflagg ubetinget, og fartøyet må karantenebehandles, d. v. s. underkastes de foranstaltninger angående flekkfeber, kolera, kopper eller pest som er påbudt i karantenereglementet §§ 59, 64, 65 eller 67 i foreskrevet utstrekning og tid. Se for øvrig §§ 54—75.

Karanteneflagg må også heises når fartøyet kommer fra flekkfebersmittet område, selv om fartøyet forlot stedet 12 dager eller mer før ankomsten til norsk hamn, og hverken under reisen har hatt eller ved ankomsten har tilfelle av flekkfeber ombord, og erklæring på skjema nr. 2 må avgis. Jfr. §§ 7 og 54. Men fartøyet fritas i dette tilfelle for de i § 65 (jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 10 februar 1933) nevnte foranstaltninger, og tillatelse til å stryke karanteneflagget og til fritt samkvem (skjema nr. 3) vil i disse tilfelle i alminnelighet kunne meddeles uten nevneverdig opphold av fartøyet.

I de under 2—4 nevnte tilfelle fritas fartøyet både for å heise karanteneflagg og for karantenebehandling, på betingelse av at fartøyet:

a. enten på utenriks sted i foreskrevet utstrekning og tid har vært underkastet de foranstaltninger som vårt karantenereglement påbyr for flekkfeber, kolera, kopper og pest (§§ 56—68),
b. eller etter ankomsten til Norge er undersøkt i norsk hamn og har fått tillatelse til fritt samkvem. Se karanteneskjema nr. 3.

At det under bokstav a nevnte vilkår foreligger, må godtgjøres ved vitnemål herom fra norsk konsul på vedkommende utenrikske sted. Dog er vitnemål fra vedkommende steds offentlige helsemyndighet tilstrekkelig, når foranstaltningene er foretatt i et av følgende land:

Australia og de australske mandat-territorier Nauru og Ny Guinea, Belgia, Britisk India, innbefattet Aden, Canada, Danmark, Estland, Frankrike, Hellas, Italia med kolonier og besittelser, Irak, Japan, Jugoslavia, Latvia, Litauen, Monaco, Nederland, innbefattet Nederlandsk India og Surinam, Newfoundland, New Zealand, Romania, territoriet Papua, Siam, Sovjet-Samveldet, Storbritannia, Sverige, Syd-Afrika-Sambandet med mandat-territoriet Syd-Vest-Afrika, Tyrkia og Tyskland. 30 juni.

For fartøy som er hjemmehørende i noe av de nevnte land skal ved anløp i norsk hamn godtas vitnemål fra sunnhetsmyndigheten på vedkommende utenrikske sted, uansett hvor fartøyet kommer fra.

Fritakelsen for å legge fram konsulært vitnemål gjelder — både for norsk fartøy og for fartøy hjemmehørende i et av de nevnte land — bare når fartøyet anløper vedkommende lands hjemmehamner (ports métropolitains), ikke når det anløper hamner i deres kolonier, protektorater og territorier som er stillet under deres overhøyhet eller mandat, med mindre dette uttrykkelig er sagt (se listen ovenfor).

Her kan merkes at de franske myndigheter ved «ports métropolitains» for Frankrikes vedkommende forstår hamner i selve Frankrike og Algerie (der regnes som en provins av Frankrike), men derimot ikke havner i Tunis, Marokko m. v.

Den tjenestemann som først kommer ombord i fartøyet (losen, vedkommende tolltjenestemann, skipstilsynsmann, helserådsordfører eller annen tilsynsmann), har å påse at plikten til å heise karanteneflagg i tilfelle etterkommes. Fartøyet må i alle tilfelle finne seg i det ettersyn som er nødvendig for å avgjøre om slik plikt foreligger. Men tilsyns- og helsemyndighetene må på sin side ha for øye at fartøyet blir minst mulig forsinket eller oppholdt.

Vedkommende tjenestemann må i tilfelle forvisse seg om at framlagt vitnemål om at fartøyet allerede i utlandet har vært underkastet tilfredsstillende rensning og tilsyn, er utferdiget av rette vedkommende, og han må — hvis nødvendig i samråd med overordnet tilsynsmyndighet — foreta de undersøkelser som han i hvert enkelt tilfelle i den anledning finner påkrevd. Navnlig bør han herunder ha for øye at vitnemålet er utstyrt med offisielt stempel eller at det på annen måte bærer embetsmessig preg, og at det stammer fra myndighet i hamn som er godkjent til å foreta de foreskrevne foranstaltninger.

Losen bør i alle tilfelle straks sende det i reglementet § 14 nevnte skjema nr. 1 til helserådets ordfører, så

30 juni. denne snarest mulig kan være oppmerksom på ethvert fartøy som kommer fra utenriksk sted og i tilfelle undersøke og treffe de nødvendige forholdsregler for fartøyet etter karantenereglementet. Jfr. § 54. Dette til betryggelse for det tilfelle at losen skulle ha tatt feil i sin bedømmelse av om betingelsene etter reglementets § 7 for fartøyets plikt til å heise karanteneflagg foreligger.

Har et fartøy ugrunnet heist karanteneflagg, f. eks. fordi losen feilaktig har ansett dette nødvendig i henhold til karantenereglementet § 7, jfr. § 16, og helserådets ordfører etterpå bringer på det rene at fartøyet ifølge vitnemål fra norsk konsul eller annet vitnemål som reglement eller avtaler godkjenner (se foran), på utenriks sted har vært underkastet de påbudte foranstaltninger, blir karanteneflagget med helserådets ordførers tillatelse å stryke.

Har et fartøy ikke karanteneflagg oppe, fordi det fra avgangshamnen har vitnemål som foran nevnt, men det likevel viser seg påkrevd å tilkalle helserådets ordfører (f. eks. på grunn av mistanke om smittsomt sykdomstilfelle ombord), må karanteneflagg heises, og for øvrig de i loven og reglementet foreskrevne forholdsregler iakttas. Jfr. reglementets § 7.

30 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra det franske utenriksministerium har den britiske regjering, med virkning fra 1 juni 1940, gjort internasjonal overenskomst *) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, gjeldende for Bahama-øyene, hvis kjenningsbokstaver skal være B. S.

30 juni. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet.

I henhold til punkt V i kongelig resolusjon av 2 juni d. å. om betinget forbud mot tilvirkning m. v. av sei og hyse har Handelsdepartementet bestemt at bestemmelsene i resolusjonen trer i kraft 1 juli 1939 og gjelder inntil 31 desember 1939.

30 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om fast årslønn for feieren, om regler for brannvernets ordning m. v. samt om tilleggsbestemmelser til brannlovens § 15 for Henningsvær, Nordland fylke.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
**) Kunngj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
***) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Godseier og fru Løvenskiolds legat til avlønning av kor ved Gjerpen kirke». 1 juli.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Gudrun og Axel Auberts legat» til hjelp for flinke sønner og døtre av industriarbeidere i Hurum for videre utdannelse i teknikk, håndverk eller kunstindustri, opprettet ved gavebrev av 1 april 1939. 1 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales: 3 juli.

Når skattefogden mottar meddelelse om skatt som er ilagt etter Riksrevisjonens antegnelse blir påkrav straks å forkynne for skattedebitor overensstemmende med tvangsfullbyrdelseslovens § 102, jfr. § 56. Departementet har antatt at slik skatt forfaller til betaling 4 uker etterat påkrav er forkynt for skattyteren og at morarenter i tilfelle begynner å påløpe fra samme tid. Adgang til å avholde utpantning for skatten inntrer først 6 uker etterat påkrav er forkynt; jfr. landskattelovens § 123, siste ledd. Se departementets brev av 17 april 1936 som er tatt inn i Lovtidend.

Likningsmyndighetene har selvsagt ikke adgang til å fastsette noen annen forfallstid for slike skatter og gi påtegning herom på skattesedlene.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Fusa herad, Hordaland fylke. 4 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 5 juli.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær omfatter Romanias ratifikasjon av internasjonal overenskomst**) om undertrykkelse av falskmyntneri, med protokoll, Genève 20 april 1929, også protokollen. Ratifikasjonen fant sted 7 mars 1939.

Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Skedsmo herred, Akershus fylke. 5 juli.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om å bruke gift til fangst av rovdyr i Strand og Årdal herreder, Rogaland fylke. 5 juli.

---

*) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 26.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 61.
***) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

7 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Australasambandet 24 juni 1939 underskrevet deklarasjon *) angående historieundervisningen (Revisjon av lærebøker), Genève 2 oktober 1937.

7 juli. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fredrikstad.

7 juli. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet om freding av ærfugl (herunder Spitsbergen-ærfugl — ekonge —) i Hordaland fylke.

7 juli. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 28, pkt. 2, for Fredrikstad.

7 juli. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Sør-Varanger herred, Finnmark fylke, samt om feieregulativ for Kirkenes.

8 juli. **Avtale** †) mellom Norge og Danmark om gjensidig bruk av varemerker.

8 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge note av 28 juni 1939 fra den britiske sendemann i Oslo blir overenskomst††) mellom Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 angående den sivile rettergang fra 28 juli 1939 gjeldende også for kolonien (men ikke protektoratet) Aden.

8 juli. **Skrivelse** †††) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Bærum herred, Akershus fylke.

8 juli. **Skrivelse** †††) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Stokke herred, Vestfold fylke.

8 juli. **Skriv** ***) frå Justisdepartementet om vedtekt om samkomer med dans m. v. for Fyresdal herad, Telemark fylke.

8 juli. **Skrivelse** †††) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Sannidal herred, Telemark fylke.

8 juli. **Skriv** ***) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Austevoll herad, Hordaland fylke.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1938 s. 64.
**) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
***) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 27.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1939 s. 118.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 207.
†††) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningsloven, for Farsund. 8 juli.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om at borgerne i Oslo—Aker luftvernkrets under luftvernøvelser 25—27 august 1939 har å rette seg etter de trafikk-, sikkerhets- eller ordensforskrifter som blir gitt av politiet. 10 juli.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om vedtekter til §§ 57, 63 og 144 i bygningslova, for Nordfjordeid bygningsstrok, Eid herad, Sogn og Fjordane fylke. 10 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en kemner, hvori uttales, at firmaer som får utført lossearbeid ved en forening må betraktes som arbeidsgivere i relasjon til bestemmelsene i byskattelovens § 106, jfr. kongelig resolusjon av 29 mai 1936, og at den sikreste framgangsmåte ved utsendelsen av trekkpålegg i slike tilfelle vil være at pålegget rettes mot det firma som skal ha arbeidet utført, med tilkjennegivelse av at firmaet plikter å holde seg underrettet om hvem arbeidslønnen utbetales til eller i tilfelle sørge for at pålegget etterkommes av foreningen. Samtidig bør foreningen tilstilles en gjenpart av trekkpålegget og underrettes om at den subsidiært blir ansvarlig for trekket, dersom utbetalingen foregår gjennom foreningen. 10 juli.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Nærbø herred, Rogaland fylke. 11 juli.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt om salgstider for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v. i Fredrikstad. 11 juli.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Helleland herad, Rogaland fylke. 12 juli.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Malvik herred, Sør-Trøndelag fylke. 12 juli.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Hasvik herred, Finnmark fylke. 12 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at Valle, Nes og Rekustad bygningsdistrikt i Rolvsøy herred, Østfold fylke, utvides og gis navnet Rolvsøy bygningsdistrikt. 12 juli.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Dagny Nilssen født Knudtzons legat» til videre utdannelse av sykepleiersker som er uteksaminert 13 juli.

*) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
**) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 27.

13 juli. ved Røde Kors' klinikk i Oslo og tilhører Oslo krets, opprettet av doktor Asbjørn Nilssen ved gavebrev av 28 desember 1938.

13 juli. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Bolsøy herred, Møre og Romsdal fylke.

13 juli. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for herberge- og beverternæring m. v. i Torsken herred, Troms fylke.

13 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at Bodø byggebelte i Bodin utvides slik at bygningsloven blir gjeldende på hele Bodø-halvøya.

14 juli. **Kongelig resolusjon** om endring av den ved kongelig resolusjon av 10 august 1923 fastsatte alminnelige instruks for utenrikstjenesten.

I instruksens § 37, IV, første punktum tilføyes etter ordet «familie» (istedenfor «utenfor sendemennenes klasse»): utenfor sendemenn av 1ste lønnsklasse.

14 juli. **Kongelig resolusjon.**

Solum herred overføres fra 1 oktober 1939 fra Telemark politidistrikt til Skien politidistrikt.

14 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved det med hjemmel av § 1 i landkommuneloven bestemmes at den sivile og geistlige inndelingsgrense mellom Elverum herred, og Trysil herred, Hedmark fylke, fra og med 31 desember 1939 skal gå slik:

Grensen mellom Elverum og Trysil tar til på Raskiftet på høgda like øst for Buetjernet og går med hovedretning syd-sydøst til Flisa elv noe sydøst for Skalberget trigonometriske punkt 751 m o. h.

Grensen går herunder først i rett linje fra Raskiftet mot sydøst til den når sammenstøtpunktet mellom den tidligere «Helene Grøttings Grasberget skog» og Borregård Grasberget skog» nordvest for skogkollen 784 m o. h. Derfra fortsetter grensen i om lag samme retning etter grensen mellom de samme eiendommer, treffer Ulvåa's tilløp øst for Grasberget og følger dette tilløp til et stykke nordvest for Strømstadsetrene (i Elverum). Grensen går så i en bue rundt disse setre og går deretter i rett linje mot syd-sydøst til et punkt i nærheten av Storløkjølen, idet den følger eiendomsgrensen mellom «Sætren måling (Borregård skog)» i Trysil og de til-

*) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

støtende eiendommer i Elverum. Videre går grensen i om lag samme retning til den når Flisa elv nord-nordøst for Skalberget trigonometriske punkt 751 m o. h., idet den herunder følger eiendomsgrensene mellom i øst (i Trysil) Eggeteigen, Halvorsbergmålingen, Osskogens 2nen fordeling og Næringlien skog og i vest de tilstøtende Elverumseiendommer. Deretter følger grensen Flisa elv mot syd-sydøst til sammenstøtpunktet mellom Næringlien og Sveen Osskog (i Trysil) i nordvest og Nils Storbergets skog (i Elverum) i sydøst. 14 juli.

Her bøyer grensen mot nordøst og går om lag rettlinjet etter grensene mellom Næringlien og Sveen Osskog og Kvitsten skog (i Trysil) i nordvest, og Nils Storberget og B. Løvbergs skoger (i Elverum) i sydøst til det sted nær Stabursknappen hvor Karen Sætres skog tar til. Her bøyer grensen atter mot sydøst og går om lag i rett linje etter grensene mellem B. Løvberg, G. Løvberg, B. Løvberg og P. Uthus's skogteiger (i Elverum) i vest, og Karen Sætres, Birger Løvberg, Kr. Hammer og C. Løvbergs skogteiger (i Trysil) i øst og fortsetter i rett linje i samme retning inntil grensen mot «Trysilengene» nås. Grensen går så i bue mot sydvest, sydøst og nordøst etter grensen mellem «Trysilengene» i Trysil og Nordre Grøtbekklien skog i Elverum til de punkt øst for elva Næringa hvor B. Løvbergs skogteig tar til. Grensen går så mot nordøst om lag i rett linje etter grensen mellom nevnte B. Løvbergs skogteig i Trysil og Nordre Grøtbekklien skog i Elverum til et punkt midt i Lille Ossjøen.

Grensen bøyer nå igjen i sydlig hovedretning, gjennom Lille Ossjøen til dennes sydende, skjærer så med syd-sydvestlig retning etter grensene mellom Søndre Grøtbekklien skog i Elverum og motstøtende eiendommer i Trysil til Håsjøvassdraget, som deretter danner grense til det punkt syd for Pederseter hvor Håseter skog tar til. Herfra går grensen i om lag rett linje mot øst-sydøst etter grensen mellom Håseter skog i Elverum og motstøtende Trysileiendommer til Håberget.

Her vinkler grensen mot nord-nordøst og går etter grensene mellom de motstøtende eiendommer i de to herreder til Oppmålingens varde i det trigonometriske punkt på Styggberget 677 m o. h., bøyer så mot nordøst og går om lag rettlinjet til Storsvetjernet i Høljas vassdrag, og følger så dette vassdrag mot sydøst til sydøstenden av Høljesjøen hvor grensen mot Våler nås.

De linjer, tall og navn som er nevnt her, finner en på en fotografisk forstørring av Norges geografiske oppmålings rektangelkarter Trysil og Søndre Osen (utgave 1935), som følger saken, og på disse rektangelkarter.

14 juli. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om unnataksforskrifter vedkommende husleieloven for Aker herred, Akershus fylke.

14 juli. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i lov om trygd mot arbeidsløshet av 24 juni 1938 § 1, annet ledd, unntas fra plikt til trygd mot arbeidsløshet:

1. Den ungdom som tar del i særlige opplæringsarbeid for arbeidsløs ungdom, satt i verk av staten eller med statsstøtte, og
2. arbeidstagere som i alminnelighet er beskjeftiget i virksomhet som ikke medfører trygdeplikt, når de i et forut fastsatt tidsrom av opp til 15 uker er antatt til arbeid som ellers ville medføre trygdeplikt forutsatt at arbeidsforholdet etter sin natur ikke vil kunne føre til lengre sysselsetting i vedkommende virksomhet enn 15 uker.

   Viser det seg at arbeidet varer lenger enn 15 uker skal arbeidstageren regnes som trygdepliktig fra den dag arbeidet begynte.
3. arbeidstagere i nødsarbeid satt i gang av stat, kommune eller andre etter regler godkjent av Sosialdepartementet.

Denne resolusjon gjelder fra 3 juli 1939.

14 juli. **Kongelig resolusjon** *).

I henhold til § 2, 3 ledd i lov om fangst av hval av 16 juni 1939 bemyndiges Handelsdepartementet til inntil videre å meddele tillatelse til å drive fangst av vågehval og mindre tannhval på norsk sjøterritorium på nærmere vilkår som blir å fastsette av departementet.

Konsesjonsavgiften fastsettes inntil videre til kr. 100 pr. år. Avgiftsåret regnes fra og med 1 april til og med 31 mars.

14 juli. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 utferdiges bestemmelser om avgiftens beregning og oppkreving sålydende:

§ 1. Avgiften betales av selgeren. Betalingen skjer i det distrikt hvor selgeren har sitt faste forretningssted eller hvis han ikke har fast forretningssted, der hvor han har sitt hjemsted ved avgiftsterminens utløp eller ved virksomhetens opphør. Avgift av salg fra kommisjonærs butikk betales dog av kommisjonæren og ved auksjonssalg av auksjonarius.

Foretar selgeren selv eller ved mellommann som selger for hans regning avgiftspliktig salg i flere distrikter, kan

*) Kunngj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

skatteinspektøren i det distrikt hvor selgeren har sitt forret- 14 juli.
ningssted (i tilfelle hovedforretningssted) i samsvar med instruks fra direktøren for skattevesenet i alle tilfelle avgjøre om avgiften skal betales i det distrikt hvor salgene er foretatt eller i et distrikt hvor selgeren har fast forretningssted.

Skal avgift i henhold til foranstående betales av andre enn selgeren, er også selgeren personlig ansvarlig for riktig beregning og betaling av avgiften.

Ved innførsel skal avgiften betales av importøren.

§ 2. Grunnlaget for avgiftens beregning er salgsbeløpene.

Ved bytte av varer eller ved levering av varer som godtgjørelse for mottatte tjenester eller ytelser regnes som salgsbeløp den alminnelige salgspris for en tilsvarende mengde av samme slags vare på vedkommende tidspunkt og vedkommende sted. Det samme gjelder ved levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsytelse og ved uttak av varer til eget bruk.

Finnes det hensiktsmessig av kontrollmessige grunner, kan Finans- og tolldepartementet bestemme at avgiften ved levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsytelse skal beregnes etter en skjønnsmessig fastsatt prosentsats av den samlede omsetning.

Ved beregning av salgsbeløpet kommer avgiften ikke til fradrag selv om den er ført opp særskilt i utstedt regning eller nota. Heller ikke kommer beregnede omkostninger ved varens salg og levering til fradrag.

Selges varen ufortollet legges tollen til salgsbeløpet. Dette gjelder ikke når kjøperen skal selge varen videre direkte til utlandet, Svalbard eller til bruk på Svalbard eller til bruk for skip i utenriks fart.

Selgeren er selv ansvarlig for avgiftens riktige beregning.

Den avgiftspliktige verdi ved innførsel fastsettes i samsvar med de regler som gjelder for fastsettelsen av varers tollverdi ved verdifortolling med tillegg av toll og andre innførselsavgifter etter Finans- og tolldepartementets nærmere bestemmelse.

§ 3. Budsjettåret er delt i 6 avgiftsterminer slik at 1 termin omfatter månedene juli/august, 2 termin september/oktober, 3 termin november/desember, 4 termin januar/februar, 5 termin mars/april og 6 termin mai/juni.

Selgeren plikter å beregne avgiften enten etter de salgsbeløp som er mottatt i terminen eller etter de salgsbeløp som er regnskapsført i terminen.

Enhver selger kan beregne avgiften etter summen av de salgsbeløp han har mottatt i hver termin. Plikten til å svare avgift oppstår i så fall forsåvidt og i den utstrekning han mot-

14 juli. tar vederlaget. Betales ved veksel eller sjekk, regnes vederlaget som mottatt når vekselen eller sjekken løses inn eller transporteres (diskonteres). Betales et mottatt og ordentlig regnskapsført vederlag hvorav avgift er betalt, helt eller delvis tilbake, kan det gjøres særskilt fradrag for det tilbakebetalte beløp i summen av de motatte vederlag i den termin da tilbakebetaling skjer.

En selger som har ordentlig og fullstendig bokførsel etter det dobbelte bokholderisystem for hele sin salgsvirksomhet slik at både kontantsalgene og kredittsalgene bokføres over varekonto etterhvert som de finner sted, kan beregne avgiften etter summen av de vederlag som er regnskapsført i terminen uansett om de er gått inn eller ikke. Plikten til å svare avgift oppstår i så fall når vederlaget er regnskapsført. Faller et salgsbeløp som er regnskapsført som avgiftspliktig helt eller delvis bort fordi salget heves, prisavslag innrømmes eller liknende, kan særskilt fradrag herfor gjøres i summen av de regnskapsførte salgsbeløp i den termin beløpet faller bort forsåvidt fradragsposten er ordentlig regnskapsført. Blir fordringer på salgsbeløp hvorav avgift er betalt, helt eller delvis uerholdelige, kan særskilt fradrag gjøres i summen av de regnskapsførte salgsbeløp i den første termin etter utløpet av det regnskapsår da tapet ble konstatert, forsåvidt fradragsposten er ordentlig regnskapsført og avskrivning foretatt på vedkommende kjøpers konto.

En selger som har adgang til å velge mellom de 2 alternativer for beregning av avgiften må bruke samme beregningsmåte for hele sin salgsvirksomhet og kan ikke forandre beregningsmåte uten forhåndssamtykke fra skatteinspektøren.

Ved innførsel skal avgiften beregnes i forbindelse med tollbehandlingen. Avgiften betales til tolloppebørselsbetjenten etter samme regler og under samme vilkår som gjelder for toll.

§ 4. Enhver som etter avgiftsbeslutningen eller etter § 1 i disse bestemmelser skal svare avgift av omsetning plikter å innrette slik bokføring at omsetningen, i tilfelle fordelt på avgiftspliktig og avgiftsfri omsetning, til enhver tid og uten vanske kan fastsettes og kontrolleres. Slik bokføringsplikt kan direktøren for skattevesenet også pålegge andre som omsetter varer for egen eller fremmed regning. Direktøren for skattevesenet utferdiger nærmere forskrifter og pålegg om bokføringsplikten.

Enhver som etter foranstående plikter å innrette bokføring anses avgiftspliktig for sin omsetning i den utstrekning han ikke ved forskriftsmessig bokføring, regnskapsbilag, noteringer, kontrakter og korrespondanse godtgjør at han ikke skal betale avgift av omsetningen.

Kontrollmyndighetene kan i det enkelte tilfelle pålegge 14 juli.
selgeren å legge om sin bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter.

Regnskapsbøker med bilag, noteringer, kontrakter og korrespondanse pliktes oppbevart i 10 år.

§ 5. Når noen i ervervsøyemed begynner virksomhet som går ut på omsetning av varer for egen eller fremmed regning plikter han uoppfordret straks å sende skriftlig melding herom til skatteinspektøren med opplysning om virksomheten (namn, art, åpningsdatum m. v.). Også ved opphør av slik virksomhet skal skriftlig melding med nærmere opplysninger straks og uoppfordret sendes skatteinspektøren. Ved opphør på grunn av dødsfall, konkurs eller likvidasjon påligger det boets vedkommende å sende melding.

Direktøren for skattevesenet kan gi nærmere bestemmelser om meldingens innhold.

§ 6. Enhver som etter avgiftsbeslutningen eller § 1 i disse bestemmelser skal svare avgift av omsetning plikter uoppfordret å sende oppgave in duplo til skatteinspektøren over summen av de vederlag som er mottattt, i tilfelle regnskapsført, i terminen. Oppgaven sendes på foreskrevet blankett (skjema A eller B) særskilt for hver termin og må være kommet fram til skatteinspektøren senest innen 15 dager etter utløpet av terminen (15 september, 15 november, 15 januar, 15 mars, 15 mai og 15 juli) eller etter virksomhetens opphør. Hvis ikke kontrollmyndighetene bestemmer annet, plikter selgeren å sende oppgave for hver termin selv om han i en eller flere terminer ikke har avgiftspliktig omsetning eller ikke plikter å betale avgift fordi omsetningen ikke når den minstegrense pr. termin som er fastsatt av Finans- og tolldepartementet.

Oppgaven må vise den samlede omsetning i terminen, hvis ikke kontrollmyndighetene bestemmer annet. Er en del av omsetningen unntatt fra avgiftsplikt etter avgiftsbeslutningen må den avgiftsfrie del spesifiseres etter sin art i samsvar med nærmere forskrifter fra direktøren for skattevesenet. I oppgaven må angis om alle poster bygger direkte på ordentlig ført regnskap. Oppgaven må inneholde selgerens erklæring om at den stemmer med bøkene og de faktiske forhold og må være forsynt med hans personlige underskrift.

Kontrollmyndighetene kan kreve ytterligere spesifikasjoner og opplysninger som legitimasjoner for oppgavens fradragsposter.

§ 7. Innen den 15 i den annen måned etter terminens utløp (15 oktober, 15 desember, 15 februar, 15 april, 15 juni og 15 august) plikter selgeren uoppfordret å betale avgiften av

14 juli. den avgiftspliktige omsetning i terminen. Betaling skjer til de samme tjenestemenn som tar imot statsskatten (lensmann, skatteoppkrever, skattefoged eller byfoged). Ved innbetalingen skal følge med en avgiftsoppgave på foreskrevet blankett (skjema C) med mindre Finans- og tolldepartementet bestemmer annet.

Av avgiftsbeløp som ikke betales senest 8 dager etter forfall, pliktes renter etter 1% pr. måned eller del derav, når det beløp som betales for sent utgjør minst kr. 25.

§ 8. Direktøren for skattevesenet har den øverste ledelse av avgiftskontrollen. Han gir alle nærmere forskrifter og instrukser om kontrollen. Han treffer bestemmelse om samarbeid mellom avgiftskontrollen og ligningsmyndighetene.

Skatteinspektøren leder kontrollen i det enkelte fylke forsåvidt ikke annet måtte være bestemt og påser at avgift beregnes av alle avgiftspliktige i fylket i samsvar med de gjeldende bestemmelser.

Forsåvidt angår avgift som skal erlegges ved innførsel utformes de nærmere forskrifter og instrukser med hensyn til beregning, oppkreving og kontroll av Finans- og tolldepartementet.

§ 9. Selgeren er forpliktet til uten opphold å legge fram, avlevere eller sende inn regnskap med bilag, noteringer, kontrakter og korrespondanse når kontrollmyndighetene forlanger det og å gi fullstendige opplysninger om forhold som myndighetene finner har betydning for kontrollen.

Selgeren og de personer som er i hans tjeneste plikter å yte kontrollens tjenestemenn all den veiledning og hjelp som forlanges og når som helst å gi dem adgang til kontor- og bedriftslokaler.

§ 10. På henvendelse fra direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren plikter alle som driver salgsvirksomhet straks å sende inn gjenpart av sitt årsoppgjør og å gi forlangte opplysninger om virksomheten.

Hos en selgers leverandører kan direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve spesifisert oppgave over varer som er levert selgeren direkte eller gjennom mellommann. Fra en selgers avtagere kan kreves oppgave over varer som er mottatt fra selgeren direkte eller gjennom mellommann når avtageren bruker eller omsetter varene i ervervsvirksomhet.

Hos ervervsdrivende som foretar salg eller kjøp av varer etter oppdrag kan direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve oppgave over oppdragsgiverne. Hos en oppdragsgiver kan kreves oppgave over de mellommenn han har gitt oppdrag. Oppgave kan også kreves over størrelsen

av den omsetning som omfattes av oppdraget gjennom et nærmere oppgitt tidsrom. 14 juli.

Fra enhver som formidler transport av frembringelser av gårdsbruk med binæringer, husdyrhold, hagebruk, skogbruk og husflid kan direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve oppgave over de varemengder som er transportert for namngitt person.

Den som plikter å avgi oppgave etter annet, tredje og fjerde ledd ovenfor, er undergitt kontrollbestemmelsene i § 9. Oppgaven må avgis uten opphold.

Finans- og tolldepartementet kan bestemme at autoriserte eiendomsmeglere, sakførere og lensmenn skal sende skatteinspektøren oppgave over verdien av løsøregjenstander som følger med ved frivillig salg av faste eiendommer og forretninger og som eieren har brukt som driftsmiddel i ervervsvirksomhet og over varebeholdning som medfølger ved salg av forretning. Direktøren for skattevesenet kan gi nærmere bestemmelser om oppgavens innhold.

§ 11. Finner skatteinspektøren at selgerens oppgave etter § 6 ikke kan godtas, fastsetter han grunnlaget for avgiftsberegningen.

Grunnlaget kan fastsettes ved skjønn når:

1) oppgave etter § 6 ikke er kommet fram til skatteinspektøren i rett tid og i foreskrevet form,
2) mottatt oppgave finnes å være uriktig eller ufullstendig,
3) mottatt oppgave ikke bygger på regnskap som er ført i samsvar med gjeldende lov og forskrifter,
4) selgeren tross anmodning herom fra kontrollmyndighetene ikke har lagt fram, avlevert eller sendt inn bøker og andre bevisligheter eller ikke har gitt opplysninger etter § 9.

Ved fastsettelse etter post 1 og 4 skal grunnlaget, hvis direktøren for skattevesenet ikke bestemmer annet, fastsettes til et beløp som ligger minst 10 % høyere enn den antatte avgiftspliktige omsetning. Det samme gjelder ved fastsettelse etter post 3, hvis selgeren ikke har etterkommet pålegg om å innrette sin bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter.

Selgeren gis høve til å uttale seg før fastsettelsen, når den ikke skjer etter post 1.

Fastsettelse av avgiftsgrunnlaget etter denne paragraf kan foretas inntil 5 år etter utløpet av vedkommende termin. Er noen del av selgerens omsetning forsettlig eller grovt uaktsomt unndratt avgiftsberegning, kan fastsettelse foretas inntil 10 år etter terminens utløp.

14 juli. § 12. Skatteinspektøren kan etter å ha gitt selgeren høve til å uttale seg av eget tiltak forhøye sin fastsettelse etter § 11 når nye oplysninger som er kommet fram ved undersøkelser hos selgeren eller andre opplysninger hvis riktighet er erkjent av selgeren, viser at den tidligere fastsettelse er for lav. Bestemmelsene i § 11 får tilsvarende anvendelse.

Skatteinspektøren kan i alle tilfelle beriktige sin tidligere fastsettelse hvis avgiftsgrunnlaget er ført opp med uriktige beløp på grunn av skrive- eller regnefeil.

§ 13. Ved fastsettelse etter §§ 11 og 12 for flere avgiftsterminer kan skatteinspektøren fastsette avgiftene samlet på den siste termin som fastsettelsen gjelder med tillegg av renter etter § 7 fra vanlig forfallstid for den enkelte termin til vanlig forfallstid for den siste termin fastsettelsen gjelder.

§ 14. Skatteinspektørens fastsettelse etter §§ 11 og 12 kan av selgeren påklages til skatteinspektøren.

Klagen må hvis direktøren for skattevesenet ikke bestemmer annet være skriftlig og uttrykkelig angi seg som klage. Den må inneholde bestemte påstander støttet til nøyaktige og fullstendige opplysninger. Den må være kommet fram til skatteinspektøren innen 3 uker etterat melding om skatteinspektørens fastsettelse er kommet fram til selgeren.

Selgeren har tapt sin klagerett når fastsettelse er skjedd i henhold til § 11 post 1 eller 4 eller når han ikke har etterkommet kontrollmyndighetenes pålegg om å innrette bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter, med mindre han godtgjør omstendigheter som direktøren for skattevesenet finner egnet til å unnskylde den utviste forsømmelighet.

Ved klagens behandling kan skatteinspektøren på grunnlag av nye opplysninger så vel sette ned som forhøye sin tidligere fastsettelse. Før han foretar forhøyelse skal han gi selgeren høve til å uttale seg. Bestemmelsene i §§ 11 og 13 får tilsvarende anvendelse.

§ 15. Skatteinspektørens fastsettelse etter § 14 kan av selgeren påklages til en klagenemnd som består av direktøren for skattevesenet som formann og to medlemmer som nevnes opp av Finans- og tolldepartementet.

Hvis de avgiftsbeløp som klagepåstanden bestrider ikke tilsammen utgjør minst kr. 30, kan selgeren ikke bringe saken inn for klagenemnda uten samtykke fra direktøren for skattevesenet.

Klagenemnda treffer sine avgjørelser i form av kjennelser som skal begrunnes i korthet.

Ved klagenemndas klagebehandling får bestemmelsene i §§ 11, 13 og 14 tilsvarende anvendelse.

§ 16. Direktøren for skattevesenet kan bringe inn avgiftsgrunnlaget til prøvelse ved klagenemnda selv om klage ikke er kommet inn i rett tid. Klagenemnda kan i tilfelle så vel nedsette som forhøye grunnlaget. Bestemmelsene i §§ 11, 13, 14 og 15 får tilsvarende anvendelse. 14 juli.

§ 17. Avgift som pliktes i henhold til fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda etter §§ 11, 12, 14, 15 og 16 skal betales innen 8 dager etterat melding om fastsettelsen er kommet fram til selgeren, med renter etter § 7 fra den tid avgiften skulle vært betalt (den 15 dag i den annen måned etter utløpet av vedkommende termin).

Avgift som pliktes i henhold til fastsettelser av skatteinspektøren etter §§ 11 og 12 skal innbetales selv om fastsettelsen påklages etter § 14.

Når et erlagt avgiftsbeløp helt eller delvis betales tilbake i henhold til klageavgjørelse etter § 14 eller § 15 betales også erlagte renter tilbake. Er det gått mer enn 6 måneder fra innbetalingen til tilbakebetaling skjer, ytes rentegodtgjørelse etter 6 % p. a. av selve avgiftsbeløpet for den del av tidsrommet som overskyter 6 måneder hvis rentebeløpet utgjør mer enn kr. 10.

§ 18. Den fortegnelse som pr. 1 juli 1935 ble opptatt over alle som driver avgiftspliktig salgsvirksomhet skal ved utløpet av hver termin føres à jour av ligningsvesenets forretningsførere.

Politiets tjenestemenn er forpliktet til å yte bistand ved kontrollen, derunder ved à jour-føring av fortegnelsen over alle som driver avgiftspliktig salgsvirksomhet og ved gjennomføring av de forskrifter som utferdiges av direktøren for skattevesenet. Adgang til å kreve meddelt opplysninger i samsvar med § 9 tilkommer i så fall også politiets tjenestemenn.

Ligningsmyndighetene er på henvendelse forpliktet til å meddele til deres rådighet stående opplysninger fra ligningsmaterialet. Opplysninger kan meddeles uten hinder av bestemmelsene i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 129 og for byene § 121.

Offentlige og kommunale tjenestemenn og myndigheter er forpliktet til på forlangende snarest mulig å meddele kontrollmyndighetene alle de opplysninger som måtte stå til deres rådighet. De skal uoppfordret gi melding til kontrollmyndighetene når de erfarer at selgere som har avgiftspliktig omsetning helt eller delvis unnlater å betale avgift.

§ 19. Kontrollens og andre institusjoners tjenestemenn samt særskilt antatte hjelpere, herunder sakkyndige, er også etterat de er fratrådt tjenesten forpliktet til overfor alle uved-

14 juli. kommende å holde hemmelig de forretnings- og driftsforhold samt formues- og inntektsforhold som de har fått kjennskap til gjennom sin kontrollvirksomhet. Det er dem forbudt å gjøre bruk av hva de således har erfart til personlig fordel.

Kontrollens materiale kan dog nyttes av det offentlige i statistisk øyemed og kontrollmyndighetene kan meddele opplysninger fra materialet til bruk for lignings- og innfordringsmyndighetene.

§ 20. Kontrollens tjenestemenn må ikke mot vederlag yte selgere som har avgiftspliktig omsetning bistand ved bokføring, revisjon eller ved henvendelser til avgiftsmyndighetene.

§ 21. Finans- og tolldepartementet kan frafalle avgift som anses uerholdelig.

Hvor billighet eller andre grunner taler for det kan departementet ved bestemmelse i det enkelte tilfelle frita for betaling av avgiften.

§ 22. Finans- og tolldepartementet gis fullmakt til å utferdige supplerende forskrifter om avgiftens beregning og oppkreving og kontrollen hermed og treffer i samråd med direktøren for skattevesenet bestemmelser om det nødvendige samarbeid mellom avgiftskontrollen og andre kontrollmyndigheter, tollvesenet og oppebørselsmyndighetene.

Departementet gir forklarende bestemmelser om avgiftspliktens omfang.

14 juli. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om nye §§ 2 og 3 i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Hamarøy herred, Nordland fylke.

14 juli. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om reglar for ordning av brannvernet og om feietakster i Osøyra brannkommune.

14 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Ansnesenga i Kristiansund.

15 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for matr.nr. 25 Øvre Allé i Trondheim.

17 juli. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Oppegård herred, Akershus fylke.

18 juli. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 har departe-

*) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
**) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.

mentet bestemt at avdelingsformenn i sesongstilling ved Statens forsøks- og lærebruk for fiskeribedriften i Finnmark henføres til 2nen klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket. 18 juli.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet. 18 juli.

I. Med heimel i § 44 i lov frå 20 mai 1899 om jakt og fangst og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931 vert fastsett fylgjande føresegner for Aust-Agder fylke:

1. Ærfugl skal vera freda heile året.
2. Jakttida for ender skal vera frå og med 15 oktober til og med 15 mars. Føresegna tek til å gjelda straks.
3. Jakttida for tiur, røy, orrhane, orrhøne og rjupe skal byrja 15 september.

II. Med heimel i § 16 i lov frå 20 mai 1899 om jakt og fangst og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931 vert med dette gjeve løyve til å nytta snaror til fangst av tiur, røy og orrfugl i herada Åmli, Gjøvdal, Tovdal, Mykland, Herefoss, Vegusdal, Iveland, Hornnes, Evje, Bygland, Hylestad, Valle og Bykle i tida frå og med 15 oktober til utgangen av den lovlege jakttid for rjupe.

III. Desse føresegnene gjeld til så lenge men ikkje lenger enn ut året 1942.

IV. Brot på desse føresegnene vert straffa.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om bruk av gift til fangst av rovdyr i Grong, Overhalla, Klinga, Namdalseid, Kvam og Snåsa herreder, Nord-Trøndelag fylke. 18 juli.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brannvesenet skal gjelde for Raufoss bygningsdistrikt, Vestre Toten. 18 juli.

Bruksregler ***) for Frol bygdealmenning. 19 juli.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Fredrikstad. 19 juli.

Bruksregler ***) for Gran bygdealmenning. 20 juli.

Skriv *) frå Justisdepartementet om brigde i § 9 i politivedtekta for Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke. 20 juli.

*) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.
**) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
***) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

20 juli. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om godkjenning av bygningsvedtekter for Brattvåg bygningskommune, Møre og Romsdal fylke.

21 juli. **Bruksregler** **) for Nes bygdealmenning.

21 juli. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om at borgerne i Arendal luftvernkrets har å foreta loftsrydding overensstemmende med de forskrifter som fastsettes av politiet.

21 juli. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om at borgerne i de deler av Arendal luftvernkrets som omfattes av den tettbebygde del av Arendal by og Kolbjørnsvik har å meddele de opplysninger som fastsettes angående frivillig utflytting i tilfelle av krig.

21 juli. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Odda herred, Hordaland fylke.

21 juli. **Skriv** †) frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i § 44 i lov frå 20 mai 1899 om jakt og fangst og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931 vert fastsett fylgjande føresegner for Rogaland fylke:

1. Elg og hjort vert heilt freda.
2. a. Likeeins vert heilt freda i heile fylket: Jerpa, vipa, kjell, heilo og alle andre slag brokkfugl, snepper, spovar og bekkasiner, trane og alle slag rikser, vatshøns, dukkarar (topplom), alle slag heigrefuglar, fiskeheigren unnatatt, vidare stork, gjæser, ærfugl, lundefugl, teist, skarv, gaul, lattermåken, den tritåa måken (krykja), terna, tjuvjo, alkekonge og alle slag ender.
   b. Føresetnaden er at grunneigarar langst dei lakseførande elvane etter tilråding frå fiskeristyret kan få løyve av Landbruksdepartementet til å skyta eller fanga fiskeand.
3. Storfugl vert heilt freda i herada: Ogna, Varhaug, Nærbø, Time, Klepp, Høyland, Sola, Madla, Randaberg, Hetland (Riska sokn unnatatt), Rennesøy, Mosterøy, Kvitsøy, Finnøy, Skudenes, Åkra, Stangaland, Avaldsnes, Torvastad, Utsira, Skåre, Tysvær, Bokn, Skjold.
4. Jakttida for hare skal vera frå og med 15 oktober til og med 15 januar. Snarefangst av hare er forbode.
5. Føresegna trer i kraft straks og gjeld til så lenge men ikkje lenger enn til utgangen av året 1941. Brot på denne føresegna vert straffa.

*) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.
**) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
***) Kunngj. 26 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
†) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste deild nr. 29.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 24 juli.

Ifølge melding fra den belgiske legasjon har Finnland 1 juli 1939 tiltrådt internasjonal overenskomst*) om innføring av visse ensartede regler om konnossementer, underskrevet i Brussel 25 august 1924, med undertegningsprotokoll.

Finnland har ved tiltredelsen tatt samme forbehold som Danmark, Norge og Sverige.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Bergen. 24 juli.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet om vedtekt for offentlige forestillinger m. v., for Bergen. 24 juli.

Skrivelse fra Sosialdepartementet. 24 juli.

I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 bestemmer departementet herved at Sørfjord jordmordistrikt i Ullsfjord herred og Ullsfjord jordmordistrikt i Karlsøy herred skal hete henholdsvis Ullsfjord og Lenangen jordmordistrikt.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om endring i reglene av 23 juni 1939 for sortering, pakking, emballering og merking av norske epler m. v. 24 juli.

Orda: «Fruktkasse nr. 2 B» skal overalt der de er nytta, byttes med orda: «Fruktkasse nr. 7 (NS. . .)».

Skrivelse**) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord. 25 juli.

Kongelig resolusjon, hvori er fastsatt Regler for fritagelse og utsettelse med frammøte ved mobilisering. 26 juli.

I. Fritagelse for frammøte.

1. Vernepliktige[1]) menige som innehar nedennevnte stillinger, er fritatt for frammøte ved mobilisering:
   - Regjeringens og Stortingets medlemmer.
   - Personell av utenriksetaten som gjør tjeneste ved utenrikske stasjoner.
   - Personell i tjeneste ved offisielle mellomfolkelige institusjoner og organisasjoner (Folkesambandet, Den internasjonale arbeidsorganisasjon, Den faste dom-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 1.
**) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
[1]) Vernepliktstiden er for alle utskrevne 24 år og regnes normalt fra 1 januar det år vedkommende fyller 21 år til 31 desember det år han fyller 44 år.

26 juli.

stol for mellomfolkelig rettspleie, Voldgiftsdomstolen i Haag).
Høyesteretts faste medlemmer.
Lagmannsrettenes og byrettenes lagmenn (justitiarier), lagdommere og dommere.
Riks- og statsadvokater.
Fylkesmenn.
Sorenskrivere.
Byfogder.
Kriminaldommere.
Herredskrivere.
Byskrivere.
Skifteforvaltere.
Formenn for overfomynderier.
Norges økonomiske selvhjelpsråds sivile ordinære medlemmer og direktør.
Politimestre.
Rådmenn, (de som utfører magistratsforretningene i byer).
Lensmenn og andre polititjenestemenn som er faste medlemmer av innrulleringsnemnder.
Mønstringssjefer og mønstringsmenn.
Kystvaktmenn.
Av fyrvesenets personell: Fyrdirektør, kontorsjef, overingeniør, alle fyrvoktere og faste fyrassistenter.
Følgende jernbanemenn som i følge melding fra jernbanen er fritatt for tjeneste i fred:

a) Alt fast ansatt personell.
b) Av det stadig tjenstgjørende ekstrapersonell de grupper som er antatt med senere fast ansettelse for øye (aspiranter og liknende) samt de grupper som i krig ikke kan erstattes av ikke-fagfolk, nemlig:

Av trafikkpersonellet: Trafikkelever, både uteksaminerte og ikke uteksaminerte, konduktøraspiranter, stasjonsbetjentlærlinger og bud.

Av linjepersonellet: Banevokteraspiranter, uteksaminerte (kst.), telegraf-, stillverk- og lysmontører, linjehåndverkere og brotømmermenn.

Av maskinpersonellet: Tegnere. Fyrbøteraspiranter. Maskinister, montører og håndlangere ved kontaktledningsanlegg, omformer-, transformator- og ladestasjoner.

2. I krig tjenestepliktig befal [1]) som innehar noen av de i punkt 1 nevnte stillinger, kan etter søknad fritas for

[1]) Vernepliktig, ulønt og utskrevet befal er tjenestepliktig i krig eller når krig er å frykte fra det fylte 18 til det fylte 55 år. Fhv. fastlønt befal som får pensjon er tjenestepliktig i krigstid eller når krig er å frykte så lenge de anses brukbare.

frammøte. Avgjørelsen herom treffes i hvert enkelt til- 26 juli.
felle av vedkommende divisjon (våpeninspektør) for personell som hører til Landforsvaret, av korpssjef m. v. for personell som hører til Marinen (Kommanderende admiral for vernepliktige sjøoffiserer av eldre organisasjon), av sjøforsvarssjef for personell som hører til Kystartilleriet.

3. Personell som midlertidig bestyrer en av de stillinger som er nevnt i punkt 1, fritas for frammøte etter samme regler som gjelder for personell som fast innehar stillingen og så lenge den egentlige innehaver har lovlig forfall.

4. Vedkommende vernepliktige menige (unntatt jernbanemenn) skal selv hvert år innen 1 september sende melding om at de innehar en av de stillinger som er nevnt i punkt 1.

Meldingen sendes:

For personell som hører til Landforsvaret, til de selvstendig administrerte avdelinger av Landforsvaret (regiment, selvstendig bataljon m. v.). For personell som hører til Marinen og Kystartilleriet henholdsvis til sjøforsvarsdistriktene og kystfestningene.

Meldingen skal inneholde fullt navn, fødselsår og -dag, militær stilling (nummer, årsklasse) og avdeling, eller for Marinens vedkommende hovedrullenummer, årsklasse, mønstringskrets og tjenestestilling i Marinen.

Over vernepliktige mannskaper ved kystvakten som tilhører Landforsvaret, sender sjøforsvarsdistriktene hvert år pr. 1 september en oppgave til vedkommende divisjon (generalinspektør m. v.).

I krig tjenestepliktig befal (unntatt jernbanemenn) som innehar en av de stillinger som er nevnt i punkt 1, sender selv hvert år innen 1 september søknad om fritagelse på vanlig militær tjenestevei. Søknaden skal om mulig være bilagt med attest om at fritagelse er nødvendig.

For befal ansatt i fritagelsesberettiget stilling ved jernbanen sender jernbanens distriktssjefer (Hovedstyret, privatbanenes driftsbestyrere) søknad til vedkommende regiment (selvstendig bataljon, korps, festning m. v.).

II. Utsettelse med frammøte ved mobilisering.

A. Alminnelige bestemmelser.

5. Vernepliktige menige og i krig tjenestepliktig befal kan når de innehar visse viktige offentlige, kommunale eller private stillinger, etter søknad gis utsettelse med fram-

26 juli. møte ved mobilisering for en bestemt tid (et bestemt antall uker) regnet fra 1 mobiliseringsdag eller «inntil videre».

I avsnitt B i disse «Regler» er nevnt hvilke stillinger personellet må ha for at det skal kunne søkes om utsettelse for det og de særlige regler som gjelder for utsettelse med frammøte for dette personell.

6. Søknad om utsettelse med frammøte ved mobilisering sendes inn hvert år innen 1 september. Søknadene sendes enten direkte eller gjennom de myndigheter som er nevnt i avsnitt B, til følgende militære myndigheter:

For personell av Landforsvaret til de selvstendig administrerte avdelinger av Landforsvaret (regiment, selvstendig baltaljon m. v.).

For befal av Marinen til korpssjefer m. v. (for vernepliktige sjøoffiserer etter eldre organisasjon til Kommanderende admiral), for menige til sjøforsvarsdistriktene.

For personell av Kystartilleriet til kystfestningene.

7. Alle søknader om utsettelse med frammøte ved mobilisering skrives på M.skjema 97 og i 2 eksemplarer som begge sendes inn. Det ene skjema vil bli sendt tilbake med de militære myndigheters avgjørelse (jfr. punkt 11).

Skjemaet fås ved henvendelse til Hærens trykningskontor, Festningen, Oslo.

For skjemaets føring gjelder følgende regler:

a) På samme søknad kan bare føres opp personell som hører til samme regiment (selvstendig bataljon m. v.), samme sjøforsvarsdistrikt, korps, festning m. v.

b) Rubrikkene på skjemaets side 2 og 3 fylles ut så fullstendig som mulig. Personellet føres opp i den rekkefølge det ønskes gitt utsettelse. I rubrikken «Utsettelse ønskes (antall uker)» føres et bestemt antall uker eller «inntil videre».

c) På skjemaets siste side under «andre opplysninger» føres etter som det høver:

Bedriftens (institusjonens) art, stedet hvor den drives, dens størrelse og produksjon, antallet av mannlige og kvinnelige funksjonærer og arbeidere i de forskjellige stillinger ved bedriften (institusjonen), både i fred og etter innkalling av alle de vernepliktige. Hvilke forføyninger er truffet eller aktes truffet for å innskrenke behovet for vernepliktig personell under mobilisering, og hvilke forhold gjør at den eller de vernepliktige søknaden gjelder, ikke kan unnværes i bedriften (institusjonen).

Hvis bedriften er, eller er forutsatt ved mobilisering

å skulle bli, leverandør til Landforsvaret eller Sjøfor- 26 juli.
svaret, føres dette på her.

d) Søknaden skrives under av institusjonens, bedriftens sjef (innehaver) og etter den på skjemaet inntatte erklæring om at man er villig til å la de gitte opplysninger kontrollere gjennom undersøkelser på stedet, og at man forplikter seg til uten opphold å underrette vedkommende militære avdeling hvis en som har fått utsettelse, fratrer sin stilling eller kan unnværes i denne.

Er bedriften et selskap, skal søknaden være underskrevet av den eller de personer som har rett til å tegne firmaet. Etter særskilt skriftlig fullmakt kan også en fullmektig undertegne.

8. Søknad om utsettelse gjelder alltid neste kalenderår.

9. Søknad om utsettelse med frammøte kan unntaksvis sendes inn senere enn 1 september, når de forhold som begrunner en mulig utsettelse ikke foreligger så tidlig at søknaden kan sendes i rett tid.

Den som ved innsending av søknad om utsettelse med frammøtet ved mobilisering — enten for seg selv eller for noen annen — forsettlig gir villedende opplysninger, kan straffes etter straffelovens § 166. Den som medvirker til at en vernepliktig unnlater å møte til krigstjeneste, kan straffes etter straffelovens § 134.

10. Utsettelse innvilges av følgende militære myndigheter:

a) De selvstendig administrerte avdelinger (regiment, selvstendig bataljon m. v.), sjøforsvarsdistriktene og kystfestningene for det menige personell.

b) Divisjonen (generalinspektøren m. v.) for befal av Landforsvaret, korpssjefene, festningskommandantene m. v. for befal av Sjøforsvaret. (Kommanderende admiral for vernepliktige sjøoffiserer etter eldre organisasjon).

Avgjørelsen treffes på grunnlag av de alminnelige og særskilte bestemmelser i disse «Regler» og under hensyn til avdelingenes overskudd og mangler på personell.

Nevnte myndigheter kan i den utstrekning det anses nødvendig, sende søknadene til Norges økonomiske selvhjelpsråd til uttalelse.

Kommanderende general og Kommanderende admiral kan gi de myndigheter som treffer avgjørelsen pålegg om å gi bestemt personell utsettelse.

11. De militære myndigheter som treffer avgjørelsen, sender senest innen 1 desember det ene eksemplar av søknadene, påført meddelelse om avgjørelsen i den dertil bestemte

26 juli.

rubrikk, til de myndigheter som sender inn søknader eller som søknader skal sendes gjennom (jfr. punkt 17—22).

I siste tilfelle sender vedkommende militære fagmyndighet (fylkesmannen, rådmannen) søknadene videre til vedkommende bedrift eller institusjon.

12. Innvilget utsettelse gjelder bare så lenge vedkommende innehar den stilling som har bevirket utsettelsen. Er utsettelsen gitt for bestemt tid, kan den forlenges når forholdene gjør det uomgjengelig nødvendig (se punkt 16).

Personell som har fått utsettelse med frammøte ved mobilisering, skal så snart fristen er utløpet eller når de ikke lenger innehar de stillinger som har bevirket utsettelsen, uten opphold melde seg ved sin avdelings øvelsesavdeling (festning) eller for Sjøforsvarets vedkommende til korps, festning m. v. eller hos nærmeste mønstringsmann, hvis det ikke er bestemt noe annet. Dette gjelder selv om det er søkt om forlenget utsettelse (se punkt 16), hvis meddelelse om forlengelse ikke er gitt før fristens utløp.

Til de samme myndigheter skal vedkommende — offentlige eller private — sjef eller styre øyeblikkelig melde om noen som er gitt utsettelse kan unnværes, og likeledes påse at de da eller straks etter utløpet av den fastsatte frist melder seg for vedkommende militære myndighet.

Hvis personell som har fått utsettelse med frammøte, ikke utfører sin sivile gjerning på en helt ut tilfredsstillende måte, skal vedkommende sjef eller styre også straks melde inn dette. I dette tilfelle skal utsettelsen straks tilbakekalles.

13. Enhver utsettelse kan når som helst tilbakekalles av den myndighet som har gitt den.

14. Personell som har fått utsettelse med frammøte, skal straks permitteres hvis de ved mobiliseringen er kalt inn til militærtjeneste. De plikter selv å gjøre oppmerksom på at de har utsettelse med frammøte.

15. Utsettelse med frammøte gis ikke til nedennevnte personell med mindre de innehar noen av de stillinger som er nevnt i punkt 17:
   a) Fastlønt befal i nummer.
   b) Personell som er utskrevet til våpenfabrikk, ammunisjonsfabrikk, Marinens hovedverft og øvrige verksteder, eller liknende bedrifter tilhørende staten.

16. Søknad om forlenget utsettelse sendes med nødvendig begrunnelse, for personell av Landforsvaret til vedkommende øvelsesavdeling, for personell av Sjøforsvaret til de myndigheter som er nevnt i punkt 6.

Søknaden skrives på M.skjema 97 (se punkt 7).

Avgjørelse treffes for det menige personell av øvelses- 26 juli.
avdelingen (sjøforsvarsdistriktet, kystfestningen), for befal av Landforsvaret av stedfortredende distriktskommando (generalinspektør m. v.), for befal av Sjøforsvaret av de myndigheter som har gitt den første utsettelse (jfr. punkt 10 b).

B. Særskilte bestemmelser.

17. For vernepliktige menige og i krig tjenstpliktig befal som er ansatt i politiet gjelder følgende bestemmelser:

Alle politiembedsmenn (unntatt politiembedsmenn som er beskikket til embedsmenn i krigspolitiet) gis utsettelse med frammøte «inntil videre».

Politimenn som er oppnevnt som sjefer for sivilt luftvern eller faste stedfortredere for sjefer for sivilt luftvern, gis utsettelse med frammøte «inntil videre».

Politimenn (også politimenn i politiets forskjellige reservekorps) som er menige ved militære avdelinger, gis utsettelse med frammøte «inntil videre» (unntatt herfra er de politimenn som er tatt ut til krigspolitiavdelingene).

Politimenn som er militære befalingsmenn med tjenesteplikt i krig, kan gis utsettelse med frammøte.

Vedkommende politimester sender søknad om utsettelse for foran nevnte personell direkte til de militære myndigheter som er nevnt i punkt 6.

18. Vernepliktige menige og i krig tjenestepliktig befal som er ansatt ved offentlige kontorer og militære verksteder og etablissementer, kan gis utsettelse med frammøte ved mobilisering, hvis deres tjeneste i stillingen er særlig påkrevd.

Vedkommende departement, divisjon, generalinspektør, militær fagmyndighet, sjøforsvarsdistrikt, Marinens korpser m. v. og administrasjonsgrener, Norges geografiske oppmåling, Sjøkartverket og fyrvesenet sender søknad for det personell som ønskes gitt utsettelse direkte til den militære myndighet som er nevnt i punkt 6.

19. Personell med fast ansettelse som tjenestemenn i Post- og telegrafverket og personell utsett til tjenstgjøring ved telegrafanleggslag og telegrafstasjonslag kan gis utsettelse med frammøte ved mobilisering

Søknad kan rettes fra følgende sivile myndigheter:

For Postverket: Postdirektøren, poststyrets byråsjefer samt postmestre.

For Telegrafverket: Telegrafstyret, telegrafinspektørene, direktøren for Oslo telefonanlegg, driftsingeniøren på Jeløy, kabelmestrene og bestyreren av impregneringsverket.

26 juli. Den sendes direkte til den militære myndighet som er nevnt i punkt 6.

20. For personell beskjeftiget i sivilt luftvern gjelder følgende (jfr. også punkt 17 om politimenn som er sjefer for sivilt luftvern eller faste stedfortredere for sjefer for sivilt luftvern):

Alle brannmenn i aktiv tjeneste i de opprettede luftvernkretser, som er menige, gis utsettelse med frammøte.

Brannmenn i aktiv tjeneste i de opprettede luftvernkretser, som er befalingsmenn med tjenesteplikt i krig, kan gis utsettelse.

Annet personell beskjeftiget i sivilt luftvern (personell for hjelpe- og reserveorganisasjoner, administrasjons- og kontorpersonell m. v.) kan gis utsettelse.

Søknad om utsettelse for aktive brannmenn i de opprettede luftvernkretser sendes av vedkommende brannsjef direkte til den militære myndighet som er nevnt i punkt 6.

Sjefene for de sivile luftvernorganisasjoner(-kontorer) sender søknad for det personell som sorterer under dem, og som ønskes gitt utsettelse, gjennom luftvernsjefen.

Luftvernsjefen attesterer at vedkommende sivile luftvernorganisasjon (kontorer m. v.) er opprettet etter hans ordre eller anvisning, og at de søkte utsettelser er nødvendige. Han sender deretter søknadene direkte til de militære myndigheter som er nevnt i punkt 6.

Innvilget utsettelse gis «inntil videre».

21. Vernepliktige menige og i krig tjenestepliktig befal i offentlig, komunal eller privat virksomhet, som ikke er nevnt i punkt 17—20, kan etter søknad gis utsettelse med frammøte i følgende tilfelle:

a) Når de driver eller er ansatt ved fabrikker, verksteder, gruber eller andre industrielle bedrifter eller forretninger som leverer våpen, ammunisjon eller andre krigsfornødenheter til Landforsvaret eller Sjøforsvaret, eller som det av hensyn til viktige almene interesser er nødvendig å holde i gang.

b) Når de driver eller er ansatt ved annen virksomhet som det av hensyn til viktige militære eller almene interesser er nødvendig å holde i gang i større eller mindre utstrekning: f. eks. kommunikasjoner, fyrvesenet, lysverker, gassverker, kraftanlegg, meteorologiske institusjoner, brannkorps,[1]) sanitære institusjoner og liknende.

[1]) For faste brannkorps i de opprettede luftvernkretser gjelder bestemmelsene i punkt 20.

Utsettelse innvilges ikke med mindre vedkommende 26 juli.
institusjon, bedrift eller forretning godtgjør å ha truffet tiltak til i størst mulig utstrekning å klare sin fortsatte virksomhet under mobilisering eller krig med minst mulig hjelp av vernepliktige menige og helst uten bruk av befal som har tjenesteplikt i krig.

Vedkommende institusjon, bedrift eller forretning må derfor allerede i fred gjøre opp en plan for sin organisasjon i tilfelle av krig. Det må ses ut vernepliktsfri mannlig elle kvinnelig personell som kan rykke opp eller tas inn i stedet for vernepliktig personell. Om nødvendig må treffes forføyning til provisorisk omlegging av arbeidsmetoder eller organisasjon (f. eks. bruk av færre skift, økning av arbeidstiden m. v.).

Ved private bedrifter som ikke er leverandører til Landforsvaret eller Sjøforsvaret, må det som regel ved beregningen av behovet av personell regnes med noen nedgang i driftsvirksomheten.

Sjefen (styret, direksjonen) for vedkommende institusjon, bedrift eller forretning sender hvert år innen 1 september søknad for det personell som ønskes gitt utsettelse.

Søknaden sendes:

For personell ved industrielle bedrifter m. v. som skal levere krigsfornødenheter til Landforsvaret eller Sjøforsvaret, gjennom vedkommende militære fagmyndighet som bedriften er underlagt med hensyn til forberedelsene for virksomheten i krig.

For personell ved andre industrielle bedrifter, institusjoner eller virksomheter m. v. sendes søknaden gjennom fylkesmannen.

For byenes vedkommende sendes den dog gjennom rådmannen, når det gjelder helt kommunale virksomheter.

22. De myndigheter som er nevnt i punkt 21 gjennomgår og prøver uten opphold de søknader som er kommet inn innen fristens utløp, og sender på grunnlag herav snarest søknadene påført nødvendige merknader til de militære myndigheter som er nevnt i punkt 6.

Midlertidig avtale *) om ordning av varebyttet og be- 26 juli.
talingene vedrørende dette mellom Norge og Spania, Burgos 26 juli 1939.

---

*) Inntatt i Overenskomster» nr. 5 for 1939 s. 121.

26 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved kjøpmann O. Lias testament av 29 mai 1934 opprettede «Pauline og O. Lias legat til fordel for verdige trengende av Ytre Sandsvær».

26 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at de tidligere Filtvet og Tofte-Sagene bygningsdistrikter i Hurum slås sammen til et bygningsdistrikt Filtvet.

27 juli. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Fjotland herred, Vest-Agder fylke.

27 juli. **Kongelig resolusjon** *) om et tillegg til og forandring av § 7 i de ved kongelig resolusjon av 16 april 1926 stadfestede alminnelige helseforskrifter for Strand herred, Rogaland fylke.

27 juli. **Kongeleg resolusjon** **) om føresegner for anlegg og drift av pelsdyrgardar i Ogndal herad, Nord-Trøndelag fylke.

27 juli. **Kongelig resolusjon** *).

I samhøve med § 2 i lov av 27 februar 1930 om Jan Mayen blir det fastsatt:

1. Lov av 3 juni 1938 med endringslov av 10 februar 1939 om utførselsforbud for levende rev, skogmår m. v. og det ved kongelig resolusjon av 10 februar 1939 gitte forbud mot å utføre levende rev av alle arter og levende skogmår samt sed av sånne dyr uten samtykke fra Landbruksdepartementet, skal også gjelde for Jan Mayen.

2. Dette vedtaket tar til å gjelde straks.

27 juli. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Grue herred, Hedmark fylke.

27 juli. **Kongelig resolusjon** *) om opphevelse av forbud mot at fremmede erverver skoggrunn innen Flå herred, Buskerud fylke, og nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for herredet.

27 juli. **Kongelig resolusjon.**

Vestre Moland lensmannsstilling og Eide lensmannsstilling, begge i Aust-Agder fylke, blir fra 1 oktober 1939 slått sammen til en stilling med navn Vestre Moland og Eide lensmannsstilling.

---

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1ste deild nr. 29.

Den nye lensmannsstilling settes i lønnsklasse: Lensmenn III i lønnsregulativet, grunnlønn kr. 2 700 med 2 alderstillegg av kr. 275 etter 3 og 6 år. 27 juli.

Kongelig resolusjon. 27 juli.
Øyslebø og Laudal lensmannsstilling og Holum lensmannsstilling, begge i Vest-Agder fylke, blir fra 1 oktober 1939 slått sammen til en stilling med navn Marnar lensmannsstilling.
Den nye lensmannsstilling settes i lønnsklasse: Lensmenn III i lønnsregulativet, grunnlønn kr. 2 700 med 2 alderstillegg av kr. 275 etter 3 og 6 år.

Skrivelse fra Sosialdepartementet, hvori det i henhold til § 9 i jordmorloven av 19 desember 1898 samtykker i at Ålesund offentlige jordmorstilling inndras, og godkjenner den ordning — gjeldende fra 1 juli 1939 — at fødselshjelpen i byen utføres av privatpraktiserende jordmødre og byens fødehjem. 28 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Sørum—Kjeller bygningsdistrikt i Skedsmo herred, Akershus fylke. 28 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nytt betalingsegulativ for kart- og oppmålingsforretninger m. v. i Brevik. 29 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 29 juli.
Ifølge melding fra den britiske legasjon er internasjonal overenskomst **) om lastelinjer, London 5 juli 1930, gjort gjeldende for Fransk Indo-China med virkning fra 15 januar 1939 og ikke som før meddelt fra 15 november 1938 (jfr. «Overenskomster» 1939 s. 83).

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 31 juli.
Ifølge melding fra den britiske legasjon er internasjonal overenskomst ***) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, gjort gjeldende for Fransk Indo-China med virkning fra 15 januar 1939 og ikke som før meddelt fra 15 november 1938 (jfr. «Overenskomster» 1939 s. 83).

*) Kunngj. 7 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734 og nr. 8 for 1938 s. 518.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.

juli. **Kapiteltakster** for året 1939 fastsatt av Statens kornforretning i henhold til lov nr. 9 av 25 juni 1937 og forskrifter fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet 15 oktober 1937.

Ettårlige kapiteltakster for 1939.

Gjelder for samtlige bispedømmer.

	Kr. pr. 100 kg.	Kr. pr. hl.
Rvete	24,00	18,00
Hug, 1 kvalitet	22,00	15,62
» 2 —	17,60	12,50
Bygg, 1 —	20,00	12,40
» 2 —	16,00	9,92
Havre, 1 —	17,69	8,85
» 2 —	14,15	7,08
Blandkorn, 1 —	18,85	10,63
» 2 —	15,08	8,50
Erter, 1 —	35,00	28,00
» 2 —	28,00	
Gjennomsnitt for hvete, rug og erter		20,54
Byggmalt	30,00	16,20
Havremalt	26,54	
Blandkornmalt	28,27	
Rugmel, 1 kvalitet	26,50	
» 2 —	21,20	
Byggmel, 1 —	25,37	
» 2 —	20,30	
Havremel, 1 —	26,75	11,77
» 2 —	21,40	
Blandmel, 1 —	26,06	
» 2 —	20,85	

De siste 10 og 20 års kapiteltakster i gjennomsnitt for de forskjellige bispedømmer.

Oslo bispedømme.

Landskyld og leding etter gjennomsnittet av de siste 10 års kapiteltakster.

100 kilogram	rugmel	kr. 24,96
100 —	byggmel	» 22,41
100 —	havremel	» 21,13
100 —	blandmel	» 21,77
1 hektoliter	bygg	» 10,59
1 —	havre	» 7,79

Tiendekorn etter gjennomsnittet av de siste 20 års kapiteltakster.

1 hektoliter	i gjennomsnitt for hvete, rug og erter	kr.	22,05
1 —	bygg	»	16,26
1 —	blandkorn	»	14,08
1 —	havre	»	12,43
1 —	lettbygg	»	10,12
1 —	letthavre	»	8,18

Hamar bispedømme.

Landskyld og leding etter gjennomsnittet av de siste 10 års kapiteltakster.

100 kilogram	rugmel	kr.	24,19
100 —	byggmel	»	22,29
100 —	havremel	»	20,84
100 —	blandmel	»	21,57
1 hektoliter	bygg	»	10,47
1 —	havre	»	7,72
100 kilogram	byggmalt	»	20,24
100 —	havremalt	»	17,64
100 —	blandkornmalt	»	18,94

Tiendekorn etter gjennomsnittet av de siste 20 års kapiteltakster.

1 hektoliter	i gjennomsnitt for hvete, rug og erter	kr.	21,41
1 —	bygg	»	16,47
1 —	blandkorn	»	13,63
1 —	havre	»	12,74
1 —	lettbygg	»	9,92
1 —	letthavre	»	8,32

Agder bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

100 kilogram	bygg	kr.	17,03
1 hektoliter	bygg	»	10,56
100 kilogram	havre	»	15,21

Stavanger bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

100 kilogram	bygg	kr.	16,29
100 —	havre	»	14,23

juli. *Bjørgvin bispedømme.*

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1	hektoliter	hvete	kr. 15,67
1	—	rug	» 12,73
1	—	bygg	» 10,47
1	—	havre	» 7,49
1	—	blandkorn	» 9,03
1	—	malt	» 17,50

De siste 20 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1	hektoliter	hvete	kr. 22,29
1	—	rug	» 19,07
1	—	bygg	» 15,36
1	—	havre	» 11,24
1	—	blandkorn	» 13,23
1	—	malt	» 25,76

Nidaros bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1	hektoliter	såbygg	kr. 10,63
1	—	såhavre	» 7,82

Hålogaland bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1 hektoliter såbygg kr. 12,38

1 aug. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om løyve til jakt på rådyr i herada Lunner, Gran, Brandbu, Jevnaker, Kolbu, Østre Toten, Eina og Vardal i Opland fylke.

1 aug. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Hedrum herred, Vestfold fylke.

1 aug. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Botnavatnet i Førde herad, Sogn og Fjordane fylke.

1 aug. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Gildeskål herred, Nordland fylke.

1 aug. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

1 aug. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av det ved departementets skrivelse av 9 september

*) Kunngj. 7 august i Lovtid. 1ste deild nr. 30.
**) Kunngj. 7 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

1929 nedlagte forbud mot transport av bossgjødsel fra Bergen by til steder utafor herredene Fana, Laksevåg, Åsane og Askøy i Hordaland fylke. 1 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av Nedre Båstad, gnr. 47, bnr. 1 i Asker herred, Akershus fylke. 1 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 aug.

Ifølge melding fra den italienske legasjon har Hellas ratifisert internasjonal overenskomst**) om ensartede metoder for prøvetagning og analyse av ost, Roma 26 april 1934, med virkning fra 10 desember 1939.

Ifølge samme melding er overenskomsten hittil blitt ratifisert av følgende stater: Belgia, Finnland, Frankrike, Hellas, Italia, Nederland, Norge, Sveits, Sverige, Tsjekkoslovakia, Tyskland og Ungarn.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Fauske herred, Nordland fylke, med unntak av Langvassvassdragets nedslagsdistrikt fra Sønstå til Salefjell og riksgrensen for hvilket det er fastsatt fiskeregler ved Landbruksdepartementets bestemmelse av 10 juni 1937. 2 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om bygningsvesenet og lov om brannvesenet skal være gjeldende for Nesbyen i Nes herred, Buskerud fylke. 2 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om omregulering av og bygningsvedtekter for Øvre Rosenborg i Trondheim. 2 aug.

Rundskriv nr. 2 frå Kyrkjedepartementet til soknepresta ne om den nye klokkarlova. 3 aug.

Som ein nemnde i rundskriv 15 januar 1937 (om den nye klokkarlova; rundskriv nr. 1) skal det etter § 1 i klokkarlova vera ein klokkar for kvar kyrkje og ein for kvart kapell, i fall det ikkje vert gjevi dispensasjon slik som ein greidde nøgnare ut om i rundskrivet.

Etter § 5 i lova skal arbeidet til klokkaren fastsetjast nøgnare i ein instruks serskilt for kvar klokkarstilling. Det er biskopen som fastset instruksen etter at soknerådet, soknepresten og prosten har gjevi utsegn. Departementet skal med dette be om at det nå vert arbeidt ut slike instruksar. Til rettleiing sender ein som vedlegg ***) til dette rundskrivet

*) Kunngj. 7 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 9 for 1935 s. 625.
***) Inntatt nedenfor.

3 aug. ein normal-instruks som departementet har arbeidt ut på grunnlag av tilråding frå ei nemnd og etter at biskopane har gjevi utsegner om tilrådinga frå nemnda.

Føremålet med normal-instruksen er først og fremst å minna om alle dei tinga som det kan høva å nemna i den einskilde instruksen, men dinæst skal han óg vera til hjelp når instruksane skal utformast. Det er fleire føresegner i normal-instruksen som i mange sokner venteleg lyt brigdast noko etter tilhøva på staden. Og den viktigaste delen av arbeidet med å laga dei nye instruksane vert nettopp å fastsetja dei avvik frå normal-instruksen som ein meiner er naudsynlege.

Som ein nemnde i rundskriv nr. 1 kjem klokkarstillingane til å verta skipa ulikt i dei ulike sokner av di ein lyt ta omsyn til kor mykje pengar ein får til rådvelde.

Ei klokkarstilling med berre grunnløna lyt alltid verta ei sidestilling. Det er føresetnaden at dei plikter som er nemnde i §§ 7, 8 og 9 i normal-instruksen, ikkje kan påleggjast klokkaren i ei slik stilling. Om ein kan påleggja klokkaren det arbeidet som er fastsett i § 6, kjem an på tilhøva. § 7 i normal-instruksen vil ein berre kunna bruka når inntektene til stillinga er større enn grunnløna slik at klokkaren får eit lønstillegg for kontortenesta etter § 45, femte leden, i lønslova.

§ 8 i normal-instruksen har ein meint skulle nyttast for diakonklokkarstillingar med løn fastsett etter § 45, sjette leden, i lønslova. I paragrafen kan ein og finna rettleiing om slikt arbeid i sokna som ein pålegg andre klokkarar i hovudstilling. § 9 gjeld berre dei høve der ein har klokkarar med teologisk opplæring og med løn fastsett etter § 45, sjette leden, i lønslova.

Når instruksen vert utarbeidd, lyt soknerådet og biskopen ta avgjerd om klokkarstillinga på kvar stad skal skipast som sidestilling med grunnløn og i tilfelle inntekt av klokkargard, eller om klokkaren skal påleggjast å arbeida på prestekontoret mot lønstillegg som nemnt ovafor, og endeleg om det skal leggjast kyrkjeleg og sosialt arbeid til stillinga med lønstillegg etter § 45, sjette leden, i lønslova.

Skal ein skipa stillinga med slike lønstillegg, lyt ein avgjera om ein vil ha ein diakon-klokkar, eller klokkar med teologisk opplæring eller om anna utdaning skal vera nok, og i tilfelle kva slags utdaning. Dersom ein skal påleggja klokkaren sjukepleiearbeid, lyt han ha grundig opplæring i sjukepleie.

Ein gjer merksam på lovregelen om at vederlag til klokkaren for arbeid på prestekontoret skal fastsetjast av departementet etter at soknepresten, soknerådet, formannskapet,

prosten og biskopen har gjevi utsegn om saka. Ein skal be biskopane sjå til at slike utsegner er gjevne før saka vert send inn til departementet. 3 aug.

Derimot fastset lova ikkje at formannskapet skal gjeva utsegn før biskopen avgjer om det skal leggjast kyrkjeleg og sosialt arbeid til ei klokkarstilling. Men ein treng samtykke frå departementet til eit slikt pålegg. Av di det i instruksen skal takast inn nøgnare føresegner om dette arbeidet (sjå §§ 8 og 9 i normal-instruksen), får sokneråd, sokneprest og prost høve til å gjeva utsegn om slike saker.

Når det er fastsett instruks for ei klokkarstilling, skal ein be biskopen senda eit eksemplar av instruksen saman med oppgåve over klokkarløna etter den nye lova gjennom soknerådet til klokkaren med melding om at han lyt seia frå til soknerådet innan 6 veker dersom han ikkje vil ha stillinga lenger på dei nye vilkåra. Ein går ut frå at løna er utrekna i samsvar med oppmodinga i rundskriv nr. 1. Departementet skal senda biskopane melding om det ligg til noka klokkarstilling rente eller anna slik inntekt som er nemnd i § 43, tredje leden, i lønslova og som er vanleg lønsinntekt for stillinga. Ein ber biskopen senda melding vidare til sokneråda.

Skal klokkarløna fastsetjast etter § 45, femte og sjette leden, kan meldinga til klokkaren og oppmodinga om å seia frå slik som før sagt, ikkje sendast før løna er endeleg fastsett på den før sagde måten.

Meldinga til klokkaren må ein senda i innskreve brev både frå biskopen til soknerådet og frå soknerådet til klokkaren (eller rådet kan gjeva han meldinga mot kvittering). Er klokkaren fast tilsett, plikter han ikkje i alle høve å gå med på dei nye føresegnene, jfr. det som er sagt om dette i rundskriv nr. 1, punkt 9, og føresegnene vil då så langt ikkje ta til å gjelda før stillinga skifter innehavar.

Melder klokkaren at han ikkje vil halda fram i stillinga på dei nye vilkåra, er stillinga ledig, og soknerådet lyt lysa ho ut med ein høveleg søknadsfrist. Reglane om utlysing av klokkarstilling og tilsetjing av klokkar er nemnde i eit anna rundskriv (nr. 3).

Etter lova har departementet høve til å gjeva overgangsføresegner om kva tid dei nye lønssatsane skal gjelda frå for kvar einskild som nå har ei klokkarstilling. Denne regelen gjeld både fast tilsette og konstituerte klokkarar. Ein tenkjer serleg på klokkarar som står i Statens pensjonskasse og har betalt innskott der i mange år, men som ennå ikkje har nådd den alderen då dei får full pensjon når dei går av. Departementet kan i slike høve fastsetja at den klokkarløna

3 aug. som har goldi til nå skal stå ved lag uminka så lenge den nåverande innehavaren sit i stillinga. I fall nokon klokkar vil søkja om slik dispensasjon frå dei nye lønsreglane, bør søknaden sendast inn gjennom sokneråd, sokneprest, prost og biskop så snart råd er etter at klokkaren har fått melding om den nye instruksen og løna etter den nye skipnaden. I søknaden må det gjevast opplysningar om kor gamal søkjaren er, utdaninga, tenestetida og pensjonstilhøvet hans, den gamle klokkarløna og den nye, og nøgnare utgreiing om klokkararbeidet hans. Før soknepresten sender søknaden til prosten, må han leggja søknaden fram for formannskapet til utsegn.

Vedlegg.

Normal-instruks for klokkarar.

Utarbeidt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet.

§ 1. *Føresegner om den ålmenne stoda til klokkaren.*

Klokkaren står i kyrkja si teneste; han må vera medlem i den norske kyrkja og dela trua og vedkjenninga hennar.

Hans liv og framferd skal stå i samsvar med dette. Han skal alltid freista å gå fram på ein slik måte at han har vyrdnad og tiltru i kyrkjelyden.

Klokkaren må ikkje ta på seg ei anna stilling med løn utan løyve frå biskopen.

Klokkaren plikter å gjera det arbeidet som til kvar tid er pålagt han i lov, kongeleg resolusjon eller anna rettsgild føresegn.

Hans næraste føresette er soknepresten.

§ 2. *Om klokkartenesta ved gudstenester o. a.*

Klokkaren er pliktig til å gjera teneste ved alle fastsette gudstenester som er lagde til den kyrkja der han er tilsett. Dessutan skal han gjera teneste ved alle andre gudstenester som vert haldne i kyrkja anten det er presten i kyrkjelyden eller biskopen eller prosten som held gudstenesta, eller det er ein annan geistleg som har fått rett til å bruka kyrkja. Dei andre geistlege som ein meiner her, er prestar og misjonærar som er ordinerte i Den norske kyrkja, prestar i den danske, finske, islandske og svenske folkekyrkja, norsk-amerikanske evangelisk-lutherske prestar og endeleg andre utanlandske evangelisk-lutherske prestar som måtte ha fått lovleg rett til å halda gudsteneste i kyrkja.

Vert gudstenesta halden etter eit anna ritual enn det norske, plikter klokkaren å møta fram, men ikkje å vera med på annan måte. Når gudstenesta vert halden for ein kyrkjelyd utanfor statskyrkja, er klokkaren ikkje pliktig å møta fram.

Når presten i sokna held sundagsoppbygging i bedehus eller eit anna husvære i staden for vanleg gudsteneste i kyrkja, skal klokkaren gjera teneste på oppbyggingsmøtet i fall sakramenta vert nytta der. 3 aug.

§ 3. *Om klokkartenesta ved kyrkjelege handlingar som ikkje vert gjorde i samband med gudsteneste.*

Klokkaren har plikt til å gjera teneste ved barnedåp som vert halden i kyrkja og ved brudevigsel (og signing av borgarleg ekteskap) som vert halden i kyrkja eller i sakristiet, på prestekontoret eller ein annan stad i sokna (kapelldistriktet).

Likeins skal klokkaren gjera teneste ved alle statskyrkjelege gravleggingar på kyrkjegarden eller hjelpekyrkjegarden (krematoriet) i sokna, eller på ein annan stad i sokna når gravlegginga etter serskilt løyve vert gjort utanfor kyrkjegard. Når presten gjer teneste i syrgjehuset eller i gravkapell, skal klokkaren vera til stades der og.

Det som er sagt i fyrste og andre leden, gjeld og kyrkjelege handlingar som vert gjorde for nokon som ikkje høyrer til kyrkjelyden. Det gjeld likeins når det er ein annan prest enn presten i sokna, som gjer teneste i samsvar med gyldig løyve.

Soknepresten eller den presten som gjer teneste, kan fritaka klokkaren for å gjera teneste i dei høve som er nemnde i fyrste og andre leden når handlinga skal gjerast utan samband med noka gudsteneste og presten meiner det kan gjerast utan hjelp frå klokkaren.

Når presten ikkje kan vera til stades ved ei gravlegging, skal klokkaren møta fram i syrgjehuset og leia syrgjehøgtida i fall dei attlevande ber om det. I slike høve skal han likeins vera med på kyrkjegarden når dei attlevande ber om det.

§ 4. *Meir om pliktene til klokkaren i samband med gudsteneste og serlege kyrkjelege handlingar.*

Klokkaren skal møta fram i god tid før tenesta tar til og vera til stades til etter det er slutt. Han skal bruka slike klede som passar for høvet.

Klokkaren skal leia songen ved tenesta og elles gjera det som Altarboka eller kyrkjeleg sedvane pålegg han.

Hjå presten skal klokkaren skaffa seg greie på salmenumra og hengja dei opp på dei tavlene i kyrkja som er laga til det. Der det er tilsett kyrkjetenar skal han hengja opp numra, og klokkaren skal sjå etter at det er rett gjort.

Klokkaren skal sjå til at altarduk og messeklede er reine og i orden, at altarstakane er pussa og dei heilage kar reine og til høgmesse helst framsette på altaret. Likeins skal han sjå til at dei bøkene som skal brukast på altaret er framlagde

3 aug. der, oppslegne og ferdige til bruk, og at det er lagt fram salmeliste.

Klokkaren skal, i tilfelle saman med kyrkjetenaren, sjå til at det er ro og orden medan tenesta varer.

Når det skal vera dåp, skal klokkaren sjå til at det vert sytt for dåpsvatn. Der det ikkje er tilsett kyrkjetenar, skal klokkaren sjølv syta for dåpsvatn.

Etter tenesta skal klokkaren sjå til at dei heilage kara til kyrkja, bøkene og messekleda vert forvara på rett stad så dei ikkje tar skade.

Klokkaren skal føra tilsyn med reinhald og oppvarming i kyrkja og seia frå til formannen i sokneråde om slikt som lyt rettast.

§ 5. *Bokføring og mottaking av meldingar o. a.*

Klokkaren skal føra bok over dei som er med i altargang (kommunikant-protokoll). Boka skal førast så nøgje som det er råd. Ho skal leggjast fram på bispevisitas.

Klokkaren skal føra duplikat av kyrkjeboka. Avskrivinga etter kyrkjeboka til presten og jamføring med den gjer han etter avtale med presten. Avskrifta skal leggjast fram for soknepresten til ettersyn minst ein gong for året, og soknepresten gjev påskrift om ettersynet. Avskrifta skal leggjast fram på bispevisitasen.

Klokkaren har plikt til å ta mot meldingar om fødsel, dåp og dødsfall og krav om lysing og vigsel på vegner av kyrkjebokføraren. Presten kan gjeva nøgnare reglar om mottaking og vidaresending av slike meldingar og krav. Klokkaren kan ikkje sjølv utferda lysing eller gjeva (skriva under på) attestar.

§ 6. *Deltaking i konfirmantundervisninga.*

Om dette lyt det i tilfelle gjevast reglar etter det som høver på kvar stad.

§ 7. *Arbeid på prestekontoret.*

Klokkaren plikter å vera med i arbeidet på kontoret til presten, som gjev rettleiing om arbeidet og fastset tid og stad.

§ 8. *Kyrkjeleg og sosialt arbeid i sokna.*

Klokkaren skal gjera kyrkjeleg og sosialt arbeid i kyrkjelyden.

Med tilsyn av lækjar eller etter påbod frå lækjar skal han pleia og sjå til sjuke, gamle og hjelpelause menn i heimane deira. I dette arbeidet skal han og når det høver slik (og det ikkje er til hinder for arbeidet hans elles) vaka over sjuke og stella lik.

Han skal vera med i fattigrøkta til kyrkjelyden. I dette arbeidet skal han ta mot påbod og råd frå soknepresten eller han som elles står føre fattigrøkta til kyrkjelyden. Til dette arbeidet høyrer det at klokkaren skal granska etter kven som treng hjelp, han skal hjelpa til med utdelingar og føra tilsyn med at hjelpa vert nytta rett. I samband med dette skal han ta seg av heimane til forkomne og drikkekjære forsytarar. 3 aug.

Klokkaren skal dessutan vera med i anna kyrkjeleg arbeid i kyrkjelyden. Soknepresten skal styra og føra tilsyn med arbeidet til klokkaren som i tilfelle skal samarbeida med soknerådet. Klokkaren skal vera med i sundagsskulearbeidet og det kristelege ungdomsarbeidet i sokna, halda andakt i lag og på tilstellingar, halda syrgje-andakt i heim eller gravkapell og — etter evne og kall — vera med i kristeleg oppbyggingsarbeid.

Han skal føra dagbok eller liste over arbeidet sitt. Dersom soknerådet ynskjer det, skal han når året er ute gjeva rådet ei statistisk oversikt over arbeidet i året.

§ 9. *Arbeidet til klokkaren når han gjer teneste som hjelpeprest.*

Om dette må ein i tilfelle gjeva føresegner etter som det høver på kvar stad.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Buskerud. 4 aug.

Landkommunelovens § 20 bestemmer at formannskapets forhandlinger skal bokføres, og derunder går også formannskapets budsjettframlegg. Fra lovens side mener en at det ikke er noe til hinder for at det brukes en særskilt b u d s j e t t p r o t o k o l l, hvor framleggene tas inn og som det vises til i forhandlingsboka.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 8 aug.

I de senere år har det ved enkelte dommerkontorer forekommet at juridiske kandidater har arbeidet uten lønn dels med, dels uten bemyndigelse som dommerfullmektig. Når departementet ikke har motsatt seg at kandidater arbeidet på denne måten på embetskontorene, har grunnen vært den at en mente det var i vedkommendes egen interesse å få utføre arbeidet. Imidlertid er forholdet ved flere anledninger blitt kritisert idet det har vært hevdet at staten på denne måte utnytter situasjonen til å få utført arbeid gratis. Selv om denne kritikk ikke kan innrømmes å være berettiget har departementet funnet å burde ta opp til drøftelse spørsmålet om juridiske kandidater bør få fortsette på kontorene på samme måte som hittil eller om ordningen bør bringes inn

8 aug. i et annet spor. Det har således vært overveiet å innføre et system med praktikanttjeneste for juridiske kandidater. Dette spørsmål vil bli forelagt for Stortinget til neste år.

Som en foreløpig ordning inntil saken er avgjort av Stortinget bestemmer departementet at det heretter inntil videre ikke må gis juridiske kandidater tillatelse til å arbeide uten lønn på embetskontorer under dette departement. Derimot finner departementet ikke tilstrekkelig grunn til å motsette seg at de kandidater som nå arbeider uten lønn på kontorene får fortsette. Når de slutter må det ikke tas nye kandidater inn i deres sted.

Ved enkelte kontorer har det forekommet at en lønt funksjonær (fast funksjonær eller ekstrabetjent) med juridisk embetseksamen har hatt bemyndigelse som ekstraordinær dommerfullmektig. Departementet vil ikke ha noe å innvende mot at det fortsatt forholdes på denne måte under forutsetning av at ordningen ikke medfører økede utgifter for det offentlige.

10 aug. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering 14 juli 1939, i medhold av artikkel 14 i internasjonal overenskomst *) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936, meddelt ham at overenskomsten skal gjelde for følgende britiske kolonier, protektorater, beskyttede områder og mandatland:

Kolonien Aden,
Bahama-øyane,
Barbados-øyane,
Basutoland,
Protektoratet Bechuanaland,
Bermuda-øyane,
Britisk Guiana,
Britisk Honduras,
Protektoratet Britiske Salomon-øyer,
Ceylon,
Cyprus,
Falkland-øyane med underliggende områder,
Fiji-øyane,
Gambia (kolonien og protektoratet),
Gibraltar,
Kolonien Gilbert og Ellice-øyane,

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.

Gullkysten: 10 aug.
a) kolonien,
b) Achanti,
c) de nordlige områder,
d) Togo under britisk mandat,
Hong Kong,
Jamaica (innbefattet Tyrker-øyane, Caicos-øyane og Cayman-øyane),
Kenya (kolonien og protektoratet),
Leeward-øyane:
Antigua,
Dominica,
Montserrat,
St. Christopher og Nevis,
Virgin-øyane,
Malay-statene:
a) fødererte Malay-stater:
Negri Sembilan,
Pahang,
Perak,
Selangor,
b) ikke fødererte Malay-stater:
Johore,
Kedah,
Kelantan,
Perlis,
Trengganu,
Brunei,
Malta,
Mauritius,
Nigeria:
a) kolonien,
b) protektoratet,
c) Cameroon under britisk mandat,
Nord Borneo,
Nord Rhodesia,
Protektoratet Nyasaland,
Palestina (med unntak av Transjordan),
St. Helena og Ascension,
Sarawak,
Seychelles-øyane,
Sierra Leone (kolonien og protektoratet),
Protektoratet Somaliland,
Straits Settlements,
Swaziland,
Tanganyika,

10 aug. Tonga,
Transjordan,
Trinidad og Tobago,
Protektoratet Uganda,
Windward-øyane:
Grenada,
St. Lucia,
St. Vincent,
Protektoratet Zanzibar.

Ny Hebriderne.
(Ny-Hebriderne er tatt med på listen etter avtale mellom Storbritannia og Frankrike som har kondominium der).

11 aug. **Kongelig kunngjøring** *) om tollforandringer.

Nedennevnte tollforandringer settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer:

Bukseseler, samt deler derav, for så vidt de ikke går inn under en høyere sats, og glidelåser:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

b. andre slags:
1. glidelåser 1 kg kr. 4,00.

Grønnsaker:
1. friske, med nærmeste innpakning:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

f. andre, hvorunder purre, 1 kg kr. 0,20.
Anm. Blomkål inngår tollfritt i tiden fra 1 januar til 31 mai, agurker, salat, sikorisalat (også endiver) og reddiker i tiden fra 1 desember til 31 mars.

Kasein (ostestoff), 1 kg kr. 0,25.

Klær og av vevde varer forarbeidede artikler, som ikke annensteds i tariffen er oppført:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

II. andre samt sydde deler dertil, om de enn ikke er fullferdige til bruk:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

B. slips med innbegrep av karter, rammer, innlegg og liknende.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

2. av kunstsilke, også i forbindelse med annet stoff uten hensyn til mengden, 1 kg kr. 7,50.

Metaller:

II. i arbeid:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

*) Kunngj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

C. av jern: 11 aug.

13. ovner, kaminer, komfyrer, varmeapparater og kokeapparater, som ikke inngår under «Elektriske apparater etc. i», ribberør, radiatorer, kaloriferer, kjeler av støpejern for damp- og vannoppvarmningsanlegg, støpte gryter og panner, støpte vaffeljern og liknende, støpte stekejern, støpte kjeler, støpte spylesisterner, kopipresser, klæsruller, pumper for håndkraft, luftventiler og ventilasjonsvifter, gelendere og gittere, vinduer med eller uten glass, høyhekker, hjul til trillebører og vogner, ikke annen steds nevnt, vognbøssinger, vognlagre (lagerbokser) alminnelige vognakseltapper og vognaksler (greaseaksler), fustasjer, tønner, blokker og saksekroker, kauser og hegder, takkelkroker, sjakler, kjettinglåser, skjøteklaver, skjøteklamper, nokkeklaver, nokkeringer, taustrammere (virestrammere) og rogafler, hydranter samt deler av disse gjenstander, for så vidt de ikke annensteds er nevnt:
    a. luftventiler, radiatorer, emaljerte ovner, kaminer og komfyrer samt emaljerte deler derav, 1 kg kr. 0,10.
    b. som nå.

22. korketrekkere, sakser (polerte), låser, nøkler, lysesakser, skøyter, stempler og stempelpresser, kårder, sabler og floretter med eller uten skjede samt klinger til desslike våpen:
    a. skøyter, 1 kg kr. 0,60.
    b. ellers, 1 kg kr. 0,35.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i verk fra og med 16 august 1939.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Kråkstad herred, Akershus fylke. 11 aug.

Kongelig resolusjon. 11 aug.
Det ulønte vicekonsulat i Shimonoseki omdannes til ulønt konsulat.

Kongelig resolusjon om endringer i det ved kongelig resolusjon av 2 februar 1934 fastsatte reglement for 11 aug.

*) Kunngj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

11 aug. språklig-historisk embetseksamen ved Universitetet.

Reglementets § 3 får følgende tillegg:

«Ved adjunkteksamen kan ett fag, og ved lektoreksamen ett bifag ombyttes med eksamen fra Statens gymnastikkskoles øverste avdeling. Spørsmålet om hvor vidt ett fag til adjunkteksamen eller ett bifag til lektoreksamen kan byttes om med eksamen fra læreanstalter utafor Universitetet, avgjøres av departementet etter innstilling fra kollegiet og vedkommende fakultet.»

Reglementets § 7 tredje og fjerde avsnitt får følgende ordlyd:

«Hovedkarakteren ved adjunkteksamen blir regnet ut med to desimaler av spesialkarakterene (karakter fra Statens gymnastikkskole veier likt med karakteren for et av de andre fagene).

Hovedkarakteren ved lektoreksamen blir regnet ut med to desimaler av karakterene for bifagene (gymnastikk gjelder som et bifag) og karakteren for hovedfaget, slik at hvert av bifagene veier ¼, og hovedfaget veier ½.»

Som nytt avsnitt etter sjette avsnitt tilføyes:

«De som får godkjent eksamen fra andre læreanstalter utafor Universitetet enn Statens gymnastikkskole, får ingen hovedkarakter, men bare spesialkarakterene oppført på eksamenstestimoniet.»

11 aug. **Kongelig resolusjon.**

Notodden bystyres vedtak av 21 juni 1938 om våpen for Notodden by godkjennes.

Byens våpen blir:

På blå bunn en loddrett sølv-elv som sender ut lynstråler av sølv til begge sider.

11 aug. **Kongelig resolusjon.**

Stavanger bystyres vedtak av 27 april 1939 om våpen for Stavanger by godkjennes.

Byens våpen blir:

På blå bunn en liggende avkvistet gull vinranke med blad og slyngtråder.

11 aug. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Ås herred, Akershus fylke.

11 aug. **Kongelig resolusjon** *).

I. Handelsdepartementet gis bemyndigelse til i henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av

*) Kunngj. 18 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

råfisk å utferdige forbud mot omsetning av le- 11 aug.
vende torsk med mindre torsken er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L.

II. Handelsdepartementet treffer bestemmelse om forbudets omfang og ikrafttreden.

Kongelig resolusjon. 11 aug.

Det tillates i samhøve med lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 Varangerhalvøyas Kraftselskap å regulere Kongsfjordvassdraget samt å overføre Julelva til nevnte vassdrag i det vesentlige i samsvar med framlagt plan og på de betingelser som er tatt inn i Arbeidsdepartementets foredrag av 11 august 1939.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 11 aug.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Latvia 22 juli 1939 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om undertrykkelse av falskmyntneri, Genève 20 april 1929, med protokoll.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 11 aug.
Troms.

Etter at herredstyremøtet er satt, antas ordføreren ikke å ha plikt til å tilkalle varamann for medlem som ikke har møtt eller som fratrer under møtet, med mindre varamannen er til stede i møtesalen. Kan innkalling av varamann skje uten å sinke behandlingen av sakene og uten ulempe, bør dog innkalling skje.

Forsamlingens enkelte partier og medlemmer kan på egen hånd når som helst underrette en varamann om at han bør møte. En slik underretning medfører ikke plikt etter kommuneloven for varamannen til å møte.

Den varamann som er til stede, har — sjøl om han ikke er innkalt — rett til å ta sete i forsamlingen når en plass blir ledig, forutsatt at dette kan skje etter de bestemmelser som landkommunelovens § 18 gir, jfr. note 3 og 4 til § 18 i Dybsjords kommentarutgave av landkommuneloven.

Skriv frå Sosialdepartementet til fylkesmannen i Vest- 11 aug.
Agder.

Etter helselova er det ikkje høve til å oppnemne formannskapet, slik det til kvar tid er samensett, som helseråd, men oppnemninga må gjelde dei einskilde medlemene av formannskapet, og medlemer av formannskapet kan med heimel i § 46 i landkommunelova andre leden krevja seg fritekne for val til medlem av helserådet der ikkje det heile heradstyre er helseråd.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 61.

12 aug. **Rundskrivelse** *) fra Finansdepartementet.

I anledning av den mellom Norge og Spania under 26 juli d. å. inngåtte betalingsavtale og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende

Bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge m. v.

§ 1. Betaling for spanske varer, som innføres til Norge, skal utelukkende skje i engelske pund sterling til Norges Bank, som krediterer Comité de Moneda Extranjera for beløpene.

Hvis det ikke er avtalt en bestemt lengere betalingsfrist, som anføres i innførselsdeklarasjonen og som på forlangende kan legitimeres overfor Norges Bank, skal betaling erlegges senest 4 måneder fra varens tollekspedisjon (fortolling eller angivelse til tollopplag), dog således at hvis varen ikke er endelig solgt her til landet ved tollekspedisjonen (kommisjons-, konsignasjonsvarer o. l.), skal betaling skje innen 4 måneder etter det endelige salg, med mindre avtale om annen bestemt betalingsfrist kan legitimeres overfor Norges Bank. Hvis betaling ikke skjer ved forfall, eventuelt innen utgangen av den nevnte 4-måneders frist, kan Norges Bank pålegge skyldneren å foreta innbetaling uten opphold. I tilfelle hvor den avtalte kredittid i vesentlig grad synes å gå ut over hva en normal forretningsmessig kredittgiving skulle medføre, kan Norges Bank, hvis skyldneren innen en satt frist ikke gir en tilfredsstillende redegjørelse, med samtykke av den av Finansdepartementet nedsatte Clearingnemnd gi pålegg om innbetaling innen en passende frist, uten omsyn til at den avtalte forfallstid ikke er inntruffet.

Har et norsk firma forpliktet seg til å betale i en annen myntsort enn engelske pund sterling, skal det innbetales et beløp i engelske pund sterling som motsvarer den skyldige sum etter sist kjente Londonkurs. Lyder forpliktelsen på pesetas, skal dog omregningen skje etter den offisielle kurs som er fastsatt av Comité de Moneda Extranjera.

Med spanske varer forstås varer som enten er produsert i Spania (derunder Balearene, Kanariøyene samt de spanske byer og områder i Nord-Afrika) eller som der har gjennomgått en vesentlig omforming eller bearbeidelse. Transittvarer omfattes ikke av disse bestemmelser.

Enhver som innfører varer fra Spania, enten direkte eller gjennom et annet land, har plikt til å gi tollvesenet, postverket og Norges Bank de opplysninger som disse finner nødvendige.

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

§ 2. Betaling av frakter som skyldes for direkte trans- 12 aug.
port av spanske varer til Norge, skal skje på den i § 1 foreskrevne måte. Likeledes skal returbonus som vedkommer clearingpliktige fraktbeløp, avregnes over clearingen.

Er en vare kjøpt fob. og transporteres til Norge i et norsk skip, kan kjøperen dog betale frakten direkte til rederen.

På den i § 1 foreskrevne måte betales alle utgifter som norske skip har å erlegge i spanske havner for sin proviantering. Dette gjelder også los- og havneavgifter og alle liknende avgifter, hvis disse står i samband med den spansk-norske vareutveksling.

§ 3. Omkostninger og provisjoner som skriver seg fra salg av norske varer i Spania og fra salg av spanske varer i Norge, skal enten avregnes over clearingen eller fratrekkes de summer som innbetales til de respektive clearinginstitusjoner av de to lands importører.

De to lands clearinginstitusjoner har rett til å undersøke og kontrollere arten og anvendelsen av disse beløp og om de virkelig utgjør motverdien av de nevnte omkostninger og provisjoner.

§ 4. Private avtaler om vareutveksling eller annen oppgjørsmåte utenom de alminnelige bestemmelser i avtalen av 26 juli 1939 kan kun skje med samtykke av de to lands clearingmyndigheter.

§ 5. Betaling til Spania som ikke skal skje på den i § 1 første ledd omhandlede måte, skal på forhånd meldes til Norges Bank, for at banken kan føre den nødvendige kontroll.

§ 6. Disse bestemmelser trer i kraft straks og får anvendelse på betaling av alle spanske varer, uansett når de er innført. Samtidig oppheves de hittil gjeldende bestemmelser av 18 juni 1936 med endring av 26 januar 1937.

Som det framgår av bestemmelsene, skal betaling for spanske varer som innføres til Norge m. v., utelukkende skje i engelske pund sterling til Norges Bank, som krediterer Comité de Moneda Extranjera for beløpene. Midler som den norske skyldner måtte ha stående i spansk eller annen utenlandsk bank, kan således ikke nyttes til betaling av spanske varer som importeres til Norge og går inn under avtalen.

Veksler som omfatter gjeld som går inn under bestemmelsene, må gjøres betalbare i norsk bank.

Norges Bank vil treffe nærmere bestemmelser om adgang for importørene til å nytte sine vanlige bankforbindelser til å besørge sine innbetalinger over clearingen.

Ved betaling må fakturaens datum og beløp samt fortollingssted og varens art og opprinnelse oppgis, og innførselsdeklarasjon medbringes (se nedenfor).

12 aug. Ved departementets rundskrivelse av 26 januar 1937 ble de da gjeldende bestemmelser om betaling av spanske varer som innføres til Norge gitt et tillegg gående ut på at betalingen skulle erlegges senest 4 måneder fra varens tollekspedisjon eller fra varens endelige salg til landet, hvis dette først finner sted etter tollekspedisjonen. Det var departementets forutsetning at fristene skulle gjelde uten omsyn til om det i det enkete tilfelle var truffet avtale om en lengere kredittid. Det var dog åpnet adgang for Clearingnemnda til å gi dispensasjon.

I de nye bestemmelsers § 1, 2net ledd er de nevnte frister opprettholdt, dog kun for det tilfelle at det ikke er avtalt en bestemt lengere betalingsfrist, som anføres i innførselsdeklarasjonen (hvis varen er endelig solgt her til landet når denne avgis) og som på forlangende kan legitimeres overfor Norges Bank. Hvis en sånn lengre betalingsfrist er avtalt, vil det være unødvendig på forhånd å søke noen dispensasjon fra 4-måneders fristen.

På den annen side vil det bli ført kontroll med at betaling skjer ved forfallsdag, eventuelt innen utgangen av 4-måneders fristen, og Norges Bank kan, hvis betaling ikke skjer i rett tid, pålegge skyldneren å foreta innbetalingen uten opphold.

Hvis den avtalte kredittid i vesentlig grad synes å gå ut over hva en normal forretningsmessig kredittgiving skulle medføre, kan Norges Bank, hvis skyldneren innen en satt frist ikke gir en tilfredsstillende redegjørelse, med samtykke av den av Finansdepartementet nedsatte Clearingnemnd, gi pålegg om innbetaling innen en passende frist, uten omsyn til at den avtalte forfallstid ikke er inntruffet.

Unnlatelse av å etterkomme de gitte pålegg vil, i likhet med andre overtredelser av bestemmelser utferdiget i for bindelse med clearingen, kunne medføre straffansvar; se herom senere.

Det vil etter de nye bestemmelser ligge megen vekt på at forfallstiden angis tydelig i den dertil bestemte rubrikk i innførselsdeklarasjonene, liksom importørene i tilfelle må være forberedt på å legitimere riktigheten av den forfallstid som er oppgitt.

Hvis den kredittid som tenkes avtalt, er av den lengde at den kan tenkes å kunne bli oppfattet som vesentlig lenger enn hvad en normal forretningsmessig kredittgiving skulle medføre, bør importøren, før avtale treffes, forelegge saken for Norges Bank.

Innførselsdeklarasjon. 12 aug.

Departementet har videre i henhold til bestemmelsenes § 1, siste ledd, bestemt at de der omhandlede opplysninger skal gis til tollvesenet på et fastsatt skjema (innførselsdeklarasjon) om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størelse samt om varen er betalt eller ikke.

Oppgaven skal av importøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare underskrives av vedkommende varemottaker, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet. Til bekreftelse av opplysningenes riktighet må framvises konossement, faktura, ordrebekreftelse e. l. dokument, samt kvittering forsåvidt betalingen allerede er erlagt. Tolloppsynet skal granske innførselsdeklarasjonen på grunnlag av disse dokumenter. Finnes der uoverensstemmelser i oppgavene, gjør tolloppsynet merknad om dette på det eksemplar av innførselsdeklarasjonen som skal sendes Norges Banks Clearingkontor.

Det første eksemplar av innførselsdeklarasjonen skal sendes direkte fra tollvesenet til Norges Banks Clearingkontor, Oslo, (sånn sending skal skje daglig). Det annet eksemplar blir hos tollvesenet. Det tredje eksemplar leveres sammen med faktura m. v. tilbake til vedkommende importør.

Ved varens betaling må importøren medbringe sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen til vedkommende bank hvortil innbetalingen skjer. Banken sender innførselsdeklarasjonen videre til Norges Banks Clearingkontor, Oslo, med melding om at beløpet er innbetalt. Betaler importøren kjøpesummen for varene direkte til Norges Bank, sender han samtidig med sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen.

Har tollvesenet grunn til å anta at en vare som søkes innført uten innførselsdeklarasjon, er spansk og skal inngå under de forannevnte bestemmelser, skal det straks sende innberetning herom til Norges Banks Clearingkontor.

Utførselsdeklarasjon.

Departementet har videre truffet følgende

Bestemmelser om utførsel av norske varer til Spania.

§ 1. Enhver som utfører norske varer til Spania, har plikt til å gi tollvesenet, postverket og Norges Bank de opplysninger som finnes nødvendige ved avgjørelsen av om varen er norsk eller i Norge har gjennomgått en vesentlig omforming eller bearbeidelse.

§ 2. Disse bestemmelser trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves de tidligere bestemmelser av 18 juni 1936.

12 aug. I henhold hertil har departementet bestemt at disse opplysninger skal gis på et av departementet utarbeidet skjema for utførselsdeklarasjon med plass til opplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse, samt om varen er betalt eller ikke.

Manglende utførselsdeklarasjon vil medføre at utbetalingen fra Norges Bank vil bli forsinket ved at det må framskaffes nødvendige opplysninger om den eksporterte vare. Det er derfor i eksportørens egen interesse at deklarasjonen fylles ut nøyaktig ved utførselen.

Deklarasjonen skal av eksportøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare undertegnes av eksportøren selv, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet.

Eksemplar nr. 1 av utførselsdeklarasjonen sendes direkte fra tollkamret (eller poststedet, hvis varen sendes pr. pakkepost) til Norges Banks Clearingkontor, Oslo (sånn sending skal skje daglig).

Hvis tollvesenet (postverket) finner grunn til å anta at de meddelte opplysninger ikke er riktige, blir dette å anmerke på det eksemplar som sendes til Norges Bank.

Eksemplar nr. 2 beholder tollkamret (poststedet).

Eksemplar nr. 3 beholdes av eksportøren og sendes av ham, tillikemed en av Norges Bank visert fakturakopi, til den spanske kjøper. Fakturakopien må den spanske importør levere inn til Comité de Moneda Extranjera for at den eksport det gjelder skal kunne betales over clearingen, jfr. avtalens artikkel 17. For å lette utbetalingen i sin tid av fakturabeløpet ved Norges Bank, bør den norske eksportør dessuten be sin spanske forbindelse om ved innbetalingen til Comité de Moneda Extranjera også å innlevere eksportdeklarasjonen, eventuelt oppgi dennes løpenummer.

En henleder oppmerksomheten på at overtredelse av de i denne rundskrivelse trufne bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, jfr. lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 § 2.

Skjema for såvel innførsels- som utførselsdeklarasjoner forhandles av firmaet Richard Andvord, Oslo, og kan kjøpes hos alle bok- og papirhandlere til følgende priser:

Pr. stk.	.....		5 øre
» 100 stkr.	.....	kr.	3,50
» 500 »	.....	»	13,00
» 1000 »	.....	»	21,20

En skal be hr. fylkesmannen om å gjøre alle aksje- og sparebanker, børser og næringsorganisasjoner i fylket kjent

med denne rundskrivelse. Tollkamrene vil bli underrettet direkte fra dette departement og postkontorene vil bli underrettet gjennom Handelsdepartementet. Til lette ved sakens ekspedisjon legger en ved en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne fås ved henvendelse til Finansdepartementets Finanskontor. 12 aug.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 12 aug.

I henhold til bemyndigelse gitt i kongelig resolusjon av 11 august d. å. om forbud mot omsetning av levende torsk med mindre torsken er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L har Handelsdepartementet i dag bestemt at det inntil videre skal være forbudt å omsette levende torsk som er fisket i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal fylker med mindre torsken er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L.

Norges Levendefisklag S/L kan dispensere fra forbudet.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Strand herad, Rogaland fylke. 12 aug.

Skriv) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Fjell herad, Hordaland fylke. 12 aug.

Skriv) frå Landbruksdepartementet om vernskog i Manger herad, Hordaland fylke. 14 aug.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om løyve til å bruke gift til fangst av rovdyr i Skaun og Byneset herreder, Sør-Trøndelag fylke, samt i den del av Selbu herred, Sør-Trøndelag fyke, som ligger på nordsida av Selbusjøen—strekningen vest for Tømra elv til Klæbu grense. 14 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 16 aug.

Ifølge melding fra den britiske legasjon har Chile tiltrådt internasjonal overenskomst ***) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, med virkning fra 22 september 1939.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Norges kommunalbank. 16 aug.

Departementet antar at et byformannskap med hjemmel i bykommunelovens §§ 22 og 23 og et landformannskap, dersom herredstyret har bemyndiget det til det, kan gjøre vedtak om å ta opp konverteringslån når opptakelsen

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste deild nr. 32.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.

16 aug. av dette ikke fører med seg at kommunens gjeld økes (f. eks. ved lån til dekning av låneomkostninger, til dekning av andelskapital til Norges kommunalbank osv.), og konverteringslånet skal avdras på samme måte og i løpet av samme tid som bestemt for (resten av) det lån som skal innfries ved hjelp av konverteringslånet.

Skal avdragsvilkårene for konverteringslånet være andre enn fastsatt for det lån som innfries, antas formannskapet å kunne gjøre vedtak om det når by- eller herredstyret har gitt det bemyndigelse til det, jfr. bykommunelovens § 27 annet ledd og landkommunelovens § 27 nr. 4.

16 aug. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Vågå herred, Opland fylke.

16 aug. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Ulstein herad, Møre og Romsdal fylke.

16 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om 1) at lov om bygningsvesenet og lov om brannvesenet skal være gjeldende for strandstedet Lødingen i Nordland fylke, omfattende den del av gnr. 28 i Lødingen som ligger mellom kirken og Breivika og 2) at strandstedet Lødingen skal danne egen bygnings- og brannkommune innenfor de nevnte grenser.

16 aug. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til Forsvarsdepartementet hvori uttales at bestemmelsene i punkt 9 i landskattelovens § 114, byskattelovens § 106, om fortrinsrett til trekk for det løpende budsjettårs skatt m. v. bare antas å gjelde hvor det er pålagt trekk etter lovens regler, ikke ved frivillig trekk.

16 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Tollef Kildes forskningsfond», knyttet til Studentersamfundet i Ås.

17 aug. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den belgiske legasjon har Storbritannia tiltrådt avtale ***) om ensartet tilberedning av og betegnelser for sterktvirkende legemidler, Brussel 20 august 1929. Storbritannia har ved tiltredelsen tatt følgende forbehold:

1. Den britiske regjering forbeholder seg rett til å foreta de detaljendringer i de formler som er fastsatt i avtalen

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste deild nr. 32.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 125.

som sedvanen i medisinsk og farmasøytisk praksis måtte gjøre ønskelige og som utviklingen av de medisinske og farmasøytiske vitenskaper måtte gjøre nødvendige. 17 aug.

2. Den britiske regjering forbeholder seg rett til å tiltre eller si opp avtalen særskilt for alle britiske kolonier, protektorater og mandatområder.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at hestekjøretøyer som i mørke ferdes på de offentlige veier i herredene Asker, Bærum, Aker, Lørenskog og Oppegaard, Akershus fylke, fra 1 oktober 1939 skal ha refleksglass synlig både forfra og bakfra. Det refleksglass som viser forover skal være hvitt og det som viser bakover rødt. 17 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 18 aug.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering 4 august 1939 underrettet ham om at internasjonal overenskomst **) om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923, fra 1 april 1937 er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som del av India.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 18 aug.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering underrettet ham om at de internasjonale overenskomster ***) om stempelavgift 1) på vekselrettens område, Genève 7 juni 1930 og 2) på sjekkrettens område, Genève 19 mars 1931, finner anvendelse på Jamaica (innbefattet Tyrker-øyane, Caicos-øyane og Cayman-øyane) og på protektoratet Somaliland. Anvendelsen av overenskomsten om stempelavgift på vekselrettens område av 7 juni 1930 skjer med forbehold som nevnt i avsnitt D i den protokoll som er knyttet til overenskomsten.

Meldingen om ovenstående ble mottatt i Folkesambandets sekretariat 3 august 1939.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningslovens §§ 137 og 144 for Kragerø. 18 aug.

Skriv†) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Alversund herad, Hordaland fylke. 21 aug.

---

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1929 s. 47.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1934 s. 81 og 307.
†) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste deild nr. 32.

21 aug. **Rundskrivelse***) fra Arbeidsdepartementet hvori meddeles at det fra 1 oktober 1939 skal stilles garanti i samsvar med motorvognlovens § 11 for alle «lette motorkjøretøyer» (Forskriftenes § 13) som har større slagvolum enn 70 cm³. Fra denne bestemmelse er unntatt invalidekjøretøyer som benyttes av invalider og som etter de nå gjeldende regler er fritatt for å stille garanti.

Eiere av «lette motorkjøretøyer» som etter denne bestemmelse skal stille garanti bes snarest mulig varslet ved en passende kunngjøring. Dersom garantien ikke er brakt i orden innen 1 oktober 1939 forutsettes kjennemerket tatt av kjøretøyet og forbud nedlagt mot at det blir brukt før garanti er stillet, jfr. motorvognlovens § 10, 3 ledd.

23 aug. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den nederlandske legasjon har Frankrike sagt opp overenskomst **) om behandlingen av fiendtlige handelsskip ved fiendtlighetenes åpning, Haag 18 oktober 1907, med virkning fra 13 juli 1940.

23 aug. **Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke.

24 aug. **Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Onsøy herred, Østfold fylke.

25 aug. **Kongelig resolusjon***).

I. Lov om aktuarembetseksamen av 12 mai 1939 trer i kraft straks.

II. Det fastsettes et Reglement for aktuarembetseksamen i samsvar med et framlagt utkast.

III. Aktuareksamen i henhold til bestemmelsene i lov av 14 april 1916 tillates i tilfelle holdt siste gang 2 semester 1939.

Reglementet lyder så:

§ 1. Kandidatene kan gå opp til de to avdelinger av aktuarembetseksamen i den orden de selv måtte ønske.

§ 2. Prøven i alminnelig matematikk holdes ved den alminnelige avdeling av matematisk-naturvitskapelig embetseksamen, hvis ikke kandidaten etter søknad har fått fakultetets tillatelse til å avlegge prøven ved den spesielle avdeling.

Fordringene ved prøven svarer i det vesentlige til det som kreves ved matematisk-naturvitskapelig embetseksamens

---

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1910 s. 215.

alminnelige avdeling, dog ikke deskriptiv geometri. Det didak- 25 aug.
tiske kurs kreves ikke. Derimot kreves et kurs i funksjonsteori, svarende til 2 timer ukentlig i 1 semester.

§ 3. Prøven i aktuarmatematikk holdes én gang årlig ved slutningen av høstsemestret. For å få adgang til å gå opp til denne prøve, må kandidaten på forhånd ha bestått prøven i alminnelig matematikk. Dessuten må kandidaten legge fram bevitnelse for å ha deltatt i øvelsene ved Universitetets Forsikringsseminar i en utstrekning svarende til 5 timer ukentlig i 2 semestre, eller på annen måte, som de oppnevnte eksaminatorer og sensorer finner tilfredsstillende, godtgjøre, at han har fått den nødvendige øving i forsikringstekniske beregninger.

§ 4. Ved prøven i aktuarmatematikk kreves kunnskap i sannsynlighetsregning, utjamningslære, interpolasjonsregning, matematisk statistikk og forsikringsmatematikk i en utstrekning som svarer til hva det kan gjennomgås på 4 semestre à 6 timer ukentlig.

Undervisningen i aktuarmatematikk gis ved forelesninger, eksaminatorier og øvinger.

§ 5. Prøven i aktuarmatematikk er dels skriftlig, dels muntlig. Den skriftlige prøve deles på 4 dager. Til besvarelse av oppgavene har kandidaten hver dag 10 timer.

§ 6. I aktuarmatematikk gis 2 karakterer, en for den skriftlige og en for den muntlige prøve. Hver av disse angis med en desimal og oppføres særskilt på testimoniet. Ved beregningen av fagets gjennomsnittskarakter, som føres opp med to desimaler gis karakteren for den skriftlige prøve dobbelt vekt. Karakterer fra og med 1,00 til og med 1,50 er Utmerket godt, karakterer fra og med 1,51 til og med 2,50 Meget godt, fra og med 2,51 til og med 3,25 Godt. Er gjennomsnittskarakteren dårligere enn 3,25, er prøven ikke bestått.

§ 7. Ved bestemmelsen av hovedkarakteren for den matematiske avdeling gis karakteren for aktuarmatematikk dobbelt vekt. Denne hovedkarakter føres også opp med to desimaler og benevnes som i § 6 angitt.

§ 8. Prøven i den sosialvitskapelige avdeling omfatter den prøve i bokholderi, som godtas som grunnlag for oppnåing av handelsbrev og av den økonomiske embetseksamen følgende:

Ved eksamens første avdeling en skriftlig oppgave i teoretisk statistikk, en i befolkningslære og en i forsikringsrett, samt en skriftlig oppgave som gis i tilknytning til et generelt innledningskurs i økonomikk.

Ved eksamens annen avdeling en skriftlig oppgave i

25 aug. penge- og kredittlære, en i sosialforsikring og en i offentlig økonomikk.

De ganger det ved økonomisk embetseksamen gis oppgaver i forsikringsrett, i sosialforsikring og i den ikke finansrettslige del av offentlig økonomikk, besvarer aktuarene disse oppgaver. De oppgaver de leverer i offentlig økonomikk må alltid være merket «avgitt av aktuarstudent». De ganger det ved økonomisk embetseksamen i offentlig økonomikk gis oppgave av finansrettslig karakter, får aktuarene en egen oppgave i offentlig økonomikk. De får særskilt oppgave i forsikringsrett og sosialforsikring de ganger økonomone i rettsvitenskap og sosiallære får oppgaver som ligger på andre fagområder.

Aktuarenes muntlige prøve omfatter så vel ved første som ved annen avdeling de samme fag som de skal levere skriftlige oppgaver i.

Ved de skriftlige besvarelser veier hvert av fagene likt. Gjennomsnittskarakteren for de muntlige prøver regnes sammen med den skriftlige gjennomsnittskarakter til en hovedkarakter for den sosialvitskapelige avdeling, idet den skriftlige karakter herunder gis dobbelt vekt.

Med omsyn til selve karakterbetegnelsen gjelder de ovenfor i § 6 angitte regler, idet den ved den sosialvitskapelige avdeling oppnådde hovedkarakter herunder blir å omregne sånn at når denne karakter betegnes med x så svarer den omregnede karakter y til formelen:

$$y = 1{,}00 + 0{,}50\ (x—1) + 0{,}475\ (x—1)\ (x—2)$$

Resultatet av omregningen angis med 2 desimaler, betegnelsen fastsatt etter § 6.

§ 9. Hovedkarakteren for den hele eksamen beregnes som gjennomsnitt av de to avdelingers hovedkarakterer, idet karakteren for matematisk avdeling gis dobbelt vekt. Den betegnes som Utmerket godt, Meget godt eller Godt overensstemmende med reglene i § 6.

§ 10. Eksamensvitnesbyrdet utstedes av det juridiske og det matematisk-naturvitskapelige fakultet i forening og undertegnes av disse fakulteters dekaner. Det paraferes av en av Universitetets lærere i aktuarmatematikk.

§ 11. For anmeldelse til prøven i alminnelig matematikk og til eksamens sosialvitskapelige avdeling gjelder hva det er bestemt henholdsvis for matematisk-naturvitskapelig embetseksamen og for økonomisk embetseksamen.

Anmeldelse til prøven i aktuarmatematikk innsendes til Det matematisk-naturvitskapelige fakultets sekretær innen en av vedkommende faglærere fastsatt frist.

§ 12. Dette reglement trer i kraft straks således at den matematiske avdeling av aktuarembetseksamen — om kandidater melder seg — holdes første gang i høstsemestret 1939. 25 aug.

Kongelig resolusjon *). 25 aug.

I. Lov av 16 juni 1939 om Studentsamskipnaden i Oslo trer i kraft fra og med 1 september 1939.

II. Det fastsettes et Reglement for Studentsamskipnaden i Oslo, sålydende:

§ 1. Økonomistyret for Studentsamskipnaden skal ha følgende sammensetning:

1. Formannen i Fellesutvalget med nestformannen som varamann. Er nestformannen ordinært medlem av Økonomistyret, velger Fellesutvalget en annen varamann seg i mellom.
2. Formannen i styret for Universitetets studentkontor med nestformannen som varamann. Nestformannen rykker opp hvis samme person har de to formannsverv. I dette tilfelle, og hvis nestformannen er knyttet til Økonomistyret gjennom Fellesutvalget, fungerer det tredje studentermedlem i Studentkontorets styre som varamann.
3. Ett medlem med varamann valt av Fellesutvalget.
4. Ett medlem med varamann valt av Kollegiet.
5. Ett medlem med varaman oppnevnt av vedkommende regjeringsdepartement.

De valte medlemmer skal være akademikere.

Alle valg foregår for to år om gangen, første gang velger likevel Kollegiet for ett år. Fellesutvalget velger formann og nestformann i Økonomistyret for resten av deres funksjonstid som medlemmer.

Ved stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

§ 2. Styreren for Universitetets studentkontor er sekretær for Studentsamskipnaden.

§ 3. Medlemmene av samskipnaden betaler i avgift 5 kroner hvert semester mot stempling av legitimasjonskort ved personlig frammøte i Universitetets sekretariat. Betaling i vårsemestret gjelder for tidsrommet 1 februar—15 september og i høstsemestret for tidsrommet 16 september—31 januar.

Alle som studerer, må ha betalt semesteravgift for den tid de tar del i forelesninger og kurser ved Universitetet, bruker Universitetets lokaler til leserom og annet studiearbeid og ellers gjør bruk av de fordeler Universitetet og Studentsamskipnaden byr de studerende. Kollegiet og Felles-

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

25 aug. utvalget gjør de vedtak som ellers måtte vise seg nødvendige til å gjennomføre kontroll med at alle studenter regelmessig betaler sin avgift.

Studenter som melder seg til en universitetseksamen, må vise at semesteravgift er betalt for hvert semester gjennom hele den tid de har studert ved Universitetet. Immatrikulerte studenter begynner å betale avgift senest i immatrikuleringssemestret.

De studerende som midlertidig bryter av sitt studium ved Universitetet for ett eller flere semester, blir fritatt for avgift i denne tid mot å gi skriftlig melding til Økonomistyret i løpet av de første to veker i hver betalingstermin (1—15 februar og 16—30 september).

Studenter som ikke har sørget for slik melding, kan likevel unntaksvis bli fritatt for de semestrene de ikke har studert ved Universitetet. De må da overfor Økonomistyret godtgjøre at de ikke har oppholdt seg ved Universitetet i den tid de ønsker å bli fritatt. Dette gjelder særlig de studenter som først begynner sitt studium ett eller flere semester etter immatrikuleringen.

§ 4. Kontingent, immatrikuleringsavgift og andre pengemidler som kommer inn til Studentsamskipnaden, blir forvaltet av Universitetets kvestor.

Midlene kan nyttes til følgende formål:

Stønad til studielån ved Universitetet.

Til opphaldsstipend for trengende studenter i studietida.

Til stønad for studentidretten.

Til tiltak som tar sikte på å skaffe studentene møtelokaler, studentrestaurant og liknende rom.

Til et annuum for Fellesutvalget.

Etter særskilt vedtak av Økonomistyret kan midlene også nyttes til andre liknende tiltak til å hjelpe fram studentenes økonomiske kår og deres kulturelle og kropslige utvikling under studiet.

Midlene blir utbetalt ved kvesturet mot tilvisinger undertegnet av Økonomistyrets formann og samskipnadens sekretær.

§ 5. Økonomistyret er vedtaksført når alle medlemmer møter. Formannen innkaller medlemmene til møte. Har et medlem forfall innkalles varamannen.

Fellesutvalget legger fram forslag for Økonomistyret om de saker som bør fremmes. Gjør Økonomistyret endringer i forslaget, skal Fellesutvalget få høve til å uttale seg før Økonomistyret tar sin avgjerd. Det samme gjelder saker hvor Økonomistyret sjøl har tatt initiativet.

Vedtak gjort under dissens i Økonomistyret, kan mindretallet kreve blir forelagt Kollegiet. Dersom Kollegiet ikke slut-

ter seg til Økonomistyret, innkalles formannen i Økonomistyret til den videre behandling i Kollegiet. Fastholder Kollegiet sitt standpunkt og formannen ikke ønsker ny behandling i Økonomistyret, skal Kollegiet forelegge spørsmålet for Kirke- og undervisningsdepartementet, som tar endelig avgjerd. Departementets representant i Økonomistyret har rett til å kreve et vedtak lagt fram for departementet. 25 aug.

§ 6. Saker som ikke krever utlegg utover det annuum som er nevnt i § 4, avgjør Fellesutvalget alene.

§ 7. Melding om Studentsamskipnadens virksomhet sendes hvert år inn til departementet.

Kongelig resolusjon. 25 aug.

I skattevesenet anerkjennes Foreningen for statens regnskapskontrollører for omsetningsavgiften etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Elverum herred, Hedmark fylke. 25 aug.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Lødingen og Tjeldsund herreder, Nordland fylke. 25 aug.

Kongelig resolusjon *). 25 aug.

I medhold av lov av 25 juni 1937 med tilleggslover av 24 juni 1938 og 9 juni 1939 bestemmes at utførselen av tørrfisk her fra riket, fra den dag som Handelsdepartementet fastsetter, inntil videre skal være betinget av

1. at den for hvis regning utførselen skjer, er medlem av en organisasjon hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet i henhold til denne lov,
2. eller at en sånn organisasjon har samtykket i utførselen.

Kongelig resolusjon *) om at lov om håndverksnæring skal gjelde i Laksevåg sogn av Laksevåg herred, Hordaland fylke. 25 aug.

Kongelig resolusjon *). 25 aug.

I samhøve med § 6 i lov av 9 juni 1939 om forsyningsnevnder vedtas at lova trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om et alminnelig utførselsforbud for varer. 26 aug.

§ 1. Det skal inntil videre være forbudt å utføre her fra riket varer og andre gjenstander av enhver art, heri også innbefattet levende dyr. Unntatt fra dette forbud er varepartier av enhver art hvis verdi ikke overstiger 50 kroner.

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

26 aug. § 2. Handelsdepartementet bemyndiges til å frita fra utførselsforbudet såvel enkelte varesorter som hele grupper av varer. Handelsdepartementet bemyndiges likeledes til i det enkelte konkrete tilfelle selv eller gjennom den myndighet som det måtte bemyndige til det, ved utferdigelse av lisenser å innvilge fritakelse fra forbudet for enkelte varepartier. For utferdigelse av sånn lisens betales et gebyr utgjørende 2 pro mille av varens verdi. Gebyret oppkreves gjennom tollvesenet.

§ 3. Den som fortsetlig eller uaktsomt utfører eller søker å utføre gjenstander eller varer i strid med bestemmelsene i de to foregående paragrafer eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder.

Gjenstander eller varer som således er søkt utført, kan inndras ved dom, selv om de ikke tilhører noen som er skyldig i den straffbare handling. Er det ikke anledning til å inndra dem, kan verdien helt eller delvis inndras hos den skyldige.

§ 4. De nærmere bestemmelser til gjennomførelse av denne anordning fastsettes av Handelsdepartementet.

§ 5. Denne anordning trer i kraft mandag 28 august 1939 kl. 12.

26 aug. **Provisorisk anordning** *) om forbud mot salg av skip til utlandet.

§ 1. Det skal være forbudt under noen form å overdra skip eller part i skip, som er innført i det norske skipsregister, eller for hvilket der er utstedt midlertidig nasjonalitetsbevis, til noen, som etter § 1 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 ikke kan eie norsk skip. Likeså er det forbudt å overdra aksje i selskap, som eier sånt skip til noen som ikke kan eie norsk skip, såfremt overdragelsen ville medføre at skipet opphører å være norsk.

§ 2. Handelsdepartementet kan i særlige tilfelle dispensere fra forbudet i § 1.

§ 3. Med mindre tillatelse i henhold til § 2 er gitt, må overdragelse av skip eller skipspart i strid med § 1 ikke registreres, liksom skipet ikke må utslettes av skipsregistret. Heller ikke må skip tilhørende et selskap utslettes av skipsregistret på grunn av en overdragelse av aksje i selskapet, som er i strid med forbudet i § 1.

§ 4. Overtredelse av det i § 1 omhandlede forbud straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, hvorhos det fartøy eller den skipspart eller den aksje, som søkes solgt i strid

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

med forbudet, inndras til fordel for statskassen. Om hertil ikke er anledning, inndras fartøyets eller skipspartens eller aksjens verdi hos den skyldige. 26 aug.

§ 5. Denne anordning trer i kraft straks.

Føresegner *) om fylkesforsyningsnemnder. 29 aug.

(Gitt av Landbruksdepartementet i samhøve med lov av 9 juni 1939 om forsyningsnemnder.)

Kap. I.

Om organisasjon av nemndene.

§ 1. I hvert fylke, unntatt Oslo og Bergen, skal det være en fylkesforsyningsnemnd som skal ha fylket som sitt virkeområde.

I Oslo og Bergen gjør den kommunale forsyningsnemnd tjeneste som fylkesforsyningsnemnd.

§ 2. Fylkesmannen fastsetter tallet av medlemmer i nemnda. Han skal sjøl være medlem med mindre departementet fritar ham.

Bykommunene i fylket skal være representert i nemnda med minst 1 medlem som blir valt etter reglene i § 97, tredje leden, i landsskattelova.

Resten av medlemmene blir valt av fylkesutvalget som samtidig velger formann og varaformann for nemnda. For valget gjelder reglene i § 17, tredje leden, i lov av 10 juni 1938 om kommunestyre på landet.

Alle valte medlemmer skal ha personlige varamenn.

Ektefolk, foreldre og barn eller søsken kan ikke være medlem av nemnda samtidig. Blir medlem av kommunal forsyningsnemnd valt inn i fylkesforsyningsnemnd kan han ikke gjøre tjeneste i den kommunale nemnda så lenge han er medlem av fylkesnemnda.

Den som er valgbar ved kommunale valg i fylket plikter å overta vervet med mindre han er over 60 år gammel eller har vært medlem av kommunal eller fylkeskommunal forsyningsnemnd i de siste 2 år. Når særlige grunner taler for det kan fylkesutvalget frita et medlem for vervet. Ellers skal reglene i § 16 i landskommunelova (jfr. § 15 i bykommunelova) gjelde for fylkesforsyningsnemndene.

Medlemmene bør være folk med best mulig innsikt og praktisk dugleik, og minst ett av dem med varamann bør ha forretningsmessig kyndighet. Så vidt mulig bør produsenter og forbrukere være representert i nemnda.

---

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

29 aug. § 3. Medlemmene blir valt for 2 år om gangen og kan attvelges. Departementet kan forlenge eller forkorte den første funksjonsperioden.

Valga skal til vanlig være avgjort før 1 januar og funksjonstida regnes fra denne dagen. Fratredende medlemmer plikter i alle høve å gjøre tjeneste til nye er lovlig valt og har tatt over vervet.

Er vervet som medlem av fylkesforsyningsnemnd særs byrdefullt kan fylkesutvalget fastsette en rimelig godtgjersle for arbeidet. Vedtak som gjelder slik godtgjersle kan ankes inn for departementet, jfr. § 11. Anke må være sendt seinest 14 dager etter at den som anker er blitt kjent med vedtaket. Rett til anke har fylkesmannen, et medlem av fylkesutvalget eller av nemnda.

Fylkesmannen skal straks sende departementet melding om valg og fastsetting av godtgjersle. Det samme gjelder også fritaking for vervet som medlem.

§ 4. Når fylkesutvalget finner det ønskelig kan det velge særnemnder til å ta seg av enkelte av de oppgaver som forsyningsnemnda har, t. d. arbeidet med rasjoneringa, brenselsforsyninga osv. Departementet kan påby særnemnder valt. Særnemndene skal regnes som avdelinger av forsyningsnemnda. Denne gir direktiver for dem og ser etter at de gjør sitt arbeid på forsvarlig vis, jfr. § 10.

Når det ellers høver, bør det i hver særnemnd være med ett medlem av forsyningsnemnda. Ellers gjelder §§ 2 og 3 så langt de passer for valg av særnemndene.

§ 5. Har fylkesutvalget ikke vedtatt noe anna blir forsyningsnemnda bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren.

Formannen har tilvisingsretten, men nemnda kan gi andre medlemmer og funksjonærer slik rett.

§ 6. Hver fylkesforsyningsnemnd skal ha en lønt forretningsfører. Der det trengs kan nemnda ha flere lønte funksjonærer.

Under tilsyn av nemnda skal forretningsføreren stå føre det daglige arbeid, sørge for kontorhold, regnskapsførsel, korrespondanse m. v., alt i samsvar med instruksen sin. Har nemnda flere funksjonærer skal han som kontorsjef føre tilsyn med dem og arbeidet deres.

Forretningsføreren og andre lønte funksjonærer kan ikke være medlem av nemnda. Men forretningsføreren skal til vanlig førebu de sakene som skal opp i nemnda og være med på møtene og han har der rett til å tale og komme med framlegg.

Forretningsføreren skal stille en høvelig garanti for de 29 aug.
midler som han har hand om. Inntil noe anna blir fastsatt av departementet enten generelt eller for det enkelte tilfelle avgjør fylkesutvalget forma for garantien og hvor stor den skal være.

§ 7. Fylkesutvalget tilsetter forretningsføreren og fastsetter lønna og de andre tilsettingsvilkåra. Det kan la nemnda vedta instruks for han. I tilsettingsvilkåra og instruksen for lønte funksjonærer skal det tas inn atterhald om at både vilkår og instruks når som helst skal kunne endres såfremt departementet krever det.

Har fylkesutvalget ikke vedtatt anna skal det også avgjøre saker om tilsetting av andre lønte funksjonærer.

Er ikke anna vedtatt skal lønte stillinger kunne sies opp av begge parter med 1 måneds varsel.

§ 8. Forretningsføreren for forsyningsnemnda skal også være forretningsfører for særnemndene hvis ikke fylkesutvalget vedtar noe anna. Er arbeidstilhøva slike at særnemndene trenger leidde folk skal disse tilsettes etter reglene i § 7 og høre under forretningsføreren.

§ 9. Fylkesforsyningsnemndene og særnemndene holder møte etter innkalling fra nemndformannen og minst 1 gang hvert fjerdingår. Fylkesutvalget, fylkesmannen eller departementet kan når som helst kreve holdt møte.

Nemndene skal føre møtebok autorisert av fylkesmannen. Alle møtende medlemmer skal skrive under møteboka. Formannen har ansvaret for boka. Den som kan kreve møte holdt, har rett til å få se møteboka eller å få utskrifter uten betaling.

Nemndene fatter sine vedtak med simpelt flertall. Er stemmetallet likt avgjør formannen saka. Nemndene er vedtaksføre når over halvparten av medlemmene møter, enten sjølve eller ved varamenn.

§ 10. Formannen i forsyningsnemnda skal føre tilsyn med forretningsførerens virke og se etter at han handler i samsvar med instruksen sin og vedtaka i nemnda.

Formannen kan, når han finner det nødvendig, suspendere forretningsføreren og tilsette ny midlertidig forretningsfører til saka er lagt fram for og avgjort av fylkesutvalget. Melding om suspensjonen skal han straks sende fylkesmannen og departementet.

Formannen skal føre liknende tilsyn med særnemndene.

§ 11. Er fylkesforsyningsnemnd ikke valt til den tida som departementet har fastsatt, vil dette kunne oppnevne nemnd og tilsette forretningsfører og med bindende virkning for fylket fastsette den godtgjersla de skal ha og tilsettingsvilkåra ellers for forretningsføreren.

29 aug. Finner departementet at en nemnd ikke er forsvarlig sammensatt eller ikke utfører sitt arbeid tilfredsstillende, vil departementet kunne nevne opp ny forsyningsnemnd eller ett eller flere medlemmer istedenfor eller ved sia av de som før er valt. Det samme gjelder for særnemnder. Departementet kan også suspendere eller avskjedige forretningsfører og tilsette ny sånn.

Når vedtak blir anka inn for departementet etter § 3, tredje leden, og ved oppnevning av medlemmer og tilsetting av forretningsfører etter andre leden i denne paragrafen fastsetter departementet godtgjersla for medlemmene og lønna for forretningsføreren.

Kap. II.

Om fylkesforsyningsnemndenes arbeid.

§ 12. Fylkesforsyningsnemndene skal hjelpe styremaktene med å gjennomføre og håndheve de tiltak som blir satt i verk til sikring og ordning av landets forsyning med matvarer og varer av andre slag. Like ens skal nemndene sørge for gjennomføringa av og kontrollen med de regler som blir gitt om rasjonering av slike varer.

De skal være et mellomledd mellom departementet og de kommunale forsyningsnemnder og skal føre tilsyn med at disse gjør sitt arbeid på forsvarlig vis, og stå dem bi med råd og veiledning.

Nemndene skal skaffe seg best mulig greie på alt som kan ha interesse for forsyninga med matvarer, brensel, fôrstoffer og andre nødvendige varer.

De skal skaffe tilveie de oppgaver og opplysninger som blir krevd av departement eller fylkesmann og skal til hver tid rette seg etter de pålegg som departementet måtte gi.

De skal sørge for at vedtak om salg av varer etter offentlig tiltak og alle meldinger av almen interesse fra departement eller fylkesmann blir sendt de kommunale nemnder til kunngjøring og føre tilsyn med at dette blir gjort.

§ 13. Fylkesforsyningsnemndene skal sørge for tilgang av viktigere varer, særlig matvarer, fôrstoffer og brensel og for at det blir lagt opp rimelige reserver av slike varer når det er høve til det. De skal også i høvelig tid sørge for å skaffe kunstgjødsel, settepoteter og såvarer, såfremt dette ikke er pålagt andre.

Herunder skal fylkesforsyningsnemnda søke å få i stand best mulig samarbeid med og mellom de kommunale forsyningsnemnder.

Nemnda skal føre nøye tilsyn med at varer blir omsatt og brukt i samsvar med de bestemmelser som blir fastsatt for hver enkelt vare, herunder skal den særlig føre tilsyn med forsyning og fordeling av varer som selges med statstilskott eller som er undergitt rasjonering. 29 aug.

Er ikke anna fastsatt av departementet kan og bør nemnda treffe avtale med felleskjøpene og andre større kjøps- eller salgsorganisasjoner og private forretningsmenn om å sørge for omsetning og lagring av visse varer.

Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd påligger det nemnda i fornøden utstrekning å overta dette.

For vareomsetninga må nemnda ikke regne seg anna godtgjersle enn den som er fastsatt av departementet eller den det gir fullmakt, jfr. og § 16.

§ 14. Fylkesforsyningsnemndene skal føre nøyaktig regnskap. Så langt råd er skal denne føres slik at en kan se hva som gjelder vareomsetninga og hva som gjelder det andre arbeid som nemnda har. Ellers skal regnskapen være ført i samsvar med de regler som departementet til hver tid har fastsatt.

De midler som nemndene rår over skal holdes i eia kasse og kan ikke nyttes, hverken som lån eller på anna vis til andre føremål enn gjennomføringa av det arbeid som nemnda har.

Har departementet ikke fastsatt anna skal regnskapen revideres av 2 revisorer som er tilsatt av fylkesutvalget som også fastsetter lønn og instruks for dem. Den reviderte regnskapen skal legges fram til godkjenning av fylkestinget og et utvalg av representanter for bykommunene. Fylkesmannen og ordførerne i byene vedtar regler om medlemstallet i og valg av dette utvalget.

Sammen med den meldinga som er nevnt i § 15 skal nemnda gjennom fylkesmannen sende utskrift eller sammendrag av regnskapen for siste kalenderhalvår til departementet.

Fylkesmannen, fylkesrevisjonen og den som departementet gir fullmakt til det kan når som helst kreve å få se bøker og papirer og telle opp kasse og verdipapirer.

Særnemndenes regnskaper blir å se som underregnskaper til nemndregnskapene og tilsvarende regler gjelder for disse.

§ 15. Før 1 mars og 1 september hvert år skal fylkesforsyningsnemndene gjennom fylkesmannen sende departementet melding om sitt og særnemndenes arbeid i siste kalenderhalvåret. Fylkesmannen skal legge disse meldingene fram for fylkestinget og formannskapene i byene i fylket.

29 aug. Kap. III.

Om finansieringen m. v.

§ 16. Forsyningsnemndenes utgifter ved vareomsetninga bæres av denne. Ved fastsetting av salgspriser må de følge de prisføresegner som gjelder til hver tid, jfr. § 13.

Mulig underskott på vareomsetninga og andre utgifter som nemnda har skal dekkes av fylket. Dette er i alle høve ansvarlig for dens forpliktelser.

§ 17. Såfremt en forsyningsnemnd i samsvar med § 13 skal ordne med større kjøp eller lagring av varer og den ikke rår over nok penger til dette må fylket sørge for de nødvendige forskott til det.

§ 18. Har departementet ikke fastsatt anna skal fylkesforsyningsnemndene være fritatt for tilsyn med de kommunale forsyningsnemnder som i samsvar med § 4 i lova om forsyningsnemnder blir stilt direkte under departementet.

Men fylkesnemndene skal likevel ha rett til også fra disse å kreve de oppgaver og opplysninger som de meiner er nødvendige eller ønskelige av omsyn til gjennomføringa av deres arbeid.

§ 19. De byer hvor forsyningsnemnda hører direkte under departementet skal ikke være med i valget av representant i fylkesnemnda (jfr. § 2), eller utvalget til å godkjenne regnskapen til fylkesnemnda (jfr. § 14).

§ 20. Brott på disse føresegnene blir straffa med bøter såfremt åtferda ikke fører med seg strengere straff etter den alminnelige straffelova.

§ 21. Disse føresegnene trer i kraft straks.

29 aug. **Føresegner** *) om kommunale forsyningsnemnder.

(Gitt av Landbruksdepartementet i samhøve med lov av 9 juni 1939 om forsyningsnemnder.)

Kap. I.

Om organisasjon av nemndene.

§ 1. I hver kommune skal det være en forsyningsnemnd som skal ha kommunen som sitt virkeområde.

§ 2. En forsyningsnemnd skal ha minst 3 medlemmer med personlige varamenn. Nemnda blir valt av kommunestyret som samtidig velger dens formann og varaformann.

For valget gjelder reglene i § 17 tredje leden i lov av 10 juni 1938 om kommunestyre på landet og § 16 tredje leden i bykommunelova av samme dag.

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

Ektefolk, foreldre og barn eller søsken kan ikke være 29 aug.
medlemmer av forsyningsnemnd samtidig. Kommunens ordfører kan ikke være formann i forsyningsnemnda.

Den som er valgbar ved kommunale valg plikter å overta vervet, med mindre han er over 60 år gammel eller har vært medlem av kommunal eller fylkeskommunal forsyningsnemnd i de siste 2 år. Når særlige grunner taler for det kan kommunestyret frita et medlem for vervet. Reglene i § 16 i landskommunelova (§ 15 i bykommunelova) gjelder for forsyningsnemndene.

I nemnda skal det være minst en kvinne.

Medlemmene bør være folk med best mulig innsikt og praktisk dugleik og minst ett av dem med varamann bør ha forretningsmessig kyndighet. Så vidt mulig bør både produsenter og forbrukere være representert i nemnda.

Medlemmene blir valt for 2 år om gangen og kan attvelges. Departementet kan forlenge eller forkorte den første funksjonsperioden.

Valga skal til vanlig være avgjort før 1 januar og funksjonstida regnes fra denne dagen. Fratredende medlemmer plikter i alle høve å gjøre tjeneste til nye er lovlig valt og har tatt over vervet.

Er vervet som medlem av forsyningsnemnd særs byrdefullt, kan kommunestyret fastsette en rimelig godtgjersle for arbeidet. Vedtak som gjelder slik godtgjersle kan ankes inn for departementet, jfr. § 10. Anke må være sendt seinest 14 dager etter at den som anker er blitt kjent med vedtaket. Rett til anke har ordføreren, et mindretall i kommunestyret eller medlem av nemnda.

Ordføreren i kommunen skal straks sende fylkesforsyningsnemnda melding om valg, og fastsetting av godtgjersle. Det samme gjelder også fritaking for vervet som medlem.

Fra Oslo og Bergen skal slike meldinger sendes direkte til departementet. Det samme skal gjelde for de kommunale forsyningsnemnder som etter spesielt vedtak skal høre direkte under departementet.

§ 3. Når kommunestyret finner det ønskelig, kan det velge særnemnder til å ta seg av enkelte av de oppgaver som forsyningsnemnda har, t. d. arbeidet med rasjoneringa, brenselsforsyninga osv. Når departementet eller fylkesforsyningsnemnda krever det, plikter kommunestyret å velge særnemnder. Særnemndene skal regnes som avdelinger av forsyningsnemnda. Denne gir direktiver for dem og ser etter at de gjør sitt arbeid på forsvarlig vis, jfr. § 9.

Når det ellers høver bør det i hver særnemnd være med

29 aug. et medlem av forsyningsnemnda. Ellers gjelder § 2 for valg av særnemndene.

§ 4. Forsyningsnemnda blir bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren, med mindre kommunestyret med fylkesforsyningsnemnda sitt samtykke har vedtatt noe anna.

Formannen har tilvisingsretten, men nemnda kan gi andre medlemmer eller funksjonærer slik rett.

§ 5. Hver forsyningsnemnd skal ha en lønt forretningsfører. Der det trengs kan nemnda ha flere lønte funksjonærer.

Under tilsyn av nemnda skal forretningsføreren stå føre det daglige arbeid, sørge for kontorhold, regnskapsførsel, korrespondanse m. v., alt i samsvar med instruksen sin. Har nemnda flere funksjonærer skal han som kontorsjef føre tilsyn med dem og arbeidet deres.

Forretningsføreren og andre lønte funksjonærer kan ikke være medlem av nemnda. Men forretningsføreren skal til vanlig førebu de sakene som skal opp i nemnda og være med på møtene, og han har der rett til å tale og komme med framlegg.

Forretningsføreren skal stille en høvelig garanti for de midler som han har hand om. Inntil noe anna blir fastsatt av departementet enten generelt eller for det enkelte tilfelle, avgjør kommunestyret forma for garantien og hvor stor den skal være.

§ 6. Kommunestyret tilsetter forretningsføreren og fastsetter lønna og de andre tilsettingsvilkåra. Det kan la formannskapet eller nemnda vedta instruks for ham. I tilsettingsvilkåra og instruksen for lønte funksjonærer skal det tas inn atterhald om at både vilkår og instruks når som helst skal kunne endres såfremt departemetet krever det.

Har kommunestyret ikke vedtatt anna, skal det også avgjøre saker om tilsetting av andre lønte funksjonærer.

Er ikke anna vedtatt, skal lønte stillinger kunne sies opp av begge parter med 1 måneds varsel.

§ 7. Forretningsføreren for forsyningsnemnda skal også være forretningsfører for særnemndene med mindre noe anna er vedtatt med samtykke av fylkesforsyningsnemnda. Er arbeidstilhøva slike at særnemndene trenger leidde folk, skal disse tilsettes etter reglene i § 6 og høre under forretningsføreren.

§ 8. Forsyningsnemndene og særnemndene holder møte etter innkalling fra nemndformannen og minst 1 gang hvert fjerdingår. Formannskapet, fylkesforsyningsnemnda, fylkesmannen eller departementet kan når som helst kreve møte holdt.

Nemndene skal føre møtebok, autorisert av politiet. Alle møtende medlemmer skal skrive under møteboka. Formannen har ansvaret for boka. Den som kan kreve møte holdt, har rett til å få se møteboka, eller å få utskrifter uten betaling. 29 aug.

Nemndene fatter sine vedtak med simpelt flertall. Er stemmetallet likt avgjør formannen saka. Nemndene er vedtaksføre når over halvparten av medlemmene møter, enten sjølve eller ved varamenn.

§ 9. Formannen i forsyningsnemnda skal føre tilsyn med forretningsførerens virke og se etter at han handler i samsvar med instruksen sin og vedtaka i nemnda.

Formannen kan, når han finner det nødvendig, suspendere forretningsføreren og tilsette ny midlertidig forretningsfører til saka er lagt fram for og avgjort av kommunestyret. Melding om suspensjonen skal formannen straks sende til formannskapet og fylkesforsyningsnemnda.

Formannen skal føre lignende tilsyn med særnemndene.

§ 10. Er forsyningsnemnd ikke valt til den tida som departementet har fastsatt, vil dette kunne oppnevne nemnd og tilsette forretningsfører og med bindende virkning for kommunen fastsette den godtgjersla de skal ha og tilsettingsvilkåra ellers for forretningsføreren.

Finner departementet at en nemnd ikke er forsvarlig sammensatt eller ikke utfører sitt arbeid tilfredsstillende, vil departementet kunne nevne opp ny forsyningsnemnd eller et eller flere medlemmer istedenfor eller ved sia av de som før er valt. Det samme gjelder for særnemnder. Departementet kan også suspendere eller avskjedige forretningsfører og tilsette ny sånn.

Når vedtak blir anka inn for departementet etter § 2, niende leden, og ved oppnevning av medlemmer og tilsetting av forretningsfører etter andre leden i denne paragrafen, fastsetter departementet godtgjersla for medlemmene og lønna for forretningsføreren.

Kap. II.

Om forsyningsnemndenes arbeid.

§ 11. Forsyningsnemndene skal skaffe seg best mulig greie på alt som kan ha interesse for forsyninga med matvarer, brensel, fôrstoffer og andre nødvendige varer. De skal hjelpe styremaktene med å gjennomføre og håndheve de tiltak som blir satt i verk til sikring og ordning av landets forsyning med matvarer og varer av andre slag. Like ens skal nemndene sørge for gjennomføringa av og kontrollen med de regler som blir gitt om rasjonering av slike varer.

29 aug. De skal skaffe til veie de oppgaver og opplysninger som blir krevd av departement, fylkesmann eller fylkesforsyningsnemnd og skal til hver tid rette seg etter de pålegg som noen av disse måtte gi.

De skal sørge for at vedtak om salg av varer etter offentlig tiltak og alle meldinger av almen interesse fra departement, fylkesmann eller fylkesforsyningsnemnd straks blir kunngjort på en slik måte at de snarest mulig blir kjent for dem de gjelder.

§ 12. Forsyningsnemndene skal sørge for tilgangen av viktige varer, særlig matvarer, fôrstoffer og brensel og for at det blir lagt opp rimelige reserver av slike varer når det er høve til det. De skal også i høvelig tid sørge for å skaffe og fordele kunstgjødsel, settepoteter og såvarer, så fremt dette ikke er pålagt andre.

Nemndene skal føre nøye tilsyn med at varer blir omsatt og brukt i samsvar med de bestemmelser som blir fastsatt for hver enkelt vare, herunder skal de særlig føre tilsyn med forsyning og fordeling av varer som selges med statstilskott eller som er undergitt rasjonering.

Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd, påligger det forsyningsnemnda i fornøden utstrekning å overta dette.

For vareomsetninga må den ikke regne seg anna godtgjersle enn den som er fastsett av departementet eller den det gir fullmakt, jfr. § 15.

§ 13. Forsyningsnemndene skal føre nøyaktig regnskap. Så langt råd er skal denne føres slik at en kan se hva som gjelder vareomsetninga og hva som gjelder det andre arbeid som nemnda har. Ellers skal regnskapen være ført i samsvar med de regler som departementet til hver tid har fastsatt.

De midler som nemndene rår over, skal holdes i eia kasse og kan ikke nyttes hverken som lån eller på anna vis til andre føremål enn gjennomføring av det arbeid som nemnda har.

Regnskapen skal revideres og godkjennes på samme vis som kommunale regnskaper.

Sammen med den meldinga som er nevnt i § 14 skal nemnda gjennom formannskapet sende utskrift eller sammendrag av regnskapen for siste fjerdingår til fylkesforsyningsnemnda.

Ordføreren i kommunen, kommunerevisjonen og den som departementet eller fylkesforsyningsnemnda gir fullmakt til det kan når som helst kreve å få se bøker og papirer og telle opp kassa og verdipapirer.

Særnemndenes regnskaper blir å se som underregnskaper til nemndregnskapene og tilsvarende regler gjelder for disse. 29 aug.

§ 14. Ved utgangen av hvert fjerdingår skal forsyningsnemnda gjennom formannskapet sende melding om sitt og særnemndenes arbeid til fylkesforsyningsnemnda.

Såfremt departementet ikke har gjort det, kan fylkesforsyningsnemnda gi nærmere regler for den forma som meldinga skal ha og til hvilken tid den skal være gitt.

Kap. III.

Om finansieringen m. v.

§ 15. Forsyningsnemndenes utgifter ved vareomsetninga bæres av denne. Ved fastsettinga av utsalgspriser må de følge de prisføresegner som gjelder til hver tid, jfr. § 12.

Mulig underskott på vareomsetninga og andre utgifter som nemnda har skal dekkes av kommunen. Denne er i alle høve ansvarlig for dens forpliktelser.

§ 16. Såfremt en forsyningsnemnd i samsvar med § 12 skal ordne med større kjøp eller lagring av varer og den ikke rår over nok penger til dette, må kommunen sørge for de nødvendige forskott til det.

§ 17. Brott på disse føresegnene blir straffa med bøter, såfremt åtferda ikke fører med seg strengere straff etter den alminnelige straffelova.

§ 18. Disse føresegnene trer i kraft straks.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 29 aug.

I følge melding fra det franske utenriksministerium har den britiske regjering gjort overenskomstene *) av 18 mai 1904 og 4 mai 1910 om undertrykkelse av den hvite slavehandel gjeldende for Burma i egenskap av britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomstene som del av India.

Overenskomten av 4 mai 1910 er gjort gjeldende med følgende forbehold, som svarer til det som ble tatt ved Indias tiltredelse:

«Burma forbeholder seg full adgang til å erstatte den aldersgrense som er foreskrevet i avsnitt B av overenskomstens sluttprotokotoll med 16 år eller en hvilken som helst høyere alder som måtte bli fastsatt senere».

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Kongsvinger. 29 aug.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1905 s. 51 og nr. 1 for 1923 s. 1.

**) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

29 aug. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om vedtekt for omførselshandel fra offentlige steder, portrom m. v., for Røros bergstads herred, Sør-Trøndelag fylke.

29 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om betalingsregulativ for kart- og oppmålingsforretninger i Nøsted-området, Skoger herred, Buskerud fylke.

30 aug. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I henhold til kongelig resolusjon av 11 august d. å., jfr. § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk, har Handelsdepartementet bestemt at det inntil videre skal være forbudt å omsette levende torsk som er fisket i Nord-Trøndelag og Nordland fylker med mindre torsken er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L.

Norges Levendefisklag S/L kan dispensere fra forbudet.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

31 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Konsul Joh. F. Bratts gave» til fordel for trengende studenter ved Norges tekniske høgskole.

31 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endringer i og tilføyelser til bygningsvedtektene for Bergen.

31 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Bø herred, Nordland fylke.

1 sept. **Provisorisk anordning** *) om priser m. v.

§ 1. Til og med 9 september 1939 er det forbudt uten samtykke av Trustkontrollkontoret å ta høyere pris for noen vare eller å beregne seg høyere vederlag for noen ytelse enn det som var vanlig 31 august 1939.

§ 2. Trustkontrollrådet kan etter innstilling fra kontrollkontoret gi sånne bestemmelser til regulering av priser, fortjenester eller forretningsvilkår ellers ved ervervsvirksomhet som de oppståtte kriseforhold finnes å gi foranledning til. Rådet kan også utstede forbud mot at varer blir holdt tilbake fra omsetning.

Bestemmelsene i trustlovens § 14, fjerde og femte ledd, får tilsvarende anvendelse på bestemmelser i henhold til første og annet punktum i denne paragraf.

§ 3. Trustkontrollkontoret kan treffe slike regulerende bestemmelser som nevnt i § 2, når det gjelder saker av mindre viktighet eller saker som må avgjøres uten opphold. I det siste tilfelle må avgjørelsen bare treffes som midlertidig, og

*) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

saken snarest mulig forelegges kontrollrådet til endelig behandling. Avgjørelser som kontoret treffer kan av interesserte innankes for kontrollrådet innen 8 dager etter at vedkommende har fått underretning om avgjørelsen, eller — om avgjørelsen offentliggjøres — innen 14 dager etter offentliggjørelsen. Anken har ikke oppsettende virkning med mindre kontrollkontoret eller kontrollrådets formann samtykker i det. 1 sept.

§ 4. Trustkontrollrådet kan bemyndige en kontrollnevnd, jfr. § 6, til å treffe regulerende bestemmelser av lokal art etter § 2. Nevndens avgjørelser kan innankes for kontrollkontoret. Om anke over kontorets avgjørelse gjelder bestemmelsene i § 3.

§ 5. Forråd av varer eller andre gjenstander for hvilke prisen er regulert i medhold av §§ 2—4 eller trustlovens § 14 kan også av kommuner kreves avstått overensstemmende med lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917, jfr. lov av 14 desember 1917.

§ 6. I hver kommune skal det være en kontrollnevnd til å påse overholdelse av nærværende anordning og bestemmelser som utferdiges i medhold av den. Om nevndens oppnevnelse, organisasjon, virksomhet og medlemmenes funksjonstid gis nærmere forskrifter av vedkommende departement eller den departementet bemyndiger. Enhver som er valgbar ved kommunevalg plikter å overta vervet som medlem av kontrollnevnden. Utgiftene ved nevndens virksomhet utredes av kommunen. Hvor vervet som medlem av nevnden er særlig byrdefullt, kan det tilstås en rimelig godtgjørelse som fastsettes av formannskapet. Vedkommende departement eller den departementet bemyndiger kan i særlige tilfelle frita et kommunestyre for plikten til å oppnevne eller å opprettholde kontrollnevnd.

I de kommuner hvor det er opprettet kontrollnevnder i medhold av trustlovens § 24, trer disse istedenfor de ovenfor omhandlede nevnder. Bestemmelsene i tredje, fjerde og femte punktum får også anvendelse på disse kontrollnevnder.

§ 7. Enhver plikter å gi kontrollmyndighetene — herunder også kontrollnevndene — de opplysninger om priser, omsetning og andre forhold som de krever av hensyn til sine gjøremål etter denne anordning. Kontrollmyndighetene kan også kreve å få besiktige varer eller steder hvor varer kan finnes. Trustlovens § 10 annet og tredje ledd, §§ 11, 12 og 26 får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Overtredelse av denne anordning eller bestemmelse som er truffet etter den straffes med bøter inntil kr. 100 000 eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge deler. Er handlingen foretatt under utøvelsen av en ervervsvirksomhet,

1 sept. kan retten til å drive denne fradømmes den skyldige for alltid eller for en tid av inntil 5 år.

Bestemmelsene i trustlovens § 27 annet, tredje og fjerde punktum får tilsvarende anvendelse.

§ 9. Denne anordning trer i kraft straks.

Departementet kan når som helst sette bestemmelsen i § 1 ut av kraft.

§ 10. Den myndighet som etter anordningen skal tilkomme departementet, legges til Justis- og politidepartementet.

1 sept. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter m. v. av 14 mai 1917 § 1 bestemmes:

§ 1. Det skal iverksettes rasjonering av forbruket av:

a. sukker og kaffe samt av alle slags korn- og melvarer og produkter derav .....
b. Kull, koks og sinders, bensin og smøreoljer.

§ 2. Handelsdepartementet fastsetter det tidspunkt fra hvilket rasjoneringen skal gjelde for hver varesort.

De nærmere forskrifter som rasjoneringen gjør nødvendige, herunder om rasjonenes størrelse m. v., fastsettes likeledes av Handelsdepartementet.

§ 3. Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelser om slik oppgaveplikt som omhandles i lovens § 1, bokstav d.

1 sept. **Kongelig resolusjon** **).

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1) Adgangen til å innføre oranger, alle slags, ... her til landet skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet om at dette departement samtykker i innførselen.
2) For utferdigelse av slik erklæring som nevnt under 1) skal det erlegges et gebyr av kr. 0,25 pr. 100 kg (minstegebyr kr. 2,50) av den importerte vares vekt, å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

3) Handelsdepartementet gis fullmakt til å fastsette de nær- 1 sept.
mere vedtak til gjennomføring av den under 1) nevnte ordning, derunder adgang til eventuelt å frita helt fra innførselsforbudet enkelte grupper av de omhandlede varer.

II. Disse vedtak settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon *). 1 sept.

I medhold av lov om fangst av hval av 16 juni 1939 fastsettes herved nytt reglement for fangst av bardehval, spermhval m. v.

Reglementet trer i kraft straks.

Reglementet lyder så:

§ 1. Det er forbudt å fange eller drepe:

a. Retthval (glatthval eller sletthval (balaenidae)), herunder gråhval.
b. Hvalunger eller hvaler som patter, eller hunhvaler som følges av unger eller av hvaler som patter.
c. Blåhval under 70 fot.
Finnhval under 55 fot.
Knølhval under 35 fot.
Spermhval under 35 fot.

Landstasjoner på den norske kyst kan fange blåhval over 65 fot, finnhval over 50 fot og spermhval over 30 fot forutsatt at kjøttet av den hval som ligger mellom disse og de for pelagisk fangst gjeldende minstemål, nyttes til føde for mennesker eller dyr i Norge.

§ 2. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette, til fangst eller opparbeiding av bardehval i noe farvann syd for 40° sydlig bredde, unntatt i tiden fra 8 desember til påfølgende 7 mars, begge dager medregnet. Opparbeiding av hval som er fanget før utløpet av sesongen kan fullføres etter at denne er slutt.

Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til fangst eller opparbeiding av knølhval i noe farvann syd for 40° sydlig bredde i tiden 1 oktober 1939 —30 september 1940.

§ 3. Det er forbudt å nytte landstasjon eller hvalbåt knyttet til denne, til fangst eller opparbeiding av bardehval innen noe område eller i noe farvann i mer enn 6 måneder innen et tidsrom av 12 måneder. Dette tidsrom av 6 måneder skal være sammenhengende.

---

*) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

1 sept. § 4. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette, til fangst eller opparbeiding av bardehval innen følgende områder:

a. I farvannene nord for 66° nordlig bredde. Dette forbud gjelder ikke farvannene øst for 150° østlig lengde til 140° vestlig lengde mellom 66° nordlig bredde og 72° nordlig bredde.
b. I Atlanterhavet og tilliggende farvann nord for 40° sydlig bredde.
c. I Stillehavet og tilliggende farvann øst for 150° vestlig lengde mellom 40° sydlig bredde og 35° nordlig bredde.
d. I Stillehavet og tilliggende farvann vest for 150° vestlig lengde mellom 40° sydlig bredde og 20° nordlig bredde.
e. I Det indiske hav og tilliggende farvann nord for 40° sydlig bredde.

§ 5. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til fangst eller opparbeiding av bardehval i farvannet syd for 40° sydlig bredde fra 70° vestlig lengde vestover til 160° vestlig lengde i et tidsrom av 2 år fra 8 desember 1938.

§ 6. Flytende kokeri som har vært nyttet til opparbeiding av bardehval syd for 40° sydlig bredde må ikke brukes på noe annet felt før 12 måneder etter utløpet av sydhavssesongen. Denne bestemmelse gjelder dog ikke:

a) Farvannene mellom 40° nordlig bredde og 52° 30′ nordlig bredde fra 159° østlig lengde østover til 140° vestlig lengde.
b) Farvannene mellom 52° 30′ nordlig bredde og 72° nordlig bredde fra 150° østlig lengde østover til 140° vestlig lengde.
c) Det okhotske hav nordenfor 52° 30′ nordlig bredde.

Flytende kokeri som i løpet av 1937 har vært i virksomhet i noen signatarmakts territoriale farvann kan fortsette denne fangstvirksomhet, men blir da å betrakte som landstasjon og skal være forankret på samme sted i territorialfarvannet under hele fangsten, som ikke må drives mer enn 6 måneder sammenhengende i et tidsrom av 12 måneder.

§ 7. All fanget hval skal nyttes så fullstendig som mulig. Unntatt tilfelle hvor hval eller deler av hval er bestemt til menneskeføde eller føde for dyr, skal oljen av all hval som er levert til flytende kokeri eller landstasjon utvinnes ved koking eller på annen måte av alt spekk, kjøtt (unntatt kjøtt av spermhval) og ben; unntatt er indre organer, barder og sveiver.

§ 8. For fangst i forbindelse med flytende kokeri må det ikke medgå mer enn 33 timer fra hvalen er drept til den er tatt opp på kokeriplanet for å opparbeides.

Alle båter som fanger hval skal gjennom radio melde av til det flytende kokeri straks hver hval er avlivet. 1 sept.

Det flytende kokeri skal føre journal over de innkomne meldinger, og denne journal skal være lett tilgjengelig for hvalfangstkontrollørene, forat disse til enhver tid kan påse at bestemmelsen i denne paragrafs første ledd overholdes.

Formularen for journalen skal være godkjent av Handelsdepartementet.

Hvalbåtene skal merke all hval med knivsnitt på halen på følgende måte:

Nummeret på den hvalbåt som har fanget hvalen betegnes med et romertall. Under romertallet settes en eller flere horisontale streker for å betegne nummerne på de hval som hvalbåten har fanget den dag. Hvalbåt nr. II merker f. eks. sin første hval hver dag slik: II; sin annen hval merker den hver dag slik: II, og sin femte hval hver dag slik: II. Hvalbåt nr. VI merker sin tredje hval hver dag slik: VI. Fangstdøgnet regnes å begynne og slutte ved midnatt.

Antallet av harpuner i hver hval kan om ønskes betegnes ved innhakk på sidene av halefinnen.

Den for driften ansvarlige (bestyreren) plikter å påse at hvalbåtene, om nødvendig, midlertidig helt eller delvis innstiller sin fangst, liksom han skal holde seg underrettet om hvilket antall hval fangstbåtene til enhver tid har fanget og anlagt. Handelsdepartementet kan bestemme hvor mange fangstfartøyer (hvalbåter) hver ekspedisjon kan anvende.

§ 9. På ethvert kokeriskip skal det føres fangstdagbok (journal) av bestyreren eller av kaptein eller styrmann under bestyrerens tilsyn og medansvar, jfr. straffelovens §§ 316 og 421. Dagboken føres etter tidsfølgen for hver vakt. Hvad der passerer på den enkelte vakt kan foreløpig opptegnes på en kladd, men skal innføres innen ettmålets slutt.

Dagboken skal føres ordentlig og tydelig. Hva engang ei innført må ikke raderes, overstrykes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir rettelse nødvendig, tilføyes den som anmerkning. Dagboken skal være paginert og gjennomtrukket, samt autorisert av Handelsdepartementet, Hvalrådet, tollvesenet eller norsk konsul. Formularen skal være godkjent av Handelsdepartementet.

For landstasjonene fastsetter Handelsdepartementet tilsvarende bestemmelser.

§ 10. I dagboken skal innføres følgende opplysninger:

1. Innbrakt fangst for hvert døgn med angivelse av hver hvalart.
2. Tid og sted for fangsten.

1 sept.

3. Hvalens kjønn og lengde i eng. fot. Hvalen skal måles så nøyaktig som mulig med et målebånd av stål i hvis ene ende (ved nullpunktet) er festet et håndtak med pigg som kan stikkes i dekksplanken ved den ene ende av hvalen, hvoretter målebåndet strekkes i en rett linje parallelt med hvalens kropp og avleses ved den annen ende av hvalen. Ved måling regnes spissen av overkjeven og hakket i halen for å være hvalens endepunkter. Rederiet er forpliktet til å anskaffe det nevnte måleapparat. Etter å være nøyaktig avlest på målebåndet skal målene innføres i journalen i nærmeste hele fot, d. v. s. slik at f. eks. alle hval mellom 75′ 6″ og 76′ 6″ innføres i journalen som 76′, og alle hval mellom 76′ 6″ og 77′ 6″ innføres i journalen som 77′. Mål av hval som såvidt en kan se faller nøyaktig på halvfoten, skal innføres i journalen avrundet oppad til nærmeste hele fot, slik at f. eks. det nøyaktige målet 76′ 6″ innføres i journalen som 77′. Har hvalen foster, angis fosterets lengde og kjønn.
4. Antall flenset hval pr. døgn, spesifisert for hver hvalart.
5. Antall fylte spekkjeler og presskjeler, samt antall påfyllinger på kokeapparater av spekk eller kjøtt og ben, alt pr. døgn.
6. Samlet oljeproduksjon pr. døgn og uke med angivelse av de forskjellige sorter olje.
7. Gjennomsnittlig syregehalt pr. døgn for spekkolje og kjøttolje hver for seg i hele og 10-dels prosent.
8. Produksjon pr. døgn og uke henholdsvis av mel, guano og andre nærmere angitte produkter.
9. Kokeriskipets middagsposisjon.
10. Vindens retning og styrke, sjøgang og om mulig isforhold.

§ 11. Alle skip som anvendes til opparbeiding av hval, skal i nærheten av flensedekket ha en tavle. På denne skal avmerkes følgende opplysninger om hver hval straks den er halt ombord i skipet:

Tidspunktet da den ble halt ombord.
Den hvalbåts nummer som har fanget hvalen og hvalens nummer, slik som det er blitt avmerket på halen ifølge ovenstående instruksjoner.
Art.
Lengde.
Kjønn.
Hvis den har foster, dettes størrelse og kjønn.
Melkefylt eller diegivende.

Opplysningene fra tavlen skal innføres i den offisielle fangstdagbok med ikke mer enn 12 timers mellomrom og attesteres av kontrolløren.

Ved innførselen i fangstdagboken eller journalen regnes datoen for hver dag fra midnatt til midnatt, og det internasjonale 24-timers tidssystem anvendes. 1 sept.

§ 12. Medfører absolutt tvingende omstendigheter noen gang at reglementets bestemmelser om fangst og tilvirking ikke kan overholdes, skal det redegjøres utførlig og nøyaktig for dette i fangstdagboken. Den offentlige kontrollør skal på forhånd varsles.

§ 13. Handelsdepartementet kan kreve opplysninger om fangsten og tilvirkingen i den utstrekning det anses nødvendig.

§ 14. Dagboken tilstilles Handelsdepartementet ved fangstens avslutning.

§ 15. Det skal for hver hvalbåt, tilknyttet flytende kokeri eller landstasjon, innsendes til Handelsdepartementet oppgave som viser den samlete godtgjørelse til hver skytter og til hver enkelt av mannskapet og beregningsmåten for hver godtgjørelse. Endringer skal straks meldes til departementet.

Part eller vederlag, beregnet etter arbeidsresultat, må ikke betales skyttere eller mannskap på hvalbåter for hval som det er forbudt å fange, selv om det foreligger unnskyldende omstendigheter. Heller ikke må det betales part av melkefylt hval.

§ 16. Ethvert kokeriskip og norske landstasjoner er forpliktet til å ha offentlige kontrollører etter Handelsdepartementets bestemmelse. For kost og opphold betales for hver kontrollør kr. 3 pr. døgn. Kontrollørene skal på feltet ha særskilt lugar.

Kontrollørene skal ha adgang til å stå i telegrafisk kodeforbindelse med Handelsdepartementet eller Hvalfangstinspektøren.

§ 17. Ethvert kokeriskip og ethvert fangstfartøy (hvalbåt) som aktes anvendt i antarktiske farvann, skal være utstyrt med trådløs telegraf eller telefon og betjening som kan anvende disse. Fra denne bestemmelse kan Handelsdepartementet dispensere for så vidt fangstfartøier angår.

§ 18. Et avtrykk av loven og dette reglement skal være oppslått på hvert kokeriskip og fangstfartøy (hvalbåt) og enhver landstasjon på et iøynefallende sted som er tilgjengelig for alle.

§ 19. Overtredelse av reglementet er straffbart. Jfr. § 21 i lov om fangst av hval av 16 juni 1939.

1 sept. **Kongelig resolusjon** *).

I henhold til § 41 i plakat av 16 mars 1910: Regler til forebyggelse av sammenstøt mellom fartøyer m. v. meddeles approbasjon på de av overlosen i Nord-Norges distrikt 25 mai 1939 og av Svolvær havnestyre i møte 4 august 1939 vedtatte regler for benyttelse av vestre led i innløpet til Svolvær mellom Vårsetøy og Kummen samt leden mellom jernstengene på Vårsetøyskjærene og jernstangen på Rødholmgrunnen.

Reglene lyder så:

1) Store fartøyer, så som de rutegående fartøyer, for utgående fra Svolvær til Vestfjorden skal gi et langt støt i fløyten når de nærmer seg sydpynten av Vårsetøy.

2) Fartøyer som for østgående til Svolvær nærmer seg til eller befinner seg i leden mellom jernstengene på Vårsetøyskjærene og jernstangen på Rødholmgrunnen skal vente og om nødvendig stoppe inntil de fartøyer som er nevnt i punkt 1 er passert, såfremt disse fartøyer har avgitt det foreskrevne signal.

1 sept. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om statskontroll med skips sjødyktighet av 9 juni 1903 §§ 1 og 47 og lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 26 utferdiges forskrifter om ekstraordinære redningsredskaper på skip i krigsfarvann.

Forskriftene lyder så:

§ 1. *Ekstrabåt.*

I krigsfarvann skal ethvert norsk skip — passasjerskip, fiske- og fangstfartøyer unntatt — på 50 registertonn brutto og derover ha ombord, foruten det ordinære redningsmateriell, en eller hvis nødvendig flere ekstrabåter. Ekstrabåtene må være så store at de kan oppta hele besetningen beregnet etter 12½ kubikkfot pr. mann; de må ikke være under 125 kubikkfot. De må være bygd og utstyrt overensstemmende med det som er påbudt for livbåter i gjeldende forskrifter. Dessuten må de ha ekstrautstyr som bestemt i § 3.

Langs båtens utsider fra stevn til stevn skal anbringes en solid festet korkepute av minst 15 à 20 cm's diameter på midten og avtagende jevnt mot endene. Det må til denne pute benyttes god kork, innsydd i seilduk av god kvalitet og godt malt.

Båten plaseres ombord i skipet på hensiktsmessigste måte etter skipsførerens skjønn.

*) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

§ 2. *Motorbåt.* 1 sept.

På de i § 1 nevnte skip som befarer krigsfarvann skal enten ekstrabåten eller en av livbåtene være forsynt med en pålitelig motor av passende størrelse. På fartøyer under 500 registertonn brutto kan benyttes en pålitelig påhengsmotor av passende størrelse. Båten med motor må forsynes med brensel og olje for minst 48 timers gang og må utstyres med ekstra flytemidler (tanker eller korkeputer eller begge deler) tilsvarende vekten av motoren og brenseloljen.

Installeres motoren i en livbåt, må denne utstyres med utvendige korkeputer som foran bestemt for ekstrabåter og forsterkes i nødvendig utstrekning. Båten med motor må ha ombord et passende langt, solid tau for slepning av de andre båter. Til festighet for sleperen må båten være forsynt med puller eller annen solid innretning.

§ 3. *Ekstrautstyr til livbåter og ekstrabåter.*

Alle livbåter og ekstrabåter ombord i de i § 1 nevnte skip, som befarer krigsfarvann, skal være forsynt med følgende ekstrautstyr:

1) Avtagbart overtrekk (kalesje) av god, impregnert seilduk eller liknende stoff som over en ås eller over bøyler eller liknende kan trekes over båten i minst dens halve lengde. Overtrekket må kunne festes tett til båtens esing så det yter god beskyttelse mot væte og vind.

   Den del av båten som ikke dekkes av overtrekket, skal langs esingen og akterover så langt gjørlig forsynes med et skvettseil av impregnert seilduk, som kan rigges opp og ned. Dette skvettseil bør ikke være over 18 tommer høyt.

2) Olje- eller vindklær for minst halvdelen av det antall menn båten er beregnet til å oppta etter 20 kubikkfot pr. mann, og islandstrøyer eller liknende varmt tøy for den annen halvdel. Disse klær oppbevares i tett kase eller sekk festet i båten.

   Enn videre skal forefinnes 6 raketter, 6 blålys og 10 esker stormfyrstikker fordelt i 2 vanntett lukkede kasser, fastgjort i båten.

3. Foruten den vanlige brød- og vannforsyning 1 kg hermetikk (helst kjøtt) for hver mann, som båten kan ta, regnet etter 20 kubikkfot pr. mann. Hermetikken må ikke være av den sort at den i særlig grad frambringer tørst (corned beaf, salt kjøtt eller liknende). Hver boks bør ikke inneholde over 1 kg.

4) En solid håndpumpe av tilstrekkelig størrelse som gir godt vann til å holde båten lens med. Pumpa må være forsynt med et avløpsrør eller en slange til å legge ut over esingen.

1 sept.

§ 4. *Flåter.*

Norske skip på 50 registertonn brutto og derover som ikke er passasjerskip og som skal trafikere i krigsfarvann, må foruten de påbudte redningsbåter ha ombord solid forarbeidede flåter med en oppdriftsevne av 85 kubikk dm (3 eng. kubikk fot), luftkasser eller tilsvarende flytemidler for hver person, som er ombord. De må ha et dekksareal, hvis overflate ikke er mindre enn 37 kvadrat dm (ca. 4 kvadrat fot) for hver person som skal opptas. Oppdriftsmidlene kan bestå av solid fategods (petroleums- eller oljefat eller liknende) eller solide jerntromler, som bør anbringes så vidt mulig i flåtenes sider.

Flåtene skal være brukbare og stabile på hvilken side de enn flyter. De skal på begge sider være forsynt med fast eller sammenleggbar skansekledning av tre, seilduk eller annet passende materiale. De skal ha en utabords rundt om anbrakt og solid festet line. Flåtene skal være av slik styrke at de kan utsettes eller kastes overbord fra skipets dekk uten å beskadiges, og hvis de er beregnet på å kastes, må de være av slike dimensjoner og slik vekt at de med letthet kan håndteres.

Flåtene skal være utstyrt med:

a) 4 årer.
b) 5 tolleganger.
c) Et selvantennende redningsbøyelys.
d) Et drivanker.
e) En fangline.
f) En beholder inneholdende 4½ liter vegetabilsk eller animalsk olje; beholderen må være konstruert slik at oljen lett kan spres på vannet, og innrettet slik at den kan festes til drivankeret.
g) En lufttett beholder med proviant i et kvantum av ett kg pr. person.
h) En vanntett beholder med et vannmål med snor, inneholdende én liter ferskvann pr. person.
i) Minst ett dusin selvantennende røde lys og én eske fyrstikker, alt i vanntette beholdere.

Istedenfor flåter godtas en eller flere pongtongbåter (klasse II b i den internasjonale sjøsikkerhetsoverenskomst av 1929) med en bæreevne som tilsammen er like stor som den som er foreskrevet for flåtene.

§ 5. *Motor og ekstrautstyr i livbåter på passasjerskip.*

Norske passasjerskip i fart i krigsfarvann skal ha motor i minst 1 livbåt på hver side av skipet etter reglene i § 2. Dessuten skal livbåtene på slike skip være forsynt med av-

tagbart overtrekk (kalesje) og håndpumpe som foreskrevet i § 3, 1 og 4, og med olje- eller vindklær og varmt tøy samt kjøtthermetikk til dem av besetningen som den enkelte livbåt er bestemt til å ta (jfr. § 3, 2 og 3). 1 sept.

Føreren må dessuten sørge for at det i livbåtene er ekstratøy og ekstraproviant til passasjerene i den utstrekning antallet av passasjerer og farvannet krever det.

På passasjerskip under fart i farvann hvor det kan befryktes å være utlagt miner, eller hvor det kan antas at krigsoperasjoner finner sted, må det iakttas særlige forsiktighetsregler til betryggelse for passasjerer og mannskap.

Som sånne forsiktighetsregler kan nevnes:

1) Alle dører i vanntette skott og porter og lysventiler i skipssiden holdes lukket.
2) Trekket over båtene fjernes og flest mulig båter holdes utsvingt i davitene ferdig til øyeblikkelig å fires ned.
3) Alle båter som ikke er anbrakt direkte under daviter og redningsflåter etc. må gjøres best mulig klar og surringene så vidt mulig løses, så at båtene i tilfelle kan flyte opp klar av fartøyet. Nødvendig surring bør kun være festet med slipphaker eller liknende lett løsbart arrangement.
4) Livbelter for alle ombordværende legges klar til øyeblikkelig bruk.

§ 6. *Ekstrabåt m. v. på sjøgående lektere.*

Bestemmelsene i §§ 1 og 2 om ekstrabåt og om dennes eller en av livbåtenes utstyr med motor finner anvendelse også på sjøgående lektere på 50 registertonn brutto og derover i krigsfarvann.

§ 7. *Dispensasjoner m. v.*

Sjøfartskontoret kan innrømme lempninger i disse forskrifter i enkelte tilfelle, hvor bestemmelsene antas å ville føre til urimelighet.

Sjøfartskontoret kan videre bestemme at de i §§ 1, 2, 3 og 4 gitte bestemmelser helt eller delvis skal finne anvendelse også på skip under 50 registertonn brutto som befarer krigsfarvann.

§ 8. *Straffebud.*

Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter i henhold til den alminnelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339 for så vidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse.

§ 9. *Forskriftenes ikrafttreden.*

Disse forskrifter trer i kraft straks.

1 sept. **Kongelig resolusjon** *).

Lov nr. 2 av 20 mai 1939 om arrestfrihet m. v. for luftfartøyer settes i kraft fra 20 september 1939.

1 sept. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om luftfart av 7 desember 1923 § 29 bestemmes at punkt E, 7 i bestemmelser om luftfart, fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 april 1932 og med tilføyelse fastsatt ved kongelig resolusjon av 3 desember 1937 skal lyde:

Det er forbudt uten etter spesiell tillatelse av Forsvarsdepartementet å gjøre bruk av fotografiske apparater fra luften. Sånne apparater kan imidlertid føres med, når de er oppbevart slik at der ikke er adgang til å gjøre bruk av dem underveis.

Fotografikarter basert på fotografier tatt fra luftfartøy kan bare utgis av norske statsinstitusjoner etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse eller av kommunale institusjoner, private selskaper eller enkeltpersoner etter innhentet tillatelse fra Forsvarsdepartementet. Forsvarsdepartementet fastsetter de nærmere vilkår for tillatelsen i hvert enkelt tilfelle.

1 sept. **Kongeleg kunngjering** **) om fullkomen nøytralitet for Noreg i krig mellom Polen og Tyskland.

1 sept. **Forskrifter** ***) vedrørende innleggelse på sykehus av kreftsyke.

(Fastsatt av Sosialdepartementet i henhold til § 4 i lov av 20 mai 1939 nr. 7 om betaling for kreftsykes sykehusopphold).

For innleggelse på sykehus etter denne lov har Sosialdepartementet utferdiget skjema.†) Legen må bruke dette og avgi de erklæringer som der er krevd. Innleggelse kan også skje på annen måte (f. eks. ved telefon eller telegraf), men i så fall skal skjema ettersendes så snart som mulig.

Svar på spørsmålene i skjemaet, om hvorvidt den syke i det vesentlige forsørger seg selv, eller i benektende fall hvem som forsørger ham og om han er medlem av trygdekasse, gir legen etter de opplysninger han får av den syke eller av andre som måtte være hos den syke.

Er det oppgitt i skjemaet at den syke er trygdet, blir påkrav å rette til den oppgitte trygdekasse. Ellers blir på-

*) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
**) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste deild nr. 33.
***) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
†) Skjemaet fås gratis ved henvendelse til distriktslege, stadslege eller stadsfysikus, som rekvirerer det av Statens trykksakekspedisjon, Oslo.

krav under de oppgitte adresser å rette til den syke, hvis det i skjemaet er oppgitt, at han i det vesentlige forsørger seg selv, og i motsatt fall til den eller dem som i skjemaet er oppgitt å forsørge ham. Påkrav også til andre er ikke i noen av tilfellene nødvendig. 1 sept.

Når et sykehus etter denne lov krever utgiftene betalt av fattigvesenet, kan fattigstyret av sykehuset, den syke selv, den som forsørger ham og av trygdekassen kreve de opplysninger det måtte anse nødvendig.

Overgangsordning *) for rasjonering av salg av sukker og kaffe. 1 sept.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 1 september 1939 om iverksettelse av rasjonering av forbruket av visse varer).

I tidsrommet 1—7 september 1939 kan detaljforretningene bare selge sukker og kaffe til sine faste kunder. Til alminnelige husholdninger må forretningene i løpet av perioden ikke selge mer sukker enn 350 gr og av kaffe ikke mer enn 100 gr pr. person. Detaljforretningene skal sette opp lister over salget. Disse lister skal inneholde oppgaver over kjøperens navn og adresse, og den mengde som er kjøpt av hver vare. Listene skal oppbevares av selgeren.

Detaljforretningene kan ikke selge disse varer til husholdninger som må antas å ha tilstrekkelige forsyninger.

Det er forbudt for engroshandlere å levere sukker og kaffe direkte til de enkelte husholdninger. Engroshandlerne må i det nevnte tidsrom ikke levere til detaljforretningene mer enn normale mengder for høyst 3 dagers forbruk. Engroshandlerne må bare levere til faste kunder.

Hoteller, gjestgiverier, pensjonater, restauranter og liknende, bakerier, konditorier og industribedrifter kan bare få kjøpt den mengde sukker og kaffe som svarer til 75 % av normalt forbruk i samme tidsrom.

Fengsler, sykehus, gamlehjem og liknende anstalter kan få kjøpt det de trenger.

Overtredelse av disse forskrifter er belagt med straff.

Rasjoneringsforskrifter *) for salg av sukker og kaffe, for 2 måneder fra og med 8 september til og med 7 november 1939. 1 sept.

(Fastsatt av Handelsdepartementet med hjemmel i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter m. v. og kongelig resolusjon av 1 september 1939).

1. Salg av sukker og kaffe skal i det ovennevnte tidsrom bare kunne skje mot kort eller anvisning.

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

1 sept.

2. Til alminnelige husholdninger og til enkeltpersoner som har egen husholdning kan der i det nevnte tidsrom bare selges inntil 1 500 gr sukker og 400 gr kaffe pr. person pr. måned. Salg skjer mot levering til selgeren av rasjoneringskort til avklipp av merker i samsvar med det kjøpte kvantum. Merkene gjelder bare for den tid de er bestemt for og inntil 3 uker etter. Kortet kan ikke overdras. Løse merker gjelder ikke.

3. Til hoteller, gjestgiverier, pensjonater, restauranter og liknende kan det i disse 2 måneder bare selges kaffe og sukker etter anvisning av vedkommende forsyningsnemnd. Anvisning utstedes av nemnda etter mottatt beholdningsoppgave og for 75 % av det normale forbruk. Anvisning kan ikke utstedes for mer enn 14 dagers forbruk.

4. Til industribedrifter, bakerier og konditorier kan det i det nevnte tidsrom bare selges sukker og kaffe mot anvisning av de lokale forsyningsnemnder som ikke kan utstede anvisning for større kvantum enn det som svarer til 75 % av normalt forbruk og ikke for lenger tid enn 1 måned.

5. Sykehus, gamlehjem, fengsler og andre anstalter kan få dekket sitt normale forbruk i det nevnte tidsrom etter anvisning fra vedkommende forsyningsnemnd.

6. Skip i innenriks og utenriks fart får dekket sitt beregnede behov i det nevnte tidsrom etter anvisning fra vedkommende forsyningsnemnd.

7. Landforsvar og sjøforsvar får seg tildelt sukker og kaffe etter spesielle bestemmelser, som blir kunngjort senere.

8. Det er forbudt engroshandlere å selge sukker og kaffe direkte til de alminnelige husholdninger. De skal ikke kunne selge mot kort, bare mot anvisning.

9. Detaljhandlerne får kjøpt de rasjonerte varer mot anvisning fra vedkommende forsyningsnemnd. De sender søknad til nemnda med opplysning om beholdning av vedkommende varer og om normalt salg. Forsyningsnemnda skal, når den tildeler varer, ta hensyn til beholdningenes størrelse og tildele vedkommende varer for høyst 14 dagers forbruk.

Departementet har videre bestemt at detaljhandlere skal ha høve til å selge ekstraordinært i første rasjoneringsmåned inntil 1 000 gr sukker pr. person i alminnelige husholdninger og enkeltpersoner som har egen husholdning, når vedkommende oppgir at dette kvantum vil gå med til sylting og ikke vil kunne dekkes av beholdninger som vedkommende selv har. Over de kvanta som selges etter denne bestemmelse fører detaljhandleren særskilte lister med angiving av kjøperens navn og adresse, husstandens størrelse og det kjøpte kvantum. Ved månedens utløp sendes listene til de lokale forsy-

ningsnemnder til gjennomgåelse og videre ekspedisjon til ved- 1 sept.
kommende fylkesforsyningsnemnd. Salget skjer videre mot avklipp av øverste venstre hjørne av vedkommendes «sukker- og kaffekort» (hjørnet med riksvåpenet).

Felleshusholdninger som trenger sukker til sylting får etter søknad anvist ekstraordinært av forsyningsnemnda ⅔ av det ordinære sukkerkvantum de får for første rasjoneringsmåned, når det oppgis at et slikt kvantum vil gå med til sylting og ikke vil kunne dekkes av vedkommendes egen beholdning.

Departementet har videre bestemt at det kan selges til eiere av bikuber sukker til fôring av bier etter anvisning utstedt av vedkommende forsyningsnemnd. Forsyningsnemnda kan etter søknad utstede anvisning på inntil 7 kg pr. kube, i den utstrekning vedkommende avgir skriftlig erklæring om at fôringen ikke er tilendebrakt og at han ikke kan dekke behovet ved egne beholdninger.

I den tid den midlertidige rasjonering av sukker gjelder, kan forsyningsnemndene etter søknad utstede anvisning på sukker til apotek etter apotekenes vanlige behov og under hensyn til foreliggende beholdninger.

Overtredelse av disse forskrifter er belagt med straff.

Overgangsordning *) for rasjonering av salg 1 sept.
av bensin.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 1 september 1939 om iverksettelse av rasjonering av forbruket av visse varer).

Alle beholdninger av bensin — unntatt de som befinner seg på motorvogners (motorbåters) ordinære brenselstanker kl. 18 i dag — skal oppgis til politiet (lensmannen) på vedkommende sted snarest mulig og senest innen 3 dager. Det skal oppgis hvor mange liter det has på lager av de forskjellige merker og kvaliteter av bensin og hvor de er lagret. Bensinholdige blandinger skal oppgis. Partier som er solgt før ovennevnte tidsrom, som fremdeles beror på selgerens lager eller er under transport, oppgis av selgeren.

Kommisjonslagere oppgis så vel av kommisjonær som av eier. Oppgaven skal sendes inn i to eksemplarer.

Politiet (lensmannen) kontrollerer beholdningenes størrelse i samme omfang som ved de anledninger besinavgiften er blitt forhøyet.

Beholdning på bensinselskapenes hovedimportstasjoner kontrolleres av og oppgis til tollvesenet.

I en uke regnet fra i dag må bensinselskapene bare selge forhandlerne ¼ av deres vanlige forbruk. I denne uke må

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

1 sept. forhandlerne bare selge bensin til sine faste kunder blant følgende grupper av forbrukerne:

Til lege-, brann- og sykebiler, biler tilhørende stat eller kommune kan selges til strengt nødvendig behov.

Rutebiler, drosje- og leiebiler, laste- og varebiler, trygdepliktige fiskere samt industrien (til teknisk bruk), som samtlige bare kan få kjøpt et kvantum tilsvarende 40 % av en ukes normalt forbruk. Bensindrevne jordbrukstraktorer kan få kjøpt bensin for en ukes pløying. Andre private personbiler og motorsykler og lystmotorbåter får ikke kjøpt bensin og forbys å kjøre fra og med lørdag 2 september kl. 18. Bensin til motorvogn må påfylles dennes brenselstank og ikke på kanne, fat eller liknende.

Det skal føres lister over salget med oppgave over kjøperens navn og adresse, eventuelt motorvognens kjennemerke, det kvantum som er levert og datum. Listene skal oppbevares av selgeren og sendes den stedlige bensinrasjoneringsnemnd til kontroll.

Det samme gjelder bensin som selges direkte fra bensinselskap til større forbrukere, f. eks. industrier og liknende. Bensin må heller ikke gis bort eller «lånes ut» uten samtykke av rasjoneringsmyndighetene som straks vil bli oppnevnt.

Etter 7 dager må bensin bare selges mot bensinkort som utstedes av politi eller lensmann. Skjemaer er underveis.

Overtredelse av disse forskrifter er belagt med straff.

1 sept. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om forandring i §§ 1 og 3 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sandtorg herred, Troms fylke.

1 sept. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om at på Averøya i Kvernes, Bremsnes og Kornstad herader, Møre og Romsdal fylke, skal hare være freda heile året.

Føresegna gjeld til sålenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1943.

2 sept. **Forskrifter** *) om ytterligere meldeplikt for utlendinger som kommer til eller reiser fra riket eller oppholder seg her.

(Fastsatt av Justis- og politidepartementet i medhold av lov om utlendingers adgang til riket av 22 april 1927 §§ 5, 3 ledd, og 15, jfr. kongelig resolusjon av 30 september 1938).

§ 1. Enhver utlending som kommer til Norge, skal innen 24 timer etter ankomsten melde seg for oppholdsstedets politi og eventuelt søke om oppholdstillatelse.

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste deild nr. 34.

Meldingen skjer skriftlig på fastsatt skjema («Fremmed- 2 sept.
kontrollskjema E»), som fåes hos passkontrollør, lensmann, politi- og tollvesen, hotell og gjestgiveri.

Den meldepliktige har på begjæring plikt til personlig fremmøte på politikammer (lensmannskontor). Også hustru og barn som følger med på reisen, kan politiet kreve fremstillet.

§ 2. Utlending som er kommet til riket før disse bestemmelser er trådt i kraft og som ikke har fått meldebevis eller oppholdsbok, skal melde seg til politiet på sitt oppholdssted innen 1 uke.

§ 3. Utlending som reiser fra et sted til et annet sted i riket, skal på samme måte som nevnt i § 1 innen 24 timer melde seg for politiet på det nye oppholdssted.

Enhver forandring av bosted eller oppholdssted, skal på forhånd meldes til stedets politi.

Ved utreise fra landet skal melding skje skriftlig på fastsatt skjema («Fremmedkontrollskjema E»), som fås hos passkontrollen (i tilfelle tollvesenet) og leveres denne i utfylt stand.

§ 4. Danske, finske, islandske og svenske statsborgere er inntil videre fritatt for den ytterligere meldeplikt som er omhandlet i foranstående paragrafer.

§ 5. Meldingen som dateres, skal inneholde opplysning om vedkommendes fulle navn, fødselsår, -dag og -sted, stilling, nasjonalitet, bestemmelsessted, hensikten med reisen, passets nummer og stedet for utferdigelsen og eventuelt siste fornyelse.

§ 6. Ved avgivelse av melding om utlending i nattherberge («Fremmedkontrollskjema C» eller tilsvarende melding etter rundskrivelse nr. 12 vedrørende fremmedloven) skal den meldepliktige kreve forevist utlendingens pass og på skjemaet anføre passets nummer og stedet for utferdigelsen og eventuelt siste fornyelse.

§ 7. Unnlatelse av å gi slik melding (herunder forevisning av pass) som her foreskrevet, er straffbar etter straffelovens § 339.

§ 8. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Endring *) **av forskrifter om utlendingers innreise i Norge.** 2 sept.

(Fastsatt av Justisdepartementet i henhold til lov av 22 april 1927, jfr. kongelig resolusjon av 26 september 1927).

I.

De nåværende viseringsforskrifters paragrafer 5 og 9 oppheves.

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

2 sept. II.

Følgende paragrafer i de nåværende forskrifter skal heretter lyde:

§ 6. Enhver ansøkning om visum sendes med de nødvendige opplysninger til Sentralpasskontoret, som avgjør om visum skal gis.

Er det grunn til å anta eller nære mistanke om at ansøkeren vil påføre Norge ulemper eller at hans reise strider mot norske interesser, at han akter å drive politisk propaganda eller hans nærvær gir anledning til slik propaganda eller at han for øvrig er mindre ønskverdig, må dette opplyses for Sentralpasskontoret. Også ellers plikter viseringsmyndigheten å søke tilveiebrakt alle opplysninger om ansøkeren og hans reise som kan antas å kunne få betydning for avgjørelsen av viseringsspørsmålet.

Blir visum gitt, underrettes Sentralpasskontoret straks derom.

§ 10. Viseringspåtegningen avfattes slik:

Visum nr. ..... Gebyr .....
Gyldig for reise — gjentatte reiser fra .....
over et av etternevnte grenseovergangssteder .....
til Norge i tiden .....
og opphold der inntil 24 timer, regnet fra innreisen.

Passinnehaveren har plikt til å melde seg ved innreisen og innen 24 timer etter ankomsten for ..... politikammer.

Datum og underskrift.

III.

Disse bestemmelser trer i kraft 4 september 1939.

2 sept. **Forskrifter om kommunale kontrollnemnder.**

(Fastsatt av Justisdepartementet med hjemmel av provisorisk anordning om priser av 1 september 1939).

I. *Oppnevnelse og organisasjon.*

§ 1. I hver kommune skal det være en kontrollnemnd. Nemnda skal bestå av formann og minst 2 andre medlemmer med personlige varamenn. I nemnda skal både forbrukere og ervervsdrivende være representert. Den som er styremedlem eller funksjonær i konkurranseregulerende sammenslutning eller som er med på konkurranseregulerende avtale eller som er ansatt eller har betydelig økonomisk interesse i en konkurranseregulerende storbedrift, kan ikke velges. Kommer et medlem i slik stilling, rykker varamannen opp, og ny varamann velges. De som er valgt til medlemmer av en forsyningsnemnd etter lov av 9 juni 1939 kan velges også til medlemmer

av kontrollnemnda, hvis de ellers er valgbare etter disse for- 2 sept.
skriftene.

§ 2. Kontrollnemnda og varamenn velges av kommunestyret. Formannen og nestformannen velges særskilt. For valget gjelder reglene i § 17, tredje ledd, i lov av 10 juni 1938 om kommunestyre på landet, og § 16, tredje ledd, i lov om kommunestyre i byene av samme dag.

Valget gjelder første gang inntil utgangen av 1939. Senere skal valget finne sted innen desember måneds utgang, og gjelder for det følgende kalenderår. Enhver som er valgbar ved kommunevalg plikter å overta vervet som medlem eller varamann av kontrollnemnda. Medlemmer som er fratrådt er pliktige til å gjøre tjeneste til nye medlemmer er lovlig valt og har overtatt vervet.

Ordføreren skal straks sende Kontrollkontoret underretning om valg av kontrollnemnd.

Kontrollkontoret kan i særlige tilfelle frita et kommunestyre for plikten til å velge kontrollnemnd.

§ 3. I de kommuner hvor det er opprettet kontrollnemnder i medhold av trustlovens § 24 trer disse i stedet for de nemnder som er nevnt ovenfor. Bestemmelsene i disse forskrifter får også anvendelse på de kontrollnemnder som er opprettet i medhold av trustlovens § 24, med mindre Kontrollkontoret bestemmer noe annet.

§ 4. Kontrollnemndas utgifter utres av kommunen. Der vervet som medlem av nemnda er særlig byrdefullt, kan formannskapet fastsette en rimelig godtgjørelse. Nemnda kan ikke anta lønt hjelp eller iverksette tiltak som fører med seg utgifter med mindre kommunestyret gir bevilgning.

II. *Kontrollnemndenes virksomhet.*

§ 5. Det påhviler kontrollnemnda:

a) å føre tilsyn med at de bestemmelser om maksimalpriser og maksimalavanser, forskrifter om vareomsetningen, forskrifter om melding til Trustkontrollen m. v. som gjelder til enhver tid, blir holdt,
b) å behandle klager over utilbørlige prisberegninger etter trustlovens § 13,
c) å fastsette lokale regulerende bestemmelser etter Trustkontrollrådets bemyndigelse, jfr. §§ 2 og 4 i provisorisk anordning om priser m. v. av 1 september 1939,
d) å foreta undersøkelser og innhente oppgaver etter anmodning av Kontrollkontoret,
e) ellers å føre tilsyn med overholdelsen av trustloven og provisorisk anordning om priser m. v. av 1 september 1939 og de i medhold herav trufne bestemmelser.

2 sept.

§ 6. Under sin virksomhet etter § 5 skal nemnda:

a) sørge for at prisreguleringsbestemmelsene blir best mulig kjent av bransjeforeningene, de enkelte ervervsdrivende og forbrukerne,

b) motta og undersøke klager over overtredelser av forskrifter om priser og fortjeneste. Klagene undersøkes og sendes videre til politiet med uttalelse fra nemnda dersom denne finner grunn til å fremme saken. Finner nemnda klagen uberettiget eller at det foreligger særlige forhold som tilsier å unnlate anmeldelse, skal klageren gis beskjed om det. Klageren skal i slike tilfelle gjøres oppmerksom på at han selv kan sende saken til politiet hvis han finner grunn til det. Finner nemnda at noen har overtrådt bestemmelsene, skal den gi ham uttrykkelig pålegg om for framtida nøye å rette seg etter de regler som gjelder,

c) motta og undersøke klager over utilbørlig prisberegning etter trustlovens § 13. Klagene behandles på samme måte som nevnt under b). Klager over prisberegninger fra monopolbedrifter eller over prisnoteringer som er fastsatt av en konkurranseregulerende sammenslutning eller ved en konkurranseregulerende avtale, skal straks sendes til Kontrollkontoret,

d) av eget tiltak foreta prisettersyn og føre kontroll med at de bestemmelser og forskrifter som er nevnt i § 5 a, b og c blir nøye overholdt. Ved tilsyn skal vedkommende kontrollør eller medlem straks gi melding om hvem han er, hvorfor han kommer og gi vedkommende ervervsdrivende anledning til å gjøre seg kjent med den myndighet han har. Blir nemndas kontrollører eller medlemmer kjent med overtredelser, skal de straks sende innberetning til nemnda eller formannen. Innberetningen blir å behandle på samme måte som en klage fra utenforstående.

§ 7. I saker som er av interesse både for kontrollnemnda og for forsyningsnemnda etter lov av 9 juni 1939 skal kontrollnemnda søke samarbeid med forsyningsnemnda.

§ 8. Har nemnda fått myndighet til å fastsette prisreguleringsbestemmelser m. v., skal nemnda undersøke om slike forføyninger er nødvendige for å hindre urimelig prisberegning. Bare i så fall skal regulerende bestemmelser fastsettes. Før bestemmelser utferdiges bør så vidt mulig representanter for vedkommende næring gis anledning til å uttale seg.

§ 9. Kommer nemnda gjennom klage eller på annen måte til kunnskap om overtredelse av andre bestemmelser i trustloven eller provisorisk anordning om priser m. v. av 1 september 1939 enn de som er nevnt i § 6, blir innberetning å sende til Kontrolkontoret. På samme måte skal nemnda sende

innberetning til Kontrolkontoret hvis den finner at det bør treffes noen slik bestemmelse som nevnt i trustlovens kapitel V, VI og VII. 2 sept.

§ 10. Det arbeid som påhviler kontrollnemnda kan av nemnda fordeles mellom de enkelte medlemmer. Herunder kan formannen overdras myndighet til å sende innberetning til Kontrollkontoret eller å inngi anmeldelse til påtalemyndigheten i mindre viktige saker eller i saker der avgjørelsen er kurant.

§ 11. Nemnda skal holde møte så ofte det finnes påkrevd, minst en gang hver måned. Forat nemnda skal fatte gyldig vedtak må minst halvparten av medlemmene være til stede. Vedtak fattes med alminnelig stemmeflerhet, ved stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

Et medlem må ikke være med på behandlingen av en sak som han har personlig eller økonomisk særinteresse i.

§ 12. Til bruk for sin virksomhet skal hvert av nemndas medlemmer og i tilfelle de særskilt ansatte kontrollører ha en skriftlig legitimasjon. Legitimasjonen blir for medlemmer av nemnda å underskrive av ordføreren, og for tjenestemenn av nemndas formann.

Nemndsmedlemmer og kontrollører skal opptre med tilbørlig hensynsfullhet og utøve kontrollen på en slik måte at den volder minst mulig ulempe for de ervervsdrivende.

Medlemmer av nemnda og antatte tjenestemenn som i stillings medfør mottar opplysninger skal, i den utstrekning formålet med undersøkelsene og påtale av straffbare handlinger tillater det, bevare taushet om det som er opplyst.

Den som har fått opplysninger som ikke er offentlige, må ikke benytte seg av disse i sin ervervsvirksomhet.

§ 13. Nemnda skal føre protokoll over alle vedtak og føre fortegnelse over alle innkomne klager og over meldinger fra medlemmer eller kontrollører. I fortegnelsen blir å angi:

a) hvem klagen eller meldingen er kommet fra,
b) navn og adresse på den som klagen er rettet mot,
c) hva saken går ut på,
d) resultatet av behandlingen.

Fortegnelsen skal gjennomgås av nemnda i hvert møte.

Vedkommende politimyndighet og Kontrollkontoret eller dets kontrollører kan når som helst forlange å gå gjennom de bøker som nemnda fører.

Snarest mulig etter utgangen av hvert kalenderår skal nemnda gi en beretning til Kontrollkontoret og formannskapet om sin virksomhet. I beretningen skal det angis antallet av de klager som nemnda har mottatt, antallet av overtredelser som ellers er meldt, i begge tilfelle med redegjørelse

2 sept. for sakene og resultatet av behandlingen, og en oversikt over nemndas arbeid ellers.

§ 14. Disse forskrifter trer i kraft fra 5 september 1939. Fra samme tidspunkt oppheves Justisdepartementets bestemmelser om de kommunale kontrollnemnder av 8 mai 1926 og departementets forskrifter om kontrollnemndens virksomhet av 24 juli 1926.

2 sept. **Rundskrivelse** *) fra Justisdepartementet til politimestrene.

Med hjemmel i fremmedloven og kongelig resolusjon av 30 september 1938 har Justisdepartementet bestemt at det skal istandbringes inn- og utreisekontroll med utlendinger som ikke er danske, finske, islandske eller svenske statsborgere.

Denne kontroll ordnes slik:

Alle passkontrollører og andre tjenestemenn som utfører passkontroll på tog, ved grensetollstasjoner, flygeplasser og i havner skal sende melding på særskilt skjema («Fremmedkontrollskjema E») om alle inn- og utreiste utlendinger utenom danske, finske, islandske og svenske statsborgere. Det skal avgis særskilt melding for hver enkelt utlending og meldingen skal undertegnes av vedkommende utlending.

Det er gitt plass for passkontrollens (tollvesenets) stempel. Dato må påføres.

Meldingen skal av passkontrollen — gjennom vedkommende politikammer — straks sendes direkte til Sentralpasskontoret, hvor det opprettes et sentralregister over disse meldinger.

Ved å henvende seg til sentralregisteret kan politiet få opplysninger om alle meldinger som er kommet fra passkontrollørene.

Departementet bestemmer videre at vedkommende politimester treffer bestemmelse om oppholdstillatelse for den som har meldeplikt innen 24 timer etter ankomsten eller for den som oppholder seg her uten ennå å ha fått oppholdstillatelse.

Oppholdstillatelse må ikke gis for lenger tid enn inntil 2 måneder uten Sentralpasskontorets samtykke. For slik tillatelse blir særskilt meldebevis ikke å utferdige, men tillatelsen blir å innstemple (innskrive) i passet, slik:
«Godtas for midlertidig opphold i.....
politidistrikt til .....»

Forlengelse kan gis for inntil en måned om gangen, dog ikke utover 6 måneder tilsammenlagt, uten Sentralpass-

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

kontorets samtykke. Sentralpasskontoret kan alltid tilbakekalle en gitt tillatelse. 2 sept.

Gebyr betales ikke for disse korte oppholdstillatelser.

For øvrig blir bestemmelsene i rundskrivelse nr. 5 om oppholdstillatelse gjeldende.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Røros bergstad, Sør-Trøndelag fylke. 2 sept.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Finnmark med tilføre av et spørsmål fra en herredskasserer om hvorledes en skulle gå fram ved gjennomføringen av skattetrekk overfor akkordarbeidere, som uten å ha fast ukelønn får utbetalt en viss opparbeidet feriegodtgjørelse. Departementet uttaler følgende: 2 sept.

Riktignok kan det gjennomføres skattetrekk i feriegodtgjørelsen som i annen arbeidsinntekt, men da skattyterne etter trekkreglene uten innskrenkning har krav på å være fritatt for trekk i to uker i ferietiden, og full feriegodtgjørelse antas regelmessig å svare til lønnsinntekten for to arbeidsuker, vil det være naturligst at fritakelsen praktiseres slik at det ikke foretas trekk i feriegodtgjørelsen.

Er derimot skattyterne fritatt for trekk i to andre uker enn dem som feriegodtgjørelsen utbetales for, vil det kunne gjennomføres fullt trekk med 20 % i den feriegodtgjørelse som utbetales.

Kongeleg kunngjering **) om fullkomen nøytralitet for Noreg i krig mellom Stor-Britannia og Frankrikke på den eine sida og Tyskland på den andre sida. 3 sept.

Rundskrivelse *) fra Sosialdepartementet. 4 sept.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 10 mai 1935, jfr. kongelig resolusjon av 20 september 1929, gjør departementet herved følgende tilføyelse i kongelig plakat av 20 september 1929 om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer:

I avdeling C, I, 3, tilføyes i alfabetisk orden:

«Tebecit.

Salget må skje i samsvar med de særlige regler som er gitt derom (jfr. kongelig plakat av 2 mai 1930 om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer).»

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 13 mars 1931 gjør

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste deild nr. 33.

4 sept. departementet herved følgende tilføyelse i kongelig plakat av 2 mai 1930 om oppbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer:

Under I tilføyes som ny paragraf:

«§ 20. Desinfeksjonsmidlet «Tebecit» må bare selges i sterke, tette og forseglede pakninger, forsynt med tydelig og omhyggelig festet signatur. På signaturen må være trykt med store, tydelige bokstaver i sort farge på rød bunn varens navn og dens kjemiske betegning, giftmerke og ordene «Forsiktig. Giftig. Må ikke tas inn. Må oppbevares under lås og lukke». Dessuten skal signaturen være påtrykt hva stoffet skal brukes til, nøyaktig bruksrettledning, godkjent av Landbruksdepartementet, og navnet på det firma som har fremstillet og pakket varen. Har ompakning av varen funnet sted, må også navnet på det firma som har utført ompakningen, være trykt på signaturen.

Desinfeksjonsmidlet må ikke på signaturen eller i brosjyrer, annonser eller på annen måte angis som særlig virksomt mot smitteoverføring eller anbefales som legemiddel.»

4 sept. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om jakttida for ekorn i Troms fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1943.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

4 sept. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om freding av elg i Troms fylke.

Overtredelse av denne bestemmelse er straffbar.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, men ikke lenger enn til utgangen av 1942.

4 sept. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om freding av ærfugl — herunder spitsbergenærfugl (ekonge) — i Troms fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1943.

Overtredelse av bestemmelsen er straffbar.

4 sept. Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brannvernets ordning i Askim brann- og bygningskommune, Østfold fylke.

4 sept. Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Troms fylke.

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

Provisorisk anordning *) **om regulering av befraktningsforhold i krigstid.** 5 sept.

§ 1. Handelsdepartementet eller den det dertil bemyndiger kan bestemme at det skal være forbudt uten tillatelse å la norske skip gå fra havn her i riket. Forbudet kan innskrenkes til å gjelde skip av visse arter eller til å gjelde enkelte skip.

§ 2. Handelsdepartementet kan bestemme at det skal være forbudt å slutte eller fornye fraktavtale for norske skip uten tillatelse av departementet eller den det dertil bemyndiger.

§ 3. Handelsdepartementet eller den det dertil bemyndiger kan bestemme at det skal være forbudt å legge opp norske skip eller å la norske skip forbli opplagt.

§ 4. Fraktavtale sluttet i strid med bestemmelser truffet i henhold til denne anordning er ugyldig.

§ 5. Handelsdepartementet kan beslutte at det skal være maksimalfrakter for transport av varer fra fremmed havn til Norge med norsk skip. Beslutningen kan gjelde alle slags varer eller bestemte varesorter.

Maksimalfraktene fastsettes av Handelsdepartementet.

Forslag til fastsettelse av fraktene utarbeides av en sakkyndig kommisjon.

Kommisjonens medlemmer oppnevnes av Handelsdepartementet som også kan oppnevne varamenn for medlemmene.

Handelsdepartementet kan dispensere fra maksimalfraktene når det finner grunn til det.

Den godtgjørelse kommisjonens medlemmer skal ha, fastsettes av Handelsdepartementet og utres av statskassen.

§ 6. Mindreinntekt som rederiet for et skip som må seile til maksimalfrakt, har i forhold til rederiene for de skip som seiler i annen fart, skal godtgjøres skipets rederi på den måte som Stortinget senere bestemmer.

Inntil Stortinget har truffet slik bestemmelse må rederiselskaper som har drevet skipsrederi etter at maksimalfrakter ble fastsatt, ikke oppløses.

§ 7. Størrelsen av den erstatning som skal ytes i henhold til bestemmelsen i § 6, fastsettes av en særskilt skjønnsnemnd. Denne nemnd skal bestå av en formann som har de for høyesterettsdommere foreskrevne egenskaper og 4 andre medlemmer som er sakkyndige med hensyn til skipsbefraktning og sjøtransport.

---

*) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

5 sept. Nemndas medlemmer oppnevnes av Handelsdepartementet som også kan oppnevne varamenn for medlemmene.

Den godtgjørelse nemnda skal ha, fastsettes av Handelsdepartementet og utres av statskassen.

§ 8. Tvist om hva som er gjenstand for erstatning og om hvilke fakta eller rettsregler som skal legges til grunn ved fastsettelsen av erstatningen, avgjøres under skjønnet ved kjennelse av skjønnsnemnda. §§ 49 og 50 i lov av 1 juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning får tilsvarende anvendelse for så vidt det er anledning til det.

Det er ikke adgang til å kreve overskjønn.

§ 9. For behandling av saker ved skjønnsnemnda erlegges ingen betaling til det offentlige.

Når skjønnsnemnda finner at det er skjellig grunn til det, og særlig når det offentlige møter ved sakfører, skal skjønnsnemnda tilkjenne den som er berettiget til erstatning, godtgjørelse for utlegg til varetagelse av hans tarv under skjønnssaken.

§ 10. Anke og kjæremål over skjønnsnemndas avgjørelse hører under Høyesterett og Høyesteretts kjæremålsutvalg.

For øvrig får de bestemmelser som er gitt i lov av 1 juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning, 1 kapitel, tilsvarende anvendelse for så vidt det er anledning til det.

§ 11. Handelsdepartementet eller den det dertil bemyndiger kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføring av anordningen, således om plikt til å anmelde inngåtte eller tilsiktede fraktavtaler og fornyelse av fraktavtaler og til ellers å gi opplysninger.

§ 12. Den som overtrer en bestemmelse som er truffet i henhold til denne anordning eller som medvirker hertil, straffes med bøter opp til kr. 100 000 eller med fengsel opp til 6 måneder eller med begge deler.

Er overtredelsen skjedd av uaktsomhet, er straffen bøter.

§ 13. Denne anordning trer i kraft straks.

Den myndighet denne anordning tillegger Handelsdepartementet, kan bare brukes når departementet finner det nødvendig av hensyn til krig eller krigsfare eller krigsartet forhold.

De rådgjerder som er truffet med hjemmel i anordningen, skal oppheves når departementet ikke lenger anser dem påkrevd av hensyn som nevnt.

Forbud *) mot salg og utlevering av brensel. 5 sept.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 1 september 1939 om iverksettelse av rasjonering av forbruket av visse varer).

Fra 5 september 1939 og inntil videre er salg og utlevering av kull, koks, sinders og annet importert fast brensel forbudt.

Andragende om dispensasjon fra dette forbud sendes Statens kullkontor gjennom vanlig leverandør. Regulerende bestemmelser for omsetning av ovennevnte varer er under utarbeidelse.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet. 5 sept.

I medfør av §§ 2 og 11 i provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold under krig har Handelsdepartementet bestemt:

1) Den bestyrende reder av registreringspliktig norsk skip i utenriks fart pålegges straks å anmelde nå bestående og senere avsluttede fraktavtaler vedkommende slikt skip til Norges Rederforbund.

   Anmeldelsen skal gis på et av departementet godkjent skjema og inneholde de opplysninger som kreves i dette skjema.

   En gjenpart av fraktkontrakten skal såvidt mulig legges ved anmeldelsen.

2) Med unntak for befraktninger mellom norske havner og fra utenlandsk havn til Norge må fraktavtale for registreringspliktig norsk skip ikke sluttes eller fornyes uten at det på forhånd er gitt Norges Rederforbund varsel om den påtenkte fraktslutning eller fornyelse. Varslet skal, hvis det ikke gis direkte på Rederforbundets kontor, gis telegrafisk og skal inneholde opplysning om skipets navn og posisjon samt til hvem, fra hvilket tidspunkt, for hvilken reise eller for hvilken tid og til hvilken fraktsats skipet aktes bortfraktet.

   Varslets lengde skal være 72 timer, regnet fra det klokkeslett da det er avgitt på Rederforbundets kontor, eller da telegrammet er levert det norske telegrafvesen til ekspedisjon.

   Plikten til å gi varsel påligger den bestyrende reder av skipet.

   Norges Rederforbund skal innen varslets utløp forby

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

5 sept. avslutning eller fornyelse av fraktkontrakt hvis det finnes påkrevd.

Om gjennomførelsen av varselsplikten treffer Rederforbundet de nærmere bestemmelser som det måtte finne nødvendige.

5 sept. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at all skog skal være vernskog i Bardu herred, Troms fylke.

5 sept. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om løyve til bruk av gift til fangst av rovdyr i følgende herreder i Finnmark fylke:

I Kautokeino, Karasjok og Polmak. I følgende deler av Sør-Varanger herred:

1. I den del som ligger vestenfor Bøkfjord, Langfjord, Langfjordvatn og veien Strand-Svanvik.
2. I den del som ligger østenfor Jarfjord og vinterveien fra Jarfjordbotn til Klistervatn.

5 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ervervsmessig godstransport med motorvogn i Buksnes herred, Nordland fylke.

5 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Hol herred, Nordland fylke.

6 sept. **Provisorisk anordning** **) om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister i hvalfangsten.

§ 1. *Området for anordningen.*

Tvister mellom Hvalfangstens Arbeidsgiverforening på den ene sida

og

1. Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon, Norsk Sjømannsforbund og vedkommende avdelinger av forbundet,
2. Det Norske Maskinistforbund og vedkommende avdelinger av forbundet og
3. Norsk Styrmannsforening, på den andre sida

skal avgjøres ved voldgift.

§ 2. *Voldgiftsretten.*

1. Til avgjerd av tvistene blir det oppnevnt en voldgiftsrett sammensatt slik som fastsatt i denne paragraf, nr. 2.

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Kunngj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

2. Kongen oppnevner rettens formann og to andre med- 6 sept.
lemmer. De skal ikke inneha slik stilling eller slikt verv at de kan reknes som representanter for partsinteresser. Hvalfangstens Arbeidsgiverforening kan oppnevne ett medlem innen den frist Sosialdepartementet fastsetter. Like ens Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon, Det norske maskinistforbund og Norsk Styrmannsforening. Blir fristen oversittet, skal også disse oppnevnes av Kongen. Formannen og de tre først nevnte medlemmene tar del i behandlingen av alle de tre tvistene som er nevnt i § 1. De tre sist nevnte medlemmene tar bare del i behandlingen av den tvist som gjelder den organisasjonen de er oppnevnt av.
3. Enhver norsk statsborger er pliktig til å overta vervet.
4. Vederlaget til medlemmene av voldgiftsretten blir fastsatt av Kongen og betalt av statskassa. Under reiser har medlemmene krav på skyss- og kostpenger i samhøve med lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. Kostpengene skal være som fastsatt for første klasse i loven.

§ 3. *Saksbehandlingen.*

1. Så snart rettens medlemmer er oppnevnt, fastsetter formannen tid og sted for behandlingen av saka og utferdiger innkalling til rettsmøte med det varsel han finner passende. Saka skal fremmes så raskt som råd er.
2. For øvrig gjelder om behandlingen for voldgiftsrett det som er fastsatt i lov om arbeidstvister §§ 13, 16, 17, 19, 21, 22, 23 og 24.
3. Voldgiftsretten kan innhente de nødvendige opplysninger og pådømme tvistene, selv om en eller begge parter uteblir.
4. Det betales ikke for behandling av ei sak for voldgiftsretten eller for bevisopptakinger til bruk for ei slik sak.

§ 4. *Voldgiftsrettens avgjerder.*

1. For voldgiftsrettens avgjerder skal reglene i lov om arbeidstvister § 25 og § 26 nr. 2 og 3 gjelde på tilsvarende måte.
2. Det blir fastsatt i voldgiftsdommen hvor lenge den skal gjelde. Men den kan ikke gjøres gjeldende for mer enn to år.
3. En voldgiftsdom er endelig og har de samme virkningene som en tariffavtale. Alle voldgiftsmenn skal skrive under den.

6 sept.

§ 5. *Straffebestemmelser m. v.*

1. De bestemmelser som gjelder om straff for ulovlig arbeidsstans etter lov om arbeidstvister § 40 skal også gjelde for arbeidsstans i strid med denne anordning. Med de samme straffer straffes også den som i strid med denne anordning bruker andre midler som etter sin art ville være tariffstridige eller som medvirker til dette.
2. Bestemmelsene om straff og omkostningsansvar for fornærmelig adferd m. v., brott på taushetsplikt, uteblivelse m. v. og grunnlaust kjæremål etter lov om arbeidstvister §§ 41, 42, 43 og 44 skal gjelde på tilsvarende måte ved voldgiftsretten.

§ 6. *Forskjellige bestemmelser.*

1. Bestemmelsene i lov om arbeidstvister §§ 4 og 5 skal gjelde på tilsvarende måte for så vidt angår handlinger som er i strid med denne anordning. Likeså skal reglene i § 3 nr. 3 og 4 i nevnte lov gjelde på tilsvarende måte.
2. Sosialdepartementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av anordningen.
3. Denne anordning trer i kraft straks.

6 sept. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til politimestrene (Rundskrivelse nr. 15 om fremmedloven).

Viseringsplikt og skjerpet meldeplikt.

Visum.

Som kunngjort 2 september 1939 er viseringsplikt innført for alle utlendinger som ikke er danske, finske, islandske eller svenske statsborgere. Dessuten er japanere foreløpig fritatt, idet viseringsavtalen med Japan trer ut av kraft 4 oktober 1939.

Passinnehavere uten visum fra de land med hvilke en etter foranstående har viseringsplikt, blir å avvise, såfremt de er reist til Norge etter 4 september 1939 og derfor har hatt anledning til å skaffe seg påbudt visum. Tvilsomme tilfelle blir å forelegge Sentralpasskontoret.

Meldeplikt.

Når en utlending har meldt seg innen 24 timer og fylt ut skjema E, avgjør politimesteren om han skal nektes oppholdstillatelse og pålegges å forlate riket, jfr. herom tidligere rundskrivelse angående fremmedloven (nr. 5 av 20 desember 1927, s. 2). Får han lov å bli, gis han en kort, midlertidig oppholdstillatelse, ikke over 2 måneder, hvis Sentralpasskontoret ikke allerede har tilsagt ham oppholdstillatelse for et bestemt tidsrom. Oppholdstillatelsen blir på

vanlig måte å melde til Sentralpasskontoret, hvis ikke dette 6 sept.
bestemmer noe annet. Når melding i henhold hertil ikke sendes Sentralpasskontoret, oppbevares skjema E på politikammeret og påføres (side 2) notat om oppholdstillatelsens varighet og mulige andre opplysninger av betydning. Kortet kan fjernes, så snart utlendingen har forlatt politidistriktet og meldt seg for en annen politimester eller vanlig melding om ham er sendt Sentralpasskontoret ved utfylling av det vanlige «fremmedregisterkort», jfr. tidligere rundskrivelse (nr. 6 av 20 desember 1927, s. 2).

Hotellskjemaene (skjema C) og meldingene fra private som har utlendinger i natteherberge, beholdes inntil videre i eget kartotek (jfr. rundskrivelse nr. 6 side 1) til supplement av det nye skjema E.

Politimesteren kan, hvis det antas hensiktsmessig, gi en alminnelig ordre om fremmøte for alle eller visse kategorier av utlendinger med skjerpet meldeplikt.

Melding ved innreise.

Denne melding sendes av passkontrollen direkte til Sentralpasskontoret når den reisende enten pr. båt, fly, jernbane eller motorvogn skal til Oslo eller via Oslo uten natteopphold underveis. Skal den reisende derimot stanse — overnatte — innen et politidistrikt forinnen han drar videre til Oslo, sendes skjema E i utfylt stand til politimesteren i førstnevnte distrikt. Han noterer de nødvendige data — eventuelt ved å føre opplysningene over på nytt skjema E — og sender straks originalskjemaet videre til Sentralpasskontoret.

Skjema E.

Dette skjema er først og fremst innført for å ordne meldeplikten ved innreisen til landet og sendes Sentralpasskontoret for der å settes i et nytt register for alle innreiste utlendinger utenom danske, finske, islandske og svenske statsborgere. Registret står til disposisjon for politiet i hele riket og vil gi skriftlig, telegrafisk eller telefonisk beskjed. Det er derfor om å gjøre at skjemaet påses ordentlig utfylt av alle som har plikt til det. For å forenkle utreisekontrollen skal det også benyttes av de samme utlendinger ved utreise fra Norge og må derfor påses utfylt på samme måte som ved innreisen.

For ikke unødig å vidtløftiggjøre de nye bestemmelser vil skjema E også bli anvendt ved meldingen til oppholdsstedets politi innen 24 timer. Denne melding tjener sammen med skjema C også til kontroll med overholdelse av meldeplikten ved innreise. Skjema E fås som før nevnt ved henvendelse til Sentralpasskontoret.

6 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Mikkel Syversen og Birgit Olsdatter Sønderaals legat til trengjande i Hol», skipa ved testament av 1 desember 1903.

6 sept. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om brigde i dei avgrensande føresegnene for motorvognkøyring mellom Tyin hotel og Øvre Årdal (Veesletta).

7 sept. **Provisorisk anordning** **) om straff for overtredelse av forskriftene om sjøfarten i norsk territorialfarvann.

Den som overtrer forskrifter som er gitt av Kongen eller den han bemyndiger, om sjøfarten i norsk territorialfarvann, straffes med bøter.

Denne anordning trer i kraft straks.

7 sept. **Provisorisk anordning** **) om forandring av § 1 i provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer.

Bestemmelsen i § 1 i provisorisk anordning av 26 august 1939 om at varepartier av enhver art hvis verdi ikke overstiger 50 kroner, skal være unntatt fra det alminnelige utførselsforbud, oppheves.

7 sept. **Kongelig resolusjon** **).

Lov nr. 1 av 17 mars 1939 om enkelte bestemmelser om fremmede statsskip m. v. settes i kraft fra 25 oktober 1939.

7 sept. **Kongelig resolusjon** ***).

I. I medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 1 bestemmes:

Den ved kongelig resolusjon av 1 september d. å. iverksatte rasjonering av bl. a. kull, koks og sinders, bensin og smøreoljer utvides til å omfatte også:

1) råolje, solarolje, dieselolje, fyringsolje, petroleum og andre brenseloljer samt tilsetninger til disse (f. eks. antibankemidler) og smørefett.
2) kraftfôr, alle slags, derunder mais og mølleavfallsprodukter,

---

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste deild nr. 34.
**) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
***) Kunngj. 20 og 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35 og 36.

3) ..... vegetabilske ..... fettsorter samt oljer egnet til spisebruk ..... 7 sept.

II. Denne bestemmelse settes i kraft fra den tid Handelsdepartementet fastsetter.

Kongelig resolusjon *). 7 sept.

I medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer § 1 bestemmes:

I. Det er forbudt å omsette fiskeredskaper samt materialer til forarbeidelse av samme.

II. Handelsdepartementet eller den som det overdras til bemyndiges til å fastsette de bestemmelser, eventuelt regler for rasjonering, som måtte vise seg nødvendige samt til å dispensere fra forbudet.

III. Handelsdepartementet eller den det overdras til bemyndiges til å innhente oppgaver over beholdninger av fiskeredskaper og materialer til forarbeidelse av slike, tilsvarende oppgaver over innkjøp og produksjon samt over redskapsfabrikkenes produksjonsevne.

IV. Denne resolusjon trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

Kongelig resolusjon. 7 sept.

Handelsdepartementet bemyndiges til for reiser som foretas i hensikt å søke avsatt klippfisk og tørrfisk å godkjenne en rimelig beregnet dietgodtgjørelse og skal for så vidt ikke være bundet av de satser som er fastsatt for offentlige tjenestemenn i Handelsdepartementets rundskrivelse av 8 april 1933.

Kongelig resolusjon **). 7 sept.

I henhold til landskattelovens § 28, byskattelovens § 23, utferdiges nye bestemmelser angående skattefrihet for fremmede makters diplomatiske og konsulære tjenestemenn til avløsning av de bestemmelser som ble utferdiget ved kongelig resolusjon av 17 januar 1913.

De nye bestemmelser lyder så:

I. Formues- og inntektsskatt til stat og kommune kan ikke pålegges:

1. Fremmede makters sendemenn, chargés d'affaires (faste og midlertidige), legasjonsråder, legasjonssekretærer,

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

7 sept. attachéer og legasjonsprester samt disses hustruer og barn, som tilhører deres husstand.

2. Utsendte konsuler og konsulære tjenestemenn samt disses hustruer og barn, som tilhører deres husstand.
3. Valte konsuler, for så vidt angår den inntekt de oppebærer i denne egenskap.
4. Underordnede kontorfunksjonærer ansatt ved de fremmede makters legasjoner eller ved de konsulater som forestås av utsendte konsulære tjenestemenn, for så vidt angår den inntekt de oppebærer i denne egenskap. Fritakelsen gjelder dog ikke for funksjonærer som er norske statsborgere.
5. Tjenere ansatt hos de under punkt 1 nevnte diplomatiske tjenestemenn. Fritakelsen gjelder dog ikke for tjenere som er norske statsborgere.

II. Den under I omhandlede fritakelse for formues- og inntektsskatt omfatter ikke formue som er knyttet til og inntekt som oppebæres av sånne kilder, som nevnes i landskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav c og som er vedkommende skattepliktiges diplomatiske eller konsulære stilling uvedkommende.

7 sept. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av lov nr. 3 av 18 august 1914 § 1 (jfr. lov av 7 desember 1923 § 31) er sivil luftfart over samt landing med sivilt luftfartøy på norsk land- og sjøområde inntil videre forbudt med mindre det gis spesiell tillatelse av Forsvarsdepartementet.

2. Når Forsvarsdepartementet gir sånn tillatelse fastsetter departementet samtidig betingelsene herfor.

7 sept. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i provisorisk anordning av 7 september 1939 gis bestemmelser om sjøfarten innen norsk territorialfarvann, sålydende:

§ 1. Disse bestemmelser gjelder innen norsk territorialfarvann ethvert fartøy, uansett størrelse og framdrivingsmiddel, med unntak av fartøy som tilhører norsk eller fremmed stats krigsmakt. Bestemmelsene i § 7 gjelder dog heller ikke andre fartøyer som tilhører den norske stat.

§ 2.

1. Dekket fartøy skal hele døgnet ha nasjonalflagget heist, når det er under gang (seilas).

*) Kunngj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

2. Ligger det oppankret eller fortøyd, skal flagget heises når norsk krigsskip eller bevoktningsfartøy kommer i sikte eller inn på ankerplassen eller havnen. Flagget kan hales ned, når skipet har passert eller har ankret eller fortøyd. Innen området av de krigshavner som er nevnt i § 8, punkt 4, skal flagg alltid føres når fartøyet har besetning ansatt om bord (ikke ligger opplagt). 7 sept.
3. Unntatt fra bestemmelsene i punkt 1 og 2 er norske fiskeskøyter og mindre fiskefartøyer, som er merket overensstemmende med lov om registrering og merking av fiskefartøyer m. v. av 5 desember 1917.
4. Det er forbudt å føre annet flagg enn det fartøyet har rett til å føre.

Likeledes er det forbudt å ha malt eller anbrakt på fartøyet et annet lands nasjonale merker eller farger.

Det er forbudt utenlandske fartøyer å ha malt eller anbrakt på fartøyet norske rederimerker.

§ 3.

1. Fartøy som blir praiet av norsk krigsskip eller bevoktningsfartøy, eller fra festning eller post i land, skal straks stoppe eller legge bi og om nødvendig ankre opp. Når farvannet og omstendighetene for øvrig tillater det, bør fartøyet gire ut av kurs for å vise tydelig at det har oppfattet praiingen og vil lystre den. Reisen må ikke fortsettes før den som har praiet gir tillatelse. Den befalende på fartøyet skal svare på signaler og spørsmål fra den som praier.
2. For praiing blir brukt internasjonale signal W Z (Stopp farten øyeblikkelig) gitt med signalflagg, signallampe, lyskaster, dampfløyte eller sirene.

   Om nødvendig blir signalet ledsaget av ett eller flere praiingsskudd (løse skudd eller skarpe skudd som blir rettet forenom eller på siden av det fartøy som blir praiet). Det kan også bli brukt langt støt i dampfløyte eller sirene.

§ 4. Befalet på norsk krigsskip eller bevoktningsfartøy og andre befalingsmenn av Sjøforsvaret har rett til å visitere fartøyet og dets last samt de personer som er om bord, og føreren av det visiterte fartøy skal villig hjelpe til for å lette visiteringen. På oppfordring skal han gi de opplysninger av interesse for de militære myndigheter som han kan. Han plikter å følge de anvisninger han får for den videre seilas og hvordan han for øvrig skal forholde seg.

Den som foretar visiteringen, skal gi fartøyets fører et

7 sept. skriftlig bevis eller gjøre anmerkning om visiteringen i fartøyets dagbok.

§ 5. Hvis det blir lagt miner i et farvann, og ferdsel gjennom farvannet ikke er forbudt, skal fartøy som passerer farvannet ha minelos om bord. Dog kan fartøy som har fått særskilt tillatelse til det på eget ansvar følge etter fartøy som tilhører krigsmakten eller losvesenet, eller etter annet fartøy som har minelos.

For øvrig skal fartøy som passerer minefarvann nøye rette seg etter de bestemmelser som blir gitt av vedkommende militære myndighet. Det skal søke forbindelse med bevoktningsfartøy eller losfartøy for nærmere anvisning.

§ 6.

1) Det er forbudt enhver som er om bord i fartøy å fotografere, ta skisser og foreta oppmåling, lodding og andre handlinger som kan nyttes til utspionering av landets forsvarsrådgjerder.
2) Fartøyets fører skal ta i forvaring og holde nedlåst fotografiapparater, måleinstrumenter, kikkerter og andre instrumenter som kan brukes til de formål som er nevnt under punkt 1.
3) Peilinger og loddskudd m. v. som er nødvendige av hensyn til fartøyets navigering kan tas uten hinder av bestemmelsen i punkt 1. Instrumenter som trengs til navigeringen er unntatt fra bestemmelsen i punkt 2.

§ 7. I norske havner, deri innbefattet de i § 8 punkt 4 nevnte krigshavner, er radiotelegrafering forbudt.

Innen norsk territorialfarvann for øvrig er det forbudt å sende radiomeddelelser uten i tilfelle av nød eller til korrespondanse med norsk kyst- eller landradiostasjon eller skipsstasjon som tilhører den norske marine.

Skipsfører skal for øvrig rette seg etter de særlige forskrifter som måtte bli gitt av telegrafverket eller militær myndighet for bruk av fartøyets radioanlegg.

§ 8. For de krigshavner som er beskrevet i denne paragraf punkt 4 gjelder følgende særlige bestemmelser:

1. Anløp av og forflytning i krigshavn under den mørke del av døgnet (mens fyr etter fyrlisten er bestemt tendt) er forbudt, unntatt for rutegående fartøy som på forhånd har innhentet tillatelse. Sånn tillatelse gis av den for hver krigshavn nevnte sjef.
2. Intet fartøy tillates å passere inn før uttrykkelig tillatelse er gitt fra bevoktningsfartøy. Fartøy som nærmer seg grensene for krigshavn skal selv søke forbindelse med bevoktningsfartøy.

3. I tillegg til bestemmelsene i foranstående punkt 1 og 2 vil vedkommende sjømilitære sjef gi de spesialbestemmelser for den enkelte krigshavn som forsvarshensyn og hensynet til handelsfartøyenes sikkerhet tilsier. 7 sept.

4. De foran nevnte særbestemmelser gjelder følgende krigshavner:

a) Oslofjord krigshavn som omfatter Oslofjorden innenfor en linje:

Tønsberg tønne ..... (N.br. 59° 3'5, O.lgd. 10° 18'8)
Færder fyr ..... (N.br. 59° 1'6, O.lgd. 10° 31'7)
Torbjørnskjær fyr... (N.br. 58° 59'7, O.lgd. 10° 47'2)
Vikertangen på Asmaløy ..... (N.br. 59° 1'8, O.lgd. 10° 57'0)
Askholm på Skjebergkilens østside (N.br. 59° 9'3, O.lgd. 11° 10'7)

unntatt:

Drammensfjorden nordenfor breddeparallellen N.br. 59° 37' over Svelvikstrømmen.

Indre Oslofjord nordenfor linjen: Nærsnestangens nordspiss (N.br. 59° 45'8, O.lgd. 10° 31'2) — Spro løkt (N.br. 59° 45'7, O.lgd. 10° 35'3).

Innløpene til Fredrikstad og innenfor liggende farvann nordenfor breddeparallellen N.br. 59° 10'3 fra Store Marnet over Alshus til fastlandet på østsiden av Glomma.

Tillatelse til forflytning innen dette område gis av sjefen for 1 Sjøforsvarsdistrikt, Horten.

b) Kristiansand krigshavn som omfatter Kristiansands havn med farvannet innenfor en linje:

Fredriksholm ..... (N.br. 58° 5'7, O.lgd. 7° 59'3)
Oksøy fyr ..... (N.br. 58° 4'2, O.lgd. 8° 3'5)
Grønningen fyr ..... (N.br. 58° 4'8, O.lgd. 8° 5'6)
Torsøy fyrlampe ..... (N.br. 58° 5'9, O.lgd. 8° 9'0)

Tillatelse til forflytning innen dette område gis av sjefen for Kristiansand Sjøforsvarsavsnitt, Kristiansand.

c) Bergen krigshavn som omfatter Bergens havn og innløpene til denne innenfor en linje:

Fonnes (Lygrefjordens østside) ..... (N.br. 60° 48'5, O.lgd. 4° 57'0)
Hellisøy fyr ..... (N.br. 60° 45'1, O.lgd. 4° 42'9)
Tekslen (Korsfjordens nordside) ..... (N.br. 60° 9'3, O.lgd. 5° 0'8)
Lysekloster kirke .... (N.br. 60° 13'5, O.lgd. 5° 24'2)

7 sept. Tillatelse til forflytning innen dette område gis av sjefen for 2 Sjøforsvarsdistrikt, Bergen.

d) Trondheimsfjord krigshavn som omfatter Trondheimsfjorden innenfor:

Smellingen ..... (N.br. 63° 37'9, O.lgd. 9° 30'9) — Grindviktangen (Rishaug) (N.br. 63° 36'0, O.lgd. 9° 32'4)

inntil linjen:

Rødberg løkt ..... (N.br. 63° 29'2, O.lgd. 9° 59'8) — Gjeitnes (N.br. 63° 26'6, O.lgd. 9° 59'2).

Tillatelse til forflytning innen dette område gis av sjefen for Trøndelag Sjøforsvarsavsnitt, Trondheim.

§ 9. Overtredelse av de påbud som er gitt i disse bestemmelser straffes etter den alminnelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339,2 og § 418,2 samt provisorisk anordning av i dag.

§ 10. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

7 sept. **Bestemmelse** *) om bensinrasjonering fra fredag 8 september 1939.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 1 september 1939 om iverksettelse av rasjonering av forbruket av visse varer).

Bensinrasjonering skal tre i kraft fra fredag 8 september 1939 kl. 18.

De bensinkort som blir å utstede fra og med 8 ds. overensstemmende med bestemmelsene i «Statens rasjoneringsutvalgs melding nr. 2», gjelder for ½ måned istedenfor én måned. Brukere av bensin som får seg tildelt bensinkort, har derfor rett til å bruke et kvantum bensin i den første måned lik det dobbelte av det kvantum som er fastsatt i rasjoneringsutvalgets melding nr. 2.

7 sept. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den tyske legasjon har den tyske regjering, i samsvar med artikkel 10 i Genèvekonvensjonen**) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig, gitt det Tyske Røde Kors (Deutsche Rote Kreuz) fullmakt til i krigstilfelle å yte hjelp til den tyske krigsmakts offisielle sanitetsvesen.

---

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.

Forbud *) mot omsetning av kraftfôr. 8 sept.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 7 september 1939 om utvidelse av rasjoneringsbestemmelsene).

Det er fra 8 september 1939 forbudt å omsette kraftfôr, alle slags, derunder mais og mølleavfallsprodukter.

Det er overdratt Statens kornforretning å dispensere fra forbudet.

Rundskrivelse *) fra Justisdepartementet til politimestrene. 8 sept.

Nordisk reisekort.

Justisdepartementet har i medhold av lov av 22 april 1927 om utlendingers adgang til riket, jfr. kongelig resolusjon av 26 september 1927, bestemt:

I.

I de tilleggsbestemmelser til Justisdepartementets forskrifter av 20 desember 1927 om utlendingers innreise i Norge, som er fastsatt av departementet 7 juni 1929, gjøres følgende endringer:

§ 3, 5 ledd skal lyde:

På kortets 3 side skal det være fotografi av kortets innehaver og hustru hvis hun følger med.

§ 4, 1 setning skal lyde:

Nordisk reisekort utferdiges for en tid av ett år, regnet fra utstedelsesdagen, og kan ikke forlenges (fornyes).

II.

I de tilleggsforskrifter til Justisdepartementets bestemmelser av 14 desember 1922 om utstedelse av norsk politipass, som er fastsatt av departementet 7 juni 1929, gjøres følgende endringer:

§ 3, 1 ledd skal lyde:

Nordisk reisekort utferdiges for en tid av ett år, regnet fra utstedelsesdagen, og kan ikke forlenges (fornyes).

§ 6 skal lyde:

Nordisk reisekort skal for norske statsborgere inneholde innehaverens fullstendige for- og etternavn, stilling eller titel, fødselsår og -dag, fødselssted samt bosted.

Innehaveren må ved personlig frammøte egenhendig skrive sitt navn på kortet. At så er skjedd, skal attesteres av den utstedende myndighet, som likeledes må påføre kortet

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

8 sept. datoen for utferdigelsen og forsyne det med sitt tjenestestempel.

Reisekortet forsynes med fotografi av innehaveren og hustru hvis hun følger med. Fotografiet festes øverst på 3 side, slik at det blir plass til passkontrollens stempler nedenfor. Omfatter kortet også ektefelle, kan fellesfotografi brukes. Intet fotografi må rekke lenger ned på siden enn 4,5 cm fra reisekortets overkant. Politikammerets eller lensmannens stempel påføres slik at det berører fotografiet samt annen og tredje side i reisekortet. Fotografiet må festes omhyggelig og den utstedende myndighet plikter å påse at fotografiet er et brukbart billede av kortets innehaver.

III.

Bestemmelsene under I og II trer i kraft for Finnland og Sverige 9, for Norge 11 og for Danmark 13 september 1939.

Norsk reisekort uten fotografi kan ikke brukes til reise ut fra Norge etter 14 september 1939.

Norsk reisekort (uten fotografi) som er brukt til reise ut fra Norge innen sistnevnte dag, gjelder til 14 oktober 1939, hvis dets egen gyldighetstid ikke er utløpet før. Har innehaveren av kortet oppholdstillatelse i annet land utover 14 oktober 1939, gjelder kortet for oppholdstiden, hvis dets egen gyldighetstid ikke er utløpet.

Tilsvarende bestemmelser gjelder for gyldigheten av reisekort fra de øvrige nordiske land. Postmyndighetene kan etter 9 (i Danmark 13) september 1939 ikke utstede reisekort.

IV.

En har funnet inntil videre forsøksvis å kunne benytte den nåværende blankett for norsk reisekort. Ordene «seks måneder» på side 4, 2 ledd må imidlertid ved utstedelsen rettes til «ett år». Bevidnelsen side 2 anses heretter også å omfatte attest om at fotografiet viser rett person.

8 sept. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om brigde i § 1 i vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Frosta herad, Nord-Trøndelag fylke.

9 sept. **Bestemmelser** **) vedrørende produksjon av margarin og salg av vegetabilske fettsorter.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 7 september 1939 om utvidelse av rasjoneringsbestemmelsene).

Fra onsdag 13 september 1939 skal margarinfabrikkenes produkter framstilles med en tilsetning av vegetabilsk fett

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste deild nr. 35.
**) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

og vegetabilske oljer, som ikke må overskride en grense som fastsettes av et av Handelsdepartementet nedsatt utvalg. Ved reguleringen av denne maksimale tilsetning tas hensyn til landets beholdninger til enhver tid av råstoff for margarinproduksjonen. 9 sept.

Salg og levering fra margarinfabrikkene av vegetabilsk fett og vegetabilske oljer egnet til spisebruk er forbudt fra 9 september 1939. Sånt salg og levering fra grossister og produsenter til andre enn margarinfabrikker er likeledes forbudt fra samme tidspunkt. Utvalget kan dispensere fra disse forbud.

Utvalget er bemyndiget til å innhente slike oppgaver som finnes nødvendig.

Overtredelse av de bestemmelser utvalget treffer er belagt med straff.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lars Gunderøds legat» til oppførelse eller innkjøp av et hjem for barn fra tuberkuløse hjem i Oslo, opprettet ved testament av 15 desember 1925. 9 sept.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Stjørdal herred, Nord-Trøndelag fylke. 9 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Drammen. 9 sept.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om avgrensingsføresegner for skyssing av personar for fortenest med motorvogn for Askøy herad, Hordaland fylke. 9 sept.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene vedkommende omsetningsavgiften. 11 sept.

I de ved kongelig resousjon av 14 juli d. å. utferdigede bestemmelser om beregning og oppkrevning av omsetningsavgift ble det med virkning fra 1 termin 1939—40 satt nye frister for innsendelse av oppgave på skjema A eller B over omsetningen til skatteinspektøren (§ 6) og for avgiftens betaling (§ 7). De nye frister hvorved oppgavens innsendelse og avgiftens betaling skilles i tid går inn som ledd i en nyordning for avgiftens innfordring og regnskapshold. Hensikten med å skille oppgavens innsendelse og avgiftens betaling i tid er å sette skatteinspektøren i stand til å oppgi skatte-

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste deild nr. 35.

11 sept. fogden avgiften etter selgerens egen oppgave på skjema A/B til innfordring før forfall slik at inndrivelse kan settes i verk så snart forfall med løpedager er oversittet. Ved at avgiften oppgis skattefogden på forhånd muliggjøres også at innfordringen helt ut kan baseres på vanlig regnskapshold som grunnlag både for skattefogdens kontroll med lensmannen og skatteoppkreveren og for fullstendig revisjon.

En skal nedenfor gjøre nærmere rede for ordningens gjennomførelse.

Fra og med 1 termin 1939—40 plikter selgeren å sende oppgave på skjema A eller B i 2 eksemplarer. Skjema A/B er av denne grunn gjort firesidig og perforert i ryggen. Side 1 og 3 med rubrikk for avgiftsbeløpet svarer nøyaktig til hinannen og skal fylles ut likelydende av selgeren. Hvis selgeren ved en feil sender oppgave på skjema A/B til innfordringsmyndighetene i stedet for til skatteinspektøren skal oppgaven straks videresendes til skatteinspektøren.

Etter hvert som oppgavene kommer inn til skatteinspektøren, gjennomgår han dem og ordner dem etter distrikt og løpenummer. Det kontrolleres herunder at teksten på side 1 og 3 er likelydende. Det ene eksemplar av oppgaven beholder skatteinspektøren selv. Det annet sender han skattefogden ordnet etter distrikt og løpenummer med inntektsordre for oppgavenes samlede beløp særskilt for hvert distrikt. Skjema for inntektsordre vil bli distribuert (skejma nr. 31).

Hvis oppgave på skjema A/B uteblir eller av skatteinspektøren settes ut av betraktning fordi den kommer for sent fram eller lider av formelle feil, foretar skatteinspektøren skjønnsmessig fastsettelse av avgiftsgrunnlaget etter § 11 post 1 med tillegg som omhandlet i § 11, sjuende ledd, snarest mulig etter oppgavefristens utløp. Skjemaene for skjønnsmessig fastsettelse på grunn av forsømt oppgaveplikt (skjema nr. 46) sendes skattefogden i ett eksemplar så vidt mulig samlet for det enkelte distrikt og ordnet etter løpenummer med inntektsordre for skjemaenes samlede beløp særskilt for hvert distrikt på samme måte som for oppgavene på skjema A/B.

Ved oversendelse av inntektsordre bilagt flere avgiftsskjemaer stempler skatteinspektøren inntektsordrens dato på de enkelte skjemaer såfremt skattefogden finner det ønskelig. Inntektsordren sendes i ett eksemplar til skattefogden i byer med direkte innfordring og i to eksemplarer til landskattefogdene. Av disse forsynes det ene (originalen) med skatteinspektørens personlige underskrift.

Når skattefogden mottar inntektsordren med skjemaene

(oppgaveskjema A/B og skjema nr. 46 for fastsettelse på grunn av forsømt oppgaveplikt) kontrollerer han at inntektsordrens beløp stemmer med avgiftsbeløpene etter skjemaene. Ved uoverensstemmelse skal skatteinsepktøren straks underrettes. Stemmer beløpene, fører han inntektsordrenes beløp til inntekt i regnskapet for omsetningsavgiften. Avgiften etter de enkelte skjemaer fører han inn i sin avgiftsliste for vedkommende distrikt under rubrikken utligning/tilgang for vedkommende selger og termin. For Oslo, Bergen og Drammen er truffet den ordning at avgiftene ikke skal føres inn i avgiftsliste, men på kort. 11 sept.

Skjema for avgiftsliste (tidligere manntallsliste) vil skattefogden få seg tilstillet fra skatteinspektøren i betimelig tid før 1 termin 1939—40. Landsskattefogdene får listen i to eksemplarer hvorav det ene straks videresendes vedkommende lensmann/skatteoppkrever. Avgiftslisten er for hvert distrikt av skatteinspektøren påført namn og løpenummer for de selgere som står i manntallet over de avgiftspliktige ved budsjetårets begynnelse med åpne rubrikker for selgere som måtte tilkomme i årets løp. Skattefogden vil ikke få melding fra skatteinspektøren om endringer i manntallet i årets løp. Namn og løpenummer for selgere som kommer til må skattefogden derfor på grunnlag av de mottatte avgiftsskjemaer selv føre på listen.

Når avgiftene etter de mottatte skjemaer er ført inn i avgiftslisten skal landsskattefogdene oversende det ene eksemplar av inntektsordren (duplikatet) bilagt skjemaene til vedkommende lensmann/skatteoppkrever. Det annet eksemplar av inntektsordren (originalen) beholder han selv.

En antar at det vil være mest hensiktsmessig at skattefogden i avgiftslisten (manntallslisten) bare fører de selgere som driver regelmessig salgsvirksomhet og som derfor normalt betaler avgift hver termin. Samlet oversikt over de såkalte engangsbetalere, d. e. personer som plikter å erlegge avgift av et enkeltstående salg eller bytte av driftsmidler og automobil, kan skattefogden skaffe seg ved å føre egen liste over denne gruppe av de avgiftspliktige. Til lettelse for skattefogden skal skatteinspektøren ved oversendelse av fastsettelsesskjema med inntektsordre vedkommende engangsbetalere på skjemaets forside påtegne ordet: «Engangsbetaler». Engangsbetalerne vil også bli kjennetegnet ved en høyere nummerrekke enn ditriktets regulære avgiftspliktige selgere. Også avgiftsskjemaer vedkommende engangsavgift skal skatteinspektøren sende over til skatefogden så vidt mulig samlet for hvert distrikt og med inntektsordre for det samlede beløp særskilt for hvert distrikt. Fra 1 juli iår er avgiftsplikten

11 sept. for salg og bytte av automobil utvidet til å gjelde automobil brukt privat. Dette vil medføre en stigning i antallet engangsbetalere.

Fra og med 1 termin 1939—40 skal avgiften hva enten det gjelder avgift etter selgerens egen oppgave på skjema A/B eller avgift etter fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda i samtlige distrikter tas opp i skattefogdens mellomregnskap med lensmannen/skatteoppkreveren. Ved oversendelse av intektsordren til lensmannen skal skattefogden derfor debitere ham for inntektsordrens beløp på mellomregnskapskonto.

Når lensmannen/skatteoppkreveren mottar inntektsordren kontrollerer han at dens beløp stemmer med skjemaene, bokfører beløpet og fører avgiftene på samme måte som skattefogden inn i sitt eksemplar av avgiftslisten.

På tilsvarende måte som foran nemnt for oppgavene på skjema A/B og for skatteinspektørens fastsettelser etter skjema nr. 46 for forsømt oppgaveplikt forholdes for senere tilgang ved fastsettelser (forhøyelser) av skatteinspektøren eller klagenemnda etter bokettersyn m. v. I disse tilfelle sendes skjemaet med påtegnet inntektsordre (i to eksemplarer til landsskattefogdene og i ett eksemplar til skattefogden i byer med direkte innfordring). Avgiftsbeløpene føres inn i skattefogdens og lensmannens avgiftslister under rubrikken utligning/tilgang og posteres i mellomregnskapet.

Som nemnt i rundskrivelse nr. 8 er det gitt skatteinspektøren adgang til ved samtidig fastsettelse for flere terminer å foreta samlet utligning på en enkelt termin med tillegg av renter til vanlig forfall for vedkommende termin (§ 13). I henhold til slik utligning får skattefogden samtlige afgifter med renter som nemt oppgitt i et samlet beløp som han i enhver henseende behandler som vanlig tilleggsavgift for den termin skatteinspektøren har utlignet på. Beløpet føres således inn i avgiftslisten under rubrikken utligning/tilgang for vedkommende termin og renten regnes etter § 17 fra denne termins vanlige forfall av beløpet i sin helhet.

Avgiften etter skjema A/B settes under inndrivelse så snart forfall etter § 7 med løpedager er oversittet og avgift etter fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda (skjema 46, 66 m. fl.) så snart 8 dager er forløpet etterat selgeren har mottatt melding om fastsettelsen (§ 17). Hvis fastsettelse på grunn av forsømt oppgaveplikt (skjema 46) er foretatt umiddelbart etter oppgavefristens utløp slik at betalingsfristen etter § 17 løper ut før den vanlige betalingsfrist etter § 7, settes inndrivelse ikke i verk før forfall etter § 7 med løpedager er oversittet. Som nemnt i rundskrivelse nr. 8

skal avgift etter fastsettelse av skatteinspektøren inndrives 11 sept.
når betalingsfristen etter § 17 er utløpt uansett om fastsettelsen er eller vil bli påklaget.

Gjennomføringen av den nye ordning er i vesentlig grad avhengig av at lensmannen mottar inntektsordren med skjemaene fra skattefogden i betimelig tid til at han kan foreta de nødvendige posteringer i regnskapet og sitt eksemplar av avgiftslisten før forfall, d. e. innen den 15 dag i den annen måned etter terminens utløp for avgift etter selgerens egen oppgave på skjema A/B (§ 7) eller innen den 8 dag etterat melding om fastsettelsen er kommet fram til selgeren for avgift etter fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda. Det er derfor av aller største betydning at skatteinspektørens oversendelse av inntektsordre med skjemaene til skattefogden og skattefogdens innføring av avgiftene i sitt eksemplar av avgiftslisten og videreforsendelse av inntektsordren med skjemaene til lensmannen i alle tilfelle skjer i løpet av kortest mulig tid.

Med hjemmel av § 7 tredje punktum har departementet bestemt at skjema C fortsatt skal følge med ved avgiftens betaling. Skjema C skal nyttes ved alle innbetalinger uansett om betalingen gjelder avgift etter oppgaveskjema A/B eller etter skjema for fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda. Det er innrettet eget skjema C for selgere i Oslo. Skjemaet er vedheftet kvitteringsblankett (side 3). Side 1 og 3 svarer nøyaktig til hinannen og skal fylles ut likelydende av selgeren. Et eksemplar av skjemaet legges ved. En innskjerper nødvendigheten av at oppebørselsbetjenten ved mottagelsen av skjema C kontrollerer at teksten er riktig (løpenummer, distrikt, namn, termin, avgiftsbeløpets størrelse). Ved avdragsbetaling skal skjemaet påtegnes det beløp som betales, slik at skjemaet ved oversendelse til skattefogden er påført både det avgiftsbeløp som er utlignet for vedkommende termin og det innbetalte avdragsbeløp.

Alle innbetalinger skal avskrives i avgiftslisten under rubrikken: betaling/avgang med beløp og dato for innbetalingen.

Avgiften medtas på vanlig måte i lensmannens månedsoppgjør med skattefogden. Månedsoppgjøret vedlegges de mottatte skjemaer C ordnet etter løpenummer og skattefogden avskriver innbetalingene i sitt eksemplar av avgiftslisten på grunnlag av de mottatte skjemaer C. De månedlige oppgaver over innbetalinger som lensmannen etter den tidligere ordning gjennom skattefogden sendte skatteinspektøren til kontroll av restansene etter skjema A/B, jfr. rundskrivelse av 23 oktober 1936, bortfaller etter den nye ordning, likeledes

11 sept. skatteinspektørens kontroll som nemnt. Med hensyn til innsendelse av månedlige innbetalingsoppgaver i overgangstiden vises til bemerkninger under neste avsnitt.

Under rubrikken betaling/avgang i avgiftslisten føres også inn avgang etter utgiftsordre fra skatteinspektøren og Finansdepartementet med utgiftsordrens beløp og dato.

Etter den nye ordning skal således avgift etter selgerens egen oppgave (på skjema A/B) og avgift etter fastsettelser av skatteinspektøren eller klagenemnda i innfordringsmessig og regnskapsmessig henseende helt ut behandles på samme måte. Avgiftslisten vil ført på den måte som er beskrevet gi full oversikt over den enkelte selgers restanser til enhver tid.

Regnskapsordningen gjennomføres for øvrig slik som tidligere bestemt, jfr. rundskrivelse nr. 3 av 14 september 1935. Regnskapsekstrakt med spesifisert restansefortegnelse blir således å avgi halvårsvis. Ved oversendelse til Riksrevisjonen bilegges regnskapet samtlige originale inntekts- og utgiftsordrer, skjema C, restansefortegnelse og oppgave over innbetalte morarenter. Riksrevisjonen tilstilles videre gjenpart av samtlige inntekts- og utgiftsordrer direkte fra skatteinspektøren og Finansdepartementet. Skatteinspektøren sender også gjenpart av skjemaer for fastsettelse etter § 13 til kontroll av hans renteberegning etter denne paragraf.

Den nye ordning skal som nemnt gjennomføres fra og med 1 termin 1939—40, d. e. månedene juli/august iår. Etter den nye betalingsfrist forfaller denne termin først 15 oktober iår, mens forfall for terminen juli/august etter den tidligere ordning var 20 september. En må regne med at en del avgiftspliktige i overgangstiden tilbyr betaling ved forfall etter den tidligere ordning. Oppebørselsbetjenten skal i slike tilfelle ta mot betalingen og kassaføre beløpet på vanlig måte. Ved mottagelsen gis skjema C påtegning om at inntektsbilag ikke foreligger. Når inntektsbilaget innløper avskrives beløpet i avgiftslisten.

Med hensyn til restanser for tiden til og med 6 termin 1938—39 forholdes på følgende måte:

Til og med september måned iår sender lensmannen/skatteoppkreveren månedlig oppgave som omhandlet i rundskrivelse av 23 oktober 1936 over innbetalinger av avgift for terminer til og med 6 termin 1938—39. Disse oppgaver sendes på vanlig måte skatteinspektøren som på grunnlag herav utarbeider oppgave over restanser etter innsendt oppgave på skjema A/B pr. 1 oktober iår. Oppgaver på skjema A/B for terminer til og med 6 termin 1938—39 som måtte komme inn til skatteinspektøren etter 1 oktober iår, behandles av skatteinspektøren helt ut som oppgave for terminer fra og

med 1 termin 1939—40, d. e. skjemaene sendes skattefogden så vidt mulig samlet for det enkelte distrikt med inntektsordre for det samlede beløp særskilt for hvert distrikt. Til bruk for skattefogden sender lensmannen/skatteoppkreveren månedlig oppgave over innbetalinger på restanser pr. 30 juni iår også for tiden etter september måned iår, men disse oppgaver blir ikke å videresende til skatteinspektøren. 11 sept.

I enkelte distrikter står skatteinspektøren flere terminer (opp til 5—6 terminer) tilbake med hensyn til skjønnsfastsettelse for forsømmelighet av oppgaveplikten. En innskjerper nødvendigheten av å opparbeide disse restanser så hurtig som mulig.

Departementet bestemmer at avgiftsbeløpet ved beregning av renter avrundes nedad til det nærmeste beløp som er delelig med 10.

Fra og med budsjettåret 1939—40 skal distriktsvis oppgave over innbetalt avgift i budsjettårets løp pr. 1 september gjennom skatteinspektøren sendes direktøren for skattevesenet og Finansdepartementet (Den administrative avdeling).

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om løyve til å felle rådyr i Kråkerøy herred, Østfold fylke. 11 sept.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Meløy herred, Nordland fylke. 12 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om feiing i Sortland brannkommune, Nordland fylke. 12 sept.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om jakttiden for elg i 1939 i Øyer statsalmenning, Opland fylke. 13 sept.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om avgrensingsføresegner for skyssing av personar for fortenest med motorvogn i Ullensvang herad, Hordaland fylke. 13 sept.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om at bygningslova frå 22 februar 1924 og brannlova frå 15 august 1908 skal gjelda i Aure i Sykkylven herad, Møre og Romsdal fylke. 13 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og bygningsvedtekter for Sokndal bygningsdistrikt, Rogaland fylke. 14 sept.

---

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste deild nr. 35.

14 sept. **Bestemmelse** *) vedrørende brenselsrasjonering.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 1 september 1939, jfr. lov av 14 mai 1917 nr. 5 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer.)

Det midlertidige forbud av 5 september 1939 mot salg og utlevering av kull, koks, sinders og annet importert fast brensel avløses av en overgangsordning som Statens kullråd er bemyndiget til å fastsette. Melding om ordningen for hvert enkelt distrikt vil bli sendt ut gjennom Kullrådet eller den det bemyndiger.

14 sept. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at det kan brukes gift til fangst av jerv og ulv i Ytre Rendal, Øvre Rendal og Engerdal herreder, Hedmark fylke.

15 sept. **Stortingsvedtak** **) om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten.

1. Stortinget samtykker i at staten overtar krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten uten erleggelse av premie, i den utstrekning som Kongen bestemmer.
2. Kongen eller den han bemyndiger treffer nærmere bestemmelser til gjennomføring av ordningen.

15 sept. **Kongelig resolusjon** ***).

Markedene i Bosekop i Alta, Finnmark fylke, som ifølge høyeste resolusjon av 27 juli 1869 holdes den første onsdag og de to følgende dager hvert år henholdsvis i mars og desember måned, skal for fremtiden holdes den første torsdag og de to følgende dager i mars og desember.

15 sept. **Kongelig resolusjon** ***).

Lov nr. 4 av 17 juli 1937 om oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr trer i kraft straks.

15 sept. **Bestemmelse** *) om opptelling av beholdningene av brensel- og smøreoljer m. v.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av kongelige resolusjoner av 1 og 7 september d. å., jfr. lov av 14 mai 1917 nr. 5 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer.)

Importører av råolje, bensin, white spirit, petroleum, solarolje, dieselolje, fyrings-

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
**) Se St.prp. nr. 3 (Ov. st. 1939). Innst. S. V. (Ov. st. 1939). St.tid. (Ov. st. 1939) s. 41—42.
***) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

olje og andre brenseloljer, smøreolje og smørefett samt tilsetningsstoffer til disse skal innen 20 september førstkommende innsende oppgaver over beholdninger av disse stoffer pr. 15 september d. å. Bedrifter som importerer for eget bruk er også oppgavepliktige. Inntil videre skal slike oppgaver innsendes 2 ganger pr. måned og skal gjelde beholdningene pr. 1 og 15 i hver måned. Oppgavene må være postlagt senest 3 dager etter nevnte datoer. 15 sept.

Importørene skal videre til samme tidspunkter oppgi de mengder som er bestilt fra utlandet og hvilken dato disse partier ventes til landet. Importørene pålegges ikke å selge større kvanta av disse varer til handlende og forbrukere enn det som må anses å svare til det strengt nødvendige behov — for bensins vedkommende overensstemmende med gjeldende rasjoneringsforskrifter. Importørene skal føre oppgaver over salg av ovennevnte varer.

Oppgaver over salget kan forlanges fremlagt.

Anvendelse — helt eller delvis — av solarolje, petroleum eller white spirit til drift av motorkjøretøyer som er innregistrert som bensindrevne er forbudt.

Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Olava og Sivert Sandsgårds legat» til verdige trengende syke i Kopervik. 15 sept.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lars Melkevigs og hustrus legat» for verdige trengende i Kopervik. 15 sept.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hurum herred, Buskerud fylke. 15 sept.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om løyve til å felle rådyr i Råde herred, Østfold fylke. 16 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 63 for Trondheim. 16 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Trondheim. 16 sept.

Skrivelse fra Justisdepartementet, Fengselsstyret. 18 sept.

Justisdepartementet har 30 juni 1939 fastsatt nytt reglement for forvaringsfanger, og reglemen-

*) Kunngj. 20 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

18 sept. tet trådte i kraft straks. Reglementet inneholder bl. a. nærmere forskrifter om fangenes behandling i anstalten, om klasseinndeling, plikter og fordeler som kan tilstås dem.

Følgende bestemmelser, som trer istedenfor tilsvarende forskrifter i det tidligere reglement av 23 desember 1930, bes kunngjort for påtalemyndighetens tjenestemenn:

§ 14. *Meldinger.* Senest 1 år etterat forvaringen er påbegynt, skal direktøren for hver forvaringsfange sende melding til Fengselsstyret med opplysning om fangens forhold m. v. og med uttalelse fra funksjonærrådet og direktøren om hvorvidt det er grunn til å løslate vedkommende på prøve, i tilfelle med forslag om de vilkår som bør settes for løslatelsen. Aktene må følge med. Likeså erklæring fra anstaltens lege, eller om direktøren finner grunn til det, erklæring fra annen sakkyndig lege. Sånn melding skal senere gis med høyst 1 års mellomrom.

§ 15. *Forlengelse av lengstetiden.* Senest 4 måneder før utløpet av den fastsatte lengstetid skal direktøren sende sakens akter til Fengselsstyret med erklæring fra legen og funksjonærrådet og sin egen uttalelse om det er grunn til å anta at domfelte vil begå noen ny forbrytelse av den art som er nevnt i straffelovens § 39 a. 1, og om forvaringen derfor bør søkes forlenget.

§ 16. *Løslatelse på prøve.* En forvaringsfange kan løslates på prøve i samsvar med straffelovens § 39 a. 4 etter beslutning av Justisdepartementet. Som vilkår for løslatelsen kan fastsettes:

a. anvisning av eller forbud mot et bestemt oppholdssted,
b. plikt til å melde seg til visse tider for politiet, verneforeninger eller andre tilsynsførende,
c. forbud mot nytelse av alkoholholdige varer,
d. betaling av en etter fangens evne avpasset erstatning eller oppreisning til den eller de fornærmede i straffesaken.

Er løslatelse på prøve besluttet, påligger det direktøren å sette løslatelsen i verk på de vilkår som måtte være fastsatt av departementet og for øvrig i samsvar med det gjeldende reglement.

§ 17. *Forhold i prøvetiden.* En forvaringsfange som er løslatt på prøve, skal nøye overholde de vilkår, som er satt for ham ved løslatelsen.

Bryter han noen av vilkårene, skal den tilsynsførende, hvor sånn er oppnevnt, straks sende melding til politiet på det sted hvor den løslatte oppholder seg.

Er tilsynsførende ikke oppnevnt, påligger det politiet å ha den løslatte under oppsikt og straks skride inn i sam-

svar med nedenstående regler, når den løslatte har brutt vilkårene. Politiet skal straks oppta forklaring av den løslatte og den tilsynsførende og for øvrig skaffe til veie mest mulig utførlige opplysninger om den løslattes forhold i prøvetiden. 18 sept.

Hvis den prøveløslatte ikke blir satt under tiltale (§ 18), blir sakens dokumenter uten opphold å sende Justisdepartementet (Fengselsstyret) med politiets uttalelse om hvorvidt han bør gjeninnsettes i forvaring. Avgjørelsen treffes av Justisdepartementet.

Inntil spørsmålet herom er avgjort og gjeninnsettelse i tilfelle kan settes i verk, kan politiet la den løslatte pågripe og etter forhørsrettens nærmere bestemmelse holde ham i varetektsfengsel, hvis det finnes nødvendig for å hindre unnvikelse eller av hensyn til den offentlige sikkerhet. Saken skal deretter ekspederes til departementet uten opphold.

§ 18. *Ny retttsforfølgning.* Kommer den løslatte i prøvetiden under forfølgning for noen straffbar handling, skal melding sendes Justisdepartementet (Fengselsstyret) så snart saken er avsluttet ved endelig dom, vedtakelse av forelegg eller innstilling av forfølgningen. Rettsaktene sendes med. Er den løslatte ikke fengslet i anledning av den nye strafforfølgning, finner § 17 siste ledd tilsvarende anvendelse.

§ 19. *Prøvetidens utløp.* Hvis den løslatte i 5 år fra prøveløslatelsen ikke har forøvet noen forsettlig forbrytelse, blir løslatelsen endelig, såfremt han har oppfylt de vilkår som måtte være satt.

§ 20. *Gjeninnsettelse i forvaring.* Når en forvaringsfange som er løslatt på prøve, besluttes gjeninnsatt i forvaring, regnes resttiden fra Justisdepartementets beslutning om gjeninnsettelse eller, hvis straff først skal sones, fra dennes slutt.

Er den løslatte ved ny dom besluttet undergitt forvaring, blir resttiden å legge til den lengstetid som er fastsatt ved den nye dom.

§ 22. *Sikring etter straffelovens § 39.* Hvis en forvaringsfange viser seg å ha mangelfullt utviklede eller svekkede sjelsevner og direktøren finner grunn til å foreslå anvendt sikringsmidler etter straffelovens § 39 istedenfor forvaring, blir saken med de nødvendige opplysninger om fangens forhold m. v. å forelegge for Justisdepartementet til avgjørelse i samsvar med straffelovens § 39 a. 2. Aktene må følge med, likeså erklæring fra direktøren og funksjonærrådet samt fra anstaltens lege (eller annen sakkyndig lege).

§ 23. *Straffelovens § 65.* Personer som er dømt etter straffeloven av 22 mai 1902 § 65, behandles etter de forskrif-

18 sept. ter som gjelder for forvaringsfanger etter straffelovens § 39 a, således at den i dommen fastsatte maksimumstid for fengselsoppholdet betraktes som lengstetid etter sistnevnte paragraf.

§ 24. Justisdepartementet bestemmer i hvilken utstrekning dette reglement skal gjøres gjeldende for forvaringsfanger som måtte være anbrakt i andre anstalter enn Akershus landsfengsel.

18 sept. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om jakttiden for elg i herredene Ringsaker, Nes, Furnes og Vang, Hedmark fylke.

19 sept. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering 28 august 1939 underrettet ham om at den internasjonale opiumsoverenskomst**), Genève 19 februar 1925, fra 1 april 1937 er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som del av India.

19 sept. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering 28 august 1939 underrettet ham om at internasjonal overenskomst***) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931, fra 1 april 1937 er gjort gjeldende for Burma som britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som del av India.

20 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om betalingsregulativ for oppmåling i henhold til bygningslovens § 57 for Nesodden herred, Akershus fylke.

20 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av Vestre Glemmen brann- og bygningskommune i Glemmen herred, Østfold fylke.

21 sept. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet.

I medhold av ildsfarlighetsloven (lov av 3 mai 1871 med tilleggslover, senest av 11 juni 1915) § 16,3 bestemmer departementet at det inntil videre og som en midlertidig foranstaltning tillates å transportere og oppbevare bensin i fat av annen form enn den, som er nevnt i ildsfarlighetslovens § 16, 2 og som ikke er forsynt med de i det

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 135.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.

samme lovsted nevnte rullebånd og den sammesteds nevnte eksplosjonssikring, forutsatt 21 sept.

at fatet ikke rommer mer enn 200 liter,

at fatet er minst like så solid utført som de vanlige petroleumsfat og solaroljefat,

at spunnsskruen blir festet med pakning således at fatet blir helt tett tillukket og

at fatets endeflater er rødmalt og tydelig merket med sorte bokstaver: Bensin. Ildsfarlig. (For fat med blybensin derhos særskilt merkning overensstemmende med de gjeldende bestemmelser).

Skriv *) frå Sosialdepartementet om vedtekt om stengingstid for utsalgsstader i Fræna herad, Møre og Romsdal fylke. 21 sept.

Provisorisk anordning **) om prisregulering m. v. 22 sept.

§ 1. Vedkommende departement kan gi slike bestemmelser som det finner nødvendig på grunn av kriseforholdene for å regulere og føre kontroll med priser, fortjeneste, omsetning og andre forretningsforhold. Herunder kan bl. a. bestemmes:

a) at det skal være forbudt å holde varer tilbake fra omsetning, og

b) at ervervsdrivende skal være forpliktet til å delta i prisutjevning for at varer av samme slag som er innkjøpt eller fremstilt til ulike priser kan selges til ensartede gjennomsnittspriser. Prisutjevningen kan gjennomføres ved at de ervervsdrivende som har skaffet seg varer billig yter tilskudd til nedsetting av salgsprisen på varer som har vært dyrere i anskaffelse. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om tilskuddenes innbetaling m. v. og om plikt til å svare renter ved mislighold.

§ 2. Forberedelsen av reguleringssakene skal ligge under Trustkontrollkontoret, som gir innstilling til departementet. Viktige saker skal på forhånd legges fram for Trustkontrollrådet i den utstrekning departementet bestemmer. Avgjørelsene settes i verk av Kontrollkontoret.

Departementet kan gi Kontrollkontoret eller Kontrollrådet myndighet til eller pålegg om å treffe avgjørelser i dets sted etter §§ 1, 3, 4, 5 og 12.

Departementet kan alltid endre eller oppheve bestemmelser som Kontrollkontoret eller Kontrollrådet har truffet i medhold av slik bemyndigelse.

---

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste deild nr. 36.
**) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

22 sept. Departementet gir nærmere regler for Kontrollkontorets og Kontrollrådets virksomhet etter denne anordning.

§ 3. Departementet kan gi en sammenslutning av ervervsdrivende eller et sakkyndig utvalg som departementet oppretter eller godkjenner, myndighet til eller pålegg om å treffe bestemmelser etter § 1.

Bestemmelsene skal innberettes til Kontrollkontoret etter nærmere regler som dette gir. Departementet kan alltid endre eller oppheve slike bestemmelser.

De utgifter som sammenslutningen eller utvalget får ved gjennomføring av reguleringer skal dekkes av de ervervsdrivende i bransjen etter nærmere bestemmelse av departementet.

Bestemmelsene i § 1 litr. b om innbetaling m. v. gjelder tilsvarende her.

Departementet gir nærmere regler for sammenslutningers og utvalgs organisasjon og virksomhet etter denne anordning.

§ 4. I hver kommune skal det være en kontrollnemnd til å påse overholdelsen av denne anordning og bestemmelser som gis i medhold av den, og bestemmelser i eller medhold av trustloven. Så langt departementet bestemmer skal nemnda også føre tilsyn med overholdelsen av andre lovbestemmelser. Departementet gir nærmere regler om oppnevning, organisasjon og virksomhet og medlemmenes funksjonstid.

Reglene om valgbarhet i kommunevalgloven av 10 juli 1925 § 10 gjelder tilsvarende; dog plikter tidligere medlemmer av herreds- eller bystyre å motta valg uten hensyn til bestemmelsene i § 10 litr. b i nevnte lov. Kommunen utreder utgiftene ved virksomheten. Dersom vervet som medlem av nemnda er særlig byrdefullt, kan det tilstås en rimelig godtgjørelse som fastsettes av formannskapet.

Departementet kan i særlige tilfelle frita en kommune for å oppnevne eller å opprettholde kontrollnemd.

I de kommuner hvor det er opprettet kontrollnemnder i medhold av trustlovens § 24, trer disse i stedet for nemndene etter denne paragraf. Bestemmelsene foran får også anvendelse på disse nemnder.

§ 5. Departementet kan gi en kontrollnemnd (§ 4) myndighet til å treffe regulerende bestemmelser av lokal art eller gi den pålegg om å gjøre det. Departementet kan alltid endre eller oppheve slike bestemmelser.

§ 6. Enhver — enkeltmann, selskap eller sammenslutning — plikter etter oppnevning av departementet å med-

virke ved reguleringen og kontrollen på den måte som ved- 22 sept.
kommende myndighet bestemmer.

§ 7. Prisregulerte varer som er fremstilt eller innkjøpt i salgsøyemed kan kreves avstått av staten, fylkeskommuner eller herreds- og bykommuner mot erstatning beregnet etter den regulerte pris.

Erstatningen skal erlegges snarest mulig etter avståelsen. Etter begjæring av den myndighet departementet bestemmer kan politiet beslaglegge forrådene.

§ 8. Bestemmelsene i trustloven §§ 10, 11 og 12, om rett til å kreve opplysninger m. v., får tilsvarende anvendelse for departementet, Kontrollkontoret, Kontrollrådet og kontrollnemndene ved utføringen av deres gjøremål etter denne anordning. Kontrollkontoret kan gi de sammenslutninger og utvalg som er nevnt i § 3 adgang til å kreve opplysninger m. v. etter bestemmelsene i nevnte lov §§ 10 og 11 så langt det anses nødvendig for at de skal kunne utføre sine gjøremål.

Kontrollmyndighetene kan også kreve å få besiktige varer eller steder hvor varer kan finnes.

Bestemmelsene om innhenting av opplysninger i nevnte lov § 25 annet ledd får også anvendelse for kontrollnemnder etter denne anordning.

Bestemmelsene om taushetsplikt m. v. i nevnte lov § 26 får anvendelse på alle som har eller blir tildelt rett til å kreve opplysninger etter denne anordning.

§ 9. Den som fortsettlig overtrer denne anordning eller bestemmelser som er gitt i medhold av den, straffes med bøter inntil kr. 100 000 eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge deler. I gjentagelsestilfelle skal i alminnelighet anvendes fengselstraff, enten alene eller sammen med bøter. Er handlingen foretatt under utøvingen av en ervervsvirksomhet, kan retten til å drive denne fradømmes den skyldige for en tid av fra 1 uke og inntil 5 år. På samme måte straffes forsøk. Overtredelsen regnes som forseelse.

Den som ved uaktsomhet har forsett seg som nevnt foran, straffes med bøter.

§ 10. Varer eller andre gjenstander kan helt eller delvis inndras ved dom, selv om de ikke tilhører noen som er skyldig i den straffbare handling, når de er eller søkes omsatt eller holdt tilbake fra omsetningen i strid med bestemmelse som er gitt i medhold av §§ 1—5 eller unndras eller søkes unndradd fra slik avståelse som nevnt i § 7. Skjer inndragningen hos noen annen enn den skyldige, kan hos denne inndras det utbytte han har vunnet ved den straffbare virksomhet. Er

22 sept. det ikke anledning til å inndra gjenstanden selv, kan dens verdi helt eller delvis inndras hos den skyldige.

§ 11. Den myndighet som etter anordningen skal tilkomme departementet, legges til Justis- og politidepartementet.

§ 12. Denne anordning trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves den provisoriske anordning av 1 september 1939 om priser m. v. Bestemmelser og forskrifter som er gitt i medhold av anordningen skal gjelde inntil de blir endret eller opphevet ved nye bestemmelser.

22 sept. **Provisorisk anordning** *) om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer.

§ 1. Når Handelsdepartementet finner det nødvendig av hensyn til krig eller krigsfare eller krigsartet forhold, kan det bestemme at ingen hverken offentlig eller privat må gi opplysninger til uvedkommende om norske eller fremmede skips og luftfartøyers avgang, posisjon, bevegelser, bestemmelsessted eller ankomst eller om deres last eller passasjerer.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser utferdiget med hjemmel i § 1, straffes med bøter eller med fengsel opp til 1 år for så vidt ikke strengere straff kommer til anvendelse i henhold til annen lovbestemmelse.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

22 sept. **Provisorisk anordning** *) om voldgiftsavgjerd av arbeidstvist i oljetransporten.

§ 1. *Området for anordningen.*

1. Tvist mellom Norsk Arbeidsgiverforening, Norsk Brændselolje A/S, Norsk-Engelsk Mineralolje-aktieselskap, Østlandske Petroleumscompagni A/S og Vestlandske Petroleumscompagni A/S på den ene sida og Det norske maskinistforbund og vedkommende avdelinger av forbundet på den andre sida skal avgjøres ved voldgift.
2. Det er forbudt å sette i verk arbeidsstans med tilføre av den tvisten som er nevnt i nr. 1, eller å bruke andre midler som etter sin art ville være tariffstridige.
3. De arbeids- og lønnsvilkåra som galdt da tvisten braut ut, skal stå ved makt til voldgiftsdom blir avsagt.

§ 2. *Voldgiftsretten.*

1. Voldgiftsretten skal ha en formann og fire andre medlemmer.

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

2. Kongen oppnevner rettens formann og to andre medlem- 22 sept.
mer. De skal ikke inneha slik stilling eller slikt verv at de kan reknes som representanter for partsinteresser. Norsk Arbeidsgiverforening og Det norske maskinistforbund kan, innen den frist Sosialdepartementet setter, hver oppnevne ett medlem. Blir fristen oversittet, skal også disse oppnevnes av Kongen.
3. Enhver norsk statsborger er pliktig til å overta vervet.
4. Vederlaget til medlemmene av voldgiftsretten blir fastsatt av Kongen og betalt av statskassa. Under reiser har medlemmene krav på skyss og kostpenger i samhøve med lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. Kostpengene skal være som fastsatt for første klasse i loven.

§ 3. *Saksbehandlingen.*

1. Så snart rettens medlemmer er oppnevnt, fastsetter formannen tid og sted for behandlingen av saka og utferdiger innkalling til rettsmøte med det varsel han finner passende. Saka skal fremmes så raskt som råd er.
2. For øvrig gjelder om behandlingen for voldgiftsrett det som er fastsatt i lov om arbeidstvister, §§ 13, 16, 17, 19, 21, 22, 23 og 24.
3. Voldgiftsretten kan innhente de nødvendige opplysninger og pådømme tvisten, selv om en eller begge parter uteblir.
4. Det betales ikke for behandling av en sak for voldgiftsretten eller for bevisopptakinger til bruk for ei slik sak.

§ 4. *Voldgiftsrettens avgjerder.*

1. For voldgiftsrettens avgjerder skal reglene i lov om arbeidstvister § 25 og § 26 nr. 2 og 3 gjelde på tilsvarende måte.
2. Det blir fastsatt i voldgiftsdommen hvor lenge den skal gjelde. Men den kan ikke gjøres gjeldende for mer enn to år.
3. En voldgiftsdom er endelig og har de samme virkninger som en tariffavtale. Alle voldgiftsmenn skal skrive under på den.

§ 5. *Straffeføresegner m. v.*

1. De føresegnene som gjelder om straff for ulovlig arbeidsstans etter lov om arbeidstvister § 40 skal også gjelde for arbeidsstans i strid med denne anordning. Med de samme straffene blir også den straffa som i strid med denne anordning bruker andre midler som etter sin art ville være tariffstridige eller som medvirker til dette.
2. Føresegnene om straff og omkostningsansvar for fornærmelig åtferd m. v., brott på taushetsplikt, uteblivelse

22 sept. m. v. og grunnlaust kjæremål etter lov om arbeidstvister §§ 41, 42, 43 og 44 skal gjelde på tilsvarende måte ved voldgiftsretten.

§ 6. *Ymse føresegner.*

1. Føresegnene i lov om arbeidstvister §§ 4 og 5 skal gjelde på tilsvarende måte for så vidt angår handlinger som er i strid med § 1 nr. 2 i denne anordning. Likeså skal reglene i § 3 nr. 3 og 4 i nevnte lov gjelde på tilsvarende måte.
2. Sosialdepartementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av anordningen.
3. Denne anordning trer i kraft straks.

22 sept. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Oslo.

22 sept. **Kongelig resolusjon.**

1. Fra 1 oktober 1939 opprettes et midlertidig Forsyningsdepartement med oppgave å organisere og lede de tiltak som er nødvendige for å trygge og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre viktige varer m. v.

2. Til Forsyningsdepartementet overføres følgende saker:

a. Fra Landbruksdepartementet myndigheten til å gi nærmere forskrifter til gjennomføring av lov nr. 6 av 9 juni 1939 om forsyningsnemnder og til å treffe de andre bestemmelser som er tillagt departementet ved denne lov.

b. Fra Handelsdepartementet myndigheten til:

1) Å treffe de nærmere bestemmelser til gjennomføring av provisorisk anordning av 26 august, jfr. anordning av 7 september 1939 om midlertidig forbud mot utførsel av varer m. v.

2) Å dispensere fra provisorisk anordning av 26 august 1939 om forbud mot salg av skip til utlandet.

3) Å treffe bestemmelser i henhold til provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid.

4) Å treffe nærmere forskrifter og bestemmelser i henhold til kongelige resolusjoner av 1 september og 5 september 1939 om iverksettelse av rasjonering av forbruket av visse varer, jfr. § 1 i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer.

---

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

5) å treffe nærmere bestemmelser m. v. i henhold til kongelig resolusjon av 7 september 1939 angående forbud mot omsetning av fiskeredskaper m. v., jfr. § 1 i lov nr. 5 av 14 mai 1917. 22 sept.

6) å håndheve og dispensere fra de ved nedennevnte kongelige resolusjoner innførte importforbud for følgende varer:
   a) Kull, koks og sinders. Lov av 24 juni 1933 og kongelig resolusjon av 17 november s. å.
   b) Automobiler. Kongelig resolusjon av 31 august 1934.
   c) Kaffe. Kongelig resolusjon av 4 oktober 1935.
   d) Sukker. Kronprinsregentens resolusjon av 5 desember 1935.
   e) Vegetabilske oljer. Kongelig resolusjon av 23 desember 1937.
   f) Radiomottagere og -deler. Kongelig resolusjon av 24 mars 1939.
   g) Diverse varer. Kongelig resolusjon av 1 september 1939.

7) å håndheve og dispensere fra det ved kongelig resolusjon av 29 januar 1937 innførte eksportforbud for jernskrap.

3. Norges økonomiske selvhjelpsråd føres over til Forsyningsdepartementet fra departementets opprettelse.

4. I Forsyningsdepartementet organiseres en midlertidig ekspedisjonssjefstilling og følgende midlertidige direktorater:
Direktoratet for proviantering og rasjonering (matvarer).
Direktoratet for utenrikshandel (eksport og import).
Direktoratet for industriforsyningen (bensin, olje, kull, forskjellige råvarer for industri m. v.).
Direktoratet for skipsfart.

5. Forsyningsdepartementet bemyndiges til å organisere det nødvendige antall midlertidige kontorer i departementet og direktoratene, bestemme disse kontorers fagområde og ansette det nødvendige antall midlertidige kontorsjefer og underordnet personale innenfor rammen av de bevilgninger som er gitt.

Kongelig resolusjon *). 22 sept.

1. Landbruksdepartementet bemyndiges til å treffe de bestemmelser som er tillagt Kongen i lov av 9 juni 1939 om

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

22 sept. midlertidig tillegg til lov om jakt og fangst av 20 mai 1899.

2. Landbruksdepartementets bestemmelser av 13 og 18 september 1939 om utvidet elg-jakttid godkjennes.

22 sept. **Kongelig resolusjon** *).

I. Lov av 10 juni 1938 om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering trer i kraft fra 1 juli 1940.

Fra samme tidspunkt oppheves lov av 27 juli 1896 om utskriving av hester og kjøretøyer til feltbruk med endrings- og tilleggslover av 29 mai 1901 og 2 august 1918.

II. Reglement for utskriving av hester og kjøretøyer fastsettes i samsvar med et framlagt utkast. Reglementet trer i kraft fra 1 juli 1940.

III. Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å foreta de forandringer i reglementet som blir nødvendige som følge av lovendringer eller stortingsbeslutninger, og til ellers å foreta sådanne mindre forandringer som måtte vise seg påkrevde eller særdeles ønskelige.

22 sept. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

1. Fra og med 8 november 1939 skal det til bruk ved rasjoneringsforanstaltninger opprettes et særskilt rasjoneringsregister for hver forsyningsnemnds område. Registret skal opprettes under bestyrelse av nemnda og innrettes etter forskrifter som utferdiges av Handelsdepartementet eller den det bemyndiger.
2. Til bruk ved utarbeidelsen av det under 1 nevnte register skal det 7 oktober 1939 holdes en alminnelig persontelling og en opptelling av landets beholdninger av sukker og kaffe, både hos de private forbrukere, hos handlende, industrielle bedrifter og andre.

   Tellingsoppgaver skal meddeles i samsvar med skjemaer og forskrifter utferdiget av Handelsdepartementet eller den det bemyndiger.
3. Enhver plikter så vel ved tellingen som senere å meddele de nødvendige opplysninger.

   Gårdeiere som avgir husrom til bolig for andre er etter beslutning av vedkommende forsyningsnemnd forpliktet

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
**) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

til å sørge for utdeling til og innsamling av skjemaer fra dem som bor på eiendommen. 22 sept.

4. Handelsdepartementet eller den det bemyndiger kan treffe de nærmere bestemmelser om registerføring, om organisasjon og utføring av tellingen, om ansettelse av kontrollører og om fastsettelse av deres godtgjørelse.
5. Overtredelse av disse bestemmelser og av bestemmelser gitt med hjemmel i denne resolusjon straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge disse straffer.

   Består overtredelsen i unnlatelse av å avgi forlangte oppgaver eller i avgivelse av uriktige eller ufullstendige oppgaver over beholdninger av varer, kan beholdningene ved dom inndras hos den skyldige eller den han har handlet for.
6. Staten dekker trykningsutgiftene ved tellingen og utgiftene i anledning av kontrollen av beholdningsoppgavene — etter nærmere fastsatt reglement.
7. Den myndighet som i nærværende resolusjon er tillagt Handelsdepartementet overføres fra 1 oktober 1939 til Forsyningsdepartementet.

Midlertidige forskrifter *) om priser m. v. 22 sept.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.)

§ 1. *Forbud mot å forhøye prisnoteringer.*

Prisnoteringer for varer eller ytelser som er fastsatt av sammenslutninger eller grupper av ervervsdrivende som er meldepliktige til Trustkontrollkontoret i henhold til kontorets kunngjørelse av 24 juli 1926, jfr. trustlovens § 6, må inntil videre ikke forhøyes uten samtykke av Kontrollkontoret. Så lenge samtykke til forhøyelse ikke er gitt, skal de noteringer som var gjeldende 31 august 1939 bli ved å gjelde.

Bestemmelsene i foregående ledd gjelder også for prisnoteringer som fastsettes av utvalg som er opprettet eller godkjent av kontrollmyndighetene med mindre annet er bestemt i de regler som kontrollmyndighetene har gitt om noteringsvirksomheten.

§ 2. *Forbud mot å ta høyere priser enn noteringsprisene.*

Det er forbudt enhver som i noteringsdistriktet driver slik ervervsvirksomhet som noteringene gjelder for, å ta høyere pris enn noteringsprisene. Dette gjelder uten hensyn til om

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

22 sept. vedkommende er medlem av sammenslutningen eller gruppen eller ikke. På den annen side skal alle ervervsdrivende innenfor noteringsdistriktet ha adgang til å beregne de lovlige noteringspriser uten hensyn til hvilke omkostninger hver enkelt av dem har.

Kontrollkontoret kan bestemme at prisnoteringer i et distrikt skal følges av ervervsdrivende også i andre distrikter.

§ 3. *Bestemmelser om priser for varer og ytelser som ikke er regulert gjennom prisnotering.*

For varer og ytelser som ikke er regulert gjennom slik prisnotering som er nevnt i § 1, er det inntil videre forbudt uten samtykke av Kontrollkontoret å ta høyere pris enn det som var vanlig i vedkommende distrikt 31 august 1939. Fra dette gjelder følgende unntak:

a) Importører som har kjøpt inn varer til landet etter 31 august 1939 skal ha adgang til å forhøye sine salgspriser dersom importprisene er steget siden nevnte dag. Forhøyelsen må ikke være større enn svarende til de økete importpriser. Den må bare gjelde de varer som er innkjøpt til de høye priser, og — forsåvidt lagervarer angår — først settes i verk etter at vedkommende importør har solgt ut sine beholdninger av billigere varer av samme slag. Med importpris menes hva de importerte varer koster innbrakt på importørens lager. På søknad fra en bransjesammenslutning kan Kontrollkontoret samtykke i at importørene fastsetter gjennomsnittspriser for de nye og eldre beholdninger.

b) Innenlandske produsenter kan forhøye sine utsalgspriser dersom produksjonsomkostningene er økt gjennom forhøyelse av råvareprisene siden 31 august 1939. Forhøyelsen må ikke være større enn svarende til de økete råvarepriser. Den må bare gjelde de varer som fremstilles med de dyrere råvarer og må først settes i verk etter at produsentens forråd av billigere råvarer er brukt opp og han har solgt ut sin beholdning av billigere produserte salgsvarer av samme slag som de prisforhøyelsen skal gjelde for. På søknad fra en bransjesammenslutning kan Kontrollkontoret samtykke i at produsentene fastsetter gjennomsnittspriser for de billigere og dyrere produserte varer.

c) Handlende eller andre ervervsdrivende som etter 31 august 1939 har kjøpt inn varer til videresalg til priser som lovlig er satt høyere enn hva det var vanlig 31 august 1939, kan forhøye sine salgspriser tilsvarende.

Forhøyelse må dog bare skje for de varer som vedkommende ervervsdrivende har kjøpt inn til de høyere priser og den må først settes i verk etter at han har solgt ut sine beholdninger av billigere varer av samme slag. 22 sept.

Øking av omsetningsutgifter eller av andre omkostninger utenom de som er nevnt ovenfor under a, b og c gir ikke rett til forhøyelse av salgsprisene uten særskilt samtykke av Kontrollkontoret.

§ 4. *Plikt til å sende melding om prisforhøyelser etter § 3.*

Prisforhøyelser etter § 3 a og § 3 b må meldes inn til vedkommende bransjesammenslutning senest dagen før forhøyelsen settes iverk. Dersom det ikke finnes særskilt bransjesammenslutning skal melding sendes til Norges handelsstands forbund når det gjelder importvarer, til Norges industriforbund når det gjelder norske industrivarer og til Norges håndverkerforbund når det gjelder håndverksprodukter. Med meldingen skal sendes slike oppgaver som er nødvendige til belysning av om forhøyelsen er berettiget og i samsvar med forskriftene i § 3 a eller b.

Finner vedkommende sammenslutning at en prisforhøyelse ikke er tilstrekkelig begrunnet eller er foretatt med større beløp enn berettiget skal den henstille til vedkommende ervervsdrivende å oppheve eller redusere forhøyelsen. Under enhver omstendighet skal i slike tilfelle meldingen straks videresendes til Kontrollkontoret med opplysning om sammenslutningens standpunkt. Kontoret kan i alle tilfelle treffe bestemmelse om opphevelse av eller endring i et prispålegg etter § 3.

§ 5. *Forbud mot unødvendig mellomhandel.*

Det er forbudt å fordyre varer eller andre ytelser gjennom unødvendig mellomhandel.

§ 6. *Forbud mot tilbakeholdelse av varer fra omsetning.*

Det er forbudt å tilbakeholde fra omsetning varer som av eieren er innkjøpt eller fremstillet i salgsøyemed.

Tilbakeholdelse fra omsetning foreligger når eieren nekter å selge til lovlig fastsatt pris fordi han finner at den er for lav. Det skal anses som nektelse når eieren tross oppfordring fra departementet, Kontrollkontoret eller en kontrollnemnd unnlater å selge til den fastsatte pris. Oppfordring kan gis særskilt til hver eier eller gjennom alminnelig kunngjørelse.

Det skal ikke regnes som tilbakeholdelse fra omsetning at en ervervsdrivende foretar en rimelig rasjonering av sitt salg.

22 sept. § 7. *Forbud mot urimelige forretningsvilkår og mot omgåelser.*

Det er forbudt

a) å sette urimelige forretningsvilkår,

b) å ta eller kreve ekstragodtgjørelser i noen som helst form i tillegg til de priser eller vederlag som er regulert av kontrollmyndighetene eller av andre i henhold til bemyndigelse fra dem,

c) å foreta andre handlinger med sikte på å omgå eller motvirke prisreguleringsbestemmelser.

§ 8. *Adgang til dispensasjoner.*

Kontrollkontoret kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne kunngjørelse.

Kontrollkontorets avgjørelse kan innen 8 dager etter at vedkommende har fått underretning om den innbringes for Kontrollrådet. Anken har ikke oppsettende virkning.

§ 9. *Hva slags ervervsvirksomhet som omfattes av forskriftene.*

Bestemmelsene i denne kunngjørelse gjelder for all slags privat og kommunal ervervsvirksomhet bortsett fra arbeid i andres tjeneste.

Bestemmelsene får dog ikke anvendelse på salg til utlandet.

§ 10. *Ikrafttredelse.*

Disse bestemmelser trer ikraft fra og med 25 september 1939.

Fra samme tidspunkt oppheves det forbud mot prisforhøyelser som ble fastsatt ved Kontrollrådets vedtak av 9 september 1939.

Overtredelse av forskriftene kan medføre straffansvar etter § 9 i den provisoriske anordning.

22 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det av småbruker Edvin Hagen opprettede: «Fondet til fremme av kirkemusikken i Nordby, Aas herred».

22 sept. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet til en fylkeslege, hvori uttales at sykevogn til vanfør ikke kan regnes som protese i vanførelovens forstand (lov av 19 juni 1936).

22 sept. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid har Handelsdepartementet 22 september 1939 fastsatt nedenstående maksimalfrakter:

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

Fra og med 22 september 1939 kl. 14 gjelder følgende maksimalfrakter for transport av korn, mel, fôrstoffer og sukker fra forskjellige havner til Norge med norsk skip: 22 sept.

Varesort:	Havn på Canadas og U. S. A.'s østkyst nord for Cape Hatteras	Gulfhavn.	Havn på Canadas og U. S. A.'s vestkyst.	Havn i Argentina og Uruguay.	Havn på Cuba
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Tungt korn (hvete, rug, mais) pr. 1 016 kg utlosset	33	38	55	53	
Bygg og clipped havre pr. 1 016 kg utlosset	36	41	58	56	
Matmel (av hvete, rug og bygg) pr. 1 000 kg konnossementskvantum	41	46	63	61	
Fôrstoffer pr. 1 000 kg konnossementskvantum.					
Tunge	42	47	64	62	
Lette	46	51	68	66	
Ekstra lette samt maismel	50	55	72	68	
Farin i sekker pr. 1 000 kg konnossementskvantum.					
Parcels	46	52			52
Ladninger	42	48			48
For raffinade beregnes et forholdsmessig tillegg					

1) De fastsatte maksimalfrakter inkluderer krigsassuranse for skip.

2) Hvor ikke annen avtale er truffet, gjelder fraktene for reise fra lasteplass til direkte losseplass i Norge mellom Trondheim og Oslo basert på sedvanemessig lasting og lossing.

For korn regnes følgende lossehavner som 1 havn: Trondheim/Buvika—Bergen/Vaksdal—Stavanger/Tou eller Kvaleberget pr. Stavanger i forbindelse med Stavanger eller Tou—Moss/Kambo/Oslo. For lossing i flere havner betales et tillegg av kr. 0,75 pr. tonn for hver ekstrahavn beregnet etter det kvantum som danner grunnlag for fraktoppgjøret.

3) Frakten er betalbar ved lossingen i de tilfelle dette har vært kutyme før krigens utbrudd og for øvrig når det ikke er truffet annen avtale ved fraktslutningen.

22 sept. 4) Gjeldende maksimalfrakt ved fraktslutningen skal være bindende. I spesielle tilfelle kan det treffes avtale om at maksimalfrakten på et senere tidspunkt, f. eks. på konnossementsdatoen, skal legges til grunn ved fraktberegningen. I tilfelle av uenighet avgjøres saken av Statens skipsfartsdirektorat.

5) Samtlige frakter kan etter avtale omregnes i fremmed valuta og beregnes forholdsvis for andre vektenheter, hvilket forutsettes særlig å komme til anvendelse ved cif. forretninger.

6) Vanlige certepartibestemmelser og kutymer skal gjelde i den utstrekning de ikke strider mot maksimalfraktene og de i forbindelse hermed fastsatte regler.

7) Fraktene fra Argentina og Uruguay er basert på lasting i Buenos Aires, La Plata eller Montevideo. For lasting up river til og med Rosario beregnes et tillegg av kr. 1,50 pr. tonn, og for lasting ovenfor Rosario ytterligere kr. 1,50 pr. tonn. For lasting i havner mellom Buenos Aires og Bahia Blanca kan det avtales et tillegg som står i rimelig forhold til de foran nevnte satser. Fraktene fra Argentina er basert på Berth terms. Befraktning på Centrocon certeparti betinger et tillegg av kr. 4 pr. tonn.

8) De fastsatte maksimalfrakter for korn er basert på befraktning av hele skip eller større partlaster. Ved befraktning av mindre partier korn kan skipets rederi beregne et tillegg til maksimalfraktene etter følgende gradering:

Ved befraktning av mindre kvantum enn 500 tonn kr. 2 pr. tonn.

Ved befraktning av et kvantum på minst 500 tonn, men under 1 000 tonn kr. 1 pr. tonn.

9) Maksimalfraktene gjelder alle fraktavtaler som sluttes etter 22 september 1939 kl. 14.

22 sept. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I medfør av § 1 i provisorisk anordning av 22 september 1939 om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer har Handelsdepartementet samme dag bestemt at ingen hverken offentlig eller privat må gi opplysninger til uvedkommende om norske eller fremmede skips og luftfartøyers avgang, posisjon, bevegelser, bestemmelsessted eller ankomst eller om deres last eller passasjerer. Forbudet mot å gi slike opplysninger som nevnt gjelder ikke norske skip og luftfartøyer i innenriks fart

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

som ikke trenger å gå utenfor den norske territorialgrense for å komme til målet for sin reise. 22 sept.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Overtredelse av Handelsdepartementets bestemmelse straffes med bøter eller fengsel opp til 1 år.

Forskrifter om lokale detaljprisutvalg for kolonialvarer m. v. 23 sept.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.)

§ 1. I alle byer skal det opprettes prisutvalg for regulering av detaljprisene på varer som føres i alminnelige kolonialforretninger. Slike prisutvalg kan også opprettes på landet. Et landsutvalgs distrikt skal enten omfatte alle eller ett eller flere herreder innen fylket. Et byprisutvalgs distrikt kan også omfatte omliggende herreder. Et utvalgs distrikt må i alle tilfele nøye avgrenses i samsvar med kommunegrenser.

§ 2. Prisutvalgene skal i alminnelighet ha 3 medlemmer med varamenn.

To medlemmer med varamenn oppnevnes av den lokale kjøpmannsforening i bransjen og ett medlem med varamann av Norges Kooperative Landsforenings lokale underavdeling. Er det på stedet flere kjøpmannsforeninger i de bransjer reguleringene skal gjelde for, avgjør Kontrollkontoret i hvilken utstrekning de forskjellige foreninger skal representeres i utvalget, i tilfelle gjennom utvidelse av medlemstallet. Det tilsvarende gjelder dersom det på stedet finnes andre samvirkelag utenom Norges Kooperative Landsforenings underavdeling. Finnes det ingen lokal kjøpmannsforening i bransjen skal Norges Kjøbmannsforbund foreta oppnevnelse av 2 medlemmer med varamenn. På samme vis skal Norges Kooperative Landsforening oppnevne ett medlem med varamann dersom foreningen ikke har noen lokal underavdeling på stedet.

Dersom det finnes hensiktsmessig kan Kontrollkontoret også i andre tilfelle enn nevnt i foregående ledd fastsette at et prisutvalg skal ha mer enn 3 medlemmer. Kontoret avgjør i så fall hvem som skal foreta oppnevnelse av de overskytende medlemmer. Kontoret kan også ellers fastsette en annen organisasjon av utvalget.

Kontrollnemnda i vedkommende by, henholdsvis i det herred hvor utvalget skal ha sitt sete, skal oppnevne en representant med varamann. Nemndas representant skal varsles til og delta i utvalgets møter, men har ikke stemmerett.

§ 3. Prisutvalgene velger selv sine formenn. I tilfelle stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning. Ved stemmelikhet ellers gjør formannens stemme utslaget.

Utvalgenes utgifter dekkes av de organisasjoner som opp-

23 sept. nevner medlemmene etter avtale mellom dem, eller om avtale ikke kommer i stand, etter Kontrollkontorets nærmere bestemmelse. Kontrollnemndene skal dog ikke være forpliktet til å yte bidrag. Utgiftene er under enhver omstendighet det offentlige uvedkommende. Den lokale kjøpmannsforening kan kreve at de utenforstående kjøpmenn i bransjen skal betale et forholdsmessig bidrag til dekning av foreningens andel i utgiftene. Tvist om bidragets størrelse avgjøres av Kontrollkontoret.

Prisutvalgene kan opprette særskilte underavdelinger til forberedelse av prisnoteringer eller andre reguleringer for de forskjellige varegrupper. Alle vedtak om reguleringer må dog treffes av utvalgene selv.

Utvalgene må godkjennes av Kontrollkontoret før de kan tre i virksomhet. Kontoret avgjør også tvist som måtte oppstå om utvalgenes organisasjon.

§ 4. Prisutvalgene skal i den utstrekning det er påkrevd og praktisk gjennomførlig notere detaljpriser for de matvarer og andre forbruksartikler som føres i alminnelige kolonialforretninger. Utvalgene skal også ha adgang til å fastsette andre bestemmelser til regulering av priser, fortjeneste og andre omsetningsforhold i bransjen, derunder bestemmelser for å hindre oppkjøp i hamstrings- eller spekulasjonsøyemed. Utvalgene må dog ikke treffe bestemmelser på områder som hører under andre prisutvalg eller om forhold som er regulert av kontrollmyndighetene selv. Kontrollkontoret kan gi utvalgene pålegg om å treffe regulerende bestemmelser.

Ved fastsettelse av prisnoteringer eller andre prisregulerende bestemmelser skal utvalgene ha for øye å hindre enhver uberettiget prisstigning. Grunnlaget for prisnoteringene skal være den gjennomsnittlige innkjøpspris for de varer som stedets kjøpmenn har på lager på noteringsdagen. Gjennomsnittsprisen kan i tilfelle fastsettes etter utvalgets skjønn. I tillegg til den gjennomsnittlige innkjøpspris skal regnes rimelig bruttofortjeneste. Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret settes til større prosent av innkjøpsprisen enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. For de varer for hvilke det var alminnelig å regne bruttofortjenesten i ører pr. kilo eller pr. stykk eller liknende, må ørebeløpet ikke forhøyes uten slikt samtykke. Forhøyelse av en notering må ikke foretas før stedets kjøpmenn stort sett er sluppet opp for de varebeholdninger som den gjeldende notering er satt for.

Prisutvalgene skal også bistå kontrollnemndene med å kontrollere overholdelsen av de reguleringsbestemmelser som er truffet av utvalgene selv eller av de offentlige eller kommunale reguleringsmyndigheter.

Kontrollkontoret kan gi nærmere bestemmelser om ut- 23 sept.
valgenes virksomhet, derunder om hvilke varer utvalgene skal regulere, hvilke bruttofortjenestesatser det skal regnes med og hvorledes reguleringen ellers skal skje. Tvist om et utvalgs konpetanse avgjøres av Kontrollkontoret.

§ 5. De bestemmelser som et prisutvalg har truffet i medhold av denne kunngjørelse må overholdes av alle de som i utvalgets distrikt driver salg i detalj av de varer som bestemmelsene gjelder for. Det skal dog være adgang til å selge billigere enn noteringsprisene med mindre annen bestemmelse er godkjent av Kontrollkontoret.

§ 6. De regulerende bestemmelser som et prisutvalg fastsetter i medhold av denne kunngjørelse må sendes inn til Kontrollkontoret samme dag de treffes, ledsaget av begrunnelse og redegjørelse for mulige dissenser i utvalget samt uttalelse fra kontrollnemndas representant. I begrunnelsen må opplyses hvilke gjennomsnittlige innkjøpspriser og hvilke bruttofortjenestesatser som er lagt til grunn for noteringene.

Forhøyelse av prisnoteringene må ikke settes i verk før Kontrollkontoret har gitt samtykke til det. Dersom Kontrollkontoret ikke bestemmer noe annet kan dog forhøyelser foreløpig settes i kraft uten forhånds samtykke når vedtaket er enstemmig og kontrollnemndas representant er enig i det. Nedsettelse av prisnoteringer kan alltid settes i kraft straks. Andre regulerende bestemmelser enn prisnoteringer må godkjennes av Kontrollkontoret før de settes ut i livet.

Kontrollkontoret kan når som helst oppheve eller forandre de bestemmelser som prisutvalgene treffer etter denne kunngjørelse.

§ 7. Kontrollkontorets avgjørelser etter denne kunngjørelse kan ankes inn til Kontrollrådet. Anke kan erklæres av kontrollnemndene, av prisutvalgenes medlemmer og av de organisasjoner som har oppnevnt medlemmene. Anke må sendes inn til Kontrollkontoret innen 8 dager etter at den som har rett til anke har fått meddelelse om avgjørelsen.

§ 8. Enhver som i egenskap av medlem, varamann eller funksjonær i prisutvalgene får opplysninger om bedrifters forretningsforhold eller om tekniske eller forretningsmessige hemmeligheter ellers må bevare taushet om det opplyste. Heller ikke må han i sin ervervsvirksomhet gjøre bruk av disse opplysninger eller av det kjennskap han får til de priser eller andre reguleringsbestemmelser som utvalget har fastsatt eller akter å fastsette så lenge disse bestemmelser ikke er blitt offentliggjort.

§ 9. Prisutvalgene skal sørge for at stedets kjøpmenn innenfor bransjen får underretning om de bestemmelser som

23 sept. treffes etter denne kunngjørelse. Utvalgene skal også søke på best mulig måte å gjøre bestemmelsene offentlig kjent.

§ 10. Kontrollkontoret kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne kunngjørelse, jfr. § 7.

§ 11. Disse bestemmelser trer i kraft fra og med 23 september 1939.

Bestemmelse om unntak fra prisforhøyelsesforbudet av 9 september 1939 for de varer som blir gjenstand for regulering etter denne kunngjørelse treffes av Kontrollkontoret.

23 sept. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Eiken herad, Vest-Agder fylke.

23 sept. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid har Handelsdepartementet fastsatt nedenstående maksimalfrakter:

Fra og med 23 september 1939 kl. 19 gjelder følgende maksimalfrakter for transport av kull, koks og sinders fra forskjellige havner til Norge med norsk skip:

I. Kull.

Fra engelske østkyst-kullhavner til havner mellom:	Opp til 1200 tonns last	1200/1750 tonns last	1750/2500 tonns last	2500/3250 tonns last	Over 3250 tonns last
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Halden og Kristiansand S., begge disse havner medregnet	30	26	23	21	19
Kristiansand S. og Bergen, Bergen medregnet	29	25	22	20	18
Bergen og Namsos, Namsos medregnet	30	26	23	21	19
Namsos og Hammerfest, Hammerfest medregnet	32	28	25	23	21
Hammerfest og Kirkenes, Kirkenes medregnet	33	29	26	24	22
Lastetimer	72	72	96	120	144
Lossing pr. døgn i tonn	400	500	600	800	800
Demurragerate	Kr. 600	Kr. 700	Kr. 800	Kr. 900	Kr. 1000

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.
**) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

Fra Belgia og Nederland gjelder de samme rater som fra engelske østkyst-kullhavner. Fra Østersjø-kullhavner gjelder også samme rater, dog med den endring at ratene for Halden/Kristiansand S. range og Kristiansand S./Bergen range byttes om. 23 sept.

Fra Manchester og havner i Bristolkanalen gjelder de rater som er fastsatt for transporter fra engelske østkyst-kullhavner med følgende tillegg:

Manchester kr. 2,50 pr. tonn (+ kokstillegg).
Bristolkanalen » 3,75 » » (+ event. kokstillegg).

Fra Hampton Roads, U. S. A., er frakten for kull kr. 32 pr. tonn, 1 500 tonns lasting, 1 000 tonns lossing, demurrage kr. 1 500 pr. dag.

II. Sinders og koks.

For sinders og koks fra de havner som det er satt kullfrakter fra, unntatt Hampton Roads, gjelder maksimalfraktene for kull med følgende tillegg:

Fra engelske havner for:

a. normal sinders, Yorkshire foundry koks og furnace koks, horizontal gasskoks inkl. London kr. 4 pr. tonn,
b. vertical gasskoks inkl. Whitwoods kr. 6 pr. tonn.

Fra Belgia og Nederland og Østersjø-kullhavn kr. 4 pr. tonn.

III. Alminnelige bestemmelser.

1) De fastsatte maksimalfrakter inkluderer krigsassuranse for skip.
2) Maksimalfraktene er basert på fri lossing.
3) Frakten betales etter utlossingen på basis av konnossementsvekt.
4) Til grunn for frakt- og liggedagsberegning legges konnossementsvekt.
5) Gjeldende maksimalfrakt ved fraktslutningen skal være bindende. I spesielle tilfelle kan det treffes avtale om at maksimalfrakten på et senere tidspunkt, f. eks. på konnossementsdatoen, skal legges til grunn ved fraktberegningen. I tilfelle av uenighet avgjøres saken av Statens skipsfartsdirektorat.
6) Vanlige certepartibetingelser og kutymer skal gjelde i den utstrekning de ikke strider mot de bestemmelser som er utferdiget i forbindelse med maksimalfraktene.
7) Maksimalfraktene gjelder alle fraktavtaler som sluttes etter 23 september 1939 kl. 19.

25 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Laksevåg bygningskommune, Hordaland fylke.

26 sept. **Forskrifter for Trustkontrollkontorets og Trustkontrollrådets arbeid.**

(Fastsatt av Justisdepartementet med hjemmel av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939).

§ 1. Det påhviler Kontrollkontoret:

a) Å forberede reguleringssaker og gi innstilling til Kontrollrådet eller departementet med mindre avgjørelsene etter bemyndigelse treffes av kontoret selv.
b) Å sette i verk de avgjørelser som treffes.
c) Å veilede de kommunale kontrollnemnder i deres regulerings- og kontrollarbeid.
d) Ellers å treffe forføyninger til fremme av den provisoriske anordnings formål og til kontroll med overholdelsen av de bestemmelser som gis i medhold av den.

§ 2. Kontrollkontoret kan i departementets sted treffe slike avgjørelser som er nevnt i den provisoriske anordnings §§ 1, 3, 4, 5 og 12, dersom det gjelder saker av mindre viktighet eller saker som må avgjøres så hurtig at det ikke er tid til å forelegge dem for departementet. Det samme gjelder i andre saker i den utstrekning kontoret er gitt myndighet til å treffe avgjørelse i henhold til særskilte vedtak som er truffet av departementet eller av Kontrollrådet etter departementets bemyndigelse.

Avgjørelser som er truffet av Kontrollkontoret fordi det ikke har vært tid til å forelegge saken for departementet skal snarest mulig innberettes til departementet.

Dersom annet ikke er fastsatt ved særlige bestemmelser, kan Kontrollkontorets avgjørelser innankes for Kontrollrådet innen 8 dager etter at vedkommende har fått underretning om avgjørelsen. Anken har ikke oppsettende virkning.

§ 3. Reguleringssaker som Kontrollkontoret ikke har fått myndighet til å avgjøre selv skal forelegges for Kontrollrådet.

Kontrollrådet kan treffe avgjørelser i departementets sted etter §§ 1, 3, 5 og 12 i den provisoriske anordning, dersom det gjelder anke over Kontrollkontorets avgjørelser etter § 2, eller Kontrollrådet ellers har fått myndighet til å treffe avgjørelse gjennom særskilte bestemmelser fra departementet. Sakene skal dog alltid forelegges for departementet, der-

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

som avgjørelsene er av særlig viktighet eller det begjæres av noen av rådets medlemmer eller Kontrolldirektøren finner grunn til det. 26 sept.

Med de begrensninger som følger av bestemmelsene i annet ledd skal Kontrollrådets uttalelse sammen med Kontrollkontorets innstilling forelegges for departementet. Forelegg skal skje gjennom muntlig foredrag for departementssjefen av Kontroldirektøren. Saker som haster slik at det ikke er tilrådelig å vente på behandling i Kontrollrådet kan forelegges direkte for departementet uten rådsbehandling.

§ 4. Utskrift av Kontrollrådets forhandlingsprotokoll skal snarest mulig etter hvert møte tilstilles departementssjefen.

For behandlingen i Kontrollrådet av de saker som er nevnt i § 3 skal gjelde de samme regler som er fastsatt for behandlingen av saker etter trustloven, jfr. §§ 8—10 i de forskrifter om kontrollmyndighetenes arbeid som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 9 juli 1926. Kontrollrådet kan dog foreta de endringer som anses påkrevd for å fremme en hurtig behandling.

§ 5. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 26 sept.

Etter landkommunelovens § 52 nr. 3 (jfr. § 96 første ledd) kan det med godkjenning etter samme lovs § 60 tas opp lån «til midlertidig drift, når lånet tilbakebetales ved utligning på det løpende budsjett.» Bestemmelsen tar sikte på tilfelle hvor utgiftene etter det vedtatte budsjett påløper før samme budsjetts inntekter går inn, og det ikke er kontantbeholdning som kan forskuttere disse inntekter. Den gjelder altså lån til forskuttering av budsjettets inntekter. Derimot gir § 52 nr. 3 ikke hjemmel til å ta opp lån til å betale utgifter som det ikke er ført opp dekning for på årets budsjett.

Forutsetningen for enhver budsjettoppstilling er at de inntekter som føres opp på dette også løper inn i budsjettåret, jfr. landkommunelovens § 51 annet ledd (jfr. § 96 første ledd). Av dette følger da også at loven forutsetter at lån etter § 52 nr. 3 — enten det er tatt opp med et bestemt beløp eller som kassakreditt med bestemt limit — innfries innen budsjettårets utløp. Det antas dog at tilbakebetalingstiden kan strekkes noe utover vedkommende budsjettår, når forholdene gjør dette nødvendig, d. v. s. når de budsjetterte inntekter først — mot hva det var forutsatt ved oppstillingen — går inn etter budsjettårets utløp, og det heller ikke i budsjettåret

26 sept. er gått inn andre inntekter som kan nyttes til innfriing av lånet.

Departementet antar at det er lovlig adgang til å gjøre vedtak om lån etter nevnte § 52 nr. 3 som kassakreditt, gjeldende for lengre tid, men forutsetningen er da at de beløp som i et budsjettår trekkes på kassakreditten også blir innbetalt i samme budsjettår eller — dersom inngangen av de budsjetterte inntekter forsinkes utover budsjettåret og det heller ikke er andre inntekter som kan brukes til det — så snart som mulig etter dettes utgang. Om slikt vedtak bør gjøres og i tilfelle vil bli godkjent, avhenger av forholdene i hvert enkelt tilfelle. En nevner at det kan være riktig å bestemme at kassakredittens limit hvert år skal settes ned og/eller at det på vedkommende budsjett føres opp bevilgning til styrkelse av kontantbeholdningen, slik at lån etter nevnte § 52 nr. 3 etter hvert ikke trenges.

27 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lars O. Tvetes legat» til fordel for beboere av Ål gamleheim, opprettet ved testament av 11 oktober 1933.

27 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved Hanna Hallingstorp og Maren Hallingtorps gavebrev av 30 mai 1939 opprettede «Anne Helene Hallingstorps legat til Østlandske blindeforbund».

27 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved oberst Smith-Kielland og hustrus gavebrev av 24 februar 1939 opprettede «Per Smith-Kiellands legat» til fordel for norske malere som har gjennomgått Statens kunstakademi.

27 sept. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utslagssteder i Nordvik herred, Nordland fylke.

27 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og lov om brannvesenet av 15 august 1908 skal gjelde for visse strøk i Skjeberg herred, Østfold fylke.

27 sept. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Skien.

27 sept. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om utviding av Brakanes bygningsstrok i Ulvik herad, Hordaland fylke.

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av Verdalsøra bygningsdistrikt og brannkommune i Verdal herred, Nord-Trøndelag fylke. 27 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 113 for Narvik. 27 sept.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Laksevåg herred, Hordaland fylke. 28 sept.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om vedtekt om særlege opnings- og stengingstider for bevertningsstader i Ulstein herad, Møre og Romsdal fylke. 28 sept.

Skrivelse *) fra Arbeidsdpartementet om regulering av Rolfsengen i Bærum herred, Akershus fylke. 28 sept.

Kongeleg resolusjon. 29 sept.

I samsvar med lov av 3 august 1897 om kyrkjer og kyrkjegardar § 21 vert det gjevi løyve til å ta ned Fedje soknekyrkje i Lindås prestegjeld i Bjørgvin bispedømme.

Kongelig resolusjon. 29 sept.

Etter søknad frå Oslo bystyre av 14 september 1939 og med hjemmel i § 43 i lov om husleie av 16 juni 1939 blir det — frå den tida Sosialdepartementet fastsetter — skipa særskilt husleierett for Oslo til å behandle de tvistemåla som er nevnt i samme lovs § 42, første leden, og som gjelder leieforhold innen Oslo kommune.

Kongelig resolusjon. 29 sept.

I de ved kongelig resolusjon av 21 juni 1929 fastsatte regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler under overformynderienes forvaltning skal § 6 lyde slik:

§ 6. Mot pant i eiendom i kjøpstad eller ladested kan lånes ut:

a. I kjøpstad med over 50 000 innbyggere inntil 6/10.
b. I kjøpstad med fra 10 000 til 50 000 innbyggere inntil 5/10.
c. I mindre kjøpstad samt i ladested inntil 4/10 av den sum eiendommen er verdsatt til ved siste skattetakst.

Kongelig resolusjon *) om tillegg vedkommende slakterier og tilvirkning og salg av kjøtt eller kjøttvarer til helseforskriftene for Surnadal herred, Møre og Romsdal fylke. 29 sept.

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.

29 sept. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild) og steder hvor der lages fiskemat, for Mo.

29 sept. **Kongelig resolusjon.**

Fra og med 2 oktober 1939 opprettes midlertidig et Statens ved- og torvkontor under Landbruksdepartementet.

29 sept. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene m. v. for Vestre Moland herred, Aust-Agder fylke.

29 sept. **Midlertidige alminnelige forskrifter**** om prisnotering m. v.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.)

§ 1. *Prisutvalgenes organisasjon.*

I de forskjellige ervervsgrener kan det opprettes prisutvalg som skal ha til oppgave å regulere priser og andre omsetningsforhold innen vedkommende erverv. Utvalgene kan oppnevnes enten for hele landet eller for bestemte distrikter. Virkeområdet kan omfatte ervervet som helhet eller begrenses til ervervsvirksomhet på enkelte produksjons- eller omsetningstrin innen ervervet. Et utvalgs virkeområde kan også utvides til beslektede erverv.

Utvalgenes medlemmer skal oppnevnes av de organisasjoner eller institusjoner som fastsettes av Kontrollkontoret etter de nærmere regler som kontoret gir, jfr. § 12. I disse regler kan også fastsettes at bestemte offentlige eller kommunale myndigheter skal ha adgang til å oppnevne kontrollrepresentanter til utvalgene. Disse representanter skal varsles til og ha adgang til å delta i utvalgenes møter, men skal ikke ha stemmerett.

Prisutvalgene velger selv sine formenn. I tilfelle stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning. Ved stemmelikhet ellers gjør formannens stemme utslaget.

Prisutvalgene kan opprette særskilte faglige eller lokale underavdelinger for å forberede eller gjennomføre reguleringer for forskjellige varegrupper. Alle vedtak om reguleringer må dog treffes av utvalgene selv eller godkjennes av dem.

De organisasjoner eller institusjoner som oppnevner medlemmene betaler deres særutgifter. De dekker også etter avtale seg imellom de utgifter som utvalgene ellers måtte ha.

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

Dersom avtale om fordelingen av utgiftene ikke kommer i 29 sept.
stand avgjør Kontrollkontoret hvorledes fordelingen skal skje. De offentlige eller kommunale myndigheter som bare oppnevner kontrollrepresentanter skal dog ikke være pliktige til å yte bidrag. Utgiftene er under enhver omstendighet det offentlige uvedkommende uten i den utstrekning en offentlig myndighet får bidragsplikt som følge av at den oppnevner medlemmer. Vedkommende bransjeorganisasjon kan kreve at de utenforstående ervervsdrivende i bransjen skal betale et forholdsmessig bidrag til dekning av dens andel i utgiftene. Tvist om bidragets størrelse avgjøres av Kontrollkontoret.

Utvalgene må godkjennes av kontoret før de kan tre i virksomhet.

§ 2. *Prisutvalgenes gjøremål.*

Prisutvalgene skal i den utstrekning det er påkrevd foreta prisnotering for de varer og ytelser som det er praktisk å regulere prisen for gjennom bransjemessige prisnoteringer, jfr. §§ 3—8.

Utvalgene skal også ha adgang til å treffe andre bestemmelser til regulering av priser, fortjeneste og andre omsetningsforhold innen bransjen.

Et utvalg må ikke treffe bestemmelser på områder som hører under andre prisutvalg eller om forhold som er regulert av kontrollmyndighetene selv.

Utvalgene skal også bistå med å kontrollere overholdelsen av de reguleringsbestemmelser vedkommende ervervet som er truffet av utvalgene selv eller av de offentlige eller kommunale reguleringsmyndigheter. Anmeldelser om overtredelser skal sendes til vedkommende kontrollnemnd.

Kontrollkontoret kan gi utvalgene pålegg om å foreta prisnotering eller treffe andre regulerende bestemmelser eller sette i verk særskilte foranstaltninger i kontrolløyemed.

§ 3. *Regler for prisnoteringer for importvarer ved salg fra importør.*

Grunnlaget for prisnoteringer for importvarer ved salg fra importører skal være den gjennomsnittlige importpris for de varer som importørene i noteringsdistriktet har her i landet på noteringsdagen. Med importpris skal forstås hva de importerte varer koster innbrakt på importørens lager. Dersom det ikke er mulig å regne ut den gjennomsnittlige importpris nøyaktig kan den fastsettes etter utvalgets skjønn. I tillegg til den gjennomsnittlige importpris kan regnes rimelig bruttofortjeneste etter sedvansmessige regler. Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret beregnes med større satser enn de som det i distriktet var vanlig å

29 sept. regne med 31 august 1939. Forhøyelse av en notering må ikke foretas før importørene i distriktet stort sett har solgt ut de varebeholdninger som den gjeldende notering er satt for.

§ 4. *Regler for prisnoteringer for norske industrivarer ved salg fra produsent.*

Grunnlaget for noteringer av produsentpriser for norske industrivarer skal være hva det på noteringsdagen koster å produsere vedkommende slags varer.

Ved utregningen av produksjonsomkostninger skal råvarer og hjelpestoffer føres opp etter hva de har kostet vedkommende produsenter uten hensyn til om prisene for slike varer senere er gått opp. Er innkjøpsprisene forskjellige for de forskjellige produsenter skal legges til grunn gjennomsnittsprisen for de varer som produsentene i noteringsdistriktet har her i landet på noteringsdagen. Gjennomsnittsprisen skal såvidt mulig regnes ut på grunnlag av oppgaver over lagerbeholdninger. Dersom det ikke er mulig å foreta nøyaktig utregning kan gjennomsnittsprisen fastsettes etter utvalgets skjønn.

Tilvirkningsomkostninger og andre omkostninger utenom utgiftene til råvarer og hjelpestoffer fastsettes på grunnlag av forholdene ved veldrevne bedrifter.

I tillegg til produksjonsomkostningene fastsatt på den måte som foran nevnt kan regnes rimelig fortjeneste etter sedvansmessige regler. Fortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret beregnes etter større satser enn hva det var vanlig å regne med i distriktene 31 august 1939.

Forhøyelse av noteringer må ikke foretas før produsentene i distriktet stort sett har solgt ut de varer som er produsert eller kan produseres med de omkostninger som den gjeldende notering er bygget på.

§ 5. *Regler for prisnoteringer for andre norske varer ved salg fra produsent.*

Prisnoteringer for salg fra produsent av andre norske varer enn industrivarer skal foretas etter tilsvarende regler som fastsatt for industrivarene med de endringer som tilsies av de særegne forhold innen vedkommende produksjonsgren og under iakttagelse av de nærmere forskrifter som blir gitt av Kontrollkontoret.

§ 6. *Regler for prisnoteringer for videresalg av importvarer og norske varer.*

Prisnoteringer for videresalg av importvarer og norske varer skal fastsettes på grunnlag av den gjennomsnittlige innkjøpspris for de varer som videreforhandlerne i noterings-

distriktet har her i landet på noteringsdagen. Gjennom- 29 sept.
snittsprisen kan i tilfelle fastsetttes etter utvalgets skjønn. I tillegg til den gjennomsnittlige innkjøpspris skal det regnes rimelig bruttofortjeneste etter sedvansmessige regler. Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret beregnes med større satser enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Forhøyelse av en notering må ikke foretas før videreforhandlerne i noteringsdistriktet stort sett har solgt ut de varebeholdninger som den gjeldende notering er satt for. Dette gjelder uten hensyn til om noteringene for salg fra importører eller produsenter allerede er satt opp.

§ 7. *Andre prisnoteringer.*

Andre prisnoteringer enn nevnt i §§ 3—6 foretas etter sedvansmessige regler med de tillempninger som tilsis av de ekstraordinære forhold under iakttagelse av de nærmere forskrifter som blir gitt av Kontrollkontoret.

§ 8. *Plikt til å melde inn regulerende bestemmelser.*

De regulerende bestemmelser som et prisutvalg fastsetter i medhold av disse forskrifter må sendes inn til Kontrollkontoret samme dag de treffes med begrunnelse og redegjørelse for mulige dissenser i utvalget. Når det gjelder prisnoteringer må opplyses hvilke fortjenestesatser og hvilke gjennomsnittlige innkjøpspriser eller produksjonsomkostninger som er lagt til grunn. Dessuten må gis slike andre opplysninger som er nødvendige til belysning av om noteringene er i samsvar med forskriftene i §§ 3—7.

Forhøyelse av prisnoteringer må ikke settes i verk før Kontrollkontoret har gitt samtykke til det. Kontrollkontoret kan dog overfor de enkelte utvalg bestemme at de foreløpig kan sette forhøyelsen i kraft uten forhånds samtykke når vedtaket er enstemmig og de øvrige vilkår som kontoret måtte fastsette er til stede. Nedsettelse av prisnoteringer kan alltid settes i kraft straks. Andre regulerende bestemmelser enn prisnoteringer må godkjennes av Kontrollkontoret før de settes ut i livet.

Kontrollkontoret kan når som helst oppheve eller forandre de bestemmelser som prisutvalgene treffer etter denne kunngjørelse.

§ 9. *Plikt til å overholde prisutvalgenes bestemmelser.*

De bestemmelser som er truffet av et prisutvalg i medhold av disse forskrifter eller etter særskilt bemyndigelse fra kontrollmyndighetene må overholdes av alle dem som i utvalgets distrikt driver slik ervervsvirksomhet som bestemmelsene

29 sept. gjelder for. Det skal dog være adgang til å selge billigere enn noteringsprisene med mindre annen bestemmelse er godkjent av kontrollkontoret.

§ 10. *Kunngjøring av reguleringsbestemmelsene.*

Prisutvalgene skal sørge for at distriktets ervervsdrivende innenfor ervervet får underretning om de bestemmelser som treffes etter disse forskrifter. Utvalgene skal også søke på best mulig måte å gjøre bestemmelsene offentlig kjent.

§ 11. *Taushetsplikt.*

Enhver som i egenskap av medlem, varamann eller funksjonær i prisutvalgene får opplysninger om bedrifters forretningsforhold eller om tekniske eller forretningsmessige hemmeligheter ellers, må bevare taushet om det opplyste. Heller ikke må han i sin ervervsvirksomhet gjøre bruk av disse opplysninger eller av det kjennskap han får til de priser eller andre reguleringsbestemmelser som utvalget har fastsatt eller akter å fastsette så lenge disse bestemmelser ikke er blitt offentliggjort.

§ 12. *Nærmere forskrifter om prisutvalgenes organisasjon og gjøremål.*

Kontrollkontoret kan gi nærmere forskrifter om prisututvalgenes organisasjon og gjøremål, derunder om hvilke varer utvalgene skal regulere, hvilke fortjenestesatser det skal regnes med, hvorledes gjennomsnittspriser skal regnes ut, og hvorledes reguleringene ellers skal skje. Tvist om utvalgenes organisasjon og virksomhet avgjøres av kontoret.

§ 13. *Adgang til dispensasjoner.*

Kontrollkontoret kan gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 14. *Anke over Kontrollkontorets avgjørelser.*

Kontrollkontorets avgjørelser etter denne kunngjørelse kan ankes inn til Kontrollrådet. Anke kan erklæres av prisutvalgenes medlemmer og av de organisasjoner som har oppnevnt medlemmene. Anke må sendes inn til Kontrollkontoret innen 8 dager etter at den som har rett til anke har fått meddelelse om avgjørelsen.

§ 15. *Særforskrifter går foran den alminnelige kunngjørelse.*

I den utstrekning det for enkelte prisutvalg eller for enkelte grupper av prisutvalg er gitt særskilte forskrifter, går de foran bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 16. *Hva slags ervervsvirksomhet som omfattes av forskriftene.* 29 sept.

Bestemmelsene i denne kunngjørelse gjelder for all slags privat og kommunal ervervsvirksomhet bortsett fra arbeid i andres tjeneste.

Bestemmelsene får dog ikke anvendelse på salg til utlandet.

§ 17. *Ikrafttredelse.*

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Overtredelse av forskriftene kan medføre straffansvar etter bestemmelsene i § 9 i den provisoriske anordning.

Skriv frå Justisdepartementet. 29 sept.

Dovre heradstyre, Opland fylke, har gjort vedtak om at nynorsk for framtida skal nyttast i brevskifte med offentlege styringsmakter.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 29 sept.

Stjørdal herred og Overhalla herred, Nord-Trøndelag fylke, har gjort vedtak om nøytralitet i målspørsmålet.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Tynset herred, Hedmark fylke. 29 sept.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring i § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Skedsmo herred, Akershus fylke. 30 sept.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Fet herred, Akershus fylke. 30 sept.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om føresegner om vernskog for Hjartdal herad, Telemark fylke. 30 sept.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Valestrand herad, Hordaland fylke. 2 oktbr.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Vikebygd herad, Hordaland fylke. 2 oktbr.

Skriv **) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Jostedal herad, Sogn og Fjordane fylke. 2 oktbr.

---

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.
**) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 38.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet.

I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 bestemmes:

Grensa mellom Nordre Stange (Ottestad) jordmordistrikt og Søndre Stange jordmordistrikt skal være veien Romedal gr. om Skjelve—Nesten—Fokhol— Prestegården—Korslund og ned til Gillund brygge.

2 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for området mellom Olav Tryggvasons gate, Søndre gate, Cicignons plass og Krambugata, Trondheim.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til skattefogdene.

I rundskrivelse nr. 7 vedkommende omsetningsavgiften av 19 juni 1939 **) er det bestemt at renter etter § 7 i bestemmelsene om avgiftens beregning og oppkrevning ikke skal kreves når rentebeløpet er under kr. 0,50. En gjør oppmerksom på at denne minstegrense også gjelder etter de nye bestemmelser om avgiftens beregning og oppkrevning som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 14 juli 1939.

3 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om nyregulering av gatelinjer for Merkegangen og nordre side av Havnegata fra nr. 113 til Merkegangen, Drammen, samt om bygningsvedtekter i forbindelse med reguleringen.

4 oktbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endring av § 12 i politivedtekten for Hopen herred, Møre og Romsdal fylke.

4 oktbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om forandring av §§ 1 og 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Elverum herred, Hedmark fylke.

4 oktbr. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i § 44 i lov frå 20 mai 1899 om jakt og fangst og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931, vert med dette fastsett etternemnde jaktføresegner for Opland fylke.

1. Jakttida for tiur, orrhane, orrhøne, røy, jerpe, rugde, bekkasin og and skal vera frå og med 15 september til og med 30 november.
2. Bruk av snare til fangst av hare og ryper er forbode i herada Etnedal, Sør-Aurdal, Torpa, Nordre Land, Søndre Land, Fluberg, Brandbu, Gran, Jevnaker, Lunner,

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.
**) Jfr. s. 841.
***) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 38.

Eina, Kolbu, Vestre Toten, Østre Toten, Vardal, Snertingdal, Biri og Fåberg. 4 oktbr.

3. Jakttida for hare og ryper i dei herad som er nemnde i punkt 2 skal vera frå og med 15 september til og med 30 november, og i dei andre herad i fylket frå og med 15 september til og med 15 mars.
4. Jakttida for ekorn skal vera frå og med 15 desember til og med 15 januar.
5. Desse føresegnene som tek til å gjelda 1 januar 1940, gjeld til sålenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1941.
6. Brot på desse føresegnene blir straffa.

Rundskrivelse *) fra Sosialdepartementet hvorved bestemmes, at i de ved rundskrivelse av 20 mai 1935 utferdigede forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser skal punkt 3 (om farging av blybensinen) heretter lyde så: 5 oktbr.

a) All blybensin bestemt til bruk i fly skal farges tydelig blå.
b) All annen blybensin skal farges med annen farge enn blå; selskapene kan velge, hvilken eller hvilke farger de vil bruke, forutsatt at fargingen er tydelig selv ved mindre god belysning, og fargen ikke kan forveksles med blå farge.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Storebrands fond for Universitetets studenter» til studielån og stipendier. 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lærerinne Ingeborg Anna Østeraas's legat» til beste for skuleungdom fra Sparbu prestegjeld. 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved grosserer H. Parr Samuelsens testament av 11 oktober 1934 opprettete «Konsul A. G. Samuelson og hustru Betty født Sørensens legat» til verdige trengende i Drøbak eller nærmeste omegn. 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Grosserer, cand. jur. Halvdan Bjørums legat» til geologisk og mineralogisk vitenskapelig forskning, opprettet ved gavebrev av 12 november 1935. 5 oktbr.

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

5 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Andreas Moes legat til fordel for mindre jordbrukere i Nordskogbygda», Elverum, opprettet ved testament av 8 desember 1920.

5 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge opplysninger fra det nederlandske utenriksministerium er Haagoverenskomstene *) nr. I—XI, XIII og XIV, av 18 oktober 1907, tiltrådt av Finnland 9 juni 1922. (Jfr. «Overenskomster» 1922 s. 174).

5 oktbr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet om at Flosta jordmordistrikt inndras og legges til Østre Holt og Tvedestrand jordmordistrikt.

5 oktbr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet om at Førdesfjorden jordmordistrikt inndras og legges til Skåre og Torvastad jordmordistrikt.

5 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Halden.

5 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Horten.

5 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Stjørdal herred, Nord-Trøndelag fylke.

5 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Borge herred, Nordland fylke.

6 oktbr. **Skrivelse** **) fra Forsyningsdepartementet, hvori meddeles at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 1 september 1939 om adgangen til å innføre oranger, alle slags, blir å sette i kraft fra og med 9 oktober d. å., jfr. kongelig resolusjon av 22 september d. å., hvoretter håndhevelsen av denne importregulering er overlatt til Forsyningsdepartementet.

6 oktbr. **Provisorisk anordning** **) om adgangen til visse områder.

§ 1. Justisdepartementet eller den dette gir myndighet, kan til vern om norske almene interesser forby utlendinger adgang til bestemte områder her i riket. På samme måte kan bestemmes at adgang til visse områder skal være betinget av særlig tillatelse; skal en slik bestemmelse også omfatte norske statsborgere som er bosatt innen området eller har fast arbeid der, må tillatelse som nevnt ikke nektes dem.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1910 s. 137.
**) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

§ 2. Den som forsettlig eller av grov uaktsomhet overtrer forbud som er gitt i medhold av § 1, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder. 6 oktbr.

Med bøter eller i gjentagelsestilfelle med fengsel inntil tre måneder straffes den som leier ut husrom eller gir natteherberge til noen som han vet eller bør forstå oppholder seg på stedet i strid med forbud eller annen bestemmelse etter § 1.

Utlending som handler mot disse bestemmelser, kan utvises av riket i overensstemmelse med reglene i lov om utlendingers adgang til riket av 22 april 1927 § 16, jfr. §§ 18—19.

Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon. 6 oktbr.

I. Det utferdiges ny instruks for regjeringsadvokaten.

II. Den nye instruks trer i kraft fra det tidspunkt Justisdepartementet bestemmer *).

Instruksen lyder så:

§ 1. Regjeringsadvokaten skal etter anmodning av regjeringen eller et departement med de nedenfor nevnte unntak uten særskilt godtgjørelse utføre rettssaker — herunder voldgiftssaker — for det offentlige og for offentlige fonds samt avgi juridiske betenkninger.

Hvilke offentlige institusjoner regjeringsadvokaten plikter å arbeide for, blir bestemt av Justisdepartementet etter at det har innhentet uttalelse fra vedkommende fagdepartement.

§ 2. Regjeringsadvokaten er ikke forpliktet til å føre saker eller møte i rettsmøter ved Hålogaland lagmannsrett eller ved herreds- og byrettene i Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark fylker.

§ 3. Justisdepartementet kan etter å ha innhentet uttalelse fra vedkommende fagdepartement bestemme at regjeringsadvokaten i en bestemt tid eller inntil videre ikke skal utføre saker eller arbeid for enkelte institusjoner, saker av en viss art eller saker for særdomstoler. Justisdepartementet kan videre i særlige tilfelle overlate til en annen å føre en bestemt sak.

Regjeringsadvokaten er fritatt for alminnelige inkassosaker dersom ikke Justisdepartementet i det enkelte tilfelle eller for visse grupper av slike saker pålegger ham arbeidet.

§ 4. Regjeringsadvokaten skal selv føre saker for Høyesterett. Andre saker og annet arbeid for det offentlige

*) Ifølge meddelelse fra Justisdepartementet av 27 januar 1940 er instruksen bestemt å skulle tre i kraft fra 1 mars 1940.

6 oktbr. kan han la utføre ved fast antatt fullmektig eller hjelpeadvokat. Ansettelsen må godkjennes av Justisdepartementet. Ansettelsen bør skje etter offentlig kunngjøring etter at vilkårene for ansettelsen er godtatt av Justisdepartementet.

Regjeringsadvokaten kan ved bevisopptagelser m. v. møte ved kommisjonær for så vidt det offentlige ikke belastes større beløp enn det som svarer til skyss- og kostgodtgjørelse for reise til rettsmøtet.

Regjeringsadvokaten kan med Justisdepartementets samtykke for hvert enkelt tilfelle la høyesterettssaker utføre ved en annen advokat (prøveadvokat). På samme måte kan han la andre saker og annet arbeid for det offentlige utføre ved en annen sakfører. Utlegg i denne sammenheng kan helt eller delvis refunderes regjeringsadvokaten.

§ 5. Saker utenfor regjeringsadvokatens distrikt, jfr. § 2, utføres enten av ham eller av kommisjonærer som han antar. Salærene herfor fastsettes og anvises av Justisdepartementet etter forslag av regjeringsadvokaten og etter uttalelse av vedkommende fagdepartement.

§ 6. Justisdepartementet kan i særlige tilfelle tilkjenne regjeringsadvokaten en rimelig godtgjørelse for å føre saker innenfor sitt distrikt eller for å gi betenkninger, således når arbeidet har vært usedvanlig stort eller har medført langvarig reisefravær.

§ 7. Utlegg som påløper i saker som utføres av regjeringsadvokaten eller hans kommisjonærer, betales av det offentlige etter legitimert oppgave og etter foranstaltning av det departement saken vedkommer. Melding herom sendes til Justisdepartementet.

§ 8. Når en sak er avgjort, skal regjeringsadvokaten sende utskrift av avgjørelsen til det departement saken vedkommer, og gi uttalelse om det er grunn til å bruke rettsmidler.

6 oktbr. **Kongelig resolusjon** *) om stadfesting på vedtak av bystyrene i Sarpsborg, Sandefjord, Grimstad, Lillesand, Trondheim, Brønnøysund og Narvik om forandring i vedkommende helseforskrifters regel om melding av dødsfall.

6 oktbr. **Kongelig resolusjon** om en utvidet regulering av Mandalsvassdraget og om manøvreringsreglement.

---

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

Kongelig resolusjon. 6 oktbr.

Norske sykehusforvalteres landslag, Statstjenestemannsgruppen, anerkjennes etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Kongelig resolusjon. 6 oktbr.

Gnr. 1, bnr. 5, Sørbotnneset av skyld 5 øre, nå oppført i matrikkelen for Kinn herred, blir overført til matrikkelen for Bremanger herred fra 1 juli 1939 å regne.

Føresegner*) om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi, fra og med 8 november 1939. 6 oktbr.

(Fastsatt av Forsyningsdepartementet med heimel i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter m. v. og kongeleg resolusjon frå 22 september 1939.)

A.

Av dei opplaga vanlege hushald har av sukker og kaffi den 7 oktober 1939 kl. 24 kan det fritt nyttast opp til 300 — tre hundra — gr sukker og 100 — eit hundra — gr kaffi for kvar hushaldsmedlem. Elles kan det av opplaga i tida frå og med 8 oktober til og med 7 november 1939 ikkje nyttast meir enn i samsvar med dei reglar som gjeld for kjøp og sal av sukker og kaffi for denne tida. I vanlege hushald kan ein såleis i denne tida berre bruka opp til 1500 gr sukker og 400 gr kaffi for kvar person; og hotell, gjestgiveri, pensjonat, restaurantar o. l. kan ikkje bruka større mengd enn det som svarar til 75 % av vanleg forbruk.

Føresegnene framanfor gjeld ikkje for industriverksemder. Så langt opplaga og importen til desse verksemdene strekk til, kan dei dekkja sitt vanlege forbruk til og med 7 november 1939.

B.

Frå og med 8 november 1939 og til vidare gjeld:

1. Sukker og kaffi kan berre seljast mot klipp av merke på rasjoneringskort eller mot tilvising frå rette vedkomande.
2. Vanlege hushald og einskildmenn som har eige hushald, kan ikkje kjøpa eller bruka meir enn i medeltal 300 — tre hundra — gr sukker for kvar person kvar veke, og ikkje meir enn 100 — eit hundra — gr kaffi for kvar veke for kvar den som er fødd før 1 januar 1934. Folk i serlege yrke — som fiskarar, skogsarbeidarar, anleggsarbeidarar, nattarbeidarar o. l. — kan likevel etter avgjerd av vedkomande forsyningsnemnd dessutan få bruka opp til 50 gr

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 40.

6 oktbr. kaffi om veka. Fyrste veka vert rekna for tida 8—12 november 1939.

For den tida vedkomande ikkje har opplag i samsvar med rasjonane, skal han få rasjoneringskort.

Når sukker eller kaffi vert seld, skal rasjoneringskortet leverast til seljaren til avklipp av merke for den selde mengda. Kvart merke på kortet gjeld for ei vekes rasjon. Merket vert ugyldig når 3 veker er gått. Ein kan handla ei veke på forskott. Kortet kan ikkje overdragast. Lause merke gjeld ikkje.

3. Hotell, gjestgjeveri, pensjonat o. l. kan berre bruka 75 % av sitt vanlege forbruk av sukker og kaffi — så langt forbruket ikkje vert dekt med rasjoneringskorta til vertskapet, tenestfolka og dei faste gjestene. Faste gjester er dei som held til på vedkomande hotell minst ei veke. Forsyningsnemnda skriv ut tilvising etter søknad med opplagsoppgåve og andre legitimasjonar og for forbruket i 4 veker.
4. Sjukehus, gamleheimar, asyl, fengsel og andre anstalthushald får tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd for sitt forbruk av sukker og kaffi. Det skal sendast skriftleg søknad med opplagsoppgåve.
5. Land- og sjøforsvar får tilvist sukker og kaffi i samsvar med sine matregulativ og etter rekvisisjon frå vedkomande militære sjef. Provianterings- og Rasjoneringsdirektoratet eller den som får fullmakt hjå det, tilviser varene.
6. Mannskap på skip i innanriks fart skal ha rasjoneringskort og kjem inn under føresegnene i punkt 1.

Mannskap på skip i utanriks fart skal ikkje ha rasjoneringskort; dei får dekt sitt utrekna forbruk for ferda etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd.

Restaurantverksemder for passasjerar om bord i skip i innanriks og utanriks fart går inn under føresegnene i punkt 7.

7. Kafear, restaurantar o. l. kan bruka opp til 75 % av sitt vanlege forbruk av sukker og kaffi etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemd. Det skal sendast inn skriftleg søknad med opplagsoppgåve og andre naudsynlege legitimasjonar. Tilvising kan gjevast for forbruket i 4 veker.
8. Bakeri o. l. verksemder kan bruka opp til 85 % av vanleg forbruk av sukker og kaffi etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd. Dei skal senda skriftleg søknad og leggja ved opplagsoppgåve og andre legitimasjonar. Tilvisinga kan gjelda for forbruket i 4 veker.

9. Andre industriverksemder som nyttar sukker og kaffi i sin produksjon, får tilvising på kjøp eller bruk av desse varene hjå Provianterings- og Rasjoneringsdirektoratet. Verksemda sender skriftleg søknad for 4 veker kvar gong og legg ved opplagsoppgåve og legitimasjon for det vanlege forbruket. 6 oktbr.
10. Grossistar kan berre selja sukker og kaffi mot tilvising.
11. Detaljistar får kjøpa dei rasjonerte varene etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd. Tilvisinga kan lyda på ei mengd som svarar til forbruket i 4 veker. Det skal søkjast skriftleg om tilvising og leggjast ved opplagsoppgåve. Dessutan skal leggjast ved dei kortmerke og tilvisingar som det er selt sukker eller kaffi på. På tilvisingar kan ein gjeva kjøpmannen vederlag for svinn: 2 % for sukker og 2 % for kaffi.
12. Provianterings- og Rasjoneringsdirektoratet får fullmakt til å gjeva utfyllande føresegner til å gjennomføra rasjoneringsskipnaden. Det kan og gjeva føresegner om oppgåveplikt.
13. Brot på desse føresegnene er strafflagt.

Instruks for forsyningsnemndane. 6 oktbr.
(Fastsett av Forsyningsdepartementet).

1. Rasjonane, bruk av opplag.

I samsvar med kongelege resolusjonar frå 1 og 22 september 1939 har Forsyningsdepartementet 6 oktober 1939 fastsett at det frå og med 8 november som kjem skal gjennomførast fullstendig rasjonering av sukker og kaffi.

Rasjonane er førebels fastsette til 300 gr sukker pr. person pr. veke og 100 gr brent kaffi — her medrekna koffeinfri kaffi — pr. veke for kvar person som er fødd før 1 januar 1934. Dei som er fødde etter denne datoen, får til vidare ikkje kaffikort. Folk i serlege yrke som fiskarar og sjøfolk, skogsarbeidarar, anleggsarbeidarar, vegarbeidarar og andre som for skuld arbeidet sitt har sers bruk for kaffi, kan få ein tilleggsrasjon førebels på 50 gr kaffi for veka, i fall vedkomande forsyningsnemnd meiner det er naudsynleg. Denne føresegna tar serleg sikte på å stetta kravet frå folk som lever på utnisting.

Samstundes er det teki avgjerd om at ein av opplaget til vanlege hushald 7 oktober 1939 kl. 24 kan bruka fritt opp til 300 gr sukker og 100 gr kaffi for kvar hushaldsmedlem — utan omsyn til alder. I tida frå og med 8 oktober 1939 til og med 7 november 1939 kan ein elles ikkje bruka meir av opplaga enn i samsvar med dei reglar som gjeld for kjøp og

6 oktbr. sal av sukker og kaffi i denne tida. I vanlege hushald kan ein såleis i denne tida berre bruka opp til 1500 gr sukker og 400 gr kaffi for kvar person ut over dei frie kvanta.

For restopplaga (varer og kortmerke) 8 november 1939 skal det klippast av merke på rasjoneringskortet til vedkomande (sjå punkt 2). Av praktiske grunnar skal ein likevel ikkje klippa for deler av dei vekekanta merka lyder på.

For at vekemerka i framtida skal gjelda for dagane frå og med måndag til og med sundag, skal «fyrste rasjoneringsveka» etter den endelege rasjoneringsskipnaden berre reknast frå og med onsdag 8 til og med sundag 12 november. For desse dagane får ein full vekerasjon.

2. Rasjoneringskort.

Etter den endelege rasjoneringsskipnaden skal sukker og kaffi berre seljast mot kort eller tilvising. Dei nye rasjoneringskorta gjeld for tida frå 8 november 1939 til og med 30 juni 1940. Ein deler ut eit kort for sukker og eit kort for kaffi.

Alle dei som bur i private hushald og som ikkje har opplag av sukker, skal få utlevert sukkerkort som gjeld for tida 8 november 1939—30 juni 1940.

Har hushaldet opplag av sukker — utrekna pr. 8 november 1939 — omframt det frie kvantum, skal forsyningsnemnda klippa tilsvarande mange merke av sukkerkorta, og desse klippa skal så langt råd er delast likt på korta til hushaldsmedlemene. For deler av vekerasjonane skal ein ikkje klippa merke.

Er opplaget så stort at det svarar til hushaldet sitt frie kvantum og til hushaldet sine rasjonar for tida 8 november 1939—30 juni 1940, skal alle vekemerke klippast av slik at vedkomande berre får levert ut talongen med ekstramerka I—VIII. (Ein huslyd på 5 medlemer har rett til eit frikvantum på 1,5 kg. Vekerasjonane 8 november 1939—30 juni 1940 vert $34 \times 0{,}3 \times 5 = 51$ kg. Har huslyden eit sukkeropplag pr. 8 november 1939 på 52,5 kg eller meir, får huslyden ikkje sukkermerke.)

Over sukkeropplag som svarar til meir enn 10,5 kg for kvar person, skal forsyningsnemnda sende melding i 2 eksemplar på skjema nr. 17 til fylkesforsyningsnemnda som sender det eine eksemplaret vidare til direktoratet.

Alle personar (som er fødde før 1 januar 1934) som bur i private hushald og som ikkje har opplag av kaffi, skal få utlevert kaffikort, som gjeld for tida 8 november 1939—30 juni 1940.

Har hushaldet opplag av kaffi — utrekna pr. 8 november 1939 — omframt det frie kvantum, skal forsyningsnemnda

klippa frå tilsvarande mange merke av kaffikorta, og desse klippa skal så langt råd er delast likt på korta til hushaldsmedlemene. For deler av vekerasjon skal ein ikkje klippa merke. 6 oktbr.

Er opplaget så stort at det svarar til hushaldet sitt frie kvantum og til hushaldet sine rasjonar for tida 8 november 1939—30 juni 1940, skal alle vekemerke klippast av slik at vedkomande berre får utlevert talongen med ekstramerke I—VIII. (Ein huslyd på 5 medlemer har rett til eit frikvantum på 500 gr. Vekerasjonane 8 november 1939—30 juni 1940 vert 34 × 0,1 × 5 = 17 kg. Har huslyden eit kaffiopplag pr. 8 november 1939 på 17,5 kg eller meir, får han ikkje kaffimerke.)

Over kaffiopplag som svarar til meir enn 3,5 kg for kvar person skal forsyningsnemnda senda melding i 2 eksemplar på skjema nr. 17 til fylkesforsyningsnemnda, som sender det eine eksemplaret inn til direktoratet.

Til folk i serlege yrke som fiskarar og sjøfolk, skogsarbeidarar, anleggsarbeidarar, vegarbeidarar og andre som for skuld arbeidet sitt har sers bruk for kaffi, kan vedkomande forsyningsnemnd, når ho meiner det er grunn til det, dela ut tilleggskort på kaffi. Dette gjeld når vedkomande ikkje har eit opplag som rekk til både for den vanlege rasjonen og omframtrasjonen fram til og med 30 juni 1940. Det er meininga at desse tilleggskorta som lyder på halve vanlege kaffirasjonar, ikkje skal delast ut til andre enn dei som har slikt arbeid som varar lengre tid. Ein skal berre gjeva kort for den tida arbeidet truleg kjem til å vara; dei merka som då vert att, skal stemplast ugyldige. Forsyningsnemnda må taka omsyn til desse tilleggskorta når ho reknar ut kor lenge kaffiopplaget til vedkomande hushald skal vara. Om utdelinga av tilleggskort skal det gjevast rapport på skjema nr. 14.

Forutan til dei som er nemnde framanfor skal ein også dela ut rasjoneringskort på sukker og kaffi til alle som bur fast i pensjonat, internat, på hotell, i hospits og liknande, til tenestfolka og vertskapet på pensjonat og hotell óg. Mannskap på skip i innanriks fart skal óg ha kort.

For rasjoneringskorta gjeld desse reglane:

1. Forsyningsnemnda skal stempla korta. Eigaren skal sjølv skriva namn og tilskrift på kortet.
2. Korta gjeld alle stader i landet. Det er forbodi å selja eller kjøpa kort, og korta må heller ikkje overdragast på annan måte.
3. Den som sel vara, skal klippa merka av korta. Lause merke gjeld ikkje. Kvart vekemerke gjeld ikkje når det er gått 3 veker. Ein kan handla ei veke på forskott.

6 oktbr. 4. Korta gjeld frå og med 8 november til og med 30 juni 1940 og har i alt 34 merke. Dessutan har sukkerkorta og dei vanlege kaffikorta 8 ekstramerke kvar med nummer I—VIII. Ein skal seinare gjeva melding om kva desse merka i tilfelle skal nyttast til.

På kortmerka er det ikkje sett kor store kvanta dei skal gjelda for. Såleis kan ein til kvar tid regulera rasjonane nøye i samsvar med opplaga i landet og utsikta for tilførsle. Både sukker- og kaffimerka gjeld for kjøp av dei mengder som direktoratet til kvar tid fastset. Frå og med 8 november og til vidare gjeld som før sagt kvart sukkermerke for 300 gr sukker og kvart kaffimerke for 100 gr brent kaffi. Tilleggskorta på kaffi gjeld såleis i same tida for 50 gr. For rå kaffi skal det gjevast eit tillegg på 25 %. På vanlege kaffikort kan ein såleis handla 125 gr rå kaffi for veka, på tilleggskort halvparten.

Vert rasjonane brigda, kunngjer direktoratet det i god tid gjennom kringkasting og presse og i meldingar til alle forsyningsnemnder. Mogelege brigde vil føra med seg ei omrekning av den tida opplaga skal vara for. Men i fall rasjonane vert auka, vil ein freista å få til ei utlikning ved hjelp av ekstramerka øverst på korta, såleis at forsyningsnemndane vert sparde for noko meirarbeid.

Kjem folk med krav om nye kort av di dei har mist dei gamle, kan forsyningsnemnda ikke gjeva dei nye kort utan etter skriftleg søknad med grunngjeving. Om det er råd, skal det i søknaden gjevast opplysningar om når og korleis kortet er komi bort, og det som er sagt i søknaden skal så langt råd er vera vitna av 2 truverdige, kjende personar. Nemnda må ikkje levera ut nytt kort utan ho er overtydd om at dei opplysningar som er gjevne, er rette. På dei nye korta skal det klippast frå merke for den tida som er gått av kortperioden. Det skal førast serskilt liste over dei folka som på denne måten får nye kort.

Vert rasjoneringskortet delvis øydelagt, kan forsyningsnemnda gjeva eit anna kort i vederlag. Nemnda må då øydeleggja det gamle kortet heilt.

Som før sagt kan ein berre handla ei veke på forskott. I somme høve kan likevel føretilhøva og liknande gjera det naudsynleg at folk får kjøpa for lengre tid framover om gangen. I slike høve kan nemnda gjeva samtykke til at vedkomande får høve til å kjøpa for lengre tid. Løyvet skal gjevast på serskilt skjema (skjema nr. 20). Dette skriftlege løyvet må vedkomande ta med til handelsmannen sin som tek det og sender det til forsyningsnemnda saman med dei merka som det er handla på. Syner det seg at kjøparen ikkje nyttar

varene i samsvar med rasjoneringsføresegnene, må nemnda straks melda frå til politiet om det. 6 oktbr.

I ein bolk seinare har ein gjort nøyare greie for framgangsmåten med utdelinga av korta.

Anstalthushald som fengsel, asyl, sjukehus, gamleheim og liknande, kafear, restauranter og andre spisestader og liknande, skip i utanriks fart kan derimot ikkje få varer til sitt forbruk på kort. Det same gjeld industriverksemder og andre verksemder som nyttar sukker og kaffi i sin produksjon, og det gjeld handelsmenn. (På korta til gjestene kan hotell og pensjonat og liknande berre få varer til dei faste gjestene sitt forbruk). I desse tilfella skal ein framleis nytta tilvisingar som forsyningsnemnda ferdar ut etter å ha fått oppgave over lageropplag og over det normale forbruk av varene. Tilvisingane skal lyda på namn og for 2 eller 4 veker om gongen; dei kan ikkje overdragast. I ein bolk seinare har ein gjort nøyare greie for kven som skal ha varer mot tilvising, og korleis tilvisingane skal skrivast ut. Tilvisingane skal skrivast på skjema 4 eller på eit anna skjema som er godkjent av direktoratet.

3. Førebuingane til den fullstendige rasjoneringa.

a. Registerkort for kvart privat hushald.

Som før sagt skal oppgåvene frå rasjoneringstellinga vera grunnlaget for arbeidet som forsyningsnemnda har med den fullstendige rasjoneringa. For å få oversikt over hushalda i kvar kommune skal forsyningsnemnda ved hjelp av desse oppgåvene arbeida ut eit nøye kortregister over alle hushalda. Skjema til registerkort (skjema 9) vert sende gratis frå direktoratet.

For alle dei hushald som er førde opp på tellingsliste nr. 5 skal det skrivast ut registerkort. På tellingslista skal personane førast opp i denne orden: Fyrst dei som høyrer heime i hushaldet og som er til stades på tellingsdagen, så dei som høyrer heime i hushaldet, men som er mellombels borte tellingsdagen og til slutt dei som er mellombels til stades tellingsdagen. For dei som er mellombels borte og dei som mellombels er til stades skal det gjevast opplysningar om føremålet med fråveret (opphaldet) og kor lenge det truleg kjem til å vara, og om tilskrifta på heimstaden og opphaldsstaden. I same orden fører ein over på registerkorta 1) dei som er busette og til stades, 2) dei som er busette i hushaldet, men borte og 3) dei som mellombels er til stades når det er opplyst at opphaldet vil vara meir enn 1 månad. Dei som er mellombels borte meir enn ein månad og såleis

6 oktbr. óg når korta vert utdelte, skal førast opp på registerkortet, men med merknad om at dei truleg er borte når korta vert utdelte. Folk som er førde opp i tellingslista som mellombels fråverande på skule, sjukehus, anstalt, i militærteneste o. s. b., skal ein óg føra opp i registret, men med merknad om føremålet med fråveret. Folk som er mellombels til stades for kort tid, fører ein ikkje på kort, av di desse skal venda seg til forsyningsnemnda på heimstaden når dei kjem dit og få kort der. Utanlandske statsborgarar og nordmenn som mellombels er til stades, men busette i utlandet, fører ein opp i registret når det er opplyst i tellingslista at dei vert buande her etter 7 november 1939.

Mannskap (befal og tenestfolk) på skip i innanriks fart fører ein opp i registret som eit hushald der skipet er talt, d. v. s. der rederiet har hovudkontoret sitt.

På framsida av registerkortet (sjå vedlagde eksemplar) skal ein øvst føra opp namn og tilskrift på den som representerar hushaldet og registernummeret til hushaldet med opplysning om namn, alder, stilling i hushaldet og yrke. På baksida av kortet fører ein opp dei samla opplaga av sukker og kaffi som hushaldet hadde 7 oktober 1939 kl. 24. I opplaga reknar ein med ubrukte merke på rasjoneringskorta. Til frådrag i opplaget kjem då utrekna forbruk etter rasjoneringsføresegnene for tida til og med 7 november som kjem og dei frie kvanta sukker og kaffi. Ein er då komen fram til opplag pr. 8 november 1939 som skal førast opp på registerkortet. I rubrikken for kortutdeling fører ein opp den samla mengd sukker og kaffi som hushaldet skal få rasjoneringskort for i tida 8 november 1939—30 juni 1940. Desse mengdene reknar ein ut slik: For sukker: 10,2 kg × talet på faste medlemer i hushaldet, men frådregi hushaldet sitt utrekna opplag pr. 8 november i år. For kaffi: 3,4 kg × talet på faste medlemer i hushaldet (fødde før 1 januar 1934), men med frådrag for hushaldet sitt utrekna opplag pr. 8 november i år. Er opplaga større enn rasjonane, fører ein opp 0 i utedelingsrubrikken. Ein lyt merka seg at det i utrekninga berre skal takast omsyn til fast busette medlemer i hushaldet. Dei som er mellombels til stades, skal ein såleis ikkje taka omsyn til når ein reknar ut kor lenge opplaga skal vara.

For at arbeidet med utdelinga av rasjoneringskorta skal gå fort og greit, er det naudsynt at registerkorta vert førde nøye.

b. Registerkort for herberge og for pensjonat, hotell og liknande, og for internat.

Etter den rasjoneringsskipnaden som gjeld til 8 november i år, har hotell, pensjonat og liknande verksemder fått sukker

og kaffi etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd. For 6 oktbr.
å få mest mogeleg av sukker- og kaffiforbruket inn under føresegnene om rasjoneringskort er det i den endelege rasjoneringsskipnaden fastsett at desse verksemdene óg delvis skal reknast som hushald, med di vertskapet, tenestfolka og dei faste gjestene skal reknast som hushald og gjevast kort. Til sitt forbruk av sukker og kaffi til gjester som bur der mindre enn ei veke og til tilfelleleg servering skal desse verksemdene framleis få tilvising på sukker og kaffi frå forsyningsnemnda. For desse verksemdene fører ein eit serskilt kortregister på skjema nr. 10. Skjemaet vert levert gratis frå direktoratet. Ein legg ved eit avtrykk av skjemaet. Register kan óg førast på eit serskilt skjema som direktoratet godkjenner.

I kortregistret fører ein opp namna til vertskapet og tenestfolket og namna på dei gjestene som kjem til å bu på vedkomande stad på den tid rasjoneringskorta vert delte ut. Dessutan fører ein opp alder, yrke m. v. Dei som er mellombels til stades og som ikkje kjem til å vera på vedkomande stad når rasjoneringskorta vert delte ut, fører ein ikkje opp.

På baksida av registerkortet fører ein opplaga av sukker og kaffi som verksemda har.

Har vertskapet eige hushald, skal det førast opp på dei registerkorta som er nemnde framanfor i punkt a, og opplaget må nyttast i samsvar med dei føresegnene som er gjevne der.

Av praktiske grunnar går ein ut frå at opplaga elles vert nytta til det forbruket som tilvisingsføresegnene gjeld for. Er det berre fastbuande folk i hotellet, skal opplaga avreknast mot rasjoneringskorta til vertskapet.

Sams for registerkorta i punkt a og b gjeld det at dei bør ordnast slik at ein får fullt oversyn og lett finn fram dei einskilde korta. Det vil vera praktisk å ordna registerkorta etter kvar husa ligg og føra registernummer på korta.

4. Om utdeling av rasjoneringskort.

Nemnda kan byrja å dela ut korta etter kvart som ho er ferdig med å kontrollera tellingsoppgåvene og føra registerkorta for dei vanlege hushalda og dei felleshushalda som delvis skal ha rasjoneringskort (vertskap og tenestfolk i hotell og liknande, faste gjester og liknande).

Den ålgjeldande regelen er at alle får korta sine der dei bur når rasjoneringskorta vert delte ut. For at kort skal kunna delast ut, må likevel vedkomande anten stå oppført i registret til nemnda eller ha vitnemål frå nemnda på heimstaden sin eller der han har haldi til om at han ikkje har fått kort. Reiser difor nokon mellombels frå opphaldsstaden

6 oktbr. sin etter 8 oktober 1939, men før kortutdelinga tar til, og vil ha kort der han kjem, lyt han før han reiser venda seg til forsyningsnemnda der han er tald og få vitnemål om at han ikkje har fått kort der (skjema nr. 15). Den nemnda som leverar ut kort, skal ta vitnemålet.

Når vedkomande flytter for lengre tid, lyt han gå til forsyningsnemnda på den staden han flytter frå og få flyttemelding (skjema nr. 16) som han gjev til forsyningsnemnda på den staden han flytter til, og der han ber om rasjoneringskort. Forsyningsnemnda der tar meldinga.

Folk som har haldi til mellombels i eit privathushald, hotell eller liknande på tellingsdagen, og som reiser før kortutdelinga tar til, vender seg til forsyningsnemnda der dei er talde og får vitnemål på skjema nr. 15.

Folk som er i militærteneste og folk som er på anstaltar og liknande på tellingstida, lyt gjera greie for kvar dei har haldi til på tellingstida før dei kan få kort.

Norske statsborgarar som har haldi til i utlandet, men som kjem attende etter 8 oktober 1939, lyt venda seg til forsyningsnemnda på heimstaden sin for å få rasjoneringskort. Dei lyt gjera nøye greie for kvar dei har haldi til på tellingstida.

Framande lands borgarar må ha med seg opphaldsløyvet sitt når dei ber om rasjoneringskort, og forsyningsnemnda kan berre dela ut kort for den tida opphaldsløyvet gjeld for. Nemnda må i tilfelle stempla ugyldige kortmerke som gjeld for tida etter at opphaldsløyvet er ute.

Mannskap på skip i innanriks fart skal få rasjoneringskort hjå nemnda i det distriktet der rederiet har hovudkontoret sitt. Rederiet eller skipsføraren bør dela ut korta. Når korta vert leverte ut, skriv nemnda ut ei melding til skipsføraren om utleveringa, og denne meldinga må synast fram når det i tilfelle seinare skal leverast ut rasjoneringskort. I fall befal eller mannskap vender seg til forsyningsnemnda på heimstaden kvar for seg, skal dei ikkje få kort der.

For framtida skal skip i innanriks fart ikkje få tilvist sukker og kaffi hjå forsyningsnemnda utan til bruk i restaurasjonen — når han vert driven såleis at han kjem inn under føresegnene for kafear og liknande.

For skip i utanriks fart lyt det framleis søkjast til vedkomande nemnd om tilvising på sukker og kaffi for den tida ferda truleg kjem til å vara. Saman med tilvisinga skriv nemnda ut ei melding om dette (på skjema nr. 21), og denne meldinga skal skipsføraren gjeva til den nemnda han neste gong søkjer om tilvising på sukker og kaffi til bruk om bord.

Når ein leverar ut rasjoneringskort til folk i hushald som har eigne opplag, skal ein som før sagt klippa av korta merke som svarar til opplaga, og klippa skal delast så jamnt som råd er på dei einskilde korta. Er ein eller fleire av medlemene i hushaldet mellombels borte når korta vert delte ut, og vedkomande har fått vitnemål frå nemnda (sjå framanfor), skal han ikkje reknast med når ein skifter opplaga på hushaldsmedlemene. Ein lyt då klippa tilsvarande mange merke av på resten av korta for vedkomande hushald (dei som er reiste kjem til å få rasjoneringskort utan fråklipp på den staden dei kjem til). 6 oktbr.

Når ein deler ut kort til folk i pensjonat, hotell og liknande, tar ein ikkje omsyn til opplaga åt verksemda (unnanteki for vertskap som har eige hushald). Nemnda skal taka omsyn til opplaga når ho tilviser varer (jfr. unnantaket framanfor for pensjonat og liknande med berre faste gjester).

Etter som det høver, kan det setjast ein eller fleire funksjonærer til å dela ut rasjoneringskorta. Er det ein funksjonær som deler ut korta, må den som kjem frå hushaldet kvittera for korta på ei serskilt dagliste. Er det fleire funksjonærar som deler ut korta, er det ikkje turvande med kvittering, men daglista lyt førast. Korta skal gjevast til den som representerar hushaldet (husmor eller husfar) eller til ein fullmektig. Det krevst i tilfelle skriftleg fullmakt. Daglista (skjema nr. 18) vert send frå direktoratet.

Daglista skal tellast saman kvar dag og gjerast opp når hovudutdelinga av rasjoneringskorta er ferdig. Deretter skriv nemnda melding om utdelinga i 3 eksemplar på skjema nr. 19. Det eine eksemplaret skal nemnda sjølv ha, dei 2 andre skal ho senda til fylkesforsyningsnemnda som sender eit eksemplar vidare til direktoratet med mogelege merknader.

5. *Arbeidet seinare med rasjoneringa for privathushald og dei felleshushald som er nemnde framanfor.*

Når det vert levert ut rasjoneringskort etter 7 november 1939, skal ein klippa av merke på korta for dei heile vekene som er gått.

Når nokon vert innkalla til militærteneste, skal ha ha med seg rasjoneringskorta sine og levera dei til dei militære styremaktene som gøymer korta. Når han er ferdig med militærtenesta, skal den militære styremakta klippa frå på korta vekemerke etter talet på dei heile veker han har gjort teneste og gjeva han korta attende. Den militære styremakta øydelegg dei avklipte merka.

Når nokon vert innlagd på sjukehus, asyl o. s. b., eller innsett i fengsel, skal han ha korta sine med og levera dei

6 oktbr. der. Korta skal gøymast til pasienten vert utskreven (til fangen vert lausslept), og det skal klippast av på korta merke som svarar til dei heile vekene eigaren av kortet har haldi seg på staden. Merka skal sendast til forsyningsnemnda på den staden vedkomande høyrer heime, og dei skal øydeleggjast der.

Har vedkomande ikkje kort med, skal sjukehuset (fengslet o. s. b.) straks senda melding til vedkomande forsyningsnemnd. Forsyningsnemnda tek så dei naudsynte rådgjerder for å hindra at rasjoneringskortet vert nytta på urett måte.

Går kortet ut medan nokon er på sjukehus (i fengsel o. s. b.), skal han få vitnemål om det hjå rette vedkomande og få levert ut nytt kort. Vert det lagt inn ein pasient (fange o. s. b.) som høyrer til eit hushald som har eige opplag og difor ikkje kort, skal sjukehuset (anstalten) melda frå om innlegginga til nemnda. Når pasienten vert utskreven, reknar nemnda om den tida opplaget skal vara for.

Når folk flytter frå privathushald til pensjonat eller hotell o. s. b. eller frå eit hotell til eit anna, må dei ha med seg rasjoneringskorta sine til bruk på den nye staden i fall opphaldet der kjem til å vara over ei veke.

Nemnda lyt sjå til at hushaldsregistret alltid er fullstendig. Det er naudsynleg å passa på at alle brigde i hushalda vert melde, og at det vert gjort dei naudsynte omrekningar for den tida opplaga skal vara for.

Ein som flytter frå ein kommune til ein annan, må som før sagt melda frå om dette til nemnda. Meldinga skal skrivast på skjema nr. 16. Nemnda fyller ut nedste luten av skjemaet og gjev det til den som flytter, og han skal levera denne luten av meldinga til nemnda på den staden han flytter til. I denne meldinga skal det stå om vedkomande har fått rasjoneringskort. Nemnda på den staden han flytter til, skal så føra han inn i sitt register.

Flytting frå eit hushald til eit anna skal og meldast.

Flytter nokon frå eit hushald som lever på eige opplag, skal han få rasjoneringskort. Ein lyt då rekna om den tida opplaga skal vara for dei som er att. Flytter nokon til eit hushald som lever på eige opplag, kan han framleis nytta korta sine.

Når nokon flytter til utlandet, skal resjoneringskorta leverast inn.

Når nokon døyr, skal rasjoneringskorta inndragast. Nemnda lyt sikra seg at alle dødsfall vert melde. Hadde den avlidne ikkje rasjoneringskort, må i tilfelle den tida opplaga skal vara for reknast om for dei av huslyden som lever att.

Born som kjem til etterkvart skal ha sukkerkort, eller 6 oktbr.
ein må rekna om den tida opplaget skal vara for.

Pr. 31 desember 1939 skal det sendast melding om dei korta som er utdelte etter 7 november 1939. Pr. 31 mars 1940 skal det sendast melding om kortutdelinga i 1 kvartal 1940. Pr. 30 juni 1940 skal det sendast tilsvarende melding for 2 kvartal. Meldinga skal skrivast på skjema nr. 22 i 3 eksemplar. Av desse skal 2 sendast til fylkesforsyningsnemnda som sender eitt vidare til direktoratet. Over utdelinga av rasjoneringskort etter 7 november 1939 skal det førast dagliste på samme måten som for hovudutdelinga.

6. Tilvising til herberge, hotell, pensjonat og liknande.

Som før sagt får pensjonat, hotell og liknande etter den endelege rasjoneringsskipnaden i ein viss mon sukker og kaffi til sitt forbruk med hjelp av rasjoneringskorta til vertskapet, tenestfolka og gjestene. Men ein lyt dessutan rekna med at forsyningsnemnda i mange høve lyt gjeva tilvising på sukker og kaffi til bruk for servering til gjester som bur kort tid på hotellet — og til middagsservering m. v.

Bur gjestene meir enn ei veke i herberget, skal dei levera korta sine til bruk for hotellet, som kan rå over merke som svarar til talet på dei heile vekene gjestene held til der. Tilvising på sukker og kaffi får hotell, pensjonat m. v. etter søknad på serskilt skjema (skjema nr. 23). Der skal søkjast om sukker og kaffi for 2 eller 4 veker kvar gong.

I søknaden skal ein m. a. gjeva oppgåve over: 1) opplag på søknadsdagen, 2) forbruket til servering for gjester som held til mindre enn ei veke på staden og til anna tilfelleleg servering i førre søknadsperioden, og 3) det som truleg kjem til å verta vanleg forbruk til denne serveringa i den tida ein søkjer for. Forsyningsnemnda skal ta omsyn til opplaga og til vidare tilvisa opp til 75 % av det som ein meiner er det vanlege forbruket.

Nemnda skal føra oppgåve over opplaga og gjevne tilvisingar m. v. på det registerkort som er nemnt før eller på eit anna kort som direktoratet har godkjent.

For at ein kan få fullstendige opplagsoversikter, skal hotell, pensjonat og liknande kvar 4 veke, rekna frå 12 november 1939, senda inn oppgåve på søknadsskjema over sine opplag av sukker og kaffi, utan omsyn til om dei samstundes søkjer om tilvising. Det vil difor vera praktisk at dei søkjer om tilvising for 4 vekers forbruk kvar gong, og at utgangspunktet vert 12 november 1939.

Når herberget samstundes driv restaurant- eller kafé-

6 oktbr. verksemd, skal det søkjast serskilt for denne delen av verksemda om det er råd. Det skal i tilfelle sendast søknad på vanleg søknadsskjema (sjå elles punkt 10).

7. Sjukehus, asyl og liknande (anstalthushald).

Anstalthushald skal sameleis som etter den någjeldande rasjoneringsskipnaden få tilvising på dei sukker- og kaffimengder dei treng. Forsyningsnemnda skal føra serskilt register på skjema nr. 10 (ein nyttar berre baksida av registerkortet) for desse anstalthushald, og i dette registret skal ein føra oppgåver over opplag og tilvisingar m. v. Tenestfolk som får rasjoneringskort etter føresegnene framanfor, men som heilt eller for ein del får kosten i anstalthushaldet, skal levera korta sine der til fråklipp av dei naudsynte merke. Anstaltane skal levera fråklipte merke til vedkomande forsyningsnemnd som øydelegg dei. (Register kan og førast på eit anna skjema som direktoratet godkjenner.)

Sameleis som dei andre felleshushalda lyt anstaltane søkja om tilvising på sukker og kaffi for 2 eller 4 veker kvar gong og byrja med måndag 12 november nå kjem. Dei skal til vidare søkja på det vanlege søknadsskjema (skjema nr. 3). Kvar 4 veke, rekna frå 12 november 1939, skal dei senda inn oppgåve over opplaga sine, jamvel om dei ikkje søkjer om tilvising.

8. Land- og sjøforsvar.

Avdelingane og skipa til land- og sjøforsvaret får tilvist sukker og kaffi etter matregulativa til forsvaret og etter rekvisisjon frå vedkomande militære sjef. Rekvisisjonane skal sendast gjennom generalintendanten eller intendanturen for marinen til direktoratet som gjev tilvising og som fører det naudsynlege opplagsoversynet.

Som før sagt skal dei som er inne til militærteneste ha rasjoneringskorta sine med seg og levera dei til vedkomande militære sjef som tar korta i tenesttida. Når tenesttida er slutt skal han levera korta attende med fråklipp av merke som svarar til talet på dei heile vekene vedkomande har gjort teneste.

9. Skip i innanriks og utanriks fart.

Befal og mannskap på skip i innanriks fart skal når dei har kosten om bord, levera korta sine til skipsføraren, eller den han gjev fullmakt, som så kjøper inn med hjelp av korta.

For mannskap og befal på skip i innanriks fart skal det under eitt sendast oppmoding til forsyningsnemnda om utlevering av rasjoneringskort. Nemnda skal skriva ut melding

om utleveringa når korta vert leverte, og denne meldinga må leggjast ved søknaden om neste utlevering. 6 oktbr.

Mannskap på skip i utanriks fart skal ikkje ha rasjoneringskort. Dei skal etter søknad til forsyningsnemnda få tilvising på dei sukker- og kaffimengder som truleg vil gå med i den tida ferda varer.

Restaurantverksemder for ferdafolk om bord i skip i utanriks og innanriks fart går inn under føresegnene for kafear. Det skal gjevast tilvising for 2 eller 4 veker kvar gong og for 75 % av vanleg forbruk. Vert det sagt at reisa skal ta lengre tid enn 4 veker, skal det gjevast tilvising for den tida reisa skal vara.

10. Kafear, restaurantar og liknande.

Kafear, restaurantar og liknande får sukker og kaffi med 75 % av sitt vanlege forbruk etter tilvising som vert gjeven for 2 eller 4 veker — til vidare etter søknad på skjema nr. 3. Jamvel om det ikkje vert søkt om tilvising, skal det kvar 4 veke, rekna frå 12 november 1939, sendast opplagsoppgåve til forsyningsnemnda som fører oppgåve over opplaga og tilvisingane m. v. på register. Er verksemda slegen saman med hotelldrift såleis at dei to verksemdene ikkje kan haldast ut frå kvarandre, skal det søkjast under eitt for begge verksemdene på skjema nr. 23.

11. Industriverksemder.

Bakeri og liknande verksemder får til vidare etter søknad — førebels på skjema nr. 3 — sukker og kaffi med 85 % av sitt vanlege forbruk etter tilvising frå vedkomande forsyningsnemnd. Kvar tilvising skal gjelda for 2 eller 4 veker, og den fyrste tilvisinga skal gjelda frå og med 12 november nå kjem. Forsyningsnemnda skal taka omsyn til opplaga når ho gjev tilvising.

Andre industriverksemder som nyttar sukker og kaffi i sin produksjon, får tilvising etter søknad — til vidare på skjema nr. 3 — gjennom vedkomande forsyningsnemnd til direktoratet. Søknaden skal gjelda for 2 eller 4 vekers forbruk, fyrste gong for tida frå og med 12 november 1939. Direktoratet avgjer kor mykje kvar verksemd skal få.

Direktoratet sender melding til forsyningsnemnda til bruk for registerføringa.

Jamvel om dei verksemder som er nemnde framanfor ikkje søkjer om tilvising, skal dei kvar 4 veke frå og med 12 november 1939 senda opplagsoppgåve til forsyningsnemnda, som fører den inn i registret på registerkort nr. 11 eller på eit anna godkjent kort.

6 oktbr. *12. Tilvisingar til handelsmenn som sel sukker og kaffi.*

Grossistar skal berre kunna selja sukker og kaffi mot tilvising, sameleis som etter dei någjeldande reglane. Dei skal senda oppgåve kvar 4 veke frå og med 12 november nå kjem til vedkomande forsyningsnemnd over opplaga sine.

Detaljforretningar kan sameleis som nå selja sukker og kaffi mot å klippa merke på rasjoneringskort og mot tilvising. Forretningane skal kvar 4 veke, fyrste gong 12 november 1939, senda melding til vedkomande forsyningsnemnd om kor store lageropplag av sukker og kaffi dei har, og samstundes søkja om tilvising på varer. Søknaden skal gjelda for 2 eller 4 vekers forbruk. Søknaden skal til vidare skrivast på skjema nr. 3, og det skal leggjast ved dei vedlegg som er nemnde i skjemaet.

Når forsyningsnemnda gjev tilvisingar, skal ho taka omsyn til dei opplaga handelsmannen har, og vidare rekna med 2 — to — prosent svinn.

Så langt råd er skal forsyningsnemnda gjeva tilvising slik at varene kan sendast i vanlege kolli.

Handelsmennene skal senda inn kortmerka i serskilte konvoluttar, om det er råd med 100 merke i kvar konvolutt. Det skal nyttast serskilte konvoluttar for sukkermerke, for vanlege kaffimerke og for kaffimerke frå tilleggskort. Direktoratet leverar konvoluttar. Når forsyningsnemnda tek imot konvoluttane, skal ho kontrollera innhaldet og deretter makulera merka.

Forsyningsnemnda skal føra register eller protokoll over grossistar og detaljistar med oppgåve over lageropplag, mottekne merke og tilvisingar og utferda tilvisingar. Det er serskilt skjema for dette registret (skjema nr. 12). Ein kan og bruka eit anna godkjent skjema.

13. Oppgåver over lageropplag og meldingar om tilvisingar som forsyningsnemnda gjev.

Alle felleshushald og anstalthushald, alle handelsmenn og alle verksemder som brukar sukker og kaffi i sin produksjon, skal som før sagt etter den endelege rasjoneringsskipnaden senda inn til vedkomande forsyningsnemnd oppgåve kvar 4 veke over sine opplag av sukker og kaffi. Oppgåva skal skrivast på skjema nr. 24, fyrste meldinga skal gjevast pr. 12 november 1939. Forsyningsnemnda tel opplagsoppgåvene saman og sender straks inn til fylkesforsyningsnemnda melding i 2 eksemplar om kor store opplaga er i alt, serskilt for sukker og for kaffi. Det eine eksemplaret sender fylkesforsyningsnemnda etter gjennomgåing vidare til direktoratet.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet. 6 oktbr.
I medhold av ildsfarlighetsloven (lov av 3 mai 1871 med tilleggslover, senest av 11 juni 1915) § 16, 3 og § 16, 6 bestemmer departementet:
at vedkommende brannstyre inntil videre og som en midlertidig foranstaltning kan gi tillatelse til lagring av inntil 360 liter bensin i byområde — foruten som hittil i beholdere som rommer inntil 15 liter (kanner) — også i større beholdere (fat), som tilfredsstiller de til enhver tid gjeldende bestemmelser for bensinfat og
at det inntil videre og som en midlertidig foranstaltning uten særskilt søknad derom tillates å tappe fra slike fat i byområde under anvendelse av godkjent pumpe og på sted som godtas av brannstyret.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om freding av ærfugl — herunder spitsbergenærfugl (ekonge) — i Nordland fylke. 6 oktbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bruk av gift til fangst av rovdyr i Grane herred, Nordland fylke. 6 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Legat til minne om Georg Emil Bergersen og hustru Anette Mathilde» til fordel for «evangelister som har gått ut blandt hedninger på Herrens løfte og som ikke har noen fast lønn», opprettet ved Georg Emil Bergersen og hustrus gjensidige testament av 16 januar 1929. 7 oktbr.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om forbod mot å hamne med geit i skogmark på Frøyaøya i Bremanger herad, Sogn og Fjordane fylke. 9 oktbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot hamning med geit i skogmark i Verran herred, Nord-Trøndelag fylke. 9 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nyregulering, bebyggelsesplan og bygningsvedtekter for gnr. 38, bnr. 159 m. fl. mellom Sørkedalsveien og Fridtjof Nansens vei i Aker herred, Akershus fylke. 9 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nyregulering av og bygningsvedtekter for Bødkergangen og opphevelse av Søbodgangen i Drammen. 9 oktbr.

*) Kunngj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Kunngj. 17 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 39.

10 oktbr. **Rundskrivelse** *) fra Justisdepartementet angående fastsettelse av forskrifter om adgangen til visse områder.

10 oktbr. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Tinn herred, Telemark fylke.

10 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekten til bygningslovens § 81 for Kristiansund.

12 oktbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Arbeidsdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes det — vedrørende statsbanene — at assistent hos kjemikeren og bestyrer ved større sagbruk og impregneringsverk henføres til regulativets 1 klasse og plogfyrbøter til regulativets 2 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

13 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om stadfesting på vedtak i Trondheim bystyre til vedtekt om gjennomføring av husleieloven, og om opprettelse av særskilt husleierett for Trondheim.

13 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om nye helseforskrifter for Bærum herred, Akershus fylke.

13 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til inntil videre og på sånne vilkår som dette nærmere bestemmer å samtykke i at bronsekabel (flerlagt tråd) inngår mot en nedsatt toll av kr. 0,05 pr. kg + de til enhver tid gjeldende tillegg.

13 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den belgiske legasjon har Tyskland ratifisert internasjonal overenskomst***) om innføring av visse ensartede regler om konnossementer, Brussel 25 august 1924, med undertegningsprotokoll, med virkning fra 1 januar 1940.

Tyskland har ved ratifikasjonen tatt forbehold om rett til å utferdige et særlig reglement for den tyske kystfart.

---

*) Kunngj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39. De her fastsatte forskrifter er senere avløst av nye forskrifter av 15 november 1939, jfr. rundskrivelse av s. d.

**) Kunngj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 1.

Skriv *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Forsand herad, Rogaland fylke. 13 oktbr.

Skriv *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Masfjorden herad, Hordaland fylke. 13 oktbr.

Skriv *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Solund herad, Sogn og Fjordane fylke. 13 oktbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nes herred, Buskerud fylke. 13 oktbr.

Rundskrivelse fra Sosialdepartementet om anvisning av utgifter til salvarsan og øvrige medikamenter ved behandling av syfilis; jfr. rundskrivelse av 27 januar 1938. 14 oktbr.

Departementet uttaler:

I oppgaven over utgifter til medikamenter ved behandling av ubemidlet syfilispasient skal bare tas med utgifter for medisin som allerede er brukt når regningen sendes.

Hvis en kur ikke er avsluttet innen 3 måneder etter at medikamentet er anskaffet, kan det bli nødvendig å sende ny regning for den del av medikamentet som er brukt etter utløpet av nevnte frist.

Medisinaldirektøren har uttalt at det i alminnelighet ikke kan anses nødvendig at legene bruker små glass — aqua destillata sterilisata — passende til en enkelt salvarsaninjeksjon. Unntak herfra kan forekomme når legen må foreta injeksjonene på annet sted enn sitt kontor. Departementet vil derfor ikke anvise større beløp for aqua destillata sterilisata enn hva der ville gå med under forutsetning av innkjøp av større porsjoner.

Stadfesting — gjevi av Sosialdepartementet — på «Amalie Alver Olsens legat for småbrukarar i Hamre herad», skipa av Josefine Jakobine Amalie Alver Olsen ved testament av 20 mars 1919. 14 oktbr.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om forandring av § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Kristiansund. 14 oktbr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Støren herred, Sør-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. 14 oktbr.

*) Kunngj. 17 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 39.
**) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Rygge herred, Østfold fylke.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Åmot herred, Hedmark fylke.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besitter av hund i Dovre herred, Opland fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besitter av hund i Røros bergstad herred, Sør-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig inngjerdet i den tid bufe beiter.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besitter av hund på Sæter og Angen i Osen herred, Sør-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besitter av hund i Andenes herred, Nordland fylke, skal holde hunden i band, forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufeet beiter.

16 oktbr. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om avgrensingsføresegner for skyssing av personer for fortenest med motorvogn i Skåre herad, Rogaland fylke.

17 oktbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endring av § 15, første ledd, i politivedtekten for Horten.

18 oktbr. **Rundskrivelse** fra Sosialdepartementet.

Finansdepartementet har inntil videre fritatt også for brennevinstilvirkningsavgift den bensol-denaturerte sprit som sukkersyke- eller astmapasienter og sengeliggende syke trenger, henholdsvis til rensing av insulin- eller adrenalinsprøyter, til desinfeksjon av huden ved innsprøytinger og til desinfiserende hudvask mot liggesår.

En viser til rundskrivelse av 12 august og 27 november 1937 og de skjemaer som gjelder ved kjøp av bensoldenaturert sprit uten brennevinsomsetningsavgift. Det er trykt nye skjemaer for politiets kjøpetillatelse, lydende på ubeskattet bensoldenaturert sprit. Kjøperne nytter samme skjema som før.

---

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 40.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Asbjørn A. Torvestads legat» til fordel for arbeidsudyktige trengende menn og kvinner med bopel og hjemstavn i Haugesund, opprettet ved testament av 20 januar 1914. 18 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Astrid og Ingvald Johansen Mykleviks legat til utdannelse for unge menn og kvinner i Hol og Valberg kommuner». 18 oktbr.

Stadfesting — gjevi av Sosialdepartementet — på «Anna Marie Ursulla Müllers legat» til einsleg stilla kvinnor i Bergen og Kinsarvik, skipa ved testament av 5 september 1929. 18 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Astrid og Ingvald Johansen Mykleviks legat til fordel for innvånere av Hol og Valberg kommuner». 18 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brannvesenet av 15 august 1908 skal være gjeldende for Sunndalsøra bygningsdistrikt i Sunndal og at distriktet overgår til egen kommune i brannvesenets anliggender. 18 oktbr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 18 oktbr.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september d. å., har Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg fra maksimalfraktkommisjonen fastsatt følgende bestemmelser om maksimalfrakter m. v.:

1. For soyabønner in bulk med norske skip gjelder følgende maksimalfrakter:

   Fra havn på Kanadas og U.S.A.'s østkyst nord for Cape Hatteras.. kr. 38 pr. 1 016 kg utlosset
   Fra Gulfhavn ..... » 43 » » » » »
   For øvrig gjelder de betingelser som er knyttet til maksimalfraktene for korn.

2. Tilleggsbestemmelser til maksimalfraktene for korn, mel etc.
   a. Bygg til bryggeriene er unntatt fra bestemmelsene om maksimalfrakter.
   b. For fôrstoffer gjelder følgende stuvningsforhold:
      Tunge fôrstoffer er varer som stuver opp til 65 kbt pr. tonn.

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

18 oktbr. Lette fôrstoffer er varer som stuver fra 65 til 75 kbt pr. tonn.
Ekstra lette fôrstoffer er varer som stuver over 75 kbt pr. tonn.

3. Tilleggsbestemmelser til maksimalfraktene for kull og koks.
   a. For skip med lasteevne som ligger forholdsvis nær over maksimalgrensene ved den fastsatte tonnasjeinndeling, gjelder følgende:
      Den totale bruttofrakt for en full last i én gruppe skal ikke være mindre enn bruttofrakten beregnet etter maksimumskvantumet i den nærmest underliggende tonnasjegruppe.
   b. For skip med full last koks på 500 tonn eller derunder skal det være adgang til å beregne et ekstra tillegg til maksimalfraktene av inntil kr. 3 pr. tonn.

Bestemmelsene gjelder fra onsdag 18 oktober 1939 kl. 18.

Det er satt straff for å overtre bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september d. å.

19 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Lillestrøm bygningskommune.

19 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Nore herred, Buskerud fylke.

19 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om feiing i det strøk av Vefsn som ble tillagt Mosjøen ved lov av 3 mars 1939 nr. 2.

19 oktbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av kongelig resolusjon av 1 og 22 september 1939 har Forsyningsdepartementet bestemt at overgangsordningen for rasjonering og salg av bensin av 1 september d. å. og bestemmelsen om bensinrasjonering (fra fredag 8 september 1939) av 7 september d. å. oppheves fra fredag 20 oktober 1939 kl. 6 (morgen).

20 oktbr. **Provisorisk anordning** *) om salg og levering m. v. av hvalolje.

§ 1. Det er inntil videre forbudt uten samtykke av Forsyningsdepartementet å selge eller levere hvalolje eller andre produkter av hval, som heretter produseres på norsk kokeri-

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

skip, til andre enn staten. Dette gjelder også levering til opp- 20 oktbr.
fylling av salgs- eller leveringsavtale som allerede måtte være inngått.

Likeens er det forbudt uten samtykke av Forsyningsdepartementet å la slik olje eller slike produkter som nevnt føre til annet land enn Norge eller å la slik olje eller slike produkter laste over i utenlandsk skip.

§ 2. Overtredelse straffes med bøter opp til kr. 100 000 eller med fengsel i opptil 6 måneder, eller med begge deler. På samme måten straffes medvirking. Ved uaktsomhet er straffen bøter. Ved fullbyrdet eller forsøkt overtredelse kan den olje eller de hvalprodukter det gjelder, inndras ved dom, selv om partiet ikke tilhører noen som er skyldig i forbrytelsen. Er det ikke høve til å inndra selve partiet, kan verdien av det inndras hos noen som er skyldig i overtredelsen.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 20 oktbr.

I. Med hjemmel i § 1 i lov om midlertidig innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1) Adgangen til å innføre sirup her til landet skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon departementet gir fullmakt til det om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2) Forsyningsdepartementet får fullmakt til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomføring av den under punkt 1) nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid Forsyningsdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon *). 20 oktbr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 § 1 bestemmes inntil videre:

1) Adgangen til å innføre koks og sinders her til landet skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Statens kullkontor om at kontoret samtykker i innførselen.
2) For utferdigelse av de under punkt 1) nevnte skriftlige erklæringer betales et gebyr av 2 — to — øre pr. tonn av den importerte vares vekt, å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.

---

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

20 oktbr. 3) Forsyningsdepartementet får fullmakt til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomføring av den under punkt 1) nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Forsyningsdepartementet bestemmer.

20 oktbr. **Stadfesting** — gjevi av Sosialdepartementet — på «Johan Kristian Østeraa's legat» mellom anna til bygdefolk i Sparbu som grunna ulukkor, sjukdom eller på annan måte er kome i økonomiske vanskar, skipa ved testament av 10 august 1937.

20 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved Kristoffer Kylstads testament av 25 november opprettete «Lars og Mari Kylstads legat» for syke og trengende i Furnes.

20 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ottelie og Severin Larsens legat til Koperviks forskjønnelse», opprettet ved gavebrev fra arvingene av 24 juni 1939.

20 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Arendal.

21 oktbr. **Endring** **) i de midlertidige alminnelige forskrifter om prisnoteringer m. v. av 29 september 1939.

Paragraf 1, fjerde og femte ledd, skal heretter lyde slik:

«Prisutvalgene kan med Kontrollkontorets samtykke opprette særskilte faglige eller lokale underavdelinger for å forberede eller gjennomføre reguleringer for forskjellige varegrupper. Underavdelingene må sammensettes mest mulig allsidig etter de nærmere forskrifter som Kontrollkontoret gir. Alle vedtak om reguleringer må treffes av utvalgene selv eller godkjennes av dem.

Medlemmer eller kontrollrepresentanter har ikke rett til noen godtgjørelse eller til å få sine utgifter dekket uten at de har fått særskilt tilsagn om det fra de organisasjoner eller institusjoner som har oppnevt dem. De utgifter som utvalgene måtte få, dekkes av de bransjeorganisasjoner eller bedriftsgrupper som er representert i utvalgene etter nærmere avtale mellom dem. Dersom avtale om fordeling av utgiftene ikke kommer i stand, avgjør Kontrollkontoret hvorledes fordelingen skal skje. Bransjeorganisasjonene kan kreve at de

*) Kunngj. 23 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

utenforstående ervervsdrivende i bransjen betaler et forholds- 21 oktbr.
messig bidrag til dekning av deres andel i utgiftene. Tvist om bidragets størrelse avgjøres av Kontrollkontoret. Offentlige eller kommunale myndigheter som bare oppnevner kontrollrepresentanter, skal ikke være forpliktet til å være med på å dekke utvalgenes utgifter med mindre de uttrykkelig har bundet seg til det. Det samme gjelder også om de oppnevner medlemmer, når de ikke driver ervervsvirksomhet i bransjen.»

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt om 21 oktbr.
salg fra portrom m. v. for Askim herred, Østfold fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 21 oktbr.
bygningslovens § 81 for Ålesund.

Forskrifter *) om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr. 23 oktbr.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet i medhold av lov nr. 4 av 17 juni 1937 om oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr, jfr. kgl. res. av 15 september 1939, samt § 7 i lov nr. 4 av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer.)

I. *Alminnelige bestemmelser.*

§ 1. I alle rikets byer og herreder er det forbudt for meieri (herunder melkesalgslag, samlestasjoner m. v.), melkeutsalg, ysteri, melkekondenseringsfabrikk og liknende anlegg (foretninger) å utby til salg, omsette, levere eller på annen måte mot eller uten vederlag å overlate til dyrefôr, og for dyreeiere eller andre å bruke til dyrefôr, melk (helmelk, skummet melk, kjernemelk m. v.), myse og melkeavfall fra anlegg (forretninger) som nevnt med mindre varen har vært opphetet (pasteurisert) i samsvar med disse forskrifter eller de instrukser eller andre bestemmelser som gis i medhold av loven og/eller forskriftene.

Når det i disse forskrifter og instrukser m. v. brukes ordene «meieri» og «melk» forstås hermed i forhold til forskriftene m. v. henholdsvis slike anlegg (forretninger) og melk (helmelk, skummet melk, kjernemelk m. v.), myse og melkeavfall som nevnt i 1ste ledd.

§ 2. Ved oppheting skal en av følgende pasteuriseringsformer brukes:

a. høypasteurisering, som er oppheting til over 80° C.,
b. lavpasteurisering, som er oppheting til 70—72° C. i minst 15 sekunder,

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

23 oktbr. c. langtidspasteurisering, som er oppheting til 62—63° C. i minst 30 minutter.

Melk til dyrefôr skal for de forskjellige pasteuriseringsformer være opphetet til den varmegrad og i den tid som er nevnt under a—c. Dog kan Veterinærdirektøren i spesielle tilfelle tillate at det brukes andre pasteuriseringsformer. Når det er fare for utbredelse av smittsomme husdyrsykdommer kan Veterinærdirektøren for nærmere bestemte distrikter påby at melk til dyrefôr i de under a—c nevnte tilfelle skal være opphetet til henholdsvis 85° C., 78° C. og 68° C.

Anm.: Det bemerkes at Landbruksdepartementet etter gjeldende lov under særlige smittefarlige omstendigheter har adgang til helt å forby retur av melk m. v. til dyrefôr eller å påby spesiell oppheting eller behandling.

§ 3. Meieriene skal ved arbeidets slutt hver dag fjerne og brenne eller på annen måte tilintetgjøre det slam som ved separering av melk avsetter seg på sentrifuger og filtre eller andre renseapparater.

Det er forbudt å utby til salg, omsette, levere eller på annen måte mot eller uten vederlag å overlate til dyrefôr skyller og annet avfall fra husholdninger som er knyttet til slike foretagender som nevnt i § 1, med mindre skyllene m. v. er kokt.

II. *Gjennomføringen og kontrollen av forskriftene.*

§ 4. Veterinærdirektøren bemyndiges til innenfor rammen av disse forskrifter å godkjenne pasteuriseringsanleggene for oppheting av melk til dyrefôr samt til å treffe alle de nærmere bestemmelser som er nødvendige til å gjennomføre forskriftene og til å kontrollere at de overholdes.

§ 5. Alle meierier som har pasteuriseringsanlegg når lov nr. 4 av 17 juni 1937 og disse forskrifter trer i kraft, eller som senere setter inn slike anlegg og som leverer eller akter å levere melk til dyrefôr (jfr. § 1) skal sørge for å få apparatene og de anordninger som står i forbindelse med dem godkjent. De meierier som allerede har apparater plikter innen den frist som Veterinærdirektøren fastsetter å sende ham spesifisert oppgave på et foreskrevet skjema over apparatenes størrelse, alder, anordning m. v. og samtidig søke om godkjenning. Det kan stilles vilkår og gis pålegg om forandringer m. v. før godkjenningen. De meierier som akter å begynne med levering av melk til dyrefôr plikter å gi slik melding før apparat kjøpes og må ha apparatet og de anordninger som står i forbindelse med det godkjent før det tas i bruk.

Før godkjenningen skal det kreves og spesielt påses: 23 oktbr.

a. at apparatet er dimensjonert slik at den fastsatte temperatur og (eller) tiden for pasteuriseringen kan oppnås, jfr. § 2,
b. at kjelanlegget gir den fornødne varmemengde og at rørforbindelsen mellom kjeleanlegget og pasteuriseringsapparatet er anlagt på en slik måte, at varmetilføringen til apparatet blir jevn og tilstrekkelig,
c. at melken før den pasteuriseres behandles slik at skumdanning og luftinnblanding så vidt mulig kan unngås; det kan påbys, at melken filtreres eller centrifugeres før den pasteuriseres,
d. at apparatet har en omløpsanordning slik at melken kan sirkulere inntil pasteuriseringstemperaturen er oppnådd samt at melkeledninger fra pasteuriseringsapparatet er slik anordnet at det ikke kan tilblandes upasteurisert melk.
e. Kjelpasteur kan bare godkjennes til bruk ved høypasteurisering og bare når den er forsynt med platerører eller annen anordning som gir betryggende pasteurisering.

§ 6. For å kontrollere at melken er pasteurisert på forskriftsmessig måte skal etter Veterinærdirektørens nærmere bestemmelse brukes følgende kontrollmetoder:

a. Skrivetermometre.
b. Kontroll ved analyser.

Ved høypasteurisering vil i alminnelighet bli godkjent kontroll med Storchs reaksjon. For lavpasteurisering og langtidspasteurisering utføres kontrollen med godkjente skrivetermometre som går til 105° C., har nøyaktighet minst ± 1° C., papirhastighet minst 2 cm pr. time ved pasteuriseringstemperatur og temperaturskala på minst 1 mm for hver ° C. Skrivetermometrene utstyres med automatisk utrykning for skrivestiften.

Etter innstilling fra det i § 7 nevnte råd kan Veterinærdirektøren godkjenne andre kontrollmetoder.

Ved godkjenningen av pasteuriseringsanleggene bestemmer Veterinærdirektøren hvilken eller hvilke av de under a—b nevnte metoder skal brukes for de enkelte apparattyper, liksom han gir nærmere instruks om kontrollmetodene i sin alminnelighet og for de spesiselle apparater.

§ 7. Til å bistå Veterinærdirektøren ved forberedelsen av og ved behandlingen av saker etter §§ 4—6 og ellers etter forskriftene oppnevner departementet et teknisk sakkyndig råd på 3 medlemmer, hvorav Meieriinspektøren er fast medlem og formann. Veterinærdirektøren skal alltid be om rådets uttalelse og innstilling før han tar avgjerd etter §§ 2, 5 og 6.

23 oktbr. Rådets formann sammenkaller møtene, forbereder sakene, sørger for de nødvendige opplysninger og kan derunder gi meierikonsulentene ordre om å foreta reiser, liksom han selv eller rådets medlemmer kan foreta reiser, besvarer forespørsler og gir melding til Veterinærdirektøren om de vedtak som rådet gjør.

Departementet fastsetter den godtgjøring som rådets medlemmer skal ha for sitt arbeid. På reiser tilstås det medlemmene skyss- og kostgodtgjøring etter regulativets 1ste kl.

§ 8. Til å utføre kontrollen antar Veterinærdirektøren distriktsdyrlegene (de statsansatte politidyrleger) for det distrikt de har eller for mindre eller større distrikter. Han kan også ansette en byveterinær eller annen veterinær eller en annen som er skikket for vervet og fastsette grensene for det distrikt de skal ha kontrollen i.

Hvis kontrolløren ikke på forsvarlig måte røkter sitt verv kan Veterinærdirektøren gi ham en advarsel eller han kan straks eller ved senere forsømmelse i tjenesten frata ham vervet. I det siste tilfelle kan kontrolløren innanke en slik avgjerd for Landbruksdepartementet.

§ 9. Kontrolløren plikter nøye å sette seg inn i forholdene ved meieriene i sitt distrikt og hvordan det på meieriene forholdes ved pasteurisering av melk til dyrefôr. Han har å påse at disse forskriftene og de forskriftene og instruksene som fastsettes overholdes, rette seg etter de instrukser som gjelder og etterkomme de pålegg som gis.

§ 10. Kontrollen skal som regel foretas én gang i kvartalet på meierier med skrivetermometre. Det skal da undersøkes hvorledes pasteuriseringen utføres og kontrolleres at pasteuriseringsanlegg og termometer fungerer riktig. Videre skal kontrolløren kreve utlevert de termodiagrammer som er brukt etter siste kontroll, etterse disse og sende dem til Veterinærdirektøren, jfr. §§ 12 og 13.

Prøver av melk for undersøkelse etter andre godkjente kontrollmetoder uttas som regel en gang i måneden og på meieriet. Til orientering kan prøver også uttas på andre steder hvor melken holdes til salgs, oppbevares, sendes eller forbrukes. Ved høypasteurisering skal kontrolløren selv straks undersøke ved Storchs prøve om melken er pasteurisert på foreskrevet måte. Ellers sendes prøve til undersøkelse i henhold til Veterinærdirektørens instruks.

Kontrollen og prøven skal, hvis ikke annet pålegg gis, foretas leilighetsvis og i tilfelle i forbindelse med annen reise. Veterinærdirektøren kan påby at kontrollen utføres hyppigere enn foran angitt.

Er kontrolløren forhindret i å foreta kontroll til tider

som nevnt må melding om det straks gis Veterinærdirektøren 23 oktbr.
som avgjør om det skal antas stedfortreder eller ikke.

§ 11. Veterinærdirektøren autoriserer en protokoll som skal oppbevares på hvert meieri. I protokollen fører kontrolløren inn tiden for kontrollen eller prøvetakingen og de merknader eller pålegg han har å gi. Videre skal han etter å ha undertegnet protokollen påse at den forevises for meieriets ansvarshavende hvis denne er til stede. Ellers gir han ordre om at protokollen snarest råd er skal forevises for den ansvarshavende, som alltid plikter å gjennomse protokollen og gi påtegning om at den er sett og tiden for det.

§ 12. Finner kontrolløren at forskriftene og instruksene ikke er overholdt, skal han si fra om det, og i tilfelle gjøre meieriet oppmerksom på at det ikke har rett til etter § 1 å levere melk til dyrefôr, før det påtalte forhold er brakt i orden. Melding gis straks også til Veterinærdirektøren.

§ 13. Ved utløpet av hvert kvartal sender kontrolløren rapport til Veterinærdirektøren om kontrollarbeidet, samt de diagrammene som er innsamlet i kvartalet. For hvert meieri angis i rapporten tiden for kontrollen og hvilke merknader kontrolløren har gjort i protokollen.

§ 14. Departementet fastsetter den godtgjøringa som kontrollørene skal ha. Hvis noen kontrollør etter søknad har fått løyve til å gjøre særskilt reise eller har fått pålegg herom, jfr. § 10, tilstås det ham skyss- og kostgodtgjøring etter 2nen kl.

§ 15. Meierikonsulentene skal på sine reiser føre kontroll med pasteuriseringsapparatenes tekniske anordning og påse at apparatene m. v. tilfredsstiller kravene etter disse forskriftene, Veterinærdirektørens instrukser eller særskilte pålegg som er gitt. Formannen i det teknisk sakkyndige råd kan også pålegge dem å foreta særskilt reise for å undersøke eller kontrollere. Hvis de finner at disse forskriftene eller instruksene ikke er overholdt, kan de gi meieriene pålegg om å foreta utbedring av anleggene og skal gi veiledning herom. Om alle sine besøk på meieriene skal de gjøre merknad i protokollen. For meierikonsulentene og meieriets ansvarshavende gjelder herom samme bestemmelse som i § 11, liksom det skal gis melding til formannen i det teknisk sakkyndige råd.

III. *Spesielle bestemmelser.*

§ 16. Alle de myndigheter som er nevnt i disse forskrifter og andre som antas eller spesielt bemyndiges til å føre kontroll med at forskriftene og de i medhold av forskriftene utferdigede instrukser overholdes, har rett til å få adgang

23 oktbr. til de i § 1 nevnte anlegg (forretninger) og alle andre steder hvor de i § 1 nevnte varer holdes til salgs, oppbevares, sendes eller forbrukes. De har rett til å utta prøver til undersøkelse og kan kreve de opplysninger og oppgaver som er nødvendig for kontrollens gjennomføring. Prøvene skal leveres vederlagsfritt. De opplysninger som fås skal bare meddeles til de myndigheter som er satt til å føre kontroll med disse forskrifter. Ellers må opplysninger ikke gis til andre.

§ 17. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer noen av disse bestemmelser eller instrukser fastsatt med hjemmel i forskriftene eller som medvirker hertil, straffes med bøter.

§ 18. Disse forskrifter gjelder ikke for meieri på en gård som bare leverer melk til dyrefôr til gårdens besetning og inntil videre heller ikke for Nordland, Troms og Finnmark fylker.

§ 19. Disse forskrifter trer i kraft 1 januar 1940.

Samtidig oppheves Landbruksdepartementets forskrifter for meierier m. v. av 17 desember 1938, jfr. rundskrivelse av 28 januar 1939, dog således at forskriftene av 17 desember 1938 vedblir å gjelde for det enkelte meieri inntil dets pasteuriseringsanlegg er godkjent av Veterinærdirektøren.

23 oktbr. **Instruks** o g v e i l e d n i n g o m — o g k o n t r o l l m e d — o p p h e t i n g (p a s t e u r i s e r i n g) a v m e l k m. v. t i l d y r e f ô r.

(Fastsatt av Veterinærdirektøren i medhold av § 4 i Landbruksdepartementets forskrifter av 23 oktober 1939 om og kontroll med oppheting — pasteurisering — av melk m. v. til dyrefôr).

A. Meieriene m. v.

§ 1. Alle meierier som nå har pasteuriseringsanlegg og som leverer eller som akter å levere melk til dyrefôr, plikter snarest råd er å sende Veterinærdirektøren søknad om godkjenning av anlegget, jfr. for øvrig forskriftenes § 5 om de meierier som senere akter å begynne med pasteurisering av melk til dyrefôr. Søknaden skrives i 2 eksemplarer på et foreskrevet skjema som fås utlevert hos Veterinærdirektøren, Meieriinspektøren eller meierikonsulentene. Det må i søknaden gis opplysning om pasteuriseringsapparatets fabrikkmerke, type, størrelse og alder samt rørforbindelser, jfr. for øvrig §§ 5 og 6 i de av Landbruksdepartementet i dag fastsatte forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr. Er det mer enn ett pasteuriseringsapparat som brukes til pasteurisering av melk til dyrefôr, må det sendes særskilt søknad for hvert apparat. Før godkjenningen vil som regel søknaden bli forelagt for en av statens meierikonsulenter som foretar besiktigelse og kontroll,

jfr. §§ 15 og 16 i de nevnte forskrifter, se også § 1 i for- 23 oktbr.
skriftene om hva det forstås med «meieri» og «melk».

§ 2. Når et meieri har fått godkjent sitt pasteuriseringsanlegg, plikter det å oppbevare og føre den pasteuriseringsprotokoll over pasteurisert melk til dyrefôr som Veterinærdirektøren foreskriver, autoriserer og utleverer. I protokollens første sider vil formannen i det sakkyndige råd (Meieriinspektøren) sørge for at det inntas en detaljert beskrivelse av pasteuriseringsanlegget, angi maksimal kapasitet med nærmere bestemmelse om hvorledes pasteuriseringen skal utføres samt kontrolleres. Meieriet kan ikke uten Veterinærdirektørens løyve senere foreta forandringer eller ommonteringer. Er det gitt løyve til slike forandringer eller ommonteringer i anlegget skal også opplysning om det føres inn i protokollen. Dette gjøres av meierikonsulenten ved hans senere besøk i meieriet. Meieriet plikter å føre oppgaver over den mengde helmelk, skummet melk, myse som hver dag utleveres til leverandørene, selges eller på annen måte måtte brukes til dyrefôr.

§ 3. Hvis det brukes skrivetermometer som kontrollmiddel, plikter meieriet å ta vare på diagrammene samt å levere dem til kontrolløren når han kommer på meieriet for å kontrollere.

B. Den meieritekniske kontroll og meieriene m. v.

§ 4. Den meieritekniske kontroll med at forskriftene om pasteurisering av melk til dyrefôr riktig gjennomføres og overholdes utføres av medlemmene av det teknisk sakkyndige råd, av meierikonsulentene eller andre som Meieriinspektøren antar til det.

§ 5. Den meieritekniske kontroll har først og fremst til oppgave å undersøke meierienes pasteuriseringsanlegg og deretter gi uttalelse om vedkommende anlegg kan godkjennes til oppheting av melk m. v. som skal leveres til dyrefôr. Det vises for øvrig om saken til Landbruksdepartementets foran nevnte forskrifter, særlig §§ 2, 5 og 6 samt pasteuriseringsutvalgets forslag til disse forskrifter av 18 februar 1939. Før innstilling om godkjenning avgis bør undersøkelsene særlig gå ut på:

a. Gjennomgåing av meieriets søknad om godkjenning, spesielt monteringsskissen for å se om oppgavene stemmer. Avvikelser rettes.
b. En alminnelig teknisk bedømmelse av pasteuriseringsanlegget. Det ses her spesielt etter om apparatene funksjonerer normalt, at de er uten lekasjer og synlige de-

23 oktbr. formasjoner samt at de er lette å reingjøre og ha tilsyn med. Det er også særlig viktig å se på de indre sammenkoblinger og mulighetene for «kortslutting» av melkestrømmen, hvorved upasteurisert melk kan komme over i den pasteuriserte. For å unngå at driften avbrytes bør det være sørget for at det has tilstrekkelig store innveiingskarr.

c. Nøye å gjennomgå rørforbindelsene for tilløp og avløp. Apparatet skal ha omløpsledning så melken ved igangsettelsen kan sirkulere inntil pasteuriseringstemperaturen er nådd eller en anordning slik at apparatet kan varmes opp med vann før pasteuriseringen av melken begynner. Det undersøkes særlig om det er muligheter for feilkoblinger således at det kan komme rå melk til utleveringskarret. Det må påses at det er et spesielt karr for utlevering av melk m. v. til dyrefôr. Særlige vansker møter en i de kombinerte meierier, hvor det til dels er nødvendig av omsyn til driftsordningen å sende rå melk gjennom pasteuriseringsapparatet før pasteuriseringen begynner. Slike tilfelle må gås nøye gjennom sammen med meieriets bestyrer for å finne fram til en ordning som byr sikkerhet.

d. Å undersøke om det under vanlig drift med melk er sterk skumdanning og i så fall søke å rette på det (ved regulering av pumpeavvirkning, hermetisk separator osv.).

e. Å undersøke på hvert sted om det kan anses nødvendig for å oppnå effektiv pasteurisering å påby filtrering av den melk m. v. som leveres til dyrefôr. Det er nemlig av betydning for pasteuriseringsvirkningen at det ikke er fnokker i melken, og derfor heldig å ha sentrifuge, gjennomstrømmings- eller trykkfilter foran pasteuriseringsapparatet.

f. Å undersøke apparatets kapasitet. Dette gjøres ved en gjennomstrømningsprøve med vann eller melk som oppsamles i tarerte 50-liters spann under en 5 minutters periode etter at hele aggregatet er passert. Det er viktig å sikre seg mot at avvirkningen kan bli drevet over den fastsatte normalkapasitet.

g. Å etterse at damptilføringen er slik anordnet at den minst mulig påvirkes av varmeforbruket i andre apparater. Det bør helst være egen ledning eller en særlig grovdimensjonert dampledning fram til den forgrening hvor ledningen uttas til pasteuriseringsapparatet.

Termoregulatorer anbefales.

h. Å etterse at følgende regler, som herved gis for temperaturkontrollen, kan etterkommes:

1. Alle høypasteurer skal være utstyrt med lett synlig termometer (vanlig termometer, visertermometer eller skrivetermometer). 23 oktbr.
2. Alle lavpasteurer og langtidspasteurer skal være utstyrt med skrivetermometer av godkjent type. Det må undersøkes om føleren er riktig montert, liksom skrivetermometeret må kontrolleres med kontrolltermometer som skal kunne settes i en termometerstuss (kran) som skal være av godkjent type.

Melding om hvilken type skrivetermometere og termometerstuss som godkjennes vil bli gitt etter hvert.

i. Om det apparat det søkes om godkjenning for etter det anførte og de gjeldende regler under hensyn til dets type og dimensjoner kan anbefales godkjent og i tilfelle for hvilken pasteuriseringsform og timeavvirking. Herom avgis innstilling. I den anledning meddeles at inntil videre kan følgende apparater påregnes godkjent, hvis vilkårene ellers er til stede:

Til høypasteurisering over 80° C.:

1. Kjelpasteurer med platerørere eller annet godkjent rørverk eller etterpasteur som rommer 1/500 av timeavvirkingen, f. eks. 6 liter ved 3 000 liter pr. time.
2. Kjelregenerativer med etterpasteur som under 1 nevnt.
3. Dobbeltrørpasteur av godkjent konstruksjon.
4. Alle de apparater som er nevnt nedenfor under lavpasteurisering.

Til lavpasteurisering til 70—72° C. i minst 15 sekunder:

1. Platepasteurer med holderplater som rommer 1/200 liter av timeavvirkingen, f. eks. 15 liter ved 3 000 liter timeavvirking.
2. Tødt-pasteurer.
3. Stassannoapparater av godkjent konstruksjon.

Til langtidspasteurisering til 62—63° C. i minst 30 minutter:

1. Firecellede langtidspasteurer med automatisk åpning og lukking av ventiler.
2. Andre beholdere hvor nødvendig kontroll kan utføres.

Etter den oppregning som er nevnt under de 3 pasteuriseringsformer kan altså de apparater som nå brukes ved meieriene påregnes å ville bli godkjent, dog således at pasteurer og kjelregenerativer må kunne utstyres med rørverk og etterpasteur som foran nevnt for å kunne godkjennes.

23 oktbr. Denne liste over apparater som kan ventes godkjent vil etter hvert bli spesifisert nærmere med angivelse av de enkelte fabrikasjonstyper.

§ 6. Innstillingen om godkjenning eller ikke-godkjenning av et pasteuriseringsanlegg sendes til Meieriinspektøren som nærmere går igjennom og forbereder saken og forelegger den for det teknisk sakkyndige råd før den sendes Veterinærdirektøren til endelig avgjerd.

Det vises ellers om den tekniske kontrolls plikter og rettigheter til Landbruksdepartementets foran nevnte forskrifter, særlig §§ 7, 15 og 16 samt § 2 foran.

C. Den løpende kontroll.

§ 7. De veterinærer eller andre som antas til å utføre den løpende kontroll plikter nøye å sette seg inn i alle bestemmelser som gjelder om pasteurisering av melk til dyrefôr, jfr. således særlig §§ 8—14 og 16 i Landbruksdepartementets foran nevnte forskrifter.

§ 8. Ved de meierier som har fått godkjent pasteuriseringsanlegg for høypasteurisering brukes Storchs reaksjon til kontrollen. Prøven uttas som regel en gang i måneden på meieriet og slik at det er minst mulig skum i melken. Prøven må utføres straks og resultatene føres inn i meieriets pasteuriseringsprotokoll. Til prøven brukes et reagensglass og en pipett (som må kunne ta 5 cm^3) samt følgende reagenser:

a. 2-prosents oppløsning av parafenylendiamin, hvilken tilberedes ved oppløsning av nevnte stoff i varmt destillert vann. Oppløsning eldre enn 10 dager må ikke benyttes.
b. 1-prosents oppløsning av vannstoffhyperoksyd.

Reagensene skal, overensstemmende med hva der nedenfor er anført, kontrolleres ved prøving i ikke pasteurisert melk, hvorved tydelig blå farge skal fremkomme.

Prøving av pasteuriseringsgraden i melk eller myse foregår slik:

5 cm^3 av melken eller mysen overføres i reagensglasset og tilsettes deretter 2 dråper parafenylendiamin-oppløsning og 1 dråpe av vannstoffhyperoksydoppløsningen, hvoretter det hele ristes godt. I tilfelle melken innen 1 minutt antar blå eller tydelig gråblå farge, eller mysen en skitten brunfiolett farge, beviser det at melken eller mysen ikke har vært oppvarmet til 80° eller derover. Hvis derimot prøven forblir ufarget, beviser dette at melken eller mysen har vært oppvarmet til ovennevnte grad. Kjernemelk og surmelk må nøytraliseres før prøven foretas.

§ 9. På de meierier som har fått sine pasteuriseringsanlegg godkjent for lavpasteurisering eller langtidspasteuri-

sering utføres kontrollen som regel en gang i kvartalet. Kon- 23 oktbr.
trollen grunnes på de skrivetermometere som Veterinærdirektøren har godgjent. Hvis det brukes skrivediagrammer skal kontrollørene be om å få levert alle diagrammer etter siste kontroll. Brukes det avløpende diagrammer avriver kontrolløren det beskrevne diagram og noterer dato og navn både på slutten av det avrevne diagram og på begynnelsen av det som fortsetter. Kontrolløren må for hver dag av den forløpne tid gjennomgå temperaturkurven og dessuten sammenligne diagrammene med meieriets oppgave over de mengder som er pasteurisert og levert til dyrefôr, for derved å kunne dømme om hvorvidt apparatets normalkapasitet er overskredet. Det ses da på hvor lang tid pasteuriseringen i følge diagrammet har pågått de enkelte dager. Herav beregnes hvor stor mengde melk dette normalt svarer til, og denne mengde sammenlignes med meieriets oppgave over faktisk pasteurisering.

Skrivetermometeret kontrolleres ved å sette inn kontrolltermometer i den dertil anordnede termometerstuss. Kontrolltermometrene, som fås utlevert hos Veterinærdirektøren, må oppbevares omhyggelig. Hvis kvikksølvsøylen under transporten deler seg, kan dette rettes på ved forsiktig oppvarming inntil en del av kvikksølvsøylen er kommet opp i den øvre, utvidede del av termometret, hvoretter et lett slag vil forene kvikksølvstrengene. Viser det seg ved kontrollen å være større avvikelser enn ± 1,0° C. gis meieriet pålegg om å få skrivetermometeret justert.

§ 10. Hvis fosfataseprøven eller andre prøver kommer til å bli brukt som kontrollmiddel ved lavpasteurisering eller langtidspasteurisering, vil det bli gitt nærmere regler herom.

§ 11. I pasteuriseringsprotokollen anføres når kontrollen er foretatt samt de merknader og pålegg som måtte bli gjort, jfr. forskriftenes § 11.

Det innskjerpes at kontrollen skal foretas leilighetsvis og i tilfelle i forbindelse med annen (offentlig eller privat) reise.

D. Andre bestemmelser.

§ 12. For pasteurisering av myse og kjernemelk som leveres til dyrefôr gjelder disse særreglene:

a. Er ystemelken og/eller fløten pasteurisert etter en av de pasteuriseringsformer som er bestemt i § 2 i Landbruksdepartementets foran nevnte forskrifter, kan særskilt pasteurisering av mysen og/eller kjernemelken unnlates.
b. Pasteuriseres mysen eller kjernemelken særskilt, må det skje i godkjente pasteuriseringsanlegg på de samme vilkår som ellers for melk og ved å bruke en av de pasteuri-

23 oktbr. seringsformer som bestemt i Landbruksdepartementets foran nevnte forskrifter, § 2. Dessuten tillates oppheting i selve utleveringskarret eller egen beholder, når opphetingen er over 80° C.

§ 13. Denne instruks m. v. trer i kraft 1 januar 1940, dog slik at den først trer i kraft for det enkelte meieri og for vedkommende kontrollør m. v. etter hvert som meieriets pasteuriseringsanlegg er godkjent. Inntil slik godkjenning foreligger gjelder Landbruksdepartementets forskrifter for meierier av 17 desember 1938, jfr. rundskrivelse av 28 januar 1939.

23 oktbr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Manger herad, Hordaland fylke.

23 oktbr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Kvinnherad herad, Hordaland fylke.

23 oktbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om luftvernøvelser i Stavanger luftvernskrets.

23 oktbr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Vevelstad herred, Nordland fylke.

24 oktbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Aker herred, Akershus fylke.

24 oktbr. **Skrivelse** **) fra Forsyningsdepartementet om at regulering av innførselen av sirup blir å sette i kraft fra og med 1 november 1939.

24 oktbr. **Skrivelse** **) fra Forsyningsdepartementet om at at regulering av innførselen av koks og sinders blir å sette i kraft fra og med 1 november 1939.

25 oktbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om luftvernøvelser i Bergen luftvernkrets.

26 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kjøpmann E. Olsen Berg og hustru f. Fagerholts legat til utdeling av ved til jul», Lillehammer, opprettet ved fru Mathilde Olsen Bergs testament av 10 juli 1905.

26 oktbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite i Roan, Stokksund og Osen herreder, Sør-Trøndelag fylke.

---

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste deild nr. 41.
**) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

Kongelig resolusjon *). 27 oktbr.

De gebyrer som oppkreves i henhold til Gebyrtariff for Norges utenrikske stasjoner, fastsatt ved kongelig resolusjon av 23 mars 1923 (og endret ved senere kongelige resolusjoner) dens § 1 nr. 1 a og nr. 2 til og med nr. 23, tillates fortsatt oppkrevet med et tillegg av 40 % til utløpet av budsjettåret 1939—40.

Kongeleg resolusjon. 27 oktbr.

Etter § 1 i landkommuneloven vert inndelingsgrensa mellom Flesberg sokn i Flesberg herad, Buskerud fylke, og distriktet Gransherad—Jondalen i Gransherad herad, Telemark fylke, fastsett såleis:

Grensa mellom Flesberg sokn i Flesberg herad i Buskerud fylke på den eine sida og distriktet Granherad—Jondalen i Gransherad herad i Telemark fylke på den andre sida går etter grensene mellom motstøytande matrikulerte eigedomar.

Grensa tek til i Gransherad grense i sudvestre del av Langvatnet og går med sudaustleg leid gjennom Holvatnet til Skeentjern 713 m o. h., går gjennom dette og det sudaustre av Skeentjerna og møter i søraustenden av dette grensa mot Svene sokn. Sjå gradteigskart F 35 Vest, Flesberg.

Kongelig resolusjon. 27 oktbr.

Etter § 1 i landkommuneloven fastsettes at den sivile og geistlige inndelingsgrensen mellom Skjervøy og Karlsøy herreder, Troms fylke, skal gå slik:

Grensen mellom Skjervøy herred og Karlsøy herred tar til midt i Lyngenfjorden på rettlinjen fra Spåkenes til stasjonen Vaggastind og går mot nord-nordøst i ben linje ut fjorden med retning på Lyngskjær sjømerke. Midt på rettlinjen fra Vorterøy sydspiss til neset 4,4 km sørøst for Lyngstuva trigonometriske punkt bøyer grensen mot nordvest og går i ben linje mot neset sør for Fakkekjeila på Vannøy. Fra et punkt på denne linjen like langt fra Sotnes på Arnøy som fra neset for Fakkekjeila bøyer grensen mot nord-nordøst og går i ben linje til midtpunktet av rettlinjen fra Hylla på nordspissen av Arnøy til nordspissen av Fugløy, og derfra videre med litt mere nordlig retning i ben linje ut i havet til det punkt nær Alangstaran, hvor grensen mellom Skjervøy og Loppa når territorialgrensen.

De navnene som er nevnt her finner en på sjøkart nr. 322, utgave 1935.

Kongelig resolusjon.

Etter § 1 i landkommuneloven fastsettes at den sivile og geistlige inndelingsgrensen mellom Skjervøy herred,

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

27 oktbr. Troms fylke, og Loppa herred, Finnmark fylke, skal gå slik:

Grensen mellom Skjervøy herred og sogn i Troms fylke på den ene side og Loppa herred i Finnmark fylke på den annen side begynner i Kvænangen fjord i et punkt som ligger midt på rettlinjen fra Svartskjær til nordøsthjørnet av Arnøya og går rettlinjet mot nord-nordvest ut til territorialgrensen etter en linje som går loddrett på denne.

De her nevnte navn er å finne på sjøkart nr. 322, utgave 1935.

27 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

Etter § 1 i landkommuneloven fastsettes at den sivile og geistlige inndelingsgrensen i sjøen mellom Skjervøy og Kvænangen herreder, Troms fylke, skal gå slik:

Grensen i sjøen mellom Skjervøy og Kvænangen herreder begynner i Kvænangen fjord midt på rettlinjen fra Spitnes i Kvænangen til neset vest-nordvest for Reinneset i Skjervøy, går i ben linje mot vest-nordvest til midt på rettlinjen fra ytterste venstre nes på Rødøy til neset «Nåva» på Løkøy, går derfra i ben linje mot nord-nordvest til midtpunktet av den rette linje fra Svartskjær til nordøstre nes på Arnøy og treffer her grensen mot Loppa herred.

De her nevnte navn finner en på sjøkart nr. 322, utgave 1935.

27 oktbr. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 117 annet ledd bestemmes at nevnte lov inntil videre ikke kommer til anvendelse på forsikring av bombardementsrisiko og annen krigsrisiko på bygninger, eiendom og løsøre som dekkes i utlandet.

27 oktbr. **Kongelig resolusjon** *).

Landbruksdepartementet får fullmakt til å gi den tillatelse til oppføring av gjerder som i § 37 i lov om reindriften av 12 mai 1933 er tillagt Kongen.

27 oktbr. **Kongeleg resolusjon** **) om plikt for dei interesserte i heradene Haus, Bruvik og Hamre, Hordaland fylke, til å gjeva tilskott til sams sausanking i Skaftådalen.

27 oktbr. **Kongelig resolusjon** om regulering av Sjulangen i Sjula (Gaula), Sør-Trøndelag fylke, og om manøvreringsreglement for reguleringen.

---

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste deild nr. 41.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om politivedtekt for Åsskard herred, Møre og Romsdal fylke. 27 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 81 for Hønefoss. 27 oktbr.

Protokoll **) om endring av den midlertidige varebytte- og betalingsavtale mellom Norge og Spania av 26 juli 1939. 28 oktbr.

Skrivelse***) fra Justisdepartementet om opprettelse av og vedtekter for folkeregister i Borgund herred, Møre og Romsdal fylke. 28 oktbr.

Skriv †) frå Landbruksdepartementet om at tiur og røy skal vera freda heile året i Hordaland fylke. 28 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hjelpefondet for syke og gamle sanitetssøstre». 30 oktbr.

Skrivelse***) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Høvåg herred, Aust-Agder fylke. 31 oktbr.

Skrivelse***) fra Sosialdepartementet om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Høvåg herred, Aust-Agder fylke. 31 oktbr.

Skriv †) frå Landbruksdepartementet om føresegn for bruk av piggtråd til gjerde, for Samnanger herad, Hordaland fylke. 31 oktbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 1 novbr.

Ved noteveksling av 20 juli—7 oktober 1939 har den norske og den tyske regjering fastslått at de er enige om at overenskomst ††) mellom Norge og Østerrike om gjensidig utlevering av forbrytere, Berlin 17 desember 1925, anses som bortfalt etter Østerrikes tilslutning til det Tyske Rike og at traktat mellom Norge og det Tyske Rike om gjensidig utlevering av forbrytere, Berlin 19 januar 1878 med tilleggstraktat †††) av 7 mars 1907, omfatter den tidligere norsk-østerrikske utleveringsoverenskomsts gyldighetsområde.

---

*) Kunngj. 1 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1939 s. 167.
***) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
†) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste deild nr. 42.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1926 s. 181.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1907 s. 59.

1 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra det franske utenriksministerium er i henhold til internasjonal overenskomst *) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, kjenningsbokstavene E A for automobiler innregistrert i følgende britiske protektorater, mandatområder og kolonier fra 1 juli 1939 endret til:

N R for Nord-Rhodesia.
E A K » protektoratet og kolonien Kenya.
E A T » Tanganyika.
E A U » Uganda.
E A Z » Zanzibar.
N P » Nyasaland.

2 novbr. **Kongeleg resolusjon.**

Etter § 1 i landkommuneloven vert det fastsett at inndelingsgrensa mellom Skjåk herad (Nordberg sokn), Opland fylke, og Grytten herad (Kors sokn), Møre og Romsdal fylke, skal gå såleis:

Grensa mellom Kors sokn i Grytten herad i Møre og Romsdal fylke på den eine sida og Nordberg sokn i Skjåk herad i Opland fylke på den andre sida går frå vest til aust slik: Grensa tek til i Norddal grense i varden på Karitind, 6 270 fot over havet, går i bein line mot aust til det 5 650 fot høge fjell i nordvest for nordenden av Torsvatnet i Skjåk, går derfra med omlag same leid i bein line til skaret nordnordaust for Torsvatnet, går så i bein line mot søraust til høgste punkt på Benkehø, tek her austleg leid (noko i nordaust) og går i bein line til skaret mellom Benkehø og «Trollkirken» og vidare i omlag same leid til høgste Storhø, 6 013 fot over havet, i grensa mot Lesja herad. Sjå Norges geografiske oppmåling sitt originalkart 36 C, rutemil 7 frå 1872 og fylkeskartet over Møre og Romsdal blad II.

2 novbr. **Kongelig resolusjon** **).

I de bestemmelser om innførsel og salg av radiomateriell som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 13 april 1934 tilføyes under punkt IV:

Når et radioapparat med tilbehør som hefter for lyeavgifter går over fra en lyer til en radiohandler, og lyeren ikke betaler avgifta med kostnader innen den frist Telegrafverket setter, må radiohandleren enten betale eller levere apparatet med tilbehør til Telegrafverket. Telegrafverket kan selge apparatet med tilbehør til dekning av den sum det hefter for.

Til sikkerhet for disse avgifter kan Telegrafverket kreve at handleren stiller et rimelig depositum.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
**) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

Kongelig resolusjon *). 2 novbr.

I medhold av §§ 1 og 2 i lov av 25 juni 1937 om kasser for sild og brisling og § 6 i lov av 22 juni 1934 om kontroll med sild bestemmes at §§ 3, 4 og 5 i de ved kongelig resolusjon av 29 april 1938 fastsatte forskrifter om kasser som tillates anvendt ved utførsel og ved omsetning og transport innenlands av fersk, iset og frosset sild og brisling (også saltstrødd) endres forsåvidt angår §§ 3, 4 og 5 til å lyde så:

§ 3.

I. *Standardkasser med lokk-karmer.*

Den i § 2 omhandlede ½-kasse kan før kassen tas i bruk påspikres et 50 mm bredt og 13 mm tykt lokkbord (en lokk-karm) på hver langside, og mellom disse en 15 mm bred og 13 mm tykk list på endeveggene. Lokket som i såfall utføres uten lokkslå og som tillates lagt over denne anordning, kan være smalere enn kassen ellers. Kassens netto rominnhold, regnet til overkant av lokk-karm, skal ligge mellom 66,5 og 68 liter.

Videre er det som ¼-kasse tillatt å bruke en kasse med innvendige hovedmål:

Lengde 40,5 cm, bredde 48 cm, høyde 16,5 cm og med materialtykkelser:

i endevegger 15 mm.
i sidevegger og bunn 13 mm.
i lokk 10—13 mm.
i hjørnestolper 15 × 38 mm.

Denne ¼-kasse skal ha lokk-karmer og endevegglister med lokk som ovenfor i denne paragraf for halvkassen bestemt. Dens netto rominnhold, regnet til overkant av lokk-karm, skal ligge mellom 33,5 og 34,5 liter.

For øvrig gjelder for denne kasse de samme krav til materialer og utførelse som de der er angitt i § 2, punkt d., e. og f.

De under nærværende romertall omhandlede kasser skal være tydelig merket på følgende måte:

½-kassen ..... «Rominnh. ca. 67 l.»
¼-kassen ..... «Rominnh. ca. 34 l.»

II. *Østlandskassen.*

Ved transport og omsetning innenlands av sild ilandbrakt på kysten melom Vest-Agder fylkes vestgrense og svenskegrensen skal det være tillatt å anvende en kasse som

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

2 novbr. med hensyn til hovedmål, materialtykkelser, rominnhold og utførelse tilfredsstiller følgende krav:

a) Kassens innvendige hovedmål skal være: Lengde 68,5 cm, bredde 40,5 cm, høyde 10 cm.

b) Materialenes tykkelse skal være:

i endevegger	15 mm
i sidevegger, lokk og bunn	10 »
i hjørnestolper	15 × 38 »
i lokkslå	10 × 38 »

c) Kassens brutto rominnhold (se § 2 c) skal ligge mellom 27,5 og 28,5 liter.

d) Kassen utføres med innvendige hjørnestolper og skal være forsynt med 2 innvendige lokkslå. Endevegger og sidevegger skal gjøres av ett bord hver.

e) Kassene skal være fagmessig spikret med tilstrekkelig antall storhodede stifter.

f) Kassene skal i hver ende være forsynt med et utvendig påspikret trestykke 10 × 4 × 1 cm som håndtak.

g) Kassene skal være tydelig merket «Rominnh. ca. 28 l.»

h) Det er tillatt å anvende en lokk-karm 50 mm bred og 10 mm tykk med list mellom karmene 15 mm bred og 10 mm høy. Kassenes neto rominnhold skal da ligge mellom 30,5 og 31,5 liter, og de skal være tydelig merket «Rominnh. ca. 31 l.»

Bortsett fra de i denne § omhandlede lokk-karmer og endeveggslister er enhver påbygning på sildekasser forbudt.

Når lokk-karmer og endeveggslister benyttes, tillates bunnbordene lagt med inntil 10 mm mellomrom.

§ 4. *Råstoffkassen.*

Foruten de i §§ 2 og 3 omhandlede kasser er det for transport innenlands tillatt å anvende kasser som er forarbeidet av veltørrete materialer høvlet på begge sider og som:

I. Med hensyn til hovedmål, materialtykkelser, rominnhold og utførelse tilfredsstiller følgende krav:

a. Kassens innvendige hovedmål skal være:
Lengde 64,5 cm, bredde 36 cm, høyde 12,5 cm.

b. Materialene skal ha følgende tykkelser:

i endevegger	20 mm
i sidevegger og bunn	15 »
i hjørnestolper	20 × 50 »

c. Kassens rominnhold (strøket mål) skal ligge mellom 28,5 og 29,5 liter.

d. Kassen utføres med utvendige hjørnestolper. Endevegger og sidevegger skal gjøres av ett bord hver, bunnen av 3 bord.

e. Kassene skal være fagmessig spikret med tilstrekkelig antall storhodede stifter. 2 novbr.

f. Kassene skal i hver ende være forsynt med en bærelabank av tverrsnitt 15 × 60 mm med avrundede kanter.

II. Svarer til bestemmelsene i § 2, a)—f) med følgende endringer:

Materialenes tykkelse skal være:

	Ende-vegger.	Side-vegger.	Bunn-bord.	Hjørne-stolper.
1. Helkassen:	mm.	mm.	mm.	mm.
	22	16	16	25 × 60

Det skal være en avrundet list mellom hjørnestolpene på endeveggen ved bunnen, av dimensjoner i vinkelen: 25 × 25 mm.

Kassene skal ikke ha over 4 bord i bunnen og ikke over 3 i sidevegger og gavl.

	Ende-vegger.	Side-vegger.	Bunn-bord.	Hjørne-stolper.
2. Halvkassen:	mm.	mm.	mm.	mm.
	20	15	15	25 × 50

Anvendes lokk-karmer og endeveggslister skal dimensjonene av disse være henholdsvis 15 × 65 mm og 15 × 20 mm. For dette tilfelle gjelder for øvrig bestemmelsene i § 3, I, første ledd, tilsvarende.

Fiskeridirektøren kan tillate de i denne paragraf omhandlede kasser også ved utførsel når det er på det rene at det gjelder brisling og småsild som skal brukes til råstoff.

§ 5. *Nye og brukte kasser.*

Som hovedregel gjelder at kasser som brukes ved utførsel, omsetning og transport av sild og brisling skal være nye og ubrukte. Materialene skal alltid være tørre og enten pent skåret med glatt skur eller høvlet på begge sider. Kasser hvis materiale på grunn av lagring har antatt en grå farge tillates ikke brukt med mindre de har vært kontrollert og godkjent av distriktets vraker før de blir tatt i bruk. Mugne eller mørke kasser kan ikke godkjennes. For kontrollen betales en avgift av 1 øre pr. kasse. Avgiften betales forskuddsvis til den vraker som skal foreta kontrollen. Vrakeren utferdiger på anordnet skjema erklæring om kontrollen.

Brukte kasser tillates anvendt på nytt når kassene er hele, sterke, omhyggelig reingjort straks etter tidligere bruk og er luktfri. Kasser av uhøvlet materiale må være helt lyse. Når det gjelder kasser til eksport må dessuten kassene ikke i nevneverdig grad bære spor av tidligere bruk. Mørke eller

2 novbr. på annen måte stygge eller vasstrukne kasser tillates ikke brukt.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for transport av råstoff til sildoljefabrikker eller for transport og omsetning av sild til fôr. Kasser som skal brukes til transport av sild til fôr, må imidlertid omhyggelig reingjøres straks etter bruken.

2 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av § 1, litr. g og h, i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bemyndiges Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse om beslagleggelse og avståelse til staten av eiendomsrett til sukker og kaffe.

Denne bemyndigelse trer i kraft straks.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av de ved kongelig resolusjon av 12 november 1912 stadfestede vedtekter med forbud mot bruk av piggtråd til gjerde innen Eidskog herred, Hedmark fylke.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å bruke piggtråd som gjerdemateriell innen Målselv herred, Troms fylke.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Fredrikstad.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for kvartalet mellom Torget, Evjegata, Nygårdsgata, Bakgata og Øvre Torgstredet i Fredrikstad.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for strøket Riddervoldsgate—Dampskipsbrygga—Storgata—Mellomgata — Thorbjørnsgate — St. Croix gate—Nygata og Nygårdsgata i Fredrikstad.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av Lierstranden bygningsdistrikt, Buskerud fylke.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningsloven for Trøgstad (Skjønhaug) og Båstad (Heiås) bygningsdistrikter i Trøgstad herred, Østfold fylke.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at byggebeltet om Kopervik i Stangaland herred, Rogaland fylke, skal være undergitt Kopervik bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender.

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

Kongelig resolusjon *). 2 novbr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 § 1 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1) Adgangen til å innføre traktorer skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon som Forsyningsdepartementet gir fullmakt til det om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2) Forsyningsdepartementet gis fullmakt til å gjøre de nærmere vedtak til gjennomføring av den under 1) nevnte ordning.

II. Disse vedtak settes i kraft fra den tid som Forsyningsdepartementet bestemmer.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om brigde i § 1 i vedtekta om stengingstid for utsalsstader i Skånevik og Holmedal sokn med unnatak av Skånevikstrand i Skånevik herad, Hordaland fylke. 2 novbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forandring i fiskereglene for Gran herred, Opland fylke. 2 novbr.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om luftvernøvelsen 11 november 1939 i Haugesund luftvernkrets. 4 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Christian Mæhlums legat til fattige og trengende mennesker som bor i Stange», opprettet ved testament av 27 april 1927. 6 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet hvori det meddeles at de av departementet 20 desember 1935 og 29 januar 1937 fastsatte alminnelige tilleggsbestemmelser til Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene og til Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, begge av 23 november 1933 (inntatt i «Overenskomster med fremmede stater» nr. 7 for 1938, side 428 flg.) er gjort gjeldende for A/S Kristiansands Dampskibsselskap, Kristiansand. 6 novbr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 2 ds. om regulering av innførslen av traktorer settes i kraft fra og med 10 november 1939. 6 novbr.

*) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43.
***) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

7 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra den sveitsiske legasjon har Sveits og Belgia tiltrådt Pariskonvensjonen *) av 20 mars 1883 om en union til vern av den industrielle eiendomsrett, revidert i London 2 juni 1934, med virkning fra 24 november 1939.

7 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Tunevatnet i Tune herred, Østfold fylke.

7 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om bruk av piggtråd til gjerde i Vang herred, Opland fylke.

7 novbr. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Norheimtjønna i Lunde herad, Telemark fylke.

7 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Brekken herred, Sør-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

8 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Flå herred, Buskerud fylke.

8 novbr. **Skriv** ***) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Tysvær herad, Rogaland fylke.

9 novbr. **Noteveksling** †) om endringer i renbeitekonvensjonen mellom Norge og Finnland av 5 november 1935.

10 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det fastsettes regler om statsmyndighetenes bruk av Norsk Rikskringkasting til meldinger.

Reglene lyder så:

§ 1. Norsk Rikskringkasting skal i riksprogrammet ha en fast tid til meldinger, hvor det bl. a. også er plass for meldinger fra statsmyndigheter av interesse for staten.

§ 2. Etter avtale med Riksprogramsjefen kan det i særlige tilfelle bli sendt ut viktige meldinger fra statsmyndigheter også utenfor denne programtid.

§ 3. Etter anmodning fra et regjeringsdepartement eller den myndighet som et regjeringsdepartement av særlige grunner har gitt fullmakt til det, skal meldinger sendes ut straks.

Vedkommende myndighet skal så vidt mulig samrå seg med Riksprogramsjefen om meldingens form og om den mest høvelige tid.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1938 s. 466.
**) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
***) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1939 s. 172.

Kongelig resolusjon *) om vedtekt for gjennomføring av husleieloven i Steinkjer. 10 novbr.

Kongelig resolusjon. 10 novbr.

Det meddeles godkjenning på de i skrivelse fra fylkesmannen i Telemark av 24 juni 1939 omhandlede vedtak om nedsettelse av kanalavgiftene for Bandak-Norsjø og Norsjø-Skienskanalene samt endring i reglene for kanalenes styre §§ 2 og 4.

Bestemmelsene trer i kraft straks og gjøres gjeldende inntil videre.

Kongelig resolusjon, hvorved det utferdiges et reglement for ansettelser m. v. i Regjeringens kontorer. 10 novbr.

Reglementet lyder så:

§ 1. Dette reglement omfatter Regjeringens kontorer (departementene) unntatt Utenriksdepartementet, Poststyret og Telegrafstyret.

Reglementet gjelder ikke for vaktmestre, betjenter og liknende tjenestemenn.

§ 2. Når et embete eller en annen stilling som besettes av Kongen, blir ledig, skal ledigheten kunngjøres innen vedkommende departement såfremt embetet (stillingen) ikke besettes etter alminnelig konkurranse.

Før saken foredras for Kongen, skal departementets avdelingssjefer (ekspedisjonssjefer og direktører) uttale seg, så vidt mulig etter forskriftene i § 5.

§ 3. De faste og midlertidige tjenestemenn som Kongen ikke utøver ansettelsesretten for, skal ansettes av vedkommende departement. Ansettelsen skjer etter alminnelig konkurranse når ikke vilkårene for opprykning eller vikarantagelse etter §§ 6—8 er til stede.

Ledige stillinger kunngjøres i Norsk lysingsblad og i de aviser som vedkommende departement bestemmer.

Kunngjøringen skal gi opplysning om lønnsvilkårene. Søknadsfristen skal være minst 3 uker fra innrykningen i lysingsbladet. I særlige tilfelle kan fristen settes til 2 uker.

Kunngjøringen skal gjøre oppmerksom på at den som blir ansatt må legge fram helseattest fra lege, såfremt vedkommende ikke alt er ansatt i statens tjeneste.

§ 4. Hvert departement skal ha et innstillingsråd etter lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 2 punkt 2.

Medlemmer av innstillingsrådet er sjefen for vedkommende kontor, avdelingssjefene (ekspedisjonssjefer og direk-

*) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

10 novbr. tører) i departementet og to representanter for tjenestemennene. Disse tjenestemannsrepresentanter skal selv tilhøre samme tjenestegruppe (sekretærgruppen eller assistentgruppen) som den ledige stilling. Finansdepartementet avgjør i tvilstilfelle om en stilling hører under sekretærgruppen eller assistentgruppen.

Representantene for tjenestemennene med personlige varamenn oppnevnes av styret i en anerkjent tjenestemannsorganisasjon for vedkommende tjenestegruppe. Er flere organisasjoner anerkjent for vedkommende tjenestegruppe, oppnevner styrene i fellesskap representantene med varamenn. Kan styrene ikke bli enige, skal representantene med varamenn oppnevnes av Finansdepartementet etter forslag fra organisasjonsstyrene.

§ 5. Innstillingsrådet foreslår 3 ansøkere i den orden rådet finner at de bør komme i betraktning.

På forhånd utarbeides en liste over ansøkerne med opplysning om navn, alder, utdannelse og så vidt mulig tidligere offentlig og privat tjeneste.

Sjefen for det kontor som tjenestemannen skal knyttes til, setter skriftlig fram sitt forslag. Dette går deretter til tjenestemannsrepresentantene og så videre til avdelingssjefene. Sjefen for den avdeling hvor vedkommende skal tjenstgjøre får saken sist.

Skal tjenestemannen ikke knyttes til et bestemt kontor, setter vedkommende avdelingssjef først fram sitt forslag. Skal tjenestemannen heller ikke knyttes til en bestemt avdeling, bestemmer departementssjefen hvem som først skal sette fram forslag.

Medlemmer av innstillingsrådet fratrer saksbehandlingen hvis stillingen søkes av vedkommende selv eller hans ektefelle eller slektning i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken eller like nær besvogret. Departementssjefen kan ellers frita et medlem for å være med i en sak når det på forhånd melder at det av personlige grunner ikke finner det riktig å delta i behandlingen av saken. Stedfortreder eller varamann skal i tilfelle tre inn.

Hvis ikke alle er enige om innstillingen, trer de som har deltatt i behandlingen og ikke har forfall, sammen til møte. Dette ledes av vedkommende avdelingssjef.

Den endelige innstilling med mulige dissenser tas inn i innstillingsprotokollen som underskrives av alle. Hvert medlem av rådet har rett til i protokollen å grunngi sitt standpunkt.

§ 6. Opprykning fra sekretær II til I og fra assistent II til I skjer etter konkurranse-ansiennitet (§ 7) for hele departementet uten kunngjøring.

Finansdepartementet kan imidlertid i samsvar med be- 10 novbr.
stemmelsene i lønnsregulativet for sekretærer samtykke i at den ledige stilling av kl. I kunngjøres og besettes etter reglene i §§ 3—5 hvis en ikke kan få kvalifiserte ansøkere til en stilling av kl. II. Vilkåret er at vedkommende departement etter at erklæring er innhentet fra innstillingsrådet, uttaler at ingen av departementets sekretærer eller assistenter kan overta det arbeid som har vært lagt til henholdsvis den sekretær- eller assistentstilling som er ledig.

Opprykning til fullmektig skjer for hele sentraladministrasjonen etter lønnsansiennitet som assistent I i samsvar med Stortingets vedtak 3 juni 1939.

For så vidt vedkommende departementet etter innhentet uttalelse fra innstillingsrådet finner at en sekretær II som er ansatt før 1 januar 1940, ikke bør rykke opp til sekretær I, kan Finansdepartementet samtykke i det.

§ 7. Opprykningansiennitet er den tjenestetid (2 år) som kreves for opprykning til sekretær I. Utgangspunktet for denne ansiennitet er tiltreden i fast eller midlertidig sekretærstilling i sentraladministrasjonen når stillingen er organisert ved Stortingets beslutning eller kongelig resolusjon. Vikartjeneste regnes med såfremt stillingens egentlige innehaver har tjenestefrihet uten lønn.

Konkurranseansiennitet er den tjenestetid som regnes med for sekretærer II og assistenter II når de konkurrerer om opprykning til kl. I (for sekretærers vedkommende etter å ha tjent opp den nødvendige opprykningsansiennitet). Utgangspunktet for konkurranseansienniteten er ansettelse som fast eller midlertidig sekretær (assistent) i vedkommende departement etter § 3. Dette gjelder selv om stillingen ikke er «organisert». Midlertidig tjeneste i et på forhånd begrenset tidsrom regnes ikke med.

Midlertidige sekretærer (assistenter) som har begynt å tjene opp konkurranseansiennitet, skal uten ny kunngjøring ansettes i ledige faste stillinger hvis ikke departementet for den enkelte anledning bestemmer noe annet etter at erklæring er innhentet fra innstillingsrådet.

Den faste ansettelse eller konkurranseansienniteten er ikke avgjørende for i hvilket kontor vedkommende sekretær (assistent) til enhver tid skal tjenestgjøre.

Midlertidige sekretærer (assistenter) som ikke tjener opp konkurranseansiennitet (§ 8), skal gjøres oppmerksomme på nødvendigheten av å sende egne søknader når en (fast eller midlertidig) stilling blir kunngjort ledig.

I hvert departement føres liste over alle midlertidige sekretærer (assistenter) med opplysninger om arten av de midlertidige ansettelser.

10 novbr. § 8. Hvert departement skal én gang årlig kunngjøre vikarstillinger for assistentaspiranter. De ansøkere som finnes kvalifisert etter at innstillingsrådet har uttalt seg, føres opp på en liste for hele departementet. Vedkommende departement kan så for den enkelte anledning uten særskilt kunngjøring, anta en aspirant etter listen når det gjelder et kortvarig vikariat eller annen kortvarig midlertidig ansettelse. Er ingen aspirant til rådighet, skal vedkommende så vidt mulig tas blant ansøkerne til en av de ledige stillinger som sist har vært kunngjort i departementet.

Forskriften i siste punktum i foregående avsnitt gis tilsvarende anvendelse for sekretærstillinger når regelen i § 3 ikke kan følges ved kortvarig vikariat eller annen kortvarig midlertidig ansettelse.

§ 9. Ved fast ansettelse utferdiges ansettelsesbrev. I ansettelsesbrevet skal stå at tjenestemannen ansettes på de vilkår og med de plikter som følger av gjeldende lover og reglementer. Finansdepartementet fastsetter for øvrig innholdet av ansettelsesbrevet etter at vedkommende departement og innstillingsrådet har uttalt seg.

Ved midlertidig ansettelse gis vedkommende skriftlig underretning hvis ansettelsen ikke er helt kortvarig.

§ 10. Tjenestetid etter tjenestemannslovens § 19 omfatter all sammenhengende tjeneste i sentraladministrasjonen etter fast ansettelse. Finansdepartementet avgjør i hvert enkelt tilfelle om det skal tas hensyn til annen statstjeneste.

Tjenestetid etter tjenestemannslovens § 20 omfatter all sammenhengende tjeneste som statstjenestemann.

§ 11. Blir en tjenestemann sagt opp etter tjenestemannslovens §§ 19 eller 20, kan han anke oppsigelsen inn for Kongen. Anken legges fram for Kongen av Finansdepartementet hvis tjenestemannen er ansatt i et annet departement, og av Justisdepartementet hvis tjenestemannen er ansatt i Finansdepartementet.

Anken settes fram skriftlig for vedkommende departement som sender saken med sin uttalelse til det departement som skal legge den fram for Kongen.

§ 12. Ved anke over ordensstraff etter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed etter lovens § 22 jfr. § 24, gjelder de regler som er fastsatt i dette reglements § 11.

Anken må settes fram innen 14 dager etter at ordensstraffen eller avskjeden skriftlig er meldt tjenestemannen.

§ 13. Ved anke over pålegg som etter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten etter oppsigelsesfristens utløp, gjelder reglene i dette reglements §§ 11—12.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned 10 novbr.
etter at anken er satt fram.

§ 14. Dette reglement trer i kraft 1 januar 1940.

For de kontorer som reglementet omfatter, oppheves samtidig § 1 — fjerde, femte, sjette og sjuende ledd i reglementet for tjeneste i Regjeringens kontorer av 4 februar 1905 og reglementet for kontorpersonalet ved Regjeringens kontorer av 4 april 1924 samt mulige andre bestemmelser som er i strid med dette reglement.

Tvil om forståelse av reglementet kan kreves lagt fram for Finansdepartementet.

Kongelig resolusjon. 10 novbr.
I henhold til § 1 siste ledd i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn blir havnefogdene å regne for kommunale tjenestemenn.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 novbr.
det ved direktør Gotfred Lies testament av 17 mars 1931 opprettede «Direktør Gotfred Lie og hustrus gave av 1938 til vedlikehold av Gotfred Lies plass, Molde».

Skriv *) frå Justisdepartementet om nye vedtekter 10 novbr.
for folkeregistret i Kyrkjebø herad, Sogn og Fjordane fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 11 novbr.
«Josephine Agnethe Grindstads legat» til fordel for årskolonien for gutter i Olaviken, opprettet ved testament av 5 juli 1932.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 11 novbr.
«Elling Skamarken og hustrus legat» opprettet ved Gustav og Chr. Skamarkens gavebrev av 25 oktober 1916 til fordel for Drammens sanitetsforening.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om bruk av 11 novbr.
gift til fangst av rovdyr i herredene Ringsaker, Nes, Furnes, Løten, Romedal, Stange, Elverum, Åmot, Stor-Elvdal, Sollia, Yttre Rendal, Øvre Rendal og Engerdal, Hedmark fylke.

Skriv ***) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar 11 novbr.
for Drangedal herad, Telemark fylke.

Skriv ***) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar 11 novbr.
for Hjartdal herad, Telemark fylke.

*) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43.
**) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
***) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

11 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Tønsberg.

11 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for strøket Egeland—Rosenli i Stavanger.

11 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Kirkenes bygningsdistrikt i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

13 novbr. **Provisorisk anordning** *) om voldgiftsavgjerd av arbeidstvister om nye tariffavtaler for losse- og lastearbeiderne på strekningen Halden—Namsos, for landtransportarbeiderne i Syd-Norge, og for bryggeformenn i Oslo.

§ 1. *Området for anordningen m. v.*

1. De tvister som er nevnt i to lister **) og tvist mellom firmaene: Pedersen & Meinich, Holger Fischer, G. G. Amundsen A/S, og Whittingtons Efterfølger — og eventuelt Norsk Arbeidsgiverforening — på den ene siden og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, Norsk Transportarbeiderforbund og dets avdeling i Oslo på den andre siden angående bryggeformenn i Oslo, skal avgjøres ved voldgift.
2. Det er forbudt å sette i verk arbeidsstans med tilføre av de tvister som er nevnt i nr. 1 eller å bruke andre midler som etter sin art ville være tariffstridige.
3. De arbeids- og lønnsvilkåra som gjaldt da tvistene braut ut, skal stå ved makt til voldgiftsdom blir avsagt, men voldgiftsretten kan bestemme at de lønns- og akkordsatser av enhver art som blir fastsatt ved voldgiftsdommen, skal gjøres gjeldende fra den dag da denne anordning trer i kraft.

§ 2. *Voldgiftsretten.*

1. Voldgiftsretten skal ha en formann og fire andre medlemmer.
2. Kongen oppnevner rettens formann og to andre medlemmer med varamenn. De skal ikke inneha slik stilling eller slikt verv at de kan regnes som representanter for partsinteresser. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Norsk Arbeidsgiverforening kan, innen den frist Sosialdepartementet setter, hver oppnevne ett medlem med

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
**) Listene er ikke inntatt i Lovtid. 2nen avdeling.

varamenn. Blir fristen oversittet, skal også disse oppnev- 13 novbr.
nes av Kongen.

3. Enhver norsk statsborger er pliktig til å overta vervet.
4. Vederlaget til medlemmene av voldgiftsretten blir fastsatt av Kongen og betalt av statskassa. Under reiser har medlemmene krav på skyss- og kostpenger i samhøve med lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. Kostpengene skal være som fastsatt for første klasse i loven.

§ 3. *Saksbehandlingen.*

1. Så snart rettens medlemmer er oppnevnt, fastsetter formannen tid og sted for behandlingen av saka og utferdiger innkalling til rettsmøte med det varsel han finner passende. Saka skal fremmes så raskt som råd er.
2. For øvrig gjelder om behandlingen for voldgiftsrett det som er fastsatt i lov om arbeidstvister §§ 13, 16, 17, 19, 21, 22, 23 og 24.
3. Voldgiftsretten kan innhente de nødvendige opplysninger og pådømme tvistene, selv om en eller begge parter uteblir.
4. Det betales ikke for behandling av ei sak for voldgiftsretten eller for bevisopptakinger til bruk for ei slik sak.

§ 4. *Voldgiftsrettens avgjerder.*

1. For voldgiftsrettens avgjerder skal reglene i lov om arbeidstvister § 25 og § 26 nr. 2 og 3 gjelde på tilsvarende måte.
2. Det blir fastsatt i voldgiftsdommen hvor lenge den skal gjelde. Men den kan ikke gjøres gjeldende for mer enn to år.
3. En voldgiftsdom er endelig og har de samme virkninger som en tariffavtale. Alle voldgiftsmenn skal skrive under den.

§ 5. *Straffeføresegner m. v.*

1. De føresegner som gjelder om straff for ulovlig arbeidsstans etter lov om arbeidstvister § 40 skal også gjelde for arbeidsstans i strid med denne anordning. Med de samme straffene blir også den straffa som i strid med denne anordning bruker andre midler som etter sin art ville være tariffstridige, eller som medvirker til dette.
2. Føresegnene om straff og omkostningsansvar for fornærmelig åtferd m. v., brott på taushetsplikt, uteblivelse m. v. og grunnlaust kjæremål etter lov om arbeidstvister §§ 41, 42, 43 og 44 skal gjelde på tilsvarende måte ved voldgiftsretten.

13 novbr. § 6. *Ymse føresegner.*

1. Føresegnene i lov om arbeidstvister §§ 4 og 5 skal gjelde på tilsvarende måte for så vidt angår handlinger som er i strid med denne anordning. Likeså skal reglene i § 3 nr. 3 og 4 i nevnte lov gjelde på tilsvarende måte.
2. Sosialdepartementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av anordningen.
3. Denne anordning trer i kraft straks.

13 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Aasmund Norgaards legat for arbeidere» med formål å skaffe ubemidlet ungdom i Telemark opphold ved folkehøgskole eller ungdomsskole, opprettet ved testament av 25 oktober 1935.

13 novbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Drøbak.

13 novbr. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om vedtekt om stengingstid for barber- og frisørforretningar i Florø.

13 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Hol herred, Buskerud fylke.

13 novbr. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om at alle eigarar og innehavarar av hund i Åsen herad, Nord-Trøndelag fylke, skal halda hunden i band eller på fulltrygg måte innestengd eller inngjerd i den tid sauene er på beite frå 1 mai til jakta tar til om hausten.

15 novbr. **Rundskrivelse** *) fra Justisdepartementet.

Med hjemmel i provisorisk anordning av 6 oktober 1939 om adgangen til visse områder har Justisdepartementet fastsatt nye forskrifter om forbud mot adgang til brygger og havneområder.

De nye forskrifter lyder så:

§ 1. Utlending forbys adgang til offentlige og private brygger som er bestemt til inn- eller utførsel av varer eller hvor slik inn- eller utførsel foregår, eller til sperret havneområde.

Norsk statsborger som ikke har tillatelse etter § 2, forbys adgang til sperret havneområde.

§ 2. I særlige tilfelle kan politimesteren (lensmannen) gi utlending adgang til en bestemt slik brygge som nevnt i § 1 eller et sperret havneområde eller et bestemt sted innen

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
**) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

dette, enten for en enkelt gang eller for et bestemt tidsrom, 15 novbr.
ikke over 3 måneder.

Politimesteren (lensmann), tollmyndighet, havnemyndighet eller annen som Justisdepartementet måtte bestemme, kan tillate at norsk statsborger får adgang til sperret havneområde eller del av det, enten for en enkelt gang eller for et bestemt tidsrom, ikke over ett år. Bor han innen området eller har fast arbeid der, må tillatelsen ikke nektes. I tjenesten har uniformert personale ved politiet, tollvesenet, telegrafverket, postverket, brannvesenet, havnevesenet og Norges statsbaner adgang uten særskilt legitimasjon — og sivilkledt tjenestemann ved politiet, tollvesenet og havnevesenet mot fremvisning av tjenestetegn (-merke) —, med mindre særlige forhold foreligger. Likeså kan havnefogden eller eventuelt politimesteren (lensmannen) gi drosjesjåfør og sykebilsjåfør i tjeneste liknende generell adgang.

Tillatelsen etter 1 og 2 ledd er betinget av at det ikke blir fotografert, tegnet eller på annen måte avbildet eller gjengitt noe fra eller av det område som er nevnt i § 1. Tillatelse etter 1 ledd og 2 ledd — unntatt 2 punktum — kan når som helst kalles tilbake.

Tillatelse som nevnt i 1 og 2 ledd, 1 punktum, gis skriftlig og må inneholde personalia og fotografi, behørig stemplet, tillikemed tillatelsens utstrekning (sted og tid) samt mulige særlige betingelser. For norske statsborgere kan fotografi sløyfes når utstedelsesmyndigheten finner det ubetenkelig, med mindre Justisdepartementet bestemmer annerledes.

§ 3. Forbudet i § 1 kommer ikke til anvendelse på passasjerer eller besetning på fartøy som ligger på havnen, såfremt de legitimerer seg og overholder de spesielle regler som er eller blir gitt for deres ferdsel til og fra fartøyet.

§ 4. Så vel utlending som norsk statsborger som ferdes eller oppholder seg på område som nevnt i § 1, har å rette seg etter de anvisninger som er eller blir gitt av politi, tollvesen, havneoppsyn eller annet uniformert vaktmannskap og har på oppfordring av dette å legitimere seg, så det straks kan bringes på det rene om lov eller forskrift er overtrådt.

§ 5. Disse forskrifter trer i kraft straks. Justisdepartementets forskrifter av 10 oktober 1939, jfr. rundskrivelse av samme dag, oppheves.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om loftsrydning 15 novbr.
i Kristiansand luftvernkrets.

---

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

15 novbr. **Rundskrivelse** *) fra Sosialdepartementet til fylkesmennene.

Etter bemyndigelse i kongelig resolusjon av 4 mars 1938 har departementet bestemt, at de forskrifter om oppvask av servise (kopper og annet spisestell), som er gitt ved kongelige resolusjoner av 2 februar 1934 og 29 oktober 1936, — foruten for de bedrifter, anstalter m. v., som er regnet opp i rundskrivelsen av 30 juni 1939 — også skal gjelde for utsalgssteder, kiosker, buer og liknende som serverer drikkevarer med utlån av glass, kopper eller andre drikkekarr, eller serverer andre varer med utlån av servise.

Brukes drikkerør istedenfor glass, får forskriftene ikke anvendelse, men de gjelder hvis det brukes drikkerør i glass.

16 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Malm herred, Nord-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

16 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en herredskasserer om adgangen til i 1939 å ta utlegg i en lærers alders- og rikstillegg for kommuneskatter for skatteårene 1931—32 og 1932—33. Finansdepartementet hadde i samband med dette forelagt for Justisdepartementet spørsmålet om forholdet mellom bestemmelsene i landskatteloven § 114, (byloven § 106), tvangsfullbyrdelsesloven (særlig dens unntaksregler og bestemmelsene i kap. 11, III) og de alminnelige prioritetsregler, hvor det gjelder utlegg i opptjent lønn for skatter, idet en særlig spurte om

1) hvorledes inndrivingen etter utpanting i opptjent lønn vil stille seg i kollisjoner med trekk i uopptjent lønn etter pålegg eller utpanting, i kollisjon med reglene om prioritet for siste års skatt eller i kollisjon mellom skatt til stat og kommune,
2) om skattelovenes bestemmelser i § 114 (§ 106) kan sies å inneholde uttømmende regler om inndriving av skattene i lønn slik at også dekning i opptjent lønn må skje etter disse paragrafer.

I brev av 1 november 1939 uttalte Justisdepartementet: «Man antar for sitt vedkommende at bestemmelsene i skattelovene § 114 (§ 106) kommer til anvendelse når dekning søkes i termin av lønnskrav som ikke er fullt ut opptjent. Dette gjelder både den del av terminen som er opptjent (men uforfalt) og den del som ikke er opptjent. Man er

*) Kunngj. 13 februar 1940 i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

videre tilbøyelig til å anta at bestemmelsene også må gjelde for dekning i termin som er opptjent i sin helhet, men ikke forfalt — således også ved kollisjon med trekk eller utpanting i termin som ikke er fullt ut opptjent.» 16 novbr.

Til dette slutter Finansdepartementet seg.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et kommunekontor, hvori er inntatt følgende uttalelse fra Justisdepartementet i brev av 1 november 1939: 16 novbr.

Når skattetrekk i strid med skattelovene § 114 nr. 5 (§ 106 nr. 5) er foretatt etter utløpet av 5-årsfristen (uten samtykke av skattedebitor) og debitor krever tilbakebetalt de beløp som urettmessig er trukket, antas skattekreditor ikke å kunne møte kravet på tilbakebetaling med å holde utpanting og ta utlegg i beløpene etter skattelovene § 113 (§ 105) for vedkommende skattekrav. Man er tilbøyelig til å anta at tilbakebetaling kan kreves selv om adgangen til å klage over trekkpålegget er falt bort etter bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven § 49.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Justisdepartementet, hvori er uttalt at etter lov av 9 august 1839 § 6 blir den kapitalverdi som stempelavgiften skal beregnes etter «i det tilfelle hvori ikke erleggelse av en bestemt pengesum fra den ene side er vedtatt, av de kontraherende etter beste skjønnende å fastsette og i dokumentet å anføre», jfr. også de lignende bestemmelser i lovens §§ 9 og 10. 16 novbr.

Departementet antar at partene når dette påbud ikke er etterkommet, er forpliktet til overfor tinglysingsdommeren etter beste skjønn å ansette vedkommende verdi. Er de ikke villige til det, skal tinglysingsdommeren nekte å utlevere dokumentet, og videre skal han innberette saken til Finansdepartementet (jfr. lovens § 25). Derimot har han ingen hjemmel i de nevnte bestemmelser eller i stempellovgivningen for øvrig til å nekte å tinglyse dokumentet om det ikke er behørig stemplet, eller om nødvendige opplysninger til kontroll med stempelavgiften mangler.

Kongeleg resolusjon *) om føresegner om betaling for avskrifter og attestar frå Riksarkivet og statsarkiva. 17 novbr.

Føresegnene lyder så:

Med grunn i lov frå 4 februar 1938 om betaling for offentlege forretningar, § 82 tredje leden, og § 83 andre

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

17 novbr. leden, vert fastsett at det frå 1 januar 1940 skal gjelde slike reglar om betaling for avskrifter som vert utferda av Riksarkivet eller av eit statsarkiv, og for attestar som vert utferda av eit statsarkiv:

1. Betalinga for avskrifter er kr. 1,80 for kvar maskinskriven og kr. 1 for kvar handskriven side av det slaget som er føreskrivi i § 145 i den nemnde lova. For ⅓ og ⅔ maskinskriven side gjeld ⅓ og ⅔ sidetakst, for ½ handskriven side ½ sidetakst. Overskytande liner opp til ⅓ maskinskriven eller ½ handskriven side vert ikkje medrekna. Minste gebyr for ei avskrift er kr. 1.
2. Er skrifta i førelegget vanskeleg å lesa, kan gebyret for ei avskrift aukast med eit tillegg som svarar til den lengre tida arbeidet krev. Det same gjeld når førelegget inneheld skjema eller tabellar.
3. Skal ei maskinskriven avskrift ferdast ut i fleire eksemplar, vert for kvart gjennomslagseksemplar betalt ⅙ av vanleg gebyr, likevel minst kr. 0,50.
4. For dåpsattest, vigselsattest, dødsattest eller annan liknande attest for ein einskild person or kyrkjebok i eit statsarkiv vert betalt kr. 1. Skal ein attest ferdast ut maskinskriven i fleire eksemplar, vert for kvart gjennomslagseksemplar betalt kr. 0,50.
5. Gebyr skal òg betalast for avskrifter og attestar som vert tinga til bruk for staten. For avskrift eller attest som vert tinga av eit departement, skal det likevel berre gjevast betaling når gebyret for ei einskild avskrift eller for ei samla levering på fleire avskrifter eller attestar går over vanleg gebyr for 4 maskinskrivne sider.
6. Gebyr som ikkje skal betalast av staten, vert betalt føreåt, kontant når avskrifta eller attesten vert overlevert, eller mot etterkrav.

17 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Lov nr. 1 av 8 april 1938 om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell settes i kraft straks.

17 novbr. **Kongelig resolusjon.**

Etter tjenestemannsloven av 15 februar 1918 § 2 punkt 2 blir vedkommende tilsynsmann i tilsynet med elektriske anlegg å regne for nærmest foresatte tjenestemyndighet for de tjenestemenn som er knyttet til hans distrikt.

---

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

Kongelig resolusjon *). 17 novbr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1) Adgangen til å innføre bensin her til landet skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet, eller den institusjon som departementet gir fullmakt til det, om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2) Forsyningsdepartementet får fullmakt til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomføring av den under punkt 1) nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Forsyningsdepartementet fastsetter.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at kongelig resolusjon av d. d. om adgangen til å innføre bensin blir å sette i kraft fra og med 20 november 1939. 17 novbr.

Forskrifter **) for teknisk kontroll av gassvernmateriell. 17 novbr.

(Utferdiget av Justisdepartementet i medfør av lov nr. 1 av 8 april 1938 om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell).

A. Gassmasker til sivilt bruk.

I. Alminnelige bestemmelser.

1. Den som ønsker å tilvirke gassmasker i hensikt å utbre sånne blant almenheten, innføre fra utlandet sånt materiell som er bestemt til å brukes her i landet eller selge eller avhende gassmasker i ervervsøyemed eller til stadighet, skal sende inn søknad til Generalfelttøymesteren om godkjennelse av vedkommende materiell.
2. Bestemmelsen i punkt 1 gjelder ikke for tilvirking, innførsel eller salg av gassmasker for militærvesenets behov.
3. Etter hensikten med bruken deler en gassmaskene i to kvalitetsmessig forskjellige klasser:
   a) Gassmasker til bruk for den aktive sivile befolkning.
   b) Gassmasker til bruk for den passive sivile befolkning.
4. Med søknaden om godkjennelse skal en sende inn til undersøkelse og kontroll:
   a) 3 stk. ansiktsstykker (eventuelt med tilkoblingsslanger).

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
**) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.

17 novbr.

b) 4 stk. filterpatroner eller filterbokser.
c) Prøve av stoffet i ansiktsstykket, ca. 10 × 10 cm.
d) 2 sett komplette tegninger av det ferdige ansiktsstykke og filter med påførte mål.
e) 2 sett fullstendige beskrivelser av ansiktsstykket med filter, med spesifikasjoner av de brukte materialer og råstoffer.
f) 2 sett anvisninger for maskens bruk, oppbevaring og pass. Tekstene på tegninger, i beskrivelser og bruksanvisninger skal være avfattet på norsk, svensk, dansk, tysk, engelsk eller fransk.
g) Avgift for de nødvendige undersøkelser og prøver, kr. 250.

5. På grunnlag av utført undersøkelse avgjør Generalfelttøymesteren om søknad om godkjennelse skal innvilges eller ikke, og meddeler dette til søkeren.
6. Godkjennelsen gjelder inntil videre. Dog kan Generalfelttøymesteren når som helst tilbakekalle en gitt godkjennelse, hvis utviklingen av de kjemiske stridsmidler skulle føre med seg at den godkjente gassmaske ikke lenger gir tilstrekkelig beskyttelse.
7. Konstruksjonsforandringer ved godkjent materiell vil i alminnelighet kreve ny godkjennelse. Gjelder det ubetydelige endringer, kan Generalfelttøymesteren frafalle avgiften eller sette denne ned med et passende beløp.
8. Av det i punkt 4 omhandlede materiell vil søkeren, i tilfelle godkjennelse blir gitt, få tilbake 1 ansiktsstykke og 1 filterpatron eller filterboks, 1 sett tegninger, beskrivelser og bruksanvisninger, påført Generalfelttøymesterens godkjennelsesstempel. Dette materiell plikter søkeren å oppbevare som modeller, så lenge godkjennelsen står ved makt.
9. Fabrikant, importør eller selger skal stemple eller på annen måte tydelig merke de ansiktsstykker og filtre han framstiller eller selger, med fabrikasjonsår og godkjennelsesnummer.
10. Representanter for Generalfelttøymesteren og politiet har adgang til når som helst å forvisse seg om at det materiell som framstilles, innføres eller selges er overensstemmende med de godkjente modeller. De kan i den anledning forlange å ta ut prøver av råmaterialer og fabrikasjonsstadier for materiell som tilvirkes innen landet.
11. På forlangende vil gjeldende forskrifter bli tilstillet fabrikanter, importører og forhandlere. Forskriftene blir å behandle som «fortrolige».

12. For deler som en forlanger standardisert, vil det på hen- 17 novbr.
vendelse herom bli levert ut tegninger.
13. Gassmasker og filtre som er innført her i landet før den 17 november 1939, behøver ingen godkjennelse.
14. Departementet forbeholder seg rett til å foreta de endringer og tilføyelser i så vel ovenstående regler som i de spesielle tekniske betingelser, som utviklingen måtte gjøre nødvendige eller ønskelige.

II. Tekniske betingelser for gassmasker til bruk for den aktive sivile befolkning.

— — —
— — —
— — —

III. Tekniske betingelser for gassmasker til bruk for den passive sivile befolkning.

— — —
— — —
— — —

B. Luftfornyelsesanlegg for tilfluktsrom.

I. Alminnelige bestemmelser.

1. Den som ønsker å tilvirke, innføre for salg eller ervervsmessig selge her i landet luftfornyelsesanlegg for tilfluktsrom, skal sende inn søknad til Generalfelttøymesteren om godkjennelse av vedkommende materiell.
For så vidt angår luftinntaksrør med tilbehør blir godkjennelse å søke hos den stedlige bygningskontroll (jfr. punkt 12 nedenfor).
2. Bestemmelsen i punkt 1 gjelder ikke for tilvirking, innførsel eller salg av luftfornyelsesanlegg til militærvesenet.
3. Med søknaden om godkjennelse skal søkeren sende inn:
a) 2 sett komplette tegninger av det fullstendige luftfornyelsesanlegg.
b) 2 sett fullstendige beskrivelser av anlegget, med spesifikasjoner av de brukte materialer og råstoffer.
c) 2 sett anvisninger for anleggets montering, bruk, oppbevaring og pass, med illustrasjoner.
Tekstene på tegninger, i beskrivelser, bruksanvisninger m. v. skal være avfattet på norsk, svensk, dansk, engelsk, fransk eller tysk.
d) Prøver av filtermaterialene, minst 200 cm^3 av aktivkullene og minst 50 gr av røkfilterstoffet.
e) Avgift for prøvingen kr. 150.

17 novbr.

4. På forlangende av Generalfelttøymesteren skal søkeren stille til gratis disposisjon for tekniske prøver ett fullstendig luftfornyelsesanlegg.
5. På grunnlag av utført undersøkelse avgjør Generalfelttøymesteren om godkjennelse skal gis eller ikke, og meddeler avgjørelsen til søkeren.
6. Godkjennelsen gjelder inntil videre. Dog kan Generalfelttøymesteren når som helst tilbakekalle en gitt godkjennelse, hvis utviklingen av de kjemiske stridsmidler skulle føre med seg at luftfornyelsesanlegget ikke lenger gir betryggende beskyttelse.
7. Konstruksjonsendringer ved godkjent materiell vil i alminnelighet betinge ny godkjennelse. Gjelder det ubetydelige endringer, kan Generalfelttøymesteren frafalle avgiften eller sette denne ned med et passende beløp.
8. I tilfelle Generalfelttøymesteren meddeler godkjennelse, vil søkeren få tilbake 1 sett av de i punkt 3 omhandlede tegninger, beskrivelser og bruksanvisninger, påført Generalfelttøymesterens godkjennelsesstempel. Disse dokumenter plikter søkeren å oppbevare og på forlangende vise dem fram til politiet og den eller de personer som Generalfelttøymesteren kommer til å nevne opp for kontroll med gassvernmateriellet.
9. I tilfelle materiellet tilvirkes her i landet, skal representanter for Generalfelttøymesteren og politiet når som helst ha adgang til å utføre kontroll på et hvilket som helst fabrikasjonstrin og herunder ta ut de nødvendige prøver av materialer og fabrikasjonsstadier de måtte finne nødvendig.
10. På forlangende vil gjeldende forskrifter bli tilstillet fabrikanter, importører og forhandlere. Forskriftene blir å behandle som «fortrolige».
11. Luftfornyelsesanlegg som er innført her i landet før 17 november 1939, behøver ingen godkjennelse.
12. Departementet forbeholder seg rett til å foreta de endringer og tilføyelser i så vel ovenstående regler som i de spesielle tekniske betingelser som utviklingen måtte gjøre nødvendige eller ønskelige.

II. Tekniske betingelser for luftfornyelsesanlegg for tilfluktsrom.

— — —
— — —
— — —

C. Surstoffapparater. 17 novbr.

I. Alminnelige bestemmelser.

1. Ved surstoffapparater forstår disse forskrifter apparater som er beregnet på å isolere bærerens åndedrettsorganer helt fra den atmosfæriske luft, skaffe det for åndedrettet nødvendige surstoff fra en kilde innen apparatet og rense utåndingsluften for kullsyre og vanndamp.
2. Den som ønsker å tilvirke, innføre for salg eller ervervsmessig selge her i landet surstoffapparater, skal sende inn søknad til Generalfelttøymesteren om godkjennelse av vedkommende materiell.
3. Bestemmelsen i punkt 2 gjelder ikke for tilvirking, innførsel eller salg av surstoffapparater til militærvesenet.
4. Med søknaden om godkjennelse skal søkeren sende inn:
   a) 2 sett komplette tegninger av apparatet.
   b) 2 sett fullstendige beskrivelser av apparatet med spesifikasjoner av de brukte materialer og råstoffer.
   c) 2 sett anvisninger for apparatets bruk, pass og oppbevaring, med illustrasjoner.
      Tekstene på tegninger, i beskrivelser, bruksanvisninger m. v. skal være avfattet på norsk, svensk, dansk, engelsk, fransk eller tysk.
   d) 1 komplett apparat med 2 reservesurstoffkilder og 2 reserverensebeholdere.
   e) Avgift for prøvingen kr. 100.
5. På grunnlag av utførte undersøkelser avgjør Generalfelttøymesteren om godkjennelse skal gis eller ikke, og meddeler avgjørelsen til søkeren.
6. Godkjennelsen gjelder inntil videre. Dog kan Generalfelttøymesteren når som helst tilbakekalle en gitt godkjennelse, hvis utviklingen skulle medføre at en ikke lenger kan anse apparatets beskyttende evne for å være tilfredsstillende.
7. Konstruksjonsendringer ved godkjent materiell vil i alminnelighet betinge ny godkjennelse. Gjelder det ubetydelige endringer, kan Generalfelttøymesteren frafalle avgiften eller sette denne ned med et passende beløp.
8. I tilfelle Generalfelttøymesteren meddeler godkjennelse av apparatet, vil søkeren få tilbake 1 sett av de i punkt 4 omhandlede tegninger, beskrivelser og bruksanvisninger, påført Generalfelttøymesterens godkjennelsesstempel. Disse dokumenter plikter søkeren å oppbevare og på forlangende vise dem fram til politiet, den eller de personer som Generalfelttøymesteren kommer til å nevne opp for kontroll med gassvernmateriellet.

17 novbr. 9. I tilfelle materiellet tilvirkes her i landet, skal politiet og representanter for Generalfelttøymesteren når som helst ha adgang til å utføre kontroll på et hvilket som helst fabrikasjonstrin og herunder ta ut de prøver av materialer og fabrikasjonsstadier de måtte finne nødvendig.

10. På forlangende vil gjeldende forskrifter bli tilstillet fabrikanter, importører og forhandlere.

Forskriftene blir å behandle som «fortrolige».

11. For deler som en forlanger standardisert, vil det på henvendelse herom bli levert ut tegninger.

12. Surstoffapparater som er innført her i landet før 17 november 1939, behøver ingen godkjennelse.

13. Departementet forbeholder seg rett til å foreta de endringer og tilføyelser i så vel ovenstående regler som i de spesielle tekniske betingelser, som utviklingen måtte gjøre nødvendige eller ønskelige.

II. Tekniske bestemmelser for surstoffapparater.

— — —

— — —

— — —

D. Annet gassvernmateriell.

Alt annet materiell enn det som er nevnt foran under A., B. og C., som vesentlig tilsikter å tjene til å beskytte mot følgene av angrep med kjemiske stridsmidler, er å anse som gassvernmateriell etter lovens § 1. For dette materiell må søknad om godkjenning sendes inn til Generalfelttøymesteren.

17 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har den britiske regjering underrettet ham om at overenskomst *) til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter, Genève 11 oktober 1933, fra 1 april 1937 er gjort gjeldende for B u r m a som britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som del av India. Overenskomsten gjelder ikke for Karennistatene, som også hittil har vært unntatt i samsvar med de forbehold som ble tatt av India da det underskrev overenskomsten.

17 novbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om plikt for borgerne i A k e r herred, Akershus fylke, til på anordnede skjemaer å meddele de opplysninger som fastsettes om innkvartering ved utflytting dit i tilfelle av krigsfare.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 542.

**) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om opphevelse av annet ledd i § 1 i politivedtekten for Bø herred, Nordland fylke. 17 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om et tillegg til § 22 i bygningsvedtektene for Nittedal herred, Akershus fylke. 17 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Moss. 17 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Larvik. 17 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Kristiansand. 17 novbr.

Skrivelse fra Sosialdepartementet til en fylkesmann. 18 novbr.

Etter samråd med veterinærdirektøren antar departementet at offentlig ansatte distriktsdyrleger med hensyn til medisindispensering har tilsvarende plikt som distriktsleger. Om disse uttales i Justisdepartementets skrivelse av 26 mai 1911 (inntatt i «Norsk Medisinallovgivning» 1911—1915 side 26—28 og i «Apoteklovgivningen 1672—1936» side 129), at distriktsleger som ikke bor i nærheten av apotek, har som embetsplikt å være forsynt med den medisin som er nødvendig til de syke som de selv har under behandling og de bør på offentlige sykereiser føre med seg den nødvendigste medisin. Distriktslegen har plikt til å yte legehjelp til folk i deres embetsdistrikter. Det trenger imidlertid ingen nærmere påvisning, bemerker departementet, at som forholdene er i vårt land, vil distriktslegene ofte ikke med nytte kunne yte legehjelp eller overhodet på forsvarlig måte kunne oppfylle sine plikter til å skaffe folk legehjelp, hvis de ikke samtidig er forsynt med og leverer den nødvendige medisin.

Skrivelse fra Handelsdepartementet. 18 novbr.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes det at styrere for statens alkoholistanstalter henføres til regulativets 1 klasse istedenfor styrer og ekstraordinært medlem av tilsynsrådet for Ørje kursted og styrer av Hovelsåsen alkoholistanstalt, som utgår, og at inspektør og underordnet tjenestemann for øvrig ved statens alkoholistanstalter henføres til regulativets 2 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

*) Kunngj. 22 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

18 novbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes det at tollinspektør, tollforvalter I, II og III, bestyrer av statens toll-laboratorium, kjemiker sammesteds samt assistent hos kjemiker sammesteds henføres til regulativets 1 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket, samt at det i nevnte kostgodtgjørelsesklasse føres opp distriktssjef istedenfor distriktstollinspektør, som utgår. Likeledes utgår gruppen «tollkontrollør som fungerer som tollstedsbestyrer».

20 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Anna Astrups legat for trengende barselkvinner i Stange», opprettet av oberst Ebbe Astrup.

20 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om innskrenkning i adgangen til å slippe gravær på beite i sambeitestrekning i Hasvik herred, Finnmark fylke.

21 novbr. **Sirkulære** fra Poststyret.

Den som har rett til å rekvirere tjenestemerke for fylkeskommune, eller herred eller bykommune, vil kunne gi formannen i henholdsvis fylkesforsyningsnemnd eller kommunal forsyningsnemnd fullmakt til å bruke tjenestemerke til kommunal post i henhold til § 10, 5 ledd, i frankeringsreglement (Postreglementet kap. XIII).

21 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om innskrenkning i adgangen til å slippe gravær og geitebukk på beite i sambeitestrekning i Kistrand herred, Finnmark fylke.

22 novbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endring i politivedtekten for Hamar.

22 novbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om luftvernøvelser 30 november og 1 desember 1939 i Kristiansund luftvernkrets.

22 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av Sortland brannkommune og bygningsdistrikt, Nordland fylke, og om bygningsdistriktets overgang til egen kommune i bygningsvesenets anliggender.

23 novbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om at de ved kongelige resolusjoner av 2 februar 1934 og 29 oktober 1936 utferdigede forskrifter om oppvask av servise

*) Kunngj. 29 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

(kopper og annet spisestell), foruten for de i rundskrivelse av 30 juni 1939 oppregnede bedrifter, anstalter m. v. skal gjelde for utsalgssteder, kiosker, buer og liknende, som serverer drikkevarer med utlån av glass, kopper eller andre drikkekar, eller serverer andre varer med utlån av servise. 23 novbr.

Bruksregler *) for Ringsaker bygdealmenning. 23 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 48, punkt 3, 4 og 5 for Grimstad. 23 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningslovens § 48, punkt 3, 4 og 5 og § 63 for Sokndal herred, Rogaland fylke. 23 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved det fastsettes regler for tilsetting av lærere og tjenestemenn etter § 22 i lov om Norges tannlægehøgskole av 18 juni 1938. 24 novbr.

Reglene lyder så:

§ 1. Kursuslærere tilsettes av Kirke- og undervisningsdepartementet etter innstilling av professorrådet.

§ 2. Assistent på åremål tilsettes av professorrådet etter innstilling av vedkommende avdelingsstyrer for 3 år med høve til 2 års forlenging av tjenestetida.

§ 3. Assistenttannleger og undervisningsassistenter tilsettes av professorrådet etter innstilling av vedkommende avdelingsstyrer for 1 år med adgang til 1 års forlenging av tjenestetida. Under særlige forhold kan forlenging skje med ennu 2 år.

§ 4. Det øvrige personale tilsettes av professorrådet etter innstilling av vedkommende avdelingsstyrer. Første år regnes som prøveår.

§ 5. Midlertidig arbeidshjelp ved avdelingene skal — når engasjementet bare gjelder ett år — antas av avdelingsstyreren.

Kongelig resolusjon. 24 novbr.

Etter § 1 i stortingsvalgloven blir bysekretæren i Brevik oppnevnt til å føre manntallet for statsborgerlige valg i Brevik i stedet for sorenskriveren i Bamble.

Kongelig resolusjon *). 24 novbr.

I. I henhold til § 1 i midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk skal det være forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre torsk, sei og hyse som etter 1

*) Kunngj. 29 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

24 novbr. januar 1940 er fisket på kyststrekningen fra og med Finnmark fylke til og med Sogn og Fjordane fylke, når fisken (råfisken) ikke er kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Norges Råfisklag hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet. Forbudet gjelder også torsk som er selvtilvirket av fiskere eller av produksjonslag av fiskere, trålfisk og fisk fra fjerne farvann (Island, Grønland, Svalbard eller Bjørnøya) og som er hjemført i saltet tilstand.

Forbudet gjelder også biprodukter av de nevnte fisk-sorter.

II. Torsk som omsettes i levende tilstand omfattes ikke av forbudet.

Norges Råfisklag kan dispensere fra forbudet.

III. Handelsdepartementet bemyndiges til:

a) Å fastsette de bestemmelser som kreves for å kontrollere gjennomførelsen og overholdelsen av de under I fastsatte forbud, herunder til å fastsette bestemmelser om revisjon av Råfisklagets regnskaper og å ansette offentlige kontrollører ved laget.

b) Å oppnevne en appellinstans til behandling av klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere samt til å utferdige nærmere bestemmelser om appellinstansens sammensetning og virksomhet.

IV. Disse bestemmelser blir gjeldende fra 1 januar 1940 og inntil 31 desember 1940.

24 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Den frist som i lov av 7 juni 1918 om betinget fritaking for skatteplikt av assuransegevinst § 1, første ledds siste punktum, jfr. lov av 16 juli 1920 § 2, er fastsatt for anskaffelse av ny tonnasje gjennom kontrahering eller innkjøp, forlenges i medhold av sist nevnte lovsted til utgangen av 1941.

24 novbr. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr i Hafslo herad, Sogn og Fjordane fylke.

25 novbr. **Rundskrivelse** ***) fra Finansdepartementet.

Som følge av de forandringer betalingsvtalen mellom Norge og Spania av 26 juli d. å. har undergått ved avtale av 28 oktober d. å., endres herved § 1 i de av departementet fastsatte betalingsbestemmelser — jfr. rundskrivelse av 12 august d. å. — til å lyde så:

*) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 46.
***) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

§ 1. Betaling for spanske varer som innføres til Norge skal utelukkende skje i norske kroner til Norges Bank, som krediterer Instituto Español de Moneda Extranjera for beløpene. 25 novbr.

Hvis det ikke er avtalt en bestemt lengere betalingsfrist, som anføres i innførselsdeklarasjonen og som på forlangende kan legitimeres overfor Norges Bank, skal betaling erlegges senest 4 måneder fra varens tollekspedisjon (fortolling eller angivelse til tollopplag), dog således at hvis varen ikke er endelig solgt her til landet ved tollekspedisjonen (kommisjons-, konsignasjonsvarer og liknende), skal betaling skje innen 4 måneder etter det endelige salg, med mindre avtale om annen bestemt betalingsfrist kan legitimeres overfor Norges Bank. Hvis betaling ikke skjer ved forfall, eventuelt innen utgangen av den nevnte 4-måneders frist, kan Norges Bank pålegge skyldneren å foreta innbetaling uten opphold. I tilfelle hvor den avtalte kredittid i vesentlig grad synes å gå ut over hva en normal forretningsmessig kredittgiving skulle medføre, kan Norges Bank, hvis skyldneren innen en satt frist ikke gir en tilfredsstillende redegjørelse, med samtykke av den av Finansdepartementet nedsatte Clearingnemnd gi pålegg om innbetaling innen en passende frist, uten omsyn til at den avtalte forfallstid ikke er inntruffet.

Har et norsk firma forpliktet seg til å betale i annen myntsort enn norske kroner, skal det innbetales et beløp i norske kroner som motsvarer den skyldige sum etter de offisielle kurser på Oslo Børs dagen før innbetalingen finner sted. Lyder forpliktelsen på pesetas, skal dog omregningen skje etter den offisiele kurs som er fastsatt av Instituto Español de Moneda Extranjera.

Med spanske varer forstås varer som enten er produsert i Spania (derunder Balearene, Kanariøyene, samt de spanske byer og områder i Nord-Afrika) eller som der har gjennomgått en vesentlig omforming eller bearbeidelse. Transittvarer omfattes ikke av disse bestemmelser.

Enhver som innfører varer fra Spania, enten direkte eller gjennom et annet land, har plikt til å gi tollvesenet, postverket og Norges Bank de opplysninger som disse finner nødvendige.

Som det framgår består forandringene i at den spansk-norske clearing er ført over fra pund- til kronebasis. I samsvar med dette skal alle innbetalinger fra norsk side som hittil har vært foretatt i pund sterling, fra nå av skje i norske kroner. De bestemmelser Finansdepartementet har fastsatt i rundskrivelse av 12 august d. å. blir ellers gjeldende uforandret.

25 novbr. En henleder oppmerksomheten på at betegnelsen av den spanske clearinginstitusjon «Comité de Moneda Extranjera» er forandret til «Instituto Español de Moneda Exstranjera».

25 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om opphevelse av vedtekt til bygningslovens § 48 for Herøya, Heistad og Bjørntvedt bygningsdistrikter i Eidanger herred, Telemark fylke.

27 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kaptein Andrew Andersons legat» til studenter ved Universitetet, opprettet ved gavebrev av 25 april 1939.

27 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Yttre Sandsvær herred, Buskerud fylke.

28 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Oslo.

28 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Porsgrunn.

29 novbr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I medfør av § 1 i provisorisk anordning av 22 september 1939 om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer bestemmer departementet at ingen må, hverken offentlig eller privat, gi opplysninger til uvedkommende om norske eller fremmede skips og luftfartøyers avgang, posisjon, bevegelser, bestemmelsessted eller ankomst eller om deres last eller passasjerer, hvis det er grunn til å anta at det kan skade berettigede interesser at den opplysning det gjelder kommer ut.

Til veiledning nevnes at det som regel vil kunne gis slike opplysninger som er nevnt foran, om:

1) Skip og luftfartøyer i innenriks fart som ikke trenger å gå utenfor den norske territorialgrense for å komme til målet for sin reise,
2) skip i rutefart mellom Norge, Sverige og Danmark,
3) luftfartøyer i rutefart,
4) nøytrale skip i rutefart mellom havner i nøytrale land utenfor Europa,
5) skip og luftfartøyer som er i nød eller er forlist.

Som uvedkommende betraktes ikke de som av forretningsmessige grunner nødvendig må få den opplysning det gjelder, og de som av personlige grunner har særlig bruk for

*) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

opplysningen. Det samme er tilfelle med dem som en er retts- 29 novbr.
lig forpliktet til å gi den opplysning det gjelder. Ingen må dog få nøyaktigere opplysninger eller få opplysningene tidligere enn nødvendig etter omstendighetene.

Denne beslutning trer i kraft straks.

Samtidig oppheves Handelsdepartementets beslutning av 22 september 1939 om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer.

Overtredelse av Handelsdepartementets bestemmelse straffes med bøter eller fengsel opp til ett år.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om løyve til å 29 novbr.
nytta gift til fangst av rovdyr i Lærdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om føresegn om 30 novbr.
vernskog i Sør-Aukra herad, Møre og Romsdal fylke.

Kongelig resolusjon ***) angående vedtekt om gjennom- 1 desbr.
føring av husleieloven i Namsos.

Kongelig resolusjon ***) om plikt for de interesserte til 1 desbr.
å bidra til sams sausanking i samtlige felles beitestrekninger på Hadseløya i Hadsel herred, Nordland fylke.

Kongelig resolusjon. 1 desbr.
Fiskeribankens funksjonærforening anerkjennes etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Kongelig resolusjon ***). 1 desbr.
Kongelig resolusjon av 8 april 1938 om endring i bestemmelser fattet i medhold av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel, framstilling og salg av våpen og ammunisjon samt deler derav, oppheves.

Kongelig resolusjon **). 1 desbr.
I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 § 1, bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre koksalt (klornatrium), unntatt salt i bokser eller andre pakninger ferdig til bruk på bord, skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon som Forsyningsdepartementet gir fullmakt til det om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2. Ved utferdigelse av de skriftlige erklæringer som er nevnt under punkt 1 skal det betales et gebyr av 80 øre pr. tonn

*) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 46.
**) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 47.
***) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

1 desbr. innført salt som blir å oppkreve av tollvesenet ved innførselen, jfr. punkt 9 i overenskomsten om reservelagring av salt (kongelig resolusjon av 24 november 1939).

3. Forsyningsdepartementet får fullmakt til å gjøre de nærmere vedtak til gjennomføring av den under punkt 1 nevnte ordning.

II. Disse vedtak trer i kraft fra den tid som Forsyningsdepartementet bestemmer.

1 desbr. **Regler** *) for transport av dyr.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet i medhold av § 15, annet ledd, i lov av 7 juni 1935 om dyrevern samt kongelig resolusjon av 20 september 1935).

§ 1. Transport av dyr skal foregå med omhu og på en slik måte at dyra ikke utsettes for unødig liding.

§ 2. Under transport til sjøs må det treffes særlige rådgjerder så dyra ikke skader seg eller hverandre under sjøgang, eller utsettes for kulde, regn eller snø. I tia fra 1 oktober til 1 mai skal dyra under transporten ikke være på åpent dekk med mindre det gjelder korte reiser.

§ 3. Under transport med jernbane må det ikke innlastes flere storfe og hester i vognene enn at vokterne kan komme fram mellom dyra.

Dyrevogner må kjøres fram til bestemmelsesstedet uten unødig forsinkelse. Hvis det er nødvendig at dyrevogner settes igjen, må det sørges for at dyra får tilstrekkelig med fôr og vann og høve til å hvile seg.

Dyrevogner må ikke uten nødvendighet følge med toget under rangering. I tilfelle må rangeringen skje med varsomhet.

§ 4. Automobil og tilhenger som i ervervsøyemed eller som jamt eller over lengre avstander brukes til transport av hest, storfe, sau, geit eller større svin som ikke transporteres i kasse, skal være godkjent av politiet (på landet av lensmannen). Militære dyretransporter er unntatt fra denne bestemmelsen.

Ved dyretransporter skal automobilens kjørehastighet under hensyn til veiens beskaffenhet og forholdene for øvrig være avpasset slik at dyra ikke unødig utsettes for rystelse eller annen liding.

§ 5. Godkjenning av automobil (tilhenger) etter § 4 kan bare gis på følgende vilkår:

1. Vognkassa skal ha disse minstemål (målt innvendig): Lengde 2,5 meter, bredde 0,90 meter, høyde 1,10 meter.

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

2. Sidene på vognkassa skal slutte tett sammen innbyrdes og med vognbunden, og skal enten være helt tette eller bestå av tettsittende, solide sprosser. Den nederste delen skal alltid være tett i en høyde av minst 30 centimeter. Hvis vognkassa eller en del av denne er til å ta bort, må forbindelsene være forsvarlige. 1 desbr.
3. Innersida av vogna skal være glatt uten framstående skarpe kanter, bolter, spiker, lister, skruer, ringer eller liknende, som kan skade dyra under transporten. Beslag og labanker må være anbrakt utvendig. Hvis bakfjelen på vogna kan slås ned som lastelem, kan den være forsynt med høvlede lister. Disse må ikke være høyere enn 3 centimeter. Ringer til å binde dyra i skal være anbrakt slik at de ikke kan sjenere dyra. Automobil og tilhenger, som skal brukes til hestetransport, skal være forsynt med en polstret regulerbar tverrbom, som hesten under transporten skal kunne støtte bringa mot.
4. Automobilen (tilhengeren) skal være forsynt med presenning. Til fastbinding av denne skal det være anbrakt bøyler eller så høye sidelemmer at presenningen ikke henger ned på dyra. Presenningen må være tett foran og på sidene.
5. Vognkortet for automobil (tilhenger) som er godkjent til dyretransport, skal av politiet (lensmannen) gis påtegning om godkjenningen, og automobilen (tilhengeren) skal påsettes et skilt merket «Dyretransport».

§ 6. Smådyr som fjørfe, kaniner, smågriser, hunder, katter og liknende skal transporteres i kasser eller korger så høye at dyra når de står oppreist ikke støter mot lokket.

Hvis dyra ikke transporteres enkeltvis må de ha plass nok til at de fritt skal kunne bevege seg om hverandre. Lengden på kassa eller korga må alltid være større enn lengden av hvert av de enkelte dyr som transporteres.

Kassene eller korgene, som skal ha tett bunn, må være rikelig forsynt med strø. De skal for øvrig være slik laga at dyra får nok luft og lys. Åpningene må ikke være så store at dyra kan få hodet eller beina utafor, og derved utsettes for skade. Det må sørges for at det under transporten blir tilstrekkelig luftfornying i kasser og korger.

Dyr av ulike arter må holdes atskilt.

§ 7. Ved innlasting og lossing av hester, storfe og andre større dyr må det vises stor forsiktighet. Drektige dyr må behandles med særlig forsiktighet. Seler og andre innretninger som brukes må være sterke og bekvemme og passe for øyemedet.

1 desbr. På brygger og andre steder, hvortil det jamt foregår dyretransporter, skal det være forsvarlig landgang, som kan brukes ved avlastingen.

§ 8. På dampskip (herunder motorskip, motorbåt), jernbane, automobil eller annet transportmiddel må større dyr som hester og storfe holdes artvis atskilt fra hverandre. Større dyr som hester og (eller) storfe må holdes atskilt fra mindre dyr.

I den utstrekning som det anses nødvendig for å hindre at dyra skades skal det i tilfelle være solide og hensiktsmessige båser eller andre skilleinnretninger mellom de enkelte dyr.

Det må ved rengjøring og tilstrekkelig påfylling av strø sørges for at underlaget ikke blir for glatt for dyra.

Hester og storfe skal holdes forsvarlig bundet. Remmer og tau som brukes må være sterke og så tykke at de ikke skjærer seg inn i huden på dyra eller på annen måte forårsaker liding.

Intet dyr må transporteres med beina sammenbundet.

Når transporten varer i mer enn 6 timer skal plassen være så rommelig at alle dyra skal kunne ligge samtidig. Dette gjelder dog ikke ved transport av hester.

§ 9. Dyra skal under transporten ha nødvendig tilsyn og stell. Hvis det kan regnes med at reisen varer over 6 timer skal det sørges for tilstrekkelig med fôr og vann. I kasser og korger for transport av smådyr skal ete- og drikkekarrene anbringes slik at de ikke kan veltes av dyra.

Når det ikke følger med egen vokter har den som utfører transporten (dampskips-, jernbane- eller bilselskapet) ansvaret for at bestemmelsene i foregående ledd iakttas. Også når vokter følger med må vedkommende ansvarshavende føre tilsyn med at dyra får det nødvendige fôr og vann, og at de for øvrig ikke lir unødig under transporten.

§ 10. Under transporten og på laste- og losseplassene må dyra, i den utstrekning det er mulig, vernes mot styggevær og mot varme om sommeren og kulde om vinteren. Ved dampskipsstoppesteder og andre steder, hvorfra det jamt sendes dyr, bør det være et skur, der dyra kan settes inn i ventetia.

§ 11. Bare dyr som er friske og ikke halte kan drives, og dyra må under drivinga ikke overanstrenges. Det må tas omsyn til dyr som blir synlig anstrengte, skader seg, blir sjuke eller sårbeinte. Dyra må få tilstrekkelig hvile og nok fôr og vann.

Dyr må under driving ikke bindes sammen eller bindes fast til kjøretøy på en slik måte at de utsettes for unødig liding.

§ 12. Overtredelse av disse bestemmelser straffes etter § 16 i lov av 7 juni 1935 om dyrevern, forsåvidt ingen strengere straffebestemmelse finner anvendelse. 1 desbr.

§ 13. Disse regler trer i kraft 1 april 1940. Fra samme tid oppheves plakat av 1 juli 1927 om regler for transport av husdyr.

Skriv *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Sveio herad, Hordaland fylke. 1 desbr.

Skriv *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Innvik herad, Sogn og Fjordane fylke. 1 desbr.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om at Oslo husleierett trer i virksomhet fra og med 1 desember 1939. 1 desbr.

Skriv ***) frå Sosialdepartementet om vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Vikna herad, Nord-Trøndelag fylke. 1 desbr.

Skriv ***) frå Arbeidsdepartementet om at det har teke bort serføresegnene av 15 november 1938 om motorvognkøyring på vegstrekninga Helgheim—Danielsens hotell i Sogndalsfjøra, Sogndal herad, Sogn og Fjordane fylke. 1 desbr.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Nordli herred, Nord-Trøndelag fylke. 1 desbr.

Skrivelse †) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Uvdal herred, Buskerud fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. 2 desbr.

Skrivelse †) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Verran herred, Nord-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter — fra 1 mai til 1 oktober. 2 desbr.

Skrivelse †) fra Forsyningsdepartementet, hvori meddeles at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 1 desember 1939 om regulering av innførselen av salt er besluttet satt i kraft fra og med 7 desember 1939. 2 desbr.

Skrivelse †) fra Sosialdepartementet om bevillingstvang for den som i Råde herred, Østfold fylke, gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonat- 4 desbr.

*) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 46.
**) Kunngj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
***) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 47.
†) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

desbr. virksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke samt om vedtekt om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i herredet.

4 desbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at all skog skal være vernskog i Gildeskål herred, Nordland fylke.

4 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vågåmo bygningsdistrikt, Vågå herred, Opland fylke.

4 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring av § 14 a i bygningsvedtektene for Drammen.

5 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Idd herred, Østfold fylke.

5 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., har Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg frå maksimalfraktkommisjonen fastsatt følgende bestemmelser om maksimalfrakter m. v.:

1. *Tilleggsbestemmelse C til maksimalfrakter for kull, koks og sinders.*

For hver ¼ % øking av krigsforsikringspremien som rederen betaler for rundreisen over 2 %, økes maksimalfrakten med kr. 1 pr. tonn; for hver ¼ % under 2 % for rundreisen skal det foretas tilsvarende reduksjon i frakten.

Ved beregning av den nevnte fraktøking skal det tas hensyn til om vedkommende skip har ført utgående last, idet det i så fall kun skal regnes med hjemgående krigsforsikringspremie. Dertil kan regnes krigsforsikringspremie for ballastreise fra losse- til lastehavn, dog ikke over gjeldende premie for ballastreise fra Norge til skipets lasteplass.

Fraktreduksjon skal først beregnes når krigsforsikringspremien for rundreisen kommer under 2 % basert på utgående ballastreise.

2. *Tilleggsbestemmelse til maksimalfrakter for korn, mel, fôrstoffer og sukker.*

For hver ¼ % øking av krigsforsikringspremien som rederen betaler for rundreisen over 2 %, økes maksimalfrakten med kr. 1 pr. tonn; for hver ¼ % under 1 % for rundreisen skal det foretas tilsvarende reduksjon i frakten.

*) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

Ved beregning av den nevnte fraktøking skal det tas hen- 5 desbr.
syn til om vedkommende skip har ført utgående last, idet det i så fall kun skal regnes med hjemgående krigsforsikringspremie. Dertil kan regnes krigsforsikringspremie for ballastreise fra losse- til lastehavn, dog ikke over gjeldende premie for ballastreise fra Norge til skipets lasteplass.

Fraktreduksjon skal først beregnes når krigsforsikringspremien for rundreisen kommer under 1 % basert på utgående ballastreise.

Bestemmelsene gjelder fra tirsdag 5 desember 1939 kl. 18. Det er satt straff for overtredelse av bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt an- 6 desbr.
gående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Sandnes.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om serlege opnings- 6 desbr.
og stengingstider for bevertningsstader i Vikna herad, Nord-Trøndelag fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 7 desbr.
«Dr. Borgny Selands legat» til hygge og hjelp for pasienter på Rikshospitalets barneavdeling.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring av 7 desbr.
vedtekt til bygningslovens § 81 for Haugesund.

Kongelig resolusjon *). 8 desbr.

1. I medhold av § 16 i lov 16 juni 1939 om innløysing av jordavgifter, løs landskyld, jordeboksrettigheter og beslektede avgifter m. v. bestemmes:

De avgiftsberettigede med unntak av private, stamhus, stiftelser og legater pålegges å la sine innløysingssummer kreve inn gjennom lensmennene mot godtgjøring som bestemt i lovens § 3, siste ledd. Også innløysingssummer til Det nordlandske kirke- og skolefond blir å kreve inn gjennom lensmennene.

Innfordringslister skal sendes lensmennene vedkommende innløysingssummer som de får til innkreving.

Innfordringslistene blir å utarbeide av Kirke- og undervisningsdepartementet etter nærmere avgjerd av departementet.

De avgiftsberettigede som får sine innløysingssummer krevd inn gjennom lensmennene plikter — uten utgift for det offentlige — å skaffe Kirke- og undervisningsdepartementet

*) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 47.

8 desbr. alle nødvendige opplysninger om avgiftene sine. Lensmennene pålegges — likeledes uten utgift for det offentlige — å stille det materiale de har fra tidligere innkreving av avgiftene m. m. til rådvelde for Kirke- og undervisningsdepartementet.

2. Kirke- og undervisningsdepartementet gis fullmakt til å treffe de bestemmelser som kan fastsettes av Kongen i medhold av § 16 og § 1 nr. 10 i lov 16 juni 1939 om innløysing av jordavgifter m. m.

8 desbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det med hjemmel i lov om trygd mot arbeidsløshet av 24 juni 1938 § 20, første og tredje ledd, fastsettes følgende reglementer:

A.

Reglement for styre og forvaltning av Riksreservefondet.

1. Riksreservefondet for arbeidsløshetstrygden styres av Statens arbeidsløshetsråd.

Fondets midler forvaltes på rådets vegne av Finansdepartementet som fører fondets regnskaper.

2. Fondets ledige midler skal — etter nærmere avtale mellom Statens arbeidsløshetsråd og Finansdepartementet — anbringes i stats- og statsgaranterte obligasjoner, aksjer i Norges bank eller som rentebærende innskudd i statskassen. En del av midlene kan eventuelt anbringes i obligasjoner utstedt av by- og landkredittforeningene, i utenlandske statsobligasjoner eller som innskudd i sparebanker eller aksjebanker.

3. Etter beslutning av Statens arbeidsløshetsråd kan Riksreservefondets midler lånes ut til de stedlige arbeidsløshetsfond mot betryggende sikkerhet i stats- og statsgaranterte obligasjoner. Rentesatsen og utlånsvilkårene fastsettes av Statens arbeidsløshetsråd med Sosialdepartementets godkjennelse.

4. Finansdepartementet sender hvert kvartal Statens arbeidsløshetsråd oversikt over Riksreservefondets stilling. Rådet sender oversikten videre til Sosialdepartementet, ledsaget av beretning om fondets virksomhet i det forløpne kvartal.

Årsregnskapene avlegges hvert år pr. 30 juni og revideres av Riksrevisjonen. Utdraget av regnskapet tas inn i det trykte statsregnskap.

B.

Reglement for forvaltningen av de stedlige arbeidsløshetsfond.

1. Fondets kassabeholdning skal i alminnelighet ikke være større enn nødvendig for å dekke de utgifter som fondet antas å ville få i løpet av den nærmeste uke.

Midler utover dette beløp skal settes i sparebank eller med samtykke av Statens arbeidsløshetsråd i annen bank. 8 desbr.

2. Bankbeholdning utover det en antar vil bli brukt i løpet av nærmeste 6 måneder kan etter vedtak av fondets styre settes i norske stats- eller statsgaranterte obligasjoner.

3. Fondets styre skal i alminnelighet unngå å selge fondets obligasjoner, men skal i tilfelle søke å få tatt opp lån på dem i bank eller i Riksreservefondet. Salg av obligasjoner skjer i samråd med Arbeidsløshetsrådet.

Kongelig resolusjon *). 8 desbr.

I medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 1, punkt c, bestemmes:

1. Det skal settes i verk oppsamling av brukt automobil-smøreolje for å nytte ut landets beholdninger av slik olje.
2. Forsyningsdepartementet eller den det gir myndighet til det, fastsetter de nærmer forskrifter som er nødvendige for gjennomføringa.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hølonda herred, Sør-Trøndelag fylke. 8 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om opphevelse av § 9 i byggeforskriftene for Bærum herred, Akershus fylke. 8 desbr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 8 desbr.

I medhold av lov om foranstaltninger for å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 1, punkt c, og kongelig resolusjon av d. d. fastsetter departementet disse forskrifter om oppsamling av brukt automobil-smøreolje.

§ 1. På bensinstasjoner, automobilverksteder og hos større offentlige og private forbrukere av automobil-smøreolje skal brukt automobil-smøreolje samles opp i samsvar med disse forskriftene.

§ 2. All brukt, avtappet olje skal samles opp og holdes atskilt i disse 4 hovedgrupper:

1. Sommerolje.
2. Vinterolje.
3. Gearolje.
4. Diverse oljer som renseolje osv.

*) Kunngj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

8 desbr. § 3. Oljen skal samles opp på ledige smøreolje-jernfat, og fatene merkes i samsvar med de fire grupper som er nevnt i § 2.

§ 4. Brukt olje må ikke kastes eller brennes eller på annen måte ødelegges. Den må ikke brukes til andre formål enn smøring.

Overtredelse av disse forskrifter vil være straffbar, jfr. lov om foranstaltninger for å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 8.

§ 5. Disse forskriftene trer i kraft straks.

9 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

I rundskrivelse nr. 13 om den nye rettergangsordning av 24 juni 1927 er det i post V bl. a. bestemt at de forretninger som hører under skifteretten skal føres «i protokoller på samme måte som hittil». Ved en rekke embeter har departementet senere gitt samtykke til at skifteforhandlings- og skifteutlodningsprotokollen blir ført på løse blad som etter hvert blir innheftet.

Ordningen har virket tilfredsstillende og departementet finner derfor å burde samtykke i at ordningen blir innført ved de øvrige embeter hvor den finnes ønskelig. De nåværende protokoller skal brukes til de er skrevet ut.

De løsbladede protokoller blir i tilfelle å føre på vanlig tinglysingspapir. De nødvendige gjenparter bør tas samtidig. En gjenpart legges på boets omslag. Til innhefting brukes en alminnelig panteboksperm. Innheftingen skal skje i kronologisk orden.

9 desbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har godkjent som formular for vigsel i Smyrnamenigheten i Narvik den vigselformular som er godkjent ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 for «Menigheten i Filadelfia» i Oslo.

9 desbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 15 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer, jfr. § 16 i samme lov og kongelige resolusjoner av 10 desember 1937 og 29 juli 1938, fastsettes følgende alminnelige bestemmelser om hvalpesjuke hos hund og hos pelsdyr i fangenskap.

§ 1. *A. Om hvalpesjuke hos hund.*

a. Når det måtte vise seg at en hund har fått hvalpesjuke plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

med hunden å melde fra om det til veterinær eller politi- 9 desbr.
mesteren eller lensmannen (se lovens § 14) samt å holde hunden innesperret og betryggende isolert fra friske hunder og fra pelsdyr så lenge sjukdommen varer og i minst 3 uker etter at siste symptom på akutt hvalpesjuke har vist seg.

b. I medhold av § 8 i nevnte lov tillates det at hunder blir vaksinert mot hvalpesjuke. Hvis en hund blir podet med levende smittestoff mot hvalpesjuke, har eieren eller den som fører tilsyn med hunden plikt til å holde den innesperret og isolert slik som foran bestemt i minst 3 uker etter en slik poding.

§ 2. På sted hvor det drives al eller oppstalling av hunder (kennel) og hvor en eller flere hunder har fått hvalpesjuke eller er blitt podet med levende smittestoff mot denne sjuken, må ingen hund tas utafor den innhegnete hundegård i kennelen (jfr. dog § 3) før det er gått minst 3 uker etter at siste symptom på akutt hvalpesjuke har vist seg eller 3 uker etter siste poding. Det gis dog løyve til å føre bort de hunder som bevislig har gjennomgått sjukdommen eller som før — med positivt resultat — har vært podet med levende smittestoff dersom veterinær tillater det, og hunden, før den blir tatt ut, har fått et desinfiserende bad.

§ 3. Det tillates at en hund som er angrepet av eller podet med levende smittestoff mot hvalpesjuke blir ført til veterinær på det vilkår at den enten blir båret eller kjørt i særskilt kjøretøy og at det nøye blir påsett at det ikke skjer smitteoverføring. Det gis dog løyve til at en slik hund eller materiale av den sendes direkte til Norges veterinærhøgskole eller Veterinærinstituttet til undersøkelse når sendingen skjer på betryggende måte så smitteoverføring ikke antas å finne sted. Videre kan hunden tas ut til lufting på det vilkår at den føres i bånd og ikke kommer utafor tilliggende gårdsplass og heller ikke kommer i nærhet av eller i berøring med andre hunder eller pelsdyr (§ 7), liksom en må sørge for at det blir hatt et desinfiserende stoff på uttømmelser fra hunden.

§ 4. Det er forbudt å la hund komme inn i et oppstallingsrom, hundehus eller liknende der det har oppholdt seg hund eller pelsdyr (§ 7) som har vært angrepet av eller som har vært podet med levende smittestoff mot hvalpesjuke før slike oppholdsrom er betryggende desinfisert. Kjøretøy, korger, kasser, tepper og andre gjenstander som har vært brukt til slike sjuke eller podede hunder skal desinfiseres før de kan brukes til andre hunder eller pelsdyr (§ 7).

Hund som er død eller avlivet på grunn av hvalpesjuke skal straks brennes eller på annen måte destrueres eller graves

9 desbr. godt ned (se lovens §§ 9 og 22). Huden av den kan dog brukes hvis den straks blir sendt til garving.

§ 5. Hvis det ikke blir handlet i samsvar med disse bestemmelsene kan veterinærdirektøren, fylkesmannen, distriktsdyrlegen eller den veterinær som har vært tilkalt, påby at alle hunder på vedkommende sted skal holdes helt innesperret i et nærmere bestemt tidsrom.

§ 6. Det er forbudt å la hund delta i jaktprøve, hundeutstilling, konkurranse, hundeløp o. l. med mindre det attesteres av veterinær at hunden umiddelbart før er undersøkt av ham og erklært fri for hvalpesjuke og at det heller ikke er sannsynlig at hunden etter forholdene overfører slik sjukdom.

B. Om hvalpesjuke hos pelsdyr i fangenskap.

§ 7. I medhold av den nevnte kongelige resolusjon av 29 juli 1938 bestemmes at reglene i den nevnte lovs kap. 3 omfatter hvalpesjuke hos alle pelsdyr i fangenskap når de tilhører hundefamilien (Canidae) og mårfamilien (Mustelidae), f. eks. alle slags rev, mink, ilder, mår, fritter, fisher (pecan), oter o. l.

§ 8. Når det måtte vise seg at et av de i § 7 nevnte pelsdyr har fått hvalpesjuke plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med dyra å melde fra om det til veterinær, politimesteren eller lensmannen (se § 14 i loven).

§ 9. Når hvalpesjuke er konstatert i en pelsdyrgård eller besetning, anses samtlige dyr i slike besetninger smittet inntil det er gått minst 6 måneder etter at sjukdomstilfellene opphørte i besetningen. Så lenge besetningen er ansett for smittet er det forbudt å føre levende pelsdyr bort fra den. Hunder på slike steder skal holdes bundet.

Alle pelsdyr som dør eller avlives i en slik smittet besetning skal straks brennes eller på annen måte destrueres eller graves godt ned (se §§ 9 og 22 i loven). Skinn av slike dyr kan dog sendes bort fra gården når skinna har vært lagret i varmt rom i minst 4 uker.

Unntatt fra bestemmelsene i denne paragraf er levende pelsdyr eller materiale av slike dyr som sendes direkte til Norges veterinærhøgskole eller Veterinærinstituttet til undersøkelse, når sendingen skjer på betryggende måte så smitteoverføring ikke antas å finne sted.

§ 10. Før betryggende desinfeksjon har funnet sted er det forbudt å sette pelsdyr inn i oppstallingsrom, bur, reirkasser, løpegård eller liknende hvor det har oppholdt seg pelsdyr eller hund som har vært angrepet av eller podet med levende smittestoff mot hvalpesjuke.

Bur, kasser, farmrekvisita og andre gjenstander som har

vært brukt til slike sjuke eller podede dyr må ikke føres bort 9 desbr.
fra pelsdyrgården eller brukes til andre pelsdyr eller hunder før betryggende desinfeksjon har funnet sted. Det er også forbudt å føre bort fôr og andre varer som har vært i berøring med smittete pelsdyrgårder eller besetninger.

Det må sørges for at fremmede hunder ikke får høve til å komme i nærheten av bura på en smittet pelsdyrgård.

§ 11. Røktere eller andre personer som arbeider eller ferdes i en pelsdyrbesetning som er smittet av hvalpesjuke (§§ 8 og 9) må vise nødvendig forsiktighet med skotøy, arbeidsklær og hender så smitte ikke spres. Uvedkommende har ikke adgang til smittet pelsdyrgård uten samtykke fra vedkommende veterinær.

§ 12. I medhold av § 8 i nevnte lov bemyndiges veterinærdirektøren til å gi løyve til at de i § 7 nevnte pelsdyr kan vaksineres mot hvalpesjuke.

§ 13. Den som kjøper pelsdyr eller mottar slike dyr til parring, i pensjon eller liknende, plikter å påse at dyra kommer fra besetning hvor det i de siste 6 måneder ikke har forekommet hvalpesjuke eller hvalpesjukeliknende tilfelle. I tvilstilfelle skal saken forelegges vedkommende veterinær eller distriktsdyrlegen.

Det er forbudt å sette friske pelsdyr inn i smittet besetning.

§ 14. Det er forbudt å holde pelsdyrutstilling i distrikt hvor det opptrer epizootier av hvalpesjuke hos pelsdyr eller hund.

Det er forbudt å føre pelsdyr til utstilling med mindre det er med attest fra veterinær om at dyra er fra besetninger hvor det ikke har forekommet hvalpesjuke eller hvalpesjukeliknende tilfelle i de siste 6 måneder. Ved ankomsten til utstillingen skal dyra undersøkes av utstillingens veterinær som samtidig kontrollerer attestene. Det er forbudt å motta på utstillingen dyr som det ikke kan framvises slike attester som nevnt for eller som antas angrepet av hvalpesjuke.

Utstillingsbordet skal være dekket av papir som skiftes mellom hver gruppe.

Utstillingens funksjonærer, utstillere og andre personer som befinner seg på utstillingsområdet plikter å rette seg etter de direktiver som utstillingens veterinær måtte gi for å hindre smittespreiing.

Det er forbudt å medta hunder på utstillingsområdet.

C. Andre bestemmelser.

§ 15. Veterinærdirektøren kan gi nærmere regler til gjennomføring av disse bestemmelser og kan dispensere fra bestemmelsene.

9 desbr. § 16. Disse bestemmelser trer i kraft 1 januar 1940.

§ 17. Overtredelse av disse bestemmelser eller av påbud (§§ 5 og 14) eller regler (§ 15) som er gitt i medhold av dem er straffbar, jfr. § 27 i den nevnte lov av 14 juli 1894 med tilleggslover.

9 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om nedsatt fartsgrense for motorvognkjøring forbi Valen sjukehus i Sunnhordland.

9 desbr. **Skriv** **) frå Forsyningsdepartementet.

Departementet har nå fastsett at punkt B 6 i føresegnene frå 6 oktober 1939 om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi heretter skal lyda slik:

6. Mannskap på skip i innanriks fart skal ha rasjoneringskort og kjem inn under føresegnene i punkt 1.

Restaurantverksemder for passasjerar om bord i skip i innanriks fart går inn under føresegnene i punkt 7.

For mannskap og restaurantverksemder om bord på skip i utanriks fart gjeld ikke rasjoneringsføresegnene, men tollstellet fører kontroll med utførsla av rasjonerte varer til dette bruk på same måten som når det elles gjeld proviant til slike skip, og sender melding til vedkomande forsyningsnemnd.

Det skal delast ut rasjoneringskort til dei som har sin heim i Noreg av mannskapet på slike skip. Desse korta kan likevel berre nyttast i den tida når vedkomande forlet skipet i norsk hamn for å vera heime.

11 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Departementet har i dag i medhold av kongelig resolusjon av 1 og 22 september d. å. truffet følgende bestemmelser for Oslo og omkringliggende distrikter om utlevering av kol, koks og sinders.

1. For Oslo og de omkringliggende distrikter som regelmessig har fått sine forsyninger fra Oslo, tillates ny en-gangs utlevering av kol, koks og sinders etter følgende bestemmelser:

Alle som etter utleveringstillatelse av 26 oktober d. å. fikk høve til å ta ut brensel, kan nå få:

a) Inntil 20 hl koks nr. 2 eller 3 eller småfallen sinders til alminnelige rundbrennerovner pr. rekvirent (husstand eller annen forbruker).

---

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 48.

b) Inntil 2 tonn sinders eller koks nr. 1 til mindre gårder 11 desbr.
med sentraloppvarming.
c) Tilsvarende kvantum sinders eller stokerkol, likevel ikke for mer enn 2 måneders vanlig forbruk — til bygningskomplekser med mange leiligheter, kontorer, hoteller og liknende.
Bestillinger fra de her nevnte forbrukere skal skje skriftlig og være bilagt med oppgave over vanlig årsforbruk og beholdning på bestillingsdagen.
d) Inntil 500 kg kol pr. husstand til de forbrukere som er nevnt under a) og b).

2. Den kontroll med utleveringen som er opprettet gjennom forhandlernes felleskontor blir opprettholdt.
3. Bestilling fra private forbrukere utenfor Oslo, Aker og Bærum skal være bilagt med skriftlig godkjenning fra stedets forsyningsnemnd.
4. Overtredelse av bestemmelsene og meddelelse av feilaktige opplysninger medfører straffansvar.
5. Disse bestemmelsene trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring i 12 desbr.
vedtekten om lukningstid for utsalgssteder i Hasvik herred, Finnmark fylke.

Rundskrivelse fra Sosialdepartementet til fylkesmennene, 12 desbr.
hvori det bl. a. uttales at med hensyn til godtgjørelse av vikar for offentlig lege som er tjenestefri for å oppfylle sin verneplikt, gjelder samme regler som bestemt i Sosialdepartementets rundskrivelse av 1 juni 1939 for tilfelle av tjenestefrihet i henhold til tjenestemannsloven, dog således at distrikts- og stadsleger i de tilfelle tjenestefriheten ikke er å regne som vanlig ferie, får godtgjørelse for den hele tid de måtte bestyre nabodistriktet.
Videre uttaler departementet at bestemmelsene i dets rundskrivelse av 5 april 1938 om beregning av skyss- og kostgodtgjørelse ikke kommer til anvendelse under tjenestefrihet på grunn av vernepliktstjeneste.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til over- 12 desbr.
losen i det vestafjelske distrikt angående losplikt for et fartøy som — straks etter krigsutbruddet — på vei fra utlandet til utlandet ble liggende lengere tid i norsk havn. Da departementet gikk ut fra at oppholdet skyldtes de lange forhandlinger med befrakterne om å få forandret sertepartiets bestemmelser om hvorhen lasten på grunn av krigen

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

12 desbr. skulle dirigeres, var det ingen hjemmel i loslovens § 2, 5 for å frita fartøyet for losplikt, som måtte antas å foreligge for så vel inn- som utgående.

13 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Departementet har i dag i medfør av lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939 § 4, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, gjort vedtak om endringer i de føresegner om fylkesforsyningsnemnder som ble gitt av Landbruksdepartementet 29 august 1939.

Etter endringene lyder vedkommende føresegner så:

§ 5. Har fylkesutvalget ikke vedtatt noe anna blir forsyningsnemnda bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren. Fylkesmannens underskrift er likevel nødvendig for at det skal oppstå noen økonomisk forpliktelse, jfr. landkommuneloven § 75.

Når ikke særlige grunner taler mot det, bør fylkestinget eller i tilfelle fylkesutvalget med Justisdepartementets samtykke etter landkommuneloven § 75, jfr. § 78, tredje ledd, overdra tilvisningsretten til formannen eller forretningsføreren for nemnda.

§ 13, femte ledd. Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd påligger det nemnda i fornøden utstrekning å overta dette. Nemnda må i tilfelle innhente Kongens tillatelse i samsvar med lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 5 og følgje de reglene som er gitt der om kommunehandel.

§ 14, første og annet ledd. Rekneskapen for forsyningsnemnda skal føres av fylkeskassereren. De midlene som nemnda rår over, skal holdes i særskilt kasse. Departementet kan fastsette særskilte regler for rekneskapsføringa. Har nemnda med tillatelse av Kongen etter handelsloven § 5 overtatt vareomsetning, jfr. § 13, femte ledd, gjelder forskriftene i handelsloven §§ 33—38 om rekneskapsføringa.

§ 16, annet ledd. Fylket plikter å løyve tilstrekkelige midler til å dekke mulig underskott på vareomsetning og andre utgifter med forsyningsnemnda. Uten at løyving er gitt, må nemnda ikke sette i verk tiltak som kan føre til utgifter for fylket.

13 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Departementet har i dag i medfør av lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939 § 4, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, gjort vedtak om endringer i de føre-

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

segner om kommunale forsyningsnemnder 13 desbr.
som ble gitt av Landbruksdepartementet 29 august 1939.

Etter endringene lyder vedkommende føresegner så:

§ 4. Forsyningsnemnda blir bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren, med mindre kommunestyret med fylkesforsyningsnemnda sitt samtykke har vedtatt noe anna. For at underskrifta skal forplikte kommunen økonomisk, må det likevel være gjort vedtak etter land- og bykommuneloven § 35 om å overføre myndigheten til å underskrive på vegne av kommunen.

Når ikke særlige grunner taler mot det, bør herredseller bystyret etter land- og bykommuneloven § 38 overdra tilvisingsretten til formannen eller forretningsføreren for nemnda.

§ 5, første ledd. Hver forsyningsnemnd skal ha en lønt forretningsfører. Likevel kan fylkesmannen etter søknad frita en kommune for det, dersom han etter tilhøva meiner at formannen i nemnda kan vareta arbeidet på forsvarlig måte. Slik fritaing kan ikke gis dersom nemnda har overtatt vareomsetning, jfr. § 12, tredje ledd. Der det trengs kan nemnda ha flere lønte funksjonærer.

§ 12, tredje ledd. Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd, påligger det forsyningsnemnda i fornøden utstrekning å overta dette. Nemnda må i tilfelle innhente Kongens tillatelse i samsvar med lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 5 og følgje de reglene som er gitt der om kommunehandel.

§ 13, første til tredje ledd. Rekneskapen for forsynnigsnemnda skal føres, revideres og godkjennes etter de samme reglene og på samme måten som kommunerekneskapen ellers. Har nemnda med tillatelse av Kongen etter handelsloven § 5 overtatt vareomsetning, jfr. § 12, tredje ledd, gjelder forskriftene i handelsloven §§ 33—38 om rekneskapsføringa. Departementet kan da fastsette en særskilt revisjonsordning.

§ 13, femte ledd: Ordene «Ordføreren i kommunen, kommunerevisjon og» går ut.

§ 15, annet ledd. Kommunen plikter å løyve tilstrekkelige midler til å dekke mulig underskott på vareomsetninga og andre utgifter med forsyningsnemnda. Uten at løyving er gitt, må nemnda ikke sette i verk tiltak som kan føre til utgifter for kommunen.

14 desbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om at borgerne i Asker og Bærum har å meddele de nødvendige opplysninger som fastsettes angående innkvartering i tilfelle av krigsfare.

14 desbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Velfjord herred, Nordland fylke.

14 desbr. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om at brannlova frå 15 august 1908 skal gjelda for Stranda bygningsstrok i Stranda herad, Møre og Romsdal fylke.

15 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Reglementet for magisterprøven ved Universitetet, fastsatt ved kongelig resolusjon av 26 oktober 1921, endres slik at faget sosiologi føyes til i reglementets § 1 i fortegnelsen over hovedfag ved magisterprøven.

15 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Den årlige godtgjørelse som hovedstevnevitnene i kjøpstedene tilkommer i medhold av lov om betaling for offentlige forretninger av 4 februar 1938 § 120, tredje ledd, for tilsigelse av lagrettemenn, domsmenn og skjønnsmenn og av rettsvitner i straffesaker og tvistemål, samt for forkynnelser i straffesaker og i justis- og politivesenets anliggender fra 1 januar 1939 fastsettes således:

For hovedstevnevitnet			i Moss	kr.	150
i Oslo	kr.	3 500	» Lillehammer	»	150
» Bergen	»	2 000	» Brevik	»	150
» Trondheim	»	1 800	» Notodden	»	150
» Stavanger	»	750	» Risør	»	150
» Kristiansand S.	»	400	» Kristiansund N.	»	150
» Porsgrunn	»	350	» Gjøvik	»	100
» Haugesund	»	350	» Kongsberg	»	100
» Ålesund	»	350	» Sandefjord	»	100
» Bodø	»	350	» Mandal	»	100
» Tromsø	»	350	» Vadsø	»	100
» Fredrikstad	»	250	» Drøbak	»	75
» Drammen	»	250	» Kongsvinger	»	75
» Larvik	»	250	» Hamar	»	75
» Narvik	»	250	» Kragerø	»	75
» Sarpsborg	»	200	» Flekkefjord	»	75
» Hønefoss	»	200	» Levanger	»	75
» Tønsberg	»	200	» Holmestrand	»	50
» Arendal	»	200	» Grimstad	»	50
» Hammerfest	»	200	» Molde	»	50

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 48.

Kongelig resolusjon. 15 desbr.

De tariffer med instruks som er fastsatt senest ved kongelig resolusjon av 10 desember 1932 i henhold til syketrygdlovens § 15, erstattes fra 1 februar 1940 med «Regler og tariffer for lege-, tannlege- og jordmorhjelp» overensstemmende med et fremlagt utkast.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helseforskrifter m. v. for Fauske herred, Nordland fylke. 15 desbr.

Kongelig resolusjon *). 15 desbr.

I henhold til sjøfartsloven § 122 og § 171, begges siste punktum, fastsettes at de der omhandlede bestemmelser i sjøfartsloven av 20 juli 1893, jfr. lov 4 februar 1938, under forutsetning av gjensidighet fra 1 januar 1940 utvides til også å gjelde fart mellom Norge og Finnland.

Kongelig resolusjon *). 15 desbr.

I medhold av lov om rett til å utvinne gull m. v. av 17 juni 1869 bestemmes:

I. De ved kongelige resolusjoner av 13 april 1871, 20 januar 1900, 2 mars 1903, 29 mars 1906 og 3 juni 1932 fastsatte regler for utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Hålogaland bispedømme gis sånn tilføyelse:
   1. Inntil 1 januar 1946 må ingen uten tillatelse av Handelsdepartementet oppsøke forekomst av alluvialt gull eller tildeles utmål på sånn forekomst på statens grunn i Hålogaland bispedømme.
   2. De nærmere betingelser for sånn tillatelse blir å fastsette ved kongelig resolusjon.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 januar 1940.

Kongelig resolusjon *). 15 desbr.

1. Det skal settes i verk tellinger av landets forråd av endel viktige råstoffer og halvfabrikata for industrien, bygningsartikler m. v., første gang pr. 31 desember 1939.

2. Alle bedrifter som sitter inne med forråd av slike varer som tellinga omfatter, plikter å gi de opplysningene som kreves, til den tid og på den måten som blir fastsatt.

3. Direktoratet for industriforsyning fastsetter hvilke varer tellinga skal omfatte. Det statistiske sentralbyrå får myndighet til å fastsette det som er nødvendig for å sette tellinga i verk.

4. Disse føresegnene trer i kraft straks.

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

15 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

Landbruksdepartementet bemyndiges til å treffe de bestemmelser som det etter §§ 1, 9, 16, 17, 19 og 20 i loven om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer — herunder også smittsomme sykdommer hos tamrein — av 14 juli 1894 med senere tilleggslover er tillagt Kongen å treffe bestemmelse om.

15 desbr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om vedtekt for salg fra offentlig sted, portrom, automat m. v. i Aker herred, Akershus fylke.

15 desbr. **Rundskrivelse** fra Bank- og sparebankinspeksjonen med skjema for regnskap for aksjebanker og formular for kunngjøring av aksjebanks årsregnskap, fastsatt i medhold av lov nr. 2 av 4 april 1924 § 32, post 1—2.

15 desbr. **Rundskrivelse** fra Bank- og sparebankinspeksjonen med skjema for regnskap for sparebanker og formular for kunngjøring av sparebanks årsregnskap, fastsatt i medhold av lov av 4 juli 1924 § 49.

16 desbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at de ved departementets skrivelse av 27 november 1937 fastsatte regler om jakt og fangst i Hedmark fylke skal fortsette å gjelde fra 1 januar 1940 og inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1941.

18 desbr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Bodø.

18 desbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til foreningen Oslo Hjemmenes Vel.

I skrivelse av 28 november 1939 har foreningen bedt om at det må bli utarbeidet retningslinjer for fortolkning av bygningslovens § 108 som lyder slik:

«Til ethvert hus med mer enn 1 leilighet skal der høre de nødvendige rom for vask og tørring av klær. Enn videre skal der for hver leilighet være de nødvendige rom til oppbevaring av klær, matvarer og brensel.»

Foreningens skrivelse gjelder husholdningskjellere (kjellerrom til oppbevaring av matvarer).

Det er departementets oppfatning at bestemmelsen i § 108 krever både at rommene skal være tilstrekkelig store for leilighetens behov, og at de skal være skikket for sitt øyemed.

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

I medhold av denne bestemmelse skal bygningsrådene derfor påse at rommene, foruten å være store nok, også blir utført slik at de tilfredsstiller de krav som må stilles til slike rom, således med hensyn til isolasjon mot kulde og varme (f. eks. fra fyrrom, røykpiper eller gjennomgående varmerør fra sentralfyringsanlegg) ventilasjon, adgang til reinhold m. v. Bygningslovens § 81 har bestemmelser om isolasjon mot fuktighet. 18 desbr.

Bygningslovens § 108 gir således bygningsrådet adgang til i hvert enkelt tilfelle å stille de krav som anses påkrevd for oppbevaringsrom. I den utstrekning det anses nødvendig å fastsette bestemte regler gjeldende i alle tilfelle hvor slike rom innres, f. eks. om minsteareal, vil det være adgang til å gjøre dette ved vedtekt til § 108, jfr. bygningslovens § 3. En viser i denne forbindelse til vedtekt til den nevnte bestemmelse for Trondheim (skrivelse av 3 januar 1935, i Lovtidend 1935 1 avd. nr. 1) og for Bergen (skrivelse av 31 august 1939, i Lovtidend 1939 1 avd. nr. 33). I forslaget til nye bygningsvedtekter for Oslo er i vedtekten til § 108 bl. a. tatt inn denne bestemmelse: «Hva der forstås med nødvendige rom (for matvarer og brensel) avgjøres av bygningsrådet.»

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brannvesenet av 15 august 1908 skal være gjeldende for den del av Strand herred, Rogaland fylke, som omfatter Jørpeland bygningsdistrikt (jfr. kongelig resolusjon av 19 april 1918), de deler av gårdene Jørpeland, Førland og Langeland som ligger utenfor bygningsdistriktet, samt gårdene Øvre Fjelde og Nedre Fjelde. 18 desbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved Ole Vaagaard Tandbergs testament av 11 november 1933 opprettede «Christian Tandbergs legat» til videre utdannelse i merkantil eller teknisk retning av evnerik ungdom i Hønefoss. 19 desbr.

Skriv **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke. 19 desbr.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 19 desbr.

I. I medhold av kongelig resolusjon av 3 desember 1937, jfr. lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937 nr. 20 § 26 bestemmes:

På de områder og innenfor de grenser som er angitt i de av Handelsdepartementet under 3 desember 1937 utferdigede

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
**) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 49.

19 desbr. bestemmelser skal det være forbudt å bruke snurpenot til snurping i de tidsrom som er angitt nedenfor. Oppsnurpet sildefangst skal det dog være tillatt å slepe inn på fredet område for låssetting.

I Sogn og Fjordane fylke gjelder forbudet i tiden fra 20 desember 1939 kl. 0 til 25 mars 1940 kl. 24.

I Hordaland fylke gjelder forbudet i tiden fra 20 desember 1939 kl. 0 til 20 mars 1940 kl. 24.

I Rogaland fylke gjelder forbudet i tiden fra 1 februar 1940 kl. 0 til 20 mars 1940 kl. 24.

II. I medhold av lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937 nr. 20 § 31 A bestemmes:

Under stor- og vårsildsesongen 1939—40 skal det være tillatt for snurpenotfiskere å søke etter sild og å fiske med snurpenot også i tiden fra 2 timer etter solnedgang til 3 timer før soloppgang på følgende områder:

A. Utenfor territorialgrensen på strekningen fra Stad til Jærens rev, regnet fra en linje rettvisende vest fra Buholmene lykt til en linje rettvisende vest fra Obrestad fyr.

B. Kyststrekningen fra Stad til Selbjørnsfjorden, regnet fra Buholmene lykt til en linje rettvisende ost-vest gjennom Slotterøy fyr.

Unntatt fra denne bestemmelse er Hjeltefjorden innenfor en linje Vardholmen lykt—Hellisø fyr—Nordøy lykt, samt alle settegarnsfelter for sild og torsk hvor redskaper står ute.

20 desbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 21 september 1934 blir det bestemt at punkt 1 i departementets kunngjøring av samme dag — jfr. kunngjøringer herfra av 19 mars og 17 desember 1935, 29 desember 1937 og 26 august 1938 — heretter skal lyde:

Fra og med 1 januar 1940 kan innførsel av utenlandsk kraftfôr eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfôr bare skje mot betaling av 90 øre pr. 100 kg brutto.

Fra denne bestemmelse er unntatt salg av korn- og skolmfrukter av egen avl.

20 desbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund i Børsa herred, Sør-Trøndelag fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

---

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
**) Kunngj. 11 januar 1940 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 21 desbr.

Ifølge melding fra den italienske legasjon har Ungarn 17 november 1939 tiltrådt avtale *) om opprettelse av et internasjonalt sunnhetsbyrå i Paris, Roma 9 desember 1907.

Provisorisk anordning **) om utskriving m. v. til det sivile luftvern. 22 desbr.

§ 1. Justisdepartementet eller den dette gir myndighet, kan mot erstatning kreve avstått til staten eiendomsrett til eller annen rådighet over fast eiendom, løsøre av ethvert slag og elektrisk kraft, som trengs til tiltak av ikke militær art som tar sikte på å forebygge skade på sivilfolket ved luftoverfall eller på å råde bot på slik skade.

Justisdepartementet kan gi en kommune tillatelse til å kreve slik avståing.

Justisdepartementet kan vedta at erstatning for bruk av husrom til folk og stallrom til dyr, av garasjer og lagerrom skal betales etter takster som departementet fastsetter. Det samme gjelder erstatning for elektrisk kraft og for varer og annet løsøre som blir nærmere fastsatt. Slike takster kan fastsettes for hele riket eller for deler av det. For øvrig fastsettes erstatningen ved skjønn.

Avståing kan kreves gjennomført straks selv om erstatning ikke er fastsatt. Når det er nødvendig, kan det brukes makt for å få satt kravet igjennom.

§ 2. Justisdepartementet kan vedta at skjønn etter § 1 som ikke gjelder avståing av eiendomsrett til fast gods, skal avgis av særskilte skjønnsnemnder på 3 medlemmer. Departementet fastsetter i hvilke domssogn slik nemnd skal oppnevnes. Departementet kan gjøre vedtak om at det skal opprettes nemnder for større eller mindre områder enn et domssogn, og at det skal være flere nemnder i et område.

Medlemmene av nemnda med 3 varamenn nevnes opp av herreds- eller byretten. De må fylle vilkårene for å være dommere (domstollovens § 53). Det må ikke nevnes opp folk som kan bli kalt inn til militær tjeneste ved mobilisering, eller som er skrevet ut til tjeneste etter §§ 3—5, eller oppnevnt til medlemmer eller varamenn i skjønnsnemnder etter lov om militære rekvisisjoner i krigstilfelle eller i mønstringsnemnder etter lov om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering. Ett av medlemmene oppnevnes som formann. De som blir oppnevnt, plikter å ta imot vervet. Justisdepartementet fastsetter hvor lang tid slik oppnevning skal gjelde for.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1913 s. 23.
**) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

22 desbr. Strekker distriktet til nemnda seg over flere domssogn, fastsetter Justisdepartementet hvilken herreds- eller byrett skal foreta oppnevningen.

Ved skjønnet legger nemnda dagens alminnelige priser til grunn. Er medlemmene ikke enige om erstatningsbeløpet, gjelder det beløp som får flest stemmer. Er det ikke flertall for noe beløp, gjelder det nest høyeste. Overskjønn finner ikke sted.

Medlemmene av skjønnsnemnda skal for tjenstgjøring ha samme betaling som sportelloven fastsetter for skjønnsmenn av det alminnelige utvalg, og for reiser dessuten skyss- og kostpenger. Utgiftene til nemnda utres av staten.

Justisdepartementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av reglene i denne paragraf.

§ 3. Justisdepartementet eller den dette gir myndighet, kan skrive ut enhver arbeidsfør innbygger i riket mellom 18 og 65 år til tjeneste for å førebu eller sette i verk tiltak som § 1 nevner.

Fritatt for utskriving er de som er fritatt for verneplikt etter lov om verneplikt og utskriving § 7 første punktum, og dessuten fylkesmenn, ordførere, tjenestemenn ved Norges statsbaner, Postverket, Telegrafverket og fengslene. Justisdepartementet kan frita andre.

Menn som utfører militær tjeneste, kan ikke kalles inn til tjenstgjøring etter denne paragraf. Det samme gjelder kvinner som er fruktsommelige, eller som har barn under 10 år hos seg.

Den som mener at han uriktig er tatt med i utskrivingen eller kalt inn til tjenstgjøring, kan anke til Justisdepartementet.

§ 4. Offentlige og kommunale myndigheter, enkeltpersoner og institusjoner plikter å gi opplysninger til bruk for utskrivningen når det blir krevd.

§ 5. Justisdepartementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av §§ 3 og 4. I forskriftene skal det gis regler om skyss, kost og husvær for tjenstpliktige, og om de skal ha betaling for tjenstgjøring.

§ 6. Enhver som eier eller bruker fast eiendom, kan pålegges å sette i verk tiltak for å forebygge skade ved luftoverfall, eller for å råde bot på slik skade, således:

a. å skaffe seg redskap til brannslokking, gassmasker og annet utstyr til vaktmannskap, forbindingssaker og annet sanitetsmateriell,
b. å foreta rydding av eiendommen, maskering og blending.

Eieren (brukeren) plikter å gi vedkommende myndighet

adgang til eiendommen for å føre kontroll med at slike på- 22 desbr.
legg blir etterkommet.

Blir et pålegg etter første ledd ikke etterkommet, kan det offentlige la det som pålegget går ut på, utføre for eierens (brukerens) regning. Det offentlige kan også ellers sette i verk arbeider på eiendommen til det formål første ledd nevner.

§ 7. Utgifter til tiltak etter § 6 første og annet ledd skal eieren (brukeren) betale, når det gjelder tiltak for å forebygge skade på eiendommen eller på folk eller gods på den eller for å råde bot på slik skade. Ellers utres utgiftene av det offentlige, med mindre det gjelder tiltak for å forebygge eller råde bot på skade på annen fast eiendom eller folk eller gods der; i så fall betales de av eieren eller brukeren av denne eiendom.

Utgifter til arbeider etter § 6 siste punktum betales av det offentlige.

Lider eier (bruker) tap eller skade ved slike arbeider eller ved annet tiltak etter § 6 som han ikke selv skal betale utgiftene til, har han krav på erstatning, såfremt tapet eller skaden ikke må regnes for uvesentlig. Erstatningen utres av den som skal betale utgiftene til tiltaket. Spørsmålet om erstatning skal tilkjennes og i tilfelle med hvilket beløp, avgjøres ved skjønn.

§ 8. Eier eller bruker som er misfornøyd med pålegg som er gitt eller arbeid som skal settes i verk etter § 6, kan anke til Justisdepartementet. Anken har ikke oppsettende virkning med mindre den myndighet som har gitt pålegget eller setter i verk arbeidet, bestemmer det.

Justisdepartementet kan vedta at anker etter første ledd skal gå til særskilte ankenemnder istedenfor til departementet. En ankenemnd skal ha 3 medlemmer. Om nemndenes stedlige virkekrets og om oppnevning av medlemmene gjelder reglene i § 2 tilsvarende. Justisdepartementet gir nærmere regler om nemndene og deres arbeid. Utgiftene til nemndene betales av staten.

§ 9. Justisdepartementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av §§ 6—8.

§ 10. Justisdepartementet kan gi forskrifter om evakuering av folk fra luftvernkretsene.

Til å hjelpe til med evakuering kan det nevnes opp lokale nemnder, som Justisdepartementet gir nærmere regler om.

§ 11. Når evakuering settes i verk, plikter folk som skal flytte, å reise til den tid, på den måte og til de steder som blir fastsatt. De må ikke flytte tilbake eller til annet evakuert område før de får samtykke til det.

22 desbr. Den som eier eller rår over jernbane, fartøy, motorkjøretøy eller annet transportmiddel, kan pålegges mot vederlag å transportere folk som skal flyttes. Vederlaget betales etter takster som Justisdepartementet fastsetter. Slike takster kan fastsettes for hele riket eller for deler av det.

§ 12. Eier eller bruker av hus kan pålegges mot vederlag å ta imot folk som er evakuert, og gi dem husvær med senger og annet nødvendig utstyr, lys og brensel. Det som etter vedkommende myndighets skjønn er uomgjengelig nødvendig for innehaveren selv eller hans husstand eller til utøvingen av hans næringsvirksomhet, skal dog ikke kreves avgitt.

Vederlaget betales etter takster som Justisdepartementet fastsetter. Det kan settes til et bestemt beløp pr. dag for hver person som blir innkvartert. Slike takster kan fastsettes for hele riket eller for deler av det.

§ 13. Overtredelser av denne anordning eller av forskrifter som er gitt med hjemmel i den, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år, hvis ikke forholdet rammes av et strengere straffebud. Det samme gjelder medvirking til slik overtredelse.

§ 14. Denne anordning trer i kraft straks.

22 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Etter § 1 i landkommuneloven fastsettes inndelingsgrensen mellom Hedenstad sogn i Øvre Sandsvær herred og distriktet Sandsvær—Jondalen i samme herred i Buskerud fylke fra 1 juli 1940 slik:

Grensen går i rette linjer mellom Jonsknuten, Helgevassdammen, Sandtjernets utfallsos og fjellet Vipeto, 775 m o. h. Se rektangelkart Kongsberg og gradteigskart Flesberg.

22 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

I. Med hjemmel i lov om arbeidervern av 19 juni 1936 § 9 bestemmes at bruk av sprengstoff føres opp på den i paragrafen nevnte fortegnelse.

II. Med hjemmel i samme lovbestemmelse fastsettes følgende særlige bestemmelser for bruk av sprengstoff:

1. Det må bare brukes sprengstofftyper som er godkjent av sprengstoffinspektøren.
2. Sprengstoffer må bare brukes i det øyemed hvortil de er utlevert og intet må overlates til uvedkommende.

III. Nærmere regler for bruk av sprengstoff fastsettes av Sosialdepartementet.

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

Kongelig resolusjon *). 22 desbr.

Departementet for sosiale saker bemyndiges til å gi de forskrifter som er nødvendige ved innførelsen av den nye farmakopø og til å gi nærmere regler om legemidlers og gifters tilvirking, oppbevaring, behandling og utlevering ved apotekene samt til å gjøre slike endringer i farmakopøens bestemmelser som måtte vise seg nødvendige inntil ny utgave eller tillegg måtte bli utferdiget.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av den årlige kontingent til børsen i Fredrikstad og om skipsavgift i kalenderåret 1940 til børsene i Bergen, Ålesund og Kristiansund. 22 desbr.

Kongelig resolusjon. 22 desbr.

I medhold av Stortingets vedtak av 15 september 1939 om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten bestemmes:

1. Staten overtar krigsrisikoen for fiske- og fangstflåten (krigsforsikringen for fiskeflåten) fra 1 september 1939 og inntil videre.
2. Det betales ikke premie. Forhåndsanmeldelse for fartøy eller den enkelte tur finner ikke sted.
3. Forsikringen omfatter alle fartøyer som er merkepliktige i henhold til lov av 5 desember 1917 nr. 1, dog bare under:
   a. Fiske eller fangst fra norsk havn, herunder også ved deltagelse i torske- og sildefiskeriene ved Island, uansett om fangsten ilandbringes på Island eller i norsk havn.
   b. Føring av egen fangst innenfor den grense i havet som er fastsatt for håndhevelse av Norges nøytralitet i den krig som er brutt ut mellom fremmede makter, d. v. s. 3 nautiske mil fra kysten.
   c. Føring av levende eller fersk fisk innenfor samme grense som under punkt b.
   d. Annen fart innenfor samme grense som under punkt b, når fartøyet brukes til fiske eller fangst eller til føring av levende eller fersk fisk og bare for enkelte turer brukes i annen fart.

   Fartøy som brukes til storhvalfangst og fraktefartøyer som bare unntaksvis brukes til fiske omfattes ikke av forsikringen.

   Redningsskøytene tilhørende Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning omfattes av forsikringen, uansett

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

22 desbr. hvor farten foregår, dog ikke sålenge de er bortleiet til private.

4. Ved siden av erstatning for fartøyet skal det ytes erstatning:
   a. for utrustning av redskap og utstyr,
   b. for utrustning av klær og effekter,
   c. for proviant,
   d. for tap av hyre ved arbeidsledighet som følge av krigsforlis.
   e. for liv og invaliditet.
5. De nærmere regler for forsikringen og dens omfang og tariffer for erstatningene fastsettes av Handelsdepartementet.

22 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av § 1 i lov nr. 4 av 16 juni 1933 om behandling, tilvirking og transport av fisk og fiskeprodukter bestemmes:

1. I Nordland, Troms og Finnmark fylker skal det sålenge Handelsdepartementet ikke annet bestemmer være forbudt å henge torsk i tiden til og med 29 februar 1940. Forbudet gjelder ikke fisk under 58 centimeter, loddesprengt fisk, 3 netters og eldre garnfisk, skinnfisk og beskadiget fisk som ikke egner seg for salting.
2. Handelsdepartementet eller den det overdrar det til kan dispensere fra forbudet.
3. Overtredelse av forbudet straffes med bøter.
4. Denne resolusjon trer i kraft straks.

22 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i midlertidig lov om omsetning av agn av 3 februar 1939 § 1 gis Handelsdepartementet bemyndigelse til å fastsette forskrifter for omsetning av agn under torskefiskeriene, i hovedsaken i samsvar med tilråding fra Handelsdepartementet av 22 desember 1939.

22 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av paragraf 1 i midlertidig lov om utførsel av vintersild av 1 februar 1936 nr. 5, jfr. lov om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild av 16 juni 1939 nr. 3, skal det inntil videre være forbudt å utføre fersk og saltet vintersild (stor- og vårsild), med mindre silden er bestemt til sånn utførsel av den av Handelsdepartementet godkjente fiskerorganisasjon Noregs Sildesals-

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

lag, Bergen. For fersk vintersild gjelder forbudet til og med 30 juni 1940, for saltet vintersild inntil utgangen av 1940. 22 desbr.

2. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 22 desbr.

For losning som utføres ved de av staten ansatte loser fra et sted til et annet innen Bergen havnedistrikt erlegges lospenger overensstemmende med de takster som med hjemmel i havnelovens §§ 17 og 42 til enhver tid er bestemt for benyttelse av havnelos.

Kongelig resolusjon *). 22 desbr.

I. Med hjemmel i lov om midlertidig innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre petroleum og solar-, diesel- og fyringsolje her til landet skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon som departementet gir fullmakt til det, om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2. Forsyningsdepartementet får fullmakt til å treffe de videre forføyninger som er nødvendige til gjennomføring av den under punkt 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Forsyningsdepartementet fastsetter.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Verdalsøra bygningsdistrikt i Verdal herred, Nord-Trøndelag fylke. 22 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Mosjøen. 22 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om opphevelse av vedtekt til bygningslovens § 81 for Svolvær. 22 desbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlosen i det sønnafjelske distrikt, hvori omhandles losplikten s inntreden og opphør for fartøyer som kommer østfra, passerer riksgrensen ved Herføl og under turen videre vestover på norsk territoium dels benytter innaskjærs — dels utaskjærs farvann. 22 desbr.

Departementet antar, at losplikten for skip som fra svenskekysten kommer opp til Herføl og som skal videre over til Skagerakkysten i alminnelighet vil inntre på det sted hvor grensen mellom uta- og innaskjærs farvann første gang passeres ved Herføl og vare ved til 60 nautiske mil fra dette sted.

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

22 desbr. Forholdene kan imidlertid være så vidt forskjellige at noen absolutt fast regel ikke godt kan fastsettes.

I tvilstilfeller må derfor spørsmålet forelegges departementet.

22 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., har Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg fra Maksimalfraktkommisjonen fastsatt disse maksimalfraktbestemmelsene m. v. for korn, mel, fôrstoffer, sukker og sojabønner:

Varesort:	Havn på Canadas og U. S. A.'s østkyst nord for Cape Hatteras	Gulfhavn	Havn på Canadas og U. S. A.'s vestkyst	Havn i Argentina og Uruguay	Havn på Cuba
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Tungt korn (hvete, rug, mais) pr. 1 016 kg utlosset	40	45	64	62	
Bygg og clipped havre pr. 1 016 kg utlosset	43	48	67	65	
Matmel (av hvete, rug og bygg) pr. 1 000 kg konnossementskvantum	48	53	72	70	
Fôrstoffer pr. 1 000 kg konnossementskvantum.					
Tunge	49	54	73	71	
Lette	53	58	77	75	
Ekstra lette samt maismel	57	62	81	79	
Farin i sekker pr. 1 000 kg konnossementskvantum.					
Parcels	53	59			59
Ladninger	49	55			55
For raffinade beregnes et forholdsmessig tillegg.					
Soyabønner pr. 1 016 kg utlosset	45	50			

I forannevnte frakter er det innkalkulert 2½ % krigsforsikringspremie basert på ballastreise, utgående og hjemgående med last.

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

Bestemmelsen om maksimalfrakter m. v. for sojabønner, fastsatt 18 oktober 1939, og tilleggsbestemmelser til maksimalfrakter for korn, mel, fôrstoffer og sukker, fastsatt 5 desember 1939, oppheves. Det fastsettes disse forskriftene om korn, mel, fôrstoffer, sukker og sojabønner: 22 desbr.

For hver ¼ % øking av krigsforsikringspremien som rederen betaler for rundreisen over 2½ %, økes maksimalfrakten med kr. 1 pr. tonn; for hver ¼ % under 1½ % for rundreisen skal det foretas tilsvarende reduksjon i frakten.

Ved beregning av den nevnte fraktøking skal det tas hensyn til om vedkommende skip har ført utgående last, idet det i så fall kun skal regnes med hjemgående krigsforsikringspremie. Dertil kan regnes krigsforsikringspremie for ballastreise fra losse- til lastehavn, dog ikke over gjeldende premie for ballastreise fra Norge til skipets lasteplass.

Fraktreduksjonen skal først beregnes når krigsforsikringspremien for rundreisen kommer under 1½ % basert på utgående ballastreise.

Bestemmelsene gjelder fra fredag 22 desember 1939 kl. 0.

Det er satt straff for overtredelse av bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Nittedal herred, Akershus fylke. 23 desbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Hommelvik skolekrets av Malvik herred, Sør-Trøndelag fylke. 23 desbr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 23 desbr.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., har Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg fra Maksimalfraktkommisjonen fastsatt disse maksimalfrakter m. v. for kull, koks og sinders:

---

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
**) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.

23 desbr.

1. Kull.

Fra Storbritannias østkyst, Holland og Belgia til havn mellom:	Opp til 1200 tonns last	1200/1750 tonns last	1750/2500 tonns last	2500/3250 tonns last	Over 3250 tonns last
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Halden og Kristiansand S., begge havner medregnet	43	39	36	34	32
Kristiansand S. og Bergen, Bergen medregnet	42	38	35	33	31
Bergen og Namsos, Namsos medregnet	43	39	36	34	32
Namsos og Hammerfest, Hammerfest medregnet	45	41	38	36	34
Hammerfest og Kirkenes, Kirkenes medregnet	46	42	39	37	35
Fra Storbritannias vestkyst, ikke sønnenfor Mersey til havn mellom:					
Halden og Kristiansand S., begge havner medregnet	38,50	34,50	31,50	29,50	27,50
Kristiansand S. og Bergen, Bergen medregnet	37,50	33,50	30,50	28,50	26,50
Bergen og Namsos, Namsos medregnet	38,50	34,50	31,50	29,50	27,50
Namsos og Hammerfest, Hammerfest medregnet	40,50	36,50	33,50	31,50	29,50
Hammerfest og Kirkenes, Kirkenes medregnet	41,50	37,50	34,50	32,50	30,50
Lastetimer	72	72	96	120	144
Lossing pr. døgn i tonn	400	500	600	800	800
Demurrage-rate	Kr. 600	Kr. 700	Kr. 800	Kr. 900	Kr. 1000

Demurrage-raten på lasteplass beregnes med 50 % tillegg til demurrage i lossehavn.

Fra Bristolkanalen gjelder de rater som er fastsatt for transporter fra Manchester med tillegg av kr. 1,25 pr. tonn.

Fra Østersjø-kullhavn gjelder samme frakter som fra vestkyst Storbritannia ikke sønnenfor Mersey, dog med den

endring at ratene for Halden/Kristiansand S. range og Kri- 23 desbr.
stiansand S./Bergen range byttes om.

Fra Hampton Roads, U. S. A., er frakten for kull kr. 40 pr. tonn, 1 500 tons lasting, 1 000 tons lossing, demurrage kr. 1 500 pr. dag.

2. Sinders og koks.

For sinders og koks fra de havner som det er fastsatt kullfrakter fra, unntatt Hampton Roads, gjelder maksimalfraktene for kull med følgende tillegg:

Fra britiske havner:

a. Normal sinders, Yorkshire foundry koks og furnace koks, horisontal gasskoks inkl. London kr. 4 pr. tonn.
b. Vertical gasskoks inkl. Whitwoods kr. 6 pr. tonn.

Fra Belgia, Nederland og Østersjø-kullhavn kr. 4 pr. tonn.

For skip med full last koks på 501 tonn og over inntil 1 000 tonn, skal det være adgang til å beregne et ekstra tillegg til maksimalfraktene av inntil kr. 1 pr. tonn.

Alminnelige bestemmelser punkt 5 forandres til å lyde:

5. Den maksimalfrakt og de betingelser som gjelder på konnossementsdatoen skal danne grunnlag for fraktoppgjøret.

Tilleggsbestemmelse c. av 5 desember 1939 forandres til å lyde:

For hver ¼ % øking av krigsforsikringspremien som rederne betaler for rundreisen over 4½ % for fart på britiske østkysthavner, Holland og Belgia eller 2¾ % for fart på britiske vestkysthavner og tyske havner økes maksimalfrakten med kr. 1 pr. tonn; for hver ¼ % under disse premiesatser for rundreisen skal det foretas tilsvarende reduksjon i frakten.

Ved beregning av den nevnte fraktøking skal det tas hensyn til om vedkommende skip har ført utgående last, idet det i så fall kun skal regnes med hjemgående krigsforsikringspremie. Dertil kan regnes krigsforsikringspremie for ballastreise fra losse- til lastehavn, dog ikke over gjeldende premie for ballastreise fra Norge til skipets lasteplass.

Fraktreduksjon skal først beregnes når krigsforsikringspremien for rundreisen kommer under nevnte satser basert på utgående ballastreise.

For kull fra Hampton Roads foretas fraktreguleringen på basis av krigsforsikringspremien på 2½ %.

For øvrig gjelder alminnelige bestemmelser av 23 september 1939 og tilleggsbestemmelser av 18 oktober 1939.

23 desbr. Bestemmelsene gjelder fra søndag 24 desember 1939 kl. 0. Det er satt straff for overtredelse av bestemmelsene; jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

23 desbr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Forsyningsdepartementet har fastsatt at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 22 desember 1939 om adgangen til å innføre petroleum og solar-, diesel og fyringsolje blir å sette i kraft fra 31 desember 1939 kl. 18.

27 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Utdannelsesfondet for unge døve og tunghørte».

27 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra det franske utenriksministerium har Paraguay tiltrådt internasjonal overenskomst **) om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, endret ved protokoller av 27 oktober 1922, 30 juni 1923, 15 juni og 11 desember 1929.

28 desbr. **Noteveksling** ***) mellom Norge og Finnland om anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Finnland.

28 desbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Landbruksdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at fruktkontrollør henføres til regulativets 1 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

28 desbr. **Skriv** †) frå Landbruksdepartementet.

I samhøve med § 6 i lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer har Landbruksdepartementet i dag avgjort at maksimumssatsane for utjamningsavgift på mjølk som blir levert beinveges frå produsent til forbruker, skal setjast til:

1.	I Østlandets	mjølkesentrals	område	4,75	øre	pr. l.
2.	I Telemark	»	»	4,75	»	» »
3.	I Aust-Agder	»	»	3,75	»	» »
4.	I Vest-Agder	»	»	4,75	»	» »
5.	I Vestlandske	»	»	3,25	»	» »
6.	I Møre	»	»	3,75	»	» »
7.	I Trøndelag	»	»	4,25	»	» »
8.	I Nord-Norges	»	»	3,00	»	» »

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 1.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1940 s. 2.
†) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 1 for 1940.

Desse satsane skal gjelda frå og med 1 januar 1940 og til så lenge. 28 desbr.

For oppkrevjinga av avgifta m. v. gjeld reglane i skriv frå 11 januar 1935 frå Landbruksdepartementet med seinare endringar.

Forskrifter *) for elektriske anlegg. 29 desbr.

(Utferdiget av Arbeidsdepartementet med hjemmel av § 2 i lov nr. 4 24 mai 1929, jfr. Regjeringens resolusjon av 4 juli s. a.)

I. Alminnelige forskrifter.

A. Tilsyn.

§ 1. Utførelse, vedlikehold og drift av elektriske anlegg er underlagt offentlig kontroll og tilsyn. Anlegg for radiotelegrafi og radiotelefoni er dog unntatt, bortsett fra de deler som måtte krysse eller komme nær sterkstrømsanlegg. Tilsyn.

Det offentlige tilsyn utøves av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet (nedenfor kalt Hovedstyret) ved Elektrisitetstilsynet.

Hovedstyret kan i spesielle tilfelle anordne et særlig tilsyn.

§ 2. Elektrisitetstilsynet har til oppgave å påse at de bestemmelser som er fastsatt for elektriske anlegg overholdes og ved besiktigelse på stedet av alle meldingspliktige anlegg å kontrollere at forskriftene følges. Elektrisitetstilsynets oppgave.

§ 3. Elektrisitetstilsynet skal til enhver tid ha uhindret adgang til de anlegg som står under dets tilsyn. Det plikter på forlangende å vise fram legitimasjon, som utferdiges av Hovedstyret. Etter pålegg av Elektrisitetstilsynet skal eieren av anlegget eller en representant for ham være til stede under besiktigelsen og i tilfelle gjøre oppmerksom på endringer ved anlegget. Eieren plikter dessuten å gi Elektrisitetstilsynet alle de opplysninger som det anser påkrevd for utøvelsen av tilsynet og kontrollen med at dets pålegg blir etterkommet eller for beregningen av den avgift som er nevnt i § 9. Elektrisitetstilsynets adgang til anleggene og disses opplysningsplikt.

§ 4. Elektrisitetstilsynet skal besiktige anleggene i den utstrekning og så ofte som Hovedstyret til enhver tid bestemmer. Besiktigelser.

§ 5. Finner Elektrisitetstilsynet at et elektrisk anlegg som er undergitt tilsyn eller en enkelt del av anlegget ikke utføres på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende forskrifter har Elektrisitetstilsynet rett til å forby fortsettelse av arbeidet og å forlange det omgjort, fornyet og utbedret. Det samme gjelder hvis anlegget ikke utføres i samsvar med den plan som måtte være fastsatt i den eventuelle offentlige tillatelse til å sette anlegget i verk og de vilkår som i tillatelsen er fastsatt av hensyn til anleggets tekniske utførelse. Mangelfull utførelse.

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.

Mangelfullt vedlikehold.

§ 6. Når et elektrisk anlegg som er undergitt tilsyn, for noen del er slett eller mangelfullt vedlikeholdt eller for øvrig er i en slik tilstand at det etter Elektrisitetstilsynets mening frembyr fare for menneskeliv eller for skade på eiendom, kan Elektrisitetstilsynet gi pålegg om straks å stanse driften, sette anlegget i forsvarlig stand eller bortta det.

Når elektrisk anlegg som i første ledd nevnt fører med seg sjenerende elektriske forstyrrelser, kan Elektrisitetstilsynet gi pålegg om straks å sette anlegget i slik stand at forstyrrelsene så vidt mulig fjernes.

Såfremt et pålegg som nevnt i første eller annet ledd ikke uoppholdelig etterkommes, kan Elektrisitetstilsynet la det utføre på eierens bekostning. Det offentliges krav på vederlag for utgifter hermed har samme pantesikkerhet i anlegget som skatter av fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Anke.

§ 7. De pålegg og forbud som Elektrisitetstilsynet gir, skal for å være gyldige gis skriftlig eller ved telegram.

Hovedstyrets eller Elektrisitetstilsynets avgjørelser i henhold til bestemmelsene i disse forskrifter kan innankes for Kongen. Anken har oppsettende virkning, dog kan den myndighet som har truffet avgjørelsen, når det finnes påkrevd, påby at avgjørelsen straks skal etterkommes.

Stedlig tilsyn.

§ 8. Hovedstyret kan bestemme at eiere av visse elektriske anlegg selv plikter å føre tilsyn med de elektriske installasjoner som er tilknyttet vedkommende anlegg. Dette stedlige tilsyn er underlagt Elektrisitetstilsynets kontroll. For det stedlige tilsyn gjelder ellers de samme bestemmelser som i nærværende forskrifters §§ 2—7 er fastsatt for Elektrisitetstilsynet, dog skal påbud om å stanse eller bortta et anlegg (§ 6 første ledd) gis av Elektrisitetstilsynet og legitimasjon utferdiges av vedkommende anleggs eier (styre).

Avgift.

§ 9. For det tilsyn som Elektrisitetstilsynet utfører betales en avgift til statskassen etter et regulativ som fastsettes av Kongen med Stortingets samtykke. I regulativet inntas bestemmelse om når og av hvem avgiften skal betales. For svakstrømsanlegg betales ingen avgift.

Betales ikke avgiften til forfallstid, svares deretter 6 % årlig rente. Avgiften har samme pantesikkerhet i anlegget som skatter av fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

De særlige utgifter som Elektrisitetstilsynet eller det stedlige tilsyn har for i Kringkastingens interesse å kunne gi pålegg som omhandlet i § 6 annet ledd, skal refunderes av Kringkastingen etter bestemmelse av Hovedstyret.

29 desbr.

B. Melding og konsesjon.

Ikke meldingspliktige anlegg.

§ 10. Fritatt for meldingsplikt er følgende anlegg:

Svakstrømsanlegg (se dog § 14), sterkstrømsanlegg med ikke høyere driftsspenning enn 28 V, elektrisk drevne automobiler og små båter, tennanlegg for eksplosjonsmaskiner og lignende anlegg.

Meldingspliktige anlegg.

§ 12. Sterkstrømsanlegg med lav spenning skal av eieren meldes til Elektrisitetstilsynet før anlegget påbegynnes. Utvidelser og forandringer av anleggene skal i alminnelighet bare meldes i i forbindelse med samlede årlige oppgaver. Husinstallasjoner o. l. og utvidelser av sånne må dog meldes til det stedlige tilsyn, eventuelt elektrisitetsverket, og må ikke tas i bruk før dette har gitt tillatelse til det. Skjemaet for meldinger skal være undertegnet av så vel eieren som installatøren.

Konsesjon.

§ 13. Sterkstrømsanlegg med høy spenning kan ikke iverksettes uten tillatelse av Hovedstyret (lov av 16 mai 1896 med tilleggslov av 26 juli 1916, jfr. kgl. res. av 27 juni 1924). Søknad om tillatelse med en alminnelig beskrivelse av anlegget og med angivelse av de sikkerhetsforanstaltninger som vil bli truffet, og en kartskisse over ledningsnettet innsendes gjennom Elektrisitetstilsynet.

Kartskissen skal være i så stor målestokk som forekommende karter tilsteder og ledningstraséen bør være inntegnet med rød farve.

Så vel søknad som beskrivelse og kart skal innsendes i 5 eksemplarer.

Hovedstyrets avgjørelser kan innen en frist av 3 måneder innankes for Arbeidsdepartementet.

Høyspenningsanlegg, som f. eks. lysrøranlegg, røntgenanlegg, anlegg for oljefyring o. l., kan dog iverksettes etter tillatelse av Elektrisitetstilsynet eller det stedlige tilsyn når anleggene er tilknyttet lavspenningsnett. Disse anlegg er underlagt særforskrifter (se §§ 1101—1158).

Melding av krysninger og nærføringer.

§ 14. Skal elektrisk sterkstrøms- eller svakstrømsledning krysse offentlig vei, gate, jernbane, kanal, farbart vassdrag, havn, farvann, offentlige eller private elektriske ledninger, taubane eller løypestreng, eller føres slik vei m. v. så nær at det ved beskadigelse av ledningen eller dens bærende deler eller på annen måte kan oppstå fare eller ulempe for ferdselen eller forstyrrelse i bestående anleggs drift, må arbeidet med denne del av ledningen ikke iverksettes uten tillatelse fra vedkommende offentlige myndighet eller uten at eieren av den bestående ledning, taubane eller løypestreng har fått anledning til å

29 desbr. uttale seg om krysningen eller nærføringen. Avgjørelse fra vedkommende offentlige myndighet og uttalelser fra andre anleggs eiere må foreligge innen 4 uker. De sikkerhetsforanstaltninger som skal treffes blir å godkjenne av Elektrisitetstilsynet. Forsåvidt angår offentlige veier henvises til de bestemmelser som er fastsatt i Arbeidsdepartementets rundskriv av 5 desember 1935.

Skal høyspenningsledning i det fri bygges så nær bestående svakstrømsledning at det kan oppstå sjenerende elektriske forstyrrelser ved svakstrømsanleggets drift, skal høyspenningsledningens eier sammen med søknaden om tillatelse innsende en beskrivelse med kartskisse og for øvrig de oppgaver som er nødvendige for å bedømme hvorvidt ledningsføringene kan tillates. Slik tillatelse utelukker ikke at § 226 kan komme til anvendelse.

Avgjørelser i henhold til nærværende paragraf kan gjennom Hovedstyret innankes for Arbeidsdepartementet.

Hvor det gjelder kanal, farbart vassdrag, havn eller farvann, som er undergitt havneloven, kommer denne lovs bestemmelser om anke til anvendelse.

Meldingers ekspedisjon. § 15. Meldinger sendes til Elektrisitetstilsynet i det distrikt hvor anlegget ligger. Kommer et anlegg til å ligge i flere distrikter, skal det meldes til Elektrisitetstilsynet i det distrikt hvor den vesentligste del av anlegget blir liggende.

Ferdigmelding av anlegg. § 16. Anlegg som er meldingspliktig til Elektrisitetstilsynet (se §§ 12—15), må når det er fullført meldes på ny for å kunne bli besiktiget før det tas i bruk.

Skjema for melding av sterkstrømsanlegg fås hos Elektrisitetstilsynet. Meldingen skal være undertegnet av anleggets eier og av installatøren.

Melding om driftsstans. § 17. Skal et anleggs drift stanses for lengere tid eller anlegget nedlegges, skal eieren straks melde dette til Elektrisitetstilsynet. Skal driften gjenopptas, må Elektrisitetstilsynet straks underrettes.

C. Dispensasjon og straffansvar m. v.

Dispensasjon. § 21. Dispensasjoner fra forskriftene kan meddeles av Arbeidsdepartementet. Dog kan Hovedstyret tillate avvikelser fra de tekniske forskrifter.

Søknad herom innsendes i 2 eksemplarer gjennom Elektrisitetstilsynet.

Under særegne forhold kan Hovedstyret påby foranstaltninger utenfor forskriftene.

§ 22. Overtredelse av forskriftene eller av pålegg eller forbud utferdiget med hjemmel i forskriftene, straffes med bøter i henhold til den alminnelige borgerlige straffelovs § 339 hvis ikke strengere straff i medhold av annen lovbestemmelse kommer til anvendelse. 29 desbr. Straffansvar.

§ 23. Forskriftene trer i kraft 1 januar 1940. Ikrafttreden.

II. Tekniske forskrifter.

A. Definisjoner.

a. Elektriske anlegg.

§ 101. Med svakstrømsanlegg forstås anlegg hvor elektrisiteten utelukkende brukes til overføring av tale, tegn, skrift, figurer eller signaler, dog unntatt elektriske anlegg for radiotelegrafi og radiotelefoni for hvilke henvises til særlige forskrifter. Antenner som krysser eller kommer nær sterkstrømsanlegg blir dog å anse som svakstrømsanlegg etter nærværende forskrifter. Svakstrømsanlegg.

§ 102. Med sterkstrømsanlegg forstås alle elektriske anlegg som ikke etter § 101 kan anses som svakstrømsanlegg. Sterkstrømsanlegg.

§ 103. Med sterkstrømsanlegg med lav spenning forstås anlegg hvor spenningen mellem to ledere ikke overstiger 500 V ved likestrøm eller 250 V ved vekselstrøm. Sporveis- og baneanlegg anses som sterkstrømsanlegg med lav spenning, når de er innrettet for likestrøm med spenning ikke over 600 V. Vekselstrømsanlegg med en spenning mellem 250 og 380 V kan dog etter særskilt tillatelse fra Hovedstyret betraktes som sterkstrømsanlegg med lav spenning når anleggene utføres etter forskrifter som utferdiges av Hovedstyret for hvert enkelt tilfelle. Lavspenningsanlegg.

§ 104. Med sterkstrømsanlegg med høy spenning forstås anlegg hvor spenningen er høyere enn i § 103 nevnt. Høyspenningsanlegg.

§ 105. Med et anleggs spenning forstås høyeste driftsspenning mellom to ledere. Ved spenningsgrenser regnes det dog av hensyn til forekommende driftsvariasjoner med 10 % toleranse. Ved akkumulatorbatterier er utladespenningen den avgjørende. Spenning.

§ 106. Med berøringsspenning forstås den spenning som ved feil kan oppstå mellom jord og en ledende anleggsdel som ikke tilhører driftsstrømkretsen og som en person kan bli utsatt for ved samtidig berøring med den ledende del og jord. Berøringsspenning.

29 desbr.

Jording.

§ 107. Med jording (jordforbindelse) forstås en anordning som gjennom en god ledende forbindelse med jord hindrer den jordede gjenstand fra å anta utillatelig berøringsspenning mot jord (se §§ 106 og 200) for personer som ikke selv er isolert fra jord.

b. Materialegenskaper.

Isolerende materiale.

§ 108. Med isolerende materiale forstås et materiale som ved den fuktighet, temperatur og de øvrige påkjenninger som kan forekomme under de forhold det er bestemt til, ikke er elektrisk ledende. Metall med belegg av lakk, emalje e. l. gjelder ikke som isolerende materiale.

Fuktighetssikkert materiale.

§ 109. Med fuktighetssikkert materiale forstås et materiale som ikke er hygroskopisk eller porøst og som ved fuktighetsbehandling beholder sin form, isolasjonsmotstand og sikkerhet mot overslag eller gjennomslag ved spenningsprøve.

Varmesikkert materiale.

§ 110. Med varmesikkert materiale forstås et materiale som ved varmebehandling beholder sin form, mekaniske fasthet og isolerende evne.

Ildsikkert materiale.

§ 111. Med ildsikkert materiale forstås et materiale som ikke er antennelig eller som etter antennelse ikke brenner videre av seg selv og som ved varmebehandling ikke avgir brennbare gasser.

Krypestrømsikkert materiale.

§ 112. Med krypestrømsikkert materiale forstås et materiale som etter overledning på grunn av smuss eller fuktighet ikke danner varig ledende forbindelse etterat smusset eller fuktigheten er brent bort.

Korrosjons- og oksydasjonssikkert materiale.

§ 113. Med korrosjons- og oksydasjonssikkert materiale forstås et materiale som ved tilsiktet bruk ikke undergår strukturforandringer, oksyderes, korroderer eller ruster.

Vær- og syresikker impregnering.

§ 114. Med vær- og syresikker impregnering forstås en impregnert omfletning e. l., som anbringes utenpå det isolerende materiale for å hindre at isolasjonen ødelegges ved påvirkning av sol, luft, vann og syredamper og som samtidig har en fast overflate og styrke mot avskrapning.

c. Kapsling.

Alminnelig kapsling.

§ 115. Med alminnelig kapsling av elektrisk materiell eller elektriske apparater forstås beskyttelse mot tilfeldig berøring av spenningførende deler, men hvor ledningsinnføring og tilkopling ikke er tett.

Beskyttende kapsling.

§ 116. Med beskyttende kapsling forstås en kapsling som ikke er helt tett, men som — etter kapslingens formål — hindrer at små fremmedlegemer trenger inn eller er skvettvannsikker eller dryppvannsikker eller vasketett.

§ 117. Med tett kapsling forstås en kapsling som er tett mot inntrengen av støv og fuktighet. Ledningsinnføring og tilkopling er likeledes tett. 29 desbr. Tett kapsling.

§ 118. Med kapsling med tett koplingsrom forstås at koplingsrommet for ledningstilkoplingen er tett uavhengig av den øvrige kapsling. Kapsling med tett koplingsrom.

§ 119. Med eksplosjonssikker kapsling forstås en kapsling som enten er gasstett eller utført således at en antennelse innenfor kapslingen ikke kan forplante seg videre til rommet utenom kapslingen og at kapslingen ikke har utillatelig høy utvendig temperatur. Kapslingen må være så solid at den tåler det største eksplosjonstrykk som kan oppstå innvendig og må enten bare kunne åpnes med spesialverktøy eller spenningen automatisk utkoples ved bryter i særskilt lukket rom eller i inaktiv gass og som virker før kapslingen åpnes. Ledningsinnføring og tilkopling er likeledes eksplosjonssikkert kapslet. Eksplosjonssikker kapsling.

d. Forskjellige slags rom.

§ 120. Tørre rom (se § 492) er rom hvor luften er forholdsvis tørr og ren, temperaturen jevn og normal og forholdene for øvrig av den art at rommet må antas ikke å høre under noen av de i §§ 121—126 omhandlede grupper. Til tørre rom regnes f. eks. beboelsesrom, kontorer, vanlige butikker, alminnelige privatkjøkkener o. l. Dessuten henregnes til denne gruppe rom av forannevnte art (butikker o. l.) hvori på godkjent måte oppbevares fyrverkerisaker i ikke større mengde enn 2,5 kg (se også § 125, gr. I). Tørre rom.

§ 121. Smussige rom (se § 493) er rom som er tørre, men hvor ledninger, motorer og apparater m. v. i særlig grad er utsatt for å tilstøves eller tilsmusses av ikke brennbart støv eller smuss. Til smussige rom regnes f. eks. sementfabrikker, malmknuserier, aluminiumsmelteverk, jern- og metallstøperier, karbidfabrikker, teglverk, smier o. l. og lagerrom for sement, gips o. l. Smussige rom.

§ 122. Fuktige rom (se § 494) er rom hvor luften leilighetsvis kan være så fuktig at vanndamp slår seg ned på vegg og tak uten dog å danne dråper. Til fuktige rom regnes f. eks. godt ventilerte kjellere, portrom, større kjøkkener (for hoteller, restauranter, sykehus m. v.), strykerier, toalettrom, vannklosettrom, private baderom o. l. Fuktige rom.

§ 123. Våte rom (se § 495) er rom hvor luften kan være så fuktig at vanndamp slår seg ned i dråper på vegg og tak. Til våte rom regnes f. eks. gruver, tøyvaskerier, vaskerier ved gruver, meierier, ysterier, fiskematkjøkkener, fryserier, ishus, bryggerhus, våte kjellerrom, offentlige bad o. l. Dessuten fore- Våte rom.

29 desbr. kommer våte rom i bryggerier, cellulosefabrikker, papir- og pappfabrikker, hermetikkfabrikker o. l.

Rom med syreholdige væsker og etsende damper.

§ 124. Rom med syreholdige væsker og etsende damper (se § 496) er rom hvor vegger og tak er gjennomtrukket av eller belagt med salt- eller syreholdige væsker eller hvor det forekommer etsende damper eller gasser. Til sånne rom regnes f. eks. fjøs, staller, grisehus, hønsehus, gjødselkjellere, garverier, salterier, slakterier, pølsemakerier, sildoljefabrikker, guanofabrikker, trandamperier, fisketørkerier, fiskelagre, sjøhus, såpekokerier, akkumulatorrom, forniklings- og forsølvningsrom o. l. Dessuten forekommer rom med syreholdige væsker og etsende damper i cellulosefabrikker, støperier, smelteverk, kjemiske fabrikker, kjemiske laboratorier o. l.

Brannfarlige rom.

§ 125. Brannfarlige rom (se § 497), er rom hvor lett antennelige stoffer fremstilles, bearbeides eller lagres.

Disse rom inndeles i:

Gruppe I: Rom hvor brennbart støv, fibrer eller lignende forekommer i mindre mengde og hvor ledninger, motorer, apparater m. v. ikke er utsatt for å bli særlig tilstøvet. Til denne gruppe regnes — etter forholdene helt eller delvis — f. eks. trelastopplag i hus, papirlagre, tekstilvarelagre, vedhuggerier, mindre snekkerverksteder (uten pusse- og høvlemaskiner), moderne utførte møller, sagbruk, skotøyfabrikker, appreteringsverk, ullvarefabrikker o. l. og magasiner for korn, frø og mel m. v. Dessuten regnes til denne gruppe tørre rom hvor det på godkjent måte oppbevares eller lagres fyrverkerisaker i ikke større mengde enn 15 kg.

Gruppe II: Rom hvor brennbart støv, fibrer eller lignende forekommer i større mengde og hvor ledninger, motorer, apparater m. v. er utsatt for å bli særlig tilstøvet. Til denne gruppe regnes — etter forholdene helt eller delvis — f. eks. trevarefabrikker, sagbruk, høvlerier, dreier- og bøkkerverksteder, tønnefabrikker, tremelfabrikker, fyrstikkfabrikker, frørenserier, møller, sjoddifabrikker, spinnerier og veverier for bomull, lin og hamp, seilduksfabrikker, repslagerier, bomullsmagasiner, låver og treskerom, fórrom o. l. Videre regnes til denne gruppe garasjer og flyhangarer og likeså rom hvor brennbare væsker med flammepunkt mellom 22 og 50° C bearbeides eller brukes ved vanlig værelsestemperatur, eller oppbevares i større mengde enn 25 liter.

Eksplosjonsfarlige rom.

§ 126. Eksplosjonsfarlige rom (se § 498) er rom hvor eksplosjonsfarlige stoffer (sprengstoff, krutt o. l. og væsker med flammepunkt under 22° C) fremstilles, bearbeides, brukes eller lagres i slik utstrekning at større eksplosjonsskade vil kunne oppstå, og videre fabrikkrom o. l. med eksplosive

gassblandinger og rom med stoffer som under visse omstendigheter kan utvikle brennbare gasser (f. eks. karbid, natrium o. a.). Rom, der det ikke fremstilles, bearbeides, brukes eller lagres større mengder eksplosivstoffer, fyrverkerisaker, celluloid og brennbar film enn det i medhold av gjeldende lovgivning (f. eks. ildsfarlighetsloven, brannloven, bygningsloven) er tillatt å ha uten særskilt tillatelse, regnes ikke som eksplosjonsfarlige rom, heller ikke rom hvor det er tillatt å bruke åpen ild. 29 desbr.

Hvis særskilt tillatelse er nødvendig avgjøres det i hvert enkelt tilfelle av vedkommende myndighet om rommet skal regnes som eksplosjonsfarlig eller ikke.

B. Generelle forskrifter.

a. Fagmessig utførelse av anlegg.

§ 151. Ethvert anlegg må være fagmessig utført og slik anordnet at det ikke unødig virker skjemmende på omgivelsene. Fagmessig utførelse m. v.

b. Jording og jordingsledninger.

§ 200. Jording skal være utført slik at berøringsspenningen (se § 106) under alminnelige forhold ikke overskrider 65 V ved lavspenningsanlegg og 125 V ved høyspenningsanlegg ved enpolet jordslutning. Jording.

§ 201. Ved sterkstrømsanlegg for høy spenning skal alle metalldeler jordes når de er anbrakt i nærheten av spenningførende deler eller kan komme i berøring med sånne. Således skal konstruksjonsdeler av metall ved maskiner, transformatorer, måleinstrumenter og andre apparater jordes såfremt de ikke er montert på isolerende underlag og beskyttet mot berøring. Jording ved høyspenningsanlegg.

Likeledes skal jordes lavspenningsviklinger på måletransformatorer, betjeningshåndtak på brytere og regulerapparater, kabelarmaturdeler, metallrør ved rørinstallasjon, apparatstativer m.v.

Ved ledninger i det fri skal jordes stålmaster, armeringsstål i betongmaster, beslag ved masttransformator-arrangement o. l. og likeledes isolatorfester av jern eller armert betong på bygninger. Barduner, betjeningsanordning o. l. skal enten jordes eller isoleres. Ved tremastlinjer, hvor jording av mastene ikke er brukt, må barduner o. l. alltid isoleres. Isolatorene må anbringes utenfor rekkevidde og må kunne tåle den fulle driftsspenning.

§ 202. Ved sterkstrømsanlegg for lav spenning skal det i fuktige, våte og syreholdige rom og i det fri foretas jording av metalldeler i tilsvarende utstrekning som ved høyspenningsanlegg. Omflettede kablers metallkappe kreves dog ikke jordet. Jording ved lavspenningsanlegg.

29 desbr. I tørre rom med ikke isolerende gulvdekke må det foretas jording av metalldeler som er tilgjengelige for berøring. Hvor gulvdekket er isolerende kreves ikke jording medmindre samtidig berøring med jordede deler er sannsynlig, f. eks. ved komfyrer, kokeplater o. l. når de har sin faste plass i nærheten av vannspring og vask og likeledes ved apparater i tannlægekontorer, operasjonssaler, frisersalonger o. l.

Ved anlegg med spenning over 65 men ikke over 150 V er jording ikke nødvendig unntatt i våte og syreholdige rom og i det fri.

Ved anlegg med spenning ikke over 65 V er jording ikke nødvendig unntatt i bad.

Ved ledninger i det fri er jording av master og isolatorkroker på master eller bygninger dog ikke påkrevd og heller ikke jording av metallstativer medmindre det på disse også er anbrakt maskiner eller apparater som kan betjenes under drift.

Jordingsledningers tverrsnitt m. v.

§ 203. Jordingsledningers tverrsnitt skal avpasses etter de jordslutningsstrømmer som en må regne med (se § 200).

Ved anlegg for sterkstrøm i bygninger skal tverrsnittet ved beskyttelsesjordingsledninger ikke være mindre enn $^1/_3$ av tverrsnittet av tilførselsledningene, dog i alminnelighet ikke over et tverrsnitt med ledningsevne svarende til 50 mm² kobber for hovedjordingsledninger og 16 mm² for grenledninger. Som hovedjordingsledninger regnes ledninger fram til hovedfordelingstavler og derfra videre til eventuelle fordelingstavler. Jordingsledningers tverrsnitt må dog ikke i noe tilfelle være under 4 mm² medmindre de legges i rør eller er anbrakt under felles kappe med de strømførende ledninger. Isolerte jordingsledninger lagt i samme rør som tilførselsledningene skal ikke ha mindre tverrsnitt enn $^1/_3$ av tilførselsledningene, dog ikke under 1,5 mm².

Hvor det er nødvendig av hensyn til den mekaniske sikkerhet skal det ikke brukes mindre tverrsnitt enn 16 mm² ved hovedjordingsledninger og 4 mm² ved grenledninger.

Ved blykabler og rørtråd kan jordingsledningen legges uisolert direkte under metallkappen. Jordingsledningens tverrsnitt kan i tilfelle reduseres i forhold til de strømførende ledningers tverrsnitt som angitt i nedenstående tabell:

Blykabel, rørtråd Tverrsnitt	Jordingsledning (jordtråd) Tverrsnitt
1,5 og 2,5 mm²	1 mm²
4 » 6 »	1,5 »
10 »	2,5 »
16 »	4 »
25 » 35 »	6 »
50 »	10 »

Den uisolerte jordingsledning kan være én- eller flertrådet, dog må ingen enkelt tråd ha tverrsnitt mindre enn 1 mm². 29 desbr.

Ved bevegelige ledninger skal jordingsledningen ha samme tverrsnitt og være isolert på samme måte som de strømførende ledninger.

Jordingsledninger ved apparater for overspenningsbeskyttelse ved høyspenningsanlegg (lynavledere) skal minst ha et tverrsnitt med ledningsevne svarende til 25 mm² kobber.

Ved svakstrømsanlegg er et tverrsnitt svarende til tverrsnittet og ledningsevnen av de anvendte driftsledninger tilstrekkelig.

Til jording av stålmaster, armeringsstål i betongmaster, beslag ved masttransformator-arrangement o. l. og av isolatorfester av jern eller armert betong på bygninger må brukes ledning med et tverrsnitt av minst 16 mm² kobber.

De deler av jordingsledninger som legges i jorden, må ha et minstetverrsnitt av 25 mm² kobber.

Stål (jern) må ikke brukes til jordingsledninger, hverken i bygninger eller i det fri, unntatt til gjennomgående jordingsledning ved ledninger i det fri.

Ved master hvor tilstrekkelig jordforbindelse ikke med sikkerhet kan oppnås, skal det anbringes en gjennomgående jordingsledning mellom mastene. Denne skal opplegges i en høyde av minst 4 m over marken og ha et tverrsnitt av minst 16 mm² kobber. Brukes galvanisert stål, må tverrsnittet dog minst være 20 mm². Den gjennomgående jordingsledning må jordes i avstander ikke over 500 m hvor det brukes galvanisert stål av 20 mm² tverrsnitt. Brukes større tverrsnitt eller materiale med høyere ledningsevne, kan avstanden mellom jordingene økes tilsvarende (se § 200). For øvrig avpasses jordingsledningens tverrsnitt etter spennlengden (se § 707).

§ 204. Jordingsledninger må i alminnelighet anordnes således at de enkelte jordede gjenstander ikke seriekoples, men parallellforbindes, eventuelt til en felles hovedledning. Jordingsledningers anordning.

Jordingsledninger for sterkstrømsanlegg med høy spenning og for svakstrømsanlegg må ikke forbindes innbyrdes og heller ikke tilkoples felles jordelektroder.

§ 205. Jordingsledninger skal være så korte som mulig. De må opplegges oversiktlig og således at de lett kan undersøkes. Enn videre må de beskyttes mot mekanisk beskadigelse og mot å tæres. Jordingsledningers opplegging.

Skjøter skal loddes, klinkes eller sveises såfremt ikke betryggende skru- eller klemmeforbindelser anvendes.

Forbindelsen til jordelektrode må utføres særlig omhyggelig.

29 desbr.

Jordingsledningers tilknytning til andre gjenstander.

§ 206. Hvor det innen rekkevidde av jordede deler eller disses jordingsledninger er andre gjenstander som i seg selv har en god jordforbindelse som f. eks. rørledninger, bør disse forbindes med jordingsledningene. Gassrør må dog ikke brukes som jordforbindelse. Vannledninger bør ved høyspenningsanlegg ikke nyttes som eneste, direkte jordforbindelse, men bare i parallellforbindelse med en eller flere jordelektroder. (For jording av lysrøranlegg m. v. se §§ 1113, 1134, 1144 og 1154.)

Jordelektroder.

§ 207. Jordplater skal ved høyspenningsanlegg ha en samlet virksom overflate av minst 1 m², ved lavspenningsanlegg minst 0,5 m² og ved svakstrømsanlegg minst 0,25 m². De skal utføres av kobber. Platetykkelsen skal være minst 1 mm. Rør, bånd o. l. kan også brukes som jordelektrode når de dimensjoneres tilstrekkelig.

Jordelektroden må ved klemme anbrakt i passende høyde over marken kunne frakoples jordingsledningen av hensyn til målinger.

Kontroll av jordinger.

§ 208. Ved sterkstrømsanlegg med høy spenning skal jordinger etter utførelsen og senere med ikke over 5 års mellomrom kontrolleres av anleggets vedkommende. Ved denne kontroll skal overgangsmotstanden måles og alle ledninger og forbindelser til jordelektroden etterses. Feil må straks rettes. Protokoll skal føres over kontrollen og over utførte reparasjoner og forandringer.

c. Krysning og nærføring i jorden og i det fri.

Krysning og nærføring i jorden.

§ 210. Ved nærføring i jorden av svakstrømskabler og sterkstrømskabler bør den innbyrdes avstand — såfremt forholdene tillater det — ikke være under 0,5 m. Det samme gjelder ved nærføring av lavspenningskabler og høyspenningskabler.

Hvor det er nødvendig kan dog avstanden forminskes såfremt det mellom kablene anbringes et solid beskyttende mellomlag av mursten, sementheller e. l.

Ved krysninger i jorden kan avstanden reduseres såfremt krysningsstedet beskyttes på lignende måte som ovenfor nevnt.

For svakstrømskabler innbyrdes og for lavspenningskabler innbyrdes gjelder ingen avstandsbestemmelser.

For høyspenningskabler innbyrdes gjelder de samme avstandsbestemmelser som ved nærføring av andre kabler.

Krysning mellom sterkstrømsledning i det fri og kabel lagt i jorden.

§ 211. Ved krysning mellom sterkstrømsledning i det fri og kabel lagt i jorden skal den siste på krysningsstedet ligge i en dybde av minst 0,5 m for lavspennings- og svakstrømskabler og minst 0,7 m for høyspenningskabler.

§ 212. Ved krysning i det fri mellom lavspenningsledninger og svakstrømsledninger eller mellom lavspenningsledninger innbyrdes — unntatt ledninger tilhørende samme anlegg og med samme spenning — skal en av følgende sikkerhetsforanstaltninger anvendes: 29 desbr.

Krysning i det fri mellom lavspennings- og svakstrømsledninger eller mellom lavspenningsledninger innbyrdes.

1. Det ene sett ledninger skal i hele krysningsspennet ha vær- og syresikker impregnering av godkjent kvalitet (se § 114). Avstanden mellom ledningssettene skal være minst 1 m.
2. Opphengning av det øverste ledningssett på den måte at ledningene i hver ende av krysningsspennet festes til store isolatorer og slik at ledningene ikke kan gli. Som isolatorfester må brukes klaver eller gjennomgående bolter. Ledningene skal være flertrådet og med en bruddbelastning av minst 640 kg. Avstanden mellom ledningssettene skal være minst 2 m. Anvendes trestolper, må disse være av furu impregnert på godkjent måte.
3. Anbringelse av to eller flere solide fendertråder av metall mellom de to ledningssett.
4. Anvendelse av luftkabel for det ene ledningssett. Metallkappe og bærekabel må jordes.

Hvor lavspenningsledning krysser svakstrømsledning, må avstanden mellom nærmeste krysningsstolpe og svakstrømsledningens midtlinje så vidt mulig ikke være under 3 m.

Ved de under 1, 2 og 3 nevnte sikkerhetsforanstaltninger må spennlengden ikke overskride 50 m.

§ 213. Ved krysning av høyspenningsledninger innbyrdes skal som regel de ledninger som fører den høyeste spenning anbringes øverst, og det må for disse anvendes en av følgende sikkerhetsforanstaltninger:

Krysning av høyspenningsledninger innbyrdes.

1. Forsterket opphengning av det øverste ledningssett etter § 220.

Det øverste ledningssett skal i krysningsspennet bestå av flertrådet ledning med en samlet bruddbelastning av minst 1 400 kg for hver ledning. Krysningsspennets lengde må ikke overskride følgende grenser:

For	ledning	av	bruddbelastning	1 400	kg	70	m
»	»	»	»	2 000	»	100	»
»	»	»	»	2 800	»	140	»
»	»	»	»	3 800	»	180	»
»	»	»	»	4 800	»	230	»

Mellomliggende verdier bestemmes ved interpolasjon.

Oppstrekningen av ledningene i krysningsspennet må foretas slik at strekket i disse under oppstrekningen ikke overskrider strekket i ledningene i nabospennene.

29 desbr. Den vertikale avstand mellom de to ledningssett må selv i ugunstigste tilfelle ikke være mindre enn 2 m (se §§ 703 og 707).

For det øverste ledningssett skal det på begge sider anvendes krysningsmaster beregnet som forankringsmaster (se § 708). Ved krysningsspenn inntil 35 m kan dog hver av krysningsmastene beregnes for et strekk i linjeretningen av $^2/_3$ av det som er foreskrevet for forankringsmaster i § 708.

Hvor ledningene i nabospennene har mindre bruddbelastning enn den minste som er fastsatt for hver ledning i krysningsspennet, nemlig 1 400 kg, kan krysningsmastene beregnes som om det mindre ledningstverrsnitt var anvendt også i krysningsspennet. Krysningsspennets lengde må i dette tilfelle ikke overskride følgende grenser, avhengige av bruddbelastningen av hver ledning i sidespennene:

400	kg	25	m
640	»	35	»
1000	»	50	»

Anvendes trestolper som krysningsmaster, må disse være av furu impregnert på godkjent måte og utført som dobbeltmaster eller bukker.

I stedet for krysningsmast kan som støttepunkt for ledningene brukes ildsikkert transformatorhus e. l.

Hvor forholdene gjør det ønskelig å ha større avstand mellom krysningens forankringsmaster enn fastsatt i foranstående tabeller, kan dette tillates hvis det innskytes en eller to bæremaster mellom krysningsmastene. Er de master som innskytes, av tre, må de være utført som dobbeltmaster og impregnert på godkjent måte. De spenn som herved fremkommer, må hver for seg ikke være lengre enn foran fastsatt. Det må i dette tilfelle anvendes forsterket opphengning også på mellommastene.

Hvor forholdene gjør det nødvendig å nytte lengre krysningsspenn enn 230 m, må søknad herom med tegninger og beregninger i 3 eksemplarer sendes gjennom Elektrisitetstilsynet til Hovedstyret.

2. Jordet beskyttelsesnett eller jordede fenderråder etter § 220 med forbindelse til gjennomgående jordingsledning hvor sånn er anvendt.

Krysning av høyspenningsledninger med lav spennings- eller svakstrømsledninger.

§ 214. Ved krysning mellom høyspennings- og lavspennings- eller mellom høyspennings- og svakstrømsledninger skal høyspenningsledningene alltid anbringes øverst og utføres med de samme sikkerhetsforanstaltninger som bestemt i § 213. Parallelt med høyspenningsledningen skal dessuten anbringes solide varetråder av minst 16 mm² tverrsnitt mellom høy-

spenningsledningene og lavspennings- eller svakstrømsledningene; dette gjelder dog ikke såfremt beskyttelsesnett anvendes og heller ikke hvor avstanden mellom de to slags ledninger er så rikelig at det må anses utelukket at noen av de underste ledninger kan komme i berøring med høyspenningsledningene. 29 desbr.

Ved krysning mellom høyspennings- og lavspenningsledninger tilhørende samme anlegg kan felles mast anvendes. Høyspenningsledningene skal anbringes øverst og under disse anbringes solide jordede fangbøyler for å hindre innbyrdes berøring ved isolator- eller trådbrudd. Krysningsmasten kreves ikke utført som forankringsmast.

Hvor høyspenningsledning krysser svakstrømsledning må avstanden mellom nærmeste krysningsmast og svakstrømsledningens midtlinje så vidt mulig ikke være under 3 m.

Krysningen skal foregå mest mulig rettvinklet. Ved krysning av svakstrømsledninger bør mindre krysningsvinkler enn 45° unngås.

Krysning av svakstrøms- og lavspenningsledninger over offentlige veier.

§ 215. Ved krysning av svakstrøms- og lavspenningsledninger over offentlige veier skal ledningenes høyde over veibanen ikke være under 5 m. Særlige krysningsforanstaltninger kreves ikke.

Krysning av høyspenningsledninger over offentlige veier.

§ 217. Ved krysning av høyspenningsledninger over offentlige veier skal det anvendes en av følgende sikkerhetsforanstaltninger (se også § 223):

1. Forsterket opphengning etter § 220.

Ledningene i krysningsspennet skal være flertrådet med en bruddbelastning av minst 640 kg for hver ledning.

Krysningsspennets lengde må ikke overskride følgende grenser:

For ledning	av	bruddbelastning		640	kg	50	m
»	»	»	»	1 000	»	80	»
»	»	»	»	1 400	»	110	»
»	»	»	»	2 000	»	160	»
»	»	»	»	2 800	»	220	»

Hvor forholdene gjør det nødvendig å anvende lengre krysningsspenn enn 220 m, må søknad herom med tegninger og beregninger i 3 eksemplarer sendes gjennom Elektrisitetstilsynet til Hovedstyret.

Ledningenes høyde over veibanen skal i ugunstigste tilfelle være minst 7 m (se §§ 703 og 707).

Om master for krysningsspenn se § 708. Krysningsmastene kreves ikke utført som forankringsmaster.

Anvendes trestolper, må disse være av furu impregnert på godkjent måte.

29 desbr.

2. Jordet beskyttelsesnett eller jordede fendertråder etter § 220 med forbindelse til gjennomgående jordingsledning, hvor sånn er anvendt.

Nettets eller trådenes laveste del skal være minst 6 m over veibanen.

Krysning av sterkstrømsledning med jernbanelinje.

§ 218. Ved krysning av høyspenningsledning over jernbanelinje skal høyspenningsledningene utføres med de samme sikkerhetsforanstaltninger som bestemt i § 213. For øvrig gjelder at den fri høyde over skinnetopp skal i alminnelighet være minst 10,5 m (se §§ 703 og 707).

Hvor lavspenningsledning krysser jernbanelinje må ledningen legges i jorden (se §§ 210 og 211). Anvendes trestolper som krysningsmaster, må disse være av furu impregnert på godkjent måte.

Krysning og nærføring av høyspenningsledninger med taubaner og løypestrenger.

§ 219. Høyspenningsledninger må ikke føres taubane eller løypestreng nærmere enn 20 m medmindre det treffes sånne foranstaltninger at taubanen eller løypestrengen sikres mot overledning av elektrisk strøm (se § 9 i lov av 14 juni 1912 om anlegg av taubaner og løypestrenger).

Hvor høyspenningsledning krysser over taubane eller løypestreng må disse ikke på noe punkt komme nærmere høyspenningsledningen enn 3 m. Ved taubanekryss må det treffes sikkerhetsforanstaltninger etter forskriftenes § 214 i den utstrekning disse kan finne anvendelse. Ved løypestrengkryss må på tilsvarende måte anvendes sikkerhetsforanstaltninger etter § 217. Hvor det kan være fare for at taubanekabel eller løypestreng ved brudd eller pendling kan komme i farlig nærhet av høyspenningsledningen, må der mellom systemene anbringes ett eller flere solide ståltau.

Hvor høyspenningsledning krysser under taubane eller løypestreng må etter Elektrisitetstilsynets bestemmelse enten høyspenningsledningen legges i jorden eller anvendes passende overbygning.

Taubanekabler eller løypestrenger må jordes. Jordingsledningen må ha et tverrsnitt av minst 25 mm².

Forskjellige krysningsbestemmelser.

§ 220. For utførelsen av forsterket opphengning, jordet beskyttelsesnett eller jordede fendertråder gjelder følgende bestemmelser:

Forsterket opphengning utføres ved ståisolatorer på den måte at ledningene festes til 2 isolatorer som anbringes i sånn innbyrdes avstand at en eventuell lysbue ved den ene isolator ikke kan skade den annen. Forbindelsen til ekstraisolatoren skal normalt ikke være utsatt for strekk.

Ved hengeisolatorer utføres forsterkningen ved å forsyne isolatorkjeden med minst ett ekstra ledd og ved å beskytte ledningen med passende lysbuehorn e. l.

Isolatorfestet skal ved krysninger ha en bruddbelastning minst like så stor som bruddbelastningen av ledningen i krysningsspennet. Ved krysningens forankringsmaster kan foruten avspenningskjeder også anvendes pendlende kjeder. De siste skal i tilfelle monteres i ca. 10° vinkel utad fra krysningsspennet. 29 desbr.

Ledningene må festes til isolatorene på sånn måte at glidning eller brudd ikke kan forekomme selv ved ensidig strekk av 90 % av ledningens bruddbelastning.

Lodninger eller skjøter må ikke forekomme i krysningsspenn.

Beskyttelsesnett skal være således anordnet at en nedfallende ledning med sikkerhet oppfanges av nettet. Avstanden mellom ledningene og nettet skal så vel ved + 40° C som ved ekstralast på ledningene være minst 2 m (se §§ 703 og 707). Beskyttelsesnettet skal i mekanisk og elektrisk henseende være tilstrekkelig dimensjonert og skal jordes (se §§ 200—208). Trådene i nettet skal være beskyttet mot rust f. eks. ved galvanisering. Nettet skal opplegges på egne stolper dimensjonert som ledningsmaster. Anvendes trestolper, må disse være av furu, impregnert på godkjent måte.

Avstanden mellom beskyttelsesnett og ledningsmast må være større enn ledningsmastens lengde såfremt ledningsmasten ikke er utført som forankringsmast. Dette gjelder dog ikke for veikrysning.

Fendertråder må være utført av galvanisert ståltau med minst 5 tonn bruddbelastning. For øvrig gjelder for fendertråder samme bestemmelser som for beskyttelsesnett.

Nærføring av høyspenningsledninger med andre elektriske ledninger.

§ 221. Hvor høyspenningsledninger kommer andre elektriske ledninger så nær at det ved isolator- eller ledningsbrudd kan være fare for at de to ledningssett kan komme i farlig nærhet av hinannen, skal det treffes samme sikkerhetsforanstaltninger som ved krysninger (se §§ 213 og 214).

Kan veltning av det ene ledningssetts master medføre at de to ledningssett kommer hinannen nærmere enn 1 m, må uimpregnerte stolper ikke anvendes.

Høyspenningsledninger må av hensyn til mulige sjenerende elektriske forstyrrelser på bestående svakstrømsledningers drift anbringes i en etter de stedlige forhold rimelig avstand fra disse.

Nærføring av lavspenningsledninger med svakstrømsledninger.

§ 222. Hvor lavspenningsledninger kommer svakstrømsledninger så nær, at det ved isolator- eller ledningsbrudd kan være fare for at de to ledningssett kan komme i berøring med hinannen, skal det treffes samme sikkerhetsforanstaltninger som ved krysninger (se § 212).

Kan veltning av det ene ledningssetts master medføre at de to ledningssett kommer i berøring med hinannen, må uim-

29 desbr. pregnerte stolper ikke anvendes med mindre de er forsvarlig avstivet eller bardunert mot å velte.

Krysning og nærføring av høyspenningsledninger med veier, jernbanelinjer, bygninger m. v.

§ 223. Hvor høyspenningsledninger kommer så nær offentlige veier, jernbanelinjer eller sterkt beferdede plasser e. l. at det ved isolator- eller ledningsbrudd kan være fare for at ledningene kan komme i farlig nærhet av veien m. v., skal det treffes samme sikkerhetsforanstaltninger som ved krysninger (se §§ 217 og 218).

Ved nærføring av viktigere bygninger (våningshus, fabrikker, sykehus, skoler, låver, fjøs o. l.) må det treffes samme sikkerhetsforanstaltninger som ved krysning av offentlige veier (se § 217). Mellom nærmeste ledning og bygning må det være en horisontal avstand av minst 6 m. Ved avstander over 10 m kreves i alminnelighet ingen sikkerhetsforanstaltninger.

Krysning over lekeplasser, idrettsplasser og tilskuerplasser til disse, og over skytebaner o. l., er ikke tillatt.

Kan veltning av ledningsmastene medføre at ledningene kommer i farlig nærhet av veier, jernbanelinjer m. v. som nevnt, må uimpregnerte trestolper ikke anvendes.

Svakstrøms- og sterkstrømsledninger på samme master.

§ 225. Å føre svakstrømsledninger langs sterkstrømsledninger på felles masterekke med disse er bare tillatt når de utelukkende anvendes for sterkstrømsanleggets drift. Svakstrømsledningene skal i så fall opplegges underst.

I særlige tilfelle kan etter skriftlig tillatelse fra Hovedstyret svakstrømsledninger på kortere strekninger føres på felles masterekke med lavspenningsledninger.

Når disse svakstrømsledninger krysser eller føres nær andre ledninger og likeså ved innføringer i bygninger og ved montasje for øvrig, må sånne ledninger og tilhørende apparater behandles som om de førte samme spenning som sterkstrømsanleggets ledninger. Ved høyere spenninger enn 3 000 V behøver dog svakstrømsledningene i det fri ikke opplegges på isolatorer for den fulle spenning.

Hvor svakstrømsledninger eller svakstrømskabler og lavspenningsledninger føres på felles masterekke er isolering som nevnt i § 212 av det ene ledningssett, henholdsvis jording av metallkappe og bærekabel, tilstrekkelig.

Elektriske forstyrrelser.

§ 226. Elektriske anlegg skal anordnes, drives og vedlikeholdes slik at sjenerende elektriske forstyrrelser på andre elektriske anleggs drift mest mulig unngås.

Viser det seg at et elektrisk anlegg øver sjenerende elektriske forstyrrelser på et allerede bestående elektrisk anlegg, plikter eieren av det sist utførte anlegg å treffe slike foranstaltninger at disse ulemper fjernes. Skyldes forstyrrelsene i større eller mindre grad mangler eller ufullkommenheter ved det

bestående anlegg, må dog disse mangler eller ufullkommenheter først være rettet av dette anleggs eier. 29 desbr.

Ved enkelttrådede telefonanlegg som har konsesjon fra før 1 januar 1920 blir dog selve det enkelttrådede system ikke å regne som en ufullkommenhet ved anlegget.

Nye enkelttrådede anlegg og utvidelser av eldre sånne etter denne tid må selv bære de eventuelle ulemper som følger av dette system.

Om et elektrisk anlegg virker forstyrrende på et annet elektrisk anlegg, eller om forstyrrelsene skyldes mangler ved dette selv, blir i tilfelle av tvist å avgjøre av en eller flere sakkyndige som Arbeidsdepartementet oppnevner.

Dog tilkommer det Telegrafverket å avgjøre hvorvidt de i et svakstrømsanlegg oppståtte forstyrrelser skyldes mangler ved dette selv.

Utgiftene ved avgjørelsene fastsettes av departementet, som også avgjør hvem som skal betale utgiftene.

Arbeider som kan medføre fare for andre anlegg.

§ 227. Skal det ved elektriske anlegg utføres arbeider som kan medføre forstyrrelser i andre elektriske anlegg eller gjensidig fare for anleggene, skal de andre anlegg i betimelig tid varsles om arbeidets begynnelse.

Såfremt det ene anlegg fører høyspenning, skal de sikkerhetsforanstaltninger som tenkes anvendt, for hvert tilfelle være godkjent av Elektrisitetstilsynet.

Omkostninger ved krysningsforanstaltninger.

§ 228. Hvis ikke annet på forhånd måtte være bestemt, påhviler det eieren av det anlegg (f. eks. ledningsanlegg, jernbane, vei, telegraf, taubane m. v.) som bringes i farlig nærhet av et bestående elektrisk anlegg, å bekoste de nødvendige sikkerhetsforanstaltninger for begges vedkommende.

Vedlikehold og fornyelse av sikkerhetsforanstaltninger i et anlegg må anleggets eier selv sørge for hvis det ikke er truffet annen overenskomst mellom partene.

d. Krysning og nærføring i bygninger.

Krysning i bygninger.

§ 230. Hvor isolerte ledninger krysser ledningsrør, blykabel, rørtråd eller andre ledende gjenstander og likeså hvor isolerte ledninger eller kabler av forskjellig spenning krysser hinannen, skal krysningsstedet beskyttes ved et mellomlag av et solid isolerende materiale festet på betryggende måte så forskyvning ikke kan finne sted. Mellomlaget skal rekke minst 5 cm utenfor hver side av den kryssede ledning. Beskyttende mellomlag forlanges dog ikke hvor ledningsrør, blykappe o. l. er betryggende jordet eller hvor omflettet blykabel anvendes.

Nærføring i bygninger.

§ 231. Svakstrømsledninger og sterkstrømsledninger med lav spenning må ikke komme hinannen nærmere enn 2,5 cm. Kan denne avstand ikke overholdes, må det ene ledningssett forsynes med en ekstra beskyttelse av isolerende rør eller svak-

29 desbr. strømsledningene opplegges etter bestemmelsene for sterkstrømsledninger.

Hvor rørinstallasjon, blykabel e. l. er anvendt, forlanges ingen særlige foranstaltninger hvis rør, metallkappe o. l. ved det ene system er betryggende jordet eller omflettet blykabel anvendes.

Krysning og nærføring med høyspenningsledning i bygninger.

§ 232. Hvor lavspenningsledninger eller svakstrømsledninger krysser eller føres nær høyspenningsledninger må de festes på særlig betryggende måte. Om minsteavstand se §§ 682 og 683.

e. Foranstaltninger mot radioforstyrrelser.

Radioforstyrrelser.

§ 240. Elektriske anlegg skal anordnes, drives og vedlikeholdes slik at sjenerende elektriske forstyrrelser på radioanlegg så vidt mulig unngås.

Elektrisitetstilsynet avgjør om sjenerende forstyrrelser fra et elektrisk anlegg er til stede, gir eieren pålegg om å fjerne disse forstyrrelser og avgjør hvorvidt de er fjernet. Det hører under Kringkastingen å gi Elektrisitetstilsynet melding om sånne forstyrrelser, lokalisere feilene og anvise botemidler.

Hvis det fra et elektrisk anlegg som er tatt i bruk etter 2 april 1935 oppstår sjenerende forstyrrelser på radioanlegg, plikter eieren av det elektriske anlegg på egen bekostning å treffe slike foranstaltninger som Elektrisitetstilsynet pålegger ham.

Hvis det elektriske anlegg er tatt i bruk før 2 april 1935, plikter eieren likeledes å treffe slike foranstaltninger som pålegges ham av Elektrisitetstilsynet, såfremt midler stilles til disposisjon av den eller de interesserte. En forutsetning for at et slikt pålegg skal kunne gis er dog at foranstaltningene etter Elektrisitetstilsynets mening ikke nevneverdig forringer anleggets nytteverdi for eieren. Utgifter til vedlikehold og periodiske fornyelser ved disse foranstaltninger bæres av anleggets eier.

Før det kan utferdiges pålegg som i 3. og 4. ledd nevnt, skal dog radioanleggets eier — uavhengig av på hvilket tidspunkt radioanlegget er tatt i bruk — selv ha truffet de foranstaltninger ved sitt eget anlegg som etter Elektrisitetstilsynets mening med rimelige omkostninger kan avhjelpe forstyrrelsene.

Elektriske anlegg som etter Elektrisitetstilsynets mening vesentlig forstyrrer radiolyttingen kan, såfremt forstyrrelsene ikke kan unngås ved de foranstaltninger som kan påbys i henhold til forskriftene, av Elektrisitetstilsynet nektes nyttet til visse tider av døgnet (hovedkringkastingstiden). Elektrisitetstilsynet skal herunder ta hensyn til om vedkommende eier derved påføres særlige ulemper eller urimelige tap.

Elektrisitetstilsynets avgjørelse av om et elektrisk anlegg virker forstyrrende på et radioanlegg, eller om forstyrrelsene skyldes mangler ved dette selv, og om et elektrisk anleggs nytteverdi forringes ved påbudte foranstaltninger kan innankes for en eller flere sakkyndige som oppnevnes av Arbeidsdepartementet. Utgiftene ved avgjørelsene fastsettes av departementet som likeledes bestemmer hvem som skal betale utgiftene. 29 desbr.

C. Forskrifter for svakstrømsanlegg.

a. Alminnelige bestemmelser.

§ 301. Under disse forskrifter hører foruten svakstrømsanlegg også sterkstrømsanlegg med driftsspenning ikke over 28 V og antenner for kringkastingmottageranlegg hvor disse krysser eller kommer nær sterkstrømsanlegg (se § 101). Gyldighetsområde.

§ 302. Svakstrømsanlegg, som gjennom direkte ledning er forbundet med sterkstrømsanlegg, hører under forskriftene for sterkstrømsanlegg. Svakstrømsanlegg med ledende forbindelse med sterkstrømsanlegg.

Svakstrømsanlegg som gjennom transformator med atskilte viklinger er forbundet med sterkstrømsanlegg, hører under forskriftene for svakstrømsanlegg.

b. Apparater og apparatanlegg.

§ 310. Apparater og installasjonsmateriell må være utført og anbrakt således at de ikke under bruk uforvarende kan forveksles med sterkstrøms apparater og materiell. Apparater og installasjonsmateriell.

Apparaters strømførende deler skal være tilstrekkelig dimensjonert og isolert. I fuktige og våte rom og i rom med syreholdige væsker og etsende damper må bare nyttes apparater som er utført således at de er beskyttet mot de opptredende påkjenninger. I brannfarlige rom må materiellet være avpasset etter forholdene. I eksplosjonsfarlige rom må materiellet være i eksplosjonssikker utførelse.

§ 311. Hvor ledninger i bygninger står i sånn forbindelse med ledninger i det fri, at det kan være fare for beskadigelse ved sterkstrøm eller atmosfæriske utladninger, skal beskyttelse anvendes, som regel så vel smeltesikringer som overspenningssikringer (lynavledere). Disse skal anbringes så nær ledningenes innføring i bygningen som mulig. Beskyttelsesanordninger i bygninger.

c. Ledninger og kabler i bygninger.

§ 320. Ledninger og kabler må være isolert. Ledningers og kablers isolasjon.

Isolerte ledninger skal nedsenket i vann kunne tåle en vekselspenning på 500 V i 5 minutter mellom kobberleder og vann.

29 desbr. Blykabler skal kunne tåle en vekselspenning på 500 V i 5 minutter mellom kobberleder og blykappe.

Beskyttelse mot mekanisk beskadigelse. § 321. Hvor ledninger og kabler er utsatt for mekanisk beskadigelse, og hvor de føres gjennom vegg e. l. ut i det fri, må det sørges for en særlig beskyttelse avpasset etter forholdene.

Opplegning i tørre rom. § 322. I tørre rom (se § 120) kan ledninger festes direkte på vegg, tak o. l., når festene ikke beskadiger ledningene eller deres isolasjon. Legges flere ledninger under samme feste, må de på festestedet omgis med ekstrabeskyttelse, eller anvendes blykabel med vilkårlig antall ledere.

Opplegning i våte rom og rom med syreholdige væsker og etsende damper. § 323. I våte rom og i rom med syreholdige væsker og etsende damper (se §§ 123 og 124) skal ledninger anbringes på sneller e. l. så avstand fra vegg, tak eller ledende gjenstander blir minst 1 cm.

Blykabler skal være utført med et korrosjonsbeskyttende lag. De kan opplegges direkte på underlaget og må tilstrekkelig festes.

Lednings- og kabelforbindelser. § 324. Ledningsforbindelser må utføres således at deres isolasjon og ledningsevne blir jevngod med den øvrige lednings og slik at de får tilstrekkelig mekanisk styrke.

Skjøter og forgreninger av blykabel må foretas i bokser eller blymuffer. I våte rom, og i rom hvor installasjonen er utsatt for kjemiske påkjenninger, skal bokser og muffer være vanntette. I eksplosjonsfarlige rom skal materiellet være i eksplosjonssikker utførelse.

Avstand fra sterkstrømsledninger. § 325. Ledninger og kabler må ikke opplegges i mindre avstand fra sterkstrømsledninger enn 2,5 cm (se dog § 231).

Om krysning og nærføring med sterkstrømsledninger se §§ 230—232.

d. Ledninger i det fri.

Høyde over marken. § 330. Ledninger må anbringes i en høyde over marken av minst 3,5 m, over offentlige veier dog minst 5 m (se § 215).

Krysning og nærføring med sterkstrømsledning. § 331. Når svakstrømsledning i det fri krysser eller føres nær sterkstrømsledning, skal det treffes sikkerhetsforanstaltninger som foreskrevet i §§ 210—228, i den utstrekning disse kan finne anvendelse (se også § 14).

Unyttede ledninger. § 332. Når ledning i det fri kommer til å stå unyttet, må den enten nedtas eller vedlikeholdes overensstemmende med disse forskrifter.

e. Kabler i jorden.

Beskyttelse. § 340. Kabler i jorden skal være beskyttet ved armering, rør, kanaler e. l. Såfremt det i sånne kanaler med tilhørende

kummer kan være fare for samling av skadelige gasser, må det sørges for tilstrekkelig ventilasjon. 29 desbr.

Krysning og nærføring med sterkstrømskabel.

§ 341. Når svakstrømskabel i jorden krysser eller føres nær sterkstrømskabel, skal det treffes sikkerhetsforanstaltninger som foreskrevet i §§ 210—228, i den utstrekning disse kan finne anvendelse (se også § 14).

D. Forskrifter for sterkstrømsanlegg med lav spenning.

a. Alminnelige bestemmelser.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

§ 401. Spenningførende deler som ikke er tilstrekkelig isolert, skal være beskyttet mot tilfeldig berøring. Dette gjelder ikke anlegg som står under sakkyndig betjening, heller ikke for sveiseapparater, gløde- og smelteovner o. l.

Anleggenes isolasjon.

§ 402. Isolasjonsmotstanden for ledere mellom to på hinannen følgende sikringer eller etter de siste sikringer i et anlegg skal så vel innbyrdes som mellom hver leder og jord — med de nedenfor nevnte unntak — være minst 1000 ohm for hver volt driftsspenning (f. eks. ved 220 V — 220 000 ohm). Ved målinger frakoples elektriske maskiner, transformatorer, varmeapparater og andre forbruksapparater.

Elektriske maskiner, transformatorer, apparater m. v. skal hver for seg ha en isolasjonsmotstand av minst

$$\frac{\text{spenningen i V}}{\text{ytelsen i kVA} + 1000} \text{ megohm.}$$

I våte og syreholdige rom og i det fri kreves bare 50 % av de ovenfor fastsatte isolasjonsmotstander. Ved installasjoner med ledninger i rør, som ligger i betong eller under kalkmørtel e. l. kreves i det første år etter opplegningen bare 25 % av den isolasjonsmotstand som er foreskrevet i første ledd, dog minst 50 000 ohm.

Ved akkumulatorbatterier må isolasjonsmotstanden være så stor, at den mellom hver pol og jord målte strømstyrke ikke overskrider ½ ‰ av den maksimale utladestrøm, som batteriet er bestemt for. Ved målingen skal batteriet frakoples det øvrige anlegg, dog ikke fra elementveksleren.

Måling av isolasjonsmotstanden skal utføres med likestrøm og med en spenning minst svarende til anleggets driftsspenning, dog ikke under 100 V.

Ved generatoranlegg — og etter Elektrisitetstilsynets nærmere bestemmelse også ved transformatoranlegg — skal det være faste innretninger som anleggets isolasjonstilstand til enhver tid kan kontrolleres med.

29 desbr. Ved alle anlegg kan Elektrisitetstilsynet kreve at det skal være passende transportable isolasjonsmåleapparater.

Lednings- og kabelforbindelser. § 403. Lednings- og kabelforbindelser må utføres således at de får tilstrekkelig mekanisk styrke. Hvor de utsettes for strekk må de ha en bruddbelastning som svarer til minst 90 % av selve ledningens bruddbelastning.

Forbindelsene skal enten loddes, og det må da anvendes et loddemiddel som ikke skader ledningene, eller de skal utføres med skjøtemuffer eller på annen like betryggende måte.

Ledningsforbindelser må ved isolerte ledninger isoleres og beskyttes således at de blir jevngode med den øvrige ledning.

Jording av driftsledninger. § 404. Varig forbindelse med jord av et anleggs driftsledninger (heri innbefattet nulledninger) kan bare iverksettes etter særskilt tillatelse av Hovedstyret innhentet gjennom Elektrisitetstilsynet.

Dog tillates jordforbindelse gjennom jordingsdrosselspoler eller lignende apparater når de utføres således at de ikke medfører fare eller ulempe for andre anlegg.

Ved anlegg med spenning ikke over 65 V er særskilt tillatelse til jording av driftsledninger ikke påkrevd.

Materiellkontroll. § 405. Materiell og apparater for hvilke kontroll er påbudt i henhold til lov av 24 mai 1929 § 11, må ikke brukes før vedkommende art eller type er kontrollert og godkjent av Norges Elektriske Materiellkontroll.

b. Maskinanlegg.

Maskiners oppstilling. § 410. Elektriske maskiner skal være betryggende festet til underlaget og anbrakt således at mulige gnister eller sterk varmeutvikling ikke kan forårsake antennelse av forhåndenværende brennbare stoffer.

Maskiners stempling. § 411. Elektriske maskiner skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og likeledes med ytelse, spenning, strømstyrke, omdreiningstall og eventuelt periodetall.

c. Transformatoranlegg.

Transformatorer hvis ene strømkrets står i forb. med høyspenning. § 420. Transformatorer hvis ene strømkrets står i forbindelse med et høyspenningsanlegg går inn under bestemmelsene for sånne (se §§ 622—625).

Ildsfare. § 422. Ved oppstilling av transformatorer, spesielt oljetransformatorer, skal det tas hensyn til mulig ildsfare.

Ventilasjon. § 423. Transformatorrom må være godt ventilert.

Transformatorers stempling. § 424. Transformatorer skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og likeledes med ytelse, spenning, strømstyrke, periodetall og koplingens art.

d. Akkumulatoranlegg. 29 desbr.

§ 430. Ved akkumulatorbatterier med høyere spenning enn 28 V må elementkarene ikke utføres av lett antennelig materiale. Elementkars utførelse.

§ 431. Til belysning av akkumulatorrom må bare anvendes glødelamper beskyttet med glasskuppel (se § 496). Belysning av akkumulatorrom.

§ 432. Akkumulatorrom må være godt ventilert. Ventilasjon.

§ 433. Elementkar skal være isolert fra jord med dobbelt isolasjon av fuktighetssikkert materiale. Elementkars isolasjon.

Mindre batterier (inntil 250 Ah kapasitet) for spenninger inntil 110 V kan dog monteres direkte på underlag av tre.

e. Apparat- og fordelingsanlegg.

§ 441. Apparattavler og apparatanlegg må anordnes oversiktlig. Ved sikringer og brytere må settes opp skilt som på tydelig og varig måte angir hvilke rom eller deler av anlegget de hører til. Ved sikringene må dessuten angis deres størrelse i A og tverrsnittet av de tilhørende ledninger. Apparattavlers og apparatanleggs anordning og merking.

§ 442. Apparattavler skal anbringes således at alle ledninger til enhver tid lett kan undersøkes. Apparattavlers anbringelse.

Apparattavler eller apparatstativer som ikke er anbrakt i ildsikkert rom eller i ildsikkert bekledd rom må anbringes i skap av jern e. l.

§ 443. Ved apparatanlegg, apparattavler o. l. skal betjeningsgangen ha en bredde av minst 0,8 m og en høyde av minst 2 m. Dette gjelder også ganger ved apparattavlenes bakside når der er anbrakt apparater som skal driftsmessig tilses eller betjenes. Er der blanke ubeskyttede spenningførende ledninger over betjeningsgangen, må høyden til disse være minst 2,2 m. Er der blanke ubeskyttede spenningførende deler på begge sider av betjeningsgangen, må avstanden mellom disse være minst 1,2 m. Betjeningsgang ved apparatanlegg.

§ 444. Apparater må være lett tilgjengelige, og såfremt de skal betjenes under drift, må dette kunne skje uten fare. Apparaters anbringelse.

Apparater hvor det normalt kan opptre så høye temperaturer at de kan være farlige for omgivelsene, må anbringes således at antennelse av omgivelsene ikke kan finne sted.

§ 445. Forbindelsesledninger mellom apparater m. v. må dimensjoneres og anordnes således at ledningene og deres kontaktflater ikke gir anledning til skadelig oppvarmning. Forbindelsesledninger mellom apparater.

Ved ledningenes ender skal de enkelte tråder loddes sammen, såfremt ikke spesielt godkjente skru- eller klemmeforbindelser anvendes. Ledninger med tverrsnitt over 4 mm² skal forsynes med kabelsko, såfremt ikke spesielt godkjente skru- eller klemmeforbindelser anvendes. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

29 desbr. Ved mutterbefestigelse skal det anvendes underlagsskive og muttersikring (kontramutter, palmutter e. l.).

Ledningers sikring. § 446. Ledninger og blykabler som utgår fra apparatanlegg, tavler og sikringsbokser skal forsynes med smeltesikringer såfremt de ikke ved automatiske brytere er sikret mot belastning utover den høyeste strømstyrke som er tillatt etter §§ 480, 487, 504 og 518. Parallellkoplede ledninger og blykabler som er fast forbundet i begge ender, kan sikres med en felles sikring motsvarende summen av ledningenes, henholdsvis kablenes, tverrsnitt.

I driftsmessig jordede ledninger (se § 404) må det dog ikke anbringes sikringer. I nulledninger som ikke er jordet, må det heller ikke anbringes sikringer unntagen i grenledninger utført som to-ledere.

Bryteres anbringelse. § 447. Brytere skal anbringes for de maskiner og apparater som må kunne utkoples under belastning, og likeså på de steder i ledningsnettet hvor det er nødvendig for å oppdele dette av hensyn til arbeider eller isolasjonsmålinger (se § 402) og slik oppdeling ikke kan skje ved å ta ut sikringene.

I driftsmessig jordede ledninger (se § 404) må det ikke anbringes brytere medmindre de bare er tilgjengelige for sakkyndig betjening. Det samme gjelder for nulledninger som ikke er jordet, med unntak av grenledninger, utført som to-ledere.

Anbringelse av brytere og sikringer. § 448. Viktigere maskiner som f. eks. generatorer, motorer for arbeidsmaskiner, heiser o. l. og større transformatorer og apparater skal ha egne flerpolte brytere og smeltesikringer eller egne flerpolte automatiske brytere anbrakt på hensiktsmessig sted i nærheten av maskinen m. v. og avpasset etter den strømstyrke som vedkommende maskin, apparat m. v. er beregnet for.

Apparater og motorer trenger dog ikke å ha egne sikringer når de er betryggende sikret ved tilførselsledningens sikringer (se §§ 446, 480 og 483).

Overspenningsbeskyttelse. § 449. Ved apparatanlegg som står i forbindelse med utstrakte luftnett eller på annen måte er utsatt for overspenninger, skal det oppsettes betryggende overspenningsbeskyttelse.

Overspenningsbeskyttelsens oppstilling. § 450. Overspenningsbeskyttelsen må oppstilles således at den ikke medfører fare for omgivelsene.

f. Apparater og installasjonsmateriell.

Materiellets utførelse. § 461. Apparater og installasjonsmateriell med tilhørende beskyttelseskapsler skal utføres slik at alle påkjenninger som under drift oppstår ved lysbuer, varme, fuktighet, kjemisk og mekanisk innvirkning, kan tåles med tilstrekkelig sikkerhet. Kapslene skal være tilstrekkelig rommelige så vel av hensyn til ledningstilknytning som til avstand fra spenningførende deler.

29 desbr.

Varmeapparater inndeles i 3 typer A, B og C.
Type A kan ha en overflatetemperatur av inntil 100° C.
Type B kan ha en overflatetemperatur av inntil 150° C.
Type C kan ha en overflatetemperatur av over 150° C.
Ved transportable apparater skal tilførselsledningens kontaktforbindelser kunne avlastes for strekk.
Om beskyttelse mot tilfeldig berøring, se § 401.

Materiellets isolasjon.

§ 462. Spenningførende deler skal så vel mot jord som innbyrdes være tilstrekkelig isolert med et varme- og ildsikkert, krypestrømsikkert og fuktighetssikkert materiale (se §§ 109—112).

Materiellets merking.

§ 463. Apparater og installasjonsmateriell skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn eller -merke og likeledes med spenning, strømstyrke og eventuelt ytelse, periodetall o. l., i den utstrekning dette er nødvendig for øyemedet.

Skadelig oppvarmning.

§ 464. Apparater og installasjonsmateriell med tilhørende kontaktflater og strømførende deler skal være således dimensjonert og utført at varig belastning med den påstemplede maksimale strømstyrke ikke medfører skadelig oppvarmning, hverken av apparatene og materiellet selv eller av omgivelsene.

Sikringers utførelse.

§ 465. Smeltesikringer må være slik utført at de ved smeltning ikke forårsaker kortslutning eller lysbuer som kan være farlige for omgivelsene. Heller ikke må smeltningen foregå således at fare kan oppstå ved utslyngning av smeltet metall eller sikringsdeler.
Består smeltestykket av bløtt, plastisk materiale, må dette ikke nyttes direkte til kontaktforbindelsen, men må i begge ender påloddes kobberstykker eller annet egnet materiale.
Reparerte eller overbundne sikringer må ikke anvendes.

Sikringer tilgjengelige for usakkyndige.

§ 466. Smeltesikringer som er tilgjengelige for usakkyndige skal være slik utført at innsetting av for store smeltestykker er utelukket.

Sikringers merking.

§ 467. Ved smeltesikringer skal så vel den fastsittende del som smeltestykket være tydelig merket med spenning og strømstyrke.

Sikringers smeltestrøm.

§ 468. Smeltesikringer, som ikke er underkastet materiellkontroll og som er utført og merket for de strømstyrker som er angitt i tredje kolonne i tabellen i § 480, skal ikke smelte om de belastes med de i samme tabells annen kolonne angitte høyeste tillatte strømstyrker i 1 time. Belastes de med 50 % høyere strømstyrke, må de smelte innen denne tid.

Bryteres utførelse og merking.

§ 469. Brytere — herunder også automatbrytere — må være således utført at ikke brytningsgnisten danner kortslutning eller jordforbindelse eller varig lysbue når de åpnes helt.
Brytere må være merket for den strømart, spenning og

29 desbr. strømstyrke — eventuelt de grenser for utløsestrømmen — som de er beregnet for.

Brytere for usakkyndige.

§ 470. Brytere for usakkyndige skal være momentbrytere og skal være kapslet. Sånne momentbrytere må ikke kunne bli stående i mellomstilling.

Momentbrytning forlanges ikke ved to- eller trepolte brytere for vekselstrøm.

Flerpolte brytere.

§ 471. Flerpolte brytere må under bruddet samtidig utkople alle sammenhørende spenningførende ledninger.

Stikkontakter.

§ 472. Stikkontakter må være således utført at der ikke i dem kan anbringes plugger for mindre strømstyrker enn kontakten er utført for. I stikkontakter for 10 A kan dog anbringes plugger for 6 A. Så vel stikkontakt som plugg skal være tydelig merket (se § 463).

Kontakter for innsetting i lampeholdere er forbudt. Likeledes er forbudt overgangsplugger (overgangskontakter) som gjør det mulig å anvende plugger for mindre strømstyrker enn stikkontakten er utført for.

Lampeholdere.

§ 473. Lampeholdere skal være utført således at lampens spenningførende deler ikke kan berøres etter innskruingen.

Håndlamper.

§ 474. Håndlamper skal utføres med håndtak og lampeholder av isolerende materiale og således at berøring av spenningførende deler hindres.

Innføringsåpningen for den bevegelige ledning må være således formet at ledningen ikke utsettes for brudd selv ved uforsiktig behandling.

Håndlamper skal være forsynt med gitter og bærekrok og med glasskuppel. Gitter og bærekrok skal være festet på isolerende underlag.

Bryter i håndlamper er ikke tillatt.

Om ledning for håndlamper, se §§ 488—498.

Apparaters og armaturers temperatur.

§ 475. Apparater, belysningsarmatur o. l. skal utføres således at de — når de er forskriftsmessig anbrakt — ikke kan bibringe underlag skadelig temperatur.

Apparattavlers utførelse.

§ 476. Apparattavler, sikringsbokser o. l. skal utføres av ildsikkert og mekanisk motstandsdyktig materiale.

g. Isolerte ledninger og kabler.

Ledningers og kablers utførelse og isolasjon.

§ 480. Isolerte ledninger må være flertrådet og utført med ledere av kobber.

For rørtråd og blykabel med tverrsnitt til og med 6 mm² kan dog anvendes massive ledere.

Isolerte ledninger, rørtråd og blykabler må ha en isolasjon som etter å ha ligget 24 timer i vann av ikke over 25° C kan tåle ½ times prøve med en vekselspenning på 2000 V. For utstyrsledning i belysningsarmatur og pendelsnorer

er dog en prøvespenning med 1000 V vekselstrøm fyllestgjørende. 29 desbr.

Følgende hovedtyper av isolert ledning og blykabel kan anvendes: Lednings- og kabeltyper.

Anvendelse	Nr.	Lednings- og kabeltyper	Merke
Fast opplegging	1	Gummiisolert ledning, impregnert omfletning.	NGA
» »	2	» » felles gummikappe, metallkledd (rørtråd).	NRG
» »	3	» » vær- og syresikker impregnert omfletning.	NGGB
» »	4	» blykabel, hvit eller grå impregnert omfletning.	OBL
» »	5	» » med felles gummikappe, asfaltert, sort eller grå vær- og syresikker impregnert omfletning.	BU
» »	6	» » med felles gummikappe, asfaltert, armert, sort eller grå vær- og syresikker impregnert omfletning.	BAU
» »	7	» » asfaltert, armert, impregnert omvikling.	AJ
» »	8	Papirisolert blykabel, blank.	NK
» »	9	» » asfaltert, impregnert omvikling.	NKA
» »	10	» » asfaltert, armert.	NKB
» »	11	» » asfaltert, armert, sort impregnert omvikling.	NKBA
Bevegelig ledning		Gummiisolert ledning (forskjellige omfletninger).	NSAE, NSAS
» »		Gummislangeledning, lett utførelse	NLH (G.S)
» »		» middel sterk »	NMH (G.S)
» »		» forsterket »	NSH (K)
» »		» verkstedledning	NMHV(K)
		Bokstav i parentes ( ) angir at omfletning kan anbringes.	

Isolerte ledninger, rørtråd og blykabler med et tverrsnitt mindre enn 1,5 mm² må ikke anvendes ved fast opplegning. Minste tillatte tverrsnitt ved fast opplegging.

Papirisolerte kabler må ikke anvendes med mindre tverrsnitt enn 6 mm² i installasjoner i bygninger.

Isolerte ledninger, rørtråd og gummiisolerte blykabler som har en motstand pr. m lengde og mm² tverrsnitt av høyst 0,01784 ohm ved 20° C kan varig belastes med de strømstyrker som er angitt i nedenstående tabells annen kolonne. Den strømstyrke som de ved ledningene anvendte smeltesikringer er merket med må ikke overstige de grenser som er angitt i tredje kolonne. Ledningers og kablers strømbelastning og sikring.

29 desbr.

Tverrsnitt i mm²	Høyeste tillatte strømstyrke i A	Merkestrøm for smeltesikring i A
1.	2.	3.
0,75	9	—
1	11	6
1,5	14	10
2,5	20	15
4	25	20
6	31	25
10	43	35
16	75	60
25	100	80
35	125	100
50	160	125
70	200	160
95	240	200
120	280	225
150	325	260
185	380	300
240	450	350
300	525	430
400	640	500
500	760	600

Tilførselsledningen til en motor kan sikres for inntil 5 ganger den strømstyrke som i tabellens tredje kolonne er oppført for vedkommende ledningstverrsnitt, såfremt det ved motoren er anvendt automatbryter med termisk utløsning i alle faser. Automatbryterens største innstillbare utløsestrømstyrke må i så fall ikke overstige tilførselsledningens høyeste tillatte strømstyrke etter tabellens annen kolonne.

Tilførselsledningen til en gruppe av motorer kan på tilsvarende måte sikres for inntil 5 ganger den strømstyrke som i tabellens tredje kolonne er oppført for gruppens minste ledningstverrsnitt, såfremt det ved hver motor er anvendt automatbryter med termisk utløsning i alle faser. Summen av de enkelte automatbryteres største innstillbare utløsestrømstyrke må ikke overstige tilførselsledningens høyeste tillatte strømstyrke etter tabellens annen kolonne.

Ved intermitterende drift, som ved kraner, heiser, elevatorer o. l. kan ledninger og blykabler belastes mer enn i tabellen anført og sikres tilsvarende høyere, såfremt de ikke herved oppvarmes mer enn ved den varige belastning etter tabellen.

Om belastning og sikring av blanke ledninger henvises til §§ 487 og 504.

Om belastning av papirisolert blykabel henvises til § 518, som også gjelder ved åpen forlegning eller ved forlegning i kanaler og rør i bygninger.

29 desbr.

h. Installasjoner i bygninger.

Inntak og uttak.

§ 481. Friledningsinntak må utføres med gummiisolert flertrådet ledning med vær- og syresikker impregnering i inntaksrør av porselen eller annet jevngodt materiale, ett rør for hver ledning eller flerløpsrør. Rørene skal være traktformet og anbringes således at fuktighet ikke kan samle seg. Til slike inntak kan også anvendes gummiisolert blykabel, som ved hovedinntak må være armert. Kabler skal utvendig tilkoples boks (overgangshode) og føres gjennom husveggen i galvanisert jernrør.

Ved uttak til det fri gjelder det samme for gjennomføringsledningene som for inntak.

Ved hovedinntak skal det anbringes inntakssikringer i egen lukket jernboks (inntaksboks) — eller i eget lukket rom i sikringsboks — umiddelbart tilsluttet inntaksrøret. Inntaksledningens tverrsnitt må minst tilsvare inntakssikringene (se tabellen i § 480), dog må mindre tverrsnitt enn 10 mm² ikke anvendes. Ved anvendelse av armert blykabel kan inntakssikringene i særlige tilfelle hvor det er nødvendig av hensyn til sikringenes tilgjengelighet anbringes i en avstand av inntil 10 m fra kabelboksen.

Apparattavler og bokser.

§ 482. Apparattavler og bokser skal anbringes på hensiktsmessig sted og således at de er lett tilgjengelige (se for øvrig §§ 441—444).

Sikringers anbringelse.

§ 483. Sikringer skal anbringes på tavle, stativ eller i boks. De skal oppsettes så nær avgreningsstedet som mulig.

Forbindelsesledning mellom sikring og hovedledning kan utføres med mindre tverrsnitt enn denne, dog ikke under den avgrenede lednings tverrsnitt.

Flere grenledninger kan samles i grupper og sikres med felles sikringer for inntil 25 A for ledninger som ikke anvendes i belysningsøyemed, og inntil 10 A for ledninger hvor også lamper er tilknyttet. I det siste tilfelle må dog gruppen ikke omfatte mer enn 20 lampepunkter medregnet stikkontakter.

Fra ledninger som er sikret med høyst 25 A kan avgrenes til fast anbrakte apparater o. l. med ledninger av mindre tverrsnitt enn tilførselsledningens uten anbringelse av særskilte sikringer, når den avgrenede lednings lengde ikke er over 2 m.

Avgreningsledningens tverrsnitt må dog tilsvare apparatets påstemplede maksimale wattforbruk og ikke være mindre enn $1^1/_2$ mm².

Til ledninger som er sikret med høyst 10 A kan knyttes utstyrsledninger av mindre tverrsnitt uten at det anbringes særskilte sikringer for disse. Det minste tillatte tverrsnitt er 0,75 mm² (se §§ 480 og 488).

29 desbr.

Opplegning av frittliggende isolerte ledninger.

§ 484. Frittliggende isolerte ledninger skal anbringes på isolatorer, sneller, klemmer e. l. på en sånn måte at avstand fra vegg, tak eller ledende gjenstander ikke blir under 1 cm. Heller ikke må ledende gjenstander (metallrør o. a.) senere anbringes i mindre avstand fra ledningene enn 1 cm. Avstanden mellom ledningene innbyrdes må ikke være under 5 cm. (Se for øvrig §§ 492, 494, 495 og 496.)

Sammenspunne eller snodde ledninger tillates ikke anvendt til fast opplegning.

Ved opplegning på sneller eller lignende fester må avstanden mellom festepunktene i alminnelighet ikke være over 80 cm. Hvor det må anvendes over 1 m avstand skal ledningstverrsnittet være minst 4 mm². Skjøteforbindelser eller avgreninger skal avlastes for strekk. Ved isolerte ledninger må ikke anvendes bensletråd av metall.

Hvor ledningene er utsatt for mekanisk beskadigelse må det sørges for en særlig beskyttelse avpasset etter forholdene. Ved ledninger som føres opp over gulv må det anordnes beskyttelse til en høyde av ca. 1,5 m over gulvet.

Ved gjennomgang i vegg, tak eller gulv skal ledningene føres gjennom rør av mekanisk solid materiale. Disse rør skal være usplittet og deres ender forsynes med tuber e. l. så ledningenes isolasjon ikke utsettes for beskadigelse. Ved gulvgjennomgang skal røret føres minst 10 cm opp over gulvet.

Om krysning og nærføring av ledninger se §§ 230 og 231.

Røranlegg.

§ 485. Ved røranlegg skal ved skjult forlegning anvendes gjenget rørsystem eller rørsystem med andre godkjente rørforbindelser. I bygninger av mur, betong o. l. skal rørene være av galvanisert jern eller annet tilsvarende rustbeskyttet materiale. Ved uttak for brytere, stikkontakter, lamper m. v. skal det anvendes bokser. Sikringsbokser skal ved tilknytning til skjult forlagt røranlegg være i lukket utførelse. Krever disse sikringsbokser større plass enn 0,5 m², kan det dog anvendes tavle eller stativ anbrakt overensstemmende med § 442. Rørenes tilknytning til bokser, sikringsbokser m. v. må skje ved godkjente skruforbindelser.

Ved røranlegg med åpen forlegning kan det anvendes ugjenget rørsystem.

Ved alle røranlegg skal ledningsskjøter og avgreninger og likeledes overgang til annen installasjonsmåte foretas i koplingsbokser som skal være lett tilgjengelige. Rørene må festes på betryggende måte. Rørenes dimensjon (lysåpning) må avpasses etter ledningenes tverrsnitt og antall og etter opplegningsmåten, slik at ledningene uten vanskelighet kan utveksles.

Samling av fuktighet i rørene må forebygges.

Sammenspunne eller snodde ledninger tillates ikke anvendt.

Ledninger fra forskjellige strømkretser må ikke anbringes i samme rør. Dette gjelder dog ikke ledninger fra samme strømvender. I særlige tilfelle — f. eks. i store forretningsgårder — kan etter skriftlig tillatelse fra Elektrisitetstilsynet eller det stedlige tilsyn ledninger fra samme fordelingstavle legges i felles rør (kanal), når ledningene særskilt merkes for å unngå forveksling. 29 desbr.

Ved vekselstrømanlegg må fram- og tilbakeledninger anbringes i samme rør, såfremt skadelig induksjonsvarme kan ventes. Således må også et vekselstrømanleggs nulleder føres i samme rør som de spenningførende ledninger.

Om jording, se §§ 200—207.

§ 486. Blykabel, rørtråd o. l. kan opplegges direkte på vegg og må tilstrekkelig festes. Skarpe bøyninger må ikke forekomme. Skjøter og avgreninger og overgang til annen installasjonsmåte må foretas i koplingsbokser e. l. Ved innføring i koplingsbokser m. v. må ikke anbringes mer enn én kabel i hver åpning. Blykabel og rørtrådanlegg.

Ved papirisolert kabel må koplings- og endebokser være fylt med isolerende masse eller kabelendene må på annen godkjent måte være beskyttet mot oljeuttredelse.

Hvor uarmert blykabel, rørtråd o. l. er utsatt for mekanisk beskadigelse, må det sørges for en særskilt beskyttelse avpasset etter forholdene.

Ved gjennomgang i vegg, tak eller gulv må blykabel, rørtråd o. l. føres gjennom beskyttende rør av mekanisk solid materiale. Dette gjelder dog ikke gjennomgang i massive trevegger uten panel. Anvendes armert blykabel, kan dog denne i alminnelighet føres gjennom vegg uten rørbeskyttelse.

Ved gjennomgang til våte rom og rom med syreholdige væsker eller til det fri må anvendes galvaniserte rør som må tettes.

§ 487. Blanke ledninger skal ha et tverrsnitt av minst 6 mm² og må opplegges særlig omhyggelig og ikke være utsatt for tilfeldig berøring. Såfremt de ikke er jordet, skal de innbyrdes og fra vegg, tak eller ledende gjenstander eller fra egne beskyttelsesinnkledninger ha en minsteavstand av 5 cm. Opplegging av blanke ledninger.

Blanke ledninger inntil 25 mm² tverrsnitt må ikke belastes og sikres høyere enn angitt i tabellen i § 480. Blanke ledninger over 25 mm² tverrsnitt kan belastes mer og sikres tilsvarende høyere når deres temperatur herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene.

Om anvendelse av blanke ledninger henvises til §§ 492—496.

§ 488. Bevegelige ledninger må festes til apparat og plugg på slik måte at selve kontaktforbindelsen under normal bruk ikke utsettes for strekk. Bevegelige ledninger.

29 desbr. Den bevegelige lednings tverrsnitt må minst tilsvare apparatets påstemplede maksimale wattforbruk. Ved husholdningskomfyrer kan dog regnes med 0,5 ganger nevnte wattforbruk. Hvor det anvendes større gruppesikringer enn 10 A må den bevegelige lednings tverrsnitt dog ikke være mindre enn 1,5 mm².

Bevegelige ledninger i tørre rom for tilknytning av lamper (dog ikke håndlamper) kan ha et minste tverrsnitt av 0,75 mm². Likeledes bevegelige ledninger for apparater med høyst 4 A strømforbruk når gummislangeledning brukes.

For håndlamper må brukes gummislangeledning av minst 1 mm² tverrsnitt.

Bevegelig ledning må ikke nyttes til opphengning av lamper m. v. medmindre den er utstyrt med bæresnor eller annen godkjent strekkavlastning.

Overgang fra fast opplagt til bevegelig ledning.

§ 489. Overgang fra fast opplagt til bevegelig ledning for transportable lamper, apparater og motorer skal foregå ved stikkontakt. For hengende lamper, belysningsutstyr o. l. kan dog rosetter anvendes.

Varmeapparaters anbringelse.

§ 490. Apparater for utvikling av varme skal anbringes således at de ikke kan gi nærstående brennbare gjenstander høyere overtemperatur enn 60° C.

Ovner for oppvarmning av rom må ikke anbringes nærmere trevegg eller andre brennbare gjenstander enn:

Ovner med overflatetemperatur inntil 150° C — 10 cm
» » —»— over 150° C — 30 cm.

Disse avstandsbestemmelser gjelder ikke for avstander fra underlag når selve ovnskonstruksjonen er bestemmende herfor. Heller ikke for spesialovner (f. eks. panelovner, kirkeoppvarmningsrør o. l.). Dog må den foran nevnte overtemperaturgrense i alle tilfelle overholdes.

Sirkulasjonsrør for badeovner o. l. må ikke anbringes nærmere brennbare deler enn 30 cm.

Strykejern må anbringes på stativ av godkjent type.

Tørkeovner skal fastmonteres og må forsynes med anordning som hindrer at brennbare gjenstander kan komme i berøring med ovnen eller i farlig nærhet av denne.

Hvor ovner kan bli utsatt for neddryssende støv må de beskyttes ved hjelp av en skjerm som er anbrakt 10 cm over ovnen og rager minst 3 cm utenfor denne.

Alminnelige bestemmelser vedrørende installasjoners utførelse.

§ 491. Enhver installasjon skal utføres således at materiellet ikke utsettes for større påkjenninger enn det er beregnet for.

I rom eller deler av sånne hvor det på grunn av stedets anvendelse eller andre forhold kan være fare for beskadigelse av ledningene — som i visse lagerrom, verksteder e. l. — må røranlegg, armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype

anvendes. Bevegelige ledninger skal ha en etter forholdene av- 29 desbr.
passet utførelse.

Gummiisolerte ledninger, kabler og rørtråd må ikke anbringes nærmere brenselovner og røkrør enn 30 cm.

Anlegg i tørre rom.

§ 492. I tørre rom (se § 120) kan alle godkjente typer av isolerte ledninger og kabler, apparater og installasjonsmateriell og alle typer av motorer anvendes (se § 491). Glansgarnsledning kan dog ikke anvendes som bevegelig ledning i verksteder o. l. og heller ikke til håndlamper i sin alminnelighet.

Blanke ledninger kan anvendes i rom som bare sakkyndig betjening har adgang til, og dessuten i spesielle tilfelle hvor ledningene enten er opplagt utenfor rekkevidde eller er beskyttet mot tilfeldig berøring. I bedriftsrom o. l. hvor tilgjengelige blanke ledninger må anvendes, skal advarselsskilter oppsettes ved ledningene. Hvor det kan være fare for antennelse av omgivelsene skal det anordnes ildsikker bekledning.

Anlegg i smussige rom.

§ 493. I smussige rom (se § 121) kan røranlegg, rørtråd og omflettet eller armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype anvendes (se § 491).

Blanke ledninger kan anvendes under samme forutsetninger som nevnt i § 492.

Til bevegelige ledninger kan anvendes gummislangeledning av middelsterk utførelse (NMH).

Sikringer må anbringes i jernskap (beskyttende kapsling). Brytere, koplingsbokser og stikkontakter skal være i tett utførelse.

Anlegg i fuktige rom.

§ 494. I fuktige rom (se § 122) skal — medmindre omflettet eller armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype anvendes — ledningene opplegges på så høye sneller at avstanden fra vegg, tak eller andre gjenstander ikke blir under 2 cm. Avstanden mellom ledningene innbyrdes må ikke være under 5 cm. Til veggjennomføringer må anvendes porselensrør eller rør av annet jevngodt materiale, ett rør for hver ledning eller flerløpsrør.

Blanke ledninger kan anvendes under samme forutsetninger som nevnt i § 492.

Til bevegelige ledninger kan anvendes gummislangeledning av middelsterk utførelse (NMH).

Sikringer, brytere, koplingsbokser og stikkontakter kan være i alminnelig utførelse. Stikkontakter må dog ha jordingskontakt.

Lampeholdere må være av isolermateriale og uten bryter.

Apparater, motorer m. v. kan være i alminnelig utførelse.

I private baderom må sikringer og stikkontakter ikke oppsettes. Brytere kan tillates når de anbringes utenfor rekkevidde fra badekar, vask eller dusjinnretninger. Lamper må anbringes i lukket armatur. Apparater må være beskyttende eller tett kapslet og skal fastmonteres.

Om jording, se §§ 200—207.

29 desbr.

Anlegg i våte rom.

§ 495. I v å t e rom (se § 123) skal — medmindre omflettet blykabel med felles gummikappe over lederne eller tilsvarende godkjent kabeltype anvendes — ledningene opplegges på så høye dryppsneller eller klokkeisolatorer at avstanden fra vegg, tak eller andre gjenstander ikke blir under 4 cm. Avstanden mellom ledningene innbyrdes må ikke være under 5 cm. Til veggjennomføringer må anvendes porselensrør eller rør av annet jevngodt materiale, ett rør for hver ledning eller flerløpsrør.

Blykabel må gjennom vegg og tak føres i galvaniserte jernrør som må tettes.

Blanke ledninger kan bare brukes i sånne tilfelle hvor isolerte ledninger eller kabler ikke kan anvendes. Må blanke ledninger anvendes, skal disse enten opplegges utenfor rekkevidde eller beskyttes mot tilfeldig berøring.

Til bevegelige ledninger skal anvendes gummislangeledning av forsterket utførelse (NSH) eller verkstedledning (NMHV).

Sikringer skal anbringes i tette, rustbeskyttede jernskap. Apparater, brytere, koplingsbokser, belysningsarmatur og stikkkontakter skal være i tett utførelse.

Stikkontakter må ha jordingskontakt.

Motorer tillates i dryppsikker utførelse.

Spenningførende ledninger til våte rom og til lamper anbrakt utvendig på vegg skal kunne frakoples ved lett tilgjengelige flerpolte brytere.

Blykabelanlegg må etter utførelsen og senere regelmessig overstrykes med dertil egnet beskyttelsesmiddel (lakk, ren asfalt, stenkulltjære e. l.). Likeledes må alle kabelinnføringsåpninger tettes og overstrykes.

Om jording, se §§ 200—207.

Anlegg i rom med syreholdige væsker m. v.

§ 496. For anlegg i rom med s y r e h o l d i g e v æ s k e r og e t s e n d e d a m p e r (se § 124) gjelder følgende tilleggsbestemmelser til § 495:

Ved opplegg på sneller skal anvendes vær- og syresikker impregnert ledning av godkjent kvalitet (se § 114). Ved gjennomføring i gulv og tak skal det anvendes spesielle gjennomføringer som skal være tette og mekanisk beskyttet.

Anvendes armert eller uarmert blykabel, skal denne være utført med felles gummikappe over lederne og med syresikker impregnert omfletning.

Motorer skal være tett kapslet.

Anlegg i brannfarlige rom.

§ 497. For anlegg i b r a n n f a r l i g e rom (se § 125) gjelder følgende:

I r o m u n d e r g r u p p e I:

kan anvendes omflettet blykabel, armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype eller ledninger i gjenget rørsystem eller rørsystem med andre godkjente rørforbindelser.

Til bevegelige ledninger kan anvendes gummislangeledning (verkstedledning NMHV). 29 desbr.

Apparater og sikringer skal være beskyttende kapslet.

Brytere, koplingsbokser, stikkontakter og belysningsarmaturer kan være i alminnelig utførelse.

Åpne motorer med beskyttende kapslede børster, kollektorer, sleperinger, sentrifugalkontakter og igangsettingsapparater kan anvendes, likeledes åpne motorer som ikke er utstyrt med børster, kollektorer o. s. v.

Transportable motorer og apparater kan bare anvendes såfremt de er under stadig tilsyn og av praktiske grunner ikke kan fastmonteres (håndverktøi, håndlamper m. v.).

Varmeapparater skal fastmonteres (se for øvrig §§ 461 og 490).

I rom under gruppe II:

kan anvendes omflettet blykabel med felles gummikappe over lederne, armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype eller ledninger i gjenget rørsystem eller rørsystem med andre godkjente rørforbindelser. Armatur for blykabel skal være tett kapslet.

Til bevegelige ledninger skal anvendes gummislangeledning av forsterket utførelse (NSH) eller verkstedledning (NMHV).

Apparater, brytere, koplingsbokser, stikkontakter og sikringer skal være tett kapslet.

Belysningsarmaturer tillates i åpen utførelse såfremt de er forsynt med dyp skjerm og ikke har gjennomtrekksventilasjon. Ved installasjoner i rom hvor lampene kan bli omgitt av lett antennelige stoffer, f. eks. i låver o. l., må dog anvendes tette armaturer.

Motorer skal være tett kapslet. Tas kjøleluften utenfra, må kanaler for tilførsel og avledning av kjøleluft være av ildsikkert materiale og således anordnet at det ikke kan trenge støv inn hverken i kanalene eller i motoren.

Transportable motorer og apparater kan bare anvendes såfremt de er under stadig tilsyn og av praktiske grunner ikke kan fastmonteres (håndverktøi, håndlamper m. v.).

Transportable motorer for landbruket tillates i utførelse som foreskrevet for brannfarlige rom under gruppe I.

Varmeapparater skal være av type A eller B (se § 461). De skal være tett kapslet og ha glatt overflate og skal fastmonteres (se for øvrig § 490).

Garasjer hører under denne gruppe, med følgende særbestemmelser:

Sikringer må ikke anbringes i garasjer. Brytere, stikkontakter og lamper må anbringes i en høyde av minst 1,5 m over gulv. Varmeapparater kan være utstyrt med ribber.

Transportable varmeapparater for biloppvarmning er tillatt når de er utført for høyst 65 V. Eventuell transformator må fastmonteres.

29 desbr.

Anlegg i eksplosjonsfarlige rom.

§ 498. I eksplosjonsfarlige rom (se § 126) kan anvendes armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype eller ledninger i gjenget rørsystem eller rørsystem med andre godkjente rørforbindelser.

Apparater, brytere, koplingsbokser, belysningsarmatur og motorer skal være i eksplosjonssikker kapslet utførelse. Dog tillates motorer i spesial utførelse*) og med beskyttende kapsling når det for motorene er anvendt beskyttelsesbrytere. Ved motorer med sleperinger eller kommutatorer må dog sleperinger, kommutatorer, børster o. l. være eksplosjonssikkert kapslet.

Varmeapparater skal være av type A og må ha glatt overflate. De må fastmonteres og være beskyttet således at ingen gjenstand kan komme dem nærmere enn 1 m.

Brytere skal være flerpolet.

Sikringer, stikkontakter og bevegelige ledninger må ikke anbringes. I særlige tilfelle kan etter skriftlig tillatelse fra Elektrisitetstilsynet anvendes håndlamper og stikkontakter i eksplosjonssikker utførelse. For håndlamper skal bevegelig ledning være av forsterket utførelse (NSHK).

Anlegg i kinematografiokaler.

§ 499. I kinematografers maskinrom skal installasjonene utføres som for brannfarlige rom gruppe II bestemt (se § 497). I store maskinrom kan dog sikringer anbringes på åpne tavler.

Apparater, motorer, belysningsarmatur m. v. må anbringes således at antennelse av brennbar film f. eks. ved spolebord ikke kan finne sted. Strømtilførsel til projeksjonsapparater og til den øvrige installasjon i maskinrom må skje ved særskilte tilførselsledninger med egne sikringer anbrakt på hovedapparattavlen for kinematografen.

Hvor elektrisk reservebelysning anvendes for sal med forganger og korridorer skal denne ha strømtilførsel fra særskilt ledning med egne sikringer anbrakt på hovedapparattavlen og uavhengig av hovedbelysningen. Bryter for reservebelysning skal anbringes i salens forrom og være tydelig og lett synlig merket «Reservebelysning».

Forandring av rom.

§ 500. I rom hvor det er foretatt forandringer eller som anvendes til andre øyemed enn forutsatt, således at installasjonen ikke lenger tilfredsstiller forskriftene, må omlegning av ledninger m. v. straks foretas.

Rom omfattende forskjellige romtyper.

§ 501. I rom hvor det drives forskjelligartede virksomheter eller som etter sin tilstand hører under forskjellige romtyper skal installasjonene utføres etter de videstgående bestemmelser som etter forskriftene kan gjøres gjeldende for vedkommende rom. I tvilstilfelle skal Elektrisitetstilsynet eller det stedlige tilsyn spørres på forhånd.

Provisoriske anlegg.

§ 502. Som provisoriske regnes i alminnelighet bare an-

*) Med dette forstås motorer med rikelige krypeavstander, lave overtemperaturer, stor luftspalt, betryggende klemmer m. v.

legg som ikke skal nyttes i lengre tid enn ca. 4 uker og dessuten anlegg ved byggearbeider så lenge disse pågår. 29 desbr.

Provisoriske anlegg skal i alminnelighet utføres og vedlikeholdes i samsvar med forskriftene. Mindre avvikelser i utførelsen kan dog tillates, men forskriftenes bestemmelser om ildsikkerhet, jording og beskyttelse mot tilfeldig berøring må oppfylles.

Håndlamper må i enhver henseende være forskriftsmessig utført.

i. Ledninger i det fri.

§ 504. Ledninger i det fri kan belastes over den i § 480 fastsatte grense og sikres tilsvarende høyere såfremt temperaturen herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene. Ledningers strømbelastning og sikring.

§ 505. Spenningførende ledninger i det fri må kunne utkoples. Om brytere for lamper anbrakt utenpå vegg, se § 495. Anordning for utkopling.

§ 506. Ledningers fri høyde over marken må være minst 4 m. Hvor der normalt ikke foregår kjøring under ledningene kan dog ledningers (stikkledninger) fri høyde over marken reduseres til 2,5 m såfremt ledningene har vær- og syresikker impregnering. Blanke ledningers fri høyde over hustak o. l. må være minst 2,5 m. Hvor de føres langs bygninger må avstanden til vegg og øvrige deler av bygningene være minst 1,5 m. Ledningers høyde over marken m.v.

Ledningene må, såfremt de ikke er betryggende beskyttet, anbringes utenfor rekkevidde — minst 1,5 m — fra vinduer, balkonger, låvebruer o. l.

§ 507. Ved frie spenn må ledningenes innbyrdes avstand avpasses etter spennenes lengde m. v. Ledningers avstand innbyrdes m. v.

Fast opplagte ledningers avstand innbyrdes og fra andre ledende gjenstander (egne isolatorfester unntatt), eller fra bygningsdeler, må ikke under noen forhold være mindre enn 10 cm (se også § 508).

§ 508. Ledninger opplagt på isolatorer (sneller) på vegg o. l. må være isolert og ha vær- og syresikker impregnering og videre ha et tverrsnitt av minst 4 mm². For øvrig gjelder for slike ledninger bestemmelsene i § 495. Ledninger og kabler ved opplegg på vegg o.l.

Armert eller uarmert kabel skal ved tverrsnitt av 10 mm² og derunder være utført med felles gummikappe over lederne og ha vær- og syresikker impregnering.

§ 509. Ledninger i det fri må ha en bruddbelastning av minst 240 kg (for vanlig ledningskobber svarende til 6 mm² tverrsnitt). Ledningstverrsnitt, påkjenninger m. v.

Om ledningenes materiale, oppstrekning, påkjenning m. v. gjelder de i § 707 fastsatte bestemmelser i den utstrekning disse kan komme til anvendelse.

§ 510. Om stolper, master og deres tillatte påkjenning m.v. gjelder de i § 708 fastsatte bestemmelser i den utstrekning de kan komme til anvendelse. Stolper, master m.v.

29 desbr. Unyttede ledninger.

§ 511. Når ledning i det fri kommer til å stå unyttet må den enten nedtas eller vedlikeholdes overensstemmende med forskriftene og da settes i god ledende forbindelse med jord.

Bevegelige ledninger.

§ 513. Til bevegelige ledninger skal anvendes gummislangeledning av forsterket utførelse (NSH). Overgang fra fast opplagt til bevegelig ledning skal foregå ved stikkontakt.

Apparater og installasjonsmateriell.

§ 514. Apparater og installasjonsmateriell som anbringes i det fri skal være utført således at de ikke beskadiges av de opptredende påkjenninger. Om sikring av apparater, maskiner m. v. se § 448. (Om jording se §§ 200—207.)

k. Kabler i jorden.

Kablers strømbelastning.

§ 518. Kabler i jorden kan belastes over den i § 480 fastsatte grense og sikres tilsvarende høyere såfremt temperaturen herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene.

For belastning av papirisolert blykabel i jord og for spenninger opptil 1 kV gjelder de i etterfølgende tabell angitte grenser som retningslinjer.

Belastningstabell for papirisolert blykabel i jord.

(En kabel i hver grøft. Overtemperatur på lederen 35° C).

Spenninger opptil 1 kV.

Tverrsnitt	Enlederkabel	Tolederkabel	Tre- og flerlederkabel
mm²	Varig belastning i A		
6	85	65	60
10	110	90	80
16	155	120	110
25	200	155	135
35	250	185	165
50	310	235	200
70	380	280	245
95	460	335	295
120	535	380	340
150	610	435	390
185	685	490	445
240	800	570	515
300	910	640	590
400	1080	760	700

Ved åpen forlegning av kablene bør de bare belastes med ca. 75 % av de i tabellen angitte strømstyrker.

Ved forlegning i kanaler eller rør bør kablene bare belastes med ca. 65 % av de i tabellen angitte strømstyrker. 29 desbr.

Ligger flere kabler i samme grøft, kanal eller rør, må belastningen ytterligere reduseres etter følgende tabell:

Antall kabler sammen	2	4	6	8
Belastning i %	90	80	75	70

§ 520. Kabler i jorden skal være beskyttet ved armering, rør, kanaler e. l. så gravning kan foretas på det sted de ligger uten at de blir utsatt for beskadigelse. Beskyttelse.

Såfremt det i sånne kanaler med tilhørende kummer kan være fare for samling av skadelige gasser, må det sørges for tilstrekkelig ventilasjon.

Hvor jordkabel føres opp i det fri skal det anordnes passende beskyttelse av kabelen ved profiljern e. l.

E. Forskrifter for sterkstrømsanlegg med høy spenning.

a. Alminnelige bestemmelser.

§ 601. Spenningførende deler skal, selv om de er isolert, være beskyttet mot tilfeldig berøring. De må være helt utilgjengelige for uvedkommende eller således beskyttet at de ikke kan berøres uten benyttelse av særlige hjelpemidler. Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

Spenningførende deler som betjenes eller tilses under drift må anbringes i avlåste rom eller innhegninger og anordnes på en sånn måte at de lett og uten fare kan betjenes.

På passende steder anbringes iøynefallende advarselsskilter.

§ 602. Isolasjonsmotstanden for ledningsnett skal — så vel mellom de enkelte ledere innbyrdes som mellom ledningsnettet og jord — være minst 500 ohm for hver volt driftsspenning, dog minst 250 000 ohm. Ved målingen frakoples elektriske maskiner, transformatorer og forbruksapparater. Anleggenes isolasjon.

Ved elektriske maskiner, transformatorer og forbruksapparater skal de deler som står i forbindelse med høyspenningsnettet ha en isolasjonsmotstand av minst

$$\frac{\text{spenningen i V}}{\text{ytelsen i kVA} + 1000} \text{ megohm.}$$

I våte og syreholdige rom og i det fri og likeledes for transformatorer og apparater i olje kreves bare 50 % av de ovenfor fastsatte isolasjonsmotstander.

29 desbr. Ved akkumulatorbatterier må isolasjonsmotstanden være så stor som foreskrevet i § 402.

Måling av isolasjonsmotstanden skal utføres med likestrøm og med en spenning av minst 500 V.

Ved ethvert anlegg skal det være innretninger som anleggets isolasjonstilstand til enhver tid kan kontrolleres med.

Lednings- og kabelforbindelser. § 603. Lednings- og kabelforbindelser må utføres således at de får tilstrekkelig mekanisk styrke. Hvor de utsettes for strekk må de ha en bruddbelastning som svarer til minst 90 % av selve ledningens bruddbelastning.

Forbindelsene skal enten loddes, og det må da anvendes et loddemiddel som ikke skader ledningene, eller de skal utføres med skjøtemuffer eller på annen like betryggende måte.

Ledningsforbindelser må ved isolerte ledninger isoleres og beskyttes således at de blir jevngode med den øvrige ledning.

Jording av driftsledninger. § 604. Varig forbindelse med jord av et anleggs driftsledninger (heri innbefattet nulledninger) kan bare iverksettes etter særskilt tillatelse av Hovedstyret innhentet gjennom Elektrisitetstilsynet.

Dog tillates jordforbindelse gjennom jordingsdrosselspoler eller lignende apparater når de utføres slik at de ikke medfører fare eller ulempe for andre anlegg.

b. Maskinanlegg.

Maskiners oppstilling. § 610. Elektriske maskiner skal være betryggende festet til underlaget og anbrakt således at mulige gnister eller sterk varmeutvikling ikke kan forårsake antennelse av forhåndenværende brennbare stoffer.

Maskiners stempling. § 611. Elektriske maskiner skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og likeledes med ytelse, spenning, strømstyrke, omdreiningstall og eventuelt periodetall.

Isolert oppstilte maskiner. § 612. For lavspenningsviklinger på isolert oppstilte maskiner og alle ledninger og apparater som er forbundet med disse, gjelder samme forskrifter som for høyspenningsanlegg såfremt ledningene ikke er forsynt med gjennomslagssikring eller er driftsmessig jordet.

Ikke isolert oppstilte maskiner, som ved isolerende kopling er forbundet med isolert oppstilte maskiner, må jordes. Samtidig berøring av sånne isolerte maskiner og uisolerte eller jordede deler må være utelukket.

29 desbr.

c. Transformatoranlegg.

§ 622. Ved oppstilling av transformatorer, spesielt oljetransformatorer, skal det tas hensyn til mulig ildsfare. Ildsfare.

§ 623. Transformatorrom skal være godt ventilert. Ventilasjon.

§ 624. Transformatorer skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og likeledes med ytelse, spenning, strømstyrke, periodetall og koplingens art. Transformatorers stempling.

§ 625. Ved transformatorer eller maskiner som omdanner høyspenning til lavspenning eller omvendt skal lavspenningsviklingen, såfremt den ikke er driftsmessig jordet, forsynes med gjennomslagssikring. Gjennomslagssikringer.

I forbindelsen mellom transformatoren (eventuelt maskinen) og gjennomslagssikringen eller dennes jordingsledning må ikke forekomme smeltesikringer, brytere e. l.

Gjennomslagssikringen må være utført således at den gir varig jordforbindelse når det opptrer en spenning av 500 V og mer i lavspenningsviklingen.

Sikringselementet må etter gjennomslag lett kunne utskiftes uten fare for betjeningen.

Gjennomslagssikring skal i alminnelighet forbindes med den gjennomgående jordingsledning. Hvor sånn ikke finnes eller hvor det i øvrig er teknisk begrunnet skal gjennomslagssikring ved isolert opplagt ledning tilknyttes særskilt jordelektrode anbrakt i tilstrekkelig god jord og i en avstand av minst 20 m fra jordelektrode for jordede deler ved høyspenningsanlegg.

Om jording, se §§ 200—208.

d. Akkumulatoranlegg.

§ 630. Elementkar må ikke utføres av lett antennelig materiale. Elementkars utførelse.

§ 631. Til belysning av akkumulatorrom må bare anvendes glødelamper beskyttet med glasskuppel (se § 496). Belysning.

§ 632. Akkumulatorrom må være godt ventilert. Ventilasjon.

§ 633. Elementkar skal være isolert fra jord med dobbelt isolasjon av fuktighetssikkert materiale. Elementkars isolasjon.

§ 634. Batterier skal være omgitt av en isolert betjeningsgang. Betjeningsgang.

e. Apparat- og fordelingsanlegg.

§ 640. Rom for generator-, transformator-, apparat- og fordelingsanlegg m. v. skal være av mur, betong, jern o. l. ildsikkert materiale. Apparatrom og apparattavler.

Apparattavler o. l. skal utføres av ildsikkert og mekanisk motstandsdyktig materiale.

29 desbr.

§ 641. Apparattavler og apparatanlegg må anordnes oversiktlig.

Apparattavlers og apparatanleggs anordning og merking.

Hvor det på samme sted er apparater for høyspenning og lavspenning må disse holdes helt atskilt fra hverandre.

Ved sikringer, brytere m. v. må settes opp skilt som på tydelig og varig måte angir hvilke deler av anlegget de hører til.

Apparattavlers anbringelse.

§ 642. Apparattavler skal anbringes således at alle ledninger til enhver tid lett kan undersøkes.

Betjeningsgang ved apparatanlegg.

§ 643. Betjeningsganger ved apparatanlegg skal være så brede, at avstanden fra spenningførende deler til gangens motstående vegg er minst 1,5 m. Er der spenningførende deler på begge sider av gangen skal den horisontale avstand mellom disse være minst 2 m. Er der spenningførende deler over gangen skal høyden til disse være minst 2,5 m. Disse avstandsbestemmelser gjelder ikke for blykabler og heller ikke ledninger, som er beskyttet mot tilfeldig berøring ved faste beskyttelsesgittere eller lignende, som ikke er til å åpne eller fjerne under drift. Betjeningsgangens frie bredde må dog i intet tilfelle være under 1 m og dens frie høyde ikke under 2 m. Betjeningsganger må være godt belyst og om mulig tilgjengelige fra to sider.

Apparaters anbringelse.

§ 644. Apparater må være lett tilgjengelige og såfremt de skal betjenes under drift må dette kunne skje uten fare.

Apparater hvor der normalt kan opptre så høye temperaturer at de kan være farlige for omgivelsene må anbringes således at antennelse av omgivelsene ikke kan finne sted.

Forbindelsesledninger mellom apparater.

§ 645. Forbindelsesledninger mellom apparater m. v. må dimensjoneres og anordnes således at ledningene og deres kontaktflater ikke gir anledning til skadelig oppvarmning.

Ved ledningenes ender skal de enkelte tråder loddes sammen såfremt ikke spesielt godkjente skru- eller klemmeforbindelser anvendes. Ledninger med tverrsnitt over 4 mm² skal forsynes med kabelsko såfremt ikke spesielt godkjente skrue- eller klemmeforbindelser anvendes. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

Ved mutterbefestigelse skal anvendes underlagsskive og muttersikring (kontramutter, palmutter e. l.).

Ledningers sikring.

§ 646. Ledninger og blykabler som utgår fra apparatanlegg — unntatt nulledninger og ledninger som alltid er jordet — skal forsynes med smeltesikringer såfremt de ikke ved automatiske brytere er sikret mot belastning utover den høyeste tillatte strømstyrke etter §§ 680, 701 og 718.

Parallellkoplede ledninger og blykabler som er fast forbundet i begge ender kan sikres med en felles sikring motsvarende summen av ledningenes, henholdsvis kablenes, tverrsnitt.

Smeltesikringer må være anbrakt således at de ved smeltning ikke forårsaker kortslutning eller lysbuer som kan være farlige for omgivelsene. 29 desbr.

§ 647. Brytere skal anbringes for de apparater, maskiner og transformatorer som må kunne utkoples under belastning, og videre på de steder i ledningsnettet hvor det er nødvendig for å oppdele dette av hensyn til arbeider eller isolasjonsmålinger (se § 602) og sånn oppdeling ikke kan skje ved å ta ut sikringene. For driftsspenninger over 1000 V skal det hvor innkapslede brytere anvendes, også anbringes et synlig bruddsted (skillebryter eller utkoppelbar smeltesikring). Bryteres anbringelse.

§ 648. Ved apparatanlegg som står i forbindelse med utstrakte luftnett eller på annen måte er utsatt for overspenninger skal det oppsettes betryggende overspenningsbeskyttelse. Overspenningsbeskyttelse.

§ 649. Overspenningsbeskyttelsen må oppstilles således, at den ikke medfører fare for omgivelsene. Overspenningsbeskyttelsens oppstilling.

f. Apparater.

§ 661. Apparater og tilhørende beskyttelseskapsler skal utføres således at alle påkjenninger som under drift oppstår ved lysbuer, varme, fuktighet og ved kjemisk og mekanisk innvirkning kan tåles med tilstrekkelig sikkerhet. Kapslene skal være tilstrekkelig rommelige så vel av hensyn til ledningstilknytning som til avstand fra spenningførende deler. Apparaters utførelse.

Om beskyttelse mot tilfeldig berøring se § 601.

§ 662. Spenningførende deler skal så vel mot jord som innbyrdes være tilstrekkelig isolert med et fuktighetssikkert, varme- og krypestrømsikkert og ildsikkert materiale (se §§ 109—112). Apparaters isolasjon.

§ 663. Apparater skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og likeledes med spenning, strømstyrke og eventuelt ytelse, periodetall o. l. i den utstrekning dette er nødvendig for øyemedet. Apparaters merking.

§ 664. Apparater med tilhørende kontaktflater og strømførende deler skal være således dimensjonert og utført at varig belastning med den påstemplede maksimale strømstyrke ikke medfører skadelig oppvarmning hverken av apparatene selv eller av omgivelsene. Skadelig oppvarmning.

§ 665. Smeltesikringer må være således utført at de ved smeltning ikke forårsaker kortslutning eller lysbuer som kan være farlige for omgivelsene. Heller ikke må smeltningen foregå således at fare kan oppstå ved utslyngning av smeltet metall eller sikringsdeler. Sikringers utførelse.

Består smeltestykket av bløtt plastisk materiale må dette ikke benyttes direkte til kontaktforbindelsen, men må i begge ender påloddes kobberstykker eller annet egnet materiale.

29 desbr. Sikringers merking.

§ 667. Ved smeltesikringer skal så vel den fastsittende del som smeltestykket være tydelig merket med spenning og strømstyrke.

Sikringers smeltestrøm.

§ 668. Smeltesikringer som er utført og merket for de strømstyrker som er angitt i tredje kolonne i tabellen i § 680 skal ikke smelte om de belastes med de i samme tabells annen kolonne angitte høyeste tillatte strømstyrker i 1 time. Belastes de med 50 % høyere strømstyrke, må de smelte innen denne tid.

Bryteres utførelse og merking.

§ 669. Brytere — herunder også automatiske brytere — må være således utført at ikke brytningsgnisten danner kortslutning eller jordforbindelse eller varig lysbue når de åpnes helt. Innkapslede brytere skal være forsynt med anordning som tilkjennegir om de er inn- eller utkoplet. Ved brytere med fjernstyring eller mekanisk overføring må sånn anordning finnes så vel ved selve bryteren som ved betjeningsapparatene.

Brytere må være merket for de strømstyrker og utløsningstider som de er beregnet for.

Flerpolte brytere.

§ 671. Flerpolte brytere må under bruddet samtidig utkople alle sammenhørende spenningførende ledninger.

g. Isolerte ledninger og kabler.

Ledningers og kablers utførelse og isolasjon.

§ 680. Isolerte ledninger må være flertrådet og utført med ledere av kobber.

For blykabler med tverrsnitt til og med 6 mm² kan massive ledere anvendes.

Isolerte ledninger og kabler må ha en isolasjon som etter å ha ligget 24 timer i vann av ikke over 25° C kan tåle ½ times prøve med en vekselspenning på det dobbelte av driftsspenningen, dog minst 2000 V.

Ledningers og kablers strømbelastning og sikring.

Isolerte ledninger og gummiisolerte blykabler som har en motstand pr. m lengde og mm² tverrsnitt av høyst 0,01784 ohm ved 20° C kan varig belastes med de strømstyrker som er angitt i etterfølgende tabells annen kolonne. Den strømstyrke som de ved ledningene anvendte smeltesikringer er merket med må ikke overstige de grenser som er angitt i tredje kolonne.

Denne tabell gjelder også for blanke ledninger på inntil 25 mm² tverrsnitt. Blanke ledninger over 25 mm² tverrsnitt kan belastes mer og sikres tilsvarende høyere enn anført såfremt deres temperatur herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene.

Om belastning av papirisolert blykabel henvises til § 718 som også gjelder ved åpen forlegning eller ved forlegning i kanaler i bygninger.

Tverrsnitt i mm²	Høyeste tillatte strømstyrke i A	Merkestrøm for smeltesikring i A
1	2	3
0,75	9	—
1	11	6
1,5	14	10
2,5	20	15
4	25	20
6	31	25
10	43	35
16	75	60
25	100	80
35	125	100
50	160	125
70	200	160
95	240	200
120	280	225
150	325	260
185	380	300
240	450	350
300	525	430
400	640	500
500	760	600

h. Anlegg i bygninger.

Minste ledningstverrsnitt.

§ 681. Blanke ledninger og isolerte ledninger med over 1 m avstand mellom festepunktene skal ha et tverrsnitt av minst 10 mm².

Opplegging av blanke ledninger.

§ 682. Blanke ledninger kan bare anvendes i avlåste rom som utelukkende sakkyndig betjening har adgang til eller når ledningene anbringes helt utilgjengelig eller beskyttes ved innkledning. Blanke ledninger som ikke er jordet skal innbyrdes eller fra andre ledende gjenstander og fra vegg, tak eller egne beskyttelsesinnkledninger ha en avstand av minst 5 cm + 0,5 cm for hver 1000 V driftsspenning.

Ledninger med isolasjon som ikke tilfredsstiller fordringene i § 680 må opplegges som for blanke ledninger bestemt.

Opplegging av isolerte ledninger.

§ 683. Isolerte ledninger med isolasjon som tilfredsstiller fordringene i § 680 kan opplegges uten noen bestemt innbyrdes avstand mellom ledninger tilhørende samme strømkrets.

Hvis sånne ledninger også er beskyttet mot ytre skadelig påvirkning (armerte kabler, rørbeskyttelse o. l.) kreves ingen bestemt avstand fra andre ledninger eller fra andre ledende gjenstander og fra vegg eller tak. Består beskyttelsen av metall skal den jordes overensstemmende med § 201. I alle

29 desbr. andre tilfelle må avstandsbestemmelsene for blanke ledninger (se § 682) overholdes også for isolerte ledninger.

Om krysning og nærføring, se § 232.

Bevegelige ledninger.

§ 684. Bevegelige spenningførende ledninger for flyttbare apparater og maskiner er ikke tillatt.

Beskyttelsesinnkledninger.

§ 685. Ledningene må enten ved sin beliggenhet eller ved særlig innkledning være beskyttet mot tilfeldig berøring (se § 601) og mot mekanisk beskadigelse. Innkledninger av metall skal jordes som bestemt i § 201.

Gjennomføringer.

§ 686. Ved gjennomgang gjennom vegg, tak eller gulv skal ledningene — forsåvidt de ikke føres gjennom fri åpning med de i § 682 fastsatte minste-avstander — beskyttes i gjennomføringen ved anvendelse av dertil egnede isolerende rør eller gjennomføringer.

Anbringelse av brytere og sikringer.

§ 692. Apparater, maskiner og transformatorer skal forsynes med egne brytere og smeltesikringer eller automatiske brytere anbrakt på et hensiktsmessig sted. Unntatt fra denne bestemmelse er måletransformatorer, regulatorer, releer, overspenningsavledere o. l. Mindre transformatoranlegg trenger ikke å ha brytere såfremt utkoppelbare smeltesikringer anvendes. Brytere for utkopling under belastning må under bruddet samtidig utkople alle sammenhørende spenningførende ledninger (se § 671).

Om synlig bruddsted ved innkapslede brytere henvises til § 647.

Anlegg i våte og syreholdige rom.

§ 696. I våte og syreholdige rom (se §§ 123 og 124) må ledninger opplegges som fastsatt for ledninger i det fri. Er dette av hensyn til rommenes karakter eller andre forhold ikke mulig, må det anvendes blykabel hvis ytre metalldeler skal jordes som bestemt i § 201.

Anlegg i rom med lett antennelige eller eksplosive stoffer.

§ 697. I rom hvor det forekommer lett antennelige eller eksplosive stoffer i større mengde (se §§ 125 og 126) er høyspenning ikke tillatt.

i. Ledninger i det fri.

Ledningers strømbelastning og sikring.

§ 701. Ledninger i det fri kan belastes over den i § 680 fastsatte grense og sikres tilsvarende høyere såfremt temperaturen herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene.

Anordning for utkopling.

§ 702. Spenningførende ledninger i det fri må kunne utkoples ved brytere anbrakt på de steder i ledningsnettet hvor det er nødvendig for å oppdele dette av hensyn til arbeider eller isolasjonsmålinger.

Apparater, maskiner og transformatorer i det fri skal forsynes med brytere og sikringer som angitt i § 692.

Brytere for ledninger, transformatorer, apparater og ma-

skiner m. v. i det fri må under bruddet samtidig utkople alle sammenhørende spenningførende ledninger. 29 desbr.

Betjeningsanordning for brytere i det fri må — når den er tilgjengelig for uvedkommende — være låst så vel i innkoplet som utkoplet stilling.

Mast-transformatorarrangement må ha rommelig betjeningsplattform med rekkverk.

Ledningers høyde over marken.

§ 703. Ledninger må — såfremt de ikke er betryggende beskyttet — ved en temperatur av + 40° C ha en loddrett avstand av minst 6 m fra marken for driftsspenninger inntil 60 000 V og minst 7 m for høyere driftsspenninger. I ledningens sideretning kan det dog være en avstand — målt til nærmeste tilgjengelige sted i terrenget — av minst 5 m for spenninger under 60 000 V og 6 m for høyere spenninger.

Hvor det erfaringsmessig forekommer så meget snø at ledningene kommer lavere enn 4 m over snøens overflate må det (ved innhegning e. l.) sørges for at den grunn som ledningen fører over ikke kan trafikeres.

Fast opplagte ledningers avstand innbyrdes m. v.

§ 704. Fast opplagte ledningers avstand innbyrdes og fra andre ledende gjenstander (egne isolatorfester unntatt), eller fra bygningsdeler, må ikke under noe forhold være mindre enn 10 cm + 0,5 cm for hver 1000 volt driftsspenning. For ledninger som har slik isolasjon som fastsatt i § 680 og dessuten er beskyttet mot ytre skadelig påvirkning (armerte kabler o. l.), kreves dog ingen bestemt avstand hverken innbyrdes eller likeoverfor andre gjenstander.

Ved fast opplegging på vegg e. l. gjelder tverrsnittsbestemmelsen i § 681.

Om jording, se §§ 200 og 201.

Ledningsmateriale.

§ 707. Som ledningsmateriale kan anvendes kobber, aluminium, galvanisert stål, stålaluminium, bronse eller annet jevngodt materiale.

Ledningstverrsnitt og spennlengder.

Ledningsspennets lengde må ikke overskride følgende grenser:

For	ledning	av	bruddbelastning	400	kg.	80 m
»	»	»	»	640	»	110 »
»	»	»	»	1000	»	150 »
»	»	»	»	1400	»	200 »
»	»	»	»	2000	»	250 »

Galvanisert ståltråd må ikke brukes med mindre tverrsnitt enn 16 mm^2.

Ledningers påkjenning.

Ledningenes oppstrekning må foretas således at påkjenningen ikke overstiger:

29 desbr.

1. Ved ÷ 25° C og en antatt vertikalvirkende ekstralast av 200 + 50 d gram pr. m, 50 % av ledningenes strekkfasthet.
2. Ved 0° C og en antatt vertikalvirkende ekstralast av 900 + 225 d gram pr. m, 90 % av ledningenes strekkfasthet.

Her betyr d ledningens diameter i mm. Ved isolerte ledninger regnes med den utvendige diameter.

Ledningers innbyrdes avstand i frie spenn.

Ledningenes innbyrdes avstand i frie spenn må avpasses således at sammenslagning ikke kan finne sted ved de svingninger som kan opptre under vind eller avfallende snølast.

Ledningsbefestigelse.

Ledningenes befestigelse til isolatorene må utføres således at det ikke er fare for elektrolytiske virkninger ved anvendelse av forskjelligartede metaller; galvaniserte stålklemmer kan dog brukes såfremt ledningene ikke er utsatt for kjemisk påvirkning, som f. eks. i visse fabrikkstrøk.

Armaturdeler må ha samme sikkerhet som ledningen for øvrig. Befestigelsen må ikke utsette ledningen for beskadigelse, f. eks. ved glidning, vibrasjon m. v.

Mastemateriale.

§ 708. Ledningsmaster kan utføres av uimpregnert og impregnert tre, stål og av armert betong.

Stolper som skal impregneres må være av furu og godt tørket. Impregnering må være utført på godkjent måte, således at det ytre lag utenom malmen (alen) er gjennomtrukket i sin helhet av konserveringsmidlet. Stolpene skal ha et tydelig og varig merke som viser ved hvilket impregneringsverk og i hvilket år impregneringen er utført.

Stål for master og beslag må beskyttes mot rust.

Mastetyper.

Mastene inndeles i 3 typer:

1. Bæremaster som kan anvendes hvor andre master ikke er foreskrevet.
2. Forankringsmaster som må anvendes som fastpunkter i linjen og ved krysninger etter §§ 213, 214 og 218.
3. Endemaster som må anvendes i endepunkter.

For master, traverser, isolatorpigger og andre isolatorfester må regnes med følgende som minste sikkerhetsgrad:

7 for uimpregnert furu
3,5 » impregnert furu
2,5 » stål
3 » armert betong.

Belastningstilfelle.

Master med tilbehør skal beregnes for hvert av følgende belastningstilfelle:

1. Vertikal belastning forårsaket av vekt av mast og ledninger med tilbehør og av 40 % av den ekstralast som er nevnt i § 707, punkt 2. 29 desbr.

2. Horisontal belastning forårsaket av vindtrykk tvers på linjeretningen på mast og ledninger med tilbehør, og eventuelt vinkel- eller endestrekk i ledningene ved ÷ 25° C uten ekstralast. Ved master i vinkelpunkter regnes nevnte vindtrykk å virke i samme retning som deresulterende ledningsstrekk. Som vertikallast regnes vekten av mast og ledninger med tilbehør.

3. Ved master i vinkelpunkter og ved endemaster skal som eget belastningstilfelle regnes med et strekk i de strømførende ledninger lik 40 % av disses bruddbelastning og et strekk i jordingsledningen ved ÷ 25° C og en antatt ekstralast som anført i § 707, punkt 1, dog minst 25 % av jordingsledningens bruddbelastning og vindtrykk på mast i hvilken som helst retning. Som vertikallast regnes foruten vekten av mast og ledninger med tilbehør med en antatt ekstralast på samtlige ledninger av 40 % av den ekstralast som er anført i § 707, punkt 2.

4. Ved forankringsmaster og endemaster skal dessuten som eget belastningstilfelle regnes med ensidig brudd på inntil $^2/_3$ av de strømførende ledninger og med et strekk i de gjenværende ledninger på 40 % av disses bruddbelastning og vindtrykk på mast i hvilken som helst retning. Hvis antallet av strømførende ledninger overstiger 6 regnes for de overskytende bare $^1/_3$ brutt. Det skal regnes med et strekk i jordingsledningen som anført i punkt 3. Som vertikallast regnes foruten vekten av mast og ledninger med tilbehør med en antatt ekstralast på samtlige hele ledninger av 40 % av den ekstralast som er anført i § 707, punkt 2.

Det skal regnes med et antatt vindtrykk av 125 kg pr. m² plan flate, 62,5 kg pr. m² for ledninger og isolatorer og 50 kg pr. m² for runde stolper. For gittermaster regnes vindtrykket etter 1,5 ganger den ene sideflate. For A-master regnes vindtrykket i mastens skrevretning etter 1,5 ganger vindtrykket på den ene stolpe.

Traverser, isolatorer og annet tilbehørs vindflater må medregnes.

Som vindtrykk overført fra ledningene til en mast skal regnes med vindtrykket på samtlige ledninger fri for is- og snølast og med halv spennlengde til hver side av masten.

29 desbr.

Påkjenning av stolper, master m.v.

Enkeltstolper av uimpregnert tre må i alminnelighet ikke anbringes i større innbyrdes avstand enn 50 m. Hvor terrenghensyn gjør det nødvendig kan dog unntagelsesvis spenn opp til 80 m anvendes.

Bukker av tre, impregnerte stolper, stålmaster og armerte betongmaster kan anbringes i en innbyrdes avstand av inntil 250 m. Hvor det skal anvendes lengre spenn enn 250 m må søknad herom med tegninger og beregninger i 3 eksemplarer innsendes gjennom Elektrisitetstilsynet til Hovedstyret.

Ved anvendelse av materiale av vanlig god kvalitet er følgende påkjenninger tillatt:

Materiale	Sikkerhetsgrad	Tillatte påkjenninger i kg pr. cm²		
		Bøyning	Strekk	Trykk
Uimpregnert tre	7	80	100	43
Impregnert tre	3,5	160	200	86
Stål	2,5	1500	1500	1500
Armert betong { stål	3	1200		
Armert betong { betong	3	60		

For nagler tillates en avskjæringspåkjenning av 1200 kg pr. cm²
For bolter og skruer tillates en avskjæringspåkjenning av .....1000 » » »
Tillatelig trykkpåkjenning på naglehullenes sideflater .....2800 » » »
Tillatelig trykkpåkjenning på boltehullenes sideflater .....2200 » » »
For fundamentbolter tillates en trykk- og strekkpåkjenning av .....1200 » » »

Forutsetningen for de tillatte påkjenninger er at materialets flytegrense ikke er lavere enn 50 % av strekkfastheten.

For avskjæring f. eks. ved dybler tillates for trestolper en påkjenning av 15 kg/cm². Trykket vinkelrett mot fibrene må i tre ikke overstige 25 kg pr. cm².

Ved master av armert betong skal den anvendte betong ha en terningfasthet av minst 180 kg/cm² etter 28 døgn. Anvendes betong med større terningfasthet — påvist ved prøvning av materialene på forhånd — eller armeringsstål av bedre kvalitet enn foran forutsatt, kan det regnes med økede påkjenninger som blir å avpasse etter materialenes fasthetsegenskaper på sånn måte at de beregningsmessige sikkerhetsgrader blir minst 3. Dog tillates ikke større påkjenninger enn 90 kg/cm² for betong og 1800 kg/cm² for armeringsstål.

29 desbr.

Stolper og master skal fundamenteres på slik måte at de får en standsikkerhet som motsvarer de foreskrevne belastningstilfelle. Det skal herunder tas hensyn til mulig skadelig innvirkning fra jordsmonnet. Nedgravningsdybden må være tilstrekkelig til å sikre mot televirkning, vanligvis ikke under 1,5 m. Fundamentering.

A-master skal i nedre ende forsynes med tverrbjelke eller på annen jevngod måte forankres i jorden.

Ved fjellfester for tremaster skal stag o. l. festes til masten ved galvaniserte skruer, medmindre klaver anvendes. Fotbolter kan festes ved galvaniserte kramper.

Barduner o. l. som inngår som en konstruksjonsdel av hensyn til den forlangte mekaniske sikkerhet, skal utføres av galvanisert ståltau av minst 25 mm² tverrsnitt. Sikkerhetsgraden mot brudd skal være minst 3. Barduner og lign.

Klemmer og festeanordninger skal være av galvanisert stål og dimensjonert og utført med en sikkerhetsgrad av minst 3.

§ 710. Ledningsmaster og stativer og inngangsdører til kiosker o. l. skal forsynes med iøynefallende godkjente advarselsskilter. Advarselsskilt.

Skilter som advarer mot klatring i master skal anbringes på de master som er plasert på beferdede steder f. eks. ved leke- og sportsplasser, offentlige veier o. l.

§ 711. Når ledning i det fri kommer til å stå unyttet, må den enten nedtas eller vedlikeholdes overensstemmende med forskriftene og da settes i god ledende forbindelse med jord. Unyttede ledninger.

§ 713. Apparater og materiell som anbringes i det fri skal være utført således at de ikke beskadiges av de opptredende påkjenninger. Apparater og materiell i det fri.

k. Kabler i jorden.

§ 718. Kabler i jorden kan belastes over den i § 680 fastsatte grense og sikres tilsvarende høyere såfremt temperaturen herunder ikke kan bli farlig for driften eller omgivelsene. Kablers strømbelastning og sikring.

For belastning av papirisolert blykabel i jord gjelder som retningslinjer de grenser som i etterfølgende tabell er angitt for de forskjellige driftsspenninger.

Ved åpen forlegning av kablene bør de bare belastes med ca. 75 % av de i tabellen angitte strømstyrker.

Ved forlegning i kanaler eller rør bør kablene bare belastes med ca. 65 % av de i tabellen angitte strømstyrker.

Ligger flere kabler i samme grøft, kanal eller rør må belastningen ytterligere reduseres etter følgende tabell:

Antall kabler sammen	2	4	6	8
Belastning i %	90	80	75	70

29 desbr. *Belastningstabell for papirisolert blykabel (treleder) i jord.*
(En kabel i hver grøft. Overtemperatur på lederen 35° C).

Tverrsnitt	Spenning		
	3,3 kV	6,6 kV	11 kV
mm²	Varig belastning i A		
6	60	—	—
10	80	75	70
16	105	100	95
25	135	130	125
35	165	160	150
50	200	195	185
70	245	235	225
95	290	280	265
120	335	325	310
150	380	370	355
185	435	420	400
240	505	490	470
300	570	560	535
400	660	—	—

Beskyttelse. § 720. Kabler i jorden skal være armert og ligge i en dybde av minst 70 cm og være beskyttet med et dekke av mursten e. l., ved rør, kanaler o. l., så gravning kan foretas på det sted hvor de ligger uten at de blir utsatt for beskadigelse og uten at arbeiderne derigjennom kommer i berøring med de deler som fører høyspenning.

Såfremt det i sånne kanaler med tilhørende kummer kan være fare for samling av skadelige gasser, må det sørges for tilstrekkelig ventilasjon.

Hvor jordkabel føres opp i det fri skal det anordnes passende beskyttelse av kabelen ved profiljern e. l.

Merking. § 722. Sterkstrømskabler for høyspenning lagt i jorden må merkes på en sånn måte at de tydelig skiller seg fra lavspenningskabler. Slik merking utføres med ringer av metallbånd som festes utenpå kabelen i en innbyrdes avstand av ca. 1 m. Ringene må være av holdbart metall f. eks. bly eller blyovertrukket båndjern med en bredde av minst 20 mm og en tykkelse av minst 1 mm og være festet til kabelen på en slik måte at de ikke lett kan forskyves eller løsne. Kabler som legges i samme grøft eller på annen måte kommer i nærheten av hverandre må ha hver sitt særskilte nummer således at forveksling er utelukket.

l. Kabler i sjøen. 29 desbr.

Kabler i sjøen.

§ 723. For kabler i sjøen gjelder de samme bestemmelser om strømbelastning og sikring som anført i § 718.

Ved forankringssted i land skal kablene være beskyttet med jernrør, leddrør e. l.

F. Forskrifter for elektriske sporveis- og baneanlegg.

a. Anlegg for likestrøm med driftsspenning ikke over 600 volt.

Gjeldende forskrifter.

§ 801. De forskrifter som er fastsatt for svakstrømsanlegg og for sterkstrømsanlegg med lav spenning kommer til anvendelse i den utstrekning det er mulig. For kjøretråd og skinnevei med tilbehør gjelder de i det følgende fastsatte særbestemmelser.

Kjøretrådens høyde over marken.

§ 802. Kjøretrådens høyde over skinneoverkant må på fri bane være minst 5 m. I vognhaller o. l., og under bruer kan kjøretråden med Elektrisitetstilsynets samtykke anbringes lavere (se også § 14).

Beskyttelse.

§ 803. Hvor kjøretråden er tilgjengelig for uvedkommende uten anvendelse av særlige hjelpemidler må det sørges for hensiktsmessig beskyttelse.

Kjøretrådens materiale, tverrsnitt m. v.

§ 804. Kjøretråden skal bestå av hårdtrukket kobbertråd med et tverrsnitt av minst 50 mm² og ha en strekkfasthet av minst 36 kg pr. mm². Skjøter må utføres således at de får minst like stor bruddbelastning som selve tråden.

Kjøretrådens isolasjon.

§ 805. Kjøretråd og blanke ledninger på kjøretrådens master må ha dobbelt isolasjon eller være montert på dobbelte klokkeisolatorer.

Kjøretrådens opphengning m. v.

§ 806. Kjøretrådens opphengningspunkter må anbringes i en innbyrdes avstand av høyst 40 m.

Anvendes trestolper til opphengningen må disse være av furu impregnert på godkjent måte. De må ikke påkjennes høyere enn med 110 kg/cm². Anvendes stålmaster eller armerte betongmaster må disse ikke påkjennes med mer enn ¼ av bruddbelastningen.

Påkjenning av kjøre- og bæretråd m. v.

§ 807. Kjøretråd må ved ÷ 25° C ikke påkjennes med mer enn $^1/_3$ av strekkfastheten.

Bæretråd, barduner o. l. må ikke påkjennes med mer enn ¼ av strekkfastheten.

Overspenningsbeskyttelse m. v.

§ 808. For hver strekning av kjøretråden som kan frakoples for seg skal det oppsettes betryggende overspenningsbeskyttelse. Overspenningsbeskyttelsen må oppstilles slik at den ikke medfører fare for personer eller gir anledning til ildsfare.

Om elektriske forstyrrelser og radioforstyrrelser se §§ 226 og 240.

29 desbr.

Skinne-motstand.

§ 809. Skinnene må være sammensveiset eller forsynt med skinneforbindere av kobber således at skinneveiens elektriske ledningsmotstand blir høyst 20 % større enn motstanden beregnet for en ubrutt skinnevei av samme materiale, lengde og tverrsnitt.

Tilbake-ledninger.

§ 810. Som tilbakeledning må foruten skinnene bare nyttes isolerte ledninger og kabler (jfr. §§ 480 og 518). Unntatt herfra er kortere forbindelsesledninger tilknyttet skinnene, som elektriske tverrforbindelser, skinneforbindere ved lasker, vikespor, sporkryss o. l., når disse ikke ligger dypere i jorden enn 25 cm under skinnetopp.

Spennings-tap i tilbake-ledning.

§ 811. Tilbakeledningen må utføres og dimensjoneres således, at spenningsforskjellen i volt mellom hvilke som helst to punkter av skinnegangen i et sammenhengende banenett ved vanlig rutemessig belastning ikke overskrider 2,5 V ganger den rettlinjede avstand mellom punktene målt i km. Bestemmes spenningsforskjellen ved beregning skal skinnegangens ledningsmotstand forutsettes å være så stor som etter § 809 maksimalt tillatt.

Undersø-kelse av til-bakeledning-gers tilstand.

§ 812. Undersøkelse av den elektriske tilbakeledning skal foretas av baneanleggets vedkommende minst 1 gang hvert år eller oftere, om Hovedstyret finner det påkrevd. Viser det seg ved slike undersøkelser å være en større spenningsforskjell mellom to punkter av skinnegangen enn den grense som er fastsatt i § 811, må tilbakeledningen utbedres og eventuelt forsterkes. Viser det seg at det fra noen rørledning eller andre metalldeler nær banen trer ut elektrisk strøm forårsaket ved baneanlegget og av større tetthet enn 0,75 mA pr. dm^2, må passende foranstaltninger treffes for å hindre beskadigelse.

Skinnenes strømførende forbindelser skal undersøkes med passende instrumenter. Finnes motstanden å være større enn motstanden av en 10 m lengde av vedkommende skinnestørrelse må utbedring straks foretas.

b. Anlegg for vekselstrøm og for likestrøm med driftsspenning over 600 volt.

Baneanlegg for høy-spenning.

§ 901. Forskrifter for slike anlegg oppstilles av Hovedstyret i hvert enkelt tilfelle.

G. Forskrifter for elektriske anlegg ombord i skip. 29 desbr.

I. Sterkstrømsanlegg med lav spenning.

a. Alminnelige bestemmelser.

Gyldighetsområde.

§ 1001. Disse forskrifter gjelder hvor likestrøm anvendes til lys- og kraftanlegg ombord i skip, dog ikke for anlegg som tjener til skipets fremdrift eller anlegg hvor spenningen ikke er over 28 V.

Hvor vekselstrøm skal anvendes til disse formål eller hvor elektrisk kraft skal anvendes til skipets fremdrift, må det elektriske anlegg utføres etter forskrifter som utferdiges av Hovedstyret for hvert enkelt tilfelle.

Fordelingssystemer.

§ 1002. Følgende fordelingssystemer kan anvendes:

a. Enleder likestrømsystem med skipsskroget som tilbakeleder.
b. Toleder likestrømsystem med isolerte ledninger og kabler.
c. Treleder likestrømsystem med isolert eller jordet nulleder.

I tankskip er enledersystem eller jordet nulleder ikke tillatt.

Tillatte spenninger.

§ 1003. Spenningen må ikke overstige følgende grenser:

a. For kraftoverføring, 500 V likestrøm.
Som normalspenninger regnes 110 og 220 V.
b. For belysning og oppvarmning, 250 V likestrøm.
Som normalspenninger regnes 110 og 220 V.

For slepebåter, fiskebåter og andre mindre skip må spenningen ikke overskride 250 V likestrøm.

Som normalspenninger regnes 12, 24, 48 og 110 V.

For tankskip må spenningen ikke overskride 220 V likestrøm for kraftoverføring og 110 V likestrøm for belysning og oppvarmning.

Hensyn til skipets kompasser.

§ 1004. Ved anbringelse av elektriske maskiner, ledninger, batterier og apparater må det tas hensyn til at disse kan øve skadelig innvirkning på skipets kompasser. Ingen elektrisk maskin bør komme kompassene nærmere enn 10 m. Frem- og tilbakeledning for samme strømkrets bør legges så nær hinannen som forholdene tillater, og enkeltledninger — når sånne vanskelig kan unngås — bør ikke bringes nærmere kompassene enn 5 m. Jfr. Sjøfartskontorets regler for oppstilling av kompasser av 12 desember 1932.

Strømtilførsel til viktige formål.

§ 1005. Strømtilførselen til maskin- og kjelerom og til lamper for lanterner og for belysning av kompasser, maskintelegraf eller lignende formål hvor en strømavbrytelse vil virke særlig forstyrrende, må utføres som særskilte strømkretser fra hovedapparattavlen. Strømtilførselen kan dog skje fra egne

29 desbr. fordelingstavler som det fører egne hovedledninger til fra hovedtavlen. Hovedledningene og deres sikringer må dimensjoneres slik at mulige overbelastninger og kortslutninger av fordelingsledningene ikke medfører avbrytelse i strømtilførselen til fordelingstavlene.

For elektriske styremaskiner må det på apparattavlen i maskinrommet være anbrakt vender i forbindelse med 2 sett sikringer og dessuten varsellampe og lydsignal så vel i maskinrommet som ved styrerattene.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

§ 1006. Spenningførende deler som ikke er tilstrekkelig isolert skal være beskyttet mot tilfeldig berøring. Dette gjelder ikke anlegg som står under sakkyndig betjening.

Anleggenes isolasjon.

§ 1007. Isolasjonsmotstanden for ledere mellom to på hinannen følgende sikringer eller etter de siste sikringer i et anlegg skal så vel innbyrdes som mellom hver leder og jord være minst 1000 ohm for hver volt driftsspenning (f. eks. ved 220 V — 220 000 ohm). Ved målinger frakoples elektriske maskiner, varmeapparater og andre forbruksapparater.

Elektriske maskiner, apparater m. v. skal hver for seg ha en isolasjonsmotstand av minst:

$$\frac{3 \times \text{spenningen i V}}{\text{ytelsen i kVA} + 1000} \text{ megohm}$$

Måling av isolasjonsmotstanden skal utføres med likestrøm og med en spenning minst svarende til anleggets driftsspenning, dog ikke under 100 V.

Ved skipsanlegg skal det være måleapparater som anleggets isolasjonstilstand kan kontrolleres med.

I større lastebåter og større rutegående passasjerskip skal det dessuten være passende transportable isolasjonsmåleapparater.

Lednings- og kabelforbindelser.

§ 1008. Lednings- og kabelforbindelser må utføres således at de får tilstrekkelig mekanisk styrke. Hvor de utsettes for strekk må de ha en bruddbelastning som svarer til minst 90 % av selve ledningens bruddbelastning.

Forbindelsene skal enten loddes og det må da anvendes et loddemiddel som ikke skader ledningene, eller de skal utføres med skjøtemuffer, eller på annen like betryggende måte.

Ledningsforbindelser må ved isolerte ledninger isoleres og beskyttes således at de blir jevngode med den øvrige ledning.

Beskyttelsesjording.

§ 1009. Metalldeler skal jordes når de er anbrakt i nærheten av spenningførende deler eller kan komme i berøring med sånne. Således skal konstruksjonsdeler av metall ved fast monterte maskiner, apparater m. v. jordes. Likeledes skal kabelarmatur, blykappe m. v. jordes (forbindes med skipsskroget).

Håndlamper, lanterner og solers armatur kreves ikke jordet.

Ved anlegg med spenning ikke over 150 V er jording ikke nødvendig. 29 desbr.

§ 1010. Til beskyttelsesjording skal anvendes isolert kobberledning, hvis tverrsnitt ikke skal være mindre enn $^1/_3$ av tverrsnittet av tilførselsledningene, dog i alminnelighet ikke over 50 mm² for hovedjordingsledninger og 16 mm² for grenledninger. Jordingsledningers tverrsnitt må dog ikke i noe tilfelle være under 4 mm² medmindre de legges i rør eller er anbrakt under felles kappe med de strømførende ledninger (se § 203). Jordingsledningers tverrsnitt m. v.

Hvor det er nødvendig av hensyn til den mekaniske sikkerhet, skal det ikke anvendes mindre tverrsnitt enn 16 mm² ved hovedjordingsledninger og 4 mm² ved grenledninger.

Strømførende ledninger, som ved enleder-system skal forbindes med skipsskroget, skal være av kobber og ha samme tverrsnitt og isolasjon som den isolert opplagte ledning som hører til vedkommende kurs.

§ 1011. Beskyttelsesjordingsledninger skal være kortest mulig og utført uten skjøter. De enkelte jordede gjenstander må ikke seriekoples, men parallelforbindes, eventuelt til en felles hovedledning. Ledningene må opplegges oversiktlig og således at de lett kan undersøkes. De må være beskyttet mot mekanisk beskadigelse og mot å tæres. Jordingsledningers oplegging.

Ledninger for beskyttelsesjording og strømførende ledninger som skal forbindes med skipsskroget må ikke ha felles jordingskontakt.

Forbindelse til jordingskontakt må utføres særlig omhyggelig. Hvor strømførende ledninger skal forbindes til skipsskroget må således anvendes solide messingskruer og godkjente metallunderlagsskiver som danner sikker og varig kontakt med ledning, armatur, skipsskrog m. v. Ved ledningenes ender må de enkelte tråder loddes sammen. Ledninger med tverrsnitt over 4 mm² skal forsynes med kabelsko. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

Kontaktflatene skal være blankskrapet før skruforbindelsene utføres.

Ved mutterbefestigelse skal foruten nevnte underlagsskive anvendes kontramutter, palmutter, eller lignende muttersikring.

§ 1012. Materiell og apparater for hvilke kontroll er påbudt i henhold til lov av 24. mai 1929, § 11 må ikke brukes før vedkommende art eller type er kontrollert og godkjent av Norges Elektriske Materiellkontroll (se for øvrig §§ 461—476). Materiellkontroll.

b. Maskinanlegg.

§ 1016. Elektriske maskiner skal være betryggende festet til underlaget og anbrakt slik at mulige gnister eller sterk Maskiners oppstilling.

29 desbr. varmeutvikling ikke kan forårsake antennelse av forhåndenværende brennbare stoffer.

Maskiners stempling. § 1017. Elektriske maskiner skal være tydelig og lett synlig merket med typebetegnelse og fabrikknavn og med ytelse, spenning, strømstyrke og omdreiningstall.

c. Akkumulatoranlegg.

Elementkars utførelse. § 1021. Ved akkumulatorbatterier må elementkarene ikke utføres av lett antennelig materiale.

Karene må være således utført at elektrolyt (syre) ikke kan spilles ved skipets bevegelser.

Elementkars isolasjon. § 1022. Elementkar skal være isolert fra skipsskroget ved glass- eller porselenisolatorer. Mindre batterier (inntil 250 Ah kapasitet) for spenninger inntil 110 V kan dog monteres direkte på underlag av tre.

Batteriers oppstilling. § 1023. Batterirom eller -kasse må beskyttes med syrefast maling e. l. Dekket under batteriet må belegges med bly eller annet syresikkert materiale med oppbøyde kanter, for å hindre syre fra å komme i berøring med skrogdelene.

Ventilasjon. § 1024. Batterirom eller -kasse må være godt ventilert, så gasser ikke kan oppsamles i større mengde under batteriets ladning eller utladning.

Belysning. § 1025. Til belysning av batterirom eller -kasse må bare anvendes glødelamper beskyttet med glasskuppel i tett utførelse. På et lett synlig sted må anbringes et skilt med forbud mot bruk av åpen flamme.

d. Apparat- og fordelingsanlegg.

Apparattavlers utførelse. § 1031. Apparattavler, sikringsbokser o. l. skal utføres av ildsikkert og mekanisk motstandsdyktig materiale.

Apparattavler må være innesluttet i ildsikre eller ildsikkert bekledde beskyttelseskasser medmindre de er anbrakt i store maskinrom eller i særskilt avlukke eller rom i skipet (se § 1070).

Apparattavlers og apparatanleggs anordning og merking. § 1032. Apparattavler og apparatanlegg må anordnes oversiktlig. Ved sikringer og brytere må settes opp skilt, som på tydelig og varig måte angir hvilke rom eller deler av anlegget de hører til. Ved sikringene må dessuten angis deres størrelse i A og tverrsnittet av de tilhørende ledninger.

Apparattavlers anbringelse. § 1033. Apparattavler skal anbringes således at alle ledninger til enhver tid lett kan undersøkes.

Betjeningsgang ved apparatanlegg. § 1034. Ved apparatanlegg og ved apparattavler o. l. skal betjeningsgangen ha en bredde av minst 0,8 m og en høyde av minst 2 m. Dette gjelder også ganger ved apparattavlenes bakside hvor det er anbrakt apparater som skal driftsmessig tilses eller betjenes. Er det blanke ubeskyttede spenningførende ledninger over betjeningsgangen, må høyden til disse

være minst 2,2 m. Er der blanke ubeskyttede spenningførende deler på begge sider av betjeningsgangen, må avstanden mellom disse være minst 1,2 m. 29 desbr.

§ 1035. Apparater må være lett tilgjengelige og såfremt de skal betjenes under drift må dette kunne skje uten fare. Apparaters anbringelse.

Apparater hvor det normalt kan opptre så høye temperaturer at de kan være farlige for omgivelsene må anbringes således at antennelse av omgivelsene ikke kan finne sted.

§ 1036. Forbindelsesledninger mellom apparater m. v. må dimensjoneres og anordnes således at ledningene og deres kontaktflater ikke gir anledning til skadelig oppvarmning. Forbindelsesledninger mellom apparater.

Ved ledningenes ender skal de enkelte tråder loddes sammen, såfremt ikke spesielt godkjente skru- eller klemmeforbindelser anvendes. Ledninger med tverrsnitt over 4 mm² skal forsynes med kabelsko, såfremt ikke spesielt godkjente skru- eller klemmeforbindelser anvendes. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

Ved mutterbefestigelse skal anvendes underlagsskive og muttersikring (kontramutter, palmutter e. l.).

§ 1037. Ledninger og blykabler som utgår fra apparatanlegg, tavler og sikringsbokser skal forsynes med smeltesikringer, såfremt de ikke ved automatiske brytere er sikret mot belastning utover den høyeste tillatte strømstyrke etter §§ 1061 og 518. Ledningers sikring.

Parallellkoplede ledninger og blykabler som er fast forbundet i begge ender kan sikres med en felles sikring motsvarende summen av ledningenes, henholdsvis kablenes, tverrsnitt.

I driftsmessig jordede ledninger (se § 1002) må det dog ikke anbringes sikringer. I nulledninger som ikke er jordet må det heller ikke anbringes sikringer unntagen i grenledninger utført som toledere.

§ 1038. Brytere skal anbringes for de maskiner og apparater som må kunne utkoples under belastning, og likeledes på de steder i ledningsnettet hvor det er nødvendig for å oppdele dette av hensyn til arbeider eller isolasjonsmålinger (se § 1007) og slik oppdeling ikke kan skje ved å ta ut sikringene. Bryteres anbringelse.

I driftsmessig jordede ledninger (se § 1002) må det ikke anbringes brytere med mindre de bare er tilgjengelige for sakkyndig betjening. Det samme gjelder for nulledninger som ikke er jordet, med unntak av grenledninger, utført som toledere.

§ 1039. Viktigere maskiner som f.eks. generatorer, motorer for vinsjer, heiser o. l. og likeledes større apparater skal ha egne flerpolte brytere og smeltesikringer eller egne flerpolte automatiske brytere anbrakt på hensiktsmessig sted i nærhet av maskinen m. v. og avpasset etter den strømstyrke som vedkommende maskin, apparat m. v. er beregnet for. Anbringelse av brytere og sikringer.

29 desbr. Apparater og motorer trenger dog ikke å ha egne sikringer når de er betryggende sikret ved tilførselsledningenes sikringer (se §§ 1037, 1061 og 1063).

e. Isolerte ledninger og blykabler.

Ledningers og kablers utførelse og isolasjon.

§ 1061. Som ledningsmateriale må bare anvendes kobber.

Isolerte ledninger må være flertrådet. For blykabel med tverrsnitt til og med 6 mm² kan dog anvendes massive ledere.

Isolerte ledninger og kabler må ha en isolasjon som etter å ha ligget 24 timer i vann av ikke over 25° C kan tåle ½ times prøve med en vekselspenning på 2000 V.

Lednings- og kabeltyper.

Følgende hovedtyper av isolerte ledninger og kabler kan anvendes:

Anvendelse	Nr.	Lednings- og kabeltyper	Merke
Fast opplegging	1	Gummiisolert ledning, impregnert omfletning.	NGA
» »	2	» blykabel, blank	SGKB
» »	3	» » hvit impregnert omfletning.	SOBL
» »	4	» » asfaltert, armert sort eller grå impregnert omfletning.	SAB
» »	5	» » med felles gummikappe, asfaltert, rundtråd eller båndjern armert, med eller uten impregnert omfletning.	SBAU
		Blykappen for skipskabeltyper må være tilsatt 2 % tinn.	
Bevegelig ledning		Gummislangeledning, lett utførelse.	NLH(G,S)
» »		» middels sterk »	NMH(»)
» »		» forsterket »	NSH (K)
» »		» verkstedledning	NMHV(K)
		Bokstav i parentes ( ) angir at omfletning kan anbringes.	

Minste tillatte tverrsnitt ved fast opplegging.

Isolerte ledninger og blykabler med et tverrsnitt mindre enn 1,5 mm² må ikke anvendes ved fast opplegging.

Ledningers og kablers strømbelastning og sikring.

Isolerte ledninger og gummiisolerte blykabler som har en motstand pr. m lengde og mm² tverrsnitt av høyst 0,01784 ohm ved 20° C kan varig belastes med de strømstyrker som er angitt i nedenstående tabells annen kolonne. Den strømstyrke som de ved ledningene anvendte smeltesikringer er merket med må ikke overstige de grenser som er angitt i tredje kolonne.

Ved intermitterende drift, som ved kraner, heiser, elevatorer o. l., kan ledninger og blykabler belastes mer og sikres tilsvarende høyere enn ovenfor anført såfremt de ikke herved oppvarmes mer enn ved den varige belastning etter tabellen. 29 desbr.

Tverrsnitt i mm²	Høyeste tillatte strømstyrke i A	Merkestrøm for smeltesikring i A
1	2	3
0,75	9	—
1	11	6
1,5	14	10
2,5	20	15
4	25	20
6	31	25
10	43	35
16	75	60
25	100	80
35	125	100
50	160	125
70	200	160
95	240	200
120	280	225
150	325	260
185	380	300
240	450	350
300	525	430
400	640	500
500	760	600

f. Installasjoner i lugarer, salonger, lasterom m. v.

§ 1062. Apparattavler og bokser skal anbringes på hensiktsmessig sted og således at de er lett tilgjengelige (se for øvrig §§ 1031—35). Apparattavler og bokser.

§ 1063. Sikringer skal anbringes på tavle eller i boks. De skal oppsettes så nær avgreningsstedet som mulig. Sikringers anbringelse.

Forbindelsesledning mellom sikring og hovedledning kan utføres med mindre tverrsnitt enn denne, dog ikke under den avgrenede lednings tverrsnitt.

Flere grenledninger kan samles i grupper og sikres med felles sikringer for inntil 25 A for ledninger som ikke anvendes i belysningsøyemed, og inntil 10 A for ledninger hvor også lamper er tilknyttet. I det siste tilfelle må dog gruppen ikke omfatte mer enn 20 lampepunkter medregnet stikkontakter.

29 desbr. Til ledninger som er sikret med høyst 10 A kan knyttes utstyrsledninger av mindre tverrsnitt uten at det anbringes særskilte sikringer for disse. Det minste tillatte tverrsnitt er 0,75 mm² (se §§ 1061 og 1066).

Belysningsarmaturs anbringelse.

§ 1064. Belysningsarmatur må anbringes således at de ikke kan pendle ved skipets bevegelser.

Opplegging av blykabler.

§ 1065. Blykabler kan opplegges direkte på underlaget, vegg, skott o. l. De må tilstrekkelig festes med klammere av metall med avrundede kanter. Skarpe bøyninger må ikke forekomme. Skjøter og avgreninger må foretas i koplingsbokser e. l. Innføring i sikringsbokser m. v. må skje ved godkjente skruforbindelser. Kabler kan i tørre rom legges i trekanaler o. l. hvis dekke må festes med messingskruer anbrakt langs ytterkantene.

Kabler med tilbehør må være lett tilgjengelige og anbringes således at de ikke utsettes for drypp eller oppsamling av vann eller olje, heller ikke må de utsettes for høy temperatur fra kjeler, damprør e. l. og de må så vidt mulig ikke utsettes for mekanisk beskadigelse.

Hvor kabler kan bli utsatt for mekanisk beskadigelse, må det sørges for særskilt beskyttelse avpasset etter forholdene.

Kabler kan føres gjennom enkel panelingsvegg uten særskilt beskyttelse. Hvor kabler føres gjennom stålbjelker, skott e. l. må det anbringes ekstra beskyttelse av bly e. l. Ved gjennomføring i vanntette skott må anvendes pakningsbokser så gjennomføringen blir vanntett.

Ved gjennomføring i dekk skal anvendes beskyttende rør e. l. som skal rekke minst ½ m over dekket. Røret skal tettes oventil og føres vanntett gjennom dekket.

Bevegelige ledninger.

§ 1066. Bevegelige ledninger må festes til apparat og plugg på slik måte at selve kontaktforbindelsen under normal bruk ikke utsettes for strekk.

Den bevegelige lednings tverrsnitt må minst tilsvare apparatets påstemplede maksimale wattforbruk. Hvor det brukes større gruppesikringer enn 10 A, må den bevegelige lednings tverrsnitt dog ikke være mindre enn 1,5 mm².

Bevegelige ledninger i tørre rom for tilknytning av lamper (dog ikke håndlamper) kan ha et minste tverrsnitt av 0,75 mm². Likeledes bevegelige ledninger for apparater med høyst 6 A strømforbruk.

For håndlamper må anvendes et tverrsnitt av minst 1 mm².

Overgang fra fast opplagt til bevegelig ledning.

§ 1067. Overgang fra fast opplagt til bevegelig ledning for transportable lamper, apparater og motorer skal foregå ved stikkontakt. For lanterner kan dog anvendes koplingsbokser.

§ 1068. Apparater for utvikling av varme skal anbringes således at de ikke kan gi nærstående brennbare gjenstander høyere overtemperatur enn 60° C. 29 desbr. Varmeapparaters anbringelse.

Ovner for oppvarmning av rom må ikke anbringes nærmere trevegg eller andre brennbare gjenstander enn:

Ovner med overflatetemperatur inntil 150° C — 10 cm
» » —»— over 150° C — 30 cm

Disse avstandsbestemmelser gjelder ikke for avstander fra underlag når selve ovnskonstruksjonen er bestemmende herfor. Heller ikke for spesialovner (f. eks. panelovner o. l.). Dog må den foran nevnte overtemperaturgrense i alle tilfelle overholdes.

Sirkulasjonsrør for badeovner o. l. må ikke anbringes nærmere brennbare deler enn 30 cm.

Strykejern må anbringes på stativ av godkjent type.

Ovner skal fastmonteres og må forsynes med anordning som hindrer at brennbare gjenstander kan komme i berøring med ovnen eller i farlig nærhet av denne.

Hvor ovner kan bli utsatt for neddryssende støv må de beskyttes ved hjelp av en skjerm som anbringes minst 10 cm over ovnen og raker minst 3 cm utenfor denne.

§ 1069. I tørre rom som f. eks. panelte lugarer, salonger, toalettrom og ganger kan anvendes de kabler som er nevnt i § 1061 og godkjente typer av installasjonsmateriell, apparater og motorer. Anlegg i tørre rom.

I sånne tørre rom kan dessuten anvendes gummiisolerte ledninger av godkjent type i gjenget rørsystem eller rørsystem med andre godkjente rørforbindelser.

§ 1070. I fuktige eller våte rom som f. eks. maskinrom, kjelerom, lasterom, tunnel, kabyss, kjølerom, bad m. v. og likeledes på dekk skal anvendes armert blykabel med ytre korrosjonslag eller tilsvarende godkjent kabeltype. Anlegg i fuktige eller våte rom.

Til bevegelige ledninger skal anvendes gummislangeledning med kordellomfletning (verkstedledning) (NMHVK).

Sikringer skal anbringes i tette, rustbeskyttede jernskap. Apparater, brytere, stikkontakter, koplingsbokser, belysningsarmaturer og lanterner skal være i tett metallkapslet utførelse. I store maskinrom kan hovedtavler med tilhørende apparater være i alminnelig utførelse. Generatorer kan være i alminnelig utførelse. Motorer må alt etter forholdene enten være i dryppvannsbeskyttet eller tett utførelse.

Brytere for lamper, apparater og motorer skal være flerpolte unntagen for driftsmessig jordede ledninger, f. eks. ved enlederanlegg (se § 1038).

I baderom må sikringer, brytere og stikkontakter ikke oppsettes.

29 desbr.

g. Installasjoner ombord i tankskip.

Særlige bestemmelser for tankskip for oljelast med flammepunkt under 65 ½° C.

§ 1071. For anlegg ombord i tankskip for oljelast med flammepunkt under 65 ½° C gjelder følgende særbestemmelser:

Kabler som utgår fra hovedapparattavlen og kabler mellom apparattavler skal forsynes med flerpolte brytere.

I lugarer, salonger og tilhørende ganger kan anvendes samme installasjonsmåte som fastsatt i § 1069. For øvrig skal anvendes armert blykabel med ytre korrosjonslag eller tilsvarende godkjent kabeltype.

På dekk eller under for- og aktergangbruer skal kabler legges i solide, godt ventilerte kanaler av stålplater. Kanalenes ender skal ikke være fast forbundet med skott. Kablene skal ved endepunktene være anordnet slik, at de ikke utsettes for mekaniske påkjenninger ved skipets bevegelser.

I lasterom for olje og i kofferdammer må lamper og apparater eller kabler ikke anbringes eller føres inn. Lasterom og kofferdammer kan belyses ved lamper som har tilførselsledning helt utenfor rommet og som er atskilt fra dette ved en lufttett og solid glasskuppel.

Lamper i pumperom, mellomdekk og rom som ligger umiddelbart opp til lasterom for olje må være innelukket i gasstett armatur, likesom deres tilførselskabler må være lagt i gasstette rør. Brytere for disse lamper må være montert helt utenfor disse rom og må i tilfelle være flerpolet.

I lasterom for olje og i oljetanker kan bare anvendes elektriske håndlamper av godkjent utførelse, med høyst 6 V spenning.

Motorer og motortilbehør som er anbrakt umiddelbart ved lasterom for olje, skal være i eksplosjonssikker utførelse.

Lysrøranlegg må ikke anvendes ombord i tankskip.

II. Svakstrømsanlegg.

Gyldighetsområde.

§ 1081. Disse forskrifter gjelder hvor vekselstrøm eller likestrøm anvendes til drift av signal-, telefon- og radioanlegg ombord i skip. Signalanlegg som er direkte tilknyttet sterkstrømsanlegg hører under forskriftene for sterkstrømsanlegg.

Fordelingssystemer.

§ 1082. Følgende fordelingssystemer kan anvendes:

a. Enleder likestrømsystem for signalanlegg som er direkte tilknyttet skipets enleder lysanlegg.
b. Toleder likestrømsystem med isolerte ledninger og kabler.
c. Enfase vekselstrømsystem med isolerte ledninger og kabler.
d. Trefaset vekselstrømsystem med isolerte ledninger og kabler.

§ 1083. Spenningene må ikke overstige følgende grenser: 29 desbr.

a. For signalanlegg drevet med likestrøm, unntatt telefonanlegg, 250 V. Tillatte spenninger.
Som normalspenninger regnes:
12 — 24 — 48 — 110 — 220 V.

b. For signalanlegg drevet med enfaset vekselstrøm, med unntak av telefonanlegg, 72 V mot skrog.
Som normalspenninger regnes:
14 — 24 — 42 — 72 V.

c. For signalanlegg drevet med trefaset vekselstrøm, med unntak av telefonanlegg: 125/72 V.
Som normalspenninger regnes:
24/14 — 42/24 — 72/42 — 125/72 V.
Som normalfrekvens regnes 50 Hertz.

d. For telefonanlegg 24 V.

§ 1084. Til fast opplagte forbindelsesledninger i telefon- og signalanlegg som anvendes ved skipets manøvrering eller tjener til skipets sikkerhet, må bare anvendes omflettet eller armert gummiblykabel eller tilsvarende godkjente kabeltyper. Kabeltyper.

Lederne må være utført flertrådet med et tverrsnitt av minst 0,75 mm², og blykappen må inneholde 2 % tinn. Til bevegelige ledninger for slike anlegg må bare anvendes gummislangeledninger.

Til telefon- og signalanlegg for andre formål enn de nevnte kan anvendes blank eller omflettet gummiblykabel med massiv leder 0,6 mm diameter.

§ 1085. Kabler som skal brukes i signalanlegg og telefonanlegg som anvendes ved skipets manøvrering eller tjener til skipets sikkerhet, skal tåle en vekselspenning på 2 000 V i 30 min. mellom lederne innbyrdes og mellom lederne og blykappen. Kablers isolasjon.

Kabler som anvendes i andre anlegg enn de nevnte må tåle en vekselspenning på 1 000 V i 2 min. mellom lederne og blykappen og 300 V veksel- eller likespenning i 2 min. mellom lederne innbyrdes.

§ 1086. Ved signalanlegg og telefonanlegg som anvendes ved skipets manøvrering eller som tjener til skipets sikkerhet må skjøtning og forgrening av blykabler foretas i vanntette bokser eller blymuffer. I fuktige og våte rom og i rom hvor installasjonene er utsatt for kjemiske påkjenninger bør kabelskjøter og forgreninger så vidt mulig unngåes. Kabelforbindelser.

§ 1087. Et signalanleggs kabler skal føres mest mulig direkte og opplegges og festes på samme måte som et sterkstrømsanleggs kabler (se § 1065). Kablers opplegging.

29 desbr. Kabler for signalanlegg må så vidt mulig holdes atskilt fra sterkstrømsledninger, såfremt det for disse ikke er anvendt tekstilomflettet uarmert eller armert blykabel.

Signalledninger lagt i trekanaler må ikke legges i samme spor som sterkstrømsledninger.

Krysning med sterkstrømsledninger. § 1088. Hvor et signalanleggs kabler krysser sterkstrømskabler skal krysningsstedet beskyttes på betryggende måte med et mellomlag av solid isolerende materiale, såfremt det for sterkstrømkablene ikke er anvendt omflettet eller armert blykabel med tekstilomfletning.

Apparater. § 1089. Er et signalanleggs apparater anbrakt i fuktige eller våte rom, som f. eks. maskinrom, kjelerom, lasterom, kjølerom m. v. og likeledes på dekk, skal apparatene være i vanntett utførelse, eller være montert i vanntette beskyttelseskasser.

H. Forskrifter for lysrøranlegg, lysrørapparater, røntgenanlegg, anlegg for oljefyring, og liknende høyspenningsanlegg som er tilknyttet lavspenningsnett.

I. Alminnelige bestemmelser.

Gjeldende forskrifter. § 1101. Forskriftene for sterkstrømsanlegg med lav spenning og høy spenning gjelder forsåvidt ikke nærværende forskrifter inneholder avvikende bestemmelser.

Melding. § 1102. Melding skal skje til Elektrisitetstilsynet eller det stedlige tilsyn hvor sånt er opprettet. Arbeidet med installasjonene må ikke påbegynnes uten Elektrisitetstilsynets eller det stedlige tilsyns tillatelse, og anlegget må ikke tas i bruk før det er godkjent.

Besiktigelse. § 1103. Besiktigelse skal foretas i den utstrekning som Hovedstyret til enhver tid bestemmer (se § 4).

II. Tekniske bestemmelser.

a. Lysrøranlegg.

Definisjon av lysrøranlegg. § 1111. Ved lysrøranlegg forstås belysnings-, signal- eller lysreklameanlegg, hvor lyset frembringes i gassfylte glassrør utstyrt med elektroder for strømovergang fra lederen til gassøylen.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring. § 1112. Transformatorer, drosselspoler, kondensatorer og motstander skal være innbygd i tilstrekkelig ventilerte beskyttelseskasser av metall.

Dører eller deksler til beskyttelseskasser for transformatorer skal først kunne åpnes eller fjernes etterat primærsiden automatisk er frakoplet nettet. Dette forlanges dog ikke hvor det til hver transformator bare er knyttet ett eller flere seriekoplede rør (en strømkrets) når transformator og rørelektroder er anbrakt på samme sted i egne beskyttelseskasser. Beskyttelseskasser skal enten være forsynt med lås eller de skal ikke kunne åpnes uten med verktøy. 29 desbr.

Beskyttelseskasser skal være utstyrt med lett synlig advarselsskilt.

En særlig beskyttelse mot de lysende glassrør er ikke nødvendig. Den del av lysrørene som inneholder elektrodene og deres tilkoplinger må dog være beskyttet mot berøring.

§ 1113. Metalldeler som ikke fører spenning (f. eks. transformatorers jerndeler, kabelarmatur, beskyttelseskasser for transformatorer, drosselspoler, kondensatorer, motstander og elektroder og jernstativer m. v.), men som ved isolasjonsfeil kan komme under spenning skal tilkoples en felles jordingsledning. Metalldeler som er sammennaglet eller sammensveiset kan forbindes til jordingsledningen på ett sted. Der skal være tilkoplingsskruer for jordingsledningen og de skal være merket som jordingskontakt. Jording.

Hovedjordingsledningen skal bestå av isolert flertrådet kobberledning av minst 16 mm² tverrsnitt. Til grenledninger kan anvendes et tverrsnitt av minst 4 mm² blank kobberledning.

Innendørs anlegg og anlegg i det fri med tilført effekt inntil 1 200 VA kan jordes ved tilknytning til installasjonens vanlige jordingssystem.

Forbindes jordingsledningen til bygningens vannledning, må dette skje foran hovedkranen i kjelleren.

Såfremt et punkt på transformatorens sekundærvikling er driftsmessig jordet, skal dette punkt forbindes til transformatorens jordede jerndeler.

§ 1114. Transformatorer, apparater m. v. skal utføres i samsvar med materiellforskrifter utferdiget av Norges Elektriske Materiellkontroll. Transformatorer m. v.

Sekundærspenningen skal ikke overstige 6 000 V.

For sekundærviklingene gjelder følgende bestemmelser:

a. Sekundærspenninger ikke over 4 000 V.

Sekundærviklingen kan utføres

1. uten jording,
2. med jording av den ene pol,
3. med jording av midtpunktet.

29 desbr.

b. Sekundærspenninger over 4 000, men ikke over 6 000 V. Sekundærviklingen kan utføres
   1. uten jording,
   2. med jording av midtpunktet.

For anlegg hvor gassutladningsrør med etterfyllingsanordning anvendes tillates høyere sekundærspenninger enn 6 000 V. Ved sånne anlegg må intet punkt på transformatorens sekundærvikling jordes.

Såfremt transformatoren ved varig kortslutning på sekundærsiden ikke kan beskyttes ved sikringer eller automatiske brytere, må den være således utført at det ved varig kortsluttede sekundærklemmer og ved den påstemplede primærspenning ikke kan oppstå skadelig oppvarmning av viklingene.

Transformatorer skal anbringes således at sekundærledningene til lysrørene blir kortest mulig.

Brytere og sikringer.

§ 1115. Lysrøranlegg skal kunne inn- og utkoples ved flerpolet bryter på primærsiden. På bryteren skal inn- og utkoplet stilling være tydelig angitt. Står bryteren i det fri, skal den være i vanntett utførelse.

Brytere på sekundærsiden er ikke tillatt.

I primærledningene skal innsettes særskilte smeltesikringer eller automatiske brytere som — også ved strømstyrker under 6 A — så vidt mulig søkes tilpasset anleggets strømforbruk. Anvendes innbyggingstransformatorer i kortslutningssikker utførelse, må sikringene ikke være større enn 10 A.

Så vel brytere som sikringer skal på tydelig og varig måte være merket som tilhørende et lysrøranlegg. De skal være anbrakt utenfor transformatorenes beskyttelseskasse, men mest mulig i dennes nærhet eller de skal kunne betjenes utenfra.

Anvendes ytterligere sikringer for de enkelte transformatorer, kan disse anbringes inne i transformatorens beskyttelseskasse.

Ved lysrøranlegg anbrakt i det fri skal det på bygningens forside i ca. 3 m høyde, og lett tilgjengelig for brannvesenet, anbringes en vanntett bryter, hvorved primærsiden kan frakoples nettet, direkte eller indirekte, slik at anlegget blir spenningsløst. Denne bryter skal likeledes være forsynt med tydelig betegnelse.

Gjennomslagssikringer.

§ 1116. Gjennomslagssikringer forlanges ikke.

Ledninger og kabler.

§ 1117. For sekundærsiden skal enten anvendes spesialgummiledning, armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype. Bestemmende for ledningers og kablers isolasjon er transformatorens sekundærspenning, og ikke spenningen mot jord. Spesialgummiledning skal være innesluttet i metallkapsel e. l. eller i gjengede stålrør. Armatur, metallkapsel eller rør skal jordes (se § 1113).

På passende steder må anbringes godkjente advarselsskilter. 29 desbr.
I det indre av lukkede lysskilt tillates blanke ledninger på solide isolatorer.

Avstanden mellom blanke ledninger innbyrdes så vel som avstanden mellom blank ledning og metalldeler som ikke fører spenning skal være minst 20 mm.

Ved anlegg med gassutladningsrør med etterfyllingsanordning må disse avstander være minst 100 mm for spenninger opp til 25 000 V.

b. Lysrørapparater.

§ 1121. Ved lysrørapparater forstås alle arter av flyttbare reklameskilter og dekorasjonslys hvor transformatoren og lysrørenes elektroder er anbrakt i felles beskyttelseskasse. Definisjon av lysrørapparater.

§ 1122. For tilkopling til nettet skal anvendes stikkontakter for minst 10 A, og bevegelig gummislangeledning av middelsterk utførelse (NMH). Tilknytning.

§ 1123. Spenningførende deler som ikke er dekket av isolerende materiale skal være beskyttet mot tilfeldig berøring. Lakering og emaljering godtas ikke som tilstrekkelig beskyttelsesisolasjon. Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

Apparatene skal først kunne åpnes etterat primærsiden automatisk er frakoplet nettet.

Lokk o. l. skal være solid festet, og skal ikke kunne fjernes uten med verktøy. Festeskruer skal plomberes.

Innføringsåpningene for lysrørene skal være således anordnet at tilfeldig berøring av spenningførende deler er utelukket.

Apparatene skal utvendig være merket «Høyspenning».

§ 1124. Lysrørapparaters beskyttelseskasse skal være av isolerstoff eller lignende godkjent materiale. Beskyttelseskasser.

§ 1125. Transformatorer, apparater m. v. skal utføres i samsvar med materiellforskrifter utferdiget av Norges Elektriske Materiellkontroll. Transformatorer m. v.

Sekundærspenningen skal ikke overstige 6 000 V. Ved sekundærspenninger ikke over 3000 V må produktet av påstemplet sekundærspenning og sekundær kortslutningsstrøm ikke overstige 150 VA. Ved sekundærspenninger over 3 000 V må dette produkt ikke overstige 75 VA.

Intet punkt på transformatorens sekundærvikling må jordes eller settes i ledende forbindelse med transformatorkjernen.

§ 1126. Spenningførende deler skal være montert på ildsikkert og mekanisk solid underlag av isolerende materiale. Isolasjon.

29 desbr.

c. Medisinske røntgenanlegg.

Definisjon av medisinske røntgenanlegg.

§ 1131. Ved medisinske røntgenanlegg forstås røntgenanlegg drevet med likestrøm eller vekselstrøm med nettfrekvens eller annen lavfrekvens og som tjener til undersøkelse eller behandling av mennesker eller dyr.

Medisinske røntgenanlegg innordnes i følgende to klasser:

A. Røntgenanlegg hvor samtlige høyspenningførende deler er innkapslet enten i elektrisk ledende kapsler eller i kapsler av isolerende materiale, slik at en berøring av kapslene er ufarlig selv ved den høyest forekommende spenning.

B. Røntgenanlegg hvor alle høyspenningsledninger og høyspenningførende deler som befinner sig i behandlings- eller arbeidsrom er beskyttet som under A.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

§ 1132. Transformatorer og omformere for høy spenning skal enten være innebygd i beskyttelseskasser eller anbringes i særskilte rom. Som beskyttelsesinnkledning kan også anvendes metall-gitter eller -nett som utelukker tilfeldig berøring av høyspenningførende deler. Vinduer, deksler eller dører i beskyttelsesinnkledninger eller rom for transformatorer og omformere må bare kunne åpnes med verktøy, eller åpningen må bevirke en utkopling av anlegget på primærsiden.

I røntgenanlegg av klasse B med en eller flere kondensatorer i høyspenningskretsen skal det være kortslutningsanordning hvorved samtlige kondensatorer kan utlades og jordes.

I behandlings- eller arbeidsrom må gulvet i sin helhet være dekket av et isolerende materiale (tre, linoleum e. l.).

Opplegning av blanke ledninger.

§ 1133. Blanke ledninger som ikke er jordet skal innbyrdes og likeledes fra vegg, tak, andre ledende gjenstander, eller egne beskyttelsesinnkledninger ha en avstand av minst (5 + 0,3 E) cm hvor E er den høyeste mot jord opptredende spenning i kV.

Jording.

§ 1134. Metalldeler som ikke fører spenning (transformatorers jerndeler, kabelarmatur, beskyttelsesinnkledninger m. v.) men som ved isolasjonsfeil kan komme under spenning, skal tilkoples en felles jordingsledning. Metalldeler som er sammennaglet, sammensveiset eller betryggende sammenskrudd kan forbindes til jordingsledningen på ett sted. Der skal være tilkoplingsskruer for jordingsledningen, og de skal være merket som jordingskontakt.

Hovedjordingsledningen, ved fast monterte anlegg med tilført effekt over 5 kW og ved transportable anlegg som tilknyttes stikkontakter med størrelse over 25 A, skal bestå av flertrådet isolert kobberledning av minst 16 mm² tverrsnitt. Grenjordingsledninger skal ha et tverrsnitt av minst 6 mm². Ved transportable røntgenapparater som tilkoples jordings-

stikkontakt av størrelse inntil 25 A må elektrisk ledende beskyttelsesinnkledninger automatisk jordes ved tilkopling til installasjonens vanlige jordingssystem. I bevegelige ledninger skal jordingsledningen ha samme tverrsnitt som tilførselsledningene (se § 203). 29 desbr.

Forbindes jordingsledningen til bygningens vannledning må dette skje foran hovedkranen i kjelleren.

§ 1135. For transformatorers sekundærviklinger gjelder følgende bestemmelser: Transformatorer.

Sekundærviklingen kan utføres:

1) uten jording,
2) med jording av den ene pol,
3) med jording av midtpunktet.

§ 1136. I et røntgenanleggs nett-tilkoplingsledninger skal innsettes sikringer som ikke må være større enn nødvendig for driften. Sikringer og brytere.

Transportable røntgenapparater skal tilkoples nettet ved jordingsstikkontakt for minst 10 A og bevegelig gummislangeledning av middelsterk utførelse (NMH). Ved ledningskurser som utelukkende anvendes for transportable røntgenapparater kan det tilkoples stikkontakter uten begrensning av disses antall, også ved størrelser over 25 A.

Fast monterte røntgenanlegg skal tilkoples nettet ved flerpolet hovedbryter. På bryteren skal inn- og utkoplet stilling være tydelig angitt. Bryteren skal i utkoplet stilling enten fastholdes ved en sperreinnretning eller holdes i utkoplet stilling av sin egen vekt. Hovedbryteren, eller manøvreringsbryteren ved fjernstyring, skal være anbrakt i betjeningsrommet.

Er røntgenapparatet tilkoplet nettet over en transformator eller omformer, må det også være en bryter i røntgenapparatets tilkoplingsledninger. Er transformatoren eller omformeren anbrakt i umiddelbar tilknytning til røntgenanlegget f. eks. i betjeningsrommet er det dog tilstrekkelig med hovedbryteren mellom transformatoren, henholdsvis omformeren, og nettet.

Betjeningsbrytere anbrakt på apparatpult må være slik utført og anbrakt at de ikke kan bli innkoplet på grunn av deres egen vekt eller ved rystelser. Alle betjeningshåndtak skal være av isolerende materiale.

§ 1137. Gjennomslagssikringer forlanges ikke. Gjennomslagssikringer.

§ 1138. Som isolerte høyspenningførende ledninger skal anvendes spesialgummiledning, blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype. Kablers og ledningers isolasjon skal dimensjoneres således at de tåler spenninger som er 1,25 ganger den høyeste mot jord opptredende spenning. Spesialgummiledning skal være innesluttet i metallkapsel o. l. eller legges i gjengede stålrør. Armatur, metallkapsel eller rør skal jordes. Ledninger og kabler.

29 desbr.

d. Ikke-medisinske røntgenanlegg.

Definisjon av ikke-medisinske røntgen-anlegg.

§ 1141. Ved ikke-medisinske røntgenanlegg forstås røntgenanlegg drevet med likestrøm eller vekselstrøm med nettfrekvens eller annen lavfrekvens og som tjener til teknisk anvendelse av røntgenstrålene, f. eks. ved prøvning, undersøkelse eller behandling av arbeidsstykker, handelsvarer e. l., eller for fremstilling av røntgen- eller katodestrålerør, likeretterrør og røntgenanlegg.

Røntgenanlegg i vitenskapelige institutters laboratorier, og midlertidige anlegg i laboratorier hvor bare elektroteknisk utdannet personale er beskjeftiget, hører ikke inn under disse forskrifter. Det samme gjelder anlegg i tekniske laboratorier hvor det eksperimenteres med konstruksjon av røntgenanlegg og deler for røntgenanlegg, og likeledes røntgenanlegg under prøvning i fabrikk (se klasse D).

Ikke-medisinske røntgenanlegg innordnes i følgende klasser:

A. Røntgenanlegg hvor samtlige høyspenningførende deler er helt innkapslet enten i elektrisk ledende kapsler eller i kapsler av isolerende materiale slik at en berøring av kapslene er ufarlig selv ved den høyest forekommende spenning. Røntgenanlegg oppstilt i butikker til prøvning av handelsvarer (f. eks. sko) og transportable røntgenanlegg er bare tillatt i denne utførelse.

B. Røntgenanlegg hvor alle høyspenningsledninger og høyspenningførende deler som befinner seg i arbeids- eller prøverom er beskyttet som under A.

C. a) Røntgenanlegg hvor høyspenningførende deler som befinner seg i arbeids- eller prøverom er beskyttet som under A til en høyde av minst 2,5 m over gulv.

b) Røntgenanlegg hvor de høyspenningførende deler som ikke er beskyttet som under A, blir gjort utilgjengelige under drift ved hjelp av elektrisk ledende beskyttelsesanordninger.

D. Røntgenanlegg hvor de høyspenningsledninger og høyspenningførende deler som befinner seg i arbeids- eller prøverom er fritt tilgjengelige. Røntgenanlegg av denne type kan bare anvendes ved prøvning av røntgen- og katodestrålerør, likeretterrør eller røntgenapparater.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

§ 1142. Fast opplagte ubeskyttede høyspenningsledninger i arbeids- eller prøverom skal være anbrakt i en høyde av minst 2,5 m over gulv.

Som elektrisk ledende beskyttelsesinnkledning kan anvendes metallgitter eller metallnett som utelukker tilfeldig berøring av høyspenningførende deler.

Vinduer, deksler eller dører i beskyttelsesinnkledninger eller rom for transformatorer og omformere må bare kunne

åpnes med verktøy eller åpningen må bevirke en utkopling av anlegget på primærsiden. 29 desbr.

I røntgenanlegg av klasse B, C og D med en eller flere kondensatorer i høyspenningskretsen skal det være en kortslutningsanordning hvorved samtlige kondensatorer kan utlades og jordes.

I anlegg av klasse C og D må det i arbeids- eller prøverom anordnes en optisk eller akustisk signalinnretning som varsler når anlegget står under spenning.

Beskyttelsesinnkledning av isolerende materiale og luftlaget mellom isolasjon og høyspenningførende deler må tilsammen tåle en spenning som er 1,25 ganger den høyeste mot jord opptredende spenning.

I anlegg hvor midtpunktet av transformatorens sekundærvikling er jordet skal høyspenningsledninger med isolasjon av bøyelig isolerende materiale uten jordet metallkapsel tåle en spenning som er 1,5 ganger den høyeste mot jord opptredende spenning. Er intet punkt på transformatorens sekundærvikling jordet skal isolasjonen tåle en spenning som er 1,25 ganger spenningen mellom røntgenrørets poler.

§ 1143. Blanke ledninger som ikke er jordet skal innbyrdes og likeledes fra vegg, tak, andre ledende gjenstander eller egne beskyttelsesinnkledninger ha en avstand av minst (5 + 0,3 E) cm hvor E er den høyeste mot jord opptredende spenning i kV. Opplegging av blanke ledninger.

§ 1144. Metalldeler som ikke fører spenning (transformatorers jerndeler, kabelarmatur, beskyttelsesinnkledninger m. v.) men som ved isolasjonsfeil kan komme under spenning, skal tilkoples en felles jordingsledning. Metalldeler som er sammennaglet, sammensveiset eller betryggende sammenskrudd kan forbindes til jordingsledningen på ett sted. Der skal være tilkoplingsskruer for jordingsledningen, og de skal være merket som jordingskontakt. Jording.

Hovedjordingsledningen, ved fast monterte anlegg med tilført effekt over 5 kW og ved transportable anlegg som tilknyttes stikkontakter med størrelse over 25 A, skal bestå av flertrådet isolert kobberledning av minst 16 mm² tverrsnitt. Grenjordingsledninger skal ha et tverrsnitt av minst 6 mm². Ved transportable røntgenapparater som tilkoples jordingsstikkontakt av størrelse inntil 25 A må elektrisk ledende beskyttelsesinnkledninger automatisk jordes ved tilkopling til installasjonens vanlige jordingssystem. I bevegelige ledninger skal jordingsledningen ha samme tverrsnitt som tilførselsledningene (se § 203).

Forbindes jordingsledningen til bygningens vannledning må dette skje foran hovedkranen i kjelleren.

29 desbr. Transformatorer.

§ 1145. For transformatorers sekundærviklinger gjelder følgende bestemmelser:

Sekundærviklingen kan utføres:

1) uten jording,
2) med jording av den ene pol,
3) med jording av midtpunktet.

Ved røntgenanlegg av type D må intet punkt på transformatorens sekundærvikling jordes.

Sikringer og brytere.

§ 1146. I et røntgenanleggs nett-tilkoplingsledninger skal innsettes sikringer som ikke må være større enn nødvendig for driften.

Transportable røntgenapparater skal tilkoples nettet ved jordingsstikkontakt for minst 10 A og bevegelig gummislangeledning av middelsterk utførelse (NMH). Ved ledningskurser som utelukkende anvendes for transportable røntgenapparater kan det tilkoples stikkontakter uten begrensning av disses antall, også ved størrelser over 25 A.

Fast monterte røntgenanlegg skal tilkoples nettet ved flerpolet hovedbryter. På bryteren skal inn- og utkoplet stilling være tydelig angitt. Bryteren skal i utkoplet stilling enten fastholdes ved en sperreinnretning eller holdes i utkoplet stilling av sin egen vekt. Hovedbryteren, eller manøvreringsbryteren ved fjernstyring, skal være anbrakt i betjeningsrommet.

Er røntgenapparatet tilkoplet nettet over en transformator eller omformer, må det i røntgenapparatets tilkoplingsledninger også være en bryter. Er transformatoren eller omformeren anbrakt i umiddelbar tilknytning til røntgenanlegget f. eks. i betjeningsrommet er det dog tilstrekkelig med hovedbryteren mellom transformatoren, henholdsvis omformeren, og nettet.

Betjeningsbrytere anbrakt på apparatpult må være slik utført og anbrakt at de ikke kan bli innkoplet på grunn av deres egen vekt eller ved rystelser. Alle betjeningshåndtak skal være av isolerende materiale.

Gjennomslagssikringer.

§ 1147. Gjennomslagssikringer forlanges ikke.

e. Anlegg for oljefyring.

Definisjon av tennanlegg.

§ 1151. Tennanlegg for oljefyring er apparater, som ved elektriske gnistutladninger over elektroder tenner en i et forbrenningsrom innsprøytet olje-luftblanding, direkte eller indirekte.

Beskyttelse mot tilfeldig berøring.

§ 1152. Transformatorer, drosselspoler, kondensatorer m. v. skal være innebygd i støvtette beskyttelseskasser av metall.

Beskyttelseskasser skal enten være forsynt med lås eller de skal ikke kunne åpnes uten med verktøy.

Advarselsskilt.

Beskyttelseskasser skal være forsynt med lett synlige advarselsskilter.

§ 1153. Oljefyringsanleggs apparater må, hvor vippe e. l. anvendes, tilknyttes den elektriske installasjon foran vippe eller annet apparat som begrenser strømmen ved automatisk inn- og utkopling. Dette gjelder dog ikke hvis anlegget er utført slik at en automatisk inn- og utkopling ikke kan bevirke tenning i utide eller andre uregelmessigheter i anleggets drift. 29 desbr. Tilkopling.

§ 1154. Metalldeler som ikke fører spenning (transformatorers jerndeler, kabelarmatur, beskyttelseskasser for transformatorer og drosselspoler m. v.), men som ved isolasjonsfeil kan komme under spenning, skal tilkoples en felles jordingsledning. Metalldeler som er sammensveiset eller sammennaglet kan forbindes til jordingsledningen på ett sted. Der skal være tilkoplingsskruer for jordingsledningen, og de skal være merket som jordingskontakt. Jording.

Hovedjordingsledningen skal bestå av isolert flertrådet kobberledning av minst 16 mm² tverrsnitt, og må opplegges særlig omhyggelig og beskyttes mot mekanisk beskadigelse.

Forbindes jordingsledningen til bygningens vannledning, må dette skje foran hovedkranen i kjelleren.

Såfremt et punkt på transformatorens sekundærvikling er driftsmessig jordet, skal dette forbindes til transformatorens jordede jerndeler.

§ 1155. Transformatorer, apparater m. v. skal være utført i samsvar med materiellforskrifter utferdiget av Norges Elektriske Materiellkontroll. Transformatorer m. v.

Sekundærspenningen skal ikke overstige 15 000 V.

For sekundærviklingen gjelder følgende bestemmelser:

a) Sekundærspenninger ikke over 4 000 V. Sekundærviklingen kan utføres:
   1) uten jording,
   2) med jording av den ene pol,
   3) med jording av midtpunktet.

b) Sekundærspenninger over 4 000, men ikke over 15 000 V. Sekundærviklingen kan utføres:
   1) uten jording,
   2) med jording av midtpunktet.

Såfremt transformatoren ved varig kortslutning på sekundærsiden ikke kan beskyttes ved sikringer eller automatiske brytere, må den være slik utført at det ved varig kortsluttede sekundærklemmer og ved den påstemplede primærspenning ikke kan oppstå skadelig oppvarmning av viklingene.

Transformatorer skal anbringes slik at ledningene til elektrodene blir kortest mulig.

29 desbr.

Brytere og sikringer.

§ 1156. Strømtilførselen til et oljefyringsanlegg skal kunne ut- og innkoples ved flerpolet bryter. På bryteren må inn- og utkoplet stilling være tydelig angitt. Bryteren anbringes ved inngangen til fyrrommet på et lett tilgjengelig sted. Brytere på sekundærsiden er ikke tillatt.

Hvor det i et fyrrom er anbrakt flere oljefyringsanlegg (oljebrennere), må hvert anlegg ha særskilte sikringer og brytere eller automatiske brytere. Dessuten skal det anbringes en hovedbryter som foran nevnt.

Der må ikke anbringes brytere, sikringer eller annen overstrømutløsning som kan sette tenningen ut av funksjon uavhengig av det øvrige anlegg.

Sikringer og automatiske brytere skal — også ved strømstyrker under 6 A — være tilpasset anleggets strømforbruk.

Så vel brytere som sikringer skal på tydelig og varig måte være merket som tilhørende et oljefyringsanlegg.

Gjennomslagssikringer.

§ 1157. Gjennomslagssikringer forlanges ikke.

Ledninger og blykabler.

§ 1158. For sekundærsiden skal anvendes spesialgummiledning, armert blykabel eller tilsvarende godkjent kabeltype. Bestemmende for ledningers og kablers isolasjon er transformatorens sekundærspenning og ikke spenningen mot jord. Spesialgummiledning skal være innesluttet i metallkapsel o. l. eller legges i gjengede stålrør. Armatur, metallkapsel eller rør skal jordes (se § 1154).

Driftsforskrifter for høyspenningsanlegg.

Adgang.

1. Adgang til kraftstasjon eller andre elektriske stasjoner og anlegg har som regel bare anleggets driftsleder og de sakkyndige som han gir tillatelse til. Tillatelse skal meddeles skriftlig f. eks. ved instruks. Usakkyndige kan dog tillates adgang når de er ledsaget av en av driftslederen bemyndiget sakkyndig.

   Stasjoner hvor der ikke er betjening til stede skal holdes forsvarlig låst.

Skilter.

2. Apparatanlegg skal på iøynefallende måte merkes med skilter som tydelig viser hvilke anleggsdeler som er sammenhørende, slik at forveksling mellom utkoplede og spenningførende deler forhindres.

   Ved arbeider i apparatanlegg, på kabler og linjer skal utkoplingsstedet merkes med skilter som angir at vedkommende anleggsdel er utkoplet, at der arbeides på denne og at innkopling ikke må foretas. Disse skilter må ikke fjernes før alt er klart til innkopling.

3. For ethvert arbeid skal driftslederen eller den han bemyndiger utpeke en bestemt leder, som har ansvaret for at de nødvendige forsiktighetsregler iakttas, at alle forbindelser er riktig utført og spesielt at ingen personer utsettes for fare, når spenning igjen blir påsatt. Alle meldinger om utkopling før arbeidets begynnelse og innkopling etter avslutningen må bare skje gjennom den utpekte leder. En forutgående meddelelse eller avtale om at innkopling vil skje på et bestemt klokkeslett uten nærmere varsel er ikke tilstrekkelig. 29 desbr. Arbeidsledelse.

4. Arbeid på spenningførende deler er ikke tillatt. Arbeid på høyspenningsanlegg.

Før noe arbeid påbegynnes skal det sørges for at den del av anlegget som det skal arbeides på blir gjort spenningsløs på samtlige poler og at den på betryggende måte forbindes med jord. (For driftsspenninger over 1 000 V skal det synlige bruddsted som er foreskrevet ved innkapslede brytere være åpnet.) De lednings- og anleggsdeler som ikke er forbundet med jord skal betraktes som spenningførende.

Hvis spenning kan tilføres den anleggsdel som det skal arbeides på fra to (eller flere) sider, skal det anlegges særskilte jordforbindelser på begge (alle) sider av arbeidsstedet. Hvor spenning bare kan tilføres fra e n side, skal jordforbindelsen anbringes på den side av arbeidsstedet som ligger nærmest spenningskilden. Hvor det på arbeidsstedet foretas oppdeling av ledningssystemet skal det dog anbringes jordforbindelse på b e g g e (alle) sider av arbeidsstedet såfremt dette står i forbindelse med ledninger i det fri.

Jordforbindelser skal alltid anlegges så nær arbeidsstedet som mulig og så vidt mulig slik at de er synlige fra dette. Eksempelvis vil jording av en fjernlednings endepunkter ikke frita for plikten til særskilt jording på arbeidsstedet ute på ledningen.

Hvor jordforbindelsen ikke kan anlegges slik at den er synlig fra arbeidsstedet, skal lederne særskilt kortsluttes på arbeidsstedet. Ved arbeider på kabler i jorden er det tilstrekkelig å jorde endepunktene på samtlige de kabler som er elektrisk forbundet med den kabel som det skal arbeides på.

Bestemmelser om utkopling, jording m. v. gjelder dog ikke uttaing og innsetting av sikringer ved den sakkyndige betjening.

For anlegg av jordforbindelse skal det anvendes et jordingsapparat som er godkjent av Elektrisitetstilsynet. Dette må ha sånne kontakter at betryggende forbindelser er sikret

29 desbr.

selv om det under arbeidet eller på annen måte kan oppstå bevegelser eller rystelser av det jordede sted. Apparatets ledninger må bestå av mangetrådet (lett bøyelig) kobberkabel med tverrsnitt avpasset etter anleggets kortslutningsstrøm, dog ikke under 16 mm². Ved anbringelse av jordingsapparat skal dette forbindes til jord f ø r det bringes i forbindelse med den anleggsdel som skal jordes. Ved borttaing av jordingsapparat eller annen jordforbindelse skal forbindelsen f ø r s t løses fra lederne og deretter fra jord.

Befaring.

5. Ledning i det fri skal befares i dens hele utstrekning minst en gang hvert halvår — eller oftere hvis Hovedstyret senere måtte påby det — for å påse at den er i forskriftsmessig stand. Etter storm, sterkt snefall, islag o. l. må ledningen befares også utenom den fastsatte tid.

Over resultatet av befaringen føres protokoll.

Sakkyndig ledelse.

6. Til anleggs- eller reparasjonsarbeider som omhandlet under punkt 4 må bare anvendes sakkyndige folk eller arbeidet må utføres under direkte tilsyn av sakkyndige. Hvor forholdene tillater det må det ved slike arbeider i høyspenningsanlegg alltid være minst 2 personer til stede.

Advarselsskilter.

7. Iøynefallende advarselsskilter av godkjent type skal anbringes på passende steder og ved inngang til og inne i maskin- og apparatrom, selv om disse holdes avlåst og bare er tilgjengelige for sakkyndig betjening.

Arbeider i farlig nærhet av høyspenning.

8. Spenningførende deler som er i farlig nærhet av arbeidsstedet skal i alminnelighet gjøres spenningsløse og jordes før arbeidet påbegynnes.

Hvor viktige driftshensyn gjør det nødvendig er det dog tillatt å foreta arbeider i farlig nærhet av spenningførende deler når arbeidsstedet avskjermes på betryggende måte. Arbeidet skal utføres under stadig tilsyn av en som er fortrolig med driften av høyspenningsanlegget.

Malerarbeid på master hvor ledningene står under spenning kan utføres av usakkyndige inntil en avstand av 2 m fra nærmeste spenningførende ledning. Denne avstand kan reduseres til 1 m når arbeidsstedet avskjermes på betryggende måte. Hver arbeider skal før arbeidet påbegynnes gis nødvendig anvisning og skriftlig forholdsordre, som han skal kvittere for.

Isolasjonskontroll.

9. Anleggets isolasjonstilstand skal daglig kontrolleres. Det skal føres protokoll over forekommende isolasjonsfeil.

10. I kraftstasjoner og andre større elektriske stasjoner skal på et lett synlig sted anbringes: 29 desbr.
a. Driftsforskrifter for høyspenningsanlegg. Plakater.
b. Regler for hjelp ved ulykkestilfelle.
c. Koplingsskjema av stasjonen.

11. Mellom kraftstasjoner, større transformatorstasjoner og andre viktige stasjoner ved et anlegg og mellom sånne stasjoner og driftslederens bolig og kontor skal det være en til enhver tid brukbar telefonforbindelse til bruk for anleggets vedkommende. Drifts-telefon.

12. For anlegget skal føres: Protokoller.
a. Protokoll over alle inntrufne driftsforstyrrelser, uhell og ulykker med opplysning om disses art og årsak.
b. Protokoll over linjebefaringer — se pkt. 5.
c. Protokoll over isolasjonstilstanden — se pkt. 9.

13. I stasjoner og kiosker hvor spenning kan tilføres fra to eller flere kanter skal et lett oversiktlig koplingsskjema, som viser dette, være anbrakt således at det er lett synlig. Koplings-skjema.

14. Maskin- og apparatrom skal holdes rene og være godt vedlikeholdt. Oppbevaring av linjemateriell, redskap, oljefat, o. l. er ikke tillatt i disse rom. Renhold.

15. Disse driftsforskrifter gjelder så vel for nye som for bestående anlegg. Anleggets driftsleder eller hans fullmektig plikter også ved idriftssetting av nye anlegg personlig å undersøke alle tilgjengelige steder for å overbevise seg om, at intet menneskeliv utsettes for fare. Gyldighet.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvorved bestemmes at departementets skrivelse av 2 november 1937 om jakt i Østfold fylke skal fortsette å gjelde fra 1 januar 1940 og ut året for så vidt angår tiden for jakt på hare. 29 desbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bruk av piggtråd til gjerde i Øvre Sandsvær herred, Buskerud fylke. 29 desbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvorved gjøres følgende forandring i punkt VI i plakat av 7 november 1930 om innførsel av levende dyr og smittebærende gjenstander: 30 desbr.

Det skal inntil videre være forbudt å innføre vilt fra Finnland.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.

30 desbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet, hvorved bestemmes at gift kan brukes til fangst av rovdyr i tida fra og med 1 november og til utgangen av april måned i herredene Eidskog, Åsnes, Alvdal, Tynset og Tolga, Hedmark fylke. Innen 1 mai må giften samles inn og tilintetgjøres.

Bestemmelsen trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

30 desbr. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om løyve til sålenge til i Lavik herad, Sogn og Fjordane fylke, å nytta gift til fangst av rovdyr i tida frå og med 1 november til utgangen av april månad. Innan 1 mai må gifta vera samla inn og tilinkjegjort.

30 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Krogstadelven bygningskommune, Buskerud fylke.

30 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Rjukan.

---

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1940.
**) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 1 for 1940.

Tillegg.*)

1924

Internasjonal overenskomst **) om innføring av visse ensartede regler om konnossementer, underskrevet i Brussel 25 august 1924. 25 aug.

1926

Internasjonal overenskomst ***) om innføring av visse ensartede regler om immunitet for statsskip, underskrevet i Brussel 10 april 1926. 10 april.

1933

Overenskomst †) om innføring av visse ensartede regler om arrest i luftfartøyer, Roma 29 mai 1933. 29 mai.

1934

Protokoll ††) underskrevet i Brussel 24 mai 1934 inneholdende tillegg til den internasjonale overenskomst om innføring av visse ensartede regler om immunitet for statsskip, underskrevet i Brussel 10 april 1926. 24 mai.

1935

Protokoll †††) om endringer i vedlegg H til overenskomsten om regulering av luftfarten av 13 oktober 1919, Brussel 1 juni 1935. 1 juni.

1938

Protokoll [1]) om endringer i den internasjonale hvalfangstavtale av 8 juni 1937, undertegnet i London 24 juni 1938, med sluttakt. 24 juni.

Protokoll [2]) om anvendelsen av artikkel IV, V, VI, VII, IX, XII og XIII i overenskomsten av 11 oktober 1933 til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter, Genève 12 september 1938. 12 sept.

Avtale [3]) mellom Norge og Nederland til ordning av visse spørsmål i forbindelse med turistflyvetrafikken, Oslo 28 oktober 1938. 28 oktbr.

---

*) Det herunder inntatte har tildels foreligget for sent for redaksjonen til å kunne opptas etter datum i vedkommende hefte.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 1.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1939 s. 85.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1939 s. 137.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1939 s. 96.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1939 s. 67.
[1]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1939 s. 43.
[2]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1939 s. 103.
[3]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 30.

1938

21 novbr. **Handels- og sjøfartstraktat** *), med sluttprotokoll, mellom Norge og El Salvador, San Salvador 21 november 1938.

20 desbr. **Handelstraktat** **), med sluttprotokoll, mellom Norge og Guatemala, Guatemala 20 desember 1938.

21 desbr. **Avtale** ***) mellom Norge og Det Forente Kongerike Storbritannia og Nord-Irland om gjensidig fritagelse for skatt i visse tilfelle av inntekt eller fortjeneste av salgsvirksomhet gjennom representant og for skatt av formue i visse tilfelle.

30 desbr. **Noteveksling** †) mellom Norge og Danmark av 30 desember 1938 angående anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Danmark.

30 desbr. **Noteveksling** ††) mellom Norge og Sverige av 30 desember 1938 angående anvendelsen av bestemmelsene i §§ 122 og 171 i de to lands sjøfartslover på fart mellom Norge og Sverige.

1939

13 janr. **Rundskrivelse** fra Sosialdepartementet.

Departementet er blitt oppmerksom på at enkelte fattigstyrer også etter at § 14 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 er endret ved lov nr. 1 av 25 juni 1937, gir følgende vitnemål på jordmødrenes skyssregninger: «De i regningen omhandlede barselkvinner er fattige.»

Som meddelt i rundskrivelse av 12 juli 1937, er de fattige fødende som de offentlig ansatte jordmødre må betjene uten betaling, ved ovennevnte lovendring i 1937 begrenset til dem som i henhold til fattiglovgivningen anses som trengende og i løpet av de siste 12 måneder før nedkomsten har fått noen understøttelse av fattigvesenet.

Etter dette er foran nevnte vitnemål nå ikke lenger tilstrekkelig, men fattigstyrene må, foruten å erklære at vedkommende barselkvinne er fattig, også godtgjøre at hun har mottott understøttelse av fattigvesenet i løpet av de siste 12 måneder før nedkomsten. Dessuten må de gi vanlig vitnemål om at jordmoren er eller vil bli anvist kostgodtgjørelse av fattigkassen.

13 janr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Rogaland, hvori uttales at en kommunes pensjons-

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1939 s. 147.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1939 s. 157.
***) Inntatt i «Overenskomstet» nr. 5 for 1939 s. 109.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 25.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1939 s. 28.

fond ikke kan regnes som «offentlig fond» etter § 52 i by- 13 janr.
kommuneloven. En antar at dette uttrykk ikke omfatter kommunale fond.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 21 janr.
Aust-Agder i anledning av at en bykommunes rådmann hadde spurt:

1. Om tilleggsbevilgninger (utenom anslagsposter) og bevilgninger til formål utenom budsjettet kunne dekkes av eller ved tilleggsbevilgning til bevilgningen tilfeldige utgifter, jfr. bykommunelovens § 49, nest siste ledd.

2. Om en bemyndigelse fra bystyret til formannskapet om å disponere bevilgningen til tilfeldige utgifter, jfr. bykommunelovens § 26, også omfattet eventuell tilleggsbevilgning til denne bevilgning.

Til 1. Spørsmålet besvartes bekreftende. Dog tilføydes:

a. En slik bevilgning kan ikke anvises dekket av bevilgningen til tilfeldige utgifter i større utstrekning enn bevilgningen tåler, d. v. s. denne må fortsatt være stor nok til å dekke de tilfeldige utgifter som antas å måtte dekkes av den i resten av budsjettåret.

b. Budsjettbevilgningen til tilfeldige utgifter antas ikke i forhold til bestemmelsene i bykommunelovens § 49, nest siste ledd, å være en «anslagspost», d. v. s. er det nødvendig å gi tilleggsbevilgning til denne, kan slik bare gis når det samtidig på årets budsjett anvises (reell) dekning for tilleggsbevilgningen (med mindre departementet tillater unntak fra det når særlige forhold er tilstede).

Til 2. Har bystyret gitt formannskapet myndighet til å bruke den bevilgning som er ført opp på budsjettet til tilfeldige utgifter, antas denne bemyndigelse også å omfatte bruk av tilleggsbevilgninger til denne, når ikke annet er sagt.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Øst- 25 janr.
fold.

Bestemmelsene i de nye kommunelovers § 44 antas tilsvarende å gjelde også for særskilt revisor for kommunal bedrift, d. v. s. f. eks. ansettelse av sånn trenger godkjenning av fylkesutvalget — i byene av fylkesmannen.

Avtale *) mellom Norge og Island om de norske sild- 27 febr.
fiskeriers stilling ved Island og om innførsel av saltet islandsk sauekjøtt i Norge (med sluttprotokoll).

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1939 s. 71.

28 febr. **Norsk-fransk deklarasjon** *) om sivilstandsdokumenter.

23 mars. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Aust-Agder.

Bestemmelsen i bykommunelovens § 5, første ledd, om bysekretær (formannskapssekretær) gjelder den som innehar slik stilling. Om han kalles kontorsjef, bestyrer for det kommunale kontor eller annet er uten betydning.

Om bysekretær (formannskapssekretær) skal ansettes, avgjøres av bystyret. Formannskapet ansetter.

5 april. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet angående spørsmål i to tilfelle om godtgjørelse for en helserådsordfører etter karantenereglementet (av 27 januar 1922).

I det ene tilfelle var helserådsordføreren tilkalt av representanten for et rederi, angivelig i karanteneanliggende, men da han kom ombord i fartøyet viste det seg at det ikke var grunn til å foreta karanteneundersøkelse, og at tilkallelsen skyldtes en feil fra rekvirentens side.

I det annet tilfelle hadde vedkommende megler anmodet helserådsordføreren om å gå ombord i et fartøy som var kommet fra et sted som ikke var blant de landområder som ifølge Sosialdepartementets kunngjøring var farsottsmittet.

Departementet antok at helserådets ordfører i begge tilfellene hadde krav på godtgjørelse, (karantenereglementets § 88). Men den måtte utres av rekvirenten, for så vidt fartøyene ikke hadde vært i noe av de tilfelle som etter karantenereglementets § 7 gjør det nødvendig å heise karanteneflagg.

12 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Etter landkommunelovens § 38 kan herredstyret overdra anvisningsmyndighet til andre enn ordføreren. Dette bør i tilfelle skje innen et bestemt område av den kommunale forvaltning, slik at bare en person har anvisningsmyndighet innen dette område.

28 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Troms.

Departementet antar at en kommunerevisor er ugild til å revidere regninger som er anvist av — eller revidere regnskaper som er ført av — person som står i slikt forhold til ham som nevnt i landkommunelovens § 16, første ledd. I slikt tilfelle antas derfor enten revisjonen å måtte utføres av annen revisor eller anvisningsmyndigheten å måtte

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1939 s. 76.

utøves av — eller når det gjelder regnskapsføringen, regn- 28 april.
skapene å måtte føres av — person som ikke står i slikt forhold til revisor som nevnt i landkommunelovens § 16.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 28 april.
Aust-Agder.

1. Bestemmelsene i bykommunelovens § 49, sjette ledd, antas å komme til anvendelse også på avsetninger til bestemte formål som er foretatt på særbudsjetter.

2. Det er det samlede regnskapsmessige overskudd som skal nyttes slik som bestemt i bykommunelovens § 49, fjerde ledd. Eksempel: Viser elektrisitetsverket et regnskapsmessig overskudd på kr. 50 000 og bykassen et underskudd på kr. 25 000, mens regnskapene for øvrig balanserer, blir det samlede overskudd kr. 25 000. Dette må nyttes som bestemt i § 49, fjerde ledd. Kommunen antas å kunne bestemme at dette overskudd skal brukes helt eller delvis til slike formål vedrørende f. eks. elektrisitetsverket eller helt eller delvis til slike formål vedrørende bykassen.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 4 mai.
Telemark, hvori det om kommunerevisjon i alminnelighet uttales følgende:

Det er lovens prinsipale syn at det bare bør være en revisor i kommunen, idet en derved kan gi denne ene revisor høyere lønn og stille større krav til hans dyktighet, samtidig som han alene får ansvaret for revisjonen. Det er forutsetningen at det skal foreligge særlige forhold hvis det skal gis dispensasjon fra denne regel. Det kan for kommunal bedrift ansettes særskilt revisor, liksom revisor (revisorene) skal ha arbeidshjelp hvor dette er nødvendig.

Departementet anser det særdeles ønskelig at en i størst mulig utstrekning søker gjennomført lovens alminnelige regel om bare en revisor, og at denne blir underlagt alle kommunens regnskaper, derunder for fond, legater, kommunale bedrifter og institusjoner. Hvis arbeidsforholdene eller andre omstendigheter gjør det påkrevd, kan kommunen ansette en eller flere revisorassistenter. Ansettelse av revisorassistent krever ikke godkjenning etter kommunelovenes § 44. Det er den som er ansatt som revisor, som har ansvaret for regnskapet og som alene skal underskrive dette.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 12 mai.
Vest-Agder.

En ordfører for herredskommune innen fylket som ansettes som alminnelig revisor for fylket, antas å

12 mai. måtte fratre som ordfører (men kan fortsette som medlem av formannskapet). Fylkets alminnelige revisor kan heller ikke velges til ordfører for herredskommune innen fylket, med mindre han fratrer sin stilling som fylkets alminnelige revisor, jfr. landkommunelovens §§ 76 og 89, tredje ledd.

13 mai. **Rundskrivelse** fra Sosialdepartementet til fylkesmennene angående den ved kongelig resolusjon av 5 mai d. å. til forskriftene av 3 mai 1935 om melk og fløte gitte tilleggsbestemmelse om iskrem m. v.

Den nye bestemmelse trer i kraft 10 juni førstkommende og skal rå bot på de vesentligste ulemper ved den nåværende ukontrollerte tilvirkning og omsetning av iskrem, både med hensyn til råvarenes ekthet og godhet, og med hensyn til de hygieniske forhold. Vare som utgis for eller som etter sin betegnelse må forutsettes å inneholde visse verdifulle bestanddeler som er nærmere angitt i forskriften, skal virkelig ha dette innhold, og være fri for mindreverdig råvare eller tilsetning. Bestemmelsen skal videre sikre, at omsetningen foregår på en mer hygienisk måte og under strengere kontroll av helserådet enn hittil har vært tilfelle de fleste steder i landet. Da positive bestemmelser av hygienisk art er nødvendig for alle sorter spise-is som omsettes, således også for fruktis og liknende som ikke er tilvirket av melkeprodukter og derfor ikke kan kalles iskrem, fløteis m. v., er i bestemmelsen som salget (paragrafens siste ledd) også tatt med erstatninger for iskrem.

Medisinaldirektøren framhever at iskrem m. v. gir god grobunn for bakterier og kan overføre smittsomme sykdommer. I utlandet er disse forhold nærmere undersøkt, og det har flere ganger vært påvist at smittsomme sykdommer som difteri, skarlagensfeber, tyfus, paratyfus og andre smittsomme tarmsykdommer er blitt overført ved å nyte iskrem. Særlig har iskrem som selges på gaten, men også den som selges fra konditorier m. v., vist seg å inneholde betydelig bakteriell forurensning, i motsetning til iskrem laget i privat husholdning under hygieniske forhold. Undersøkelsene viser at forurensningen skjer mens varen tillages, innpakkes og omsettes, og det er derfor påkrevd å stille strenge krav både til framstillingen og omsetningen, forat varen ikke skal virke sunnhetsskadelig.

Departementet viser til dette. Oppmerksomheten henledes særlig på at etter den nye bestemmelse må iskrem m. v. til publikum bare selges (utleveres) i den pakning som varen kommer i fra tilvirkeren, når det ikke gjelder salg eller servering fra fast utsalgssted der salg i løst mål eller vekt eller servering av melk eller fløte er tillatt. Nevnte krav gjel-

der således, foruten andre faste utsalgssteder, også gate, fri- 13 mai.
lufts- og portromshandel m. v., og også disse utsalgssteder må etter bestemmelsen dessuten være godkjent av helserådet.

For øvrig gjelder om tilvirkning og omsetning av iskrem m. v. også bestemmelsene i de alminnelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935 og de andre bestemmelser i forskriftene om melk og fløte, i den utstrekning de passer etter innholdet. Av disse bestemmelser er særlig å merke de alminnelige forskrifters §§ 9 og 10 om meldeplikt og lokale for tilvirknings- og omsetningssteder, § 14 om vann og is som brukes ved tilvirkningen m. v. og §§ 2—7 og 12—13.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i 22 mai.
Nord-Trøndelag, hvori uttales at om enn ikke landkommuneloven inneholder noen bestemmelse hvoretter et herredstyremedlem som er herredskasserer må fratre i sak om ansettelse av kommunerevisor, antar departementet at så bør skje ut fra sakens egen natur.

Rundskrivelse (nr. 7) fra Finansdepartementet til fylkes- 19 juni.
mennene vedkommende omsetningsavgiften.

Departementet bestemmer at fra 1 juli 1939 blir avgift ikke å erlegge når den sum som terminenss avgift skulle beregnes av ikke utgjør så meget som kr. 300.*)

Departementet bestemmer videre: Renter etter § 7 i reglene om avgiftens beregning og oppkrevning kreves ikke hvor rentebløpet utgjør under kr. 0,50.

Når et avgiftsbeløp nedsettes av skatteinspektøren, klagenemnda eller departementet blir renten å beregne av det nedsatte beløp.

Ved utpantning for skyldig avgift må namsmannen alltid søke sikkerhet også for pliktige renter selv om dette ikke er særskilt sagt i skattefogdens innfordringsordre.

Når et innbetalt avgiftsbeløp helt eller delvis tilbakebetales etter klageavgjørelse av skatteinspektøren eller klagenemnda etter §§ 13 og 15 i bestemmelsene om avgiftens beregning og oppkrevning må også innbetalte renter av beløpet etter bestemmelsenes § 7 tilbakebetales. Er det gått mer enn 6 måneder fra innbetalingen til tilbakebetalingen skjer, ytes rentegodtgjørelse etter 6 % p. a. av selve avgiftsbeløpet for den del av tidsrommet som overskyter 6 måneder, hvis rentebeløpet utgjør mer enn kr. 10.

*) Tidligere kr. 200.

19 juni. Justisdepartementet har uttalt at det ikke kan beregnes innkrevningsgebyr etter sportellovens § 107 ved innfordring av omsetningsavgift, når det ytes særskilt godtgjørelse for innfordringen.

30 juni. **Rundskrivelse** *) fra Sosialdepartementet.

Som meddelt i rundskrivelse av 27 mars 1934 og 10 februar 1937 er i henhold til § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, ved kongelig resolusjon av 2 februar 1934 gitt forskrifter om oppvask av servise (kopper og annet spisestell) i herberger, losjihus, pensjonater, hoteller og forsamlingslokaler hvor det foregår servering.

Forskriftene er satt opp på plakat, trykt på begge målføre. Plakaten skal innrammes under glass for ikke å bli ødelagt ved å henge i rom med meget damp.

Like med koking regnes, at serviset etter at det er vasket bringes i dampsteriliseringsapparat, der temperaturen er 100°, som godkjennes av helserådet.

Med godkjent oppvaskmaskin menes en som helserådet godkjenner. Er helserådet i tvil, kan det rådføre seg med medisinaldirektøren. På helserådets avgjørelse kan det etter sunnhetslovens § 7 ankes til departementet.

Ved kongelig resolusjon av 4 mars 1938 er Sosialdepartementet bemyndiget til å gjøre forskriftene gjeldende også for andre bedrifter, lokaler, anstalter, institusjoner eller skip.

I henhold hertil er etter rådførsel med Handelsdepartementet bestemt, at forskriftene skal gjelde for alle passasjerskip, både i innenriks- og utenriksfart, hvis det foregår servering til passasjerene ombord, og at tilsynet med at forskriftene overholdes skal utføres av skipskontrollens besiktelsesmenn og helserådene på skipenes hjemsted.

Forskriftene er også gjort gjeldende for stuertskolene i Oslo, Tønsberg, Sandefjord, Kristiansand og Bergen.

Etter forslag fra medisinaldirektøren bestemmer departementet herved, at forskriftene — senest fra 1 juli 1940 — skal være gjennomført ved følgende anstalter m. v. uten hensyn til om de eies eller drives av staten, kommuner eller private, såfremt det foregår servering:

Alle slags anstalter, som tar mot syke, hva enten det gjelder kurmessig behandling eller ikke, herunder også tuberkulosehjem, hjem for tuberkulosetruede barn, sinnssykeasyler og pleiehjem for sinnssyke.

Vanføreanstalter og epileptikerhjem.

Kuranstalter for alkoholikere.

Kvinneklinikker og fødehjem.

*) Kunngj. 2 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

Rekonvalesenthjem, hvilehjem og hjem for nervøse. 30 juni.
Gamlehjem, pleiehjem og liknende.
Barnehjem, barneherberger, daghjem og andre anstalter for barn.
Alle slags internatskoler, skoleinternater og skolehjem.
Alle slags husholdnings- og stuertskoler.

Foruten som tidligere bestemt for hoteller, andre herberger og bevertninger (herunder spisevogner) også for skolebespisningen, og så vidt mulig for annen bespisning f. eks. av arbeidsløse.

Bedrifter som serverer mat i hjem, selskapslokaler m. v. og selv holder servise.

Som nevnt i tidligere rundskrivelse må helserådene ved sine ordførere eller tilsynsmenn påse, at plakaten henges opp som påbudt og så vidt mulig føre tilsyn med at forskriftene etterkommes. Tilsynet utføres i forbindelse med andre offentlige reiser uten øket utgift for staten, og uten øket kostgodtgjørelse for kommunene eller fylkeskommunene med mindre de samtykker i å bære sånn utgift.

Alle kommuner, helseråd og innehavere av anstalter m. v., som forskriftene er gjort gjeldende for, bes underrettet om foranstående og sendt plakaten. Statens anstalter vil bli underrettet ved sentraladministrasjonen.

Reglement for utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering.*) 22 sept.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 september 1939 som gjeldende fra 1 juli 1940.)

A. Forberedelse av utskrivingen.

I. Forsvarsdepartementet.

1. Forsvarsdepartementet bestemmer:

a) Det største antall hester og kjøretøyer som kan utskrives (se lovens § 2), og fordelingen av dem på regimentene.**)
b) Fra hvilke kommuner hester og kjøretøyer kan utskrives og disse kommuners inndeling i mønstringsdistrikter (se lovens §§ 3 og 18).
c) Hvor mange hester og kjøretøyer — og hva slags kjøretøyer — de forskjellige kommuner kan bli pålagt å framstille og levere (se lovens §§ 3 og 4).
d) Hvor de forskjellige kommuner skal framstille hestene og kjøretøyene (se punkt 13).
e) Til hvilket regiment og gjennom hvilken mønstringsnemnd hestene og kjøretøyene skal leveres.
f) Hvilke herreds- og byretter skal oppnevne medlemmer og varamenn i mønstringsnemndene.

---

*) Til reglementet slutter seg 2 bilag, se s. 861 og 863.
**) Ved regiment forstås her også annen avdeling, som det skal utskrives hester og kjøretøyer til.

22 sept. 2. Før det blir truffet bestemmelse etter punkt 1 b) og c), skal Landbruksdepartementet gis høve til å uttale seg.

3. Departementet skal dessuten:

a) Kunngjøre de bestemmelser som blir truffet etter punkt 1, i nødvendig utstrekning for kommunene og for herreds- og byrettene gjennom fylkesmennene og for regimentene gjennom Kommanderende General.

b) Underrette kommunene om den utskrivingsprosent som måtte brukes for hester og kjøretøyer, om utskrivingen hadde vært jevnt fordelt på alle landets kommuner.

c) Gi tilleggsbestemmelser ved ny fordeling av utskrivingen om oppnevning av mønstringsnemnder, om valg av kommunale utvalg og om kontroll av kommunenes lister og planer for den tid som er igjen, til ordinært valg og oppnevning skal finne sted.

II. Kommanderende General.

(Generalstaben.)

4. Kommanderende General skal:

a) Gi forslag til Forsvarsdepartementet i alle spørsmål om utskriving av hester og kjøretøyer og føre tilsyn med at utskrivingen til enhver tid er hensiktsmessig ordnet.

b) Meddele regimentene de bestemmelser som departementet etter punkt 1 har truffet om utskriving av hester og kjøretøyer til disse.

c) Bestemme hvilke kommuner som ved mobilisering skal få bruke jernbane til transport av utskrevne hester og kjøretøyer, og gi regimentene nødvendig underretning om dette.

d) Treffe avgjørelse såfremt regimentet og kommunen ikke blir enige om utarbeidingen av den plan som er nevnt i punkt 14.

III. Regimentet.*)

5. Regimentet får fra Kommanderende General meddelelse om de bestemmelser som etter punkt 1 og 4 er truffet om utskriving av hester og kjøretøyer til regimentet. Meddelelsen skal i den utstrekning det høver, være skrevet på et fastsatt skjema.

6. Trenger regimentet ved mobilisering færre hester og kjøretøyer enn fastsatt etter punkt 1, skal det selv, for hvert oppsetningsalternativ, gjøre opp en plan for hvor mange hester og kjøretøyer de enkelte kommuner skal framstille og levere. I regelen skjer dette ved at antallet settes ned forholdsvis for alle de kommuner som skal levere til regimentet.

Divisjonen bestemmer i hvilken grad det av mobiliserings- eller sikkerhetshensyn må gjøres unntagelser herfra (om delvis mobilisering se også punkt 119—120).

7. Regimentet skal for hvert oppsetningsalternativ ha liggende ferdig tilsigelser til formennene i de kommunale utvalg (Mobiliseringsskjema 13) om framstilling av hester og kjøretøyer. Det framstilles alltid fra hver kommune 20 % flere hester og kjøretøyer enn det skal leveres.

8. Regimentet underretter kommunen om de bestemmelser som er truffet om transport av hester og kjøretøyer.

---

*) Se merknad til punkt 1.

**) Sorenskriver, byfoged, byrettsjustitiarius.

9. 22 sept.

a) Regimentet skal i oktober måned året etter at kommunevalg er holdt, be kommunen meddele hvem som for de neste 3 kalenderår er valt som formann og nestformann i det kommunale utvalg, og adressene til disse (post, telegraf, telefon).

b) Fra den tid kommunestyrene blir valt for 4 år om gangen (se lov av 5 mai 1939, nr. 2), skal regimentet i oktober måned det første og det tredje kalenderår etter at kommunevalg er holdt, be kommunen meddele hvem som er valt som formann og nestformann i utvalget, og adressene til disse (post, telegraf, telefon).

c) Hvert av de øvrige år skal regimentet i oktober måned spørre kommunen om det siden siste melding er skjedd noen forandring med hensyn til formann og nestformann i utvalget eller disses adresser.

10. Året etter at kommunevalg er holdt, skal regimentet i oktober måned be vedkommende herreds- eller byrett**) om å oppnevne for de neste 3 kalenderår (når 4-årige kommunestyreperioder er innført for de neste 4 kalenderår) 2 medlemmer og 2 varamenn for hver av de mønstringsnemnder som regimentet skal oppnevne formann i, og om å oppgi adressene til disse (post, telefon, telegraf).

Regimentet underretter derpå innen årets utgang mennene om oppnevningen og om frammøte ved mobilisering (Mobiliseringsskjema 10).

Hvert år oppnevning ikke finner sted, skal regimentet til samme tid som nevnt i 1ste ledd spørre retten om det siden siste oppnevning (melding) er skjedd noen endring i de oppnevnte medlemmers og varamenns adresser.

11. Regimentet beordrer eller antar for hvert kalenderår formann i mønstringsnemnden og varamann for ham. Formannen og varamannen skal fortrinsvis være militære befalingsmenn og så vidt mulig hestekyndige.

Regimentet underretter dem om frammøte ved mobilisering (Mobiliseringsskjema 10) og sender hver av dem et eksemplar av dette reglement.

12. Regimentet skal ha liggende ferdig tilsigelser til formann, medlemmer og varamenn i mønstringsnemnden om frammøte ved mobilisering (Mobiliseringsskjema 11 og 12).

Regimentet skal dessuten for hvert oppsetningsalternativ ha liggende ferdig underretninger til nemndens formann om hvor mange hester og kjøretøyer de enkelte kommuner skal framstille og levere og hvorledes de godkjente hester og kjøretøyer skal fordeles (Mobiliseringsskjema 89).

13. Regimentet fastsetter etter samråd med kommunen til hvilken tid (mobiliseringsdag og klokkeslett) hestene og kjøretøyene skal framstilles. Kan denne tid ikke fastsettes på forhånd, skal hestene og kjøretøyene framstilles på nærmere ordre. Regimentet fastsetter dessuten det nøyaktige sted for framstillingen (se punkt 1 d).

14. Regimentet skal i mars måned året etter at nye medlemmer av det kommunale utvalg er valt (se punkt 29, a og b) forlange sendt inn til gjennomsyn fra kommunen utvalgets liste (skjema 1) og den fastsatte plan (skjema 2) for gjennomføring av utskrivingen av hester og kjøretøyer til regimentet (se punkt 51—53).

22 sept.

15. Regimentet ser etter at listen er ordentlig ført, at det er ført opp nok hester og kjøretøyer og at hestene er innenfor de riktige aldersgrenser (se punkt 43 og 48—49).

Finner regimentet at det bør gjøres endringer i planen, eller gir denne ellers høve til merknader, skjer henvendelse om dette til kommunen. Blir regimentet og kommunen ikke enige, forelegger regimentet saken for Kommanderende General (se punkt 4 d).

16. Om avvikelse fra bestemmelsene foran om oppnevning av medlemmer av mønstringsnemndene, om valg av kommunale utvalg og om kontroll av kommunenes lister og planer ved ny fordeling av utskrivingen, se punkt 3 c).

17. Når det for ny utarbeiding eller revisjon av den plan som er nevnt i punkt 14, trengs nytt skjema, rekvirerer regimentet dette fra Hærens Trykningskontor. Skjemaet fylles ut av regimentet så langt dette kan gjøres, og sendes deretter til kommunen.

18. Etter henvendelse fra regimentet gjennom divisjonen (våbeninspektøren) beordrer eller antar Veterinærinspektøren en dyrlæge til å bistå mønstringsnemnden.

19. Regimentet sørger for at de protokoller, skjemaer, skrivesaker og merkeskilt som mønstringsnemnden trenger, og sviemerker er til stede i tilstrekkelig antall (se punkt 92—95 og 111).

20. Regimentet planlegger i nødvendig utstrekning hvorledes det skal skaffes husvær til mønstringsnemnden og til kommunens folk og hester på levereingsstedet, og det som ellers må gjøres her for at leveringen skal gå i orden uten tidstap.

IV. Fylkesmannen, herreds- og byretten.

21. Fylkesmannen får fra Forsvarsdepartementet meddelelse om de bestemmelser som er truffet om utskriving av hester og kjøretøyer innen fylket (se punkt 1 og 3). Meddelelsen skal være skrevet på et fastsatt skjema.

22. Fylkesmannen gir kommuner og herreds- og byretter nødvendig underretning om utskrivingen. Til kommunene sendes utskrift av Forsvarsdepartementets meddelelse (se punkt 21). Til rettene sendes fortegnelse over inndelingen i mønstringsdistrikter.

23. De herreds- og byretter som er tatt ut til det, skal etter anmodning fra regimentet (se punkt 10) snarest mulig oppnevne for hver mønstringsnemnd 2 medlemmer og 2 varamenn. Oppnevningen gjelder for 3 kalenderår (når 4-årige kommunestyreperioder er innført for 4 kalenderår). Tjenestetiden regnes fra 1 januar nest etter oppnevningen. (Se lovens § 18.)

Om avvikelse fra bestemmelsene i dette punkt ved en ny fordeling av utskrivingen se punkt 3 c.

24. Befal eller andre som kan bli kalt inn til militærtjeneste ved mobilisering, skal ikke oppnevnes. Mennene skal være hestekyndige.

Retten påser at ikke samme mann oppnevnes i flere mønstringsnemnder, eller samtidig i mønstringsnemnd og skjønnsnemnd etter lov om militære rekvisisjoner i krigstilfelle.

25. Retten underretter regimentet om oppnevningen og oppgir mennenes adresse.

Hvert år oppnevning ikke finner sted, skal retten på forespørsel fra regimentet (se punkt 10) meddele om det siden siste oppnevning (melding) er skjedd noen endring i de oppnevnte medlemmers og varamenns adresser, og om de fremdeles antas i stand til å utføre sitt verv.

V. Kommunen. 22 sept.

26. Kommunen får fra fylkesmannen på fastsatt skjema meddelelse om de bestemmelser som Forsvarsdepartementet har truffet om utskriving av hester og kjøretøyer fra kommunen (se punkt 1, 3 og 22).

Fra regimentet får kommunen de meddelelser som er nevnt i punkt 8 om transport av hestene og kjøretøyene, og underretning om det nøyaktige frammøtested.

27. Til å forberede utskrivingen i fred og sette den i verk ved mobilisering skal kommunestyret velge et kommunalt utvalg. Formann og nestformann i utvalget velges av kommunestyret blant utvalgets medlemmer. De som er valt underrettes.

28. Utvalget skal ha minst 5 medlemmer. Er kommunen delt i roter (se punkt 34), bør utvalget foruten formann og nestformann ha et antall medlemmer som svarer til antall roter med tillegg av en fjerdedel.

29.

a) Medlemmene velges for 3 kalenderår. De plikter å motta gjenvalg. Dog kan et medlem, når han har tjenstgjort i to på hinannen følgende perioder, kreve seg fritatt for de neste 3 år. Nytt valg skjer i september måned året etter at kommunevalg er holdt.

b) Fra den tid kommunestyrene blir valt for 4 år om gangen (se lov av 5 mai 1939, nr. 2), velges medlemmene av det kommunale utvalg for 4 kalenderår og de kan frasi seg gjenvalg når de 4 år er utløpet. Nytt valg finner sted hvert annet år på halvparten av medlemmene, nemlig i september måned det første og det tredje kalenderår etter at kommunevalg er holdt.

c) Medlemmenes tjenestetid regnes fra 1 januar nest etter valget. Utfyllingsvalg etter tilfeldig avgang gjelder for den tid som er igjen av det uttrådte medlems tjenestetid.

30. Til medlemmer av utvalget velges menn som en lett kan få tak i. De skal så vidt mulig være hestekyndige. Befal eller andre som kan bli kalt inn til militærtjeneste ved mobilisering, skal ikke velges. Om mulig skal minst halvparten av utvalgets medlemmer ha vært medlemmer av tidligere utvalg.

31. Når det første gang er valt kommunalt utvalg, sender kommunen formannen:

de meddelelser den har mottatt om utskrivingen (se punkt 26) og

de bestemmelser som er fastsatt for deling i roter (se punkt 34) samt

så mange eksemplarer som nødvendig av dette reglement og av de skjemaer som trengs for utvalgets forberedelse av utskrivingen (se punkt 40).

32. Etter hvert senere valg skal kommunen straks sende til den nye formann så mange eksemplarer av dette reglement som trengs til de medlemmer som ikke er med i det fungerende utvalg.

Snarest mulig etter 1 januar skal kommunen sende den nye formann mot kvittering:

de meddelelser m. v. som er nevnt i punkt 31, og

de uttrådte medlemmers lister og planer for utskrivingen (se punkt 47, 48 og 51) samt

mulig restbeholdning av skjemaer.

33. Kommunen skal på forespørsel fra regimentet gi dette de meddelelser om det kommunale utvalg som er nevnt i punkt 9.

22 sept. Inntrer det forandring med hensyn til formann og nestformann eller disses adresser i tiden mellom hver forespørsel fra regimentet, skal kommunen uoppfordret underrette dette.

34. For å oppnå en praktisk ordning av utskrivingens forberedelse i fred og iverksetting ved mobilisering vil det i de fleste tilfelle være heldig å dele kommunen i et høvelig antall roter. Denne inndeling fastsettes av kommunestyret, i tilfelle etter forslag fra det kommunale utvalg.

35. Kommunen skal føre kontroll med at utskrivingsbyrden blir delt forholdsmessig på rotene og innen roten på eierne, idet det tas hensyn til hva disse har av hester og kjøretøyer.

36. Etter samråd mellom kommunen og regimentet fastsettes tiden (mobiliseringsdag*) og klokkeslett) for hestenes og kjøretøyenes framstilling ved mobilisering (se punkt 13).

37. Kommunestyret fastsetter (vedtar) en plan (skjema 2) for gjennomføring av utskrivingen av hester og kjøretøyer til regimentet. Utkast til slik plan utarbeides av utvalget (se punkt 51—53). Om regimentets medvirking ved utarbeidingen av planen se punkt 40.

38. I mars måned etter at nye medlemmer av det kommunale utvalg er valt (se punkt 29 a og b), skal kommunen — etter anmodning av regimentet — sende utvalgets liste (skjema 1) og den vedtatte plan (skjema 2) til regimentet til gjennomsyn (se punkt 14, 15 og 50). Finner kommunestyret ikke å kunne etterkomme en henstilling fra regimentet om å foreta endringer eller tilføyelser i planen, forelegges saken for Kommanderende General (se punkt 4 d og 15).

39. Om avvikelse fra bestemmelsene foran om valg av kommunalt utvalg og om kontroll av kommunens lister og planer ved ny fordeling av utskrivingen se punkt 3 c.

40. Når det for ny utarbeiding eller revisjon av den plan som er nevnt i punkt 37, trengs nytt skjema (skjema 2), vil regimentet rekvirere dette og sende det til kommunen, utfylt i den utstrekning dette kan gjøres ved regimentet.

De øvrige skjemaer for kommunens forberedelse av utskrivingen (skjema 1, 3, 4 og 5) og dette reglement rekvirerer kommunen direkte fra Hærens Trykningskontor (Forsvarsdepartementet, Oslo).

VI. Det kommunale utvalg.

41. Formannen i det kommunale utvalg får fra kommunen de meddelelser denne mottar om utskrivingen m. v. (se punkt 31—32), og underretning om utvalgets sammensetning og medlemmenes adresser (post, telefon, telegraf). Medlemmene plikter å melde adresseforandringer til formannen.

42. Snarest mulig og senest i desember måned etter valget kaller formannen i det nyvalte utvalg dettes medlemmer sammen til et forberedende møte. Hvert nyvalt medlem får mot kvit-

*) Gangen i mobiliseringen regnes etter mobiliseringsdager. Tidspunktet for hestenes og kjøretøyenes framstilling på leveringsstedet vil derfor bli henført til en bestemt mobiliseringsdag. Ved mobilisering vil en bestemt kalenderdag bli fastsatt som 1ste mobiliseringsdag. Den neste kalenderdag blir da regnet som 2nen mobiliseringsdag osv. så lenge mobiliseringen varer.

tering, som oppbevares i utvalgets arkiv, et eksemplar av dette reglement. 22 sept.

Formannen i det fungerende utvalg skal være til stede. Han tar med de meddelelser han har fått fra kommunen, og sine lister og planer for utskrivingen (se punkt 48 og 51) og gjennomgår dette med det nye utvalg.

Formannen kaller ellers utvalget sammen så ofte han finner det nødvendig.

43. De hester som utskrives, skal være i alderen fra og med 5 til og med 16 år og uten mangler som gjør den uskikket til bruk i krig. Militære tjenestehester og kvarterhester utskrives ikke.

Hingster er fritatt for utskriving. Det samme gjelder stambokførte, premierte alshopper for oppdrett av bruksdyr.

Hester som lider av farlig smittsom sykdom (f. eks. kverke, lungesyke) og synlig drektige hopper og hopper med føll under 6 måneder kan ikke framstilles ved mobilisering.

Om hestenes utstyr ved framstillingen se punkt 64.

Skal kommunen levere ridehester, tas først de hester som er dressert for ridning, dernest de hester som er best skikket til dette formål.

44. Kjøretøyene skal være solide og i god stand. Når intet annet er bestemt, skal de være utstyrt med lasteplan. Om utstyret ellers ved framstillingen se punkt 64.

I distrikter hvor det forlangte antall av 2-spente vogner (4-hjuls) ikke kan skaffes, erstattes disse ved utskriving av det dobbelte antall 1-spente vogner. Høyvogner utskrives ikke.

I distrikter hvor det forlangte antall vogner ikke kan skaffes, erstattes disse ved utskriving av langkjerrer.

Ved utskriving av kjerrer (2-hjulte kjøretøyer) tas fortrinsvis langkjerrer (arbeidskjerrer, høykjerrer, vedkjerrer, fjellkjerrer) og stuttkjerrer (gruskjerrer, bikk-kjerrer, støytekjerrer, gjødselkjerrer).

Utskriving av fjærkjerrer, stolkjerrer og melkekjerrer søkes unngått.

45. Er kommunen delt i roter, stilles et av utvalgets medlemmer i spissen for hver rote som roteforstander. Roteforstanderen skal særlig ha å gjøre med utskrivingens ordning innen roten og bør derfor om mulig være bosatt innen denne. Han skal foruten skjema 1 alltid ha skjema 3 i nødvendig antall.

46. Utskrivingsbyrden fordeles forholdsmessig på de forskjellige roter og innen roten på eierne idet det tas hensyn til hva disse har av hester og kjøretøyer.

Utvalget skal forvisse seg om at det krav som er stillet til hver enkelt eier, kan oppfylles (jfr. lovens § 13, annet ledd).

47. Er kommunen delt i roter, fører roteforstanderen for hver rote en liste (skjema 1) over de eiere som skal framstille hester og kjøretøyer ved mobilisering. Skal det fra roten leveres hester eller kjøretøyer til flere regimenter, føres listen særskilt for hvert regiment. Gjenpart av listen leveres til formannen.

48. Formannen fører liste (skjema 1) for hele kommunen over de eiere som skal fremstille hester og kjøretøyer ved mobilisering.

Skal kommunen levere hester eller kjøretøyer til flere regimenter, skal listen føres særskilt for hvert regiment. Er kommunen

22 sept. delt i roter, lages formannens liste ved å hefte sammen gjenparter av rotelistene.

49. På listen føres for hver eier hvor mange hester og hvor mange og hva slags kjøretøyer han skal framstille. Hver enkelt hest føres opp med opplysning om fødselsår, kjønn, farge og særtegn. Det gjøres særskilt merknad om hvilke hester finnes skikket som ridehester.

I listene skal det for hvert regiment føres opp 10 % flere hester og kjøretøyer enn det største antall kommunen kan bli pålagt å fremstille (se punkt 1 c).

50. Listene skal så vidt mulig alltid holdes à jour. Hvert 3dje år (når 4-årige kommunestyreperioder er innført: hvert 2net år) skal de underkastes en fullstendig revisjon av utvalget. Denne revisjon skal utføres i så god tid at formannens liste, sammen med den plan som er nevnt i punkt 51, innen utgangen av februar måned etter at nye medlemmer av utvalget er valgt (se punkt 29 a) og b) kan sendes kommunen for ettersyn av regimentet (se punkt 14, 15 og 38).

Om avvikelse fra bestemmelsene i dette punkt ved ny fordeling av utskrivingen se punkt 3 c.

51. Utvalget skal utarbeide utkast til plan (skjema 2) for gjennomføring av utskrivingen fra kommunen. Ved utarbeidingen av planen legges til grunn det største antall hester og kjøretøyer som kommunen kan bli pålagt å framstille (se punkt 1 c). Planen fastsettes av kommunestyret. Formannen i utvalget skal ha planen liggende hos seg. Om regimentets medvirking ved utarbeiding av planen se punkt 36 og 40.

52. Skal det fra kommunen utskrives hester og kjøretøyer til flere regimenter, skal planen utarbeides på særskilt skjema for hvert av disse.

For kjøretøyenes vedkommende skal det ved utarbeidingen av planen gås ut fra at hjulkjøretøyer og sleder skal framstilles samtidig.

53. I planen skal det bl. a. gjøres rede for:

a) Hvorledes medlemmene av utvalget og eierne av hester og kjøretøyer skal få tilsigelse ved mobilisering.
b) Hvor mange hester og hvor mange og hva slags kjøretøyer kommunen kan bli pålagt å framstille. Når (mobiliseringsdag og klokkeslett eller etter nærmere ordre) hestene og kjøretøyene skal framstilles og for hvilken mønstringsnemnd. Hvor framstillingen skal finne sted (leveringsstedet).
c) Når (mobiliseringsdag og klokkeslett eller etter nærmere ordre) eierne av hestene og kjøretøyene skal møte fram med disse til uttak av dem som skal framstilles for mønstringsnemnden. Hvor frammøtet skal finne sted (samlingsstedet). Det vil i regelen være heldigst å samle alle hestene og kjøretøyene på et bekvemt sted innen kommunen og herfra føre dem samlet fram til leveringsstedet.
d) Hvorledes det i tilfelle skal skaffes husvær for folk og hester på samlingsstedet, hvilke tiltak som ellers må settes i verk her, og om det skal rettes henvendelse til politimester (lensmann) om dette (se punkt 71).
e) Hvorledes hestene og kjøretøyene skal føres fra samlingsstedet til leveringsstedet (landeveismarsj, jernbane, sjøtransport).

De kommuner som får høve til å bruke jernbanen, får med- 22 sept.
delelse om dette fra regimentet, likeså hvor inn- og utlastning skal finne sted og hvilke tog de skal bruke. Transporten betales av militærvesenet.

De kommuner som ikke har fått slik meddelelse, må regne med å føre hestene og kjøretøyene til leveringsstedet på annen måte (landeveismarsj, sjøtransport).

Sjøtransport av hester og kjøretøyer fra samlingsstedet til leveringsstedet vil i regelen bli ordnet av regimentet. Transporten betales i så fall av militærvesenet.

f) Hvem som skal føre transport fra samlingssted til leveringssted, og hvem som skal representere kommunen ved leveringen. Når det kan skje, bør transportføreren også representere kommunen ved leveringen. Transportfører og representant ved levering skal være medlemmer av det kommunale utvalg. For kommunens representant tas ut en varamann.

g) Hvor mange mann skal være med for å hjelpe til med transporten. Foruten annen nødvendig hjelp bør det i regelen være én fører for hver hest.

h) Hvor det skal hviles (overnattes) underveis, og i tilfelle hvilken politimester (lensmann) det skal rettes henvendelse til om husvær m. v.

i) Hvorledes underhold av folk og hester skal ordnes under transporten. Hver mann bør ta med mat, spisestell, ombytte og ulltepper. Dessuten skal hver hesteører ta med fôr til hesten (hestene) for transporten, hvis ikke fôret skaffes av kommunen.

j) Hvorledes det fôr som sammen med hestene skal leveres til regimentet, skal skaffes. Fôret (for 3 døgn) bør helst leveres av kommunen (se lovens § 15).

k) Hva det skal føres med av verktøy og redskaper (øks, spade, sag, bøtter, reip m. v.) og hvorledes dette skal skaffes.

l) Hvilket pengebeløp lederen av transporten skal ha med seg for å betale nødvendige utgifter underveis, og hvorledes beløpet skal skaffes.

m) Hvorledes hjemtransporten av folk og av hester og kjøretøyer som er blitt til overs, skal ordnes.

54. Til brevskifte om utskriving av hester og kjøretøyer kan det kommunale utvalg bruke tjenestemerker som rekvireres hos kommunen. Telefonutgifter og andre utlegg får utvalget godtgjort av kommunen etter regning.

55. Formannen skal sette nestformannen inn i forholdene, slik at denne kan overta formannens gjøremål i tilfelle av forfall.

56. Når et medlems tjenestetid i utvalget er endt, sender han straks dette reglement, den liste som er nevnt i punkt 47, og de mottatte eksemplarer av skjema 3 m. v. til formannen (se punkt 57).

57. Når formannens tjenestetid i utvalget er endt, sender han snarest mulig etter 1 januar mot kvittering til kommunen:

de meddelelser m. v. om utskrivingen som han har mottatt fra kommunen (se punkt 31) og

lister og planer for utskrivingen (se punkt 47, 48 og 51), samt de fratrådte medlemmers eksemplarer av dette reglement og mulig restbeholdning av skjemaer.

22 sept.

B. Gjennomføring av utskrivingen.

58. Når det kommer tilsigelse om at utskriving av hester og kjøretøyer skal finne sted, skal alle tiltak som er nødvendig for å utføre tilsigelsen, straks settes i verk, uansett på hvilken tid av døgnet tilsigelsen kommer.

I. Alminnelig mobilisering.

a. Det kommunale utvalg.

59. Når forholdene tillater det, vil formannen i utvalget — før utskrivingen settes i verk — få pålegg fra regimentet om å revidere lister og planer for urskrivingen. Pålegget vil være merket «Hemmelig» og skal straks etterkommes. Utvalget skal forvisse seg om at hver enkelt eier kan oppfylle det krav som er stillet til ham. Såfremt det under revisjon av planene oppstår tvil om noe tiltak, skal formannen straks henvende seg til regimentet.

60. Utskrivingen til regimentet settes først i verk, når formannen får tilsigelse fra dette.

Tilsigelse gis skriftlig (Mobiliseringsskjema 13) eller pr. telegraf eller telefon. En tilsigelse pr. telegraf eller telefon vil alltid bli etterfulgt av skriftlig tilsigelse.

61. I den skriftlige tilsigelse vil bli meddelt hvilken kalenderdag er 1ste mobiliseringsdag,*) hvor mange hester og hvor mange og hva slags kjøretøyer skal framstilles, hvor og når (mobiliseringsdag og klokkeslett) framstilling for mønstringsnemnden skal skje, hvem som er formann i nemnden, og nemndens nummer.

Ved tilsigelse pr. telegraf eller telefon vil bare bli meddelt hvilken kalenderdag er 1ste mobiliseringsdag, og hva slags kjøretøyer skal framstilles (hjulkjøretøyer, sleder eller begge deler).

62. Når formannen har fått tilsigelsen, skal han:

a) Skrive den ned på stedet om den er mottatt pr. telefon, og gjenta den ordrett i telefonen.
b) Fastsette tidspunktet (kalenderdag og klokkeslett) for hestenes og kjøretøyenes framstilling på kommunens samlingssted.
c) Tilsi utvalgets øvrige medlemmer om at utskrivingen straks skal settes i verk, og meddele dem hvor og når hestene og kjøretøyene skal samles, hva slags kjøretøyer skal framstilles (hjulkjøretøyer, sleder eller begge deler), hvor og når utvalgsmedlemmene skal møte.
d) Underrette stasjonsmesteren på den fastsatte innlastingsstasjon om at transporten skal utføres, såfremt hestene og kjøretøyene skal transporteres med jernbanen fra samlingsstedet til leveringsstedet.
e) Sørge for å få utført de tiltak som er nødvendig for å ta imot hestene og kjøretøyene på samlingsstedet.
f) Gi utvalgsmedlem som skal lede transport til leveringssted og her representere kommunen, alle nødvendige underretninger om iverksettingen av utskrivingen.

63. Roteforstanderne skal — så snart de har fått tilsigelse fra formannen — tilsi alle de eiere som er ført opp på listene, om å framstille hestene og kjøretøyene på samlingsstedet, og samtidig forvisse seg om at hver eier kan etterkomme det krav som er stillet til ham.

---

*) Se merknad til punkt 36.

Er kommunen ikke delt i roter, sørger formannen for tilsigelsen 22 sept.
— enten ved hjelp av utvalgets øvrige medlemmer eller på annen forsvarlig måte.

64. Ved tilsigelsen brukes skjema 3 som leveres til eierne. Disse kvitterer for tilsigelsen på utvalgsmedlemmets liste (skjema 1).

Hver eier underrettes om:

at han er pliktig til å framstille de hester og kjøretøyer med førere som utvalget har tatt ut, til tid og sted som utvalget meddeler ham (lovens § 15),

at hver hest skal være utstyrt med godt beslag, grime med bindsel, dekken, dekkengjort, én omgang hestesko, fôr for 3 døgn og dessuten fôr til bruk under transporten hvis ikke fôret skaffes av kommunen (lovens § 15),

at det med hvert kjøretøy foruten vanlig utstyr skal følge nødvendig seletøy med baksele. Skal eieren framstille hjulkjøretøyer og sleder samtidig, skal det bare følge nødvendig seletøy til det sett*) av kjøretøyene som krever flest seler (lovens §§ 7 og 15),

at overtredelse av loven eller de bestemmelser og pålegg som er gitt i medhold av denne, straffes med bøter fra kr. 1—5 000 (lovens § 32),

at såfremt mønstringsnemnden ikke godkjenner så mange hester og kjøretøyer som kommunen skal levere, og kommunen derved får utgifter, vil den under visse forhold kunne kreve erstatning av vedkommende eier (lovens § 22).

Til slutt underrettes hver eier om hvor lang tid føreren av hesten må regne med å være borte, og at han bør ta med mat, spisestell, ombytte og ulltepper.

65. Kan et medlem av utvalget ikke selv tilsi en eier som skal framstille hester og kjøretøyer, skal tilsiglesen skje ved et pålitelig bud, som må få kvittering for tilsigelsen.

66. Er en eier ikke til stede når tilsigelsen kommer, skal den som utfører tilsigelsen, etter beste skjønn avgjøre om den kan leveres til en voksen person av eierens husstand eller folk mot kvittering fra mottageren, eller om han skal prøve å treffe eieren senere. Leveres tilsigelsen til en av eierens folk, pålegges mottageren snarest mulig å underrette eieren.

67. Er en eier bortreist, slik at han ikke kan få tilsigelsen i betimelig tid, skal den som varetar eierens interesse under bortreisen, ta imot og om mulig etterkomme tilsigelsen.

68. Finner et medlem av utvalget at en eier av en eller annen grunn ikke kan oppfylle det krav som er stillet til ham, sørger medlemmet for å skaffe det som mangler, på annen måte.

69. Utvalget skal være oppmerksom på mulige tilfelle av smittsomme hestesykdommer og iaktta nødvendig forsiktighet overfor disse. Om hester som lider av farlig smittsom sykdom, se punkt 43.

70. Har formannen forfall, overtar nestformannen hans gjøremål.

Har et av de øvrige medlemmer forfall, sørger formannen for at hans arbeid blir utført, enten av et annet medlem eller av formannen selv.

---

*) Hjulkjøretøyene = 1 sett.
Sledene = 1 sett.

22 sept. 71. Trengs det på samlingsstedet eller under transporten fra dette til leveringsstedet husvær eller annet til folk, hester eller kjøretøyer, kan formannen i utvalget eller transportføreren om nødvendig henvende seg til politimesteren — på landet lensmannen. Henvendelse om husvær skal så vidt mulig skje i god tid. (Se lovens § 16.)

72. Utvalget møter i god tid på det fastsatte samlingssted for her på kommunens vegne å forvisse seg om at de tilsagte eiere er møtt, og at alt er i orden. Utvalget noterer på sine lister mulige forsømmelser av eierne.

73. På samlingsstedet tar utvalget ut de hester og kjøretøyer som skal framstilles for mønstringsnemnden, og de førere som skal hjelpe til med transporten til leveringsstedet. Mulige mangler avhjelpes. Hester, kjøretøyer og førere som blir til overs, sendes hjem.

74. Før avreisen setter utvalget opp en liste (skjema 4) i 2 eksemplarer over de hester og kjøretøyer som skal framstilles for samme mønstringsnemnd, og over førerne. Listene leveres til det medlem som skal representere kommunen ved framstillingen.

75. Utvalget setter dessuten opp og sender til kommunen:

a) Liste over de hester og kjøretøyer med førere som sendes hjem fra samlingsstedet (skjema 5).
b) Liste over de eiere som bør ilegges bot for forsømmelighet ved framstillingen. Formannskapet avgjør hvem som skal meldes til påtalemyndigheten.
c) Oppgave over de utgifter utvalget har hatt under hestenes og kjøretøyenes samling med angivelse av hvilke beløp kommunen skal ha refundert av hver enkelt eier. Fellesutgifter som skal bæres av eierne, fordeles forholdsmessig på disse etter antallet av folk, hester og kjøretøyer. (Se lovens § 15.)

76. Skal transporten til leveringsstedet skje med jernbanen, skal transportføreren levere til stasjonsmesteren på innlastingsstasjonen en summarisk oppgave i to eksemplarer over folk, hester og kjøretøyer m. v. Det ene eksemplar av oppgaven får transportføreren tilbake. Dette leveres ved reisens slutt til togføreren.

77. Transportføreren skal sende kommunen regnskap over de utgifter han har hatt under transporten, med oppgave over hvilke beløp kommunen skal ha refundert av hver enkelt eier. Om fordeling av fellesutgifter se punkt 75 c.

78. Kommunens representant på leveringsstedet får her av formannen i mønstringsnemnden vite hva kommunen skal levere. Han framstiller hestene og kjøretøyene for nemnden etter den liste som er nevnt i punkt 74. Det ene eksemplar av listen leveres formannen i nemnden til bruk under mønstringsforretningen.

Kommunens representant gjør ved framstillingen oppmerksom på de hester som er tatt ut til ridehester.

Han fører på sitt eksemplar av listen de merknader som nemnden gjør.

79. Når mønstringsforretningen er slutt, leverer kommunens representant sin liste (skjema 4) til formannen, som kontrollerer de påførte merknader. Formannen underskriver derpå listen og leverer den tilbake. Kommunens representant sender listen til kommunen.

80. Trengs det husvær til folk og hester på leveringsstedet, henvender kommunens representant seg til regimentet om dette.

Folkene og de framstilte hester og kjøretøyer må ikke forlate leveringsstedet før formannen tillater det. 22 sept.

Skal hjemreisen skje med jernbane eller sjøtransport ordnet av regimentet, henvender kommunens representant seg til regimentet om dette.

81. Medlemmer av utvalget får under arbeidet med iverksettingen av utskrivingen alle direkte utlegg godtgjort av kommunen etter regning. Om godtgjørelse til de medlemmer som møter på leveringsstedet, se dog lovens § 25 og punkt 101.

b. Mønstringsnemnden.

82. Mønstringsnemnden består av formann og 2 andre medlemmer.

Formannen og varamannen for ham beordres eller antas av regimentet.

De to andre medlemmer og to varamenn for dem oppnevnes av herreds- eller byretten.

Om ugildhet for mønstringsnemndens medlemmer, se lovens § 20.

83. Formannen, de øvrige medlemmer og varamennene får ved mobilisering tilsigelse fra regimentet om tid og sted for frammøte. (Mobiliseringsskjema 11 og 12.)

Formannen melder seg for regimentet, eller for den dette bestemmer. De øvrige medlemmer og varamennene melder seg ved frammøtet for formannen.

84. Vedkommende militære myndighet beordrer eller antar en dyrlæge til å bistå nemnden.

Når det er nødvendig kan regimentet bestemme at forretningen skal utføres uten dyrlæge.

85. Regimentet gir formannen underretning om hvor mange hester og kjøretøyer de enkelte kommuner skal framstille og levere, og hvorledes godkjente hester og kjøretøyer skal fordeles m. v. (Mobiliseringsskjema 89). Regimentet skaffer dessuten skrivere, håndrekningsmenn, protokoller, skjemaer, skrivesaker og merkeskilter m. v.

86. Regimentet sørger for husvær til nemnden.

Når det er nødvendig for mobiliseringen, kan regimentet bestemme at varamennene skal avløse medlemmene, selv om disse ikke har forfall, slik at forretningen kan utføres uten avbrytelse.

87. Formannen begynner forretningen når nemnden er samlet og til den tid som er bestemt i ordren til nemnden.

Han leder arbeidet og sørger for at besiktigelse og taksering skjer så fort som forsvarlig.

Han meddeler kommunens representant hvor mange hester og hvor mange og hva slags kjøretøyer kommunen skal levere.

88. Formannen får av kommunens representant en liste (skjema 4) over de framstilte hester og kjøretøyer med førere (se punkt 78). Listen skal være attestert av kommunens representant.

Nemnden gjør merknad på listen om hester og kjøretøyer som ikke er levert, med opplysning om grunn.

Når forretningen er slutt, sammenholdes listen med kommunens eksemplar, som bringes i overensstemmelse med nemndens. Derpå underskriver formannen begge lister og leverer tilbake kommunens eksemplar.

89. Staten blir eier av hestene og kjøretøyene når de er godkjent og taksert av nemnden.

22 sept. 90. Når en hest er framstilt, besiktiges den av dyrlægen såfremt dyrlæge er til stede (se punkt 84). Når dyrlægen har uttalt seg, avgjør nemnden med alminnelig stemmeflertall om hesten skal godkjennes. Om kravet til hester som skal utskrives se punkt 43. Dyrlægen har rett til å få sin uttalelse om hesten protokollert.

91. Godkjennes hesten, skal denne og dens utstyr takseres på grunnlag av gangbare priser i mønstringsdistriktet.

Er nemndens medlemmer ikke enige om taksten, gjelder det beløp som får flest stemmer. Er det ikke flertall for noe beløp, gjelder det nest høyeste. Overtakst finner ikke sted.

92. Formannen lar straks hver godkjent hest føre inn i nemndens protokoll (skjema 6) — i tilfelle med dyrlægens merknad — og lar samtidig skrive et rulleblad for hesten (skjema 9).

Hester som godkjennes som ridehester, føres som slike både i protokollen og på rullebladet.

93. Så snart en hest er godkjent, festes et merkeskilt til mana eller øverst i halen. På skiltet er stemplet nemndens nummer og hestens løpenummer etter protokollen.

94. Kjøretøyer besiktiges, godkjennes og takseres på tilsvarende måte som bestemt foran for hestene. Godkjente kjøretøyer føres inn i særskilt protokoll (skjema 7). På hvert godkjent kjøretøy spikres et metallskilt nummerert på tilsvarende måte som bestemt for hestene. Skiltet spikres på kjøretøyets understell på et sted hvor det er lett å se og vel vernet.

95. Formannen gir attest til hver enkelt eier for levering av godkjent hest eller kjøretøy (skjema 8). På attesten føres takstbeløpet.

96. Nemnden påser at hestene og kjøretøyene overtas av den avdeling som skal ha dem (se punkt 85). Overtaingen finner sted etter hvert som et høvelig antall er godkjent, og uten noen besiktigelse eller kvittering av avdelingen. Med hestene følger deres rulleblad.

97. Ikke godkjente hester og kjøretøyer med førere og førere av hester og kjøretøyer som er godkjent, sender nemnden bort så vidt mulig etter hvert.

Brukbare hester og kjøretøyer som blir igjen når kommunen har levert det påbudte antall, og førere til disse sendes først hjem på meddelelse fra regimentet (se punkt 115 og 117).

98. Godkjenner nemnden ikke så mange hester og kjøretøyer som kommunen skal levere, skal den om mulig skaffe det som mangler ved utskriving av brukbare hester og kjøretøyer som er til overs fra andre kommuner som har fremstilt hester og kjøretøyer for nemnden. Kan nemnden heller ikke på denne måte skaffe nok hester og kjøretøyer, underretter den straks regimentet.

99. Nemnden gjør nødvendig tilføyelse i protokollene om kommune som ikke har levert det påbudte antall hester og kjøretøyer, slik at mulig ansvar kan avgjøres. Her nevnes om mangelen er blitt dekket ved utskriving fra andre kommuner etter punkt 98 og i tilfelle for hvilket takstbeløp, og om mangelen, i den utstrekning nemnden har kjennskap til det, beror på forsømmelighet av kommunen eller de enkelte eiere (lovens § 22).

100. Hvis det fôr for 3 døgn som skal følge hver hest, leveres av kommunen, gir formannen kommunens representant attest for leveringen. På attesten oppgis vekt og takst.

101. Formannen gir hver enkelt av de øvrige medlemmer i nemnden og varamennene attest for at de har gjort tjeneste under forretningen. Medlemmer av kommunale utvalg som har møtt fram på leveringsstedet, gir han attest for frammøte. 22 sept.

Attesten skal følge vedkommendes regning for skyss- og kostgodtgjørelse m. v. (se lovens § 25). Regningen sendes til lensmannen, i byene til politimesteren.

102. Formannen sender snarest mulig gjennom regimentet til Forsvarsdepartementet bekreftet avskrift av protokollene, vedlagt nemndens eksemplar av kommunens liste (skjema 4).

Når forretningen er slutt, underskriver nemnden protokollene. Formannen leverer protokollene og skjemaer m. v. som er blitt til overs, til regimentet, og blir dimittert av dette eller den regimentet bestemmer. Formannen dimitterer derpå de øvrige medlemmer og varamennene.

c. De sivile myndigheter.

103. På henvendelse fra formannen i det kommunale utvalg eller fra den som fører en transport av hester og kjøretøyer fra samlingssted til leveringssted, skal politimesteren — på landet lensmannen — hjelpe til med å skaffe nødvendig husvær til folk og hester og annet som trengs på samlingsstedet eller under transporten (se lovens § 16).

Medfører dette utgifter for politimesteren eller lensmannen, sender han oppgave over dem gjennom fylkesmannen til Forsvarsdepartementet, som ber Finansdepartementet om å anvise beløpet til utbetaling. Hans regning over skyss- og kostgodtgjørelse sendes samme vei.

Blir det foretatt rekvisisjon, og det ikke oppnås enighet om erstatningen, skal politimesteren eller lensmannen forelegge saken for fylkesmannen (se lovens § 16 siste ledd og lov nr. 8 av 19 mai 1933 § 4). Politimesteren eller lensmannen gir vedkommende kommune underretning om fylkesmannens avgjørelse, krever inn erstatningen hos kommunen og utbetaler den til eieren av det som er rekvirert.

104. Når Forsvarsdepartementet har mottatt protokollutskriftene fra mønstringsnemndene (se punkt 102), ber det Finansdepartementet om snarest mulig å anvise til utbetaling gjennom skattefogdene de takstbeløp som eierne skal ha.

105. Lensmannen — i byene vedkommende oppebørselsbetjent*) — får fra kommunen liste over fremstilte hester og kjøretøyer med førere (se punkt 74 og 79) og liste over de hester og kjøretøyer med førere som ble sendt hjem fra samlingsstedet (se punkt 75 a).

På grunnlag av disse lister regner lensmannen eller oppebørselsbetjenten ut den godtgjørelse for frammøtet som hver eier skal ha.**) Beløpet føres på listene.

Lensmannen (oppebørselsbetjenten) får videre fra kommunen en oppgave over de beløp som kommunen skal ha refundert fra eierne (se lovens § 15 og punkt 75 c og 77). Av oppgaven skal framgå hvor meget hver eier skylder kommunen.

*) I byer med egen skattefoged er denne oppebørselsbetjent. I andre byer — byfogden eller skatteoppkreveren (lensmannen).

**) Om godtgjørelsens størrelse og beregning se lovens § 26 og * bilaget.

22 sept. Lensmannen eller oppebørselsbetjenten lager på grunnlag av nevnte lister og refusjonsoppgaven en samlet oppgave over den godtgjørelse hver eier skal ha etter fradrag av det denne skylder kommunen etter refusjonsoppgaven. Lensmannens oppgave, vedlagt listene og refusjonsoppgaven, sendes gjennom fylkesmannen til Forsvarsdepartementet.

Forsvarsdepartementet sender lensmannens oppgave og kommunens refusjonsoppgave til Finansdepartementet med anmodning om å la beløpene anvise til utbetaling gjennom skattefogden.

106. Politimesteren eller lensmannen sender regningene over godtgjørelse til mønstringsnemndens medlemmer, deres varamenn og medlemmer av kommunale utvalg (se punkt 101) med attest til fylkesmannen, som sender dem videre til Forsvarsdepartementet.

Om anvisning og utbetaling gjelder reglene i punkt 104, siste punktum.

107. Kommunen sender gjennom fylkesmannen til Forsvarsdepartementet en oppgave over de utgifter den har hatt som følge av utskrivingen (se lovens § 29). Utgifter som skal refunderes kommunen av de enkelte eiere (se lovens § 15 og punkt 75 c, 77 og 105), tas ikke med i oppgaven. Med denne skal følge bilag for utgiftene.

Forsvarsdepartementet ber Finansdepartementet anvise det samlede beløp til utbetaling gjennom vedkommende skattefoged etterat det i tilfelle er gjort fradrag for mulig erstatningsansvar som kommunen er kommet i til staten (se lovens § 22 og punkt 116).

108. Krav fra eierne om erstatning etter lovens § 28 skal med nødvendige opplysninger og attester m. v. sendes til politimesteren — på landet lensmannen — som gjennom fylkesmannen sender dem til Forsvarsdepartementet.

Om anvisning og utbetaling se punkt 104.

d. Regimentet.

109. På ordre om mobiliseringsberedskap eller på særskilt ordre skal regimentet gi formennene i de kommunale utvalg pålegg om straks å revidere lister og planer for utskrivingen. Pålegget merkes «Hemmelig» og skal vise til punkt 59 i dette reglement.

110. Når utskrivingen skal settes i verk, skal regimentet:

a) Underskrive og sende (pr. post eller pr. bud) til formennene i de kommunale utvalg de ferdige tilsigelser for vedkommende oppsetningsalternativ om framstilling av hester og kjøretøyer (Mobiliseringsskjema 13).

Kan tid bli vunnet ved det, bør regimentet dessuten på forhånd sende en tilsigelse pr. telegraf eller (om det er tillatt) pr. telefon om å sette utskrivingen i verk. I så fall meddeles bare hvilken kalenderdag er 1ste mobiliseringsdag, og hva slags kjøretøyer kommunen skal framstille (hjulkjøretøyer, sleder eller begge deler).

b) Underskrive og sende (pr. post eller pr. bud) til formann, øvrige medlemmer og varamenn i mønstringsnemndene de ferdige tilsigelser om frammøte (Mobiliseringsskjema 11 og 12).

111. Regimentet gir mønstringsnemnden underretning om hvor mange hester og kjøretøyer kommunene skal framstille og levere, og hvorledes de hester og kjøretøyer som nemnden godkjenner, skal fordeles (Mobiliseringsskjema 39).

Regimentet skaffer dessuten skrivere (1 befalingsmann og 3

menige), håndrekningsmenn, protokoller, skjemaer, skrivesaker og merkeskilter m. v. 22 sept.

112. Regimentet skaffer husvær til nemnden og i nødvendig utstrekning også til kommunens folk og hester ved leveringsstedet.

Er det nødvendig for mobiliseringen, kan regimentet bestemme at varamennene skal avløse medlemmene, selv om disse ikke har forfall, slik at forretningen kan utføres uten avbrytelse.

Er det nødvendig, kan regimentet også bestemme at forretningen skal utføres uten dyrlæge.

113. Regimentet tar imot de godkjente hester og kjøretøyer uten å besiktige eller kvittere for disse. Det kontrolleres at hestene og kjøretøyene er forsynt med merkeskilt, og at rulleblad og utstyr følger med.

114. Regimentet skal sørge for at hestene snarest mulig etter overtaingen blir sviemerket med merkeskiltets to nummer — nemndens nummer på høyre framhov og hestens løpenummer på venstre framhov. Skiltet må ikke fjernes før hestene er sviemerket.

115. Godkjenner nemnden ikke så mange hester og kjøretøyer som regimentet skal ha (se punkt 98), skal regimentet selv skaffe det som mangler. Dette skjer enten ved å utskrive brukbare hester og kjøretøyer som er blitt til overs ved andre nemnder som leverer til regimentet på samme oppsetningssted, eller ved kjøp eller rekvisisjon.

116. Regimentet lager en oppgave for hver kommune over de tap staten har hatt, fordi nemnden ikke har godkjent så mange hester og kjøretøyer som kommunen skulle ha levert (se lovens § 22).

Denne oppgave og en avskrift av nemndens protokolltilførsler (se punkt 99) sendes til Forsvarsdepartementet.

Før departementet gjør erstatningsansvar gjeldende etter lovens § 22, skal saken gjennom fylkesmannen forelegges for kommunen.

Erstatningen kan i tilfelle holdes tilbake i det kommunen har til gode av staten (se punkt 107).

117. Regimentet eller den dette bestemmer, meddeler nemnden når tiloversblitte hester og kjøretøyer med førere kan sendes bort fra leveringsstedet, og dimitterer dessuten formannen når forretningen er slutt.

118. Skal hjemtransporten av kommunens folk og ikke godkjente eller tiloversblitte hester og kjøretøyer skje med jernbane eller sjøtransport ordnet av regimentet, gir dette kommunens representant nødvendig underretning.

II. Delvis mobilisering.

119. Ved delvis mobilisering skjer utskriving bare fra de kommuner som skal levere hester og kjøretøyer til de avdelinger som skal settes opp.

Bare disse kommuner og tilsvarende mønstringsnemnder får tilsigelse om at utskrivingen skal settes i verk.

Hvis spesielle forhold gjør det nødvendig kan Divisjonen bestemme at det kan tas hester og kjøretøyer til de avdelinger som skal settes opp fra andre kommuner (hvor utskriving er forutsatt) innen kommandodistriktet enn den (de) kommune(r) som skal levere til vedkommende avdeling(er) ved alminnelig mobilisering (se punkt 6).

22 sept. 120. Ved regimenter som skal settes opp som bestemt for alminnelig mobilisering, utføres utskrivingen uforandret som nevnt under B. I.

Skal en mindre del av regimentet settes opp, tilsier regimentet bare så mange kommuner som nødvendig for å dekke behovet av hester og kjøretøyer. Likeledes tilsies bare den eller de mønstringsnemnder som hester og kjøretøyer skal framstilles for. Ellers utføres utskrivingen slik som nevnt under B. I.

III. Mobiliseringsøvelser.

121. Under mobiliseringsøvelser overtas de hester og kjøretøyer som er utskrevet, bare til bruk under øvelsene såfremt ikke annet blir bestemt for tilfellet (se lovens § 24).

122. Utskriving og merking utføres slik som nevnt foran under B. I og II.

123. I god tid før øvelsene er slutt — helst samtidig med tilsigelsen om iverksettingen av utskrivingen — skal regimentet underrette formannen i det kommunale utvalg, mønstringsnemnden og dyrlægen om tid og sted for tilbakelevering av hestene og kjøretøyene til kommunen.

Det kommunale utvalg skal sørge for at eierne får nødvendig underretning om henting av hestene og kjøretøyene når øvelsene er slutt.

124. Når øvelsene er slutt, skal hestene og kjøretøyene besiktiges og takseres av samme mønstringsnemnd som ved framstillingen. De leveres derpå tilbake til kommunen. Det kommunale utvalg skal sørge for transporten av hestene og kjøretøyene tilbake til kommunen, i tilfelle etter samråd med regimentet såfremt jernbane eller sjøtransport skal brukes.

125. Om godtgjørelse for bruken av hestene og kjøretøyene og om skadeserstatning m. v., se lovens §§ 27 og 28 og bilaget.

126. For beregning og utbetaling av godtgjørelser gjelder reglene i avsnitt B. I og II med de endringer som er fastsatt i punkt 127—130.

127. Mønstringsnemnden leverer avskriftene av sine protokoller og sitt eksemplar av listen (skjema 4) til regimentet.

Lensmannen (oppebørselsbetjenten) sender de lister m. v. som er nevnt i punkt 105, til regimentet.

Kommunen sender den oppgave som er nevnt i punkt 107, til regimentet.

128. Ved tilbakeleveringen leverer regimentet formannen i mønstringsnemnden en liste*) i 2 eksemplarer over hester og kjøretøyer som skal leveres tilbake gjennom nemnden. Listen settes opp særskilt for hver kommune.

Mønstringsnemnden fører på listen hvor mange førere er møtt fram for hver eier for å hente hestene og kjøretøyene, og når de blev dimittert. Et eksemplar av listen leveres kommunens representant.

Kommunen fører på listen de opplysninger som trengs for å regne ut godtgjørelsen til hver enkelt eier, og sender den til lensmannen eller oppebørselsbetjenten.

Lensmannen eller oppebørselsbetjenten regner ut og fører på listen den godtgjørelse som hver enkelt eier skal ha, og sender derpå listen til regimentet.

*) Skjema vil bli utarbeidet når det blir bruk for det.

129. Regimentet kontrollerer beregningene og kommunens oppgaver og utbetaler den samlede godtgjørelse til kommunen, som etter oppgave fra regimentet utbetaler de forskjellige eiere den godtgjørelse disse skal ha, i tilfelle etter fradrag av kommunens refusjonskrav. 22 sept.

130. Mønstringsnemndens medlemmer og varamenn og medlemmer av kommunale utvalg som er møtt fram på leveringsstedet, får utbetalt sin skyss- og kostgodtgjørelse m. v. av regimentet.

Bilag.

Oversikt

over de godtgjørelser som skal utbetales av staten når utskriving av hester og kjøretøyer har funnet sted (se lovens § 25—29).

A. Ved mobilisering.

I. Eiere av hester og kjøretøyer.

1. Eier av hest eller kjøretøy som har vært framstilt på samlingssted eller leveringssted, får for føreren av hesten eller kjøretøyet:

a) Skyssgodtgjørelse, såfremt regimentet ikke har sørget for transporten, nemlig:
For jernbanetransport eller sjøtransport med ruteskip, billettens kostende på billigste plass. For annen sjøtransport det beløp pr. kilometer som skyssregulativet for offentlige tjenestemenn fastsetter for bruk av mindre motorbåt. Godtgjørelse for utlagte brygge-, ferje-, bom- og bropenger. Landeveistransport med bil godtgjøres etter vanlig rutebiltakst; ellers gis ingen godtgjørelse for tilbakelagt landevei.

b) Dagpenger for hver dag eller del av dag føreren nødvendigvis har måttet være borte. Dagpengene utgjør halvdelen av kostgodtgjørelsen for et helt døgn etter regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse.
Eieren får bare utbetalt skyssgodtgjørelse og dagpenger for det antall førere som det kommunale utvalg har pålagt ham å møte fram med.

2. For hest eller kjøretøy som har vært framstilt på samlingssted eller leveringssted, får eieren:

a) Transportgodtgjørelse såfremt regimentet ikke har sørget for transporten, nemlig:
For jernbanetransport eller sjøtransport med ruteskip etter gjeldende takster. For annen sjøtransport: for hver hest og hvert kjøretøy det beløp pr. kilometer som skyssregulativet for offentlige tjenestemenn fastsetter for bruk av mindre motorbåt. Godtgjørelsen for utlagte brygge-, ferje-, bom- og bropenger. For tilbakelagt landevei gis ingen transportgodtgjørelse.

b) Avsavnsgodtgjørelse for hver dag eller del av dag hesten eller kjøretøyet nødvendigvis har måttet være borte,

22 sept. eller som er gått med inntil den (det) ble godkjent av mønstringsnemnden. Avsavnsgodtgjørelsen for hest er den samme som dagpengene etter punkt 1 b.

Avsavnsgodtgjørelsen for kjøretøy er:
for 2-spent kjøretøy kr. 1,00 pr. dag,
for 1-spent kjøretøy kr. 0,50 pr. dag.
For seletøy betales ingen avsavnsgodtgjørelse.

c) For hest eller kjøretøy med utstyr som leveres til regimentet, betales dessuten det takstbeløp som er fastsatt av mønstringsnemnden.

II. Mønstringsnemnden. Kommunens representant.

Medlem eller varamann oppnevnt av retten tilkommer av staten for tjenstgjøring i nemnden samme godtgjørelse som sportellovens § 90 fastsetter for skjønnsmenn, og for reiser dessuten lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse.

Medlemmer av kommunale utvalg som møter fram på leveringsstedet, tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse av staten.

III. Kommunen.

Kommunen får sine utgifter ved utskrivingen godtgjort av staten etter regning (se lovens § 29 og reglementet punkt 107).

B. Ved mobiliseringsøvelser.

I. Eieren.

Godtgjørelse som bestemt under A. I, punkt 1 og punkt 2 a og b, for avsavnsgodtgjørelsen dog med et tillegg av 100 %.

Hertil kommer i tilfelle:

a) Skadeserstatning etter takst.
b) Avsavnsgodtgjørelse for det antall dager hesten er sykmeldt etter tilbakeleveringen.
c) Godtgjørelse for utgifter til dyrlæge og medisin.

II. Som A. II.
III. Som A. III.

Eier, hvis hest eller kjøretøy framstilles på samlings- eller leveringssted, men sendes hjem derfra, tilkommer ingen godtgjørelse, dersom han har forsømt sin framstillingsplikt.

Bilag.

Erindringsliste

for faste ekspedisjoner ved forberedelsen av utskrivingen av hester og kjøretøyer.

De med *) merkede ekspedisjoner sendes bare hvert 3dje år (når 4-årige kommunestyreperioder er innført: hvert 2net år).

I. Regimentet.

Mars: *) Mottas fra kommunene lister og planer for utskriving til gjennomsyn (punkt 14, 29 og 47—53).
Planer og lister sendes tilbake til kommunene med mulige bemerkninger (punkt 15).

Oktober: Sendes forespørsel til kommunene angående det kommunale utvalg (punkt 9).
Sendes henvendelse til herreds-(by-)rettene angående medlemmer og varamenn til mønstringsnemnder (punkt 10).

Desember: Sendes forhåndskunngjøring om frammøte ved mobilisering til formannen, varaformannen, medlemmer og varamedlemmer i mønstringsnemnder (punkt 10 og 11).
Eventuell utsending og innkreving av reglementer til formann og varaformann i mønstringsnemnder.

II. Herreds-(by-)retten.

Oktober: På eventuell anmodning fra regimenter m. v. oppnevnes og sendes underretning om oppnevning m. v. av medlemmer og varamenn til mønstringsnemnder (punkt 23—25).

III. Kommunen.

Januar: Mottas i tilfelle arkiv fra den avgåtte formann i det kommunale utvalg (punkt 56 og 57), — og kvittering sendes.
Sendes i tilfelle meddelelser, lister og planer m. v. for utskrivingen til den nyvalte formann (punkt 31 og 32), — og kvittering mottas.

Februar: *) Mottas fra det kommunale utvalg plan og liste (punkt 37 og 47—53).

Mars: *) Listen kontrolleres og sendes sammen med planen — som må være vedtatt — til regimentet til gjennomsyn (punkt 35, 37 og 38).
*) Listen og plan mottas i retur fra regimentet, med mulige bemerkninger (punkt 15) og videresendes det kommunale utvalg (punkt 51).

22 sept. September: *) Kommunalt utvalg velges og medlemmene underrettes (punkt 27—30).

*) Sendes det nødvendige antall reglementer til formannen (punkt 32). — Når det er første gangs valg av utvalg, se punkt 31 om annet som skal sendes formannen.

Oktober: Sendes på forespørsel fra regimentet fornødne opplysninger angående formann og varaformann i det kommunale utvalg (punkt 33).

IV. Det kommunale utvalg (formannen).

Januar—februar: Den avgåtte formann sneder arkiv mot kvittering til kommunen (punkt 56 og 57.

Den nye formann mottar arkiv m. v. fra kommunen (punkt 32), og sender kvittering.

*) Utarbeiding av utkast til plan og fullstendig revisjon av listene for utskrivingen (punkt 47—50 og 51—53). Plan og liste sendes inn til kommunen (punkt 50).

Mars: *) Plan og liste mottas fra kommunen etter å ha vært til gjennomsyn ved regimentet.

September—desember: *) Mottas underretning fra kommunen om nytt valg på kommunalt utvalg (punkt 27 og 29).

*) Innkalling av det nyvalte utvalg til forberedende møte, fordeling av reglementer m. v. (punkt 32 og 42).

Depotbiblioteket
h080 19 648

Norsk
Lovtidend
Anden Avdeling

1939

Kontoret for
Bygnings-Regulering
og Brandvæsen